



Lietuvos Respublikos Seimo *pirmoji sesija*

2016 m. lapkričio 14 d.–gruodžio 8 d.
1–16 posėdžiai

Stenogramos

1

UDK 342.5(474.5)
Li324

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Pirmoji sesija

2016 m. lapkričio 14 d.–gruodžio 8 d.

1–16 posėdžiai

TURINYS

I (RUDENS) SESIJA

2016 m. lapkričio 14 d.–gruodžio 8 d.

Posėdis Nr. 1 (2016 m. lapkričio 14–15 d.)

Vyriausio pagal amžių Seimo nario J. Imbraso įžanginis žodis	21
Lietuvos Respublikos Prezidentės D. Grybauskaitės kalba	22
Vilniaus arkivyskupo metropolito G. Grušo invocacija	22

Lietuvos Respublikos Seimo narių prisaikdinimas

Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko Z. Vaigausko kalba	23
Konstitucinio Teismo pirmininko D. Žalimo kalba	24
Lietuvos Respublikos Seimo narių priesaikos	26

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko rinkimai

Kandidato į Seimo Pirmininko pareigas V. Pranckiečio kalba	36
Kandidato į Seimo Pirmininko pareigas V. Pranckiečio atsakymai į Seimo narių klausimus	38
Kandidato į Seimo Pirmininko pareigas E. Gentvilo kalba	43
Kandidato į Seimo Pirmininko pareigas E. Gentvilo atsakymai į Seimo narių klausimus	46
Seimo nario G. Landsbergio kalba	52
Seimo nario K. Glavecko kalba	52
Seimo nario T. Tomilino kalba	53
Seimo nario N. Puteikio kalba	53
Seimo nario P. Saudargo kalba	54
Seimo nario M. Adomėno kalba	54
Seimo nario V. Rinkevičiaus kalba	55
Seimo nario P. Gražulio kalba	56
Seimo nario J. Oleko kalba	56
Seimo nutarimo „Dėl Viktoro Pranckiečio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininku“ priėmimas	58
Seimo Pirmininko V. Pranckiečio kalba	59
Seimo frakcijų paskelbimas	59
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15 ² , 24, 43, 61 ¹ , 66 ir 188 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 62 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XIII P-1 pateikimas (V. Pranckietis)	61
Informaciniai pranešimai	65

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojų rinkimai

Seimo nutarimo „Dėl Rimos Baškienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XIII P-8 pateikimas, svarstymas ir priėmimas	66
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas R. Baškienės kalba	66
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas R. Baškienės atsakymai į Seimo narių klausimus	67
Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Butkevičiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIII P-9 pateikimas, svarstymas ir priėmimas	70

Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas A. Butkevičiaus kalba	70
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas A. Butkevičiaus atsakymai į Seimo narių klausimus	71
Seimo nutarimo „Dėl Irenos Degutienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XIIIIP-10 pateikimas, svarstymas ir priėmimas	75
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas I. Degutienės kalba	75
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas I. Degutienės atsakymai į Seimo narių klausimus	75
Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Kirkilo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIIIIP-11 pateikimas, svarstymas ir priėmimas	78
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas G. Kirkilo kalba	78
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas G. Kirkilo atsakymai į Seimo narių klausimus	79
Seimo nutarimo „Dėl Arvydo Nekrošiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIIIIP-12 pateikimas, svarstymas ir priėmimas	81
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas A. Nekrošiaus kalba	81
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas A. Nekrošiaus atsakymai į Seimo narių klausimus	82
Seimo nutarimo „Dėl Rimos Baškienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XIIIIP-8 priėmimo tęsinys	87
Šio nutarimo priėmimas	87
Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Butkevičiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIIIIP-9 priėmimo tęsinys	87
Seimo nutarimo „Dėl Irenos Degutienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XIIIIP-10 priėmimo tęsinys	87
Šio nutarimo priėmimas	87
Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Kirkilo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIIIIP-11 priėmimo tęsinys	87
Šio nutarimo priėmimas	87
Seimo nutarimo „Dėl Arvydo Nekrošiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIIIIP-12 priėmimo tęsinys	88
Šio nutarimo priėmimas	88
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“ projekto Nr. XIIIIP-13 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Pranckietis)	88
Šio nutarimo priėmimas	89
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-14 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Pranckietis)	89
Šio nutarimo priėmimas	90
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-15 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Pranckietis)	90
Šio nutarimo priėmimas	91
2016 m. lapkričio 15 d. (antradienio) darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	91

Rytinis posėdis Nr. 2 (2016 m. lapkričio 15 d.)

2016 m. lapkričio 15 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	93
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15 ² , 24, 43, 61 ¹ , 66 ir 188 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 62 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XIIIIP-1 pateikimo tęsinys	93
Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio, saugumo ir gynybos politikos nuoseklumo ir tęstinumo 2016–2020 metais“ projekto Nr. XIIIIP-7(2) pateikimas ir svarstymas (E. Vareikis)	93
Seimo nario A. Kubiliaus kalba	96
Seimo nario J. Oleko kalba	97

Seimo nario P. Gražulio kalba	97
Seimo nario L. Kasčiūno kalba	98
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15 ² , 24, 43, 61 ¹ , 66 ir 188 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 62 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XIIIIP-1 pateikimo tęsinys	99
Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio, saugumo ir gynybos politikos nuoseklumo ir tęstinumo 2016–2020 metais“ projekto Nr. XIIIIP-7(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	99
Seimo nario A. Ažubalio kalba	99
Šios rezoliucijos priėmimas	100
Įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Kroatijos Respublikos dalyvavimo Europos ekonominėje erdvėje ratifikavimo“ projekto Nr. XIIP-4742 pateikimas (L. A. Linkevičius)	100
Įstatymo „Dėl Tarptautinės konvencijos dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo 8 straipsnio 6 dalies pakeitimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIIP-4743 pateikimas (L. A. Linkevičius)	101

Vakarinis posėdis Nr. 3 (2016 m. lapkričio 15 d.)

Įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Kroatijos Respublikos dalyvavimo Europos ekonominėje erdvėje ratifikavimo“ projekto Nr. XIIP-4742 priėmimas	103
Šio įstatymo priėmimas	103
Įstatymo „Dėl Tarptautinės konvencijos dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo 8 straipsnio 6 dalies pakeitimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIIP-4743 priėmimas	103
Šio įstatymo priėmimas	103
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15 ² , 24, 43, 61 ¹ , 66 ir 188 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 62 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XIIIIP-1 svarstymas ir priėmimas	104
Seimo nario A. Anušausko kalba	104
Seimo nario K. Glavecko kalba	104
Seimo nario M. Basčio kalba	105
Seimo nario V. Juozapaičio kalba	105
Seimo narės I. Šiaulienės kalba (Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu)	106
Seimo nario G. Landsbergio kalba (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu)	107
Seimo nario M. Adomėno kalba	107
Seimo nario P. Gražulio kalba	108
Seimo nario M. Majausko kalba	109
Seimo nario R. Sinkevičiaus kalba	109
Šio statuto priėmimas	120

Nenumatytas posėdis Nr. 4 (2016 m. lapkričio 16 d.)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ projekto Nr. XIIIIP-17 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	121
Šio nutarimo priėmimas	124
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-18 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	124
Šio nutarimo priėmimas	125
2016 m. lapkričio 17 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	125

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario A. Anušausko perskaitytas 14 Seimo narių pareiškimas dėl parlamentinės grupės „Už istorinę atmintį ir teisingumą“ steigimo	128
--	-----

Rytinis posėdis Nr. 5 (2016 m. lapkričio 17 d.)

2016 m. lapkričio 17 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	129
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projekto Nr. XIII-16 pateikimas (D. Grybauskaitė)	129
Kandidato į Ministro Pirmininko pareigas S. Skvernelio kalba	130
Kandidato į Ministro Pirmininko pareigas S. Skvernelio atsakymai į Seimo narių klausimus	135
Seimo rezoliucijos „Dėl padėties Ukrainoje ir sankcijų Rusijos Federacijai“ projekto Nr. XIII-2(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (L. Kasčiūnas)	145
Seimo nario E. Vareikio kalba	148
Seimo nario A. Kubiliaus kalba	149
Seimo nario P. Gražulio kalba	150
Seimo nario K. Masiulio kalba	150
Seimo narės D. Šakalienės kalba	151
Šios rezoliucijos priėmimas	152
Seimo rezoliucijos „Dėl strateginės Lietuvos Respublikos ir Jungtinių Amerikos Valstijų partnerystės“ projekto Nr. XIII-3(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (L. Kasčiūnas)	152
Seimo nario E. Vareikio kalba	154
Seimo nario A. Kubiliaus kalba	155
Seimo nario P. Gražulio kalba	156
Seimo nario M. Puidoko kalba	156
Seimo nario Ž. Pavilionio kalba	157
Seimo nario M. Adomėno kalba	157
Šios rezoliucijos priėmimas	159

Vakarinis posėdis Nr. 6 (2016 m. lapkričio 17 d.)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje“ projekto Nr. XIII-19 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	160
Šio nutarimo priėmimas	162
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XIII-21 pateikimas ir svarstymas (R. Baškienė)	162
Seimo savaitės (2016-11-21–2016-11-25) – 2016 m. lapkričio 22 d. (antradienio) ir 24 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	166

Rytinis posėdis Nr. 7 (2016 m. lapkričio 22 d.)

Seniūnų sueigos patikslintos 2016 m. lapkričio 22 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	168
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projekto Nr. XIII-16 svarstymas ir priėmimas	169
Seimo nario R. Karbauskio kalba	172
Seimo nario M. Adomėno kalba	173
Seimo nario K. Masiulio kalba	174
Seimo nario M. Majausko kalba	174
Seimo nario K. Glavecko kalba	175
Seimo nario D. Kreivio kalba	175

Seimo nario G. Steponavičiaus kalba	176
Seimo narės V. Vingrienės kalba	176
Seimo narės A. Armonaitės kalba	177
Seimo nario P. Gražulio kalba	178
Kandidato į Ministro Pirmininko pareigas S. Skvernelio baigiamasis žodis	179
Kandidato į Ministro Pirmininko pareigas S. Skvernelio atsakymai į Seimo narių klausimus	182
Šio nutarimo priėmimas	191
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XIII-P-21(2) svarstymo tęsinys ir priėmimas	191
Seimo nario A. Kubiliaus kalba	191
Seimo nario M. Majausko kalba	191
Seimo nario N. Puteikio kalba	191
Seimo narės R. Baškienės kalba	192
Šio nutarimo priėmimas	195
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje pirmininko ir pavaduotojo patvirtinimo“ projekto Nr. XIII-P-43 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	196
Šio nutarimo priėmimas	196
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje“ projekto Nr. XIII-P-38(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	196
Šio nutarimo priėmimas	197
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjoje“ projekto Nr. XIII-P-39 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	197
Šio nutarimo priėmimas	197
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projekto Nr. XIII-P-40 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	197
Šio nutarimo priėmimas	197
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projekto Nr. XIII-P-41 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	197
Šio nutarimo priėmimas	198
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ projekto Nr. XIII-P-42 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	198
Šio nutarimo priėmimas	198
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIII-P-29 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	198
Šio nutarimo priėmimas	198
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIII-P-30 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	198
Šio nutarimo priėmimas	199
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIII-P-31 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	199
Šio nutarimo priėmimas	199
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Konstitucijos komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIII-P-32 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	199
Šio nutarimo priėmimas	201

Vakarinis posėdis Nr. 8 (2016 m. lapkričio 22 d.)

Istatymo „Dėl Metro konvencijos ratifikavimo“ projekto Nr. XIIP-4721 pateikimas (E. Gustas)	202
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-33(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	203
Šio nutarimo priėmimas	204
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-34(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	204
Šio nutarimo priėmimas	205
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-35 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	205
Šio nutarimo priėmimas	205
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-36(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	205
Šio nutarimo priėmimas	205
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-37(3) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	205
Šio nutarimo priėmimas	206
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savizudybių prevencijos komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-45 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	206
Šio nutarimo priėmimas	207
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Frankofonijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projekto Nr. XIIIIP-46 pateikimas (R. Baškienė)	207
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projekto Nr. XIIIIP-47 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	208
Šio nutarimo priėmimas	209
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo, Lenkijos Respublikos Seimo bei Senato ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados narių Asamblėjoje“ projekto Nr. XIIIIP-48 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	209
Šio nutarimo priėmimas	209
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Tarpparlamentinėje Sąjungoje“ projekto Nr. XIIIIP-49 pateikimas (R. Baškienė)	209

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario L. Talmonto pareiškimas	210
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Tarpparlamentinėje Sąjungoje“ projekto Nr. XIIIIP-49 svarstymas ir priėmimas	211
Šio nutarimo priėmimas	211

Rytinis posėdis Nr. 9 (2016 m. lapkričio 24 d.)

*1918 metų Vasario 16-osios Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro,
Seimo Pirmininko, vyskupo Justino Staugaičio 150-ųjų gimimo metinių paminėjimas*

Telšių vyskupo J. Borutos kalba	212
2012 metų Valstybės Nepriklausomybės stipendijos laureato, istoriko A. Svarausko kalba	213
Seimo nario P. Saudargo kalba	215

Informaciniai pranešimai	217
Seniūnų sueigos patikslintos 2016 m. lapkričio 24 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas	217
2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4790 pirmasis svarstymas	217
Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko S. Jakeliūno kalba	218
Seimo nario K. Glavecko kalba (Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu)	221
Seimo narės A. Maldeikienės kalba (Mišrios Seimo narių grupės vardu)	223
Seimo nario G. Landsbergio kalba (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu)	224
Seimo nario M. Majausko kalba	225
Seimo nario A. Kubiliaus kalba	225
Seimo nario K. Starkevičiaus kalba	226
Seimo nario A. Matulo kalba	227
Seimo nario E. Pupinio kalba	228
Seimo nario R. J. Dagio kalba	228
2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4803 svarstymas	229
Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2017 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4798 svarstymas	230
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2508 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4799, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2501 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4800, Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 29 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2520 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4801 ir Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo Nr. VIII-366 2, 7, 11, 12, 13 ir 23 straipsnių pakeitimo ir antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4802 svarstymas	232
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Frankofonijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projekto Nr. XIII-46(2) svarstymas ir priėmimas	232
Šio nutarimo priėmimas	233
Seimo nutarimo „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIII-52 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (L. Talmont)	233
Šio nutarimo priėmimas	233
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-31 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-54 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	234
Šio nutarimo priėmimas	234
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-34 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-55 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	234
Šio nutarimo priėmimas	234
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-29 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Konstitucijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-56 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	234
Šio nutarimo priėmimas	235
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-36 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos Parlamentinėje Asamblėjoje“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-57 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	235
Šio nutarimo priėmimas	236

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-22 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjoje“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-58 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	236
Šio nutarimo priėmimas	236
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIIP-59 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	236
Šio nutarimo priėmimas	237

Vyriausybės valanda

L. e. p. užsienio reikalų ministro L. A. Linkevičiaus, l. e. p. energetikos ministro R. Masiulio, l. e. p. kultūros ministro Š. Biručio, l. e. p. finansų ministrės R. Budbergytės, l. e. p. švietimo ir mokslo ministrės A. Pitrienės, l. e. p. ūkio ministro E. Gusto, l. e. p. žemės ūkio ministrės V. Baltraitienės, l. e. p. susisiekimo ministro R. Sinkevičiaus ir l. e. p. krašto apsaugos ministro J. Oleko atsakymai į Seimo narių klausimus	237
--	-----

Vakarinis posėdis Nr. 10 (2016 m. lapkričio 24 d.)

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2017 metais, įstatymo projekto Nr. XIIP-4543(2) svarstymas	247
Valstybės apdovanojimų įstatymo Nr. IX-957 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3420(2) svarstymas	251
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 31, 32, 32 ¹ , 36, 45, 47, 53, 54 ir 60 straipsnių pakeitimo ir 46 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-4844 ir Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 3 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4845 pateikimas (J. Olekas)	252
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-33 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-62 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	253
Šio nutarimo priėmimas	253
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-28 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-63 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	253
Šio nutarimo priėmimas	253
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-21 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-65 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	254
Šio nutarimo priėmimas	254
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-66 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	254
Šio nutarimo priėmimas	254
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. XIII-13 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-61 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	254
Šio nutarimo priėmimas	255
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. XIII-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-60 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	255

Šio nutarimo priėmimas	256
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XIIP-64 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	256
Šio nutarimo priėmimas	257
Savaitės (nuo 2016-11-28) – 2016 m. lapkričio 29 d. (antradienio) ir gruodžio 1 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (R. Baškienė)	257
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XIIP-68 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	258
Šio nutarimo priėmimas	258

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario A. Anušausko perskaitytas pareiškimas dėl laikinosios parlamentarų grupės „Už Lietuvos futbolo ateitį“ įkūrimo	259
Informaciniai pranešimai	259

Posėdis Nr. 11 (2016 m. lapkričio 29 d.)

Informaciniai pranešimai	260
Seniūnų sueigos patikslintos 2016 m. lapkričio 29 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	261
Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ projekto Nr. XIIP-53(2) pateikimas (R. Baškienė)	262
Valstybės apdovanojimų įstatymo Nr. IX-957 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3420(2) priėmimas	265
Šio įstatymo priėmimas	265
Civilinio kodekso 6.228 ⁵ , 6.228 ¹³ , 6.353, 6.362 ir 6.363 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 6.358 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4511(2) ir Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-4512(2) svarstymas	266
Civilinio kodekso 2.24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3606(3) svarstymas	266
Bausmių vykdymo kodekso 145 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4394(2) svarstymas	267
Peticijų įstatymo Nr. VIII-1313 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2919(2) svarstymas	267
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-34 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-94 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	268
Šio nutarimo priėmimas	268
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-21 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-95 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	268
Šio nutarimo priėmimas	269
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2519 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-23 pateikimas (A. Sysas)	269
Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-25 pateikimas (A. Sysas)	270
Valstybinių šalpos išmokų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2506 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-26 pateikimas (A. Sysas)	271

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. balandžio 23 d. nutarimo Nr. IX-861 „Dėl Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato ribų nustatymo ir jo zonų ribų plano patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIIP-4480 pateikimas (Š. Birutis)	273
Specialiųjų tyrimų tarnybos statuto 2, 43 ir 44 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4637 ir Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 2, 9, 48, 49 straipsnių ir devintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-27 pateikimas (T. Žilinskas)	275
Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4804ES ir Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 7, 8 ir 15 straipsnių pakeitimo, 16, 17 ir 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios ir Įstatymo priedo papildymo įstatymo projekto Nr. XIIP-4805ES pateikimas (K. Trečiokas)	277
Narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės įstatymo Nr. VIII-1207 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3942 pateikimas (J. Zinkevičiūtė)	281
Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 10 ³ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3868 pateikimas (V. Gavrilov)	283
Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-24 pateikimas (A. Šliupas)	284
Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 2, 5, 6, 10, 11, 18, 19, 24, 27, 29, 30, 31, 34, 35, 36, 39, 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4852 ir Administracinių nusižengimų kodekso 552 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4853 pateikimas (A. Šliupas)	286
Informaciniai pranešimai	288
Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4854 pateikimas (V. Juozapaitis)	288
Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 8, 9, 11, 16, 18, 19, 20, 22 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-50 ir Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-51 pateikimas (A. Sysas)	289
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2007 m. balandžio 19 d. nutarimo Nr. X-1103 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-44 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (Ž. Pavilionis)	292
Šio nutarimo priėmimas	295
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XIIP-96 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	295
Šio nutarimo priėmimas	296

Rytinis posėdis Nr. 12 (2016 m. gruodžio 1 d.)

Seniūnų sueigos patikslintos 2016 m. gruodžio 1 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	297
Europos Komisijos Pirmininko „Pranešimo apie Sąjungos padėtį 2016 m.“ ir Europos Komisijos darbų gairių 2017 metams pristatymas (V. P. Andriukaitis)	298
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ projekto Nr. XIIP-53(3) svarstymas ir priėmimas	306
Šio nutarimo priėmimas	311
Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2017 metais, įstatymo projekto Nr. XIIP-4543(2) priėmimas	312
Šio įstatymo priėmimas	318
Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-69 ir lydimųjų projektų pateikimas	319
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4361(3) svarstymas	319

Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo Nr. X-558 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4258 svarstymas	321
Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4259 svarstymas	322
Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-28ES pateikimas (G. Onaitis)	322
Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-69, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 2, 4, 5, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2511 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-70, Garantinio fondo įstatymo Nr. VIII-1926 4 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2605 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-71, Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2465 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-72, Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2467 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-73, Įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 19 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2463 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-74, Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 1, 6, 8, 9 straipsnių, ketvirtąjo ¹ skirsnio ir priedo pakeitimo bei 13 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2606 2 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-75, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2468 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-76, Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 6, 7, 8, 14, 17, 18, 19, 20, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-93, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2501 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-78, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2508 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-79, Civilinio proceso kodekso 737, 738 ir 739 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2518 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-80, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2471 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-81, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2502 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-82, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-83, Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 65, 66, 67, 68, 70 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2510 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-84, Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2519 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-85, Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 3, 9, 10, 12, 13, 16, 21, 22, 25, 26, 27, 29, 31, 33, 34, 35, 44 straipsnių, V skyriaus ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo V ¹ skyriumi įstatymo Nr. XII-2607 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-86, Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 19 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2466 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-87, Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 2, 4, 5, 8 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2504 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-88 ir Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 3, 4, 6, 14, 15 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-148 pateikimo tęsinys (T. Tomilinas)	323
Seimo nutarimo „Dėl Vyganto Vaitkaus atleidimo iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nario pareigų“ projekto Nr. XIIP-98 ir Seimo nutarimo „Dėl Jono Makauskos skyrimo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nariu“ projekto Nr. XIIP-99 pateikimas (L. Antanavičienė)	328

Vyriausybės valanda

L. e. p. Ministro Pirmininko A. Butkevičiaus, l. e. p. teisingumo ministro J. Bernatonio, l. e. p. energetikos ministro R. Masiulio, l. e. p. susisiekimo ministro R. Sinkevičiaus ir l. e. p. ūkio ministro E. Gusto atsakymai į Seimo narių klausimus	330
---	-----

Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-69, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 2, 4, 5, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2511 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-70, Garantinio fondo įstatymo Nr. VIII-1926 4 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2605 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-71, Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2465 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-72, Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2467 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-73, Įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 19 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2463 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-74, Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 1, 6, 8, 9 straipsnių, ketvirtąjo ¹ skirsnio ir priedo pakeitimo bei 13 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2606 2 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-75, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2468 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-76, Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 6, 7, 8, 14, 17, 18, 19, 20, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-93, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2501 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-78, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2508 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-79, Civilinio proceso kodekso 737, 738 ir 739 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2518 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-80, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2471 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-81, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2502 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-82, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-83, Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 65, 66, 67, 68, 70 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2510 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-84, Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2519 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-85, Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 3, 9, 10, 12, 13, 16, 21, 22, 25, 26, 27, 29, 31, 33, 34, 35, 44 straipsnių, V skyriaus ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo V ¹ skyriumi įstatymo Nr. XII-2607 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-86, Diplomatinių tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 19 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2466 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-87, Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 2, 4, 5, 8 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2504 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-88 ir Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 3, 4, 6, 14, 15 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-148 pateikimo tęsinys (T. Tomilinas)	334
--	-----

Vakarinis posėdis Nr. 13 (2016 m. gruodžio 1 d.)

Opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 3, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4429(2) svarstymas	344
Seimo nario R. Žemaitaičio kalba	344
Seimo nario A. Verygos kalba	344
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3563 svarstymas	345
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 10, 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3579(2) pateikimas (A. Matulas)	345
Švietimo įstatymo Nr. I-489 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4195 svarstymas	350
Darbo kodekso Nr. XII-2603 21, 23, 38, 40, 45, 48, 57, 59, 63, 67, 71, 72, 73, 75, 112, 119, 147, 165, 168, 169, 176, 185, 188, 204, 205, 206, 207, 208, 290 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIIP-4752 pateikimas (R. J. Dagys)	350

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 14, 64 ir 81 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-1850(4) svarstymas	353
Seimo nario V. Juozapaičio kalba	353
Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 6, 10 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIIP-113(2) pateikimas (M. Majauskas)	355
Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 31 ¹ , 32 ir 33 straipsnių papildymo ir pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-955(3) ir Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei įstatymo Nr. IX-895 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-956(3) pateikimas (A. Bilotaitė)	358
Pietryčių Lietuvos regiono plėtros fondo įstatymo projekto Nr. XIP-4741(3) svarstymas	360
Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3530 pateikimas (A. Anušauskas)	362
Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIIP-1139 pateikimas (A. Anušauskas)	363
Geležinkelių transporto kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir taikymo įstatymo Nr. IX-2152 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4552 pateikimas (J. Razma)	364
Seimo savaitės (2016-12-05–2016-12-09) – 2016 m. gruodžio 6 d. (antradienio) ir 8 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	365
Informaciniai pranešimai	365

Rytinis posėdis Nr. 14 (2016 m. gruodžio 6 d.)

Seniūnų sueigos patikslintos 2016 m. gruodžio 6 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	366
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projekto Nr. XIIP-174 pateikimas (S. Skvernelis)	367
Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 3, 10, 12 straipsnių ir trečiojo skirsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4791(2) svarstymas	388
Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4792(2) svarstymas	390
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 30 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4793(2) svarstymas	391
Seimo nario M. Majausko kalba	391
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4794(2) svarstymas	391
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 40 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-4795(2) ir Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 32, 33, 34, 35, 36, 40 ¹ , 47, 51, 53 straipsnių ir 3 priedėlio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2262 6 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-4796(2) svarstymas	393
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 14, 64 ir 81 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-1850(4) svarstymo tęsinys	393
Administracinių nusižengimų kodekso 609 ir 616 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4776(2) svarstymas	393
Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 3, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIIP-169 pateikimas	394
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ projekto Nr. XIIP-171 pateikimas (M. Majauskas)	394
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. XIII-60 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-175 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Sabatauskas)	396
Šio nutarimo priėmimas	396
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-172 pateikimas (J. Sabatauskas)	396

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2508 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-91 pateikimas (G. Steponavičius)	397
Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 3, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-169 pateikimo tęsinys (P. Urbšys)	401

Vakarinis posėdis Nr. 15 (2016 m. gruodžio 6 d.)

Informaciniai pranešimai	408
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 33 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3940 ir Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 25 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3941 pateikimas (J. Zinkevičiūtė)	408
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-112 pateikimas (S. Jakeliūnas)	409
Įstatymo „Dėl Estijos Respublikos Vyriausybės, Islandijos Respublikos Vyriausybės, Latvijos Respublikos Vyriausybės, Lenkijos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Norvegijos Karalystės Vyriausybės, Rusijos Federacijos Vyriausybės, Suomijos Respublikos Vyriausybės, Švedijos Karalystės Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Šiaurės matmens partnerystės visuomenės sveikatos ir socialinės gerovės srityje (NDPHS) sekretoriato įsteigimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-100 pateikimas (J. Zinkevičiūtė)	415
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 28 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-101, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. XII-189 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-102, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-103, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 8 d. nutarimo Nr. XII-2756 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-104, Lietuvos Nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-105, Valstybinės kultūros paveldo komisijos įstatymo Nr. IX-2453 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-106, Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymo Nr. IX-617 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-107, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-108, Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-109, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. gegužės 11 d. nutarimo Nr. IX-2232 „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-110 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. rugšėjo 20 d. nutarimo Nr. XI-2226 „Dėl Lietuvos švietimo tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-111 pateikimas (R. Karbauskis)	418
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XII-713 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos sudėties“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-170 pateikimas (R. Karbauskis)	419
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 3 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2385 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4771 ir Kraujo donorystės įstatymo Nr. I-1611 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2316 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4772 pateikimas (J. Olekas)	419
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. XIII-60 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-177 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (P. Gražulis)	420
Šio nutarimo priėmimas	420
Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 3 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-147 pateikimas (P. Gražulis)	420
Informaciniai pranešimai	424

Posėdis Nr. 16 (2016 m. gruodžio 8 d.)

Informaciniai pranešimai	425
Seniūnų sueigos patikslintos 2016 m. gruodžio 8 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	425
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4361(3) priėmimas	427
Šio įstatymo priėmimas	427
Civilinio kodekso 6.228 ⁵ , 6.228 ¹³ , 6.353, 6.362 ir 6.363 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 6.358 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4511(3) priėmimas	427
Šio įstatymo priėmimas	428
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-4512(2) priėmimas	428
Šio įstatymo priėmimas	428
Civilinio kodekso 2.24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3606(3) priėmimas	428
Šio įstatymo priėmimas	428
Bausmių vykdymo kodekso 145 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4394(2) priėmimas	428
Šio įstatymo priėmimas	428
Peticijų įstatymo Nr. VIII-1313 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2919(2) priėmimas	429
Šio įstatymo priėmimas	429
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 3, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4429(2) priėmimas	429
Šio įstatymo priėmimas	429
Įstatymo „Dėl Konvencijos dėl Europos miškų instituto ratifikavimo“ projekto Nr. XIIP-4720(2) svarstymas ir priėmimas	429
Šio įstatymo priėmimas	430
Įstatymo „Dėl Metro konvencijos ratifikavimo“ projekto Nr. XIIP-4721(2) svarstymas ir priėmimas	430
Šio įstatymo priėmimas	430
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. XIII-60 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-189 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (S. Jakeliūnas)	431
Šio nutarimo priėmimas	431
Valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų ir valstybinių pensijų sumažintų dėl draudžiamųjų pajamų turėjimo, kompensavimo įstatymo Nr. XII-1923 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-180 pateikimas (S. Jakeliūnas)	431
Seimo nutarimo „Dėl Vyganto Vaitkaus atleidimo iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nario pareigų“ projekto Nr. XIIP-98(2) svarstymas ir priėmimas	435
Šio nutarimo priėmimas	435
Seimo nutarimo „Dėl Jono Makausko skyrimo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nariu“ projekto Nr. XIIP-99(2) svarstymas ir priėmimas	435
Šio nutarimo priėmimas	436
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-31 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-182 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	436
Šio nutarimo priėmimas	436
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-33 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-183 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	436

Šio nutarimo priėmimas	437
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. XIII-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-184 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	437
Šio nutarimo priėmimas	437
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-185 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	438
Šio nutarimo priėmimas	438
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-186 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	438
Šio nutarimo priėmimas	438
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIII-54 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-188 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	438
Šio nutarimo priėmimas	439
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 28, 37, 39 straipsnių, 2 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 38 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4807(2)ES svarstymas	439
Audito įstatymo Nr. VIII-1227 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4454(3)ES, Bankų įstatymo Nr. IX-2085 36, 62 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4455(3), Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 53 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4456(3), Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 4, 45, 46 straipsnių pakeitimo ir 47 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-4457(3), Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 3, 4 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4458(3), Centrinės kredito unijos įstatymo Nr. VIII-1682 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2566 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4459(3), Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2567 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4460(3) ir Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 5 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4461(3) svarstymas	440
Administracinių teisės pažeidimų kodekso 247 ² , 259 ¹ , 281 straipsnių pakeitimo ir 173 ¹⁵ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-4462 svarstymas	441
Administracinių nusižengimų kodekso 197 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4463(3) svarstymas	441
Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 4, 22, 23, 25, 26, 27, 28 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 23 ¹ , 23 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIP-4530(2)ES ir Įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-576 4, 6, 10, 12, 13, 14 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4531(2)ES svarstymas	441
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-172(2) svarstymas ir priėmimas	442
Šio įstatymo priėmimas	442
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10, 20 ir 27 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4399(2) svarstymas	443
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10, 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2776(2)ES svarstymas	443
Administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo Nr. XII-1869 papildymo 3 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-114 pateikimas (J. Sabatauskas)	444
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4486 pateikimas (P. Urbšys)	444
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 3, 9, 12, 14, 15, 20, 21, 33 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2696 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-89 pateikimas (A. Palionis)	448

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 47, 48 ir 50 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-101(2), Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. XII-189 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-102(2), Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-103(2), Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 8 d. nutarimo Nr. XII-2756 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-104(2), Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-105(2) ir Valstybinės kultūros paveldo komisijos įstatymo Nr. IX-2453 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-106(2) svarstymas	448
Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymo Nr. IX-617 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-107(2), Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-108(2), Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-109(2), Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. gegužės 11 d. nutarimo Nr. IX-2232 „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-110(2) ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. rugsėjo 20 d. nutarimo Nr. XI-2226 „Dėl Lietuvos švietimo tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-111(2) svarstymas	449
Seimo savaitės (2016-12-12–2016-12-16) – 2016 m. gruodžio 13 d. (antradienio) ir 15 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	449
Informaciniai pranešimai	451
<i>Vyriausybės valanda</i>	
L. e. p. Ministro Pirmininko A. Butkevičiaus, l. e. p. užsienio reikalų ministro L. A. Linkevičiaus ir l. e. p. žemės ūkio ministrės V. Baltraitienės atsakymai į Seimo narių klausimus	452
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	459

SANTRUMPOS

LLRA-KŠSF	– Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
LSDPF	– Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF	– Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF	– Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG	– Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF	– Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
TTF	– Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas

ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas

GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS POSĖDŽIO NR. 1 STENOGRAMA

2016 m. lapkričio 14–15 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS,
Seimo Pirmininko pavaduotojas G. KIRKILAS
ir Seimo narys J. IMBRASAS*

PIRMININKAS (J. IMBRASAS). Gerbiamieji Seimo nariai ir svečiai, pradėsime pirmąjį naujai išrinkto Seimo posėdį.

Gerbiamieji, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 65 ir 66 straipsniai skelbia, kad naujai išrinktą Seimą susirinkti į pirmąjį posėdį, kuris turi įvykti ne vėliau kaip per penkiolika dienų po Seimo išrinkimo, kviečia Respublikos Prezidentas, o pirmąjį Seimo posėdį pradeda vyriausias pagal amžių Seimo narys.

Vyriausioji rinkimų komisija paskelbė rinkimų rezultatus – išrinktas 141 Seimo narys. Jos Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentė D. Grybauskaitė sušaukė Seimo pirmąjį posėdį šių metų spalio 14 dieną. Atsiprašau, lapkričio 14 dieną.

Skelbiu Lietuvos Respublikos Seimo pirmąjį posėdį pradėtą. (*Gongas*)

M. STROLYS (*Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas*). Jos Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

PIRMININKAS. Jūsų Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė, gerbiamieji posėdžio dalyviai, pradėdame 2016–2020 metų kadencijos Lietuvos Respublikos Seimo pirmąjį posėdį. Ši garbė ir atsakomybė šį kartą, kaip vyriausiam Seimo nariui, tenka man.

Lietuvos valstybė jau skaičiuoja 27-tuosius nepriklausomybės metus. Per šį laikotarpį padaryta tikrai labai daug kuriant demokratinės valstybės pamatus. Tačiau, vadovaudamiesi valstybės, jos piliečių interesais ir savo sąžine, privalome ir toliau nenuilstamai dirbti, kad mūsų valstybėje būtų visiška demokratija.

Suteikti įgaliojimai ir galimybė atstovauti Lietuvos gyventojams – tai įpareigojimas mums visiems parodyti savo valią įtvirtinant socialinę teisingumą ir sukuriant visus piliečius tenkinančią gyvenimo kokybę.

Taisytinų, nebaigtų darbų ir įsipareigojimų savo tautai turime nemažai. Todėl šia kryptimi ir privalome sutelkti visas mūsų pastangas. Žmonės laukia realių sprendimų ir darbų, kurie sudarytų galimybes mūsų piliečiams patiems kurti savo gerovę ir ateitį čia, savo tėvynėje, o ne kur nors kitur. Išlaisvinkime jų kūrybines galias, atverkime duris visuomenės iniciatyvoms.

Rinkėjų valia tapus Lietuvos Respublikos Seimo nariais, nepaisant partiškumo ir užimamų politinių postų, mūsų veiklos strategija turi būti grindžiama rinkėjų interesais. Tai ne tik politinė atsakomybė, bet ir dorovinis įpareigojimas savo darbais telkti tautą.

Atlikime didžiąją dalį šių darbų per mums skirtus ketverius metus, ir piliečiai mus įvertins.

Te šviesa ir tiesa lydi mūsų būsimus darbus!

Su liūdesiu širdyje turiu jums priminti, kad kai kurie Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai ir ankstesnių kadencijų Seimo nariai šios šventiškos dienos nesulaukė. Prašom Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų, buvusių Seimo narių ir visų už Lietuvos laisvę žuvusiųjų atminimą pagerbti tylos minute.

Tylos minutė

Dėkoju.

Į šį posėdį buvo pakviesti ir atvyko Jos Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentė D. Grybauskaitė, Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas A. Butkevičius, Lietuvos Respublikos

Konstitucinio Teismo pirmininkas D. Žalimas, Prezidentas V. Adamkus, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo Pirmininkas V. Landsbergis, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nariai, Lietuvos Respublikoje akredituoti užsienio valstybių ambasadoriai, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo pirmininkas, 2012–2016 metų kadencijos Seimo nariai, Europos Komisijos narys V. P. Andriukaitis, Europos Parlamento nariai, Lietuvos Katalikų Bažnyčios hierarchai, Lietuvos kariuomenės vadas, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo teisėjai, Lietuvos apeliacinio teismo pirmininkas, religinių konfesijų atstovai, Vyriausiosios rinkimų komisijos nariai, Seimui atskaitingų institucijų ir savivaldybių vadovai, Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovas, tautinių bendrijų atstovai, aukštųjų mokyklų rektoriai ir kiti garbingi svečiai.

Nuoširdžiai sveikinu visus svečius ir reiškiu jums padėką už dėmesį Lietuvos Respublikai ir jos įstatymų leidžiamosios valdžios institucijai – Seimui.

Gerbiamieji, man didelė garbė į tribūną pakviesti Jos Ekscelenciją Lietuvos Respublikos Prezidentę Dalią Grybauskaitę. (*Plojimai*)

Lietuvos Respublikos Prezidentės D. Grybauskaitės kalba

D. GRYBAUSKAITĖ. Jaudinuosi ne mažiau negu jūs, ypač tie, kuriems šiandien yra pirmoji pamoka, pirmoji diena. Tai, kad net 82 nauji veidai, reiškia, kad mūsų žmonės padarė sprendimą, norėdami matyti kitus veidus ir atsinaujinusią politiką, todėl šiandien sveikinu susirinkusį XII atkurtos Lietuvos Seimą. Ir tai jūs visi, čia esantys, buvę ir svečiai.

Netrukus kiekvienas tarsite priesaikos žodžius, kuriuos šiandien girdės visa Lietuva, kiekvienas jūsų rinkėjas. Tai akimirka, nuo kurios prasideda jau ne eilinė jūsų tarnystė tėvynei, tikimasi, ir kiekvienam Lietuvos žmogui. Jūsų rankose ne tik rinkėjų pasitikėjimo mandatas, bet ir didžiulė galimybė. Jūs galite prisidėti prie politinės sistemos virsmo iš uždaros ir vis dar nomenklatūrinės į skaidrų, atvirą ir žmonėms atstovaujantį modernų parlamentarizmą. Tai jūsų rankose.

Pragaištingai gilėjantis atotrūkis tarp valdžios ir žmogaus, neteisybės ir atskirties jausmas, politinės valios stoka, nuvertintas sąžiningas darbas nutolino geresnį gyvenimą mūsų žmonėms, todėl tūkstančiams Lietuvos piliečių būtent jūs, naujasis Seimas, tapote nauja viltimi. Jie rinkosi tikėdami, kad politinė elgsena pasikeis: supratimas pakeis abejingumą, atsakomybė pakeis savaudiskumą, o profesionalumas – neišmanymą, neveiklumą pakeis ryžtinga politika.

Taip, šis Seimas turi galimybių padėti pamatą visiškai kokybiškai naujam valstybės raidos etapui ir užtikrinti tinkamas sąlygas visiems Lietuvos žmonėms kurti laimingesnį gyvenimą tėvynėje. Šalies žmonės tikisi didesnio socialinio saugumo, teisingesnės ir tolygiau besivystančios Lietuvos. Daugiau kaip pusė Seimo narių – nauji veidai, iš jų net 40 atėjote iš savivaldybių, gerai žinodami savo krašto rūpesčius ir jausdami, kuo gyvena visa Lietuva. Linkiu jums neprarasti šio ryšio, tai didžiausia atrama ir pastiprinimas, siekiant pozityvių pokyčių.

Kiekvienas, tikimasi, sugebėsite atrasti sau tinkamą ir jūsų rinkėjų lūkesčius labiausiai atliepiantį darbą. Svarbiausia, kad žmonių viltis netaptų nusivylimu, todėl esu pasirengusi dirbti su visais – su kiekvienu iš jūsų, kuriems nuoširdžiai rūpi Lietuva. Linkiu sklandžios pradžios, tvirtų apsisprendimų ir susitelkimo, kad jūsų sėkmė taptų visų mūsų, Lietuvos žmonių, sėkme. Linkiu jums visko geriausio. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju Jos Ekscelencijai Lietuvos Respublikos Prezidentei ir kviečiu Jo Ekscelenciją Vilniaus arkivyskupą metropolitą Gintarą Grušą invokacijai.

Vilniaus arkivyskupo metropolito G. Grušo invokacija

G. GRUŠAS. Dieve, ateik mums padėti! Viešpatie, skubėk mus išgelbėti! Šiandien, pradedant naują Seimo sesiją, prašome Aukščiausiojo palaimos išrinktiesiems šalies atstovams atliekant atsakingą tarnystę. Mes meldžiamės už juos, o jie patys prašys Dievo pagalbos, prisiekdami ištikimybę Lietuvos Respublikai, visomis jėgomis tarnauti Lietuvai ir Lietuvos žmonių gerovei.

Apaštalas Paulius kreipiasi į krikščionių bendruomenes, prašydamas (cituojau) „atlikinėti maldavimus, maldas, pamaldas ir dėkojimus už visus žmones, už karalius ir visus valdovus, kad galėtume tyliai, ramiai gyventi visokeriopai maldingą ir gerbtiną gyvenimą. Tai gera ir priimtina

akyse mūsų gelbėtojo Dievo, kuris trokšta, kad visi žmonės būtų išganyti ir pasiektų tiesos pažinimą“. Išliek savo Šventosios dvasios dovanas, lydek Seimo narius tiesos pažinimo link, kad jų tarnystė neštų gausių vaisių mūsų šaliai ir visiems jos gyventojams. Suteik jiems išminties ir ištvermės darbuose, ugdyk nuolankumo dvasią ir didžiadvasiškumą, kad jie patirtų šią tarnystę kaip pašaukimą kurti bendrąjį gerį mūsų mylimoje Lietuvoje.

Viešpatie, padėk atsakingai naudoti kiekvienam patikėtus išteklius, meldžiame palaimos visai mūsų šaliai, visiems Lietuvos žmonėms. Šiomis dienomis baigiasi Popiežiaus Pranciškaus paskelbti Gailestingumo metai. Tepalieka jie pėdsaką mūsų širdyse ir gyvenime. Tegul naujojo Seimo darbai būna paženklinėti gailestingumu, rūpesčiu kiekvienu gyventoju, sąlygų sukūrimu žmonėms gyventi oriai nuo pradėjimo momento iki natūralios mirties, rūpinimusi šeimomis, padedant atsakingai reguliuoti darbuotojų ir darbdavių santykius, skatinant gyventojus mokytis ir užsiimti mokslu, užtikrinant orias gyvenimo sąlygas. Tepadeda jums Dievas! (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Viso Seimo vardu širdingai dėkoju.

M. STROLYS (*Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas*). Jos Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentė.

PIRMININKAS. Iškilmingoji posėdžio dalis baigta.

Dabar kviečiu Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininką Z. Vaigauską.

12.19 val.

Seimo narių prisaikdinimas

Z. VAIGAUSKAS. Gerbiamieji išrinktieji Lietuvos Respublikos Seimo nariai, gerbiamasis Seimo pirmojo posėdžio pirmininke, gerbiamasis Konstitucinio Teismo pirmininke, gerbiamieji ponai ir ponios, gerbiamieji kolegos Vyriausiosios rinkimų komisijos nariai ir visi posėdžio dalyviai! Visų pirma Vyriausiosios rinkimų komisijos, apygardų ir apylinkių rinkimų komisijų vardu leiskite pasveikinti naująjį Lietuvos Respublikos Seimą. Linkiu jums padaryti daug gerų darbų Lietuvos Respublikos ir jų žmonių labui. Leiskite palinkėti jums tvirtybės ir išminties, vykdant prisiimtus rinkimų įsipareigojimus, sėkmės nelengvame Seimo darbe, ieškant ir randant sutarimus svarbiausiais mūsų valstybės gyvenimo klausimais.

Vyriausioji rinkimų komisija 2016 m. spalio 30 d. sprendimu Nr. 270 patvirtino galutinius rinkimų rezultatus. Visų pirma turiu pranešti, kad visuotiniuose tiesioginiuose lygiuose rinkimuose slaptu balsavimu išrinktas 141 Seimo narys. 71 Seimo narys vienmandatėse rinkimų apygardose ir 70 – daugiamandatėje rinkimų apygardoje. Išrinktiems Seimo nariams yra išrašyti ir įteikti Seimo nario pažymėjimai. Šis Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimas nebuvo ginčijamas Konstituciniame Teisme, kaip, deja, būdavo per ankstesnius rinkimus. Taip pat mes neturime nė vieno prašymo atsisakyti Seimo nario įgaliojimų ir neprisiekti. Tai irgi šių rinkimų, mano supratimu, geras požymis ir gera pradžia Seimui darbui, rodanti, kad mes nebeturime tų kandidatų, kurie kandidatuoja paremdami politines partijas, ir kad ankstesnio Seimo kova su rinkimų papirkimu duoda savo vaisius.

Leiskite jums pranešti Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimo dalį, kurioje skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo narių sąrašas, rengiantis duoti Seimo nario priesaiką, ir perduoti šį sąrašą Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkui.

Seimo nariai Vida Ačienė, Mantas Adomėnas, Virgilijus Alekna, Rimas Andrikis, Arvydas Anušauskas, Aušrinė Armonaitė, Audronius Ažubalis, Valius Ažuolas, Kęstutis Bacvinka, Vytautas Bakas, Linas Balsys, Kęstutis Bartkevičius, Mindaugas Bastys, Rima Baškienė, Juozas Baublys, Juozas Bernatoniš, Agnė Bilotaitė, Rasa Budbergytė, Valentinas Bukauskas, Guoda Burokienė, Algirdas Butkevičius, Petras Čimbaras, Viktorija Čmilytė-Nielsen, Rimantas Jonas Dagys, Irena Degutienė, Algimantas Dumbrava, Justas Džiugelis, Aurimas Gaidžiūnas, Vitalijus Gailius, Dainius Gaižauskas, Arūnas Gelūnas, Eugenijus Gentvilas, Simonas Gentvilas, Kęstutis Glaveckas, Petras Gražulis, Arūnas Gumuliauskas, Juozas Imbrasas, Stasys Jakeliūnas, Jonas Jarutis, Zbignev Jedinskij, Eugenijus Jovaiša, Sergejus Jovaiša, Rasa Juknevičienė, Vytautas Juozapaitis, Ričardas Juška, Vytautas Kamblevičius, Darius Kaminskas, Ramūnas Karbauskis, Laurynas Kasčiūnas, Dainius Kepenis, Vytautas Kernagis, Greta Kildišienė, Gintautas Kindurys, Gediminas Kirkilas, Algimantas Kirkutis, Vanda Kravčionok, Dainius Kreivys, Asta Kubilienė, Andrius Kubilius,

Gabrielius Landsbergis, Tadas Langaitis, Jonas Liesys, Linas Antanas Linkevičius, Michal Mackevič, Mykolas Majauskas, Aušra Maldeikienė, Bronius Markauskas, Raimundas Martinėlis, Kęstutis Masiulis, Bronislovas Matelis, Laimutė Matkevičienė, Antanas Matulas, Kęstutis Mažeika, Rūta Miliūtė, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Jaroslav Narkevič, Alfredas Stasys Nausėda, Monika Navickienė, Arvydas Nekrošius, Petras Nevulis, Aušrinė Norkienė, Juozas Olekas, Česlav Olševski, Andrius Palionis, Aušra Papirtienė, Žygimantas Pavilionis, Virgilijus Poderys, Raminta Popovienė, Viktoras Prancietis, Mindaugas Puidokas, Kęstutis Pūkas, Edmundas Pupinis, Naglis Puteikis, Vytautas Rastenis, Jurgis Razma, Juozas Rimkus, Viktoras Rinkevičius, Irina Rozova, Julius Sabatauskas, Algimantas Salamakinas, Paulius Saudargas, Valerijus Simulik, Rimantas Sinkevičius, Virginijus Sinkevičius, Algirdas Sysas, Gintarė Skaistė, Artūras Skardžius, Saulius Skvernelis, Kęstutis Smirnovas, Lauras Stacevičius, Andriejus Stančikas, Levutė Staniuvienė, Kazys Starkevičius, Gintaras Steponavičius, Zenonas Streikus, Algis Strelčiūnas, Dovilė Šakalienė, Rimantė Šalaševičiūtė, Robertas Šarknickas, Stasys Šedbaras, Irena Šiaulienė, Audrys Šimas, Ingrida Šimonytė, Agnė Širinskienė, Leonard Talmont, Rita Tamašunienė, Tomas Tomilinas, Stasys Tumėnas, Povilas Urbšys, Gintaras Vaičekas, Petras Valiūnas, Egidijus Vareikis, Jonas Varkalys, Juozas Varžgalys, Gediminas Vasiliauskas, Aurelijus Veryga, Virginija Vingrienė, Antanas Vinkus, Emanuelis Zingeris, Remigijus Žemaitaitis, Rokas Žilinskas. Aš perskaičiau, gerbiamieji, jums Seimo narių sąrašą. Kviečiu davus priesaiką sėkmingai darbuotis Lietuvos žmonių labui. Ačiū jums. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkui Z. Vaigauskui.

Vykdam Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir Seimo statuto nuostatas, dabar bus prisaikdinami Seimo nariai. Priesaikas priims Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkas D. Žalimas. Prašau gerbiamąjį pirmininką paaiškinti priesaikos priėmimo tvarką ir pradėti prisaikdinimo procedūrą.

D. ŽALIMAS. Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiamasis šio posėdžio pirmininke, gerbiamieji išrinktieji Seimo nariai, gerbiamieji šio posėdžio dalyviai ir svečiai. Pirmiausia man labai malonu sveikinti jus visus, ypač gerbiamuosius naujai išrinktuosius Seimo narius, šioje istorinėje Kovo 11-osios salėje. Būtent čia, kur buvo atkurta nepriklausoma Lietuvos valstybė, šiandien jūs iškilmingai prisieksite ištikimybę Lietuvos Respublikai. Kadangi ištikimybė Lietuvos valstybei yra neatsiejama nuo ištikimybės jos Konstitucijai, jūs prisieksite padėję ranką ant Lietuvos Respublikos Konstitucijos.

Konstitucija nėra vien jos teksto žodžiai. Konstitucija – tai vertybių sistema, aukščiausioji teisė. Joje įtvirtinta Lietuvos konstitucinė tapatybė, kurios esmė – amžinosios net referendumu nekeičiamos nuostatos – valstybės nepriklausomybė, demokratija ir pagarba prigimtiniams žmogaus teisėms ir laisvėms.

Mūsų valstybės konstitucinė tapatybė taip pat neatsiejama nuo jos valdymo formos – respublikos, vakarietiškos, europinės geopolitinės orientacijos, atviros pasauliui ir jos humanistiniams vertybėms pilietinės visuomenės, pagarbos teisės viršenybei, be kurios neįsivaizduojama teisinė valstybė.

Toks Lietuvos Respublikos Konstitucijos vertybinis pamatas glūdi mūsų valstybės suprakonstituciniuose aktuose. Visų pirma 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos nepriklausomybės akte, kuriuo buvo paskelbta apie nepriklausomos ir demokratinės Lietuvos valstybės atkūrimą. Taip pat Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijoje, kurioje įtvirtinta ištikimybė demokratijai, įsipareigota laikytis vos prieš du mėnesius priimtos Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos ir aiškiai atmesta totalitarinė bei autoritarinė ideologija. Nepriklausomos demokratinės teisės viršenybę ir prigimtines žmogaus teises gerbiančios europinės valstybės principai įtvirtinti ir 1990 m. kovo 11 d. Akte dėl nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo.

Konstitucija – tai mūsų tautos bendro gyvenimo teisinis pamatas, mūsų visuomenės sutartis. Galiojančią Konstituciją Lietuvos piliečiai 1992 m. spalio 25 d. priėmė referendumu. Gal todėl ji yra ilgiausiai galiojanti ir stabiliausia Konstitucija mūsų valstybės istorijoje. Konstitucinės vertybės ir pagarba joms lemia valstybės kaip bendro visuomenės gėrio sampratą. Kartu tai lemia visos tautos kaip valstybinės bendruomenės ir kiekvieno iš mūsų įsipareigojimą būti ištikimiems šioms vertybėms. Išrinktieji tautos atstovai Seime prisiekdami būti ištikimi Lietuvos valstybei, taip pat įsipareigoja gerbti ir vykdyti jos Konstituciją.

Vien Seimo nario išrinkimas pagal Konstituciją savaime nereiškia, kad išrinktas Seimo narys įgyja visas Tautos atstovo teises. Visų Tautos atstovo teisių įgijimas Konstitucijoje siejamas Seimo nario priesaika. Tad prieš priimdamas naujų išrinktų Seimo narių priesaiką, paaiškinsiu kai kurias konstitucines ir Seimo statuto nuostatas, susijusias su šia procedūra.

Seimo nario priesaika nėra vien formalus ar simbolinis aktas. Ji nėra vien iškilmingas priesaikos žodžių ištartimas ir priesaikos akto pasirašymas. Seimo nario priesaikos aktas yra konstituciškai teisiškai reikšmingas. Duodamas priesaiką išrinktas Seimo narys viešai ir iškilmingai įsipareigoja veikti taip, kaip įpareigoja duota priesaika, ir jokiais aplinkybėmis jos nesulaužyti. Iš Seimo nario priesaikos jam kyla pareiga gerbti ir vykdyti Konstituciją, įstatymus, sąžiningai vykdyti Tautos atstovo pareigas, kaip jį įpareigoja Konstitucija. Konstitucijos 59 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Seimo narys visas Tautos atstovo teises įgyja tik po to, kai Seime prisiekia būti ištikimas Lietuvos Respublikai. Ši konstitucinė nuostata reiškia ir tai, kad tol, kol išrinktas Seimo narys neprisiekia, jis neturi visų Tautos atstovo teisių. Toks išrinktas Seimo narys dar nėra Tautos atstovas. Jis dar neturi Seimo nario įgaliojimų ir dar negali jų vykdyti.

Paminėtina ir tai, kad Seimo statuto 2 straipsnyje nustatyta, jog neprisiekęs Seimo narys neturi Seimo statute nustatytų teisių, nesinaudoja numatytu veiklos aprūpinimu bei garantijomis ir negauna Seimo nario atlyginimo.

Konstitucijoje įtvirtintas Seimo, kaip Tautos atstovybės, veiklos nepertraukiamumo principas lemia tai, kad visi išrinkti Seimo nariai privalo prisiekti pirmajame naujai išrinkto Seimo posėdyje. Išimtis gali būti padaryta tik tiems išrinktiems Seimo nariams, kurie dėl ypač svarbių pateisinamų priežasčių negali atvykti į pirmąjį naujai išrinkto Seimo posėdį. Pagal Konstituciją toks išrinktas Seimo narys privalo prisiekti kitame artimiausiame Seimo posėdyje, kai tik išnyksta ypač svarbi pateisinama priežastis, dėl kurios jis negalėjo prisiekti pirmajame naujai išrinkto Seimo posėdyje.

Konstitucijos 59 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Seimo narys, įstatymo nustatyta tvarka neprisiekęs arba prisiekęs lygtinai, netenka Seimo nario mandato. Dėl to Seimas priima nutarimą. Tai įtvirtinta ir Seimo statuto 5 straipsnyje. Taigi nei Konstitucijoje, nei Seimo statute netoleruojama tokia situacija, kai išrinktas Seimo narys be ypač svarbių pateisinamų priežasčių neatvyksta į pirmąjį naujai išrinkto Seimo posėdį arba į jį atvyksta, bet neprisiekia. Tai vertintina kaip šio išrinkto Seimo nario atsisakymas prisiekti ir turi sukelti Konstitucijos 59 straipsnio 3 dalyje numatytus teisinius padarinius – Seimo nario mandato netekimą.

Taip pat vertintinas ir tokius pačius teisinius padarinius turi sukelti toks išrinkto Seimo nario elgesys, kai jis neprisiekia artimiausiame Seimo posėdyje, kai tik išnyksta ypač svarbi pateisinama priežastis, dėl kurios šis išrinktas Seimo narys negalėjo prisiekti pirmajame naujai išrinkto Seimo posėdyje.

Konstitucijos 60 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Seimo nario pareigos, išskyrus jo pareigas Seime, nesuderinamos su jokiais kitomis pareigomis valstybinėse įstaigose ir organizacijose, taip pat su darbu verslo, komercijos bei kitose privačiose įstaigose ar įmonėse.

Konstitucinis Teismas savo baigiamuosiuose aktuose yra konstatavęs, kad pagal Konstituciją Seimo nario pareigų nesuderinamumas su jokiais kitomis pareigomis ar darbu, išskyrus Konstitucijoje numatytas išimtis, ir draudimas Seimo nariui gauti kitą atlyginimą, išskyrus Konstitucijoje numatytas išimtis, Seimo nariui yra taikomi nuo to momento, kai jis įgyja visas Tautos atstovo teises, t. y. kai jis prisiekia. Taigi išrinktas Seimo narys, duodamas Seimo nario priesaiką, kartu pačiu priesaikos davimo aktu viešai deklaruoja, kad minėtų nesuderinamumų nėra. Vadinasi, nėra Konstitucijoje numatytų kliūčių vykdyti Seimo nario įgaliojimus, o jeigu tokių nesuderinamumų iki tol būta, jie iki priesaikos davimo momento jau yra pašalinti įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Primintina, jog Konstitucijos 63 straipsnyje yra įtvirtinta, kad Seimo nario įgaliojimai nutrūksta, kai Seimo narys pereina dirbti arba neatsisako darbo, nesuderinamo su Seimo nario pareigomis.

Pagal Konstituciją ir savo priesaiką Seimo nariai įsipareigoja sąžiningai vykdyti savo konstitucines pareigas. Viena pagrindinių Seimo narių konstitucinių pareigų – dalyvauti Seimo posėdžiuose. Kaip yra konstatavęs Konstitucinis Teismas, būtent dalyvavimas Seimo, Seimo komitetų, kitų struktūrinių padalinių, kurių nariu jis paskirtas Seimo nustatyta tvarka, posėdžiuose yra lai-

koma Seimo nario pagrindine darbo forma. Toks Seimo nario elgesys, kai jis be ypač svarbios pateisinamos priežasties nedalyvauja Seimo posėdžiuose, vertintinas kaip Seimo nario – Tautos atstovo – konstitucinės priedermės neatlikimas. Pagal Konstituciją toks nedalyvavimas Seimo posėdžiuose negali nesukelti atitinkamų teisinių padarinių Seimo nariui, nedalyvaujančiam Seimo posėdžiuose be ypač svarbios pateisinamos priežasties.

Konstitucijos sudedamosios dalies – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos išgailojimo tvarkos“ 5 straipsnyje yra nustatytas Seimo nario priesaikos tekstas. Duodant priesaiką, minėtas tekstas turi būti persakomas ar perskaitomas. Po to vardinis priesaikos tekstas pasirašomas. Priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas, išskyrus tai, kad prisiekti leidžiama ir be pasakutinio priesaikos teksto sakinio.

Seimo statute nustatyta, kad šios nuostatos nesilaikymas, kaip ir atsisakymas pasirašyti vardinį priesaikos lapą arba pasirašymas su išlyga, reiškia, kad Seimo narys neprisiekė. Pagal Seimo statuto 4 straipsnį Seimo nario priesaiką priima Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkas. Seimo narys prisiekia stovėdamas priešais priimančią priesaiką asmenį, skaito priesaiką padėjęs ranką ant Konstitucijos. Pasirašyti vardiniai priesaikos lapai perduodami priesaiką priėmusiam Konstitucinio Teismo pirmininkui. Jis juos patikrina ir paskelbia Seimo narių, įgijusių visas Tautos atstovo teises, pavardes.

Priimdamas priesaiką vadovausiuosi Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2016 m. spalio 30 d. sprendimu Nr. Sp-270 dėl 2016 m. spalio 9 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų galutinių rezultatų nustatymo ir paskelbimo. Abėcėlės tvarka bus kviečiami prisiekti visi asmenys, kurių išrinkimą į Lietuvos Respublikos Seimą nustatė Vyriausioji rinkimų komisija.

Pagal Seimo tradiciją, priimant Seimo narių priesaiką, Seimo salėje visi stovi. Priesaikos priėmimo procedūra gana ilga, todėl prašau visų susikaupti ir rodyti deramą pagarbą Lietuvos Respublikos Tautos atstovybei Seimui ir Tautos atstovams. Sutarus su šio posėdžio pirmininku, priesaikos priėmimo metu bus daroma pertrauka.

Taigi pradėdame priesaikos priėmimo procedūrą. Prašau visus atsistoti, išskyrus tuos, kurie stovėti negali.

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Vidą Ačienę.

V. AČIENĖ. Aš, Vida Ačienė, prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas! (*Plojimai*)

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė V. Ačienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Mantą Adomėną.

M. ADOMĖNAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys M. Adomėnas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Virgilijų Alekną.

V. ALEKNA. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Alekna prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Rimą Andrikį.

R. ANDRIKIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. Andrikis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Arvydą Anušauską.

A. ANUŠAUSKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Anušauskas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Aušrinę Armonaitę.

A. ARMONAITĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė A. Armonaitė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Audronių Ažubalį.

A. AŽUBALIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Ažubalis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Valių Ažuolą.

V. AŽUOLAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Ažuolas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Kęstutį Bacvinką.

K. BACVINKA. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Bacvinka prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Vytautą Baką.

V. BAKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Bakas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Liną Balsį.

L. BALSYS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys L. Balsys prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Kęstutį Bartkevičių.

K. BARTKEVIČIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Bartkevičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Mindaugą Bastį.

M. BASTYS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys M. Bastys prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Rimą Baškienę.

R. BAŠKIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Baškienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Juozą Baublį.

J. BAUBLYS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Baublys prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Juozą Bernatoni.

J. BERNATONIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Bernatonis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Agnę Bilotaitę.

A. BILOTAITĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė A. Bilotaitė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Rasą Budbergytę.

R. BUDBERGYTĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Budbergytė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Valentinę Bukauską.

V. BUKAUSKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Bukauskas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Guodą Burokienę.

G. BUROKIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė G. Burokienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Algirdą Butkevičių.

A. BUTKEVIČIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Butkevičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Petrą Čimbarą.

P. ČIMBARAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys P. Čimbaras prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Viktoriją Čmilytę-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė V. Čmilytė-Nielsen prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Rimantą Joną Dagį.

R. J. DAGYS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. J. Dagys prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Ireną Degutienę.

I. DEGUTIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė I. Degutienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Algimantą Dumbravą.

A. DUMBRAVA. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Dumbrava prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Justą Džiugelį.

J. DŽIUGELIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Džiugelis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Aurimą Gaidžiūną.

A. GAIDŽIŪNAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Gaidžiūnas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Vitalijų Gailių.

V. GAILIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Gailius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Dainių Gaižauską.

D. GAIŽAUSKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys D. Gaižauskas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Arūną Gelūną.

A. GELŪNAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Gelūnas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Eugenijų Gentvilą.

E. GENTVILAS. *Priesaika (be paskutiniojo sakinio) (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys E. Gentvilas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Simoną Gentvilą.

S. GENTVILAS. *Priesaika (be paskutiniojo sakinio) (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys S. Gentvilas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Kęstutį Glavecką.

K. GLAVECKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Glaveckas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Petrą Gražulį.

P. GRAŽULIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys P. Gražulis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Arūną Gumuliauską.

A. GUMULIAUSKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Gumuliauskas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Juozą Imbrasą.

J. IMBRASAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Imbrasas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Stasį Jakeliūną.

S. JAKELIŪNAS. *Priesaika (be paskutiniojo sakinio) (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys S. Jakeliūnas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Joną Jarutį.

J. JARUTIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Jarutis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Zbigneų Jedinskį.

Z. JEDINSKIJ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys Z. Jedinskis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Eugenijų Jovaišą.

E. JOVAIŠA. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys E. Jovaiša prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Sergejų Jovaišą.

S. JOVAIŠA. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys S. Jovaiša prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktają Seimo narę Rasą Juknevičienę.

R. JUKNEVIČIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Juknevičienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Vytautą Juozapaitį.

V. JUOZAPAITIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Juozapaitis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Ričardą Jušką.

R. JUŠKA. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. Juška prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Vytautą Kamblevičių.

V. KAMBLEVIČIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Kamblevičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Darių Kaminską.

D. KAMINSKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys D. Kaminskas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Ramūną Karbauskį.

R. KARBAUSKIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. Karbauskis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Lauryną Kasčiūną.

L. KASČIŪNAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys L. Kasčiūnas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Dainių Kepenį.

D. KEPENIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys D. Kepenis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Vytautą Kernagį.

V. KERNAGIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Kernagis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Gretą Kildišienę.

G. KILDIŠIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė G. Kildišienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Gintautą Kindurį.

G. KINDURYS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys G. Kindurys prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Gediminą Kirkilą.

G. KIRKILAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys G. Kirkilas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Algimantą Kirkutį.

A. KIRKUTIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Kirkutis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Vandą Kravčionok.

V. KRAVČIONOK. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė V. Kravčionok prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Dainių Kreivį.

D. KREIVYS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys D. Kreivys prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Astą Kubilienę.

A. KUBILIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė A. Kubilienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Andrių Kubilių.

A. KUBILIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Kubilius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Gabrielių Landsbergį.

G. LANDSBERGIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys G. Landsbergis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Tadą Langaitį.

T. LANGAITIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys T. Langaitis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Joną Liesį.

J. LIESYS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Liesys prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Liną Antaną Linkevičių.

L. A. LINKEVIČIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys L. A. Linkevičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Michalą Mackevičių.

M. MACKEVIČ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys M. Mackevičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Mykolą Majauską.

M. MAJAUSKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys M. Majauskas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Aušrą Maldeikienę.

A. MALDEIKIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė A. Maldeikienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Bronių Markauską.

B. MARKAUSKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys B. Markauskas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Raimundą Martinėlį.

R. MARTINĖLIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. Martinėlis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Kęstutį Masiulį.

K. MASIULIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Masiulis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Bronislovą Matelį.

B. MATELIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys B. Matelis prisiekė.

Kadangi prisiekė jau 70 išrinktųjų Seimo narių, mes su posėdžio pirmininku buvome sutarę, kad darysime pertrauką.

PIRMININKAS. Taip. Gerbiamieji Seimo nariai, darome 20 minučių pertrauką. Posėdį tęsime 14 valandą 20 minučių.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiamieji Seimo nariai, kviečiu užimti savo vietas. Prašom.

Gerbiamieji Seimo nariai, tęsiame mūsų šios dienos Seimo posėdį. Kviečiu Konstitucinio Teismo pirmininką D. Žalimą tęsti Seimo narių priesaikos priėmimo procedūrą.

D. ŽALIMAS. Ačiū, gerbiama šio posėdžio pirmininke. Tęsiame Seimo narių priesaikos procedūrą. Todėl prašau visus vėl atsistoti.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Laimutę Matkevičienę.

L. MATKEVIČIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė L. Matkevičienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Antaną Matulą.

A. MATULAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Matulas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Kęstutį Mažeiką.

K. MAŽEIKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Mažeika prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Rūtą Miliūtę.

R. MILIŪTĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Miliūtė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Radvilę Morkūnaitę-Mikulėnienę.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Morkūnaitė-Mikulėnienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Jaroslavą Narkevičių.

J. NARKEVIČ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad J. Narkevičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Alfredą Stasį Nausėdą.

A. S. NAUSĖDA. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. S. Nausėda prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Moniką Navickienę.

M. NAVICKIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė M. Navickienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Arvydą Nekrošį.

A. NEKROŠIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Nekrošius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Petrą Nevulį.

P. NEVULIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys P. Nevulis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Aušrinę Norkienę.

A. NORKIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė A. Norkienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Juozą Oleką.

J. OLEKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Olekas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Česlavą Olševskį.

Č. OLŠEVSKI. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys Č. Olševskis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Andrių Palionį.

A. PALIONIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Palionis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Aušrą Papirtienę.

A. PAPIRTIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė A. Papirtienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Žygimantą Pavilionį.

Ž. PAVILIONIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys Ž. Pavilionis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Virgilijų Poderį.

V. PODERYS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Poderys prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Ramintą Popovienę.

R. POPOVIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Popovienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Viktorą Pranckietį.

V. PRANCKIETIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Pranckietis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Mindaugą Puidoką.

M. PUIDOKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys M. Puidokas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Kęstutį Pūką.

K. PŪKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Pūkas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Edmundą Pupinį.

E. PUPINIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys E. Pupinis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Naglį Puteikį.

N. PUTEIKIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys N. Puteikis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Vytautą Rastenį.

V. RASTENIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Rastenis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Jurgį Razmą.

J. RAZMA. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Razma prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Juozą Rimkų.

J. RIMKUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Rimkus prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Viktorą Rinkevičių.

V. RINKEVIČIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Rinkevičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktają Seimo narę Iriną Rozovą.

I. ROZOVA. *Priesaika (be paskutiniojo sakinio) (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė I. Rozova prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Julijų Sabatauską.

J. SABATAUSKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Sabatauskas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Algimantą Salamakiną.

A. SALAMAKINAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Salamakinas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Paulių Saudargą.

P. SAUDARGAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys P. Saudargas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Valerijų Simuliką.

V. SIMULIK. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Simulikas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Rimantą Sinkevičių.

R. SINKEVIČIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. Sinkevičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Virginijų Sinkevičių.

V. SINKEVIČIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys V. Sinkevičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Algirdą Sysą.

A. SYSAS. *Priesaika (be paskutiniojo sakinio) (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Sysas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktają Seimo narę Gintarę Skaistę.

G. SKAISTĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė G. Skaistė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Artūrą Skardžių.

A. SKARDŽIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Skardžius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Saulių Skvernelį.

S. SKVERNELIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys S. Skvernelis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Kęstutį Smirnovą.

K. SMIRNOVAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Smirnovas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Laurą Stacevičių.

L. STACEVIČIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys L. Stacevičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Andriejų Stančiką.

A. STANČIKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Stančikas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktają Seimo narę Levutę Staniuvienę.

L. STANIUVIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė L. Staniuvienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Kazį Starkevičių.

K. STARKEVIČIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys K. Starkevičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Gintarą Steponavičių.

G. STEPONAVIČIUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys G. Steponavičius prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Zenoną Streikų.

Z. STREIKUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys Z. Streikus prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Algį Strelčiūną.

A. STRELČIŪNAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Strelčiūnas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Dovilę Šakalienę.

D. ŠAKALIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė D. Šakalienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Rimantę Šalaševičiūtę.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Šalaševičiūtė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Robertą Šarknicką.

R. ŠARKNICKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. Šarknickas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Stasį Šedbarą.

S. ŠEDBARAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys S. Šedbaras prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Ireną Šiaulienę.

I. ŠIAULIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė I. Šiaulienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Audrį Šimą.

A. ŠIMAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Šimas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Ingridą Šimonytę.

I. ŠIMONYTĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė I. Šimonytė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Agnę Širinskienę.

A. ŠIRINSKIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė A. Širinskienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Leonardą Talmontą.

L. TALMONT. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys L. Talmontas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narę Ritą Tamašunienę.

R. TAMAŠUNIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Tamašunienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Tomą Tomiliną.

T. TOMILINAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys T. Tomilinas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Stasį Tumėną.

S. TUMĖNAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys S. Tumėnas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Povilą Urbšį.

P. URBŠYS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys P. Urbšys prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Gintarą Vaičekauską.

G. VAIČEKAUSKAS. *Priesaika (be paskutiniojo sakinio) (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys G. Vaičekauskas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Petrą Valiūną.

P. VALIŪNAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys P. Valiūnas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Egidijų Vareikį.

E. VAREIKIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys E. Vareikis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Joną Varkalį.

J. VARKALYS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Varkalys prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Juozą Varžgalį.

J. VARŽGALYS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Varžgalys prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Gediminą Vasiliauską.

G. VASILIAUSKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys G. Vasiliauskas prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Aurelijų Verygą.

A. VERYGA. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Veryga prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Virginiją Vingrienę.

V. VINGRIENĖ. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė V. Vingrienė prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Antaną Vinkų.

A. VINKUS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Vinkus prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Emanuelį Zingerį.

E. ZINGERIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys E. Zingeris prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Remigijų Žemaitaitį.

R. ŽEMAITAITIS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. Žemaitaitis prisiekė.

Kviečiu prisiekti išrinktajį Seimo narį Roką Žilinską.

R. ŽILINSKAS. *Priesaika (Plojimai)*

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys R. Žilinskas prisiekė.

Gerbiamieji Seimo nariai, priesaikos priėmimo procedūra yra baigta. Prašau visus atsisėsti. Skelbiu, tačiau turiu vis tiek padaryti vieną formalų dalyką, tai yra paskelbti visų Tautos atstovų pavardes.

Skelbiu, kad 2016 m. lapkričio 14 d. išrinktojo 2016–2020 metų kadencijos Seimo pirmajame posėdyje prisiekė ir remiantis Konstitucijos 59 straipsniu visas Tautos atstovo teises įgijo šie naujai išrinkti Lietuvos Respublikos Seimo nariai: Vida Ačienė, Mantas Adomėnas, Virgilijus Alekna, Rimas Andrikis, Arvydas Anušauskas, Aušrinė Armonaitė, Audronius Ažubalis, Valius Ažuolas, Kęstutis Bacvinka, Vytautas Bakas, Linas Balsys, Kęstutis Bartkevičius, Mindaugas Bastys, Rima Baškienė, Juozas Baublys, Juozas Bernatonis, Agnė Bilotaitė, Rasa Budbergytė, Valentinas Bukauskas, Guoda Burokienė, Algirdas Butkevičius, Petras Čimbaras, Viktorija Čmilytė-Nielsen, Riman-tas Jonas Dagys, Irena Degutienė, Algimantas Dumbrava, Justas Džiugelis, Aurimas Gaidžiūnas, Vitalijus Gailius, Dainius Gaižauskas, Arūnas Gelūnas, Eugenijus Gentvilas, Simonas Gentvilas, Kęstutis Glaveckas, Petras Gražulis, Arūnas Gumuliauskas, Juozas Imbrasas, Stasys Jakeliūnas, Jonas Jarutis, Zbignevas Jedinskij, Eugenijus Jovaiša, Sergejus Jovaiša, Rasa Juknevičienė, Vytautas Juozapaitis, Ričardas Juška, Vytautas Kamblevičius, Darius Kaminskas, Ramūnas Karbauskis, Laurynas Kasčiūnas, Dainius Kepenis, Vytautas Kernagis, Greta Kildišienė, Gintautas Kindurys, Gediminas Kirkilas, Algimantas Kirkutis, Vanda Kravčionok, Dainius Kreivys, Asta Kubilienė, Andrius Kubilius, Gabrielius Landsbergis, Tadas Langaitis, Jonas Liesys, Linas Antanas Linkevičius, Michal Mackevič, Mykolas Majauskas, Aušra Maldeikienė, Bronius Markauskas, Raimundas Martinėlis, Kęstutis Masiulis, Bronislovas Matelis, Laimutė Matkevičienė, Antanas Matulas, Kęstutis Mažeika, Rūta Miliūtė, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Jaroslav Narkevič, Alfredas Stasys

Nausėda, Monika Navickienė, Arvydas Nekrošius, Petras Nevulis, Aušrinė Norkienė, Juozas Olekas, Česlav Olševski, Andrius Palionis, Aušra Papirtienė, Žygimantas Pavilionis, Virgilijus Poderys, Raminta Popovienė, Viktoras Prancietis, Mindaugas Puidokas, Kęstutis Pūkas, Edmundas Pupinis, Naglis Puteikis, Vytautas Rastenis, Jurgis Razma, Juozas Rimkus, Viktoras Rinkevičius, Irina Rozova, Julius Sabatauskas, Algimantas Salamakinas, Paulius Saudargas, Valerijus Simulik, Rimantas Sinkevičius, Virginijus Sinkevičius, Algirdas Sysas, Gintarė Skaistė, Artūras Skardžius, Saulius Skvernelis, Kęstutis Smirnovas, Lauras Stacevičius, Andriejus Stančikas, Levutė Stanivienė, Kazys Starkevičius, Gintaras Steponavičius, Zenonas Streikus, Algis Strelčiūnas, Dovilė Šakalienė, Rimantė Šalaševičiūtė, Robertas Šarknickas, Stasys Šedbaras, Irena Šiaulienė, Audrys Šimas, Ingrida Šimonytė, Agnė Širinskienė, Leonard Talmont, Rita Tamašunienė, Tomas Tomilinas, Stasys Tumėnas, Povilas Urbšys, Gintaras Vaičekauskas, Petras Valiūnas, Egidijus Vareikis, Jonas Varkalys, Juozas Varžgalys, Gediminas Vasiliauskas, Aurelijus Veryga, Virginija Vingrienė, Antanas Vinkus, Emanuelis Zingeris, Remigijus Žemaitaitis, Rokas Žilinskas.

Seimo narių vardinius priesaikos lapus perduosiu šio posėdžio pirmininkui, kad jie būtų saugomi Seime. Sveikinu visus prisiekusius Seimo narius. Linkiu sėkmės einant garbingas, atsakingas ir nelengvas Tautos atstovo pareigas. Linkiu sąžiningai tarnauti Tėvynei, valstybei, demokratijai ir Lietuvos žmonių gerovei, o priimant sprendimus vadovautis aukščiausia teise, t. y. Lietuvos Respublikos Konstitucija. Labai ačiū jums. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Gerbiamasis Konstitucinio Teismo pirmininke, nuoširdžiai dėkoju jums už įvykdytą Lietuvos Respublikos Konstitucijos įpareigojimą priimti Seimo narių priesaiką. Nuo šio momento mes esame visateisiai Seimo nariai, turintys visus įgaliojimus.

Dabar bus skelbiama 40 minučių pertrauka, kad Seimo nariai galėtų pasirengti pateikti kandidatūras į Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pareigas. Primenu, kad pagal Seimo statuto 188 straipsnį kandidatus į Seimo Pirmininko pareigas rašytiniu pareiškimu gali siūlyti ne mažiau kaip 1/10 Seimo narių, t. y. ne mažiau kaip 15 Seimo narių.

Seimo Pirmininkas renkamas pirmajame Seimo posėdyje slaptu balsavimu visam Seimo įgaliojimų laikui.

Toliau posėdį tęsime plenarinių posėdžių salėje, II Seimo rūmuose. Tai bus 16 valandą 30 minučių. Dabar visus prisiekusius Seimo narius kviečiu bendrai nuotraukai. Prašom pasilikti savo vietose. Fotografuos iš šitos pusės ir aš prisidėsiu prie visų. (*Šurmuly salėje*)

Pertrauka

V. GURECKIENĖ (*Seimo posėdžių sekretoriato vedėja*). Dar kartelį pakartojau: seni Seimo nario pažymėjimai nebetinka, prašome naudoti naujus.

Dar informacija. Jeigu kartais Seimo nariai pamiršo savo pažymėjimus, prašom prieiti prie Sekretoriato, išduosime laikinąją balsavimo kortelę.

PIRMININKAS. Mikrofonai įjungti.

Gerbiamieji Seimo nariai, prašom sėstis į savo vietas. Taip, beveik visi sėdite. Dėkui. Pradėsimė antrąją posėdžio dalį. Prašom registruotis, kad žinotume, kiek mūsų dalyvauja posėdyje.

Tai jūs mane pripliusuosite. (*V. Gureckienė: „Tai jūs balsuokite.“*) Štai čia, aš dar nemoku. (*V. Gureckienė: „O kur kortelė?“*) Neturiu. Turiu, atsiprašau. (*V. Gureckienė: „Dabar sakykite: užsiregistravo 127 Seimo nariai.“*)

Užsiregistravo 127 Seimo nariai.

16.38 val.

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko rinkimai

Dabar pagal darbotvarkę numatytas kandidatūrų į Seimo Pirmininko pareigas pateikimas.

Šiek tiek paaiškinu. Pagal Seimo statuto 187, 188, 189, 190 straipsnius mums reikia išrinkti Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininką. Seimo Pirmininkas renkamas visam Seimo įgaliojimų laikui. Balsavimas slaptas. Kandidatus į Seimo Pirmininko pareigas rašytiniu, kartoju, pareiškimu gali siūlyti ne mažiau kaip 1/10 Seimo narių, t. y. ne mažiau kaip 15 Seimo narių. Prašom siūlyti kandidatus į Seimo Pirmininko pareigas. (*V. Gureckienė: „Sakykite: ar kas siūlo kandidatus į Seimo Pirmininko pareigas?“*) Ar yra? Ponas R. Karbauskis – per šoninį mikrofoną. Prašom.

R. KARBAUSKIS. Pareiškimas. Mes, žemiau pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai (iš viso pasirašo 78 Seimo nariai), vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 188 straipsniu, į Seimo Pirmininko pareigas siūlome Lietuvos Respublikos Seimo narį V. Pranckietį.

PIRMININKAS. Dėkui. Antras siūlymas. Siūlo G. Steponavičius. Prašom, Gintarai.

G. STEPONAVIČIUS. Labai ačiū. Atvirai sakant, nenustebino šitas teikimas, bet Seimas yra demokratinė institucija ir mes, 27 pasirašę Seimo nariai, kol kas 27, neabejojame, kad bus daugiau palaikančiųjų, vadovaudamiesi irgi atitinkamomis Seimo statuto nuostatomis, kandidatą į Seimo Pirmininkus keliame Seimo nario E. Gentvilo kandidatūrą.

PIRMININKAS. Dėkui Gintarui. Taigi šiuo momentu turime du kandidatus. Ar būtų daugiau siūlymų? Nėra.

Pagal Seimo statutą pristatytas kandidatas gerbiamasis Seimo narys V. Pranckietis pirmas turi pareikšti, ar jis sutinka kandidatuoti. Prašom, gerbiamas kolega.

V. PRANCKIETIS. Taip, sutinku.

PIRMININKAS. Dabar antras pasiūlytas kandidatas gerbiamasis E. Gentvilas. Taip pat laukiame jūsų sutikimo.

E. GENTVILAS. Ačiū, taip pat sutinku.

PIRMININKAS. Dėkui jums.

Pagal Statuto 189 straipsnį kandidatui skiriama iki 30 minučių kalbėti ir tiek pat laiko atsakyti į Seimo narių klausimus. Kartu – 30 minučių kalbėti ir tiek pat laiko atsakyti į Seimo narių, kolegų, užduotus klausimus. Paskui, jei Seimo nariai pageidauja, pradedamos diskusijos.

Kviečiu pirmąjį pasiūlytą kandidatą V. Pranckietį į tribūną.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, pirmojo posėdžio Seimo nariai, gerbiami svečiai, žiniasklaidos atstovai, mieli Lietuvos žmonės, tikiuosi, kad tai yra matoma plačiau nei Seime. Pirmiausia noriu padėkoti Seimo nariams, kurie kėlė mano kandidatūrą į Seimo Pirmininko pareigas. Atsakomybė ir garbė – taip apibūdindčiau savo jausmus šiandien. Man didelė garbė jausti jūsų pasitikėjimą ir dar didesnė atsakomybė nenuvilti jūsų ir visų Lietuvos žmonių.

Prieš 23-ejus metus, kai atkurtoji Lietuva buvo dar labai jauna ir trapi, pusę metų stažavausi Konektikuto universitete Jungtinėje Amerikos Valstijose. Koks tai buvo kontrastas, kartais atrodė neįsivaizduojama realybė. Ten mane priėmė ir globojo Lietuvių bendruomenės nariai, palikę Lietuvą dar karo metais. Kaip stipriai jie tikėjo Lietuva, kaip stipriai išlaikė lietuvišką kultūrą. Žmonės, 40 metų atskirti nuo tėvynės, ne tik šoko tautinius šokius, rengė „Amerikos balso“ laidas, kurios mums buvo labai svarbus informacijos šaltinis, bet ir rinko tuo metu labai svarbią paramą Lietuvos universitetams, jauniems mokslininkams, suteikė galimybes prisiliesti prie mokslo kitame pasaulyje. Tada gavau savo pirmąją demokratijos pamoką, pamoką, kad ne valstybė tau turi duoti, o tu turi stengtis duoti savo šaliai. Ši pirmoji pamoka man labai giliai įstrigo. Visą gyvenimą šią pamoką diegiau savo vaikams, studentams, bendradarbiams ir visiems, kas norėjo klausytis.

Dabar žiūrėdamas į Lietuvą labai ją gėriuosi, tačiau kartu suprantu, kad esame dar jauni vis dar stipriai turime augti, spręsti ne tik šių dienų problemas, bet ir nuspėti ateinančias. Šiandien salėje susirinko, tikėtina, kad turėtų būti 141 teisėtai išrinktas Tautos atstovas. Šalies gyventojai pasirinko ir patikėjo savo ateitį mums. Todėl šiandien mes visi drauge esame įpareigoti kurti naują Lietuvos istorijos puslapį. Žinoma, nepamiršdami savo tautos garbingos istorijos, drauge su tautinėmis bendrijomis su gyva istorine atmintimi ir prarastaisiais štetlais.

Gerbiami kolegos, nepamirškime, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnis nustato, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms. Seimas – konstitucinė Tautos atstovybė, todėl privalome tarnauti ir atstovauti žmonėms. Šiandien mes prisiekėme būti ištikimi Lietuvos Respublikai, tarnauti tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Nuo priesaikos minutės mes tapome valstybės valdžią vykdančio Seimo nariais – Tautos atstovais. Taip įvardina Konstitucija.

Šiandien tarnystę pradeda visi prisiekusieji Seimo nariai. Kaip sakė posėdžio pirmininkas J. Imbrasas, atverkime duris visuomenės iniciatyvoms. Rinkėjų valia pakeitė daugumą Seimo narių, visuomenė atvėrė Seimo duris 141 nariui, iš jų 82 naujiems nariams, t. y. 60 %. Neignoruokime žmonių valios, tai pokyčių iniciatyva, priimkime ją. Tokia iniciatyva žmonės savo viltis sudėjo į naująją Lietuvos Respublikos Seimą. Pavadindčiau jį vilties Seimu, tai labai artima sąsaja su prieš kelias valandas pasakyta Prezidentės kalba. Tegul jis būna atviras visiems – pozicijai ir opozicijai,

daugumai ir mažumai. Mūsų užduotis daryti geriau ir būti geresniems, būkime geri, bet ne geručiai. Žvelkime į ilgalaikę, o ne trumpalaikę perspektyvą, turime galvoti ne tik apie tai, kaip gyvensime, kokios problemos ir iššūkiai šiuo metu yra mūsų šalyje, turime nuspėti ateities iššūkius, galvokime, kaip gyvens mūsų vaikai ir anūkai, ateities kartos, ateities protai.

Žinome, kad šis Seimas turės įtakos darbo skatinimo, švietimo, sveikatos, kultūros, oresnės senatvės politikos prioritetams. Besiformuojanti Seimo dauguma pasiryžusi pilnavertiškai įgyvendinti prioritetus, sieks konstruktyviai bendradarbiauti su būsima opozicija ir mažuma. Nuo Seimo Pirmininko, koks jis bus ir kaip jis tvarkys savo darbus, labai priklauso, kokios bus visų darbo sąlygos, t. y. kokia bus darbo atmosfera arba kokia bus aura. Tai ne mano žodžiai, tai žodžiai pasakyti iš Seimo tribūnos prieš 16 metų pretenduojant į Seimo Pirmininko postą, jie išlieka aktualūs ir šiandien.

Esu įsitikinęs, kad Seimo narių veiklos veiksmingumas turi būti matuojamas ne pateiktų projektų ir pasiūlymų skaičiumi, nes būta kadencijų, kai iš kelių tūkstančių įregistruotų projektų priimta tik pusė.

Įstatymų leidyba – tai Seimo pagrindinė funkcija, tačiau, pavyzdžiui, per pirmąjį nepriklausomybės dešimtmetį buvo priimti beveik 3 tūkst. įstatymų. Per dešimtmetį. O vien X Seimas priėmė 2,5 tūkst. įstatymų ir tiek pat nepriėmė. Manau, pateikiant projektus pirmiausia turėtume įsitikinti jų būtinumu. Įsitikinti, kaip jie veiks ir ar veiks, svarstyti pasitelkdami socialinius partnerius, mokslo bendruomenę, verslo atstovus, srities, kuriai skiriamas dokumentas, atstovus, profesijas bei nevyriausybinės organizacijas. Aktyviausiai šia iniciatyva ir konstitucine teise turi naudotis koalicinė Vyriausybė, kurios programą ir sudėtį tvirtinsime artimiausiomis savaitėmis. Privalome teisėkūroje pereiti nuo kiekybės prie kokybės. Turime nuo pirmų dienų imtis realios ir konstruktyvios parlamentinės kontrolės, nes racionalus ir tikslingas išdo naudojimas – visų partijų rinkimų pažadas, o dabar jau ir pareiga. Tai tik viena visuomenės pasitikėjimo Seimu atkūrimo pusė. O kita skamba žmonių lūpose – laikykitės priesaikos, pamirškite savus ir partinius interesus vardan valstybės, dirbkite nekurstydami skandalų, atsisakykite tuščių ginčų.

Turime stiprų pagrindą sėkmingai bendrai veiklai. Visos partijos savo rinkimų programose, visi savarankiškai kandidatai identifikavo tas pačias svarbiausias sprendimas mūsų valstybės ir visuomenės problemas: saugumą, demografinę krizę, emigracijos mastą, socialinę ir regioninę atskirtį, didelę turčinę diferenciaciją, švietimo ir sveikatos apsaugos sistemų problemas, verslo plėtrą ir kitus klausimus. Daugelis partijų pasisakė už Seimo darbo efektyvumo didinimą, Seimo, kaip institucijos, autoriteto ir teigiamo įvaizdžio visuomenėje atkūrimą.

Gerbiamieji kolegos, šiuolaikinėje demokratijoje valdžia negali užmigti ant laurų ir nereaguoti į tautos paliepimą. Jeigu po rinkimų politikai neįgyvendina pažadų, žmonės nepajaučia, kad jų balsas per rinkimus ką nors pakeitė. Tai atveria galimybes į valdžią patekti radikalioms, nepakančios, neapykantą ir patyčias kurstančioms politinėms jėgoms ir pavienėms asmenybėms. Lietuvoje, mūsų dar jaunoje demokratijoje, žinant geopolitinę situaciją, ypač neleistina toleruoti augančio atotrūkio tarp mūsų paprastų žmonių ir vadinamojo elito. Nuo to, ar mums visiems, visai nedalomai mūsų tautai, pavyks išlaikyti valstybės vairą ir išvengti nusivylimo demokratija, nusivylimo mūsų valstybingumu apskritai, priklauso Lietuvos saugumas ir nepriklausoma europietiška ateitis.

Todėl šią kadenciją mums reikia kokybiškai naujo, stipraus, aktyvaus Seimo. Visos valdžios grandys – Seimas, prezidentūra, Vyriausybė, teismai – turi veikti darniai. Darni Lietuva neatsieja ma nuo vieno tikslo – valstybės žmonių gerovės. Seimas, į kurį išrenkami įvairių įsitikinimų, ideologijų, vertybių, skirtingos kilmės, lyties, amžiaus, tautybės, socialinio statuso žmonės, yra Lietuvos širdis, simbolizuojanti jausmus, empatiją ir gyvastį.

Dalykiniai santykiai ir idėjų bei tikslų gludinimas – tai kelias į valstybės darną. Esame išrinkti žmonių, ir jeigu pakiltume aukščiau virš asmeninių ir partinių ambicijų bei interesų, atrastume tą darną dirbti savo šalies žmonių labui dėl bendro tikslo – geresnės Lietuvos. Esame išrinkti, bet ne išrinktieji. Sunkumų tikrai daug, tačiau sunku plaukti prieš srovę, bet lengva nuskęsti pasroviui.

Šiandien man, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos atstovui, Seimo nariui, suteikta garbė prašyti jūsų išreikšti pasitikėjimą išrenkant mane Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininku. Šian-

dien aš turiu vidinę pareigą ir galimybę padėkoti visai Lietuvai už tai, kad esu čia, ir, žinoma, jai nusilenkti. Dėkoju už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sutaupėte laiko, gerbiamasis kandidate. 30 minučių skiriama atsakymams į klausimus. Po to, kartoju, jeigu Seimo nariai pageidaus, bus diskusijos.

Pirmas klausia kolega Seimo narys M. Adomėnas. Prašom.

M. ADOMĖNAS. Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamasis kandidate į Seimo Pirmininkus, ačiū už gražų prisistatymą. Iš tiesų klausimas yra susijęs su jūsų išreiktu pageidavimu ir siekiu atkurti Seimo, kaip valstybės centrinės institucijos, prestižą. Ir vienas iš esminių tos pagarbos ir prestižo komponentų yra, be abejo, skaidrumas. Ir aš norėjau paklausti apie tai, ar tokia tradicija, kai į Seimo Pirmininkus siūlomas žmogus, kuris nėra tikrasis galios centras savo partijoje, iš tiesų atitinka tas vakarietiškas skaidrumo ir demokratijos tradicijas? Šiaip mes esame įpratę, kad žmonės, kurie yra sąrašo priekyje, kurių veidai puošia rinkimų plakatus, na, jie ir užima pagrindines vietas – premjero ir Seimo Pirmininko. Šiuo atveju tikrasis galios centras apsisprendžia likti nuosalyje. Ar tai atitinka tą skaidrumo dvasią, kurią jūs siekiate Seime įgyvendinti?

V. PRANCKIETIS. Manau, kad partijos pasirinkimas buvo nulemtas dar ir kitų reikšmingų priežasčių, ir viena iš jų, manau, tai, ko mes pasigendame Seime. Man teko jau susipažinti su savo dosjė žiniasklaidoje. Esu pristatomas kaip tolerantiškas žmogus. Pokyčių Seimas atnešė kintančią tvarką į Seimą. Tikiuosi, kad galios centras, partijos galios centras, neturi būti įkeltas į Seimo vadovybę, nes Seimo Pirmininkas neturi tarnauti vienai partijai, o turi tarnauti visam Seimui. Manau, kad tokia demokratija turėtų tenkinti daugumą Seimo narių.

PIRMININKAS. Klausia K. Masiulis. Bet prieš tai norėjau dar priminti. Atsiprašau, suteikdamas žodį klausti nepasakiau, kad klausti skiriama tik viena minutė, taigi turite spėti per minutę, o atsakyti – per tris minutes.

K. MASIULIS. Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamasis Viktorai Pranckiet, jūs esate naujas žmogus, bent jau čia, o politikoje irgi nelabai stipriai žinomas. Išdėstėte labai gražias strategines idėjas. Kaip vadybininkas norėčiau jūsų paklausti. Strateginių idėjų paprastai neužtenka, reikia labai aiškiai deklaruoti ir veiksmus, kuriais tos idėjos bus realizuotos. Aš norėčiau, kad apie vieną veiksmą jūs paplėtotumėte savo vadybines mintis, kaip jūs kelsite Seimo autoritetą. Jūs sakėte, net grąžinsite jį. Kokiais veiksmais? Gal galite čia keletą, penketą ar dešimt, veiksmų išvardyti, kad būtų galima labiau suprasti, kad iš tikrųjų jūs turite labai aiškią viziją, kokiais veiksmais padarysite, nes kitaip tai yra tik tuščia deklaracija. Turbūt sutiktumėt?

V. PRANCKIETIS. Turėtų ir prasidėti nuo deklaracijos, o po to, žinoma, turėtų būti perkeliama į veiksmus. Tie veiksmas turbūt jau prasidėjo. Ir kai mano asmuo buvo paminėtas kaip galimas kandidatas į Seimo Pirmininkus, iš karto šiek tiek pasikeitė tonas ir aplinkoje. Aš tikiuosi, kad tą toną mes bandysime išsaugoti į viešumą... visas savo problemas uždarydami tarpusavyje arba jas išsprendami. Tai vienas iš būdų galėtų būti tai.

Didžiausia problema, ką žmonės visada vertindami Seimą mato, tai mato tai, ką mes pateikiame išorai. Manau, tas nepateikimas arba problemų išsprendimas iki, o tai, žinoma, yra argumentų kalba ir viduje susitarimas. Tikėtina, kad tokiu keliu eidami mes turėtume pasiekti daugiau darnos.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS. Gerbiamasis kandidate, Konstitucijos 59 straipsnis numato, kad Seimo nariai, eidami savo pareigas, vadovaujasi Konstitucija, negali būti varžomi jokių mandatų, Seimo veikla pagaliau yra nepertraukiama, tai yra bet kada pakviesti Seimo nariai turi susirinkti. Tad Seimo nario nepriklausomumas ir nepertraukiamas veikimas yra įtvirtintas įstatymuose, iki šiol įtvirtintas, tačiau koks jūsų požiūris būtų į tai, jeigu tokios teisės būtų varžomos apribojant Seimo narių galimybes bet kada, be jokių apribojimų vykdyti minėtas pareigas, nes viešojoje erdvėje mes girdėjome įvairių siūlymų, kurie, mano manymu, prasilenkia su Konstitucijos įpareigojimais.

V. PRANCKIETIS. Visi tie siūlymai, kuriuos jūs viešojoje erdvėje girdėjote, yra siūlymai, kad tie siūlymai taptų kūnu, turėtų pritarti Seimas. Manau, kad tai yra svarstyliniai klausimai, ir nė vienas *uždarytas* klausimas neturi būti galutinai *uždarytas* arba nė vienas *neatidaromas* iš naujo. Viskas tas yra visų mūsų sprendimų rezultatas, turėtų tapti. Taip, mes neturime varžyti ne tik Seimo narių konstitucinių teisių, mes neturime varžyti konstitucinių teisių visos Lietuvos žmonių. Tai mes

galbūt turėtume dar ir daugiau peržiūrėti aktų ar sprendimų, kurie galbūt varžo tuos žmones arba tas teises.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys D. Kreivys.

D. KREIVYS. Gerbiamas kandidate, vienas svarbiausių jūsų partijos rinkiminių pažadų žmonėms buvo pažadas, kad Seimo narys, prieš tapdamas ministru, turės atsisakyti Seimo nario mandato. O jau nugalėjus rinkimuose pradėta išsisukinėti, esą tą padarysime vėliau, po ketverių metų, ir panašiai. Ar jūs, tapęs vienu iš trijų valstybės vadovų, prisiimsite atsakomybę, kad šis pažadas rinkėjams būtų įgyvendintas?

V. PRANCKIETIS. Tai yra partijos programinė nuostata. Aš jums minėjau, kad aš pretenduoju į vietą, kur... nedeklaratyviai įgyvendinti partijos programą, bet galiu teigti taip, kad jeigu mes, tai yra Seimas, pakeistume Konstituciją ir įgyvendintume tą nuostatą, kad Seimo nariu neturi būti, tai yra ministru neturi būti Seimo narys, tada turėtume kalbėti – taip, vienareikšmiškai. Dabar, jeigu kalbėtume apie Valstiečių ir žaliųjų sąjungą, tai šiuo metu laikomasi tokios nuostatos, kad jeigu žmogus išrinktas vienmandatėje apygardoje, jis yra atskaitingas tiems žmonėms ir privalo išlikti. Jeigu žmogus išrinktas daugiamandatėje, jis galėtų atsisakyti Seimo nario vietos. Tai nėra konstitucinis sprendimas. Jeigu mes jį ateityje įgyvendinsime, tik taip ir bus.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Kubilius. Prašom.

A. KUBILIUS. Ačiū. Gerbiamas kandidate, jau drįsčiau sakyti, gerbiamasis Pirmininke, noriu iš anksto pasveikinti, nepaisant to, kaip mes toliau tą diskusiją vesime. Jūsų laukia tikrai sudėtingas darbas, atsakingas darbas, Seimo Pirmininko ar Ministro Pirmininko darbai iš tikrųjų Lietuvoje kartais nuvertinami. Būtų gerai, kad Seimo Pirmininku, be abejo, taptų turintis daugiau politinės patirties ir valstybės valdymo patirties asmuo. Politinio profesionalumo stoka yra iš tikrųjų tam tikra problema. Bet aš tikrai linkiu jums sėkmės tas spragas kiek galima greičiau užpildyti. Aš norėčiau jūsų tiesiog paklausti: kaip jūs manote, ar štai to politinio profesionalumo stoka jums nesutrukdytų suprasti, kiek yra svarbu kiek galima greičiau Seime priimti jau parengtą ir pradėtą svarstyti įstatymą dėl Astravo atominės elektrinės? Ar jūs pritartumėte, kad tai galėtų būti įtraukti pačiu artimiausiu metu į darbotvarę, kad iš tikrųjų niekam nekiltų abejonių dėl naujos valdančiosios koalicijos pažiūrų?

V. PRANCKIETIS. Tai tikrai politinis klausimas, nes klausimas yra dėl pažiūrų. Šiandien profesorius V. Landsbergis man įteikė knygėlę „Astravas – tai *grabas*“. Manau, kad tai yra aktualus klausimas ir visiems labai labai rūpimas. Svarstykime, traukime į darbotvarę. Patarkite, jūs sakote, kad aš turiu mažai politinės patirties, paskolinkite, perduokite ir ta patirtis gausės bendromis pastangomis.

A. KUBILIUS. Sutarėm.

V. PRANCKIETIS. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS. Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pretendente, Seimo reitingus mūsų visuomenėje turbūt visi žinome. Kaip jūs manote, ką reikėtų keisti, kad Seimo reitingai padidėtų visuomenės akyse? Girdėjome skandalų praeitoje kadencijoje ir anksčiau dėl Seimo narių automobilių, įvairių transatlantinių kelionių ir t. t. Kaip šitai jūs numatote, ką daryti, ką siūlysite keisti, kad kiltų Seimo prestižas ir nebūtų tokių rezonansinių dalykų?

V. PRANCKIETIS. Ačiū. Pažiūrėkime, dėl ko kyla, dėl ko žmonės yra nepatenkinti, arba dėl ko žmonės vertina Seimą neigiamai. Dažniausiai dėl labai tokių... dažnai ir dėl nedidelių smulkmenų. Tos nedidelės smulkmenos... Viena iš tų yra – kiekvienam Seimo Pirmininko pavaduotojui automobiliai ir vairuotojai – septyni žmonės, septyni automobiliai. Duokime tokį malonumą, paskelbkime, kad nebūtų. Mes turime skelbti geras žinias, žingsnis po žingsnio, bet skelbti. Jeigu mes neatsisakysime didelių gėrybių lyg ir Seimo tarnautojams arba Seimo nariams, tai, žinoma, žmonės to nesupras patys skursdami. Skurstančių Lietuvoje turime labai per daug. Ir manau, kad jie tas žinias gaudo labai greitai. Pradėkime nuo mažų darbų, populiarinkime savo geras naujienas ir jas normuotai arba ir nenormuotai, bet priėmę iš karto pateikime aplinkai.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS. Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Viktorai, iš tikrųjų neparastai smagu buvo klausyti jūsų pasisakymo. Tik aš gal kiek su apmaudu turiu pripažinti, kad galėtumėte pasinau-

doti proga ir pasakyti šiek tiek daugiau apie savo darbus. Žmonės, rinkdami valdžią, tikėjosi permainų ir tas yra tiesa, balsuodami tiek už jus, tiek už mus. Šiandien panašu, kad tos permainos ganėtinai tolsta tuo atžvilgiu, kad vienu iš galimų jūsų pavaduotojų yra siūlomas, bus siūlomas A. Butkevičius, tačiau, kitas dalykas, yra tai, kad dauguma permainų iš tikrųjų gali virsti neaiškiomis revoliucijomis: atidėtais darbo kodeksais, nesibaigiančiais Konstitucijos pertvarkymais ir t. t., ir t. t. Gal jūs galėtumėte sukonkretinti, jūsų nuomone, trys svarbiausi darbai, kuriuos jūs atnešite ant stalo? Labai ačiū.

V. PRANCKIETIS. Pirmas darbas. Inventorizuoti tai, kas, kaip sakė gerbiamasis A. Kubilius, turi būti daroma šiuo metu. Toliau, mes turime suformuoti Vyriausybės programą ir pačią Vyriausybę, o tada pereiti prie programos įgyvendinimo. Programa, mano kalboje buvo pasakyta, – nuoseklus darbas, tai ir turėtų būti daroma. Mes dabar negalime konkretinti vieno kažkurio darbo. Klausimas beveik skambėtų kaip Vyriausybės vadovui, kad ką jūs darysite? Turbūt mes turime daryti pirmiausia čia sprendimus, kad Vyriausybė atsirastų, kad atsirastų Vyriausybės programa, o tada žengsime kitus žingsnius pagal tą programą. Programa yra kuriama Valstiečių ir žaliųjų sąjungos pagrindu. Manau, kad daugelis mūsų taip pat tam pritars ir tada programiniai sprendimai turėtų tekėti iš tos srovės.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS. Gerbiamas pretendentė į Seimo Pirmininko pareigas, iš tiesų jūs bandėte dabar atsakyti, bet labai abstrakčiai. Kadangi buvo minėta, kad Seimas tampa Lietuvos politikos svarbiausiu centru, tai iš tiesų man šiek tiek neaišku, nes tai oponuoja tam, kad galbūt tas centras teiks įstatymų projektus ir galbūt bus performuota pati struktūra. Ar jūs kitaip suprantate, nes jeigu taip suprantate, tai iš tikrųjų turėtumėte žinoti pagrindinius darbus, bent kelis, nuo ko pradėsime formuoti Lietuvos politiką, ar prioritetą bus švietimo sistemos reformos, ar verslo skatinimo, ar kiti dalykai? O jeigu aš ne taip suprantu svario centrą, tai prašom paaiškinti.

V. PRANCKIETIS. Negali būti atskirti atskiri darbai vienas nuo kito, vis tiek jie turi eiti drauge. Švietimas – taip, sveikatos apsauga – taip, darbo vietų kūrimas – taip. Taip buvo parašyta mano kalboje ir buvau įvardinęs pirmąjį – darbo skatinimas. Tai iškart susiję ir su investicijomis, ir su darbo vietų kūrimu, ir su įdarbinimu, ir netgi su tų, kurie nenori dabar dirbti, skatinimu dirbti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Starkevičius. Prašom.

K. STARKEVIČIUS. Visų pirma aš noriu pasveikinti, kad ryžotės šiam žingsniui ir pretenduojate tapti Seimo Pirmininku. Tačiau keletas išgirstų iš būsimo premjero per LRT forumą ketvirtadienį minčių kelia nerimą visam kaimui. Ten buvo pasakyta, štai tiksliai citata: „Prie žemdirbių irgi reikia lįsti, nereikia jokių išimčių.“ Čia kalbama apie mokestinę sistemą, pagal kurią dabar žemdirbiai veikia ir moka mokesčius, nėra jokių išimčių pagal individualią veiklą, nes mokesčiai yra mokami. Tai kokius jūs čia mokesčius planuojate ir ar jūs jiems pritarsite, kai Vyriausybė atneš tą mokesčių paketą?

V. PRANCKIETIS. Aš čia galbūt turėčiau imti ir peradresuoti klausimą autoriui, nes jis yra šioje salėje. (*Balsai salėje*) Aš suprantu, kad mano nuomonės klausia, bet citata tiksliai, aš jos nesu tiksliai girdėjęs, gal palikime, inventorizuokime tuos mokesčius, o tada gal ir atsakinsime į tokius konkrečius klausimus. Čia tiesiog toks geras Seimas.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys D. Kaminskas.

D. KAMINSKAS. Gerbiamasis pretendentė, rinkimų laikotarpiu dalyvaujant bendruomenėse ir kalbant su žmonėmis, dažnai buvo klausiamas klausimas dėl teisingų rinkimų į Lietuvos Respublikos Seimą. Esmė ta, kad vienmandatėse apygardose nelaimėję, negavę mandato, pasitikėjimo tie patys kandidatai pakliūna pagal partinius sąrašus. Dažniausiai tuos partinius sąrašus reitinguoja patys partiniai žmonės. Jūsų nuomone, ar tai teisinga rinkimų sistema ir ar nereikėtų jos keisti?

V. PRANCKIETIS. Rinkimų metu mūsų partija taip pat deklaravo tokį teiginį, kad rinkimų sistema galėtų būti tik vienmandatė. Šiandien manau, kad visas Seimas turėtų būti pasiryžęs pakeisti tą sistemą, jei manytų, kad tai yra teisinga. Kontrargumentai tai vienmandatei rinkimų sistemai visada būdavo tokie, kad neįmanoma bus suformuoti frakcijų, neįmanoma suformuoti Seimo struktūrų.

Tikėtina, kad mes tą klausimą svarstysime, bet kuo baigsis jo svarstymas... Jei aš kaip asmuo ir kaip balsuojantis žmogus galėčiau kalbėti, aš tikrai visada kalbėčiau apie tai, kad bent jau visi

kandidatai turėtų prisistatyti visuomenei. Net siūlyčiau, kad galėtų atsirastų Rinkimų įstatymo papildymai, kad, sakykime, savivaldybės privaloma tvarka turėtų organizuoti debatus, nes dabar būna dalis kandidatų, kurių žmonės visiškai nepažįsta, bet, kaip jūs teisingai sakote, jie išeina per sąrašą.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA. Gerbiamasis kandidate, jūs minėjote apie siekį, kad žmonės matytų tuos nedidelius pozityvius darbus, bet kaip žmonės vertins, jei jūs tuos pozityvius darbus paskelbiate, o pasakui nuo jų atsitraukiate? Štai, pavyzdžiui, jūsų politinis lyderis paskelbė, kad pakaks trijų Seimo Pirmininko pavaduotojų. Dabar mes matome, kad jau penkis siūlote. Ar nedidelei Socialdemokratų frakcijai būtinai reikia dviejų Seimo Pirmininko pavaduotojų? Ar jūsų frakcijai be Pirmininko ir vieno pavaduotojo reikia dar vieno pavaduotojo? Ar čia neprasideda tam tikras politinis turgus?

Dėl komitetų. Buvo pažadai kuriant naują Kultūros komitetą, kad bendras komitetų skaičius, kartu ir vadovų su papildomu išlaikymu skaičius, nedidės, šiandien Statuto projekte matome, kad yra kitaip. Paliekami tie patys komitetai ir kuriamas dar vienas naujas komitetas. Kaip bus su jūsų skelbiamu pažadų nuoseklumu?

V. PRANCKIETIS. Gerai, kad jūs naudojate daugiskaitinį žodį „mūsų skelbiamų“, tai mes turbūt, kai skelbiame, net nespėjame gaudytis, kada kas ką pasakėme. Šiuo atveju manau, kad apie komitetų skaičiaus didėjimą mes nekalbame. (*Balsai salėje*) Gerai. Matyt, nespėjau susipažinti, nes tikrai neturėjau šitos progos. (*Balsai salėje*) Seimo dar niekas nevaldo. Dabar mes esame tam susirinkę. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS. Gerbiamasis pretendentė, iš tikro jūs atsakėte į daugelį klausimų, į ne visus gal tiksliai. Akivaizdu, kad Seimo aritmetika yra lengviausiai sprendžiamas dalykas: kiek turi balsų, kaip gali padalinti, bet kaip pretendentas į Seimo Pirmininkus, aš manau, kad jūs esate susipažinęs su kitų metų socialiniu mūsų ekonomikos biudžetu, valstybės biudžetu. 18 dieną jis buvo pateiktas, jau praėjo mėnuo laiko. Sakykite, kadangi Seimo Pirmininkas bus vienas iš tų, kuris turės vadovauti tam procesui, priėmimui, korekcijoms ir t. t., ar jūs turite savo nuomonę apie kitų metų biudžetą? Juk kitų metų biudžetas tiesiogiai turėtų būti siejamas su jūsų partijos programa. Kokia jūsų pozicija kitų metų biudžeto atžvilgiu? Gal galėtumėte pasakyti, kaip jis siejasi, konvertuojasi su ekonomikos augimu ir infliacija? Ačiū.

V. PRANCKIETIS. Pirmiausia mes esame pastatyti į tuos rėmus, kurie jau yra padaryti. Mūsų rinkimų laikas yra toks, kad išrenkame naują Seimą jau parengtam kitų metų biudžetui. Sieti savo partijos programos įgyvendinimą arba Vyriausybės programos įgyvendinimą su jau parengtu biudžetu būtų nelabai atsargu. Todėl vienas iš mūsų siūlymų ir yra rinkimų datą keisti pavasariop, kad biudžetą rengtų jau naujoji Vyriausybė.

PIRMININKAS. Gerbiamieji Seimo nariai, būtų labai gražu, aš norėčiau jūsų labai paprašyti, pasistenkite iš vietos mažiau replikuoti. Labai dėkui. Klausia Seimo narys P. Saudargas.

P. SAUDARGAS. Gerbiamasis pretendentė, iš tiesų nuo valdžios ir visuomenės santykio valstybėje labai daug kas priklauso. Nuo visuomenės požiūrio į valdžią. Dabar Seimo reitingai yra tragiški, Seimo įvaizdis yra tragiškas. Gerbiamas kolega jūsų jau klausė, kaip jūs, kaip pretendentas, galimai užimsiantis Seimo Pirmininko poziciją, tai spręsite? Paprastai, kai pretendentai gauna tokių klausimą, jie turbūt galvoja, mintys sukasi taip: čia apie spaudos pranešimus, galbūt kokias sienas mes perdažysime ir panašiai. Viskas yra daug paprasčiau. Man teko matyti ne vieną Seimo Pirmininką ir turiu pasakyti, kad ne visi jie prisidėjo prie Seimo įvaizdžio gerinimo. Yra labai paprasta – jūsų santykis su mumis. Ką jūs prieš save matote? Ar jūs matote savo nuomonę turinčią, bet dar nedirbančią komandą? Ar jūs matote pavojingų ir nenusipėjamų žmonių minią? Ar jūs matote bandą, su kuria nebūtinai reikia skaitytis?

V. PRANCKIETIS. Atsakymas numeris vienas.

PIRMININKAS. Klausia...

V. PRANCKIETIS. Klausykite, jūs pats ir atsakėte į savo klausimą ir tikrai mes turime ir matome žmones, normalius žmones, su kuriais reikia bendrauti. Kai rinkimų laikotarpiu manęs klausdavo, su kokiomis partijomis bendrausite, tada dar nebuvo atsakymų, su kokiomis partijomis mes turėtume bendrauti arba su kuo mums teks bendrauti. Aš visada sakiau ir pasisakiau, kad mes bendrausime su protingais žmonėmis. Aš tikiuosi, kad čia tokių yra pilna salė. Manau,

kad tie santykiai iš proto pozicijų turėtų būti ne užgauliojantys, ne kokie nekorektiški, bet labai profesionalūs, normalūs santykiai su žmonėmis ir dar galbūt ir šilti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Matulas.

A. MATULAS. Gerbiamasis pretendentė, aš pasiteiravau jūsų vieno mokinio, Pasvalio rajono mero G. Gegužinsko, apie jus. Jis jus labai gražiai apibūdino kaip inteligentą, korektišką, taktišką žmogų ir aš tikrai labai džiaugiuosi, kad toks žmogus vadovaus Seimui. Bet antras žmogus valstybėje turėtų prisistatydamas žinoti, suprasti ir kitas pagrindines problemas. Aš norėčiau jūsų paklausti, kokias pagrindines problemas jūs dabar matote sveikatos sistemos apsaugos srityje ir ką mes, kad ir šioje sesijoje, galėtume dar priimti, kokius pagrindinius darbus atlikti, kad žmonės būtų sveikesni ir kad paslaugos būtų geriau finansuojamos ir labiau prieinamos?

V. PRANCKIETIS. Labai konkretus klausimas. Jeigu aš imčiausi kalbėti apie tai, ką išmanau, tvarka. Bet jei aš imčiausi kalbėti apie tai, ko neišmanau, aš manau, kad konsultacijos (taip pat ir su jumis) turėtų padėti atsakyti į klausimą, ko mes turime imtis toje srityje. Mes aiškiai deklaruojame, kad turi dirbti žmonės profesionalai. Jei jis bus visų sričių profesionalas, tada jo vertė bus truputį kitokia. Priešais jus sėdi gerbiamas kultūros atstovas. Lygiai taip pat, jei reikėtų kultūros klausimais kalbėti, aš galėčiau jo klausti, kokie turėtų būti mūsų sprendimai. Gerbiamasis Matulai, labai prašau prisidėti prie tų reikalingų sprendimų atrinkimo ir įgyvendinimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS. Dėkoju, pirmininke. Gerbiamasis pretendentė, aš norėčiau pratęsti profesoriaus K. Glavecko klausimą apie vieną svarbiausių sprendimų, kurį mes netrukus turėsime priimti, tai 2017 metų biudžetą. Remiantis Lietuvos banko išvada, remiantis preliminarėmis Valstybės kontrolės išvadomis, šis biudžeto projektas neužtikrina konstitucinio įstatymo įgyvendinimo, jis nekelia pasitikėjimo finansų sistema ir galimai turi neigiamą įtaką ekonomikai ir ekonominei politikai Lietuvoje. Koks jūsų požiūris ir ar jūs nemanote, jog tas politikos tęstinumas, apie kurį kalbate, iš tikrųjų šiuo atveju būtų neigiamas? Ačiū.

V. PRANCKIETIS. Mes vėlgi sugrįžtame prie labai konkrečių dalykų ir atsakyti į klausimą, ar aš nemanau, kad tai yra taip ar kitaip. Aš manau, kad dar turėčiau tik formuoti nuomones apie tai, kas galėtų būti su tuo biudžetu, kuris yra pasiūlytas. Su juo susipažinti, matyt, dar teks daug smulkiau, tada mes galėsime ir analizuoti tas problemas. Šiandien aš negalėčiau sakyti, kad esu pasirengęs atsakyti ir į tokius klausimus.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys L. Balsys.

L. BALSYS. Tiesiai priešais jus, kandidatė, *galiorkoje*. Gerbiamasis kandidatė, jūsų partija ir ypač jūsų partijos vadovas angažuojatės, deklaruojate profesionalumą visose srityse ir ne partiskumą. Būtų buvę logiška manyti, kad jūsų partija, frakcija, turinti daugiausia mandatų, būtų siūliusi surasti profesionaliausią Seimo narį tiesiog nedalinant čia pagal mandatų kiekį ir tą profesionaliausią Seimo narį bendru sutarimu būtų pasiūliusi į Seimo Pirmininko postą, tačiau jūs darote kitaip. Ar mums reikia suprasti, kad jūsų partija tiesiog atsisako net laikyti profesionalumo testą pristatydama žmogų, kuris politikoje yra visiškai naujokas? Ačiū.

V. PRANCKIETIS. Pabaigėte tuo, ko klausėte. Taip, aš esu politikos naujokas, bet, matyt, dabar išvis naujokų Seime yra 60 %. Pasirinkimas nebuvo didelis. Manau, kad yra pasiūlytas ir kitas kandidatas, profesionalus kandidatas. Žinoma, tai jums padės apsispręsti kalbant apie šį profesionalumą. Profesionalumas turbūt neturi būti vien žinojimas ar dar kas nors. Šios pozicijos profesionalumas, manau, yra santykių tarp žmonių išsaugojimas ir kūrimas.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys T. Tomilinas.

T. TOMILINAS. Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis kandidatė, skirtingai nuo... Gerbiami kolegos, skirtingai nuo daugumos čia esančių, aš turiu tokią privilegiją – pažįstu jus daugelį metų ir esu labai labai geros nuomonės apie jus. Bet labai norėčiau, kad pasidalintumėte savo patirtimi apie tai, ką jūs jau darėte, ne tai, kas bus ateityje. Aš puikiai žinau, kad jūs padarėte puikią akademinę karjerą ir daug darėte dėl to, kad Lietuva visų regionų, ypač kaimų Lietuva, būtų gyva. Tiesiog pasidalinkite savo patirtimi, kas jau padaryta.

V. PRANCKIETIS. Žinote, aš dariau ne tik ten, kur dirbau, toje vietoje, bet, nors ir kaip būtų keista, man teko pasidarbuoti ir Seimo veiklose. Ministras K. Starkevičius neduos man pameluoti, kad Seimo Kaimo reikalų komitetas dažnai neapsieidavo arba aš neapsieidavau be jo, norėdamas

nuolat dalyvauti tose veiklose rengiant tuos aktus. Aplinkos apsaugos komitetas, Aplinkos ministerija lygiai taip pat – nuolat įsitraukdavau į tas veiklas.

Kalbant apie tai, ką aš ten dirbau, ką aš dirbau vadovaudamas, būdamas fakulteto dekanu. 30 % mano darbo būdavo darbas į išorę, į žinomumą ir mūsų studentijos, mūsų jaunimo ateities užtikrinimą. 100 % norinčių dirbti mūsų absolventų visada įsidarbindavo, ir už gerą algą. Emigrantų tarp jų mes neturėjome. Tai buvo tikslingas rengimasis, tikslingas ėjimas ir tai buvo beveik specifiškai kaimo šviesuomenės rengimas. Apibendrintai tokia būtų mano patirtis.

PIRMININKAS. Gerbiami Seimo nariai, klausimams ir atsakymams skirtas laikas jau baigėsi. Ačiū gerbiama V. Pranckiečiui už išsakytas mintis.

Dabar, gerbiamieji, yra Seimo narių, kurie pareiškė pageidavimą dalyvauti diskusijoje. Pirminis dalyvauti diskusijoje užsirašė Seimo narys G. Landsbergis. Primenu, kalbėti skiriama penkios minutės. Kviečiu Seimo narį G. Landsbergį į tribūną. (*V. Gureckienė: „Dėl vedimo tvarkos G. Steponavičius.“*) Gerbiamas Gintarai, prašom. (*Balsai salėje*)

G. STEPONAVIČIUS. Labai ačiū. Statutas aiškiai neapibrėžia diskusijos rengimo momento ir, aš manau, mes, taupydami laiką, galėtume turėti bendrą diskusiją po abiejų kandidatų pristatymo ir atsakymų į klausimus. Lygiai taip pat aš atkreipiu dėmesį, kad Statute yra dar apibrėžtos ir kitos nuostatos renkant Seimo Pirmininką. Prašau jų taip pat laikytis.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, sutinkate su G. Steponavičiaus pasiūlymu, kad būtų bendra diskusija pasisakius antram kandidatui į Pirmininkus? (*Balsai salėje: „Gerai, pritariame.“*) Sutinkate? (*Balsai salėje*)

Prašom E. Gentvilą į tribūną. (*Plojimai*) Primenu, skiriama 30 minučių. Į klausimus atsakyti taip pat 30 minučių.

E. GENTVILAS. Ačiū. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kolegės, susirinkusieji, 2013 m. spalio 2 d. vakare vienoje valdančiojoje partijoje įvyko kažkoks perversmas. Buvo atšauktas tuometinis Seimo Pirmininkas V. Gedvilas ir spalio 3 dienos ryte buvo pasakyta, kad dabar bus renkamas naujas Seimo Pirmininkas, tai yra pasiūlyta L. Graužinienė. Tiesiog galvodamas, kad negali Seimas ir Lietuva tapti vienos partijos kokių nors vidinių, užkulisinių žaidimų įkaitu, nutariau, kad kandidatuosiu. Atsirado kolegų, kurie mane palaikė. Kandidatuodamas savo kalbą aš užbaigiau šitokia fraze: „Nebus bėdos, jei manęs neišrinksite, bet gali būti bėdos, jei išrinksite mano žavią oponentę.“ Tikrai nebuvo jokios bėdos, kad manęs tada Seimas neišrinko. Surinkau 40 kažkiek balsų. Mano žavi oponentė L. Graužinienė tapo Seimo Pirmininke. Nesakau, kad kokių nors baisių bėdų Lietuvoje atsitiko, tačiau Seimo prestižas, Seimo Pirmininko institucijos prestižas tikrai nepakilo.

Šiandien aš esu visiškai kitokioje situacijoje. Aš šiandien negalėčiau pavartoti tokios frazės, nes aš iš esmės nepažįstu savo šios dienos konkurento V. Pranckiečio. Man jis, kaip žmogus, labai patinka. Aš apie jį, kaip apie mokslo žmogų, kaip šiaip apie žmogų, esu girdėjęs tik gerus atsiliepimus, tačiau gerbiamo Viktoro aš visiškai nepažįstu kaip politiko, todėl tikrai neleisiu sau pakartoti tokios frazės, kuri, pasirodo, prieš trejetą metų buvo teisinga.

Šiandien aš kandidatuojau ir negalvokite, kad man tai yra koks nors iššūkis. Aš gyvenime ir politikoje turėjau labai daug iššūkių. Vienas didesnių iššūkių buvo šių metų gegužės–birželio mėnesiais – imtis vesti Liberalų sąjūdžio sąrašą į Seimo rinkimus. Man, kaip politikui ir kaip žmogui, kuriam visi baksnojo ir sakė: tu ką nors ten žinai, tu kažkaip prie to prisidėjęs, tai buvo didžiulis iššūkis įveikti, laimėti ir laimėti daugiau negu bet kada. Aš tikrai džiaugiuosi, kad su tuo iššūkiu susitvarkiau, todėl nemanykite, kad mane čia ima koks nors valdžios troškulys, drebuls dėl pergalės ar pralaimėjimo. Ne! Tiesiog aš laikausi pozicijos, kad šiandien yra mano rimtas apsisprendimas. Ačiū, kolegos, kurie mane palaikėte. Tas rimtas apsisprendimas yra siekiant užtikrinti Seimo opozicijos teises ir prestižą, o galbūt ir Seimo prestižą, kad nebūtų renkama iš vieno. Aš savo pralaimėjimo nevadinčiau jokių kartėlių ar nusivylimu, atvira širdimi pasveikinau V. Pranckietį palinkėdamas jam tų dalykų, kuriuos šiandien išgirdome sakant.

Noriu tik pasakyti – aš niekam Lietuvoje nebūsiu staigmena, naujiena ar koks nors nežinomas.

Aš esu nuo nepriklausomybės pradžios politiniame gyvenime, esu Nepriklausomybės Akto signataras, esu nekaltiojęs savo politinės pasaulėžiūros ir pozicijų, todėl daugeliu klausimų ma-

no pozicijos, nuostatos yra išsakytos ir, kaip sakau, aš niekam nebūsiu staigmena. Kaip žinoma, niekam nebus jokia staigmena, jeigu aš šiandien ir netapsiu Seimo Pirmininku. L. Linkevičius su tuo sutinka.

Gerbiamieji, turiu įvairaus statuso patirties: buvau ministru, buvau porą kadencijų išrinktas Klaipėdos miesto meru, buvau tarp pirmųjų Lietuvos europarlamentarų, dar, rodos, keliolika metų buvau savivaldybės tarybos narys, buvau laikinasis Ministras Pirmininkas ir, kas įdomu, esu vadovavęs Seimui. 1990 metais įsigaliojo Laikinasis Pagrindinis Įstatymas, ne ta Konstitucija, pagal kurią gyvename dabar, ir Laikinajame Pagrindiniame Įstatyme buvo numatyta, kad parlamento pirmininkas, tuo atveju V. Landsbergis, kartu yra ir valstybės vadovas. Ir buvo renkamas atskirai Seimo seniūnas, arba Aukščiausios Tarybos-Atkuriamojo Seimo seniūnas, kuris vadovavo parlamento darbui: vesdavo posėdžius, organizuodavo frakcijų, komitetų ir komisijų veiklą. Tai pusantrų metų aš buvau Seimo seniūnas, taigi tiesiog ir to praktinio darbo aš turiu patirties.

Noriu pasakyti, kad aš taip pat esu mokslo žmogus, esu gamtos mokslų daktaras, su gerbiamu V. Pranckiečiu galėtume pakalbėti apie velėninius, glėjinius dirvožemius, jaurinius dirvožemius, PH ir t. t. Tai tiesiog vėliau persikvalifikavau į socialinius dalykus, į daugelį socialinės politikos ar ekonominės politikos dalykų.

Šiandien aš irgi noriu pabrėžti, kaip ir kolega (net nesinori sakyti, kad konkurentas, o kaip ir kolega), Lietuvos laimėjimus, kuriuos mes turime matyti. Seimas neturi Lietuvos žmonių akyse su savo rietenomis ir nesutarimais atimti iš žmonių matymą, žinojimą, kad Lietuva žengia į priekį. Kad ir kuri valdžia buvo Lietuvoje, ar šita pastaruosius ketverius metus, ar prieš tai, visi seimai, visos vyriausybės vedė Lietuvą į priekį ir Lietuva žengė didžiulius žingsnius į priekį. Mes negalime šito dalyko nurašyti, patinka mums ar nepatinka, opozicija ar dauguma buvo mūsų žmonės, viena ar kita partija.

Iš tiesų dėkingas ir praėjusiai Vyriausybei, kuri įgyvendino daugelį dalykų, tačiau aš apie tai turėjau galimybę kalbėti paskutiniajame praėjusios kadencijos Seimo posėdyje, praėjusį ketvirtadienį. Mes turime dirbti taip, kad neatrodytų Lietuvos žmonėms, kad Seimas ir politika yra tik rietenų vieta, o ne progreso, ne Lietuvos kūrimo vieta.

Turiu pripažinti, kad prieš trejetą metų, kandidatuodamas, konkuruodamas su L. Graužinine, aš ne kartą su nusivylimu kalbėjau, kad, deja, politinės partijos tarpusavyje barasi, riejasi, įvardijau tas partijas. Deja, praėjus dar trejiems metams, aš turiu pasakyti, kad susikalbėjimo tarp kai kurių politikų ar kai kurių politinių partijų Lietuvoje tikrai nepadaugėjo, akivaizdžiai sumažėjo galimybės dirbti kartu Lietuvai. Man patiko valstiečių ir žaliųjų pasiūlymas pabandyti sukonstruoti plačią koaliciją, tik tiek, kad aš supratau, kad ji tampa nereali, mačiau, kaip buvo čia, mačiau, kaip didėjo antagonizmas tarp vieno ir kitų, į ką reagavo ir rinkėjai. Deja, toks idealistinis vaizdas aplink Valstiečių ir žaliųjų partiją suburti ir kairę, ir dešinę puses nebuvo realus. Bet vertėjo pabandyti arba tiesiog įsitikinti, kad, deja, politiniai flangai skirtingų pusių jau labai stipriai poliarizavosi.

Mano paties principai ir asmeninės savybės iš tiesų yra tolerancija, gerbimas kiekvieno žmogaus, kuris turi savo nuomonę. Manau, kad čia, Seime, mes matysime daug skirtingų nuomonių, klausimas, ar mes sugebėsime susitarti. Prie šoninio mikrofono šiame Seime aš ne kartą turėjau galimybę, o, mano manymu, kartais prievolę pasakyti, ar galime užbaigti tyčiotis vieni iš kitų, tiesiog galėtumėme dirbti kartu.

Esu atviras naujovėms, manau, kad Lietuva turi labai daug būtinybių žengti į priekį, žengti į ateitį ir galvoti atvira širdimi apie kitokios Lietuvos sukūrimą.

Šiek tiek pasakysiu savo požiūrį į Valstiečių ir žaliųjų programą, kiek ji man girdima ar žinoma. Pono V. Pranckiečio pasakymas, arba kalba, parodo, kad jis ateina atvira širdimi – be kaltinimų, siekdamas mažinti rietenas arba nesutarimus parlamente. Aš irgi taip pat einu, tiesa, žinodamas daugiau apie šito Seimo tradicijas negu kolega Viktoras. Turime siekti sutelkti, kalbėdamas apie Valstiečių ir žaliųjų programą, iš tikrųjų galiu pasakyti: aš džiaugiuosi, kad tai yra tam tikra pasauležiūra išdėstyta, dalis stipriųjų pasauležiūrinių pozicijų man nėra priimtinos, tą esu pasakęs vienoje diskusijoje su T. Tomilinu, kad taip, aš kai ko negalėsiu palaikyti, bet pasižiūrėkime, kolegos, kiek ten yra gerų dalykų, kuriuos mes, kaip Lietuvos parlamentas, turime įgyvendinti. Mes turime susitelkti ties tais dalykais. Man, pavyzdžiui, gal nepriimtina, kai sakoma, kad Seimas turės spręsti ir balsuoti dėl vertybinių dalykų, o Vyriausybė, kaip institucija, liks tokia tech-

ninė įgyvendintoja tų vertybinių dalykų. Lyg Vyriausybė, kaip politikos darymo institucija, yra stumtelėjama į šalį. Man tai nepatinka, tai neatitinka ne tik Lietuvos, bet ir europinės ar liberaliosios demokratijos politinių tradicijų. Čia gal reikėtų pergaltuoti valdantiejiems ir Vyriausybės nepalikti tik techninę įgyvendintoja to, dėl ko susitars Seimas. Turi būti siekiama politinių pozicijų ir Vyriausybėje, tas politines pozicijas kaip darbotvarkę pateikiant Seimui.

Kai pono V. Pranckiečio šiandien paklausė, o ką jis darys ten, ten ar ten, aš irgi suprantu, kad tradicija yra tokia: Vyriausybė didele dalimi formuoja Seimo darbotvarkę, Seimo sesijos darbų programą ar ketverių metų programą, todėl kandidatas į Seimo Pirmininkus negalėtų atsakyti taip tiksliai. Aš, būdamas opozicijos (mes tuoj pasiskelbsime opozicine frakcija), opozicinės frakcijos atstovas, natūralu, tuo labiau negalėčiau atsakyti į tai, kokia bus formuojama Seimo darbotvarkė. Nepaisydamas to, aš priminsiu atvejį, kurį esu kažkada paminėjęs. Ar gali opozicijos atstovas, būdamas parlamento vadovu, glaudžiai, konstruktyviai bendradarbiauti su kita valdančiąja dauguma? G. Spadolinis, Italijoje buvo toks fenomenalus politikas D. Andreotis nuolatinio premjeravimo laikais, kai valdantieji Italijos parlamente, senate, kadangi dvejų rūmų parlamentas, tarpusavyje tiek kibirkščiavo, kad neliko jiems nieko kita, kaip kandidatu į parlamento pirmininkus iškelti poną G. Spadolinį. Su juo man teko asmeniškai susitikti Romoje. Jo partija turėjo 2 % mandatų tuometiniame senate, valdantieji taip nesugebėjo susikalbėti ir tarpusavyje, ir su opozicija, kad pasirinko mažiausios frakcijos atstavą į parlamento pirmininkus, ir nieko baisaus neatsitiko. Tiesiog žmogus neturėjo ką prarasti, o turėjo norą sutelkti.

Nesigąsdinkite opozicijos. Aš noriu kalbėti už dešiniąją opoziciją, bet nedrįstu, vien tik apie liberalus galiu pasakyti. Tikrai kai kuriais pasaulėžiūriniais klausimais nepritartume ir, aš taip manau, nerastume sutarimo, tačiau daugybė klausimų, gal, sakyčiau, 90 % kasdienio Seimo darbo, galėtų būti tokie dalykai, kai mes galime sutarti, susitarti ir rasti sprendimus. Aš matau, kad jūs, pirmiausia kalbu apie Valstiečių ir žaliųjų partijos programą, programoje yra daugybė reikalingų Lietuvai dalykų. Kokiomis priemonėmis ar kokiais būdais, tai čia jau galėtume diskutuoti, liberalusis būdas ir panašiai, bet mes turime ieškoti galimybių, kaip susitarti.

Noriu šiek tiek apie Seimo Pirmininko ir Seimo techninius dalykus pakalbėti, kadangi turiu šiek tiek daugiau patirties. Žinau, kad kai kas Lietuvoje įsivaizduoja, kad aš nuo 1990 metų esu Seimo narys. Ne, aš buvau 1990–1992 metais ir 2012–2016 metais. Iki tol aš turėjau įvairias skirtingas pozicijas, tarp jų ir ūkinis darbas transporto sistemoje ir kitur.

Man kuo toliau, tuo labiau šios ką tik pasibaigusios kadencijos pabaigoje keistai atrodė, kai parlamento vadovė, antras asmuo valstybėje, nuo 10 valandos ryto iki 14 valandos po pietų veda Seimo posėdį ir sako: kas dėl 16 straipsnio turite pastabų? Ne, neturite. Ar galime sutarti, kad balsuojame? Balsuojame. Pritarta bendru sutarimu ir taip toliau. Aš atsiprašau. Kažkada aš tokią Seimo Pirmininkės manierą pavadinau ceremonmeisterio darbu, ypač kai tuo metu Seimo vadovas(-ė) turėjo septynis, paskui šešis pavaduotojus. Ką daro tie pavaduotojai? Todėl aš sutinku ir neprieštarausiu, kad būtų mažinamas Seimo vicepirmininkų skaičius. Aš apie automobilius nekalbu, atimkite, viskas gerai. Jokių problemų, išvis ne čia problema. Tačiau noriu pasakyti, kad Seimo Pirmininkas turėtų susitelkti į valstybės darbus, o ne į procedūrinių klausimų dėliojimą štai čia, Seimo salėje, nors tai yra labai svarbu. Korektiškas, tikslus pirmininkavimas Seimo posėdžiams yra Dievo dovana Seimui ir visai valstybei. Tačiau negali vienas iš valstybės vadovų užsiimti štai tokiu darbu, jeigu valstybės vadovas tik taip supranta savo darbą, tai nelaimė valstybei. Mano manymu, Seimo vadovas turi būti aktyvus nuomonės apie Seimą formuotojas ne čia sėdėdamas, o kalbėdamas su Lietuvos žmonėmis. Aš taip ir toliau turiu pasakyti, Seimo vadovė per trejus savo pirmininkavimo metus neapsilankė, nerado laiko apsilankyti visuose Lietuvos rajonuose, nesugebėjo apsilankyti 60 savivaldybių. Ar tai ne paradoksas? Man atrodo, taip negalima elgtis su valstybe užsiimant procedūriniais klausimais. Aš net manyčiau, kad ir kas būtų naujasis Seimo Pirmininkas, reikėtų kalbėti apie tai, apie tam tikras išlygas, kad, pavyzdžiui, Seimo Pirmininkas vadovauja iškilmingiems posėdžiams, imuniteto klausimais, Prezidentės vetuotais klausimais ir dar vienas kitas. Toliau jis turi dirbti su valstybės reikalais, o ne su procedūriniais, nors ir labai svarbiais, klausimais čia, Seime.

Tikrai noriu pasakyti, kad tikrai, jeigu būsiu išrinktas, dar nenoriu sakyti, kai būsiu išrinktas, bet jeigu būsiu išrinktas Seimo Pirmininku, natūralu, kad turėčiau, kaip yra numatyta, pasitrauk-

ti iš frakcijos Seime ir jokių būdų negalėtų mano darbas Seime virsti partijos propaganda, liberalizmo propaganda, o tai turėtų būti valstybės reikalų sprendimas.

Techniniai kai kurie Seimo klausimai mane irgi glumina, kai, sakysime, noriu, kad įsiklausytų ir ponas Viktoras, ko reikia, ar normalu, jeigu Seimo komitetui per metus skiriama 4 tūkst. Lt, šiuo atveju vienas kablelis keli tūkstančiai eurų per metus padaryti išvažiuojamuosius posėdžius Lietuvoje. Jūs suprantate, ką tai reiškia? Du kartus išvažiuoti apsilankyti Lietuvoje ir tai yra komitetui skirtas metinis biudžetas, plius dar laikraščiams ir mineraliniam vandeniui užsisakyti. Atleiskite, kai kas nors per kadenciją 69 kartus išvyksta į užsienio komandiruotes, tai toks žmogus per vieną komandiruotę išleidžia daugiau Seimo biudžeto pinigų, negu visam komitetui arba kokiai nors komisijai yra skiriama lėšų susipažinti su Lietuva, išgirsti naujienas, perduoti savo supratimą, išanalizuoti ir priimti sprendimus. Taip negali būti. Aš ne dėl to, kad aš noriu važinėti, galiu pasakyti, per ketverius metus buvau keturiose komandiruotėse: Airijoje, Afganistano karinėje bazėje, Rygoje ir pas Punsko ūkininkus, t. y. pas lietuvių ūkininkus Lenkijoje. Man asmeniškai to nereikia, reikia Seimo nariams ir Seimo prestižo kėlimui, kad Seimo nariai ne vien tik čia sėdėtų ir tarpusavyje diskutuotų ar, dar blogiau, bartųsi, jie turi eiti į žmones. Suteikime tokią galimybę Seimui.

Aš iš tikrųjų žvelgiu į ateitį labai pozityviai. Matau nesutarimus, programinius, pasaulėžiūrinius ar ideologinius, bet, neduok Dieve, jeigu nebūtų pasaulėžiūrų ar ideologijų tarp politinių partijų, neliktų takoskyrų tarp opozicijos ir daugumos, tai neišvengiama, tai pasaulinė parlamentarizmo tradicija. Mes turime išmokti kalbėti apie savo pasaulėžiūrų skirtumus pagarbiai vertindami vieni kitus, ypač tada, jeigu yra šita pasaulėžiūra. Aš tikrai visada skeptiškas būdavau tada, kai nėra jokios pasaulėžiūros: ir jums, ir mums duosime, ir mokesčius mažinsime, ir socialines išmokas didinsime, atleiskite, tai yra ne mano įvardijimas, bet populizmas yra tarptautinis ir labai senas terminas. Yra vertybiniai dalykai, už kuriuos kovosiu, visiškai nesvarbu, kokioje pozicijoje būdamas, bet gerbsiu tuos, kurie turi savo vertybinę pasaulėžiūrinę žvilgsnį į Lietuvą.

Ponas V. Pranckietis, cituodamas ar savo mintį sakydamas, pasakė, kad tai yra vilties Seimas. Jūs patikėkite, kad aš kaip seniai Lietuvos politikoje esantis žmogus, pradedant nuo aukštųjų postų iki eilinio kaimo bendruomenės nario, esu kaimo bendruomenės narys Klaipėdos rajone, aš irgi žiūriu su viltimi, nes mes nebeturime kur trauktis. Kalbant ne apie Seimo prestižą visuomenės akyse, kalbant apskritai apie Lietuvos žmonių požiūrį į valdžią. Jeigu nauja susiformavusi Seimo dauguma prisimins savo, čia žiūriu į socialdemokratų, savo nepadarytus darbus arba ne taip padarytus darbus ir sugebės pasitaisyti, o valstiečiai ir žalieji sugebės pažvelgti kitaip į valdžią ir į visuomenę, ir į jų tarpusavio santykį, aš būsiu laimingas po ketverių metų sėdėjimo opozicijoje. Aš tikrai džiaugsiuosi, kad Lietuva pasikeitė. (*Balsai salėje*) Tikiu, Juozai, aš iš tavo replikos.

Ir dar pabaigai pasakysiu. Vydūno pasakymas: „Ne duonos kasdienės trokšta žmonės, o teisingumo.“ Žiūrėkite, argi mes galime pasakyti, kad Lietuva skursta vis labiau ir labiau. Ne, BVP auga, BVP vienam žmogui gerėja, objektyvūs rodikliai gerėja, trūksta, kaip sakoma, teisingumo, o iš tikrųjų trūksta valdžios dėmesio ar net ne dėmesio, tiesiog elementarios pagarbos žmonėms. Aš džiaugsiuosi, dar kartą sakau, sėdėdamas toje opozicinėje nišoje, po ketverių metų matydamas, kad į Seimą žiūri daug palankiau, į bet kurią Lietuvos valdžią žiūri palankiau ir dešimtą dieną po Seimo rinkimų nevadina visų vagimis. Aš žiūriu į visus ir galvoju, vagių čia nėra, blogai galvojančių nėra, problema gali būti – nesugebėsime dirbti, nesugebėsime susitarti.

Balsuokite už mane, aš būsiu tas, kurio tikslas bus siekti susitarti. Tikiu, kad ir mano konkurentas turi tokius pat siekius, atrodo, turime bendrus siekius, bet tikrai priimkite mano pasaulėžiūrą ir gerbkite ją tada, kai aš turėsiu kitą nuomonę. Aš su didžiule pagarba žiūrėsiu į jūsų pasaulėžiūrinius dalykus tada, kai jūs juos labai aiškiai formuluosite ir man tai bus suprantama – taip, tai yra šito žmogaus pozicija. Mažiausiai ką aš gerbiu, nors gerbiu visus, tuos, kurie neturi jokios pozicijos. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis... (*Plojimai*) Prašome likti tribūnoje. Noriu priminti, kolegos, kad klausti skiriama viena minutė, atsakyti – trys minutės. Klausia Seimo narys A. Skardžius. Prašome.

A. SKARDŽIUS. Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamasis pretendente, jūs, kaip patyręs politikas, iškalbus, be abejo, nepraleisite progos pasinaudoti žiniasklaidos dėmesiu, pasipuikuoti

savo iškalba prieš naujuosius Seimo narius. Pažėrėte išties daug kritikos buvusios Vyriausybės, ypač Seimo Pirmininkės, vardu, kritikavote ir naująją daugumą. Vis dėlto, jeigu jūs esate toks reiklus aplinkiniams, norėčiau jūsų paklausti, o kaipgi vis dėlto jūsų dešinėsios rankos, visą laiką auginto buvusio partijos pirmininko E. Masiulio reikalai klostosi? Kol dar nebaigta byla, neaišku, ar jinais pasieks, šita byla, turbūt ir pačią partiją, kaip buvusio pirmininko, ar nebus sąsajų... Ir jūs šiandien staiga mūsų prašote pasitikėjimo. Ar tai yra tiesiog laiko gaišinimas, ar galbūt jūs esate ne toks reiklus sau, kaip esate aplinkiniams?

E. GENTVILAS. Jeigu aš gaišinu tamstos laiką, atsiprašau. Aš įtikinau kartu su kolegomis beveik 10 % Lietuvos rinkėjų, tai yra tradicinį Lietuvos liberalą, kad aš niekuo dėtas. Aš ir šiandien negaliu garantuoti ir negaliu tamstai atsakyti, kas yra atsitikę su E. Masiuliu ar su tuo kas nors dar susiję. Aš turiu žinojimą, kad aš asmeniškai su tuo nesu susijęs, ir turiu tikėjimą, kad partija su tuo nėra susijusi. Aš nenorėčiau, kad skambėtų kokie nors kiti dalykai arba vertinimai, tuo labiau kai jūs pats, Artūrai, pasakėte, dar nepasiekė teismo, dar neaišku, pasieks ar nepasieks. Aš su E. Masiuliu paskutinį kartą buvau susitikęs, telefonu kalbėjęs ir susitikęs, rugpjūčio 24 dieną. Tai, ką mes žinome iš žiniasklaidos, ką jūs žinote, tiek pat žinau aš. Aš sąžiningai sakau, aš ir nesidomiu. Man didžiausias iššūkis buvo spalio 9-oji – įtikinti mūsų rinkėjus, kad aš su tuo nesusijęs. Jeigu tamsta apie mane turite kitą nuomonę, ką darysi.

PIRMININKAS. Klausia kolega Seimo narys M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS. Dėkoju, gerbiamasis Pirmininke. Aš iš tiesų pasitikiu E. Gentvilu ir pasirašiau siūlydamas jį kaip pretendentą į Seimo Pirmininkus. Manau, kad tikrai yra rimtas kandidatas, rimtas profesionalas, kai kalbame, kad profesionalų iš tiesų reikėtų daugiau. Ši pareigybė tikrai nebūtų rimtas iššūkis gerbiamajam E. Gentvilui. Kalbėjo, kad jis ir pats turėjęs daug įvairių iššūkių ir susitvarkytų su problemomis. Bet štai, Lietuva šiandien vis dar turi labai rimtą iššūkį, tai yra savižudybės. Kiekvieną dieną, taip pat ir šiandien nusižudė trys žmonės. Rytoj turbūt taip pat, vakar irgi. Kiekvienais metais – tūkstantis. 30 tūkstančių kiekvienais metais mėgina nusižudyti ir patenka į ligoninę. Kaip jūs, gerbiamasis Seimo Pirmininke, matydamas šį skaudulį, įsivaizduotumėte spręsti kartu su visais čia sėdinčiais kolegomis?

E. GENTVILAS. Mano dukra, baigusi ekonomikos mokslus Švedijoje, Lunde, dirba Švedijoje. Dažnai pasikalbame apie Švedijos politinės kultūros pavyzdžius, apie valdžios santykį su piliečiais, ir aš girdžiu visai kitus dalykus. Žmonės nepolitikuoja, žmonės nesipiktina, žmonės dirba savo darbą, gyvena savo gyvenimą, nes valdžia nelenda į jų gyvenimus, netrukdo jiems gyventi ir valdžia nėra jokia problema. Įvyksta rinkimai, žmonės laukia, kokie bus priimti sprendimai. Jie pasitiki savo valdžia.

Šiandien, man atrodo, mes apskritai per daug kišamės į žmonių gyvenimą. Taip, tai yra mano, kaip liberalo, požiūris, mes turėtume mažinti tuos dalykus. Valdžia neturi tapti kasdieniu žmonių apkalbų, kalbėjimų, pasipiktinimo dalyku ir neviltin varymo instrumentu. Deja, pirmiausia daugelis valdžių su savo lindimu prie žmogaus tampa netikrumo šitoje valstybėje šaltiniu. Manau, tai viena iš priežasčių, kuri tikrai galėtų mažėti ir mažinti savižudybių skaičių. O kitos priemonės tikrai yra profesionalios, nekartojančios politinių programų arba konkrečių sprendimų, kuriuos siūlo profesionalai.

Žinome pono D. Pūro veiklą, žinome kitas institucijas. Įsiklausykime mes, kaip Seimo nariai, kaip politikai, ką siūlo, ir pažiūrėkime, ar mes ką nors įdiegėme į savo politinę darbotvarkę tais klausimais. Deja, aš negalėčiau pasakyti kokių nors aiškių, stiprių parlamento arba Vyriausybės sprendimų iš tų dalykų, kuriuos siūlė profesionalai.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS. Gerbiamas kolega, mes ne pirmą kartą esame Seime, esu girdėjęs jūsų kitus pristatymus kandidatuojančiam. Atvirai pasakius, jūs mane šiandien nustebinote ne visai iš geros pusės. Gerbiamasis V. Pranckietis, kaip naujas žmogus, iš principo tos didelės patirties neturi, o jūs pasakėte, kad jūs ateinate kandidatuoti norėdamas parodyti, ką reikėtų iš tikrųjų daryti. Ir aš suprasčiau tokią jūsų misiją, tikiuosi, kad jūs ne dėl pasirodymo čia dalyvaujate. Bet jūs faktiškai tos vizijos kaip ir neatskleidėte, ką reikėtų daryti kaip Seimo Pirmininkui, kaip turėtų organizuoti, be to, kad jūs sutikote, kad dėl automobilių galima nusileisti, papataikauti, kad vertybiniai dalykai jums 10 % iš 90 % svarbūs. Jūs kalbate, kad Seimo Pirmininkas turi vadovauti, bet Statute yra ko-

ordinacija, ta koordinacija yra labai svarbi, ir čia Pirmininko vaidmuo labai didelis dalykas. Bet kaip jūs tą koordinaciją užtikrintumėte, ką reikėtų keisti, jūsų manymu? Mes praėjusioje kadencijoje turėjome atvejį, kai Konstitucijos pataisa (38 straipsnis) 2,5 metų net nebuvo svarstoma dėl to, kad Statutas leidžia komiteto pirmininkui iš esmės ją blokuoti.

E. GENTVILAS. Ačiū. Tai yra ir Statuto klausimai arba Statuto trūkumai. O tai, ką aš kalbėjau apie Seimo Pirmininko (buvusios Pirmininkės) darbą, tai, sutikite, kad pirmininkavimas posėdžiui, procedūrinių klausimų tvarkymas nėra Seimo darbo koordinavimas. Būtent šito Seimo darbui koordinavimo ir pritrūko – tarp komitetų, komisijų, ypač tarp frakcijų. Seimo Pirmininkas yra tas asmuo, kuris gali sukviesti ir frakcijų atstovus ir aptarti. Tai jūs galvojate, kada nors buvome sukviesti? Galbūt kada nors, koku nors procedūriniu klausimu, bet ne svarbiais klausimais. Būtent šitos koordinacijos, ką jūs sakote, akivaizdžiai pritrūko. Buvo užsiimta procedūromis ir galvojama, kad tai yra Seimo Pirmininko prievolė, priedermė. Aš manau kitaip.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS. Gerbiamasis kolega, iš tikrųjų gražus pasisakymas. Aš manau, kadangi jūs taip tolerantiškai kaip tikras liberalas ir labai atsargiai kalbėjote apie kitą pretendantą, tai aš tą patį klausimą, bet kiek kitu kampu pakartosiu ir jums kaip vienam iš pretendentų, manau, kad rimtam pretendentui į Seimo Pirmininkus.

Sakykite, gerbiamasis pretendentė, Seimo darbe konkrečiai trys dalykai, kuriuos reikėtų pirmiausia tvarkyti. Tas įvaizdis ir tie darbai, ir chaosas, kuris yra, iš tikrųjų būdingas parlamentui, parlamentas yra kalbėjimų vieta. Bet kad tos kalbos neliktų tik kalbomis, o taptų koku nors konkrečiu produktu, štai, aš manau, kad tai vienas iš uždavinių kaip tik yra Seimo Pirmininko. Kokia jūsų vizija šiuo aspektu? Trumpai.

E. GENTVILAS. Gerbiamasis profesoriau, kas kas, bet jūs žinote, kad viskas prasideda nuo pinigų planavimo. Tai yra biudžetas, Seimo vidinio biudžeto peržiūra. Kalbu ne apie valstybės biudžetą. Ar mes tikrai ten prioritetus esame sudėlioję dėl Seimo biudžeto? Ne dėl Seimo darbo yra sudėliotas tas biudžetas, o dėl Seimo, kaip rūmų, kaip pastatų užtikrinimo. Man šitas dalykas nepriimtinas. Antras dalykas – koordinavimas, tai, ką atsakydamas R. J. Dagui į klausimą pasakiau, koordinacijos nebūta.

Ir trečias dalykas – parlamentinė kontrolė. Iš tiesų pripažinkime, kad parlamentinė kontrolė buvo minimali. Kai bandydavome ką nors paklausti, kartais sulaukdavome iš tuometinės valdančiosios daugumos arba Vyriausybės replikų, kaltinimų ar nepasitenkinimo. Aš neatmetu galimybės, kad taip bus ir ateityje. Tačiau tai nereiškia, kad Seimo vadovas turi atsiriboti nuo parlamentinės kontrolės prievolės ar atriboti Seimą. Aš manau, kad Seimo vadovas turi skatinti parlamentinę kontrolę per komitetus, galų gale per politines frakcijas, bet kai komitetai nemato reikalo pasikviesti atsakingų institucijų vadovų per ketverius metus bent vieną kartą, tai kokia čia parlamentinė kontrolė? Mano įsitikinimu, tai turi vykti, tai skamba pasiūlymuose, bet tai yra ir mano mintis.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS. Ačiū. Gerbiamasis kolega, iš tikrųjų smagu jus matyti tribūnoje. Paprastai, kai reikia rinkti Seimo Pirmininką, alternatyvos kokios nors, matome ir jūsų pasiūlymą. Iš tikrųjų sveikinu už drąsą, sveikinu už idėjinės minties palaikymą, kito nuomonės pripažinimą. Tik ne visai sutinku su jūsų paaiškinimu dėl Švedijos, nes, man atrodo, Švedijos atvejis yra kaip tik tas, kur valstybė daugiau reguliuoja negu Lietuvoje. Čia, man atrodo, ta priežastis jūsų pateikta ne visai atitinka. Man kelia abejonių, kad jūs matote, kad ne koordinuoti ir vadovauti Seimui, bet važinėti po savivaldybes svarbiausia, ką jūs priekaištavote kolegei.

Bet aš noriu pagrindinę mintį. Susikordinuoti, susitarti, ką gerbiamasis V. Pranckietis sakė savo prisistatyme, bet, kiek aš pamenu (laikas greitai bėga), ar ne jums seniūnaujant ir bandant susitarti 1992 metais Aukščiausioji Taryba taip ir išsivaikščiojo? Tas jūsų patirties pavyzdys lyg ir turi atvirkščią atspalvį. Tai galbūt geriau išbandykime gerbiamąjį V. Pranckietį, kuris neturi tokios liūdnos patirties, kaip tarėsi, tarėsi ir išsiskirstė. Mes norėtume tuos ketverius metus atidirbę su jumis pasidžiaugti geromis permainomis Lietuvoje. Ačiū.

E. GENTVILAS. Gerbiamas Juozai, puiki atmintis. O aš noriu pasakyti – bloga patirtis kartais yra vertingesnė už gerą patirtį. Taip, tai šlykšti patirtis. Bet ne aš įvardinau, kad Lietuvoje vyksta

šliaužiantis perversmas ir sprendimus priėmė, deja, tokia vadinamoji institucija, jaunesni žmonės neprisimenate. Ji buvo vadinama „Kudla“ – koalicija „Už demokratinę Lietuvą“. Tai štai ši koalicija priėmė sprendimą, kad reikia surengti pirmalaikius Seimo rinkimus kartu su Konstitucijos tvirtinimu referendume, ir tai įvyko 1992 m. spalio 25 d., kas ir tapo Lietuvos Respublikos Konstitucijos diena. *(Juokiasi)* Bet pats, Juozai, gerai kali man į kaktą, ar ne? Lyg Gentvilas būtų kaltas dėl tų sprendimų. Taip, tai aš reabilituoju save sakydamas, kad tai tikrai ne mano iniciatyva, kad atkurtos Lietuvos pirmasis parlamentas neišbuvo visą kadenciją.

Kita vertus, nieko baisaus, kad išbuvo tik pusė kadencijos. Blogybė yra ta, kad išsiskirstė ne atlikę darbus ir susitarę išsiskirstyti, bet išsiskirstė dėl to, kad nebesugebėjo susitarti tarpusavyje.

PIRMININKAS. Kolegos, primenu, labai kviečiu spėti paklausti per vieną minutę.

Dabar klausia Seimo narys A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS. Gerbiamas pretendentė, prieš tris mėnesius, „Gallup“ duomenimis, pasitikėjimas parlamentu siekė 9 %, bet tai duomenys ne apie Lietuvos parlamentą, o apie galias demokratijos tradicijas turintį Amerikos Kongresą. Lietuvoje pasitikėjimas Seimu tuo metu siekė 8 %. Taigi pasitikėjimo klausimai nėra kažkokia ypatinga Lietuvos bėda ir, manyčiau, šaknys to slypi visai kitur, tačiau siūlomos priemonės, kad ir šiandien vėliau mes svarstysime kai kurias priemones, – kažką sumažinti, kažką nukirpti, kažką įkurti papildomai, yra daugiau techninio pobūdžio, bet kartu jose galima išvelgti kai kurias opozicijos galimybių mažinimo tendencijas, kai kurias parlamentarų nepriklausomumo mažinimo tendencijas. Kokios būtų vis dėlto jūsų siūlomos priemonės, kurios galėtų taisyti Seimo prestižą, net žinant jūsų galimybę šiuose rinkimuose?

E. GENTVILAS. O jos didžiulės, taip? *(Juokiasi)* Su Amerika galime lygintis, tačiau įvertinkime, kad Amerika buvo prezidento rinkimų išvakarėse, ir politologai įvertintų, kad šalies susiskaldymas arba dėmesys prezidento institucijai santykinai auga, o parlamentui mažėja. Bet nežinau, ne tai esminis dalykas. Aš nuoširdžiai pritariu siūlymams ne dėl to, kad noriu dabar gauti balsų iš naujai susiformavusios valdančiosios daugumos, bet aš nuoširdžiai pritariu siūlymams mažinti parlamento vicepirmininkų skaičių. Tą patį siūliau poniai L. Graužinienei po mūsų pirmininkavimo Europos Tarybai, nes septintas vicepirmininko etatas buvo įvestas tuo pretekstu, kad pirminkausime Europos Tarybai. Aš nuoširdžiai pritariu automobilių išmokų, priemonių ar ko panaikinimui vėl ne tam, kad pataikaučiau. Aš čia tikrai atsistoju ne tam, kad laimėčiau, ne tam, kad įtikčiau ar pasirodyčiau Lietuvos žmonėms. Aš 27 metai Lietuvos žmonėms, o nuo Sąjūdžio pradžios ir dar daugiau rodau. Man šito nereikia. Aš tiesiog noriu kitokios pozicijos ir vienas iš tų dalykų yra parlamente, sakysime, privilegijų auginimo nebeturėtų būti.

Taip, aš galėčiau labai profesionaliai papasakoti, kokias privilegijas turi, pavyzdžiui, Italijos parlamentarai: 15,5 tūkst. eurų atlyginimas, nuo kurio nemokamas pajamų mokestis. Ar mes tą norime didinti, ar mes norite taip didinti atotrūkį tarp žmonių ir valdžios? Aš tikrai nenoriu. Aš manau, kad kiekvienas parlamentaras, sąžiningai pridėjęs ranką prie širdies, turi pasakyti: pragyventi galima, dirbti su rinkėjais galima ir šitų dalykų tikrai nereikia didinti.

Aš manau, dialogas su visuomene turi prasidėti nuo to, kad patys truputį apsitvarkome. Ir jei kas nors pasiūlė truputį apsitvarkyti savo kieme, man tai yra priimtina.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS. Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke.

PIRMININKAS. Atsiprašau.

G. STEPONAVIČIUS. Gerbiamas Eugenijau, nėra suderintas su jumis klausimas iš anksto, tai tikiuosi ekspromtu, ką jūs puikiai sugebate. Įsivaizduokite, kad jūs laimite šį balsavimą įtikindamas ir dalį dvejojančių. Kokie būtų pirmųjų trijų dienų pagrindiniai jūsų darbai tam, kad jūs kaip, nebūtinai šiandien aiškėjančios daugumos atstovas, galėtumėte suvaldyti situaciją Seime ir kokie būtų pirmieji sprendimai?

E. GENTVILAS. Pirmas sprendimas būtų susikviesti frakcijų vadovus, net ne po vieną žmogų, nebūtinai formalų vadovą, nors dar nežinau, kas bus tie frakcijų vadovai, ir kalbėti, kaip dirbsime toliau. Jei parlamentas man išreikštų pasitikėjimą, aš tikėčiausi pagarbos tokiam parlamento sprendimui, patinka ar nepatinka. Aš šiandien priimsiu ir kitokį sprendimą, patinka jis man ar nepatinka. Reiks sėsti ir kalbėti. Ir kalbėti apie tai, kaip dirbsime turėdami tokia Lietuvos politinę tradiciją neordinarioje situacijoje. Bet ji nėra visiškai precedentas. Tai, ko paklausė J. Olekas apie

1992 metus, aš tuo metu, nors ir buvau parlamento seniūnas, vadinkime, tas ceremonmeisteris, aš jau nebebuvau daugumoje. Tokių dalykų yra buvę. Žinoma, tai atvedė štai prie tų dalykų. Tiesiog aš manau, kad nuo kalbėjimosi su frakcijų vadovais. Dar tikrai nevažinėčiau į rajonus ir į kaimus, dar reiktų pasidarbuoti šioje institucijoje.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS. Ačiū. Gerbiamas pretendentė, tą klausimą aš norėjau pateikti prieš tai buvusiam pretendentui, tai taip pat ir jūsų klausiu ir galbūt išgirsiu kada nors ir atsakymą. O be kita ko, jūs ir pats turėsite apsispręsite balsuodamas, ar jūs būsite išrinktas, ar ne į Seimo Pirmininkus. Turiu galvoje Seimo statuto pakeitimą ten, kur bus kalbama apie komitetų skaičiaus padidinimą. Tai vienas klausimas, kaip jūs žiūrite apskritai į padidinimą komitetų skaičiaus, turint omenyje ir ekonomines išlaidas, sąnaudas? Ir apskritai Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto išskyrimą į du darinius, kai tai yra, mano giliausiu įsitikinimu ir visa savo profesine praktika išbandyta, vienas kūnas. Tai tas pats, kaip atskirti Biudžeto ir finansų komitetą į du padalinius. Kokia jūsų asmeninė nuomonė? Ačiū.

E. GENTVILAS. Gerbiamas Vytautai, nustebinote mane. Aš tikrai maniau, kad jūs, kaip ir aš, kaip ir ponas R. Karbauskis, žiūrite pozityviai į Kultūros komiteto atskyrimą, išskyrimą, suteikiant daugiau dėmesio kultūrai, bet tvarka, tokia jūsų nuomonė. Mes frakcijoje nebalsavome.

V. JUOZAPAITIS. Aš klausiu jūsų nuomonės, ne savo nuomonės. Ačiū.

E. GENTVILAS. Mes frakcijoje nebalsavome dėl to, aš tiesiog sakau savo nuomonę. Aš pritarčiau tokiam atskyrimui.

Kitas dalykas arba kita jūsų klausimo dalis. Blogai, jeigu didėja komitetų. Klausimas, ar tai brangina parlamento išlaidas? Kaip bus sudėliotas personalas, atsiradus naujam penkioliktam komitetui, ar padaugės personalo, kuris kainuos brangiau mums ir mokesčių mokėtojams, aš nežinau. Tai yra organizaciniai dalykai. Aš girdžiu kitą aspektą. Planuojama mažinti nuolatinųjų komisijų skaičių. Dalis personalo, kuris dirba kaip nuolatinųjų komisijų personalas, ten, rodos, yra 15–16 etatų, turėtų mažėti, atrodytų, ir galėtų būti priskirta prie naujai įkurto penkiolikto komiteto. Mane šioje situacijoje jaudina vienas dalykas: ar pabrangs parlamento išlaikymas? Jei bus randami svertai, kad nepabrangintų, kodėl neatskyrus kultūros nuo Mokslo ir švietimo komiteto?

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Rinkevičius. Prašom.

V. RINKEVIČIUS. Ačiū, gerbiamas pretendentė. Jūsų jau klausė apie jūsų pirmus darbus, jeigu būsite išrinktas. Aišku, teorinę galimybę jūs turite, tai labai įdomu, kaip jūs įsivaizduojate tą darbo organizavimą, koordinavimą? Seniūnų sueiga, Seimo valdyba, komitetai, komitetų pirmininkai, tai vis tiek suformuota dabar yra kita valdančioji dauguma ir ten bus kitų frakcijų žmonės. Kaip jūs, būdamas mažumoje, sugebėsite koordinuoti, organizuoti ir valdyti visą tą situaciją? Tai labai svarbu – Seimo darbo organizavimas, Seimo valdyba, Seniūnų sueiga.

E. GENTVILAS. Gerbiamas Viktorai, jeigu aš čia jau 40 minučių sugebu valdyti šią auditoriją, tiesiog pritraukti dėmesį, patikėkite, kad mano sugebėjimai frakcijoms, partijoms, išrinktoms į Seimą, palikti teisę išsaugoti tas pačias visas proporcijas tikrai egzistuoja. Aš tikrai nesakyčiau, kad V. Rinkevičių reikia iš projektuojamo komiteto pirmininkų išbraukti ir kaip nors atiduoti opozicijai. Tokia rinkėjų logika, tokia rinkėjų valia ir prašome – skirstykitės, darbuokitės taip, kaip esate suplanavę.

Čia yra kitas klausimas – rinkėjų valia formuoti valstybinę valdžią ir Seimo valia formuoti savo vadovybę. Aš apeliuoju į jus. Jūs galite turėti teisę formuoti Seimo vadovybę pradedant nuo Seimo Pirmininko rinkimų, tačiau Seimo Pirmininkas neturėtų paneiginti rinkėjų valios skirstantis, ar valdančioji dauguma, ar mažuma, skirstantis ministrų portfelius Vyriausybėje, sudarant jūsų koalicinės Vyriausybės programą. Tai yra jūsų reikalas atspindėti rinkėjų valią.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS. Gerbiamas prelegente, vis tiek jūs puikiai žinote, kaip ir praeitą kadenciją, kad nebūsime išrinktas, deja, visą valandą gaišinate Seimą. Toks yra jūsų konstruktyvus darbas. Dar konstruktyvesnį darbą jums priminė ponas J. Olekas – per 25 metus tik vienintelė Aukščiausioji Taryba neišdirbo visos kadencijos, nes tuo metu jūs buvote vienas iš lyderių.

Mano klausimas būtų jums. Vis dėlto tauta nepatikėjo, kad E. Masiulis pasiskolino pinigų, bet tikiu, kad teisėtvarka patikės. Ar jūs tikite, kad E. Masiulis toks godus, kad daugiau kaip 250 tūkst. eurų buvo skirta tik jam, o ne partijai?

E. GENTVILAS. Čia konstruktyvus klausimas nekonstruktyviam E. Gentvilui. Supratau. Aš negaliu komentuoti nieko daugiau, kas galėtų pažeisti teisėsaugos teises tirti šitą procesą. Aš tik dar kartą kartoju: asmeniškai man jokios aplinkybės nežinomos... (*Balsai salėje*) Nerėkite, konstruktyvusis Gražuli! Nerėkite ir netrukdykite man atsakinėti į jūsų konstruktyvų klausimą. Man jokios aplinkybės nežinomos, aš su ta istorija niekaip nesusijęs. Tegul tiria teisėsauga. Jeigu jūs klausiate, kaip aš vertinu E. Masiulio poelgį arba paaiškinimą, man tai neatrodo įtikėtina. Jeigu ir galiama teoriškai patikėti, tai nepuošia politiko arba bet kuriuo atveju tai yra neteisėta politiko veikla.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys B. Markauskas. Prašom.

B. MARKAUSKAS. Sveiki, kolegos. Iš tikrųjų aš irgi seniai pažįstu E. Gentvilą ir gerbiu jį kaip politiką ir kaip konkurentą vienmandatėje apygardoje. Tuo labiau stebiuosi, kad kolegos jį prikalbino kandidatuoti į Seimo Pirmininkus, nes šįvakar jis tiek kartų pasakė komplimentų V. Pranckiečiui ir Valstiečių ir žaliųjų sąjungai, kad turbūt pats balsuos už V. Pranckietį.

Klausimas būtų toks. Jūs kalbėjote apie tai, kad valstybė turėtų kuo mažiau kištis į žmonių gyvenimą. Kokią jūs matote galimybę išspręsti šiandien susikūrusią oligopolinę sistemą, kai prekybos tinklai diktuoja savo sąlygas perdirbėjams ir prekybininkams? Aš turiu omeny, be valstybės įsikišimo. Ačiū.

E. GENTVILAS. Čia, mano manymu, kažkada atsirado vienos, kitos valdžios (aš nekalbu apie laikotarpį, apie politines kryptis) pataikavimas verslui, kuris tęsiasi iki šiol. Stiprus verslas išsikovodavo per įvairias valdžias vis stipresnes pozicijas pereinant monopolijų ir oligopolijų link. Mes šiandien matome pasekmes. Deja, nekritikuodami buvusių valdžių ir nekalbėdami, kuriose srityse tai veikia, mes turime stiprinti konkurencijos didinimo įstatymus įvairiose srityse, pradedant nuo bendrųjų Konkurencijos įstatymo nuostatų. Tikrai turime baigti su pataikavimu verslui. Kuo stambesnis verslas, tuo didesnis seilėtekis prasideda politikams. Šitaip neturi būti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS. Labai ačiū. Norėčiau iš esmės pakartoti tą patį klausimą, kurį uždavė ponas A. Kubilius gerbiamam V. Pranckiečiui dėl vadinamojo Astravo projekto. Prieš tai kalbėjęs kandidatas į Seimo Pirmininko postą labai nedviprasmiškai pasakė, kad tai bus vienas iš svarbiausių prioritetinių klausimų, kurie bus teikiami svarstyti Seimui. Tuo tarpu liberalų programoje per visą rinkimų kampaniją vis diskutuodavome apie jūsų nuostatą, kad liberalai pasisakys prieš bet kokius administracinius ar techninius energijos išteklių ir elektros importo į Lietuvą ribojimus. Jūs, kaip būsimas Seimo Pirmininkas, ar vis dėlto pritartumėte tam projektui, kad visus mus suvienytumėte, ar laikysitės savo rinkimų programos?

E. GENTVILAS. Aš pats esu pasirašęs šitą petiją. Pačioje pradžioje čia, Seime, matyt, kai jūsų kolegos pradėjo rinkti, pasirašiau, paskui daug kartų stverdavo mane už rankovės ir sakydavo pasirašyk. Sakiau: aš jau esu pasirašęs. Rinkimų programoje po jos patvirtinimo aš atkreipiau kolegų dėmesį, kad yra nenuoseklumas, deja, mes neištaisėme. Mes laikomės ir toliau savo pozicijos iškelti tą dalyką į europinį lygmenį, bet ta pati vieta man nepatinka. Jūs galite tikėti, galite netikėti. Aš tikrai esu kolegoms Seimo nariams ar rinkimų štabui sakęs: žiūrėkite, ką mes parašėme, kad mes ginsime tik vartotojų interesą, ir jeigu pigiai gausime, tai pirsime iš bet kur. Man tai nepatinka. Taip, ar tai yra *lapsus linguae*, ar kieno nors pasaulėžiūrinis dalykėlis rengiant energetinę programos dalį, aš tai turiu pripažinti.

PIRMININKAS. Laikas klausimams baigėsi. Paskutinis klausimą užduoda S. Jovaiša. Prašom, gerbiamas Seimo narys.

S. JOVAIŠA. Dėkoju. Gerbiamas Eugenijau, aš norėčiau pabaigti klausimą truputį linksmesne gaida. Dabar viešai galiu pasakyti, kaip vertinu jūsų žinias, politinę išmintį ir gerą humoro jausmą. Man patinka tokie žmonės, kurie turi tokį jausmą, tokie, kurie kandidatuoja, pavyzdžiui, Šalčininkuose ir planuoja 5 % ribose daugiau arba mažiau. Ar jūs priimtumėte šios dienos iššūkį, jeigu jūs surinksite daugiau kaip 10 % balsų už jus šiandien, kad būtumėte pakviestas už Seimo ribų aptarti rezultatus? Jeigu priešingas rezultatas, kviečiate jus. Ačiū.

E. GENTVILAS. Tai yra, jeigu aš tampu Seimo Pirmininku, kviečiu aš? (*Balsas salėje*) Aha! Pasakysiu tai, ką pasakiau 2013 m. spalio 3 d. konkuruodamas prieš poniją L. Graužinienę. Manęs nenustebins, jeigu aš gausiu du ar penkis balsus. Tikiu, kad aš gausiu daugiau negu 10, gausiu daugiau negu dešimtadalį. Nustebčiau, jeigu laimėčiau, nes tokia politinė logika, kuri man visiškai suprantama. Aš kandidatuoju, nuoširdžiai prašau jūsų balsų. Manau, kad priešingu atveju

mes turėsime taip pat gerai dirbantį Seimą. Mano išrinkimo atveju mes tiesiog turėsime nestandartinę, neordinarinę situaciją, su kuria aš sugebėčiau susitvarkyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Kolegos, dėkui gerbiama E. Gentvilui už atsakymus į jūsų klausimus.

Dabar pagal procedūrą vyks diskusija. Diskusijoje užsirašė devyni mūsų kolegos, devyni Seimo nariai. Kalbėti skiriama 5 minutės. Į tribūną kviečiu pirmą kalbėtoją G. Landsbergį. Prašom, gerbiamas Gabrieliau, į tribūną.

G. LANDSBERGIS. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų klausėme dviejų kandidatų. Aš turiu pripažinti, kad antrasis kandidatas konkrečiau pristatė, ką mato, kad reikia nuveikti. Gal partitis, gal kalbėjimo ir retorikos įgūdžiai, sunku pasakyti. Grįžkime prie gerbiamo V. Pranckiečio kandidatūros ir bendro jausmo bent šitoje salės pusėje. Iš tikrųjų iššūkis yra didelis dėl to, kad mes taip ir negirdime, taip ir nesupratome, kas, apie ką ir ką ketina nuveikti. Čia yra didžioji problema. Aš šiek tiek užsiminiau, kad ore sklindo gausybė idėjų apie Konstitucijos pakeitimus, apie svarbias ir dideles reformas. Yra netgi didelė tikimybė, kaip ir Valstiečių ir žaliųjų partijos pirmininkas sakė, kad bus reikalinga parama, kur kas platesnė negu tik koalicijos.

Na ir čia Seimo Pirmininko darbas yra tikrai aktualus ir svarbus – telkti žmones, suburti koalicijas vienu ar kitu klausimu. Tai kokiais klausimais tos koalicijos bus reikalingos, kokios jos būtų galimos, kur reikės tokios paramos, kokie įstatymų projektai būtų pirmiausia svarstomi – mes to neišgirdome ir nesupratome.

Tiesą sakant, mes esame matę patyrimų ir buvo paminėti atvejai, kai Seimo Pirmininkai kalbėjo apie prestižo atkūrimą ir dėmesio susigrąžinimą į Seimą, institucinės svarbos atkūrimą, bet iš tikrųjų visa tai baigdavosi tik gražiomis kalbomis ir daugiau niekuo. Tai aš tikrai palinkėčiau, kad tos pastabos būtų išgirstos, ir, jeigu nors dalis idėjos, kad Seimas turi atkurti savo prestižą, yra dar likusi po rinkimų, tai reikia labai rimtai užsiimti šiuo klausimu, nes kol kas šiandien atrodo galbūt toks truputėlį plaukiojimas. Tai tiek. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Dėkui gerbiama G. Landsbergiui. Kitas kalbės K. Glaveckas. Prašom į tribūną.

K. GLAVECKAS. Gerbiama pirmininke, gerbiama kolegos, iš tikro parlamentarizmas tai yra kalbėjimo tribūna. Man labai džiugu matyti ir girdėti mums visiems, kad mes jau turime du kandidatus. Galų gale abiejų kalbos buvo gana aiškos ir su bandymu išdėstyti vieną ar kitą viziją arba tą, ko mes turėtume siekti, kokia mūsų ateitis. Tai šia prasme jaučiama, kad gali įvykti permainų, kurios yra būtinos Lietuvai, nes mes, Lietuva, negali būti atskirai nuo pasaulio, bendrame katilė virdami mes nesukursime atskiros valstybės gerovės, tiek Europos Sąjungos, tiek pasaulyje. Žinome, kas dabar darosi pasaulyje. Tame vandenyne, kuriame mes esame nedideliame laivelyje, iš esmės siaučia didelės audros, ir mes tą puikiai žinome. Tą audros laivelį, kuris yra Lietuva, reikia ne tik neapversti, nes ekonominė krizė gali apversti ir daug kitų problemų pridaryti, bet ir kad jis dar eitų į priekį. Todėl visiems, nors ir kas būtų išrinktas Seimo Pirmininku, aš manau, svarbiausi dalykai yra ekonominiai dalykai, finansiniai ir, be abejo, žmogiškieji dalykai.

Ekonomikoje, be abejo, svarbiausias dalykas, daugelis programose tą pažymėjote, yra ekonomikos augimas. Augimas, kaip mes pasirengsime 2020 metams, galų gale kaip keisis Europos Sąjungos dalykai – tai taip pat tiesioginis Seimo klausimas. Seimo Pirmininkas turės ne tik vadovauti Seimui, bet jis turės vadovauti ir komitetams, tarp jų ir Ekonomikos, atsiprašau, Europos reikalų komitetui, kuris formuoja užduotis Vyriausybei. Todėl Seimas ir Vyriausybė turi dirbti iš vienos rankos, kitaip sakant, tandemu. Jeigu to nebus, mes rezultato neturėsime.

O kad neužimčiau daug laiko, pasakysiu paprastą palinkėjimą. Nors ir kas bus išrinktas Pirmininku, mes, be abejo, jį gerbsime, bet pagarba priklausys nuo jo paties veiksmų ir tų veiksmų realizavimo, nes žmonės, kurie išrinko daugumą ir kurie norėjo kitokios daugumos, iš tikrųjų labai aiškiai pasakė, ko jie nori. Tai būkime teisingi ir nenuvilkime tų žmonių, nes žmonėms labiausiai rūpi jų gyvenimas, jų saugumas, galų gale valstybės saugumas, o tai yra klausimai, kurie neišsprendžiami per vieną naktį.

Keletą žodžių apie biudžetą. Mano supratimu, bet kurios programos pagrindas yra vis tiek susijęs su finansais, su viešaisiais finansais. Kai mes prieš ateidami į valdžią mažai domimės biudžetu, tai mane tam tikra prasme apima nerimas, nes faktiškai bet kuri programa turi būti įdėta į biudžetą. Aš bandžiau sudėti atskirų partijų programų biudžetus, nenoriu vardinti partijų, bet iš tikro beveik visose išlaidų perteklius yra ne 0,8 %, 0,6 %, bet iš tikrųjų 2–3 %. Kitaip tariant, norai

ir pasiūlymai programoje yra daug didesni negu krašto ekonominės galimybės. Tai šia prasme, jeigu dabar dar nepadarėte to dalyko, tą dalyką reikia skubiai daryti, nes galvojimas, kad tik kitais metais mes pasirengsime, sudarysime darbo grupes ir išspręsime, yra klaidingas galvojimas. Tą galima padaryti reformomis, galima padaryti per pirmus tris keturis mėnesius, ne tik pasirengti, bet ir pradėti daryti. Todėl atėjo laikas išipareigojimus vykdyti.

Abudu kandidatus palaikau, aišku, Eugenijus didesnę patyrimą turi. Kolega profesorius irgi labai garbingas žmogus, aš iškart lenkiu kepurę. Aš nežinau tiek, kiek jūs žinote savo srityje, gal jūs nežinote tų biudžetų, natūralu, bet išmoksitė. Kadangi aš esu liberalas, aišku, už kitą signatarą turiu irgi paagituoti, nes jis irgi yra garbingas, nors jis nesiklausantis, bet šiaip kartais atkreipiantis dėmesį žmogus. Tuo ir baigsiu pasisakymą palaikydamas Eugenijų, bet pasakydamas, kad abu yra verti. Kaip žmogus turi dvi rankas, taip ir du pasirinkimus turi. Kuris geresnis, pamatysime. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui K. Glaveckui. Bet jūs pastebėjote, kiek jam reikėjo energijos ir balsą sustiprinti, kad jūs išgirstumėte jį. Aš labai kviečiu. Tarpparlamentinių grupių kūrimui bus dar laiko, pasistenkime šiandien su lapais tarp suolų nelakstyti ir netriukšmauti. Pirmas posėdis, na, padarykime pirmą posėdį pavyzdinį.

Kitas kalbėtojas – Seimo narys T. Tomilinas. Prašom. (*Šurmulyš salėje*)

T. TOMILINAS. Gerbiami prisiekę Seimo nariai, kaip minėjau, pažįstu V. Pranckietį. Galbūt jis mažiau žinomas iš televizijos ekranų, bet ta Lietuva, kuri skaito regioninę spaudą, kuri skaito kaimo spaudą, jį pažįsta puikiausiai. Būtent ta Lietuva balsavo ir norėjo tam tikrų permainų Seime.

Aš taip pat pasakysiu, kad V. Pranckietis yra vienas iš Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos lyderių, tikrų lyderių, t. y. tų žmonių, kurie elgiasi, balsuoja, kalba pagal savo sąžinę ir drįsta prieštarauti, kai to reikia. Bet kartu aš tikriausiai nerasiu žmogaus, kuris būtų geresnis tolerancijos, komandinio darbo, nepakantumo patyčioms ir dar vienos svarbios savybės – kuklumo simbolis. Jis šiomet tapo profesoriumi, bet mes faktiškai apie tai nesužinojome, nes žmogus yra kuklus ir nesipuikuoja tuo titulu. Bet jūs turite tai žinoti.

Galbūt nebūsiu pakankamai kuklus, bet pasakysiu, kad šiomet mes minime K. Griniaus metines. Jūsų Seimo dėka šie metai paskelbti Prezidento Kazio Griniaus metais. Tai Prezidentas, Seimo narys, Ministras Pirmininkas, kurio vizija iš esmės ir paremta mūsų programa – aktyvi regioninė Lietuva, aktyvus valstybės vaidmuo ekonomikoje, humanizmas, sveikatos ir švietimo sistemos pertvarka. Taigi balsuokite už šitas permainas, balsuokite už V. Pranckietį. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkui, kolega. Kitas kalbėtojas – Seimo narys N. Puteikis. Prašau.

N. PUTEIKIS. Aš atsiprašau, aš agituosiu prieš vieną kandidatą, už kitą neagituosiu ir bandysiu sujaudinti konservatorių širdis, konkrečiai M. Majausko, kadangi iš jo pasisakymo, iš jo klausimų aš supratau, kad jis tarsi linkęs palaikyti E. Gentvilą.

Gerbiamas Mykolai, kodėl aš agituojau nebalsuoti už E. Gentvilą. Jūs gal nežinote, bet liberalai yra ta vienintelė stipri politinė jėga, kuri pasisako, kad lombardai dirbtų visą parą be jokių pertraukų, kad priklausomybių turintys žmonės, vagys visą parą turėtų galimybę nunešti arba pavogtą daiktą ir iš karto gauti pinigų, arba žmogus, kuris priklausomas nuo lošimo ar alkoholio, galėtų iš karto išgerti arba eiti lošti. Šita liberalų nuostata yra labai stipri. Aš tą stiprumą matau Klaipėdos miesto taryboje. Klaipėdos policininkai daug metų prašo liberalus būti gerus, susimylėti ir paprašyti finansų ministro, kad pakeistų tą teisės aktą, kuris leidžia lombardams dirbti visą parą, bet Klaipėdos liberalai sako, kad negalima išduoti verslo ir kad negalima trukdyti verslo, ir kad tai gali turėti didelę įtaką Lietuvos ekonomikai ir suduoti didžiulį smūgį biudžeto įplaukoms. Nežinau, kiek lombardai sumoka į biudžetą, nežinau, kiek ten yra darbo vietų, bet tikrai žinau, kad lombardai visą parą tikrai prisideda prie savižudybių skaičiaus didėjimo. Jūs, gerbiamas Mykolai, labai mane sužavėjote tuo, kad esate šiuo metu garsiausiai kalbantis apie savižudybių prevenciją politikas ir tikrai esate ryžtingas šioje srityje, aš tuo žaviuosi. Būtent todėl, pateikdamas šitą pavyzdį dėl superlaukinio kapitalizmo siautėjimo, kurį diegia liberalai Lietuvoje, aš pateikiu būtent šitą aštriausią pavyzdį, nes neišivaizduoju, kaip, pavyzdžiui, E. Gentvilas galėtų apginti lombardų darbą visą parą.

Aš tikiu, kad jeigu mes išrinksime gerbiąmąjį V. Pranckietį ir leisime Valstiečių ir žaliųjų sąjungai pakeisti laukinį kapitalizmą bent jau į labiau vokišką ar skandinavišką, tai mes sutramdysime tas nesąmones, kurios ir šiuo metu dedasi visoje Lietuvoje. Jeigu jūs atsistotumėte prie bet

kurio lombardo, pavyzdžiui, pirmą valandą nakties, jūs pamatytumėte, kokie žmonės neša ten vogtus daiktus arba neša mamų, tėvų daiktus, kad galėtų lošti arba gerti. Gerbiamasis Mykolai, balsuokite prieš E. Gentvilą, balsuokite prieš laukinį libertalizmą, nes Lietuvos liberalai yra laukiniai libertarai, jie nėra liberalai klasikine prasme, o jūs būkite tikras konservatorius, ginkite konservatyvias vertybės. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju N. Puteikiui. Gerbiamieji kolegos Seimo nariai, dar kartą noriu paprašyti atsisėsti į savo vietas. Labai prašau.

Kalbės P. Saudargas. Prašome, gerbiamasis kolega.

P. SAUDARGAS. Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, šiandien renkame Seimo Pirmininką, vieną iš trijų, o kontekstas yra gana sudėtingas ir karštas: pasaulis baigia išprotėti, Europos Sąjunga mažėja, o ne didėja, vieni kariauja, kiti apsimeta, kad to nemato, Amerika renka D. Trampą, o Lietuva kraujuoja ir baigia visiškai nukraujuoti, turime milžiniškų problemų.

Kalbėsiu apie vieną dalyką, kurį pavadinčiau tautos saugumo klausimais. Tai ir nacionalinis saugumas, grėsmės yra visiškai realios, tai ir socialinis saugumas, to saugumo irgi nepadidėjo per pastaruosius ketverius metus, užtai, jausdamiesi nesaugūs, mūsų piliečiai važiuoja iš Lietuvos. Yra dar ir toks kultūrinis, identiteto saugumas, ir jo Lietuvoje nedaugėja, todėl galinčios priimti ryžtingus sprendimus, daryti ryžtingas reformas valdžios įvaizdis visuomenei yra be galo svarbus, ir jo kol kas mes neturime. Aš kol kas galiu tik linkėti naujai valdžiai, kad bus sukurta visiškai kita valdžios ir visuomenės santykio tradicija, kad mes demonstruosime ryžtą, kad mes demonstruosime gebėjimą čia ir dabar spręsti tas problemas – socialines, socialinės atskirties, alkoholizmo.

Vienas dalykas yra programa, programas mes visi mokame rašyti. Programos yra geros, bet kitas dalykas yra realus veikimas. Seimo Pirmininko pareigybė yra be galo svarbi, ji susijusi su Seimo įvaizdžiu, ji susijusi su kalbėjimusi su visuomene ir kalbėjimusi čia, tai yra valdžios tvarumo dalykas. Man teko matyti įvairių Seimo Pirmininkų, ir ne visais aš vienodai džiaugiuosi: kai kurie nesuprato savo misijos ir savo asmenybėmis dar labiau gilino valdžios įvaizdžio krizę. Kad ir kuris kandidatas būtų išrinktas, aš tikrai linkėčiau... Aš matau abu rimtus, patyrusius vyrus, vienas politikoje yra gerokai labiau patyręs, kitas – mažiau, bet tikrai pasitikėjimo avansas, kuris tikriausiai kris ant jūsų pečių, yra milžiniškas. Tikrai nuoširdžiai linkiu jums išnaudoti šias galimybes grąžinant Seimui normalų veidą, nes tai, kas yra padaryta iš Seimo įvaizdžio, tikrai, manau, yra pasiektas tam tikras dugnas visuomenėje. Ir visuomenė nebepasitiki tokiu būdu per Seimą ir apskritai valdžia, kad mes ką nors gero galime dar padaryti, todėl rinkėjų pasitikėjimas, esantis jūsų pusėje, jus be galo stipriai įpareigoja.

Aš manau, kad didelių siurprizų, renkant Seimo Pirmininką, šį kartą nebus, anksčiau jų būdavo, visokių dalykų būdavo, iš trečio karto rinkdavome Seimo Pirmininką. Tas taip pat neprisideda prie gero Seimo įvaizdžio, jeigu būsima valdžia nesugeba susitarti tarpusavyje, kas vadovais Seimui, tai tokie ženklai irgi negerai. Aš jums linkiu nesuklupti žengiant pirmuosius žingsnius, linkiu išsirinkti šiandien Seimo Pirmininką iki 12 valandos ir išsiskirstyti draugiškai, o rytą pradėti kibtį į darbus, kurių laukia iš mūsų visuomenė ir mūsų tauta. Aš sutaupysiu laiko kitiems kolegoms. Linkiu visiems sėkmės ir konstruktyvaus darbo.

PIRMININKAS. Dėkoju kalbėtojų. Į tribūną kviečiu M. Adomėną. Prašom.

M. ADOMĖNAS. Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų esame unikaloje kryžkelėje, kai renkamės žmogų, kuris bus trečiasis asmuo valstybėje, kuris bus mūsų parlamentarizmo ir mūsų valstybės veidas. Šioje vietoje iš tiesų aš noriu pasveikinti kolegas valstiečius ir žaliuosius, kurie turi tokią daugumą, kurios jau dvidešimt metų šis parlamentas nėra regėjęs. Tai leidžia mobilizuotis, ryžtingai spręsti labai pribrendusius valstybės uždavinius. Su visa derama pagarba, tikrai nuoširdžiai džiaugdamasis prisistačiusio kandidato tezėmis, jo laikysena, jo mintimis ir intencijomis, aš vis dėlto pasigendu tam tikro ryžto tą susikaupusią politinę energiją panaudoti labai aiškiai pribrendusiems klausimams spręsti, neiššvaistyti jos kosmetiniams Seimo statuto pataisymams, bet nukreipti ten, kur labiausiai skauda, kur yra tikroji socialinė atskirtis, kur yra tikrasis skurdas, kur yra švietimas, kai ne visi Lietuvos vaikai gauna tokį išsilavinimą,

kuris jiems duotų tikrą pagrindą būsimajam gyvenimui, kur yra jau mano kolegos Pauliaus minėti tarptautinės padėties sunkumai. Čia iš tiesų mes pasigedome tokio aiškaus idėjų žvilgsnio ir darbų išdėstymo, kurio norėtusi.

Iš tiesų nematau, kad mano kalba pakeis pasiryžimą remti savo partijos kandidatą. Tai yra greičiau palinkėjimas, kad tie teiginiai, tos tezės, tie užsibrėžti darbai kuo greičiau atsirastų kalbose, darbotvarkėse, kad mes transliuotume iš šio Seimo iš tiesų labai aiškia darbotvarkę Lietuvai, kur visi galėtume... Ir tikrai mes esame pasiryžę būti konstruktyvi opozicija ir visa tai, kas sprendžia pribrendusius sopulius mūsų visuomenėje, paremti, tam, kas stiprina mūsų valstybę, nesipriešinti, kaip kad esame matę praeityje opozicijos laikyseną, ypač sunkiais 2008–2012 metais. Tikrai norisi, kad galėtume kuo daugiau jungtis tam bendram darbui.

Tame kontekste iš tiesų ta mano klausimo potekstė, pirmojo šiame parlamente, šioje kadencijoje užduoto klausimo kandidatui potekstė yra tokia: mes gyvename demokratinėje visuomenėje, kur lyderiai gauna visuomenės pasitikėjimo mandatą; tie, kurie yra plakatuose, tie, kurie yra sąrašų priekyje, gauna pasitikėjimo mandatą ir jie turėtų prisiimti ir atsakomybę eiti premjero ir Seimo Pirmininko pareigas. Tai yra demokratinio skaidrumo reikalavimas, kad tie, kurie gauna visuomenės pasitikėjimo mandatą, jie ir prisiima su tuo susijusią našą, jie, tie sprendimų priėmėjai, ir būna pačiame priešakyje šioje tribūnoje, Vyriausybės rūmuose. Antraip pavyzdys, kuris man peršasi, yra, deja, ne iš demokratinų valstybių repertuaro. Gruzijoje prieš keletą metų atėjusi gražiai pavadinta Gruziniškos svajonės koalicija turėjo būtent tokią situaciją, kur tikrasis politinis lyderis, tikrasis žmogus, kuris subūrė tą koaliciją, nepriėmė jokių postų ir iš šešėlio, iš paraščių viską bandė valdyti. Valstybė nuo to laimingesnė netapo.

Aš kviečiu, iš tiesų neabejodamas kandidato privalumais ir pranašumais šioje situacijoje, žiūrėti į tai vakarietiškai, skaidriai, tegul tikrieji lyderiai prisiima tikrąsias atsakomybes ir tikrąsias pozicijas. Tuomet, manau, mes kartu galėsime nuveikti mūsų valstybei labai daug. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui gerbiamejam M. Adomėnui. Į tribūną kviečiu gerbiamejį V. Rinkevičių.

V. RINKEVIČIUS. Gerbiameasis posėdžio pirmininke, gerbiameji kolegos, šiandien prisiekiant buvo pateikti skaičiai, kiek atėjo naujų Seimo narių, kiek likę iš buvusios kadencijos. Skaičių turbūt puikiai atsimenate, apie 80 yra naujų Seimo narių. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad tauta nori pokyčių, ne tik parodė, kad Seime, bet ir Seimo vadovybėje. Tai ką mes ir siūlome šiandien – tai V. Pranckiečio kandidatūrą. Jis yra naujas žmogus. Aš manau, jis yra tikrai vertas šitos pareigybės.

Pažįstu V. Pranckietį seniai, pažįstu kaip akademinės visuomenės atstovą, kaip profesorių, kaip dekaną, kaip eruditą, labai plačių pažiūrų žmogų, kuris turi daug patirties dirbdamas su studentais, dirbdamas tarptautiniuose projektuose. Jis visur puikiausiai rado save ir yra pripažintas, kad ir kurioje srityje dirbtų ir būtų. Aš manau, kad jis labai gerai geba komunikuoti, bendrauti su žmonėmis, ir čia, su mumis bendraudamas, jis tikrai ras bendrą kalbą, ras pačius geriausius sprendimus. O čia būtent reikalingas šaltas protas, blaivus mąstymas, nereikia karščiuotis, nereikia daug emocijų, o tik blaiviai mąstant galima pasiekti gerą rezultatą.

Prieš kokius 15 metų teko būti su Seimo delegacija Danijoje, tada mes ruošėmės stoti į Europos Sąjungą ir mes važiovome mokytis vakarietiško parlamentarizmo. Aš dabar neatsimenu, ar iš čia esančių salėje kas nors tada buvo kartu toje delegacijoje. Bet mes tada buvome Danijos parlamente ir mus mokė, kaip apskritai turėtų dirbti parlamentas, mes tada dar nebuvo Europos Sąjungoje, kaip viskas sprendžiama. Buvo susitikimas su vienu parlamento nariu, pakankamai pagyvenusiu žmogumi, mes to irgi klausėme, aš irgi buvau išrinktas, gal metus buvau dirbęs Seime, apie parlamento darbą, apie komitetus, apie tuos šakinius komitetus ir t. t. Reikėtų pažiūrėti, kaip spręsti, kas kompetentingesnis spręsti tą klausimą, ar tos srities geriausias specialistas, ar žmogus, kuris mato visuomenės akimis tą problemą. Ir šiandien buvo V. Pranckiečiui klausimai, kad jis nepatyręs, neturi patirties, kad jis politikos naujokas. O aš kaip tik atsimenu tą pamoką Danijos parlamento nario, kad būtent žmogus, atėjęs iš šalies, visai kitaip mato, visai kitaip žiūri į problemą ir jis gali kaip tik atnešti naujų idėjų, gerų idėjų ir naujai pažiūrėti į tą darbą, ko reikia mums ir ko tauta nori iš mūsų. Aš manau, kad V. Pranckietis tikrai yra vertas to posto. Jis nėra žmogus, atsiprašau už tą žodį, iš sistemos, iš klano, kaip pas mus šiandien Lietuvoje daug susidarė. Šiandien buvo kalbama, kaip daug kur yra atstovų, ir valdžioje, ir kitur, iš klano, iš savų. O

kai problema, tai, aišku, klanas dengia, vienas narys kitą ir t. t. Tauta tai mato, visuomenė mato ir problemos, nepasitikėjimas valdžia kyla iš tų problemų. Taigi V. Pranckietis, aš manau, tikrai vertas, dar kartą siūlau balsuoti už jį, žmogus vertas pasitikėjimo, vertas mūsų visų balso. Aš irgi pasiruošęs tai padaryti. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkui V. Rinkevičiui. Tribūnoje – P. Gražulis. Prašom, kolega.

P. GRAŽULIS. Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, kaip žinote, stovėjo šitoje tribūnoje du kandidatai. Tai E. Gentvilas ir mano užduotą klausimą neatsakė. Kadangi, kaip jūs žinote, E. Masiulis tai yra Eugenijaus politinis kūdikis, jis jį atvedė į politiką, jis jį kaip politiką išaugino ir, be abejonės, jis rėmė, kad jis būtų Liberalų partijos pirmininku, aš manau, kad jau kas kas, bet E. Gentvilas turėjo žinoti E. Masiulio savybes, ar jis iš tikrųjų yra godus, ar pini-gus tik sau norėjo pasiimti, ar neskyrė dalies partijai? Mano buvo visiškai natūralus klausimas, bet jis, pretendentas ir Seimo narius E. Gentvilas, pasakė, kad yra nekorektiškas klausimas. Galbūt kitam Seimo nariui tai būtų nekorektiškas, nes mažiau galbūt pažinojo. Bet niekas kitas taip gerai nepažinojo E. Masiulio kaip E. Gentvilas. Tikrai, manau, jis galėjo atsakyti į klausimą. Aš manau, kiek aš pažinau E. Gentvilą, man atrodo, jis buvo linkęs dalintis. Bet situacija yra, kokia yra. Kad ideologija liberalizmo tai yra godumo, gobšumo, stipresnio ideologija – tai čia yra ne paslaptis.

Šiandien, žiūrėkite, kas įvyko. Šiandien tai įvyko rinkimuose, yra Konservatorių partija, yra Liberalų partija, yra Socialdemokratų partija, bet tik pavadinimai tokie, o iš tikrųjų Lietuvą buvo užvaldžiusi liberalioji politika. Atėjo nauja jėga, nauja jėga, kuri deklaravo socialine prasme kairiąją politiką, o moraline prasme deklaruoja krikščionišką politiką. Iš tikrųjų tai yra šansas dabartinei valdančiajai daugumai padaryti tai ir moraline prasme, ko nepadarėme per 25 metus, ir socialine prasme atsigręžti ne vardu socialdemokratija, bet konkrečiais darbais į žmogų.

Jūs susirinkę deleguojate kandidatą ir Seimo Pirmininkus gerbiamąjį profesorių V. Pranckietį. Mes jį ne visi gerai pažįstame, bet, žinote, kas mane kaip Seimo narį sužavėjo? Pirmą kartą iš Seimo tribūnos išgirdau žodžius, kai jo buvo paklausta žiniasklaidos atstovų, kaip vertina buvusio Seimo darbą, buvusių Seimo vadovų darbą? Jis atsakė, kad per daug yra cinizmo, per daug yra patyčių Seime ir politiniame gyvenime. Patyčių yra labai daug mokslo įstaigose, visuomenėje. Bet, aš manau, jis pastebėjo, kad politikoje patyčių yra daugiausia. Jeigu žmogus suklupo, jeigu žmogus ne taip žodį pasakė, tai jau nebus leidžiama jam atsitiesti. Be abejo, jis bus žeminamas. Ir štai man labai įstrigo šitie jo žodžiai, tai yra be galo, matyt, aukštos kultūros žmogus. Manau, kad jis tikrai duos tokį sveiką pradą ir ieškos būdų, kaip tų patyčių visuomenėje, taip pat ir Seime būtų mažiau, kad būtų daugiau pagarbos žmogui, daugiau pagarbos Seimo nariui, ir tikrai mes ne žodžiais, o darbais įgyvendintume tuos lūkesčius, kurių iš mūsų tikisi visuomenė. Linkiu naujam Seimo Pirmininkui gero pirmininkavimo ir gerų darbų.

PIRMININKAS. Dėkui gerbiamajam P. Gražuliui. Į tribūną kviečiu J. Oleką.

J. OLEKAS. Kaip vienas iš ilgiau tarnaujančių čia, šioje institucijoje, šiandien noriu iš tikrųjų pasidžiaugti, pasidžiaugti, kad mes turime iš ko pasirinkti, kad mes turime galimybę išsirinkti iš savo tarpo kolegą, kuris padės mums sklandžiau įvykdyti savo darbus čia, Seime. Turiu pataisyti kolegą Mantą, kuris nurodė, kad renkame trečią valstybės žmogų. Pagal Konstituciją mes rankame antrą valstybės žmogų ir tie, kurie dirba ne pirmą kadenciją, tikrai tą turėtų žinoti. Čia atėjome, kad tarnautume Lietuvos žmonėms, kiekvienas iš mūsų gavome didelį pasitikėjimą, vieni daugiau, kiti mažiau, bet visi turime tą Lietuvos žmonių pasitikėjimo užtaisą. Todėl nereikėtų kolegoms, ypač opozicijoje, nurodinėti, kas turi prisiimti atsakomybę. Atsakomybę turime prisiimti kiekvienas iš mūsų, nes mums žmonės patikėjo šį ateinantį ketverių metų laikotarpį.

Pagrindinis dalykas Seimo Pirmininko – iš tikrųjų koordinuoti Seimo darbą, užtikrinti sutarimą, užtikrinti politines diskusijas ir užtikrinti darbo sąlygas.

Šiandien Socialdemokratų frakcija turėjo galimybę pasikalbėti su gerbiamuoju kolega V. Pranckiečiu. Sulaukėme atsakymų, kurie tenkino mūsų frakciją, kad Seime bus tariamasi, bus tariamasi ne tik su Seimo dauguma, bus tariamasi bandant ieškoti pritarimo ir su opozicijos kolegomis, ir kad tą naują kultūrą, politinę kultūrą mes galime pademonstruoti. Štai čia iškyla klausimas, ar mes šį pirmą uždavinį išspręsimė sėkmingai pademonstruodami, kad galime susitarti?

Turime kitą kandidatą – E. Gentvilą, kuris tikrai turi puikią patirtį, ilgametis Seimo narys. Bet turi ir tą pavyzdį (aš klausiau), kuris nedemonstruoja, kad jis gali suvadelioti ir sutarti, suderinti skirtingas nuomones. Deja, Eugenijau, tau likimas taip lėmė, kad tau vadeliuojant Aukščiau-sioji Taryba išsivaikščiojo į priešingas puses. Siūlau nelipti ant to paties grėblio, o pabandyti, kad kolega V. Pranckietis galėtų pademonstruoti naują pavyzdį.

Ir čia aš labai kreipiuosi į opoziciją. Taip, šiandien jėgų santykis yra toks, kad gerbiamojo V. Pranckiečio kandidatūrą pateikė 79 Seimo nariai. Vadinasi, 62 vietos yra kitoje pusėje. Ir mes galime po slapto balsavimo turėti skirtį beveik per vidurį. Bet aš kviečiu jus, kurie kvietėte tartis ir susitarti, pademonstruoti pavyzdį, kad mes galime išsirinkti bendrą Seimo Pirmininką ir kad ir pozicija, ir opozicija gali iš tikrųjų sutarti ir parodyti žmogui kelią, kad mes pradėdame darbą kartu. (*Balsai salėje*) Bus, kolegos, per tuos ketverius metus, aš Eugenijų užtikrinu, kad po ketverių metų galėsite pasidžiaugti, nebus (...). Bus laiko ir kur pasiginčyti – komitetai, frakcijos, įstatymų svarstymai. Bet šiandien mes kalbame apie darnų Seimo darbą. Ir kad tas pirmas žingsnis užvestų ant to gerojo kelio, kviečiu ir opoziciją balsuoti už mūsų pasiūlytą kandidatą V. Pranckietį. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui J. Olekui. Taigi ačiū visiems dalyvavusiems diskusijoje.

O dabar, gerbiamieji kolegos, primenu, kad turėjome galimybę išklausti kandidatų į Seimo Pirmininkus. Jie atsakė į visus mūsų klausimus, o visi Seimo nariai, kurie norėjo dalyvauti diskusijoje, galėjo tai padaryti. Mums reikia patvirtinti slapto balsavimo biuletenį. Biuletenyje nurodyta, kad balsuojama dėl Seimo Pirmininko išrinkimo.

Pagal Statuto 117 straipsnį balsuojantysis biuletenyje palieka pavardę to, už kurį balsuoja „už“, ir išbraukia pavardę to kandidato, už kurį balsuoja „prieš“. Negaliojančiais biuleteniais pripažįstami nepatvirtinto pavyzdžio ar neatspauduoti, be Seimo posėdžio pirmininko parašo biuleteniai, taip pat tie, kuriuose palikta pavardžių daugiau, nei renkama pareigūnų.

Perskaitysiu biuletenį: „Slapto balsavimo biuletenis dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko išrinkimo. E. Gentvilas, V. Pranckietis. Vilnius, 2016 m. lapkričio 14 d.“ Paliekate pavardę to, už kurį balsuojate.

Norėčiau jūsų paklausti, ar galėtume bendru sutarimu patvirtinti balsavimo biuletenį? (*Balsai salėje*) Dėkui. Ar yra kitaip manančių? Nėra. Jeigu ne, tai biuletenis patvirtintas bendru sutarimu.

Dabar mums reikia atlikti dar vieną procedūrą – pagal Seimo statuto 83 ir 119 straipsnių nuostatas paskirti balsų skaičiavimo grupę, kurią sudaro skirtingų grupių nariai, be to, jauniausias pagal amžių Seimo narys (šįkart bus jauniausioji) yra skiriamas į pirmąją balsų skaičiavimo grupę.

Skaitau: „Į balsų skaičiavimo grupę siūlomi šie Seimo nariai: M. Adomėnas – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų partija, V. Alekna – Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdis, R. Andrikis – partija „Tvarka ir teisingumas“, M. Bastys – Lietuvos socialdemokratų partija, R. Mičiūtė – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga (tai jauniausia Seimo narė, dar kartą primenu) ir V. Kravčionok – Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga.“

Ar būtų prieštaravimų dėl šių kandidatų? Ne. Jeigu ne, tai gal galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkui. Balsų skaičiavimo grupė patvirtinta.

Tolesnė informacija. Dėmesio! (*Skambina varpeliiu*) Dar norėtume šiek tiek dėmesio, gerbiami kolegos, nes procedūra atsakinga.

Prieš paskelbdamas pertrauką, noriu pasiūlyti jos metu pagal Seimo statuto 26 straipsnį sudaryti frakcijas, jei esate pasirengę. Remdamiesi Statuto 38, 39 straipsniais... (*Triukšmas salėje*) Dėmesio! Dar tylos! Kviečiu tylos! Seimo nariai, norintys įkurti frakciją, sesijos metu Seimo Pirmininkui pateikia pareiškimą su savo parašais. Šiame pareiškime turi būti nurodytas frakcijos pavadinimas, seniūno ir seniūno pavaduotojų pavardės. Taip pat siūloma sudarytomis frakcijoms paskirti savo atstovus į Seniūnų sueigą. Kiekviena frakcija pagal Statuto 28 straipsnį į Seniūnų sueigą skiria po vieną atstovą nuo dešimties frakcijos narių. Kiekviena frakcija papildomai... (*Triukšmas salėje*) Dėmesio! Dar prašau tylos! Kiekviena frakcija papildomai skiria į Seniūnų sueigą po vieną atstovą nuo nepilnos dešimties frakcijos narių, jeigu šią nepilną dešimtį sudaro daugiau negu penki Seimo nariai. Na, sakykime, šešiolika. Nuo dešimt – vienas, nuo šešių – dar vienas papildomas. Frakcijos, kuriose nėra dešimties narių, į Seniūnų sueigą skiria po vieną atstovą. Seimo nariai, neįsiregistravę į frakcijas, sudaro Mišrią Seimo narių grupę, kuri taip pat turi teisę pasiūlyti savo atstovą į Seniūnų sueigą.

Per pertrauką Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga renkasi I rūmuose, Konstitucijos salėje, gerbiami valstiečiai, Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai – III rūmuose, 218b kabinete, Lietuvos socialdemokratų partija – I rūmuose, 203 kabinete, Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdis – III rūmuose, 218 kabinete, partija „Tvarka ir teisingumas“ – I rūmuose, 115 kabinete, Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga – II rūmuose, 415 kabinete ir Mišri Seimo narių grupė – II rūmuose, 414 kabinete.

Gerbiamieji Seimo nariai, dar truputį informacijos, pakentėkite! Balsuoti yra numatyta 30 minučių. Balsavimas vyks šio aukšto fojė. Po to skiriama papildoma pertrauka frakcijoms sudaryti. (*Balsai salėje: „Kiek minučių?“*) Balsų skaičiavimo grupė kviečiama prie centrinės tribūnos. Balsavimo pradžia – 19 val. 10 min., pabaiga – 19 val. 40 min. Plenarinis posėdis bus tęsiamas 20 val. 10 min. Viskas? (V. Gureckienė: „Balsų skaičiavimo komisija.“) Balsų skaičiavimo grupė... komisija ateina prie centrinės tribūnos. (V. Gureckienė: „Prašau neiti dar balsuoti niekur! 19 val. 10 min. balsavimas prasideda. Gerbiamą Seimo narį M. Adomėną kviečiame prie centrinės tribūnos!“)

Pertrauka

20.10 val.

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko rinkimai (*tęsinys*)

PIRMININKAS. Gerbiamieji Seimo nariai, prašom sėstis į savo vietas. Beveik visi sėdi, bet dar vienas kitas nespėjo. Tęsiame mūsų posėdį.

Seimo nutarimo „Dėl Viktoro Pranckiečio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininku“ priėmimas

Balsų skaičiavimo grupė pasirašė balsų skaičiavimo protokolą (aš čia jį turiu ir, jums leidus, perskaitysiu): iš viso išduota 140 biuletenių, rasta – 140, galiojančių – 129, negaliojančių 11. Už kandidatą E. Gentvilą balsavo 36 kolegos, už V. Pranckietį 93! (*Plojimai*)

Remdamiesi slapto balsavimo rezultatais, Seimo nutarimą „Dėl Viktoro Pranckiečio išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininku“ skelbiu priimtą. (*Gongas*) (*Plojimai*)

Gerbiami kolegos, viso Seimo, visų jūsų vardu noriu pasveikinti kaip posėdžio pirmininkas naująjį Seimo Pirmininką, palinkėti jam didelės sėkmės, konstruktyvaus darbo ir visų mūsų paramos, kad visi darbai, čia mūsų daromi, jam vadovaujant būtų naudingi Lietuvai ir jos piliečiams.

Dabar kviečiu išrinktąjį naują Seimo Pirmininką V. Pranckietį čia, į tribūną. Prašom. Gal kas norėtų pasveikinti? Jau ateina. (*Plojimai*)

Gerbiamas Pirmininke, jus dar nori per šoninį mikrofoną mūsų kolegos pasveikinti. G. Landsbergis, taip?

G. LANDSBERGIS. Taip.

PIRMININKAS. Prašau.

G. LANDSBERGIS. Labai ačiū. Gerbiamas Pirmininke, mes gėlių nuo frakcijos neįteikėme, nes iš tikrųjų nerimavome, kad skubėsite jas nugenėti. Kita vertus, norime pasidžiaugti vadina-mąja plačiąja vienybės koalicija, apie kurią taip šauniai kalbėjo R. Karbauskis, iš tikrųjų šaunu, kolegos, kad dabar jau galime įvertinti, kas yra jos sudėtis. Tai sveikinu ir linkiu gerų darbų. Gra-žaus vakaro. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Dar norėtų sveikinimo žodį tarti P. Gražulis.

P. GRAŽULIS. Taip, Seimo Pirmininką aš jau sveikinau, bet man labai įdomu – E. Gentvilas čia valandą konstruktyviai gaišino Seimą, bet balsavo už jį tik konservatoriai, net liberalai nebal-savo. Kaip čia dabar yra? Tai ta opozicija tikrai nėra konstruktyvi. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Taip. K. Glaveckas. Prašom.

K. GLAVECKAS. Aš norėjau prieš tai buvusiam prelegentui pasakyti, kad pyktis tai yra nuo-dai, kuriuos geri, ne kitą nuodijį, bet save nuodijį. Taigi, Petrai, atkreipk į tai dėmesį. O Pirminin-ką sveikinu su išrinkimu ir tikimės, kad bus gerai.

PIRMININKAS. Dėkui. (*Plojimai*)
Kviečiu gerbiamą Pirmininką, jūsų žodis.

20.14 val.

Seimo Pirmininko V. Pranckiečio kalba

V. PRANCKIETIS. 93 – tai beveik konstitucinė dauguma, mes įveikėme tokią ribą, kuri pasako labai reikšmingai apie rezultatą. Dėkoju jums visiems.

Gerbiami kolegos Seimo nariai, posėdžio svečiai, ponios ir ponai, dėkoju Lietuvos žmonėms, dar kartą dėkoju Lietuvos žmonėms, per daug padėkos jiems nebus, išrinkusiems mane Seimo nariu, dėkoju kolegoms Seimo nariams, išrinkusiems mane Seimo Pirmininku, ačiū jums. Dėkoju už man išreikštą pasitikėjimą. Skirsiu visas pastangas, laiką ir energiją, kad šį pasitikėjimą pateisčiau. Tikiu, kad patirtis ir įgūdžiai leis man efektyviai ir kokybiškai atlikti patikėtas pareigas su visų jūsų pagalba.

Aš atėjau iš šviesios, pažangios, tolerantiškos mokslo bendruomenės, todėl labai stengsiuosi, kad Seime įsivyrautų esminės akademinės nuostatos – dialogo kultūra, argumentų kalba, klausymas, girdėjimas, siekis suprasti, konstruktyvi diskusija, pagarba kitai ir kitokiai nuomonei, orus, malonus, etiškas bendravimas. Manau, kad arogancija ir ciniškumas, abejingumas, susireikšminimas ar privilegijų siekis yra nesuderinami su išrinktojo piliečių atstovo statusu.

Seimo Pirmininko pareigą suvokių ne tik kaip didelę garbę, bet pirmiausia kaip sunkų ir atkaklų darbą Lietuvos labui bei asmeninę atsakomybę už teigiamus šio darbo rezultatus. Visus kolegas Seimo narius kviečiu pamiršti rinkimines kovas, pralaimėjimų kartėlį ir laimėjimų euforiją – laikas ir darbai nelaukia. Tikiu ir visomis išgalėmis sieksiu, kad per ketverius metus, mūsų bendro darbo metus, šis Seimas pateisintų žmonių lūkesčius, atgautų visuomenės pagarbą ir pasitikėjimą. Dėkoju jums. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju Seimo Pirmininkui ir prašau sėsti į posėdžio pirmininko vietą. Prašom. (*Plojimai*)

20.18 val.

Seimo frakcijų paskelbimas

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiamieji Seimo nariai, tęsiame posėdį. Dabar į tribūną norėčiau pakviesti frakcijų atstovus, kad paskelbtų apie frakcijų sudarymą ir atstovų į Seniūnų sueigą paskyrimą. Kas norėtų būti pirmieji? (*Balsai salėje*) Seimo narys R. Žemaitaitis. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS. Pirmininke, gerbiami kolegos, nuo didžiausio ar nuo mažiausio, jokio skirtumo – visi vienodi, Seimo nario mandatas yra lygus, o kadangi mums teks dirbti opozicijoje, tai dar labiau reikia susivienyti.

Kolegos, Lietuvos Respublikos Seimo nariai, pranešimas Seimo Pirmininkui dėl frakcijos įkūrimo, 2016 m. lapkričio 9 d. „Pranešame, kad mes, šį pareiškimą pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Seime įkūrėme „Tvarkos ir teisingumo“ frakciją. Frakcijos seniūnu išrinktas Seimo narys R. Žemaitaitis, frakcijos seniūno pavaduotojai – K. Bartkevičius, R. Andrikis. Į Seniūnų sueigą skiriame K. Bartkevičių.“ Pasirašo aštuoni frakcijos nariai: R. Žemaitaitis, K. Bartkevičius, V. Kamblevičius, A. Dumbrava, R. Andrikis, J. Imbrasas, P. Gražulis, K. Pūkas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Seimo narė I. Šiaulienė.

I. ŠIAULIENĖ. Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, šiuo šios dienos pareiškimu pranešame, kad Lietuvos Seime įkuriamą Lietuvos socialdemokratų partijos frakciją, kurią sudarys 19 Seimo narių. Frakcijos seniūne išrinkta I. Šiaulienė. Frakcijos seniūno pavaduotojais išrinkti J. Olekas ir V. Bukauskas. Į Seniūnų sueigą yra skiriami I. Šiaulienė ir J. Olekas. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkojame. Matau, pasirodusi Seimo narė R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ. Gerbiamas Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, pirmiausia frakcijos vardu noriu pasveikinti naujai išrinktą Seimo Pirmininką, kuris šiandien atvyko į mūsų frakciją. Mes turėjome galimybę paklausti mums rūpimų klausimų ir pasitikėjome šiuo žmogumi.

Mūsų frakcijos pareiškimas dėl frakcijos įkūrimo. 2016 m. lapkričio 14 d. „Pranešame, kad mes, šį pareiškimą pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Seime įkū-

rėme Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakciją. Frakcijos seniūnu išrinkta Seimo narė R. Tamašunienė, frakcijos seniūno pavaduotoja – V. Kravčionok. Į Seimo Seniūnų sueigą skiriama R. Tamašunienė.“ Pasirašo frakcijos nariai: R. Tamašunienė, V. Kravčionok, Z. Jedinskis, M. Mackevičius, J. Narkevičius, Č. Olševskis, I. Rozova ir L. Talmontas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Seimo narys G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS. Pirmininke, pasveikinti jau spėjau. Taigi dabar pranešimas, pareiškimas: „Pranešame, kad šį pareiškimą pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai Lietuvos Respublikos Seime įkūrėme Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakciją. Frakcijos seniūnu išrinktas G. Landsbergis, frakcijos seniūno pavaduotojais – I. Degutienė, J. Razma, A. Bilotaitė ir R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Į Seimo Seniūnų sueigą skiriame G. Landsbergį, R. Morkūnaitę-Mikulėnienę ir J. Razmą.“

Taip pat deklaracija: „Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija, būdama ištikima Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų deklaruojamoms vertybėms, 2016 metų Seimo rinkimų programai ir vadovaudamasi Seimo statuto 41 straipsniu, skelbiasi opozicine frakcija. Esame įsitikinę, kad pagrindiniai šių dienų Lietuvos iššūkiai – ekonominės ir socialinės atskirties mažinimas kuriant naujas darbo vietas, sisteminė švietimo reforma siekiant geriausios kokybės išsilavinimo kiekvienam, visapusiškas Lietuvos saugumo stiprinimas, įskaitant svarbiausių energetikos projektų tęstinumą, struktūrinę viešojo sektoriaus pertvarka, emigracijos suvaldymas bei išvykusių tautiečių susigrąžinimas į Tėvynę. Pagal atitikimą šiems tikslams vertinsime ir valdančiosios koalicijos darbus. Esame pasirengę būti konstruktyvi opozicija, ne tik principingai vertinti valdančiosios koalicijos neatliktus darbus ar klaidas, bet ir paremti valstybei bei piliečių gerovei reikalingas valdančiosios koalicijos iniciatyvas ir savo iniciatyva siūlyti įstatymų projektus bei esamų teisės aktų pataisas, kurios leistų įgyvendinti svarbiausius darbus Lietuvai.“ Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Seimo narė A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ. Labas vakaras visiems kolegoms! Visų pirma leiskite palinkėti šiuos ketvėjus metus prasmingai dirbti Lietuvai. Taip pat Seimo Pirmininką sveikinu su garbingomis pareigomis.

Leiskite perskaityti mūsų Liberalų sąjūdžio pareiškimą: „Pranešame, kad mes, šį pareiškimą pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Seime įkūrėme Liberalų sąjūdžio frakciją. Frakcijos seniūnu išrinktas E. Gentvilas, frakcijos seniūno pavaduotoju – G. Steponavičius. Į Seniūnų sueigą deleguojame seniūno pavaduotoją G. Steponavičių.“

Kologos, taip pat leiskite perskaityti mūsų Liberalų sąjūdžio deklaraciją dėl darbo opozicijoje: „Lietuvos Respublikos Seimo Liberalų sąjūdžio frakcija savo politinėje programoje įsipareigoja ginti pamatines asmens laisvės ir teisingumo idėjas. Tai yra privačią nuosavybę, visų lygybę prieš įstatymą, žmogaus galimybę rinktis laisvai įgyvendinti savo idėjas, dirbti ir užsidirbti. Įsipareigojame Lietuvos žmonėms principingai siekti šalies gyventojų gerovės ir saugumo, spartaus mūsų šalies ekonomikos augimo ir atvirumo. Vertiname rinkėjų mums išreikštą pasitikėjimą ir aktyviai sieksime savo rinkimų programos įgyvendinimo.“

Atsižvelgiant į tai, jog Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos ir Lietuvos socialdemokratų partijos valdančiosios daugumos formuojamos Vyriausybės programinės nuostatos neatitinka esminių Liberalų sąjūdžio atstovaujamų idėjų bei politinės darbotvarkės, Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio frakcija skelbia, jog dirbs opozicijoje. Aktyviai sieksime savo nuostatų įgyvendinimo dirbdami opozicijoje bei esame pasiruošę palaikyti valdančiuosius, kai jų siūlomos iniciatyvos atitiks esminius Liberalų sąjūdžio atstovaujamus principus. Palaikysime tuos sprendimus, kurie padės Lietuvai tapti atviresne, modernesne, turtingesne valstybe, ir kritikuosime kolektyvizmo ir valdžios kišimosi į asmeninį žmonių gyvenimą apraiškas. Liberalų sąjūdžio frakcija.“ Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkojame Seimo nariui.

Seimo narys R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS. Pareiškimas dėl frakcijos įkūrimo: „Pranešame, kad mes, šį pareiškimą pasirašę 59 Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Seime įkūrėme Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakciją. Frakcijos seniūnu išrinktas R. Karbauskis, frakcijos seniūno pavaduotojais – G. Kildišienė, A. Norkienė. Į Seimo Seniūnų sueigą skiriami R. Karbauskis, G. Kildišienė, A. Norkienė, A. Širinskienė, P. Urbšys ir D. Gaižauskas.“

PIRMININKAS. Dėkojame. Seimo narys L. Balsys.

L. BALSYS. Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu patvirtinti, kad ir šiame Seime yra Mišri Seimo narių grupė. Mišrios Seimo narių grupės, kaip jūs žinote, steigti nereikia. Ji randasi pati iš tikrai laisvą Seimo nario mandatą turinčių tautos išrinktų atstovų. Patvirtinu, kad šiuo metu tokie esame du – A. Maldeikienė ir L. Balsys. Seniūnu išrinktas ir sueigoje atstovaus L. Balsys, pavaduotoja – A. Maldeikienė. Aš nė kiek neabejoju, kad Mišri Seimo narių grupė augs, tvirtės, didės ir iki Seimo kadencijos pabaigos dar daugiau Seimo narių galės leisti sau malonumą patirti tikrai laisvo Seimo nario mandato privalumus. Mišri Seimo narių grupė yra statutinė mažuma, todėl, gerbiami ir opozicija, ir pozicija, ir valdantieji, tikiuosi jūsų supratimo ir pagarbos mažumoms. Tai yra, kai reikės siūlyti įstatymų projektus, įtraukti juos į darbotvarkes, mes tikimės supratimo ir tolerancijos. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Seimo narys R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS. Deklaracija dėl koalicijos steigimo: „Pranešame, kad vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 38 straipsnio 5 dalimi, mes, žemiau pasirašę 78 Lietuvos Respublikos Seimo nariai, priklausantys Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijai ir Lietuvos socialdemokratų frakcijai, jungiamės į koaliciją.“

PIRMININKAS. Dėkojame. Gerbiamieji Seimo nariai... O, atsiprašau. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ. Ačiū Pirmininkui. Mes nesupratome, kad reikia dar paskelbti, ar priklausys opozicijai, ar kitokią formą. Noriu mūsų Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos vardu perskaityti raštą dėl pasiskelbimo Seimo daugumai nepriklausančia frakcija: „Frakcijos posėdžio metu nusprendėme nepriklausyti daugumai, bet ir nesiskelbiame opozicine frakcija.“ Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Seimo narys R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS. Ačiū, gerbiamas posėdžio Pirmininke. Šiandien frakcija „Tvarka ir teisingumas“ taip pat svarstė šį klausimą ir frakcija „Tvarka ir teisingumas“ nusprendė pasiskelbti opozicine frakcija. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Dėkojame. *(Balsai salėje)* Gerbiami Seimo nariai, pirmą kartą panaudosiu skambutį. *(Skambina varpeliu)* Prašau dėmesio!

Prašom užsiregistruoti. Užsiregistravo 130 Seimo narių.

20.30 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15², 24, 43, 61¹, 66 ir 188 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 62¹ straipsniu“ projektas Nr. XIII-P-1 (pateikimas)

Dabar kviečiu Seimo narę R. Baškiene į tribūną pateikti Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-339... (V. Gureckienė: „Prašom, prašom perskaityti.“) ...15², 24, 25, 43, 60, 66, 80² ir 188 straipsnių pakeitimo, 61¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Statuto papildymo 62¹ straipsniu“ projektą. (V. Gureckienė: „Dėl vedimo tvarkos A. Kubilius.“)

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiamasis Pirmininke, prieš pradėdant gerbiamajai R. Baškienei pristatyti svarbų klausimą, vis dėlto noriu dar sykį pasveikinti jus, išrinktą Seimo Pirmininku, svarbus darbas. Jūs turbūt suprantate, kad jus išrinko valdančioji koalicija, frakcija „Tvarka ir teisingumas“ ir Lenkų rinkimų akcija, jeigu pažiūrėtume į balsus, tai tiek jūs ir gavote. Bet yra dar tokia opozicija, t. y. liberalai ir mes, kurie galbūt nesame informuoti apie tai, ką veiksim rytoj. Ar būtų galima, aš čia žiūriu į poniją V. Gureckienę, gal jinai gali paaiškinti Pirmininkui, kada mes gausime darbotvarkės projektą, nes jau dabar yra turbūt 20 val. 30 min., mes tikrai norėtume kaip nors pradėti planuoti rytdienos darbą. *(Balsai salėje)* Kur rytdienos darbotvarkė, kur jinai yra? Kada jinai pasirodys? Ar galite paaiškinti garsiai, kad mes dar turėtume palaukti.

PIRMININKAS. Po Pirmininko pavaduotojų rinkimų... *(Kalba visi kartu)*

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiamieji kolegos, gerbiamasis Pirmininke, kad mūsų darbas būtų produktyvesnis, noriu pateikti jums Seimo narių I. Šiaulienės, J. Oleko, R. Karbauskio ir mano užregistruotą Lietuvos Respublikos Seimo statuto minėtų straipsnių pakeitimo projektą. Išties labai svarbu mums pagalvoti ir apie Seimo Pirmininko pavaduotojų skaičių. Tą siūlome keisdami 24 straipsnio 2 dalį, kad Seimo Pirmininko pavaduotojų yra ne daugiau... buvo septyni, mes siūlome ne daugiau kaip penkis, kad Seimo Pirmininkui pagal pareigas priklaus

tarnybinis automobilis su vairuotoju, o siūlome išbraukti nuostatą, jo pavaduotojams ir opozicijos lyderiui jis nepriklausytų, nei vairuotojas, nei automobilis, nes yra Transporto skyrius, kuris sėkmingai gali mus visus aptarnauti, ir tai rodytų tam tikrą kitokį požiūrį.

Ir dar labai svarbu, kad mūsų darbas iš tiesų būtų produktyvus rytoj ir ateinančiomis dienomis, mums svarbu šiandien svarstyti 43 straipsnio punktą dėl Seimo komitetų sudėties. Yra pasiūlymas Informacinės visuomenės plėtros komitetą pavadinti Inovacijų ir technologijų, to reikalauja laikmetis. Atitinkamai jūs turbūt matėte ten nurodytas komiteto veiklos kryptis. Ir kadangi deklaravome, kad kultūra yra prioritetas, siūlome Kultūros komitetą įvardyti kaip atskirą komitetą, o anksčiau buvusį Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas pervadinti Švietimo ir mokslo komitetu. Atitinkamai, kaip minėjau, pateiktos veiklos kryptys.

Taip pat noriu atkreipti dėmesį į 188 straipsnio 2 dalį, kurioje išdėstoma, kad Seimo Pirmininko pavaduotojų pareigas, pasitaręs su frakcijomis, Seimo Pirmininkas siūlo pavaduotojų skaičių... kad jis būtų vienas iš opozicijos atstovų.

Toks būtų trumpas pateikimas. Ačiū, laikiu klausimų.

PIRMININKAS. Klausimams yra skirta 10 minučių, prašome klausti. Pirmas užsirašė A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamoji pirmininke, norėjau pasakyti, kolege, ar galėtumėte atsakyti į klausimą, ar nebūtų galima šitos Statuto pataisos dalinti į kelias dalis, nes yra labai skirtingos nuostatos? Pavyzdžiui, aš tikrai norėčiau ilgai su jumis diskutuoti dėl komitetų struktūros. Ar tikrai verta kurti atskirą arba išlaikyti atskirą Inovacijų ir technologijų komitetą, nesuteikiant jų pačių galių Ekonomikos komitetui ir dar net papildomai didinant net ir Kultūros komitetu, tai čia yra atskira tema. Viena tema, kuri tikrai reikalautų nuoseklios diskusijos, rimtos analizės, ar tikrai reikia tokius komitetus kurti.

Antra dalis dėl vadinamųjų automobilių Seimo Pirmininko pavaduotojams. Ar jūs nesutiktumėte, kad iš tikrųjų šiuo atveju Seimas turėtų elgtis taip, kaip elgiasi Vyriausybė, kur Vyriausybės įstatyme nėra parašyta, kad Vyriausybės Ministras Pirmininkas turi teisę į automobilį su vairuotoju, arba tiesiog parašyta, kad visomis tomis problemomis rūpinasi Vyriausybės kanceliarija. Kitaip sakant, ar nesutiktumėte, kad reikėtų išbraukti ir Seimo Pirmininką iš šito straipsnio, o tiesiog numatyti, kad tokius klausimus turi techniškai spręsti Seimo kanceliarija galbūt su valdybos tam tikrais aptarimais?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Jūsų taiklūs klausimai. Atsakant dėl pirmojo, dėl komitetų. Jeigu mes šiandien nesiimame šito darbo, mes įstringame į labai ilgą procesą ir komitetų veikla prasidės ne trečiadienį, ko mes labai tikimės, kad išsirinktume komitetų pirmininkus, kad prasiųdėtų komitetuose darbas, bet diskutuosime ir diskutuosime, reikia vieno, kito ar nereikia. Todėl manau, kad šiandien reikėtų tai padaryti. Statutas vėlgi sudaro galimybes teikti ir ateityje siūlymus ir dėl veiklos kryptių, ir dėl pačių komitetų skaičiaus. Mes turime galvoti apie produktyvų darbą kuo greičiau.

Dėl Seimo Pirmininko aptarnavimo automobiliu. Seimo Pirmininkas, kaip jūs žinote, yra valstybės pareigūnas, kuris turi kitą apsaugos statusą. Todėl mes ir sakome, kad Seimo Pirmininkui lieka tarnybinis automobilis ir ta apsauga, kurią turi, o pavaduotojai naudojami tuo, kuo naudojotės jūs kiekvienas, mielieji kolegos, Transporto skyriaus paslaugomis pagal atitinkamą limitą, pagal jūsų užsakomus automobilius, jus nuveža į vieną ar kitą renginį. O kad automobiliai lauktų, kol Seimo Pirmininko pavaduotojas sugalvos kur važiuoti, manau, tai yra neracionalu.

PIRMININKAS. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamoji pranešėja, aišku, galima diskutuoti, koks racionalesnis būdas sutvarkyti tuos automobilius. Aš irgi manau, kad (...) reikalo mes einame, o Statutas tuos dalykus detalizuoja. Tai tikrai ne statutinio lygio klausimas, tai yra techninis klausimas.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Bet tai buvo Statute.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Mes kažkada užrašėme, turbūt nelabai gudriai pasielgėme. Bet mano klausimas yra kitas, vis tiek susijęs su teikiamu projektu. Vis dėlto galėtumėte atsakyti, koks dabar komitetas dėl šito Seimo statuto pataisų bus pagrindinis komitetas, kurį mes skirsime, kuris ir svarstys. Tai yra statutinė nuostata. Pavaduotojų rinkimams, kuriuos mes šiandien turime atlikti, iš tikrųjų nemaišo ir dabartinė Statuto nuostata iki septynių, jūs galite skirti keturis ir tris, čia jo-

kių problemų nėra, galime vėliau Statutą pataisyti, bet dabar mes neturėsime komiteto, kuris pagal Statutą turėtų kuruoti šitą klausimą ir pateikti išvadas. Tai yra statutinė nuostata.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū, jūs puikiai žinote Statutą ir žinote, kad jeigu būtų taikoma, o aš manau, galbūt Pirmininkas ir taikys ypatingą skubą, tai mes per tris valandas, o jūs per valandą laiko galėsite pateikti pasiūlymus, galėtume priimti ir jau nebeįsivelti į tolesnius svarstymus, o greičiau priimti šitą poziciją.

PIRMININKAS. Klausia I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamoji kolege, aš norėčiau paklausti apie komitetus. Pagal jūsų siūlomą Statuto 43 straipsnio pataisą atsiranda naujas papildomas komitetas. Kadangi jūsų partija visą laiką deklaravo (ir labai teisingai), kaip reikia valstybės biudžeto išlaidas mažinti, gal galite pasakyti, atsiradus dar naujam komitetui, kiek padidėja valstybės biudžeto išlaidos, tai yra kiek tų lėšų reikės Seimo kanceliarijos arba Seimo biudžetui, kuris iš esmės jau yra suplanuotas? Ir tai mums Vyriausybė, kaip visada, nedavė tiek pinigų, kiek Seimas yra pagal būtiniausias reikmes paprašęs. Ar galėtumėte pasakyti, ar tai jau esate apskaičiavę ir ar jau numatoma biudžeto pataisa šiuo klausimu? Ačiū.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Labai geras jūsų klausimas, kuris kaip tik ir pasako, kad mums reikia dirbti labai racionaliai, peržiūrėti. Naujoji valdyba, manau, imsis šios veiklos peržiūrėti visų komitetų biurų veiklą, kad nedidintume biurų veiklos apimties ir tomis pačiomis sąnaudomis, esant tiems patiems žmonėms, kurie dirbo Švietimo, mokslo ir kultūros komitete, tiesiog surastume galimybę labai racionaliai... Prie viso šito, mielieji kolegos, nekelkime didelių emocijų galvodami apie komisijas, kurios yra. Puikūs mūsų profesionalai – Kanceliarijos Personalo skyriaus darbuotojai sėkmingai galės veikti, jei nebeliks Jūrinių reikalų ir žuvininkystės komisijos, gal galimai Konstitucijos komisijos. Mes, čia sutaupę, turėsime lėšų, todėl papildomomis lėšomis tikrai šių metų biudžeto papildyti nereikės.

PIRMININKAS. E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamoji pranešėja, jūs jau užsiminėte apie komisijas. Nuo seno buvo kalbama, kad galbūt į aukštesnį lygį būtų galima pakelti ir Sporto komisiją, t. y. galbūt ją galima būtų jungti prie, pavyzdžiui, Kultūros – būtų Kultūros, sporto ir jaunimo, ir tokiu būdu išspręsti ir kitą labai svarbų klausimą. Iš tiesų mes turime ne tik daug kultūros veikėjų, bet ir sporto žvaigždžių, ir tų, kurie rūpinasi sveikata. Tai vienas toks komitetas galėtų nagrinėti ir kitus klausimus, ir būtų išspręstas dar vienos komisijos reikalas.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Kiekvieno mintys yra labai svarbios ir labai svarstytinos. Nebūtinai galbūt reikalingas komitetas. Mes puikiai žinome, kad gali sėkmingai dirbti pakomitečiai. Tai yra kur kas pigiau, kai aptarnauja tas pats komiteto biuras, o statusas yra ganėtinai atskaitingas. Iš tikrųjų šito Statuto teikimu, šito mažo projekto teikimu, manau, mes darome tik pradžia tam, ką darysime ateityje. O ateityje mes darysime iš esmės jūsų racionalių pasiūlymų pagrindu Statuto pataisas ganėtinai esmingesnes ir jų bus daug daugiau.

PIRMININKAS. V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, išties ką tik jūs pati ir atsakėte į tą klausimą, kalbėdama apie Kultūros komiteto išskėlimą už ribų to mūsų įprastinio komiteto, suteikiant jam pakomitečio statusą. Iš tikrųjų išspręstume visas ir technines, ir finansines problemas. Juolab, aš dar sykį kartoju šiandien, kad aš neįsivaizduoju, kaip galima atskirti tas dvi sritis ir jas koordinuoti iš skirtingų vietų, kai mes visada kalbėjome, kad kultūra ir švietimas yra dvi vieno obuolio pusės ir jas atskyrus pasekmės gali būti neprognozuojamos. Bet čia, matyt, yra kiti dalykai ir kitos priežastys.

Aš noriu paklausti, ar Inovacijų ir technologijų komitetas, arba buvęs Informacinės visuomenės plėtros, vis dar įrašytas Statute, ar yra tikrai būtinybė (tai buvo jūsų programos dalimi), ar vis dėlto tai yra koalicijos partnerių sąlyga, kad sklandžiai vyktų darbas, palaikyti tą komitetą kojam nors postui užtikrinti? Ačiū.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Manau, kad tikrai tai nėra taip, kaip jūs manote.

Dėl prioriteto galiu pasakyti viena, kad kultūra yra labai svarbu ir kad pakomitečio lygmuo to neužtikrintų. Kaip jūs žinote vėlgi iš mūsų senos darbo patirties, kad labai dažnai iš viso komitetai daro ir jungtinius posėdžius, jei to reikia, svarsto klausimus papildomo komiteto teisėmis,

kai vienas – pagrindinis, kitas – papildomas. Atskirti kiekvieno komiteto, nubraižant tam tikras ribas, iš tikrųjų nėra nei pagrindo, nei galimybių. O kad Kultūros komitetą mes turėsime aukštesniu lygmeniu kaip komitetą, mes parodysime ir kultūros žmonėms, kuriems jūs taip puikiai atstovaujate ir atstovavote praėjusioje kadencijoje, supratimą, kad tai yra labai labai svarbu.

Dėl Informacinės visuomenės plėtros komiteto, apie kurį jūs klausėte, tai išties žinau, kad labai nuosekliai šioje srityje yra numačiusi savo prioritetines veiklas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Ateityje galbūt ir bus kiti sprendimo keliai, bet šiandien, norėdami parodyti tikrai didžiulį reikšmingumą inovacijoms, naujosioms technologijoms, mes šį komitetą, sustiprinę Informacinės visuomenės plėtros komiteto veiklos sritį, kaip tik padarysime labiau ir efektyviau veikiančiu.

PIRMININKAS. Dėkojame Seimo narei. Laikas klausimams baigėsi.

Dėl balsavimo motyvų už užsirašę kalbėti Seimo narys J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, aš kviesčiau pritarti įstatymo projektui po pateikimo. Juo mes subalansuojame tuos dalykus, kuriuos ne vieną kartą esame sprendę čia ir ankstesnėse kadencijose. Dėmesys kultūrai. Galime daug ginčytis, kiek plačiai tą turėtume daryti, bet kad paryškintume, parodytume, kad mūsų nacionalinė kultūra verta didesnio dėmesio, nei buvo iki šiol, tikrai, man atrodo, neturėtų prieštarauti nei vieni opozicijos atstovai, nei kiti. Aš kviesčiau, kad tai būtų padaryta.

Mes daug dėmesio šiandien skyrėme informacinei erdvei. Visi žinote, kad valstybės saugumas tai nėra tik ginkluotas pasipriešinimas ar piliečių supratimas, bet šiandien labai svarbu yra ir informacinė erdvė. Dėmesys informacinei erdvei, manau, negalėtų palikti ir Seimo, todėl siūlymui, kad galbūt, aukojant ar bandant taupyti, įkuriant Kultūros komitetą, reikia kažką panaikinti ir tai galėtų būti buvęs Informacinės visuomenės plėtros komitetas, išskaidant tas funkcijas, tai tikrai nesuvienija ir nesustiprina mūsų informacinėje erdvėje.

Todėl aš kviečiu, kad mes pritartume projektui po pateikimo. Juo labiau kad yra gerų pasiūlymų, kuriuos teikia dėl Seimo Pirmininko pavaduotojų, dėl ūkinių dalykų. Manau, kad mes tikrai susitaupysime ir galėsime užtikrinti mūsų efektyvesnę veiklą, turėdami tuos komitetus, kurie šiandien yra siūlomi. Ačiū. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkojame Seimo nariui. Dabar prašome balsuoti. Kas pritariate?... (*Balsai salėje*) (V. Gureckienė: „Oi, atsiprašome. Anušauskas, teisingai. Atsiprašome. Prieš – Seimo narys A. Anušauskas.“)

Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami Seimo nariai, šiandien teikiami Statuto pakeitimai yra labai įvairūs. Tikrai neturiu nieko prieš prieš Seimo Pirmininko pavaduotojų skaičiaus mažinimą ar autoūkio paslaugų tariamą (tariamą!) mažinimą, tačiau noriu pasakyti, kad siūlomos priemonės, ko gero, yra tik techninio pobūdžio, sakyčiau, viešiesiems ryšiams skirtos, bet iš esmės nieko nekeičiančios. Neperžiūrimos reprezentacinės išlaidos Pirmininkui ir pavaduotojams. Nesiūloma įvesti rinkos santykių besinaudojantiems Seimo viešbučio paslaugomis. Ir dar daug ką galėčiau išvardyti klausdamas, kodėl nekeičiama. Pagaliau norėdamas apsispręsti, ar reikia papildomo komiteto, norėčiau žinoti, kokios iš tikrųjų tolesnės Seimo darbo pertvarkos naujovės laukia, ko bus atsisakyta. Kažkas išvardinta, tačiau neaišku, ar bus įgyvendinta.

Taigi kol kas matau, kad vienoje vietoje kažkas tariamai išbraukiama, bet išlaidos nesumažinamos. Priešingai – naujas komitetas reiškia, kad padidinamos išlaidos jam išlaikyti. Mano kukliais skaičiavimas, naujas komitetas kainuos beveik 100 tūkst. eurų. Susilaikysiu balsuodamas, kol nežinau visos reformų krypties ir kiek tai papildomai kainuos. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėl vedimo tvarkos prašau Seimo narį J. Razmą. (Kas čia, neįjungiu?)

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, frakcijos vardu šiuo klausimu aš prašau pertraukos iki kito posėdžio. Iš tikrųjų teikiamame projekte yra suplakti du labai skirtingi dalykai. Jei čia reiktų dėl Seimo Pirmininko pavaduotojų ir dėl jų automobilių, tai čia vienas, du galėtume balsuoti ir išspręsti, bet dėl komitetų tai tikrai reikia labai gerai pagalvoti, nes kaip atskirti mokslą ir technologijas, o mokslas – švietimo, mokslo ir kultūros komitete, technologijas norime padėti kažkur kitur. Kaip atskirti ekonomiką nuo technologijų, inovacijas nuo švietimo ir mokslo? Todėl

tikrai aš nesiūlau skubotai spręsti tokių svarbių klausimų ir frakcijos vardu prašome balsuoti, kad būtų pertrauka per pateikimo stadiją iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Seimo narys P. Urbšys. Prašom.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, norėčiau jūsų paprašyti sudaryti galimybę greičiau galvojantiems Seimo nariams greičiau apsispręsti, todėl frakcijos vardu siūlau pusės valandos pertrauką. Seimas tegu apsisprendžia balsavimo tvarka.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, iš tikrųjų buvo opozicijos siūlymas, frakcija „Tvarka ir teisingumas“ irgi prašo iki kito posėdžio, juolab kad aš registravau Statuto pataisą, kad tikrai reikia naikinti informacinių technologijų komitetą ir jis turi būti prijungtas prie Ekonomikos komiteto, kas yra logiška pagal valstybės valdomų įmonių sandarą ir įtaigų bei organizacijų. Lygiai tas pats yra su Kultūros komitetu. Aš suskaičiavau, kiek reikėtų pinigų, išiešiotinių kompensacijų išmokėti žmonėms, kuriant naują su komandiruotėm ir panašiai, tai yra 250 tūkst. kitų metų biudžete. Kolegos, tai yra Seimo pinigai, tai, ką Seimas pasiskirstome. Ir tokio sprendimo siūlau neskubėti ir nepriimti, ypač šiandien. Patvirtinkime komitetus, trečiadienį tegu renkasi komitetų sudėtys ir priima vienokius ar kitokius sprendimus. Po to mes... Pertraukos galime prašyti iki kito posėdžio, iki rytojaus.

PIRMININKAS. Seimo narys G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Labai ačiū. Gerbiamieji kolegos, aš manau, kad mes turime nepradėti šitoje stadijoje vieni kitiems stabdyti proceso. Liberalų sąjūdžio frakcija mano, kad mes galime pasiekti kompromisą. Siūlymas būtų toks: pritarti po pateikimo, kad projektas galėtų judėti į priekį, ir galutinį sprendimą mes priimtume rytoj. Teisybė yra ta, gerbiamoji valdančioji dauguma, ta, kad kol kas nebuvo progų kitoms frakcijoms niekaip pateikti racionalių pasiūlymų ir net jų aptarti frakcijose, ir galbūt Seniūnų sueigoje susėdus apie tai pakalbėti. Aš siūlau šiandien bent vieną žingsnį į priekį žengti – pritarti po pateikimo. Tai leis iš tiesų mums judėti į priekį. Jeigu yra noras važiuoti buldozeriu, gal tas žodis ne visai tinka, atkreipiu dėmesį, kad balsų dėl pertraukos vieno penktadalio opozicijos tikrai užteks. Todėl aš siūlau ieškoti kompromiso.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamasis Pirmininke, iš tikrųjų aš pritariu tam, ką sakė G. Steponavičius, tuo labiau kai jūs buvote tribūnoje, jums buvo užduotas klausimas apie komitetus, net jūs nežinojote šitų registruoto Statuto pataisų, tai mes, nežinau, gal valdančiosios daugumos žmonės ir yra perskaitę, bet mes tik dabar pamatėme ir internete tik dabar atsirado. Tikrai būtų logiška vykdyti prašymą. Jūs dabar privalote teikti balsuoti opozicinės frakcijos siūlymą daryti pertrauką iki kito posėdžio. Aš manau, kad tikrai čia nėra jokios konfrontacijos, tiesiog tai yra mūsų ateities darbas, vadovaujantis Statutu. Dar kartą noriu priminti, kad Statutas taisytas nuo 1991 metų tris kartus. Dirbo didžiausios sudarytos Seimo narių grupės. Paskutinei vadovavo Č. Juršėnas. Tikrai buvo išdiskutuotas kiekvienas straipsnis su visom frakcijom. Taip, labai gerai, atsiranda naujų idėjų, galbūt jos yra labai teisingos, bet tikrai skubotai šiandien mes nieko daryti negalime. Todėl siūlyčiau naktinių reformų klaidų daugiau nedaryti.

PIRMININKAS. Gerbiamieji Seimo nariai, ar galėtume balsuoti už pateikimą? (*Balsai salėje: „Už pertrauką!“*) (V. Gureckienė: „Gera, balsuojame, kas už tai, kad darytume pertrauką iki kito posėdžio.“)

Balsuojame. Kas už tai, kad darytume pertrauką iki kito posėdžio? Klausimą toliau svarstysime kitame posėdyje.

20.57 val.

Informaciniai pranešimai

Dabar, remdamasis Statuto 188 straipsniu, noriu dar padaryti vieną savo pareiškimą.

Remdamasis Statuto 188 straipsniu, pertrauką paskelbsiu, bet prieš tai noriu padaryti asmeninį pareiškimą apie tai, kad stabdau savo narystę Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijoje. Tai privalėjau padaryti. Dabar skelbiu 30 minučių pertrauką pasitarimams su frakcijomis. Kas dar? (V. Gureckienė: „Pakartokite, kad skelbiama Statuto svarstymo pertrauka iki kito posėdžio.“) Skelbiama Statuto svarstymo pertrauka iki kito posėdžio. Tai jau buvo paskelbta. (V. Gureckienė: „O dabar 30 minučių pertrauka susitikimams su...“) Dabar 30 minučių pertrauka pasitarimams su frakcijomis dėl Seimo Pirmininko pavaduotojų. Kur? (V. Gureckienė: „Tose pačiose frakcijų salėse, kur buvo paskelbta.“) Frakcijų salėse, kur buvo paskelbta anksčiau.

*Pertrauka***Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojų rinkimai***21.40 val.*

Seimo nutarimo „Dėl Rimos Baškienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XIII-P-8 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, tęsiame Seimo posėdį. (*Skambutis*)

Noriu paaiškinti, kaip bus renkami Seimo Pirmininko pavaduotojai. Pasitaręs su frakcijomis, teikiu pirmąją kandidatūrą. 15 minučių prisistatyti. Klausti skiriama 15 minučių, ir diskusijos. Teikiu Valstiečių ir žaliųjų sąjungos kandidatūrą Seimo narę R. Baškienę. Prašom. Ar sutinkate? Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, visų pirma, nuoširdžiai dėkoju už mano kandidatūros pasiūlymą į šitas ištis labai atsakingas pareigas. Daugelis mane pažįstate, bet tiems, kurie atėjote į Lietuvos Respublikos Seimą naujai, aš labai trumpai prisistatysiu. Apie tai, kad parlamentinio darbo patirtį įgijau nepaprastai nuosekliai, laipteliais: profsąjunginė veikla Žemės ūkio darbuotojų profsąjungoje, puikią politinio darbo mokyklą išėjau dirbdama Seimo nario R. Karbauskio padėjėja, vėliau dvi kadencijas – Šiaulių rajono mero pavaduotoja.

Iš tikrųjų manau, kad meilė žmonėms ir darbui lėmė tai, kad ketvirtą kartą esu išrenkama toje pačioje vienmandatėje rinkimų apygardoje Šiaulių rajone, dabar ji truputėlį pakeista – prijungta Šiaulių miesto dalis. Net 41 tūkst. 806 žmonės daugiamandatėje, balsuodami už Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungą, mane reitingavo. Iš tikrųjų dėkoju Lietuvos žmonėms už tokį pasitikėjimą. Manau, kad taip buvo įvertintas ir mano 20-ies metų buvimas šitoje partijoje, toje pačioje. Gal dėl to, kad esu žemaitė, mėgstu pastovumą ne tik partijoje, ir santuokoje gyvenu jau 35 metus.

Lietuvos Respublikos Seime dvi kadencijas dirbau Socialinių reikalų ir darbo komitete, Švietimo, mokslo ir kultūros komitete, Narkomanijos ir alkoholizmo prevencijos komisijoje, Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijoje. Taip pat buvo tokia Šeimos ir vaiko reikalų komisija, turėjau garbę jai vadovauti, įvairiose parlamentinėse grupėse.

Mielieji senieji mano kolegos, su kuriais teko dirbti, aš noriu nuoširdžiai padėkoti už jūsų išmintį, už jūsų patarimus, už mūsų bendrą darbą, nes tik jūsų dėka galėjau būti tuo, kuo esu šiandieną, ir padaryti tiek, kiek padarėme. Aš manau, kad mes padarėme ištis labai daug kartu.

Moters politikės pavyzdys čia, Lietuvos Respublikos Seime, man yra I. Degutienė. Aš jai nepaprastai dėkoju. Ir, aišku, taip pat džiaugiuosi, kad likimas leido man pažinti ir bendradarbiauti, ir stebėti politikos džentelmeno Č. Juršeno darbą. Taip pat daugelį kitų politikų galėčiau įvardinti, minėti jų vardus, jų darbus ir sakyti, kokie jie buvo ir yra šaunūs. Visada skauda širdį, kai Lietuvos žmonės pasako, kad Seimas yra blogas. Dirbdama čia 12 metų aš mačiau nepaprastai daug gėrio, išminties, susikalbėjimo, mokėjimo rasti kompromisus, mokėjimo kelti sau ir kitiems pačius aukščiausius reikalavimus, nes to reikalauja Seimo nario priesaika, to reikalauja Valstybės politiko elgesio kodeksas.

Aš nuolat džiaugiuosi turėdama progą dar kartą paminėti Valstybės politiko elgesio kodekso nuostatas, kurios svarbios ir reikšmingos. Ypač kreipdamasi į savo jaunuosius, naujuosius kolegas sakau, įsiminkime: pagarba žmogui ir valstybei, teisingumas, sąžiningumas, skaidrumas ir viešumas, padorumas, pavyzdingumas, nesavanaudiškumas, nešališkumas ir, žinoma, atsakomybė už savo darbą, atsakomybė už savo poelgius, kad ne asmeninis interesas, o bendrojo gėrio siekimas, viešojo intereso gynimas.

Lietuvos žmonės išreiškė didžiulę viltį išrinkdami mus – šitą Lietuvos Respublikos Seimą – ir mes neturime teisės šitų mūsų žmonių apvilti. Mus išrinkę žmonės tikriausiai tikisi iš mūsų sąžiningumo, tikisi darbštumo, tikisi, kad būtent mes pakeisime esamą situaciją. Aš nuoširdžiai tikiu ir turiu viltį, kad bendradarbiaujant, nuoširdžiai ir sutelktai dirbant mums pavyks, kad Lietuvos Respublikos Seimas įgytų didesnę žmonių pasitikėjimą. Apie tai girdėjau kalbant ir pretendus į Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkus. Darnus darbas Lietuvos Respublikos Seime, visuomenės informavimas, didesnis ryšys su žmonėmis ir didesnis dėmesys kiekvieno žmogaus

problemos sprendimui. Nuolat būti kartu, susitikinėti su rinkėjais. Tegul tai ir labai daug užima mūsų laiko, bet tai parodo, kad mes esame ne kažkur aukščiau, o čia, šalia žmogaus, šalia kiekvieno, kuriam paspaudžiame ranką ir kurio problemas išgirstame.

Aktyvi parlamentinė kontrolė leis įtvirtinti ir įsitikinti mums patiems, ar mūsų įstatymai veikia taip, kaip mes tikimės, kad jie turi veikti. Glaudus ryšys su savivalda, su kaimo bendruomenėmis, su nevyriausybinėmis organizacijomis, kad kartu išgirstume ir pajaustumė širdimi tai, kas skauda – ir patyčios, ir smurtas, ir skurdas, ir visos kitos negerovės.

Nuo mūsų pačių priklauso, kokius ir kaip mes formuojame prioritetus. Argi nesvarbu prioritetas kultūrai ir švietimui? Būtent jie leistų ugdyti kitokią ateitį, kitokį jaunimą, užtikrinti vaikų užimtumą. Atsakingas požiūris į šeimos vertybių puoselėjimą. Tikriausiai būsiu kai kam įkyri sakydama, kad man (manau, ir jums) tai yra nepaprastai svarbu – šeimos, mūsų tautos ir valstybės išlikimo garanto puoselėjimas, mūsų kalbos išsaugojimas, tradicinių vertybių ir blaivybės, sveikos gyvensenos. Visa tai leis pakeisti mūsų Lietuvą, pakeisti Seimą ir rodyti pavyzdį.

Gerbiamieji kolegos, ypač svarbi yra kiekvieno iš jūsų išmintis, kiekvieno iš jūsų nusiteikimas šitam darbui. Aš tikrai nuoširdžiai esu įsitikinusi, kad kiekvienam iš jūsų, nepriklausomai nuo to, ar opozicijoje, ar pozicijoje dirbame, turime sudaryti tinkamas sąlygas, kad jūs jaustumėtės gerai, kad mes visi veiktume dėl vieno tikslo ir tos bendrystės, to susikalbėjimo, ir dar kartą norisi pasiekti, kad visi matytų – štai pavyzdys!

Žinoma, bus visko. Kaip ir dabar. Na, štai, kas įvyko? Po pateikimo mes padarėme pertrauką. Vadinas, rytoj atsakingai svarstysime toliau. Be pykčio, be kokios nors paniekos vienas kitam, o tiesiog nuosekliai išsiaiškindami situaciją.

Laukia nepaprastai daug darbų. Lietuva pasitinka šimtmetį. Turime pasiekti, kad Lietuvoje būtų daugiau bendrojo gėrio, kad čia gyvenantieji nenorėtų išvykti, o išvykę norėtų sugrįžti. Demografinių problemų sprendimas. Galėčiau vardyti daugelį daugelį temų, su kuriomis dirbome, kurioms reikia dar daugiau širdies ir meilės dabar iš mūsų Seimo.

Todėl nuoširdžiai tikiu, kad mano sukaupta parlamentinio darbo patirtis leidžia stovėti šitoje tribūnoje, prašyti jūsų pasitikėjimo ir manyti, kad galėčiau būti darbšti Seimo Pirmininko pavaduotoja. Labai ačiū. Atsakysiu į klausimus. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Turite 15 minučių klausimams. Ar jau galima registruotis, ar jau užsiregistravę? Gerai. Pirmasis klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiama Rima, miela kolege, iš 56 jūsų frakcijos narių, dabar jau 59, aš daugelio nepažįstu, pažįstu penkis, visų pirma, jus. Pagal jus sprendamas aš galvojau, kad jei-gu tokia dauguma būtų šitoje frakcijoje, tai tikrai su jais galima didelius darbus nudirbti. Lygiai taip pat aš jums ir asmeniškai buvau pasakęs, aš labai norėjau, kad jūs pretenduotumėte būti Seimo Pirmininke, ir aš neabejoju, kadangi jūs labiau žinoma ir mums pažįstama, tai jūs būtumėte pelnūs ir stiprų palaikymą.

Visgi ar nesigailite, kad jūs to nepadarėte?

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Labai ačiū. Ne, iš tikrųjų nesigailiu. Labai nuoširdžiai džiaugiuosi ir dėkoju už jūsų pasitikėjimą Seimo Pirmininku V. Pranckiečiu. Jūsų balsavimai įrodė, kad jūs pasitikite šituo žmogumi, aš juo pasitikiu taip pat. Manau, kad būdama šalia aš būsiu puiki talkininkė.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamoji pretendente, gerbiama Rima, išties malonu, kad jūs kandidatuojuote kaip didžiausią patirtį turinti mūsų koalicijos partnerių kolegė į Seimo Pirmininko pavaduotojus, greičiausiai ir būsite pirmoji pavaduotoja. Jūs minėjote parlamentinės kontrolės svarbą, turbūt ne mažiau svarbu yra atsikovoti tas parlamentinės respublikos teises iš dabar pusiau prezidentinio valdymo ir sandaros. Kaip jūs stiprinsite parlamento svorį, ar stiprindama ekspertinį parlamento lygmenį, atitinkamai pritraukiant žmones, kurie padės parlamentui dirbti jo itin svarbioje įstatymų leidybos ir parlamentinės kontrolės srityje? Ar turite numąčiusi kitokių metodų? Ačiū.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Labai ačiū. Labai puikus jūsų klausimas. Nemanau, kad mums reikėtų ieškoti skirtumų ir priešpriešos su Lietuvos Respublikos prezidentūra. Iš tikrųjų bendras darbas gali duoti geresnį rezultatą, tačiau mes turime ieškoti daug daugiau sąsajų su Lietuvos savivalda, kad mūsų įstatymai būtų įgyvendinami gerai, mes labiausiai jaučiame, kaip juos pajaučia, kaip įstatymų įgyvendinimo prasmę išgyvena Lietuvos žmonės, o savivalda yra ta sritis, kuri yra ar-

čiausia žmogaus. Manau, ryšys su savivalda, dažnesnė galbūt bendradarbiavimo pagrindu veikla ir, aišku, visų jūsų pasiūlymai, kuriuos teiksime ir kuriuos (kaip Seimo Pirmininko pavaduotoja) turime girdėti, nes negalima apsiriboti viena pozicija. Seimo Pirmininko pavaduotojas, manau, turi būti tas ryšys tarp frakcijų išiklausant ir pasiūlymus labai prasmingai įvertinant.

PIRMININKAS. Dėkojame. Seimo narė A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiama Rima, su jumis teko darbuotis dvi kadencijas grupėje „Už Lietuvą be korupcijos“ ir tikrai jus galiu apibūdinti kaip labai sąžiningą, principingą, darbščią, pareigingą parlamentarę. Tikrai malonumas buvo kartu su jumis darbuotis, tad mano klausimai būtų du. Vienas: ar jūs ir toliau planuotumėte tęsti darbą šitoje grupėje? Ir kitas klausimas: ar, kaip Seimo Pirmininko pavaduotoja, jūs galėsite kaip nors prisidėti, kad ta antikorupcinė veikla būtų efektyvesnė ir geresnė. Ačiū.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Labai ačiū. Aš noriu dėkoti jums, nes tai, ką darote jūs ir ką darėte inicijuodami kovą su korupcija, yra ženklų. Įtraukiant į tai jaunimą, pakviečiant kiek įmanoma daugiau nevyriausybių organizacijų, tai reikia tęsti. Kiek bus galimybių, prie to prisidėsiu. Aš manau, kad jūsų pradėtas darbas turi įgauti pagreitį. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys V. Simulikas.

V. SIMULIK (*LVŽSF*). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Miela kolege, kad jūs turite išskirtinių savybių ir bruožų čia, manau, niekas neabejoja, ypač tie, kurie šituose rūmuose dirba ne pirmus metus. Vis dėlto Seimo pavaduotojai turi barus. Kaip jūs įsivaizduojate, kuriame iš barų ar iš prioritetų jūs matote save kaip pavaduotoją?

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Labai ačiū. Sunku pasakyti, veiklos sritis paskirsto Pirmininkas ir mes tikriausiai pirmame valdybos posėdyje dėl to apsispręsimė. Iš prigimties esu organizatorė, ką paves, tą darysime.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, ištis keletą kadencijų man teko su jumis dirbti ir tą organizuotumą jūs tikrai parodėte, kad sugebate suorganizuoti žmones, nes kadencijos pabaigoje Mišri frakcija dažniausiai dviženkliai skaičiumi baigdavosi.

Bet mano klausimas iš jūsų kalbos. Jūs pasakėte, kad jums yra labai svarbus Politiko etikos kodeksas, jo nuostatos, pagarba žmogui, valstybei, atsakomybė, viešasis interesas. Kaip, kaip busima Seimo vicepirmininkė, jūs žiūrite į Žmogaus Teisių Teismo sprendimus, jų įgyvendinimą ir kaip, būdama Seimo vicepirmininke, manote, Lietuva turi juos įgyvendinti ar ne?

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Na, jūs, kaip teisininkais, paklausėte to, į ką jau žinote atsakymą – Konstitucinio Teismo išaiškinimai. (*Balsai salėje*) Ir Europos Žmogaus Teisių Teismo. Į juos reikia išiklausyti, juos reikia vertinti. Lietuvos Respublikos parlamentas atitinkamai juos turi vykdyti ir toje valioje yra mūsų sprendimas, ar bus vykdoma taip, kaip mes kiekvienas tą suprantame, tai atitinkamai, mes turime išdiskutuoti. Mes turime ne veltui pasitelkę į šitą darbą ir mūsų komitetus. Atsakyčiau taip į jūsų klausimą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys L. Balsys.

L. BALSYS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamoji kolege, sveikinu apsisprendus kandidatuoti į tokį atsakingą postą, man tikrai buvo malonu dirbti praėjusią kadenciją Mišrioje Seimo narių grupėje. Jūs, kaip niekas kitas, suprantate, kaip sunku Seimo nariams, kurie yra neprisijungę prie kokių nors didžiųjų frakcijų, pramušti gerąją prasme, pateikti savo įstatymų projektų siūlymus. Labai dažnai, nors visų Seimo narių mandatas lygus, vieni yra lygesni už kitus ir labai dažnai naudojami buldozeriniai metodai. Šiandien jūs pretenduojate sėsti prie didelio galin-go valstiečių buldozerio vairo, kaip jūs elgsitės, ar naudositės tais buldozeriniais metodais, ar turite kokių nors sumanymų, kaip garantuoti, kad visų Seimo narių teikiami siūlymai būtų lygiai ir vienodai traktuojami ir visi turėtų vienodas galimybes teikti savo įstatymų pataisas ir vykdyti Seimo nario veiklą? Ačiū.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Labai ačiū. Gerbiamasis kolega, jūs puikiai žinote mūsų Statutą, mes turime opozicinę darbotvarkę. Taip, Mišri Seimo narių grupė nepriklauso opozicijai, bet aš galiu tik padėkoti praėjusios kadencijos Tėvynės sąjungos frakcijai ir liberalams, kurie mus labai nuoširdžiai priimdavo. Įstatymų svarstymo tvarka, manau, liks ta pati, kurią mes ir vykdėme: jeigu jūsų klausimas bus susijęs su teikiamais tos pačios krypties klausimais, tai jis negali likti vien dėl

to nuošalyje, kad jūs tą teiksite. Surasime sprendimus, nemanau, ką kalboje ir sakiau, kiekvienas Seimo narys, ar dirbantis pozicijoje, ar opozicijoje, vienodai svarbus, jūsų kiekvieno pasiūlymai yra svarbūs ir reikšmingi. Svarbu, kad įstatymus mes teiktume labai atsakingai, išdiskutavę, pagalvoję, o ne dėl skaičiaus.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, turbūt daug kas iš mūsų galėtų pasakyti daug komplimentų, dirbant su jumis visada yra lengva. Mes tikrai esame rengę ne vieną įstatymo projektą kartu, ypač susijusius su šeimos stiprinimu. Jūs, kaip Seimo Pirmininko pavaduotoja, tikėtina, pirmoji pavaduotoja, kiekvienas sakė, kad turėsite koki nors barą, o ir išskirtinį rūpestį, ar jūs vis dėlto... Norėčiau gauti iš jūsų patikinimą, viešą patikinimą, kadangi tai yra vieša diskusija, kad tos klaidos, kurios buvo daromos praėjusiame Seime, kai Konstitucijos 38 straipsnio pataisa buvo vilkinama dvejus su puse metų ir buvo vilkinami kiti dešimt įstatymų, susiję su šeimos stiprinimu, kad tai taps jūsų prioritetu, nes jie yra tokie, kad juos galima priimti, tik nebuvo valios.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Iš tikrųjų blogoji patirtis neturėtų turėti tęstinumo. Mes visi turime skirtingą požiūrį, jį vertiname – liberalesnį, krikščionišką. Kiekvieno jūsų nuomonė labai svarbi, todėl įstatymo projektas, už kurį jau balsavo Seimas po pateikimo (yra terminai), negali būti vilkinimas ir aš darysiu viską, kad tokios praktikos tikrai nebūtų, nežiūrint to, kad pati tema vienam ar kitam asmeniui ar frakcijai nebus maloni. Tiesiog mes turime įvykdyti procedūras ir baigti įstatymo svarstymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Seimo narė A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš tikiu, kad jūs būsite nuostabi Seimo Pirmininko pavaduotoja ir kartu, be abejo, rūpinsitės tuo, kad mūsų Seimo darbas būtų kiek įmanoma darnesnis. Klausdama komitete, ar jūs turite darbo reglamentą, aš savo nuostabai išsiaiškinau, kad mūsų Seimo komitetai neturi savo darbo reglamentų, nors, tarkime, netgi savivaldybių komitetai tokius reglamentus turi. Kaip jūs vertintumėte šitą problemą ir ar nemanote, kad vis dėlto reikėtų patvirtinti komitetų darbo reglamentus?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Taip, ačiū. Jūsų pastaba iš tikrųjų gera, nes labai dažnai mes įklimpstame į labai ilgas diskusijas ar lobistinių grupių pastabų klausymą komitetuose. Darbo veiklos reglamentas svarbus ir būtinas. Jeigu komitetui reikalingi klausymai ar kiti išvažiuojamieji posėdžiai, ar tos problemos išsiaiškinimas, tam yra visos galimybės, tačiau tas mūsų darbo reglamentavimas yra labai svarbus. Dėl to mes turėtume spėsesnį darbą, galėtume atsakingiau priimti klausimus ir tai būtų tik į naudą. Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Daug metų jus pažįstu kaip politikę, tikrai turite daug gerų savybių, iš kurių norėčiau išskirti dvi. Jūs tikrai puiki kompromiso meistrė ir nuostabi rinkėjų atstovė. Tikrai tokios reikėtų paieškoti. Vis dėlto turime labai ambicingą programą, turime buldozerį, kaip sakė vienas Seimo narys, kuriuo turbūt nesiruošiamo važiuoti. Aš norėčiau vis dėlto paklausti, kokios, jūsų nuomone, šio Seimo pačios svarbiausios prioritetinės kryptys, kurios tikrai šiandien dega?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Jūs tikriausiai kiekvienas suprantate, kad Lietuva turi išlikti, išlikti kaip valstybė, ir esant tokiai demografiniai situacijai mes turime daug problemų. Aš tikiuosi, kad man pavyks grįžti dirbti į Socialinių reikalų ir darbo komitetą, kuriame šiai sričiai mes skirsime didžiulį dėmesį. Aišku, galėčiau vardinti ir kitas sritis, bet šitą aš įvardinsiu kaip pačią svarbiausią man.

PIRMININKAS. Klausimą užduos Seimo narys B. Markauskas.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Gerbiamoji Rima, aš turbūt nepagirsiu jūsų labiau, nei jus giria opozicijos atstovai. Aš pats 20 metų dirbau kaip socialinis partneris, kaip žemdirbių atstovas ir norėčiau jūsų paklausti, kaip jūs, kaip būsima Seimo Pirmininko pavaduotoja, versite komitetus ir patį Seimą daugiau dirbti su socialiniais partneriais? Ne tik savivaldybėmis, bet ir verslo struktūromis, ir kaimo bendruomenėmis, ir taip toliau, nes aš manau, kad tai yra be galo svarbu informuojant visuomenę apie Seimo ir Seimo komitetų priimamus sprendimus. Ačiū.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Taip, jūs savo klausimu tiesiog ir atsakėte tą, ką mes ir turime daryti. Štai ir praėjusį penktadienį mes kartu su Šiaulių krašto bičiulių parlamentinės grupės nariais susitikome su Verslo asociacijos atstovais. Girdėti tai, ką jie sako, įsiklausyti – tai viena sritis, aišku,

su žemdirbiais, su bet kuriais kitais tas ryšys turi išlikti ir tai duoda daugiausia. Tai leidžia mums taisyti įstatymų projektus, tai leidžia teikti naujus pasiūlymus, nes tik šitaip aš įsivaizduoju savo darbą – girdėti žmonių problemas ir kuo daugiau bendrauti.

PIRMININKAS. Laikas baigėsi.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Pereisime prie diskusijų. Pasisakymams skiriama po septynias minutes, iki septynių minučių. (*Balsai salėje*) Yra užsirašiusių? Iki septynių minučių nereiškia, kad būtinai septynias minutes kalbės. (*Balsai salėje*) Turiu paklausti, yra užsirašę kalbėti trys Seimo nariai: P. Urbšys, V. Simulikas, R. J. Dagys. (*Balsai salėje*) Turite teisę.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbdamas labai brangų Seimo narių laiką aš atsisakau kalbėti ir aš tikiu jūsų išmintingu sprendimu. Ačiū jums. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Seimo narys V. Simulikas.

V. SIMULIK (LVŽSF). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, mielieji kolegos, aš labai trumpai. Su Ri-
ma pažįstami 12 metų, dirbame ranka rankon, petys petin, duok Dieve, gerbiamasis Antanai, ku-
ris replikuoja, kad visi vyrai būtų tokie sąžiningi, tvirti, atsakingi ir darbštūs.

PIRMININKAS. Dėkojame.

22.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Butkevičiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIIIP-9 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Teikiu Lietuvos socialdemokratų frakcijos Seime nario, Seimo nario A. Butkevičiaus kandi-
datūrą į Seimo Pirmininko pavaduotojus. Noriu paklausti, ar sutinkate kandidatuoti?

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Taip.

PIRMININKAS. Tada prašome pasisakyti.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, gerbiamieji kolegos, pirmiausia noriu padėkoti už parodytą pasitikėjimą iškelti mano kandidatūrą į Seimo Pirmininko pavaduo-
tojo pareigas. Pirmiausia noriu pasakyti, kad priklausau Seimo narių, taip pasakyčiau, senbuvų
grupei, esu išrinktas į Seimą jau šeštą kartą, bet manau, kad kiekvieną kartą naujas Seimas, susi-
rinkęs į naują kadenciją, supras tai kaip naują komandą, kaip ir Seimo Pirmininkas sakė, kuri at-
verčia naują Lietuvos istorijos puslapį.

Kodėl paminėjau žodį „komanda“? Aš manau, kad tik dirbant komandoje vieningai, dirbant
kartu ir suprantant svarbiausius prioritetinius Lietuvos klausimus ir juos sprendžiant, kartu kon-
struktyviai diskutuojant ir su opozicija, galima pasiekti daug greitesnių, apčiuopiamų rezultatų,
kurių laukia mūsų Lietuvos žmonės. Noriu pasakyti, kad teko dirbti trijose vyriausybėse, finansų
ministru ir susisiekimo ministru, taip pat visiškai neseniai teko užbaigti, galima sakyti, iki šios
dienos vadovavimą Vyriausybei, nuo šios dienos Vyriausybė yra laikinai einanti pareigas, kol
bus patvirtinta nauja Vyriausybės programa.

Teko dirbti ir pozicijoje, ir opozicijoje, ir valdančiajai koalicijai pirmiausia, manau, yra svar-
bu įgyvendinti rinkėjams duotus pažadus ir, kaip minėjau, kartu su opozicija rasti bendrus spren-
dimus valstybei ypač svarbiais klausimais. Rinkimų kampanija jau yra pasibaigusi ir kaip Minis-
tras Pirmininkas, naudodamasis šia tribūna, norėčiau pabrėžti (matau čia ir kai kuriuos minis-
trus), kad per praeitą kadenciją tikrai pavyko į Lietuvos istoriją įrašyti tuos padarytus darbus,
kurie bus nepamiršti ir minimi.

Pirmiausia tai yra euro įvedimas, derybos, pradėtos su Ekonominio bendradarbiavimo ir
plėtros organizacija. Gyvenamųjų namų renovacija. Noriu pabrėžti, kad šiuo metu Lietuvoje, gal
dar daugelis Seimo narių nežino, yra renovuojama 1930 namų, šiais metais jau baigta renovuoti
530. Kiek žinau, investicinių projektų yra patvirtinta per 3 tūkst.

Aš manau, kitas žengtas žingsnis, kuris buvo nepaprastai svarbus, kad gyventojams neliko
finansinių įsiskolinimų, o tie įsiskolinimai sudarė 500 mln. eurų. Ir aš manau, kad atėjo tas laiko-
tarpis, kada tikrai, kaip daugelis Seimo narių kalba, reikia mažinti socialinę atskirtį. Aš manau,
kad neturint skolų, neinvestuojant į praeitį tikrai bus galima daug sparčiau padaryti tuos žings-
nius, kurių laukia žmonės. Aš turiu minty pensijų didinimą, socialinių išmokų didinimą, darbo
užmokesčio didinimą ir biudžetiniame sektoriuje dirbantiems žmonėms.

Taip pat noriu pabrėžti, kad spalio 1 dieną, aš drąsiai galiu pasakyti, matydamas čia finansų ministrę, tikriausiai daugelis Seimo narių žino, nacionalinio biudžeto pajamų planas šiais metais yra viršytas 240 mln. eurų. Aš puikiai atsimenu, kai stovėjau prie šios tribūnos praeitais metais, kada buvo tvirtinamas 2016 metų biudžeto įstatymas, buvo labai daug kritikos, kad yra populistinis, nepagrįstas pajamų planas ir t. t. O valstybės biudžeto pajamų planas spalio 1 dieną yra viršytas net 137 mln. eurų. Nedarbas spalio 1 dieną pasiekė 7,5 %. Tokio nebuvo nežinau kurį laikotarpį. Jaunimo nedarbas iki 25 metų siekia 13,1 %. Dėl ko paminėjau tuos faktus? Tai yra praeitis, tai yra tam tikra istorija.

Mielieji, kalbant apie ateitį, aš manau, vienas iš pagrindinių uždavinių yra parlamentinės kontrolės stiprinimas. Lietuva yra parlamentinė teisinė valstybė. Taip pat manau, kad kai kurie klausimai yra nepaprastai aktualūs mūsų valstybėje. Tai švietimo sistemos pertvarka, aš nenoriu minėti žodžio „reforma“, manau, šitos valdančiosios daugumos, kartu pritariant ir opozicijai, bus sėkmingai įgyvendinta. Taip pat sveikatos apsaugos sistemoje pradėti darbai, apie kuriuos būtų galima daug kalbėti. Aš manau, jie ir toliau bus tęsiami.

Energetika. Aš tikriausiai naujo nieko nepasakysiu. Istorinis įvykis, kad Lietuva tapo energetiškai nepriklausoma valstybe, ir manau, kad čia valdančioji dauguma kartu su opozicija sutars dėl kitų strateginių energetinių projektų įgyvendinimo. Manau, energetikos sritis irgi bus viena iš prioritetinių sričių.

Noriu pasakyti, jeigu būsiu išrinktas Seimo Pirmininko pavaduotoju, dirbdamas šiame poste sieksiu, kad daugelis klausimų būtų išspręsti kompromiso būdu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Prašome klausti. Pirmasis klausti yra užsirašęs Seimo narys J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis kolega, gal ir galėčiau neklausti, nes dirbame jau seniai ir dėl daug ko pasikalbame ir atskirai. Tarp visų jūsų paminėtų pasiekimų, kuriuos pavyko pasiekti jūsų vadovaujamai Vyriausybei energetikos, ekonomikos srityse, dar yra viena dalis – tai krašto apsauga. Iš tikrųjų labai noriu padėkoti už dėmesį. Jūs man buvote septintas premjeras, tai iš tikrųjų čia buvo didžiausias dėmesys. Ir pakilimas iš tos duobės, kuri buvo palikta mums buvusios valdžios, yra ryškus.

Mano klausimas būtų: dabar eidamas šias naujas pareigas, kur bus daugiau visokių administracinių dalykų, ar nepamiršite krašto apsaugos?

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Dėkoju už išsakytas mintis. Aš manau, kad buvusi Vyriausybė kaip tik iš visų NATO šalių pastaruju metu labiausiai didino asignavimus krašto apsaugai, ir 2017 metų biudžeto įstatymo projekte yra numatyta beveik 1,8 % bendrojo vidaus produkto skirti krašto apsaugai. Aš manau, kad tie visi išpareigojimai, kurie numatyti politinių partijų susitarime, ir toliau bus sėkmingai įgyvendinami. Nepaprastai teigiamai vertinama Lietuva, jau keletą metų žengusi tuos žingsnius, kiekvienais metais papildomai skirdama po 150 mln. eurų krašto apsaugai, vadinasi, mūsų šalies žmonių saugumui ir gynybai užtikrinti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narė R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamasis Butkevičiaus, šandien taip įdomiai susiklojo, kad į jus galima kreiptis ir kaip į premjerą, ir kaip į kandidatą į Seimo Pirmininkus. Tikrai turbūt neeilinė proga.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Pavaduotojus.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Jūs paminėjote savo darbus. Aišku, džiaugiamės, kad gerus dalykus, kuriems buvo pakloti pamatai, pavyko šitai Vyriausybei įgyvendinti, tačiau, matyt, rinkėjų vertinimas yra kiek kitoks. Rinkėjų vertinimas, atsižvelgiant į rezultatus, konkrečiai jūsų partijos, jūsų vadovaujamos partijos, ir tai, kad jūsų vadovaujama Vyriausybė garsėjo ir ryžto stoka, ir neskaidriais tam tikrais veiksmais, ir korupciniais skandalais pačioje Vyriausybėje, matyt, rodo, kad to pasitikėjimo tiek jums, tiek jūsų vadovaujama Vyriausybė stigo.

Mano klausimas būtų susijęs su socialdemokratų ateitimi, kadangi aš labai susirūpinusi. Iš tikrųjų jūsų gretos rodo, kad jūsų rinkėjai nėra labai tikintys atsinaujinimo galimybėmis, nauji žmonės, nauji veidai krito sąrašė reitingavimo metu. Bet aš vis tiek noriu paklausti jūsų, ar jūsų gretose nėra kitų žmonių, kurie galėtų eiti Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas, atsižvelgiant į tai, kad ne visos partijos, ne visų partijų pirmininkai kandidatuoja į šią poziciją?

PIRMININKAS. Laikas.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Aš manau, kad tikrai mūsų frakcijoje yra daug žmonių, kurie galėtų eiti šias pareigas. Bet su kai kuriomis jūsų mintimis aš negalėčiau sutikti. Tikrai aš nenoriu kalbėti apie praeitį. Kaip sakiau, pabrėžiau tik pagrindinius, manau, padarytus istorinius darbus. Tikriausiai jūs puikiai sutiksite, jeigu stebite ir tarptautinius vertinimus Lietuvos, Lietuva iš visų Pabaltijo šalių dabar yra pirmaujanti tiek ekonominiu požiūriu, tiek ir finansiniu požiūriu, taip pat geriausiai vertinama susidorojusi su Rusijos embargu, suradusi naujų užsienio rinkų.

Bet aš manau, kad mūsų partijai tikriausiai iš rinkėjų pusės skaudžiausiai atsiliepė tai, kad mes nebijodami darėme struktūros reformas. Tikriausiai jūs patys irgi... (*Balsai salėje*) Kurias? Puikiai žinote, Andriau Kubiliau, kurias. Už padarytas struktūros reformas reikia kai kada skaudžiai sumokėti. Bet po kurio laiko, aš manau, tai bus įvertinta labai teigiamai, nes puikiai žinome, kad netgi Jungtinėse Amerikos Valstijose, tą rodo atlikti tyrimai, naujoves, pasiūlymus iš karto priima apie 16 % žmonių. Tik po tam tikrų viešųjų ryšių kampanijų, tam tikrų darbų atlikimo – tik tada pasitikėjimas atsiranda iki 36 %. Aš manau, mes tam skyrėme tikrai per mažai dėmesio.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamasis premjere, ar jums neatrodo, kad yra klaida būnant premjeru dar kandidatuoti į kažkokiais pareigas Seime? Nes dabar jūs čia stovite tribūnoje ir kalbate taip, lyg vis dar būtumėte premjeras ir toliau norėtumėte būti premjeru, kas yra turbūt suprantama. Bet žiūrint grynai konstituciniu požiūriu yra sudėtinga suprasti tokį veiksmą, nes kas bus tada, jeigu gruodžio 15 dieną nebus paskirtas naujas premjeras? Mes turėsime jus atšaukti iš Seimo Pirmininko pavaduotojų? Tai čia viena dalis klausimo.

Antra dalis mano klausimo susijusi su tuo, kad R. Karbauskis prieš rinkimus, ir rinkėjai tuo patikėjo, sakė, žadėjo ir garantavo, kad bus didelės permainos. Ar jūs manote, kad jūsų tapimas Seimo vicepirmininku yra tokių permainų simbolis?

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Jei kalbėtume apie permainas, aš manau, kad tos permainos, kurios buvo padarytos mano Vyriausybės, tikrai jos yra matomos, žinomos. Jeigu yra labai didžiulis noras, aš manau, kad Vyriausybės kanceliarija yra atlikusi Vyriausybės programos vertinimą, kokie darbai yra atlikti, nuveikti, tie vertinimai net yra sugretinti su ankstesnių vyriausybių padarytais darbais. Galima būtų šią informaciją pateikti.

Dabar dėl kandidatavimo kaip buvusio Ministro Pirmininko. (*Balsai salėje*) Aš aiškiai esu pasakęs, kad aš Vyriausybėje nesirengiu dirbti, nors yra tam tikrų pavyzdžių, kai, pavyzdžiui, Suomijoje buvęs ministras pirmininkas šiuo metu dirba finansų ministru. Bet aš puikiai suprantu, kad niekada tokio žingsnio nežengčiau. Aš čia esu Seimo narys, jei būsiu išrinktas Seimo Pirmininko pavaduotoju, tai aš visada prisidėsiu prie tų visų darbų, kuriuos Vyriausybė bus numachiavusi savo programoje, ir Seimui pagelbėjant jie bus įgyvendinami. Tikrai esu pragmatiškas žmogus ir niekada kaip politikas nesielgsiu kitaip.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausimą užduos Seimo narys A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kandidate į Seimo Pirmininko pavaduotojus, jūs labai gerai atsakėte į klausimus opozicijos, kuri gal ir norėjo jus išmušti iš vėžių, bet aš, negindamas jūsų, kaip premjero, noriu trumpai paklausti. Kuriai sričiai, jūsų manymu, geriausiai atstovautumėte kaip Seimo Pirmininko pavaduotojas?

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Aš manau, kad galėčiau atstovauti daugeliui sričių, bet manau, kad būtų, jeigu, aišku, tai būtų man deleguota Seimo Pirmininko, nes čia yra Seimo Pirmininko kompetencija, parlamentinės kontrolės.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narė I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, iš tikrųjų man šiandien įdomu. Čia vyksta toks spektaklis, kaip partijų programų pristatymai, bet visiškai neprisistato kandidatai į tas pareigas, į kurias siūlomi. Jūs irgi, kalbėdamas per savo prisistatymą, daugiau kalbėjote apie tai, ką nuveikė Vyriausybė. Galime vienaip ar kitaip vertinti, tai jau yra praeitis, ką dar darytumėte Vyriausybėje, juo labiau kad jūs dar einate Ministro Pirmininko pareigas, iki kol nebus sudaryta naujoji Vyriausybė.

Aš norėčiau paklausti, kaip jūs save matote kaip Seimo Pirmininko pavaduotoją? Ką jūs galvojate, kokias konkrečias sritis jūs galėtumėte kuruoti Seime? Jeigu paimtumėte 2012 metų stenogramą, aš specialiai pažiūrėjau, tai ir kolegos Seimo nariai neuždavinėjo tokių klausimų, kokius šiandien užduoda, ir kandidatų užimti Seimo vadovybės pozicijas irgi tokių prisistatymų nebuvo.

Ir dar vienas klausimas, jau statutinis. Aš manyčiau, kad tikrai turėtume visi pamąstyti. Galbūt, kol jūs einate Seimo Pirmininko pareigas, atsiprašau, premjero pareigas, mes ir galime balsuoti, tačiau kol jūs nebaigėte Vyriausybės vadovo pareigų, negalite eiti Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigų. Čia turėtų atsakyti mūsų teisininkai. Taigi daug klausimų.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Nuo paskutinio klausimo. Galiu pasakyti, kad mes su teisininkais konsultavomės. Jeigu būsiu išrinktas, tai turi būti atskiras punktas, kad šiuo klausimu nutarimas įsigalioja nuo gruodžio 15 dienos.

Antras. Kuruojančios sritys. Aš sakiau, žinote, kad Seimas turi įstaigas, kurios jam yra pavaldžios. Manau, kad Seimo darbas praeitoje kadencijoje kartu su tų įstaigų vadovais, su tų institucijų vadovais tikrai buvo labai silpnas. Ir buvo ne vieną kartą apie tai kalbama. Aš manau, kad ta sritis man būtų pati tinkamiausia.

Antras dalykas, jūs išsakėte pastabą lyg ir dėl Vyriausybės nuveiktų darbų, ir dėl būsimų darbų. Mielieji, aš puikiai suprantu, kad Vyriausybės teikiami įstatymų projektai yra priimami čia, Seime. Jeigu Vyriausybė neturės palaikymo, ypač valdančiosios daugumos, tai kalbėti apie pokyčius, permainas, kurios yra susietos su teisės aktais, tikrai mes negalėsime, ir negalėsime pateisinti žmonių lūkesčių. Todėl aš ir paliečiau kai kurias sritis. Jeigu kalbėtume apie švietimo sistemos tam tikrą pertvarką, tai aš neišsivaizduoju, kaip viena Vyriausybė visa tai galėtų įgyvendinti. Tai yra tiesiog neįmanoma. Arba jei kalbėtume apie kai kurių valstybės įmonių konsolidaciją, apie geresnę jos valdymą, jūs puikiai žinote, kad transporto holdingo koncepcija praeitam Seimui irgi buvo pristatyta, bet buvo nepritarta tai koncepcijai ir ji buvo atmesta.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis premjere, aš neabejoju, kad jūsų patirtis dirbant premjeru tikrai pravers einant Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas. Jūs minėjote, kad būtina stiprinti parlamentinę kontrolę. Be abejo, rinkėjai ir Lietuvos žmonės dažniausiai nusivilia tuo, kad yra blogi įstatymai ir t. t., bet paprastai būna priešingai – įstatymai tikrai ganėtinai neblogi, tačiau jie blogai vykdomi. Štai mes tiesiog pasigendame Seimui atskaitingų institucijų ir būtent tų institucijų, kurios turi vykdyti įstatymus ir užtikrinti jų kokybišką įgyvendinimą visuomeniniame gyvenime. Aš norėčiau paklausti jūsų, kokių priemonių ketinate imtis, jei kuruosite Seimui atskaitingų institucijų veiklą, būtent dėl įstatymų vykdymo užtikrinimo, kaip to padarinio, kaip parlamento kontrolės funkcijos vykdymo? Ačiū.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Dėkui. Jūs palietėte labai jautrų klausimą. Aš manau, kad, kalbant apie valstybės valdymą, čia reikėtų paliesti ir kalbėti ne vien apie tas institucijas, kurios yra atskaitingos Seimui, nes įstatymų įgyvendinimo problema yra daug gilesnė. Yra matoma, kad ne visada yra įgyvendinami iškelti tikslai, kurie yra atspindėti priimtuose įstatymuose. Aš mėgstu laikytis tos taisyklės: yra tikslas, veiksmas ir rezultatas. Įstatymo priėmimas yra kaip tikslas, o čia mes dažnai susiduriame su tolesne eiga, ką jūs palietėte apie tam tikrą kontrolę, apie atsiskaitomumą, apie atsakomybę. Tiesiog galima sakyti ir apie kompetenciją tam tikrų valstybės tarnautojų, kurie yra atsakingi už valstybės valdymą ir įstatymų įgyvendinimą. Aš manau, kad šis klausimas Seime tikrai bus svarstomas ne vieną kartą, aš manau, jeigu mes norime atkurti Seimo prestižą, kad visuomenė visiškai kitaip vertintų Seimą, tai tai sričiai turi būti skiriamas daug didesnis dėmesys akcentuojant, koks buvo pasiektas rezultatas, priėmus vieną ar kitą teisės aktą, praėjus tam tikram laikotarpiui.

PIRMININKAS. Klausimams liko 40 sekundžių. Klausimą užduoda Seimo narys M. Bastys.

M. BASTYS (LSDPF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiamas kolega, visų pirma, sveikinu dėl jūsų apsisprendimo – sutikimo pretenduoti į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas.

O klausimas yra susijęs su jūsų turima didele patirtimi kaip premjero, turimu sukaupu deliu bagažu žinių, kompetencijos. Šiandien, teikiant pataisas dėl Seimo statuto, opozicijos, konservatorių, kolegų A. Kubiliaus ir R. Žemaitaičio buvo keliamas klausimas dėl Informacinės visuomenės plėtros komiteto likimo. Sakykite, koks jūsų požiūris šiuo klausimu? Dėkoju už atsakymą.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Aš manau, kad ši sritis reikalauja tikrai didžiulės kompetencijos. Tai ta sritis, kuriai šioje kadencijoje reikia skirti nepaprastai didžiulį dėmesį. Jeigu vertintume pačią IT valdymo sistemą ir jeigu kalbėtume apie greitesnį inovacijų įsisavinimą, manau, kad šitas komitetas tikrai yra svarbus ir reikalingas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Pereisime prie diskusijų. Diskusijoms yra skirtos 7 minutės, 15 minučių. Pirmasis užsirašęs Seimo narys J. Olekas. Prašau. (*Balsai salėje*)

J. OLEKAS (LSDPF). Suprantu iš kolegų gestų, kad atsisakome. Aš kviečiu balsuoti už A. Butkevičių. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar patvirtinate atsisakymą? (*Balsai salėje*) Kalba Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, manau, šis teikimas į Pirmininko pavaduotojus yra pats netinkamiausias ir nepriimtiniausias. Aš vis dėlto ir rinkimus laimėjusiai Valstiečių ir žaliųjų sąjungai, jos atstovams Seime kviesčiau pasižiūrėti į šį teikimą rinkėjų akimis. Vis dėlto ir jūsėjote su permainingu ženklu, su kitokia pozicija, negu rinkėjai matė buvusios ir tebesančios Vyriausybės ir jos lyderio veiklą. Ar tinka šitokioje situacijoje, kai rinkėjai pasisakė už permainas ir kukliai bepalaikė buvusiuosius, siūlyti jų lyderį į aukštas pareigas Seime? Tikrai kviečiu pagalvoti ir slaptame balsavime yra galimybė balsuoti pagal sąžinę.

Šis teikimas dar ir abejotinas teisiniu konstituciniu požiūriu, nes iš tiesų A. Butkevičius šiuo metu eina ir nežinia, kiek laikinai dar eis Ministro Pirmininko pareigas. Jeigu jau yra tas sumanymas teikti į Seimo Pirmininko pavaduotojus, tai kodėl čia dabar taip skubėti? Juk galima tą vieną vietą rezervuoti, nieko neskirti ir vėliau pasiūlyti į tas laisvas pareigas, jeigu jau taip būtinai norima skirti.

Trečias dalykas. Turbūt visi pastebėjome, kad netrukus po rinkimų Valstiečių ir žaliųjų partijos lyderis pasakė, kad užtektų trijų Seimo Pirmininko pavaduotojų. Tai sutapo ir su mūsų mintimis. Pagal dabartinę Seimo struktūrą – vienas pavaduotojas Valstiečių ir žaliųjų sąjungai, vienas – koalicijos partneriams, vienas – opozicijai, ir užtektų, bet, kaip aš suprantu, kai prasidėjo koalicinės derybos, tas politinis turgus su socialdemokratais, buvo išsireikalauta, kad nedidelei jų frakcijai tektų dvi Seimo Pirmininko pavaduotojų kėdės. Manau, kad tikrai yra nelogiška ir tikrai nėra čia tų atsakomybės sričių tiek, kad būtų ką veikti turint tiek tų Pirmininko pavaduotojų. Vėlgi čia A. Butkevičiaus kandidatūra galėtų, kaip tik atkritusi, ir padėti grįžti prie pradinės padėties, nes tuo pakeitimu ir A. Butkevičiaus bandymu sugrįžti į aukštas politines pareigas kaip ir vėl sugrįžta jo buvę principai, kai ryte pasakoma viena, vakare jau daroma kitaip. Šiuo atveju valstiečių ir žaliųjų lyderis pasakė, kad bus mažiau pavaduotojų, atsirado socialdemokratai, jau jų yra daugiau. Štai vėlgi toks visai netinkamas dalykas skelbiant, kad čia bus dabar kitaip. Iš tiesų manau, kad gavus rinkėjų kuklų palaikymą buvusiam lyderiui geriausia pozicija būtų ramiai pabūti eiliniu Seimo nariu, permąstyti, kas ne taip buvo daroma, galbūt ateityje ką nors daryti kitaip, o ne iš karto veržtis į kitas aukštas politines pareigas. Tad, kolegos, kviečiu šios kandidatūros tikrai nepalaikyti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalba Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, iš tikrųjų, visų pirma, norėčiau kreiptis į valstiečius ir žaliuosius, galbūt ir labiau į naują kartą, apeliuodamas į permainas. Žmonės jumis tikėjo, tikėjo permainomis, ir man atrodo, kad tie žingsniai, kuriais pradėdote šiandien mažindami Seimo narių privilegijas, skirdami didesnę dėmesį kultūrai, galbūt kalbėdami apie skaudžiausias socialines problemas, man atrodo, yra teisingi žingsniai. Visuomenė tai įvertins ir bent jau aš asmeniškai irgi stengsiuos palaikyti. Bet tie sprendimai, kurieėjo iki šiol, ir tie sprendimai, kuriuos mes matėme su šia Vyriausybe, pradėkime nuo tų pačių skaudžiausių socialinių problemų: patyčios mokyklose, vaikų savižudybės, tai, ką matome su išsiskyrusiomis šeimomis, ir kokios pagalbos jos nesulaukia... Čia yra vien tik socialinės problemos.

Pasižiūrėkime į finansinę sritį. Šiandien jums yra pristatytas biudžetas, kuris prieštarauja konstituciniam įstatymui. Biudžetas, kuris, anot Valstybės kontrolės ir Lietuvos banko oficialių išvadų, kelia riziką ir kelia rimtą susirūpinimą dėl finansų stabilumo. Aš labai rimtai kviečiu jus pasvarstyti ir pagalvoti, ar tiems žmonėms, kurie tikėjo jumis, kurie tikėjo permainomis, ar šiandien jūsų pasirinkimas skirti į tokias aukštas pareigas – Seimo Pirmininko pavaduotojo – A. Butkevičių nebus šaukštas deguto į medaus statinę? Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau kalbančių neužsirašė.

22.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl Irenos Degutienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XIII-10 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Pereisiu prie kito teikimo. (*Balsai salėje*) Gerbiami Seimo nariai, arba užimkite vietas, arba malonėkite į poilsio zoną. Ačiū. Teikiu į Seimo Pirmininko pavaduotojo vietą Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos Seime narės I. Degutienės kandidatūrą. Ar sutinkate kandidatuoti? Ačiū. Prašom.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, pirmiausia noriu visus pasveikinti susirinkus į naujos kadencijos Seimą. Tikiuosi, kad taip, kaip pakili nuotaika yra šiandien, taip ir po ketverių metų galėsime pakilia nuotaika išsiskirstyti, pasidžiaugti, kad tie sumanymai, su kuriaisėjome į šios kadencijos Seimą, viskas buvo įvykdyta ir Lietuvos žmonėms mūsų darbas davė tikrai apčiuopiamos naudos. Dėkoju Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijai ir, kaip sakiau, Seimo Pirmininkui, pasiūliusiems kandidatuoti į Seimo Pirmininko pavaduotojus nuo opozicijos. Tai turbūt dar kartą parodo, kad Lietuva tikrai yra parlamentinė demokratinė valstybė ir kad gera opozicija visada yra didelis postūmis valdančiajai daugumai, nes nuo to, ar brandi opozicija ir ar brandus Seimo Pirmininko pavaduotojas opozicijoje, irgi turbūt priklauso, koks bus mūsų Seimo vadovų darbas.

Seimo statuto 30 straipsnyje labai aiškiai parašyta, kokie yra Seimo Pirmininko pavaduotojo įgaliojimai ir funkcijos. Todėl aš, būdama ne pirmą kadenciją Seime, tikrai galiu cituoti Seimo statutą ir įsipareigoju vykdyti tai, kas ten parašyta, o man funkcijas nustatys savo dekretu Seimo Pirmininkas.

Toliau apie Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų programą aš nekalbėsiu, nes čia ne apie tai Seimo nutarimas. Be to, yra vėlus vakaras ir jūs turbūt kiekvienas norite kuo greičiau baigti šitas procedūras, kurios yra grynai mūsų darbo pradžioje. Todėl aš su malonumu atsakysiu į jūsų klausimus, daugiau nekalbėsiu, nes laikas kiekvienam yra labai svarbus.

PIRMININKAS. Gerbiama pretendentė pati pasiūlė pereiti prie klausimų. Pirmasis užsirašęs yra Seimo narys J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiama kolege, tikrai pažįstu, daug laiko praleidome kartu dirbdami ir tikiu, kad... tikiu ir linkiu, kad jums sektųsi. Bet aš turiu pusantro klausimo. Viena dalis būtų, ar būdama Seimo Pirmininko pavaduotoja jūs lengviau padėsite tai jaunesnei daliai frakcijos, kuri taip pikdžiugiškai džiaugiasi, kad mane apgavo? Kai mes sakėme, kad nekalbėsime, iš jūsų gestų supratau, o po to jie tą darė. Jeigu tai padės, tai aš pasižadu baluoti už jus.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Aš tikrai pasižadu padėti ne tik mūsų frakcijos jaunimui, kurie yra išrinkti žmonių, bet ir kitiems kolegoms, kurie galbūt pirmą kadenciją. Jeigu galėsiu būti kam nors naudinga, tikrai esu pasirengusi padėti, nes aš būsiu šeštą kadenciją šitame Seime.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausimą užduos Seimo narys M. Bastys.

M. BASTYS (LSDPF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiama kolege, mano klausimas yra susijęs su Informacinės visuomenės plėtros komitetu, nes jūsų kolegos: ir kolega A. Kubilius, ir V. Juozapaitis, užsiminė apie tai, kad šis komitetas galėtų būti naikinamas. Taigi man labai svarbi jūsų nuomonė dėl šio komiteto. Jūs turbūt puikiai suprantate dėl skaitmeninės darbo tvarkės, kuri yra paskelbta Europos Sąjungos mastu. Tiek žiūrint iš Lietuvos pozicijų, įvairios ministerijos informacinius klausimus sprendžia. Ir labai svarbu, kad tai būtų per parlamentinę kontrolę viename komitete tiek kalbant apie kibernetinę saugą, tiek apie ryšio technologijas ir visus kitus dalykus, kurie susiję su šiuo klausimu. Svarbu, kad jie tikrai nebūtų pažeminti arba, kitaip tariant, būtų grįžta į maždaug XX amžiaus pabaigą. Dėkoju.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Iš tikrųjų čia yra platesnės diskusijos klausimas ir dėl to mes paprašėme pertraukos Statute svarstant šitą klausimą. Manau, kad šito komiteto darbų apimtis turi būti daug didesnė. Galbūt mes šiandien turėtume ir apie inovacijas daugiau kalbėti, galbūt ir jo pavadinimą reikėtų keisti, šito komiteto. Todėl, manau, tiek mūsų frakcija,

ties, ko gero, ir kitos frakcijos apie tai sužinojo tik šiandieną, kokios galimos pasekmės, ar tai liks Informacinės visuomenės plėtros komitetas, ar jį išvis panaikins, ar ir inovacijos klausimus įtrauksime. Aš manau, teisingai, padarėme pertrauką ir turėsime galimybę diskutuoti šiais klausimais ir tada bus visiškai aišku.

Bet, be abejo, naujovių daug, gyvenimas nestovi vietoje, mes irgi negalime atsilikti. Mano asmenine nuomone, jeigu jūs klausiate, tai šio komiteto darbų apimtis turi būti daug platesnė, negu buvo iki šiol.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama pretendente, jūs turite didelę darbo Seime patirtį. Valstiečių ir žaliųjų sąjunga siūlė po rinkimų sudaryti plačią koaliciją, kad būtų darnesnis darbas ir žmonės geriau įvertintų. Dabar labai dažnai visuomenėje girdėti, kad Seime daugiau nieko nedaro, tik ginčijasi, pešasi tarpusavyje, ko iš jų norėti. Ir šiandien svarstant Seimo Pirmininko kandidatūrą ir jūsų, ir liberalų – visų buvo toks noras, lyg ir pageidavimai ir tokios nuomonės, kad vis dėlto būtų daug geriau, jeigu dirbtume darniai, tarpusavyje sutartinai, tai būtų rezultatas geresnis. Bet tikrai baigėme išrinkti Pirmininką, pradėjome eiti prie kitų klausimų, iš karto išsiskyrė nuomonės, pasikeitė ir jau vėl prasidėjo tie politiniai žaidimai.

Kaip jums atrodo, ar nebūtų geriau... ar pasiektume geresnį rezultatą, jeigu sudarytume plačią koaliciją, darniai, sutartinai dirbtume, tada ir visuomenės vertinimai būtų kiti, ir rezultatas būtų geresnis. Bet būtent jūsų partija buvo pirma, kuri pasakė kategoriškai prieš. Kaip jūs manote, ar teisingai tai buvo padaryta?

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, kolega. Aš kalbėdama jau truputį kalbėjau apie tai, kad normalioje demokratinėje parlamentinėje valstybėje ir tokiam Seime demokratija skiriasi nuo autokratinio valdymo. Mes plačias koalicijas turime tik dviejose valstybėse, t. y. Rusijos Dūmoje, kada iš esmės opozicijos nėra, ir Baltarusijoje, kai opozicijos irgi nėra. Dar kartą noriu pasakyti, kad dėl kokybės ir sprendimų priėmimo daug geriau, nes tai yra objektyvu, tai yra demokratiška, tai yra nuomonių pliuralizmas.

Kitas dalykas, turbūt kiekviena partija ejo su tam tikromis programinėmis nuostatomis, na, ir dirbtinai kažką sukryžminti tu niekaip negali. Nes, be abejo, kiekvienas esame atsakingas rinkėjui, nes mūsų kai kurios programinės nuostatos visiškai skiriasi, ypač nuo socialdemokratų, kai kurios programinės nuostatos yra labai panašios su jūsų partijos nuostatomis. Būdami konstruktyvi, pabrėžiu, opozicija, o ne šiaip opozicija dėl opozicijos, mes tikrai galime priimti tokius sprendimus, kurių laukia šiandien Lietuvos žmonės. Ir mes savo įsipareigojimus tikrai įvykdysime – tiek Valstiečių ir žaliųjų sąjunga, tiek socialdemokratai pagal savo programų nuostatas, tiek mes pagal savo programų nuostatas. Todėl aš dar kartą akcentuoju, tikrai nenorėčiau būti kaip Rusijos Dūmoje arba Baltarusijos parlamente. Kuo stipresnė opozicija, tuo valdančiajai daugumai yra geriau.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamoji pretendente, miela Irena, išties pažadu, tikrai balsuosiu už jus. Džiaugiuosi, kad Tėvynės sąjunga būtų jus delegavo į šį atsakingą postą. Tačiau negaliu praleisti progos vedamas smalsumo pasiteirauti, kodėl jaunimą, kuris buvo pasirengęs, bent jau rinkimuose aiškiai dėstė savo retoriką valdyti visą valstybę, šiandieną jūs pasodinate ant atsarginių suoloelio, kas tai lėmė? Ar tai tiesiog nepasisekė rinkimai, ar turbūt kitos priežastys, ar tiesiog reikia dar tos brandos jaunimui? Ačiū.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, jūs turbūt norėjote paklausti, kodėl frakcija pasiūlė mano kandidatūrą, o ne kokio nors jauno kolegos? Aš manau, kad esant tokiai situacijai, kada mūsų kardinalūs pokyčiai įvyko Seime ir, kiek aš prisimenu, tiek daug pasikeitusių Seimo narių, kiek šiandien yra Seime, nelabai prisimenu, manau, kad šitoje situacijoje frakcija, norėdama konstruktyvaus darbo Seime, nusprendė, kad reikia labiau patyrusios vilkės, kuri galėtų šią darbą daryti. O jaunieji kolegos tikrai užaugs ir greičiausiai kitos kadencijos Seime mano kandidatūra nebus siūloma, jeigu aš čia išvis būsiu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiama pretendente, į prieš tai buvusį klausimą, manau, nė nevertėjo atsakyti. Manau, jį padiktavo apmaudas dėl to, kad Socialde-

mokratų frakcijoje jaunimo išvis nėra. Bet aš norėjau paklausti ko kito jūsų, kaip iš tiesų patyrušios Seimo vadovės. Žiūriu štai aš į Seimo statuto 188 straipsnio 2 dalį ir skaitau, kad kandidatus į Seimo Pirmininko pavaduotojų pareigas, pasitarę su frakcijomis, Seimo Pirmininkui siūlo taip, kad Seimo Pirmininko pavaduotojai būtų du ar trys Seimo opozicijos atstovai. Šios nuostatos yra akivaizdžiai nesilaikoma šiuo atveju. Vienas dalykas.

Kitas dalykas. Mano atmintyje, kuri nėra taip giliai siekianti kaip jūsų, vis dėlto Seimo Pirmininko pavaduotojai atspindėdavo frakcijų dydžius ir nebuvo taip, kad frakcija tam, kad patektų į valdančiąją daugumą, paskui gali *ad hoc* dauginti sau Seimo pavaduotojų skaičių tiek, kiek jiems patinka, pavyzdžiui, du, nors tai yra trečia pagal dydį frakcija. Ar jūs nemanote, kad čia vyksta Statuto pažeidimas, kai mes turime tokią struktūrą, kai opozicija turi tik vieną atstovą, o Socialdemokratų frakcija – du, visiškai neproporcingai savo dydžiui?

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, kolega. Klausimas yra tiksliai pagal Statutą ir aš galiu pasakyti, kad 2008–2012 metų Seimo kadencijoje opozicijos ir buvo du vicepirmininkai: iš Socialdemokratų partijos buvo Č. Juršėnas, iš opozicinės Darbo partijos buvo V. Baltraitienė. Aš apgailestauju, kad šios daugumos Seimas nusprendė taip. Statute yra toks siūlymas iš tikrųjų ir tai būtų labai demokratiška, nes ir valdyboje turi dirbti paritetiniais pagrindais. Šiuo atveju Seimo Pirmininkas ir pavaduotojai yra iš valdančiosios daugumos ir tik vienas opozicijos atstovas, kuris bus valdybos narys. Tai, be abejo, yra kiekvienos valdančiosios daugumos pasirinkimas.

Aš tik vienu galiu pasidžiaugti, kad šios kadencijos valdančioji dauguma iš tikrųjų elgiasi garbingai ir opozicijai atiduoda tris tokius svarbius komitetus kaip Audito komitetą, Antikorupcijos komisiją ir Etikos ir procedūrų komisiją. Praeitose kadencijos Seimas net ir šitos nuostatos nesi-laikė ir mes, kaip opozicija, šitų pozicijų neturėjome Seime.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS. (LVŽSF). Laba naktis, gerbiamoji Irena, man jus teko truputėlį pažinti ir esu be galo laimingas, kad galėsiu dirbti su jumis šiuose rūmuose. Mane žavi jūsų nuoširdumas ir paprastumas, tai parodėte, kai buvote Seimo Pirmininkė, kaip gebėjote suvienyti įvairių nuomonių partijas. Klausimas būtų toks: koks yra jūsų asmeninis požiūris dėl dvigubos pilietybės suteikimo emigravusiems lietuviams? Ačiū.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju. Turbūt klausimą, kurį uždavėte... Tai bus turbūt ketvirtos kadencijos Seimas, kuris turėtų šį klausimą kuo greičiau spręsti todėl, kad visiškai nesvarbu, kur lietuvis gyvena, jis turi išlaikyti, jeigu tik nori, tą pilietybę, kurią gavo su gimimu, nesvarbu, kada jis gimė, ar prieš karą, ar po karo. Šiandien, kaip jūs puikiai žinote, mes daug kartų keitėme Pilietybės įstatymą, tačiau Pilietybės įstatymo Prezidentė nepasirašydavo vien todėl, kad jis prieštaraudavo Konstitucijai. Yra tik vienintelis būdas, norint mūsų piliečiams lietuviams, kurie gyvena šiandien ne Lietuvoje ir yra praradę pilietybę, tai Konstitucijos pataisos, kurios, kaip suprantate, turint tokią šiandieninę daugumą... Turbūt šiandien Seime irgi nėra nė vienos frakcijos, kuri balsuotų prieš dvigubos pilietybės įteisinimą lietuviui, nesvarbu, kokiame pasaulio krašte gyvenančiam.

PIRMININKAS. Dėkojame. Liko viena minutė. Klausimą užduoda Seimo narys S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiamoji kolege, tikrai einant įvairias pareigas teko konstruktyviai bendradarbiauti su jumis, kaip Seimo Pirmininke, pavaduotoja. Jūs ne kartą ir šiandien minėjote savo kalboje „konstruktyvi opozicija“, kaip jūs suvokiate turinį šitos frazės arba šito termino „konstruktyvi opozicija“?

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, labai geras klausimas. Kaip aš suprantu ir ko visada norėjau dirbdama Seime, tikrai turbūt šiandien ir Seimo Pirmininkas tą išsakė, ir pati, kai dirbau Seimo Pirmininke, labiausiai visada nervina, kai yra tuščios, neargumentuotos kalbos. Kai kuris nors valdančiosios daugumos Seimo narys pasakė kad ir protingiausią mintį, bet jeigu sėdi opozicijoje, tai būtinai turi jam oponuoti, nesvarbu, kad *dūšioje* žinai, kad jis viską teisingai kalba, tai yra be rezultato, tai yra ne rezultatas, o tai yra tiesiog toks *pasišpilkavimas* Seimo salėje.

Kitas dalykas, turbūt ten, kur iš tiesų, kaip aš sakiau, programinės nuostatos vienos ar kitos partijos kardinaliai skiriasi, tai tu, natūralu, negali, sakykim, palaikyti to, kas tau visiškai yra nepriimtina pagal tavo programą, su kuria tuėjai į rinkimus, kurią pristatinėjai rinkėjams ir tavo rinkėjai arba tavo gerbėjai už tavo programą ir tavo mintis, ir tavo idėjas balsavo. Aš suprantu,

kad taip, ten, kur stuburą reikia laikyti dalykiniais klausimais, kur yra tavo programinės nuostatos, tą reikia laikyti, bet lygioje vietoje vien dėl to, kad tu esi opozicija, nors kartais ir nuostatos programinės atitinka, bet vis tiek prieštarauti, tai tikrai bendram darbui niekuo nepadeda, o Lietuvos žmogui tik kenkia.

Ir dar vienas pastebėjimas. Konstruktivią opoziciją aš suprantu tada, kai netgi... Vyksta, tarkim, Vyriausybės valanda ir prasideda iš vietos replikos, kurios galbūt visiškai ne į temą arba ne dėl to, ko nori paklausti, o tiesiog, sakyčiau taip, nemandagus parlamentarų elgesys. Tiek sau aš visada tokius reikalavimus kėliau, tiek savo frakcijai, nesvarbu, ar mes buvome valdančioji dauguma, ar opozicija, tiek keliu ir savo kolegoms, visiems kitiems parlamentarams, kad pirmiausia neužmirškime vieni kitų gerbti, gerbti kaip žmones, o pažiūras turėti skirtingas, todėl mes ir esame skirtingose partijose. Kad visi turėtume visas vienodas pažiūras, turbūt tokiais laikais jau mes gyvenome. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame, klausimų laikas baigėsi. (*Balsai salėje*) Diskusija. Diskutuoti užsirašė vienas Seimo narys – J. Olekas. Ar jūs kalbėsite?

J. OLEKAS (LSDPF). Mielieji kolegos, apgauti galima vieną kartą. Aš po Irenos kalbos noriu parodyti konstruktyvios pozicijos poziciją ir paraginti balsuoti už Ireną, kaip Seimo vicepirmininkę, nors turėčiau kai kurių pastabų, patikslinti – koalicinės vyriausybės ne tik Baltarusijoje ar Rusijoje plačios, ir Suomijoje, ir Vokietijoje. Komitetas, apie kurį jūs kalbėjote ir kuris sakė, dėl ko jūs sustabdėte šio vakaro darbą, nevadinamas Informacinių technologijų, jis pasiūlyme vadinamas, kaip jūs norėjote, Inovacijų ir technologijų. Įsijunkite kompiuterį, kompiuteryje viską galima pamatyti.

Bet išėjau kalbėti ir dėl to, ir norėdamas tiesiog patarti jaunesiems jūsų frakcijos kolegoms. (*Balsai salėje*) Argumentai, kuriuos jūs vartojote sakydami, kad trokštate permainų... Aš labai gražiai galėčiau pasakyti: praeitą Seimo kadenciją – Seimo vicepirmininkė, užpraeitą kadenciją – Seimo Pirmininkė, šiek tiek anksčiau – laikinai einanti Ministro Pirmininko pareigas, dabar – Seimo vicepirmininkė, didelis pasikeitimas? Permainos, mielieji kolegos, tai nėra revoliucija, kai viską nutrypia, nudegina ir ant griuvėsių kažkas statoma, ir vargu ar pastatoma. Permainos tai yra tos patirties, kuri reikalinga, ir naujų jaunų idėjų suderinimas. Todėl nepaisant jūsų karštumo, vis tiek siūlau balsuoti ir už I. Degutienę, ir už A. Butkevičių.

23.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Kirkilo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIII-11 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Teikiu Lietuvos Socialdemokratų partijos frakcijos Seime narį, Seimo narį G. Kirkilą į Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas. Ar sutinkate?

G. KIRKILAS (LSDPF). Taip, sutinku.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prašom.

G. KIRKILAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, pasistengsiu labai trumpai, gal čia daugelis, net ne daugelis, daugelis, ko gero, nežino, bet labai trumpai. Esu šiame Seime dirbęs įvairiausiose pozicijose, buvau ir frakcijos seniūnas, ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas, Užsienio reikalų komiteto pirmininkas, Europos reikalų komiteto pirmininkas, buvau net Prezidento V. Adamkaus paskirtas Kaliningrado derybininku. Kaliningrado tranzitas, kaip žinote, buvo viena iš sąlygų mums stoti į Europos Sąjungą. Teko dirbti ir daugumoje, ir opozicijoje, net trumpą laiką buvau opozicijos lyderis. Esu išmėginęs įvairias pozicijas.

Kolegos, mano nuomone, parlamentas tai, visų pirma, yra diskusija. Diskusija yra būtina. Tačiau tai yra ir kompromisas. Kompromisas reikalingas tam, kad mes priimtume kokybiškus sprendimus, ir, aišku, sprendimai turėtų būti daromi maksimaliai įmanomai plačiu konsensusu. Taip stengiausi dirbti ką tik pasibaigusioje kadencijoje Europos reikalų komitete, ypač pirmininkaujant Lietuvai Europos Sąjungos Tarybai. Kaip žinote, tai buvo sėkmingas pirmininkavimas, įvairių krizių metu ir kitais karštais atvejais, kuriuos teko spręsti Europos reikalų komitetui. Europoje, kaip žinote, mielieji kolegos, labai daug iššūkių, galbūt daugiausia per visą jos istoriją. Tikiuosi, mano patirtis jums visiems padedant būtų naudinga.

Tuo požiūriu, mielieji kolegos (baigiu), man artima jau išrinkto Seimo Pirmininko V. Pranckiečio pozicija dėl Seimo darbo atvirumo, darnos ir dalykiškumo. Manau, jog tai ir žiūrint į dabartinį geopolitinį kontekstą, ir Lietuvos požiūriu yra ypač svarbu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Pirmasis klausti užsirašė Seimo narys J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis kolega, iš tikrųjų linkiu sėkmingai darbuotis einant šitas naujas pareigas. Aš manau, kad ir pozicija, ir opozicija palaikys ir darbai mums visiems seksis sėkmingai. Mano klausimas būtų, ar tarp šitų sudėtingų darbų užteks laiko laisvalaikiui, sportui, kurį dažnai propaguojate? Taip pat ar užteks dėmesio jūsų mylimai krašto apsaugai ir ar tie 2 % 2018 metais mums bus pasiekiami?

G. KIRKILAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų planuoju rytoj pateikti mūsų Seimo rezoliuciją, aš tikiuosi, bendrą, kurią mes priimsime bendru sutarimu, dėl Lietuvos saugumo užsienio politikos ir gynybos tęstinumo. Tai būtų labai svarbus Lietuvos pareiškimas, mes pasauliui pasakytume, kad ši politika yra tęstina, ten taip pat kalbame ir apie krašto apsaugą. O dėl sporto aš manau, kad ypač naujoje Valstiečių ir žaliųjų frakcijoje yra labai daug sportiškų žmonių, propaguojančių sveiką gyvenimo būdą. Tiesa, aš nesu geriausias pavyzdys, bet tenisą labai mėgstu ir rekomenduoju prisijungti. Manau, kad tenisas beveik būtinas sportas politikui, man taip atrodo. (*Balsai salėje*) Futbolas taip pat.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, jūs minėjote, kadėjote daug pareigų, aš dar vienas priminsiu. Seimo delegacija Lietuvos ir Lenkijos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje. Vis dėlto valdyboje jūs būsite, ko gero, labiausiai patyręs užsienio politikos srityje. Vienaip ar kitaip, Seimo valdžia gali inicijuoti kažkokius tarpusavio santykių proveržius. Iš jūsų pusės kokie nors veiksmai galimi, numatomi žvelgiant į perspektyvą?

G. KIRKILAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Taip, buvau ir kitose delegacijose, buvau NATO parlamentinės delegacijos vadovas. Tenka pripažinti, kad praėjusioje kadencijoje, ką tik pasibaigusioje, nepavyko užmegzti glaudesnių Lietuvos ir Lenkijos parlamentinės asamblėjos santykių. Dabar, kaip žinote, lenkų pusė turi mus pakviesti, mes patys savęs pakviesti negalime. Aš manau, kad tiek Seimo Europos reikalų komitetas, tiek Užsienio reikalų komitetas, tiek parlamentinė draugystės grupė, mes tikrai turime pateikti visas įmanomas indikacijas mūsų kaimynams lenkams dėl tokių santykių atnaujinimo. Vienas toks ženklas kaip ir buvo – buvo kviestas Europos reikalų komitetas. Tiesa, Lenkijos pusė paskutinę minutę atsisakė. Galbūt, kiek aš žinau, neformaliai motyvuodama, kad jie laukia naujojo Seimo išrinkimo. Taigi naujas Seimas jau yra išrinktas, aš tikiuosi, kad jie atsilieps į tai. Ir ne tik Lietuvos ir Lenkijos parlamentinė asamblėja, bet, kaip žinote, yra Lietuvos, Lenkijos ir Ukrainos trišalė parlamentinė asamblėja, kurioje teks Seimo Pirmininkui atstovauti, ir taip pat aktyviai veikti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narė I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, aš labai džiaugiuosi, kad jūs esate pasiūlytas į Seimo Pirmininko pavaduotojo poziciją, ir labai tikiuosi, kad kaip ir praeitoje kadencijoje jums bus patikėta, kaip Seimo Pirmininko pavaduotojui, Europos reikalų komiteto pirmininko pozicija. Kadangi šios kadencijos Seimas yra gerokai atsinaujinęs, tiesiog noriu jūsų paklausti, jeigu mes jus išrinksime, o aš tikiuosi, kad taip ir bus, kiek jūs tikėtės turėti pavaduotojų Europos reikalų komitete, ar iš opozicijos irgi bus žmogus? Aš manau, kad šiuo klausimu, kaip visada jums vadovaujant, buvo puikiai sutariama, kokiomis kryptimis (ir tą valdyboje pristatydavote) mes turime vykdyti užsienio politiką. Jūs iš esmės buvote tas variklis, kuris užveddavo mus ant kelio. Ačiū.

G. KIRKILAS (LSDPF). Ačiū, mieloji Irena. Aš taip pat džiaugiuosi, kad jūs esate pasiūlyta į Seimo Pirmininko pavaduotojo poziciją. Aš manau, kad tikrai mes, jeigu būsime išrinkti, bendradarbiausime. Kryptys rytoj bus išdėstytos mano jau minėtoje rezoliucijoje. Aš tikiuosi, kad Seimas tikrai draugiškai tam pritars. Kiek aš žinau, yra dar kelios iniciatyvos dėl užsienio politikos rezoliucijų Seime, kurios, manau, nubrėš tam tikras Lietuvos užsienio politikos gaires. Čia gal nevisiškai Europos reikalų komiteto pirmininko reikalas, daugiau Užsienio reikalų komiteto, bet vis dėlto labai svarbi kryptis yra Jungtinės Amerikos Valstijos. Pati Europa, kaip žinote, aš jau minėjau, nenoriu plėstis, turi daugybę problemų, iššūkių, tai, aišku, ir breksitas, aišku, ir pabėgėlių krizė nėra dar pasibaigusi, taip pat ir kai kurios kitos. Ir mums teks ieškoti kelių kartu, beje, ir su

Prezidente. Priminsiu, kad užsienio politiką mes vykdome kartu su Vyriausybe ir Prezidente. Taigi man tos kryptys daugiau ar mažiau yra aiškios.

Dėl pavaduotojų. Kolegos, aš nevisiškai sutinku su visais, kurie svarsto, mažiau ar daugiau reikia. Mano požiūriu, pavaduotojai nėra kažkokie ypatingi viršininkai. Kuo daugiau įeina žmonių į vadovybę, pavyzdžiui, Europos reikalų komitetą, tuo geriau. Man taip atrodo. Opozicija būtinai turi turėti. Aš nesiruošiu ir niekada nepriimdavau sprendimų, jeigu nepritaria opozicija. Aš įsivaizduoju, kad tai yra bendri Lietuvos sprendimai. Juk pagrindinė Europos reikalų komiteto funkcija yra suteikti mandatą įvairioms taryboms, ministrams, beje, Prezidentei taip pat. Ir čia mes tikrai turime visada diskutuoti tol, kol pasieksime konsensumą. Tai galima padaryti. Kartais reikia galbūt tam kantrybės, ištvermės, bet ir tolerancijos, ir tai galime pasiekti. Aš manau, kad tai pasieksime.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausimą užduoda Seimo narys A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamasis pretendentė. Štai iš mūsų frakcijos 31 žmogaus rūko tik vienas, ir, man atrodo, mes jį išauklėsime, kad ir jis mestų. Tuo tarpu Socialdemokratų frakcijoje, matau, yra kokie šeši ar septyni, ir vienas iš jų esate jūs. Kol mes su Rima ir kai kuriais kitais buvome pavieniai, kurie kovojome už sveikesnę gyvenseną, tol jūs, atrodo, ir jūsų frakcija dar išsisuko. Bet dabar ir Aurelijus prisidėjo, ir Ramūnas, dar kai kurie kiti, Rima bus valdyboje tikriausiai. Tai jums bus sunku išsisukti. Ar jūs nemanote, kad jau laikas mesti rūkyti ir dėl to, kad sveikesnis būtumėte, ir geriau futbolą žaistumėte, ir kaip asmeninis pavyzdys tautai ir savo frakcijai būtumėte? Kaip jūs manote?

G. KIRKILAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega. Jau vieną kartą turėjau iššūkį. Kažkada jūsų kolega daktaras Ž. Padaiga, tuo metu sveikatos ministras, irgi metė iššūkį. Aš jam pasiūliau susirungti teniso aikštelėje. Tuo atveju jis pasirinko stalo tenisą. Jei jis būtų laimėjęs, jau seniai būčiau metęs rūkyti, bet taip neįvyko. Jei kas nors norėtų mesti iššūkį iš jūsų frakcijos, pavyzdžiui, lauko teniso aikštelėje, pamėginkime, gal pavyks. Bet iš tikrųjų jūs esate teisus. Tikrai blogo pavyzdžio niekam nesirengiu teikti. Be to, aš galvoju, kad turiu šiek tiek kultūringesnę nesveiką įprotį, t. y. rūkau pypkę. Bet jis tik trupučiuką kultūringesnis, bet negeras, pripažįstu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas kolega Gediminai, aš suprantu, kad jūs jau faktiškai užsitikrinote Seimo vicepirmininko kėdę, ir aš pats balsuosiu, bet klausiu jūsų, kaip Socialdemokratų partijos liberaliojo flango žmogaus, apie opozicijos teises, požiūrį į opozicijos teises. Štai ši siūloma reforma mažinti Seimo vicepirmininkų skaičių nuo septynių iki penkių iš esmės dvigubai arba trigubai sumažino opozicijos vicepirmininkų skaičių, žinant, kad šiandien dar galiojančiame Statute yra parašyta, kad Seimo opozicijai yra skiriama ne mažiau kaip dvi Seimo vicepirmininkų kėdės. Dabar paliekama viena. Valdantieji pasiūlo tokią reformą – sumažinti Seimo vicepirmininkų skaičių iš esmės sumažinant opozicijos vicepirmininkų sąskaita, savo valdančiųjų sąskaita – nuo penkių iki keturių, o žinant, kad nebuvo užimtas vienas etatas, tai iš esmės nuo keturių iki keturių. Kaip jūs, kaip liberalas tarp socdemų, vertinate tokią reformą?

G. KIRKILAS (LSDPF). Na, būkite geras, nevadinkite manęs liberalu, nes dėl jūsų nuolat nukenčiu frakcijoje ir partijoje.

Bet jei kalbėtume rimtai apie pavaduotojų skaičių, aš jau minėjau savo požiūrį į Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotojų skaičių. Aš manau, kad parlamentas... galėčiau pasakyti ir dėl komiteto, mano požiūriu, labai gera idėja turėti Kultūros komitetą, tikrai šios pozicijos nėra kokios nors valdininkų pozicijos. Dar kartą sakau, kuo daugiau ir opozicijos atstovų yra įtraukta į parlamento vadovybę ir komitetų vadovybę, tuo yra geriau. Tokia yra mano pozicija.

Gerbiamieji kolegos, bet nelaužykime iečių dėl komiteto įsteigimo. Aš pasakysiu kodėl. Komitetų struktūra turi atitikti gyvenimą. Pripažinkime sąžiningai, ir aš, kaip Seimo senbuvis, pripažįstu, kad mes labai mažai dėmesio skiriame kultūrai. Deja, kultūra Švietimo, mokslo ir kultūros komitete paskęsdavo. Jai būdavo skiriama tik tiek. Dabar komiteto išskyrimas yra labai svarbus dalykas. Aš pats kažkada atėjau iš kultūros ir žinau, kaip mūsų kultūros žmonės kenčia dėl dėmesio stokos. Ir įstatymų leidėjų, ir kitų institucijų. Todėl mes per daug iečių laužome. Aš manau, į jau pasiūlytą biudžeto projektą tikrai mes galime sukelti visas mūsų struktūrines reformas, išsaugoti demokratiją ir išsaugoti galbūt papildomą dėmesį šiuo atveju kultūrai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiamas pretendentė, iš tikrųjų jūsų patirtis nepalieka abejingų. Galime ginčytis, vieniems palieka didelį gilų teigiamą įspūdį, kitiems galbūt šiek tiek kitoki. Bet iš tikrųjų jūs patirties turite daug. Ir, kaip Seimo Pirmininko pavaduotojo, tikrai jūsų patirtis ir vėl dar kartą atsiskleis. Bet ar nemanote, kad galbūt jau laikas leisti kitiems šiek tiek realizuoti savo galimybes, savo idėjas, galbūt jaunesniems frakcijos nariams?

G. KIRKILAS (*LSDPF*). Ateikite į mūsų komitetą, padirbėkite, laimėsite kitus rinkimus, tikrai jums su malonumu užleisiu. Manau, kad šiandien tai yra labai svarbi pozicija. Bet mes, Seimas, esame toks, kokia yra Lietuva. Lietuvoje yra ir jaunų, yra ir vidutinio amžiaus žmonių, ir vyresnių, tokių kaip aš, ir su įvairia patirtimi. Aš visada sakau: kas yra Seimas? Seimas tai yra mini Lietuva. Ji yra įvairių socialinių grupių, įvairių profesijų, patirčių. Ir mes tokie pat esame. Taip, aš sutinku su jumis. Ir ypač kviečiu jaunimą iš įvairių frakcijų ateiti į Europos reikalų komitetą. Kodėl? Ne todėl, kad kiti komitetai būtų blogesni. Bet Europos reikalų komitetas apima viską. Faktiškai viską, ką daro Vyriausybė plius Prezidentas ir ką daro Europa, šiame komitete jūs pamatysite ir išmoksitė. Kviečiu ateiti į Europos reikalų komitetą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narė M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas Gediminai, visų pirma, noriu pasakyti, kad tikrai palaikysiu jūsų kandidatūrą ir balsuosiu už jus balsuojant dėl Seimo Pirmininko pavaduotojų. Tačiau matyti, kad jūsų frakcijai, Socialdemokratų frakcijai, atsinaujinimo klausimas yra gana skaudus ir opus, iš nuolat skriejančių replikų iš tos pusės į mūsų frakciją. Apie naujas idėjas turi kalbėti gerbiamas J. Olekas, kuris kažkada irgi buvo jaunas politikas, bet dabar matyti, kad taip ir nepavyko į frakciją atvesti daugiau jaunų politikų, kurie galėtų šiek tiek labiau simbolizuoti Socialdemokratų frakcijos atsinaujinimą.

Mano klausimas jums. Ar jums neatrodytų, kad tikrai jūsų frakcijai užtektų ir vieno Seimo Pirmininko pavaduotojo? O jei jums taip neatrodo, ar tikrai nebūtų kokio nors kito kandidato būti antruoju pavaduotoju, kuris geriau simbolizuotų valstiečių ir žaliųjų taip akcentuojamą profesionalizavimą ir atsinaujinimą visos mūsų struktūros? Labai ačiū.

G. KIRKILAS (*LSDPF*). Ačiū už tai, kad mane paremsite. Toks yra koalicijos daugumos sprendimas. Ji pasiūlė A. Butkevičių. Aš manyčiau, kad mes dažnai po savo karštų diskusijų, ypač po rinkimų, ne viską gerai vertiname. Ministro Pirmininko pozicija yra pati sunkiausia. Nenoriu įžeisti Seimo Pirmininko, nenoriu įžeisti mūsų valstybės vadovo, dabartinės Prezidentės, bet tai yra pati sunkiausia pozicija valstybėje. Galbūt jums atrodo, kad vieni geriau, kiti blogiau dirbo. Paklauskite A. Kubiliaus arba I. Degutienės, arba E. Gentvilo, kuriam taip pat šiek tiek teko paragauti Ministro Pirmininko pareigų. Tai yra pati sunkiausia pozicija. Ji yra labai vertintina.

O dėl Seimo Pirmininko pavaduotojų skaičiaus aš jau sakiau. Mano požiūriu, kuo daugiau žmonių įtraukta į parlamento vadovybę, tuo yra geriau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Laikas klausti išseko. Pereisime prie diskusijų. Yra užsirašiusi viena Seimo narė I. Šiaulienė. Ji kalbės frakcijos vardu, todėl skiriama iki septynių minučių.

I. ŠIAULIENĖ (*LSDPF*). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Vėlus vakaras, ir gavau žinutę iš rinkėjų. Sako, naujas Seimas skelbia permainas, bet vėl tęsiasi naktiniai posėdžiai ir J. Razmos išvedžiojimai. Tai kad nebūtų vien Jurgio... (*Balsai salėje*) ...noriu pasidžiaugti, kad iš esmės Gediminas sulaukė visuotinio pritarimo ir Irenos iš dešinės adoracijos, ir Eugenijus priimtų į frakciją kaip liberalų. Man tik liko kreiptis į valdančiąją daugumą. Nepamirškite balsuoti už G. Kirkilą, kad Europos reikalai būtų patikimai, išmintingai ir toliau sprendžiami Respublikos Seime. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Teikiu Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos Seime narį A. Nekrošius kandidatą į Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojus. (*Balsai salėje*) Nebuvo daugiau užsirašiusių kalbėti. Ar sutinkate kandidatuoti? Prašom.

23.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Arvydo Nekrošiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIII-12 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Aš pasistengsiu trumpai. Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, kolegos ir bendraminčiai, pirmiausia noriu pasveikinti visus, šiandien prisiekusius ir pradėjusius savo ketverių metų tarnystę Lietuvai ir jos žmonėms. Įgijome milžinišką tautos pa-

sitikėjimo mandata: iš mūsų rinkėjai tikisi kitokio požiūrio į Lietuvos žmones, iš mūsų laukia sąžiningo darbo, atvirumo, jautrumo, tolerancijos ir pagarbos žmogui. Privalome būti teisingi, pavyzdinti, o mūsų sprendimai nesavanaudiški, skaidrūs, nešališki ir vieši. Daugelis Lietuvos žmonių tikisi esminių permainų, kurios gerins žmonių gyvenimą, todėl kviečiu visus Seimo narius, priklausančius valdančiajai koalicijai ar opozicijai, nusiteikti rimtai ir telktis šiam svarbiam darbui. Žinoma, kiekvienas turime laisvą Seimo nario mandatą, galime elgtis taip, kaip norime, bet susitelkę mes galime padaryti tuos darbus, kurių visuomenė laukia.

Gerbiamas Seimo Pirmininke, noriu padėkoti jums už tai, kad teikiate mano kandidatūrą į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas. Norėčiau padėkoti savo kolegoms – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos nariams, taip pat partijos pirmininkui R. Karbauskiiui už pasitikėjimą. Tai yra labai didelė atsakomybė. Į šias siūlomas pareigas aš žiūriu labai rimtai ir atsakingai. Pagrindinis uždavinys – siekti Seimo narių sutelkto ir konstruktyvaus darbo. Privalome kalbėtis ir susikalbėti, nepaisydami, ar atstovaujame valdančiajai daugumai, ar opozicijai, kad priimtume pačius geriausius sprendimus, kurių laukia žmonės.

Manau, kad galiu eiti šias siūlomas pareigas. Man visada buvo svarbu morali politika, pagarba žmogui ir valstybei, sąžiningumas, pareigingumas, atsakomybė. Balsuodami už mane, jūs turėsite ne tik patyrusį, darbštų Seimo Pirmininko pavaduotoją, bet ir turėsite galimybę įgyvendinti numatytus pokyčius, kurių labai reikia, kad politikoje būtų daugiau vertybių, teisingumo, pagarbos dirbančiam ir kuriančiam žmogui, kad Lietuvos piliečiai gyventų saugiai, oriai ir laimingai savo šalyje.

Kadangi daugelis nėra išsamiai susipažinę su mano gyvenimo aprašymu, gebėjimais ir kompetencijomis, pasistengsiu glaustai jas pristatyti. Esu raseiniškis, technologijos mokslų srities aplinkos inžinerijos mokslų daktaras, inžinierius energetikas, mokslininkas, Aleksandro Stulginskio ir Vytauto Didžiojo universitetų dėstytojas. Esu stropus, itin kruopštus ir atsakingas. Pasižymiu racionaliu, analitiniu mąstymu. Tai tik patvirtina mano moksliniai pasiekimai. Ne vienus metus tobulinau savo gebėjimus ir gilinau įgytas žinias įvairiose ilgalaikėse ir trumpalaikėse stažuotėse užsienyje, dirbau su įvairiais Europos Sąjungos moksliniais projektais, gebu bendrauti trimis užsienio kalbomis: anglų, vokiečių ir rusų.

Gerbiamieji Seimo nariai, mieli kolegos, bendraminčiai, nesvarbu, kuriai partijai priklausote, prašau palaikyti mano kandidatūrą į Lietuvos Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas. Balsuokite už naują politikų kartą.

Baigdamas noriu pasakyti. Puikiai suvokiu atsakomybę ir pareigą, tad jeigu būsiu išrinktas, turėsiu būti visiems jums vienodai teisingas, lygiai vienodai atsakingas.

Mielieji kolegos, į visus jums rūpimus klausimus esu pasirengęs atsakyti. Ačiū Pirmininkui už man suteiktą žodį.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausti yra užsirašę Seimo nariai. Pirmasis užsirašę Seimo narys J. Olekas. Prašau.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Aš užduosiu labai trumpą tradicinį klausimą. Jūs labai gražiai prisistatėte, paminėjote savo mokslinę veiklą. Mano klausimas yra: kaip jūs žiūrite į nacionalinį saugumą? Ar mes galėsime tikėtis Seimo vicepirmininko paramos 2018 metais ir sulaukti palaikymo, kad Lietuva pagaliau savo įsipareigojimą 2 % finansuoti krašto apsaugai vykdytų, nes mes jau padarėme didelį žingsnį, konservatoriai buvo sumažinę finansavimą, ir visai jau artėjame prie 2 %? Reikia tikrai nedidelių pastangų, kad tai padarytume. Aš paklausiau Seimo vicepirmininko, jeigu galima.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Labai dėkoju už jūsų išsakytas mintis ir klausimą. Šiaip tai yra viena mano mėgstamiausių sričių, nes didžiausią kompetenciją esu pasiekęs aplinkosaugoje (ko gero, tikėčiausi darbą pratęsti Aplinkos apsaugos komitete), tačiau mano antrasis pasirinkimas būtų Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Man šie klausimai yra labai aktualūs.

PIRMININKAS. Dėkojame. Seimo narė I. Šiaulienė. Prašau klausti.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs – jaunos kartos politikas, ir su puikiu išsilavinimu. Skaitau jūsų biografiją – inžinierius energetikas, technologijų mokslų daktaras. Prašau pasakyti, kaip jūs manote, ar gali būti programos „Darni Lietuva“ sėkmingas vykdymas be skaitmeninės ekonomikos darnios plėtros ir be su visu tuo susijusių klausimų?

Ar neplanuojate dirbti (aš tikiu, kad liks Inovacijų ir technologijų komitetas) šitame komitete, kad tikrai programa ir Lietuva būtų moderni? (*Balsai salėje*)

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Aš manau, kad kaip rytoj nuspręsite, taip ir bus. Iš tikro, kokie bus komitetai, manau, kaip Seimas nuspręs, taip ir dirbsime. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiamas pretendente, iš tikrųjų girdėjome nemažai liaupsių ir jūsų pačių prašymą palaikyti jus dėl to, kad jūs esate naujos kartos politikas. Aš manau, kad tikrai, žiūrėdami į visus pretendentes, turėtume tai padaryti, bet aš vis dėlto norėčiau paklausti jūsų nuomonės, nes jūs jau tai akcentuojate. Kokie, jūsų manymu, jūsų, kaip naujos kartos politiko, privalumai, lyginant su vyresne karta? Kodėl jūs manote, kad nauja karta vis dėlto turėtų imti viršų?

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju už klausimą. Iš tikro yra gana didelis, manau, požiūris į bendrą valdymo aparatą, t. y. bendrą požiūrį į Seimo darbą. Galbūt tie seni dirbantys politikai jau yra įpratę taip dirbti ir jiems nereikia pokyčių, jiems viskas gerai. Aš manau, kad naujas žmogus, naujas požiūris iš tikro prisidėtų prie būsimų pokyčių ne tik mūsų Seime, bet ir visoje Lietuvoje.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Pirmiausia noriu pasidžiaugti kaip vienas jauniausių parlamentarų savo frakcijos kolega. Norėčiau Arvydo paklausti. Seimo vicepirmininkai susiskirsto veiklos sritis ir prioritetus. Kokios būtų paties prioritetinės kryptys?

Antras toks galbūt šalia to klausimas. Mes siekiame būtent parlamente vienybės įvairiais klausimais. Kaip jūs matote, kaip jūs galite padėti taip pat naujai išrinktam Seimo Pirmininkui vienyti parlamentą? Ačiū.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Be abejo, prioritetinės sritys paskirstomos Seimo Pirmininko pavaduotojams ir kiekvienas dirba savo darbą. Be abejo, tai yra Pirmininko prerogatyva.

Kaip reikėtų suvienyti mūsų bendrą darbą? Aš manau, kad svarbiausia yra kalbėtis tarpusavyje. Kai daugiau kalbėsi, daugiau ir susikalbi.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Arvydai Nekrošiau, sunku dar mums ir jūsų pavardę žinoti, o ypač visą frakciją ir jūsų frakcijos pažiūras suprasti. Štai aš bandžiau ieškoti, gūglinti – ne kažin ką čia ir atradau. Supratau, jūs turite kokią nors su politika mažiau susijusią kompetenciją, bet man vis dėlto labai rūpi, matyt, ir visiems rūpi jūsų, kaip politiko, pažiūros. Štai pagal „Mano balsas“ jūs esate nuo liberalo iki Rusijos mylėtojo. Apibūdinkite iš tikro savo pažiūras, savo politines preferencijas, savo ideologines pažiūras.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Norėčiau, kad sukonkretintumėte paskutinę pastabą, kur ten su Rusijos mylėtoju.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Buvo tokia apklausa, kurioje jūs dalyvavote.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Aš nesu labai jau ten didelis Rusijos mylėtojas.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Bet man taip pasirodė. Jūs pasakykite, gal aš klystu?

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Jeigu taip žiūrėtume, tai aš esu Lietuvos patriotas, čia, ko gero, klausimų netgi neturėtų kilti. Kadangi esu jaunimo atstovas, tai mano pažiūros yra gana liberalios, tačiau esu ir gana krikdemiškų pažiūrų, kadangi šeimos sąvoka ir Bažnyčios įtaka, manau, turi gana didelę įtaką mūsų gyvenime, ir aš laikyčiausi tradicinės šeimos vertybių.

Kalbant apie, kaip štai čia kolega klausė, nacionalinį saugumą, tai aš esu, nežinau, čia mane labai nustebino su tokiu klausimu, tai esu didelis Lietuvos patriotas ir daugelis mano draugų netgi nesuprastų, jeigu aš kitaip galvočiau.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamasis pretendente, norėčiau jūsų, kaip jauno žmogaus, paklausti. Sakykime, jūs kartu šioje rinkimų kampanijoje su savo partija deklaravote, kad štai pakelsite Seimo prestižą, ir būtent jums, kaip valdybos nariui, kaip Seimo Pirmininko pavaduotojui, reikės tą daryti. Vis dėlto, kaip jūs, na, tiesiog minėjote, kad daug stažavotės užsienyje, matėte, kokie ten parlamentų reitingai, kokioje vietoje yra reitingų lentelėje, ar dabar atėmus vien tikrai penkis vairuotojus iš Seimo Pirmininko pavaduotojų, tas reitingas staiga šoktels? Galbūt jūs matote kitą priežastį, kaip galima būtų sustiprinti parlamentinę veiklą, kad parlamentas

užimtų deramą vietą valstybės sąraangoje, kad būtų stiprus ekspertinis tas lygmuo pačiame parlamente? Ar čia tiktai vien tik kanceliarinės išlaidos, manote, lems tą prestižą? Ačiū.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Manau, kad tai tiktai pradžia ir mūsų čia pirmieji pasiūlymai parlamentinei veiklai skirtas lėšas pakankamai apriboti, nes jos buvo prieš tai išpūstos, kadangi pas mus buvo išpūsta dėl Europos pirmininkavimo ir panašiai. Tai aš manau, kad tas lėšas reikėtų tikrai sumažinti ir parodyti puikų pavyzdį mūsų žmonėms.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narė G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki, norėjau paklausti. Ištis jūsų prisistatymas pasirodė gal dėl politinės patirties stokos šiek tiek eklektiškas, na, jūs ir šiek tiek liberalių pažiūrų, šiek tiek ir krikdemiškų, šiek tiek ir valstietiškų. Iš kitos pusės, jūsų paties kalba pasirašyta pasirodė labiau kaip skaitymas iš reklaminio lankstinuko, o informacijos apie jus viešojoje erdvėje tikrai gana trūksta. Jūs save pristatote kaip naujos kartos politiką ir tai akcentuojate. Iš esmės kaip naujos kartos politikui, kaip jaunam žmogui, kaip žadėjusiam, kaip atstovui partijos, kuri žadėjo atsinaujinimą, kaip jums atrodo jūsų būsimi kolegos, bendradarbiai, kiti kandidatai į Seimo Pirmininko pavaduotojus iš Socialdemokratų frakcijos? Ar jie yra ta nauja karta, permaininga karta, ką jūs manote apie savo būsimus bendradarbius, jeigu apie save taip pakankamai painiai papasakojote?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Suprantu, kad šis klausimas yra su intencija, tačiau aš į jį pabandyčiau atsakyti šiek tiek kitaip. Aš džiaugiuosi, kad turėsiu tokius kolegas, kurie man padės mano darbe, pasidalins savo patirtimi. Ypač džiaugiuosi I. Degutiene, kuri man yra puikus pavyzdys, kaip Seimo Pirmininkas turėtų dirbti. Tai aš tiktai džiaugiuosi.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamas jaunasis kolega, jūs pretenduojate į aukštas pareigas, būsite vienas iš valdančiosios koalicijos lyderių. Iš kitos pusės jūs, jūsų partija perimate valdžią iš buvusios A. Butkevičiaus Vyriausybės. Šiaip jau yra įprasta, kad keičiantis bet kokioje didelėje organizacijoje valdžioms yra atliekamas išsamus auditas, kas yra paveldima. Sakykite, ar jūs atliksite, aš kalbu, čia jau kaip į valdančiosios koalicijos lyderį į jus žiūriu, ar atliksite auditą tų reikalų, kuriuos perimate iš buvusios Vyriausybės, aš turiu omeny visokių ir auksinių šakučių, vijūnėlių, žentų ir t. t.? Ar leisite, kad visi galai būtų paskandinti tam, kad turėtumėte pavaduotoju, pavyzdžiui, A. Butkevičių?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Be abejo, manau, kad Seimo Pirmininkas irgi, kaip šnekėjo savo pristatomojoje kalboje, akcentavo, kad reikės perimti daugelį funkcijų ir dėl daugelio reikės atlikti inventorizaciją, kaip jūs įvardinote, tam tikrų veiksmų, tam tikrų veiklų. Aš manau, kad šitai irgi bus įgyvendinta.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, noriu paklausti, ar jūs domėjotės pastaruoju metu Seime priimamais įstatymais, susijusiais su aplinkosauga, ypač iš jūsų srities – geologijos? Jeigu taip, tai ką jūs esate girdėjęs ir ką manote apie paskutinį Žemės gelmių įstatymo pakeitimą, kur būtų galima užstatyti statiniais tam tikras vietas, kur yra išžvalgyti telkiniai? Ar jūs girdėjote ką nors apie tai ir kokia būtų jūsų nuomonė apie tai? Ačiū.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Šiaip mano požiūris būtų neigiamas. Tačiau plačiau negalėčiau pakomentuoti šiuo metu.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narys V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Gerbiamas pretendentė, šiandien visą vakarą klausau, kadangi dauguma yra valstiečiai, visi kalba apie kažkokius prioritetus, tačiau žemės ūkis niekam neįdomus, pasirodo. Kaimas baigia ištuštėti, kaip rašė J. Avyžius „Kaimas kryžkelėje“, dabar jau pasiekėme didesnę momentą. Aš jau nekalbu, kad mes sugrąžinsime tuos, kurie išvažiavo į užsienį. Ką darysite, kad jie nevažiuotų?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Daugelis dabar deklaruoja, kad reikia uždrausti išvykti. Aš juokaudamas irgi sakydavau, geriausia uždrausti išvykti – tai pastatyti sieną ir nieko neišleisti. Manau, kad svarbiausia yra žmones susigrąžinti iš užsienio, o ne jiems drausti išvykti, nes išvykę žmonės iš esmės ten įgyja vienokią ir kitokią patirtį ir grįžę jie tą patirtį perteiktų Lietuvoje, kur galėtų kurti verslus, kurti šeimas, galėtų užsidirbti ir gyventi čia.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiamas pretendentė, aš norėčiau jus pataisyti, jūs turbūt turite klaidingą informaciją dėl parlamentinių lėšų išpūtimo. Tai po ekonominės krizės, kai parlamentinės lėšos buvo 50 % sumažintos, jos ir nebuvo atkurtos. Jos niekaip nėra susijusios su Lietuvos pirmininkavimu Europos Tarybai.

Aš noriu jūsų paklausti, kadangi jūsų frakcijoje tikrai, žiūriu, ne vienas ir ne du yra iš akademinio pasaulio žmonių, kuo aš labai džiaugiuosi, iš aukštojo mokslo, ar jūs negalvojate apie Konstitucijos pataisą, kad Seimo nariams būtų leidžiama ne tikta kūrybinė veikla, bet ir pedagoginė? Ačiū.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Aš norėčiau patikslinti, pratęsti mintį dėl Europos Sąjungos pirmininkavimo, tai buvo Pirmininko pavaduotojų skaičius padidintas, tą turėjau mintyje.

O dėl veiklos dabar. Aš išeidamas jau iš kelių universitetų, be abejo, labai dėl to išgyvenau, mano studentai dėl to išgyveno, kadangi vadovavau penkiems studentams, kurie dabar liko be vadovo ir kuriems reikia faktiškai po kelių mėnesių pabaigti savo darbus. Tai vienas dalykas.

Antras dalykas, manyčiau, kad neatlygintinai tai būtų galima daryti, ir manau, kad teikčiau kokius nors pasiūlymus ir panašiai, kad tuo būtų galima užsiimti. (*Balsai salėje*) Na, taip. (*Balsai salėje*) Bet, deja, deja.

PIRMININKAS. Dėkojame pretendentui.

Diskutuoti niekas neužsirašė.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, tikrai nenoriu priekabiau, bet Statutas sako taip: kol kalba prelegentas tribūnoje, tol galima užsirašyti. Dabar jis dar kalbėjo, atsirado lentelė, nebuvo nė vienos pavardės ir negalima užsirašyti kalbėti. Turėjo būti suteikta teisė užsirašyti, kol dar prelegentas yra tribūnoje. Nebuvo suteikta tokia teisė.

PIRMININKAS. Dėkoju už pastabą. Priimta. Ar norite diskutuoti, norite kalbėti? (*Balsai salėje*) Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, labai džiaugiuosi dėl šito jauno žmogaus kaip pasiūlyto kandidato. Tikrai dedame viltis, ir tik pajuokauti turbūt galima, kad įsigali ASU – Aleksandro Stulginskio universiteto – žmonės Seimo vadovybėje. O šiaip bandyčiau apibendrinti visų pateiktų kandidatų personalijas. Buvo kritikuojama naktinė mokesčių reforma, padaryta 2008 metais, o šiandien daroma naktinė personalijų reforma, gimsta naujos naktinės personos, atgimsta. (*Šurmulyse salėje*) Tačiau kartu apibendrinamas noriu pasakyti, pakartoti, kad Seimo vicepirmininkų skaičiaus arba personalinės reformos yra daromos opozicijos sąskaita. Paskaičiuokime ir matysime, kad būtent opozicijos sąskaita yra mažinamas Seimo valdymo aparatas, kam būtų galima pritarti, ir tikrai galima pritarti ir planams atsisakyti priskirtų lengvųjų automobilių su vairuotojais.

Ir dar vieną dalyką noriu pabrėžti, kad sugalvotas pretekstas, kaip eliminuoti liberalus. Antrą kadenciją iš eilės liberalai neturėtų atstovų Seimo valdyboje. Kadangi liberalai, atrodo, niekuo neužkliuvę, tai sakoma, gal palaukime, kol baigsis E. Masiulio teismo procesas, pasižiūrėsime, ar partija su tuo nesusijusi. Tikrai pajuokaudamas galiu sakyti, teismo procesas kada nors prasidės, kada nors pasibaigs, per tą laiką pasibaigs, ko gero, Seimo kadencija, bus sakoma: na va, niekaip nesusiję, atsiprašome, tačiau liberalų Seimo vadovybėje antrą kadenciją iš eilės nėra. Ankstesnėje kadencijoje, atrodo, buvo asmeninė kažkieno nemeilė liberalams arba atsakas už kritiką, šiuo atveju net ir kritikuoti nepradėjome, bet štai sugalvotas toks dalykas – į valdančiąją koaliciją negalima. Tiesą sakant, ir nesiveržėme.

Seimo vadovybėje, manau, galėjo būti ir liberalų atstovas, tačiau sugalvojus štai tokį futuristinį spėjimą, kad galbūt kas nors kaip nors galėtų būti susijęs, mūsų vėl nebus Seimo valdyboje. Tai ne dėl posto, tačiau aš noriu pasakyti, kad Seimo valdyboje yra sprendžiama daug klausimų, juos svarbu žinoti visoms frakcijoms, atstovaujamos Seime. Šiuo atveju Seimo valdyba susiaurinama atsisakant dalies Seimo vicepirmininkų ir tokiu būdu bent jau mūsų frakcija, už kitas aš nenoriu kalbėti, gal jos nesuka sau dėl to galvos, mes netenkame informacijos apie tai, ką sprendžia Seimo valdyba. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkojame. Turime statutinę galimybę kalbėti dėl balsavimo motyvų. (*Balsai salėje*) Dėl R. Baškienės? Nėra. (*Balsai salėje*) Dėl A. Butkevičiaus? (*Balsai salėje*) Yra užsirašęs J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. J. Razma – prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aš priminsiu ir teisinius argumentus dėl to, kad pretendentas dar eina Ministro Pirmininko pareigas. Ir šiaip aš Seimo Pirmininkui dar kartą siūlyčiau pagalvoti, ar neužtektų šiandien patvirtinti apskritai mažiau pavaduotojų. O kas bus, jeigu rytoj pritarсите mano pasiūlymui dėl Seimo statuto, kad pavaduotojų yra ne penki, o trys? Ką tada darysite su dviem atliekamais? Geriau yra pirma pasitvirtinti Seimo statutą ir žinoti, kiek pavaduotojų gali būti, o tada jau juos tvirtinti. Dėl to galbūt jūs tikrai susilaikykite ir šiandien nesiūlykite tvirtinti A. Butkevičiaus. Jis gi negalės dviejų algų gauti – ir Ministro Pirmininko, ir Seimo Pirmininko pavaduotojo priedą. Nėra jam kur skubėti.

PIRMININKAS. Jeigu matote nutarimo 2 straipsnį, tai šis nutarimas įsigalios nuo gruodžio 15 dienos.

Dėl I. Degutienės užsirašęs K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aišku, aš nenoriu čia ilgai gaišinti jūsų laiko. I. Degutienė yra viena iš labiausiai patyrusių Seimo narių ir jos kompetencija niekam nekelia abejonių. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėl G. Kirkilo užsirašė Seimo narys A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamasis Pirmininke, aš buvau pasiruošęs kalbėti, kai G. Kirkilas tik baigė kalbėti, bet dabar jūs nukėlėte. Ką padarysi. Aš pasakysiu tokį paprastą ir aiškų dalyką. Čia yra daug naujų Seimo narių, beveik 80. Kurie su tuo nesate susipažinę, aš noriu jus informuoti, kad Lietuvą valdo ir Seimą valdo toks garsus 2K projektas. (*Balsai salėje*) Jeigu jūs balsuosite dabar už G. Kirkilą, žinokite, kad 2K projektas ir toliau veikia. (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, ir dar viena kandidatūra, dėl kurios labai lengva apsispręsti. Tai labai proeuropietiškas, labai proatlantiškas politikas, nekeliantis jokių abejonių savo gebėjimu dalyvauti valdžioje ir priimti pačius reikšmingiausius sprendimus. Prašau palaikyti ir aš palaikysiu taip pat.

PIRMININKAS. Dėkoju. Seimo narys R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Aš taip pat, kolegos, kviesčiau palaikyti. Ponui A. Kubiliui siūlyčiau pataisyti. Būtų 3K – A. Kubilius, G. Kirkilas ir R. Karbauskis.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau užsirašiusių nėra. Dėkoju.

Dėl A. Nekrošiaus kandidatūros yra užsirašęs K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, noriu kalbėti tik todėl, kad aš jį beveik apšmeižiau. Yra didžiulė bėda, kada jūs esate tiek *tabula rasa*, sunku jūsų nesumaišyti, sunku išmokti pavardes ir sunku išsiaiškinti jūsų pažiūras, tuo labiau kad jūs esate labai skirtingi. Aš dabar dar kartą pasitikslinau jūsų biografiją. Atrodo, kad jūs iš tikrųjų esate proeuropietišku pažiūru, visai simpatiškas jaunuolis, na, avansu galima palaikyti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkojame. Seimo narys V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Aš kviečiu Seimą palaikyti jaunąją kartą ir šiuokius tokius pokyčius. Arvydas labai jaudinosi, bet jaudintųsi turbūt kiekvienas naujokas. Ir kviečiu jį palaikyti būtent tuos, kurie labiausiai remia pokyčius. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau norinčių kalbėti nėra užsirašiusių ir nematau pageidaujančių.

Gerbiamieji kolegos, išklausėme kandidatus į Seimo Pirmininko pavaduotojus. Jie atsakė į klausimus. O visi Seimo nariai, kurie norėjo dalyvauti diskusijoje, galėjo tai padaryti.

Mums reikia patvirtinti slapto balsavimo biuletenius. Slapto balsavimo biuletenyje yra nurodyta „už“, „prieš“ ir „susilaikoma“. Kiekvienam kandidatui, pretendentui bus atskiras biuletenis skirtingų spalvų. Reikės palikti tai, už ką balsuojama. Tai yra jeigu balsuojama už, tai nubraukiami kiti du langeliai. Jis atrodo taip. Ar galėtume bendru sutarimu patvirtinti tokią biuletenio formą? Prieštaraujančių nėra. Ačiū. (*Balsai salėje*)

Balsuoti skirsime 45 minutes. Balsavimo pradžia – 23 val. 55 min.

(A. Cirtautas: „Susikaučiuoti dar irgi 45 minutės. Baigsime viską...“)

Gerbiamieji Seimo nariai, susitikime jau kitą parą. Renkamės į salę 1 val. 25 min. Pusantros valandos skaičiuoti, plius 45 minutės balsuoti. 45 minutės balsuoti ir 45 skaičiuoti. (*Balsai salėje: „Tai kada renkamės?“*) 1 val. 25 min.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiamieji Seimo nariai, tęsiame posėdį. Turime rezultatus. Paskelbsiu slapto balsavimo balsų skaičiavimo protokolus.

01.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Rimos Baškienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XIII-P-8 (priėmimo tęsinys)

Pirmas protokolai dėl Seimo nutarimo „Dėl Rimos Baškienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių – 137, rasta biuletenių – 137, galiojančių biuletenių – 134, negaliojančių biuletenių – 3. Balsavo už 105, prieš – 15, susilaikė 14. (*Plojimai*)

Taigi nutarimas „Dėl Rimos Baškienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ (projektas Nr. XIII-P-8) yra priimtas. (*Gongas*)

01.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Butkevičiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIII-P-9 (priėmimo tęsinys)

Kitas balsų skaičiavimo protokolai dėl Seimo nutarimo „Dėl Algirdo Butkevičiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“.

Iš viso išduota biuletenių – 137, rasta biuletenių – 137, galiojančių – 133, negaliojančių – 4. Balsavo už 66, prieš – 53, susilaikė 14.

Seimo nutarimas „Dėl Algirdo Butkevičiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ nepriimtas. (*Šurmuly salėje*)

01.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl Irenos Degutienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XIII-P-10 (priėmimo tęsinys)

Kitas balsų skaičiavimo protokolai dėl Seimo nutarimo „Dėl Irenos Degutienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių – 137, rasta biuletenių – 137, galiojančių – 135 ir negaliojančių – 2. Už balsavo 101, prieš – 18, susilaikė 16. (*Plojimai*)

Taigi Seimo nutarimas „Dėl Irenos Degutienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ (projektas Nr. XIII-P-10) priimtas. (*Gongas*)

01.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Kirkilo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIII-P-11 (priėmimo tęsinys)

Balsų skaičiavimo protokolai dėl Seimo nutarimo „Dėl Gedimino Kirkilo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių – 137, rasta biuletenių – 137, galiojančių – 135, negaliojančių – 2. Už balsavo 96, prieš – 20, susilaikė 19. (*Plojimai*)

Taigi Seimo nutarimas „Dėl Gedimino Kirkilo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ (projektas Nr. XIII-P-11) priimtas. (*Gongas*)

01.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl Arvydo Nekrošiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIII-P-12 (priėmimo tęsinys)

Balsų skaičiavimo protokolai dėl Seimo nutarimo „Dėl Arvydo Nekrošiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių – 137, rasta biuletenių 137, galiojančių – 133, negaliojančių – 4. Už balsavo 82, prieš – 24, susilaikė 27. (*Plojimai*)

Seimo nutarimas „Dėl Arvydo Nekrošiaus išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ (projektas Nr. XIII-P-12) priimtas. (*Gongas*)

Kviečiu pirmininkauti Seimo Pirmininko pavaduotoją G. Kirkilą. Sveikinu išrinktus Seimo Pirmininko pavaduotojus.

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDPF). Kolegos, tęsiame mūsų posėdį, tikiuosi, kad greitai baigsime. Kviečiu į tribūną Seimo Pirmininką, jis įteiks gėles išrinktiems Seimo Pirmininko pavaduotojams.

V. PRANCKIETIS. Gerbiamieji kolegos, leiskite įteikti gėles Seimo Pirmininko pavaduotojui R. Baškienei.

PIRMININKAS. R. Baškienė. Sveikiname R. Baškienę. (*Plojimai*) Kviečiame I. Degutienę. Sveikiname I. Degutienę. (*Plojimai*) Seimo Pirmininko pavaduotoja I. Degutienė. G. Kirkilas gal vėliau atsiims.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Aš labai atsiprašau, aš tiesiog noriu visiems padėkoti, ir kad opozicijos atstovas surinktų tiek balsų, tai tikrai man įpareigojimas būti teisingai, sąžiningai ir, kam reikia pagalbos, prašom visus į mane kreiptis, gal ką nors patarsiu. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū I. Degutienei. Gal G. Kirkilą praleiskime ir pakvieskime A. Nekrošių. A. Nekrošius, išrinktas Seimo Pirmininko pavaduotoju. Kviečiame A. Nekrošių. (*Plojimai*)

V. PRANCKIETIS. Gerbiamieji Seimo nariai, man didelė garbė turėti tokią komandą, ačiū jums už tai, ką tik ką nusprendėte.

PIRMININKAS. Kolegos, dar turime keletą formalių procedūrų ir turime priimti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“ projektą.

01.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“ projektas Nr. XIII-P-13 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiamasis Pirmininke, kviečiame jus pateikti projektą Nr. XIII-P-13 – nutarimą „Dėl Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“.

V. PRANCKIETIS. Teikiu Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“. Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 24 straipsnio 4 dalimi ir atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko teikimą...

PIRMININKAS. Ačiū, Pirmininke. Yra norinčių paklausti. Kolega V. Sinkevičius. Atsiprašau, dar ne.

V. PRANCKIETIS. Teikiu nutarti: paskirti Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoją R. Baškienę Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū. Nekviesiu R. Baškienės, nes niekas nenori jūsų klausti. Pirmininko nenori klausti. O R. Baškienės? Nereikia. Bendru sutarimu. Ar galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Galime. Pritarta.

Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Galime pritarti? Pritarta.

Po svarstymo galime pritarti? Galime. Ačiū. Pritarta.

Priėmimas. Kolegos, ĉia yra tik vienas straipsnis. Źiūriu, ar yra norinĉių kalbėti. J. Olekas – už. J. Olekas susilaiko. (*Balsai salėje*) J. Olekas kvieĉia balsuoti už. Kolegos, galime balsuoti dėl nutarimo? Prašom.

Kas palaikote Seimo Pirmininko pasiūlytą projektą „Dėl Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“ Nr. XIII-P-13, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Kolegos, būtų gerai pirmiausia užsiregistruoti, kad Źinotume kiek, ir tada balsuoti. Pirmiausia spaudŹiate pirmąjį mygtuką iš kairės, po to išreiškiate savo nuomonę – arba už, arba prieš, arba susilaikote. Aš kvieĉiu už, nors negaliu agituoti iš šitos tribūnos, bet kvieĉiu už. Balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiameji kolegos, balsavo 108 Seimo nariai, už – 107, prieš nėra, susilaikė 1. Įtariu, kad R. Baškienė. (*Balsai salėje*) Seimo nutarimas „Dėl Seimo Pirmininko pirmojo pavaduotojo paskyrimo“ priimtas. (*Gongas*) Sveikiname R. Baškienę, tapus Seimo Pirmininko pirmąja pavaduotoja. (*Plojimai*)

Prašom. Dėl vedimo tvarkos?

V. KRAVČIONOK (*LLRA-KŠSF*). Mano balsą už R. Baškienę prašom įskaiciuoti už.

PIRMININKAS. Dar vienas balsas už R. Baškienę. Už – 108. Ačiū. Prašom.

R. POPOVIENĖ (*LSDPF*). Ir dar vienas, nes kortelė neveikė.

PIRMININKAS. Ir dar R. Popovienės balsas už, kortelė neveikė. Jūsų taip pat? Prašom pasakyti pavardę.

G. VASILIAUSKAS (*LVŽSF*). G. Vasiliauskas.

PIRMININKAS. G. Vasiliauskas – taip pat už. R. Popovienė ir G. Vasiliauskas. E. Zingeris.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Deja, neveikė. Už.

PIRMININKAS. E. Zingeris – už. R. Baškienė surinko dar daugiau balsų, daugiau nei 110. Kolegos, ačiū visiems.

01.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-P-14 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiameji kolegos, prašau dėmesio, dar liko keletas procedūrinių klausimų. Gerbiamejį Pirmininką kvieĉiame į tribūną. Pirmininką V. Pranckietį. Jis pristatys projektą dėl Seimo valdybos. Prašom, Pirmininke. Kolegos, prašom dėmesio. Prašom, Pirmininke.

V. PRANCKIETIS. Pristatau Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ projektą. Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 27 straipsniu, nutarė: 1 straipsnis. Patvirtinti šią Lietuvos Respublikos Seimo valdybą: V. Pranckietis – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas, R. Baškienė – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja, I. Degutienė – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja, G. Kirkilas – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas, A. Nekrošius – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas. Pasirašo Seimo Pirmininkas.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamejasis Pirmininke. Nėra norinĉių jūsų paklausti. Ar galėtume po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Siūloma ypatinga skuba. Ar galime pritarti ypatingai skubai? Galime. Ačiū. Kolegos, po svarstymo bendru sutarimu? Ačiū. Nėra norinĉių kalbėti.

Gerbiameji kolegos, balsuojame dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ projekto Nr. XIII-P-14. Kas pasisakote už šį Seimo nutarimą dėl Seimo valdybos patvirtinimo, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas. Kolegos, balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 112 Seimo narių. Už – 99, prieš nėra, susilaikė 13. Taigi projektui Nr. XIII-14 pritarta. Seimo valdyba patvirtinta. (*Gongas*)

Kolega A. Vinkus. Prašom, gerbiamas kolega.

A. VINKUS (*LSDPF*). Mes su ponija R. Budbergyte užsiregistravome, bet nebalsavome už poniją R. Baškienę. Širdimi ir faktų balsuojame, įrašykite du balsus.

PIRMININKAS. Dar plius du balsai R. Baškienei. Rima, įsivaizduojate! Dar du balsai už R. Baškienę, kaip Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją. Ačiū, kolegos.

01.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ projektas Nr. XIII-15 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Kitas projektas. (*Balsai salėje*) Yra dar. Yra. Kviečiame Seimo Pirmininką pristatyti Seniūnų sueigos sudėtį. Prašom.

V. PRANCKIETIS. Gerbiamieji kolegos, teikiu nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“. Lietuvos Respublikos Seimas siūlo nutarti: 1 straipsnis. Sudaryti Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigą tokios sudėties: V. Pranckietis – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas, R. Baškienė – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja, I. Degutienė – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja, G. Kirkilas – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas, A. Nekrošius – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas, L. Balsys – Mišrios Seimo narių grupės seniūnas, K. Bartkevičius – frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ seniūno pavaduotojas, R. Karbauskis – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos seniūnas, G. Kildišienė – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos seniūno pavaduotoja, G. Landsbergis – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūnas, R. Morkūnaitė-Mikulėnienė – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūno pavaduotoja, A. Norkienė – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos seniūno pavaduotoja, J. Olekas – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos seniūno pavaduotojas, J. Razma – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūno pavaduotojas, V. Sinkevičius – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos narys, G. Steponavičius – Liberalų sąjūdžio frakcijos seniūno pavaduotojas, I. Šiaulienė – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos seniūnė, A. Širinskienė – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos narė, R. Tamašunienė – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos seniūnė ir P. Urbšys – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos narys.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Niekas nenori jūsų paklausti. Prašom. Kolega R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Yra klaida. Nuo frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ – frakcijos seniūnas R. Žemaitaitis.

PIRMININKAS. Frakcijos seniūnas R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Taip.

PIRMININKAS. Pirmininke, galite pataisyti nutarimą? Ar galime su tuo sutikti? Galime turbūt, čia frakcijos reikalas. Prašom. Pirmininke, pritariate?

V. PRANCKIETIS. Pritariu.

PIRMININKAS. Klausiančių nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Ačiū.

Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Galime pritarti? Ačiū. Pritarta. Po svarstymo galime pritarti? Bendru sutarimu. Ačiū, pritarta.

Gerbiamieji kolegos, balsuojame dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ projekto Nr. XIII-15. Balsavimas pradėtas.

Kas pritariate šiam Seimo nutarimui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas. Balsuojame. Gerbiamieji kolegos, prašom balsuoti. (*Balsai salėje*) Bus dar, bus. Bus ir pareiškimai. Kolegos, dar nebaigiame posėdžio.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiameji kolegos, balsavo 110 Seimo narių. Už – 110, kaip suprantate, prieš ir susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIII-15) priimtas. (*Gongas*)

01.45 val.

2016 m. lapkričio 15 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Kolegos, Seimo Pirmininkas V. Pranckietis pristatys rytdienos darbotvarkę. Prašom, Pirmininke.

V. PRANCKIETIS. Rytoj plenarinis Seimo posėdis prasidėtų 12 valandą. Klausimai. Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto straipsnių pataisų; jie buvo šiandien minėti. Statuto papildymo projektas.

Toliau Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio, saugumo ir gynybos politikos nuoseklumo ir tęstinumo 2016–2020 metais“ projektas; įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Kroatijos Respublikos dalyvavimo Europos ekonominėje erdvėje ratifikavimo“ projektas; įstatymo „Dėl Tarptautinės konvencijos dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo 8 straipsnio 6 dalies pakeitimo ratifikavimo“ projektas; Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto kai kurių straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo projektas ir lapkričio 17 dienos posėdžių darbotvarkės tvirtinimas.

PIRMININKAS. Ačiū, Pirmininke. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. A. Palionis pirmasis.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Noriu paklausti dėl rytinio posėdžio pirmo klausimo dėl Seimo statuto pateikimo, nes popietiniame posėdyje bus toliau svarstymas ir priėmimas šito klausimo. Šiandien jau yra poros Seimo narių užregistruoti pasiūlymai. Tam, kad svarstytime, komitetas turės pateikti išvadas. Kas apsvarstys šiuos pasiūlymus, kai nėra?..

V. PRANCKIETIS. Neturime komitetų.

A. PALIONIS (LSDPF). Mes Seime svarstysime?

PIRMININKAS. Seimas svarstys, gerbiamas kolega. Ačiū.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKAS. J. Razma. Nėra. E. Gentvilas. Prašom, Eugenijau.

E. GENTVILAS (LSF). Noriu paklausti Seimo Pirmininko, kodėl jūs sakote (čia gal klaida), kad tai yra rytdienos darbotvarkė?

PIRMININKAS. Šios dienos.

V. PRANCKIETIS. Jūs teisus.

PIRMININKAS. Jūs teisus, ačiū. Gerbiameji kolegos, ar galėtume pritarti po pateikimo bendru sutarimu darbotvarkei? Ačiū, pritarta.

Gerbiameji kolegos, mano misija šiandien, ne, šiandien galbūt dar nebaigta, bet šiuo metu baigta. Kviečiu vėl Seimo Pirmininką į savo pozicijas. Seimo posėdis tęsiasi. Tuoj Pirmininkas jums suteiks žodį. Ačiū.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Prašom. (*V. Gureckienė: „Irena Degutienė.“*)

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiameji kolegos, pažiūrėjus į laikrodį, dabar yra be penkiolikos dvi kitos dienos. Aš kreipiuosi į Seimo Pirmininką ir noriu paprašyti, ko gero, ne tik savo, bet ir visų jūsų vardu pasiūlyti, ar rytoj plenarinis posėdis negalėtų būti pradėtas bent jau 14 valandą, o ne 12 valandą. Tada atitinkamai Seniūnų sueiga būtų vėliau arba, kaip anksčiau darydavome, popietinį nuo 15 valandos. Jeigu valdančioji dauguma tam pritartų, aš manau, kad mes pailsėję galėtume būti kur kas darbingesni, negu esame šiuo metu. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu?

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Gerbiamasis Pirmininke, kolegos, iš tiesų man nesuteikė žodžio ilgokai. Kai atėjau į Seimą 2008 metais, Č. Juršėnas tęsdavo gražią tradiciją paminėti pirmąjį balsavimą, kai visi Seimo nariai balsuodavo už vieningai. Taigi tas balsavimas buvo dėl Seniūnų sueigos sudarymo. Tiesiog noriu atkreipti dėmesį, kad mes pirmą kartą nubalsavome visi už vieningai. Tai gražus balsavimas, kurį reiktų paminėti, ir kad jų tokių būtų daugiau. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame, kolega.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Aš labai pritariu gerbiamos I. Degutienės pasiūlymui posėdį pradėti šiek tiek vėliau, bet labai norėčiau, kad Seimo Pirmininkas taip pat nustatytų konkrečiai jau šiandien, koks bus Seniūnų sueigos laikas.

PIRMININKAS. Kadangi sueigos laikas bus susijęs su plenarinio posėdžio, ar galime bendru sutarimu rytoj pradėti plenarinį posėdį 14 valandą? (*Balsai salėje*) Šiandien. Balsuojame. Kas už tai, kad pradėtume posėdį... Balsuojame alternatyviai: kas už – posėdį pradėti 12 valandą, kas prieš – posėdį pradėti 14 valandą.

Už, t. y. už 12 valandą, – 80, prieš, t. y. už 14 valandą, – 32. Skelbiame Seniūnų sueigos pradžią 10 valandą. Tinka.

Pareiškimus skaityti buvo užsirašę... Jau ne. Skelbiu posėdį baigtą. (*Gongas*) Kviečiame kavos puodelio. III rūmų restoranas laukia mūsų.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 2 STENOGRAMA

2016 m. lapkričio 15 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas G. KIRKILAS

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDPF). Gerbiamieji kolegos, laba diena. Prašyčiau užimti savo vietas, pradedame šios dienos rytinį posėdį. (*Gongas*)

12.05 val.

2016 m. lapkričio 15 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Gerbiamieji kolegos, darbotvarkės 1 klausimas yra darbotvarkės tvirtinimas. Ar galėtume pritarti darbotvarkei, ar yra norų? Registruojamės. Kolegos, pradedame nuo registracijos. Registracija. Gerbiamieji kolegos, registracija pradėta. Prašom sėstis. Kolega Viktorai, prašom sėstis. Registracija vyksta. Rokai, prašom.

Gerbiamieji kolegos, užsiregistravo 118 Seimo narių.

Darbotvarkė. Gerbiamieji kolegos, ar galėtume pritarti darbotvarkei bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

12.05 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15², 24, 43, 61¹, 66 ir 188 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 62¹ straipsniu“ projektas Nr. XIIIIP-1 (*pateikimo tęsinys*)

1-2 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto kai kurių straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1. P. Urbšys – dėl vedimo tvarkos.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, kadangi yra registruoti siūlymai dėl Statuto pataisų ir Seimo nariams reikia išgilinti, frakcijos vardu siūlau to klausimo svarstymo pusės valandos pertrauką.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega. Ar galėtume pritarti pusės valandos pertraukai bendru sutarimu? Galime.

12.06 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio, saugumo ir gynybos politikos nuoseklumo ir tęstinumo 2016–2020 metais“ projektas Nr. XIIIIP-7(2) (*pateikimas ir svarstymas*)

1-3 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio, saugumo ir gynybos politikos nuoseklumo ir tęstinumo 2016–2020 metais“ projektas Nr. XIIIIP-7(2). Pristato pranešėjas E. Vareikis. Prašom, gerbiamasis kolega.

E. VAREIKIS (LVŽSF). Sveiki visi. Gerbiamieji Seimo nariai, aš manau, kad vienas pirmųjų sprendimų, viena pirmųjų rezoliucijų, ką mūsų naujai išrinktas ir prisiekęs Seimas privalėtų priimti, tai būtų rezoliucija „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio, saugumo ir gynybos politikos tęstinumo“. Kadangi mes esame...

PIRMININKAS. Atsiprašau, gerbiamasis pranešėjas. Gerbiamieji kolegos, prašau dėmesio, būtų gerai, kad mes greitai priimtume rezoliuciją. Prašyčiau dėmesio!

E. VAREIKIS (LVŽSF). Mes esame pasaulio valstybių bendrijos nariai, visam pasauliui svarbu duoti signalą apie tai, kokią užsienio ir saugumo politiką šis naujai išrinktas mūsų Seimas planuoja vykdyti, todėl aš siūlau šiandien Seime priimti rezoliuciją „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio, saugumo ir gynybos politikos nuoseklumo ir tęstinumo“. Manau, jūs rezoliucijos tekstą matėte, su juo susipažinote, tai aš jo iš naujo neskaitysiu. Laukiu jūsų pritarimo.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolega, jūs kalbate apie antrąjį projektą, užregistruotą jau su pataisomis. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. A. Anušauskas. Prašom, gerbiama kolega.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Jeigu aš teisingai supratau, mes svarstome tą projektą, kuris su pataisomis?

PIRMININKAS. Taip.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Norėjau tik patikslinti. Paprastai ir Nacionalinio saugumo strategijoje mes išskirtinį dėmesį skiriame... čia jos išvardintos, tačiau vienas žodis „strateginės partnerės“. Šiuo atveju ta strateginė partnerystė, aš suprantu, kontekste egzistuoja?

E. VAREIKIS (LVŽSF). Jums ne paslaptis, kad yra šalys, su kuriomis mes esame pasirašę strateginės partnerystės susitarimus. Yra mūsų strateginiai įsipareigojimai taip pat tarptautinėms organizacijoms, tai čia visų išvardinti turbūt nebūtina, mes tai žinome.

PIRMININKAS. Kolega A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiama kolega, kadangi čia vakar teko šiek tiek prisidėti redaguojant, aš manau, kad čia viskas yra turbūt normaliai. Tikrai būtų galima pritarti ir tikrai įtvirtinti tam tikrą tęstinumą, parodant, kad šito Seimo užsienio ir saugumo politika nesiskirs nuo ankstesnių Seimų, bet, man atrodo, būtų proga iš tikrųjų šitą diskusiją dėl rezoliucijos paversti ir šiek tiek platesne, aptariant, o kokiais instrumentais Seimas gali efektyviau prisidėti prie tos užsienio ir saugumo politikos įgyvendinimo. Ar jums neatrodo, kad Seime tikrai yra daug pajėgų, daug patyrusių žmonių, kad būtų galima daug plačiau plėtoti tokius neformalius formatus, pavyzdžiui, tas pats pirmadienio G. Kirkilo vadovaujamas forumas, skirtas Rytų partnerystei?

E. VAREIKIS (LVŽSF). Aš visiškai pritariu tai minčiai, kad mes iš tikrųjų Seime, aš manau, iki šiol ir ankstesniuose Seimuose neišnaudojome savo sugebėjimų ir savo potencialo. Naujo Seimo pradžia, aš visai sutikčiau su jumis, būtų proga atgaivinti ar senus forumus, ar netgi sukurti kažkokius kitus. Aš suprantu, kad pagal šią rezoliuciją ar jos pagrindą būtų galima juos ir steigti.

PIRMININKAS. Kolega M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolega, aš turiu klausimą, kuris yra šiek tiek platesnis ir turbūt visam Seimui, visiems mums. Kadangi tai yra apie faktą, minimą rezoliucijoje, manau, kad jį reikia užduoti jums. Kalbant apie įsipareigojimą padidinti gynybos biudžetą iki 2 % 2018 metais, turint omeny JAV prezidento rinkimų rezultatus ir, neabejotinai, kilsiančius priminimus NATO valstybėms narėms susimokėti už savo gynybą, ar nereikėtų mums iš tiesų kalbėti apie to įsipareigojimo vykdymą jau kitais 2017 metais?

E. VAREIKIS (LVŽSF). Jūs, matyt, ne pirmi metai čia ir žinote, kaip yra formuojamas valstybės biudžetas, žinote mūsų įsipareigojimus. Jeigu tų pinigų mums būtų užtektinai, aš neprieštarauju ir dėl 2017 metų, bet mes esame valstybė, planuojanti savo išlaidas ir pajamas, ir, jeigu su partneriais yra sutarta, kad padarysime tai viena ar kitais metais, manau, kad nieko čia blogo. Aš visiškai nemanau, gerbiama kolega, kad naujasis Amerikos prezidentas sakys: na, jūs įsipareigojote kažkada, bet tučtuojau padarykite dabar, nes aš užpyksiu. Amerikos administracija yra gana protinga, kad suprastų ir mūsų situaciją, ir mūsų įsipareigojimus. Taip, kaip yra, aš manau, dabar mes rezoliucija pasakome tą, ką esame įsipareigoję, o jeigu padarysim geriau, negu esame įsipareigoję, tai nebūtų čia nieko blogo.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegė Seimo narė A. Armonaitė. Prašom.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Ačiū, pranešėjau, už pristatymą. Manau, kad visiškai teisinga užtikrinti mūsų tęstinumą Lietuvos pozicijos užsienio politikoje. Aš turiu du klausimus. Pirmas klausimas yra susijęs su 2 %, skiriamais gynybai. Numatyta, kad 2018 metais mes įsipareigojome skirti 2 %, tačiau ar nemanote, kad 2 %, kaip ir daugelis politikų kalbėjo, yra ne riba ir kad turėtume įsipareigoti nuolat didinti ir stiprinti būtent gynybos pajėgas? Kiek mažiau naujausiame projekte, būtent užfiksuoti tik 2 % 2018 metais.

Ir antras klausimas. Kaip manote, ar nereikėtų sustiprinti mūsų pozicijos dėl breksito ir dėl strateginės partnerystės su Didžiąja Britanija, nes situacija Europos Sąjungoje yra netipinė ir turėtume daugiau dėmesio skirti mūsų santykiams su Didžiąja Britanija? Ačiū.

E. VAREIKIS (LVŽSF). Žinote, aš atsakysiu. Jeigu man žmonės sako, kad štai užtenka susimokėti 2 % ir miegosime ramiai, niekas mūsų nepuls ir jokios bėdos nekils, tai čia yra mąstymas ne-

teisingas. 2 % yra tam tikra išraiška mūsų galios. Aš žinau, kad ir jūsų namuose, ir mano namuose, jūs, matyt, į spyną ir signalizaciją investuojate apie 2 %. Aš sakau visai žmogiškai žmonėms, kurie yra už Seimo ribų, kad į krašto gynybą reikia būti pasiruošus investuoti 100 %. Bet jeigu būsi pasiruošęs investuoti 100, tai 98 sugrįš, kaip sugrįžta mokesčių permoka ir panašiai. Tie 2 % yra pasaulyje nustatyta riba, kuri mums gali leisti jaustis saugiai, bet jūs pati matote ir pati minėjote, kad situacija keičiasi taip, kad gali tekti mokėti ir daugiau. Bet šiandien, mes manome, galima kažkokią pusiausvyrą tarp galimybių ir saugumo rasti. Kaip bus po kitų metų, aš nesu labai didelis optimistas, kad saugumo situacija gerės.

Dėl Jungtinės Karalystės įsipareigojimų 5 punkte mes esame užrašę Jungtinę Karalystę. Aš manau, kad mums bus pats laikas permąstyti, ypač Europos reikalų komitete, apie tai, kodėl Europos Sąjunga išgyvena tokią būseną, kokią ji išgyvena dabar ir ką mes galime čia pakeisti.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Kolega J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, aš labai noriu pakviesti ir poną M. Adomėną, ir Aušrinę, kurie čia klausė ir linkėjo 2 % pasiekti, kai balsuosime už biudžetą, balsuoti, kad būtų skiriama, nes ankstesnėje kadencijoje, prisimenu, kad, deja, bet opozicija niekaip neperžengė per save, kad reikia pabalsuoti už tuos dalykus.

Mano klausimas pranešėjui. Pirmiausia sveikinu, kad tokia rezoliucija parengta. Aš manau, kad užsienio ir saugumo politikos tęstinumas yra labai svarbus dalykas. Noriu paklausti, ar mes ją galėsime šiandien priimti, kad būtų ne tik pateikimas, bet ir priėmimas?

E. VAREIKIS (LVŽSF). Tai priklausys nuo mūsų visų. Aš esu pasirengęs siūlyti, kad mes priimtume ypatingos skubos tvarka. Jeigu Seimas tam pritartų, tai gerai.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Kolega K. Masiulis. Prašau.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš norėčiau jūsų paklausti, ar nėra tekste tam tikro loginio nenuoseklumo? Rezoliucijoje kalbama apie politikos tęstinumą. Aš pripažįstu, kad iš tikro to labai reikia ir kad ta politika turi būti tęstina, kad nepriklausomai nuo to, kokia yra dauguma, užsienio politika visados buvo tęstina. Tai čia labai gerai, kad taip yra. Bet tekste aš matau – stiprinti, stiprinti, stiprinti. Tai išeitų, kad buvo silpna, o dabar stiprinsime arba buvo ne tie akcentai, o dabar stiprinsime tuos akcentus. Tie akcentai kaip tik yra paliekami, o ne pakeičiami ir pastiprinami, nes buvo silpni. Dabar labai nuosekliai logiškai žvelgiant, aš išvelgiu tai, kad buvo pasakyta „silpna buvo anksčiau“, o dabar mes jau pastiprinsime.

E. VAREIKIS (LVŽSF). Labai jums ačiū. Aišku, lingvistiškai mes galėtume taip pasakyti. Jeigu aš būčiau rašęs – sukurti, sukurti, sukurti, sukurti, vadinasi, tada išeitų, kad nebuvo ir mes sukūrėme. Dabar turime savo struktūras, turime galiojančią narystę NATO, bet mes žinome, kad mes 2 % šiandien nesumokame. Vadinasi, reikia šitoj vietoj pasitempti. Mes žinome, kad mūsų energetinio ar kibernetinio saugumo infrastruktūra, na, yra netobula, bet ji kažkokia yra, bet netobula. Vadinasi, ją reikia stiprinti, tobulinti. Aš matau, kad čia viskas yra gerai. Stiprindami mes alternatyvos nekuriame, mes tęsiame tai, kas jau yra padaryta. Aš tikrai nesu įsitikinęs, kad mes esame šiandien tobulai saugūs ir tobulai patikimi.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Ir paskutinis klausia E. Zingeris. Prašau.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Pone Vareiki, jūs pateikėte laiku tikrai reikalingą ir gana viską apimančią rezoliuciją. Bet būtų svarbu jūsų paklausti vieno dalyko. Rezoliucija yra daugiau bendro vykdomojo pobūdžio apie santykius su organizacijomis, valstybėmis, o parlamentinio lygmens, pavyzdžiui, 6 punkte „Vykdyti Lietuvos Respublikos įsipareigojimus tarptautinėms organizacijoms ir jose veikti atstovaujant Lietuvos Respublikos ir jos piliečių interesams...“ galėtų būti „naudojamos ir parlamentinės diplomatijos formos“. Kadangi mes nuolat, kaip jūs puikiai žinote iš savo patirties, kovojame, kad... (*Balsai salėje*)

E. VAREIKIS (LVŽSF). Aš sutinku su tuo, kad mes, kaip parlamento atstovai, be jokios abejonės, parlamentiniuose forumuose, kurie yra šiaip nekaip tarptautinės organizacijos, mes tą misiją įvykdome. Jeigu manote, kad reikia padaryti tokią redakcinę pastabą, kuri rezoliucijos esmės nekeičia ir įrašyti parlamentinį lygmenį, aš su tuo būčiau linkęs sutikti, jeigu tai nestabdytų visos rezoliucijos priėmimo, jeigu paimtume tai kaip redakcinę pataisą.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūs atsakėte į visus klausimus. Gal sutiktumėte dar labai trumpai į A. Ažubalio klausimą atsakyti? (*Balsai salėje*) Ne. Tada niekam neleisiu. Gerai. Be to, mes, gerbiamieji kolegos, pagal Seimo statuto 183, 184 straipsnius turime pradėti diskusiją. Joje užsirašė dalyvauti keletas kolegų. Pirmasis A. Kubilius. Gerbiamas Andriau Kubiliau, jūs pasisakote pirmas diskusijoje dėl rezoliucijos. Prašau. Po to mes, gerbiamieji kolegos, turėsime priimti sprendimą. Atkreipiu dėmesį. Aš atkreipiu dėmesį, kad visi žinotų. Čia yra labai daug vertingų pasiūlymų ir klausimų buvo, bet, žinote, į vieną dokumentą, pirmąją rezoliuciją, mes tikrai visko nesudėsime. Todėl aš prašyčiau, mums šiandien politiškai svarbesnis dalykas yra šią rezoliuciją greitai priimti. Prašom. A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aš iš karto pasakau, kad aš tikrai esu už šitos rezoliucijos priėmimą. Iš tikrųjų ji galbūt nieko čia ypatingai naujo nepasako. Jos prasmė yra daugiau simbolinė, kad šitas Seimas pradėtų būtent nuo tokio testinimo deklaratavimo.

Kartu yra gera proga pasakyti dar keletą pastabų, apie ką mes galėtume ir šiek tiek vėliau galvoti ir svarstyti, ir spręsti. Turbūt nepasakysiu nieko naujo įvardindamas tai, kad iššūkiai mūsų nacionaliniam saugumui, mūsų geopolitiniam saugumui šiuo laikotarpiu yra tikrai dideli ne tik dėl jau mums įprastų temų kaip Rusijos agresija Ukrainoje, bet ir dėl to, kas vyksta Europoje, Amerikos rinkimai, balsavimai prieš sistemines partijas, chaosas, sumaištis, plintantys Vakarų pasaulyje. Visa tai iš tikrųjų yra mums nemaži iššūkiai. Todėl dėmesio nacionalinio ar geopolitinio saugumo reikalams ne tikrai kariniu aspektu, aš pabrėžiu – ne tik kariniu aspektu, nes mes jau lyg ir išmokome, ir supratome, ypač po agresijos Ukrainoje, kad reikia kur kas stipriau rūpintis kariniais reikalais, ir tai sėkmingai darome, bet dėmesio ne tikrai kariniams reikalams tikrai, mano įsitikinimu, niekada nebus per daug. Todėl gerai, kad mes apie tai šiame dokumente taip pat kalbame.

Aš norėčiau pasakyti tik keletą pastabų. Iš tikrųjų 2 % BVP 2018 metais yra ambicingas tikslas. Galime čia svarstyti, ar galima daugiau, bet realiai žiūrėdamas pasakysiu, kad, duok Dieve, mums tai pasiekti. Čia tikrai galiu pasveikinti ir buvusią Vyriausybę. Visi kartu partijų susitarimu siekiame to, kad toks tikslas būtų pasiektas.

Noriu priminti, kad pradiniam dokumente ir dabar turbūt tarppartiniam dokumente yra parašyti 2020 metai. Tikrai vėliau jau mes pamatėme, kad didinant tokiais tempais, kokiais buvo pradėta didinti nuo pat pradžių, 2018 metai tampa realybe.

Aš šiandien kelčiau kitą klausimą: ką mes darysime su finansavimo didinimu po 2018 metų? Jeigu didinsime taip toliau, tada 2020 metais turbūt bus 2,3 %, arba mes 2018 metais turėsime mažinti didinimo tempą tam, kad išliktume ties 2 %, bet čia jau turbūt ne ta yra problema. Gerai, kad mes tuos 2 % artimiausiu metu pasieksime. Toliau turbūt turėtume galvoti, kad tokiais pat tempais didindami galėtume pasiekti ir didesnę finansavimą. Bet čia yra atskira tema ir aš prie jos nenoriu sustoti.

Aš labiau norėčiau sustoti prie to, kur, mano įsitikinimu, mes, parlamentas, galėtume būti tikrai kur kas efektyvesni, įgyvendindami mūsų bendrus užsienio politikos ir saugumo politikos siekius ir tikslus, ir ko galbūt pasigedavau praeitame Seime. Turiu omeny tai, kad iš tikrųjų Lietuvos užsienio politika buvo tinkama ir gera. Ir Prezidentė, ir užsienio reikalų ministras jai gerai atstovavo, bet, mano įsitikinimu, tikrai neužtenka to, ką mes kartais vadindavome tviterine diplomatija. Parlamentinės diplomatijos ir partinės diplomatijos instrumentų yra daug daugiau, galimybių yra daug daugiau, bet mes juos ne visada išnaudodavome. Aš tikrai raginčiau šitame Seime tam skirti kur kas daugiau dėmesio ir susiklosčius visiems komitetams ir komisijoms, įvairiems kitiems struktūriniais elementais, galbūt net galvoti apie tai, kad specialiu dokumentu – ar Seimo dokumentu, ar Seimo valdybos dokumentu – pasitvirtintume tam tikrus pagrindinius partinės ir parlamentinės diplomatijos veiksmus, kuriuos galėtume labai racionaliai įgyvendinti.

Ką aš turiu omeny? Iš tikrųjų aš jau minėjau klausdamas, kad štai, pavyzdžiui, yra toks pirmadieninis G. Kirkilo neformaliai vadovautas susibūrimas, kuriame svarstydavome Rytų partnerystės politikos svarbiausius dalykus. Aš siūlyčiau ne tikrai išlaikyti tokį, nežinau, kaip jį vadinti – klubą ne klubą, forumėlį, bet jį dar labiau išplėsti, nes, mano įsitikinimu, tikrai Seime yra daugiau žmonių, patyrusių užsienio politikos ir saugumo politikos ekspertų negu vien tikrai komitetų nariai.

Dar daugiau. Siūlyčiau galvoti ir apie tai, kaip pertvarkyti mūsų komandiruočių, t. y. parlamentinių komandiruočių, visą sistemą taip, kad mes tas lėšas, kurias skiriame komandiruotėms, galėtume racionaliai panaudoti tam, kad bent jau svarbiausiuose mūsų geopolitikos centruose – Vašingtone, Briuselyje, Berlyne – reguliariai lankytųsi Seimo delegacijos ir ten formuluotume tai, kas mums rūpi.

Dar daugiau. Siūlyčiau išnaudoti kur kas efektyviau parlamentines asamblėjas, kurių turime Baltijos Asamblėją, asamblėją su Lenkija, trišalę su Ukraina. Siūlyčiau pagalvoti apie tai, ar never-tėtų į šitas tris asamblėjas skirti tą patį branduolį patyrusių geopolitikoje žmonių, kad mes turėtu-me galimybę matyti viską kur kas platesnio regiono prasme, nes labai dažnai į šitas delegacijas siųsdavome žmones, kurie...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega!

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). (Aš tuoj pat baigiu. Viskas, paskutiniai sakiniai.) ...kurie negalėdavo tarpusavyje bendrauti. Siūlyčiau taip pat pagalvoti apie tai, kad asamblėjų darbą taip pat būtų galima pertvarkyti nesiorientuojant vien į didelius susibūrimus, bet organizuoti kiek galima dau-giau asamblėjų pagrindu nedidelių delegacijų, kurios važiuotų į Vašingtoną, Berlyną, Kijevą, Mol-dovą ir t. t., kad mes tą darbą galėtume padaryti kuo efektyviau. Bet visus tuos dalykus aš dar kartą siūlau, pritardamas šitai rezoliucijai, aptarti atskiru dokumentu.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Tik įvertindamas jūsų nuopelnus parlamentariz-mui, šiek tiek pažeidėte...

Kviečiu ministrą J. Oleką, po to – P. Gražulis. Prašau, J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų galėčiau pritarti nemažai daliai kolegos Andriaus minčių. Tikrai turime ką veikti užsienio ir gynybos srityje, bet aš noriu labai pasidžiaugti, kad ir tie mūsų kolegos, kurie tik atėjo, dabar pradeda tarnystę Lietuvai Seime, taip pat domisi užsienio ir gynybos politika ir yra pasirengę tuos darbus dirbti. Nesutik-čiau, kad čia tikrai vieni galėtų, kaip gerbiamas A. Kubilius vardino, dalyvauti labiau patyrę ir užimti tas pozicijas.

Gerbiami kolegos, aš manau, kad šita rezoliucija iš tikrųjų yra labai svarbi. Galime pasi-džiaugti, kad štai jau antras Seimas iš eilės galime užsienio ir gynybos politiką pratęsti, nes atėjus 2012 metais tą buvo sunku padaryti, ypač kada buvo mažinamas gynybos biudžetas. Reikėjo suk-ti priešinga kryptimi – esant tokiai situacijai reikėjo didinti finansavimą krašto apsaugai ir tai bu-vo padaryta.

Štai šiandien mes net girdime, kad mūsų jau per mažos ambicijos. Iš tikrųjų Lietuva iš 27 vietos tarp NATO šalių papuolė į pirmąjį septynetą. Jeigu mes įvykdysime tuos planus, kuriuos dabar esame užsirašę, būsime tarp tų valstybių, kurios finansuoja krašto apsaugą, gynybą, saugu-mą būtent pagal NATO įsipareigojimus. Be abejo, kompensuoti tą buvusią duobę tikrai reikia, bet aš manau, kad jeigu mes sugebėsime padaryti tą ambicingą įsipareigojimą – 2 % pasiekti 2018 metais, tai bus tikrai labai ženklus žingsnis į priekį. Todėl kviesčiau visus pritarti ir prisijungti.

Palaikau pateiktą rezoliuciją, nes joje kalbama ne tik apie tą kietąjį saugumą – krašto apsau-gos finansavimą, bet kalbama ir apie mūsų tautiečius, šiandien gyvenančius užsienyje, apie jų pritraukimą ir bendrystę kartu su mumis tarnystei Lietuvai, man atrodo, tai yra geras ženklas ir geras kvietimas prisijungti ir tą darbą bendrai dirbti.

Ir paskutinis dalykas, ką aš pradėjau klausdamas pranešėją, dėl mūsų praktinio darbo. Vie-nas iš labai svarbių dalykų – ne tik priimti gerą rezoliuciją, bet ją pagrįsti finansais. Tas finansų pagrindimas ir bus jau labai netrukus, kai mes svarstysime kitų metų biudžetą. Aš labai kreipiuosi į tuos kolegas, kurie yra palaikantys, ir šiandien iš klausimų girdėjome, kad jie palaiko rezoliuci-ją, palaiko krašto gynybą ir saugumą, kad jie palaikytų ir kada bus balsuojama už biudžetą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Jeigu visi taip sutaupytų laiko (ateina P. Gražu-lis), galbūt mes greit suspėtume, nes jau baigėsi tas pusvalandis. Prašau. P. Gražulis, po to – L. Kasčiūnas.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Gerbiamas pirmininke, labai keista – vienu atveju jūs norite labai skubėti ir greitai priimti rezoliuciją, o kitu atveju jūs visiškai nenorite svarstyti rezoliucijos. Man atrodo, labai tiksliai pataikiau, nueinančiam Seimui pasiūliau rezoliu-

ciją, kada buvo išrinktas Amerikos prezidentu D. Trampas, aš pasiūliau, kad mes, Lietuvos Seimas, pasveikintume. Iš tikro, man atrodo, gana kokybiškai parengta rezoliucija, jos turinys, bet užkulisuose konservatoriai sako: tai mūsų priedermė, mes galime rengti tokias rezoliucijas ir ta rezoliucija bus rimtai svarstoma. Kadangi tą rezoliuciją parengė ir užregistravo P. Gražulis, tokios rezoliucijos negalima svarstyti.

Tuo labiau, gerbiamieji, žiūrėkite, kiek ponai pliurpologai, neatsakingi politologai prišnekėjo, kada buvo rinkimų kampanija Jungtinėse Amerikos Valstijose, prieš poną D. Trampą. Bet jie labai greitai, kaip ta kapeika, apsvirtė tik išrinkus D. Trampą prezidentu, staiga mūsų pliurpologų, kartu ir konservatorių, ir Užsienio reikalų ministerijos tam tikrų atstovų retorika labai pasikeitė. Tai nėra garbinga. Tai būkite nuoseklūs, garbingi, jeigu jūs laikėtės pono D. Trampo atžvilgiu tokios retorikos prieš rinkimus, rinkimų kampanijos metu, kad Lietuva pavojuje, kad tarnaus rusams, kad jau dabar mes vos ne NATO valstybe tapsime, tai gal ir laikykitės tos retorikos.

Manau, kad žvelgiant į šią retoriką... Todėl aš dabar kreipiuosi į valstiečius, kurie, matyt, neturi tokių nesveikų arogancinių nuostatų, ir į naują Seimo Pirmininką. Aš perregistravau šią rezoliuciją tikrai dėl to, kad mes labai daug prisišnekėję prieš Jungtines Amerikos Valstijas. Man taip pat teko kalbėti su Jungtinių Amerikos Valstijų piliečiais, lietuviais, tikrai įtakingais, ir Respublikonų partijos nariais, ir galbūt su tuo pačiu ponu, su kuriuo kalbėjo premjeras, jie nustebo, kad Lietuva atsisakė pasveikinti Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentą D. Trampą, tapusį prezidentu. Kokį mes nusiuntėme signalą?! Ponai konservatoriai, kokį mes nusiuntėme signalą Jungtinėms Amerikos Valstijoms?! Kad mes nepripažįstam dabartinio Amerikos prezidento ir galbūt nenorime palaikyti santykių su juo! Tai parlamento yra nuostata.

Todėl aš perregistravau šią rezoliuciją ir aš manau... Pritariu šitai rezoliucijai, parengtai konservatorių. Kadangi pasikeitė Seimas, pasikeitė daug Seimo narių, atėjo į valdančiąją daugumą nauja politinė jėga, kad mūsų politika gynybos klausimais, užsienio politikos klausimais, nesikeis, kad jinai turės tęstinumą, tai sveikintinas dalykas. Siunčiam pasauliui žinią. Tai yra labai geras gestas ir nereikia turėti kažkokių nesveikų ambicijų, reikia pritarti šitai rezoliucijai.

Bet, ponai konservatoriai, man atrodo, ir jūs neturėkite tokių ambicijų, pasakykite, kas blogo buvo pasiūlyta mano rezoliucijoje? (*Balsai salėje*) Tikiuosi, kad šita rezoliucija bus priimta, galbūt įtraukta į kitos darbotvarkės klausimus ir bus priimta šita rezoliucija, ir pasveikintas dabartinis Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas, jį išrinkus prezidentu. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū, Petrai. L. Kasčiūnas ir A. Ažubalis. (*Balsai salėje*) Ne. Tik L. Kasčiūnas, jeigu suspės, jau baigiasi pusvalandis. Trys minutės. Prašau.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai... (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKAS. Gerai, duodam penkias minutes. Prašau.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Keli dalykai. Gerbiamam Petrui pasakysiu, kad yra įregistruota dar viena rezoliucija dėl Lietuvos ir JAV strateginės partnerystės, jinai įtraukta į ketvirtadienio darbotvarkę, tai galėsime padiskutuoti. Prieš jus yra politologas, kuris rėmė D. Trampą, tai nereikia čia suabsoliutinti.

Kalbant šią rezoliuciją, tai aš labai pritariu gerbiamam G. Kirkilui, jinai reikalinga tokia, kokia jinai yra dabar, siunčianti aiškią žinutę, todėl Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija pritars šitai rezoliucijai.

Aš tik porą dalykų dar norėčiau pridurti. Gerbiamieji, praeitą kadenciją buvo padaryta šokių tokių parlamentinės diplomatijos klaidų, kai buvo, pavyzdžiui, įkurta draugystės grupė su Kalnų Karabachu. Tada mes turėjome rimtų diplomatinių reikalų su Azerbaidžanu ir labai norėčiau patarti, kai bus daug visokiausių iniciatyvų, registruojant įvairias grupes, jas steigiant, nepasikabinti ant kai kurių kabliukų ir idėjų, ir pasiūlymų, ateinančių iš šono. Tai galiu pavardinti tokius nepripažintus darinius kaip Padniestrė, Kalnų Karabachas, Pietų Osetija, Abchazija ir panašiai. Taigi turėjome šiuo atveju pakankamai išminties, kad nepadarytume klaidų, toks mano tikslas ir buvo – truputėlį pasirodyti ir tiesiog priminti, kas buvo ne taip padaryta prieš ketverius metus. Labai ačiū.

12.06 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15², 24, 43, 61¹, 66 ir 188 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 62¹ straipsniu“ projektas Nr. XIII-P-1 (pateikimo tęsinys)

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Gerbiami kolegos, mes dėl procedūrinių priežasčių dabar turėtume daryti pertrauką ir grįžti prie pirmojo klausimo.

Kaip žinote, buvo padaryta pusės valandos pertrauka P. Urbšio prašymu ir mes tam pritarėme. Kolegos, vakar mes dėl klausimo Nr. XIII-P-1 – Seimo statuto daugelio straipsnių pakeitimo projekto – diskusijas jau turėjome, dabar turėtume balsuoti dėl pritarimo po pateikimo. Gal galime sutarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Labai ačiū. Kolegos, pritaria.

Seimo Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Taip, Pirmininke? Pirmininkas linkčioja. Ar galime bendru sutarimu pritarti ypatingai skubai? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū.

Taip, tai dėl to mes ir padarėme pertrauką, nes dabar mes svarstysime pagal šitą tvarką po trijų valandų, tai yra 15 val. 35 min. Ačiū, gerbiami kolegos, jums už konstruktyvumą ir grįžtame prie Seimo rezoliucijos.

12.35 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio, saugumo ir gynybos politikos nuoseklumo ir tęstinumo 2016–2020 metais“ projektas Nr. XIII-P-7(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Kviečiu A. Ažubalį. Prašau. Grįžtame prie 2 klausimo – rezoliucijos svarstymo. Prašom, A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Kolegos, keletą pastabų labai trumpai. Trys lygiai, kur Lietuva susiduria su iššūkiais: globalus – tai susvyravusi JAV lyderystė pasaulyje, abejonės dėl NATO garantijų Europos Sąjungoje. Kontinentiniu lygmeniu mes taip pat turime iššūkių, tai yra: Europos Sąjungos dezintegracijos pavojus, Prancūzijos ir Vokietijos pasipriešinimas laisvosios prekybos sutarčiai su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis. Ir regioniniu lygmeniu turime situaciją, kada Vyšegrado valstybės nuoširdžiai kovoja su branduolio valstybėmis. Tai situacija iš tikrųjų yra rimta. (*Balsai salėje*)

Dabar klausimas yra tai, kas padėtų mums apsiginti ir įtvirtinti Lietuvos pozicijas ir Lietuvos norimą pasaulio arba Europos požiūrį? Tai ne tik geležis, tai ne tik ginklai, tai – diplomatinė tarnyba.

Kolegos, diplomatinė tarnyba šiuo metu yra menkiausiai finansuojama iš visų valstybės institucijų. Dar daugiau pasakysiu, šiais metais jai skirta 82 mln. eurų – paskutinė vieta. Aukščiau yra net Teisingumo ministerija su kalėjimais, kalėjimai irgi labai svarbu, kalinių buities sąlygos irgi svarbu, šiaip ar taip, 100 mln. eurų. Jeigu norime ginti savo interesus, turėti pajėgią stiprią ir diplomatinę tarnybą, o ne ubagaujančią iš garbės konsulų, kada reikia daryti renginius, iš kitų valstybių, turtingesnių valstybių, iš verslininkų, iš tikrųjų dar šiais metais, aš manyčiau, būtina skirti papildomai bent 10 mln., t. y. užkamšyti skylėms, 10 mln. eurų Užsienio reikalų ministerijai, t. y. diplomatinei tarnybai. Ačiū už jūsų dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiami kolegos. Gerbiami kolegos, dabar dėl balsavimo motyvų keturi – už, keturi – prieš. Tuoju įsijungs kompiuteris. Kolegos, yra tikrai už. Gal galime? (*K. Masiulis: „Pritarkime...“*) Na, atsisako visi. K. Masiulis nori. Prašau.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Na, gerai aš dviem sakiniais. Iš tikro tęstinumas yra reikalingas, ypač tokioje srityje kaip užsienio politika. Pritarkime, kolegos, ir paremkime šitą rezoliuciją. Nors, matyt, kaip ir visi dalykai gyvenime, ji nėra tobula.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegė A. Armonaitė. Prašom.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Dėkoju. Aš visiškai pritariu, jog, nepaisant valdžių kaitos, yra labai gerai užtikrinti tęstinumą svarbiausiais mūsų valstybei klausimais, ir aš siūlyčiau visiems kolegoms pagalvoti, kas konkrečiai, kokie veiksmai už šių deklaracijų slypi, ir čia nuskambėjo pasisakymuose keletas pasiūlymų, tai tikrai turime atsiraitoti rankoves ir dirbti.

Bet aš dar taip pat norėčiau atkreipti visų dėmesį į mūsų strateginę partnerystę su Didžiąja Britanija, dabar tarsi į JAV mūsų akys nukreiptos dėl mūsų atstovavimo stiprinimo dėl partnerystės su JAV. Tačiau nepamirškime, kad Didžioji Britanija turi taip pat likti kuo arčiau Europos, kuo arčiau Lietuvos tiek ekonominiu, tiek geopolitiniu požiūriu.

PIRMININKAS. Dėkui, kolege.

A. ARMONAITĖ (LSF). Už.

PIRMININKAS. Nematau J. Oleko. (*Balsas salėje: „Yra, yra.“*) Yra J. Olekas. Prašom. Už kalba J. Olekas. Prašau. (*Šurmuly salėje*) Gerbiame kolegos, prašom dėmesio!

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega. Iš tikrųjų noriu labai pakviesti visus, tiek pozicijos, tiek opozicijos Seimo narius, paremti teikiamą rezoliuciją. Manau, kad ir iš pasisakymų buvo galima suprasti, kad jinai labai gerai atspindi tą dabartinę situaciją ir yra gerai subalansuota, kalbant ir apie karinį saugumą, ir apie diplomatinės priemonės, kuriomis būtų galima pratęsti tą Lietuvos užsienio ir saugumo politiką ir sustiprinti mūsų valstybės saugumą garantuojant žmonėms galimybę taikos sąlygomis vystyti ir dirbti, todėl kviečiu visus pritarti pateiktam rezoliucijos projektui.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega. Ir P. Gražulis. Ar yra Petras? Prašau, Petrai.

P. GRAŽULIS (TTF). Taip. Gerbiamieji Seimo nariai, aš manau, kad iš tikrųjų dėl tęstinumo yra pasakyta, o prie žodžių galima kabinėtis, tobulumui ribų nėra, bet čia ne esmė vienas ar kitas žodis, esminis dalykas, kad yra tęsiama užsienio politika tiek gynybos klausimais, tiek kitais. Todėl aš siūlau balsuoti už. Norėčiau taip pat paprašyti nustumti nesveikas ambicijas į šoną, mano rezoliucija yra užregistruota, prašysiu, kad rytoj ji būtų įtraukta į plenarinį posėdį ir pasveikintas Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas.

PIRMININKAS. Ačiū, Petrai. Bet gal ketvirtadienį popiet, gerai?

Kolegos, mes dabar turime kelis variantus pagal Seimo statuto 184 straipsnį. Aš siūlyčiau pagal pirmąjį punktą priimti rezoliuciją be pataisų. Galime bendru... (*Balsai salėje*) Balsuoti. Turime balsuoti. Kolegos, kas pritaria tam, kad priimtume rezoliuciją be pataisų, balsuoja už, dėl ko pasisakė dauguma pranešėjų, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas. Kviečiu kolegas, kurie dar neatsisėdo į savo vietas, balsuoti. Balsavimas pradėtas.

Šios rezoliucijos priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 119 Seimo narių ir vienbalsiai pritarė rezoliucijai. Rezoliucija priimta. (*Gongas*) (*Plojimai*)

Labai ačiū, nes tokia yra šios rezoliucijos esmė. Manau, labai svarbu, kad Seimas pademonstravo sutarimą šiuo klausimu.

12.42 val.

Įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Kroatijos Respublikos dalyvavimo Europos ekonominėje erdvėje ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-4742 (pateikimas)

Gerbiamieji kolegos, mes pereiname prie 1-4 klausimo – įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Kroatijos Respublikos dalyvavimo Europos ekonominėje erdvėje ratifikavimo“ projekto Nr. XIIP-4742. Kviečiu ministrą L. Linkevičių. Prašau, ministre. Taip, dėl Kroatijos Respublikos dalyvavimo Europos ekonominėje erdvėje, ratifikavimas.

L. A. LINKEVIČIUS (LSDPF). Įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Kroatijos Respublikos dalyvavimo Europos ekonominėje erdvėje ratifikavimo“ projektas. Iš esmės tai yra klausimas, susijęs su Europos ekonominės erdvės plėtra. Kaip žinome, 2013 m. liepos 1 d. Kroatija tapo nauja Europos Sąjungos valstybe, atsižvelgiant į tai, ji taip pat turi prisijungti prie dabartinių šalių Europos ekonominėje erdvėje. Kai priimsime atitinkamą įstatymą, ir baigsis ratifikavimo procesas. Dauguma susitarimo nuostatų kyla būtent iš Kroatijos Respublikos stojimo į Europos Sąjungą sutarties. Dar galiu pridurti, kad šiuo metu ši susitarimą yra ratifikavusios dešimt Europos Sąjungos valstybių, taip pat ir ekonominės erdvės šalys, tokios kaip Islandija, Lichtenšteinas, Norvegija. Siūlau pritariti šiam projektui.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega. Ministre, jūsų nori paklausti keletas kolegų. Pirmininkas – E. Zingeris. Prašau, E. Zingeris. Prašom.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, mes žinome paskutinius Kroatijos Respublikos žingsnius Lietuvos atžvilgiu, kada Kroatijos Respublika nutarė atidaryti ambasadą Vilniuje, ir tokiu būdu jie patvirtino savo ypatingą požiūrį į partnerystę Europos Sąjungos viduje tarp Kroatijos ir Lietuvos. Pritardamas visiškai šiai rezoliucijai, norėčiau iš jūsų išgirsti, nes jūs daug metų šitą klausimą kuravote, kada mes adekvatų žingsnį padarysime Zagrebe? Ačiū.

L. A. LINKEVIČIUS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Jeigu klausiate mano asmeninės nuomonės, tai rytoj norėčiau tą žingsnį padaryti. Šiaip labai noriu padėkoti, pasinaudodamas proga, A. Azubaliui už labai teisingas mintis, tai yra susiję, tai mūsų visų rankose. Jeigu mes apsispręsime, kad tai irgi yra prioritetas, jeigu mes tikrai skirsime daugiau lėšų... Kroatijos atveju tai nebūtų taip sudėtinga, nes mes ten turime biurą, ten nėra ambasados, bet yra biuras, mes galėtume tą biurą išplėsti iki ambasados lygmens, tai būtų logiška, bet visa tai susiję su bendrais biudžeto reikalais, todėl, matyt, šiandien to nesprendžiame. Šiandien prašau pritarti šiam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis kolega, noriu jūsų paklausti tiesiog savišvietai, aš nežinau, kaip čia egzistuoja tie dalykai. Kroatija jau trejus su puse metų yra Europos Sąjungos narė, tačiau susitarimas su Europos ekonomine erdve dar neįsigaliojęs, kaip sakote, dar tik dešimt šalių yra ratifikavusios. Tai kaip čia praktiškai vyksta, vadinasi, nevyksta jokie santykiai su Europos ekonominės erdvės kitomis šalimis, kurios nėra Europos Sąjungos narės? Na, turiu omenyje Norvegiją, Islandiją, Lichtenšteiną.

L. A. LINKEVIČIUS (LSDPF). Dar Šveicariją reikėtų pridurti.

E. GENTVILAS (LSF). Šveicarija. Ten nefunkcionuoja laisva prekyba, kaip čia tas vyksta?

L. A. LINKEVIČIUS (LSDPF). Funkcionuoja laisva prekyba, tai yra tam tikri aspektai, kuriuos reikia įteisinti juridiskai ir tam reikia laiko grynai dėl to, kad yra nacionalinės ratifikavimo procedūros. Čia iš tikrųjų nėra kokie nors kliuviniai, nėra, tiesą sakant, ir kokia nors nelaimė, bet jūs teisingai, kiek ir paradoksalu, kad jie jau nariai, ir mes dar turime baigti šitą procesą. Na, čia aš nelabai turiu ką pridurti, čia yra, matyt, nacionalinių parlamentų specifika.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Kolega Seimo narys A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Iš tikrųjų stebėtina, kad tas procesas taip ilgai tęsiasi. Tik aš norėjau paklausti, o kas tos dešimt valstybių, kurios ratifikavo, ir ar tarp jų yra mūsų kaimynai?

L. A. LINKEVIČIUS (LSDPF). Galiu paskelbti, jeigu domina, tai yra Austrija, Belgija, Bulgarija, Čekija, Vokietija...

PIRMININKAS. Per mikrofoną.

L. A. LINKEVIČIUS (LSDPF). Austrija, Belgija, Bulgarija, Čekija, Vokietija, Latvija, Rumunija, Suomija, Slovakija. Aišku, ir pati Kroatija.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega, jūs atsakėte į visus klausimus. Yra tik norinčių kalbėti už. Aš manau, juo labiau nematau J. Oleko... Kolegos, ministre, ar jūs reikalautumėte ypatingos skubos?

L. A. LINKEVIČIUS (LSDPF). Aš nereikalaučiau, aš siūlyčiau.

PIRMININKAS. Prašytumėte, taip. Seimo Pirmininkas sutinka dėl ypatingos skubos, nes tai būtų labai svarbu. Gerbiamieji kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti ypatingai skubai? (*Balsai salėje*) Galima. Atsiprašau, pradžioje turime pritarti po pateikimo. Bendru sutarimu? Ačiū. Ypatingai skubai galime pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Tuo atveju mes turėsime taip pat po trijų valandų pagal Statutą. Mes baigsime šio klausimo svarstymą 15 valandą, po pertraukos. Ačiū, ministre.

12.47 val.

Įstatymo „Dėl Tarptautinės konvencijos dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo 8 straipsnio 6 dalies pakeitimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-4743 (pateikimas)

Tiesa, jūs liekate, nes kitas 1-5 klausimas – įstatymo „Dėl Tarptautinės konvencijos dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo 8 straipsnio 6 dalies pakeitimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-4743. Pranešėjas – ministras, Seimo narys L. Linkevičius.

L. A. LINKEVIČIUS (LSDPF). Taip, iš tiesų, kaip ir buvo paskelbta, tai klausimas apie tarptautinę konvenciją dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo. Kalbama apie vieną iš straipsnių, 8 straipsnio 6 dalį, tai gal daugiau techninis reikalas, bet vis dėlto jis turi būti kaip ir ratifikuotas, turi pereiti visą tą juridinį procesą.

Pakeitimo esmė yra ta, kad Jungtinių Tautų generalinis sekretorius galėtų pasirūpinti personalu ir priemonėmis, kurios yra būtinos, kad būtų veiksmingai atliktos šitos konvencijos panaikinimo komiteto funkcijos. Buvo įvairi praktika, būdavo, kad rengdavo valstybės narės šias išlaidas, tačiau faktiškai jau ta situacija iš esmės yra pasikeitusi, tiktai juridškai nėra įforminta.

Todėl mes, ratifikuodami šitą pakeitimą, pirmiausia, aišku, išreikštume paramą komiteto vykdomai veiklai, kas irgi yra savaip svarbu, ir, aišku, baigtume šitą procedūrą. Tam, kad tas priimtas teikimas, dar galiu pasakyti, ratifikuoti tą pakeitimą nėra įsigaliojęs... tam reikia, kad du trečdaliai konvencijos dalyvių pritartų, tai šiuo metu iš 118 valstybių, kurios palaiko šį dokumentą, yra ratifikavusios 46. Kaip matote, dar nemažai trūksta, bet mes pozityviai prisidėtume prie šio proceso. Prašau visų pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega. Niekas nenori jūsų klausti.

Gerbiamieji kolegos, dabar yra tokia situacija. Ministre, dar nepabėkite. Po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Ministre, ar reikėtų ypatingos skubos?

L. A. LINKEVIČIUS (LSDPF). Nėra būtinumo, bet kad negrįžtume ir taupydamas visų laiką, jeigu visi pritarė, siūlyčiau iš karto priimti sprendimą.

PIRMININKAS. Aš žiūriu į Seimo Pirmininką, Seimo Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Galime bendru sutarimu pritarti ypatingai skubai?

L. A. LINKEVIČIUS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, taip pat svarstysime iš karto po pertraukos.

Mieli kolegos, mes savo rytinį darbą iš esmės atlikome. Kadangi yra tam tikros procedūros, kaip žinote, turime po trijų valandų svarstyti kelis klausimus, dabar mes posėdį baigiame ir darome pertrauką iki 15 valandos. (*Balsai salėje*)

Savaime suprantama, registracija. Registruojamės. Prašau. Registracija pradėta. Prašau visus kolegas registruotis. (*Balsai salėje*) Negalime balsuoti, nes pagal tvarką turime daryti trijų valandų pertrauką. Prašau. Registracija. Ačiū, gerbiami kolegos.

Užsiregistravo 121 Seimo narys.

Prašau. Dėl vedimo tvarkos – K. Masiulis. Prieikite prie mikrofono.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, ar dabar, paskelbus pertrauką, būtų galima susirinkti čia tiems, kurie užsirašė į Tarpparlamentinių ryšių grupę su Vokietija?

PIRMININKAS. Kviečiu susirinkti kolegas, kurie užsirašė į Tarpparlamentinių ryšių grupę su Vokietija čia, prie K. Masiulio.

Mieli kolegos, pertrauka iki 15 valandos.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Pirmininke, klausimas dėl vedimo tvarkos. O Statuto pataisų pateikimo pusės valandos pertrauka nesibaigė? Mes galėtume dėl jos balsuoti.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, aišku, baigėsi. Mes jau pritarėme po pateikimo. Dabar svarstysime 15 val. 30 min.

Mieli kolegos, dabar tie, kurie norite kurti parlamentines grupes, deja, turiu visus sustabdyti. Jau dėl Vokietijos surinksime, bet visus kitus turiu sustabdyti. Kol nesusikūręs Užsienio reikalų komitetas, negalime to daryti. Deja. Dėl Vokietijos renkasi, kiti kol kas nesirenka. Atsiprašau, bet toks yra Statutas. Šiaip nereikėtų niekam rinktis. Ačiū.

Pertrauka iki 15 valandos.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 3 STENOGRAMA

2016 m. lapkričio 15 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas G. KIRKILAS

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDPF). Gerbiamieji kolegos, pradėdame vakarinį posėdį. (*Gongas*) Prašau užimti savo vietas ir registruojamės. Registracija pradėta. Gerbiamieji kolegos, prašom užimti savo vietas.

Kol mes registruojamės, labai draugiškai ir kolegiškai norėčiau kreiptis į jus. Labai prašyčiau, manau, kad tai mūsų visų bendras interesas, išjungti savo telefonų garsą, nustatyti begarsiu režimu. Labai gražu, kai įvairios muzikos skamba, bet mes vienas kitam trukdome. Tiesiog prašyčiau visus įjungti begarsį režimą. Labai ačiū.

Gerbiamieji kolegos, užsiregistravo 92 Seimo nariai. Priminsiu, kad grįžtame prie rytinio posėdžio darbotvarkės. Mes turime du ratifikavimo projektus, dėl kurių Seimo Pirmininkas pasiūlė skubos tvarką.

15.01 val.

Įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Kroatijos Respublikos dalyvavimo Europos ekonominėje erdvėje ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-4742 (*priėmimas*)

Taigi praėjo trys valandos ir dabar mes turime balsuoti dėl įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Kroatijos Respublikos dalyvavimo Europos ekonominėje erdvėje ratifikavimo“ projekto Nr. XIIP-4742. Kas palaikote šį projektą, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas. Prašom balsuoti, gerbiamieji kolegos, užimti savo vietas. Gerbiamieji kolegos, prašom sėstis ir pradėti dalyvauti Seimo vakariniame posėdyje.

Šio įstatymo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 105 Seimo nariai. Už – 105, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Taigi ratifikavome Susitarimą dėl Kroatijos Respublikos dalyvavimo Europos ekonominėje erdvėje. (*Gongas*)

15.02 val.

Įstatymo „Dėl Tarptautinės konvencijos dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo 8 straipsnio 6 dalies pakeitimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-4743 (*priėmimas*)

Kitas ratifikavimo projektas yra įstatymo „Dėl Tarptautinės konvencijos dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo 8 straipsnio 6 dalies pakeitimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-4743. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame. Kas pritariate šiam ratifikavimo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas, gerbiamieji kolegos.

Šio įstatymo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 114 Seimo narių. Vienbalsiai 114 – už. Ačiū. (*Gongas*) Ratifikavome šią konvenciją.

15.03 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15², 24, 43, 61¹, 66 ir 188 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 62¹ straipsniu“ projektas Nr. XIII-P-1 (svarstymas ir priėmimas)

Dabar mūsų klausimas yra 2-1 – Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto daugelio (neskaitysiu) straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-1. Diskusija. Pirmasis diskusijoje dalyvauja A. Anušauskas. Nematau. Ateina. Prašom, gerbiamas kolega. A. Anušauskas pirmasis dalyvauja diskusijoje dėl Statuto pataisų. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, nekalbėsiu apie visus pakeitimus, kurie ką nors keičia, ką nors sumažina, nes dažniausiai, aš manyčiau, esminiai dalykai glūdi kitose detalėse.

Vakar norėjau pabrėžti, kad kiekvienas dalykas kainuoja. Norėdami sukurti ką nors naujo Seimo struktūroje, turime skaičiuoti pinigus. Buvo minimos įvairios sumos, kiek gali kainuoti naujo komiteto sukūrimas. Todėl dabar jau, kiek žinoma, siūloma atsisakyti vieno komiteto, funkcijas deleguojant kitam. Su tuo būtų galima sutikti, tačiau labai svarbu, kokį turinį turės naujai kuriamas Kultūros komitetas, juk dėmesio kultūrai nebus per daug. Ir tai ne tik vargani kultūros darbuotojų atlyginimai, apie ką daug kalbama, priartinti prie minimalios algos, bet taip pat svarbu, ar komitetas imsisi svarstyti kai kuriuos kitus svarbius klausimus, pavyzdžiui, kad ir svarbius nacionaliniam saugumui. Pavyzdžiui, trečiųjų valstybių propagandinės audiovizualinės produkcijos platinimo, trečiųjų valstybių dezinformacinių televizijos laidų užkardymo politikos formavimo klausimus.

Šiais metais Seime diskutavome su keliasdešimt kultūros srities organizacijų apie Kultūros tarybos projektų vertinimo tvarką. Jos iškėlė daugybę rimtų klausimų, kurie buvo sėkmingai nuskandinti dabartinėje Kultūros ministerijoje. Ar, pavyzdžiui, komitetas svarstys nacionalinio transliuotojo galimybių plėtrą, autorių teisių efektyvesnės apsaugos klausimus? Klausimų yra daug. Todėl aš manau, kad svarbiausias klausimas, koks turinys bus suteikiamas naujai kuriamam Kultūros komitetui ir jo veiklai.

Ačiū už dėmesį. Aš manau, kad dėl kitų Statuto pataisų frakcijos jau yra apsisprendusios, ir šiuo atveju aš manyčiau, kad, kitą kartą siūlant pataisas, aš visada rekomenduočiau, kaip ir dėl kiekvieno įstatymo projekto, įvertinti sąnaudas.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega.

Kalbės kolega K. Glaveckas. Kviečiame į tribūną.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, liberalai ypač į valdymo tobulinimą ir taip pat į Seimo tobulinimą žiūri labai racionaliai ir visų pirma per efektyvumo kriterijus. Tai, kad mes, sakėme, pakoreguosime, sumažinsime Seimo Pirmininko pavaduotojų skaičių iki trijų ar keturių, pasirodo, yra tik kalbos. O realiai tas nėra įgyvendinta. Kiekvieno pavaduotojo išlaikymas, kaip ir kiekvieno naujo komiteto įsteigimas, pirmininko... įsteigimas, kainuoja nemažus pinigus mokesčių mokėtojams. Galiu pasakyti, kad naujo komiteto įsteigimas, aš nekalbu apie Kultūros, kainuos maždaug 40 tūkst., o pavaduotojo institucijos perkėlimas, panaikinimas irgi mažiausiai 50–60 tūkst. kainuos, dar net daugiau, nes pavaduotojas turi didesnę aparatą. Mes pasisakydami dėl struktūros keitimo arba korekcijos, kad būtų įsteigtas Kultūros komitetas, norime du dalykus pažymėti.

Visų pirma, informacinis komitetas, pati problema yra nepaprastai svarbi. Be informacijos, dabar mes patys žinome, jokio valdymo, nieko nėra. Todėl taip mechaniškai permesti be smegenų, be nieko, tiesiog sujungti – tai jokių būdu nebus. Aš žinau, kad šį komitetą jungiant su Ekonomikos komitetu reikia visų pirma pasiekti naują kokybę, kad iš tikro informacija atsidurtų pirmoje vietoje ekonomikos, nes žinių ekonomika dabar yra pagrindinis dalykas. Mes negalime to ignoruoti. Kitaip tariant, sujungdami mes turime gauti naują kokybę. Tas akivaizdu.

Dėl Kultūros komiteto. Be abejo, įmanomas toks atskyrimas, tai valdančiųjų pasirinkimas. Mes, liberalai, pasisakome iš principo už tokią situaciją, bet ne komitetų skaičiaus plėtimą. Mes savo poziciją dėstome.

Toliau noriu pasakyti, kad mes, liberalai, pasisakome už komisijų skaičiaus mažinimą, nes paprasčiausiai daugelis komisijų, nenoriu čia vardinti, kad neįsiseistų meškeriotojai, medžiotojai

ir kiti, jų buvimas primena labai lokalių interesų buvimą ir jų veiklą sudaro arba nuvažiavimas prie Baltijos jūros ar prie ežerų, arba dar kur nors. Tokios komisijos nėra naudingos valstybei, o kainuoja valstybei ir ypač mokesčių mokėtojams.

Dar noriu pasakyti, kad tvarkant visus tuos organizacinius dalykus išėjo taip, kad liberalai yra paskutinėje vietoje, kaip mes kuo nusikalėtę. Mums nieko neduoda, mes nieko neprašome. Mes sakome, kad mes irgi norime dalyvauti valdyme, ir mes turime potencialą tame valdyme dalyvauti, ir negalima to ignoruoti. Aš manau, kadangi visa dauguma pasisako už tai, kad protas daugiau ateitų į valdymą, žinios, patyrimas su naujomis idėjomis, tai mes kviečiame jus visus žiūrėti kur kas palankiau į liberalus, be kurių, žinokite, jokia ekonomika neegzistuoja, išskyrus, žinoma, Šiaurės Korėją. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega, jūs sutaupėte laiko. Kviečiu į tribūną M. Bastį. Prašau, gerbiamas kolega.

M. BASTYS (LSDPF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų svarstant Statuto pataisas, kai mes kalbame apie automobilių naudojimą, vairuotojus, tai galima ir vieną, ir kitą formą priimti, svarbiausia, kad Seimo Pirmininko pavaduotojai tinkamai atstovautų, tinkamai reprezentuotų Lietuvos Respublikos Seimui. Jeigu nebus pablogintos sąlygos, kitaip tariant, bus galima tinkamai atlikti savo tiesiogines pareigas, aš nematau dėl to didelių problemų.

Tačiau kalbant apie Informacinės visuomenės plėtros komiteto naikinimą, prijungiant jį prie Ekonomikos komiteto ar kokiu nors kitoku būdu, manau, čia būtų padaryta nedovanotina žala, iš tiesų mes ir Europos Sąjungos mastu atrodytume nepavydėtina blogai. Per 15 metų į informacinės visuomenės plėtrą yra investuota daugiau kaip milijardas eurų ir toliau šią sistemą reikia tinkamai palaikyti. Negana to, kad ši sistema reikalauja technologinių, ypatingų žinių, vadinasi, reikalinga ir ypatinga parlamentinė kontrolė. Parlamentinei kontrolei buvo skiriama gana daug dėmesio, nes informacinės technologijos nėra namo statymas, kurį mes galime vienaip ar kitaip pačiušinti, matyti, ar gerai ta siena pastatyta, ar blogai.

Informacinės technologijos yra visai kas kita, reikia specialių technologinių žinių. Jeigu mes šią sritį priskirsime Ekonomikos komitetui ar kitam, vienareikšmiškai ši sritis kentės. Tuo labiau kad informacinė visuomenė jau atlieka ir kitą vaidmenį, tai yra valstybės valdymo prasme, horizontaliojoje prasme vaidina svarbią rolę. Taigi, jeigu nenorime padaryti žalos, jeigu norime vadovautis tuo principu, kad mes turime priimti tokius sprendimus, kad jie tarnautų visos tautos gerovei, tai čia visus kolegas, tiek iš opozicijos, tiek ir iš daugumos (šiuo atveju konkrečiai žiūriu į valstiečius ir žaliuosius, kurių iniciatyva yra siūloma šį komitetą naikinti), prašau dar kartą išsiginčyti ir priimti teisingus sprendimus. O teisingas sprendimas yra, kad Informacinės visuomenės plėtros komitetas turi likti. Galbūt gali būti keičiamas pavadinimas į Inovacijų ir technologijų, dėl to aš nesiginčyčiau, tačiau jo prijungimas prie kito komiteto būtų nedovanotina žala. Dėkoju.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Kviečiu į tribūną kolegą V. Juozapaitį. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Pone pirmininke, garbusis Seime, džiugu, kad pradedame savo naują kadenciją nuo ypač turbūt visai Lietuvai, ypač kultūros bendruomenei svarbaus fakto. Seimo statuto pakeitimo tekste yra žyma apie tai, kad po 26 metų nepriklausomybės Lietuvos Seime pačiu aukščiausiu parlamentiniu lygiu bus atkreipiamas dėmesys į tai, nuo ko ir buvo pradėta statyti Lietuva. Drįstu priminti, kad patys žymiausi ir patys aistringiausi Lietuvos nepriklausomybės atkūrėjai gimė pilietine prasme ne kur nors kitur, o kultūros lauke. Netgi konkrečiai Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje buvo patys pirmieji židiniai, iš ko paskui išsiplieskė tas laisvės laužas.

Vakarykščio posėdžio metu ir iš mano komentaro gal kam nors susidarė klaidingas vaizdas ar įspūdis, kad aš prieštarauju Kultūros komiteto įsteigimui. Anaipol. Kita vertus, turėdamas jau ne tik aukštojo mokslo profesūros patirtį, ne tik profesionalios scenos meno patirtį, bet ir parlamentinę patirtį, drįstu teigti, kad atskyrimas tų dviejų dalių – švietimo, mokslo ir kultūros – gali turėti ir neigiamų pasekmių, jeigu tas Kultūros komitetas bus naudojamas, švelniai tariant, ne pagal paskirtį. Kultūra visame pasaulyje naudojama kaip turbūt viena greičiausiai veikiančių minkštosios galios įrankių. Būtent per kultūrą, būtent per tą jautriausią mūsų sielai vietą mūsų nedraugai, *neprieteliai* plauna mūsų smegenis ir po truputėlį plauna mūsų valstybės nepriklausomybės

pamatus. Man labai sukėlė nerimą vienas faktas, vakar apie tai užsiminiau poniai R. Baškienei, dėl Kultūros komiteto numatytų kryptių, iš kurių dingo viena labai svarbi detalė – visuomenės informavimo koordinavimas. Informacinė visuomenė yra labai gerai, bet visuomenės informavimas yra turbūt vienas iš pagrindinių dalykų. Apie tai užsiminė kolega A. Anušauskas, kad tai yra mūsų vienas iš Lietuvos saugumo garantų.

Taigi aš, labai labai sveikindamas tokią iniciatyvą, kviečiu kolegas ir tuos, kurie deleguos savo kandidatus į tą komitetą, daryti tai ne pagal kokį nors pramoginį požiūrį, kaip tie žmonės šoka ar dainuoja, bet pagal tai, kaip jie supranta Lietuvos kultūros prasmę ir esmę, kaip Lietuvos identiteto ir vieną iš svarbiausių saugumo garantų.

Baigdamas noriu pasakyti, kad Seimo Pirmininko pavaduotojų skaičius, žinoma, neatlaiko jokios kritikos, turint omeny visą rinkimų leksikos rinkinį. Išties čia vėlgi aš tai grindžiu savo parlamentine praktika ir tuo, ką aš matau, na, penkiems pavaduotojams, ko gero, bus ankšta, nes matome, kad kol kas tik vienas sėdi ir pirmininkauja. Manychiau, kad jeigu būtų atkreiptas dėmesys ir viena iš tų vietų, juolab kad vakar viena liko laisva, atitektų kitai opozicinei partijai, tai išties leistų daugiau susikalbėti jūsų ir opozicinei pusėms. Linkiu konstruktyvios sėkmės.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Kviečiu į tribūną I. Šiaulienę. Ji kalbės frakcijos vardu, o tai reiškia, kad ji gali kalbėti iki septynių minučių. Prašom, gerbiama kolege.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, informacinė visuomenė ir jos plėtra tai nėra visuomenės informavimas. Atskirkime šituos reikalus. Pirmas punktas.

Antra. Nesidžiaugiu, kad mes savo darbą pradedame nuo paklydimo. Aš labai stengiausi, kad šito paklydimo valdančioji dauguma išvengtų, bet įtariu, kad, matyt, man nepavyks. Ne todėl, kad norėčiau ar turėčiau kokį nors asmeninį interesą išsaugoti komitetą. Išivaizduoju, kad tą lygį, kurį šiandien informacinės visuomenės plėtros srityje yra pasiekusi Lietuva, gana aukštą lygį, mes nedalyvaujame kosmoso programose, dabar, formaliai žiūrėdami į komitetų skaičių arba į paplitusią legendą, kad šitame komitete nėra ką veikti, jie ten atsipūtę dirba... Turiu pasakyti, kad komiteto kuriojamų sričių arba pagrindinių konceptualių įstatymų skaičius yra ne mažesnis negu kitose srityse ir suskaičiuoju jų net 12. Ne šiaip įstatymėlių, o labai rimtų.

Toliau. Manau ir teikiau siūlymus, ir mes įregistravome, kad laikas yra keisti pavadinimą, kadangi keičiamas Statutas, kad komitetas vadintųsi ne Informacinės visuomenės plėtros, o eitu me pirmyn žinodami, kur juda globalus pasaulis ir kur Lietuva, kaip pažangi Lietuva, kad ji galėtų konkuruoti ir lokaliaje rinkoje, tai turėtų mažiausiai vadintis Inovacijų ir technologijų komitetu. Man labai neramu, kad A. Kubilius, įdėjęs tiek energijos, kad būtų mūsų žinių visuomenė, bet šito pavadinimo atsisakome, nes šiandien nei europiniuose aktuose, nei kitur šita sąvoka nevartojama, einama prie kitų konceptualių pavadinimų, labai ramiai išbraukė šitą komitetą, teikia pataisą ir net neįrašo nieko apie inovacijas lygiai taip pat, kaip ir skardžiabalsis kolega Remigijus. Kolegos, pasižiūrėkite. Neužtenka *copy paste* padaryti, kad paimsime iš informacinės visuomenės, ką mes įregistravome, įdėsime į Ekonomikos komitetą ir problema bus išspręsta.

Dar daugiau. Problema yra koordinavimo, kaip ta plėtra vyks ir kaip bus panaudojamos visos lėšos. Gerbiamieji, mes teikiame įstatymo pataisas, skaičiuojame, kiek sumažės vairuotojų, bet kur pinigai plauks upeliu, mes nepasižiūrime. Bijau, kad taip ir liks. Todėl, kad tai, kas susiję su informacine visuomene, tikrai yra horizontalus reikalas ir šiandien valstybėje neturime institucijos, kuri pakankamai dėmesingai sektų procesą, ar visos strategijos, kurios valstybėje šiandien priimtose, turi eiti ta kryptimi, ar ne laikas keisti, tobulinti ir priimti naujus sprendimus. Tokio komiteto net nelieta. Pavyzdžiui, elektroninis parašas. Šiandien akivaizdu, kad ta strategija, kuri patvirtinta, nėra aktuali. Visi eina prie paprastesnio parašo – mobiliojo. Mes patys, Seimo nariai, turime su visais priedėliais... Kas iš mūsų dirba? Niekas. Nepatogu ir t. t. Tokių pavyzdžių – e. sveikatos, kur išlaidos didžiausios, ir neturime, tai bus dar blogiau. Tai bus tikrai dar blogiau.

Jaunieji koalicijos partneriai, noriu priminti tikrai graikų išmintį: „Bijokite danajų, teikiančių dovanas.“ Danajai su dovanom mums iš dešinės. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Kviečiu į tribūną kolegą G. Landsbergį. Kolega G. Landsbergis taip pat kalbės frakcijos vardu. Taip? Prašom. Noriu paprašyti A. Salamakino, kad

vis dėlto savo telefoną nustatytų begarsiu režimu, jeigu galima. (*Balsas salėje*) Perjungtų. Ačiū už pataisymą. Prašom, gerbiamas kolega.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Frakcijos, matyt, danajų tikrai. Viena kita pastaba gerbiamai I. Šiaulienei apie informacines technologijas XXI amžiuje. Čia būtų jau... Mes pasiekėme tokią situaciją, kurioje apie informacinių technologijų plėtrą yra tas pats kalbėti kaip apie rašomųjų priemonių plėtrą. Kai kurie dalykai yra tiesiog priemonės ekonomikai plėtotis ar geresniam išsilavinimui įgyti ir t. t., ir t. t. Kolegos tai patvirtina, kad komiteto, kuris šiandien dalinasi funkcijas tarp ekonomikos ir švietimo, iš tikrųjų tampa labai neaiškios funkcijos.

Prie ko aš noriu priėti? Kad, viena vertus, bent jau kiek teko irgi matyti europinę praktiką ar Europos Parlamente, susidaranti nauja valdančioji dauguma turi turėti instrumentus savo programai įgyvendinti. Tie instrumentai gali būti nauji komitetai, nauja struktūra, galbūt naujos ministerijos arba kaip nors kitaip matoma valstybės sandara. Tai nėra blogas dalykas savaime.

Dabar esmė yra ta, kad šiandien, deja, mes vis dar kalbame tikrai apie formą, ne apie turinį, ar tai būtų Kultūros komitetas, ar tai būtų vieno ar kito komiteto panaikinimas ir t. t., vis dar nėra aišku, kas ten bus. Kultūros komitetas – šauni idėja, tačiau kokius teisės aktus jis svarstys, kokias iniciatyvas jis teks? To diskutuoti kol kas mes dar negalime, nes negirdėjome ir tai nebuvo niekur aptarta. Formos prasme mintis įdomi, bet turinys, matyt, dar...

PIRMININKAS. Prašau iš vietų nereplikuoti, kolegos. Atsiprašau jūsų. Gerbiamas kolega Žemaitaiti! Prašom tęsti.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Iš principo vėlgi remdamiesi vakarietiška praktika, mes remiame ir iš principo palaikome idėją valdantiesiems susikurti savo instrumentą. Lygiai taip pat šalia to noriu pridurti, kad vakar vakare kilęs neaiškumas dėl vieno naujo papildomo komiteto įsteigimo iš tikrųjų kelia nerimą dėl to, kad reikės papildomų lėšų. Papildomos lėšos nėra suplanuotos. Tai iš tikrųjų siunčia netinkamą signalą visuomenei, kuriai būtent mes visi kartu mėginame dabar pasakyti, kad grąžinsime pasitikėjimą Seimu, bet kartu didindami išlaidas naujam komitetui. Su tuo sveikinu.

Dabar dar klausimas dėl Statuto pataisų, kurios yra susijusios su vadinamųjų privilegijų mažinimu. Mes jas palaikysime, tikrai lygiai taip pat tikimės, kad tai yra tikrai pirmieji žingsniai, tikrai skirti ne tik tam, kad būtų sužibėta rinkėjų akyse, bet tai yra nuoseklios privilegijų mažinimo programos pradžia. Kolegos, gero darbo! Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. M. Adomėnas. Kviečiu į tribūną M. Adomėną. Kol eina, prašau R. Žemaitaitį. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Aš tiesiog, pirmininke, savo jaunajam kolegai. Iš tikrųjų visa tai yra surašyta, kokie įstatymai, kokie kuravimai ir panašiai. Prieš išeidamas į salę, paskaitykite. Nelaiškite kitų Seimo narių tikrai kvailiais.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jūs abu jauni. M. Adomėnas. Prašau.

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tiesų galiu tik prisidėti prie to, kad Informacinės visuomenės plėtros komitetas, kai mes informacinę visuomenę kiekvienas turime savo kišenėje, yra pasenęs. Taip, yra specializuotos užduotys ir specializuotos temos, bet tam užtenka pakomitečio didesnio komiteto sudėtyje. Čia lygiai taip pat, kaip sakyti, kad, žiūrėkite, kokios yra farmacijos pramonės apimtys, turėkime specialų farmacijos komitetą, atskirą nuo Sveikatos reikalų komiteto. Tai būtų absurdiška. Iš tiesų, man atrodo, pačiu laiku yra iškeltas klausimas apie Informacinės visuomenės plėtros komiteto ateitį. Tikrai siūloma jo pertvarka į Inovacijų ir technologijos komitetą, man atrodo, yra nepatenkinamas toks pusžingsnis – nei žingsnis, nei pasilikimas vietoje. Priskirtos papildomos funkcijos, kurios iš tiesų kelia klausimą apie vaidmenų dubliavimą, nes tada technologijų ir mokslo apimtims jis dubliuosius su Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto darbu. Inovacijos, be abejo, dubliuos Ekonomikos komitetą ir nebus bendro matymo. Vis dar pasilikusios informacinio lauko priežiūros funkcijos – ir su NSGK, ir su Kultūros komiteto funkcija. Kitaip tariant, tuo metu, kai mums reikia koordinuoti, telkti ir strategiškai planuoti ateitį, mes įkuriame dubliavimą ir tokį nei pakartą, nei paleistą komitetą.

Taigi išeitys yra dvi: arba naikinti, kaip, mano supratimu, būtų teisingiau, Informacinės visuomenės plėtros komitetą, kuris nepaisant gražių žodžių žmonių, kurie arba užėmė tą postą,

arba tikisi jį užimti, apie jo svarbą, vis dėlto nepasižymėjo nei jam tenkančių įstatymų projektų kiekiu, nei dažnu darbu.

Antras variantas, kurį būtų galima svarstyti – iš tiesų pasižiūrėti į kitų šalių praktiką, kokios institucijos reguliuoja, svarsto, aptaria, diskutuoja valstybės strateginę raidą, nes kai IVPK buvo sukurtas, tai informacinė visuomenė buvo žingsnis į priekį, pažangos pagrindinis mechanizmas. Čia Suomijos pavyzdys, kur parlamente veikia ekspertų labai aukštai rekomenduojamas ateities komitetas, kuris aptaria strategines reformų kryptis, svarsto, kaip paskirstyti išteklius, kaip koordinuoti parlamente skirtingų komitetų veiklą, kad tos reformos galėtų įvykti ir viena kitai netrukdytų, mums būtų sektinas modelis. Todėl kaip pasiūlymą, kuris būtų tas variantas, jeigu vis dėlto būtų apsispręsta nenaikinti šio komiteto, nors, mano supratimu, tai būtų paprasčiausias kelias, yra pateiktas pasiūlymas iš esmės transformuoti jį į Reformų ir pažangos komitetą, kuris galėtų matyti globalesnį reikalingų pokyčių ir reformų vaizdą, planuoti ilgalaikę perspektyvą, koordinuoti, na, ir taip prisidėti prie konkurencingos, dinamiškos, gebančios vystytis ir nepasimesti toje valstybės kūrimo raidoje. Kolegos, aš kviečiu atkreipti dėmesį į tas pataisas ir labai rimtai jas pažiūrėti. Neturime prabangos dabar transformuoti į tokį nei pakartą, nei paleistą komitetą, reikia arba naikinti, arba iš tikrųjų sukurti instituciją, kuri tarnautų esminei Lietuvos pažangai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Kviečiu į tribūną P. Gražulį. Prašom, kolega.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamieji Seimo nariai, pradėdamas kalbėti noriu šiek tiek pašmaikštauti. Susitiko dviejų šalių politikai – Lietuvos ir Šveicarijos ir Lietuvos politikas klausia: „Klausykite, kam jums reikalinga Jūrininkystės ministerija, kad jūs neturite nei vandenų, nei nieko?“ O tas sako: „O kam jums reikalinga Teisingumo ministerija? Lietuvoje vis tiek to teisingumo nėra.“

Aš manau, kad jeigu bus vienokia ar kitokia ministerija ar vienas ar kitas komitetas, tai nuo to vargu ar padaugės kultūros. Ir iš tikro, ar Lietuvoje daugiau teisingumo, kad yra Teisingumo ministerija? Aš noriu kalbėti už valstiečius. Jie lyg ir pateikė tokią idėją ir dabar kurie nebando apginti savo pozicijos, man net nelabai aiški jūsų pozicija, aš tik suprantu, jūsų generalinė politika buvo taupyti, racionaliai naudoti lėšas. Tai yra logiška. Ir vietoj septynių dabar išrinkti keturi Seimo vicepirmininkai. Tai yra tikrai ženklus taupymas, beveik dvigubai sumažinta.

Dabar dėl komitetų. Aš manau, kultūra ir švietimas beveik neatskiriamos sritys. Kaip juos čia galima visiškai vieną nuo kito atskirti? Jie turi sąveikauti, nes be švietimo nebus kultūros, be kultūros nebus švietimo. Tačiau mūsų „Tvarkos ir teisingumo“ užregistruota jums tiesiog pagalba – mažinkime tų komitetų skaičių, tai yra Informacinės visuomenės plėtros komitetą prijunkime prie Ekonomikos komiteto. Tai vėl savotiškai viena iš ekonomikos varomųjų dalių informatika. Kuo labiau sujungsime, kuo stambesni dariniai, tuo bus gal daugiau susikalbėjimo.

Iš principo norėčiau kalbėti, kodėl šiandien mes nagrinėjame ištraukę iš visų komitetų, iš visų komisijų tik vieną? Jeigu pažiūrėsime dabar komisijas, yra Antikorupcijos komisija, Energetikos komisija, Etikos ir procedūrų komisija, Jaunimo ir sporto reikalų komisija, Jūrinių ir žuvininkystės reikalų komisija, Konstitucijos komisija, Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisija, Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisija, Litanistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo komisija, Migracijos komisija, Narkomanijos ir alkoholizmo prevencijos komisija, Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisija, Peticijų komisija ir kitos laikinosios komisijos. Ar nereikėtų peržiūrėti iš esmės jas visas, ne dėl vienos komisijos čia ir komiteto nagrinėti, visus komitetus iš esmės peržiūrėti, padaryti galbūt tokią rimtesnę diskusiją ir tada iš esmės spręsti šituos klausimus.

Aš manau, kad iš išvardintų komisijų bent trys tikrai nereikalingos, jos faktiškai Seime nieko neveikia. Arba galima sujungti, iš trijų padaryti dvi ar panašiai. Man tai toks labai neracionalus darbas, kada tikrai ne iš principo bandoma peržiūrėti komisijų darbą, komitetų darbą, o kažkaip dėl vieno diskutuojama. Todėl aš siūlyčiau gerbiamiems valstiečiams dar galbūt pertrauką paimiti, sėsti, iš esmės pasižiūrėti visas komisijas, visus komitetus. Tokiu atveju, aš manau, mes galėtume priimti racionalų sprendimą. Mes tikrai už tai, kad būtų efektyviau valdoma, kad būtų racionaliau valdoma, kad būtų taupomos biudžeto lėšos, bet šiandien aš to nematau.

Dabar dar vienas dalykas vėl. Pažiūrėkite, sudaryta Vyriausybės programa. Tikrai buvo rinkiminė labai plati Valstiečių ir žaliųjų partijos programoje kultūros dalis, jos dabar neliko. Jūs at-

sisakėte Vyriausybės programoje. Jeigu Vyriausybės programoje nėra tos programos dalies apie kultūrą, tai kam reikalingas Kultūros komitetas? Įsteikite pakomitetį prie Švietimo ministerijos kultūros ir tikrai darniai darbuosis, ir galės išreikšti save, savo požiūrį ir matyti svarbiausius klausimus.

Todėl aš labai geranoriškai jums patariu, gerbiamieji, gal susitelkime ir pakalbėkime ne apie vieną kokį nors komitetą ar komisiją, o kalbėkime apie visumą, kaip racionaliau valdyti Seimą ir taupyti Lietuvos gyventojų lėšas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega. Kviečiu M. Majauską. M. Majauskas kviečiamas į tribūną. Prašom.

Dėl vedimo tvarkos. Prašom, kolega V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Tikrai P. Gražuliui replika dėl kultūros. Jinai liko. Jeigu skaitytumėte mūsų programą, tai rastumėte. Tiesiog neskaitykite antraščių, juk pats minėjote ne kartą, kad antraštes skaityti negerai, tai paskaitykite visą straipsnį ir mūsų programą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašau, kolega M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Vakar čia vėlyvą vakarą stovėjau pirmą kartą ir kreipiausi į valdančiąją daugumą. Na, šiandien esu lengvai apžavėtas savo debutanto sėkmės. Kviečiau nebalsuoti už A. Butkevičių, ir jūs išgirdote mane.

Aš šiandien nustebintas tokios sėkmės stoviu prieš jus vėl čia ir noriu pasveikinti su labai teisinga iniciatyva. (*Triukšmas salėje*) Iniciatyva peržiūrėti Seimo statutą ir visų pirma naikinti privilegijas. Ir tą seniai reikėjo padaryti. Na, reikėtų peržiūrėti ir parlamentines lėšas, parlamentinių lėšų naudojimą automobilių nuomai. Iš tikrųjų Seimo nariai turi tikrai pakankamą atlyginimą ir gali už tą atlyginimą nusipirkti automobilį, o jeigu ir neužtektų tų lėšų, pasinaudoti viešuoju transportu. Yra tikrai labai gerų pavyzdžių. Buvęs mano kolega G. Paluckas, socialdemokratų vice-meras Vilniaus mieste, naudojasi viešuoju transportu kiekvieną dieną ir tai jam tikrai atneša daugiau supratimo, kaip būtų galima jį tobulinti. Tai čia galbūt mums visiems būtų dėl to sveikiau.

Tokios iniciatyvos yra svarbios sugrąžinant, atkuriant pasitikėjimą Seimu ir parlamentu. (*Triukšmas salėje*) Bet to neužteks. To neužteks ir čia reikės pozityvios darbotvarkės. Siūlymas skirti daugiau dėmesio kultūrai, mano supratimu, yra labai teisingas ir labai svarbus, ir labai laiku. Ir su tuo aš taip pat sveikinu.

Bet čia siūlau nesustoti ir eiti toliau, nes pozityvios darbotvarkės neužteks ir reikės sugrįžti prie labai skaudžių temų. Ir aš tikrai jums atsibosiu kalbėdamas apie pačias skaudžiausias, kurios man atrodo be galo svarbios. Reikia peržiūrėti komisijų sudėtį. Aš kviečiu pagalvoti apie naujos komisijos steigimą – Savižudybių prevencijos komisiją. Aš tikrai matau daug rimtų žmonių, kurie sutiktų dirbti, mano supratimu, toje komisijoje. Čia matau ir D. Šakalienę, ir A. Verygą, ir A. Armonaitę, kuri turi daug patirties, ir galbūt V. Sinkevičių, ir galbūt iš socialdemokratų. Manau, kad būtų labai rimta komisija, kuri galėtų tikrai imtis parlamentinės kontrolės, žiūrėti, kaip šita problema yra sprendžiama.

Dar kartą sveikinu už puikias iniciatyvas ir kviečiu čia nesustoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega. Kviečiu į tribūną D. Kreivį. Prašom, kolega. (*Balsai salėje*) D. Kreivys! Ar nėra D. Kreivio? (*Balsas salėje: „Nėra.“*) Tada kviečiu kolegą R. Sinkevičių. Prašom.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, mieli kolegos, noriu priminti pagrindinę Seimo narių ir Seimo funkciją – įstatymų leidybą ir parlamentinę kontrolę. Taigi šnekėdami apie Informacinės visuomenės plėtros komiteto funkcijų perkėlimą ar naikinimą turėtume pasižiūrėti, kaip šito instrumento nelikus mes įgyvendinsime įstatymų leidybos ir parlamentinės kontrolės funkcijas. Keletas skaičių, išskyrus tuos, kurie buvo minėti.

Šiandien Lietuvoje egzistuoja 196 duomenų bazės. Jos yra ir privačiose įmonėse, ir valstybinėse, jos nėra jokių būdu sujungtos. Šiandien egzistuoja atsiskaitymo problema tarp duomenų bazės. Šiandien mes turėtume turėti politinę valią padaryti taip, kad visos duomenų bazės turėtų tam tikras jungtis ir tarnautų Lietuvos piliečiams, valstybinėms institucijoms ir privačiam verslui. Tą nėra taip paprasta padaryti. Jau pakeliui į Seimą ir netrukus, turbūt savaitės laikotarpiu, čia atsiras Informacinės visuomenės išteklių konsolidavimo įstatymas. Prie jo buvo labai smarkiai

dirbta, tai rodo vien pastabų ir pasiūlymų skaičius. Buvo gauta virš 360 pastabų ir pasiūlymų. Juos visus reikia kaip nors suderinti, nesukeliant antagonizmo, nesukeliant kitų neigiamų pasekmių, pagaliau nesudarant sąlygų skundams Europos Komisijai ir Tarybai dėl skaitmeninės darbotvarkės nevykdymo Lietuvoje. Aš manau, kad čia vienas iš rimčiausių įstatymų aktų, kuris ateis ir kardinaliai keis tvarką tam, kad investuoti pinigai – virš 1 mlrd. eurų – būtų panaudoti piliečių, valstybės institucijų ir privataus verslo labui.

Aš dar visiškai nešneku apie interneto plėtrą kaimo vietovėse – RAIN-3 ir taip toliau, kur mes taip pat negalėtume atiduoti pozicijų, kur šiandien iš esmės Europoje pirmaujame ir gauname prizus. Taigi aš sutinku, kad reikia taupyti, bet aš nesuprantu taupymo tiesmukai. Štai panaikinsime ir sutaupysime. Aš suprantu, panaikinkite Seimą, sutaupysime pinigų – beveik 30 mln. eurų, bet ką prarasime? Reikia žiūrėti ir į antrąją pusę. Todėl dėl vieno komiteto arba vienos funkcijos supaprastinimo, kai sutaupysime 40 tūkst. eurų, kaip profesorius K. Glaveckas sakė, mes nesuskaičiavome, ką prarasime, aš manau, kad tie 40 tūkst. pasirodys juokinga suma, jeigu mes negalėsime gauti europinių pinigų tolesnei informacinės visuomenės plėtrai.

Manau, kad šitos funkcijos pridėjimas prie Ekonomikos komiteto, kuriame aš tris kadencijas dirbau ir kuris kuruoja, tiesą sakant, tris ministerijas – Ūkio, Energetikos, Susisiekimo, dar pridėjimas vienos funkcijos, kuri taip pat infrastruktūrinė funkcija, aš nesakau, kad neatitinka turinio, bet, matyt, būtų nepakeliama našta tiek biuro darbuotojams, tiek komiteto nariams, Seimo nariams, kurie dirbs tame komitete. Nediskutuoju tiesiog dėl pavadinimo, kaip jį pavadinsi, kaip Suomijoje – Ateities komitetas, kur mes pirmą kartą prieš daugelį metų su gerbiamąja I. Degutienė lankėmės ir domėjomės, kaip suomiai padarė, aš galvoju, kad jie padarė žiūrėdami į ateitį. Todėl, žiūrėdami į ateitį, žiūrėdami į perspektyvą, žiūrėdami į debesų kompiuteriją, į duomenų saugojimą debesų kompiuterijoje, mes neturėtume daryti tokios strateginės politinės klaidos.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega. Gerbiamieji kolegos, pabandysiu šiek tiek palengvinti mums visiems darbą, kad ir kokybė nenukentėtų. Kadangi buvo pasiūlyta ypatinga skuba, aš siūlau po svarstymo bendru sutarimu pritarti ir tada mes pereitume prie pataisų. (*Balsai salėje*) Kad pasinaudotų informacinėmis technologijomis visi kolegos, kurie debiutuoja Seime, siūlau įsijungti lentelę, kur yra visos pataisos, mes dabar paeiliui svarstytume pataisas. Galime taip padaryti? Galime. Ačiū. Dėl vedimo tvarkos – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš, gerbiamieji kolegos, norėjau pasinaudoti Statuto teise, nes I. Šiaulienė paminėjo mano vardą, beveik šventą, ir kėlė abejonių, kaip čia gali būti, kad aš pats siūlau Informacinės visuomenės plėtros komitetą savo pataisose naikinti. Aš noriu pasakyti paprastą tiesą – gerbiamoji Irena negali paneigti tos tiesos, kad tiek laiko, kiek veikia atskiras Informacinės visuomenės plėtros komitetas, tiek laiko Lietuva išliko pagal inovatyvios ekonomikos plėtrą paskutinė Europos Sąjungoje. Kodėl taip yra įvykę? Todėl, kad buvo bandyta atskirti informacinę visuomenę nuo ekonomikos plėtros. Reikia daryti paprastą išvadą: reikia grąžinti visus klausimus, susijusius su informacine visuomene, prie ekonomikos tam, kad pasiektume greitesnio ekonomikos inovatyvumo augimo. Jeigu nieko nekeisime, liks taip, kaip dabar, ir bus blogai. Vieną pastebėjimą dar tik norėčiau pasakyti, I. Šiaulienė užsiminė apie terminus, čia jau rimtas klausimas, mano įsitikinimu, tai, ką aš matau, ir čia R. Karbauskio paskutinėje versijoje...

PIRMININKAS. Kolega, dvi minutės.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). (Aš baigiu, tuoj pat.) Informacinė visuomenė yra siauriau negu žinių visuomenė, skaitmeninė ekonomika yra siauriau negu žinių ekonomika. Nes jeigu mes įvesime terminus „informacinė visuomenė“ ir „skaitmeninė ekonomika“, vadinasi, koncentruosimės tik į tai, kas tiesiogiai yra susiję su informacinėmis technologijomis. Išmesime patys iš terminų tai, kas yra biotechnologijos, fotonika ir taip toliau. Čia siūlyčiau atsargiai pažiūrėti į terminus.

PIRMININKAS. Jūs pateikėte pataisas, dar turėsite galimybę pasisakyti. P. Gražulis, ir einame prie pataisų.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke...

PIRMININKAS. Atsiprašau, Petrai, truputį sustabdom.

Kolegos, šitos visos pataisos, dar kartą pasakau, yra jūsų kompiuteryje, mūsų kolegos padės, jeigu kas negali įsijungti, ir jūs galėsite sekti visas pataisas, gerai? Ačiū.

Prašau, Petrai.

P. GRAŽULIS (TTF). Kadangi ir mano buvo paminėtas vardas, tikrai šventas, tai tikrai nepiktybiškai aš paminėjau, kad iš valstiečių programos dingo kultūrinė dalis, kadangi perskaičiau ne vieną portalą, bet vieną iš jų turiu rankose – straipsnis „Socialdemokratų pėdsakai naujos Vyriausybės programoje. Dalis valstiečių pažadų jau dingo“. Čia rašo: „Valstiečių kultūros programa dingo.“ Todėl aš jūsų atsiprašau, nes aš rėmiausi, be abejonės, žiniasklaida. Visiškai nepiktybiškai kažką norėjau pasakyti žaliesiems, bet pasakiau tai, ką perskaičiau. O kad kažkur būtų paneigimas, jo nebuvo, todėl aš pagalvojau, kad tikrai tos nuostatos Vyriausybės programoje nebeliko.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū, kolega.

Pereiname prie pataisų. Pirmoji pataisa dėl 2 straipsnio 24... yra Seimo nario J. Razmos... (*Balsai salėje*) Atsiprašau, 1 straipsnis. 15² pakeitimas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Priimame. 2 straipsnis. 24 pakeitimas. Siūloma pakeisti. (*Balsai salėje*) Yra gerbiamojo kolegos J. Razmos pataisa pakeisti šį straipsnį. Gal jis pats pasakys, jis tiesiog siūlo vietoje penkių keturis.

Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, čia tuoj po rinkimų taip jau sutapo, kad buvo įregistruota ir mano pataisa, ir laimėjusios partijos lyderis taip pat aiškiai viešai pasakė, kad tikrai pakanka trijų Seimo Pirmininko pavaduotojų. Pagal čia esančias funkcijas, pagal darbo krūvio pasidalinimą tikrai jų pakanka. Aš taip pradžioj pasiūliau dėl šio projekto, bet kadangi taip jau atsitiko, vakar jau yra išrinkti keturi pavaduotojai, tai dabar čia siūlyti tris būtų neracionalu. Palkime tai galbūt ateičiai, gal kada nors sugebėsime tai priimti. Šiuo atveju aš siūlau bent jau apsiriboti tuo skaičiumi, kiek Pirmininko pavaduotojų yra išrinkta, tai yra keturiais, ir užbaigti tą politinį turgų, kol čia rinkimus į pirmininko pavaduotojus pralaimėjęs kandidatas sugalvos ar nesugalvos, tikrai užtenka tų keturių pavaduotojų, fiksuojame skaičių ir baigiame tą procesą.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai. Vienas – už, vienas – prieš. G. Steponavičius – už.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Liberalų sąjūdžio frakcija mano, kad kryptis, kuri yra pasirinkta mažinti pavaduotojų skaičių, yra teisinga, bet mums yra nepriimtina, kad išties tai yra daroma opozicijos galimybių dalyvauti sprendžiant Seimo vadovybės klausimus sąskaita. Aišku, mes dabar balsuosime už J. Razmos pasiūlymą, bet mes negalėsime pritarti visam straipsniui, nes jame... Atitinkamai įvykęs vakarykštis balsavimas parodo valdančiųjų valią, kad pirmiausia rūpi savo žmonių delegavimas į pozicijas, o ne daugumos ir mažumos balanso įtvirtinimas. Todėl už šią pataisą, bet prieš visą straipsnį.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš kolega – P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiamoji opozicija, iš tikro aš suprantu, kad kuo labiau trikdysite darbą, tuo jūs įvertinsite savo darbo, sakykime, kokybę. Mes tikrai darome tai, kad būtų patenkintas visų frakcijų atstovavimas. Jeigu ankstesniame... Ir kartu sumažinti pavaduotojų skaičių. Ankstesnėje kadencijoje buvo numatyta iki septynių pavaduotojų, mes dabar norime sumažinti iki penkių pavaduotojų.

Antras dalykas yra tai, kad tai kaip tik ir užtikrina kokybišką Seimo darbą, kuris reikalingas tam, kad ir opozicijai atstovautų visavertiškai. Jūs dabar manote, kad dar reikia sumažinti skaičių dėl sumažinimo. Man atrodo, tikrai nedarykime veiksmo dėl veiksmo.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega. Kolegos, balsuojame dėl Seimo nario J. Razmos pasiūlymo. Kas pritariate J. Razmos pasiūlymui sumažinti Seimo Pirmininko pavaduotojų skaičių ir parašyti ne daugiau kaip keturi, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas. Kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 129 Seimo nariai. Už – 48, prieš – 69, susilaikė 12. Nepritarta.

Kolegos, dabar dėl viso 2 straipsnio. Motyvai už ir prieš. Nėra. Balsuojame dėl viso 2 straipsnio. Kas palaiko, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Kolegos, priimu, pagal Statutą tam, kad priimtume šį straipsnį (čia yra Statutas), reikia 71 balso. Reikia 71 už. (*Balsai salėje*) Nepritariate pataisai. Lieka 5, taip.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 132 Seimo nariai: už – 107, prieš – 15, susilaikė 10. Pritarta.

Kolegos... Minutėlę, Petrai. Dar turime balsuoti už 1 straipsnį, už visą. Kas palaiko šį straipsnį, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Taip pat reikia 71 balso už. Prašom balsuoti. Balsavimas pradėtas. Dėl viso 1 straipsnio.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 135 Seimo nariai: už – 121, prieš – 1, susilaikė 13. 1 straipsniui pritarėme.

3 straipsnis. Gerbiamieji kolegos, yra Seimo narių R. Karbauskio ir R. Žemaitaičio pataisos. Prašom. Ir Seimo nario A. Kubiliaus. R. Karbauskis pristato. Prašom, Ramūnai.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Mes teikiame siūlymą 43 straipsnyje išbraukti Inovacijų ir technologijų komitetą, atsiranda 7 numeris – Kultūros komitetas. Toliau mes teikiame pasiūlymus dėl veiklos kryptių.

PIRMININKAS. Ne, tik šitą pataisą. Paskui bus kryptys, dar prieisime prie jų.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Atsiprašau.

PIRMININKAS. Prašom.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Manau, kad šitas pasiūlymas iš tikrųjų yra mūsų visų aptartas Seinių sueigoje kaip teisingas sprendimas, kad Inovacijų ir technologijų komiteto mes nesteigiame, arba, kitaip sakant, nepratęsiame egzistuojančio komiteto veiklos, nes jis dubliavo kitų dviejų komitetų užduotis. Mes tiesiog stipriname Ekonomikos komitetą ir Švietimo ir mokslo komitetą.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Kubilius. Pataisa iš esmės identiška, bet prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš jau tą sakiau, aš pritariu tam, ką ir G. Landsbergis sakė, Kultūros komitetas, be abejo, yra valdančiųjų apsisprendimo reikalas, kaip instrumentas jų programai įgyvendinti, aš čia gal ir galėčiau kitaip žiūrėti, bet tai jų sprendimo reikalas.

Dabar dėl Inovacijų ir technologijų, aš tikrai manau, kad čia galima nelaužyti iečių. Iš tikrųjų toks komitetas kažkada buvo sukurtas, aš dar gerai atsimenu, ir G. Babravičius buvo, ir aš, buvome to komiteto entuziastai, bet reikia pripažinti labai realiai, žiūrėkite, kiek prabėgo, gal dešimt metų, ypatingų pasiekimų dėl to, kad mes turėjome atskirą komitetą, nematome. Priešingai, tai, kad bandome informacines technologijas ir inovacijas svarstyti atskirai nuo ekonomikos, mano įsitikinimu, tai yra klaida. Mes neturime tiek daug žmonių Seime, kurie šitoje srityje galėtų jaustis gana stiprūs ekspertai, kad atskirai padalinę galvotume, kad kažką galime pasiekti. Jau geriau tada Ekonomikos komitete turėti bendrą ir šitą sritį, kad Ekonomikos komitetas būtų už tai atsakingas, ir galbūt Ekonomikos komitete steigti pakomitetį, atsakingą už inovacijas ir visą žinių ekonomikos plėtrą, tai būtų daug racionaliau. Siūlau tam pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamieji kolegos. Mes dabar kalbame apie dvi pataisas. Jos vienos. Už – P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamieji Seimo nariai, aš manau, kad yra labai racionalu, logiška, konstruktyvu ir tikrai reikia pritarti. Sveikinu už tokią pataisą.

PIRMININKAS. Prieš – M. Bastys.

M. BASTYS (LSDPF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, iš tiesų negalima pritarti. Pirmiausia norėčiau priminti, ką buvo padariusi dar A. Kubiliaus Vyriausybė, kada Informacinės visuomenės plėtros komitetas buvo prie Vyriausybės, jie pažemino statusą ir priskyrė prie Susisiekimo ministerijos ir tai jau turi tam tikrų pasekmių.

Dabar truputį statistikos. Seimo pavedimai komitetams, pavyzdžiui, Ekonomikos komitetui per praeitą kadenciją buvo 108 pavedimai, biuro darbuotojų yra aštuoni, daliname iš dviejų, vadinasi, 54 vienam darbuotojui tenkančių darbų.

Informacinės visuomenės plėtros komitetui, keturi biuro darbuotojai, 57 pavedimai. Švietimo, mokslo ir kultūros komitetui 61 pavedimas, jeigu atskiri Kultūros komitetą, lieka 30, lyginant su praeita kadencija.

Dėl parlamentinės kontrolės. Ekonomikos komitetas vykdė 15 parlamentinės kontrolės darbų, Informacinės visuomenės – 35, šiuo atveju Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas – 75. Ta prasme darbų apimtys iš tiesų yra gana didelės. Vien tik dėl teisės aktų štai Informacinės visuomenės plėtros komitetas kuruoja 12 teisės aktų, tai yra irgi gana didelė apimtis.

Dar kartą pakartosiu – skaitmeninė darbotvarkė Europos Sąjungos mastu vaidina didelį vaidmenį. Vien tik informacinės technologijos šiandien skatina visą mūsų ekonomiką – tiek Lietuvos, tiek ir visos Europos Sąjungos. Jeigu mes kalbame apie pasiekimus, tai šiandien Lietuva vien tik infrastruktūros srityje pirmuoja ne tik Europos Sąjungoje, bet ir visame pasaulyje. Be abejo, yra sričių, kur mes atsiliekame. Ir, be abejo, norisi lygiuotis į Estiją, kuri yra pasivadynusi E. Estija, ji tikrai rodo neblogus pavyzdžius, nuo kurių Lietuva neturi teisės atsilikti. Dėkoju. Pritarkime šiam siūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega. Balsuojame. Kas pritaria Seimo narių R. Karbauskio ir R. Žemaitaičio ir iš esmės tokiai pačiai A. Kubiliaus pataisai, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavimas pradėtas. Balsuojame dėl pataisų. Dar dėl šio straipsnio yra viena M. Adomėno pataisa. Bet dabar balsuojame dėl Seimo narių R. Karbauskio, R. Žemaitaičio ir A. Kubiliaus. Kas pritaria – už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiemieji kolegos, balsavo 130 Seimo narių: už – 102, prieš – 11, susilaikė 17. Pritarta.

Gerbiemieji kolegos, dar yra M. Adomėno pataisa. Žodį suteikiame autoriui. Prašom, M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Iš tiesų, priėmus ankstesnę pataisą, mano siūlymas netenka prasmės, tad nesvarstysime.

PIRMININKAS. Ačiū už supratimą. Kolegos, dabar dėl viso straipsnio. Už – K. Masiulis, prieš nėra, gal... Dėl viso straipsnio. Mantas savo atsiėmė. Dėl viso straipsnio nėra norinčių kalbėti. Galime balsuoti? Prašom balsuoti. Primenu, reikia 71 balso. Prašom, kas pritaria visam straipsniui, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Gerbiemieji kolegos, balsavo 132 Seimo nariai: už – 105, prieš – 3, susilaikė 24. Pritarta.

Kita kolegų R. Karbauskio, R. Žemaitaičio pataisa. Siūlo papildyti nauju 3 straipsniu. R. Karbauskis. Prašom, Ramūnai, dėl papildymo 3 straipsniu.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Ne, čia 4 straipsnio pakeitimas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gal R. Žemaitaitis pasakys? Prašom.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Čia funkcijos.

PIRMININKAS. Čia funkcijos, taip. Tuoj įjungsime.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mes su kolega R. Karbauskiu siūlome papildyti 61¹, tai 3-čią, kaip ir sakė posėdžio pirmininkas. Mes siūlome tas funkcijas, kurios buvo priskirtos Informacinės visuomenės plėtros komitetui, priskirti Ekonomikos komitetui. Nežinau, galiu aš jas skaityti, bet tai užtruks labai ilgai, jei visas perskaitysime. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Papildome 60 straipsnį.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). 60 straipsnį, taip. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Už – A. Kubilius. A, iš karto dar turime kitą pataisą. A. Kubilius, atsiprašau, ne prieš, ne už, bet tiesiog jūsų pataisa. A. Kubilius. Prašom įjungti A. Kubiliui. Tuoj pat įjungsime. Jūs sugadinote mikrofoną, aiškiai. Prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Kolegos, iš esmės R. Karbauskio, R. Žemaitaičio ir mano pataisa yra visiškai analogiška. Tai yra siūlymas perkelti iš dabar galiojančio Informacinės visuomenės plėtros komiteto įgaliojimų nuostatas į Ekonomikos komiteto nuostatų apibrėžimą.

PIRMININKAS. Šiek tiek skiriasi redakcija, kolegos.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Vienintelis. Aš ir noriu pabrėžti, kad aš perkėliau pažodžiui, kaip dabar buvo, ir dabar buvo vartojami žodžiai „žinių visuomenė ir žinių ekonomika“. Kiti autoriai, t. y. kolegos R. Žemaitaitis ir R. Karbauskis, siūlo šiek tiek kitus žodžius. Suprantu, čia ir I. Šiaulienė bandė tą patį pabrėžti, bet aš dar sykį pasitikrinau dabar internete, kad turime suprasti, lyg ir nelabai didelis skirtumas, bet yra tam tikrų turinio skirtumų. Informacinės visuomenės apibrėžimas arba žodžiai yra vartojami apibrėžiant tą visuomenę arba tą ekonomiką, kuri yra naudojanti internetą, arba, kitaip sakant, informacinės technologijas. Žinių visuomenė ir žinių ekonomika apima šiek tiek platesnius dalykus, t. y. tas ekonomikos sritis, kuriose yra panaudojamos naujausios žinios, tokios kaip biotechnologija, lazeriai, fotonika ir t. t.

Aš tiesiog ragindamas pritarti kad ir R. Karbauskio ir R. Žemaitaičio siūlymui vis dėlto siūlyčiau redaguojant atidžiai pasižiūrėti į terminologiją, ar kartais skubėdami nesusiauriname.

PIRMININKAS. Gerbiamasis kolega, tai iš esmės jūs atsiimate savo?

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš atsiimu, nes yra tas pats.

PIRMININKAS. Ar tada galime sutarti? Gerai, kolegos. Už, prieš. Už – A. Kubilius jau kalbėjo, gal jau nebereikia. I. Šiaulienė prieš iš principo. Nes A. Kubilius, primenu, savo panašią pataisą, šiek tiek kitokios redakcijos, atsiėmė, bet kviečia atsižvelgti po to, kai bus galutinai. Prašom. I. Šiaulienė – prieš.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Ačiū, kolega Andriau, kad vis dėlto matote niuansus. Nėra taip viskas paprasta. Tikrai aš manyčiau, jei formuojame, komitetui pridedame funkcijų, tai tikrai tos funkcijos turėtų būti ne automatu perkeliamos iš seno Informacinės visuomenės plėtros komiteto, juolab kad jūs patys praeitoje kadencijoje būdami opozicijoje bandėte šio komiteto ir darbo kryptis tikslinti, ir pavadinimą, ir t. t. Jums nepavyko. Gal šiek tiek ir kerštaujate šiuo metu.

Taigi norėčiau, kad redaguojant būtų pasižiūrėta į skaitmeninės ekonomikos plėtrą, modeliavimą, pažangos skatinimą, apskritai reformų politikos formavimą ir valstybės ilgalaikės strateginės raidos inovacijų ir technologinės raidos vizijos kūrimą ir įgyvendinimą. Ir ypač dėl investicijų panaudojimo tikslingumo ir efektyvumo valstybės finansinių lėšų, nes, patikėkite, gerbiamieji, man atrodo, kad mes bandėme kovoti todėl, kad vykdomojoje valdžioje po, gerbiamas Andriau, jūsų reformos nebeliko vienos institucijos, kuri kuruotų, atsakytų už tai. Mes, kaip komitetas, bandėme tą daryti. To nepakanka. Jeigu negebės, kaip dabar prisiima atsakomybę Ekonomikos komitetas, to padaryti, tai aš drąsiai sakau: teka upeliu, tekės upe valstybės lėšos ir nebus lėšų panaudojimo efektyvumo.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar, gerbiami kolegos, noriu R. Žemaitaičio atsiklausti. A. Kubilius atsiėmė. Tai kuri redakcija vis dėlto geresnė: jūsų ar A. Kubiliaus? Už kurią balsuosime terminologijos požiūriu? (*Balsai salėje*) Aišku, R. Žemaitaitis sako, kad... Gerai. Gerbiamieji kolegos, balsuojame dėl R. Žemaitaičio ir R. Karbauskio pataisos. Kas pritariate šioms pataisoms, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas. A. Kubilius atsiėmė. Prašom. Balsavimas pradėtas.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 132 Seimo nariai: už – 130, prieš nėra, susilaikė 2. Pritarta.

Dėl viso straipsnio motyvai už, prieš. Ar yra norinčių kalbėti dėl viso šito straipsnio? Nėra. Galime balsuoti? Balsuojame. Prašom. Kas pritariate visam šiam straipsniui, dėl kurio pataisos balsavome, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas.

Ačiū. Gerbiamieji kolegos, 132 balsavo: už – 128, prieš – 1, susilaikė 3. Pritarta.

Kolegos, einame prie kitos pataisos. Čia yra siūloma išbraukti 4 straipsnį, nes komiteto jau nėra. Turime išbraukti. Galime pritarti bendru sutarimu? Balsuojame. Gerai, kas pritariate dėl 4 straipsnio išbraukimo, visų funkcijų, nes komiteto jau nėra, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Bet kviečiu balsuoti už, nes jau priėmėme.

Ačiū. Gerbiamieji kolegos, balsavo 131: už – 130, prieš nėra, susilaikė 1. Išbraukėme.

Pereiname prie 5 straipsnio. Yra kelios pataisos. A. Salamakinas. Išbraukti iš projekto 5 straipsnio papildomai teikiamą 62¹ straipsnio 5 punktą. Prašom, Algimantai. Tuoj įjungsimė.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Statutas turi įstatymo galią ir labai tiksliai reglamentuokime ypač komiteto, ar steigiamo, ar jau veikiančio, veiklos funkcijas. Kai mes įrašome tokią imperatyvią nuostatą, kad komitetas rūpinasi parama kultūros darbuotojams, ką reiškia parama? Tai reiškia, arba komiteto nariai turės kiekvieną komiteto posėdį susimesti pinigų ar dar ką nors, arba ieškoti, kas parems kultūros darbuotojus. Galima turėti tam tikrų problemų. Manau, kad šito daryti nereikia. Jei yra noras savarankiškai remti, prašom, kiekvienas Seimo narys gali remti. Bet neįpareigokime komiteto narių imperatyviai remti, tai reiškia, arba asmeniškais pinigais, arba ieškoti, kas parems. Tikrai šito nereikia rašyti, nes atrodo tikrai nesolidžiai. Siūlau palaikyti mano pataisą ir išbraukti šią nuostatą iš veiklos funkcijų.

PIRMININKAS. Dabar, kolegos, siūlau arba R. Karbauskiui, arba R. Žemaitaičiui dėl kito straipsnio, iš esmės yra alternatyvūs. Prašom. R. Žemaitaitis, taip? O gal jūs sutiksite su A. Salamakino pasiūlymu?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Aš nežinau, iš esmės gal nebent Ramūnas. Tai yra teisiška pastaba. Mūsų pasiūlyme šitas dalykas yra. Aš siūlau balsuoti tuo atveju, tegul nusprendžia.

PIRMININKAS. Alternatyviai?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Taip, alternatyviai.

PIRMININKAS. R. Karbauskis sutinka, taip? Gerai. Balsuojame alternatyviai. Už, prieš. Už – M. Bastys. Prašom.

M. BASTYS (*LSDPF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų tikrai reikia palaikyti kolegos A. Salamakino pataisą, nes nėra logiška, kad komitetas turės rūpintis parama kultūros srityje dirbantiems asmenims ir organizacijoms, nes tai daro privačios organizacijos. Man truputį keista, kodėl Seimo kanceliarijos Teisės departamentas dėl tokių pataisų nereiškia jokių pastabų. Tai man irgi kelia didelį susirūpinimą. Dėkui.

PIRMININKAS. Atkreips dėmesį. Prieš – kolegė A. Širinskienė. Prašom, kolege.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Tikrai norėčiau pasisakyti prieš dėl paramos kultūros darbuotojams išbraukimo, nes šita norma iš tikrųjų galiojo 12 metų. Kiek man žinoma, ji atsirado kultūros darbuotojų prašymu, kai laisvieji menininkai ir kūrėjai kreipėsi prašydami ypatingo Švietimo komiteto rūpesčio. Manau, dėl tos priežasties mes tikrai negalime jų ignoruoti ir turėtume palikti šitą normą. Norma galiojo, dar kartą sakau, galiojo 12 metų, ir leido komitetui rūpintis laisvaisiais menininkais ir kūrėjais.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, jūs išsakėte savo nuomonę, mes dabar alternatyviu balsavimu nuspręsimė. Kas palaiko A. Salamakiną, balsuoja už, kas palaiko R. Žemaitaičio ir R. Karbauskio pataisą... (*Balsai salėje*) Dar nori. Prašom. Dėl vedimo tvarkos – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Reikia paminėti, kad mūsų su R. Karbauskiu iš viso yra 8...

PIRMININKAS. Taip, taip, taip.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Tada darome tik dėl tos 5 dalies alternatyvų balsavimą.

PIRMININKAS. Kolegos, taip. Balsuojame tik dėl tos dalies, kurioje jie skiriasi. Gerai. Kas palaiko A. Salamakiną, balsuoja už, kas palaiko R. Žemaitaičio ir R. Karbauskio projektą, balsuoja prieš. Susilaikysiu neskaičiuojame. Dėl 5 dalies, kolegos. (*Balsai salėje*) Dėl 5 punkto, taip.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 128 Seimo nariai: už – 59, prieš – 69. Liko R. Karbauskio ir R. Žemaitaičio... (*Balsai salėje*) 5 punktas. (*Balsai salėje*) Ne, ne, čia 71 nereikia, neklaidinkite, kolegos.

Dėl viso. A. Salamakinas. Prašom, Algimantai.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Gerbiamieji kolegos, pirmiausia noriu pareikšti užuojautą naujai steigiamo komiteto nariams. Žiūriu į V. Juozapaitį. Dabar per kiekvieną posėdį jūs gausite krūvą prašymų, kad reikia paremti, tai turėsite iš savo pinigėlių susimesti ir paremti, nes Statutas jus tai įpareigoja, įpareigoja vykdyti. Nepainiokime dviejų dalykų. Jeigu įstatyme yra, kad reikia remti, tai yra visiems – kas nori, tas remia. Statutas įpareigos komiteto narius, Seimo narius remti. (*Balsai salėje*) Andriau, tau nereikės, bet Vytautui turbūt reikės.

PIRMININKAS. Kolegos, po vieną. J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, čia nereikia dramatizuoti. Gerbiamas Algimantai, jeigu jūs perskaitytumėte dabartines Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto atsakomybės sritis, lygiai toks pat sakinyss buvo, bet komitetas nepaskendo dėl tokių paramų, matyt, taip neinterpretavo tos nuostatos. Taigi čia mes nieko dramatiško nepadarėme, tiesiog palikome taip, kaip yra dabar. Galbūt galėjome pasižiūrėti patobulinti, bet tikrai nieko čia neįvyko.

PIRMININKAS. Galiu nereaguoti. Mes čia tam ir esame, kad dramatizuotume, nieko nepadarysi. Kaip tik maestro V. Juozapaitis dar nori pasisakyti. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Ačiū, pone Algimantai, už paminėtą mano vardą ir progą stoti prie mikrofono. Iš tikrųjų buvo tokia nuostata, tai buvo klaida, nesužiūrėta, nepamatyta, gerai, kad šiandien mes ją pamatėme. Turbūt su laiku mes ją ištaisysime arba bent jau atsiribosime nuo tų dalykų. Dabar aš balsavau už Algimanto pataisą, viskas gerai, mano sąžinė švari. Bet kartu aš noriu priminti, kad jūsų, gerbiamieji, dėka buvo priimtas Labdaros, paramos įstatymo pakeitimo įstatymas dėl galimybės mokėti 2 % fiziniams asmenims, turintiems meno kūrėjo statusą. Kadan gi jūs mane paminėjote, aš kviečiu paremti mane, nes aš turiu tokį meno kūrėjo statusą, kai deklaruosite savo pajamas, tai 2 % nuo pajamų galite...

PIRMININKAS. Ačiū už pasiūlymą, gerbiamas kolega. Kolegos, mes dabar turėtume balsuoti už visą. Ar dar nori R. Tamašunienė?

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Ačiū už suteiktą žodį. Vis dėlto žodis „parama“ turi daugiau prasmų, ne vien su pinigais susiejamas. Parašyta „rūpintis parama“, tai nereiškia, kad reikia suteikti paramą. Man atrodo, kad visai neperteklinis sakinyss, o kultūros darbuotojams paramos reikia visokeriopos, ne tik konkrečiai piniginių lėšų.

PIRMININKAS. Man atrodo, labai teisinga pastaba. Dabar, kolegos, prašom pateikti visą pataisą. Ar R. Karbauskis, ar R. Žemaitaitis? Kas? R. Žemaitaitis. Prašom. Ne, ne, mes tik dėl vieno dabar. Jau balsavome dėl alternatyvų, turime visą alternatyvą. Prašom. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, aš nežinau, ar reikia viską skaityti, kadangi...

PIRMININKAS. Ne, aš manau, visi turi. Taip, kolegos?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Esmė yra ta, kad dalį funkcijų, kurios buvo Informacinės visuomenės plėtros komiteto, mes siūlome pridėti. Iš tikrųjų tai yra logiška, natūralu, ką dabar ir kuruoja. Kadangi buvo nepritarta A. Salamakino pasiūlymui, tai jis lieka, ateityje galėtume vėl koreguoti, ir dar keletu punktų papildoma. Tai tiek.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Čia mes kalbame apie būsimo Kultūros komiteto veiklos kryptis. Už pasisakyti norėtų A. Kubilius. Prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, tai, ką sakė G. Landsbergis, noriu pakartoti. Iš esmės sprendimas tokį komitetą steigti yra valdančiųjų koalicijos apsisprendimas, kad tokio instrumento jiems reikia. Ar tikrai šitas komitetas bus reikalingas tam, kad Lietuvoje būtų geriau rūpinamasi kultūros politika, ar šitas komitetas kuriamas dėl kitų tikslų, tą patys valdantieji ir turės parodyti savo veikla.

PIRMININKAS. Ačiū.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Kadangi... Minutėlę! Jeigu galiu, pabaigsiu?

PIRMININKAS. Prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Kadangi vis dėlto A. Salamakino siūlymu nebuvo išbraukta nuostata dėl to, kad komitetas turės rūpintis parama kultūros srityje dirbantiems asmenims ir organizacijoms, vadinasi, mano mylima žmona, kuri dirba simfoniniame orkestre, galės kreiptis į komitetą dėl paramos ir kitų dalykų, tai aš tiesiog paskelbiu, kad aš nusišalinu nuo to balsavimo, nors jis man gyvenimą ir palengvins. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ateikite į šį komitetą. Kolegos, balsuojame. Kas pritaria Seimo narių R. Karbauskio ir R. Žemaitaičio visai pataisai dėl 62¹ straipsnio 1, 2, 3, 7, 8 punktų, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 124 Seimo nariai: už – 118, prieš nėra, susilaikė 6. Pritarta.

Mielieji kolegos, dar dėl šio straipsnio buvo Seimo nario M. Adomėno pataisa, bet kadangi mes neįsteigėme Reformų pažangos komiteto, tai jos automatiškai yra išbraukiamos.

Dabar dėl viso 5 straipsnio. Prašau. Už. Ar yra norinčių už? Nėra.

Galime balsuoti? Nei už, nei prieš. Balsuojame. Kas pritaria visam 5 straipsniui su visom pataisom, kurioms mes pritarėme? Dar kartą primenu, reikia 71 balso. Balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Gerbiami kolegos, balsavo 123 Seimo nariai: už – 120, prieš nėra, susilaikė 3. Pritarta.

Turime dėl 6 straipsnio. Taip? Irgi taip pat R. Karbauskio... Seimo narys K. Pūkas norėtų dėl vedimo tvarkos. Prašom.

K. PŪKAS (TTF). Ne dėl vedimo tvarkos. Aš noriu padėkoti už tai, kad tokį svarbų...

PIRMININKAS. Čia tas pats.

K. PŪKAS (TTF). ...klausimą priėmėte. Taip, aš esu AGATOS steigėjas, 15 metų dirbęs su autorinėm teisėm. Tikrai labai teisingas sprendimas. Siūlyčiau tam komitetui pirmą iš darbų atlikti kontrolę dėl lėšų paskirstymo tiek LATGOJE, tiek AGATOJE. Ten tikrai danai šiandien skirsto pinigų, kaip danų politikas būtų gatvėje. Tikrai ten yra ką veikti.

PIRMININKAS. Ačiū. Tai jau spęs būsima pirmininkas.

Dabar suteikiu žodį turbūt R. Žemaitaičiui dėl pataisos dėl 6 straipsnio 1, 2, 3, 4, 5 punktų. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Dėl 5 dalies. Taip. Vėlgi, kolegos, ko gero, visi matome, tai būtent vyksta Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pervadinimas. Tiesiog yra išbraukiamas Kultūros komitetas. Tai, kas buvo susieta su mūsų kolegų ką tik balsuotu ir įkurtu Kultūros komitetu, yra perleidžiamos jo funkcijos. Toks grynai techninis dalykas.

PIRMININKAS. Nėra norinčių kalbėti už, prieš. Galime bendru sutarimu pritarti pataisai? Galime. Ačiū. Tada dėl viso 6 straipsnio. Ar yra norinčių prieš, už? Nėra. Galime balsuoti? Ger-

biami kolegos, kas pritariate 6 straipsniui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas. Kviečiu visus dalyvauti balsavime.

Kol balsuojame, primenu, kolegos, kai kurie Seimo nariai, kurie sėdi galinėse eilėse, labai prašo, kad kampuose ten nestovėtų grupelės ir nekalbėtų, nes trukdo dirbti. Būkime tolerantiški vienas kito atžvilgiu. Galima į poilsio kambarius išeiti pasišnekėti.

Gerbiami kolegos, balsavo 126 Seimo nariai: už – 125, prieš nėra, susilaikė vienas. Pritarta.

7 straipsnis. Prieš nori kalbėti P. Gražulis. Prašau. P. Gražulis – prieš.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiami Seimo nariai, aš gal truputį bendriau pakalbėsiu, nes man truputėlį gal trūksta tokio nuoseklumo šiandien priimant sprendimus. Žiūrėkite, Ekonomikos komitetas kuravo tris ministerijas.

PIRMININKAS. Čia ne apie tai, Petrai.

P. GRAŽULIS (TTF). Ne apie tai, bet aš noriu pasakyti esmę. Mes prijungėme dar jam informacinės visuomenės sritį atiduodami vieno komiteto kuruojamą sritį. Tačiau Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas kuravo tik dvi ministerijas, tai yra Kultūros ir Švietimo. Dabar šioje srityje išskaidome, padarome du komitetus. Apskritai šitiems sprendimams šiek tiek racionalaus to grūdo pritrūksta ir galbūt reikia geriau įsigilinti. Man argumentai neįrodė, kad būtinai turi būti dar vienas komitetas, todėl aš ir susilaikiau, bet Seimas labai vieningai balsavo ir palaikė, kad būtų atskiras Kultūros komitetas. Tikiuosi, kad tikrai atsiras daug daugiau kultūros, bet kol kas man trūksta tokio truputėlį racionalumo.

PIRMININKAS. Ačiū, Petrai. Bet vis dėlto primenu, kad mes kalbame apie 7 straipsnį. (*Balsai salėje*) Aš sakau. Prašau, J. Razma nori, kaip sakoma, normaliai prieš. Prašau, Jurgi.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šiame straipsnyje yra siūloma sumažinti Seimo Pirmininko pavaduotojų kvotą opozicijai. Jeigu jau taip atsitiko, kad palikome penkis pavaduotojus, gana daug, tikrai reikia palikti ir dabartinę nuostatą, kad tai yra ir opozicijos bent du atstovai. Tada būtų viskas logiška. Jeigu būtų trys pavaduotojai, aišku, tada opozicijos atstovui būtų viena vieta. Kviečiu šiam straipsniui nepritarti ir palikti dabar galiojančią nuostatą.

PIRMININKAS. Gerai, kolegos. Balsuojame dėl 7 straipsnio. Kas pritariate šio straipsnio formuluotei, kuri yra jums pateikta, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas.

Gerbiami kolegos, balsavo 125 Seimo nariai: už – 77, prieš – 36, susilaikė 12. Pritarta.

Mieli kolegos, dabar kalbėsime keturi – už, keturi – prieš dėl viso šito Seimo Statuto pataisų projekto, kurį mes turime arba jūs turite savo skydelyje. Taip, prašau, dėl balsavimo motyvų. Jūs neužsirašėte? Yra. Keturi – už, keturi – prieš, jeigu užsirašėte. Gerbiamas kolega... Tai yra dėl balsavimo motyvų. Aš turiu suteikti... (*Balsai salėje*) Dėl vedimo tvarkos.

E. GENTVILAS (LSF). Dėl įvykusio balsavimo.

PIRMININKAS. Ai, dėl įvykusio. Prašau. Suprantama.

E. GENTVILAS (LSF). Aš tiesiog apeliuoju į vieną opozicinę frakciją, kuri pasiskelbė opozicine ir net nepabandė ginti opozicijos interesų. Pabalsavo taip, kad opozicijai mažinama automatiškai. Turėkime omeny...

PIRMININKAS. Ačiū.

E. GENTVILAS (LSF). ...kas tai per opozicija.

PIRMININKAS. Replika. Kolegos, už šitą visą projektą pasisako A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Aš suprantu susirūpinimą tų, kurie kalba apie informacinės visuomenės svarbą, tačiau tai jau mūsų kasdienybė. Informacinės technologijos yra integrali ekonomikos dalis, bet lieka klausimas dėl informacinio saugumo ir kibernetinio saugumo parlamentinės kontrolės. Žinoma, yra Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, apie jį čia nebuvo užsiminta. Manychiau, kad keičiant komitetų sąrašą, perskirstant įgaliojimus, kai ką pavedant Ekonomikos komitetui, šitų dalykų negalima pamiršti. Aš manau, kad taip atsitiko dėl to, kad čia mes vieną parą skyrėme, labai mažai laiko šiam klausimui. O ateityje svarstant Statutą, žinoma, pataisas reikia rengti atidžiau įvertinant kaštus, kaip daroma dėl kiekvieno įstatymo projekto.

Lygiai tas pats su siūlymais, kuriuos kolegos vadina privilegijomis. Čia taip pat reikia skaičiuoti. Mano manymu, didžiausia parlamentaro privilegija – tai būti nepriklausomam priimant

sprendimus ir neleisti jokiais pavidalais riboti konstitucinės teisės atstovauti visiems rinkėjams taip, kaip mano esant reikalinga, ir naudotis tomis priemonėmis, kurios garantuoja šį nepertraukiamą atstovavimą visiems piliečiams.

Kaip tai turi būti padaryta? Turi būti nedviprasmiškai nurodyta įstatyme, žinoma, supratinškai prisitaikant prie šalies galimybių ir mūsų visuomenės poreikių. Tuo tarpu siūlau palaikyti šį projektą.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš – I. Šiaulienė. Prašau.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Ačiū. Gerbiami kolegos, tikrai informacinė visuomenė yra mūsų kasdienybė, bet kaip ji toliau rutuliosis, kokį turinį suteiksime, strategiją, kaip mes gebėsime racionaliai panaudoti valstybės lėšas, man šitas sprendimas nesuteikia tokių vilčių, todėl manau, kad mes padarėme per skubą didelę klaidą. Lieka tik viltis, kad galbūt kada nors pataisysime tą klaidą. Todėl negaliu pritarti šiam projektui.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Už – K. Glaveckas. Prašau, Kęstuti.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, iš tikro sujungimas tai nėra naikinimas. Jeigu pažiūrėsime į komitetą Informacijos ir ekonomikos – tai yra nauja kokybė. Jeigu jūs pasižiūrėsite, kas pasaulyje vyksta, kai bankiniuose sektoriuose, įmonėse, kai įmonės keli objektai jungiami į vieną ir sisteminiai objektai jungiami į vieną arba į kelis, kitaip sakant, stambinami, visiškai atitinka dabartinę tikrovę, nes dabartinės visos realijos yra siejamos su naujom technologijom, su nauju valdymu, su žmonėmis, kurie tuos sprendimus gali priimti. Komitetų sujungimo ar nejungimo klausimas iš tikro yra žmonių klausimas. Jeigu ten bus specialistų ar išmanančių tą dalyką, neabejotinai taip ir bus formuluojamas visas klausimynas.

O dėl funkcijų, tai galima jų įvardinti šimtą tų funkcijų ir penkis šimtus. Jeigu visas funkcijas sudėsite, ką mes turime žiūrėti Seime, tai virš tūkstančio funkcijų yra. Bet ar mes žiūrime į jas? Iš tikro tai yra esminiai dalykai, tam ir duotas yra žmogui protas, kad jis galėtų jas atrinkti, kurios yra svarbios ir kurios yra mažiau svarbios.

Tai aš siūlau tam jungimui pritarti, taip pat pritarti Kultūros komiteto įsteigimui, nes mes per tas visas medžiagines vertybes praradome pagrindinį dalyką – žmogų, o žmogus – tai yra kultūra. Todėl neabejotina, kad kultūros kaip prioriteto išskyrimas, manau, yra labai vertingas dalykas. Ir aš tikrai liberalų vardu manau, kad mes palaikysime visas šitas Statuto korekcijas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš – K. Masiulis, bet nematau jo. Tada M. Bastys. Prašom, kolega.

M. BASTYS (LSDPF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų konsolidacija vyksta, ypač informacinės visuomenės plėtroje. Jeigu būtų ministerija, ar tai būtų žinių, ar tai būtų skaitmeninės, ar tai būtų inovacijų ir technologijų, aš suprasčiau, kad galbūt galima ir išskaidyti į atskirus komitetus informacinės visuomenės klausimus.

Kadangi šiandieną yra net keturiose, o galbūt net ir penkiose ministerijose formuojama politika, informacinės visuomenės plėtros kryptys yra formuojamos, tai išskaidant į atskirus komitetus, visą krūvį perkeliant į Ekonomikos komitetą, manau, bus iš tiesų padaryta didelė žala. Kaip čia buvo jau ne kartą sakyta, kad mes darome mažiukus, kosmetinius dalykus taupydami lėšas dėl transporto, dėl to, kad kuriamas vienas papildomas komitetas, tai reikia kitą komitetą naikinti, o iš esmės nebus užtikrinta tinkama parlamentinė kontrolė, tokiu būdu informacinė visuomenė, skaitmeninė visa darbotvarkė mūsų valstybėje, neabejoju, vienareikšmiškai kentės. Taigi siūlau nebalsuoti už šias Statuto pataisas. Dėkoju.

PIRMININKAS. Ačiū. Už – A. Gelūnas. Prašom, kolega.

A. GELŪNAS (LSF). Ačiū, pirmininke. Iš tiesų turbūt per visą nepriklausomybės laikotarpį tai pirmas atvejis, kai Seimas siunčia žinią, nori sureikšminti kultūrą, kuriai, kaip labai ilgai dirbęs šitoje srityje pasakysiu, niekad nebuvo per daug dėmesio. Reikia pasidžiaugti tokiu sureikšminimu, sykiu įvardijant ir galimas grėsmes.

Pritarsiu ir V. Juozapaičiui, ir prieš mane kitiems kalbėjusiems, kad atskyrimas kultūros į atskirą sritį jokių būdu nereikštų jos izoliavimo nuo jos horizontalių funkcijų, tai yra kultūros ir švietimo, kultūros ir ekonomikos, kultūros ir inovacijų. Kultūra, kaip jokia kita sritis, pasižymi galimybe megzti kontaktus ir horizontaliai bendradarbiauti. Žodžiu, kultūros paveldas ir turizmas yra ištisa atskira sritis. Todėl labai kviesčiau būsimąjį komiteto pirmininką ir narius kviestis į posėdžius kitų komitetų žmones ar atsakingus ministerijų darbuotojus ir šitas sąsajas pabrėžti.

Antra vertus, dėl IVPK. Prisimenu, ne kartą važiuojant į Briuselį, į kultūros ministrų suvažiavimus, įvairioms šalims atstovaudavo atskiri informacinės visuomenės plėtros ministrai. Ir tai visiškai nereiškia atskiros ekonomikos srities, tai yra labai labai svarbi sritis, apie kurią kalbėjo A. Anušauskas, ir susiję su nacionaliniu saugumu.

Kadangi dar neišdilę įspūdžiai iš UNESCO organizacijos, ten yra atskiras sekretoriatas šios srities, kuri rūpinasi demokratijos plėtra, nes, patikėkite, daugybė valstybių pasaulyje norėtų kontroliuoti internetą, norėtų kontroliuoti žiniasklaidą, norėtų skleisti propagandą per žiniasklaidą, per televizijas. Taigi daugybė darbo šitoje srityje. Bet mane nuramino kolega R. Žemaitaitis, aš mačiau ir Statuto pataisas...

PIRMININKAS. Dvi minutės.

A. GELŪNAS (LSF). ...kad šitos funkcijos yra priskirtos kitiems komitetams, tai, duok Dieve, kad jos nenunyks, nes tai yra labai labai svarbu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. J. Razma. Už – J. Razma. Gerbiamas kolega Jurgi Razma! Prašom už pasisakyti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš, kaip konstruktyvios opozicijos atstovas, galiu šiuo atveju pasidžiaugti, kad mūsų pozicija nulėmė, kad einam prie geresnio sprendimo. Nes jeigu vakar, kai valdantieji buvo sumanę, karštligiškai, skubotai būtų priėmę Statuto pataisas, tai Seime būtų įkurtas dar vienas papildomas komitetas ir būtume turėję dar papildomų išlaidų. Tai šiandien racionaliai sutarėme, kad tikrai tas sritis galima priskirti kitiems komitetams ir kuriam atskirą Kultūros komitetą.

Aš dėl šio komiteto palinkėsiu iniciatoriams, kad tai netaptų politinės vienos partijos įtakos didinimo įrankiu kultūros sričiai, o kad tai taptų tikro dėmesio kultūros sričiai ir jos žmonėms svarbiu instrumentu. Matysime, kaip ten bus iš tikrųjų. Turėkime pozityvių lūkesčių. Gaila, kad šiek tiek tą bendrą pozityvų nusiteikimą sugadina tas paskutinis balsavimas, kad esant pakankamai dideliame Seimo Pirmininko pavaduotojų skaičiui mažinama kvota opozicijai. Tai, deja, jau nedemokratiškas sprendimas ir dėl šito ir mūsų frakcijos vienas kitas narys, matyt, nebebalsuos už visą Statuto projektą, nors gana pozityviai žiūrėjome į daugelį jo nuostatų.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Prieš – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiami Seimo nariai, aš šiek tiek to racionalumo ir to logiškumo priimant sprendimus pasigedau. Bet gal norėčiau šiek tiek replikuoti į gerbiamo A. Gelūno pastabą, kad yra šalių, kuriose norima kontroliuoti žiniasklaidą. Aš noriu pasakyti, kad pas mus jau kontroliuojama ta žiniasklaida. Bet tikrai galbūt reikėtų sudaryti Seimui kokią nors komisiją ar pavesti Kultūros komitetui išsiaiškinti. Vis dėlto čia labai taip gudriai jinai kuruojama, kad plika akimi nepamatysi, bet, deja, tai labai akivaizdu.

Kitas dalykas, aš manau, kad kultūra yra visur. Jeigu kalbame apie plačiąją kultūrą, tai turėtų būtų kultūros... Ekonomikos ir kultūros komitetas, Savivaldybių ir kultūros komitetas, visur yra Politikos kultūros komitetas. Manau, kad vis dėlto jeigu žengiamo žingsnį racionalų, prie to kio gana svarbaus plačią sritį kuruojančio Ekonomikos komiteto prijungiame dar vieną dalį – informacinę visuomenę, taip pat yra šiais laikais gana atsakinga, svarbi sritis, susijusi ir su saugumu, ir su kitais, tai mes norėjome konsoliduoti ir taupyti biudžeto lėšas. Tai yra labai logiškas sprendimas. Galima prie to komiteto įsteigti porą pakomitečių, tai būtų bendresnis darbas.

Dabar Kultūros ir švietimo komitetas kuravo tik dvi ministerijas. Man atrodo, kad reikėjo pabandyti prie Kultūros komiteto įsteigti pakomitę, prie Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto įsteigti Kultūros pakomitę, pažiūrėti, kaip efektyviai būtų veikęs. Tai būtų racionalu, tai būtų įgyvendinimas programinių nuostatų, deklaruojamų valstiečių, kad mažinsime biurokratų skaičių, mažinsime institucijų skaičių, o dabar vienu atveju lyg ir sumažiname, o kitu atveju vėl padidiname. Bet toks yra valdančiosios daugumos apsisprendimas. Todėl aš šiuo klausimu, bendrai žiūrint į visas šio Statuto pataisas, kurias mes šiandien pakeitėme, susilaikysiu, nes man pritrūks ta racionalumo.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Gerbiami kolegos, taigi, visi motyvai išsakyti.

Balsuojame dėl projekto Nr. XIII-P-1 – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto“ kelių pataisų, kurias jūs matote. Kas palaikote šį projektą (primenu, reikia 71 balso), balsuoja

už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. (*Šurmulys salėje*) Balsavimas pradėtas, kviečiu kolegas, kurie... (*Balsai salėje*) Gerbiamas kolega Juozai ir kiti, prašome balsuoti!

Šio statuto priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 125 Seimo nariai: už – 106, prieš – 2, susilaikė 17. Šiam projektui pritarėme. (*Gongas*) Seimo Statuto pataisos priimtos.

Mielieji kolegos, turiu dar informaciją. Seimo valdyba šiandien nusprendė, kad rytoj bus nenumatytas posėdis. Mes tą turime padaryti, mes turime jus paskirstyti, mus visus į Seimo komitetus, kad komitetai pradėtų veikti, taip pat ir naujai įkurtieji komitetai. Rytoj 10 valandą nenumatytas Seimo posėdis. Pirmoji dalis bus apie valandą, o po pertraukos, 14 valandą, pabaigsime pasiskirstymą komitetais, aišku, darbotvarkė ir panašiai.

Gerbiamieji kolegos, rytoj 10 valandą nenumatytas posėdis. Visus kviečiu dalyvauti.

Minutėlę! Matau, gerbiamasis Juliau. J. Sabatauskas. Prašau.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Aš noriu paklausti, gerbiamasis pirmininke...

PIRMININKAS. Dar nepabėkite, kolegos!

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Gerbiamasis pirmininke, dėl rytdienos posėdžio, ar būtina tokia ilga pertrauka tarp pirmojo ir antrojo posėdžių?

PIRMININKAS. Kaip?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Trijų valandų pertrauka, tai mes galime padaryti trumpesnę.

PIRMININKAS. Galėsime padaryti trumpesnę, tikrai jūsų pastaba teisinga. Ačiū.

Kolegos! Gerbiamieji kolegos, registruojamės. Prašome registruotis. Registracija. Prašome registruotis, kurie dar nespėjote pabėgti.

Gerbiamieji kolegos, užsiregistravo 115 Seimo narių, kolegų.

Taigi dėl rytdienos posėdžio pertraukos, tikrai, jeigu viskas sklandžiai vyks, tiesiog techniniai dalykai, mes galėsime sutrumpinti.

Kolega V. Rinkevičius. Prašom.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Dėl rytdienos posėdžio. Siūlyčiau nedaryti trumpesnės pertraukos, nes jau žinome rytdienos darbotvarkę, jau suplanavome kai kuriuos darbus, kai kuriuos posėdžius frakcijose ir grupėse, tai griaua mūsų darbą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai. Rytoj iš ryto pritarsime darbotvarkei, manau, taip ir bus.

Gerbiamieji kolegos, ačiū visiems už konstruktyvumą. Posėdis baigtas. (*Gongas*) Gero vakaro!

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS NENUMATYTO POSĖDŽIO NR. 4 STENOGRAMA

2016 m. lapkričio 16 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas G. KIRKILAS

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDPF). Labas rytas, prašome užimti vietas. Gerbiamieji kolegos, Seimo valdyba nutarė sukviesti šiandien nenumatytą posėdį. Mes turime darbotvarkę, jos tvirtinti nereikia, nes tai yra nenumatytas posėdis. Darbotvarkė paprasta. Pirmuoju klausimu mes turėsime Seimo nutarimo „Dėl Seimo komitetų narių skaičiaus“ projektą. Po to darysime trijų valandų pertrauką. Tokia pertrauka reikalinga dėl techninių priežasčių. Tiesiog dėl techninių priežasčių, nes Sekretariatui reikės parengti atitinkamus dokumentus, jiems reikia trijų valandų. Mes grįšime 14 valandą, tęsime savo posėdį ir priimsime Seimo nutarimą „Dėl Seimo komitetų narių skaičiaus“, taip pat, aišku, kitos dienos darbotvarkę. Ir Seimo narių pareiškimai, jeigu tokių bus.

10.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ projektas Nr. XIII-17 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiamieji kolegos, kviečiu R. Baškiene. 1-1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Seimo komitetų narių skaičiaus“ projektas Nr. XIII-17. Pranešėja – R. Baškiene. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Prašau, gerbiamoji kolege.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū.

PIRMININKAS. Prašau dėmesio!

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų labai džiaugiuosi vėl jus visus matydamą ir suprantu, kad kiekvieno jūsų noras yra dirbti tame komitete, kur jūs jaučiatės...

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, atsiprašau, Algimantai, Artūrai, kiti, prašau užimti savo vietas. Prašau, kolege.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Aš žinau, kad jūs kiekvienas norite dirbti tame komitete, kuriame jaučiatės stipriausiai. Darėme viską ir labai stengėmės, tačiau noriu atkreipti dėmesį į paprastą situaciją, kuri galiojo visuose Lietuvos Respublikos Seimuose, t. y. frakcija ir pagal frakcijos skaičių turima kvota.

Šiandien teikiame Seimo nutarimą „Dėl Seimo komitetų narių skaičiaus“ atitinkamuose komitetuose. Aplinkos apsaugos komitetas – 10, Audito komitetas – 9, Biudžeto ir finansų komitetas – 13, Ekonomikos komitetas – 12, Europos reikalų komitetas, kaip išskirtinis komitetas, jūs žinote jo išskirtinumą – 25, Kaimo reikalų komitetas – 10, Kultūros komitetas – 7, prisimename sprendimą, kurio pagrindu mes švietimą ir kultūrą atskyrėme iš vieno buvusio komiteto, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas – 10, Socialinių reikalų ir darbo komitetas – 11, Sveikatos reikalų komitetas – 11, Švietimo ir mokslo komitetas – 10, Teisės ir teisėtvarkos komitetas – 9, Užsienio reikalų komitetas – 10, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas – 10 ir Žmogaus teisių komitetas – 7. Toks yra siūlomas Seimo nutarimas dėl komitetų narių skaičiaus.

PIRMININKAS. Nėra norinčių klausti? Galime pritarti? (*Balsai salėje*) Balsuosime. M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Aš norėjau paklausti pranešėjos. Turint omenyje, kad yra pateiktos Valstybės kontrolės išvados ir Lietuvos banko išvados dėl to, jog pateiktas Biudžeto įstatymo projektas neužtikrina konstitucinio įstatymo įgyvendinimo, taip pat kelia nerimą dėl finansų sistemos, ar nemanytumėte, kad galbūt reikėtų Biudžeto ir finansų komitetą stiprinti ir skirti daugiau narių?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Iš tikrųjų skirstėme galvodami ir apie tai, ką jūs ką tik pasakėte. Praėjusioje kadencijoje Biudžeto ir finansų komitete buvo 12 narių. (*Balsai salėje*) Mane pataiso – 13. Tai iš tikrųjų nė trupučiu nesumažiname, galimybė padidinti yra labai menka. Be abejo, tai galbūt yra galima. Jeigu Seniūnų sueigoje mes rasime žmonių, kurie manys kitaip, ir sumažinsime kitų komitetų skaičių, nes skaičius turi atitikti 139 (Seimo Pirmininkas ir premjeras nedalyvauja komitetų veikloje), jeigu mums pavyks suderinti, bus galima paskui teikti siūlymus ir pasiūlyti. Tačiau dabar, gerbiamieji kolegos, aš noriu prašyti jūsų pritarimo ir sutarimo, kad kuo greičiau pradėtų veikti komitetai ir kuo greičiau mūsų Lietuvos Respublikos naujasis Seimas galėtų pradėti vykdyti savo veiklą.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, galime dėl... (*Balsai salėje: „Klausti, klausti norėjo!“*) E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Taip, aš pasisakyti, žinoma, pasisakyčiau už tai, bet iš tiesų tai paprastas klausimas. Aš sudėjau komitetų narių skaičius, aritmetika, na, atmetu Europos reikalų komitetą. Yra 139 vietos.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Taip.

E. GENTVILAS (LSF). Kodėl? Turėtų būti 140. Atmeskime...

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamasis...

PIRMININKAS. Premjeras ir Seimo Pirmininkas.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Statute...

E. GENTVILAS (LSF). Palaukite, mes premjero dar nepaskyrėme.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Taip, aš suprantu jūsų...

E. GENTVILAS (LSF). Aš prašau, kad būtų paskirstyta komitetuose vietų skaičius 140 Seimo narių, o ne 139.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Jūsų pastabą aš suprantu...

E. GENTVILAS (LSF). Nes jūs šnekate, kas bus kada nors.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Jūsų pastabą suprantu, padidinsime vienu skaičiumi Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Labai ačiū.

E. GENTVILAS (LSF). Prašyčiau.

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, mes visada galime pakeisti, jeigu kaip nors keisis situacija, bet šiuo metu Seimo Pirmininkas ir būsimas premjeras nėra įtraukiami į komitetų narių skaičių.

Gera, kolegos, ar galėtume balsuoti po pateikimo? (*Balsai salėje*)

Balsuojame. Kas pritaria Seimo nutarimo „Dėl Seimo komitetų narių skaičiaus“ projektui Nr. XIII-P-17, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Prašau balsuoti. Balsavimas pradėtas. Kviečiu visus balsuoti.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 126 Seimo nariai: už – 118, prieš nėra, susilaikė 8. Taigi po pateikimo pritarta.

Dėl vedimo tvarkos.

E. GENTVILAS (LSF). Dėl vedimo tvarkos arba dėl balsavimo motyvų. Mes iš esmės susilaikėme, nes kol kas neatitinka Statuto. Aš tikiu, kad kitoje stadijoje jūs dabar jau papildysite ir pasakysite, kuriame komitete atsiranda vienas papildomas Seimo narys, komiteto narys. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kolega A. Vinkus. A. Vinkus nenori? Nenori. Kolegos!

Prašau, R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Reaguodami į gerbiamojo kolegos pastabą, Teisės ir teisėtvarkos komitete rašykime dešimt ir turėsime visiškai aiškų ir tikslų skaičių, ir atitiks jūsų pastabą. Ar galime, kolegos, taip sutarti?

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu? Teisės ir teisėtvarkos komitete dešimt? (*Balsai salėje*) Gera. Gerbiamasis pirmininke... Juliau Sabatauskai! Netrukdykite pirmininkui. Gerbiamasis pirmininke, jūs siūlote ypatingą skubą? Pirmininkas siūlo ypatingą skubą.

Po svarstymo galime pritarti bendru sutarimu? P. Gražulis. (*Balsai salėje*) Nori balsuoti. Taip, balsuojame. Kas pritaria minėtam projektui po svarstymo, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavimas pradėtas.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 127 Seimo nariai: už – 126, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

Dėl vedimo tvarkos – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Iš tiesų mes priimame tokius svarbius sprendimus ypatingos skubos tvarka, na, tiesiog iš klausos padidinome Teisės ir teisėtvarkos komiteto narių skaičių iki dešimties, mūsų frakcija taip pat siūlo Audito komiteto sąskaita, sumažinant vienu žmogumi Audito komitete, kadangi konsensuso būdu dažniausiai priimami sprendimai, tokia yra praktika, ir padidinti Aplinkos apsaugos komitete vienu žmogumi. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Suteikiu žodį kolegei R. Baškienei. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Iš tiesų, kolegos, galbūt labai svarbus pasiūlymas, tačiau dėl kiekvieno asmeninio intereso, jeigu mes įsivelsime į komitetų narių skaičiaus didinimą ar mažinimą, iš tikrųjų bus labai sudėtinga suskaičiuoti ir perskirstyti, nes gerbiamieji seniūnai kreipėsi, su visomis frakcijomis bandėme derinti, ir jeigu vienam žmogui kas nors truputį nepatinka, tegul nebūtinai dirbs Aplinkos apsaugos komitete, o galbūt savo išmintį pritaikys kitame, pavyzdžiui, Teisės ir teisėtvarkos ar Socialinių reikalų ir darbo komitetuose. Manau, kad pagalvokime.

PIRMININKAS. Ačiū. Kaip suprantu, R. Baškienė – prieš. I. Šiaulienė. Prašom, kolege.

I. ŠIAULIENĖ (*LSDPF*). Ačiū. Gerbiamieji kolegos, prašau supratimo. Iš esmės galbūt sprendimą galėtume rasti. Aš manau, kad A. Salamakinas Aplinkos apsaugos komitete dirbo produktyviai, objektyviai, bent nebuvo jokių problemų. Galų gale septintą kadenciją Seimo narys ir tikrai priimti rimti sprendimai dėl projektų, kurie ilgą laiką nejudėjo. Aš tiesiog kreipiuosi į visus kolegas: jeigu pritartume, rastume sprendimą, padidintume viena vieta šitą komitetą ir nieko kilnoti nereikėtų. Tiesiog būtų išspręstas klausimas.

PIRMININKAS. Gerbiamoji kolege, jeigu mes didintume, tai kur mažinti?

I. ŠIAULIENĖ (*LSDPF*). Audito komitete tikrai galima.

PIRMININKAS. Gerai, kolegos, pranešėja, t. y. R. Baškienė, yra prieš. Pasiūlymas yra padidinti socialdemokratų. (*Balsas salėje*) Rašiško nėra, nebūkime formalistai. Kolegos, ar nepritaria me iš karto, nes čia toks nevisiškai teisėtas dalykas tas pasiūlymas? Prašom, dar Irena. Prašom.

I. ŠIAULIENĖ (*LSDPF*). Atsiprašau, pusės valandos pertrauką galėtume padaryti, pabandytume darbo tvarka padėlioti.

PIRMININKAS. Čia frakcijos vardu?

I. ŠIAULIENĖ (*LSDPF*). Žinoma, frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Gerai. Frakcijos vardu siūloma pusės valandos pertrauka. Prašom balsuoti. Kas pritaria pertraukai, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiamieji kolegos, už – 20, prieš – 97, susilaikė 15. Trūksta. Pertraukos nedarome. Kolegos, kol kas lieka projektas, kuris buvo pateiktas. Balsuojame dėl viso. Dar vienos minutės prašo. Prašom.

Gerbiamieji kolegos, vis dėlto mes turėsime balsuoti už tą projektą, kurį turime. Kodėl? Todėl, kad Ministras Pirmininkas A. Butkevičius vis tiek yra Ministras Pirmininkas, ir mes negalime didinti Teisės ir teisėtvarkos komitete. Kai pasikeis situacija, vis tiek nepasikeis Seimo narių skaičius, kurie gali dalyvauti Seimo komitetuose. Lieka 139 ir siūlau balsuoti galutinai už pateiktą projektą Nr. XIII-P-17 „Dėl Seimo komitetų narių skaičiaus“. Balsavimas... Dar nori kalbėti už. Prašom, E. Gentvilas – už. Prašom, dėl motyvų.

E. GENTVILAS (*LSF*). Viską jūs peržaidžiate žodžiu. Aš sutinku, nebūkime formalistai, bet jūs matote, kas vyksta. Tai papildome žodžiu, tai atšaukiame žodžiu. Aš dabar turėčiau persirašyti į skiltį „pasisakyti prieš“. Valdantieji nesusitaria, prašo pertraukos, tai A. Skardžiui, tai A. Salamakinui trūksta. Aš noriu balsuoti už komiteto narių skaičiaus paskirstymą, už projektą, kuriame būtų 140. Dabar A. Butkevičius, tai S. Skvernelis bus, nebus. Jūs kalbate teorinius dalykus. Gerbiamieji...

PIRMININKAS. Gerbiamasis kolega...

E. GENTVILAS (*LSF*). ...140 narių turi sudaryti visus komitetus.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamasis kolega, *de facto* dabar yra tokia situacija, kad Ministras Pirmininkas A. Butkevičius šiandien yra Ministras Pirmininkas ir Seimo narys, negali būti jokia-

me komitete. Todėl R. Baškienės pateiktas projektas yra teisingas ir kviečiu už jį balsuoti. Prašom, balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 135 nariai: už – 129, prieš nėra, susilaikė 6. Taip projektui pritarta, mes jį priėmėme. Tiesiog šitą nutarimą mes priėmėme. (*Gongas*)

Kolegos, skelbiame pertrauką iki antros valandos visiems techniniams dalykams atlikti. Nieko nepadarysi, deja, toks šiandien posėdis. Gerbiamieji kolegos, Seniūnų sueiga Lietuvos Tarybos salėje, I rūmuose, 11 valandą. Seniūnai! Ar visi seniūnai girdėjo? Girdėjo. Renkamės antrą valandą. Anksčiau negalime, nes tiesiog techniškai neįmanoma to padaryti.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, mes tęsiame nenumatytą posėdį. Labai prašau gerbiamus kolegas Seimo narius užimti savo vietas. Ir prašau netrukdyti R. Baškienei, kuriai reikės dabar ateiti. Mes tęsiame nenumatytą posėdį. Primenu, kolegos. Prašom sėstis.

14.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-18 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Antrasis klausimas Nr. XIII... Numeris nežinomas kol kas. Seimo nutarimo „Dėl Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-18. Pateikimas. Kviečiu R. Baškiene. Kviečiu R. Baškienei netrukdyti. (*Balsai salėje*) Žodis suteikiamas R. Baškienei. Prašau visų dėmesio. Prašom, Rima. Pateikimas.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiamieji kolegos, noriu pateikti jums Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ projektą. Labai dėkoju visų frakcijų seniūnams. Jūs pateikėte pagal iš ryto mūsų nustatytą skaičių pavardes į atitinkamus komitetus. Manau, kad monitoriuje jūs matote konkrečias pavardes. Noriu jūsų kartu klausti, ar aš turėčiau visas jas skaityti, ar jūs, tiesiog matydami visus straipsnius, tam pritariate po pateikimo?

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Galime.

Yra paskutinis straipsnis, kad šio nutarimo 3 straipsnio 4 punktas įsigalioja nuo gruodžio 15 dienos. Čia viena išimtis. Čia dėl Ministro Pirmininko A. Butkevičiaus. Galime pritarti? Galime. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame? Gerai, balsuojame.

Kas pritariate po pateikimo įstatymo „Dėl Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ projektui Nr. XIII-18, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas. Valerijau, gerbiamasis Valerijau, užimkite savo vietą, prašom balsuoti. Gerai. Gerbiamieji kolegos konservatoriai, labai triukšminga.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 105 Seimo nariai. Už – 101, prieš nėra, 4 susilaikė. Po pateikimo pritarta.

Svarstymas. Seimo Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Galime pritarti ypatingai skubai? Norite balsuoti. Prašom balsuoti. Kas pritariate ypatingai skubai, balsuojate už, kas turite kitokią nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 120 Seimo narių. Už – 117, prieš nėra, susilaikė 3. Ypatingai skubai pritarta.

Svarstymas. Ar yra norinčių kalbėti? Nėra. Bendru sutarimu gal galime pritarti? Galime pritarti po svarstymo.

Priėmimas, kolegos. Ar yra norinčių? Pastraipsniui.

1 straipsniui galime pritarti? Galime pritarti. 2 straipsnis. Galime pritarti? Galime. 3 straipsnis. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. 4 straipsnis. Ačiū, pritarta. 5 straipsnis. Ačiū, pritarta. 6 straipsnis. Pritarta.

7 straipsnis. Pritarta. Kreipiuosi į I. Šiaulienę dėl 7 straipsnio. Ar tikrai čia tokia sudėtis, ko-
kia pasiūlyta? (*Balsai salėje*) Gerai.

8 straipsnis. Pritarta. 9 straipsnis. Pritarta. 10 straipsnis. Pritarta. 11 straipsnis. Pritarta.
12 straipsnis. Pritarta. 13 straipsnis. Pritarta. (*Balsai salėje*) Palaukite, palaukite, daug straipsnių
yra. 14 straipsniui pritariam? 15 straipsniui pritariam. Ir 16 straipsnis. Pritariam, taip? Galime bal-
suoti dėl visų, dėl viso nutarimo?

Yra motyvų. Už – J. Olekas. Prašom, kolega.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Pirmininke, kviečiu pritarti, nes nėra diskusijos, nėra prieštaraujančių.
Manau, kad pasiūlyti komitetai yra labai gerai subalansuoti pagal sudėtį, dydžius. Gaila, aišku,
kad neliko Informacinio komiteto, bet toks jau yra mūsų bendras sprendimas, todėl kviečiu pritarti.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Aš tik noriu kreiptis į valdančiąją koaliciją ir pri-
minti, kad šiuo atveju kaip dauguma jūs prisiimate visą atsakomybę už komitetų narių parinki-
mą. Jeigu gerai atkreipsite dėmesį, yra du konstituciniai komitetai, tai Europos reikalų ir Užsienio
reikalų komitetai. Tai komitetai, kurie dirba kaip ir NSGK su slapta ir labai slapta informacija. Jei-
gu jūs pasižiūrėsite į sudėtį kai kurių komitetų, pradedant nuo Užsienio reikalų komiteto, tai aš
manau, kad klausimų gali kilti įvairių. Tikrai aš negalėsiu balsuoti už šį pateiktą dokumentą, nes
yra žmonių, kurie tikrai ne tik kad nemoka užsienio kalbos, bet žmonių, kurie yra atitinkamai
įvardinti atitinkamuose mūsų valstybės saugumo institucijų dokumentuose. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. K. Masiulis – už. Prašom, Kęstuti.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, nors aš pats patekau į tokį komitetą, kurio vi-
siškai nenorėjau, Teisės ir teisėtvarkos komitetą, kuriame nesijaučiu pats stipriausias savo kompe-
tencijomis, tikrai yra daugelis kitų sričių, kur būčiau stipresnis, nepaisydamas to, aš suprantu par-
lamentinės demokratijos situaciją, kai tikrai reikia pagal proporcijas pasiskirstyti tuos komitetus.
Niekas čia nepadarysi, siūlau balsuoti ir pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, daugiau nėra norinčių kalbėti. Balsuojame dėl
projekto Nr. XIII-18 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“. Kas pri-
tariate tam projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 125 Seimo nariai: už – 116, prieš nėra, susilaikė 9. Seimo nutari-
mas „Dėl Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ priimtas. (*Gongas*)

1-3 klausimas – lapkričio 17 dienos, t. y. rytdienos, posėdžių darbotvarkė. Pranešėja – R. Baš-
kienė. Kol R. Baškienė eina, prašau, V. Simulikas.

V. SIMULIK (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mielie šiauliečiai, Šiaulių krašto parlamen-
tinė grupė pasibaigus posėdžiui renkamės ten, kur gražiai stovi mūsų gerbiama lyderė Rima.

PIRMININKAS. Ačiū. R. Baškienė. Prašom.

14.11 val.

2016 m. lapkričio 17 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Labai ačiū. Gerbiamieji kolegos, noriu pristatyti jums lapkričio 17 die-
nos (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkę. Mes ją turėsime ypatingą – Lietuvos Respublikos Sei-
mo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projektas. Pranešė-
ja – gerbiamoji mūsų Lietuvos Respublikos Prezidentė D. Grybauskaitė. Klausimas svarstomas
10 valandą. Taip pat turėsime poros labai atsakingų rezoliucijų pateikimo stadiją – „Dėl situacijos
Ukrainoje ir sankcijų Rusijai“ projektas, taip pat rezoliucija „Dėl strateginės Lietuvos ir Jungtinių
Amerikos Valstijų partnerystės“. Pertrauka kaip visada, na, ilgesnė, nuo 13 iki 15 valandos. Ir va-
kariniame posėdyje mes labai atsakingai turėsime padaryti – patvirtinti mūsų Seimo komitetų
pirmininkus ir pavaduotojus. Labai svarbu, kad pagaliau prasidėtų mūsų intensyvi ir labai atsa-
kinga veikla, turinti ilgesnius posėdžius, intensyvesnis jūsų darbas. Todėl labai prašau pritarti
ketvirtadienio darbų programai.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiama kolege, jūsų nori... Nepabėkite dar! Klausimai, klausimai. Pirmasis klausia A. Kubilius. Prašau.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamoji kolege, gerbiamoji vicepirmininke, aš turiu klausimą iš trijų dalių.

Pirmoji dalis. Aš esu labai krikščioniškai jautrus žmogus ir norėčiau paklausti, kiek laiko dar vienintelis G. Kirkilas pirmininkaus posėdžiams? Man atrodo, mes visi solidariai turėtume susirūpinti šia situacija.

Antroji mano klausimo dalis. Gerbiamoji vicepirmininke, ar galėtumėte paaiškinti, kas vis dėlto formuoja Vyriausybę, jeigu štai matome būsimąjį premjerą S. Skvernelį nuolat sėdintį Seimo posėdžiuose, kurie nėra labai svarbūs šiuo metu. Tai gal žinote, kas formuoja?

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega!

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Ir trečioji klausimo dalis. (*Balsai salėje*) Jau rimtas klausimas. Sakyskite, kada mes pamatysime sesijos darbų programą, pagal kurią toliau dirbsime?

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Labai ačiū. Vertinu kiekvieną jūsų klausimą. Ypač džiaugiuosi, kad jūs atkreipėte dėmesį į puikiai posėdžiui pirmininkaujantį G. Kirkilą.

PIRMININKAS. Ačiū.

R. BAŠKIENĖ. Iš tikrųjų mes greitai pasikeisime, manau, ir vieni, ir kiti. Jūs pamatysite šioje vietoje visus.

Individualus klausimas dėl S. Skvernelio. Šitas žmogus taip pat geba labai daug ir jūs tuo netrukus įsitikinsite. O kad jis nori stebėti ir matyti, kas vyksta Seime, yra labai pagirtina. Jis šiandien yra Lietuvos Respublikos Seimo narys.

Sesijos darbų programą jūs taip pat pamatysite artimiausiu metu. Todėl mums labai svarbu padaryti tą pirminį darbą, kurį mes ir darome – suformuoti komitetus ir pradėti intensyviai veikti, apie ką ir kalbėjau.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamoji kolege. Ačiū A. Kubiliui, jis labai rūpinasi mano sveikata, nes kuo daugiau pirmininkauju, tuo mažiau rūkau pypkę. Klausia Z. Jedinskis. Prašom.

Z. JEDINSKIJ (*LLRA-KŠSF*). Ačiū posėdžio pirmininkui. Gerbiama pranešėja, prašom pasakyti, kodėl tokios ilgos pertraukos?

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Jums pertraukos galbūt atrodo ištis ilgos, tačiau Seniūnų sueigos nariams jos yra per trumpos, nes reikia ir sutarti, ir suderinti, kad mes visi po to galėtume labai atsakingai, labai gerai nusiteikę darbui tęsti tolesnius savo planus ir įgyvendinti siekius.

PIRMININKAS. Jeigu leisite, Rima, dar papildyčiau. Kolegos, mes turime vertinti mūsų padėjų darbą, nes tai, ką mes numatome, jie turi atspausdinti, pateikti popieriuje, mūsų elektroninę versiją ir panašiai. Tai užima laiko, nieko nepadarysi, bet tai yra pirmosios mūsų darbo dienos šito Seimo. Vėliau viskas vyks greičiau, sklandžiau ir pertraukos bus trumpesnės.

E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū. Žiūrėkite, ir valstiečiai ir žalieji, ir aš, ir mūsų frakcija labai aiškiai pasisakome už parlamentinės kontrolės stiprinimą. Ketvirtadieniais mes paprastai turime Vyriausybės valandą kaip parlamentinės kontrolės instrumentą, o jūs... (*Dagy, pasitraukite!*) O jūs rytoj neįtraukėte klausimo – Vyriausybės valandos į darbotvarkę, o mes visi žinome, kad dažnai nueinanti Vyriausybė gali ką nors pridaryti. Aš tikrai labai prašau rytoj surengti Vyriausybės valandą ir palikti galimybę klausyti Vyriausybę ar apibendrinant jų veiklą, ar apie einamuosius dalykus, pavyzdžiui, kaip amerikietiškus šautuvus išpardavė po 357 eurus ir t. t. Nuoširdžiai prašau palikti tą tradiciją.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Labai ačiū. Jūsų pastaba verta dėmesio. Aišku, tai įvertinau galbūt reaguodama į praėjusio Seimo, taip pat jūsų pageidavimą, kad nebereikia Vyriausybės valandos, nes nueinanti Vyriausybė neturėtų ką pasakyti. Bet jeigu toks pageidavimas yra, jeigu gerbiamieji kolegos tam pritaria, mes tikrai galime tai padaryti. Ar turėtume balsuoti?

PIRMININKAS. Ačiū. Įrašome Vyriausybės valandą, taip? (*Balsai salėje*) Ne, norite balsuoti. Gerai. Kolegos, kas už... (*Balsai salėje*) Kolegos, pabalsuojame! Gerai, matysime nuomonę. (*Balsai salėje*) Yra pasiūlymas. Gerai, pabalsuosime po to.

Klausia J. Razma. Prašau, J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji pirmininke, Seniūnų sueigoje kalbėjome, kad svarbu kuo greičiau patvirtinti bent keletą delegacijų. Gal rytoj jau tą būtų galima padaryti? Mūsų frakcija jau pasiūlė kandidatus ir, tikiuosi, jūs irgi galite ir iš kitų frakcijų gauti, kad nenutrūktų parlamento atstovavimas.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Iš tikrųjų apie tai jau galvojau ir manau, kad mes patvirtinsime ir papildysime darbotvarkę Seniūnų sueigoje, nes 8.30 val. renkasi Seniūnų sueiga ir ji pateiks savo pasiūlymus. Ačiū, kad priminėte.

PIRMININKAS. I. Šiaulienė. Gerbiama Irena, su Povilu labai gražiai kalbate. Prašom.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Aš atsiprašau. Gerbiama kolege, mes Seniūnų sueigoje lyg ir kalbėjome, kad komitetų pirmininkų ir pavaduotojų tvirtinimas antradienį. Bet dabar matau darbotvarkėje, kad įrašyta rytoj po pietų. Vadinasi, per pietų pertrauką renkasi komitetai? Kas pasikeitė?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Jeigu mums pavyks tai padaryti, mes padarysime tokią eigą, jei ne, bus galima viską pakeisti.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Tai bus galima tvirtinti ir antradienį?

PIRMININKAS. Ar aš galėčiau, gerbiama kolege Rima, savo trigrašį. Reikalas tas, kad Europos reikalų komitetas bet kuriuo atveju gali tik penktadienį. Gal palikime antradieniui, būtų logiškiau. (*Balsai salėje*) Paliekame antradieniui. Rima, ar galėtumėte? R. Baškienė sutinka.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Aš neprieštarauju, tiesiog buvo pateiktas pasiūlymas, o jūsų valia priimti.

PIRMININKAS. Siūlau antradienį, kolegos, kad būtų viskas. Matote, į Europos reikalų komitetą gali arba turi, netgi privalo pagal Statutą ateiti kitų komitetų pirmininkai. Todėl.

Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ar bus atsižvelgta į gana karčią patirtį, kad trečiadieniais komiteto darbas neretai persiklodavo su komisijų darbu. Gal galima numatyti ir penktadienį komisijų darbą taip, kad būtų galima suspėti?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Jūs, kaip šito Seimo senbuvis, tikriausiai puikiai žinote mūsų intensyvią darbą. Komitetai dirba iš ryto nuo 10 valandos, kai kurie nuo 9 valandos. Komisijos pradeda darbą 13 valandą ir labai sėkmingai spėja iki Europos reikalų komiteto posėdžio surengti savo posėdžius. Manau, suspėsime. Puikiai žinome ir tai, kad penktadieniai yra intensyvi darbo diena ir komisijos, o jeigu reikia, ir komitetai sėkmingai dirba ir penktadienį.

PIRMININKAS. J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke, už pristatymą. Aš manau, kad mes sugebėsime įveikti jūsų pateiktą darbotvarkę. Siūlyčiau neatidėlioti antradieniui. Aš manau, kad tuos komitetus, kurie susirinks, galima patvirtinti. Jeigu kam nors bus kliūčių, kaip Europa... kur laukia kitų komitetų, tai jų galima atskirai patvirtinti. Manau, kad čia neturėtų būti kliūtis.

Mano klausimas. Jeigu mes pagal šitą darbotvarkę, kaip jūs pateikėte, suspėsime tuos darbus nuveikti, ką planuojate kitą savaitę? Ar mes grįšime į tą antradienio ir ketvirtadienio plenarijų posėdžių ritmą, ar dar mums reikės šiek tiek užtrukti? Ačiū.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų grįšime į normalų ritmą. Yra užregistruota labai daug įstatymų projektų ir pateikimo stadijos sėkmingai gali vykti. Mes tiesiog iš karto duosime užduotis komitetams, kurie galėtų po to jau vykdyti svarstymą komitetų posėdžiuose.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiama kolege, ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Bet vis dėlto mes, kolegos, turime nuspręsti dėl Vyriausybės valandos, nes pagal Statutą Vyriausybės valanda vis tiek priklauso. (*Balsai salėje*) Kadangi yra šio toks nesusipratimas... Taip, dabar yra laikinoji, čia yra visokių niuansų. Seimas gali nuspręsti balsuodamas. (*Balsai salėje*) Siūlau balsuoti.

Kas pasisakote už Vyriausybės valandą ketvirtadienį, balsuojate už, kas manote, kad jos nereikia, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas. Greičiau išspręsime. Balsavimas. Kas pasisakys už, bus už Vyriausybės valandą ketvirtadienį. Dar laikinosios Vyriausybės. Seimas viską gali nutarti balsuodamas. (*Balsai salėje*) Yra, bet yra ir kitų klausimų. (*Balsai salėje*) Pabandykime balsuoti, gal nebus čia kolizijų.

Balsavo 125 Seimo nariai: už – 50, prieš – 56, susilaikė 19. Nepritarta.

Atsakau gerbiamam J. Razmai, kad tas griežtas Statuto reikalavimas – ne laikinai Vyriausybei. Dabar mes turime laikiną, dėl to ir balsavome. Ačiū. Nutarėme, kad nebus.

Kolegos, galime pritarti visai darbotvarkei? (*Balsas salėje: „Negalime.“*) Negalime. Norime kalbėti?

Balsuojame. Kas pritariate kitos dienos, t. y. lapkričio 17 dienos, darbotvarkei, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas. Labai prašau Algimantą ir kitus balsuoti. Algimantai! Mantai!

Balsavo 123 Seimo nariai: už – 95, prieš – 6, susilaikė 22. Pritarta.

Gerbiami kolegos, liko Seimo narių pareiškimai. Kviečiu A. Anušauską į tribūną. Prašom. Kol eina A. Anušauskas, pakalbės R. Dagys. Prašau.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Tiesiog informacija. Kolegos, kurie pasirašė dėl grupės „Už šeimą“, pasilikime po posėdžio.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašau.

14.24 val.

Seimo narių pareiškimai

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Galima? „Dėl parlamentinės grupės „Už istorinę atmintį ir teisingumą“ steigimo. Lietuvoje iki šiol gyvena dešimtys tūkstančių nuo totalitarinių režimų nukentėjusių asmenų ir gyva istorinė atmintis reikalauja išskirtinio dėmesio. Be abejonės, siekiant tai užtikrinti bei suteikti politinę, teisinę pagalbą tiems asmenims, visuomenei reikšmingų ir istorinę atmintį puoselėjančių iniciatyvų rėmimą, atkuriamą 2013 metais įsteigta parlamentinė grupė „Už istorinę atmintį ir teisingumą“.

Ši grupė stengėsi atkreipti valstybės institucijų dėmesį į egzistuojančias problemas ir skatino jas spręsti. Rengtos diskusijos dėl kultūros, meno projektų finansavimo, holokausto istorijos tyrimo, 1940 metų kolaborantų paminklo įvertinimo ir kitos. Organizacinis grupės posėdis kviečiamas lapkričio 29 dieną 14 valandą 520 kabinete, Seimo III rūmuose“. Pasirašo 14 Seimo narių. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega.

Gerbiami kolegos, dar galima užsiregistruoti. Prašau registruotis.

Gerbiami kolegos, užsiregistravo 125 Seimo nariai.

Nenumatytą Seimo posėdį baigėme. (*Gongas*) Gero vakaro!

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 5 STENOGRAMA

2016 m. lapkričio 17 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Labas rytas, gerbiamieji Seimo nariai! Prašome užimti vietas ir kviečiu visus registruotis. Posėdį pradedame. (*Gongas*) Jau paskelbiau registraciją, prašom registruotis. (*Šurmulyš salėje*)
Užsiregistravo 119 Seimo narių.

10.01 val.

2016 m. lapkričio 17 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

2016 m. lapkričio 17 d. posėdžių darbotvarkė. Darbotvarkės tvirtinimas. Prašau. P. Gražulis.
P. GRAŽULIS (TTF). Pirmininke, užpraėjame posėdyje, kada pirmininkavo G. Kirkilas, pažadėjo iš Seimo tribūnos, kad kartu su kitomis konservatorių rezoliucijomis, kurios dar dvi šiandien pateiktos, o vieną priėmėme prieš dvi dienas, bus įtraukta rezoliucija dėl sveikinimo išrinktajam Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentui D. Trampui. Tačiau šiandien darbotvarkėje nėra, todėl frakcijos vardu prašau įtraukti į darbotvarkę. Tai pirmas prašymas frakcijos vardu.

Antras racionalus siūlymas. Šiandien yra pristatymas premjero, teikia Prezidentė, ir aš siūlyčiau sukeisti, po to iš karto tvirtinti Seimo komitetų, komisijų pirmininkų, pavaduotojų sudėtį, visas rezoliucijas nukelti po to. Tai būtų tikrai daug racionaliau, svarbūs procedūriniai klausimai, be kurių negali Seimo komitetai pradėti darbo, todėl siūlyčiau sukeisti. O jeigu tos konservatorių rezoliucijos tikrai nereikšmingos, jie galėtų ir savo frakcijoje jas priimti.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Jūs kalbėjote frakcijos vardu? Noriu informuoti, kad Seniūnų sueigoje buvo nutarta kitaip, tačiau jeigu klausimas iškeliamas frakcijos vardu...

Gerbiami kolegos, dėl P. Gražulio siūlymo dėl rezoliucijos mums reikia apsispręsti balsuojant, ar įtraukti į darbotvarkę. (*P. Gražulis: „Bendru sutarimu!“*) Prašau balsuoti, kas už tai.

Už – 12, prieš – 73, susilaikė 34. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl antrojo jūsų klausimo noriu informuoti, kad techniškai to neįmanoma padaryti, nes vakariniame posėdyje... Iki tol turi komitetai atlikti savo darbą ir išsirinkti pirmininkus ir pavaduotojus. Ar galime bendru sutarimu pritarti darbotvarkei? (*Balsai salėje: „Galime.“*) Galime. Labai ačiū.

Gerbiamieji Seimo nariai, aš noriu priminti jums Statuto 192 straipsnį. Šiandieną mes turėsime balsuoti, t. y. šiandien vyks pateikimas Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros, ir jūs žinote, kad klausimai Lietuvos Respublikos Prezidentui po to, kai jis pristato Ministro Pirmininko kandidatūrą, yra neužduodami. Respublikos Prezidentui pristačius kandidatūrą, pretendentai suteikiamas žodis – 30 minučių, paskui jis atsako į Seimo narių klausimus, tam skiriama 40 minučių. Vėliau vyks kandidato į Ministro Pirmininko pareigas susitikimas su Seimo narių frakcijomis.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininkas V. Pranckietis.

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos, labas rytas.

10.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projektas Nr. XIII-16 (pateikimas)

Svarstome darbotvarkės 1-2 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projektą. Pranešėja – Lietuvos Respublikos Prezidentė D. Grybauskaitė.

M. STROLYS (*Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas*). Jos Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentė D. Grybauskaitė. (*Plojimai*)

D. GRYBAUSKAITĖ. Labas rytas. Labai malonu jus matyti jau naujoje salėje, visi pasirengę, patyrę dabar po naktinių darbų. Čia geras patyrimas, mes Briuselyje irgi naktimis kartais sėdime, tada labiau pažįsti vienas kitą ir žinai kiekvieno galimybes. Bet dabar rimtai.

Gerbiamieji Seimo nariai, remdamasi Konstitucijos man suteiktomis galiomis ir įgaliojimais, šiandien teikiu jums S. Skvernelio kandidatūrą užimti Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko pareigas. Konstatuoju, kad valdančioji dauguma jau suformuota. S. Skvernelis sulaukė didžiulio visuomenės pasitikėjimo balsuojant ir reitinguojant kandidatus į naująją Seimą.

Ministro Pirmininko atsakomybė – matyti viską ir rūpintis visais, atliepti ten, kur opiausia, kur labiausia reikia permainų, surasti geriausią balansą tarp visuomenės lūkesčių ir norų, ir valstybės realių galimybių. Visi sprendimai turės būti pagrįsti atsakinga politika, būtent tokio požiūrio tikisi Lietuvos žmonės ir už tai balsavo. Tai – didelis pasitikėjimo kreditas, kurį teks pateisinti jam ir ateinančiai Vyriausybei. Iššūkių bus daug. Tačiau juos įveikti turėtų padėti jau esama patirtis, sukaupta vadovaujant Policijos departamentui ir dirbant XVI Vyriausybės sudėtyje.

Tikiuosi Seimo pritarimo S. Skvernelio kandidatūrai į Ministro Pirmininko pareigas. Be jokios abejonės, visi mes – ir teikdama, ir jūs, tikiuosi, balsuodami prisiimsime atsakomybę už naujos Vyriausybės darbą, tai mūsų visų pareiga mūsų žmonėms. Dėkoju jums už dėmesį ir linkiu sėkmingo ir greito darbo. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū Prezidentei. Toliau posėdžiui pirmininkaus R. Baškienė

M. STROLYS (*Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas*). Jos Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentė. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, tęsiame posėdį. Maloniai kviečiu į Seimo tribūną kandidatą į Ministro Pirmininko pareigas S. Skvernelį. Kaip ir minėjau, pristatydama Statuto straipsnį, jums skiriama 30 minučių.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, šio posėdžio dalyviai, iš tiesų teko kalbėti, sakyti ne vieną kalbą, taip pat ir šioje garbingoje salėje, bet jausmas ir jaudulys yra visiškai kitoks. Puikiai suprantu tą atsakomybės našta, kurią jūsų valia, jeigu teks, nešiu. Puikiai suprantu laukiančius iššūkius, puikiai suprantu, ką reiškia apsispręsti būti kandidatu į šitą pareigybę. Tikiuosi visų jūsų, ypač šiandien, ir geranoriškumo, ir paramos. Leiskite pristatyti tam tikrą viziją ir šiek tiek pakalbėti apie save.

Per 26-erius metus Lietuva pasiekė išpūdingų laimėjimų: atkūrėme valstybės nepriklausomybę, įtvirtinome gyvybiškai svarbią Lietuvos narystę NATO ir Europos Sąjungoje, ir Lietuvos, kaip Vakarų demokratinio pasaulio dalies, statusą; įveikėme pereinamojo laikotarpio, o vėliau ir netvarios ūkio plėtros ir globalios ekonomikos svyravimų sukeltus svyravimus.

Nepaisant pasiekimų nemaža dalis Lietuvos gyventojų savo šalyje nesijaučia laimingi. Tą liudija ir savižudybių, priklausomybių, smurto bei skurdo mastai. Grėsmingiausia nepasitenkinimo gyvenimo Lietuvoje išraiška – nedidelis gimstamumas bei masinė emigracija. Ši situacija, šiandieninių geopolitinių grėsmių, kylančių iš demokratijos standartų ir tarptautinės teisės principų nesilaikančių kaimynų fone, reikalauja pasvertų ir atsakingų sprendimų mūsų valstybės valdymo srityje. Esu įsitikinęs – tam, kad žmogus jaustųsi laimingas ir orus, valstybė turi būti stipri, bendro gyvenimo rūmas turi būti renčiamas įtvirtinant pamatinį gėrį, saugant valstybės nepriklausomybę, žmogaus gyvybę ir sveikatą, puoselėjant darnią šeimą ir bendruomenę, kuriant darnią ekonominę ir politinę aplinką. Šie pamatiniai gėriai neatsiranda savaime, jų nekuria nematoma rinkos ranka nei viską kontroliuojanti valstybė. Juos kuria asmenų ir bendruomenių sąmoningi veiksmai, kylantys iš bendrų vertybių ir valios pastangų.

Valstybės vaidmuo – įgalinti asmenis ir bendruomenes spręsti savo ir bendruomenės problemas.

Norėčiau apžvelgti tik keletą problemų ir mūsų laukiančių iššūkių. Jeigu bus jūsų valia, iš šios tribūnos turėsiu galimybę ateityje pristatyti detalią būsimos Vyriausybės programą, pasiūlyti konkrečius sprendimų būdus.

Taigi, atsižvelgdami į kylančius iššūkius, kursime šeimoms palankią aplinką, sudarysime galimybę derinti darbo ir šeimos pareigas. Parengsime ir įgyvendinsime kompleksinę demografinę

programą, kuri skatintų gimstamumą bei pailgintų žmonių gyvenimo trukmę. Lietuva negali toliau tylomis nykti.

Sieksime, kad būtų pradėta vystyti lanksti mokestinė sistema šeimoms, turinčioms vaikų, kai mokamų gyventojų pajamų mokesčio dydis yra siejamas su šeimoje auginamų vaikų skaičiumi, taip skatinant darbo rinkoje dalyvaujančius žmones susilaukti daugiau vaikų.

Savivaldybėse bus išplėsti socialinių paslaugų šeimai centrai, teikiantys pagalbą socialinės rizikos šeimoms. Kiekvienoje savivaldybėje bus įsteigti dienos užimtumo centrai socialinės rizikos ir skurstančių šeimų vaikams.

Didinsime neapmokestinamųjų pajamų dydį šeimoms, auginančioms du ir daugiau vaikų. Skatinsime lanksčių darbo formų prieinamumą, jeigu norime turėti vakarietišką darbo rinką, turime suteikti galimybę dirbti lanksčiu grafiku ar dalį darbo dienos dirbti namuose.

Prioritetą skirsime vaikų įvaikinimui ir vaiko ugdymui šeimoje, supaprastinsime įvaikinimo sąlygas, peržiūrėsime valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos bei kitų įvaikinimo procese dalyvaujančių institucijų funkcijas. Turime peržiūrėti įvaikinimo procedūras užtikrinant, kad atsirastų aiškūs saugikliai, skirti apsaugoti vaikus nuo netinkamų asmenų, o kandidatų tapti tėvais įvertinimas ir vaiko patekimas į šeimą būtų tvarkomas ne maksimaliais, o minimaliais laiko terminais.

Privalome pirmaisiais mėnesiais po įvaikinimo šeimai skirti finansinę paramą, tolygią sumai, kuri buvo skiriama vaiko išlaikymui vaikų namuose ar šeimynoje. Jeigu norime matyti daugiau sėkmės istorijų, įsivaikinus ir vyresnio nei trejų metų amžiaus vaikus, abu tėvai turi gauti teisę į valstybės apmokamas vaiko priežiūros trumpalaikes atostogas.

Socialiniams darbuotojams turime suteikti papildomų įgaliojimų didinant jų savarankiškumą, skatinant analizuoti bendruomenės aplinką, ieškoti papildomų pagalbos galimybių telkiant bendruomenę, suteikiant inicijuoti savanorystės principu pagrįstos pagalbos ir palaikymo tinklus. Žengę šiuos žingsnius, po ketverių metų net nenorėsime prisiminti šiandieninės vaikų globos ir įvaikinimo biurokratijos raizgalų.

Šie 2016 metai prasidėjo siaubinga smurto apraiška. Esame pasirengę šią problemą spręsti iš esmės.

Stiprinsime krizių centrų vaidmenį. Vienodai svarbiomis laikysime tiek informacinės, tiek ir kompleksinės pagalbos aukoms bei agresorių rehabilitacijos ir pagalbos atkuriant santykius funkcijas, pagalbą pozityvios tėvystės įgūdžiams bei pykčio valdymo gebėjimams formuoti.

Deramą dėmesį skirsime itin paplitusio reiškinių – patyčių – prevencijai. Tam naudosime gerąją Vakarų Europos patirtį, patyčių prevencijos, socialinių įgūdžių ugdymo programų įgyvendinimą nuo pat ankstyvo vaiko amžiaus. Šią problemą turime įveikti dėl sveikesnės rytojaus visuomenės.

Atėjo laikas suformuoti veiksmingą reagavimo į smurtą prieš vaikus mechanizmą. Šis mechanizmas turi apimti visų suinteresuotų institucijų bei nevalstybinių partnerių bendradarbiavimą užtikrinant veiksmingą smurto atpažinimą, operatyvų reagavimą, aiškias kiekvienos tarnybos funkcijas bei tarpusavio sąveikos taisykles, tęstinio probleminės šeimos stebėjimo priemones.

Sukursime vieno langelio principu veikiančią kovos su smurtu artimoje aplinkoje ir smurto prevencijos sistemą. Negalima užsimerkti prieš karą, vykstantį Lietuvos šeimose. Turime ir galime joms padėti.

Pagrindiniu savo sveikatos politikos tikslu įvardijame tiek siekį pailginti gyvenimo trukmę, tiek ir gerinti gyvenimo kokybę bei didinti sveikų gyvenimo metų skaičių. To sieksime penkiomis kryptimis: formuosime efektyvią ir skaidrią sveikatos apsaugos sistemą; plėtosime efektyvią ligų prevenciją, ankstyvąją diagnostiką ir šeimos mediciną; įgyvendinsime aktyvią kovos su žalingais įpročiais programą; stiprinsime psichikos sveikatos paslaugas; sieksime sveikatos aspekto visose politikos srityse.

Požiūris į silpniausius visuomenės narius apibūdina visuomenės brandą. Pasieksime, kad vyresnio amžiaus asmenys bei neįgalieji nesijaustų atskirti dėl savo amžiaus ar negalios. Tuo tikslu sieksime taikyti įtraukias socialines paslaugas, plėtoti universalaus dizaino principų taikymą fizinei aplinkai, prieinamam būstui ir transportui tiek miesto, tiek kaimo vietovėse, tuo numatant

prieinamumą visiems neigaliams asmenims. Šiandieninis Seimas rodo istorinį pavyzdį ir, manau, kolega J. Džiugelis tai gali patvirtinti.

Pastarųjų poros dešimtmečių laikotarpiu Lietuvoje vykstantys regionų depopuliacijos ir netolygaus ekonominės gerovės persiskirstymo procesai kelia rimtą grėsmę gana tolygiai Lietuvos demografinėi ir ekonominei pusiausvyrai. Atsakydami į šias grėsmes bei iššūkius, regioninės politikos srityje keliame tris pagrindinius tikslus: sukurti efektyvią regioninės politikos sistemą, užtikrinti Lietuvos regionų konkurencingumą, investicijų pritraukimą, užtikrinti aukštą gyvenimo kokybę regionuose.

Mūsų ilgalaikė vizija – Lietuva, kurios regionuose yra patogios gyvenimo sąlygos, aukštą gyvenimo kokybę užtikrinanti infrastruktūra, teikiamos aukštos kokybės socialinės paslaugos, veikia gyvybinga, vietines ir tarptautines galimybes išnaudojanti bei orų gyvenimą kurianti ekonomika, o patys regionai yra patrauklūs investuoti vietos ir užsienio verslui, siūlantys kompetentingą darbo jėgą, išplėtotą šiuolaikišką infrastruktūrą, kuriose veikia kompetentingos vietos ir regionų valdžios institucijos.

Šiandieninėje aplinkoje privalome užtikrinti aiškius, suprantamus ir prasmingus aplinkos apsaugos reikalavimus. Keliame tikslą, kad aplinkos apsaugos politika netaptų biurokratizmo šaltiniu, o taptų darnios aplinkos formavimo priemone, palankia ir darnaus ūkio plėtrai. Tuo tikslu siekiame mažinti perteklinius reikalavimus verslui ir gyventojams.

Pastaraisiais metais Lietuva įgyvendino daugybę stambių strateginių energetikos projektų. Tai Klaipėdos suskystintųjų dujų terminalas, elektros jungtis į Švediją ir Lenkiją. Už tai turime padėkoti dviem buvusioms Vyriausybėms. Plėtojamas dujų jungties su Lenkija projektas. Visi šie projektai didina mūsų šalies energetinę nepriklausomybę. Jais pagrįstai didžiujamės. Šiandien atėjo laikas žengti ir kitus žingsnius – modernizuoti energetines sistemas bei patenkinti vartotojų lūkesčius, suteikiant daugiau sprendimo galių vartotojams, kurie taptų aktyviu sisteminės energetinės pertvarkos dalyviu.

Lietuvos energetinio saugumo ir konkurencingumo pagrindas – darnus vystymasis, paremtas taupiu energijos išteklių vartojimu bei vietinių ir atsinaujinančių elektros išteklių panaudojimu. Tai – naujos energetikos politikos pamatas siekiant ilgalaikių Europos Sąjungos ir tarptautinių klimato kaitos mažinimo tikslų. Šalia strateginių valstybės projektų įgyvendinimo, negalime pamiršti ir kaimo gyvybingumo. Tvarių jo bendruomenių išsaugojimas yra kertinis bet kurios atsakingos šalies likimą lemiantis Vyriausybės uždavinys. Gyvybingo kaimo egzistavimas neįmanomas be šių trijų pagrindinių sąlygų: konkurencingo ir pelningo žemės bei kitokio kaimo ūkio, deramos infrastruktūros, tinkamų socialinių, sveikatos ir kultūros paslaugų.

Dažnas įvaizdis, kad išskirtinai kaimas skęsta skurde. Vis dėlto skurdas egzistuoja visoje Lietuvoje ir jis tiesiogiai susijęs su darbo pajamomis ir darbo santykiais. Mūsų tikslas – sukurti darbo santykius, kurie skatintų žmones pasirinkti darbą ir gyvenimą čia, Lietuvoje. Telksime darbo santykių dalyvius, valstybės pareigūnus, nevyriausybinės organizacijas ir profesines sąjungas bendram tikslui – mūsų šalyje sukurti žmonėms patrauklias darbo ir gyvenimo sąlygas, galimybes derinti darbą ir asmeninį gyvenimą. Globalėjančiame pasaulyje konkuruosime ne pigia darbo jėga ir menkomis žmonių garantijomis, o kvalifikuotais ir išsilavinusiais darbuotojais, aukšta viešųjų paslaugų kokybe. Sieksime išsaugoti aukštos kvalifikacijos, išsilavinusius darbuotojus, investuosime į darbuotojų kvalifikaciją, persikvalifikavimą ir inovacijas, remsime socialiai atsakingo verslo iniciatyvas.

Jeigu norime išsivaduoti iš daugumos mūsų valstybę kamuojančių bėdų, privalome atsisukti į mūsų jaunimą. Tinkamas jaunosios kartos išsilavinimas ir kultūros svarbos suvokimas yra mūsų sėkmės raktas.

Švietimą matome kaip valstybės gerovės ir nacionalinio saugumo pagrindą, kuris kiekvienam asmeniui leidžia plėtoti savo galimybes sėkmingai gyventi visuomenėje. Įgyvendindami bendrojo ugdymo reformą, laikysimės nuostatos, kad asmenybės brandai yra svarbi racionali visų ugdymo sričių: humanitarinio, socialinio, gamtos mokslo, meninio ugdymo, pusiausvyra, siejama su aktualiais tikrovės kontekstais.

Užtikrinsime studijų kokybę, atliepiančią asmens lūkesčius ir visuomenės poreikius bei Europos aukštojo mokslo erdvės kokybės nuostatas: veiksmingesnę studijų ir mokslinių tyrimų sąveiką, kūrybiškumo, inovacijų ir verslumo gebėjimus ugdančius studijų metodus ir praktikas, studijų turinio tarptautinį aktualumą. Smulkios studijų programos privalo būti stambinamos, užtikrinama tarpdalykinių studijų įvairovė ir galimybė studijas derinti su praktika. Sieksime, kad išaugtų Lietuvoje studijuojančių užsieniečių skaičius.

Matome kultūrą kaip kartinį nematerialų visuomenę vienijantį elementą, kuris atlieka labai svarbų vaidmenį, vienijant visuomenę ir formuojant viešąją politiką. Deja, beveik ketvirtį amžiaus Lietuvoje vyrauja tendencija marginalizuoti kultūros politiką viešajame gyvenime. Mes keliamo tikslą pakeisti šią ydingą tradiciją ir gražinti kultūrą, kaip visuomenę vienijantį, pasididžiamą savo tautiečiais, kraštu ir valstybe skatinantį veiksnį, į viešojo gyvenimo centrą.

Gerbiamieji, jeigu norime sinergijos tarp ekonomikos, švietimo ir mokslo, privalome modernizuoti mokslo, technologijų ir inovacijų srities teisinę bazę – Europos inovacijų sąjungos švieslentėje pagal inovacijų diegimo rezultatus Lietuva yra vos ketvirtoje vietoje nuo galo ir, nepaisant Europos Sąjungos vidurkį siekiančių viešojo sektoriaus investicijų į mokslą ir technologijas, inovacijų poveikis ekonomikai Lietuvoje yra mažiausias Europos Sąjungoje. Tarptautinės ekspertų organizacijos pabrėžia, kad mažos šalys neturi kito pasirinkimo – tik valstybės lyderystė ir aiškiai įgaliota institucija gali sukelti proveržį šioje srityje.

Ekonomikos augimas be orientacijos į aukštųjų technologijų sritį neįmanomas, o Lietuvos ateitis be pažangių informacinių ir ryšių technologijų neįsivaizduojama. Tai tiek mūsų pažangos, tiek saugumo garantas, todėl tiesiog būtina stiprinti tarpinstitucinį informacinės visuomenės plėtros politikos įgyvendinimo koordinavimą, siekiant nuoseklaus Lietuvos gyventojų skaitmeninio raštingumo didinimo, elektroninių viešųjų paslaugų turinio ir informacinių ir ryšių technologijų infrastruktūros plėtros; gerinti tarpinstitutinį bendradarbiavimą kibernetinio saugumo srityje, užtikrinant kritinės informacinių ir ryšių technologijų infrastruktūros bei elektroninės informacijos saugumą. Taip pat turime pasiekti, kad visuomenė žinotų ir suprastų saugaus naudojimosi elektronine erdve svarbą. Turime tęsti pradėtą valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimo procesą.

Per ilgus metus mes matėme tiek sėkmingų, tiek nesėkmingų viešųjų finansų sistemos valdymo pavyzdžių, todėl siekdami pertvarkyti viešųjų finansų sistemą ir jos valdymą veiksime atsakingai ir pamatuotai. Tik esant objektyviam poreikiui pertvarkysime mokesčių ir pensijų sistemas ir pagerinsime jų administravimą; griežčiau reglamentuosime biudžeto balanso ir valstybės skolos rodiklius; užtikrinsime didesnę Europos Sąjungos paramos panaudojimo efektyvumą ir sumažinsime finansinę priklausomybę nuo jos; racionalizuosime viešojo sektoriaus išlaidas, taikysime kaštų ir naudos analizę, vertinant investicijas; pakeisime viešojo ir privataus sektorių partnerystės modelį; didinsime finansinį savivaldybių savarankiškumą, tačiau kartu su kompetentingos ir nešališkos politinės ir finansinės kontrolės stiprinimu.

Pamatinį finansų politikos principu įvardijame finansų politikos nuoseklumą, skaidrumą, atsisakymą nuo bet kokių staigių finansinės ir mokestinės politikos pokyčių.

Lietuvoje šešėlinės ekonomikos mastai yra santykinai dideli, įvairių vertintojų vertinimais, skiriasi nuo 15 iki 26 % bendrojo vidaus produkto.

Sieksime ne vien kovoti su žmonėmis ir verslu, veikiančiais ekonomikos „šešėlyje“, bet kurstysime sąlygas ir paskatas, kad jie taptų skaidrios ir oficialios ekonominės veiklos dalyviais. Tam itin svarbus pasitikėjimas.

Piliečio sąveika su valstybe daugiausiai vyksta per valstybės ir savivaldybių institucijas, ar tai būtų savivaldybių administracijos, Mokesčių inspekcija, Darbo birža ir panašiai. Būtent šių institucijų veiklos efektyvumas ir piliečių aptarnavimo kokybė stipriai formuoja požiūrį į valstybę ir savo vietą joje. Mokesčių mokėtojai turi teisę reikalauti, kad jų išlaikomos valstybės institucijos greitai ir efektyviai atliktų savo funkcijas, o centrinė valdžia nustatytų skaidrias ir aiškias jų veiklos taisykles. Tada bus mažiau noro slėptis šešėliuose.

Tiek Lietuvos, tiek ir daugelio kitų šalių patirtis rodo, jog ženklią dalį valstybės funkcijų gali efektyviau, greičiau ir, svarbiausia, pigiau atlikti nevyriausybiniai veikėjai: nevyriausybinių orga-

nizacijos, bendruomenės. Esame įsitikinę, kad valstybės valdymo sąnaudas galima sumažinti, o piliečių pasitikėjimą ir pasitenkinimą valdymo ir paslaugų kokybe padidinti labiau išnaudojant šį potencialą.

Atsižvelgdami į egzistuojančias korupcijos problemas, per artimiausius ketverius metus be priemonių, numatytų Nacionaliniame kovos su korupcija veiksmų plane, keliame šiuos tikslus: užtikrinti besąlyginę ir neišvengiamą atsakomybę už korupcinius nusikaltimus; pasiekti, kad viešasis sektorius taptų skaidrus ir efektyvus; tobulinti lobistinės veiklos reguliavimą ir stiprinti jo laikymosi priežiūrą, sudaryti galimybes realizuoti visuomenės potencialą kovojant su korupcija ir apsaugoti padedančius su ja kovoti; didinti valstybės įstaigų kompetencijas, veiklos skaidrumą ir efektyvumą; užtikrinti viešųjų pirkimų skaidrumą ir efektyvumą.

Korupcija itin susijusi su mūsų valstybės pažeidžiamumu. Akivaizdu, kad ir geopolitinė situacija tikrai nėra lengva, todėl su partneriais sutarėme ne vėliau kaip iki 2018 metų krašto apsaugos finansavimą padidinti iki 2 % bendrojo vidaus produkto. Labai aiškiai sakome: jeigu situacija nesikeis, 2 % nuo BVP yra tik pirminė siekiamybė, matome visas galimybes ir toliau nuosekliai didinti finansavimą krašto apsaugai. Šiandien negalime sau leisti prabangos didinti finansavimą pamažu – privalome siųsti aiškų ženklą partneriams ir valstybėms regione, kad į savo šalies gynybą žiūrime atsakingai. Būtina didinti šauktinių skaičių ir Lietuvos kariuomenės pajėgumus tai įgyvendinti. Toks sprendimas – būtinoji mūsų krašto apsaugos sistemos stiprinimo sąlyga.

Ilguoju laikotarpiu sieksime pereiti prie visuotinės karo tarnybos. Tai labai aiški ir viena-reikšmiška žinutė. Tam reikia atlikti labai konkrečius pasirengimo darbus: investuoti į infrastruktūrą, ginkluotę, techniką, sukurti veiksmingus skatinimo ir motyvavimo mechanizmus.

Bendradarbiaudami su Lietuvos šaulių sąjunga, švietimo įstaigomis ir visuomeninėmis organizacijomis, skatinsime pilietinį patriotinį ugdymą – švietimo sistemoje savo vietą turi atrasti tiek kariuomenė, tiek šauliai. Privalome tinkamai didinti švietimo darbuotojų informacinį raštingumą ir aktyviai ugdyti visuomenės ir jaunuomenės kritinį mąstymą. Tai yra efektyviausios priemonės, padedančios kovoti su informacinėmis grėsmėmis. Šiandieniniai kariniai konfliktai dažnai prasideda būtent mūsų mintyse – privalome laiku užkirsti tam kelią.

Lietuvos valstybės užsienio politika remiasi ilgalaikiais nacionaliniais interesais, jų įgyvendinimo tęstinumu. Efektyvi ir nuosekli Lietuvos užsienio politika grindžiama solidaraus demokratiškos valstybių bendradarbiavimo, tarptautinės teisės viršenybės, pagarbos žmogaus teisėms ir laisvėms, gerų kaimyninių santykių palaikymo principais.

Pagrindinis Lietuvos valstybės užsienio politikos tikslas – valstybės nepriklausomybės ir demokratijos apsaugojimas, adekvačiai atsakant į regione ir pasaulyje išylančias grėsmes. Ne mažiau svarbus uždavinys – užtikrinti sėkmingą ekonominę ir socialinę valstybės plėtrą, jos piliečių gerovės kilimą.

Naujų saugumo ir kitų globalių iššūkių šviesoje NATO yra ir bus svarbiausia ir veiksmingiausia kolektyvinės gynybos sistema, užtikrinanti valstybės saugumą, galimų agresijų efektyvų atgrasinimą. Sieksime, kad NATO aukščiausio lygio susitikime Varšuvoje priimti sprendimai, orientuoti į stiprią kolektyvinę gynybą, organizacijos atvirų durų politiką ir kiti, būtų visiškai įgyvendinti.

Tęsime Lietuvos, kaip aktyvios ir patikimos organizacijos narės, įsipareigojimų užtikrinimą, siekiant įnešti tinkamą indėlį į saugumo užtikrinimą tiek savo, tiek kituose regionuose.

Stipri, solidari, konstruktyvi ir veiksminga Europos Sąjunga – Lietuvos esminis interesas. Ir toliau ji lieka svarbiausiu Europos politinės, ekonominės ir socialinės raidos faktoriumi. Sieksime dar aktyvesnio Lietuvos pozicijų bei valstybės interesų atstovavimo Europos Sąjungoje, pasisakome už nacionalinių valstybių vaidmens stiprinimą Europos Sąjungos institucijose.

Aktyviai dalyvaudama formuojant Europos Sąjungos išorinius santykius Lietuva ir toliau prisidės prie efektyvaus atsako į globalius tarptautinės aplinkos iššūkius: terorizmo grėsmės stiprėjimą, migracijos krizę, kartu sprendama Europos Sąjungos sienos apsaugos stiprinimo ir Šengeno zonos veiklos efektyvumo didinimo klausimus, kurių sprendimai darys įtaką Europos Sąjungos ateičiai. Mūsų tikslas – tiek Europos Sąjungoje, tiek NATO organizacijose įtvirtinti vieningą sutarimą, kad išorinių sienų apsauga yra visuotinis valstybių narių rūpestis. Tai leistų ne tik už-

tikrinti ilgalaikį pabėgėlių srauto stabdymą, bet ir laiku tikėtis partnerių pagalbos, atsiradus grėsmėms prie rytinės Europos Sąjungos ir NATO sienos.

Gerbiamieji kolegos, Lietuvoje yra žmonių, manančių, kad aš arba tokie kaip aš neturime teisės būti Seimo nariais, dar daugiau – stovėti tokioje tribūnoje kaip galimi kandidatai, galimas kandidatas į Ministro Pirmininko pareigas. Gal tokių yra ir šioje salėje. Neabejoju, kad tarp jūsų čia yra ne vienas politikas, galintis būti geresniu kandidatu nei aš. Puikiai žinau savo trūkumus, tačiau tarp šių trūkumų tikrai nėra nesąžiningumo, bailumo, veidmainystės, nenuoširdumo, žodžio nesilaikymo...

Visada buvau ir esu komandinio darbo šalininkas. Pirmenybę teikiu socialiniam dialogui, o ne konfliktiškam problemų sprendimo būdai. Esu ryžtingų sprendimų ir pokyčių šalininkas, tačiau ryžtas – tai ne fanatizmas, pokyčiai – ne radikalizmas ir revoliucijos. Tvirtai tikiu, kad tik laisvas, kritiškai mąstantis ir kuriantis žmogus gali būti pokyčių architektu, drąsus ir ryžtingas – jų įgyvendintoju. Noriu suburti drąsą, vieningą, kompetentingą, skaidrią ir atsakingą pokyčių Vyriausybę.

Gerbiamieji kolegos, visi mes esame skirtingi žmonės, skirtingos asmenybės, turime savo pasaulėžiūrą, įsitikinimus, vertybes ir principus, skirtingą valstybės raidos viziją.

Tačiau mus vienija vienas bendras esminis dalykas – Lietuvos žmonės patikėjo mums spęsti Lietuvos problemas. Ten, kur turime sutampančius tikslus, kartu tai darykime, ten, kur turime nuomonių skirtumą – ieškokime kompromisų ir kartu darykime, ten, kur turime vertybinius skirtumus – gerbkime vieni kitų nuomonę, nebrukime jėga savo tiesos vieni kitiems.

Gerbiamieji, kviečiu jus dirbti kartu darnios Lietuvos ir mūsų žmonių labui. Ir tiek jau to – ir paprastų, ir elito labui. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkojame gerbiamajam kandidatui į Ministro Pirmininko pareigas ir prašome likti tribūnoje, atsakyti į klausimus. Jūsų užsiregistravo paklausti net 57 Seimo nariai.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininkas V. Pranckietis.

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiamieji kolegos, norėtume pakviesti pritarti bendru sutarimu, kad klaustume pagal frakcijas ir sudarytume sąlygas visiems užduoti klausimus. Todėl prašysiu ir didžiausios frakcijos – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos priimti tokį sprendimą bendru sutarimu. Ar pritariate? (*Balsai salėje*) Dėkoju.

Pirmasis klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiamasis pretendentė, jūs stengiatės aptarti visas svarbias Lietuvai sritis, tačiau norėčiau išgryninti, kas, jūsų požiūriu, yra opiausios problemos Lietuvoje ir kokiose srityse reikėtų esminių pokyčių? Dėkoju.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš tikrai tas esmines problemas ir paminėjau. Jei būtų galima skirti keletą prioritetų, esminių prioritetų, tai yra iššūkiai demografijos srityje, socialinės atskirties ir skurdo mažinimas ir mūsų švietimo sistemos pertvarka, konkurencinga švietimo sistema.

PIRMININKAS. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis pretendentė į premjerus, sveikinu su paskyrimu ir asmeninio gyvenimo naujais džiaugsmais, tačiau dabar lūkesčius turi ir kiekvienas Lietuvos gyventojas. Jūs puikiai apibūdinote, ką darysite tose srityse, kurios finansuojamos iš biudžeto, todėl turiu jums klausimų. Kaip ir kokiomis priemonėmis inicijuosite investicijų srautą, kuris būtų reikšmingas kuriant naujas darbo vietas, ypač regionuose, ir mažinant nedarbą ne su emigracijos pagalba?

Ir dar vienas klausimas iš dabartinių aktualijų. Kaip žinome, iškilo klausimas dėl 2014 metais Vidaus reikalų ministerijos kuruojamo Ginklų fondo parduotų šautuvų. Jūs vėliau buvote vidaus reikalų ministras. Ar teko inicijuoti kokį nors tyrimą, nes dabar premjerui teks atsakomybė ir už santykius su Jungtinėmis Valstijomis palaikant mūsų, kaip sąjungininkės, įvaizdį?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gal nuo antro klausimo aš pradėsiu. Iš tiesų tokios informacijos apie galimus piktnaudžiavimus šioje srityje nebuvo, dėl to ir tyrimų nebuvo pradėta. Apie negeroves ir problemas kitose srityse buvo, todėl buvo pradėti tyrimai. Yra iniciatyva, matyt, geriausiai jūs žinote, kad šios įstaigos apskritai klausimo sprendimas buvo iškeltas, jis rado Vyriausybės pritarimą, buvo pateiktas Seimui. Seime sprendimo nebuvo priimta, nes buvo tiesiog manoma, aš

šiandien taip pat tvirtai esu įsitikinęs, kad ši įstaiga tikrai nieko bendra neturi su vidaus reikalų sistema. Tai yra komercinė ūkinė, specifinė gynybos srities įstaiga, kuri, deja, daugiau trukdo nei padeda įsigyti specialios ginkluotės. Mes ir šiandien tokių pavyzdžių turime, todėl, kalbėdami apie ateitį, turėtume svarstyti, ar apskritai tokia ši organizacija yra reikalinga.

Kalbant apie investicijų pritraukimą, jei iš tiesų mes galvojame, kad vien Vyriausybė gali kurti patrauklias darbo vietas, tai visiškai netiesa. Mes kalbame apie biudžetinį sektorių, kur galima turėti įtaką. Turime sudaryti sąlygas, kad investicinė aplinka būtų palanki. O nepalankumas yra susijęs su keletu dalykų, ką pasako ir patys galimi investuotojai, todėl pirmiausia mes susiduriame su esminėmis korupcinių apraiškų problemomis. Norint daryti investicijas, ypač užsienio partneriams tenka susidurti su neįprasta viešojo sektoriaus elgsena, kuri jiems yra nepriimtina.

Antras dalykas tai yra darbo jėga. Šiandien mes matome didžiulį iššūkį, susijusį su emigracija ir kvalifikuotos darbo jėgos trūkumu. Čia vienas iš pagrindinių dalykų, pertvarkant su darbo santykiais susijusią sistemą, padaryti išlaikant balansą tarp darbo santykių lankstumo ir darbuotojo socialinio saugumo, kad tikrai mes nebūtume konkurencingi vien tik pagal pigią darbo jėgą.

Trečias dalykas, kalbant apie galimybę į regionus pritraukti investicijas, – iš tiesų elementarių gamybinių pastatų trūkumas. Šiandien užsienio verslas, kuris nori ateiti (kalbant ne apie minkštuosius projektus, kurie labai lengvai gali būti kilnojami iš vienos valstybės į kitą, atsižvelgiant į sąlygų pasikeitimą, bet kalbant apie gamybą), susiduria su problema – su naujų, tinkamai pritaikytų gamybinių patalpų trūkumu. Niekas nebenori laukti, statyti keletą metų, tiesiog nori ateiti ir per tris mėnesius pradėti konkrečią ir realią veiklą. Čia aš matau didžiulę paskatą tiek mūsų investuotojams ir vystytojams tokius pastatus statyti, tiek ir galimybę ateiti verslui. Kitas momentas, kas irgi labai svarbu ir tiesiogiai susiję su regionais, tai Europos Sąjungos paramos efektyvus panaudojimas. Perėjimas nuo įsisavinimo prie investavimo ir šitų lėšų panaudojimo sudarant sąlygas kurtis verslui regionuose labai esminis dalykas. Aš tikiu, kad mes šitą iššūkį turėsime įveikti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Primenu, kad klausti – minutė, atsakyti – dvi minutės. Klausia M. Bastys. Ruošiasi K. Glaveckas.

M. BASTYS (*LSDPF*). Dėkoju, gerbiamasis Seimo Pirmininke. Gerbiamas pretendentė, iš tiesų atidžiai klausiau jūsų prisistatymo ir iš tiesų išgirdau daug gerų ir Lietuvai aktualių dalykų. Kaip žinote, Seimas neseniai apsisprendė naikinti Informacinės visuomenės plėtros komitetą, aš nebuvau to šalininkas. Mano klausimas susijęs su tuo. Kadangi akivaizdu, kad būtent inovacijų, technologijų, informacinės visuomenės plėtros parlamentinė kontrolė bus susilpninta arba, kitaip tariant, jau susilpninta, klausiu jūsų, ar jūs galite šiandien čia patikinti, kad jūs kaip Ministras Pirmininkas skirsite šiam klausimui ypatingą dėmesį, nes ši sritis (ir jūsų kalboje tai yra paminėta) mūsų ekonomikoje, mūsų gyvenime turi svarbią vietą? Dėkoju.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Iš tiesų, dar kartą galiu pakartoti, jeigu kalbėtume apie informacinių technologijų dalį, apie inovacijas, mes kito pasirinkimo neturime. Vis dėlto aš manau, kad tai yra Vyriausybės pagrindinis uždavinys, su kuo mes susidūrėme šiuo laikotarpiu, kai tikrai nebuvo padaryta proveržio konsoliduojant informacinių technologijų infrastruktūrą, nes kiekviena ministerija buvo suinteresuota išsaugoti tam tikrą dalį žiūrėdama savo siaurų ministerijos interesų, o ne valstybės. Todėl aš net neabejoju, kad mes priskirsime šitą funkciją vienai iš ministerijų konsoliduodami visų ministerijų veiklą šioje srityje. Netgi yra svarstoma, galbūt dar per anksti kalbėti, apie visos infrastruktūros sutelkimą vienoje iš ministerijų, netgi pervadinti vieną ministeriją, kad akcentuotume informacines technologijas, infrastruktūrą, inovatyvumą ir mūsų gebėjimą šioje vietoje būti ypač konkurencingiems. Tikrai be dėmesio šita sritis neliks, nes tai yra mūsų ateitis.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalba K. Glaveckas. Ruošiasi V. Kamblevičius.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamas pretendentė į Ministrus Pirmininkus, pirmiausia sveikinu už jūsų drąsą ir pasiryžimą stoti komandos priekyje, kuri turėtų išjudinti Lietuvos ekonomiką, ir toliau ji eitų augimo keliu.

Tokiais atvejais paprastai būna trys klausimai: ką daryti, kas tai padarys ir kur gauti pinigų? Ką daryti, aš manau, vienaip ar kitaip pakoreguos tiek Europos Sąjunga, tiek pats savo pranešime sakėte, ką darysite.

Antras ne mažiau svarbus klausimas, su kuo tai darysite ir kas tą darys. Klausimas labai trumpas pirmas. Kas bus atsakingas už finansus? Jūsų dešinioji ranka iš tikro yra finansų ministras ir, jeigu jis nemokės bent jau devynių žodžių iš dešimties, o pagrindinis žodis yra „ne“ ir tik vienas „taip“, aišku, sunku bus tikėtis kokių nors reikšmingų permainų.

Ir paskutinis labai trumpas klausimas – kur gauti pinigų? Tos programos arba tai, ką jūs dabar sakėte, labai labai gerai, bet visam tam reikės pinigų. Tiems projektams įgyvendinti vien tik per pora metų reikės mažiausiai 300–400 mln. eurų plius. Vien tik iš šešėlio ištraukti neužteks. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame, laikas baigėsi.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Matyt, šiandien ne ta proga ir ne ta teisinė aplinka kalbėti apie ministrų kandidatūras. Jeigu jūsų valia tokią prievolę turėsiu, tą ir padarysiu. Galiu užtikrinti, kad finansų ministras tikrai mokės sakyti ir ne, ir taip, bus bendradarbiaujantis ir mąstantis, ne tik viską neigiantis, bet ten, kur reikia pasakyti taip, reikia irgi drąsos pasakyti, matyti perspektyvą. (*Balsai salėje*) Sužinosite tikrai viską.

Dėl pinigų. Viena iš šaltinių ir jūs paminėjote, šešėlį. Aš esu optimistas, taip pat ir realistas, nes vien traukdamį pinigų iš šešėlio savo biudžeto skylių neužkamšysime, bet tą reikia daryti. Aš taip pat manau, kad mes turime pasižiūrėti, ir tai yra vienas iš mūsų veiklos prioritetų, tai dėl valstybės įmonių veiklos efektyvumo. Aš manau, kad čia glūdi didžiuliai resursai ir rezervai. Aš manau, mes ir pasisakėme už viešojo sektoriaus optimizavimą, didžiuliai resursai.

Kalbant apie valstybės finansų labiausiai imlias sritis – švietimą, sveikatos apsaugą, socialinę apsaugą, čia pokyčiai irgi būtini, nes daug kur mes naudojame lėšas neefektyviai, o galėtume iš tikrųjų taupyti ir jas racionaliai panaudoti ir investuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kalbės V. Kamblevičius. Ruošiasi J. Narkevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas pretendentė, sveikinu, kad jūs savo programoje esate numatę įvairiausių reformų, ypač dėl regioninės politikos. Man įdomu, jūs numatėte dvi ministerijas perkelti į Kauną. Konkrečiai, kur bus Žemės ūkio ministerijos dislokacija, nes sklendo daug visokių gandų, todėl aš norėčiau žinoti, kur ji iš tikrųjų bus?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Jeigu atkreipėte dėmesį, aš minėjau apie pokyčius ir pokyčių realizavimo principus. Iš tiesų tai turi būti pagrįsta kaštų ir naudos analize. Taip, toks tikslas yra stiprinti regionus ir dalį centrinės valdžios institucijų kelti į regionus, tačiau tai nebus daroma revoliucijos būdu nekreipiant dėmesio nei į galimas ekonomines pasekmes, nei į žmogiškųjų išteklių, resursų panaudojimą ir t. t. Todėl, aš dar kartą sakau, mes kompleksiskai žiūrėsime į viso viešojo sektoriaus pertvarkymą ir sprendimus darysime tik pamatuotus, efektyvius ir pasvertus, ypač pasvertus kalbant apie finansinę drausmę. Jokios konkrečios vietos Kaune dar tikrai nėra.

PIRMININKAS. Klaus J. Narkevičius. Ruošiasi A. Maldeikienė.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas pretendentė, priešrinkiminiu laikotarpiu jūs akcentavote geros kaimynystės svarbą. Dabar iš principo labai paviršutiniškai ir trumpai buvo paminėtas šis klausimas. Koks jūsų požiūris į bendradarbiavimą su Lietuvos valstybės kaimyninėmis valstybėmis ir kokių veiksmų jūsų vadovaujama Vyriausybė ruošiasi imtis, jeigu toks siekis bus sąlygoms ir kontaktams gerinti? Labai ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Be abejo, aš šiandien paminėjau pagrindinius aspektus, nes pristatant Vyriausybės programą jūs matysite ir rasite daugiau konkrečių priemonių. Kalbant apie santykius su kaimynais, aš suprantu, kad jūsų klausimo pagrindinė esmė yra santykiai su kaimynine Lenkija. Aš tą labai akcentavau visą laiką ir dabar galiu pasakyti, kad tai yra mūsų strateginis partneris, to niekada neslėpiau ir neslėpsiu. Kalbant apie mūsų šalies gynybą, tai yra viena artimiausių, didžiausių ir stipriausių NATO kariuomenių. Mes turime sulaukti koridorių, kur mūsų išlikimo galimo agresijos ir konfliktų atveju yra klausimas, kaip sugebės partneris, kokių pasitikėjimu grįsti santykiai, kartu kaip NATO aljanso narys užtikrins to koridoriaus saugumą. Aš tikrai manau, kad mes turime kaimynystėje labai sparčiai augančią didelę ekonomiką, kurios potencialo neišnaudojame. Aš manau, kad tie santykiai, kurie pastaraisiais metais susiklostė, galbūt nesa-kyčiau, kad labai blogi, bet tiesiog nekaimyniški, jie turi būti pakeisti ir aš dėsiu visas pastangas,

kokia yra mano kompetencija kalbant apie užsienio politiką, kad santykiai su šita valstybe įgautų kitą pagreitį ir būtų perkrauti.

Kalbant apie Latviją mes taip pat žinome problemas. Turime neišspręstų klausimų, turime irgi unikalią galimybę padaryti proveržį netgi tai siejant su mūsų energetiniais projektais. Kalbant apie suskystintų dujų terminalą, kalbant apie Lenkiją, kuri šiandien stato suskystintų dujų terminalą, bet Šiaurės Lenkijos aprūpinimas tikrai galėtų būti, jeigu mes sutartume kartu su kaimynais, šio terminalo dėka. Lygiai tas pats susiję su Latvija. Nuo kaimynų mes niekur negalime pabėgti, mes turime su jais gyventi ir sugyventi.

PIRMININKAS. Klausia A. Maldeikienė. Ruošiasi V. Ažuolas.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Savo kalboje jūs pora kartų paminėjote tokią sąvoką „pamatinis gėris“, kuri, kaip suprantu, formuos jūsų veikimo logiką. Galite iššifruoti, ką tai reiškia?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Galiu, kaip mes suvokiame. Aš esu šalininkas socialiai atsakingos valstybės, socialiai jautrios valstybės. Esu šalininkas vadinamosios laimės ekonomikos ir manau, kad mes turime pasižiūrėti į ekonominių problemų sprendimą ne vien per pelno ir naudos prizmę.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi E. Pupinis.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas kandidate, minėjote apie regioninę plėtrą. Daugelyje Europos valstybių yra labai skatinama kooperacija, nes tai užtikrina stipresnes derybines galias bei ekonominę naudą jos nariams. Kokia būtų jūsų nuomonė, ar Lietuvoje taip pat bus skatinama įvairių sričių kooperacija?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Kalbant apie regioninę politiką, galiu paminėti tuos pirmus bandymus, kurie yra dabar realizuoti kooperuojantis dėl Europos Sąjungos paramos investavimo, nenoriu sakyti, skirstymo. Tai yra regioninės plėtros tarybos. Modelis, kuris buvo pasirinktas, būtent buvo susijęs su kooperacija, kad regionų atstovai, vietinės valdžios atstovai geriausiai gali ir turi teisę nuspręsti, kur kokius projektus vystyti. Tai nebuvo visiška sėkmės istorija, nes tas savanaudiškumas ir savo kiemo matymas vis dėlto dar ima viršų, tačiau mes tikrai pasisakome už esminę pertvarką ir regioninių plėtros tarybų galių ir, aišku, atsakomybės stiprinimą.

Kalbant apie kooperaciją, kas galbūt susiję su žemės ūkio veikla, tai mes galime pamatyti gerus pavyzdžius. Ten, kur pavyko atskiroms šakoms kooperotis, mes turime rezultatą. Aš kalbu galbūt apie pieno sektorių. Ten, kur nepavyko, vis dėlto sąlygas diktuoja gamintojams tiek perdirbėjai, tiek prekybininkai. Viena iš išiečių – didinti paties gamintojo galias, tai yra kooperacija.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi A. Butkevičius.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas pretendente į Ministro Pirmininko pareigas, Valstiečių ir žaliųjų partijos programos dalyje, susijusioje su švietimu, su aukštojo mokslo ir profesiniu mokymu, nieko konkretaus nebuvo paminėta, išskyrus tokią vieną abstrakčią frazę. Galiu pacituoti: „Užtikrinsime studijų kokybę, atliepiančią Europos aukštojo mokslo erdvės kokybės nuostatas.“

Deja, apie aukštojo mokslo pertvarkas nieko nebuvo. Šiandien, deja, taip pat nieko konkretaus neišgirdome. Ar Vyriausybės programoje matysime tik abstrakčias frazes, ar pertvarkant profesinio mokymo ir aukštojo mokslo sistemą, kaip tarpusavyje susijusią visumą, ir šią pritaikant nūdienos poreikiams matysime konkrečius žingsnius ir prioritetus? Gal galėtumėte šiek tiek išdėstyti savo matymą, kaip bus pertvarkoma ši sistema, nes problemos tikrai yra didžiulės ir tai atliepia savo pranešimuose Prezidentė.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš tikrai matau, kad, kolega, jūs turbūt skaitėte sutrumpintą penkių darnų internetinį variantą. Jeigu jūs paskaitysite net ir Valstiečių ir žaliųjų sąjungos rinkimų programą, rasite pakankamai daug ir detalai numatytų priemonių, kuriose kalbama apie švietimo sistemos skaudulius, problemas ir galimus sprendimo būdus. Aišku, Vyriausybės programoje jūs matysite detalesnes priemones, o kaip, kada, kokiomis priemonėmis, kokiais terminais bus įgyvendinta, bus numatyta Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonių plane. Aš tikrai galiu pasakyti, kad mes nesame šalininkai ir nedarysime dirbtinio universitetų naikinimo. Mes tikrai pasisakome už lankstų finansavimo modelį, už požiūrį į vaiką kaip į vaiką, o ne kaip į pinigų krepšelį. Todėl šios priemonės mūsų Vyriausybės programoje bus aiškiai įvardytos ir bus numatytos. Aš šiandien nepristatinėju Vyriausybės programos.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia A. Butkevičius. Ruošiasi A. Armonaitė.

A. BUTKEVIČIUS (*LSDPF*). Dėkoju Seimo Pirmininkui. Gerbiamas pretendentė, atidžiai išklausiau jūsų pranešimą. Tikrai asmeniškai jis man patiko. Matau, kad esate susipažinęs su esančia dabartine tiek ekonomine, tiek socialine padėtimi. Tikrai aš jūsų nenorėčiau klausyti, bet norėčiau jums palinkėti ištvermės, ryžto, užsispyrimo ir nekreipti dėmesio, kai jūs čia stovėsite ir stovite šitoje tribūnoje, kai yra išsakomi tam tikri dalykai, kurie yra visiškai nesusiję su jūsų tolesne veikla. Sėkmės!

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Ačiū, premjere. Aš tikrai esu atsparus įvairiems išoriniams poveikiams.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia A. Armonaitė. Ruošiasi R. Tamašunienė.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Dėkoju, kandidatė į premjerus, už prisistatymą. Iš tikrųjų linkiu jums sėkmės, jeigu tapsite premjeru, darbuose.

Mano klausimai yra du. Pirmas klausimas. Žiniasklaidoje nuskambėjo jūsų partijos planai apmokestinti pajamas žmonių, kurie uždirba 1000 eurų „ant popieriaus“, paprastai kalbant, 33 % gyventojų pajamų mokesčiu. Kaip vertinate tokius planus ir ar nemanote, jog tai sunaikins pasakutinius vidurinės klasės likučius Lietuvoje ir iš esmės dar labiau paskatins emigraciją, nors jūs deklaruojate visiškai priešingus tikslus?

Antras klausimas yra susijęs su Vilniaus kogeneracine elektrine Lazdynuose. Jūsų partija labai aktyviai priešinosi statyboms ir jūs įgaunate realius svertus įgyvendinti savo planus. Ką planuojate daryti? Ačiū už atsakymą.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Pirmiausia galbūt dėl įvairių mokesčių pokyčių. Iš tiesų yra daug interpretavimų, pasakymai yra įvairiai interpretuojami. Ypač rinkimų kampanijos metu mes kalbėjome apie vieną iš problemų sprendimo būdų, kaip išspręsti gana didelį darbo jėgos apmokėjimą. Jūs turbūt puikiai žinote, kad priklausomai nuo darbo užmokesčio jis siekia nuo 25 iki 42 %. Mūsų vien mokesčių administravimo siūlymai ir pasvarstymai, pakeitimai, pereinant prie dviejų mokesčių sistemos, padarytų vidutinį darbo jėgos apmokestinimą tik 38 %. Tai yra vidurkis iš tikrųjų būtų mažesnis ir žmonės pajautų tą pagerėjimą.

Bet aš noriu grįžti prie savo kalbos. Visi mokesčių galimi pakeitimai bus vertinami kompleksiskai, neištraukiant vieno ar kito mokesčio, ir, jeigu bus daromi pakeitimai, pasiruošimui juos įgyvendinti bus skirta ne mažiau kaip vieni metai.

Dėl kogeneracinių elektrinių. Iš tiesų ir šiandien, mano asmenine nuomone, šitie projektai yra pertekliniai Lietuvai. Aš turiu abejonių, ar tikrai bus aprūpinta mūsų Lietuvoje esančiomis žaliavomis arba galimai deginamomis šiuokšlėmis. Mes prie to grįšime dar kartą pasižiūrėti ir patikrinti skaičiavimus dėl jų pajėgumo, dėl dviejų efektyvumo ir kas yra labai svarbu – jeigu bus bent menkiausia abejonė, kad šitie projektai gali kenkti faktiškai pusės Vilniaus ir rajono gyventojų sveikatai ir gyvybei ilgalaikėje perspektyvoje, turėsime ieškoti sprendimo būdų.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia R. Tamašunienė. Ruošiasi K. Smirnovas.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Ačiū Pirmininkui. Gerbiamas pretendentė, iš tikrųjų savo prisistatyme pabrėžėte labai svarbią prioritetinę būsimos Vyriausybės veiklos sritį – tai yra šeimos politiką, ir labai išsamiai pristatėte įvaikinimo srities pokyčius, paramą globėjams, kuri, be abejo, paskatins tinkamiausią vaiko globos formą, t. y. globą šeimoje. Tačiau kalbėdamas apie bendrą šeimų pajamų didinimą, apie bendrą šeimos politikos kryptį kalbėjote labai aptakiai – kursime šeimoms palankią aplinką, skatinsime gimstamumą, lankstesnę mokesčių sistemą. Bet norėtusi išgirsti, kokie konkretūs pirmieji žingsniai jūsų vadovaujamos Vyriausybės ir kokie darbai bus skirti šeimoms ir ar jau atsispindės konkrečiais skaičiais 2017 metų biudžete?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Iš tiesų aš sąmoningai nevardinu konkrečių skaičių, nes ir rinkimų laikotarpiu mūsų sąjunga iš esmės nenaudojo jokių populistinių skaičiavimų, kiek kas ką padidins. Buvo susieta keletas skaičių su pensijomis ir vaiko pinigais. Mes esame užsibrėžę tikslą mokėti specialias lėšas vaikams, bet atsižvelgiant į valstybės finansines galimybes ir aiškiai pasakant, iš kokio šaltinio tai bus finansuojama.

Tikrai manome, kad tos finansinės lėšos būtų suteikiamos tokiu būdu, kad nebūtų galima jas panaudoti kitoms reikmėms. Mes turbūt žinome, apie ką kalbama. Tikrai mes kalbame apie papildomo neapmokestinamojo pajamų dydžio pakeitimą ir susiejimą su vaikų skaičiumi šeimose.

Mes tikrai kalbame apie galimybę jaunoms mamoms neatitrūkti nuo darbo rinkos ir būti aktyvomis darbo rinkos dalyvėmis, jeigu toks noras yra. Mes tikrai numatę priemones, kurios ir riboja gimstamumą, tai yra neturėjimas galimybės pasinaudoti infrastruktūra – darželiais, mokyklomis, tiesiog neturėjimas finansinių realių galimybių palikti kur nors vaikus, jeigu norima grįžti į darbo rinką. Dėl to tos priemonės tikrai bus atspindėtos, aš galiu pasakyti ir yra atspindėtos Vyriausybės programos projekte, kurį aš ir pristatysiu, tikiuosi.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia K. Smirnovas. Ruošiasi M. Adomėnas.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas kandidate, norėčiau paklausti jūsų iš kūno kultūros ir sporto srities, nes jūsų pranešime neišgirdau apie kūno kultūrą ir sportą. Mes visi puikiai žinome, kad kūno kultūra ir sportas yra labai svarbu žmogaus gyvenime, pradedant nuo vaiko iki senjoro, tai norėčiau sužinoti jūsų požiūrį į sporto sritį ir ar bus skiriama daugiau dėmesio Lietuvos sportui? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Kaip mes suvokiame sąvoką „sportas“? Jeigu kalbame apie profesionalų sportą, tai iš tiesų mes čia turime pasižiūrėti patį finansavimo mechanizmą, turime apsispręsti, ar tikrai iš visuomeninių fondų turi būti finansuojamas ir profesionalusis sportas, ar mes turime jį iš viso palikti be dėmesio, nemanau, ar turi būti skiriamos vienokia ar kitokia forma biudžetinės lėšos?

Kalbant apie sveikatinimą, vienareikšmiškai galiu pasakyti, kad sveikatinimui, vaikų fizinei kultūrai ugdyti, sveikai gyvensenai propaguoti tikrai Vyriausybė skirs dėmesį. Mūsų programoje ir rinkimų programoje tam buvo skirta gana daug dėmesio, atsiejant ligas kaip pasekmes ir sveikatinimą kaip galimybę išvengti tų ligų, kartu efektyviai naudojant valstybės biudžeto lėšas, skirtas sveikatos priežiūrai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia M. Adomėnas, ruošiasi J. Olekas. Bet jeigu jo nėra, tai – A. Palionis.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas pretendentė, jūs kalbėjote apie švietimą, kuris yra vienas iš jūsų, kaip, beje, ir mūsų, programos prioritetinių kryptių. Čia ypatingas skaudulys, ypatinga probleminė sritis yra mokykla, bendrojo išsilavinimo kokybė. Tarptautiniai tyrimai Lietuvą rodo žemiau išsivysčiusių šalių vidurkio, iš tiesų pagal kai kuriuos esminius rodiklius esame atsidūrę šalia Turkijos. Tuo tarpu Estija yra viršuje išsivysčiusių šalių, Latvijos rodikliai atitinka išsivysčiusių šalių vidurkį. Aš norėjau paklausti, kokių esminių pokyčių galime laukti būtent mokyklos srityje, kad nebūtų toks atsakymas, kad didinsime, gerinsime, kokią jūs matote, po ketverių metų, baigiantis Vyriausybės kadencijai, Lietuvos mokyklą? Ką jūs tikitės pasiekti? Į kokius rodiklius orientuotis ir kokie procesai mūsų laukia?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Galbūt lengviausia atsakyti, kokią aš matyčiau. Pirmiausia matyčiau mokykloje dirbantį orų mokytoją, kuris už savo sunkų darbą tikrai gauna orų atlygį, kurio potencialas išnaudojamas visapusiškai, tiek kalbant apie jo tiesiogines pareigas, tiesioginį edukacinį darbą, tiek ir apie popamokinę veiklą. Aš matau mokytoją, kuris yra autoritetas ir visuomenėje, ir tarp vaikų. Aš matau mokytoją, kuris ugdo kūrybingą, kritiškai mąstančią asmenybę, ne mechanškai perteikiantį žinias, bet kritiškai mąstantį būsimą Lietuvos pilietį.

Aš matau vaiką, kuris be jokios baimės ar abejonės gali mokyklos aplinkoje jaustis saugiai, kad iš jo nebus tyčiojamosi dėl socialinės atskirties, nebus patyčių dėl jo elgesio, išvaizdos, orientacijos ir panašiai. Aš matau vaiką, kuris galės įstoti į konkurencingus, kalbant apie Europą, universitetus, kuris turės galimybę negalvoti arba neišsigąsti, jeigu atsiras pereinamasis balas į universitetą kaip nepasiekiamą įgyvendinimo viršūnę, kurio jis negali pereiti.

Aš matau pilietį, brandų pilietį, moksleivį, kuris yra atsakingas ir bus atsakingas tiek už savo valstybę, tiek už šitą žemę, tiek už mus visus ir už mūsų ateitį. Žmogų, kuris baigęs mokyklą, baigęs universitetą galės įsidarbinti, konkurencingai įsidarbinti, ne už minimalų atlyginimą, gauti konkurencingą atlyginimą ir čia, kaip suinteresuotas asmuo, sakau – uždirbti, matyt, ir daugeliui iš mūsų ir mokėti pensijas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia A. Palionis, ruošiasi S. Gentvilas.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš neklausiu, koks pirmas ir didžiausias jūsų, kaip kandidato ir kaip Vyriausybės vadovo, bus darbas, nes puikiai suprantu, kad dar šie-

met Vyriausybė turės pateikti ateinančių metų biudžeto projektą ir jį priimti čia, Seime. Kaip žinome, Europos Komisija parašė išvadas, kurios dar nėra galutinės, ir laukia naujos Vyriausybės sprendimų, kada Seimas sugrąžins Vyriausybei antram svarstymui biudžeto projektą.

Norėjau paklausti, kokia jūsų nuomonė ir pozicija, nes visiškai suprantu, kad tai ne tik premjero klausimas, bet ir būsimos finansų ministro, bet, kaip premjero, kaip Vyriausybės vadovo, kokia bus jūsų pozicija dėl socialinio modelio, dėl kurio daugiausia Europos Komisija ir sustabdė savo galutines išvadas, ar jis išliks, ar jis bus atidėtas? Kokia būtų jūsų nuomonė?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Iš tiesų aš esu susipažinęs su Lietuvos banko ir Valstybės kontrolės išvadomis dėl biudžeto. Ten tiesiog yra keliamas pagrįstas nerimas dėl galimo deficito perviršio, skolos augimo. Tikrai nemačiau Europos Komisijos išvadų, ką pasakė, kol kas neturėjau galimybės susipažinti. Ir viena iš tų galimų grėsmių – įgyvendinant socialinį modelį, galimas biudžeto deficitas, smarkiai auginantis biudžeto deficitą, todėl mes jau ir pradėjome dialogą ir su besiformuojančiais komitetais. Iš tikrųjų turime pasverti ir atrinkti tas priemones, kurias mes galėsime nedidindami skolos įgyvendinti. Tas priemonės, kurios iš tiesų yra biudžetui nepakeliamos, mes turime svarstyti galimybę atidėti. Aš manau, kad pusės metų laikotarpis tikrai būtų realus ir protingas atidėti tas priemones, dėl kurių mes abejojame, ir paleisti įgyvendinti nuo sausio 1 dienos tas, dėl kurių mes esame apsisprendę ir žinome, kad tai tikrai nesukels finansinės drausmės įstatymų pažeidimų.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia S. Gentvilas, ruošiasi R. Šarknickas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Dėkoju kandidatui už prisistatymą ir programines nuostatas. Buvau sugalvojęs dalykinį klausimą, bet paskutinis jūsų sakinyš išprovokavo jį pakeisti. Šiandien girdėjome daug politinių nuostatų, bet norisi susipažinti ir su asmens pasaulėžiūra, ir jūs jau ne pirmą kartą išskiriate paprastą visuomenę ir visuomenės elitą. Paskutiniame sakinyje pasakėte: tarmausiu ir paprastam žmogui, ir, tebūnie, elitui. Tai aš pirmadienio „Vakarinės Palangos“ straipsnyje skaitau tokią antraštę: „Mes atstovausime tai Lietuvos daliai, iš kurios šaiposi vadinamasis elitas“.

Aš norėčiau jūsų mažo komentaro, kas yra tas elitas, kaip prieš jį kovosite ir ar tai yra Lietuvos problema?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Mano paskutinis sakinyš ir buvo susijęs su tam tikru atsaku į „Vakarinės Palangos“ straipsnyje sukeltas tam tikras aistras. Dėl to jis taip ir nuskambėjo su tam tikra ironija ir humoro dalimi. Aš tikrai neskirstau visuomenės, su kuria reikėtų kovoti, ir ten nėra jokio sakinio. Mano galva, elitas yra, arba elitui atstovauja tie, kurie iš tiesų gali pasiekti pasiekimais kultūros srityje, mokslo srityje, politikos srityje, profesinė... o ne tie, kurie ištis dažnai šmėžuoja televizijos ekranuose arba portaluose. Tai nėra elitas, tai yra pseudoelitas, tai buvo galbūt skirta jiems, kurie iš tikrųjų, norėdami to ar nenorėdami, formuoja tam tikrą pašaipų kultūrą, su kuria mes bandome visi kovoti, bet tampame jos įkaitais. Tai čia buvo tokia sarkazmo dalis, humoro dalis. Tikrai aš neskirstau Lietuvos žmonių į gerus, blogus, žalius, raudonus. Manau, kad tikslas ir siekis yra, formuojant šią Vyriausybę, kad jinai būtų Lietuvos Respublikos Vyriausybė, dirbanti visiems Lietuvos žmonėms.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia R. Šarknickas, ruošiasi A. Strelčiūnas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Gyvenimas pats savaime nėra nei blogis, nei gėris, o tik jų buveinė, viskas priklausys nuo mūsų pačių, kaip mes atliksime tas pareigas. Aš asmeniškai tikiu jumis, gerbiamas Sauliau, kad jis bus teisingesnis socialinio teisingumo laukiantiems Lietuvos žmonėms. Tai, ką jūs kalbėjote dėl švietimo, kultūros, man yra priimtina. Norėčiau užduoti klausimą, kiek užtruktų laiko pasirengti išspręsti klausimą dėl dvigubos pilietybės suteikimo emigravusiems lietuvačiams?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Manau, kad klausimas yra ir sudėtingas, ir labai paprastas. Šiandien mūsų teisinė terpė yra tokia, kad turėdami valią, aš manau, bent jau vertinant rinkiminės kampanijos metu praktiškai išsakytas visų politinių jėgų nuostatas dėl dvigubos pilietybės atsiradimo arba galimybės išsaugoti dvigubą pilietybę, mes vienareikšmiškai palaikome ir turime vertinti kiekvieną lietuvių, kad ir kur jis būtų, kaip mums ypač svarbų mūsų bendruomenės narį, ir maksimaliai suteikti visas galimybes ir jam jaustis mūsų visuomenės nariu.

Pakeitimai yra susiję su Konstitucijos keitimu. Mes turime, aš manau, kad tikrai šitą sprendimą turime surasti, surasti tą teisinį kelią, kaip iš tiesų išspręsti šią problemą. Mes turime galimybę šiandien kalbėti apie referendumo paskelbimą, bet tai yra didžiulė rizika žinant, deja, mūsų visuomenės dalies politinį aktyvumą, kad mes galime šitą gerą idėją, reikalingą idėją tiesiog pasmerkti nesėkmei. Todėl aš manau, kad ir Vyriausybės, ir mūsų visų dirbančių Seime bendras uždavinys bus surasti patį efektyviausią Konstitucijai neprieštaraujantį kelią, kad būtų galima tai įgyvendinti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia A. Strelčiūnas. Ruošiasi I. Šiaulienė.

A. STRELČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Norėčiau užduoti klausimą pretendui. Išklausiau jūsų pranešimą, jis tikrai geras, bet neišgirdau dėl tiesioginių seniūnų rinkimų, kas jūsų programoje buvo kaip ir pabrėžiama. Norėčiau sužinoti, ar jūs pritariate tam, ar tai bus vienas iš pagrindinių prioritetų?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Tiesiog aš neturėjau galimybių šiandien visų sričių labai smulkiai paliesti, bet aš užsiminiau apie savivaldos įgaliojimus. Iš tiesų, ko trūksta, tai mūsų piliečiai dar nesijaučia savo žemės šeimininkais. Ypač tai susiję su savivalda. Didelį postūmį davė tiesioginiai merų rinkimai, tačiau kalbant apie tiesioginius seniūnų rinkimus, taip, tai yra įmanoma, tai yra sveikintinas dalykas, tačiau yra keletas „bet“, mes negalime padaryti vieną žingsnį nežiūrėję visumos.

Kas bus tiesiogiai išrinktas seniūnas? Politikas. Ar jis turės galimybę realizuoti savo pažadus būdamas politiku ir neturėdamas administracijos, biudžeto ir jokių teisinių svertų savo pažadams ir gyventojų lūkesčiams pateisinti? Todėl sąlyga, kad tai iš principo taip, antras dalykas, labai tiksliai sudėliojant kompetencijas, kompetencijų atskyrimą. Ir trečias dalykas, iš esmės tai būtų naujas savivaldos modelis, jis negali būti nė euru brangesnis nei dabar egzistuojantis savivaldos modelis. Jeigu mes sugebėsime jį pertvarkyti taip, kad tiesioginiai seniūnų rinkimai su visomis pasėkmėmis nekainuos mums daugiau, aš tikrai už.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia I. Šiaulienė. Ruošiasi A. Gelūnas.

I. ŠIAULIENĖ (*LSDPF*). Dėkoju, gerbiamasis Seimo Pirmininke. Gerbiamasis pretendentė, jūs šiandien gražiai baigėte kalbą, kad esate pasirengęs dirbti (žinoma, ir jūsų Vyriausybė) ir paprasčiau, ir elitui.

Uždavinys platus ir didelis. Vis dėlto, kaip jūs manote, kokie bus pirmieji žingsniai sprendžiant labiausiai pažeidžiamas mūsų visuomenės dalies problemas, aš manau, kad jūs jau esate apmąstęs tuos pirmuosius žingsnius?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Pirmiausia tikrai aš noriu, kad mes kiek įmanoma dažniau šioje salėje vartotume „mūsų Vyriausybė“, ne „jūsų“, bet „mūsų Vyriausybė“, nesvarbu, ar kairėje, ar dešinėje, ar centre sėdime, nes tai yra Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Dėl pirminių uždavinių galbūt irgi šiandien dar anksti kalbėti, nes jūs puikiai žinote, mes kartu deriname Vyriausybės programą, tai, kas susiję ypač su galima finansine našta, jinai turi būti labai pasverta. Dabar yra tokia stadija, kad mes tas priemones, kurios didintų žmonių gebėjimą tiek pakovoti už save darbo rinkoje, tiek didintų jų kompetencijas, kad jie galėtų konkuruoti, leistų plėtoti socialinį dialogą ir galimybę kalbant su verslu, socialiai atsakingu verslu, dalintis pajamomis su mažiausiai uždirbančiais, visa tai reikalauja gana daug darbo, tam tikro sutarimo ir finansinio pagrindimo. Mes tas priemones turime ne tik numatę, bet ir turime pasakyti, iš ko tą darysime. Laikotarpis šiandien visiškai kitoks, nes kalbame apie atsakingą ir racionalų finansų tvarkymą. Tą privalėsime daryti kartu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia A. Gelūnas. Ruošiasi V. Bakas.

A. GELŪNAS (*LSF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamasis kandidate į premjerus, dėkoju už jūsų pranešimą. Skaitant Vyriausybės programą „Darni Lietuva“ tikrai labai rimti įsipareigojimai nuskamba kultūrai. Jūs pats minėjote, kad kultūrą traktuosite kaip kartinį viso savo darbo, viso Lietuvos valstybės gyvenimo dėmenį, bet daugelis tų įsipareigojimų grįsti labai rimtais planais papildomai finansiškai remti tiek nacionalines įstaigas, tiek konkursinį kultūros finansavimą. Ar jūs esate tikrai tvirtai pasiryžęs ieškoti tų naujų finansinių išteklių išskyrus tabako, alkoholio akcizų,

kuriuos jūsų partija laiko netinkamais finansavimo šaltiniais, ir antra klausimo dalis būtų, kiek jūs pats skiriate dėmesio kultūrai, kiek kultūra svarbi jūsų gyvenime? Ar lankote koncertus, parodas, skaitote literatūrą? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Tikrai aš galiu patikinti, kad tai nebuvo deklaracijos. Aš tą paminėjau ir savo kalboje. Galiu tik pasikartoti, kad kultūra turi tapti mūsų kitokios bendruomenės pamatu, nes jeigu mes ir toliau taip elgsimės, mes vėl, ką jūs paminėjote apie tam tikrus finansavimo šaltinius, švaistysime milžiniškas lėšas priklausomybių gydymui, milžiniškas lėšas prarasime mokėdami pašalpas be tėvų likusiems vaikams, milžiniškas sumas mokėsime, kas susiję su nusikalstamumo, smurto kultūros įsivyravimu, todėl mes tai privalome padaryti ir darysime.

Kiek aš esu susijęs? Tikrai nesu meninės sielos žmogus, tačiau lankau ir teatrus, ir kino teatrus, ir skaitau literatūrą, aišku, daugiau norėčiau skaityti ne profesinę, deja, yra kitokie prioritetai, ypač šiuo metu.

PIRMININKAS. Klausia V. Bakas. Ruošiasi V. Juozapaitis.

V. BAKAS (LVŽSF). Gerbiamasis pretendentė, šiandien formuojama viešoji nuomonė, kad žmonės be patirties yra nuliai. Mane imponavo tai, kad jūs savo vadovaujamoje Vidaus reikalų ministerijoje, taip pat savo retorikoje kalbėjote apie tai, kad atversite valstybės tarnybą, viešąjį sektorių, jauniems žmonėms, naujiems žmonėms, kurie galbūt turi verslo, nevyriausybinių organizacijų darbo patirties. Noriu jūsų paklausti, ar vertinant tą informacinę aplinką jūsų vadovaujamoje Vyriausybėje atsirastų vietos žmonėms be politinės patirties ir aukštuose valstybės postuose, atsirastų vietos žmonėms, neturintiems valstybės tarnybos patirties, bet turintiems idėjų, gebėjimų ir pasiekimų kitose srityse? Ir kaip jūs juos įtikinsite ateiti, kai jie yra tarsi nuliai?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ne, tikrai aš taip nevertinu ir nemanau, tai yra požiūrio klausimas. Vienos pozicijos yra reikalingos ten, kur reikalinga patirtis, vienur pakanka ir reikalaujama turėti gana ilgą profesinę patirtį, natūralu, kitur, deja, mes matome pavyzdžius ir ne visai sėkmingas istorijas, kur reikia gyvenimiškos patirties. Turi būti balansas.

Dėl jaunimo pritraukimo aš nebenoriu kartotis. Toje pačioje vidaus reikalų sistemoje, ministerijoje šiandien yra žmonių, kuriems buvo galimybė dirbti, įsidarbinti neturint tokio biurokratinio darbo patirties, jie baigė universitetus užsienyje ir atvyko čia norėdami integruotis, negalėdami pramušti to patirties reikalavimo. Jiems tokios galimybės suteiktos ir, kiek prisimenu, mes ir Valstybės tarnybos įstatymo tam tikras pataisas padarėme, kad net ir į valstybės tarnybą, kur buvo uždaras ratas, į pačią žemiausią poziciją pretenduojantys turėjo turėti vienerių metų valstybės tarnybos stažą, tiesiog po universiteto tokios galimybės nėra.

Kalbant apie įstatymų pokyčius mums visiems kartu reikės išspręsti. Naujas Valstybės tarnybos įstatymas yra šioje garbingoje institucijoje, biudžetinėlių apmokėjimo įstatymas yra čia, naujasis Darbo kodeksas yra čia, ir mes turime padaryti balansą, kad nebūtų didžiulių skirtumų, nepagrįstų skirtumų ir tarp socialinių garantijų, ir tarp reikalavimų darbuotis pagal darbo sutartį arba valstybės tarnyboje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kalbės V. Juozapaitis. Laikas jau baigiasi klausti. Maloniai prašome.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamasis pretendentė, kitados buvau policijos rėmėju ir turėjau pažymėjimą su jūsų parašu. Labai tikiuosi, kad jūs būsite ir kultūros rėmėjas. Beje, aš jums negaliu savo parašu patvirtinti pažymėjimo, bet kultūros žmonėms turbūt ir nereikia jokio pažymėjimo, ypač jeigu jie iš tikrųjų išpažįsta tą tikėjimą savo kasdieniu gyvenimu.

Aš noriu paklausti jūsų asmeninės nuomonės ir kaip būsimo premjero, ir kaip dabartinės valdančiosios daugumos atstovo, turint omeny, kad šiandien dar dirba ir laikinai einanti pareigas šešioliktoji Vyriausybė.

Ne paslaptis, kad praėjusios kadencijos metu tą Vyriausybę krėtė labai daug įvairiausių skandalų, ir vienas jų ne sykį buvo įsisukęs ir į Kultūros ministerijos barus. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija pripažino ministrą, dabar laikinai einantį pareigas, pažeidus Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymą. Normalioje demokratinėje valstybėje po tokių sprendimų ministras tą pačią dieną traukiasi iš pareigų. Deja, jūsų koalicijos partneriai ir buvęs

premjerą, arba laikinai einantis, kuris jums sakė nekreipti dėmesio į klausimus, ką čia kalba kiti, net nesureagavo į šį faktą. Ar jūs taip pat elgsitės, jeigu jūsų Vyriausybėje, neduok Dieve, atsirastų tokių precedentų, ir kaip jūs apskritai vertinate tokių žmonių buvimą Vyriausybėje, kad ir laikinai einančių pareigas? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš galbūt noriu kalbėti pirmiausia apie ateitį. Renkant Vyriausybę, arba kviečiant žmones dirbti į Vyriausybę, aš tikrai labai atsakingai, ir ne tik aš, visos institucijos, kurios privalo užtikrinti skaidrumą, turi pažiūrėti, ir mes tą žiūrėsime. Dėl konkretaus fakto aš nenorėčiau leisti į diskusijas. Aš esu teisininkas. Jeigu toks sprendimas yra įsiteisinęs, tai viena-reikšmiškai toks žmogus negali dirbti Lietuvos Respublikos Vyriausybėje. Jeigu tai yra apskūsta teisme, sprendimai nebaigti, tai yra to žmogaus apsisprendimo reikalas, kol nebus galutinio teismo vertinimo. Mano būtų toks atsakymas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėl vedimo tvarkos J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamasis Pirmininke, ne kasdien Lietuvoje skiriame naują premjerą, todėl aš siūlyčiau tikrai nesivadovauti tais formaliais kriterijais dėl klausimams skirto laiko. Aš manau, kad ir kandidatas nėra labai pavargęs. Aš frakcijos vardu prašau pratęsti tam skirtą laiką, nes tikrai yra dar daug svarbių sričių, kurios nepaliestos klausimais, ir Seimo nariai ruošėsi, apgalvojo. Būtų nekorektiška jiems nesuteikti galimybės paklausti. Tuo labiau kad mūsų darbotvarkė šiandien nėra perpildyta. Pora rezoliucijų, keli formalūs nutarimai, mes tikrai galime rasti laiko.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamasis Pirmininke, aš manyčiau, kad tikrai atsakė į klausimus, klausimai jau kartosis, nieko papildomai naujo neužduos. Kiek pastebėjau, konservatoriai niekaip negali per minutę užduoti klausimo – pusantros minutės mažiausiai reikia užduoti klausimui. Todėl frakcijos vardu siūlau negaišinti premjero ir tikrai nepratęsti atsakymų į klausimus.

PIRMININKAS. Dėkojame, supratome. Noriu klausti Seimo, ar norime pratęsti? (*Balsai salėje*) Bendro sutarimo nėra. Reikia balsuoti. Buvo pasiūlymas pratęsti. Siūlau pratęsti iki 10 minučių, ne daugiau.

V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, S. Skvernelis apsilankys kiekvienoje frakcijoje, užduosite klausimus. Nematome pagrindo pratęsti. (*Balsai salėje: „Kiek laiko skirs?“*) Skirs daugiau, jeigu turėsite daugiau klausimų.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Dėl vedimo tvarkos galima? Gerbiamieji kolegos, man kartais čia skamba panašiai kaip Rusijos Dūmoje, kurios pirmininkas G. Seleznievas sakė, kad Rusijos Dūma – ne vieta klausinėti ir diskutuoti. Tai kur mes dar turime klausinėti ir kodėl mes dabar?.. Kas bijo, kad bus užduoti klausimai ir išgirsime premjero atsakymus?

Aš siūlau pratęsti, iš tikrųjų nesibaiminti. Premjeras labai gerai atsakinėja, iš tikrųjų yra daug klausimų. Ne kiekvieną dieną mes tvirtiname premjerus, nebent galvojate, kad pasidarys tokia kasdienybė, kad mes kas pusę metų vis naujus svarstysime. Premjerui gresia ketveri metai. Per ketverius metus mes turime... (*Juokas salėje*) Pažiūrėkite, linksmas ir...

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Jūsų frazė dviprasmiškai nuskambėjo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Siūlau kompromisą – duokime dar 10 minučių klausti. Užsirašiusių yra pakankamai daug. (*Balsai salėje*) Gerai, balsuojame. Kas už tai, kad atsakymus į klausimus pratęstume 10 minučių?

Pasiūlymui nepritaru. Taigi prašome užduoti klausimus frakcijose, frakcijų susitikimų grafikas yra jau suderintas. Dėkojame kandidatui už atsakymus.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, labai jums ačiū už klausimus ir tikiuosi, kad atsakymai nieko neužgavo, neįžeidė ir buvo tinkami. (*Plojimai*)

K. MASIULIS (TS-LKDF). Nebalsavome po pranešimo. Ar galima? Gerbiamieji, iš tikrųjų paradoksalu, kada biudžeto klausimus dėl milijonų, šimtų milijonų mes dažniausiai labai lengvai apsvaistome ir tuoj pat dažnai net bendru sutarimu priimame. Kokia nors smulkmena, kuri yra 40 tūkst., kaip čia buvo vieno komiteto reikalas, tai 40 tūkst. eurų reikalas, tikrai reikia pritarti to komiteto buvimui, o mes atmetame. Lygiai taip pat čia, kai pačią svarbiausią mūsų pareigybę skir-

sime, mes apribojame galimybes paklausti, išsiginėti, sužinoti. Mes pritariame daugeliui tų idėjų, kurios buvo išdėstytos. Būtų galima dar daugiau sužinoti. Kodėl reikia užsidaryti koridoriuose, juo labiau kad visuomenė nori sužinoti daugelį dalykų. Keista, kad jūs taip bijote to kalbėjimo.

PIRMININKAS. Dėkojame už nuomonę.

11.27 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl padėties Ukrainoje ir sankcijų Rusijos Federacijai“ projektas Nr. XIII-2(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Svarstome darbotvarkės 3 klausimą – Seimo rezoliucijos „Dėl padėties Ukrainoje ir sankcijų Rusijos Federacijai“ projektas. Pranešėjas – Seimo narys L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, gerbiamieji kolegos, iš tiesų antradienį mes priėmėme tokią skėtinę bendrą rezoliuciją dėl mūsų užsienio politikos ir nacionalinio saugumo ir gynybos politikos tęstinumo su aiškiu išsipareigojimu dėl gynybos finansavimo. Šiandien turbūt yra gera proga šiek tiek žvilgtelti į tam tikras specifines užsienio politikos kryptis, kur vyksta tam tikros geopolitinės transformacijos ir kur naujai rinktas Seimas turi pasakyti ir galėtų pasakyti savo poziciją.

Viena iš tų kryptių, be abejo, yra Rytų politika, įvykiai Ukrainoje ir sankcijos Rusijai. Žinia, jog šių metų gruodžio mėnesio viduryje Europos Sąjungos Viršūnių Taryba vėl ims svarstyti sankcijų Rusijai pratęsimą. Girdime daug įvairių balsų pačioje Europos Sąjungoje, kad galbūt reikėtų tą politiką peržiūrėti, kad galbūt reikėtų kažką daryti kitaip. Šiuo atveju, manau, atsiranda poreikis mums išreikšti mūsų poziciją šiuo klausimu, išreikšti tai, kad ta pozicija turi būti nekintama ir mūsų principinga pozicija šiuo klausimu turi būti tęsiama.

Lygiai taip pat labai svarbu pabrėžti, jog pats Ukrainos klausimas yra nuosekliai stumiamas iš tarptautinės darbotvarkės (be abejo, suprantame, kas tuo yra suinteresuotas) tam, kad Ukraina būtų šiek tiek užmiršta, nustumta. Priminsiu, jog agresija, arba ta vadinamoji slenkanti okupacija, niekur nedingo, agresija tęsiasi. Nevalstybinės pajėgos ir, be abejo, Rusijos pajėgos ir toliau yra Ukrainos teritorijoje, mes iš esmės ir toliau gyvename išaldytoje... naujo išaldyto konflikto kontekste. Seimo rezoliucija būtų labai labai svarbus dalykas, primenant ne tik Lietuvos žmonėms, bet ir visai Europai, kad šis Rusijos agresijos klausimas Ukrainoje niekur nedingo.

Kalbėdamas apie esminius rezoliucijoje akcentus, aš pasakysiu galbūt du dalykus. Pirma, mes labai aiškiai rezoliucijoje akcentuojame, kad Europos Sąjunga turi ir toliau vykdyti atvirą durų politiką Ukrainos atžvilgiu. Ką šiuo atveju noriu pasakyti? Kad tai yra narystės Europos Sąjungoje perspektyvos Ukrainai suteikimas. Reikia labai aiškiai suvokti, kad be narystės suteikimo mes jokio realaus postūmio iš Europos Sąjungos pusės, kad ta Ukraina galėtų daryti reformas, eiti tuo europietišku keliu, kitų instrumentų neturime, todėl narystės perspektyva yra labai labai svarbus dalykas. Tai yra principinis dalykas, tą mes turime aiškiai pasakyti.

Lygiai taip pat atvirų durų politika reiškia tai, kad niekas, jokia kita valstybė, kad ir kokia ji būtų stipri, neturi veto teisės dėl tolesnės Europos Sąjungos plėtros į Rytus. Jūs suprantate, ką aš noriu pasakyti? O noriu pasakyti tai, kad Rusija per visus šiuos dvejus metus siekia padaryti vieną dalyką – įgyti neformalią veto teisę stabdyti Europos Sąjungos plėtrą į Rytus. Tai yra raudona linija ir jos negalima leisti peržengti, tą mes aiškiai sakome mūsų rezoliucijos projekte.

Sankcijos. Dėl sankcijų Rusijai. Sankcijos tai nėra siekis, kaip galbūt gali atrodyti, tai yra tiesiog būtinybė. Tai yra kaina, kurią agresorius turi mokėti. Jei jis tos kainos nemokės, vadinasi, jis gali ateiti bet kada kitur, pasibelsti į kito kaimyno duris ir perbraižyti žemėlapi. Tas irgi turi būti aiškiai pasakyta ir aiškiai akcentuota, tas yra aiškiai pasakyta mūsų rezoliucijos projekte.

Ir šalia viso šito konteksto mes aiškiai matome tam tikras tendencijas pačioje Ukrainoje ir paminime, kad Ukraina toliau turi tęsti reformas, turi kovoti su korupcija, kad tai yra tie namų darbai, kuriuos Ukraina turi padaryti. Visas šių nuostatų paketas yra pateiktas rezoliucijoje, aš tikiuosi viso Seimo palaikymo šitam dokumentui. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Klausimams skiriama 10 minučių. Pirmasis užsirašė Seimo narys A. Kubilius. Prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, rezoliucija yra tikrai vertinga ir, man atrodo, gerai subalansuota, tikrai reikėtų jai pritarti tiek iš solidarumo su Ukraina, tiek žinant, kad ateina sankcijų svarstymo laikotarpis. Aš tik norėjau jūsų pasiteirauti. Kaip jūs, kaip šios srities žinomas ekspertas, vertintumėte paskutinių dienų žinias, kad Tarptautinis baudžiamasis teismas, vadinamasis Romos teismas, bet, kiek suprantu, posėdžiaujantis Hagoje, yra priėjęs tokią stadiją, kurioje jau įvertina tarptautinės teisės požiūriu Krymo okupaciją ir agresiją Ukrainoje labai konkrečiai įvardindamas, kad tai yra Rusijos atsakomybė su visomis iš to išplaukiančiomis pasekmėmis, kad pradėdant nuo generolų ir baigiant valstybės vadovais palengva, lėtai kada nors, bet gali būti įtraukta į atsakomybę? Ir dar noriu pasakyti, kad Rusija į tai reaguodama jau vakar paskelbė, kad ji išstoja. Tai mane tiesiog domina jūsų komentaras šia tema – kaip jūs matote šiuo aspektu visus procesus?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Iš tiesų būtent tas Rusijos atsakas puikiai ir rodo, kad Rusija į tarptautinius įsipareigojimus ir į tarptautines organizacijas žiūri labai paprastai. Jei tos organizacijos veikia pagal jų scenarijų, sakykime taip, legitimuoja tam tikrus Kremliaus veiksmus, tada tos organizacijos yra remiamos, jose aktyviai dalyvaujama. Kai tik pasisuka kita kryptimi, tą mes dabar akivaizdžiai matome, kai tarptautinės institucijos viena po kitos aiškiai liudija ir įrodo, kad už agresijos Ukrainoje slypi paties Kremliaus sprendimai, tada Rusija bando atsitraukti, tada bando sukompromituoti tas institucijas. Čia ta klasika, ją turėti reikia visą laiką galvoje ir labai aiškiai matyti visą situaciją. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Anušauskas. Primenu, klausimams – viena minutė.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, kaip minėjote, po mėnesio Vadovų Taryboje bus sprendžiamas sankcijų pratęsimo klausimas. Kokie, jūsų manymu, prognozuojami rezultatai ir kas atsitiktų, jei dalis valstybių atsisakytų palaikyti kai kurių sankcijų pratęsimą?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš tikiu, kad A. Merkel lyderystė visoje Europos Sąjungoje būtent šiuo klausimu, Europos Sąjungos ir Rytų politikos klausimu, bus išlaikyta. Ji ją išsaugos ir tai bus tas lemiamas veiksnys, kuris padės mums rasti galimybę dar pratęsti sankcijas, nepaisant to, kad yra tam tikrų pietinių valstybių, po rinkimų ir kai kurios Vidurio Europos šalys galbūt gali koreguoti savo pozicijas. Aš vis dėlto tikiu, kad A. Merkel lyderystė leis rasti tą sprendimą. O jeigu vis dėlto atsitiks priešingai, tai, kaip ir minėjau, aš manau, kad tai yra iš esmės žalia šviesa ir toliau vykdyti tokias karines avantiūras, karines intervencijas – ar užslėptas, ar atviresnes kituose regionuose, tai, be abejo, yra grėsmė Lietuvos nacionaliniam saugumui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausimą užduos A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Dėkoju posėdžio pirmininkui. Gerbiamasis pranešėjau, jūs savo rezoliucijoje bent kelis kartus minite Minsko susitarimus. Vadinas, yra abipusiai susitarimai, įsipareigojimai tiek Rusijos, tiek Ukrainos pusių. Apie Rusijos pusę mes žinome, kad nevykdo savo įsipareigojimų. O kaip vykdo Ukraina, kaip jai sekasi? Teko girdėti, kad ten irgi ne viskas gerai dėl rinkimų organizavimo ir t. t.

Antras trumpas klausimas. Ką jūs galvojate apie Rusiją, kaip mūsų kaimynę? Ar mes, kaip kaimynai, negalėtume tarpininkauti, būti aktyvesni sureguliuojant santykius Ukrainoje? Labai ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Dėl tarpininkavimo ir reguliavimo jūs pats puikiai matote situaciją. Rusija reguliuojasi tiek, kiek tai atitinka vienaip ar kitaip jos tam tikrą nacionalinį interesą. Buvo daug bandymų reguliuoti su Vokietijos ir Prancūzijos lyderyste – net tai yra sužlugę. Nežinau, ar Lietuva turėtų kokią nors realią galimybę ką nors padaryti.

Kalbant apie Minsko įsipareigojimus, tarkime, dėl rinkimų. Sutikite, labai paprastai atsakyčiau. Kokie gali būti rinkimai, kai Luhanske yra įgyvendinamas Šiaurės Korėjos modelis, o Donecko srityje veikia kokio nors praeito amžiaus pradžios Rusijos modelis? Kitaip tariant, nėra sąlygų rinkimams įgyvendinti, natūralu, kad rikimai dabartinėje situacijoje iš principo reikštų tik situacijos įteisšinimą, kas jokia būdu yra neįmanoma ir būtų neteisinga.

Suvokdami, kad tai yra tam tikras abipusis reikalas, nepamirškime vieno labai svarbaus dalyko: už Minsko išipareigojimų, susitarimų interpretavimo negalima paslėpti esminio fakto, kad ne Ukraina pradėjo šią avantiūrą, ne Ukraina pradėjo intervenciją, o Rusija padarė viską, kad tai, kas dabar yra Ukrainoje, taip ir įvyktų. Nereikėtų kartais niveliuoti ir bandyti pasakyti, kad čia yra dvipusis dalykas. Iš esmės Rusija yra ta pusė, kuri yra kalta, tą mes aiškiai sakome.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamasis pranešėjau, kaip jūs manote, ar čia taip pat ne Rusijos yra kokia kaltė: infiltruoti ministrai ar kas, kad šiandien „Delfyje“ skaitau: „Nuo kyšininkavimo pavargę užsieniečiai reformatoriai palieka Ukrainą.“? Tarp jų ir buvęs Lietuvos ūkio ministras, ir Odesos gubernatorius M. Saakašvilis, kaip jūs žinote, pasitraukia. Ar čia neįžvelgtumėte, kaip konservatoriai visur įžvelgia, Rusijos rankos, ar nemanote, kad čia Rusija irgi tuos reformatorius infiltravo ir apskritai tą korupciją stipriai palaiko Ukrainoje irgi Rusija?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Atsakysiu taip. Visa korupcinė sistema, kuri egzistuoja, deja, ir šiandieninėje Ukrainoje tam tikra oligarchinė sistema, taip, ji palaiko tokią Ukrainos politinių žaidimo taisyklių priklausomybę nuo Rytų erdvės, tai yra labai blogai, yra esminis dalykas, su kuriuo reikia kovoti.

Lygiai taip pat, kad karas Rytuose, Rytų Ukrainoje ir Rusijos agresija prieš Ukrainą negali būti pretekstas nedaryti reformų. Bet lygiai taip pat tam tikri negeri dalykai Ukrainoje negali būti pretekstas pateisinti to, ką Rusija daro Rytų Ukrainoje. Kitaip tariant, tie vykstantys negeri dalykai Ukrainoje nėra galimybė legitimuoti Rusijos veiksmus, todėl mūsų rezoliucija šiuo atveju yra labai gerai sukalibruota. Yra taip: mes matome, kas vyksta, mes matome Rusijos agresijos tęstinumą, bet lygiai taip pat mes matome, ką reikia daryti ukrainiečiams, ir tą aiškiai pasakome.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, aš noriu pasiteirauti tokio dalyko. Ukrainai Rusija kabina daug įvairiausių klišių, tarp jų ir tokią klišę, kaip korumpuotos valstybės. Be abejo, ten korupcija yra problema, be abejo, oligarchija yra problema. Bet kada mes, Seimo nariai, imame ir kalbame: naikinsime Seimo privilegijas, privilegijas, tai patvirtiname klišę. Nereikia klišių patvirtinti. Žiūriu, kad jūs rezoliucija irgi raginate kovoti su korupcija, lyg be raginimo jie to nesuprastų. Matyt, rezoliucijoje, kurios esmė skirta tarptautinės politikos dalykams, gal nereikėtų vidaus politikos aktualijų akcentuoti ir dar kartą patvirtinti, kokia ta valstybė papuvusi. Na, Rusija galės remtis mumis, sakys, na va, jie supuvę yra.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Manyčiau, tas paskutinis sakinyss dėl tų dalykų turi būti, nes vis dėlto, jeigu mes norime europietiškos Ukrainos, ta prasme, politinių žaidimų taisyklių prasme, mes matome tas negeroves ir reikia pasakyti, kad mes jas tikrai matome ir jas reikia taisyti. Be tų problemų sprendimo jokios gilesnės europinės integracijos Ukrainos negali būti. Tai yra esminė sąlyga. Todėl ir sakome, kad duokite narystės perspektyvą Ukrainai, duokite atviras duris, atverkite jas, tada mums bus lengviau galbūt spustelti ukrainiečius, kad visas reformas darytų. Čia esminis dalykas.

Prisiminkime Oranžinės revoliucijos pamokas. Tuo metu daug irgi ekspektacijų buvo ukrainiečių tautoje ir visuomenėje, kad Ukrainoje gali kas nors keistis į kitą pusę, bet tada Europos Sąjunga tų durų ir neatidarė. Kai kas kalba, kad čia ir buvo lemiamas epizodas, kuris lėmė po to V. Janukovyčiaus grįžimą ir panašiai. Negalime geopolitinių klaidų kartoti ir pačios Europos Sąjungos. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Gerbiamas prelegente, šiuo metu yra formuojama naujoji Amerikos administracija. Ar jūs nemanote, kad gali būti performuota taip pat ir JAV užsienio politika, tai yra prasidėti naujasis perkrovimas su Rusija? Žinome, kas įvyko po pirmojo perkrovimo – Ukraina buvo užpulta. Belineka galvoti, kas gali įvykti po antrojo perkrovimo. Ir ar Ukraina negalėtų būti auka? Ne tik Ukraina, beje. Kaip jūs manote, ar toks pavojus egzistuoja?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Toks pavojus, be abejo, visada... Jį reikia įvertinti, įvairią riziką, ypač kai didžiosios šalys bando rasti tam tikrą sugyvenimo modelį. Tą mes matėme pirmosios

B. Obamos prezidentavimo kadencijos laikotarpiu, kai prasidėjo perkrovimo politika ir Vidurio Europos šalys kreipėsi iš karto į JAV ir siekė, kad gautų tam tikrą saugumo paketą, kad nusiramintų, tas nuraminimo paketas, kad būtų galima blaiviau žiūrėti į visą situaciją. Manau, kad čia ir yra mūsų esminė funkcija, mūsų parlamento, mūsų valstybės ir mūsų diplomatijos, kad taip neatsitiktų, kad ukrainiečiai turėtų draugų ir Amerikoje. Todėl šita rezoliucija ir dėl to reikalinga.

O apie Amerikos vaidmenį mes galėsime pakalbėti netrukus kalbėdami apie kitą rezoliuciją. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausimų laikas pasibaigė. Dabar pratęsimė diskusiją. Dėkojame pranešėjui.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū.

PIRMININKAS. Diskutuoti užsirašė ir kviečiu E. Vareikį. Skiriama iki penkių minučių. Maloniai prašome.

E. VAREIKIS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiamas pranešėjau. Dėkoju jums už gerai suredaguotą, gerai parengtą rezoliuciją. Žinoma, dėl teksto mes galime ginčytis, galime jį patobulinti, galime jį pašlifuoti, bet, svarbiausia, mano manymu, šiandien yra ne pats tekstas, bet signalas, kurį mes siunčiame pasauliui, kurį mes siunčiame Ukrainai, kurį mes siunčiame Rusijai ir galų gale signalas, kurį mes siunčiame patys sau. Ko gi mes norime šiandien čia būdami iš tos Ukrainos ir ko norime iš tos Rusijos?

Pasakysiu labai aiškiai. Mes norime, kad Ukraina būtų laiminga valstybė. Mums truputį apmaudu, kad Ukraina jau daug šimtmečių nesugeba rasti tos laimės formulės, kuri padarytų ją laiminga valstybė. Šiandien Ukraina stengiasi, šiandien Ukraina stengiasi būti ne šiaip sau pakraščio žemė, kokia buvo visada, tai pakraščio žemė Lenkijos, tai pakraščio žemė Rusijos, tai pakraščio žemė Austrijos-Vengrijos. Ukraina privalo būti valstybė pati sau, centras. Mūsų geopolitinis interesas yra, kad Ukraina būtų stipri regiono valstybė. Jeigu Ukraina tampa stipria regiono valstybe, tai šioje pasaulio vietoje, kaip L. Kasčiūnas sakė, vyksta geopolitinė transformacija, tiesiog vyksta geopolitinis virsmas, ne kokia nors Rusija ten dominuoja, bet dominuoja europietiška valstybė. Todėl visiškai suprantama, kad geopolitiškai žvelgiant mūsų interesas yra stipri, gerai funkcionuojanti, demokratiška Ukraina. Savo rezoliucija paremdami Ukrainos vientisumą, jos teisę pačiai spręsti savo likimą mes tokią laimingos Ukrainos viziją palaikome. Todėl šiuo atveju, aš sakyčiau, mes tikrai privalome rezoliucijai pritarti. Jeigu ten atsirastų kokių nors redakcinių pataisų, ne taip svarbu, bet pats signalas, pati esmė yra labai teisinga. Jeigu Ukrainos transformacija iš tikrųjų atsitiks, tai ir mes būsimė geopolitiškai laimingesnė valstybė, negu esame iki šiol.

Kitas šios rezoliucijos signalas kalba apie tai, kokios Rusijos mums reikia. Kai kas sako: kaimynų nepasirinksi. Kaimynus galima pasirinkti, kaimynus galima ir pakeisti, transformuoti, daryti jiems įtaką, pasakyti, ko kaimynai nori, ko tikisi. Taigi mūsų interesas taip pat yra ir laiminga Rusija. Mūsų interesas yra laiminga Rusija. Tačiau kokia ta Rusija jaučiasi laiminga? Šiuo atveju aš norėčiau pasakyti keletą savo refleksijų iš mano ilgametės veiklos Europos Taryboje Strasbūre. Rusijos atstovai kiekvieną kartą atvažiuoja į sesiją nelaimingi, atvažiuoja į sesiją su problemomis: tai Gruzija, tai Krymas, tai Donbasas. Mes amžinai matome, kad štai yra Rusija ir žodis „Rusija“ asocijuojasi su žodžiu „problema“. Vieną kartą kalbėdamas Europos Tarybos Asamblėjos plenariame posėdyje aš pasakiau labai aiškiai: „Mieli kolegos iš Rusijos Dūmos, ar negalėtumėte vieną kartą būti tokia šviesi diena, tokia mano svajonė, vos ne kaip M. L. Kingo, kad štai atvažiuoja Rusijos delegacija su sprendimu ir su tokiu sprendimu, kuris padaro laimingus ir gruzinus, ir ukrainiečius, ir galiausiai visus. Atvažiuoja ne grasindama, ne gąsdindama, ne dūšaudama, kad niekas jos nesupranta, o atvažiuoja padarydama mus visus europiečius laimingesnius.“ Po to, kai aš tą pasakiau, salėje buvo visiškai tylu, niekas nesisuokė, o po to pradėjo ploti. Galvoju, kad tokios laimingos Rusijos vizija galėtų būti, mes tik kartais jos neperprantame, mums visą laiką atrodo, kad Rusija niekad nebūs laiminga, kad visą laiką ji bus mums kažkokia grėsmė. Taigi palinkėkime Rusijai įsiklausyti į tai, ką mes čia sakome šiandien, nes ne tik mes vieni tai sakome. Galbūt ateis iš tikrųjų ta diena, kai mūsų svajonės išsipildys. Aš manau, kad ši rezoliucija yra gal ir ne pats di-

džiausias kelrodis, nedidelis, bet vis dėlto ženklas, į kurią pusę mums ir mūsų kaimynams reikia žengti, kad mūsų regionas būtų laimingų valstybių regionas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, aš iš karto pradėsiu nuo to, kad siūlau priimti rezoliuciją. Manome, kad ji tikrai yra svarbi, laiku ir brėžia labai aiškius kontūrus, kam šis Seimas skirs ypatingą dėmesį.

Bet atėjau, panašiai kaip ir kolega E. Vareikis, tam tikrų refleksijų dar ta proga pasakyti tikrai nesiūlydamas kaip nors taisyti teksto. Egidijus labai gerai paminėjo vieną terminą, tai yra „laiminga Rusija“. Šiuo atveju prie to, ką jis pasakė, aš norėčiau pridurti dar pora žodžių. Iš tikrųjų visą laiką kartoju, ir būdamas Ukrainoje, ir Vakarų sostinėse, kartoju vieną paprastą tezę, kad mūsų didžiausias rūpestis yra tai, ką mes galime padaryti būdami nedideli, kad iš tikrųjų ta pati Rusija, mūsų kaimynė, mūsų didžiausias iššūkis pamažu per ilgą laiką transformuotųsi į normalinę europietišką valstybę. Ir vienintelis receptas, vienintelis instrumentas, kurį mes savo rankose ir visa Vakarų bendrija šiandien turime, žinodami realią Rusijos situaciją, tas vienintelis instrumentas yra Ukrainos sėkmė. Ukrainos sėkmė gali būti geras pavyzdys pačiai Rusijai, į kurią pusę reikia eiti. Tai nebus paprasta ir lengva, bet būtent mūsų paramą Ukrainai reikia matyti žymiai platesniame kontekste.

Dabar dėl pačios Ukrainos. Iš tikrųjų man irgi tenka nemažai būti, ir Prezidentas P. Porošenka pakvietė į tokią nelabai formalią patarėjų tarybą. Ką norėčiau pabrėžti? Aš jau nekalbėsiu apie Ukrainos sėkmės svarbą, jau tai pasakiau. Bet ką reikėtų suprasti? Kad iš tikrųjų Ukrainos sėkmė nulems Ukrainos sugebėjimas įgyvendinti realias reformas. Mes čia per daug apie tai nekalbame, tik šiek tiek yra užsiminta, bet tai yra pats pagrindinis dalykas. Turėdami savo patirties (man tenka čia, seimuose, būti nuo 1992 metų), mes galime būti tikrai labai svarbūs jiems patarėjai ir talkininkai, labai aiškiai parodydami, su kokiomis problemomis jie susidurs siekdami tokių reformų įgyvendinimo.

Viena iš tokių problemų, kurią aš jau ir dabar matau, aš čia tiesiog noriu pasidalinti savo impresijom, bus klausimas, kaip Ukrainai, jos visuomenei padėti išlaikyti vidinę stiprią motyvaciją tokioms reformoms.

Mūsų patirtis buvo labai paprasta ir aiški: tokią vidinę motyvaciją įgyvendinti Lietuvoje europinės reformas mums padėjo išlaikyti tai, kad mes turėjome labai aiškų tikslą, jį mums parodė pati Europos Sąjunga, kad jeigu mes tokias reformas įgyvendinsime, tapsime Europos Sąjungos nariais. Tada nepaisydami visų politinių pasikeitimų, rinkimų rezultatų, mūsų pačių kokių nors politinių klaidų, mes ėjome tuo keliu, nes matėme labai aiškų tikslą, jį pasiekėme ir žinojome, ką turime padaryti.

Šiuo metu Ukrainai Europos Sąjunga tokio tikslo nedrįsta suformuluoti. Mes nuolat tai siūlome padaryti, bet turime vėlgi būti labai aiškūs realistai. Pačiai Europos Sąjungai yra gana sudėtingas laikotarpis, joje nemažai chaoso. Matome visas problemas, breksitus, įvairius rinkimus, žmonių nepasitenkinimą, euroskepticizmą ir t. t. Todėl turime labai realistiškai žiūrėti, ar tikrai Europa bus pajėgi per artimiausius kelerius metus ar net dešimtmetį pasiūlyti tokią aiškią perspektyvą Ukrainai. Jeigu taip realiai žiūrėsime, tada turime suprasti, kad tai gali reikšti, jog Ukrainoje tos motyvacijos reformoms gali mažėti, ir tai yra tas rezultatas, kurio šiandien labiausiai ir tikisi V. Putinas ir Kremliaus režimas.

Todėl aš jau ne viename forume esu sakęs ir čia noriu pasinaudoti proga ir pasiūlyti taip pat ne šitoje rezoliucijoje, bet žiūrint į ateitį, galvoti apie papildomus motyvacinius mechanizmus, kurie padėtų Ukrainai išsilaikyti tame reformų kelyje. Čia nieko kito aš negaliu sugalvoti ir negirdėjau jokiuose kituose formatuose, kaip tikrai galbūt tai galėtų būti mūsų bendra iniciatyva tariantis ir su kitais Europos partneriais, galvoti apie specialų planą (toks yra madingas žodis Maršalo planas, galbūt galima galvoti apie kitokį pavadinimą, gal tai gali būti Lietuvos planas ar dar koks nors), kurį įgyvendinant būtų galima sutelkti nemažą europinių pinigų sumą, kaip tam tikrą tikslą, kad tie pinigai galėtų būti panaudoti Ukrainos reformoms finansuoti. Parodyti tą pinigų maišą Ukrainai keliant labai aiškius sąlygas, kokius darbus, kokias reformas jie turi padaryti. Aš esu suskaičiavęs, kad jeigu kiekvienai iš europinių valstybių...

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Labai atsiprašome, jau baigėsi laikas.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Tuo pat baigiu, paskutinis sakiny. Jeigu kiekviena europinė valstybė, įskaitant ir Lietuvą, atsisakytų tikrai 3 % europinių lėšų, kurias gauna, mes sugebėtume tokiu būdu konsoliduoti apie 30 mlrd. eurų bendrą sumą, kurią galėtume parodyti Ukrainai. Lietuvai tai reikėtų, kad nuo dabartinių turimų maždaug 10 mlrd. eurų sumos mes atiduotume apie 300 mln. Manau, kad tikrai išgyventume. Aš tikrai nesakau, kad tai reikėtų dabar siūlyti šitoje rezoliucijoje ir kad tai reikėtų daryti artimiausiu metu, bet kad šitą mintį pradėtume visi kartu šiek tiek austi ir galvoti, kaip tai būtų galima padaryti ne tik mūsų idėja, bet visos Europos veiksmu.

PIRMININKĖ. Nuoširdžiai dėkojame. Kviečiu P. Gražulį. Jums penkios minutės.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiama pirmininke, gerbiamas Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, man tai labai keista – gal jau šešta rezoliucija dėl Ukrainos. O kas pasikeitė mūsų politikoje kuriuo nors atžvilgiu? Kodėl rezoliucija ne dėl Sirijos? Kas čia dabar šitoje valdančiojoje daugumoje turi sprendžiamąjį balsą? Kaip tik konservatoriai pasiūlo rezoliuciją, taip ji svarstoma ypatingos skubos tvarka.

Ponai konservatoriai, Lietuva viena nieko nepadarys. Taigi jūs esate Europos Parlamente viena skaitlingiausių frakcijų. Tegul Europos Parlamentas kalba, tegul jie daro rezoliucijas, tegul daro rezoliucijas Europos Taryba. Vienų mūsų lojimas tikrai nepadės Ukrainai. Čia noras susi-reikšminti, noras pasirodyti – štai kokie mes Ukrainos mylėtojai. Taigi A. Kubilius yra P. Poroškos patarėjas. Tegul patarinėja. Kam dabar reikia tų rezoliucijų? Ką jūs sakote!

O jūs nepaliečiate pačių esminių problemų. Pažiūrėkite, paties P. Poroškos, kada tauta skursta, verslas klesti Rusijoje. Korupcija Ukrainoje nemažėja. Taip pat ir ūkio ministras lietuvis pasitraukė dėl korupcijos. Pasitraukė taip pat kiti ministrai, kurie mato, kad Ukraina skęsta korupcijoje. Pasitraukė Odesos gubernatorius, buvęs Gruzijos prezidentas M. Saakašvilis iš Ukrainos. Jūs dabar kalbate apie naujų pinigų skyrimą, kad išvengtų? Taip? Pirmiausia tikrai ten reikia įvesti tvarką.

Mes rūpinkimės savo žmonėmis. Pažiūrėkite, kas darosi Lietuvoje. Jau daugiau kaip 50 % Lietuvos piliečių nemano, kad mes esame demokratinė ir teisinė valstybė. Kokiu mes keliu einame? Tai gal priimkime tokią nuostatą, kad kiekvieną ketvirtį arba prasidedant naujai sesijai būtinai turime rezoliuciją dėl Ukrainos.

Aš manyčiau, kad jūs, konservatoriai, patys savo frakcijoje posėdžiaukite, priimkite sprendimus. Ar nuo to bus vieningesnė Europa, pone Kubiliau? Ar to išsigąs Rusija ir pakeis savo politiką, pone Kubiliau? Aš noriu jūsų paklausti. Esame NATO nariai, tai gal ten būkime aktyvesni, kad NATO būtų vieningesnė. Kadangi Europos Parlamente esame tikrai didžiausia frakcija, ten būkite aktyvesni, siekite, kad visa Europos Sąjunga būtų vieningesnė, ryžtingesnė Ukrainos atžvilgiu, o ne kiekviena šalis eitų savo keliu. Mes su šita rezoliucija nesuvienysime Europos ir nuo šitos rezoliucijos niekas čia nepasikeis. Man atrodo, tai yra tuščias vėjo virpinimas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Dėkojame P. Gražuliui. Kalbės K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, atrodo, labai didelio dėmesio šitai rezoliucijai nėra, socialdemokratai iš viso dingo, o kai kurie asmenys iš viso per mėnulio pilnatį galėtų ir nešnekėti. (*Balsas salėje*) Konservatoriams netrukdo mėnulio pilnatis. Matote, jis suprato, apie ką yra kalbama.

Aš noriu pasakyti, būtų labai protinga, kad šitų asmenų galbūt mes ir neskirtume į Užsienio reikalų komitetą. Jūs įsivaizduokite Užsienio reikalų komiteto asmenį, štai šitaip šnekantį oficialiose tribūnose, prie kamerų. Mes turėsime nežinia ką šnekantį ruporą. Mes šitą asmenį paskyrėme į Užsienio reikalų komitetą. Bet čia visai kita tema. Reikėtų šitą klaidą tikrai pataisyti.

Jūs turbūt daugelis sutinkate, kad tai yra akivaizdi problema, kad yra asmenų, kurie gali diskredituoti mūsų užsienio politiką, kuri yra bendra, visų viena. Natūralu, kad įvykus valdžių pasikeitimui, valdžia pasikeitė, jūs suformavote (kreipiuosi į valstiečius) naują daugumą, pristatėte solidžią programą. Aišku, kad yra normalu deklaruoti ir užsienio politikos tęstinumą. Tos deklaracijos nėra tuščias reikalas. Iš tikro tokioms valstybėms kaip Ukraina, kurios susiduria su kasdieniniu karu, su iššūkiais, reikia nuolatinio padaršinimo, kaip ir vaikui reikia nuolatinio padaršinimo, kai jis bando taisyti ar ugdyti, augti. Taip, kaip ligoniui reikia padaršinimo, kuris bando

pasveikti, taip ir Ukrainai reikia to padaršinimo. Tų padaršinimų niekada nebūna per daug. Štai nereikėtų kreipti dėmesio į tokių asmenų kalbas, o iš tikro reikėtų pritarti šitai rezoliucijai.

Aš pats manyčiau, kad galbūt tas tekstas galėtų būti ir tobulesnis, bet tobulybei ribų niekada nebūna. Pritarkime šitam tekstui. Tai yra kartinė Rytų Europos valstybė, kurioje mes turime labai didžiulį autoritetą. Mus ten labai gerbia ir kiekvieną mūsų žodį išgirsta. Jeigu čia kai kam atrodo, kad jisai nereikšmingas, ten jis tampa labai svarus. Palaikykime šitą rezoliuciją ir pritarkime jai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės Seimo narė D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, iš tiesų visiškai pritariu kolegai Laurynui, Andriui ir Egidijui, vis dėlto čia yra tas klausimas, kuris reikalauja mūsų visų vienybės. Dar kai pati dirbau su Europos Taryba kaip nevyriausybininkė ir taip pat kaip žurnalistė, man buvo absoliučiai akivaizdu, kad Rusijos Federacija yra tiesiog profesionali valdydama metodą „koja tarpduryje.“ Jie tiesiog įkiša koją į tarpdurį ir laiko ją tol, kol visi pripranta, kol visiems nusibosta, kol iš tikrųjų visos valstybės pradeda priimti Rusijos vykdomus pažeidimus kaip normalius.

Man buvo liūdna labai stebėti Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje, kaip nemažai parlamentarų iš įvairių Vakarų Europos valstybių, kurie tarsi buvo labai pažadinti Lietuvos, kočia yra pavojinga Rusijos Federacija, kaip jiniai stipriai nori vėl grąžinti tą artimojo užsienio konceptą, kaip jiniai stipriai nori faktiškai sukurti kiek įmanoma daugiau išaldytų konfliktų aplinkinėse valstybėse, pavargo nuo to, jiems nusibodo ir jie pradėjo galvoti, kad, na gal tiesiog nebepatogu nedraugauti su Rusija, gal nebepatogu su ja nebendrauti. Tai iš tiesų ir yra mūsų laisvės ir demokratijos, ir vakarietiškos vienybės išdavimas. To negalima daryti. Iš tikrųjų matydama, kiek dabar salėje liko Seimo narių, noriu tikėtis, kad galbūt tie mūsų pasisakymai čia, tribūnoje, daugeliui nusibodo, bet į balsavimą visi grįš maksimaliai, nes rezoliucija čia yra viena iš daugelio. Rusija yra įpratusi bėgti tokius maratonus.

Dar kai laikinaiėjau Žmogaus teisių stebėjimo instituto vadovės pareigas, Rusijos Federacijos ambasada tiesiogiai bandė padaryti man poveikį, tiesiogiai bandė nupirkti mūsų institutą, tada jau sakiau, kad čia bus ilgas ir sistemingas veikimas, kapsėjimas ant smegenų visam pasauliui ir bandymas mus priversti priprasti, kad tai yra normalu, ką jie daro. Todėl noriu pasakyti, kad šią rezoliuciją būtina palaikyti. Ir dar šimtą po to, jeigu reikės, kol mes vis dėlto priversime Rusiją ištraukti koją iš tarpdurio, kol mes priversime Rusiją suprasti, kad nėra artimojo užsienio, nėra ir daugiau niekada nebus.

Taip, Lietuva yra viena ir maža, bet mes esame tie, kurie sugriovė Sovietų Sąjungą. Mes esame tie, kurie per Ukrainą sugebėjome parodyti Vakarų Europai ir visiems, Vakarų pasauliui, kad mes nesame paranojikai, sapnuojantys apie Rusijos Federacijos planuojamą imperinę plėtrą, todėl mes turime būti tie, kurie rodo pavyzdį, kad taip, kaip jie kapsi pasauliui ant smegenų su savo imperinėmis ambicijomis, taip mes, lygiai taip pat nepavargdami ir mums nenusibos, visą laiką ginsime teisę į suverenumą, tiek savo, tiek Ukrainos, tiek Gruzijos, tiek Moldovos, tiek visų valstybių, kurios turi teisę pačios rinktis savo kelią. Labai ačiū jums už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame. Pasisakyti daugiau užsirašiusių nėra. Pasisakymai dėl motyvų, keturi – už, keturi – prieš. Pasisakoma iki dviejų minučių. Užsirašiusių nėra. (*Šurmuly salėje*)

Kviečiame A. Anušauską.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, jeigu įsirašome rezoliucijas į savo darbotvarkę, tampame atsakingi už tuos signalus, kuriuos siunčiame, todėl manau, kad kalbama gali būti tik apie tokios rezoliucijos priėmimą. Kaip žinia, Ukrainos teritorinis vientisumas jau beveik trejus metus patiria pačius rimčiausius išbandymus ir mūsų pozicija įvardinant esamą padėtį, nustatant gaires mūsų vykdomajai valdžiai, kuri atsakinga už užsienio politikos įgyvendinimą, yra labai svarbi. Bet ne mažiau didelis išbandymas, kaip čia kolegos minėjo, Ukrainai yra kova su korupcija ir čia Lietuva gali dalintis savo patirtim. Tikiuosi, šita rezoliucija paskatins mūsų vykdomosios valdžios institucijas aktyviau talkinti Ukrainai šitoje srityje, nes pasiekimai kovojant su korupcija atsilieptų visos šalies vidaus gyvenimui ir ekonominiam augimui, todėl siūlau rezoliucijai pritarti.

PIRMININKAS. Prieš užsirašiusių nėra. Yra dar užsirašę keturi Seimo nariai kalbėti už. (*Balsas salėje: „Ne, ne, atsisakome!“*) Atsisakote. Dėkoju.

Pereiname prie balsavimo. Kas už tai, kad priimtume rezoliuciją be pataisų, prašome balsuoti.

Šios rezoliucijos priėmimas

Už – 105, prieš nėra, susilaikė 1. (*Plojimai*) Rezoliucija (projektas Nr. XIII-P-2(2) priimta. (*Gongas*)

12.07 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl strateginės Lietuvos Respublikos ir Jungtinių Amerikos Valstijų partnerystės“ projektas Nr. XIII-P-3(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Svarstysime 1-4 klausimą – Seimo rezoliucijos „Dėl strateginės Lietuvos Respublikos ir Jungtinių Amerikos Valstijų partnerystės“ projektą. Pranešėjas – L. Kasčiūnas. Prašau į tribūną.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, pirmiausia labai noriu padėkoti už tokį sutelktą ir vieningą balsavimą dėl Ukrainos rezoliucijos, manau, kad tai yra geras signalas, kad galėsime daug bendrų darbų nuveikti parlamentinės diplomatijos srityje. Labai ačiū.

Labai trumpai kalbėsiu apie šitą rezoliuciją, tikrai pasakysiu kelis svarbius aspektus ir akcentus. Rezoliucijos projekto tekste mes labai aiškiai akcentuojame, kad JAV veiksnys ir svarba Europos saugumui yra ypatinga. Puikai žinome, kad Amerika sudaro 80 % NATO. Jos požiūris į aljansą iš esmės ir reiškia kolektyvinio saugumo garantijų tvirtumą ir mūsų valstybei, mūsų Lietuvai. Vertindami mūsų saugumą istoriniame kontekste, turėtume turbūt aiškiai pasakyti, kad esame dabar saugiausi, nei kada esame buvę, ypač lygindami su mūsų tarpukario Lietuvos geopolitinė situacija. Esam aukštojo saugumo lygoj ir turime kolektyvinio saugumo garantijas, kurias garantuoja NATO 5 straipsnis. Aišku, kad NATO stabilumas, NATO vaidmuo šiuo atveju yra lemiamas ir JAV požiūris į tai irgi yra lemiamas.

Todėl mes aiškiai sakome, kad išrinkus naująjį Amerikos prezidentą išgirdome tam tikrą žinią, kuri skirta visai Europai, kad visa Europa, tarp jų ir Lietuva, turi rūpintis ir pati investuoti į savo saugumą ir gynybą. Tą reikėjo daryti daug seniau, tiesiog Europa buvo pripratinta, kad jina gyvena po amerikietišku skėčiu. Tie laikai baigėsi, reikia patiems investuoti, rūpintis ir dalintis ta atsakomybe ir našta, ir mes tą aiškiai akcentuojame. Kartu sakome, kad, tą darydami, išsipareigojami tai daryti, mes tikimės, kad amerikiečių lyderystė Europos saugumo sistemoje ir toliau lieka, ir pirmiausia lieka visi esminiai išsipareigojimai, suplanuoti išsipareigojimai, dėl atgrasymo priemonių šiame regione. Tai yra esminis mūsų dabartinio saugumo garantas ir saugumo pamatas. Štai tokia ir yra rezoliucijos esmė – pabrėžiamo Amerikos svarbą Europai, pritariame žinutei, kurią gavome, kad reikia rūpintis ir patiems investuoti į saugumą, ir kartu išreiškiame norą, kad amerikiečių išsipareigojimai Europai ir toliau liktų stabilūs. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausti užsirašė Seimo narys A. Kubilius. Kviečiame.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis kolega, aš visiškai pritariu, rezoliucija tikrai svarbi, ir čia atsakant į P. Gražulio iniciatyvas man atrodo, jina yra labai subalansuota. Bet aš norėčiau jūsų paklausti kaip politikos eksperto dėl įžvalgų. Mane domintų jūsų įžvalga dėl naujos Amerikos administracijos. Mes visą laiką traktavome, kad strateginė partnerystė su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis mums yra ypač svarbi, todėl tai partnerystei stiprinti, euroatlantiniam ryšiui stiprinti būtų gerai ir laisvos prekybos sutartis tarp Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų. Žinant šiek tiek prezidento D. Trampo skeptišką požiūrį į tokių sutarčių poreikį, kaip jūs manote, kaip šis klausimas toliau plėtosis?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū už klausimą. Klausimas toks su mintimi, nes jaučiame aktualijas, kad, na, entuziazmo prieš metus ar dvejus buvo šiek tiek daugiau negu dabar esama dėl laisvosios prekybos sutarties. Aš manau, kad Lietuvos interesus labai smarkiai ir akivaizdžiai atitiktų šita sutartis, nes tai liberalizuotų ir sudarytų sąlygas mums prieiti ir prie JAV dujų rinkos, atsivertų daug įvairių naujų galimybių. Be abejo, yra tam tikrų niuansų, kur skiriasi reguliacijos normos Amerikoje ir Europos Sąjungoje, ir tai yra pagrindinė priežastis, kodėl kartais sunku susiderėti.

Aišku, yra Vakarų Europoje tam tikros jėgos Prancūzijoje, Vokietijoje, kurios kelia tuos klausimus ir kalba, kad reikia šitą projektą galbūt atidėti, galbūt kaip nors kitaip su juo pasielgti. Šia prasme yra dilema, bet aš tikiu, kad vis dėlto, jeigu mes vadovausimės tokio ekonominio naudingumo principu, tam tikro susitarimo tam tikrą formulę galima pasiekti. Jis nebus toks visa apimantis, bet galbūt tam tikruose taškuose, tam tikrose srityse sektorinį susitarimą galima būtų pasiekti. Bet, be abejo, būtų gerai, kad būtų toks visa apimantis, nes čia būtų milžiniškas impulsas transatlantiškiems santykiams. Aš tikiu, kad mes ta linkme judėsime.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo nario A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Iš tikrųjų, kai kalbame apie strateginę partnerystę, visada turime galvoje jos turinį. Buvo paminėta, kas gali keistis kalbant apie laisvosios prekybos sutartį ateityje, bus, nebus, nežinome. Žinoma, daugiausia, kai kalbame apie tai, turime galvoje ir tuos D. Bušo pasakytus žodžius beveik lygiai prieš 14 metų, – kas pasirinktų Lietuvą savo priešu, tapūtų ir Amerikos priešu. Tikimės, kad nesikeis šių žodžių turinys ateityje. Tačiau koks dar konkretus, jūsų manymu, galėtų būti tos strateginės partnerystės turinys be krašto apsaugos?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Nišų santykiuose su Amerika paieška nėra lengvas dalykas jau vien dėl to, kad Amerika mus vertina kaip tam tikro regiono dalį. Vis dėlto manyčiau, kad šia prasme mums irgi reikėtų tai suvokti ir labai stiprinti tam tikrų regioninių iniciatyvų sąsają su tam tikromis Amerikos iniciatyvomis Europoje.

Ką aš turiu galvoje? NB8. Santykiai su Lenkija ir bendros iniciatyvos su amerikiečiais. Čia yra turbūt ta niša, nes Amerika mus mato kaip tam tikrą regioninį vienetą. Ir štai čia parlamentinės diplomatijos lygmeniu galime tikrai daug dalykų nuveikti.

Pavyzdžiui, aš esu tikras, kad Ukrainai dabar bus nelengvas metas prisibelti prie naujosios administracijos. Šiuo atveju mes kartu su lenkais galime padaryti daug gerų bendrų darbų. Mes turime Trišalę asamblėją. Ta Trišalė asamblėja, pavyzdžiui, galėtų daryti bendrą vizitą į Vašingtoną ir ten iš esmės pabandyti ukrainiečiams atidaryti šiek tiek durų, kurios galbūt dabar neatsidaro. Tai irgi yra tam tikra prasme mūsų misija. Tai yra tokio sunkaus ir alinančio darbo, diplomatinio darbo, reikalas.

Smegenų centrai, akademinių institucijų bendradarbiavimas ir panašiai. Tai irgi yra labai aiškos sritys, kuriomis reikia ir judėti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū, Laurynai, už puikią rezoliuciją. Tikrai ji laiku ir yra naudinga, tačiau man visą laiką kyla tokie klausimai, kai tokias rezoliucijas skaitau, kad Amerikoje tie žodžiai nuo darbų niekada nesiskiria, pas mus dažniausiai tai yra labai gražūs žodžiai ir jokių darbų. Kaip tu įsivaizduoji šios rezoliucijos įgyvendinimą? Ar nereikėtų sukurti tam tikrą veiksmų planą, kuris ne tik Seimą ir tam tikras žinybas apimtų, nes jeigu tai liks tik žodžiais, tai mes tikrai tų santykių nesustiprinsime.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Būtent. Aš manau, kad mes, Seimas, tikrai turėtume labai rimtai pagalvoti apie parlamentinę diplomatiją, susėsti su frakcijų atstovais ir, sakykim, sukurti tokį idėjų banką, kaip galbūt šalia egzistuojančių priemonių turėti naujų papildomų inovatyvių, kurios leistų mums tam tikrus dalykus išjudinti. Be abejo, tai šiek tiek susiję ir su biudžetu, tai vėlgi reikia tartis, kaip rasti tam finansavimą ir panašiai, bet tas dalykas turi būti daromas. Mes turime judėti ta linkme. Tai, ką aš šiandien išgirdau kalbant apie gynybos finansavimą iš pretendento į Ministrus Pirmininkus, iš esmės buvo pasakyta, kad 2 % tam tikra prasme yra tik grindys, tai aš irgi manau, kad tai yra labai gera žinia, labai aiškiai suvokiama visa geopolitinė situacija ir tikrai yra geras signalas mums tą bendrą darbą daryti šioje srityje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Na, turbūt iš daugelio pareiškimų, kuriuos išsakė rinkimų kampanijos metu prezidentas D. Trampas, labiausiai sujaudino požiūris į NATO ir jo perspektyvą, ypač jeigu Europa neprisidės bendrai prie to biudžeto formavimo... iš tikrųjų reikalo didesnio prisidėjimo. Savaiame suprantama, Lietuva bando spręsti, aišku, tai priklausys nuo valdančiosios daugumos, ar mes įvykdysime užsibrėžtus tikslus iki 2018 metų, tačiau vėlgi aplinkui yra ir kitų valstybių. Ar nemanote, kad čia reikėtų imtis tam tikrų iniciatyvų galbūt paraginti,

paskatinti, galbūt kalbant apie tarpparlamentinę veiklą, kad būtų laikomasi tų įsipareigojimų, nes bijau, kad vienos Lietuvos pareiškimas gali reikšti per daug mažai? Ar nemanote, kad reikėtų aktyvesnės parlamentinės veiklos, kad tie įsipareigojimai būtų vykdomi visose Europos šalyse? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Be abejo, reikėtų dar aktyviau. Aš pasakysiu, kad tas gynybos finansavimo tam tikras didinimo poreikis jau reiškiamas ir Europos Sąjungos institucijose. Visai neseniai susitikime, vykusiam tarp Europos Sąjungos užsienio reikalų ministrų, buvo irgi išreikštas toks pageidavimas, kad visos šalys turi pradėti rūpintis saugumu, turi dalintis ta našta ir ta žinutė jau truputį įsisąmoninama.

Kalbant apie prezidento D. Trampo, būsimą prezidentą D. Trampo tam tikrą užduotų klausimų aspektą, tai mes jau dabar sulaukėme oficialių žinių, ne žinučių ir pareiškimų, kurie buvo padaryti jau ne rinkimų kampanijos metu, o jau vėliau. Palaukime ir tada iš esmės vertinkime.

Aš jums priminsiu vieną tokį įdomų dalyką. Atsimenate, kai 2008 metais B. Obama pradėjo perkrovimo politiką ir mes turėjome daug visokiausių nerimastingų ženklų. Tada buvę Vidurio Rytų Europos šalių vadovai, kurie visą laiką pasižymėjo tokia stipria transatlantine tradicija, kaip V. Adamkus ir kiti, parašė bendrą laišką Amerikos prezidentui kreipdamiesi ir sakydami, kad šitas regionas yra vis dar geopolitiškai jautrus, jis nėra toks saugus, kaip Europos regionai, ir kad jį turi būti atkreiptas dėmesys. Ir tai suveikė. Aš manau, kad turint tokį kontekstą ir visa kita prie šitos rezoliucijos galima inicijuoti ir tokius regioninius pareiškimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausti užsirašiusiųjų sąrašas išseko. Dėkoju pranešėjui. Kviečiame diskutuoti. Užsirašė šeši Seimo nariai. Pirmasis užsirašė E. Vareikis. Maloniai prašome. Iki penkių minučių.

E. VAREIKIS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, šį kartą mums tenka priiminėti rezoliuciją apie mūsų santykius su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis ir vėlgi, kaip ir praeitą kartą kalbėdamas, sakyčiau, kad aš koncentruosiuosi ne į tai, kaip parašytas rezoliucijos tekstas, bet kokia yra jos dvasia. Noriu pradėti nuo priminimo apie Amerikos prezidento rinkimus, bet ne tuos rinkimus, kurie įvyko neseniai, o prieš 100 metų. Prieš 100 metų Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentu 1916 metais antrai kadencijai buvo perrinktas toks žmogus V. Vilsonas. Ir štai tas V. Vilsonas, tapęs Amerikos prezidentu, po kurio laiko išleido dokumentą, paskelbė dokumentą, kuris iki šiol vadinamas Vilsono 14 punktų deklaracija. Tai yra dokumentas apie tai, kaip pasaulį reikia sutvarkyti po pasaulinio karo, kuris tuo metu vadinosi Didžiuoju karu. Ir štai dėka, pabrėžiu, gerbiamieji, tų 14 punktų programos, dėka V. Vilsono deklaracijos, atsirado tokios nepriklausomos šalys kaip Lenkija, Vengrija, Čekoslovakija, Suomija ir panašiai, ir atsirado Lietuva. Jeigu ne V. Vilsono deklaracija, didelis klausimas, ar mes šiandien čia būtume Lietuvos valstybė.

Aš šiame kontekste noriu jūsų paprašyti, jums pasiūlyti tokią iniciatyvą, ypač tiems, kurie atstovauja didiesiems miestams. Reikėtų, kad Lietuvoje kur nors atsirastų V. Vilsono gatvė arba aikštė. Labai gražu, kad Vilniuje yra Vašingtono skveras, bet V. Vilsono gatvė mane labai pradžiugintų, nes daugiausia būtent dėl Jungtinių Amerikos Valstijų šiandien mes esame valstybė.

Štai šiandien, po 100 metų, mes vėl kalbame apie tai, o kokie gi turėtų būti mūsų santykiai su Amerika. Kai kas sako, cituoja V. Čerčilį, kad politikoje nėra draugų, yra tik interesai. Jeigu taip kalba, aš visą laiką jį replikuoju, kad mūsų didžiausias interesas yra turėti draugų. Ir draugystė su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis yra ištis mūsų didysis interesas, stipri Amerika yra viena iš didžiųjų Lietuvos nepriklausomybės garantijų.

Kalbėdami apie tai, ko mes tikimės iš Amerikos, ką mes jai galime pasiūlyti, turime suprasti, kad šiandien Amerikos dalia nėra lengva. Iš Amerikos visi reikalauja būti atsakingai už visą pasaulį, o tas pasaulis nėra ramus ir labai mylintis Ameriką. Apsidairykite, kiek negražių žodžių šiandien Lietuvoje liejasi Jungtinių Amerikos Valstijų atžvilgiu, pažiūrėkite į žiniasklaidą, kaip mes vadiname amerikiečius. Mums atrodo, kad tai yra visai natūralu, o taip neturėtų būti, mes turime būti pagarbesni šiai valstybei. Tai vienas iš mano pageidavimų.

Gal kai ką nustebinsiu, bet pasakysiu, kad jaučiu, jog Amerikai reikia draugų. Amerikiečiams reikia ne mūsų 2 %, Amerika turi daug daugiau pinigų, negu mūsų 2 %. Bet jeigu kas skaitė Šventąjį Raštą, žinote, kad ta našlė, kuri atidavė Bažnyčiai du varganus skatikus, buvo labiausiai gerbiama. Amerikai reikia mūsų draugystės, mūsų pasitikėjimo, mūsų geros valios.

Kitas prezidentas, žymus Amerikos prezidentas, jums žinomas D. Kenedis, būdamas Vakarų Berlyne, tapo visų vokiečių draugu, pasakydamas labai paprastą frazę *Ich bin ein Berliner* (aš esu berlynietis). Ar nenorėtume mes šiandien būti bent truputį amerikiečiai ir suprasti, kas dedasi Amerikoje? Suprasti, kad Amerikai reikia mūsų pasitikėjimo.

Ši rezoliucija apie tai kalba, gal netiesiogiai, nesako „Mes mylime Ameriką“, bet sako, kad mes norime, kad Amerika būtų stipri, galinga, didinga, garbinga. Gal nepatikėsite. Amerika ateina ne ten, kur yra dideli pinigai. Amerika ateina ten, kur reikia ginti vertybes, ir tai yra tiesa. Štai dėl to, aš sakyčiau, mes privalome šiandien šią rezoliuciją palaikyti ir savotiškai pasakyti *I am a little bit American. Thank you very much.*

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, vėlgi aš dar kartą pakartosiu, kad tikrai raginu pritarti rezoliucijai, kuri iš tikrųjų nekeičia pasaulio, bet yra mūsų pačių tam tikras žodis ir visų pirma patiems sau, kad dėl šios krypties mes tikrai turime aiškią poziciją ir bendrą sutarimą ir toliau šia kryptimi turime dirbti. Bet tai, ką kolegos L. Kasčiūnas ir Ž. Pavilionis sakė, kaip tik turintys daug patirties, klausimą formulavo, labai svarbu ne tik teisinga rezoliucija ir surašyti teisingi žodžiai, galime drąsiai po kiekvienu žodžiu pasirašyti, bet labai svarbu tolesni praktiniai žingsniai. Ir šiuo atveju tie, kurie esame šiek tiek ilgiau Seime, galime pasakyti, iš tikrųjų turbūt niekas neprieštaraus tam, ką aš pabandysiu labai konkrečiai pasakyti, kad tie konkretūs žingsniai ir konkretūs sprendimai yra labai paprasti. Aš žiūriu į Seimo Pirmininką ir naują valdybą. Ko mes galbūt ankstesniuose Seimuose nesugebėjome padaryti, tai tų nelabai didelių finansinių resursų, kurie yra skiriami užsienio komandiruotėms ir kelionėms, panaudoti labai tikslingai ir planingai. Šį kartą aš tikrai raginu būtent nuo to pradėti.

Jungtinės Amerikos Valstijos, ypač po administracijos pasikeitimo, yra ne tik labai svarbus partneris, bet ir mums patiems nelabai žinomas partneris, toliau minėsime personaliai, ir kartu reikia pripažinti, kad ir mūsų nelabai jie žino. Nelabai žino mūsų problemas ir mūsų regiono iššūkius. Todėl aš tikrai raginčiau rasti sutarimą ir, sulaukus tinkamo momento, pasikeitus Amerikos administracijai, kitų metų sausio pradžioje organizuoti visą seriją kad ir nedidelių, bet tikrai gerai parengtų vizitų. Jie yra tikrai labai svarbūs. G. Kirkilo nematau, J. Olekas, kartu buvome. Jie iš tikrųjų yra labai svarbūs tiek einant per Kongresą, nuolat kartojant tuos pačius dalykus, ypač svarbu susitikti su visais *think tank'ais*, kur mūsų nuomonė yra labai vertinama.

Man ne vieną kartą teko... Gaila, nematau G. Kirkilo. Kai mes paskutinį kartą buvome, tai amerikiečiai labai paprastai sakė: žiūrėkite, kas yra įvykę Amerikoje: tai, ką turėjome, intelektualinį potencialą šaltojo karo metu sukaupę, ekspertų, žinių apie Sovietų Sąjungą, apie visą Rytų pusę, mes tai praradome. Tik po Ukrainos, po Maidano, jie pradėjo suprasti, kad tai yra problema, kad reikia daugiau žinių. Kol kas jų tas žinių bagažas yra gana ribotas, todėl jiems iš tikrųjų labai įdomu susitikti su mūsų žmonėmis, su mūsų ekspertais, su mūsų patyrusiais politikais, iš tikrųjų auditorijos visada yra labai imlios. Man pačiam per šiuos keletą paskutinių metų teko ne vieną kartą dalyvauti, bet kviečia ir į įvairias... Tapau „Atlantic Council“ patarėju Taryboje, Tarptautinio respublikonų instituto patarėju Taryboje.

Galime iš tikrųjų išnaudoti daug daugiau, aš manau, kad tikrai galime daryti daug daugiau. Šiuo atveju aš tikrai siūlyčiau labai planingai planuoti savo veiksmus, tam skirti resursų ir pajėgumų, kad tikrai tai galėtume padaryti, nes iš tikrųjų Jungtinės Amerikos Valstijos, aš baigdamas noriu pasakyti, yra ne tik mūsų strateginis partneris, bet ir labai svarbių sprendimų priėmėjas. Mes tikrai nebūtume pasiekę to, ką pasiekėme po V. Putino agresijos Ukrainoje, kad čia atsirastų ir NATO kariai, ir aiškūs gynybos planai. Visiškai akivaizdu, kad tai padaryta Jungtinių Amerikos Valstijų lyderystės dėka. Gerai, kad mes tam esame pasirengę ir didiname savo karinį biudžetą.

Lygiai taip pat siūlyčiau atkreipti dėmesį į tai, kad tuose pačiuose Vašingtono *think tank'uose* dabar jau yra daug daugiau dėmesio skiriama ne tik karinei gynybai, ką jau lyg ir per porą metų po Maidano krizės visi suprato, kad tai yra problema, bet daug daugiau dėmesio yra skiriama ir tam, kas vadinama hibridiniais informaciniais karais, hibridinėmis politinėmis įtakomis ir t. t., ir t. t.

Aš kaip tik atsinešiau čia visiškai atsitiktinai vieną iš paskutinių pavyzdžių. „Atlantic Council“, apie kurį jau kalbėjau, jų paskutinis dokumentas „Kremliaus Trojos arkliai“ apie Kremliaus slapta įtakas svarbiausioms Europos valstybėms Prancūzijai, Vokietijai, Didžiajai Britanijai. Labai nuodugniai išnagrinėta, per kur ta įtaka yra daroma: ir per verslo ryšius, ir per politinius ryšius, per įvairias ultrapartijas. Tai mes iš tikrųjų matykime, ne tik matykime, kaip tie pavojai kyla visoje Europoje, supraskime, kad mes esame, ko gero, dar labiau pažeidžiami, bet, iš kitos pusės, supraskime, kad, ačiū Dievui, Amerikoje tai pradedama matyti ir kad galbūt Amerika kaip tik gali būti tas iniciatorius ir lyderis, kuris visam Vakarų pasauliui padės ieškoti tinkamų instrumentų.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės Seimo narys P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Rezoliucijų metas, kaip lietus rudenį. Man atrodo, kad konservatoriai kitą posėdį pateiks dar vieną rezoliuciją. Prieš dvi dienas priėmė panašaus, visiškai panašaus turinio rezoliuciją dėl Lietuvos saugumo ir užsienio politikos tęstinumo. Ten kalbama ir apie finansavimo didinimą, ir apie 2 % pasiekimą, ir apie partnerystę NATO, ir apie užsienio politikos tęstinumą. Kam reikalinga dar ši rezoliucija? Tai kažkoks... Pažiūrėkite, kaip kalba iš tribūnos susireikšminę, save mylintys politikai, taip jau gerai žinantys, kaip jie, prisiminkime, kalbėjo prieš Jungtinių Amerikos Valstijų rinkimus, kiek jie prišnekėjo apie D. Trampą?! *Ale* dabar jau tyli! Kiek jie kalbėjo, kai Anglijoje vyko referendumas dėl narystės Europos Sąjungoje?! Kokie jie buvo reikšmingi?! Prieš save kalbėjo pasistatę veidrodėlį, kaip jie viską žino, kaip anglai nubalsuos! Šiandien čia tų visažinių liejasi kalbos dar gausiau.

Kam reikalinga ši tuščia rezoliucija? Mielieji, jie kalba, kaip myli Ameriką, jie kalba, kaip reikalinga partnerystė su Amerika. Trečią kartą siūlau įtraukti rezoliuciją, kad mes pasveikinkime naujai išrinktą Jungtinių Amerikos Valstijų Prezidentą D. Trampą ir nusiųskime žinią, kad mes tikrai remiam, sveikiname demokratinius rinkimus ir išrinktą prezidentą, niekaip nepavyksta! Tai pasakykite, ką jūs remiate? Ką jūs remiate?

Antras dalykas. Suranda visokių pretekstų. Vienas iš pretekstų – matai, dar rinkikai nepatvirtino. Tai gal ir mūsų Prezidentė suklydo, ir užsienio pasaulio lyderiai ir parlamentai suklydo, kad jie jau pasveikino D. Trampą? Tai vėl mūsų išminčiai yra išmintingesni už visų kitų šalių vadovus ir už mūsų Lietuvos Respublikos Prezidentę, kuri jau pasveikino, rinkikams dar nenubalsavus.

Ponai susireikšminę konservatoriai, tai, aš manyčiau, tuščias puodas, kuris barška. Ši rezoliucija taip pat niekam nereikalinga, tik susireikšminti ir pasirodyti, kokie reikšmingi konservatoriai, kokie jie visažiniai! Pranašai! Žino, koks Anglijoje bus referendumas, koks bus Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas. Prisiminkite savo pokalbius, Pavilioni, prieš tris mėnesius, prieš pusmetį prisiminkite. Pasižiūrėkite į veidrodėlį, pasižiūrėkite, ką jūs kalbėjote. Man atrodo, *biški* nusileiskite ant žemės. Ir nepritariu šiems tušties pliuropalams.

PIRMININKAS. Dėkojame ir už tai. Toliau užsirašęs kalbėti Seimo narys M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, kolegos, kviečiu palaikyti šią rezoliuciją ir net neabejoju jos reikalingumu. Tai bus geras ir reikalingas diplomatinis signalas Jungtinėms Amerikos Valstijoms, be to, pas gerbiamąjį Seimo Pirmininką rytoj lankysis Jos Ekscelencija Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadorė A. Hol. Manau, parlamentinę diplomatiją mes šiame Seime privalome stiprinti, nes ji yra tikrai labai svarbi grandis, kuri iki šiol, galbūt pritariu tiems kolegoms, kurie sakė, kad nebuvo pakankamai išnaudojama. Jungtinės Amerikos Valstijos iš mūsų tikisi visų pirma to, kad mes ne tik vykdysime savo įsipareigojimus (tas yra aiškiai apibrėžta Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos programoje, kad nuo 2018 metų bus skiriama 2 % nuo BVP mūsų gynybinėms išlaidoms), bet taip pat tikisi iš mūsų ir konkrečių pasiūlymų.

Šiuo atveju pritariu kolegai Ž. Pavilioniui, nes Lietuva tikrai turi teikti konkrečius siūlymus, kuriose srityse, tarp jų ir toje pačioje ekonomikoje, kuri mūsų valstybei yra labai svarbi, mes galėtume geriau bendradarbiauti ir tą strateginę partnerystę stiprinti. Strateginė partnerystė neapsiriboja vien politiniais dalykais, gynybiniais ir saugumo dalykais, kurie yra ypatingos svarbos, bet taip pat mes per ekonominę bendradarbiavimą ir tuos gerus santykius su JAV galime gauti daugybę tiesioginių užsienio investicijų. Šioje srityje Lietuvos tikrai yra ganėtinai liūdna situacija,

mes esame trečia šalis nuo galo Europos Sąjungoje. Turime padaryti viską, kad ši situacija keistųsi, nes tikslinės tiesioginės užsienio investicijos reikštų ir sukurtas darbo vietas regionuose ir miestuose. Tikrai turėtume daugybę tokių teigiamų pavyzdžių, kaip turime Jungtinių Amerikos Valstijų kompaniją „Intermedix“, kuri dirba Kaune ir yra labai patenkinta tais studentais ir jaunimu, turinčiu aukštąjį išsilavinimą ir galinčiu jiems sėkmingai dirbti. Aš siūlau visus palaikyti šią rezoliuciją ir dėkoju už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkojame. Noriu pataisyti, kad mano darbotvarkėje nėra numatyto to klausimo, kurį jūs čia paskelbėte.

Kitas užsirašęs kalbėtojas – Seimo narys Ž. Pavilionis. Prašom.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiamieji Seimo nariai, aš tikrai norėčiau palaikyti tą rezoliuciją ir patvirtinti jos būtinybę pavyzdžiais, kuriuos aš patyriau dirbdamas Amerikoje.

Supraskite, Amerika yra viena iš stipriausių ekonomikų, šalių, kur tas mūsų balsas turi būti girdimas. Mes turime vieną iš mažiausių ambasadų Vašingtone, kuri prilygsta vidutinio lygio Afrikos valstybei. Vašingtone yra atstovaujamos tik kelios mūsų ministerijos: Krašto apsaugos, Užsienio, Kultūros ir Žemės ūkio, ačiū Dievui, K. Starkevičiaus laikais mes pasiuntėme porą *atašiu-kų*. Mūsų emigracija silpsta, po 10–15 metų jau nebebus tos Čikagos, prie kurios mes įpratę 50 ar daugiau metų. Vienintelis instrumentas, kurį mes turime, tai esate jūs, mielieji.

Visas Vašingtonas yra valdomas Kongreso. Parlamentas yra viena iš stipriausių institucijų. Ir kai pradėjo važiuoti mūsų parlamentarai, kai pradėjo ponia I. Degutienė ir kiti Seimo vadovai važiuoti, prieš juos išsirikiuodavo didžiausi lyderiai. Faktiškai mes įveikėme tą perkrovimą su Rusija, kai ponia I. Degutienė susitiko su viceprezidentu D. Baidenu mūsų pačių Šiluvos koplyčioje Vašingtone. Katalikas D. Baidenas pamatė, kad yra gerų žmonių Lietuvoje. H. Klinton vizitai.

Ta prasme jūsų galia yra milžiniška, tačiau aš turiu padaryti ir tokią kritinę pastabą. Žinote, kiek jūsų atvažiuodavo į Vašingtoną? Maždaug ketvirtadalis to, kiek kongresmenų pasiekdavo Lietuvą. Man buvo didžiulė gėda, nes aš nesuprasdavau, kam daugiau rūpi Lietuva, ar kongresmenams, ar mūsų pačių Seimo nariams. Viena vienintelė delegacija rimta iš Seimo atvažiuodavo į Vašingtoną, kai rimtos šalys siųsdavo delegacijas į Vašingtoną kas dvi savaites. Aš dabar pasiskaičiavau pinigų, kiek mes turime tokioms kelionėms, – *maximum* bus dvi delegacijos per metus, esant visai šiai dramai, kuri dabar vyksta Amerikoje, kai tuos žmones reikia auklėti, rodyti, šnekėti.

Keli maži pavyzdžiai. Nebūtų tranzito per Klaipėdą į Afganistaną ir atgal, jeigu ne senatorius R. Durbinas, lietuvių kilmės senatorius, jei nebūtų išsikvietęs generolų ir jiems paaiškinęs, kad to reikia. Nebūtų maisto produktų, žemės ūkio produktų eksporto į Ameriką, jei kongresmenas D. Šimkus nebūtų rimtai pasikalbėjęs su savo veterinarine tarnyba. Nebūtų mūsų gynybos planų, jei D. Makeinas ir senatorius R. Durbinas nebūtų rimtai papurtę Pentagono ir kitų žmonių. Ir tai pasiekė keli Seimo nariai, nuvykę ir įkalbinę juos. Emanuelis, G. Kirkilas, ponas A. Kubilius, nes jie kalba širdžių kalba, jie kalba vertybių kalba, jie yra strategai. Bet koks biurokratas negali pasiekti jų ausų, o jūs galite. Todėl labai rimtai, tikrai pritarkite šitai rezoliucijai ir susimąstykite dėl veiksmų plano. Aš siūlyčiau net atskirą transatlantinių santykių eilutę dėl mūsų parlamentinių ryšių įsteigti, fiksuoti, kaip mes turime dėl Rytų partnerystės, nes kitaip jūs nieko nepadarysite, kitaip ši deklaracija liks tik tušti žodžiai. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Toliau kalbės Seimo narys M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Gerbiamasis Pirmininke, kolegos, kalbėsiu trumpai. Ši deklaracija iš pažiūros pakartoja tai, kas mums yra žinoma ir kuo mes visi tikime, todėl galbūt kyla klausimas, o kodėl reikia tai kartoti, nes ir taip tai žinome. Aš pasakysiu labai paprastai: yra dvejopa šios deklaracijos, rezoliucijos prasmė. Pirma, signalas, ateinantis iš Europos Jungtinėms Amerikos Valstijoms po prezidento rinkimų, yra nepaprastai vertingas. Tuo labiau kad iš tiesų ten vyksta naujos administracijos reikalų perėmimas. Europoje augančios antiamerikietiškos ir transatlantinės neobendradarbiavimo atžvilgiu skeptiškos nuotaikos sukuria kontekstą, kuriame toks Europos Sąjungos narės strateginių ryšių svarbos pabrėžimas bus tikrai sutiktas labai palankiai, jis yra

labai svarbus kaip būsimų santykių pagrindas ir laidas tolesniam bendradarbiavimui plėtoti. Iš tikrųjų tai svarbus žingsnis būtent tarptautine plotme. Amerikoje tas signalas bus sutiktas tikrai nepaprastai palankiai. Aš tą sakau kaip žmogus, kuris kalbėjo su Amerikos patarėjais ir politikos kūrėjais, palyginti tikrai neseniai.

Kitas dalykas, tai, be abejo, mums patiems. Mes, suvokdami, kad tai yra mūsų strateginis partneris, tikrai turime nepakankamą diplomatinio atstovavimo tinklą. Palyginti su tuo, kiek mes turime žmonių, kurie dirba su didžiausios pasaulyje ekonomikos, jau nekalbant apie didžiausias geopolitines galybes, Vyriausybė Vašingtone. Tai iš tiesų yra nepakankama, jeigu norime savo tiek ekonominių, tiek politinių tikslų pasiekti. Mūsų bendradarbiavimą ekonomikos, švietimo, kitose srityse tikrai galima gerokai plėsti, gerokai plėsti skiriant daugiau pastangų. Todėl ši rezoliucija yra pagrindas mums patiems plėtoti savo politiką ir tai yra labai svarbu, svarbiausias mūsų politinės institucijos valios pareiškimas, kuris suteikia aiškų postūmį Užsienio reikalų komitetui, Užsienio reikalų ministerijai tuos santykius plėtoti, jeigu yra tokia Seimo valia, tuomet statyti tolesnę institucinę sąrangą, pastangas, programas ir t. t. Taigi tikrai tai yra svarbus apsisprendimas ir kviečiu palaikyti šią rezoliuciją.

PIRMININKAS. Dėkojame. E. Zingeris dėl vedimo tvarkos. Prašom.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Mielie bičiuliai, tuos, kurių nėra salėje arba čia pat yra, aš kviesčiau ateiti ir balsuoti dėl šios rezoliucijos, kitaip nei mielas širdžiai bičiulis P. Gražulis pasakė, kad lyja rezoliucijomis, čia yra su Lietuvos likimu susijusi rezoliucija.

Geopolitiškai jau 1930 metais Lietuva pasuko ta linkme, kur jau išeities nebuvo. Dabar mes turime galimybę išvengti tarpukario Lietuvos likimo ir visi, kas nuvyksta į Ameriką ir mato, kaip galima Kongreso abejuose rūmuose pakeisti nuomonę, prieiti prie likiminių sprendimų, susijusių su Lietuvos valstybės saugumu ir ekonomine erdve taip pat, visi žino, kad ta rezoliucija bus skaitoma įdėmiausiai ne tik Amerikos Atstovų rūmų Užsienio reikalų komitete, ne tik Senate ir būsimoje Amerikos naujoje prezidentūroje. Todėl aš siūlyčiau visiems, kurie girdi šiuo metu mane, kaip šios valstybės signataras, žinantis, kaip 1991 metais atrodė mūsų krypties pasukimas į Vakarų, ateiti ir balsuoti už šią rezoliuciją, kuri tikrai bus išgirsta. Tai nėra viena iš mūsų Seimo priimtų eilinių rezoliucijų. Tai yra naujo Seimo, naujo laisvai išrinkto Seimo, turinčio tokius puikius narius kaip jūs, kreipimasis į pasaulį dėl mūsų geopolitinio saugumo. Tai be galo svarbi rezoliucija ir kviesčiau visus sujungti pajėgas. Tai tikrai nėra kokios nors vienos partijos, tai yra mūsų Seimo ir Lietuvos tautos balsas. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Dėkojame Seimo nariui. Toliau diskusija už ir prieš. Yra užsirašę kalbėti septyni Seimo nariai, visi užsirašę kalbėti už. (*Balsai salėje*) Atsisako. Bendru sutarimu atsisakote? (*Balsai salėje*) Neatsisakote? Gerai. (*Balsai salėje*) Ne visi atsisako. Pirmasis užsirašęs Seimo narys J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Aš pakviesiu balsuoti už tą rezoliuciją. Turbūt čia buvo labai vieninga viso Seimo nuomonė, pasisakė įvairių frakcijų atstovai. Manau, kad rezoliucija reikalinga kaip parodanti, kad naujoji Seimo dauguma ir naujas Seimas tęsia tą strateginę partnerystę su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis. Nereikia galbūt abejoti, kad reikalingi tam tikri pakartojimai. Manau, kad priėmus šią rezoliuciją ne tik vykdomajai valdžiai, bet ir mums atsiranda naujos pareigos ir atsakomybė. Neužtenka pakviesti sąjungininkus prisidėti prie mūsų saugumo stiprinimo, aš manau, jie tą tikrai padarys, reikia ir mums lygiai taip pat prisidėti prie to bendro saugumo. Mes jaučiame, kad tikrai yra didelės grėsmės mūsų regione, bet tokių pat grėsmių mūsų sąjungininkams, bendrai demokratijai yra ir kitose pasaulio vietose, kur ir už mūsų laisvę ir nepriklausomybę kovoja mūsų sąjungininkai ir ten mums reikia būti kartu su jais. Galbūt kartais net aktyviau būti, tai, ką mes esame darę Afganistane ir Irake, ir Kosove, ką darome šiuo metu kai kuriose Afrikos valstybėse. Todėl aš kviesdamas ir ragindamas balsuoti, noriu paprašyti jūsų prisiminti tą savo kasdieninę veiklą ir komitetuose, ir kitur, ir, kaip čia buvo minėta, parlamentinėje diplomatijoje, kad mes galėtume savo pavyzdžiu ne tik prašydami paramos, kurios mums reikia, bet ir dalyvaudami aktyviai prie to prisidėti. Todėl kviečiu balsuoti už šią rezoliuciją.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, kaip ir kiekviena rezoliucija, tai yra tam tikras signalas, kuris yra perduodamas. Tie signalai, nors čia kalbėjo, kad daug rezoliucijų priimame, labai svarbūs, kai naujas išrinktas Seimas pradeda savo kadenciją. Aš įsivaizduoju, kad kiekvienais metais mes tokių rezoliucijų iš tikrųjų ir negalime turėti.

Kaip minėjau, kiekviena rezoliucija yra įpareigojimas ir vykdomajai valdžiai, ne tik parlamentinei diplomatijai, užpildyti realiu turiniu, pasiūlant strateginę partnerystę vis dėlto užpildyti ne tik labai svarbiu kariniu bendradarbiavimu, bet ir kitais dalykais, kurie galėtų paskatinti Lietuvos ir Jungtinių Valstijų tarpusavio bendradarbiavimą, ypač ekonomikos srityje.

Todėl aš kviečiu šį signalą nusiųsti Seimo vardu ir priimti šią rezoliuciją.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės Seimo narys K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, aš pradžioje norėčiau dar kartą reaguoti į gerbiamojo P. Gražulio emocingus pasisakymus ir pasakyti, kad mes, Tėvynės sąjungos frakcija, turbūt neturime atsiprašyti pono P. Gražulio, kad mūsų sudėtyje yra tiek daug stiprių užsienio politikoje patyrusių ir joje besiangaužujančių žmonių. Čia yra mūsų frakcijos stiprybė, ir manau, kad tai yra viso parlamento stiprybė. Nereikėtų P. Gražuliui dėl to piktintis ir bandyti kaip nors reikšti savo emocijas. Jeigu jis iš tikro nori būtinai tas emocijas apie Tėvynės sąjungą, ką jis daro sėkmingai, nežinau, kiek metų, atrodo, trečia kadencija iš eilės, reikšti, tai reikėtų padėti jam įsteigti kokį nors komitetą, Tėvynės sąjungos supeikimo komitetą, paskirti jį pirmininku ir jis galės peikti kiek norės tą Tėvynės sąjungą. Aš tikrai pritarčiau tokio komiteto įsteigimui, bent tada jis turės kur išsiliesti.

O dabar iš esmės. Iš tikro tai yra labai svarbus partneris. Jeigu prieš tai buvusi rezoliucija kalba apie vieną svarbiausių Rytų Europos partnerių, o gal svarbiausią, apie santykius su juo, tai lygiai taip pat mes turime patį svarbiausią pasaulyje partnerį ir kalbame apie mūsų interesą išsaugoti gerus, glaudžius santykius su juo. Tai yra svarbi rezoliucija ir buvęs ambasadorius Ž. Pavilionis labai gražiai pasakė, kad tokių pareiškimų nėra per daug, mūsų vizitų ten nėra per daug. Reikėtų tam skirti daugiau laiko, dėmesio ir finansų taip pat. Tam irgi reikėtų pritarti. Pritarkime šiai rezoliucijai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės Seimo narys A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, kadangi P. Gražulio nebėra salėje, jis susigėdęs paliko salę ir nenori ginčytis šiuo klausimu, tai aš nebeturiu ką įtikinėti balsuoti už, nes visi kiti, aš suprantu, tikrai balsuos už. Tai aš raginu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės Seimo narys M. Adomėnas. (*Balsai salėje*) Yra pasiūlymas, kad užtenka. Gerai. Ačiū. Balsuojame už šią rezoliuciją.

Šios rezoliucijos priėmimas

Dėkojame. Už – 116. Rezoliucija priimta. (*Gongas*)

Yra du skelbimai. Rytinis posėdis baigtas. 13 valandą – Seimo Seniūnų sueigos posėdis, 14 valandą – komitetų posėdžiai. Plenarinio posėdžio renkamės 15 valandą. Dėkojame. Rezoliucija priimta.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, užsirašę į laikinąją Vaiko gerovės parlamentinę grupę, prašyčiau penkiom minutėm ateiti čia, į centrą, išspręsti organizacinius klausimus.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamieji seniūnai, kreipiuosi į R. Žemaitaitį ir seniūnus. Gal galite truputį prieiti čia, prie Sekretoriato?

PIRMININKAS. Posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 6 STENOGRAMA

2016 m. lapkričio 17 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja I. DEGUTIENĖ

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, pradedame lapkričio 17 dienos vakarinį plenarinį posėdį. (*Gongas*)

Registruojamės.

Užsiregistravo 109 Seimo nariai.

15.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje“ projektas Nr. XIII-P-19 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Pirmasis popietinės darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje“. Pranešėja – Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, gerbiamoji posėdžio pirmininke, leiskite pateikti Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje projektą. O išties skubu tai, kad vyksta Ministrų Tarybos didžiulis posėdis ir mums reikėtų prioriteto tvarka Baltijos Asamblėjos delegaciją patvirtinti. Juo labiau kad jūs išties žinote, kokia svarbi ši delegacija ir kaip svarbu joje labai aktyviai ir sąžiningai dirbti.

Jums pateiktas nutarimo projektas. Siūloma sudaryti Seimo delegaciją Baltijos Asamblėjoje iš 15 narių. Galiu perskaityti sąrašą, kad visiems būtų džiugu, kokie Seimo nariai atstovaus mūsų Lietuvos Respublikos Seimui: L. Balsys, K. Bartkevičius, P. Gražulis, E. Jovaiša, V. Juozapaitis, A. Kubilius, P. Nevulis, Ž. Pavilionis, V. Simulikas, A. Stančikas, L. Staniuvienė, I. Šiaulienė, A. Šimas, G. Vaičekauskas ir A. Vinkus. Čia pagal frakcijų pateiktus pasiūlymus. Siūlau pritarti po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kol kas negalime, palaukite, kolege, jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamoji pranešėja, sakykite, koks yra Asamblėjos biudžetas ir kokią ji nauda atneša? Koks numatytas biudžetas – apimtis, pinigų suma? Ir kokios naudos tikimės iš to – be nuvažiavimo, pasivaikščiojimų, be kitų dalykų, be pasiūlymų? Ačiū.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Jūsų klausime įžvelgiu tam tikrą skeptišką požiūrį, nes teko ir pačiai dalyvauti. Aš manau, daugelis iš senųjų Seimo narių, kurie seniau dirbo Lietuvos Respublikos Seime, žino, kad būtent Baltijos Asamblėjos delegacija yra nepaprastai reikšminga ir veiksminga bendradarbiaujant su mūsų šalimis Latvija ir Estija, taip pat su Šiaurės Tarybos šalimis. Ir jos rezultatai ir darbą iš tikrųjų vertina, yra jų pateikiamos ataskaitos, kurias mes turime. Atleiskite, aš šiandien negalėčiau tiksliai pasakyti sumos, apie kurią jūs klausiate. Aš asmeniškai jums pateiksiu, informuosiu apie šią sumą, kuri skirta Seimo kanceliarijos. Beje, labai prižiūrima, kad nuosekliai būtų viskas vykdoma.

PIRMININKĖ. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji pranešėja, svarbus dalykas yra, kas bus šios delegacijos vadovas? Aš suprantu, kad formalių mes teikimų neturime, bet jums turbūt nedidelė paslaptis, kaip tai numatoma spręsti, vis tiek formuojant sudėtį mintyse tai turima. Tai viena klausimo dalis.

O kitas klausimas dėl P. Gražulio. Sakykite, ar jo įrašymas į šią delegaciją yra grįstas tuo, kad automobilį jis nuomoja iš Latvijos bendrovės ir taip prisideda prie šios šalies biudžeto įplaukų?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Šito klausimo jūs tikriausiai turėtumėte paklausti ne manęs, o frakcijos, kuri jį delegavo, ji turi prisiimti atsakomybę. Matyt, yra tikrai įžvalgiai pažiūrėta, kodėl būtent šis Seimo narys, kokius ryšius jis turi ir kiek tinkamai atstovaus Lietuvos Respublikos Seimui. Manychiau, jūs tai išsiaiškinsite su frakcija „Tvarka ir teisingumas“.

Dėl pirmininkų ir pavaduotojų. Šiandien negaliu jums šito atsakyti, nes iš tikrųjų mes turime visų pirma dar patvirtinti kvotą ir atitinkamai tada komitetas, t. y. Baltijos Asamblėjos delegacija, išsirinks pirmininką ir pavaduotoją.

PIRMININKĖ. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiamoji pranešėja, aš noriu paklausti apie kitus klausimus. Mes turėtume dar kitas delegacijas svarstyti, bet nematau projektų.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Taip, iš tikrųjų. Kai kurios frakcijos nesuskubo dar priimti sprendimų, matyt, yra daug diskusijų. Todėl nenorime skubinti, nes tokios spėros ir tokio skubėjimo iš tikrųjų kitoms delegacijoms nereikia. O ši delegacija, kaip aš minėjau pateikdama, reikalinga, kad jau penktadienį galėtų dalyvauti, kitos savaitės penktadienį galėtų dalyvauti numatytoje sesijoje. Kitas delegacijas mes, manau, sėkmingai suderinsime su frakcijomis ir teiksime kitą savaitę.

PIRMININKĖ. Klausia V. Simulikas. Nebenorite? Ačiū. Dėkui pranešėjai, atsakėte į visus klausimus. Ar galime bendru sutarimu po pateikimo pritarti? (*Balsai salėje: „Galima!“*) Pritarta.

Seimo Pirmininkas siūlo ypatingos skubos tvarka priimti. Ar galime tam pritarti? Pritarta. Svarstymas. Ar po svarstymo galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Atsiprašau, negalime, nes diskusijos. Kviečiu T. Langaitį. Į tribūną prašom.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, labai trumpai sutrukdysiu. Neišgirdome atsakymo dėl biudžeto, koks yra metinis delegacijos biudžetas. Tikrai vertėtų išgirsti, kadangi esame įjungę taupymo programą Seime, tai norėtusi išgirsti, kiek verta yra delegacija, kad galėtume lyginti su kitomis taupymo programos mintimis, idėjomis ir galimais būsimais pasiūlymais. Dėkui.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, gal man netinka kaip pirmininkei į šį klausimą atsakyti, bet kaip buvusi Baltijos Asamblėjos delegacijoje... Tiems, kas nežinote biudžeto formavimo tvarkos, tai yra Baltijos Asamblėjos prezidiumas, t. y. trijų valstybių Estijos, Latvijos ir Lietuvos, ten yra tvirtinamas biudžetas ir mes gauname įpareigojimą, kiek reikia Estijos, Latvijos ir Lietuvos pinigų lygiomis dalimis. Jeigu kam nors įdomu, yra Baltijos Asamblėjos sekretoriatas ir jau yra numatyti pinigai kitų metų biudžete, jūs ten galite tiksliai gauti atsakymą. Aš dabar mintinai neatsimeinu, todėl jums negaliu pasakyti.

Po svarstymo yra noras kalbėti tik už. Valerijau, ar jūs norite kalbėti?

V. SIMULIK (LVŽSF). Aš per priėmimą.

PIRMININKĖ. Ne. Tada galime bendru sutarimu po svarstymo pritarti? Pritarta.

Priėmimas. Pastraipsniui, yra du straipsniai. 1 straipsnis. Atsiprašau, vienas straipsnis. Ar galime vieną straipsnį priimti? Dabar dėl viso keturi – už, keturi – prieš.

V. Simulikas – už.

V. SIMULIK (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Labai džiaugiuosi, kad jūs jauniems kolegoms paaiškinote, kas yra Baltijos Asamblėja. Aš labai noriu pasidžiaugti operatyvumu, nes kitą savaitgalį Šiaurės Taryba laukia Lietuvos, Latvijos ir Estijos Baltijos Asamblėjos atstovų kaip bičiuliai, kaip nuolatiniai partneriai. Be visa kito, Baltijos Asamblėja bendrauja ir su Višegrado šalimis, ką mes esame truputį nuošalyje palikę, o Baltijos Asamblėjoje yra tie žmonės, kurie tai daro. Labai džiaugiuosi, kad Baltijos Asamblėja yra modelis, kurį perėmė Guamo valstybės. Tai čia istoriniai leitmotyvai.

Aišku, 25 metai, kai Baltijos Asamblėja gyvuoja, bendradarbiauja, ir tai yra Lietuvos, Latvijos ir Estijos parlamentarų institucija, kuri vykdo parlamentinę kontrolę bendraudama su BMT – Baltijos Ministrų Taryba.

Mielieji kolegos, paimkite Statutą, kam įdomu, ypač tie, kurie nauji, pasiskaitykite, pažiūrėkite. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, balsuojame. Kas už tai, kad būtų priimtas Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje“, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 128 Seimo nariai: už – 127, prieš nėra, susilaikė 1. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje“ (projektas Nr. XIII-19) priimtas. (*Gongas*)

15.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-21 (pateikimas ir svarstymas)

Gerbiami kolegos, dar vienas Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas. Vėl kviečiu R. Baškienę. Pateikimas.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamoji pirmininke, gerbiamieji kolegos, dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo labai nuoširdžiai ir aktyviai dirbo mūsų Seimo komitetai ir išrinko komitetų pirmininkus ir jų pavaduotojus. Leiskite pagarsinti Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų išrinkimą.

Seimo Aplinkos apsaugos komiteto pirmininku išrinktas Seimo narys K. Mažeika, Aplinkos apsaugos komiteto pirmininko pavaduotoju išrinktas Seimo narys S. Gentvilas. Audito komiteto pirmininke išrinkta I. Šimonytė, pavaduotoju – N. Puteikis. Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininku išrinktas V. Rinkevičius, komiteto pirmininko pavaduotoju išrinktas Seimo narys A. Palionis, kadangi žinote, kad pagal Statutą yra skiriami du pavaduotojai, taip pat pavaduotoja išrinkta Seimo narė R. Tamašunienė. (*Balsai salėje*) Rita. Atsiprašau, aš tikriausiai ne taip pasakiau vardą. Ačiū. Taip pat patvirtinti Seimo Ekonomikos komiteto pirmininko rinkimų rezultatai ir juo išrinktas V. Sinkevičius, Ekonomikos komiteto pirmininko pavaduotoju – D. Kreivys, Kaimo reikalų komiteto pirmininku – A. Stančikas, komiteto pirmininko pavaduotoju – K. Starkevičius. Kultūros komiteto pirmininku išrinktas R. Karbauskis, Kultūros komiteto pirmininko pavaduotoju – Seimo narys A. Gelūnas.

Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininku išrinktas V. Bakas, komiteto pirmininko pavaduotoja – R. Juknevičienė. Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininku išrinktas A. Sysas, pavaduotoju – T. Tomilinas. Sveikatos reikalų komiteto pirmininke išrinkta A. Širinskienė, pirmininko pavaduotoju išrinktas R. Žemaitaitis. Švietimo ir mokslo komiteto pirmininku išrinktas E. Jovaiša, pavaduotoju – M. Adomėnas. Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininku išrinktas J. Sabatauskas, pirmininko pavaduotoju – S. Šedbaras. Užsienio reikalų komiteto pirmininku išrinktas J. Bernatoniš, pirmininko pavaduotoju – E. Vareikis. Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininku išrinktas P. Urbšys, pavaduotoju – A. Strelčiūnas ir Žmogaus teisių komiteto pirmininku – Seimo narys V. Simulikas, pirmininko pavaduotoja – V. Čmilytė-Nielsen.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolege. Jūsų daug nori klausti po pateikimo. Pirmasis – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiama Pirmininko pavaduotoja, aišku, čia yra kai kurių klausimų dėl užsienio politikos konsensuso ir t. t. Bet aš noriu jūsų paklausti klausimo dėl Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko pavaduotojų rinkimų, aš pats esu tame komitete ir aš tiesiog noriu informuoti, kad mes dviese su M. Majausku pasirašėme raštą, būdami opozicijos atstovai, kadangi nėra Etikos ir procedūrų komisijos, Seimo Pirmininkui, valdybai ir Seniūnų sueigai. Aš noriu jūsų paklausti, kodėl iš tikrųjų buvo pasirinktas toks sprendimas, kuris pačiu aiškiausiu būdu prieštarauja Seimo statutui? Aš tikrai gerbiu R. Tamašunienę ir vertinu jos kvalifikaciją, bet Lenkų rinkimų akcija nėra pasiskelbusi opozicija, yra mažumos frakcija, o Seimo statuto 46 straipsnio 6 dalis sako labai aiškiai: „Biudžeto ir finansų komiteto ir Audito komiteto pirmininku arba jo pavaduotoju renkamas opozicinės frakcijos arba frakcijų koalicijos, turinčios daugiau kaip pusę Seimo mažumai priklausančių Seimo narių, atstovas.“

Tai nei frakcijų koalicijos, nei opozicinės frakcijos atstovė R. Tamašunienė nėra. Kodėl taip šiurkščiai yra pažeidžiamas Statutas? Jeigu R. Tamašunienei yra suteiktas pavaduotojo statusas, tai gal jūs tada galėtumėte pasiūlyti Seimo opozicijai, kaip numato Seimo statutas, pirmininko postą, mes galėtume pasiūlyti, nes tokia galimybė irgi yra numatyta Statute. Aš tiesiog norėčiau

jūsų komentaro dėl to, kad yra šiurkščiai pažeistas Statutas, ir mes siūlysimė iš tikrųjų stabdyti būtent šitos pozicijos tvirtinimą.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū už jūsų pastabas. Iš tikrųjų Seniūnų sueiga dėl šio svarstymo, dėl šio punkto balsavo ir tokia buvo Seniūnų sueigos valia. (*Balsai salėje*) Po to Biudžeto ir finansų komitetas atitinkamai taip pat balsavo. (*Balsai salėje*)

Viskas gerai. Jeigu toliau yra jūsų tam tikrų pastabų, mūsų valia bus į jas išsiklausyti. Šiandien mes turime tokį rezultatą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Opozicinė Liberalų frakcija (pabrėžiu – opozicinė) pasiūlė K. Glavecką į Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko pavaduotojus. Dabar valdančioji dauguma sako: mes dėl to balsavome ir kaip suprasti – nutarėme pažeisti Statuto 46 straipsnio 6 dalį? Kas čia per, atsiprašau, išdykavimai? Aš irgi prisidėsiu prie to parengto kreipimosi į Etikos ir procedūrų komisiją, nes per tris dienas trečią kartą pažeidžiamos opozicijos teisės – Statuto pakeitimas, Vyriausybės valandos neįtraukimas į darbotvarkę ir šiandien yra pažeista opozicinės frakcijos teisė.

Ponia pirmoji Seimo vicepirmininke, aš pamenu, kai jūs buvote opozicijoje arba Mišriojoje grupėje, jūs labai vertinote opozicijos teises. Prašau vertinti ir gerbti jas ir toliau.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Iš tikrųjų stengiamės daryti viską, kad opozicija turėtų galimybę veikti. Kaip jūs žinote, Audito komitetas – buvo pažadas ir yra atiduotas opozicijai. Antikorupcijos komisija, dėl kurios netrukus spręsimė, tikrai bus taip. Kas gali paneigti, kad Lenkų rinkimų akcija įsiregistruos kaip opozicinė? Iš tikrųjų dar palikime jiems spręsti. Nereikėtų taip labai ir piktai barti ir ypač nereikėtų pykti dėl Vyriausybės valandos, dėl kurios irgi ne Seimo Pirmininko pavaduotojai, o Seimas apsisprendė nedaryti Vyriausybės valandos turėdamas tam svarius argumentus.

PIRMININKĖ. Gerbiama kolege, aš labai atsiprašau, bet niekas mums nedavė teisės – nei Seniūnų sueigai, nei valdybai, nei Pirmininkui, nei pavaduotojams pažeisti Statuto. Kai Lenkų rinkimų akcija įsiregistruos kaip opozicinė, tada bus galima spręsti šitą klausimą. Į tai aš norėčiau atkreipti dėmesį, nes jokio skirtumo, ar iš valdančiosios daugumos, ar iš opozicijos, bet visi turime nuo pirmų dienų tvarkingai laikytis Statuto reikalavimų.

Toliau jūsų klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Iš tikrųjų, jeigu iki priėmimo Lenkų rinkimų akcijos frakcija pasiskelbs opozicine, turbūt viskas bus gerai. O dabar gal pranešėja sutiktų palaukti Teisės departamento išvadų iki priėmimo, kaip jie pasakytų, galbūt mums būtų lengviau apsispręsti. Bet mano klausimas dėl Sveikatos reikalų komiteto vadovybės, kai dabar komiteto vadovais patvirtinami nieko arba nedaug bendra su šia sritimi turintys vadovai. Gerbtina jūsų valia, kaip didžiausios frakcijos, skirti vadovą, bet mes galėjome subalansuoti ir vadovybę, jeigu pavaduotoju būtų paskirtas mūsų siūlomas patyręs politikas, medikas, daug dirbęs šioje srityje, daugelį kadencijų, t. y. A. Matulas. Sakykite, kas lėmė, kad jūsų frakcija Seniūnų sueigoje alternatyviai balsuojant palaikė R. Žemaitaičio kandidatūrą, ir kaip jūs manote, kokią signalą medikų bendruomenei, apskritai sveikatos sistemai mes pasiunčiame, jeigu tvirtiname...

PIRMININKĖ. Laikas!

J. RAZMA (TS-LKDF). ...tokią vadovybę?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Įdomus ir geras jūsų klausimas, mielai į jį atsakysiu teikdama savo nuomonę ir kai kurių kitų šalių parlamentų patirtį. Nebūtinai komitetuose turi būti tos srities specialistai – gydytojai ar atitinkantys tiksliai tą profilį. Gal kitas sritis – išmanantys teisę, žinantys ekonomiką šitame komitete dirbantys žmonės iš tikrųjų nėra ta blogybė, apie kurią jūs taip manote.

Kita pastaba. Jūsų paminėto gerbiamo A. Matulo niekas neišbraukė iš šito komiteto. Tai yra tik komiteto pirmininko pavaduotojo pareigybė. Kaip aktyvus Seimo narys, dirbantis šiame komitete (aš nuoširdžiai tikiu), A. Matulas ir toliau bus labai iniciatyvus, teiks daug pasiūlymų ir nematau čia problemos.

PIRMININKĖ. Klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Laba diena. Pratešiant gerbiamo A. Kubiliaus klausimą dėl Biudžeto ir finansų komiteto, lygiai ta pati istorija įvyko ir Užsienio reikalų komitete, kai pirmą kartą per 26 metus yra pažeista tradicija suteikti opozicijai pavaduotojo vietą. Partija, kuri deklaravo įtraukimą, skaidrumą ir neseniai labai vieningai balsavo dėl įvairių deklaracijų, pasirodo, tik žodžiais, bet ne darbais tą principą gina. Klausimas būtų toks: ar Biudžeto ir finansų ir Užsienio reikalų komitetai yra tie komitetai, kur valdantieji pasirengę nukrypti nuo nacionalinių tradicijų, galiojusių iki šiol Lietuvoje?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Atsakau labai atsakingai – valdantieji tikrai nežada nukrypti nuo tradicijų ir ką nors daryti negero užsienio politikos srityje, tačiau vėlgi manau, kad buvimas pavaduotoju neturėtų būti taip sureikšminamas, kaip jūs bandote išvelgti. Jūsų dalyvavimas šiame komitete, kaip kiekvieno kito nario, iš tikrųjų yra išskirtinis, svarbus ir reikalingas, o buvimas pavaduotoju nesudarytų tokios prielaidos teigti taip, kaip jūs sakote.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos – Rita.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Aš gerbiamai pirmininkei ir klausiantiems noriu priminti, kad mūsų partijos ir frakcijos pavadinimas yra pasikeitęs ir mes esame Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga. Labai dėkojame opozicijai, kad jie taip nori mus matyti opozicijoje ir kad jie labai laukia. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiama pranešėja, čia iškeltas A. Kubiliaus klausimas, kad Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija nėra pasiskelbusi opozicija, bet kiek aš žiūriu į Statutą, arba yra opozicijoje, arba valdančiojoje daugumoje. Tik Mišriai Seimo narių grupei Statutas numato kokį nors kitą statusą. Jeigu lenkai nepasiskelbia opozicija, kodėl jūs tada neišsirenkate opozicijos lyderio? Kodėl jums trūksta vieno Seimo nario? Jūs taip pat įskaičiuojate lenkus į opoziciją, mano skaičiavimais. Gal čia pranešėja paaiškins, koks tokiu atveju yra Lenkų rinkimų akcijos statusas?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas Petrai, šitas klausimas tikriausiai ne tiek man, kiek gerbiamsiems Tėvynės sąjungos atstovams. Aš manau, jie galbūt jums ir paaiškintų. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Aš norėčiau abiem atsakyti – ir P. Gražuliui, ir R. Baškienei. Pagal Statutą opozicine frakcija tampa tikrai tada, kada ji oficialiai pasiskelbia ir atneša čia, į Sekretoriatą, ir padeda tokį dokumentą. Lenkų rinkimų akcija nepasiskelbė. (*Balsai salėje*) Kada? Ar mes turime dokumentą? Neturime tokio dokumento. (*Balsai salėje*)

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Galiu?

PIRMININKĖ. Prašau.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia yra labai aiškus dalykas. Yra valdanti koalicija, kurios frakcijos ir partijos pasirašo susitarimą, ir tai yra valdančiosios koalicijos frakcijos. Yra opozicinės frakcijos, kurios pagal Statutą turi paskelbti savo deklaracijoje, kuo jos skiriasi nuo valdančiosios koalicijos. Tai buvo padaryta – tai padarė trys frakcijos, įskaitant ir P. Gražulio frakciją. Yra frakcijos, kurios nėra valdančiosios koalicijos narės, bet kurios taip pat nepaskelbė ir to, kad jos yra opozicinės. Tokiu atveju jos priklauso tiesiog parlamentinei mažumai. Bet Seimo statutas kalbant apie Biudžeto ir finansų ir Audito komitetus labai aiškiai pasako, kad atstovus gali deleguoti tikrai tos frakcijos, kurios yra aiškiai pasiskelbusios, kad jos yra opozicinės.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Prašom. Dėl vedimo tvarkos.

J. OLEKAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, aš manau, kad šiuo metu yra pranešėjos atsakymų į klausimus žanras. Jūsų ir kitų komentarai čia yra ne vietoje. Baikime atsakymus ir toliau svarstykite kitus klausimus. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Gerbiama pirmininke, mes pirmojo posėdžio metu pasiskelbėme daugumai nepriklausančia frakcija. Nėra prievolės prisiskirti opozicijai. Iš viso kitų šalių parlamentuose, ypač kur yra tautinių mažumų atstovų, jūs pažiūrėkite, kaip jie atrodo ir kaip da-

lyvauja parlamentų veikloje. Todėl mūsų pozicija yra tokia, ir mes frakcijos pozicijos kol kas nekeičiame. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Labai gaila, kad dar neturime Etikos ir procedūrų komisijos...

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamoji pirmininke, gal Teisės departamentas mums galėtų pagelbėti?

PIRMININKĖ. Gal tada, gerbiamoji pirmininke, kreipiamės į Teisės departamentą, kad išsiaiškintų. (*Balsas salėje: „Pirmininke!“*) Laikas baigėsi. Gerbiamieji kolegos, atsakymų į klausimus periodui buvo skirta 10 minučių. Gerbiamoji Rima, ačiū jums.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKĖ. Prašau, A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Noriu atkreipti dėmesį į Statuto 6 straipsnį. Ten kalbama, kad ne tik opozicinė frakcija, bet pavaduotoju renkamas opozicinės frakcijos ar frakcijų koalicijos, turinčios daugiau kaip pusę Seimo mažumai priklausančių balsų... Ar jūs turite pusę Seimo mažumai priklausančių balsų?

PIRMININKĖ. Neturi. Tai gal...

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). (...) Seime nerenkamas.

PIRMININKĖ. Gerbiamoji kolege, baigiame šitas diskusijas. Dabar po pateikimo vienas – už, vienas – prieš. Gerbiamieji kolegos, J. Olekas – už.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamieji kolegos, siūlau pritarti pateiktam projektui. Svarstėme Seniūnų sueigoje, radome kompromisą, visos frakcijos norėjo daugiau, negu gavo. Man atrodo, kad tai yra pats geriausias atsakymas, kai visi likome nepatenkinti. Bet todėl galėsime labai ramiai dirbti. Neįsivilkime vėl į destruktijas ir nevilkinkime šio klausimo. Aš kviečiu pritarti pateiktam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Ažubalis – prieš.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Kolegos, iš tikrųjų negaliu pritarti, nes jau vien tai, kad opozicija... Ne opozicija yra prilyginama opozicijai ir skiriamas postas rodo, kad iš tikrųjų nėra tikro solidarumo ir tikro noro bendradarbiauti tarp pozicijos ir opozicijos. Dar daugiau galiu pasakyti, kad šiandien Užsienio reikalų komiteto pirmame posėdyje mes pareiškėme atskirąją nuomonę, nes per visus 26 metus mes siekėme išlaikyti parlamentinių politinių partijų konsensusą svarbiausiais Lietuvos užsienio politikos klausimais, ir pozicija ar opozicija mes buvome, visada vieta būdavo ir opozicijai komiteto pirmininko pavaduotojų.

Pirmą kartą per 26 metus šis principas buvo sulaužytas. Ir tai yra simbolis. Iš tikrųjų Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas nėra kokia nors ypatinga pozicija, bet mes visada rodydavome ir savo nedraugams simbolį. Taip, mes vieningi čia ir šį kartą, pirmą kartą per 26 metus tai buvo sulaužyta, todėl tikrai negaliu pritarti tokiam dokumentui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 126 Seimo nariai: už – 85, prieš – 3, susilaikė 38. Po pateikimo Seimo nutarimui pritarta.

Dabar svarstymas. Diskusija. Kviečiu A. Kubilių į tribūną. (*Balsai salėje*) Dėl vedimo tvarkos, prašom.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Atsiprašau, dar du balsai: R. Budbergytės ir A. Vinkaus – už.

PIRMININKĖ. Už?

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Už.

PIRMININKĖ. R. Budbergytė ir A. Vinkus – už. Dėl vedimo tvarkos. Prašau, A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Aš manau, kad šioje... (*Balsai salėje*) Alio! Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Jūs sakėte, kad demokratiškai vadovausite parlamentui, ypač posėdžiams. Norėčiau, gerbiamieji kolegos, atkreipti dėmesį, kad turbūt opozicija pasiklydo tarp trijų pušų. Juk Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija nepriklauso valdančiajai daugumai. Jeigu Statute yra numatyta, kad opozicijai, tai labai nesunku padaryti Statuto korekciją ir papildyti, kad būtų aišku net ir ponui E. Gentvilui. (*Kalba visi kartu*)

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos ir tada... E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Taip, dėl vedimo tvarkos E. Gentvilas, kuris labai gerai supranta, kas čia vyksta. Nutarė pažeisti opozicijos teises, tada A. Skardžius pasiūlo – klausykite, jaučiame, kad pažeidėme, gal pakeiskime Statutą. Aš kol kas frakcijos vardu siūlau klausimo svarstymo pertrauką iki kito posėdžio. Prašome balsuoti.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, balsuojame. Kas už tai, kad būtų pertrauka dėl šio klausimo iki kito posėdžio, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 126: už – 43, prieš – 71, susilaikė 12. (*Balsai salėje*) Pagal Statutą vienas penktadalis turi būti ir dar yra opozicinės frakcijos prašymas. Pertrauka iki kito posėdžio.

Gerbiamasis A. Kubilius – replika po balsavimo.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Taip, replika. Aš tik noriu informuoti, kad esu įregistravęs pataisą išbraukti iš šio nutarimo tą straipsnio dalį, pagal kurią R. Tamašunienė būtų skiriama komiteto pirmininko pavaduotoja. Tą bus galima padaryti ir iš tikrųjų išsiaiškinti, kaip turi būti įgyvendinta štai ta Statuto nuostata. Mes įsitikinę, kad mūsų reikalavimas, kad tai būtų tikros opozicijos atstovas, yra visiškai aiškiai apibrėžtas Statute, bet, kaip jau sakiau, būtų galima šitą problemą išspręsti labai paprastai – laikinai neturėti to pavaduotojo tol, kol vyks visi aiškinimaisi, o visą nutarimą bus galima patvirtinti po pertraukos.

PIRMININKĖ. Replika po balsavimo – gerbiamasis J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Aš manau, kad čia dabar daugumai nepriklausanti mažuma tarpusavyje negali sutarti ir yra tam tikras chaosas. Tas chaosas gali toliau tęstis, nes gautas Audito komitetas, gautas ir kitas mažumai arba opozicijai... vis tiek teisingumo nėra. Dabar Užsienio reikalų komitete pagal kvotą priklauso kam kitam, bet opozicija nepatenkinta. Vėl nepasitenkinimas. Manau, kad reikia sutarti tarpusavyje. O jeigu bus tenkinamas gerbiamojo A. Kubiliaus siūlymas, tai kaip bus tenkinamas siūlymas, sakykim, mūsų frakcijos, kurios pavadinimą dar taip sudėtinga atsiminti, dėl kvotų, nes kituose komitetuose kvotų realizavimo kol kas nematome. Reikės vėl peržiūrėti visų komitetų pirmininkų pavaduotojų rinkimus. Pamažytume apie tai. Ačiū.

PIRMININKĖ. R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, mielieji kolegos, iš tikrųjų, jei pašalintume aistras, labai gražiai viską išsiaiškintume, nes niekas čia nieko blogo ir nenori. Kol nėra Etikos ir procedūrų komisijos, labai prašyčiau Teisės departamento, kad šitą situaciją išaiškintų, nes opozicinės frakcijos reikalavimai dėl 46 straipsnio, mes puikiai žinome, kokie yra, ir čia mums patalkintų Teisės departamentas. Lauksime jų paaiškinimo.

PIRMININKĖ. Ar galime, kolegos, pritarti Seimo Pirmininko pirmos pavaduotojos siūlymui, kad Teisės departamentas iki kito posėdžio pateiktų išvadą, koks statusas yra frakcijos Lietuvos lenkų rinkimų akcijos ir toliau ten, tikrai negaliu pabaigos pasakyti. Tada bus aišku, ar jiems priklauso opozicinė pavaduotojo kvota. Pritariame ponios R. Baškienės siūlymui? (*Balsai salėje*) Dėkoju.

Gerbiamoji Baškienė, kviečiu jus į tribūną pristatyti kitos savaitės darbotvarkę.

15.39 val.

Seimo savaitės (2016-11-21–2016-11-25) – 2016 m. lapkričio 22 d. (antradienio) ir 24 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, noriu dėmesio dėl kitos savaitės darbotvarkės. Šis klausimas, kuris dabar nebuvo priimtas, nukeliamas į kitą savaitę, mes iki tol gausime Teisės departamento išvadą. Manau, kad vienu iš pirmųjų antradienio darbotvarkės klausimų bus galima pratęsti, pabaigti, kad trečiadienį galėtume sėkmingai dirbti.

Toliau. Jūs turite pateiktą antradienio darbotvarkę. Vienas iš labai svarbių klausimų po jūsų susitikimų frakcijose su kandidatu į Ministro Pirmininko postą bus to svarstymas ir priėmimas. Po pertraukos mes turėsime daugiau kitų įstatymų. Taip pat noriu atkreipti jūsų dėmesį į tai, ko nespėjome šiandieną, nes kai kurios frakcijos nebuvo aptarusios dėl asamblėjų, dėl delegacijų dalyvavimo ar komisijų sudarymo, visa tai padarysime antradienį. Tikiuosi, mums pavyks sėkmingai.

Dėl ketvirtadienio darbotvarkės. Pradėsime iškilmingu Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro, Seimo Pirmininko, vyskupo J. Staugaičio 150-ųjų gimimo metinių paminėjimu. O toliau darbotvarkėje vėlgi labai svarbūs klausimai: tai Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas, jį lydintieji Privalomojo sveikatos draudimo fondo rodiklių patvirtinimo, Valstybės socialinio draudimo įstatymų projektai ir kiti lydimieji įstatymų projektai.

Po pertraukos mes esame numatę galutinai patvirtinti komisijų pirmininkus ir jų pavaduotojus. Noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad frakcijos iš tikrųjų labai atsakingai pateiktumėte ir padarytumėte tuos namų darbus, kuriuos turite padaryti, kad mes viską turėtume ir tą savaitę sėkmingai užbaigtume.

Noriu atkreipti jūsų dėmesį dar į tai, kad prašome jūsų pateikti įstatymų projektus, kuriuos jūs norite įtraukti į sesijos darbų programą. Manau, ateinančios savaitės darbotvarkę dar papildytume sesijos darbų programos pateikimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolege. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiamoji Rima Baškiene, aš norėčiau paklausti jūsų tokio dalyko. Ar taip, kaip praeitą kadenciją būdavo tokios savaitės, kai nebūna plenarinių posėdžių, numatomos, ar yra apie tai kas nors svarstyta?

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Labai ačiū. Iš tikrųjų šis Seimas tik pradėjo darbą, mes Seimo valdyboje pasitarsime, priimsime sprendimus, bet aš manau, kad mes turime tiek daug padaryti, kad planuoti dabar iki mūsų sesijos pabaigos, kuri turėtų baigtis gruodžio 23 dieną, tikrai nederėtų.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjai. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta bendru sutarimu kitos savaitės darbotvarkei.

Šiandien... Dar A. Kubilius. Prašom. Dėl vedimo tvarkos ar replika?

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Posėdžio pirmininke, aš, kaip nepatyręs Seimo narys, pasimečiau dėl kortelių ir negalėjau laiku užsirašyti. Iš tikrųjų kitą savaitę yra labai svarbus klausimas, matau, kad ketvirtadienį yra pirmasis biudžeto svarstymas. Tai yra vienas etapas iš Seimo darbų. Aš žinau, kad visada po Seimo rinkimų naujiems Seimo nariams tai būna gana sudėtinga. Suprantu, kad yra daug spaudimo – ir Vyriausybę reikia formuoti, ir kitus dalykus, bet šių metų biudžeto svarstymas yra ypatingas ir tuo, kad tiek Valstybės auditas, tiek Lietuvos bankas, tiek galų gale ir Europos Komisija yra išsakę labai rimtų pastabų, arba, kitaip sakant, neigiamų išvadų, dėl kitų metų biudžeto projekto. Todėl mano siūlymas būtų, čia nieko mes nepakeisime darbotvarkėje, bet kai šį darbotvarkės klausimą svarstysime, pakviesti ir valstybės kontrolierių, ir Lietuvos banko atstovą, jeigu galima, ir Komisijos atstovą arba kas galėtų pristatyti Komisijos išvadą, kad čia, Seime, mes galėtume išgirsti jų išvadas ir galėtume jų paklausti, kaip tas išvadas reikia interpretuoti. Čia dėl darbo pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Jūs išsakėte tiesiog tokį pageidavimą ar prašote, kad Seimas balsuotų?

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Tiesiog darbo tvarka sutvarkytų.

PIRMININKĖ. Darbo tvarka. Gerbiamoji Rima Baškiene, labai atsiprašau. Jūs išgirdote pageidavimą dėl ketvirtadienio darbotvarkės? Ačiū.

Gerbiamieji kolegos, šios dienos vakarinį posėdį baigiame. Registruojamės.

Užsiregistravo 101 Seimo narys. Gerbiamieji kolegos, 2016 m. lapkričio 17 d. vakarinį plenarinį posėdį baigiame. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 7 STENOGRAMA

2016 m. lapkričio 22 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. NEKROŠIUS*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiamieji kolegos, pradedame 2016 m. lapkričio 22 d. posėdį. Pirmasis klausimas yra darbotvarkės tvirtinimas. (*Gongas*)

10.04 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2016 m. lapkričio 22 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Dėl darbotvarkės – Seimo narys P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiamasis Pirmininke, frakcijos vardu prašau pusės valandos pertraukos dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ svarstymo.

PIRMININKAS. P. Saudargas. Prašom.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Labas rytas, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, gal gerbiamas P. Urbšys šiuo siūlymu reagavo į mane, stovintį prie mikrofono, nors aš siūlysiu visiškai kitą procedūrą. Mes frakcijos vardu siūlome iš darbotvarkės išbraukti projektą Nr. XIIP-4808 – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai ir t. t. ir Aplinkos apsaugos įstatymo projektą Nr. XIIP-4805. (*Balsai salėje*) Paklauskite frakcijos seniūno.

Iš tiesų motyvai yra paprasti, nes vėl, tvirtinant naują premjerą, būsimą valdžią, būsimus ministrus, senoji valdžia, gerbiamas Linas irgi tą patį siūlys, kaip suprantu, Mišrios grupės vardu, atneša įstatymo projektą, ilgą, neįsigilintą, galimai lobistinį, ir mes paskubomis priimsime tokį dalyką. Tikrai yra patarlė: „Skubos darbas velnias renka“, tai aš siūlyčiau susikonsultuoti su Vyriausybės tvirtinimą, o ne paskubomis į tam tikrus projektus, į kuriuos Seimas šiandien gal net nespės įsigilinti. Aš tikrai siūlyčiau ateiti su šiuo projektu arba jau naująjį ministrą, arba kito posėdžio metu.

L. BALSYS (MSNG). Gerbiamieji kolegos, Mišrios grupės vardu, frakcijos, aš siūlau taip pat 2-2a ir 2-2b klausimus išbraukti iš šios dienos popietinės darbotvarkės, tai tą patį, ką ponas P. Saudargas siūlė, nes tai yra savivaldos teisę silpninantis projektas ir galimai pažeidžiantis piliečių interesus. Iki ateinant naujai Vyriausybei, tikrai reikėtų nesvarstyti ir nedaryti teikimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Seimo narys J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji valdantieji, aš tikrai siūlau nesigąsdinti, kad mes prašysime pertraukos dėl Ministro Pirmininko kandidatūros. Šiuo metu ir žiniasklaida pasiruošė. Būtų ne-solidu daryti pertrauką tokiais svarbiais klausimais. Aš kviečiu ir jus pačius balsuoti prieš, ir mes pabalsuosime prieš. O gal ateityje nebe taip baimingai reaguosite.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėl pertraukos dabar nebalsuosime, balsuosime po. Dabar turime priimti darbotvarkę. Buvo pasiūlymas frakcijos vardu išbraukti 2-2a ir 2-2b klausimus. Kas už tai, prašome balsuoti. Registruojamės. Registruojamės ir balsuojame.

Balsavo 123 Seimo nariai. Už pasiūlymą balsavo 93. Klausimai nebus svarstomi.

Seimo narys P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Atsiliepdamas į opozicijos geranoriškumą, tikrai frakcijos vardu atsiimu siūlymą dėl pusės valandos pertraukos.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kas už tai, kad pritartume darbotvarkei, išskyrus išbrauktuosius klausimus? Gal bendru sutarimu? Balsuojame. Gerai, balsuojame. Kas už tai, kad pritartume darbotvarkei?

Balsavo 125 Seimo nariai. Ačiū. Darbotvarkė priimta.

Gerbiamieji kolegos, šiandien mes turime ir asmeninę šventę. Mūsų kolegai J. Baubliui šandien sukanka tam tikras metų skaičius (penketinis). Norėčiau viso Seimo vardu jį pasveikinti.

10.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projektas Nr. XIII-16 (svarstymas ir priėmimas)

Klausimas dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros. Svarstymas ir priėmimas. Kandidatas į Ministrus Pirmininkus buvo frakcijose ir turime išklausti frakcijų išvadas. Pradėsime nuo didžiausios frakcijos. Prašom.

Seimo narys R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija buvo susitikusi su kandidatu į Ministrus Pirmininkus S. Skverneliu. Mes diskutavome, aptarinėjome įvairius klausimus, būsimą Vyriausybės programą ir bendru sutarimu sutarėme, kad pritariame kandidatūrai. Siūlome balsuoti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Tėvynės sąjungos frakcijos vardu kalbės Seimo narys G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, ištis svarbi diena, svarbus apsisprendimas ne tik šioje salėje sėdintiems, bet ir visai Lietuvai.

Pradėti norėčiau nuo to, kad noriu pasidžiaugti, kad netrukus čia, šioje vietoje, stovės S. Skvernelis. Stovėjo praeitą savaitę ir tikrai išmintingai dėstė savo viziją Lietuvai. Noriu asmeniškai pasidžiaugti, kad iškelti prioritetai svarbiausių darbų yra būtent tie, kuriuos... Nežinau, ar būtų šioje salėje nors vienas žmogus, kuris pasakytų, kad tai nėra svarbiausi darbai Lietuvai – ir kova su skurdu, ir demografinės problemos, šeimos problemos, šeimų problemos, ir, be abejonės, švietimas, nuo kurio priklauso mūsų visų Lietuvos ateitis. Tačiau didžioji problema to, ką mes išgirdome, iš tikrųjų yra tai, ko mes neišgirdome. Mes neišgirdome nė vieno žodžio apie tai, kaip tie darbai ir tie prioritetai bus įgyvendinti. Deja, iš būsimo premjero mes tikimės daugiau.

Mes, Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai, prieš rinkimus buvome parengę iš tikrųjų išsamų planą, naują planą Lietuvai apie tai, kaip turi būti sprendžiamos skurdo problemos, apie tai, kaip spręsti darbo vietų stoką regionuose, kaip pritraukti naujas investicijas, kokiomis lėšomis naudojantis, kokiais fondais ir t. t., ir t. t. Kalbėdami apie švietimą sakėme, kad švietimo kokybė priklauso nuo labai labai aiškių pokyčių taškų tiek aukštajame, tiek viduriniame moksle.

Nesiimant politinės lyderystės mums gresia dar ketveri prarasti metai. Mes matėme ketvėrius metus Vyriausybę, kuri turėjo šimtus prioritetų, šimtus gražių siekių, vizijų ir planų, tačiau faktiškai nė vieno darbo, kuris leistų tuos tikslus pasiekti. Aš tikiuosi, aš vis dar turiu vilties, nedidelę viltį rusenančią, kad atsiras jėgos ir politinės valios pripažinti, kad reikalingi darbai, ir jie nebus lengvi, nebus vien tik vaivorykštės ir gražūs ateities siekiai, kad tai bus ir aiški politinė lyderystė, kurios Lietuvai šiandien ypač reikia. Deja, šiandien mes to nematome. Todėl palaikymo iš šitos salės pusės, deja, S. Skvernelis šiandien nesulauks. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Frakcijos vardu kalbės I. Šiaulienė.

I. ŠIAULIENĖ (*LSDPF*). Gerbiamieji kolegos, Socialdemokratų frakcija šiandien taip pat turėjo susitikimą su pretendentu į Ministro Pirmininko pareigas gerbiamu S. Skverneliu. Mes jį pažįstame, juo labiau kad dirbo mūsų premjero vadovaujamoje Vyriausybėje. Manome, kad turi sukaukęs reikiamą patirtį. Šiandien frakcijoje buvo kalbama apie kai kurių reformų tęsimą sveikatos apsaugos sistemoje, dėl biudžetinių darbuotojų algų kėlimo perspektyvų pasikeitėme, dėl kai kurių Vyriausybės programos vykdymo prioritetų. Frakcija pritaria teikiamai kandidatūrai, parems ją. Linkime kuriant laimės ekonomiką pretendentui nepristigti laimės įgyvendinant uždavinius. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Frakcijos vardu kalbės E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiamas pretendentė, mielieji kolegos! Truputį nustebau, kad visi taip probėgšmais pasako išvadą, kai yra galimybė pasakyti ir konkretesnes pastabas.

Mano, kaip frakcijos vadovo, ir apskritai visų liberalų pastabos yra tokios. S. Skvernelio asmenyje, politinėje išraiškoje mes matome tikrai naują stilių, naują retoriką. Daug kas pavėluotai pamato, kaip reikėtų sugebėti prisistatyti Seimui, daug kas gali pasimokyti ateičiai, ir tikrai daro gerą įspūdį. Tačiau sutinku su tais, kurie sako, kad S. Skvernelis labai gerai įvardija problemas, ir nėra vienas iš mūsų nedrįstume pasakyti, kad tai nėra probleminiai dalykai. Esminis dalykas yra sprendimo būdai, kurie dar nebuvo įvardyti arba labai paviršutiniškai buvo įvardyti, ir natūralu, kad tai bus galutinai įvardyta Vyriausybės programoje. Todėl mes visada žiūrime ne tiek į asmenį, bet į tai, ką tas asmuo ir kaip galės padaryti. Tada paaiškės ir pasaulėžiūra, ir kiti apsisprendimai.

Jau ne kartą esu minėjęs, kad šiek tiek nerimo kelia, kad Vyriausybė nebus konstruojama taip, kad ji priimtų vertybinius apsisprendimus. Mano įsitikinimu, būtent Vyriausybė turi diktuoti kasdienę darbotvarkę ir vesti į priekį, į šoną, tikiuosi, ne atgal. Tačiau dabar, atrodo, yra apsispręsta, kad vertybinius klausimus balsuosime Seime ir Seimas diktuos Vyriausybei, o Vyriausybė lieka tik tokia šiek tiek techniška, technokratiška institucija, su kuo būtų galima sutikti, bet visada norėtusi lyderystės, politinės lyderystės, idėjinės lyderystės ir iš pačios Vyriausybės.

Nežinau, kiek bus palikta teisės Vyriausybei imtis politinės lyderystės ir politinės ilgalaikės darbotvarkės, o ne vien tik kasdienių klausimų kėlimo. Kai kas sako, kad tokiu atveju premjeras tampa valdomas Seimo daugumos, taps valdomas Seimo daugumos. Variantas, aš nesakau vėlgi, kad tai automatiškai blogai, bet dažniau mes matydavome tokią tradiciją, kad premjeras ir Vyriausybė suformuluoja uždavinius Seimui, pavyzdžiui, pateikia didžiąją dalį darbotvarkės klausimų sesijos darbų programai, ir Vyriausybė veikia *proaktyviai* formuluodama Lietuvos gyvenimą, o ne vien tik atsiliepdama į Seimo frakcijų pabalsavimus ar susitarimus. Taigi daugelyje situacijų mes esame laukimo stadijoje ir nežinome, kaip elgtis.

Liberalai yra pasakę vieną labai aiškią sąlygą, kad negalės balsuoti už kandidatą į premjerus, taip pat už Vyriausybę ar Vyriausybės programą, jeigu bus planuojama didinti mokesčius arba įvesti naujus mokesčius. Vienareikšmiško atsakymo susitikimo frakcijoje metu mes neišgirdome. Tenka pakartoti šį klausimą ir šiandien, ir dar ponas S. Skvernelis iki balsavimo šiandien turės galimybę kalbėti. Mes norime, kad S. Skvernelis garantuotų, kad nedidės mokesčiai ir natūralu, kad nebus įvedama naujų mokesčių. Tai yra išankstinė sąlyga, kurią mes esame įvardinę ir vardiname šiuo metu.

Kitas dalykas – *lapsus linguae*. Jau būta tokio dalyko – premjeras frakcijoje paaiškino, kaip jis čia vertina tuos žmones, kurie labai aktyviai reiškiasi feisbuke, bet dieną X atsidurs užsienyje arba labai lengvai prisieks okupantams. Nežinau, tikėkimės, kad tai *lapsus linguae*, bet, jeigu aš neklystu, būta dar vienos tokios klaidos. Vienoje televizijoje paklausus, kad esate šeimos žmogus, ką rinksitės – šeimą ar darbą, atsakymas buvo: be abejo, pauzė, šeimą. Aš noriu pasakyti, kad Ministras Pirmininkas po Vyriausybės patvirtinimo duos priesaiką ne šeimai, duos priesaiką valstybei. Mes jau turėjome vieną premjerą, kuris davė priesaiką valstybei, tautai ir, rūpindamasis savo šeima, Sausio 13-osios naktį kažkur dingo. Aš nelinkėčiau ir man sunku patikėti, kad S. Skvernelis būtų tas, kuris taip pasielgtų, ir tektų, praėjus 25 metams, prisiminti A. Šimėno istoriją. Tikiuosi, kad taip nėra.

Kiti dalykai, man atrodo, yra tokie techninio pobūdžio, kur kyla neaiškumų. Pavyzdžiui, paminėta visuotinė karo prievolė prisistatant pretendentai. Visuotinė karo prievolė gali būti vizija, bet, atrodo, visi turime suprasti, kad per šią kadenciją to nepavyktų įgyvendinti. Gal tai yra tik intencija eiti šita kryptimi, nes visuotinė karo prievolė pirmiausia privalo remtis tuo, kiek karinių bazių – kareivinių, poligonų mes sukursime. Šiandieninės infrastruktūros nepakanka visuotiniam šaukimui užtikrinti. Mes neturime kadrių, kurie galėtų auklėti visuotiniu šaukimu pašauktus visus Lietuvos jaunuolius į visuotinę karo prievolę. Tas dalykas turi būti paaiškintas, ar tik eisime ta kryptimi, ar tai tampa Vyriausybės įsipareigojimu per ketverius kadencijos metus jau įgyvendinti šią dalyką.

Darbo kodekso atidėjimas. Gerai, manau, bus diskusijų.

Kaip darysite su Žuvininkystės įstatymu, kurio nauja redakcija taip pat įsigalios nuo 2017 m. sausio 1 d., o Vyriausiasis apygardos administracinis teismas šių metų lapkričio 6 dieną priėmė

sprendimą, kad kvotų skirstymo principai neaiškūs, ir kreipėsi į Europos Teisingumo Teismą. Kaip gali tas įstatymas įsigalioti nuo sausio 1 dienos, jeigu kvotų skirstymo principų Lietuvos teismų sistema nerado galimybių išsiaiškinti? Aš manau, gali... Čia jau tikrai reikia atidėti šito įstatymo įsigaliojimą, nes Vyriausiojo administracinio teismo prašymu atsiduria Europos Teisingumo Teisme.

Ar ministerijų perkėlimas bus lydimas etatų mažinimo, veiklos efektyvinimo? Gal pradėkime nuo švelnesnio eksperimento? Ten, kur yra verslas, profesionalai perkelti į atskiras pavienes institucijas, pavyzdžiui, Žuvininkystės tarnybą ar Vandens transporto departamentą. Daug tokių klausukų. Galutiniai atsakymai bus išgirdus Vyriausybės programą. Šiandien lauksime pono S. Skvernelio atsakymo į esminį klausimą, o kol kas liberalai – ne už S. Skvernelio kandidatūrą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Frakcijos vardu kalbės R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Ačiū gerbiama Pirmininke. Gerbiamas kandidate, gerbiami Seimo nariai, Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga susitiko su kandidatu, su būsimu premjeru. Pateikėme mūsų frakcijai rūpimus klausimus, be abejo, kylančius iš mūsų programinių nuostatų ir galimybės įgyvendinti per šią kadenciją pagrindines mūsų rinkimų programos kryptis. Radome daug bendrų sąlyčio taškų: bendrojo pobūdžio klausimų būsimam premjerui, Vyriausybės vadovui, ir darbo kryptių, t. y. efektyvesnio valdymo siekimo, ministerijų administracinių kaštų mažinimo, ir išgirdome konkrečių pasiūlymų. Taip pat klausėme, kokiomis priemonėmis bus siekiama bendros šalies ekonominės raidos ir tvarios ekonomikos siekio ir kokių priemonių planą planuoja ir Vyriausybės vadovas, ir būsimoji Vyriausybė. Kandidatas kalbėjo apie būsimos Vyriausybės programos metmenis, iš kurių mes susidarėme tokį vaizdą, kad vis dėlto tai yra geriausia alternatyva buvusios Vyriausybės veiksmams. Supratome, kad bus siekiama atsigręžti pirmiausia į žmogų, į jo poreikius, į jo realius siekius. Šeimos politika, manome, vis dėlto taps pirmuoju šios Vyriausybės programos prioritetu. Ji apims visas socialines grupes: ir jaunas šeimas, ir pensininkus, ir vaikus, ir neįgaliuosius, ir žmonės pajus realų pajamų didėjimą, kartu ir skurdo mažinimą. Ir, be abejo, galutinis siekis – reemigracija. Pakviesti šeimas grįžti į mūsų valstybę ir kurti jos gerovę kartu čia, Lietuvoje.

Pradėti geri darbai čia, mūsų institucijoje, įstatymų leidybos institucijoje, nuo mūsų pačių, nuo Seimo narių išlaidų ir nuo bendro Seimo įvaizdžio gerinimo. Palaikome tą kryptį.

Taip pat linkime vis dėlto grįžti prie rinkimų kampanijoje deklaruotos nuostatos, kad ministrai negalėtų būti Seimo nariai. Ta kryptis yra teisinga, ir linkime maksimaliai ją įgyvendinti buriant Vyriausybės komandą. Pirmiausia palaikome Lietuvos rinkėjų išreikštą valią suteikti didelį pasitikėjimo mandatą būtent šitam politikui. Taip pat gerbiame visos Lietuvos valstiečių ir žaliųjų frakcijos sprendimą deleguoti šį kandidatą į premjero postą, į vieną svarbiausių mūsų šalies postų. Be abejo, linkime to ryžto, kuris yra dabar, sėkmės buriant Vyriausybės komandą. Mūsų frakcijos nariai palaiko S. Skvernelio kandidatūrą į premjero pareigas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Frakcijos vardu kalbės R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gera diena, gerbiami kolegos. Frakcija „Tvarka ir teisingumas“ šiandien buvo susitikusi su kandidatu į Ministro Pirmininko postą S. Skverneliu. Frakcija „Tvarka ir teisingumas“ kartu džiaugiasi, kad S. Skvernelį užaugino iki tokio posto, nes politinė karjera būtent ir prasidėjo nuo atėjimo į „Tvarką ir teisingumą“ ir delegavimo ministru. Vadinasi, partijoje gali užaugti žmonės, bent jau tinkami kandidatai į premjerus. Iš tikrųjų buvo daug svarstoma, buvo daug keliama klausimų. Aišku, ne į visus yra ir sulaukiama atsakymo. Ko gero, natūralu, kad ne į visus galima sulaukti atsakymų, nes nematomos ministrų kandidatūros, kartu yra nematoma, koks yra formuojamas kabinetas, bet iš pateiktų atsakymų matyti, kad yra siekiama sukurti kabinetą ministrų, kurie būtų kuo mažiau priklausomi nuo politikos, priklausomi nuo paties parlamento, nuo mūsų daromos įtakos.

Kartu buvo keliamas klausimas ir diskusija dėl dviejų ministerijų – Aplinkos ir Žemės ūkio – perkėlimo galimybės į Kauną. Gerbiamas kandidatas patikino, kad dvejų trejų metų laikotarpiu tikrai šitos ministerijos bus perkeltos. Tai parodo požiūrį į regionus, tai parodo požiūrį, kad ne tik sostinėje turi būti koncentruojama visa valdžia, bet ir departamentai, ir ministerijos, ir įvairaus

pobūdžio skyriai turi būti būtent regionuose. Frakcija „Tvarka ir teisingumas“ svarstė kandidato galimybę tapti premjeru ir priėmė sprendimą balsuoti laisvai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Frakcijos vardu kalbės L. Balsys.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, Mišri Seimo narių grupė taip pat dalyvavo susitikime su gerbiamu kandidatu S. Skverneliu. Nors mes nesame politinė frakcija ir neturime čia jokios prievolės kaip nors kalbėti bendrai, šiuo atveju mūsų požiūriai sutapo. Gerbiamas S. Skvernelis paliko teigiamą įspūdį. Tas faktas, kad S. Skvernelis ryžtasi priimti didžiulę atsakomybę ir taip pateisinti rinkėjų jam parodytą pasitikėjimą, yra labai teigiamas dalykas, nes turbūt reikia jau ryžtis pradėti tas reformas, apie kurias yra labai daug kalbama, reikia leisti rinkimus laimėjusiems kolegoms pradėti realiai dirbti, na, ir visiems kartu prisidėti, kad tas darbas būtų vaisingas. Mūsų manymu, gerbiamas S. Skvernelis turi potencialą būti rimtu premjeru, nors per susitikimą tam tikrų palinkėjimų kilo. Štai mano kolegė A. Maldeikienė palinkėjo, kad S. Skvernelis grįžtų prie savo kalbos, kai jis kalbėjo apie dvi Lietuvos ir apie pajamų nelygybę, ir apie tai, ką kalba Tarptautinis valiutos fondas, Europos bendradarbiavimo ir plėtros organizacija. Nepasiduokite spaudimui ir nesitraukite nuo tos pozicijos, kuri iš tikrųjų gerai atspindi situaciją.

Taip pat norėčiau palinkėti, kad vis dėlto Ministras Pirmininkas netaptų Seimo didžiosios frakcijos marionete, todėl džiaugiuosi, kad S. Skvernelis yra nepartinis, nors ir eina su šita jėga, nes vis dėlto Vyriausybė tikrai negali būti vien tiktai Seimo daugumos instrumentas ir (arba) politikos vykdytoja. Vyriausybė ir vykdo politiką, ir ją formuoja. Didžioji dalis įstatymų projektų, kurie ateina į Seimą, ateina iš Vyriausybės ir turi ateiti iš Vyriausybės, iš ministerijų, taigi premjerui čia tenka didžiulė atsakomybė ne tik vykdyti daugumos valią, bet ir pačiam siūlyti projektus ir siūlyti sprendimus. Tai būtų gal ir viskas.

Man irgi liko įspūdis, kad ponas S. Skvernelis turi gebėjimą įsiklausyti į tai, kas jam yra sakoma. Man patiko atsakymas, kai aš paklausiau, kai perteikiau mano rinkėjų didelį susirūpinimą, kad, pavyzdžiui, buvusios Vyriausybės Vilniuje planuojama statyti atliekų deginimo gamyklą, o Europos Komisija rekomenduoja peržiūrėti šitą planą ir šitą atliekų strategiją, tai ponas S. Skvernelis suprato mintį ir gavau savotišką pažadą, kad šitas planas gali būti peržiūrėtas.

Baigiant norėčiau palinkėti, kad, būdamas sąrašo lyderiu, dabar taptumėte, gerbiamas Sauliau, tikru lyderiu, t. y. Lietuvos lyderiu. Premjero postas tam suteikia visas galimybes, kartu, aišku, užkrauna didžiulę atsakomybę. Linkiu sėkmės.

PIRMININKAS. Dėkojame. R. Karbauskis, nevisiškai supratęs savo pristatymo turinio būtinumą. Tai prašom spėti per tas pačias septynias minutes, kurios skirtos frakcijos vardu kalbėti.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Lietuva atsidūrė situacijoje, kada jau nebeturime laiko tarpusavio kaltinimams, tušties barniams, privalome imtis ryžtingų sprendimų, pokyčių ir už juos prisiimti atsakomybę. Keista girdėti politinių oponentų argumentus, neva mūsų kandidatas į Ministrus Pirmininkus S. Skvernelis neturi ambicingų tikslų.

S. Skvernelis turi sugebėti sugrąžinti tai, ką mes, politikai, valdę Lietuvą dvi dešimtis metų, praradome, – Lietuvos žmonių pasitikėjimą valstybe ir geresne ateitimi savo gimtojoje žemėje. Ar tai nėra ambicingas tikslas? Galima teigti, jog tai tėra bendra siekiamybė, kurios negalima apibrėžti skaičiais ir rodikliais. Skaičiai netrukus atsiras, kaip atsiras Vyriausybė, kurios ministrams nebus primetami viceministrai pagal partines kvotas, Vyriausybė, kurioje profesionalumas pasireikš gebėjimu vertinti ir reikalauti iš visų jai pavaldžių valstybės valdymo institucijų efektyvios veiklos. Ambicija galime pavadinti ir norą ženkliai mažinti valdininkų skaičių, padarant tai vienu iš esminių valstybės valdymo pertvarkos tikslų. Joks partinis bilietas neapsaugos nė vieno valstybės tarnautojo, negebančio tinkamai atlikti savo pareigų. Už būsimo premjero nugaros nėra partijų, kurios nori pasirūpinti savo bendrapartiečių gerove, nėra interesų grupių, kurios gali tikėtis tiesioginės ar netiesioginės naudos. Yra kandidatas į Ministrus Pirmininkus S. Skvernelis, kuris Seimo rinkimuose vedė Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos sąrašą, po rinkimų suformavusį didžiausią Seimo frakciją.

Tikime, kad visi Seimo nariai suvokia, kad šios Vyriausybės sėkmė yra būtina siekiant sustabdyti Lietuvą silpninančią emigraciją, įveikti valstybę naikinančią demografinę krizę, panaikinti tautą skaldančią socialinę atskirtį. Tiems Seimo nariams, kurie pilni nusivylimo dėl praėjusio

sių Seimo rinkimų rezultatų ar partines bei asmenines ambicijas iškelia aukščiau valstybės, tautos interesų, siūlyčiau gerai pagalvoti prieš balsuojant dėl S. Skvernelio kandidatūros. Jūsų nenoras paremti kandidatą į Ministrus Pirmininkus visuomenei parodys teigiamų pokyčių baime, ne konstruktyvų, o destruktivų jūsų nusiteikimą. Daugelis didžiausių S. Skvernelio kritikų turėjo galimybę dalyvauti valstybės valdyme. Praėjusiuose Seimo rinkimuose tokią galimybę savo valia tauta suteikė S. Skverneliui.

Tikime S. Skvernelio sėkme ir artimiausius ketverius metus būsime tvirta atrama naujai Vyriausybei.

PIRMININKAS. Dėkojame. Frakcijų vardu išsakytos visos nuomonės. Toliau diskusija. Žodis suteikiamas Seimo nariui M. Adomėnui, ruošiasi K. Masiulis.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiamas pretendentė, kolegos, šiandien kalbant iš šios tribūnos, apima dvilypis jausmas. Viena vertus, negalėjo nepadaryti išpūdžio, labai pozityvaus išpūdžio, S. Skvernelio prisistatymo kalba, kur jis labai teisingai įvardijo tai, kas Lietuvai yra dabar labai svarbu, kas labiausiai skauda: tai ir Lietuvos mažėjimas, ir emigracijos, protų nutekėjimo procesai. Ryžtas įveikti skurdą, taip pat ir elgesio skurdą, švietimas, orientuotas į mokinį, ir tos švietimo pertvarkos, kurios mato pažangą per mokytojo autoriteto stiprinimą, saugumo, geopolitinės situacijos problemų matymas, galų gale dėmesys kultūrai – iš tiesų su tuo neįmanoma nesutikti ir tai tiksliai įvardija tai, kas šiuo metu ypač rūpi Lietuvos žmonėms.

Galima būtų ginčytis dėl detalių – ar visa Lietuvos kultūra nebus matuojama pagal „Naisių vasaros“ mastelį? Ar paskelbus nelabai aiškius, bet kardinalius planus keisti mokesčių sistemą ir revizuoti Darbo kodeksą nesumažės paskatos investuoti ir nepradės lėtėti ekonomikos augimas? Tačiau mes tai pamatysime, kai svarstysime programą. Tikiu gera S. Skvernelio valia ir jo intencijomis. Džiaugiuosi, kad tos problemos buvo įvardytos ir kad yra valia keisti, valia galų gale siekti realių pokyčių po ketverių metų stagnacijos. Klausimų man kyla dėl trijų aspektų.

Vienas, tai nebuvo įvardytas santykis su tuo paveldu, kuris yra gautas iš nueinančios Vyriausybės, kuri keistu būdu pasilieka ir būsimojoje Vyriausybėje, kuri turėtų būti permainų Vyriausybė. Kiek interesų išliks, kiek jų bus tęsiama, o kur bus tikros permainos? Dar svarbiau, kad iš tiesų, kaip jau ne kartą ne vieno prieš mane kalbėjusio frakcijos vadovo buvo paminėta, yra ambicingi tikslai, bet mes nematome konkrečių žingsnių, kalbėjimas apie žingsnius, apie tai, kaip bus judama prie tų tikslų, yra atidėtas į programos pristatymo dalį. Bet žmogus, ateinantis vadovauti, na, turi tuos žingsnius matyti jau dabar, turi jau dabar matyti turinį, vaizdą tų permainų, kurių siekia šalyje ir kurių lyderis jis nori būti. Negalima tos diskusijos atidėti į ateitį, tarsi ateis panacėja, ateis kokie nors žmonės ir parašys programą. Ne, tas kandidatas pats turi būti permainų lyderis ir turėti labai aiškų jų matymą. Tik tuomet mes galėsime būti tikri, kad tų realiai įvardytų problemų, realiai skaudamų problemų, bus pasiūlyti sprendimai, išmanūs sprendimai, sprendimai, atitinkantys XXI amžiaus realijas, o ne populistinės panacėjos, kaip dabartiniai pasiūlymai kartais sudaro pagrindą būgštauti, nes tai, ką mes matome, kol kas net nerodo gilesnės išvalgos į tai, kaip veikia šiuolaikinės valstybės ir globali ekonomika.

Ir pagrindinis klausimas, kuris kelia abejonių, kiek šis geros valios žmogus, geras policininkas, geras valstybės vidaus reikalų ministras, turės valios veikti kaip premjeras, kiek iš tiesų galios centras nepersikels į Seimą ir kiek jis netaps įkaitu ir valdoma figūra naujosios Seimo daugumos, kurios siekiai irgi nėra iki galo aiškūs, rankose? Ar jis nebus valdomas daugumos, kurios tikrosios intencijos mums dar tebėra neaiškios? Todėl šių dvilypių jausmų vedamas iš tiesų aš jungiuosi prie frakcijos sprendimo nepalaikyti, stebėti, laukti programos, diskutuoti dėl programos ir kviesti diskutuoti. Kviesti diskusiją, kurios išsakytus būgštavimus galėtų nuraminti ir kurios galėtų iš tiesų atnešti permainų programą, jeigu bus aiškiai atsiribota nuo to stagnacijos paveldo, dėl kurio nesame tikri, kad jo galutinai yra atsikratyta ateinančios naujosios Vyriausybės ir naujojo premjero.

Taigi parlamentas turi būti ta vieta, kur iš tiesų priimami sprendimai ir kur iš tiesų išdiskutuojami sprendimai, kur nėra atmetami opozicinių frakcijų pasiūlymai tik todėl, kad jie ateina iš Seimo opozicijos ir mažumos. Čia ir bus išbandymas, ar tai tikrai yra nusiteikimas demokratijai ir demokratiniam šalies valdymui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės Seimo narys K. Masiulis. Ruošiasi M. Majauskas.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, gerbiamasis Sauliau Skverneli, prisipažinsiu, man patinka jūsų ambicija. Į kokią problemą Lietuvoje durtum pirštu, į kokią sritį durtum pirštu, pamatysi problemą. Paimame migraciją – matome kiekvienais metais Lietuvoje išnykstant Alytų, tai yra siaubingi skaičiai. Paimame demografiją – matome mažą gimstamumą ir vis grėsmingai augančią vyresniąją kartą. Paimame švietimą – matome modernybės stoką. Paimkime regionus – regionai nyksta. Valstybės tarnyba biurokratizuota, gremėzdiška, nelanksti, kada jau virš 30 metų egzistuoja tai, kas pasaulyje vadinama *new public management*, efektyvia viešąja vadyba. Europoje visur, o Lietuvoje mes to nesugebame įvesti.

Paimkime sveikatos apsaugą. Matome gremėzdišką, tikrai per daug gremėzdišką, neefektyvią ir blogai valdomą ir korumpuotą sistemą. Kad ir kur dursi pirštu, iš tikrųjų visur yra problemos. Jūs gražiai tas problemas įvardinate ir aš, klausydamas jūsų kalbų, galvoju apie tai, kad štai kokių mes vyriausybių turėjome, jos visos kėlė svarbius tikslus – reikėjo kurti valstybę, pastatyti jos pamatus, stiprinti ją, dorotis su krizėmis, kai kurios ir miegojo, neslėpsiu, kad pastaroji A. Butkevičiaus Vyriausybė tik miegojo.

Tačiau aš neatsimenu vyriausybių, kurios bandytų bent jau prisistatymo kalboje įvardyti visas beveik matomas ir apčiuopiamas problemas ir prisiimti sau ambiciją jas įgyvendinti. Aš maniau, na, vaikinai susidarys sau šluotą, geriau imti dvi tris problemas, jas aiškiai apibrėžti ir realizuoti, šluotos neperlauši, problemų šluotai... ypač sunku perlaužti, bet kodėl gi ne? Bandykite, galbūt iš tikrųjų tai yra ne tik drąsu, bet įžūlu, bet bandykite.

Ar tai yra realu, ne naivu (aš nenorėčiau būti čia tuo vertintoju), parodys gyvenimas, ir dėl kiekvienos jūsų ambicijos, kuri iš tikrųjų bus naudinga Lietuvai, kuri žadės realią kaitą, aš tikrai tvirtai žadu savo paramą tiek, kiek sugebėsiu, asmeninę paramą. Menka čia ta parama, bet iš 141 jau vos ne vienas procentas. Intelektualią, kai kuriose srityse kai ką suprantu, iš tikrųjų noriu padėti, noriu paremti ir pasakyti, kad tos paramos dešinėje yra daug daugiau, ir mūsų frakcijoje, ir kitur yra daugybė žmonių, kurie be galo solidžiai išmano įvairias savo sritis.

Jeigu jūs tas ambicijas turėsite kaitai ir demonstruosite ambicijas kaitai, tai paramos sulauksite ir iš opozicijos, bet jeigu tai bus tik išpūsti žandai ir daugiau nieko, jeigu mes vėl matysime miegančią Vyriausybę ir vėl matysime vijūnėles ir visokius auksinius šaukštus, tai tikrai paramos iš mūsų bus sunku tikėtis. Mes patys nedalyvausime šiame darbe kaip kūrėjai, mes galime dalyvauti kaip stebėtojai, kaip dera opozicijai, kaip dėmesingi stebėtojai, kritiškai stebėtojai. Aišku, kad nesame šitos Vyriausybės sudarytojai.

Kita vertus, aš suprantu, kad tauta suteikė jums didžiulį pasitikėjimo mandatą, ir aš labai linkiu prisiimti lyderystės naštą. Lyderiai yra tokie žmonės, kurie prisiima didžiulius iššūkius, suteikia didžiulę viltį, didžiulę ambiciją, perteikia emocingą tautos palaikymą. Aš labai norėčiau, kad pas mus būtų tokių vyriausybių. Galbūt jums tai pavyks. Linkiu šitai Vyriausybei būti lyderiais.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės M. Majauskas. Ruošiasi K. Glaveckas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, aš gal tikrai norėčiau pradėti nuo kolegos R. Žemaitaičio pataisymo. Jis kalbėjo, kad S. Skvernelio karjera prasidėjo nuo partijos „Tvarka ir teisingumas“. Aš sakyčiau, prasidėjo nuo konservatorių, nes būtent A. Kubiliaus teikimu jis buvo paskirtas generaliniu komisaru. Iš tikrųjų eidamas tas pareigas jis atsiskleidė kaip doras, principingas, sąžiningas, kietas ir labai konkretus žmogus. Nevyniojo žodžių į vatą ir sakė tiksliai tai, kuo jisai tikėjo. Ir tai paliko didelį įspūdį.

Praeitą savaitę čia stovėdamas, Sauliau, jūs kalbėjote lygiai taip pat apie labai labai konkrečius dalykus. Įvardinate vieną svarbiausių visuomenės skaudulių. Kalbėjote apie skurdą, kalbėjote apie socialinę atskirtį, apie smurtą artimojoje aplinkoje, kalbėjote apie priklausomybes, nors gal ne tiek daug, kiek kalbėjote apie tai iki rinkimų. Kalbėjote ir apie savižudybių ir patyčių prevenciją, ir tai iš tikrųjų yra be galo svarbios temos. Bet ko mes tiek frakcijoje, tiek čia, šioje posėdžių salėje, neišgirdome iš jūsų – tai konkretumo, to konkretumo, kurį mes matėme jums užimant generalinio komisaro pareigas, kai jūs labai konkrečiai įvardijote ir priežastis, ir sprendimų variantus.

Aš labai kviečiu, ir šiandien dar bus galimybė tai padaryti stovint čia, šioje posėdžių salėje, labai aiškiai įvardyti, kokių priemonių imsitės sprenddami tas problemas, kurias įvardijote. Tai

skurdas, socialinė atskirtis, savižudybių prevencija, patyčių prevencija, smurtas artimojoje aplinkoje. Ta galimybė dar bus ir aš labai tikiuosi, kad mes išvysime tą Saulių, kurį iš tikrųjų gana neblogai pažįstame. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės K. Glaveckas. Ruošiasi G. Landsbergis.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamasis Pirmininke, gerbiamasis pretendentė, gerbiamieji kolegos. Pas mus yra įprasta, kad kandidato į Ministrus Pirmininkus kalba prasideda nuo to, kas kalta. Paprastai kalti būna tie, kurie buvo arba taip toliau. Paskui ką reikėtų daryti, kas tą padarys ir kur gauti pinigų. Pagirtina tai, kad ponas S. Skvernelis nepradėjo nuo to, kas kaltas. Jis pradėjo nuo to, ką reikėtų daryti ir kaip reikėtų daryti. Kai pradės, ką reikės daryti ir kaip daryti, paaiškės po to, kai bus žengti žingsniai.

O šiaip avansu noriu pasakyti, kad lietuvių kalboje yra žodis „bet“, ir paprastai mes pripratę esame, pavyzdžiui, sakyti, kad tas ir tas yra geras žmogus, jis supranta tuos dalykus, „bet“, ir po „bet“ paprastai prasideda tai, kas nuneigia pirmąją savybę. Aš to žodžio vartoti nenorėčiau, aš manau, kad tas kelias, kuris yra deklaruotas (ir ekonominis kelias, socialinis, nelygybės), juo bus einama ir maksimaliai panaudojamos tos asmeninės savybės, kurias ponas S. Skvernelis turi. Noriu atkreipti dėmesį į kai kurias problemas, kurių paprastai būna visoms vyriausybėms.

Pirmas klausimas yra susijęs su visomis be išimties vyriausybėmis – jos stovi prieš neišsprendžiamą dilemą, kaip gauti, kaip surinkti mokesčius iš mokesčių mokėtojų tam, kad juos išleistų dažniausiai tam, kam jie nereikalingi. Kitaip sakant, surenki mokesčius, o paskui išlaidos daugeliu atvejų daromos neefektyviai arba nereikalingai ir čia atsiranda... Visos Vyriausybės tą problemą turi. Jos dažniausiai finansines problemas bando spręsti didindamos pajamas mokesčių keliu, arba surinkimu. Bet kita medalio pusė, kuri susijusi su kaštais, su išlaidomis, jų efektyvumu, dažniausiai paliekama nuošalyje.

Kodėl aš tai sakau? Todėl, kad šiandieniniai politiniai pažadai, kuriuos mes darėme ir kurie dabar duoti didžiosios frakcijos, yra ne kas kita kaip rytdienos mokesčiai. Nes, norint įgyvendinti ministerijų perkėlimą, padidinti pensijas ir kitus dalykus, iš esmės pagrindinis, paprasčiausias kelias yra koreguoti mokesčius, kitaip sakant, didinti tai, kas ekonomikai galų gale nėra naudinga.

Noriu pasakyti dar vieną dalyką. Vaizdžiai lietuviškai tariant, dabartinė situacija primena tą pasakos situaciją, kai pamotė išvarė Sigutę į mišką rinkti žibučių žiemą. Su finansais maždaug tokia situacija: reikia padidinti pensijas, reikia padidinti algas, reikia padidinti kitus dalykus, o kaip padidinti, kaip žiemą surasti žibučių, tai reikalas to, kuris tam dalykui vadovaus. Iš tikrųjų situacija bus gana sudėtinga ir reikalaus daugelio problemų, rimtų problemų sprendimo.

Pabaigoje noriu palinkėti, kad tas kelias, kuriuo eisite, nebūtų susijęs su pažadų vykdymu didinant mokesčius. Vis dėlto pagrindinis turėtų būti efektyvumo siekimo ir žmogiško potencialo išnaudojimo kelias. O šiaip noriu pasakyti vieną seną politinę išmintį, kad ant arklio dviem joti iš principo sunku, nes vienas visuomet sėdi priekyje, kitas sėdi gale ir kitokio varianto faktiškai nėra. Taip pat linkiu sėkmės.

O kaip liberalas noriu pasakyti: mes, liberalai, iš tikrųjų būsimė opozicijoje, visą laiką esame, ir būsimė konkreti opozicija, siūlysime sprendimus, kaip išspręsti tuos klausimus, kaip pagerinti. Tai tiek.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kadangi G. Landsbergis kalbėjo frakcijos vardu, toliau kalbės D. Kreivys. Ruošiasi G. Steponavičius.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji Seimo nariai, Lietuva šiandien serga ir mes matome, kad kiekvieną dieną mūsų šalį palieka beveik po 60 jos piliečių. Ir to pagrindinė priežastis yra pirmiausia nepritekliai, darbo vietų stoka, o šalia, jeigu paimsime visas geopolitines rizikas, iš kurių išplaukia tiek karinio saugumo, tiek energetinio saugumo iššūkiai, mes gausime visą puokštę reikalingų, neatidėliotinių, ryžtingų sprendimų ir problemų, kurias reikia spręsti.

Premjero pozicija mūsų valstybėje yra kertinė pozicija, sprendžiant šias ypatingos svarbos problemas ir klausimus. Sprendimai nėra paprasti, tačiau jeigu, pavyzdžiui, paimsime emigraciją, mes visi puikiai žinome, kad geriausias vaistas nuo emigracijos yra gerai apmokama darbo vieta, o gerai apmokamų darbo vietų steigimas, ypač regionuose, pirmiausia įmanomas tik pri-

traukiant užsienio investuotojus, skatinant mūsų verslą investuoti į technologijas, kurios didintų darbo našumą.

Tačiau kandidatas į premjerus apie tai kalba labai vangiai, o apie investicijų skatinimą būsimoje programoje, kurią aš radau internete, randame tik vieną sakinį.

Taip pat tiek iš kandidato, tiek toje pačioje programoje aš matau tik vieną konkretų ir ryžtingą sprendimą – per tris mėnesius uždaryti Energetikos ministeriją. Tačiau mes turime aiškiai suvokti, kad tai yra labai nedidelė, specializuota ministerija, kuri yra įsikūrusi po vienu stogu su Ūkio ministerija ir yra įsteigta ne vienam projektui, kaip kažkas pasakė, o daugeliui strateginių projektų įgyvendinti. Todėl kai jūs sakote, kad ketinate uždaryti Energetikos ministeriją, natūraliai iškyla klausimas, ar tokie svarbūs nacionaliniam saugumui projektai kaip sinchronizacija su Vakarų Europos tinklais, Astravo atominės elektrinės stabdymas nebus jūsų aukščiausių prioritetų sąraše. Skeptiškai vertinate kogeneracines jėgaines, tačiau negirdėjome jokių alternatyvių pasiūlymų. Ką ketinate daryti su Lietuvos elektros nuosava generacija? Kaip užtikrinsime savo šalies aprūpinimą elektros energija? Kas konkrečiai dirbs su Briuseliu, kad ir toliau būtų užtikrintas Ignalinos atominės elektrinės uždarymo finansavimas?

Gerbiamieji, į šiuos ir kitus klausimus nebuvo atsakyta, bet labai tikiuosi, kad į juos bus išsamiai atsakyta jau patvirtintoje Vyriausybės programoje. Noriu pasakyti, kad aš tos programos labai nekantriai lauksiu, ir tikiuosi, dar kartą pakartosiu, kad šitie klausimai bus joje įrašyti. O šiuo metu, kol tų dalykų nematau, aš susilaikysiu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės G. Steponavičius. Ruošiasi V. Vingrienė.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, gerbiamieji kolegos, gerbiamasis kandidate į Ministrus Pirmininkus Sauliau Skverneli, iš tiesų leitmotyvas, vyraujantis, ir dažniausiai išsakomo įspūdžio pradžia yra susiję su tuo prisistatymu, kurį mes čia, plenarinių posėdžių salėje, girdėjome. Taip pat ir pasisakymai frakcijose ar jau pastarosiomis dienomis žiniasklaidoje. Iš tiesų aš vieną iš tokių pastabų noriu pasakyti, kad tikrai džiugina S. Skvernelio pasirengimas ir įspūdis, kuris ne man vienam susidaro, tai yra iš tiesų, ko gero, tokio profesionalo, kokio daugelis Lietuvoje tikisi, įspūdis. Panašu, kad sklaidosi nuogastavimai, ar buvęs vidaus reikalų sistemos žmogus sugebės būti tuo profesionalu, išmanančiu kitas sritis. Šitas nuogastavimas, bent asmeniškai man, tikrai sklaidosi, nes išmanymas ir įsigilinimo lygmuo, kuris šiuo metu rodomas, atrodo pakankamai solidžiai.

Šiame kontekste norėčiau tik palinkėti, kad tokio tono ir pasirengimo demonstravimą parodytų ir būsimi formuojamos Vyriausybės nariai. Jeigu tokių profesionalų Vyriausybėje bus daugiau, aš manau, žalingų ar kvailų sprendimų mes galime tikėtis proporcingai mažiau. Štai šia prasme tai yra pozityvas.

Vertinant kandidatūrą kaip Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos atstovo, buvusio šios partijos į Seimą sąrašo pradžioje, išlieka klausimai, į kuriuos mes šiandien neturime atsakymo. Bet bet kokių atvejų tol, kol šiandien mes nematome Vyriausybės programos projekto, galime spėti, kad S. Skvernelis bus valstiečių ir žaliųjų programos įkūnytojas, įgyvendintojas, jeigu tiksliau pasakyčiau. Iš tiesų tai mums, Liberalų sąjūdžiui, ir man, kaip liberalui, kelia nuogastavimų, nes mes girdėjome nemažai viešai formuluojamų radikalių, žmonių laisvę, žmonių pasirinkimus, įvairius draudimus siūlančių ir ribojančių siūlymų ir idėjų. Štai šia prasme galimi du scenarijai. Vienas scenarijus yra, ar S. Skvernelis, kaip Ministras Pirmininkas ir Vyriausybės vadovas, bus tokios valdančiųjų valios įgyvendintojas. Kitas scenarijus – S. Skvernelis gali būti blogų, žalingų sprendimų stabdytojas, to antro scenarijaus aš ir norėčiau jam asmeniškai, Vyriausybei ir Lietuvos žmonėms palinkėti. Taigi, gerbiamieji kolegos, aš asmeniškai, net neketindamas balsuoti už, bet nuspėdamas – intrigos didelės šiandien salėje nėra, palaikymas jūsų kandidatūrai, gerbiamas kandidate, tikrai bus, noriu palinkėti jums sėkmės ir kuo greičiau suformuoti Vyriausybę bei pateikti mūsų ir Lietuvos teismui Vyriausybės programos projektą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės V. Vingrienė. Ruošiasi A. Armonaitė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos Seimo nariai, jau ketvirtį amžiaus pagrindinėje Lietuvos salėje daug ir skambiai sakyta apie pokyčius, permainas, reformas, bet keičiantis kartoms tos kalbos nugula skaitmeninėse Seimo stenogramų bylose.

O kiekvieno Seimo rinkimai rodo, kad piliečiai ieško naujų atstovų, kurie atsigręžtų į paprastą žmogų, mylintį tėvynę, bet kartu norintį, kad ir tėvynės valdžia jį gerbtų. Piliečiai pakeičia valdžios, tiksliau, politinio elito sudėtį tam, kad pakeistų ar priverstų pakeisti jos požiūrį į įstatymų vykdymą. Juk istoriškai reikšminga visada yra ne permainų pažadas, o vykdomosios valdžios lyderystės požiūris į permainų vertę, vertę paprasto žmogaus atžvilgiu, be arogancijos, atsaikingai, įsiklausant.

Ar S. Skvernelio tapimas premjeru pakeis lyderystės sampratą? Esu tikra, taip. Nes tikiu, jam pakaks ryžto ne tik įsiklausyti į savo sąžinę ir ekspertų nuomonę. Jam pakaks nuovokos apie politinius ryšius tarp visų valdžių ir gebėjimų išgirsti kiekvienos srities profesionalų nuomonę, atsirenkant tai, kas realu, vertinga ir pagrįsta. Žinau, kad jis bus ne metų, o perspektyvos – Lietuvos perspektyvos – premjeras.

Nuostabu buvo išgirsti, kai ponas Saulius pabrėžė būtinumą sukurti demografinę programą. Tai drąsus pareiškimas, kylantis iš pojūčio, kad Lietuvai reikia rūpintis savo ateitimi. Priimant pragmatinius sprendimus nuo darnių, naudingų sąlygų šeimai iki švietimo ir mokslo, tai tik užtikrintų mūsų visuomenės brandą, tai būtų jos perspektyva.

Tai pirmasis kandidatas į premjerus ir pirmasis Ministras Pirmininkas, kuris prabilo apie vaiko padėtį ir būtinybę Vyriausybei tuo susirūpinti. Beje, turime pripažinti, kad iki šiol ši jautri, bet veikiau nevyriausybinių organizacijų sritis buvo apleista net parlamentinės kontrolės aspektu. Ir dar. Naujausi iššūkiai mokesčių, švietimo, aplinkosaugos, valstybės tarnybos reformos srityse reikalauja ne tik žinių ir patirties, bet ir gebėjimo įgyvendinti iškeltus uždavinius.

Bet kuriai Vyriausybei vienas iš didžiausių iššūkių yra ne vien gerų sprendimų paieška, bet pirmiausia jų socialinė darna. Esu tikra ir tuo, kad Saulius gebės valdyti visą Vyriausybės komunikacijos procesą ir įveiks nematomas rankas, kad tie patys klausimai nestrigtų nei Vyriausybės kanceliarijos, nei atskirų ministerijų koridoriuose.

Linkiu, kad ponui Sauliui nepritrūktų ryžto jausti laiką. Žinau kaip kolegė ir bendramintė, jis tikrai bus ta asmenybė, kuri nesileis vakarykščių patarimų apsupama ir vedama.

Kadaise Seime buvo pasakyta, kad esą Lietuva – tai premjero valstybė. Matyt, taip apibūdinti amžiaus pradžioje vienas Seimo narys turėjo pagrindo, bet šiandien mes bandome keisti parlamentinės valstybės politinę kultūrą. Tikiu, kad šis premjeras bus bendravimo su Seimu pavyzdys, vienodai gerbiantis tiek poziciją, tiek opoziciją, tiek parlamentą apskritai.

Dar svarbu pabrėžti tai, kad tai pirmasis kandidatas, atstovaujantis aštuntojo dešimtmečio kartos žmonėms. Tai žmonės, kurie skynėsi savo gyvenimo kelią virsmo epochoje, kurie ėjo nepramintais keliais ir yra užgrūdinti iššūkių. Tad ir šiandienos esminių pokyčių kryžkelėje, renkantis neišbandytus kelius, priimant naujo požiūrio drąsius ir ryžtingus sprendimus, toks užgrūdintas lyderis pats tinkamiausias.

Tad prašau jaunesnės ir vyresnės kartų iš opozicijos stovyklos susivienyti vardan mūsų valstybės – tėvynės intereso labui, tėvynės, kuriai visi vienodai, nepriklausomai nuo politinių pažiūrų ir įsitikinimų, turime tarnauti. Nepaisant to, kad parlamentinė demokratija leidžia žaisti žaidimą prieš, dėl žaidimo vertėtų mums visiems, kad ir kurioje Seimo salės pusėje būtume, suteikti ir parodyti kuo didesnę pasitikėjimą S. Skverneliu. Ačiū jums už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės A. Armonaitė. Ruošiasi J. Olekas.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, praėjusią savaitę išgirdome kandidato į Ministrus Pirmininkus S. Skvernelio kalbą, kurioje ištis daug svarbių Lietuvai siekių: tai ir teisingumo stiprinimas, skurdo mažinimas, demografijos problemų sprendimas.

Kai kurie kolegos pasigedo konkrečių priemonių, kuriomis bus siekiama šių tikslų. Aš savo ruožtu manau ir tikiuosi, jog tos konkrečios priemonės atkeliaus su Vyriausybės programa, su programos projektu, kuris mums bus ilgainiui pristatytas.

Ir vis dėlto politinę kryptį, kuriai padedant bus siekiama įgyvendinti šiuos tikslus, būtų gera žinoti šiandien. Ar tai bus kairioji politika, ar tai bus dešinioji politika, ar tai bus politika, grįsta uždaros ar atviros visuomenės idėjomis? Man neramu, kad šiandien S. Skvernelis nedeklaravo savo politinių pažiūrų. Aš tikiuosi, kad galbūt, kai jūs kalbėsite, mes dar išgirsime, kokios yra jūsų politinės pažiūros.

Šioje tribūnoje stoviu, nes noriu pasiūlyti S. Skverneliui kryptį, noriu pasiūlyti jo išsikeltus tikslus įgyvendinti pasirenkant atviros ir laisvos visuomenės idėjas. Aš linkiu atsižvelgti į tokias pasisekimą pelniusias valstybes, kuriose klesti politinė lyderystė, grįsta atvirumu, tolerancija, pagarba kitokiam, kuriose gyvas noras atverti pasauliui savo rinkas ir gyva ambicija savo idėjomis ir kūriniais dalintis su visu pasauliu. Tokios valstybės ir visuomenės šiandien, pavyzdžiui, yra Kanada, Danija, Suomija, jei norite, Estija.

Lietuvoje gyvena daugybė iniciatyvių ir verslių žmonių, kurie tikrai bus dėkingi, jeigu valstybė mažiau nurodinės ir daugiau pasitikės jų iniciatyva, jeigu, siekdama surinkti daugiau, valstybė pirmiausia taupys savo biurokratijos sąskaita, o ne žiūrės, kaip paimti iš žmogaus sąskaitos, kad ir uždirbančio 1 tūkst. eurų. Lietuva bus dėkinga, jeigu įstatymas visus žmones ir visas poras traktuos lygiai ir vienodai.

Jeigu kalbėsime ne tik apie valstybinį siekį neva pasirūpinti viskuo, bet ir stiprinsime kiekvieno atsakomybę rūpintis vienas kitu, dalyvaujant bendruomenėse, savipagalbos grupėse, nevyriausybinėse organizacijose, tokiu būdu mes pasieksime tų tikslų, kuriuos ponas S. Skvernelis iškėlė praėjusią savaitę.

Gerbiemieji kolegos, aš noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad technokratinė profesionalų Vyriausybė nėra jokia savaiminė vertybė. Tai yra forma, ir ji tikrai sąmoningai ar nesąmoningai įgyvendins idėjomis ar ideologijomis grįstą politiką. Kokios šiandien bus idėjos ar ideologinė kryptis, iki galo nėra aišku. Tai gi būtų gerai žinoti, tvirtinant kandidatūrą. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės J. Olekas. Ruošiasi P. Gražulis. Nėra.

Tada prašome P. Gražulį.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, gerbiamas Andriau Kubiliau. Man nereikia replikuoti, aš be frakcijos ir be A. Kubiliaus turiu savo nuomonę šiuo klausimu, S. Skvernelio kaip premjero, kaip kandidato į premjerus klausimu.

Man labai keista, tikrai labai atidžiai išklausiau opozicijos kalbas, jie įvardijo gana gerus premjero bruožus – ryžtingas, ambicingas, principingas, sąžiningas, bet mes nebalsuosime. Tai gal jūs balsuotumėte tada, jeigu jis būtų nesąžiningas, korumpuotas ir neambicingas? Nežinau, kokio jums reikia premjero ir kokio jums reikia kandidato.

Lygiai taip pat visi sutinka ir išvardijo, kokias problemas reikia spręsti, ir kolektyviai Vyriausybė pateiks dėl tų problemų priemones, kaip jas reikia spręsti. Tai ir socialinė atskirtis, skurdas, tai ir šeimos instituto stiprinimas, tai ir emigracijos milžiniška problema. Su visomis problemomis jie sutinka, kad tai milžiniškos problemos, jas reikia spręsti ir jas įvardijo S. Skvernelis, bet mes nebalsuosime, sako opozicija. Tai kaip suprasti jus, gerbiamoji opozicija? Jūs esate destruktivi opozicija.

Aš sakau ir manau, kad „Tvarka ir teisingumas“ padės visas tas problemas, kurias išvardijo pretendentas į premjerus S. Skvernelis, mes padėsime spręsti. Jeigu jos nebus sprendžiamos, jeigu bus pamirštos tos problemos, mes priminsime, mes teiksime įstatymų projektus, kad jūs išspręstumėte tas problemas, kurias įvardijote. O jos yra gana didelės, įsisenėjusios ir tikrai nebus lengva spręsti.

Kai buvo išrinkta valdančioji dauguma, kai milžinišką kiekį balsų gavo Valstiečių ir žaliųjų partija, pamąsčiau: o kas atsitiko Lietuvoje, kodėl, ne jau buvusios valdančiosios daugumos ir pra-eita taip jau prastai dirbo? Žmonės, be abejonės, nori, kad kiekvienas asmeniškai pajustų gerovę, ir didelė žmonių dalis to nepajuto. Šiandien yra tokia tautos valia. Jums, gerbiemieji, milžiniška užduotis – spręsti šitas problemas. Bet tai reikalaus didelio politinio susitelkimo, ir man keista, kada opozicija vėl kalba: žiūrėk, susiformavo valdančioji dauguma, formuoja Vyriausybę, ir jau dabar sako, kad jeigu Vyriausybė priklausys nuo Seimo, tai jau yra blogis. Ar šitas Seimas, šita valdančioji dauguma, kurią išrinko tauta, yra blogis pagal jūsų poziciją? Ar šitos tautos valios formuojama Vyriausybė neturi į ją įsižiūrėti? Jie gi ir turi būti lyderiai. Esminį dalyką, kurį iškėlė Valstiečių ir žaliųjų partijos atstovai ir premjeras, tą turite įgyvendinti – politinio svorio centras turi būti Seime. Šiandien reikia pasakyti, kad per 25 metus politinio svorio centras persikelia iš Seimo į prezidentūrą ir kitur. Susigražinkite tą politinį svorį, susigražinkite tautos pasitikėjimą, tapkime

parlamentine valstybe taip, kaip parašyta Konstitucijoje. Štai yra esminiai dalykai. Bus be galo sunku jums tą padaryti, bet aš linkiu jums iš visos širdies, kad jūs tai padarytumėte, ką kalbėjo gerbiamas S. Skvernelis, ką kalbėjo R. Karbauskis ir ką kalbėjo P. Urbšys. Jis daug kartų kalbėjo ir praeitoje kadencijoje apie šituos esminius dalykus, ko nekalba ir nekalbėjo nė vienas iš opozicijos lyderių. Milžiniški darbai. Tikrai jums sėkmės ir tegul laimina jus Dievas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Vadovaudamiesi Statuto 123 straipsniu toliau mes turime surengti diskusiją. Po diskusijos pretendentas turi teisę 20 minučių atsakyti. Kviečiame S. Skvernelį.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, pradžioje noriu visiems padėkoti už išsakytas nuomones, už galimą avansu kritiką. Praeitą savaitę stovėdamas šioje tribūnoje aš tikrai prisistačiau kaip kandidatas į Ministrus Pirmininkus ir pabandžiau įvardyti pagrindinius, tikrai ne visus, pagrindinius laukiančius naujos Vyriausybės iššūkius. Aš suprantu, kad jūs pasigendate, ypač tie, kas nenori girdėti, kas nenori klausyti atsakymų, kaip, detalai, kada. Esu teisininkas ir esu prieš teisės prievartavimą. Todėl šiandien Statuto valia yra tokia procedūra, kad jūs turite apsispręsti dėl Ministro Pirmininko kandidatūros, tada bus suformuotas ministrų kabinetas ir pateiktas Vyriausybės programos projektas. Projektas, žinoma, jau yra koalicinės Vyriausybės projektas, kuriame, be tų paminėtų iššūkių ir problemų, yra įvardyta gerokai daugiau. Galbūt ne tokios apimties kaip „Naujas planas Lietuvai“, tiek puslapių mes neišspaudėme, bet idėjų prasme, turinio prasme ir konkrečių darbų prasme, aš manau, yra ambicingas planas ir jis bet koku atveju bus įgyvendintas.

Jūsų valia, galbūt jūsų valia aš turėsiu galimybę pristatyti Vyriausybės programą, tada diskutuosime dėl Vyriausybės programos nuostatų dalyvaujant paskirtiems, bet neprisiekusiems ministrams. Aš tikrai manau, kad mes turime galimybes darbuotis kitaip. Turime galimybę surasti geriausius sprendimus Lietuvai kartu. Noriu tikėti, kad galime dirbti kitaip, galime ieškoti teisingiausių sprendimų, o ne atmesti pasiūlymus todėl, kad tuos pasiūlymus pateikę asmenys yra vienos ar kitos politinės partijos, ne tos politinės partijos. Galime susėdėti diskutuoti ir ginčytis apie esmę, bet neieškoti paikų priekabių prie vieno ar kito ištarto žodžio.

Dar kartą noriu pabrėžti, matau naują Vyriausybę kaip pokyčių nešėją, orientuotą į socialinės nelygybės, demografijos, regioninės atskirties problemų sprendimą. Tam privalome ne tik ryžtingai pertvarkyti viešąjį sektorių, kurio efektyvumas šiandien yra žemas, neišvengiamai turime suformuoti ambicingas užduotis pritraukti tvarias investicijas į Lietuvą ir skatinti inovacijų plėtrą visose mūsų valstybės gyvenimo srityse. Tam turime visas galimybes.

Vienas nedidelis pavyzdys paliekant vidaus reikalų ministro postą. Buvo pasirašytas įsakymas, įtvirtinantis nuo sausio mėnesio vadinamosios startuolių vizos atsiradimą. Mažas pokytis, bet esminis pokytis kalbant apie mus laukiančius iššūkius.

Dar kartą prašau jūsų visų palaikymo ir kviečiu dirbti kitaip: nuoširdžiai, atvirai, be cinizmo. Perfrazuojant kadenciją baigiantį Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentą B. Obamą, galiu pasakyti: jeigu darbuose pasiseks mums, pasiseks visai Lietuvai. Tai tiek to teksto, kurį esu pasirašęs, niekada nerašau, stengiuosi nerašyti, bet šita tribūna tokia garbinga ir yra toks jaudulys, kad tenka ką nors pasirašyti, bet vis dar rašau pats.

Dabar dėl tų pasisakymų, kuriuos iš tos garbingos tribūnos girdėjau. Aš jau minėjau, kad jūs neturėjote net menkiausios progos abejoti, ar tai bus pokyčių Vyriausybė. Mes kito kelio neturime. Tiesiog nėra alternatyvos ir variantų. Jeigu tokia Lietuvos žmonių valia ir jūsų valia lėmė, kad aš šiandien stoviu kaip kandidatas šioje tribūnoje, aš nematau kito kelio, kaip daryti ryžtingus, neišvengiamus, protingus pokyčius. Tik noriu pakartoti, kad pokyčiai tai nėra revoliucija, nėra radikalizmas, jie turi būti apgalvoti ir pamatuoti. Sprendimai, kaip, kada, kaip jau minėjau, bus pateikti taip, kaip nustato Seimo statutas pateikiant Vyriausybės programą.

Iškyla klausimų, ar Ministras Pirmininkas bus valdomas Seimo daugumos, ar Vyriausybė kaip anksčiau diktuos Seimui. To tikrai nebus. Nebus nei valdomas, nei Vyriausybė diktuos Seimui. Vyriausybė bendradarbiaus su Seimu. Čia esminis dalykas ir nebus taip, kad kas nors yra aukščiau pagal konstitucinę sandarą arba žemiau. Mes esame vienos visuomenės nariai, visų valdžių šakų atstovai, turime bendradarbiauti, ir tai yra sėkmės garantas.

Žiūriu į E. Gentvilą, paminėjo dėl priesaikos. Man tikrai sunku kalbėti. Aš prisiečiau valstybei tris kartus – kaip policininkas (kai kas bando vardinti kelių policininkas, šaipytis, bet aš didžiuojuosi ta profesija ir kad apskritai buvau policininkas), kaip ministras ir trečią kartą kaip Seimo narys. Visą laiką prisiečiau Lietuvos Respublikai ir to šventai laikiausi. Manau, visada elgsiuosi taip, kad už jokią postą šeimos neparduosiu, tai mano atsakymas, bet priesaiką vykdysiu. Turėjau ne vieną tokį atvejį, galbūt skirtingai nuo daugelio čia žmonių, kada buvo priimti sprendimai ir mano šeimą saugojo automatais ginkluoti policininkai, bet aš tuos sprendimus priėmiau. Abejonės dėl galimybės sulaužyti priesaiką mane, kaip žmogų, labai žeidžia. Ir pasirinkimas nekorektiškas – ar valstybė, ar šeima. Daug kas deklaruoja, matyt, viešai prioritetą šeimai, bet elgiasi visai kitaip. Taip, aš dar kartą sakau – dėl postų ir karjeros aš šeimos neaukosiu, bet abejoti dėl mano lojalumo ir pareigų vykdymo prisiekus valstybei nebuvo jokio pagrindo ir toliau nėra.

Dėl feisbuko pasisakymų. Galbūt man būtų lengviau kalbėti, jeigu aš neturėčiau tam tikros institucinės atminties iš buvusių savo ankstesnių specialybių, kaip minėjau, ypač policijos pareigūno ir vidaus reikalų ministro. Taigi tie žmonės, kurie ten dalyvauja... Aš nepreziumuojau, kad visi tokie. Tikrai ne! Bet tikrai yra tokių, kurie taip pasielgtų, kaip aš paminėjau. Tai yra mano nuomonė. Aš visą laiką sakiau savo nuomonę ir ją ateityje sakysiu, patinka kam ar nepatinka.

Paveldas. Ar buvusi Vyriausybė yra paveldas ar našta? Aš tikrai manau, kad koalicinė Vyriausybė yra formuojama kitais principais ir koalicijos partnerių deleguoti kandidatai į galimą Vyriausybės sudėtį yra kitokios kartos, naujos kartos politikai. Aš manau, kad koalicijos partneriai taip pat puikiai žengė ir žengs žingsnius dėl pokyčių, atsinaujinimo, bet tai yra jų partijos vidaus reikalas. Aš kalbu apie Vyriausybę. Vyriausybėje tikrai bus žmonės, kurie galės dirbti, galės tuos pokyčius įgyvendinti.

Kyla klausimas, kur galios centras – Seimas, Vyriausybė ar dar kur nors? Mes vėlgi turime suvokti, kokia valstybė esame pagal Konstituciją. Bandytas tokiu būdu supriešinti (aš labai suprantu tą norą), matyt, galbūt su frakcijos ar partijos pirmininku, kas čia bus svarbesnis arba mažiau svarbus, arba kas kam diktuos. Aš dar kartą pabrėžiu – tai yra bendradarbiavimas. Jeigu jūs žinotumėte principus – Vyriausybės formavimo, Vyriausybės programos rašymo principus, – dauguma galėtų tikrai pavydėti tokio bendradarbiavimo ir nedarymo įtakos arba poveikio, kaip buvo daroma anksčiau renkant kandidatus į ministrus arba sudarant Vyriausybės programą.

Opozicijos viltys dėl konstruktyvumo. Aš puikiai suprantu tą gaidelę. Jeigu tam, kas teikia opozicijos, yra pritariama, tai demokratija yra, jeigu tai teikia valdančioji dauguma, tai pateikimas arba siūlymas yra blogas. Nenoriu aš turėti tokio santykio. Tikrai manau, kad neišvengiamai mes turime bendradarbiauti ir darbuotis valstybės labui, nežiūrėti, kas ką pateikė.

Dar kartą sakau – Vyriausybės programa bus pristatyta ir čia. Paskui prasidės procedūros Seimo komitetuose, frakcijose. Esame atviri visiems racionaliems pasiūlymams – iš kairės, centro ar dešinės jie ateitų. Tikrai nevertinu ir niekada nevertinsiu žmonių pagal jų partinį priklausomumą. Dalis dešinėje pusėje esančių taip pat tą pajautė rinkimų laikotarpiu, kai gavo mano asmeninę paramą kaip kandidatai. Aš nežiūrėjau, kad kas nors šnairuoja, kaip čia dabar konservatorius ar liberalas, ar dar kas nors paremtas. Aš rėmiau žmogų matydamas jo potencialą ir galimybę dirbti valstybei. Taip ir ateityje darysiu.

Problemų šluota. Iš tikrųjų šluotą perlaužti yra žiauriai sunku, gerbiamas kolega Kęstutis. Galima pasirinkti, ir mes tai turėsime daryti, ir Vyriausybės programos priemonių plane prioritetus išdėlioti per ketverių metų laiką. Mes negalime pasakyti – viską šiandien imame ir padarome, tačiau aš turiu didelę viltį kalbant apie ministrus, kurie bus pateikti, kad jie bus savo srities pokyčių generatoriai. Jeigu reikėtų man vienam šluotą laužyti, aš jos neperlaužčiau, bet, manau, kabinetas galės ją tikrai stipriai laužti. Jums visiems padedant tą šluotą galima perlaužti. Ar mes turime kelią jos nelaužyti, po vieną pagaliuką laužti? Aš sakau, šiandien mes esame ceitnote ir mes turime imtis šitų permainų.

Mieganti Vyriausybė, buvo ar bus mieganti Vyriausybė. Man atrodo, gerbiamas premjeras A. Kubilius paminėjo, kad aš turiu humoro jausmą, todėl tuo dar kartą pasinaudosiu nieko nežaisdamas. Po vieno naktinio skambučio, kai mane pažadino miegantį būnant vidaus reikalų

ministro poste, daugiau niekada nemiegu ir tikrai nemiegosiu jokiose pozicijose, tuo labiau Ministro Pirmininko pozicijoje. Aš manau, kad tik nereikėtų Seimo nariams bėgioti nuo *proaktyvios* Vyriausybės, kad tik taip neatsitiktų. O kad tikrai galės Vyriausybė ramiai miegoti, o tuo tarpu, natūralu, ir Seimas turės mažiau darbo, tai yra nepagrįstos viltys. Taip, Vyriausybė kaip buvo, taip ir bus, ir niekur kitur nėra... Tai garantuoja ir mūsų konstitucinė sandara, kad teks, generuos įstatymo projektus. Vyriausybė aprūpina Seimą darbu, taip ir bus. Svarbiausia, kad nebūtų teikiama kuo daugiau į programą žinant, kad vis tiek tie darbai nebus įgyvendinti. Ar tai yra darbo kokybė, kada mes pateikiame ir pusės projektų arba neparašome, nesugebame pateikti Seimui, arba jie guli kur nors nesvarstomi?

Dėl mokesčių. Garantuoti šiandien, kad mokesčių pokyčių nebus, aš tikrai negaliu, bet aš galiu kalbant dėl siūlymų dėl mokesčių pasakyti pagrindinius mokesčių principus: tai yra horizontalaus ir vertikalaus teisingumo, efektyvumo, skaidrumo ir administravimo paprastumo. Šių principų mes ir laikysimės, o pokyčiai (tikrai žinau, kad tai yra labai ypatinga sritis, jautri sritis), dar kartą galiu pakartoti, kad bus daromi nuosekliai, pamatuotai ir tikrai tariantis su socialiniais partneriais.

Aš nežinau, iš kur jūs?.. Kai kas bandė operuoti, kas yra mūsų Vyriausybės programos projekte, ko nėra. Taip, yra viešai prieinama rinkimų programa, bet Vyriausybės programos projektas nėra dar skelbtinas, tuo labiau kad, kaip minėjau, jis yra kintamas ir koreguotinas. Yra atskiri skyriai, ne vien nuostatos, kurių jūs neradote, susiję su veiksminga skurdo įveikimo politika, investicijomis į darbo vietų kūrimą regionuose, regionų patrauklumas ir verslumas, paskatos gyventi ir investuoti, kompleksinės priemonės ir paslaugos, kaip didinti pagyvenusių žmonių užimtumo galimybes, prieinamos įdarbinimo paslaugos, įtrauki darbo rinką, inovacijos ir iniciatyvos ekonomikoje. Yra skyriai ir atskiri poskyriai, netgi ne eilutės. Bet aš manau, kad galėsite juos skaityti, o vertinimas vėlgi yra subjektyvus dalykas. Mes visi skirtingai matome, skirtingai galvojame, kad ta priemonė yra tinkama. Jūs galvojate, kad netinkama, mes manome, kad jos duos rezultata, bet tai yra natūralus dalykas. Neturi būti taip ir nebus, kad čia visi susėdę mes paprasčiausiai tikrai plosime vieningai ir balsuosime. Taip nebus, bet turime ieškoti geriausių sprendimų. Aš nesakau, kad tie mūsų siekiai yra absoliučiai nekintantys ir teisingi. Jeigu bus racionalių pasiūlymų, aš dar kartą sakau, mes tikrai gebėsime atsižvelgti ir vertinti, tai privalėsime daryti.

Dėl kogeneracijos ir elektrinės. Jūs turbūt puikiai išmanote, ypač tie, kurie domisi gamtosauginėmis temomis, šiukšlių deginimas yra antra nuo galo alternatyva iš penkių pagal blogumą – sąvartynai ir deginimas. Mes ir siūlome susitvarkyti su mūsų rūšiavimu, kur pokyčiai šitoje srityje rodo pagal atskirus sektorius, ypač paimkime plastiką, kad pasikeitė visiškai atliekų santykis, kurisėjo perdirbimui ir galėtų būti deginamas. Taip, ar dvi šitos statomos... galimos elektrinės iš tikrųjų atitinka mūsų poreikį? Ar iš tiesų yra galingumai nepertekliniai? Ar iš tiesų mes turėsime žaliavos toms elektrinėms aprūpinti?

Kitas momentas. Ar mes iš tiesų aukojame mūsų žmonių sveikatą ir gyvybę neturėdami aiškaus atsakymo, kokią grėsmę ji mums kelia? Taip, mes dar į tuos klausimus turime atsakyti. Programoje rasite apie alternatyvas, apie mažųjų jėgainių vystymą, tai susiję su vėjo energetika, saulės baterijomis, rasite nuostatas, kuriomis bus skatinama bendruomenė įsitraukti į energetikos gamintojus, kad būtų kaip akcininkai, kad būtų šeimininkai. Skatinti mažųjų įsijungimą į tinklą, kad būtų tinkamai superkama ta energija, kad būtų padaryti ambicingi projektai dėl išlyginimo, kintamo išlyginimo superkamos energijos. Tas yra. Galima matyti arba nematyti.

Dėl programos. Aš jau šiek tiek pasakiau dėl tų nuogastavimų, koku būdu Statutas numato priimti programą, tai bus besąlygiškai vykdoma.

Pažiūros. Ar man dabar reikėtų prisipažinti, norint balso, kad aš esu pasislėpęs liberalas? (*Juokas, balsai salėje*) Bet tikrai – ne. Aš galiu pasakyti, aš tai pasakiau prisistatymo kalboje, aš tikrai manau ir taip elgiuosi, kad laisvas, kuriantis, mąstantis žmogus yra didžiausia vertybė. Ir taip pats galvoju, ir taip elgiuosi. Aš tikrai esu socialiai orientuotos rinkos šalininkas, bet ne laukinio kapitalizmo – grobuoniškos ekonomikos kultūros šalininkas. Taip pat manau, kad mūsų žmogus geba spręsti daug savo gyvenimo sričių ir reguliuoti pats, tačiau taip pat esu įsitikinęs, kad ten, kur yra neišvengiamas valstybės reguliavimas, jis turi būti.

Jūs visi esate išrinkti Lietuvos žmonių, jūs, ir taip pat aš, šiandien turėsite padaryti žingsnį, ir mes kartu padarysime žingsnį į XVII Vyriausybės formavimą, jeigu bus jūsų valia. Iš tiesų prasideš etapas, kai reikės teisiškai įforminti 14 ministrų kandidatūras ir galimą darbą Vyriausybėje. Tai labai svarbu kalbant ir apie būsimos Vyriausybės programą, dalis jų jau dirba, dalis vėliau prisijungia, tikrai norisi, kad tie žmonės taip pat galėtų ir turėtų tikrą galimybę suvokti, kad tai yra komandos nariai, vienos veržlios komandos nariai, kuri bendradarbiaus su jumis, ieškos geriausių sprendimų. Tikiuosi, kad ši Vyriausybė bus ir pokyčių Vyriausybė, ir bus ta, kuri tikrai matys kiekvieną žmogų, nebeskirstydama į vieną ar kitą grupę.

Eugenijau, čia dar noriu jums vieną mintį pasakyti. Bet koku atveju, kaip jūs balsuosite, tai aš gerbiu. Dar kartą primenu, kad jūs esate laisvi Seimo nariai, turintys laisvą mandatą, ir bet kokia jūsų pozicija yra gerbtina, priimtina. Aš tikrai dėkoju už tą laiką, kurį gaišote klausydami manęs. Dar, kaip suprantu, pagal Statutą aš pasilieku čia, tribūnoje, atsakyti į klausimus. Bet koku atveju, kaip būtų, aš esu Seimo narys ir tikiuosi sklandaus, racionalaus ir produktyvaus darbo. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame pretendentai. Dabar suteikiama galimybė iki 30 minučių klausti. Prašome likti tribūnoje. Pirmasis klausia L. Kasčiūnas, ruošiasi K. Masiulis.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas pretendentė, pirmiausia, aišku, norisi jums palinkėti sėkmės, stiprybės, visi suprantame, kad laukia nelengvi išbandymai, tai laikykitės. Dar keletą klausimų prieš tokį galutinį apsisprendimą.

Regioninė politika. Iš tikrųjų puikiai matome, kad virstame vieno ar kelių didžiųjų miestų valstybe, šiandien Vilniuje yra sutelkta 40 % bendrojo vidaus produkto. Nedarbas regionuose ir didmiesčiuose irgi labai akivaizdžiai skiriasi, skiriasi beveik iki dviejų kartų, ypač tarp jaunimo. Tame Vyriausybės programos projekte apie tai yra kalbama, bet kalbama gana abstrakčiomis sąvokomis, tokiomis kaip verslumo skatinimas, investicijų pritraukimas. Norėčiau paklausti, kokie konkretūs pirmieji jūsų žingsniai būtų skirti tam, kad mažėtų šita regioninė takoskyra, kad nevirstume vieno miesto valstybe?

Šalia to, dar vienas klausimas, susijęs su Pietryčių Lietuva, Vilnija ar Vilniaus kraštu. Irgi žinome kultūrinės, informacinės tendencijas tame krašte, matome tam tikrą izoliaciją, kai kas tą procesą vadina valstybės valstybėje formavimusi, sociologinės apklausos rodo, kad...

PIRMININKAS. Jūsų laikas baigėsi.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Taip. Kokios priemonės bus skirtos Pietryčių Lietuvos problemai spręsti? Labai ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Kalbant apie regioninę politiką, jūs pats paminėjote, aš lygiai tą patį praėjusią savaitę čia stovėdamas sakiau, kad iš tiesų mes kenčiame ir dėl emigracijos, kuri susijusi su išvykimu į užsienį, ir dėl vidinės migracijos šalies viduje būtent į tuos regionus, kuriuos paminėjote. Tai yra natūralūs dalykai, nedarbo klausimai ir tam tikrų socialinių paslaugų gavimo klausimai gyvenant ne sostinėje. Ką jums dar kitaip įvardinti, kaip spręsti šituos klausimus, nedarbo problemą? Kaip jums kitaip įvardinti, kad norint, kad atsirastų darbo vietų savivaldybėse, reikia skatinti investuoti į atėjimą? Šiandien savivalda neturi iš esmės jokio intereso, kad pritrauktų tiek vietos, tiek užsienio investicijų. Mūsų programos projekte yra numatytos galimybės per tam tikrą mokestinę politiką nedidinant mokesčių ar mažinant, tiesiog per biudžeto skirstymą padaryti taip, kad savivaldybės būtų suinteresuotos, finansiškai motyvuotos ir turėtų grąžą nuo darbo vietų įkūrimo, verslo pritraukimo pačioje savivaldybėje.

Kitas momentas, jeigu mes iš tiesų norime turėti komfortabiliai gyvenantį žmogų provincijoje arba mažame miestelyje, jis turi turėti lygiai taip pat prieinamą sveikatos priežiūrą, sveikatos apsaugą, lygiai taip pat galimybę kokybiškai lavinti savo vaikus, kalbant apie vidurinę išsilavinimą, lygiai tokią pat galimybę leisti vaikus į popamokinę veiklą, vadinamuosius būrelius, arba ikimokyklinio ugdymo veiklą, lygiai taip pat mes kalbame, kad jis turi teisę, galimybę prieiti ir prie kultūros. Aš nesakau, kad turi būti kiekviename miestelyje po teatrą, bet galimybė dalyvauti kultūriniame gyvenime turi būti. Tai yra kompleksinės priemonės – visos, kurios galėtų stabdyti tą persiskirstymą. Lygiai taip pat ir klausimas, susijęs su gyvenamuoju būstu jaunoms šeimoms: ar mes vėlgi skatiname, ar norėtume paskatinti visiškai vienodai visoje Lietuvoje? Ar žiūrint į re-

gionus ieškoti sprendimo: gal ne palūkanas dengti, kurios yra mažos, gal kalbėti apie pradinį įnašą, bet tą irgi turime suteikti, nepasakyti, kad, žinote, važiuokite į Vilnių ir jūs tokiomis pat sąlygomis galėsite ten įsikurti.

Klausimas, kuris čia irgi dabar labai mistifikuojamas, diskutuojama dėl ministerijų arba atskirų agentūrų galimo perkėlimo į regionus. Tai jeigu mes sakome A, kad ten yra problema ir mes koku nors būdu ieškome paskatinti tų regionų tvarią plėtrą, bet kai yra bet kokia priemonė, svarstymas, sakome, kad ne, netinka, mes vis tiek viską koncentruojame Vilniuje, o ten ieškokime kokių nors kitokių būdų. Diskutuokime, ieškokime sprendimo, pirmiausia ekonomiškai pagrįsto ir logiško.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia K. Masiulis. O toliau būtų siūlymas klausti pagal frakcijas. Ruošiasi D. Kaminskas.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke, kad man leidote paklausti. Aš norėčiau paklausti, man atrodo, svarbaus klausimo. Jūsų ambicija apima įvairias, faktiškai visas problemas. Tačiau, matyt, ir mums, Seimo nariams, ir visuomenei būtų svarbu sužinoti, ką jūs manote: iš tų daugelio sričių ir problemų, kurias įvardinate, kas greičiausiai realizuotina ir lengviausiai realizuotina? Vis dėlto kas yra didžiausias iššūkis ir sunkiausiai įveikiama kliūtis, kuri jums kelia didžiausią galvos skausmą ir galbūt dar ne visai žinote atsakymą?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš tikrai manau, kad šiandien sunkiausia sritis, bet jinai turės būti greičiausiai realizuojama, tai yra socialinės atskirties ir skurdo mažinimas. Kad iš tiesų, ką aš ir minėjau, ekonomikos augimą pajustų kuo daugiau mūsų gyventojų, kad matytų tą socialinį, ekonominį teisingumą. Taip, tai yra didžiulis iššūkis, kadangi sistemos, kurios yra susijusios su šita sritimi, jeigu mes kalbėtume apie tą pačią socialinės apsaugos ir darbo sistemą, švietimą, sveikatą, tai yra tiesiogiai susiję dalykai ir tikrai jos inertiškos, ir imlios dideliems resursams, tiek finansiniams, tiek žmogiškiesiems. Daug kas šioje srityje bandė daryti pokyčius, bet ne visą laiką pavyk-davo. Iššūkis, kurį mes tikrai turime daryti, ir greitai, kalbant apie viešąjį sektorių... Aš manau, kad turime unikalią galimybę, gal kartoju – Valstybės tarnybos įstatymo, vadinamojo biudžetinių apmokėjimo įstatymo ir naujo Darbo kodekso nuostatų derinimas ir naujų teisinių reguliavimo formų įvedimas galėtų leisti pasižiūrėti, koku mes viešuoju sektoriumi disponuojame, kur funkcijos yra persidengusios, dubliuojančios, kur mes turime per daug resursų ir kaip galime padaryti viešąjį sektorių.

Vienas iš pagrindinių dalykų yra pasiekti vadinamąjį horizontalųjį ministerijų bendradarbiavimą. Jeigu pažiūrėjote mūsų rinkiminę programą ir Vyriausybės programą, tai bus atspindėta. Bus žiūrima per horizontalaus bendradarbiavimo prizmę. Nėra viena švietimo sistema kaip tokia išskirta, jinai susijusi ir su ekonomika, ir su žmogiškaisiais resursais, ir netgi su viešuoju valdymu. Tai apima horizontaliąsias priemones.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia D. Kaminskas. Ruošiasi G. Steponavičius.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis pretendentė, medikų bendruomenė laukia, ką daryti, ar tikėtis kokių nors teigiamų pokyčių artimiausioje perspektyvoje, ar planuoti emigruoti? Norėčiau išgirsti jūsų nuomonę, kokias jūs matote galimybes užtikrinti adekvatų sveikatos apsaugos sistemos finansavimą, nes pagal esamą situaciją esame ketvirtoje vietoje nuo galo tarp Europos Sąjungos šalių. Kokios galimybės artimiausioje perspektyvoje kelti medikų atlyginimus, ypač turiu omenyje slaugytojų neadekvačiai apgailėtinus atlyginimus, nere-tai lygius sanitarių? Jei nebus imamasi artimiausiu metu priemonių, regionuose greitai neliks kam slaugyti, nes jaunimas emigruos, o vidutinis slaugytojų amžius artėja link pensinio.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Jūs paminėjote pagal finansavimą. Pagal finansų lėšų imlumą sveikatos priežiūra, arba apsauga, yra viena iš didžiausių, nekalbant apie socialinę sferą. Galime paminėti, jeigu lygintume su Europos Sąjunga, kiek mes turime lovų ligoninėse pagal gyventojų skaičių, kiek mes turime gydytojų, tai atsakymas paprastas – viskas slypi pirmiausia pačioje sistemoje. Ar jinai efektyviai veikia? Ar resursai, kurie ten yra skiriami, milžiniški resursai, yra efektyviai panaudojami? Jeigu mes tikimės tik vieno – išlaikyti *status quo*, kalbant apie pačią struktūrą, ligoninių tinklą, paslaugų teikimo kokybę, gydymo įstaigų konkuravimą, ir tikimės, kad atsiras

biudžete kokių nors papildomų asignavimų nieko nekeičiant didinti atlyginimus, tikrai taip nebus. Todėl mes tą privalome spręsti lygiagrečiai: struktūrinės reformos, ko mes norime, kokios mes norime pirminės sveikatos priežiūros, koks yra santykis pirminės sveikatos priežiūros su antrinio, tretinio lygio gydymo įstaigomis, kiek mes turime iš tikrųjų turėti medikų, kaip ir minėjau, pagal skaičių lyg ir labai daug, bet jų kompetencijos ir ar siaura specializacija reikalinga, kiek mes galime sugeneruoti lėšų viduje ir, aišku, vėlgi ieškoti būdų ir galimybių, kaip papildomų lėšų skirti iš biudžeto. Šiandien pasakyti, iš kur mes paimsime, tikrai tokio atsakymo nėra ir negali būti, kalbant apie 2017 metų biudžetą. Mes čia ketvirtadienį turėsime galimybę dar kartą grįžti, po to jis bus grąžintas į Vyriausybę ir kažkiek koreguoti galimybė bus, bet dėl paties biudžeto formavimo, na, niekur nedingsi, mes negalėsime kardinalių pokyčių padaryti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia G. Steponavičius. Frakcijos vardu. Prašau.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Labai ačiū, gerbiamasis Seimo Pirmininke. Gerbiamasis kandidate, ačiū už jūsų atsakymus. Norėčiau grįžti prie mokesčių temos. Iš tiesų jūs įvardinote keletą principų, kuriais būtumėte linkę vadovautis. Nuskambėjo horizontalumo ir vertikalumo principai, aš bandau įsivaizduoti, kas gali būti horizontalu, bet gal galėtumėte pakomentuoti, kaip jūs suprantate vertikalumą – į viršų, į apačią?..

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Čia jūs turėtumėte...

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Mokesčių didinimo ar mažinimo linkme, būkite malonus, konkrečiai.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Jums šiaip turėtų patikti dėl to, kad vertikalus principas suponuoja ne tai, kad kuo daugiau uždirbi, tuo daugiau iš tavęs mokesčių valstybė ir paims. Mes matome, kad šitas vertikalus ir teisingumo principas turi irgi išlaikyti balansą. Negali būti nenustatytos ribos, nuo kurios kuo daugiau uždirbi, tuo daugiau ir privalai visą laiką vienodomis sąlygomis mokėti mokesčių.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi B. Matelis.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamasis premjere, aš vis dėlto norėčiau jūsų paklausti dėl viešojo sektoriaus reformos. Daugybė studijų, tiek verslo, tiek valstybinių studijų, rodo, kad viešasis sektorius maždaug yra tokio dydžio, kad Lietuvoje tarsi gyventų 5 mln. gyventojų. Realiai visą viešąjį sektorių, žiūrint ekonominio efektyvumo ir subalansuotumo, reikėtų mažinti faktiškai per pusę. Kokių pirmųjų žingsnių ketinate imtis ir, be abejo, per visą kadenciją? Aš tikiuosi, kad jūs ir dirbsite premjeru, kokie būtų žingsniai, kokie veiksmai siekiant rezultato? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Mes galime pasakyti šiandien, kiek reikia – per pusę, dviem trečdaliais, trečdaliu, ir diskutuoti, kuris skaičius yra teisingas. Iš esmės mes vėlgi turime remtis tomis funkcijomis, kurias šiandien atlieka viešasis sektorius. Aš dar kartą noriu pakartoti, kad mechaninis skaičiaus sugalvojimas nieko nesako, nieko nedaro, mes galime užsibrėžti tikslą ir tą padaryti, bet ar dėl to bus efektas? Kalbame apskritai apie viešojo sektoriaus pirmiausia funkcijų optimizavimą, išgryninimą, labai aiškų atskyrimą, ar tikrai šitas visas funkcijas turi viešasis sektorius daryti. Aš jau praeitą kartą prisistatymo kalboje paminėjau galimybę bendradarbiauti su nevyriausybinėmis organizacijomis. Ar tikrai tos funkcijos, kurios šiandien yra deleguotos valstybei, turi būti ir išlikti valstybei, ar negalime kalbėti apie labai svarbių funkcijų, kurios yra pagal prigimtį artimos savivaldai, delegavimą tenai? Ar tikrai šiandien mes nematome, o taip yra, dubliavimo ir konkurencijos tarp ministerijos atskirų padalinių? Ar tikrai nėra to? Tai yra įstaigų išlaikymas, ypač smulkių įstaigų išlaikymas, vien dėl to, kad tai susiję su konkrečios personalijos buvimu ir negalimu sujungimu dėl to, kad palies ką nors asmeniškai. Atlikę šiuos veiksmus, mes tikrai turėsime atsakymą.

Čia nereikia didžiulės mokslinės studijos. Reikia valios, sutarimo, o toksai bus, tai yra Vyriausybės kompetencija pirmiausia, ir tada mes galėsime kalbėti, kokį mes norime turėti viešąjį sektorių. Mes galime remtis pavyzdžiais Vakarų Europos valstybių, tą patį Singapūrą paminėti, kur laikoma, kad yra vienas iš efektyviausiai veikiančių viešųjų sektorių. Bet tai turi būti pagrįsta objektyviais kriterijais, o ne emocijomis arba populiariu pasakymu, kad visi valdininkai yra blogis ir jie nieko nedarba. Taip nėra. Bet jeigu mes norime efektyvios tarnybos arba viešojo sekto-

riaus, jis tikrai turi būti mažesnis, efektyvus, o darbuotojai turi būti motyvuoti į rezultatą, o ne dalyvavimą procese.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia B. Matelis. Ruošiasi A. Anušauskas.

B. MATELIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamasis kandidate, maždaug prieš savaitę buvo paskelbtas naujas pasaulinis korupcijos barometras ir jis, reikia pasakyti, Lietuvai yra gana įspūdingas, nes, kaip rodo tyrimas, korupcija per keletą metų Lietuvos policijoje sumažėjo net keturis kartus. Be jokios abejonės, kad tai yra ir jūsų, kaip buvusio generalinio policijos komisaro ir buvusio vidaus reikalų ministro, nuopelnas. Sakykite, ką reikėtų daryti, kad panašūs rezultatai būtų ir kitose viešojo gyvenimo srityse?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Grįžtant šiek tiek į istoriją, pirmiausia reikia pripažinti pačiai institucijai, ar jina turi problemą, ar ne. Tai yra sunku, tai nėra populiaru, tai labai nevienareikšmiškai priimama pačioje institucijoje, kaip čia dabar savo problemas kelsime? Bet yra pirmas žingsnis. Antras žingsnis – reikia turėti valios tai keisti. Jeigu manome, kad pakeisti gali tik vadovas, tai nėra tiesa. Turėtų pati bendruomenė, arba sektoriaus bendruomenė, apie kokią mes kalbėtume – sveikatos priežiūrą, žemėtvarką, policiją – suvokti, kad šitie pokyčiai neišvengiami. Ir tie žmonės, kurie iš tikrųjų buvo gyvenime įpratę elgtis kitaip, turi suvokti, kad toliau taip gyventi neįmanoma ir reikia sustoti. Dėl tų žmonių, kurie negali sustoti, yra baudžiamojo persekiojimo priemonės.

Faktas, kad tai turi būti neišvengiama ir bausmė už korupcinius nusikaltimus adekvati. Nebūtinai tai turi būti susiję su ilgais gyvenimo metais nelaisvėje, yra kitos atgrasinimo priemonės, susijusios su pritaikyta praktika – jei kyšis 100 eurų, bauda – 5 tūkst., teismas priimtų, arba dar didesnė ir kitokios proporcijos būtų. Turime suvokti, kad korupcija, arba kova su korupcija, tai nėra vien specialiųjų tarnybų uždavinys, tai yra pirmiausia pačios visuomenės suvokimas, kad tai yra žalinga, tai yra ydinga ir bendradarbiavimas su specialiosiomis tarnybomis...

Kitas momentas, kas mūsų programoje irgi atspindėta, negali būti skirstoma – čia maža korupcija, o čia didelė, nes mes dabar mažai turime resursų. Tegu po truputį vagia, kol pradės vogti atitinkamu mastu, kada pereis į stambios korupcijos lygmenį, todėl turime ieškoti mechanizmo ir esame pasiryžę stiprinti pirmiausia Specialiųjų tyrimų tarnybos gebėjimus, resursus ir galvoti, kas turėtų užsiimti ta vadinamąja smulkiaja korupcija arba kyšininkavimu. Ar tai turi būti universali ikiteisminio tyrimo institucija, policija, matyt, kad gali būti ir taip.

PIRMININKAS. Klausia A. Anušauskas. Ruošiasi E. Gentvilas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis premjere (be 30 minučių), buvote vidaus reikalų ministru, ir žinant ankstesnes jūsų preferencijas, matyt, natūralu bus daugiau domėtis ir šiais reikalais. Ar nesiimsite vairuoti ir Vidaus reikalų ministerijos iš premjero kėdės? Pagaliau Vidaus reikalų ministerijoje yra Valstybės tarnybos departamentas, daug ką reikia keisti valstybės valdymo srityje. Ar imsitės galbūt radikalesnių pasiūlymų persikirstydami kad ir savivaldybėms tokias funkcijas, kurias atlieka darbo birža, kurios naudingumo koeficientas, sprendžiant apie nedarbą, yra daugiau formalus negu realus, formalus darbas, susijęs su socialinės paramos sistema, kas yra savivaldybėse. Pagaliau Policijos departamentas. Ar bus pasisakoma už tolesnį policininkų skaičiaus mažinimą, taip sprendžiant jų atlyginimų didinimo problemą, kas vyksta?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Daug klausimų. Galbūt nuo darbo biržų. Iš tikrųjų, jeigu norime efektyvumo šitoje srityje, o tai neišvengiama, kalbant apie perkvalifikavimą, profesinį pasirengimą, savivalda yra arčiausiai, ji žino, kokių profesijų tame regione reikia, kaip galima iš tikrųjų perkvalifikuoti žmones, ir darbo biržos tikrai turi tuos įrankius. Taip, yra vienas iš svarstymų šitą sistemą tokiu būdu orientuoti ir pertvarkyti, deleguojant kuo daugiau galimybių savivaldai.

Dėl vairavimo. Iš tiesų, matyt, man taip jau sutampa gyvenime, tapus ministru, buvo nuogastavimų, kad ministras vairuos policiją. Nevairavau aš dvejus metus, nuoširdžiai sakau. Kur nuvažiavo policija, nuvairavo, yra dar vienas jūsų užduotas klausimas. Tai ne mano vairavimas, tai yra savarankiškas policijos funkcijų vykdymas. Aš manau, kad pokyčiai policijoje reikalingi. Ir šiandien tai, ką daro policija, iš tiesų nėra dėl noro tik daryti. Tai yra dėl to, kad norisi savo struktūrą ir veiklą optimizuoti.

Aš manau, kad esminis kelias, pagrindinis, yra teisingas. Bet vėlgi klausimas, kaip tai daroma nesant socialinio dialogo, nesant supratimo, paaiškinimo? Policija yra specifinė bendruomenė,

reikia tikrai ir du kartus, ir tris kartus policininkui pakartoti. Atrodo, tie žmonės stiprūs, tvirti, bet emocinis krūvis yra kitoks. Aš manau, kad socialinės partnerystės išnykimas policijoje yra didžiausia problema, dėl ko kilo pasipriešinimas reforma ir tokiu būdu bandoma spręsti. Ne pinigai ten buvo svarbiausia, žmonės sakė – nereikia mums to didesnio atlyginimo, tokiu būdu stumiamo.

Čia yra iššūkis naujam ministrui. O kandidatas į ministrus, kurį jūs pamatysite, tikrai garantuos tai, kad aš neturėsiu net menkiausio noro ir valios vairuoti. Taip, sritis labai svarbi, nes susisieja su mūsų visų saugumu, ir taip natūraliai bus mano domėjimosi sritis, bet ministrai renkami tokie, kad jie galėtų savarankiškai priimti sprendimus, nesidairyti kažkam į burną arba nebėgti už nugaros, kai reikės spręsti problemas. Tokios grėsmės tikrai nėra ir aš pareigų nesutapatinsiu. Tai yra praeitis gyvenimo etapas. Geras etapas, mano galva, bet praeitis.

PIRMININKAS. Klausia E. Gentvilas. Ruošiasi A. Širinskienė.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis Sauliau, aš mačiau, kaip jūs jautriai ir žmogiškai reagavote į mano pastabą. Aš turbūt irgi taip pat sureaguočiau į tokį suabejojimą priesaika. Aš tikrai atsiprašau, nes arba neteisingai pateikta, arba aš neteisingai interpretavau tai, ką aš mačiau televizijoje. Aš tikrai jums tikiu, kaip Lietuvos žmogumi, ir čia abejonių neturiu.

Mano klausimas. Man labai patiko V. Vingrienės pasakymas, kad jūs esate aštuntojo dešimtmečio kartos žmogus. O tai reiškia, kad jūs turite būti pats moderniausias premjeras, atsikratęs sovietmečio kompleksų, žvelgiantis į ateitį, į priekį. To labai norisi. Kaip jūs iš tos programos, kurios mes vis dar (natūralu) nematome, ką jūs galėtumėte išleisti ir pateikti mums kaip Lietuvos inovatyvumo perspektyvos modernizacijos dalykus? Kas ten turėtų atsirasti, kad tikrai Lietuva taptų moderni valstybė?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Jūs tikrai atrasite ir pamatysite kalbant apie inovacijas, naujas technologijas, mokslo, tyrimų sritį, tikrai tai pamatysite. Tikrai, manau, yra gana progresyvios ir racionalios nuostatos, susijusios su aplinkosauga. Aš manau, vėlgi mes čia galime diskutuoti, bet ir švietimo sistemoje esančios nuostatos taip pat gali būti priskirtos. Kultūros sritis, na, nebuvo nė vienoje Vyriausybės programoje, man atrodo, tokių ambicingų tikslų ir kultūros sureikšminimo, kaip bus šitos Vyriausybės programoje. Galbūt ne viskas yra priimtina jums pagal pažiūras, bet kalbant apie ekonomikos skatinimo priemones, apie inovacijų pritraukimą, darbo vietų pasiūlymus, gal jos bus iš tiesų (jos natūraliai turi būti) valstietiškos, socialdemokratinės, bet tai yra mūsų koalicinė programa. Jeigu jūs tikrai, gerbiamasis Eugenijau, norėsite ten rasti modernumo, nereikės jums su padidinauju stiklu ieškoti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia A. Širinskienė. Ruošiasi R. J. Dagys.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų mes demografinę situaciją Lietuvoje žinome ir ateityje mes rizikuojame prarasti tiek „Sodros“, tiek sveikatos sistemos stabilumą ir tvarumą, jeigu demografinė situacija išliks tokia, kokia yra. Kokie būtų jūsų prioritetai ir kokias jūs matytumėte spręstinas problemas visų pirma demografinės politikos srityje?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Matyt, vėl galima keletą problemų išskirti. Nebūsiu originalus, kalbėdamas apie gimstamumą. Tas faktas, kad pagal statistinį vidurkį, kiek šiandien vaikų turi viena šeima, t. y. 1,7 vaiko, mums negarantuoja normalios kartų kaitos, mes esame nykstanti tauta. Kelios – trys ar keturios Europos Sąjungos valstybės priartėja prie tos ribos, kuri leistų išgyventi kaip tautai, kad būtų galima pasiekti, šiuurkščiau sakant, virš dviejų, 2,1 vaiko kiekvienoje šeimoje. Todėl tai, kaip mes sugebėsime sudaryti sąlygas jaunoms šeimoms jaustis socialiai apsaugotoms, šeimoms, kurios galėtų neaukoti visos savo paros tik darbui ir matyti savo augančius vaikus tik perbėgant nuo antrojo ir trečiojo darbo... Ar mes sugebėsime jiems pasakyti, kad iš tiesų gimęs vaikas galės be problemų lankyti darželį, gauti tinkamą išsilavinimą ir t. t. Socialinis saugumas šiandien šeimas tikrai atgraso arba verčia abejoti dėl to, ar mes galime gimdyti, kas laukia mūsų vaikų. Socialiai atsakingos šeimos taip elgiasi ir šitą mentalitetą mes turime pakeisti ir sąmonėje, ir savo socialine politika.

Dėl iššūkių sveikatos apsaugai. Tai yra didelis iššūkis. Mes senėjame, mes dėl savo netinkamo gyvenimo būdo tikrai turime daug įvairiausių ligų. Tolima perspektyva. Ar mums pavyks tokią ambiciją turėti, iš tikrųjų pakeisti žmonių mentalitetą ir požiūrį į savo sveikatą. Pavyks ar

ne? Galime pažiūrėti, kas lankosi sporto klubuose. Jei pažiūrėtumėte, kiek žmonių ateidavo prieš penkerius šešerius metus ir dabar, pokytis bent jau miestuose džiugina.

Galimybė atsikratyti žalingų įpročių. Vėlgi ne kovoti, bet atsikratyti. Sugebėti, suteikti galimybę suvokti, kad tai yra žalinga, ir pakeisti gyvenimo būdą. Tai yra ilgalaikė perspektyva, kuri leis mažiau sunaudoti lėšų gydymui. Į tą mes irgi turime investuoti. Aišku, vienareikšmiškai mes turime suvokti ir tai. Tie, kas išvažiavo, mūsų žmonės išvažiavo ieškoti geresnio gyvenimo, mes turime dėti maksimalias pastangas, kur dar galime, kad jie sugrįžtų atgal.

Gal būsiu nepopuliarus, bet, matyt, daug šeimų jau yra nukirpusios tą grįžimo atgal tiltą. Ypač jei šeimos išvažiavo su vaikais. Bet jeigu mes sugebėsime čia kaip valstybė parodyti, kad jie yra ir reikalingi, ir laukiami, ir grįžę galės integruotis į švietimo sistemą, pirmiausia į darbo rinką, šansą turime ir jį turime išnaudoti. Mūsų milijonas yra ne Lietuva. Turime pavyzdžių, kur dviračių išradinėti nereikia. Paimkime tas valstybes, kurios susidūrė su šia problema, ir jų programas įvertinkime. Aš galbūt nesu šalininkas, kad turime daryti taip, kaip daro Izraelio valstybė, tikrai unikaliai, subtiliai, pakankamai *proaktyviai*, savo tautiečių susigrąžinimą, todėl numatyta parengti atskirą šiam klausimui skirtą programą, atskirą, su konkrečiomis priemonėmis, ką mes turime pasiekti, kad žmonės sugrįžtų ir, aišku, neišvažiuotų.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia R. J. Dagys. Ruošiasi S. Gentvilas.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis kandidate į premjerus, tikrai gerai atsakėte į kolegos E. Gentvilo klausimą apie prioritetus tarp šeimos ir pareigos. Tikiuosi, kad tai bus įgyvendinta ir jūsų Vyriausybės veikloje. Bet aš noriu pratęsti kolegės A. Širinskienės klausimą.

Virš šimto žmonių per dieną mes prarandame dėl demografijos ir emigracijos. Tai yra gaisras ir jį gesinti jau reikia dabar konkrečiai. Tas vanduo tai yra būsimas biudžetas, kuris jau dabar turės būti pakoreguotas, nes po metų ta kaina bus gerokai didesnė. Aš analizavau jūsų pasiūlymus ir supratau, kad tie pasiūlymai – tiek pensijos, tiek atlyginimų kėlimas, tiek socialinis būstas, tiek vaiko pinigai – artėja prie beveik 700–800 mln. eurų. Ar tie pokyčiai jau bus? Ar tai, ką jau darė mūsų kaimynai lenkai ir kitos Vidurio Europos valstybės prieš dvejus metus, mes dar atidėsime ateičiai? Ateities kaina bus dar didesni pinigai.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Aš manau, kad mes tikrai neturime tokio šanso ir galimybės atidėti ateičiai. Pokyčiai turi būti. Tas šiek tiek geresnio gyvenimo pajautimas turi pasijusti kalbant apie 2017 metus. Bet galbūt kieno nors lūkesčiai yra didesni ar mažesni. Vėlgi mes turime elgtis atsakingai. Negalime gyventi taip, kad dabar darome viską, kad pajustumė, bet kas bus po trejų, ketverių arba penkerių metų, palikime tiems spręsti. Todėl atsakingumo, protingumo balansas turi būti išlaikytas. Bet kad bus pajautimas, tikrai darau tokią prielaidą.

Dar daugiau. Aš manau, kad ta diskusija, iniciatyva, kalbant apie socialiai atsakingą verslą, jeigu mes sugebėsime sutarti dėl pagrindinio dalyko, ir galimą išipareigojimą bent 5 % didinti savo sektorių darbo užmokestį, taip pat yra socialiai atsakingo verslo iššūkis, atsakomybė, ir, manau, tai taip pat sudaro prielaidas tikėtis, kad tas pagerėjimas tikrai nebus atidėtas 2018 metams.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia S. Gentvilas, nes laikas baigiasi.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamasis pretendentė į Ministrus Pirmininkus, norėčiau paklausti jus apie *proaktyvią* Vyriausybę, kurią čia įvardinate, kad Vyriausybė bus *proaktyvi*. Bet šiandien, pasirinkdami jūsų kandidatūrą, mes pasirinksiame ir jūsų kabinetą, kurį jūs pateiksite Prezidentei. Mes neturėsime galimybės įvertinti tų asmenų, kurie pateks į kabinetą.

Klausimas jums dėl pastarųjų dviejų asmenų iš jūsų bendražygių, kurie buvo pozicionuojami ir buvo gana liberalūs. Šiuo atveju kalbu apie D. Šakalienę, S. Jakeliūną kaip potencialius ministrus. Pastarąją savaitę sužinojome, kad jie nebetaps ministrais. Gal galėtumėte paaiškinti priežastis, nes šitie žmonės kūrė programą, prisidėjo prie jos, o jūs kalbate apie žmones, kurie ateis iš šono, kurs visai naujus dalykus ir bus *proaktyvūs*? Dėkui.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Kai kurios pavardės, kurias jūs paminėjote, niekada nebuvo skelbiamos kaip galimi kandidatai arba šešėlinės Vyriausybės nariai. Aš tiesiog norėčiau laikytis to principo, ką ir sakiau: asmenys bus paminėti tada, kai jie turės būti paminėti.

Aš tik galiu labai atvirai pasakyti dėl kolegos Stasio. Tai, matyt, vis dėlto yra tam tikra Vyriausybės auka Seimui, nes, nėra ko slėpti, mes Biudžeto ir finansų komitete turime turėti tikrai

stiprų, profesionalų analitiką, kritiškai mąstantį žmogų, kuris, kaip paminėjo jūsų kolega ponas K. Glaveckas, tikrai sugeba sakyti ne. Manau, kad balansas šioje vietoje arba Seimo interesus mums, kaip Vyriausybei, irgi yra labai svarbu, kad ten būtų tinkama pozicija. Iš išorės pasikviesti į komitetą tikrai negaliu, bet surasti galimybę, alternatyvą, juo labiau kad mes tikrai sakėme, kad turime ne vieną kandidatą į vieną ar kitą poziciją, yra toks pasirinkimas. Manau, tikrai visi esame dėkingi Stasiui dėl to iššūkio, kurį jis šiandien priėmė. O darbas tarp Vyriausybės ir šio ypač svarbaus komiteto, žinant mūsų paskutinių šešių mėnesių bendradarbiavimą, leidžia daryti prielaidą, kad jis bus efektyvus, racionalus, ir tie pokyčiai, kurie buvo Vyriausybės programoje numatyti, bus įgyvendinti.

PIRMININKAS. Dėkojame kandidatui į premjerus.

Dėl balsavimo motyvų keturi – už, keturi – prieš. Pirmasis užsirašė J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamieji kolegos Seimo nariai, aš kviečiu pritarti Ministro Pirmininko kandidatūrai.

Gerbiamąjį S. Skvernelį turbūt visi Seimo nariai pažįstame iš jo ankstesnio darbo einant įvairias pareigas, kur jis tinkamai tarnavo valstybei. Man teko garbė ir galimybė kartu dirbti XVI Vyriausybėje. Iš tikrųjų pradėjome nemažai darbų suartindami kariuomenę ir vidaus reikalų sistemą. Manau, kad tai yra kokybinis žingsnis, todėl sveikinu ir tikiuosi, kad dalis tų darbų bus pratęsta ir XVII Vyriausybėje.

Ypač noriu kreiptis į kolegas konservatorius, kurie turi tam tikrų abejonių arba išsakė jas. Aš tiesiog jums padėsiu dar kartą primindamas, kad vieną iš didžiausių bėdų, į kurią atvedė būtent konservatorių Vyriausybė, tai yra krašto apsaugos sistemos nefinansavimą, mes, XVI Vyriausybė, sugebėjome iš dalies ištaisyti ir Lietuva tapo pirmo septintuko NATO nare skirdama lėšas krašto apsaugai. Iš kandidato į premjerus girdėjome labai aiškų patikinimą, kad tai ne pabaiga, kad greičiau, negu buvo pasirašytas politinių partijų sutarimas Seime, tai yra ne iki 2020 metų, o iki 2018 metų, bus pasiektas šis ribinis krašto apsaugos finansavimas, ir dar daugiau, kad tai ne riba. Esant poreikiui tas finansavimas bus atitinkamai didinamas. Manau, būdami Lietuvos patriotai, tikrai turėtumėte balsuoti už tokį premjerą. Kviečiu tą ir padaryti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Prieš – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Visas rinkimų periodas ir po S. Skvernelio pateikimo čia, Seime, man kelia visokiausių abejonių. Dėl paprastos priežasties. Balsuoti už žmogų – vienas dalykas. O teks galų gale tam žmogui įgyvendinti programą, kurioje atsiranda arba atsiras dalykų, kurie kels abejonių. Aš asmeniškai tikiu, kad S. Skvernelis gali tapti puikiu premjeru, ir tikrai naujos kartos premjeru, ir pavyzdžiu kitoms vyriausybėms, bet su viena sąlyga – jeigu jam nebus surištos rankos per programą ir jeigu jam partinė situacija nelems kitų dalykų. Tikrai labai linkėčiau išlaikyti tą savo savarankiškumą, kurį jis turi kaip žmogus, kaip politikas, nes programa, deja, suriš rankas. Nebent S. Skverneliui lemta pačiam parengti tokią programą, kokios jis nori.

Kitas dalykas. Šiandien aš išgirdau, kad neturėkime abejonių dėl pokyčių, kurių imsis ši Vyriausybė, pokyčiai būtini, todėl ši Vyriausybė imsis pokyčių. Aš ir neabejočiau, bet, gerbiamas Sauliau, mes matėme Vyriausybę kitą, ne jūsų, ji sąmoningai vengė kokių nors pokyčių, nors irgi sakė, kad reikia reformų, reikia, tačiau nieko nedarė. Todėl vėlgi čia netikrumas.

Ir dėl mokesčių. Suprantu, sąžiningas atsakymas. Sąžiningas atsakymas, už jį aš tik dar labiau jus, kaip žmogų ir politiką, noriu gerbti.

Ir dar vienas dalykas, kuris krenta į akis iš būsimos programos. Aš sakyčiau taip: rinkimų rezultatai valstiečiams, žaliesiems suteikė mandatą daugeliui permainų, tačiau nesuteikė mandato vietoje laisvės Lietuvos kurti draudimų Lietuvą. Tai tikrai norėtusi kuo mažiau draudimų jūsų veikloje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Už pasisakys P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Prieš 26 metus Lietuvos žmonės siekė istorinio teisingumo. Tą istorinį iššūkį garbingai priėmė tuometinė atkuriamoji Lietuvos Aukščiausioji Taryba. Šiandien Lietuvos žmonės siekia socialinio teisingumo. Lietuvos žmonės nori teisingos valstybės jų atžvilgiu. Ar mes esame pasiruošę priimti šį istorinį iššūkį, parodys ir šios dienos balsavimas. Aš sutinku, kad

galbūt ne visiems Seimo nariams aiški veiklos programa, galbūt ne visiems tinkama yra S. Skvernelio kandidatūra, bet parodykite man šioje salėje idealų žmogų. (*Balsai salėje*) Tai daug ką pasakytų ir man šiuo atveju gal padėtų greičiau apsispręsti. Mes turime tą pasirinkimą žmonių, kurie balsavo už Tautos atstovybę, Seimo suformavimą. Šiandien tai yra vienas iš geriausių kandidatų. Jam netrūksta to ryžto, jam, svarbiausia, netrūksta tikėjimo Lietuva, tikėjimo Lietuvos žmonėmis. Aš manau, kad atėjo laikas peržengti per partines, politines ambicijas, atėjo laikas išrinkti tą žmogų, kuris ne skaldytų, o vienytų. Toks žmogus yra S. Skvernelis, todėl aš kviečiu už jį balsuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, taip jau įprasta, kad tvirtinant premjerą visi stengiasi labai girti ir sakyti daug ditirambų. Aš gal tą dalį praleisiu, čia jau viskas buvo pasakyta, man jį teko skirti ir į generalinius komisarų.

Noriu pasakyti iš savo patirties būnant premjeru. Aš S. Skverneliui duosiu vieną patarimą. Patarimas yra paprastas: visą laiką sau kartokite: apsaugok mane nuo tų, kurie gieda liaupses, o su tais, kurie konstruktyviai kritikuoja, aš pats rasiu, kaip sutarti. Iš tikrųjų šiandien aš negaliu balsuoti už S. Skvernelį, nors tikrai gerai jį pažįstu ir vertinu kaip žmogų, jau sakiau, ir už humorą, ir už kitus dalykus, bet aš ir šiandien taip ir neišgirdau, be žodžio „pokyčiai“, kokie tie pokyčiai realiai bus.

Visai neseniai matėme Jungtinių Amerikos Valstijų prezidento rinkimus. D. Trampas dar prieš rinkimus garsiajame Getisburgo mieste perskaitė kalbą, kuria labai aiškiai pasakė, ką per pirmas šimtą dienų jis konkrečiai padarys, galima vardyti tuos labai konkrečius punktus.

Gerbiamas kolega, aš iš tikrųjų to neišgirdau, to nejaučiu, kad jūs tai žinote, todėl tikrai negaliu balsuoti. Aš visiškai pritariu R. Karbauskui, kuris sakė, kad Lietuva atsidūrė tokioje situacijoje, kad nėra laiko, reikia daryti pokyčius. Bet ar tikrai jūs ir jūsų komanda esate pasiruošę tiems pokyčiams? Lietuvos tikrai laukia didžiuliai iššūkiai. Visų pirma, norint kovoti su skurdu, reikia garantuoti, kad ekonomika augtų daug sparčiau, negu augo per paskutinius keletą metų, kad tas augimas tolygiai pasiskirstytų. Bet tam reikia suprasti, kad iš tikrųjų reikia turėti ambicingą tikslą ir ambicingą planą, nes ekonomika pati savaime toliau neaugo. Baigiasi konvergencijos laikotarpis ir šiuo atveju, deja, aš nematau, kad tokie ambicingi planai ir ambicinga komanda būtų matoma, todėl dar kartą kartoju tai, ką sakė kolega R. Karbauskis, tuos pačius žodžius, kad tiems Seimo nariams, kurie yra pasiruošę balsuoti už S. Skvernelį, siūlyčiau gerai pagalvoti, nes nejaučiama, kad iš tikrųjų tie pokyčiai bus realizuoti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Už kalbės V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū, Pirmininke. Atsiliepiu į kolegos A. Kubiliaus kalbą apie D. Trampo rinkimus, prezidentinius rinkimus Valstijose. Turbūt dabar visi matome, kad vienas būsimas išrinkto prezidento prioritetų yra santykiai Rusija, su V. Putinu. Vienas pirmųjų kontaktų buvo D. Trampo skambutis V. Putinui. A. Kubilius būtų geras ryšininkas čia, Lietuvoje, geri santykiai jų žinomi, matyt, gali susiformuoti puiki sąjunga, tai A. Kubilius labai tiktų būti jų tarpininku ir ryšininku.

Kalbėdamas apie S. Skvernelį, kiek jį pažįstu, norėčiau pasakyti, kad tai yra savarankiškas, kompetentingas, atsakingas, sąžiningas ir be galo darbštus žmogus. Dar politiniuose debatuose turbūt jūs visi matėte, kad buvo daug sudėtingų klausimų, situacijų, ir dabar įvairių interviu, kuriuos jis davė būdamas kandidatu į premjerus, metu jį bandė ir į kampa įvaryti visaip, bet jo žaibiška reakcija ir teisingi sprendimai rodo jo aštrų protą ir gebėjimą rasti išeitį iš visų sudėtingų situacijų. O patirtis, be abejo, jis jos įgaus kiekvieną dieną ir su visais klausimais, kilsiančiais ateityje, jis puikiai susitvarkys ir juos išspręs. Jis tikrai žino visas valstybės problemas ir kelius, kaip jas spręsti. Ir savo kalboje, ir atsakymuose jis tai išdėstė labai aiškiai, suprantamai ir įtikinamai. Man atrodo, be reikalo nuogaustaujama dėl jo savarankiškumo, tai turbūt dėl to, kad nėra kaip ieškoti kitų jo trūkumų, silpnų vietų, todėl bandoma kritikuoti, kad jis nebus savarankiškas. Manau, jis tikrai bus savarankiškas ir tikrai sugebės spręsti visus klausimus Vyriausybėje.

PIRMININKAS. Ačiū.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). O apie partijas...

PIRMININKAS. Ačiū. Laikas.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Dabar kai kurios partijos jau bando savintis S. Skvernelį, kad tai mūsų, kad mes jį iškėlėme į vienas ar kitas pareigas, tai rodo, kad jūs patys jį taip pat gerbėte, pritarėte ir žinote, koks jis yra puikus žmogus.

PIRMININKAS. Ačiū, ačiū.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Siūlau balsuoti už Saulių ir patvirtinti jį Ministro Pirmininko pareigoms. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Prieš kalbės A. Matulas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Sauliau, turbūt paskutinį kartą taip kreipiuosi, po to reikės kreiptis – Ministre Pirmininke! Man teko su jumis nemažai bendrauti, bendradarbiauti sprendžiant Pasvalio policijos pastato klausimą, netgi esu gavęs iš jūsų, kaip iš generalinio komisaro, apdovanojimą. Išties mane džiugina jūsų konkretumas, darbštumas ir požiūris, ypač į sveiką gyvenimą, jūsų daugumos ryžtas kovoti už blaivesnę Lietuvą, nes neretai mes (praeitame Seime) su R. Baškienė būdavome tik dviese, kitiems tekdavo įrodinėti. Dabar, atrodo, bus atvirkščiai. Iš esmės aš tikiu jumis, bet nelabai tikiu kai kuriais jūsų aplinkos žmonėmis, nes kai pamačiau, kaip buvo formuojama komitetų vadovybė, kai buvo keliami ne dalykiniai reikalavimai, bet lojalumo, ir kai buvo keliamos sąlygos, kad ir mūsų frakcijai, jeigu balsuosite už premjerą, tada mes jums duosime tuos ir tuos postus, tai išties daugiau kvepia poveikiu prekyba negu dalykiškumu. Šiandien, aišku, kaip rezultatą mes turime kai kurių komitetų labai profesionalią vadovybę. Aš tikrai prieš jus nebalsuosiu, todėl noriu palinkėti jums dalykiškumo ir, aišku, stebėti savo aplinką, ir, kaip ir rinkimuose, išlikti šitos daugumos lyderiu. Sėkmės jums!

PIRMININKAS. Dėkojame. Už kalbą P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiami Seimo nariai, gerbiamas premjere, gerbiama valdančioji dauguma. Prieš jus didelis uždavinys ir jūs turite išminties semtis iš praeities. Tik vienybėje yra stiprybė. Jeigu būsite darnūs ir vieningi, jūs nuveiksite didelius darbus. Jau čia buvo kalbama apie šluotą. Prisiminkime irgi pasakojimą, kaip tėvas vaikams liepė sulaužyti šluotą ir jie jos nesulaužė. Tėvas ją atrišo, paėmė atskirai kiekvieną virbelį ir sulaužė. Aš siūlau, kad... Pirmiausia jus opozicija ir ne tik opozicija – įvairios suinteresuotos grupuotės stengsis atrišti, sulaužyti po vieną taip, kad šitos šluotos neliktų. Tai yra praeitų, užpraeitų seimų praeitis. Todėl linkiu nuveikti daug darbų Lietuvai būnant vieningiems. Nei Vyriausybė, nei Seimas neturėtų siekti lyderystės. Turėtų siekti bendrų darbų mūsų valstybei. To jums ir linkiu. Daugelio darbų nenuveikė praeitos vyriausybės, o jūs, būdami vieningi, tikiuosi, kad tuos darbus, savo programos nuostatas tikrai įgyvendinsite. Dar kartą sėkmės jums!

PIRMININKAS. Dėkojame. Prieš kalbą Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Nieko asmeniškai prieš gerbiamą Saulių, tačiau norėčiau pasakyti, kad nei pirmoje, nei antroje kalboje pretendentas nepaminėjo to, kas, manau, yra labai svarbu mūsų geopolitinei situacijai, tai yra Jungtinių Amerikos Valstijų. Jūs paminėjote tikrai prezidentą B. Obamą, kuris baigė kadenciją. Žinant istoriją jūsų atstovaujamos politinės jėgos, kuri iš esmės buvo priešakyje įvairių antiamerikietišκών akcijų, ar tai būtų skalūnai, ar tai būtų atomas, ar tai būtų transatlantinė prekybos sutartis, kurios nuostatų atspindžiai yra net ir jūsų programos projekte, kur pirmą kartą gyvenime kaip diplomatas matau labai atsargią poziciją dėl šios sutarties, matau įvardintas vienaip ar kitaip neigiamas pasekmės Lietuvos ūkiui. Tarptautinių ekspertų nuomone, ši sutartis geriausiai atsilieptų būtent Lietuvai. Matydamas šią tendenciją, abejoju, ar šita dauguma prisidės prie transatlantinių santykių, nekalbant apie kalbų žinojimą, kuris niekaip nepakinta. Taigi siūlau nepalaikyti kandidatūros.

PIRMININKAS. Dėkojame. Keturi už, keturi prieš kalbėjo. Diskusijos baigtos.

Pereiname prie balsavimo už pateiktą projektą. Dėl šio projekto yra gautos Teisės departamento redakcinės pastabos. Ar galiu prašyti pritarimo bendru sutarimu? Ačiū. Tuomet turime balsuoti dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros. Prašome balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 127. Balsavo už 90, prieš – 4, susilaikė 33. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, tikrai nuoširdžiai dėkoju visų vardu už suteiktą didžiulę atsakomybę ir pareigą, pirmiausia tai vertinu taip, ir pasitikėjimą. Darysime viską, kad bendras darbas būtų skirtas išskirtinai mūsų valstybės ir jos žmonių labui. Labai jums ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, tęsiame posėdį. Posėdžio pirmininkas toliau bus Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Nekrošius.

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Sveiki, Seimo nariai. Toliau tęsiame darbotvarkę. Mes svarstome trečią klausimą.

12.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-21(2) (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-21. Pranešėja – R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamieji Seimo nariai, gerbiamas posėdžio pirmininke, noriu tiesiog informuoti, kad yra parengtas antrasis šio Seimo nutarimo projektas. Seniūnų sueiga iš naujo patvirtino kvotas įvertindama ir Teisės departamento išvadą, kurios prašėme ir dėl ko mes darėme svarstymo pertrauką. Liberalų sąjūdžiui skiriama kvota ir sukeičiant Biudžeto ir finansų komitete pirmininko pavaduotoju, o kvota Lietuvos lenkų rinkimų akcijai-Krikščioniškų šeimų sąjungai skiriama Žmogaus teisių komitete. Tokie buvo Seniūnų sueigos kvotų paskirstymo principai.

PIRMININKAS. Toliau tęsiame diskusijas. Kviečiu A. Kubilių.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš tik du sakinius noriu pasakyti. Pirmas sakinyss, kokią išvadą turi padaryti valdantieji, tai yra tai, kad kai opozicija išsako kritines pastabas dėl Statuto, tai žinokite, kad opozicija yra teisi, ir tada nereikėtų tiek laiko vilkinti, jau praeitą savaitę būtume šitas problemas išsprendę.

Antras dalykas, aš turiu pareikšti labai didelį susirūpinimą (nežinau, ar V. Rinkevičius dabar klausosi mano kalbos) dėl to, kad šiandien iš ryto mes netikėtai staiga buvome priversti balsuoti dėl to, kad V. Rinkevičius jau nebėra Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininku, ir naujuoju pirmininku buvo paskirtas S. Jakeliūnas. Jeigu tai yra tie pokyčiai, apie kuriuos tiek kalba valdantieji, kai per savaitę yra pakeičiamas pirmininkas, tai aš turiu pareikšti didelį susirūpinimą. Noriu padėkoti V. Rinkevičiui už savaitę pirmininkavimo mūsų komitetui. Raginčiau daugiau tokių komitetų vadovybės pokyčių nedaryti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Toliau kviečiame M. Majauską.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, pirmininke. Aš tris sakinius. Iš tikrųjų pasveikinsiu tuos pokyčius, nes, mano supratimu, buvo labai teisingai padaryta keičiant ne tik Biudžeto ir finansų komiteto pavaduotoją, bet ir skiriant naują pirmininką. Iš tikrųjų komitetas yra labai svarbus, laukia labai rimti iššūkiai. Matome, kokį paveldą turime dabar teikiamo 2017 metų biudžeto, matome, kokias išvadas yra pateikę Lietuvos bankas, Valstybės kontrolė, Europos Komisija. Tikrai laukia labai rimti iššūkiai. Manau, kad tokio rimto profesionalo skyrimas į šias labai atsakingas pareigas yra tikrai labai svarbus ir teisingas sprendimas. Aš sveikinu naują pirmininką ir kviečiu, kaip sakyti, pirma palaikyti, o pirmininką labai atsakingai imtis tų pareigų.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kitas į tribūną kviečiamas N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Norėjau pasidžiaugti, kad mes pereiname prie Vakarų politikos tradicijų, kad yra dalykų, kurie Statute aiškiai neaptarti arba nebūtinai sutarti kategoriškai, tačiau valdančioji dauguma elgiasi džentelmeniškai. Šiuo atveju valstiečių vadovaujama koalicija elgiasi labai džentelmeniškai, tęsia A. Kubiliaus pradėtą džentelmeniško elgesio veiklą, t. y. Audito komiteto pirmininką be ginčų atiduoda opozicijai. Tuo aš noriu tikrai labai pasidžiaugti. Labai džiau-

giuosi, kad aš esu Valstiečių frakcijoje, būtent dėl to. Štai, labai džiaugiuosi, kad Tėvynės sąjunga pasiūlė į Audito komiteto pirmininkus I. Šimonytę. Iš to, ką aš girdėjau pačiose pirmose jos kalbose ir pirmuose pasitarimuose, aš nė kiek neabejoju, kad vieną iš pačių baisiausių korupcijos židinių Lietuvoje, t. y. vidaus sandorius, mes kartu, valdantieji ir opozicija, bendru sutarimu panaikinsime. Tai dėl to tikrai labai džiaugiuosi ir dėkoju visiems.

PIRMININKAS. Ačiū. Matau, V. Alekna norėtų replikuoti arba pasisakyti dėl vedimo tvarkos.

V. ALEKNA (LSF). Ačiū už galimybę pasisakyti. Iš tikrųjų norėčiau pasveikinti naują Ministrą Pirmininką ir pasakyti, kad suklydau balsuodamas – vis dėlto mano balsas buvo „susilaikyti“. Ar galima dar pakeisti?

PIRMININKAS. Protokole bus įrašyta. Toliau kviečiame į tribūną R. Baškienę.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, na, ištis dar kelias minutes norėčiau atimti jūsų laiko, nes klausimas svarbus, ir aš lyg ir pasiteisindama noriu atsiprašyti Biudžeto ir finansų komiteto, Žmogaus teisių komiteto narių, kadangi jums teko rinktis dar vieną kartą į posėdį, dar kartą rinkti pavaduotojus. Iš tikrųjų tokiame sprendimui... Visi sakėme, kad reikia padaryti pertrauką svarstymo stadijoje, išgirsti, įsigilinti, nes buvo pasiūlymas pavaduotoju rinkti Lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos atstovą.

Aš noriu atkreipti dėmesį į praėjusios kadencijos mūsų Seimo darbą. Audito komitetas. Kam gi tada priklausė ir kas vadovavo Audito komitetui? Vadovavo valdančiosios daugumos atstovai. Tada kažkodėl nei opozicijai, nei niekam kitam Statuto 46 straipsnio 6 dalis neužkliuvo, mes kalbėdavome apie tai, bet... (*Balsai salėje*) Todėl, gerbiamieji, iš tikrųjų labai dėkoju jums už pastabas ir argumentus. Mes labai sureagavome ir išsprendėme problemą, kuri iš tikrųjų pati svarbiausia, kad mūsų darbas čia, Seime, būtų sklandus, racionalus ir mes visi vieni kitus girdėtume.

Formuojant komitetus aš labai dėkoju, kad jūs atkreipėte dėmesį į kompetenciją kiekvieno jūsų kolegos. Aišku, galbūt nepavyko visus atitinkamai sudėti į tą komitetą, paskirti tą komitetą, kurio labiausiai jiems norėjosi, tačiau iš principo labai stengėmės būti labai labai dėmesingi. Aš vėlgi noriu pasakyti, jeigu kvota ta, kuri kaip proporcingumo principas galiojo vienai ar kitai frakcijai pagal jos narių skaičių, mes buvome dėmesingi ir sakėme, kad Ekonomikos komiteto kvota – štai Tėvynės sąjungai, tik buvo du, o mes suradome galimybę perskirstydami, susitardami, rasdami kompromisus skirti keturis žmones. Tas pats su Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetu, su Užsienio reikalų komitetu. Aš manau, tą darysime ir ateityje.

Kiekviena kadencija, kiekviena nauja kadencija turi tą pačią problemą, kol sudėliojami komitetai ir komisijos, ir gyvena tuo pačiu rūpesčiu. Todėl ir toliau laikysimės pagarbos opozicijai, pagarbos vieni kitiems. Aš manau, tikrai mums pavyks sėkmingai išspręsti visas problemas ir ne tik komitetus, bet ir delegacijas, ir komisijas paskirstyti teisingai, kad Seimas dirbtų sklandžiai ir su telktai. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dėl motyvų vienas – už, vienas – prieš. N. Puteikis – už.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Dar norėjau pasidžiaugti. Be tos aplinkybės, kad Valstiečių frakcija perduoda Audito komitetą opozicijai, norėjau pasidžiaugti pačia Audito komiteto sudėtimi. Man atrodo, nepersūdysiu pasakydamas, kad pirmą kartą seimų istorijoje nuo tada, kai egzistuoja Audito komitetas, frakcijos pasiuntė ten geriausius, principingiausius ir kiečiausius atstovus, pavyzdžiui, R. Budbergytę iš socialdemokratų, be I. Šimonytės, A. Bilotaitę. Kiek aš su visomis šitomis moterimis ir kitais komiteto nariais esu pažįstamas, aš neabejoju, kad tai yra drąsūs, principingi, sąžiningi žmonės, ko labai iki šiol trūko Audito komitete. Aš tikiu, kad Audito komitetas pagal tokią sudėtį pirmą kartą taps tuo, kuo ir turi būti, tai yra trečiu po Biudžeto ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetų pagal svarbą komitetu. Ir linkiu visiems, ir dėkoju frakcijų vadovams ir frakcijų nariams, kurie sutiko eiti į Audito komitetą. Tikiu, kad mes būsimė flagmanas Seime kovos su korupcija, pagrindinis kovotojų židinys, ir pasieksime tai, ko iki šiol nepavyko ankstesniems Audito komitetams pasiekti, t. y. sutramdyti tą baisią korupciją Lietuvoje.

PIRMININKAS. Dėkojame. Prieš – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia nėra galimybių užsirašyti kaip nors per vidurį, tai aš nesu kategoriškai prieš teikiamą nutarimą. Norėčiau pasidžiaugti tuo, kad formuojant ne vieną

komiteto vadovybę tikrai yra rastas geras sprendimas, paskirti žmonės reikiamos kompetencijos ir geri profesionalai. Čia būtų galima paminėti ir Ekonomikos komitetą, ir Teisės ir teisėtvarkos komitetą, Kaimo reikalų komitetą ir daugiau tokių rasime. Priešingai negu kolega Andrius, aš pasidžiaugčiau ir Biudžeto ir finansų komiteto vadovybės pokyčiais profesionalumo linkme, ir žinoma, tuo aspektu, kad buvo atsižvelgta į opozicijos pastabas dėl nesutikimo su Seimo statutu.

Na, bet yra vietų, kur lieka dar šiek tiek nuosėdų ir lieka neišnaudotų galimybių. Manau, kad galėjome pasiekti geresnį solidarumą formuodami Užsienio reikalų komiteto vadovybę, skirdami vieną iš pozicijų ir opozicijos atstovui. Galėjome atsakingiau formuoti Sveikatos reikalų komiteto vadovybę, žinodami, kad tarp mūsų yra daug patyrusių medikų. Jeigu jau pirmininko nenorėjome skirti iš tos bendruomenės, tai mes siūlėme į pavaduotojo pareigas kompetentingą žmogų A. Matulą. Manau, kad liko neišnaudotos kai kurių Seimo narių galimybės formuojant Žmogaus teisių komiteto vadovybę, kai tarp mūsų yra patyrusi profesionalė D. Šakalienė, tai nežinau, kodėl reikėjo būtinai skirti kolegą Valerijų, kuris galbūt tik viena žmogaus teise yra aktyviai pasinaudojęs, tai dažnai keisti partijas. Bet tai gal nėra svarbiausia žmogaus teisė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pereiname prie balsavimo. Kas už tai, kad pritartume po svarstymo, balsuojate už, prieš arba susilaikote. (*Balsai salėje*)

Dėkoju. Balsavo 129: už – 119, prieš – 1, susilaikė 9. (*Šurmulys salėje*)

Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Norinčių pasisakyti yra? Priimtas. 2 straipsnis. Priimtas. 3 straipsnis. Priimtas. 4 straipsnis. Priimtas. 5 straipsnis. Priimtas. 6 straipsnis. Priimtas. 7 straipsnis. Priimtas. 8 straipsnis. Priimtas. 9 straipsnis. Priimtas. 10 straipsnis. Priimtas. 11 straipsnis. Priimtas. 12 straipsnis. Priimtas. 13 straipsnis. Priimtas. 14 straipsnis. Priimtas. (*Balsai salėje*) Matau, kad užsirašė E. Gentvilas ir A. Kubilius, norėčiau suteikti žodį E. Gentvilui. (*Balsai salėje*) Atsiprašau. (*Balsai salėje*) 14 straipsnis. Priimtas. 15 straipsnis. Priimtas. 16 straipsnis. Priimtas. 17 straipsnis. Priimtas. 18 straipsnis. Priimtas. 19 straipsnis. (*Balsai salėje*)

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš dėl 20 straipsnio norėjau, bet...

PIRMININKAS. 19 straipsnis...

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš noriu pasakyti iš tikrųjų dėl Sveikatos reikalų komiteto vadovybės. Mano įsitikinimu, iš tiesų du dalykai. Vienas, realiai trūksta mediko praktiką turinčių žmonių, tokių kaip A. Matulas, ar, kiek aš suprantu, yra ir daugiau komitete panašią praktiką turinčių žmonių. Šalia to dar norėčiau pasisakyti prieš 20 straipsnį, konkrečiai dėl R. Žemaitaičio, nes jo patirtis sveikatos apsaugoje, mano manymu, iš tikrųjų yra visiškai menka, ir dar daugiau – dabar, balsuojant dėl premjero, frakcija „Tvarka ir teisingumas“ parodė labai aiškiai, kad jie nėra opozicijoje. Vertinkime faktinę padėtį, jie paneigė savo prieš tai deklaruotus žodžius, todėl aš siūlau balsuoti prieš R. Žemaitaičio skyrimą Sveikatos reikalų komiteto pirmininko pavaduotoju.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dar grįžtame dėl 19 straipsnio. Pritariame ar ne?

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Galime pritarti.

PIRMININKAS. Pritariame. Tada balsuojame dėl 20 straipsnio. (*Balsai salėje*) P. Urbšys norėtų pasisakyti. Prašom.

P. URBŠYS (LVŽSF). Aš norėjau pasisakyti už A. Širinskienės... (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKAS. Priėmė.

P. URBŠYS (LVŽSF). Jau priėmė? Gerai, nekalbėsiu.

PIRMININKAS. Seimo nariai, dėmesio! Balsuojame dėl 20 straipsnio.

Balsavo 134 Seimo nariai: už – 104, prieš – 21, susilaikė 9. 20 straipsnį skelbiu priimtą.

21 straipsnis. Už. 22 straipsnis. Už. 23 straipsnis. Už. 24 straipsnis. Priimtas. 25 straipsnis. (*Balsai salėje*) Dėl 25 straipsnio norėtų pasisakyti A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, mes čia dabar svarstome Užsienio reikalų komiteto vadovybę. Konkrečiai 25 straipsnis yra dėl komiteto pirmininko. Siūlomas yra J. Bernatonis. Aš nieko prieš J. Bernatonį, bet aš prieš bendrą konstrukciją, kad pirmininkas ir pavaduotojas yra iš valdančiosios koalicijos. Tai visos mūsų kalbos apie tai, kad užsienio politikoje reikia siekti konsensuso, tuo tikslu priimtos rezoliucijos apie konsensumą ir apie tęstinumą, iš tikrųjų šiuo sprendimu yra paneigiama. Aš siūlau balsuoti ir prieš 25 straipsnį, kuriuo yra siūloma J. Bernatonį

tvirtinti komiteto pirmininku, ir prieš 26 straipsnį, kuriuo siūloma E. Vareikį tvirtinti pavaduotoju. Iš tikrųjų nepamenu istorijoje, kad būtų buvęs toks atvejis, kad Užsienio reikalų komiteto ir pirmininko, ir pavaduotojo postą, nustumdami šiuurškščiausiu būdu opoziciją, pasiimtų du valdančiosios koalicijos atstovai. Šitą dalyką mes iš tikrųjų turėsime vertinti kaip labai aiškų pasakymą, kad jokio konsensuso, jokių paieškų bendro sutarimo esant visoms geopolitinėms grėsmėms valdančioji koalicija toliau neplanuoja ieškoti. Siūlau balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už – G. Kirkilas.

G. KIRKILAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega Andriau, na, jūs čia tokius labai pavojingus pareiškimus darote esant sudėtingai geopolitinei situacijai. Buvo visko šiame parlamente, be to, opozicija turi pozicijas Europos reikalų komiteto vadovybėje, jūs konkrečiai esate pavaduotojas, yra kitų formatų, kur mes sutarėme, aš manau, kad yra ir parlamentinės draugystės grupės, manyčiau, kad šiuo atveju yra tokios koalicijos proporcijos. Be to, aš taip įtariu, kad jūs kažkokias smulkias sąskaitas su E. Vareikiu čia suvedate, nes jis buvęs jūsų narys. Manyčiau, kad nekorektiška. Siūlau pritarti 25 straipsniui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu balsuoti dėl 25 straipsnio.

Balsavo 131 Seimo narys: už – 88, prieš – 16, susilaikė 27. 25 straipsnis priimtas.

Toliau. 26 straipsnis. Prieštaraujančių nėra? Priimtas. (*Balsai salėje*) 26 straipsnis. (*Balsai salėje*: „Balsuojame.“) Balsuojame. Balsavo 127 Seimo nariai: už – 90, prieš – 8, susilaikė 29. 26 straipsnis priimtas.

Dėl 27 straipsnio prieštaraujančių nėra. Priimtas. 28 straipsnis. Priimtas. 29 straipsnis. Priimtas. 30 straipsnis. Priimtas. 31 straipsnis. Priimtas.

Motyvai dėl viso. Už – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Pritariu naujai šio nutarimo redakcijai ir kviečiu visus palaikyti. Nebūtų tos trinties dėl Biudžeto ir finansų ir Žmogaus teisių komitetų dėlionių, jeigu būtume iš anksto su Liberalų sąjūdžiu taręsi, kalbėjęsi ir būtų įvykęs konstruktyvus dialogas. Bet mes suprantame, kodėl taip neįvyko, nes Liberalų sąjūdžio frakciją įsivaikino Konservatorių frakcija. Ir jie kaip tikri globėjai ar rūpintojai stengiasi bet kokia kaina, net prievarta į koaliciją kviečiasi, nerimauja dėl komitetų ir postų, ir net aukoja savo vertybes. Visas tas dalykiškumas, konstruktyvumas ir teisingumas taip ir atrodo. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš – I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, pradžioje, kai buvo valdančiosios daugumos deklaruojama, kad visur bus profesionalai, tiek Vyriausybėje, tiek komitetų vadovai, tikrai labai džiaugiausi tuo, ir didžioji dauguma komitetų iš tikrųjų kompetentingi žmonės, tiek iš valdančiosios daugumos, tiek iš opozicijos. Tačiau esu labai nusivylusi dviem komitetais, ypač Sveikatos reikalų komitetu. Todėl, kad, žinote, kada pirmininko ir pavaduotojo kompetencija žemiau kritikos, ypač pavaduotojo, kuris mano, kad sveikatos apsaugos politika grindžiama dviem teisės aktais, tai yra Konstitucija, tai taip, o kitas aktas yra Civilinis kodeksas. Tikrai siūlyčiau, bent jau tapus pavaduotoju, pasiskaityti, kokie teisės aktai per nepriklausomybės metus yra specifiniai, šitoje srityje sukurti, pradedant nuo Sveikatos sistemos įstatymo iki Sveikatos priežiūros įstaigų ir visų kitų įstatymų, kuriais šiandien vadovaujasi visos sveikatos priežiūros įstaigos ir derina su Pacientų teisių ir žalos atlyginimo įstatymu. Valdančiosios daugumos žmonės, deleguoti į Sveikatos reikalų komitetą, kaip profesorius A. Kirkutis, A. Kubilienė... Tikrai tikėjau, kad kažkas iš jų bus pasiūlytas į komiteto pirmininko poziciją. Apgailestauju, kad žmonės, tikrai išmanantys sveikatos politiką, pabrėžiu, sveikatos politiką, kažkodėl nebuvo pasiūlyti ir šiandien mes turime tą, ką turime.

Lygiai taip pat dėl to, ką jau A. Kubilius kalbėjo apie Užsienio reikalų komitetą, aš apgailestauju, kad ir pirmininkas, ir pavaduotojas yra valdančiosios daugumos. Tuo tarpu stiprūs opozicijos žmonės lieka už borto. Todėl negaliu pritarti šitam projektui ir esu priversta susilaikyti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai už – K. Masiulis. Nėra. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Ketvirtadienį, svarstant šitą klausimą, aš atkreipiau dėmesį į Statuto pažeidimą, tai susilaukiau vieno socialdemokrato, neminėsiu jo pavardės, replikos, kad čia

visiems viskas aišku, tik Gentvilui neaišku. Labai džiaugiuosi ir kartu noriu padėkoti valdantiems, ypač R. Baškienei, kuri pripažino, kad yra padaryta klaidelė, ištaisė tą klaidą ir šiandien mes matome tos klaidos ištaisymą. Nežinau, kaip dabar jaučiasi tas kolega, kurio pavardės nenoriu minėti.

O kalbant apie personalijas, aš nepritariu konservatorių argumentams ar dėl R. Žemaitaičio, ar dėl kažko. Žiūrėkite, Seime 82 nauji žmonės, natūralu, kad jie pakliuvo į komitetus nebūtinai pagal savo profesinę arba politinę patirtį. R. Žemaitaitis čia sureikšminamas dėl to, kad jis jau nebėra Seimo naujokas ir vertinamas pagal tam tikrus šablonus ir stereotipus. Aš nežinau, kodėl Seimo narys negali ugdyti savo, kaip politiko, kvalifikacijos kitoje srityje, negu iki tol išbandydamas. Tai aš siūlau balsuoti už pateiktą komitetų sudėtį, pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų sąrašą, ir nemanyti, *užsiciklinti*, kad vienas politikas visą savo politinę karjerą privalo būti viename komitete. Man atrodo, kaip tik labai sveika, kai ateina į kitą komitetą, išplečia akiratį, nenusišnekės toje srityje, kurią išbandys. Aš net ir pats jau trečiame komitete, nors pradedu tik antrą kadenciją. Džiaugiuosi, manau, kad tai yra gera patirtis politikui.

PIRMININKAS. Dėkojame. J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, aš irgi noriu pakviesti pritarti pateiktam projektui. Taip, galbūt kai kurie Seimo nariai ir frakcijos turėjo dar papildomų ambicijų, bet mes turime labai gerai subalansuotą komitetų pirmininkų ir pavaduotojų sudėtį, atitinkančią mūsų Statutą, atitinkančią pozicijos ir opozicijos santykį. Yra suteikta pakankamai galių opozicijai vadovauti kontroliuojantiems komitetams. Todėl tikrai nenorėčiau sutikti su tais aiškinimais, kad Seimo narys negali užimti tam tikrų pareigų. Mes visi, kolegos, esame lygūs. Čia yra Seimas, kuris leidžia įstatymus, prižiūri jų vykdymą, todėl kviečiu pritarti pateiktam projektui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kviečiu Seimo narius balsuoti dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 132 Seimo nariai: už – 121, prieš – 1, susilaikė 10. Nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamoji kolege Irena, tikrai ačiū jums už jūsų pastabas. Esate viena mano gerbiamiausių politikų, ko gero, nuo užpraeitos kadencijos, kada buvote Seimo Pirmininke. Bet aš tiesiog noriu jus teisiškai dar kartą pataisyti, jūs galite paklausti savo kolegos Seimo nario S. Šedbaro – Civilinis kodeksas tai yra antras, ko gero, teisės aktas šiandieną, ligoninės... Irena, tiek dėl ligoninių sujungimo, tiek dėl reorganizavimo, tiek dėl civilinės atsakomybės, tiek dėl sutarčių. Tai yra iš to teisės akto... Taip, ką jūs kalbate apie kitus įstatymus, taip, jie yra šiandien svarbūs, bet jeigu žiūrėtume pagal teisės aktų hierarchiją, tai yra šiek tiek kitaip. Tai aš manau, kad mes Sveikatos reikalų komitete sutarsime tikrai be jokių problemų. Nesiveržiau aš į tuos pavaduotojus, reikėjo... kai kuriuose komitetuose galėjome sukeisti ir tikrai galėjo tapti jūsų minimas kolega, deja, su kitais komitetais neradome bendro sutarimo ir šitas komitetas atiteko man. Tikrai, aš labai atsiprašau jūsų, jeigu ir Antanas įsižeidė kaip specialistas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mane iš tiesų labai užkabina gerbiamosios R. Tamašunienės idėja, tai aš siūlyčiau Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijai teikti Seimo statuto pataisas dėl frakcijų įsivaikinimo, mes tiek problemų čia išspręstume.

PIRMININKAS. Dėkojame. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Pavardė paminėta. Gerbiamasis Pauliau, mes pirmiausia esame labai padori frakcija ir mes gerbiame Statutą. Jeigu jis tokio posto nenumato, mes jo bet kokia kaina nesieksime, ko negalime pasakyti apie jus. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkojame. Iki pertraukos likus dar pusvalandžiui, ar galėtume svarstyti kitus klausimus? (*Balsai salėje*)

12.59 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje pirmininko ir pavaduotojo patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-43 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Toliau svarstome 2-2 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje pirmininko ir pavaduotojo patvirtinimo“ projektą Nr. XIIIIP-43. Pranešėja – R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų dėkoju už jūsų kantrybę ir nusiteikimą suformuoti visas delegacijas, komisijas, tad dabar visas paketas Seimo nutarimų.

Praėjusiam posėdyje mes patvirtinome Lietuvos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje sudėtį. Dabar pagal atitinkamas kvotas jums yra pateikiamas nutarimo projektas dėl delegacijos pirmininko ir delegacijos pirmininko pavaduotojo kandidatūrų. Pirmininku siūlomas V. Simulikas, pirmininko pavaduotoju – Seimo narys K. Bartkevičius.

PIRMININKAS. Niekas nenori klausti? J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Turbūt sutiksime, kad efektyviai delegacijų veiklai svarbu, kad vadovai gerai kalbėtų anglų kalba. Kaip šiuo atveju yra dėl vadovų ir pavaduotojų tuo aspektu?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Jie puikiai kalba anglų kalba.

PIRMININKAS. Motyvai po pateikimo. Nėra nei už, nei prieš. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pirmininkas siūlo ypatingos skubos tvarką. Ar galime pritarti? Pritarta.

Svarstymas. Diskusijoje niekas nenori kalbėti. Pereiname prie priėmimo. Pastraipsniui.

1 straipsnis. „Patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje pirmininku Seimo narį Valerijų Simuliką.“ (*Balsai salėje*) Pritarta.

2 straipsnis. „Patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje pirmininko pavaduotoju Seimo narį Kęstutį Bartkevičių.“ Pritarta.

Motyvai. J. Olekas – už.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Siūlome balsuoti. Kas už tai, kad priimtume nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje pirmininko ir pavaduotojo patvirtinimo“? Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 106 Seimo nariai. Už – 97, prieš nėra, susilaikė 9. Seimo nutarimą (projektas Nr. XIIIIP-43) skelbiu priimtą. (*Gongas*)

13.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje“ projektas Nr. XIIIIP-38(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas 2-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje“ projektas Nr. XIIIIP-38(2). Pranešėja – R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiamasis pirmininke, mielieji kolegos, visas paketas, penkių delegacijų teikimas. Tiesiog norėjau jūsų paklausti. O gal, matydami sąrašus, galime visas penkias delegacijas iš karto? Nes jūs, mielieji, pateikėte pagal kvotas atitinkamai delegacijos sudėtį, todėl siūlau po pateikimo pritarti ir Seimo delegacijai Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje.

Taip pat teikiamas Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjoje“ projektas Nr. XIIIIP-39, Seimo

nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas, šių delegacijų sudėtis. Pirmininkus ir pavaduotojus išsirinksite ir patvirtinsime kitame plenariniame posėdyje.

PIRMININKAS. Ar niekas nenori klausti? Ar galime pritarti po pateikimo nutarimo projektui Nr. XIIIIP-38? Pirmininkas siūlo dėl visų delegacijų taikyti skubos tvarką. Pritarta.

Priėmimas. Projektas Nr. XIIIIP-39, atsiprašau, 38. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 104: už – 101, prieš nėra, susilaikė 3. Skelbiu Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje“ priimtą. (*Gongas*)

13.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjoje“ projektas Nr. XIIIIP-39 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas 2-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjoje“ projektas Nr. XIIIIP-39. Ar po pateikimo galime pritarti? Galima, pritarta. Bendru sutarimu.

Priėmimas. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 100 Seimo narių. Už – 99, prieš nėra, susilaikė 1. Seimo nutarimą skelbiu priimtą. (*Gongas*)

13.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas Nr. XIIIIP-40 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Toliau svarstome Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektą Nr. XIIIIP-40. Ar galime pritarti po pateikimo? Pritarta.

Svarstymo ir diskusijų nėra. Priėmimas pastraipsniui.

1 straipsnis. „Sudaryti Lietuvos Respublikos Seimo delegaciją Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje.“ Pritarta? Priimta.

2 straipsnis. Priimta. Motyvų nėra. Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys. Už – 101, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Nutarimą skelbiu priimtą. (*Gongas*)

13.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas Nr. XIIIIP-41 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Toliau 2-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas. Ar ga-

lime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Po svarstymo pritariame. Pritarta. Priėmimas pastraipsniui.

1 straipsnis. Pritarta. 2 straipsnis. Pritarta. Dėkoju.
Balsuojame dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 99, prieš ir susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ priimtas. (*Gongas*)

13.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas Nr. XIII-P-42 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

2-7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas. Pateikimas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Po svarstymo pritarta? Pritarta. Priėmimas pastraipsniui.

1 straipsnis. Pritarta. 2 straipsnis. Pritarta.
Kviečiu balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 103, prieš ir susilaikiusių nėra. Dėkojame. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje“ priimtas. (*Gongas*)

13.13 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIII-P-29 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

2-8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijos sudarymo“ projektas. Pranešėja – R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, mielieji kolegos, Seimo seniūnų suėiga patvirtino, kad mes sudarysime dar dešimt komisijų, kuriose jūs visi labai aktyviai dirbsite. Siūlomas Seimo nutarimas dėl Antikorupcijos komisijos sudėties. Antikorupcijos komisijoje nori dirbti 17 Seimo narių. Prašau po pateikimo pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ar yra klausiančių? Nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Svarstymas. Niekas nenori kalbėti. Pritarta. Priėmimas.

1 straipsnis. Pritariame. 2 straipsnis. Pritarta. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 100 Seimo narių: už – 99, prieš nėra, susilaikė 1. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijos sudarymo“ priimtas. (*Gongas*)

13.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIII-P-30 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

2-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos komisijos sudarymo“ projektas. Pranešėja – R. Baškienė. (*Balsai salėje*)

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Deja, kolegos, Statutas to neleidžia daryti. Teks mums dažnai matytis iš tribūnos čia.

Dėl Energetikos komisijos. Vienuolikos gerbiamų Seimo narių pavardės prieš jus. Prašau patvirtinti šios sudėties komisiją. Pateikimas būtų toks.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti po pateikimo? Svarstymas. Galime pritarti? Priėmimas.

1 straipsnis. Pritarta. 2 straipsnis. Priimta.

Kviečiu balsuoti dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 100 Seimo narių: už – 96, prieš nėra, susilaikė 4. Skelbiu Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Energetikos komisijos sudarymo“ priimtu. (*Gongas*)

13.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-31 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

2-10 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo“ projektas. Pranešėja – R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, iš 17 Seimo narių siūloma sudaryti Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisiją. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Niekas nenori klausti. Ar galime pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Ar galime pritarti po svarstymo? Priėmimas.

1 straipsnis. Priimta. 2 straipsnis. Priimta.

Balsuojame dėl viso.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 100 Seimo narių: už – 100, prieš ir susilaikiusių nėra. Skelbiu Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo“ priimtu. (*Gongas*)

13.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Konstitucijos komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-32 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

2-11 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Konstitucijos komisijos sudarymo“ projektas. Pranešėja – R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, tikėtina, kad šios kadencijos Seimas turės darbo keisdamas Konstituciją, todėl siūloma taip pat, kaip ir praėjusioje kadencijoje, palikti Konstitucijos komisiją. Į ją siūlomi septyni Seimo nariai. Prašau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Yra prieš. J. Razma – prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pagal Seimo statutą išskirtines teises svarstant Konstitucijos pataisas turi Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Konstitucijos komisijos sudarymas yra nereikalingas dubliavimas, nes praktika rodo, kad apie 80 % Teisės ir teisėtvarkos komiteto narių įeina į tą pačią Konstitucijos komisiją ir mes čia nereikalingai suteikiame titulus komisijos pirmininkui ir pavaduotojų struktūros vadovams, kurie nelabai turi ką veikti. Iš tikrųjų iš praeitos kadencijos, kai buvo svarstoma Konstitucijos pataisa dėl šeimos apibrėžimo, matėme, kad ta komisija tik buvo laiko tempimo įrankis, kai bendromis jėgomis su komitetu beveik pasiekė, kad per kadenciją ta pataisa ir nebūtų apsvastyta. Kiek čia dabar bus ar nebus tų Konstitucijos pataisų? Jeigu jų iš tikrųjų atsiras labai daug ir matysime, kad čia reikia atskiros komisijos, gal tada ir kurkime. Dabar aš tikrai tokių poreikių nematau. Kiek žinoma tų viešai skelbtų iniciatyvų dėl Seimo narių skaičiaus mažinimo ar ko, tai yra labai paprastos Konstitucijos pataisos, kurias Teisės ir tei-

sėtvarkos komitetas gali labai greitai apsvarstyti. Kviečiu nepritarti, tiesiog fiksuoti, kad nereikia tokios komisijos.

PIRMININKAS. Dėkojame. J. Olekas – už.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, aš nesutinku su pono J. Razmos pasiūlymais, kviečiu balsuoti ir pritarti šiai komisijai, nes Konstitucijos svarstymas yra ypatinga procedūra, aprašyta netgi mūsų Statute kaip atskiras svarstymas. Reikia, kad būtų žmonių grupė, kuri būtų tam klausimui... Nėra taip blogai, kad yra priimamos Konstitucijos pataisos. Mes turime gražių ir labai garbingų demokratinių valstybių, kuriose Konstitucija taisoma labai retai. Nebūtina, kad kiekvieną kartą mes turėtume kiekvieną iniciatyvą palaikyti. Nepritarimas tam tikroms pataisoms irgi yra mūsų darbas, todėl aš kviečiu pritarti pateiktai komisijai ir šiam projektui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Balsuojame po pateikimo. (*Balsai salėje*)

Iš viso balsavo 96: už – 76, prieš – 1, susilaikė 19.

Toliau – svarstymas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ar galime pritarti? (*Balsai salėje*) Gerai. Balsuojame.

Balsavo 90 Seimo narių: už – 67, prieš – 1, susilaikė 22.

Priėmimas. 1 straipsnis. Pritarta. 2 straipsnis. Pritarta.

J. Razma – motyvai prieš.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, šioje kadencijoje mes lyg ir skelbiame lėšų taupymo Seimo kanceliarijoje kryptį. Manau, šios komisijos įkūrimas yra veiksmas visiškai priešinga kryptimi. Šiuo metu nėra jokių Konstitucijos pataisų, kurios būtų teikiamos komisijai svarstyti, nežinoma, ar jų bus. Kaip minėjau, pagal Seimo statutą tokios komisijos įkūrimas nėra numatytas. Yra numatyta išskirtinė Teisės ir teisėtvarkos komiteto teisė svarstant Konstitucijos pataisas. Dabar, esant tokiai komisijai, dėl kokios nors nedidelės pataisos yra tik laiko gaišinimas. Tie patys žmonės kviečiami į komisiją, ten vyksta klausymai, po to vėl tas pats Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kuriame yra tariamas lemiamas žodis dėl Konstitucijos pataisų. Kviečiu nepritarti tokios komisijos įkūrimui, nežinia, kiek ji čia posėdžiautų, bet komisijos vadovas ir pavaduotojas priedą prie atlyginimo gautų.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai už – J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Gerbiamas kolega, aš manau, kad Konstitucijos apsaugojimas nuo nereikalingų pataisų irgi yra labai geras dalykas. Aš dar kartą pakartosiu, kad Konstitucija yra pagrindinis mūsų įstatymas ir tikrai ne tas įstatymas, kuris turėtų būti daugeliu atvejų kaitaliojamas, todėl kiekviena pataisa turėtų būti ypatingai ir atskirai apsvarstyta ir tik tokiu būdu priimami sprendimai. Esame priėmę ne vieną pataisą, kurią svarstė būtent ši komisija. Esame ir nepriėmę ne vienos pataisos, kurią Seimo nariai teikė, ir taip apsaugoję mūsų pagrindinį įstatymą nuo nereikalingo kaitaliojimo. Nemanau, kad būtent šita Konstitucijos komisija yra tas atvejis, kai mes galėtume taupyti. Man atrodo, kad reikia gerbti Konstituciją, ir vienas iš pagarbos jai instrumentų yra speciali komisija, kuri svarsto Konstitucijos pataisas. Todėl kviečiu pritarti šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai prieš – R. Žilinskas.

R. ŽILINSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, kurgi tas lėšų taupymo vajas? Galima pagalvoti, kad mes Konstituciją rengiamės keisti vos ne kiekvieną dieną, kad tam reikia specialios komisijos. Ir dar kokios komisijos! Iš septynių narių, kur keturi nariai yra kvorumas, trys arba keturi balsai yra balsų dauguma. Ar tai yra derama Konstitucijos apsauga? Kai tuo tarpu daug svarbesnės komisijos, tokios kaip Antikorupcijos, – 17 narių. Aš, kaip vadovavęs Seimo komisijai, labai užjaučiu jos pirmininką. Jis niekada nesurinks kvorumo. O saugant Konstituciją septynių narių komisijai iš tiesų linkiu labai didelės sėkmės.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai už – I. Šiaulienė.

I. ŠIAULIENĖ (*LSDPF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, mes visi puikiai suprantame šitos konstitucinės komisijos reikšmę ir be reikalo čia laužome ietis. Tikrai ne apie finansus turėtų būti kalbama, kalbant apie šitą komisiją, nes konstitucinių klausimų sprendimas, žinant, koks yra apkrautas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, sudaro galimybę ne tik Teisės ir teisėtvarkos komiteto nariams, bet ir kitų frakcijų atstovams, dirbantiems šitoje komisijoje, gilintis į specialiuosius su Konstitucijos keitimu susijusius klausimus. Praktika yra parodžiusi, kad tokios komisijos veikimas yra tikslingas, produktyvus ir reikalingas. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, ypač Žaliųjų frakcijos atstovai, man atrodo, jūs visiškai be reikalo pasidavėte socialdemokratų gudravimui šitoje vietoje. Aš priminsiu buvusiems Seimo nariams, o tiems, kurie nebuvo, kaip vyko, kam buvo taikoma komisija. Kai mes pateikėme Konstitucijos pataisą, kurioje buvo 106 Seimo narių valia, tada buvo paskirtas svarstymas ir kaip pagalbinis komitetas buvo pasiūlyta komisija. Komisija pusantų metų organizavo debatus, taip jų ir nebaigė. Seimas turėjo priimti sprendimą ją nuo tos procedūros nušalinti. Toliau tai pėrėmė Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas J. Sabatauskas, ir vėl viską tą patį kartojė. Ir vėl teko tą patį padaryti – nušalinti šitą komitetą, nes buvo akivaizdus vilkinimas, ir klausimą atiduoti Socialinių reikalų ir darbo komitetui. Jis galų gale priėmė sprendimą, neignoruojančią 106 Seimo narių valios. Išskyrus vilkinimą, čia tiesiog nieko nėra. Ką jūs norėsite čia padaryti? Sveikinu! Visas savo konstitucines reformas jūs galite ramiai pasidėti į stalčių ir tiesiog nekvaršinti kitiems galvos. Dvejus su puse metų svarstymai jums garantuoti, o po to nebus valios priimti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai už – R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš tiesiog noriu priminti tiems, kurie čia sėdi ir yra perrinkti Seimo nariai, kad praeitą kadenciją Konstitucijos komisiją sudarė 11 narių, ir iš esmės visi teisininkai, ne tik tie, kurie dirbo Teisės ir teisėtvarkos komitete, bet faktiškai tai buvo tokie politikai, kurie seniai dirbo šitą darbą ir žinojo, kaip turi būti sprendžiami šitie klausimai. Tikrai tų klausimų buvo gal septyni ar aštuoni ir buvo atliktas labai didelis darbas, kad klausimo sprendimas patektų į pagrindinį – Teisės ir teisėtvarkos komitetą, būdavo visos išvados padarytos.

Na, o kas susiję su Konstitucijos 38 straipsniu, aišku, aš, kaip buvusi pirmininkė, iki kol buvau paskirta ministre, galiu pasakyti, kad darbo pradžia buvo didelė. Kodėl nebuvo baigtas šio klausimo svarstymas Konstitucijos komisijoje, negaliu pasakyti. Bet, be šitos komisijos išvadų, Teisės ir teisėtvarkos komitetui priimti sprendimą dėl galimo ar negalimo Konstitucijos keitimo tikrai yra labai sudėtinga. Kviečiu balsuoti už Konstitucijos komisijos sudarymą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai prieš – S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš taip pat praeitoje kadencijoje buvau Konstitucijos komisijos narys ir galiu pasakyti, kad Konstitucijos komisija visiškai dubliuoja Teisės ir teisėtvarkos komiteto funkciją. Jeigu kalbame apie kokį nors apsaugojimą Konstitucijos, tai mes nepamirškime, kad Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarsto preliminarai pateiktų projektų konstitucingumo klausimą, jeigu Teisės departamentas išreiškia tokią abejonę. Be to, Teisės ir teisėtvarkos komitetas visada apsvaisto Konstitucinio Teismo nutarimus ir, jeigu reikia reaguoti, įskaitant ir Konstitucijos, jeigu reikėtų pataisą daryti, taip pat turėtų teikti savo išvadą Seimui. Tai čia aš tik norėčiau pasakyti, kad yra kai kurios komisijos, kurias mes šiandien tvirtiname, kurios turi specifinę parlamentinės veiklos sritį, bet Konstitucijos komisija tikrai bus dubliavimas to paties Teisės ir teisėtvarkos komiteto darbo ir laiko gaišinimas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai už – A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Aš tikrai būčiau nekalbėjęs, jeigu kolegos iš dešinės nebūtų skleidę tos blogosios patirties iš praeitų seimų. Aš turiu pasakyti, kad ta blogoji patirtis turėjo savo rezultatą – į Seimą atėjo 82 nauji žmonės. O man, kaip akademinės bendruomenės atstovui, manau, kad diskusijų priimant vieną arba kitą svarbų klausimą tikrai per daug nebūna, todėl pasisakau už.

PIRMININKAS. Dėkojame. Skelbiu balsavimą. Kas už tai, kad priimtume po svarstymo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Konstitucijos komisijos sudarymo“ projektą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 65, prieš – 3, susilaikė 20. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-32) priimtas. (*Gongas*)

Gerbiamieji Seimo nariai, rytinę posėdžio darbotvarkę skelbiu baigtą. Renkamės 15 valandą. Posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 8 STENOGRAMA

2016 m. lapkričio 22 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas G. KIRKILAS

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDPF). Gerbiamieji kolegos, pradėdame vakarinį Seimo posėdį. (*Gongas*)

Prašau užimti savo vietas. Registracija. Registracija pradėta. Gerbiamieji kolegos, prašome užimti savo darbo vietas. Registracija. Prašome registruotis. (*Balsai salėje*) Šiek tiek stringa, bet viskas gerai.

Gerbiamieji kolegos, užsiregistravo 70 Seimo narių.

15.01 val.

Įstatymo „Dėl Metro konvencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-4721 (*pateikimas*)

Pirmasis klausimas po pertraukos 2-1 – įstatymo „Dėl Metro konvencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-4721.

Kviečiame laikinai einantį ministro pareigas gerbiamąjį kolegą E. Gustą. Pateikimas. Prašome, ministre.

E. GUSTAS. Gerbiamieji Seimo nariai, teikiu įstatymo „Dėl Metro konvencijos ratifikavimo“ projektą, reikalingą 1875 metais Paryžiuje pasirašytai Metro konvencijai ratifikuoti. Projekto tikslas – įvykdyti būtinas vidaus teisines procedūras, reikalingas, kad Lietuvos Respublika taptų tikrąja Metro konvencijos nare. Metro konvencija yra tarptautinė sutartis, kuria buvo sukurta tarptautinė organizacija... (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, prašome dėmesio!

E. GUSTAS. ...tarptautinė organizacija Tarptautinis svarsčių ir matų biuras, kurio paskirtis – užtikrinti matavimų vienovę ir koordinuoti matavimų taikymą. Viena iš svarbiausių biuro veiklos sričių – kurti ir tobulinti tarptautinę matavimo vienetų sistemą (SI). Biuras pavaldus Generalinei svarsčių ir matų konferencijai, sudarytai iš Metro konvencijos šalių vyriausybių atstovų. Lietuvos Respublika asocijuota Generalinės svarsčių ir matų konferencijos nare yra nuo 2001 metų. Konferencijoje Lietuvos Respublikai atstovauja Nacionalinis metrologijos institutas.

Viena iš pagrindinių priežasčių siekti tikrosios narystės statuso yra Metro konvencijos šalių priimtas sprendimas nuo 2013 metų didinti mokesčių asocijuotoms narėms taip, kad jis per penkerius metus pasiektų 90 % mokesčio, kurį šalis moka būdama tikrąja organizacijos nare, dydį. Ratifikavus Metro konvenciją Lietuvos Respublika kasmet turėtų mokėti apie 56 tūkst. eurų mokesčių, tuo tarpu būdama asocijuota nare mokėtų beveik tiek pat 2017 metais, tai yra apie 51 tūkst. eurų.

Lyginant asocijuotos narės ir tikrosios narės statusą pažymėtina, kad tikrosios narės statusas Lietuvai suteiktų papildomų privalumų, t. y. Nacionalinis metrologijos institutas ir valstybinių etalonų laboratorijos galėtų nemokamai kalibruoti valstybinių etalonų įrangą ir tai leistų sutautinti valstybės biudžeto lėšų, skiriamų valstybinių etalonų išlaikymui. Lietuvos Respublika turėtų balsavimo teisę, taip pat prisidėtų prie svarbiausių biuro klausimų sprendimo. Nacionalinio metrologijos instituto atstovai galėtų tapti konsultacinių komitetų nariais, turėdami galimybę gauti naujausią metrologijos srities techninę informaciją, ir dalyvauti tarptautiniuose finansiniuose projektuose. Prašau pritarti įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis ministre. Jūsų norėtų paklausti keletas kolegų, bet aš norėčiau dar gerbiamiesiems kolegoms Seimo nariams priminti: būkite geri, jeigu galima, išjunkite visas savo telefonų muzikas. Ačiū.

Pirmasis klausia P. Saudargas. P. Saudargas ateina. Prašau. (*Balsai salėje*) Gal per šoninį... Viskas gerai.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Viskas gerai, technika veikia. Dėkoju, gerbiamasis pirmininke. Iš tiesų man norėtusi paklausti turbūt esminio klausimo, kuris kamuoja visus, kalbant apie tokius grandiozinius projektus, milijardinės vertės projektus, numatomus mūsų valstybėje. Vilniuje aš, beje, neabejoju idėja, kad to reikia, aš išdėstysiu vėliau, jeigu man bus...

E. GUSTAS. Atleiskite, aš labai noriu patikslinti.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Prašau.

E. GUSTAS. Tai yra ne Metro konvencija, tai yra Metro konvencija, tai yra matavimo vieneto.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Tada ne ten užsirašiau, atsiprašau.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Palionis. (*Juokas salėje*) Kolegos, dėmesio! Prašau, A. Palionis.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, jūs išsamiai papasakojote, kiek tai kainuos Lietuvos valstybei, realiai, jeigu paimtume skirtumą, tai 5 tūkst. eurų per metus. Paminėjote, kur valstybė galės sutaupyti. O gal galėtumėte įvardyti skaičiais, kokia ta nauda bus.

E. GUSTAS. Taip, iš principo maždaug apytiksliai galėčiau įvardyti. Šiuo metu, sakykime, kalbant apie 2016 metų biudžetą, iš biudžeto būtent valstybinių etalonų išlaikymui, o tokių mes turime 13, yra skiriama apie 230 tūkst. eurų. Prisijungus ir tapus Lietuvai tikrąja Metro konvencijos nare, kaip ir minėjau, sutaupysime dėl kalibravimo įrangos ir maždaug šita suma išlaikymui turėtų sumažėti per pusę.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjas, iš tiesų mes prisirašome nemažai konvencijų, po to galvojame, kaip tas konvencijas apeiti ir panašiai, kad išvengtume reikalavimų, kuriuos prisiimame dėl konvencijų. Iš tiesų mes kažkaip gyvenome be šitos konvencijos, atrodo, ir pinigai tie patys, ir viskas tas pats. Vis dėlto kokie privalumai, be pasivažinėjimo galbūt į kokius nors simpoziumus? Gal kokių nors užsakymų Lietuva gaus metrologijos srityje ir panašiai? Ačiū.

E. GUSTAS. Aš ir minėjau, tapdami tikraisiais Metro konvencijos nariais, mes sutaupysime biudžeto lėšų dėl valstybinių etalonų išlaikymo, vienas dalykas. Antras dalykas, kaip ir paminėjau, Nacionaliniam metrologijos institutui atsiranda galimybė dalyvauti tarptautiniuose finansiniuose projektuose, t. y. gauti tam tikrą finansinę naudą.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, už norėtų kalbėti P. Gražulis. Prašau, Petrai.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Taip, kadangi čia yra daug – yra metro, yra metras, yra kilometras, yra centimetras, yra daug metro ir meteorologija dar yra, aš už visus, pritariu visiems „metro“ ir balsuoju už.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu, ar reikia balsuoti? (*Balsai salėje*)

Balsuojame. Kas po pateikimo pritariate įstatymo „Dėl Metro konvencijos ratifikavimo“ projektui Nr. XIIP-4721, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. (*Šurmuly salėje*) Kolegos, dėmesio! Prašyčiau tylos! (*Balsai salėje*) Labai jau garsiai šnekamės. Balsavimas pradėtas.

Balsavo 114 Seimo narių. Vieningai už – 114.

Kolegos, siūlomi komitetai. Pagrindinis, aišku, Užsienio reikalų komitetas, papildomas – Europos reikalų, atsiprašau, Ekonomikos komitetas. Galime tam pritarti? (*Balsai salėje*) Galima. Siūloma svarstyti gruodžio mėnesį.

15.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIP-33(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Mūsų darbotvarkės 2-12 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIP-33. Kiek žinau, jau yra parengta.

Kviečiame R. Baškiene, Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją. Prašome. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). (...) parlamentinę mūsų siūlomą komisiją, kuri iš tikrųjų labai reikalinga ir yra statutinė. Statute numatyta, kad tai septyni nariai. Taip ir siūlome septynis narius. Ir siūlau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Nėra norinčių paklausti. Galime pritarti po pateikimo? Galime. Bendru sutarimu?

Svarstymas. Siūloma ypatinga skuba. Galime pritarti? Pritarta. Svarstymas. Svarstymo metu galime pritarti po svarstymo? Galime. Nėra norinčių kalbėti. Balsuojame. Priėmimo yra. Atsiprašau. J. Olekas. Atsisako. Balsuojame. Kas pritariate nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisijos sudarymo“ projektui Nr. XIII-33, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 110 Seimo narių: už – vieningai, prieš balsavusių ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIII-33) priimtas. (*Gongas*)

15.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIII-34(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

2-13 – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIII-34. Vėl kviečiame R. Baškiene. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, vėlgi Statute numatyta kita labai reikšminga ir reikalinga Migracijos komisija. Jūs pamenate, buvo tam tikrų diskusijų, galbūt ją reikėtų pavadinti kitu vardu. O kitas vardas, tai, ko gero, – Demografijos komisija. Statuto pataisos, kurias mes numatome daryti ir kurios bus, tikriausiai taip ir pasikeis dėl šios komisijos, ir pavadinimas, ir veiklos kryptį išplėtimas, tačiau šiandien mes turime Migracijos komisiją sudaryti. Į ją siūlome iš skirtingų frakcijų 17 narių, nusiteikusių labai aktyviai veiklai. Siūlau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti kolega J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji pranešėja, šios komisijos nebuvo ankstesnėse kadencijose, atsirado tik praėjusioje kadencijoje. Ir man pasirodė, kad toks sprendimas buvo daugiau buvusios Vyriausybės nesugebėjimo ir nežinojimo, ką veikti šioje srityje, išraiška. Kai Vyriausybė neturi planų, nežino, ką veikti, ta veikla imituojama Seime sudarant komisiją. Ir matėme tos komisijos veiklos produktus. Tai parašoma paprasta rezoliucija, kažką siūlanti Vyriausybei, bet nuo to migracijos reikalai nė kiek nepakito. Tai gal dabar S. Skvernelio Vyriausybė jau nusprendusi dirbti konkrečiau ir nereikia čia tos komisijos Seime?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Iš tikrųjų būsimoji mūsų S. Skvernelio Vyriausybė. Vyriausybės programą jūs patvirtinsite, ji yra nusiteikusi dirbti labai atsakingai, ir šioje srityje yra numatyta ir bus jums pateikta nepaprastai daug veiklos temų, tačiau Seimas nuo šio atsakingo klausimo sprendimo iš tikrųjų neturėtų nusišalinti. Ši komisija mums taip pat svarbi, ir mes turėsime labai daug veiklos šioje srityje, kaip ir minėjau, galbūt išplečiant ne tik migracijos temą, bet ir demografijos, o tai apima kur kas plačiau – ir gimstamumą, ir t. t.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Gerbiamieji kolegos, gal galime pritarti bendru sutarimu?

Siūloma ypatinga skuba. Galime pritarti? Galime. Svarstymas. Ar yra norinčių kalbėti? Galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

Priėmimas. Balsuojame. Kas pritariate nutarimo projektui Nr. XIII-34 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 110 Seimo narių: už – 103, prieš nėra, susilaikė 7. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-34) priimtas. (*Gongas*)

15.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-35 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės 2-14 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-35. R. Baškieinė. Prašom. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas.

R. BAŠKIEINĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Seimo seniūnų sueiga siūlo sudaryti ir šioje kadencijoje minėto pavadinimo labai atsakingą komisiją. Į ją siūlomi septyni Seimo nariai. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Nėra klausiančių. Gal galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū. Pritarta.

Taip pat siūloma ypatinga skuba. Pritariame? Pritariame.

Svarstymas. Nėra norinčių kalbėti. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

Balsuojame dėl nutarimo projekto Nr. XIIIIP-35. Kas pritariate nutarimo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 109 Seimo nariai: vienbalsiai. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-35) priimtas. (*Gongas*)

15.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-36(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės 2-15 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-36. R. Baškieinė.

R. BAŠKIEINĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiamasis posėdžio pirmininke, mielieji kolegos, vėlgi Statute įtvirtinta, reikalinga, svarbi Seimo Peticijų komisija, kurią siūlome sudaryti iš 11 asmenų, jų sąrašą matote. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Klausiančiųjų nėra. Gerbiamieji kolegos, ar galime sutarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

Siūloma ypatinga skuba. Galime pritarti? Ačiū. Pritarta.

Svarstymas. Nėra norinčių kalbėti? Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Balsuojame dėl nutarimo dėl Peticijų komisijos sudarymo projekto Nr. XIIIIP-36. Kas pritariate nutarimo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 109 Seimo nariai: už – 108, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-36) priimtas. (*Gongas*)

15.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-37(3) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiamieji kolegos, kitas 2-16 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-37(3). R. Baškieinė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, jūs žinote ir anksčiau buvusią komisiją – Narkomanijos ir alkoholizmo prevencijos komisiją, dirbusią Seime, sprendusią labai daug iškilusių problemų ir jų sprendimo būdus suradusią. Dabar gi yra siūloma šią komisiją pervadinti Priklausomybių prevencijos komisija, vėlgi galvojant apie platesnes jos veiklos ribas. Ir siūloma į šią komisiją pasiūlyti 14 Seimo narių dirbti šios sudėties. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Norinčių paklausti nėra. Galime pritarti po pateikimo? Ačiū.

Siūloma ypatinga skuba. Galime pritarti? Ačiū. Pritarta.

Svarstymas. Norinčių kalbėti nėra? Galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Ačiū. Pritarta.

Balsuojame dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-37. Kas pritariate projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 106 Seimo nariai, vienbalsiai. Prieš, susilaikiusių nėra.

Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-37) priimtas. (*Gongas*)

15.20 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-45 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas 2-17 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIIIIP-45. Nauja komisija. Prašom. Gerbiama kolegė R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiamasis pirmininke, mielieji kolegos, išties tai nauja komisija. Komisijų skaičius, beje, nedidėja, nes mes vienos komisijos netvirtiname. Jūrinių reikalų ir žuvininkystės komisijos nelieta šios kadencijos Seime, o funkcijas, aš manau, sėkmingai atliks Kaimo reikalų komitetas. Noriu nuoširdžiai padėkoti mūsų jauniems kolegoms A. Armonaitei ir M. Majauskui. Tai jų iniciatyva, sutelkimas iš karto ir pasakymas, kokia tai svarbi problema. Mes žinome, kad tai svarbi problema, ir Lietuva, deja, yra tarp tų valstybių, kur savižudybių skaičius ganėtinai didelis, todėl šios problemos sprendimas Seime labai reikalingas. Dėkodama jauniems kolegoms, aš teikiu Savižudybių prevencijos komisiją. Jos narių skaičius 10. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiamajai pranešėjai. Nori paklausti V. Kamblevičius. V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Gerbiamoji pranešėja, iš tikrųjų viskas labai normalu, bet tas žodis „savižudybių“ labai netinka. Yra labai gražių lietuviškų žodžių. Pakeiskime „prevencija“ ar kito kiu dalyku. Kaip atrodo savižudžių komisija?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Jūsų pastaba gal ir verčia susimąstyti, tačiau ne vien tik Savižudybių komisija. Tai yra Savižudybių prevencijos, tai viena.

Antra, ką mums sakė ir teikėjai. Labai neprošal nebijoti įvardinti problemos, kuri yra mūsų valstybėje, kad įvardinę tai, kas yra, mes galėtume labai atsakingai su tuo kovoti, padėti šiuo atveju daugiau, galbūt ne kovoti, o padėti žmonėms, kurie susiduria su pamąstymu apie tai, o skaičiai yra grėsmingi ir į juos reikia reaguoti.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamoji pranešėja. Gal M. Majauskui, kaip iniciatoriui. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui. Gal tokį nedidelį patikslinimą. Pirmininkė labai nuostabiai gražiai išdėstė tą mintį...

PIRMININKAS. Arčiau mikrofono būtų gerai.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). ...būtent specialistų požiūrį į šitos problemos sprendimą, kad vienas iš pirmųjų žingsnių yra tos problemos įvardinimas drąsiai ir aiškiai. Ir tiesiog, kad Seimas šiandien tą problemą kelia ir aiškiai, nebijodamas sako žodį „savižudybė“, yra pirmasis žingsnis į šios problemos sprendimą. Aš labai džiaugiuosi, jog toks bendras palaikymas, ir sveikinu, kad mes nebijome žengti šio žingsnio.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, galime pritarti po pateikimo? Taip pat siūloma ypatinga skuba? Galime pritarti? Galime.

Svarstymas. Nėra norinčių kalbėti? Nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

Balsuojame. Kas pritaria Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos sudarymo“ projektui Nr. XIIIIP-45, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 116 Seimo narių: už – 114, prieš nėra, susilaikė 2. Nutarimui (projektas Nr. XIIIIP-45) pritarta. (*Gongas*) Sveikinu iniciatorius.

15.24 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Frankofonijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas Nr. XIIIIP-46 (pateikimas)

Kitas 2-18 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Frankofonijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas Nr. XIIIIP-46. Taip pat kviečiu R. Baškienę, Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją. Prašom, kolege. Taip pat pateikimas, svarstymas, priėmimas. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų, gerbiamieji kolegos, yra nutarta Seniūnų sueigoje sudaryti delegaciją, kuri veikė daug metų, tai delegacija Frankofonijos Parlamentinėje Asamblėjoje. Į ją yra siūlomi trys mūsų kolegos. Prašom pritarti.

PIRMININKAS. Nori paklausti L. Balsys. Prašom.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama Rima, aš džiaugiuosi, kad ši delegacija išliko, nes ryšiai su Frankofonijos organizacija pasaulyje yra labai svarbūs ir labai neišnaudoti Lietuvos Seimo. Kadangi man teko praėjusią kadenciją dirbti šios delegacijos nariu, esu susipažinęs su tuo darbu ir manau, kad yra reikalingas dalykas. Bet aš noriu labai rimtai ir be jokios ironijos paklausti. Suprantu, vietos į šią delegaciją buvo paskirstytos tuo mechaniniu kvotų skirstymo būdu, o gal aš klystu. Aš noriu paklausti, ar kolegos, kurie čia įrašyti: ponas A. Anušauskas, R. Popovienė ir ponas M. Puidokas, tikrai kalba prancūziškai, nes dalyvaujant renginiuose jokia kita kalba ten nekalbama? Čia be jokios ironijos klausiu ir ne kalbų tikrinimas, bet tiesiog reikia nedaryti gėdos nei sau, nei kitiems.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Jūsų klausimas labai teisingas. Aš manau, gerbiamieji kolegos galėtų pasakyti, ar jie iš tikrųjų geba kalbėti šia kalba, nes jūsų pastaba taikli.

PIRMININKAS. Nori paklausti J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš būčiau panašiai klausęs. Dabar gal siūlysiu pirmininkei tiesiog ne skubėti su šiuo nutarimu, o iš tikrųjų taktiškai pasiteirauti tų kolegų, kurie siūlomi. Ir jeigu jau apsisprendžiame tokią delegaciją sudaryti, tikrai gal nežiūrėkime frakcijų kvotų, bet reikia, kad Seimo nariai būtų ne tik kad šiek tiek, bet gerai kalbantys prancūziškai.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, ar jūs matote priežastį, kad mes galėtume susilaikyti dėl šio klausimo? Ar šiandien gali pasakyti kolegos, va, gerbiama A. Anušauskas, jei buvo klausimas, R. Popovienė, ar mes tikrai turime apklausą vykdyti?

J. RAZMA (TS-LKDF). Tegul prancūziškai atsako. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai, kolegos. Ar galime pritarti... Dėl vedimo tvarkos, prašom. M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Kadangi buvo dėl prancūzų kalbos užduotas klausimas, tai noriu pasakyti, kad tobulai aš prancūziškai tikrai nešneku, bet šią kalbą moku. Galbūt buvo mažai gali mybių šią kalbą vartoti praktiniame darbe. Tai tiktai tiek. O nuo universiteto, dar nuo bakalauro studijų laikų.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, galime pritarti bendru sutarimu? Dar I. Šiaulienė. Prašom.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Kadangi buvo kaip ir pakibusi ta Frankofonijos, kaip ir Viduržemio jūros, delegacija, vis dėlto buvo apsispręsta, kad jos lieka, mes Sekretariatui buvome atidavę išrašą iš frakcijos posėdžio su R. Popovienės pavarde. Šiandien mes keitėme, Sekretariatas galbūt nespėjo koreguoti teikiamo sąrašo, ir vietoj R. Popovienės mes, socialdemokratai, deleguojame į šią delegaciją ambasadorių A. Vinkų.

PIRMININKAS. Kolegos, ar tokiam pakeitimui galėtume pritarti? Galime. G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Mes Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu prašytume apsiriboti šiandien pateikimo stadija. Mūsų frakcija, mes negavome kvotos, bet tarp mūsų yra A. Gelūnas, kuris buvo Frankofonijos pasaulinėje organizacijoje ir mūsų šalies Prezidentės atstovas, ir turi didelę patirtį. Mes esame sutarę su Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija, kad galbūt galėtų įvykti pasikeitimas ir deleguotume žmogų, turintį ilgametį įdirbį. Prašytume pateikimo stadija apsiriboti, o po to mes gan greitai turėtume bendrą sprendimą.

PIRMININKAS. Žiūriu į pranešėją. Gal tikrai galime apsiriboti pateikimu? Kolegos, bendru sutarimu pritariame po pateikimo, gerai? Lieka šis klausimas, bus kitą posėdį.

15.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas Nr. XIII-47 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas 2-19 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas Nr. XIII-47. Pranešėja – Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Man telieka, aišku, pateikti delegaciją, kurią jūs ką tik įvardinote, tačiau noriu klausti Liberalų sąjūdžio, ar jūs mano teikiamos komisijos sudėtyje nematote pakeitimų, nes tokiu atveju turėtume vėl tik pateikimu apsiriboti? Siūloma taip pat sudaryti šią komisiją iš trijų narių.

PIRMININKAS. Viduržemio jūros, kolegos.

G. Steponavičius tuo klausimu?

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Jeigu gerbiamoji pranešėja paklausė, tai mes galime atsakyti. Pagal kvotą mes negauname ir mes nesiveržiame. Gerbiame pasiskirstymą ir judėjimą į priekį.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Tokiu atveju bus galima.

PIRMININKAS. Tada grįšime vėliau. Klausia A. Sysas. Prašau, kolega. Dėl Viduržemio jūros.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama pranešėja, anoje kadencijoje visą kadenciją valdyba sprendė ir daugeliu atvejų niekas nevyko į renginius, nes tai yra ne tik dalyvavimas, bet ir gana solidus nario mokestis. Mes manėme, kad Viduržemio regiono politika šiek tiek tolokai nuo Lietuvos, jeigu dar paliekama Frankofonija. Todėl mano klausimas. Kodėl buvo priimtas sprendimas vis dėlto turėti dvi tokias grupes dalyvauti Asamblėjose – tiek Viduržemio jūros, tiek Frankofonijos? Ačiū.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Jūsų klausimas labai tikslus, nes mes taip pat svarstėme ir galvojome. Šiandien pateikimas vyksta ne dėl visų delegacijų iš karto, nes dar po papildomo svarstymo Seniūnų sueigoje mes svarstėme ir pabėgėlių problemas, kurias mes turime, ir manėme, kad dalyvavimas šioje Asamblėjoje, šioje delegacijoje, būtų reikalingas.

PIRMININKAS. Įgyja naują aktualumą, taip, pirmininke?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Taip, įgyja naują aktualumą.

PIRMININKAS. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji kolege, kiek mūsų narystė šioje organizacijoje yra natūrali, ar mūsų kaimynės Baltijos šalys priklauso? Čia yra Viduržemio jūros valstybių sąjunga. Na, mes tolokai nuo Viduržemio jūros, nors procesai, aišku, visur mums svarbūs. Gal galėtumėte pasakyti, kiek kainuoja narystė šioje organizacijoje?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Tikrai negalėsiu pasakyti tikslios sumos, reikėtų patikslinti. Aš asmeniškai jums pasakysiu. (*Balsai salėje*) Ne asmeniškai. Sužinosime ir informuosime. Prašau? Yra galinčių patikslinti?

PIRMININKAS. 80 tūkst. eurų.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). 80 tūkst. eurų. (*Balsai salėje*) Ne, iš viso.

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, pirmininke, jeigu leisite, aš galėčiau patikslinti, kaip apskritai atsirado šita sąjunga. Šita sąjunga atsirado priimant Lisabonos Konstituciją, tada tai buvo N. Sarkozi pasiūlymas ir mes, Lietuva, tuo metu sutikome (Prezidentas V. Adamkus, man teko tuo metu dalyvauti Vadovų Taryboje) tuo atveju, jeigu bus analogiška politika ir Baltijos regione. Taigi Europos Sąjungoje viskas kuriama subalansuotai. Šiuo atveju, kiek aš žinau, man teko dalyvauti viename iš renginių, estai, latviai ir lenkai taip pat dalyvauja, visi mūsų kaimynai taip pat ten dalyvauja.

Todėl, kolegos, po pateikimo galėtume pritarti bendru sutarimu? Galime. Norinčių kalbėti nėra. Siūloma taip pat ypatinga skuba. Galime pritarti? Galime.

Svarstymas. Ar yra norinčių kalbėti? Nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Balsuojame. Gerbiamieji kolegos, kas pritariate įstatymo projektui Nr. XIII-47, balsuojate už, kas turite kitokią nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Įstatymo projektas Nr. XIII-47. Atsiprašau, nutarimo, ačiū už pastabą. Nutarimo projektas. Balsavimas pradėtas. Projekto Nr. XIII-47.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 111 Seimo narių: už – 84, prieš – 2, susilaikė 25. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo, Lenkijos Respublikos Seimo bei Senato ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados narių Asamblėjoje“ projektas Nr. XIII-48 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas 2-20 – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo, Lenkijos Respublikos Seimo bei Senato ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados narių Asamblėjoje“ projektas Nr. XIII-38. Pranešėja taip pat R. Baškienė. Prašom, pirmininke.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Mielieji kolegos, iš tikrųjų labai atsakingas darbas, mes jau artėjame į pabaigą, baigiame suformuoti visas delegacijas. Šiuo atveju Lietuvos Respublikos Seimo, Lenkijos Respublikos Seimo bei Senato ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados narių Asamblėjoje mūsų delegacijai atstovaus dešimt Seimo narių.

PIRMININKAS. Nėra norinčių paklausti. Gerbiamieji kolegos, gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Ačiū. Pritarta. Siūloma ypatinga skuba. Galime pritarti? Pritarta.

Svarstymas. Nėra norinčių kalbėti. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Balsuojame. Kas pritariate nutarimui dėl minėtos Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos, Lenkijos ir Ukrainos Parlamentinėje Asamblėjoje, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių: už – 106, prieš nėra, susilaikė 5. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Tarpparlamentinėje Sąjungoje“ projektas Nr. XIII-49 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-21 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Tarpparlamentinėje Sąjungoje“ projektas Nr. XIII-49. Pranešėja – R. Baškienė. Prašom, kolege.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, mielieji kolegos, šita delegacija tai pat svarbi ir reikalinga. Siūloma sudaryti ją iš keturių Seimo narių. Tokia nustatyta šios delegacijos formavimo tvarka.

PIRMININKAS. Jūsų norėtų paklausti J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pirmininke, jūs bendromis frazėmis sakote „labai reikalinga“. Kuo čia tas reikalingumas pagrįstas? Ar tai yra galimybė nuvažiuoti į kokią nors egzotišką Afrikos ar Lotynų Amerikos šalį? Mano klausimas taip pat tradicinis. Kiek mums kainuoja ši narystė?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Aš klausiu tų kolegų, kurie yra dalyvavę. Taip, iš tikrųjų sumos nepasitikslinkau, jūs teisus. Patikslinsime, nieko tragiško nėra, ir atsakysime. Reikalingumą sprendžia ir dėl to balsavo Seniūnų sueiga, kuri, manau, prisiima visą atsakomybę dėl tokios delegacijos formavimo.

PIRMININKAS. Pirmininke, jeigu jūs leisite, aš galėsiu papildyti, kadangi dalyvavau...

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Būsiu labai dėkinga.

PIRMININKAS. ...ir A. Kubilius dalyvavo daug metų. Tai yra Tarpparlamentinė Sąjunga, kuri jungia faktiškai visus pasaulio parlamentus. Galiu pasakyti, kad mūsų kaimynų estų, kuriuos mes teikiame kaip pavyzdį, delegacijai paprastai vadovauja Estijos parlamento pirmininkas. Mūsų kaimynai estai tam teikia didelę reikšmę. Ten yra keli formatai, yra (...) moterų labai svarbus ir jaunimo, todėl šita delegacija tikrai yra labai svarbi.

Kviečiu pritarti po pateikimo. Galime bendru sutarimu? Galime. Ačiū. (*Balsai salėje*) Negalime. Kviečiate balsuoti? Balsuojame po pateikimo. Kas pritaria nutarimo projektui Nr. XIII-49, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 117 Seimo narių: už – 103, prieš nėra, susilaikė 14. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIII-49) priimtas. (*Gongas*)

15.38 val.

Seimo narių pareiškimai

Darbotvarkės 2-22 klausimas – Seimo narių pareiškimai. Kiek žinau, L. Talmontas turi. Leonardai? Pareiškimai. Kviečiamas į tribūną. Prašom.

L. TALMONT (LLRA-KŠSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, Šalčininkų rajono Eišiškių miesto apylinkėse kartojasi vandalizmo išpuoliai. Naktį iš šeštadienio į sekmadienį vėl buvo pjaunami kryžiai. Vienas nurėžtas visiškai, kitus du bandyta nupjauti, bet dėl kažkokių priežasčių nesėkmingai.

Tai ne pirmas tokio pobūdžio incidentas Šalčininkų rajone. 2014 metais Kalesninkų seniūnijoje buvo nupjautas kryžius. Panašiu būdu buvo nuverstas medinis kryžius 2016 metų spalio mėnesį prie Eišiškių miesto bažnyčios. Buvo išniekinti du katalikybės simboliai: dažais ištepliotas paminklas, pastatytas miesto ir jo apylinkių gyventojų, žuvusių, ištremtų ir priverstų palikti savo gimtąjį kraštą 1939–1959 metais... ir Šv. Jono Nepomuko skulptūra.

Analogiškas išpuolis registruotas ir 2015 metų spalį. Į šį faktą noriu atkreipti Lietuvos Respublikos Seimo, kaip pagrindinio mūsų šalies teisėkūros organo, visų politikų ir visuomenės dėmesį. Kryžių niokojimus ir paminklų išniekinimus galima apibūdinti kaip tikslingai suplanuotą veiksmą.

Kryžiaus, kaip tikėjimo, pasiaukojančios meilės Dievui ir žmogui, neatsiejamą mūsų kultūros ir tradicijos simbolio, išniekinimas brutaliai įžeidžia religinius jausmus, pažeidžia kultūros vertybes ir visuomenės dorovę.

Bjauru ir gėda. Tik tiek tikriausiai galima pasakyti apie minėtus įvykius. Bjauru, nes turbūt nieko negali būti niekingesnio už kryžiaus niekinimą. Gėda, nes tai daro ne kas nors svetimas, o gyvenantys šalia mūsų. Liūdna konstatuoti, kad tai tapo įprastu dalyku. Dauguma jų taip ir lieka neišaiškinti, nes policija dažniausiai užsiėmusi svarbesniais darbais.

Reiškiu pasipiktinimą įvykdytais vandalizmo aktais. Šie poelgiai – tai nusikaltimas, todėl reikalauju atitinkamų teisėsaugos institucijų užkirsti kelią panašioms išpuoliams ir imtis ryžtin-

gų veiksmų, padedančių nustatyti pažeidėjus, besikėsinančius į religinius katalikų jausmus. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega.

15.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Tarpparlamentinėje Sąjungoje“ projektas Nr. XIIIIP-49 (svarstymas ir priėmimas)

Gerbiami kolegos Seimo nariai, aš labai atsiprašau, bet mes šiek tiek suklydome dėl priešpaskutinio klausimo – projekto Nr. XIIIIP-49 dėl Seimo delegacijos. Mes nubalsavome tik po pateikimo. Jeigu leisite, grįžtame prie šio klausimo. (*Balsai salėje*) Ne, grįžtame. Siūloma ypatinga skuba. Galime pritarti? Pritariame. Ar yra norinčių kalbėti po svarstymo? Niekas nenori. Štai dabar balsuojame galutinai dėl projekto Nr. XIIIIP-49 – „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Tarpparlamentinėje Sąjungoje“ priėmimo. Balsavimas už nutarimo projektą pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 106 Seimo nariai: už – 95, prieš – 1, susilaikė 10. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-49) priimtas. (*Gongas*)

Mieli kolegos, mūsų darbotvarkė baigta. Ačiū visiems už darbą, supratimą. (*Balsas salėje*) Tuoj, tuoj. Minutėlę! Vakarinį Seimo posėdį baigėme.

Tik prieš tai sakau, kad Lietuvos ir Amerikos draugystės parlamentarų grupė renkasi štai čia, kur stovi E. Zingeris ir J. Olekas. Ačiū.

Posėdis baigtas.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 9 STENOGRAMA

2016 m. lapkričio 24 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos, prašom sėstis. Labas rytas! Pradedame rytinį... Prašome sėstis, kolegos. Maloniai kviečiu užimti savo vietas. Pradedame rytinį lapkričio 24 dienos posėdį. (*Gongas*)

10.03 val.

1918 metų Vasario 16-osios Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro, Seimo Pirmininko, vyskupo Justino Staugaičio 150-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Artėjantis Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečio jubiliejus įpareigoja mus prisiminti Lietuvos Respublikos kūrėjus, stovėjusius prie moderniosios valstybės ištakų ir formavusius jos raidos kryptis. Vienas jų – Lietuvos Valstybės Tarybos vicepirmininkas, 1918 metų Vasario 16-osios Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras, Seimo Pirmininkas, pirmasis Telšių vyskupas J. Staugaitis. Šiais metais minime 150-ąsias jo gimimo metines. Simboliška, kad šios kadencijos Seimas darbą pradėjo lapkričio 14-ąją – J. Staugaičio gimimo dieną. Ta proga vakar Seime buvo atidaryta paroda „Lietuvos Nepriklausomybė – nuolatinis budėjimas: Justinui Staugaičiui – 150“, taip pat vyko mokslinė konferencija „Dvasininkas valstybės kūrimo darbe“. Šiandien minime ir pagerbiame šią iškilią asmenybę Seimo posėdyje.

Maloniai prašome tarti žodį Jo Ekscelenciją Telšių vyskupą J. Borutą.

J. BORUTA. Mieli visi Lietuvos Seimo nariai! Labai miela, kad mes galime irgi kartu prisiminti Lietuvos Respublikos Seimo ištakas. Ir neišvengiamai iškyla klausimas – šiaip dvasininkams tiesiogiai dalyvauti vienokiuose ar kitokiuose civiliniuose valdymo organuose ir nerekomenduojama. Ta Bažnyčios linija ir anais laikais buvo, bet jeigu mes prisimintume Lietuvoje buvusią situaciją, kai kūrėsi Lietuvos valstybė, tai gana sąmoningų su tam tikru išsilavinimu ir su tokia įtaka visuomenei žmonių nebuvo daug, o kunigai, dvasininkai sudarė tos inteligentijos tokią labai svarbią dalį. Jie dalyvavo ir mūsų valstybę atkuriant.

Gal svarbiausia, kad mes irgi prisimintume, kad jie dalyvaudavo po vėliava tokios partijos, kurios pavadinime yra žodis „demokratija“. Tikrai ji ne visai konfesinė, nes krikščionių yra įvairių konfesijų, vadinamieji krikščionys demokratai, ten yra žodis „demokratija“. Taigi niekas lyg neturėtų būti išskiriamas esant demokratijai, kad neturėtų balso ar panašiai, negalėtų pasisakyti, kadangi tikrai trūko labiau išsilavinusių ir arti liaudies esančių žmonių, buvo išrinkta į įvairius valdžios postus Lietuvai kuriantis ir kunigų.

Vienas iš tų pačių gal garsiausių buvo J. Staugaitis. Iš pradžių jis buvo Seinų vyskupijos kunigas. Dabartinės Seinų vyskupijos dalis buvo Lietuvoje esanti Vilkaviškio vyskupija. Jis iš ten pateko ir į Lietuvos Valstybės Tarybą, kuri paskelbė Vasario 16-osios Aktą. Jis keliavo pirmas iš tos Tarybos narių, buvo vicepirmininku, paskelbus tą Aktą, keliavo po Vakarų Europos šalis pristatydamas parlamentų pirmininkams, valstybių vadovams su ta žinia, kad Lietuva atkūrė savo valstybę. Aišku, jis susidūrė su, kaip prisiminimuose jis gražiai aprašo, beveik visur – „tai didelės (...) kodėl jūs, lietuviai, atsiskiriate atskirai, juk jūs buvote Lenkijos dalis? Kam dabar reikia skaldytis?“ Jo atsakymai būdavo, kad yra ir mažesnių Europoje dalinių, kurie turi savo savarankiškumą, o lietuviai irgi visada pabrėždavo, kad Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė nėra dalis Lenkijos Karalystės, nors vienoje tokioje federacinėje valstybėje senais laikais gyvenome. Taigi jis palaužė

tokį supratimą, nes ir Lietuva turi teisę būti savarankiška valstybė ir rūpintis savo gyventojais, kurie irgi turi savo tautinį identitetą, savo kultūrą, yra skirtingi negu tie broliai, su kuriais ilgą laiką – nuo Liublino unijos vienoje valstybėje esame gyvenę.

Vasario 16-osios Akto signatarai ir atkūrė tą Lietuvos valstybę, kuri gyvavo iki sąjungos su Lenkija, ir tai neturėtų būti lietuvių ir lenkų supriešinimas, bet ir vienos, ir kitos tautinės grupės, joms priklausančių visų teisių pripažinimas. Aišku, šiandien ir lietuvių Lenkijoje yra, ir Lietuvoje lenkų yra, ir visų jų tautiniams, kultūriniais, dvasiniams poreikiams turėtų būti sudarytos galimybės visiškai juos išreikšti, jais naudotis. Šitos politikos laikėsi ir J. Staugaitis.

J. Staugaitis priklausė partijai, kurios žodis yra „demokratija“ – krikščionys demokratai, kaip minėjau. Ir jis šitą principą visada gynė. Vieni iš artimiausių krikščionims demokratams toje pradžioje mūsų prieškarinės Lietuvos parlamentarizmo buvo valstiečiai liaudininkai, kadangi taip krikščioniškasis mokymas ragina, kad mes visada dėmesį turėtume ne tiktai galinguosius, turtinguosius, nes jie ir šiaip įtaką turi visiems reikalams, bet kad neužmirštume, kad tą balsą turėtų ir tie, kurie atrodo žemesni, nieko neišmano, neturi daug pinigų ir t. t., nes tai neturi didelės įtakos būti jų balsu ir jiems atstovauti. Aišku, tai rizikinga, nebūsi superpopuliarius tokiose aukštesnėse sferose kaip privilegijuotieji ir įtakingieji pagal savo ekonominę galią, apie tai kalbama, bet jei demokratija, tai visi lygūs, ar jis turtingas, ar neturtingas, ar išsilavinęs, ar ne, į visų jų poreikius turi atsižvelgti valstybė, kuri yra europietiškos kultūros valstybė, o tos europietiškos kultūros valstybės šaknis – krikščioniškasis evangelinis mokymasis. Dėmesys visiems, o labiausiai mūsų dėmesio turi sulaukti tie, kuriems sunkiausia gyventi. Taip, reikia ir visur kitur rūpintis, bet jeigu mes juos nurašysime, spausime, tai ta visuomenė tikrai ramaus gyvenimo neturės, nuolatiniai socialiniai konfliktai vargins tokias valstybes. Tai šitie idealai ir buvo, jais ir vadovavosi J. Staugaitis, pirmas Vasario 16-osios Akto signataras, I Seimo vicepirmininkas, II Seimo Pirmininkas, kol buvo paskirtas vyskupu, tada jau vyskupui nelabai tinka, jau ir Bažnyčios vadovybė, popiežiai nesutikdavo, jeigu kur nors ir būdavo, kad vyskupas atsirasdavo, nes jis turi per daug didelę atsakomybę už dvasinį žmonių formavimą. Kartais per visus politinius debatus vis tiek partijos, partijos dalys, partija reiškia dalį vienos ar kitos grupuotės, laimi rinkimus ar panašiai, kiti būna pastumti į šalį bent viena ar kita pozicija, o kažkam reikia net paguosti tarsi ir pralaimėjusius, kad mes gerbiame ir jų nuomonę ir juos išklausom.

Norisi palinkėti, kad dabartinis Seimas, o ateityje Lietuvos valstybės Seimas visada atstovautų visai visuomenei ir išskirtinį dėmesį turėtų skirti tiems vargingesniems socialiniams sluoksniams. Nuo jų gerovės priklauso ramybė, kad mažiau būtų įtampų, kad žmonės nepabėgtų šiais laikais iš Lietuvos ieškoti į kitas valstybes, kur laikui bėgant į jas įsigyvena, kad nebūtų diskriminuojami, žeminami ir panašiai. Taigi už demokratinę Lietuvą. O J. Staugaitis šitą nuolatos ir pabrėždavo. Taip, mes galime ginčytis, kalbėtis, ieškoti būdų, bet visada turime gerbti demokratijos principus. Tai palikimas, taip mes galėtume pasakyti, dvasinis, visuomeninis, politinis testamentas J. Staugaičio, Vasario 16-osios signataro, pirmųjų mūsų valstybės Seimų vicepirmininko, Pirmininko, o vėliau tapusio Telšių vyskupu. Nors ir iš Suvalkijos lygumų, kaip anksčiau sakydavome, kilęs, bet Žemaitijoje irgi pasiaukėjo tam regionui, kuris buvo labai nuskriaustas caro laikais, net ir vyskupijos centras buvo iškeltas į Kauną, jau už tos etnografinės Žemaitijos ribų, nes tradiciškai Žemaitija iki Nevėžio buvo laikoma. Jis sugebėjo net tapti tęsėju tokio sąjūdžio kaip Knygnešių sąjūdis, draudžiamos lietuviškos literatūros knygų užsienyje spausdinimo ir gabenimo į Lietuvą, tarsi Valančius, Žemaičių vyskupas, o jo darbų tęsėjas Žemaitijoje vėliau buvo J. Staugaitis. Prisiminkime visa tai – „Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia.“ Tai tinka ir visiems mums: ir jums, mieli parlamentariai, ir mums, dvasininkams. Šis šūkis tegu mus visus vienija. Ačiū už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame Jo Ekscelencijai. Maloniai kviečiame tarti žodį 2012 metų Valstybės Nepriklausomybės stipendijos laureatą, istoriką, mokslų daktarą A. Svarauską.

A. SVARAUSKAS. Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, svečiai ir kolegos! Vakar vyko labai įdomios parodos Seimo Vitražo galerijoje atidarymas, ji skirta būtent J. Staugaičiui. Peržiūrėjus tas archyvinės nuotraukas, įvairią medžiagą, kurią parodos rengėjai rado archy-

vuose, man susidarė visiškai kitoks J. Staugaičio vaizdas, negu esu jį pats sau susidaręs vartydamas Seimo dokumentus, Seimo stenogramas, laikraščius, archyvinę medžiagą. Jo Eminencija vyskupas kalbėjo apie J. Staugaitį kaip apie dvasininką, palietė dvasininko ir politikos klausimą, kas to meto Lietuvoje buvo neatsiejama, būtinybės verčiama. Tai šiuokart aš norėčiau prisiminti ir pasidalinti keletu minčių ir keletu prisiminimų apie J. Staugaitį kaip politiką.

Jis nuo 1920-ųjų iki 1926-ųjų pavasario buvo trijų iš eilės demokratiškai rinktų Lietuvos Seimų narys, Seimo vicepirmininkas, kelerius metus vadovavo Seimui, ėjo Seimo Pirmininko pareigas. Koks buvo J. Staugaitis kaip politikas, kaip Seimo narys, kaip Seimo Pirmininkas? Paprastai diskusijos Seime ir tuo metu buvo ganėtinai karštos, ypač kas buvo susiję su pasaulėžiūriniais dalykais. Kita vertus, jo vienas iš oponentų Z. Toliušis, taip pat gerbtinas intelektualas, to meto Lietuvos politikas, apie J. Staugaitį yra pasakęs, kad tai buvo viena iš pačių preciziškiausių, tiksliausių ir gerbiančių visas nuomones, visus žmones asmenybių. Toks išpūdis buvo susidaręs visiems to meto Lietuvos politikos ir visuomenės veikėjams. J. Staugaitis, būdamas Seimo nariu, nebuvo šiaip statistas. Per tuos kelerius metus, kiek jis buvo Seime, prisidėjo prie principinių, esminių Lietuvos valstybės santvarką, apskritai pačią valstybę kuriančių įstatymų. Vienas iš pačių svarbiausių yra valstybės Konstitucijos kūrimas. Tuo metu valstybės Konstitucija, pirmoji demokratinė Konstitucija, buvo priimta 1922 metais. J. Staugaitis čia, Seime, buvo tos Konstitucijos rengimo komisijos vienas iš narių ir savo išvalgomis, savo siūlymais tiesiogiai prisidėjo prie to, kaip Lietuva turėtų atrodyti. Vienas įdomus klausimas, tuo metu sprendžiamas klausimas – ar Lietuvai reikia valstybės Prezidento, ar nereikia, ar užtektų, kad Seimo Pirmininkas būtų pats aukščiausias valstybės vadovas? L. Staugaičio pozicija buvo tokia, kad Lietuvai vis dėlto reikia Prezidento. Taip pat L. Staugaitis prisidėjo prie to, jis savo pasiūlymais suformulavo ministrų kabineto skyrimo tvarką ir tie principai vėliau buvo įtvirtinti Konstitucijoje.

Seimo Pirmininkas minėjo, kad dabartinis Seimas susirinko į pirmą posėdį būtent J. Staugaičio gimimo dieną. O man ateina į galvą kitas prisiminimas – 1922 metų lapkričio 13 diena. Lapkričio 13 dieną susirinko I Seimas, antrasis iš eilės po Steigiamojo Seimo, ir pirmajam jo posėdžiui pirmininkauti kaip vyriausias amžiumi buvo paskirtas J. Staugaitis. Sveikinimo kalboje jis pasakė, ko reiktų Lietuvai, kokia yra siekiamybė Lietuvos politikų, Seimo narių. Jis išskyrė du dalykus: tai yra socialinės atskirties Lietuvoje mažinimą, socialinių klausimų sprendimą ir (antras klausimas) Lietuvos švietimo sistemos kūrimą ir tobulinimą. Na, to meto Lietuva buvo ką tik paskelbusi nepriklausomybę, todėl nacionalinės švietimo sistemos kontūrų dar nebuvo. Šitie du principiniai klausimai, man atrodo, yra aktualūs ir 2016 metų Lietuvai. J. Staugaitis per visą savo buvimo Seime apskritai kaip politiko veiklą akcentavo tuos klausimus.

Žinoma, to meto visuomenei inteligentijos dar trūko. Būtent dvasininkija su J. Staugaičiu priešakyje įdėjo daug pastangų siekdama įgyvendinti socialinę teisingumą. Jis pats asmeniškai yra parašęs ne vieną knygą, brošiūrą, straipsnį, įkūręs ne vieną organizaciją, draugiją, broliją, kurios tiesiogiai rūpinosi ne tik teoriškai, kaip sakoma, „ant popieriaus“, bet tiesiogiai rūpinosi žmonių gerove visuomenėje.

Jis taip pat prisidėjo, kaip jau buvo minėta, ir prie Lietuvos viešinimo pasaulio didžiųjų valstybių akyse, nes tuo metu kai kurios valstybės dar nebuvo visiškai tvirtai apsisprendusios, ar Lietuva galėtų išlikti kaip nepriklausoma šalis, ar tiesiog turėtų būti kokioje nors federacijoje su kita valstybe. J. Staugaičio vienas iš nuopelnų buvo, kad jis apvažinėjo didžiąsias Vakarų Europos valstybes – Paryžių, Londoną, Berlyną, Romą – ir ten aukščiausiems diplomatams ir pareigūnams, Popiežiui sakė, kad Lietuva yra pajėgi, lietuviai yra susipratę tauta ir Lietuva, kaip valstybė, yra pajėgi išlikti, laikytis ir turėtų būti nepriklausoma, todėl ji turėtų būti pripažinta.

Vienas epizodas, kuris iliustruoja J. Staugaičio kaip politiko veiklą, tai yra 1919 metų vasara, liepos mėnuo. Tada baigėsi Pirmasis pasaulinis karas ir Paryžiaus taikos konferencijoje didžiosios pasaulio valstybės sprendė, braižė Europos kontūrus. Ir štai čia J. Staugaitis dalyvauja Lietuvos delegacijoje Paryžiuje, vieninteliame posėdyje, kuris buvo skirtas svarstyti klausimus apie Baltijos valstybes ir konkrečiai lietuvių Lietuvą. Ir čia J. Staugaitis išsakė tikslią poziciją, įrodinėjo, kad Lietuva yra nepriklausoma, demokratiška ir ji bus pajėgi išlikti. Štai minint 150-ąsias šios garbios as-

menybės gimimo metines norėtusi palinkėti mums visiems – ir Seimo nariams, ir apskritai Lietuvos visuomenei, – kad būtų įsiklausoma į to meto iškilų asmenybių kai kuriuos palinkėjimus, pasakymus apie socialinio teisingumo įgyvendinimą, apie švietimo sistemą ir kitus opius dalykus. Dėkoju. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame daktarui A. Svarauskui. Pasveikinkime ir mūsų posėdyje dalyvaujančius Kovo 11-osios Akto signatarus, esančius aukščiau. (*Plojimai*)

Kviečiame tarti žodį Seimo narį, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos atstovą P. Saudargą.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Jūsų Ekscelencijos vyskupai, svečiai, gerbiamieji kolegos! Leiskite pradėti tais žodžiais, kuriais pabaigė gerbiamasis vyskupas – „Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia“. Šiais „Tautiškos giesmės“ žodžiais pasitikime 150-metį švenčiančią, gaila, bet tik per jubiliejus plačiau teprisimenamą vieną svarbiausių Lietuvos tarpukario asmenybių.

Signataras, ryškus savo laikmečio Bažnyčios hierarchas ir tuo pat metu politinis lyderis, žurnalistas, diplomatas. Kuri Lietuvos tarpukario asmenybė sugebėjo savyje sutelkti tiek daug: nuo principingumo vertybiniais, tikėjimo klausimais iki lankstumo diplomatijos vingrybėse, nuo plunksnos aštrumo ir greitos reakcijos iki krikščioniško nuolankumo ir sugebėjimo atsisakyti savo dėl bendro sutarimo, dėl bendro tikslo. J. Staugaitis tampa raktu atveriant Lietuvos duris į pasaulio pripažinimą, tampa klijais kritinėse valstybės kūrimo situacijose, tampa atrama tikintiesiems, benusiviliantiems neskaniomis politinėmis peripetijomis. Taigi, vedami himno žodžių pasisemkime stiprybės iš šio valstybės vyro.

Tiesą sakant, analizuodami prieš amžių vykusius politinius įvykius, galime rasti daug paralelių su nūdiena. Taigi, žurnalistas. Atgimstančioje Lietuvoje atgimsta ir laisvas žodis, kurio su dideliu entuziazmu imasi J. Staugaitis. Jis daug laiko skyrė rašymui. Rašymui ne tiek kaip saviraiškos priemonei, bet idėjų sklaidai, visuomenės telkimui vertybine kryptimi, reakcijai į įvykius ir politinių oponentų veiksmus ar žodžius.

J. Staugaitis rašė: „Lietuvai iš miego pasibudus, pradėjo atsirasti ne tik mūsų krašto apskritai savieji reikalai, bet ir mūsų tikybinis gyvenimas nuolat gamina klausimus, kurie nėra ir negali būti gvildenami lenkų laikraštijoje. Iš čia išeina lietuviškojo dvasiškijai skiriamo organo reikalingumas.“

Po spaudos atgavimo toliau ryškėja dvi srovės: tautiškesnė – būsimų valstiečių liaudininkų, ir katalikiškesnė – būsimų krikščionių demokratų. Pirmoji srovė dar buvo vadinama pirmieviais, antiklerikalais, liberalais ar tiesiog kairiaisiais; antroji – katalikais, klerikalais, konservatoriais, dešiniaisiais.

J. Staugaitis rašė atsiminimuose: „1905 metų revoliucija visiems lietuviams atrišo rankas. Nesnaudė ir K. Griniaus kompanija. Pirmieviai ilgai nelaukdami įkūrė „Šviesos“ draugiją. Iš karto, aišku, buvo vengiama kelti ginčus dėl pasaulėžiūros, bet kadangi draugiją įkūrė ir jai vadovavo pirmieviai, tai netrukus yla išlindo iš maišo.“

J. Staugaitis rašė ir slapyvardžiu Meškus: „Ar ne labiau reikia įtempti savo jėgas kovai su ypatingu demokratizmu, su kuriuo mums taip atkakliai peršasi pirmieviai. Jų darbas siekia ne tautybės pamatų, bet skverbiasi į pačią žmogaus dvasią, skiepydamas jį tikybinės ir socialinės anarchijos nuodus, todėl nepalyginamai yra kenksmingesnis.“ Savo rašymu J. Staugaitis buvo aštrus ir tiesus.

Iš viso jis yra parašęs 17 knygų, paskelbęs daugiau kaip 350 straipsnių tuo laikotarpiu ėjusiuose periodiniuose leidiniuose. Vienas įdomiausių jo darbų – slapyvardžiu pasirašyta apysaka „Tiesiu keliu“, kuri buvo ne kas kita kaip reakcija į V. Mykolaičio-Putino romaną „Altorių šešėly“, kurio silpnavaliui herojui Liudui Vasariui vyskupas pateikia antitezę – ryžtingą kunigą Saulių, kuriame galima įžvelgti ir daug paties J. Staugaičio.

Taigi – politikas, diplomatas. J. Staugaitis vis labiau įsitraukė į politinę veiklą. 1917 metų rugsėjį Vilniaus lietuvių konferencijoje buvo išrinktas Lietuvos Tarybos nariu. 1918 metų vasario 16 dieną kartu su kitais Lietuvos Tarybos nariais pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės Aktą. Kaip

krikščionių demokratų bloko atstovas J. Staugaitis dirbo visuose demokratiškai rinktuose Lietuvos Seimuose, užimdamas Pirmininko ar vicepirmininko postą. Jo vadovavimo laikotarpiu buvo įgyvendinti svarbūs valstybingumo įtvirtinimo darbai, tarptautinis Lietuvos pripažinimas, priimta Konstitucija, Žemės reformos įstatymas, įvestas litas.

Mokėdamas septynias užsienio kalbas ir pasižymėjęs prigimtaine išmintimi bei nuojauta, J. Staugaitis suvaidino svarbų vaidmenį tiek dėl Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo, tiek vystant tarptautinius santykius, ypač su Šventuoju Sostu. Būtent J. Staugaitis pralaužė pirmuosius ledus diplomatinei atstovybei ir Lietuvos pripažinimui. Savo prisiminimuose J. Staugaitis rašė apie labai įtemptus ir subtilius pokalbius dar tik auštant nepriklausomybei su tuometės Vokietijos vietininkais. Okupantams atleidžiant varžtus, teko žingsnis po žingsnio, per daug neerzinant, artėti prie galutinio tikslo – visiškos nepriklausomybės.

Žvelgiant iš nūdienos perspektyvos, esama daug paralelių su Sąjūdžio metais ir geopolitiniu Kovo 11-osios stebuklu. Juk ir XX amžiaus pabaigoje mūsų klausė tiek okupantai, tiek demokratiniai Vakarai: „Tai ar jūs tikrai norite visiškos nepriklausomybės?“

Norėjome dabar, norėjome ir tada, tačiau kiek drąsos, kantrybės ir išminties reikėjo dabar ir tada. J. Staugaitis mena kompromisus, rastus Vilniaus lietuvių konferencijoje labai svarbiu ir trapiu valstybei momentu. Nors savo publicistikoje J. Staugaitis aršiai kritikuoja kairiuosius, kaip ateistus, jo pažiūros anaiptol nebuvo fundamentalistinės. Minėtoje konferencijoje, formuojant Lietuvos Tarybą, jis pritarė siūlymui atšaukti du demokratiškai išrinktus kunigus ir jų vietas užleisti mažumoje atsidūrusių kairiųjų atstovams, nors pats J. Staugaitis, beje, į Lietuvos Tarybą buvo išreitinguotas aštuntuoju numeriu.

Kaip ir prieš kelias savaites, taip ir prieš 90 metų: pasibaigus Seimo rinkimams, 1926 metų pavasarį sukurama koalicija, atvedusi lietuvišką parlamentinę demokratiją prie bedugnės krašto. Rinkimų rezultatai suponavo daugiausia vietų gavusių krikščionių demokratų ir valstiečių liaudininkų koaliciją. Tačiau įtempta ir purvinoka rinkimų kampanija į III Seimą tik dar labiau padidina takoskyrą tarp krikdemų ir valstiečių liaudininkų, ir pastarieji partneriai pasirenka trečioje vietoje likusius socialdemokratus. O dėl koalicijos pilnumo dar pasikviečia ir tautinių mažumų atstovų.

Krikščionys demokratai „Tėvynės sarge“ rašo: „Žinoma, eidami į žmones jie mokės kalbėti plonu liežuvėliu, ypač mokės peikti Seimą, valdžią [...]. Galų gale kaltę suvers krikščionims demokratams, bet kiekvienas iš mūsų, eidamas į rinkimus, turi prisiminti, kaip laputė gaidelį išviliojo iš medžio neva pasivaikštinėti. Atminkit mūsų senelių pamokinimą: neik su velniu riešutauti, neik su ponu bičiulianti.“

Silpna koalicija „iš reikalo“ nesugeba užtikrinti šalies stabilumo. 1926 metais po įtemptų lapkričio įvykių Lietuvoje Prezidentas K. Grinius pripažįsta, kad koalicija braška per siūles. „Manau, kad ne vėliau kaip kovo mėnesį jau galėsime skirtis su socialdemokratais ir sueiti į koaliciją su partiškesniu krikščioniškuoju bloku“, – vildamasis priimti biudžetą dar su sena koalicija, delsia Prezidentas.

Tai citatos apie amžiaus senumo įvykius, tačiau atsitiktinai nugirstos gali pasirodyti lyg šiandienos aktualijų nuotrupos. Trapaus valstybingumo klausimas, vertybinės takoskyros šalies politikos viduje ir nuolatinės grėsmės iš Rytų buvo ir tebėra aktualios. Tokios asmenybės kaip J. Staugaitis rodo pavyzdį, kaip tvirtai, nuosekliai ir išmintingai eiti tiesiu keliu ir vesti kitus. Išvykęs kaip vyskupas į Telšius, J. Staugaitis, paleidus parlamentą, toliau reiškėsi spaudoje, kovojo už krikščionių demokratų veiklos ir žodžio laisvę. Vyskupo autoritetas ir tvirta laikysena tampa atrama ir katalikų politikams, ir daugeliui tikinčiųjų apskritai.

Tokie valstybės tėvai-kūrėjai yra mūsų atrama ir šiandien, vis dar statant demokratinę valstybės rūmą. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame kolegai P. Saudargui. Lietuvos Respublikos Seimo vardu bus padėtos gėlės ant Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro, Seimo Pirmininko, vyskupo J. Staugaičio kapo Telšiuose. Pakvieskime ateitininkus paimti vainiką. (*Plojimai*)

Prašom sėsti. Dėkoju išklausiusiems. Linkiu visiems mums tokios atminties, kaip apie ką tik minėtą asmenį J. Staugaitį. Minėjimą skelbiu baigtą.

10.34 val.

Informaciniai pranešimai

Pereisime prie darbotvarkės, bet iš pradžių norėčiau porą skelbimų... Seimo valdybos sprendimu, 2014 metų Seimo valdybos, viename sprendimų yra parašyta, kad Seimo Pirmininkas Seimo posėdyje neskelbia iniciatorių sudaryti teikimo grupę, kol nėra Seimo Užsienio reikalų komiteto išvados. Dabar perskaitysiu Seimo Užsienio reikalų komiteto 23 dienos posėdžio protokolą, kuriame buvo svarstyta dėl Seimo tarpparlamentinių ryšių grupių steigimo. Noriu ypač naujuosius kolegas apie tai informuoti. Buvo nutarta: „Siūlyti sudaryti Seimo tarpparlamentinių ryšių grupę su Armėnijos Respublika, Austrijos Respublika, Azerbaidžano Respublika, Estijos Respublika, Gruzija, Indijos Respublika, Izraelio Valstybe, Japonija, Jungtine Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste, Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, Kazachstano Respublika, Kinijos Liaudies Respublika, Latvijos Respublika, Lenkijos Respublika, Moldovos Respublika, Prancūzijos Respublika, Šiaurės Europos šalimis: Danijos Karalyste, Islandijos Respublika, Norvegijos Karalyste, Suomijos Respublika, Švedijos Karalyste; Šveicarijos Konfederacija, Šventuoju Sostu, Turkijos Respublika, Ukraina, Uzbekistano Respublika, Vengrija, Vokietijos Federacine Respublika. Laikome, kad šios grupės yra sudarytos. Atsižvelgiant į tai, kad Baltarusijos Respublikos parlamento rinkimai nebuvo laisvi ir sąžiningi, tarptautiniu mastu neatitiko pripažintų Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Demokratinių institucijų žmogaus teisių biuro standartų, nerekomenduoti sudaryti tarpparlamentinių ryšių gerosios kaimynystės su Baltarusijos Respublika grupės.

Trečias punktas. Rekomenduoti sudaryti parlamentinę grupę „Už demokratinę Baltarusiją“.

Ketvirta. Prašyti Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateikti nuomonę dėl tarpparlamentinių ryšių su Taivanu grupės sudarymo teisinio pagrindo. Pritarta bendru sutarimu.“ Pasirašo posėdžio pirmininkas J. Bernatonis ir posėdžio sekretorė S. Jurėnaitė.

10.36 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2016 m. lapkričio 24 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Pereisime prie šios dienos darbotvarkės. Pirmiausia mums yra būtina pasitvirtinti darbotvarkę. Iš anksto skelboje darbotvarkėje yra pakeitimas, siūloma klausimą dėl Lietuvos Respublikos Seimo rudens sesijos darbų programos projekto atidėti tam, kad būtų galima jį parengti kokybiškiau. Yra dalis neregistruotų pasiūlymų, kuriuos taip pat jūs matote darbotvarkėje. Ar pritariame bendru sutarimu? Pritariame. Ačiū. Norite balsuoti? Gerai. Prašom balsuoti už darbotvarkę. Registracija vyksta kartu su balsavimu.

Užsiregistravo 108 Seimo nariai. Balsavo 108 Seimo nariai: visi balsavo už. Dėkoju už vienybę.

10.39 val.

2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4790 (pirmasis svarstymas)

Svarstome 1-3 klausimą – 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas. Pirmasis svarstymas. Priminsiu arba supažindinsiu, kai kuriems priminsiu Statuto 176 straipsnį „Valstybės biudžeto projekto pirmasis svarstymas Seime“: „Iki lapkričio 25 dienos valstybės biudžeto projektas turi būti apsvarstytas Seimo posėdyje. Jame išklausomas Biudžeto ir finansų komiteto pranešimas, taip pat pateikiamos kitų komitetų išvados, frakcijų ir paskirų Seimo narių nuomonės dėl pastabos, kurioms nepritarė Biudžeto ir finansų komitetas.“ Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką Seimo narį S. Jakeliūną.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Labą rytą, gerbiamieji Seimo nariai, posėdžio pirmininkai ir svečiai. Pristatysiu Biudžeto ir finansų komiteto siūlymus dėl kitų metų biudžeto projekto, tačiau prieš tai kelios pastabos ir komentarai.

Tai, kad mes dabar svarstome kitų metų biudžeto projektą, kuris iš esmės yra parengtas ankstesniojo Seimo ir svarstytas ankstesniojo Biudžeto ir kitų komitetų posėdžiuose, yra dar vienas pavyzdys, kad reikalingi pokyčiai suderinti Seimo rinkimų darbą ir datą su biudžeto svarstymo procedūromis ir sprendimais.

Pakeliui paminėsiu, kad Biudžeto ir finansų komitetas gavo siūlymų dėl asignavimų keitimo, o iš esmės tai asignavimų didinimas daugiau kaip 1 mlrd. eurų. Suprantama, turėdami įtemptą kitų metų projekto biudžetą, kurio deficitas balansuoja ant priimtino ribos, į visų institucijų požiūrį, jas čia dar paminėsiu, mes negalėjome atsižvelgti ir detalai net vertinti tų siūlymų, nes, viena vertus, jie yra teikti ankstesniųjų komitetų ir neaišku, kokia dabartinių komitetų pozicija būtų.

Kita vertus, kaip minėjau, finansinės galimybės visiškai to neleidžia, nes prioritetas kitų metų biudžeto srityje yra gynybos išlaidų tolesnis didinimas, neapmokestinamųjų pajamų dydžio esminis keitimas nuo 50 iki 100 % ir vadinamojo socialinio modelio įgyvendinimas. Taigi didelių galimybių papildomiems asignavimams nėra.

Dabar perskaitysiu komiteto siūlymą dėl kitų metų biudžeto projekto.

„Pasiūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, teikiant Seimui antrajam svarstymui pataisytą projektą, apsvarstyti ir įvertinti: pirma, Valstybės kontrolės ataskaitoje „Dėl 2017 metų valdžios sektoriaus finansinių rodiklių“ ir išvadoje „Dėl struktūrinio postūmio užduoties, nustatomos Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžeto finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte, ir papildomų priemonių (pinigine išraiška) poreikio šiai užduočiai įvykdyti“ pateiktas pastabas.

Antra. Apsvarstyti ir įvertinti Lietuvos banko išvadoje „Dėl Lietuvos Respublikos 2017 metų valdžios sektoriaus balanso rodiklio pagerėjimo užduočių įvykdymo poveikio pasitikėjimui finansų sistemos stabilumu ir kainų stabilumu“ pateiktas pastabas ir vertinimus.

Trečia. Apsvarstyti ir įvertinti Europos Komisijos nuomonę dėl Lietuvos biudžeto plano projekto.

Ketvirta. Apsvarstyti Seimo komitetų, Seimo narių, asociacijų, valstybės institucijų ir įstaigų pasiūlymus. Komiteto balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu.“

Tai tokia komiteto nuomonė. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Paprašysime komitetų išvadų. Aplinkos apsaugos komiteto išvadą pristatys A. Salamakinas, nes buvo svarstyta dar anoje kadencijoje. Ar turi kas? Buvo svarstyta tik aname komitete. Naujasis dar nesvarstė.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Praeitais kadencijos Aplinkos apsaugos komitetas apsvartė biudžeto projektą ir jam pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Audito komitetas (naujasis) apsvartė. Kviečiame Seimo narę I. Šimonytę.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, mes turbūt buvome vienintelis šios kadencijos komitetas, kuris galėjo apsvarstyti biudžeto projektą. Kadangi turime vertinti Valstybės kontrolės teikiamą privalomai pagal konstitucinį įstatymą išvadą, tą ir darėme vakar. Buvome susitikę su Valstybės kontrole, Lietuvos banku, išklauseme pastabų dėl biudžeto projekte esančių taisytinių dalykų ir kylančių tam tikrų rizikų. Bet kadangi, kaip jau minėjo gerbiamas Stasys, esame tokioje įdomioje pusiaukelėje, kada kaip tik yra rengiama Vyriausybės programa, kaip tik Vyriausybė turės apsispręsti dėl savo prioritetų, turės įvertinti pajamų plano realumą, turės spręsti dėl socialinio modelio, kuris yra turbūt viena iš pagrindinių priežasčių pastabų dėl skaičių, o jos yra teikiamos dėl valstybės finansų deficito, todėl komitetas priėmė tokį sprendimą.

Įvertinant tai, kad šiuo metu yra rengiama nauja Vyriausybės programa, siūlyti pagrindiniam komitetui 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą grąžinti Vyriausybei tobulinti, atsižvelgiant į naują XVII Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016–2020 metų programą, Lietuvos banko išvadoje, Lietuvos Respublikos

valstybės kontrolės išvadoje „Dėl struktūrinio postūmio užduoties, nustatomos Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinio rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte, ir papildomų priemonių poreikio šiai užduočiai vykdyti“ pateiktas pastabas, į Europos Komisijos nuomonę ir Audito komiteto pasiūlymus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Europos reikalų komiteto vardu kalbės G. Kirkilas.

G. KIRKILAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Laba diena, gerbiamieji kolegos, mes apsvaistėme biudžetą ir kai kuriems punkтам nepritarėme. Mes galvojame, jog šiek tiek mažai yra finansuojama mūsų diplomatija, ypač parlamentinė diplomatija, todėl teikiame pasiūlymą.

Taip pat dar vienai pozicijai mes nepritariame, mes galvojame, jog taip pat čia parlamentinė diplomatija, dabar apie Užsienio reikalų ministerijos pasiūlymus mes galvojame, kad reikėtų svarstyti galimybę pasiūlyti ministerijos biudžeto projekte atskira eilutė išskirti lėšas funkcijoms, susijusioms su Europos Sąjungos reikalų koordinavimu, Europos Sąjungos viešinimu Lietuvoje, atstovavimu Lietuvos interesams ES ir ryšių su Europos valstybėmis plėtojimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ekonomikos komiteto išvadą pateiks R. Žemaitaitis. Kadangi nėra Seimo nario, tai perskaitysiu sprendimą.

Komiteto sprendimas ir pasiūlymai. Pagal Lietuvos Respublikos Seimo statuto 150 straipsnį, jeigu siūlomas sprendimas numatytas... Gerai. Iš esmės. Iš esmės siūlo pritarti Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui komiteto kuruojamose srityse ir siūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui patobulinti įstatymo projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabą, Seimo nario D. Petrošiaus pasiūlymą ir komiteto pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė.

Kadangi Informacinės visuomenės plėtros komiteto neliko, tai ir neskaitome išvados. Kaimo reikalų komiteto išvadą kviečiu perskaityti P. Čimbarą.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Gerbiamasis Pirmininke, gerbiamieji kolegos Seimo nariai, kadangi P. Čimbaras šiuo metu nėra, naujasis Kaimo reikalų komitetas nesvarstė, tačiau yra sprendimas senojo: iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžeto finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui ir pasiūlyti pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui įstatymo projektą tobulinti. Ir siūlo... Aišku, aš nekalbėsiu ir netrukdysiu laiko dėl esamų problemų žemės ūkyje, ypač su melioracija...

Yra siūloma specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, melioracijos programai įgyvendinti skirti 29,4 mln., valstybės nuosavybės teise priklausančių melioracijos ir hidrotechninių statinių valdymui ir naudojimui papildomai skirti 5,3 mln. Ir, be abejo, yra susiję su naujų maisto produktų rinkų paieška. Kaip žinote, Rusijos embargas, paskelbtas 2014 metais, iš tikrųjų smogė didelį smūgį mūsų perdirbamajai pramonei, praradome didžiules rinkas, o ieškodami naujų rinkų susidūrėme su naujais iššūkiais. Siūlome padidinti asignavimus Žemės ūkio ministerijai 1 mln. eurų, kurie būtų skiriami parodų organizavimui ir naujų rinkų paieškos skatiniui. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kadangi Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas virto dviem komitetais, tai buvusio komiteto išvadą pateiks E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji, naujasis Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas šito įstatymo projekto nėra svarstęs, bet aš turiu buvusio komiteto nuomonę. Yra nutarta pritarti su tam tikromis pastabomis, tačiau noriu pasakyti, kad naujas komitetas turi ką pasakyti.

Pirmiausia manome, kad šitas įstatymo projektas turėtų būti (aš kalbu viso komiteto vardu) gražintas Vyriausybei persvarstyti, ypač todėl, kad naujoji politika, jeigu ją galima vadinti naująja politika, reikalauja vis dėlto prioriteto švietimo sistemai. Iš buvusios Vyriausybės mes prioritetingo švietimo sistemos finansavimo nematome.

Antras dalykas. Mes buvome susitikę su daugeliu profsąjungų, tiek aukštojo mokslo, tiek bendrojo lavinimo mokytojų profsąjungomis, ir matome jų didelį susirūpinimą dėl galimo pažadų netesėjimo. Tai yra ar tie pažadėti kėlimai išliks iki sausio 1 dienos ir tas pažadėtas kėlimas nuo sausio 1 dienos, kuriam reikia net 35 mln... ir tame biudžeto projekte profsąjungų ir švietimo

atstovai nemato. Taip pat mes matome, kad reikia naujų investicijų norint daryti aukštojo mokslo reformą, ir mes tuos siūlymus Sekretariatui jau esame pateikę.

Atsižvelgdami į visas tas aplinkybes, mes prašysime persvarstyti biudžetą Vyriausybėje. Ačiū.

PIRMININKAS. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą pristatys pirmininkas ar pavaduotoja? Kaip esate sutarę? Ar galėtų tai padaryti Seimo narė R. Juknevičienė?

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, komitetas iš esmės pritarė 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektui ir siūlo Biudžeto ir finansų komitetui ir Vyriausybei jį tobulinti pagal komiteto pateiktus labai rimtus pasiūlymus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą pateiks A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, leiskite pristatyti buvusio komiteto sprendimą dėl kitų metų biudžeto. Buvo gautos pastabos iš Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolierės E. Žiobienės, taip pat kreipėsi ir socialinės apsaugos ir darbo ministrė A. Pabedinskienė dėl lėšų trūkumo socialinių įmonių finansavimui, buvo daug Seimo narių pasiūlymų. Komitetas juos apsvarstė ir iš esmės pritarė įstatymo projektui. Siūlo Biudžeto ir finansų komitetui ir Vyriausybei atsižvelgti į komiteto siūlymus.

Turėčiau turbūt iš karto informuoti, kad šitie pakeitimai turės kitokią prasmę, nes jeigu Seimas apsispręs nukelti socialinio modelio kai kurių įstatymų įgyvendinimą bent pusmečiui, aišku, piniginiai srautai, lėšos ir sprendimai turėtų būti visiškai kitokie. Todėl aš manau, kad Vyriausybė priims teisingus sprendimus.

Siūlymų buvo gana daug, net 420 mln. eurų, iš kurių didžiausią dalį, beveik 250 mln., sudarytų vidutinės senatvės pensijos, turint būtinąjį stažą, didinimas. Dabar numatyta 15–16 eurų, siūlymas buvo didinti 41,5 euro. Taip pat, kaip sakiau, įdarbinti asmenis socialinėse įmonėse, beveik 22 mln., taip pat yra siūlymas 104 mln. didinti biudžetinėlių ir valstybės tarnautojų, pareigūnų, teisėjų, statutinių struktūrų darbuotojų darbo užmokesčių vidutiniškai 5 eurai, tai pareikalaus 100, ir daug kitokių siūlymų, kuriuos pateikė komitetas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Sveikatos reikalų komiteto išvadą pateiks Seimo narė A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Praėjusios kadencijos Seimo Sveikatos reikalų komitetas lapkričio 3 dieną apsvarstė biudžeto projektą. Komitetas iš esmės pritarė biudžeto projektui prašydamas pagrindinio komiteto grąžinti projektą iniciatoriams tobulinti. Buvo apsvarstytos Klaipėdos universitetinės ligoninės ir daugelio Seimo narių – A. Mitrulevičiaus, S. Šedbaro, A. Matulo, D. Mikutienės ir K. Bartkevičiaus pataisos. Joms buvo pritarta. Taip pat komitetas paprašė 83 mln. eurų sumos padidinti PSDF biudžeto asignavimus.

PIRMININKAS. Dėkojame. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą prašau perskaityti J. Sabatauską.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas, tiesa, praeitos kadencijos, svarstė Biudžeto įstatymo projektą ir iš esmės pritarė projektui, taip pat prašė siūlyti Vyriausybei svarstyti dėl asignavimų skyrimo šioms Teisės ir teisėtvarkos komiteto kuriojamoms institucijoms: Teisėjų tarybai papildomai skirti 6230 tūkst. eurų išlaidoms, iš jų 4528 tūkst. eurų darbo užmokesčiui, tai yra įsiskolinimams iš darbo užmokesčio padengti, bei 5 % neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio dalies grąžinimui, taip pat kitoms išlaidoms. Nacionalinei teismų administracijai – 516 tūkst. eurų asignavimams, iš jų 116 tūkst. eurų turtui įsigyti ir 400 tūkst. eurų einamosioms išlaidoms, kurių trūksta numatytam projektui. Generalinei prokuratūrai papildomai skirti 304 tūkst. eurų asignavimams, Teisingumo ministerijai – 23 mln. 189 tūkst. eurų asignavimams, iš jų 13 mln. 276 tūkst. eurų Registrų centro vykdomoms priemonėms įgyvendinti pagal priimtas įstatymo pataisas, kuriomis nustatomas nemokamas informacijos pateikimas. Bet, kaip žinome, nemokamų pietų nebūna – tas išlaidas tada reikia padengti iš biudžeto. Ir iš jų taip pat 9 mln. 36 tūkst. Kalėjimų departamento veiklai. Vidaus reikalų ministerijai, taip pat FNTT skirti 6 mln. 587 tūkst., iš jų 4 mln. 740 tūkst. darbo užmokesčiui ir turtui įsigyti. Policijos departamentui – 9 mln. 495 tūkst., iš jų vidaus tarnybos statu-

to nuostatomis, kurios įsigalios nuo sausio 1 dienos, įgyvendinti, mobiliųjų padalinių materialiniam aprūpinimui, pratyboms, gebėjimų terorizmo, informacinio ir kibernetinio saugumo srityse stiprinimui ir t. t. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui – 4 mln. 340 tūkst. eurų asignavimams, iš jų 2 mln. 840 tūkst. vidaus tarnybos statuto nuostatomis įgyvendinti, kurios, kaip prieš tai minėjau, įsigalios nuo sausio 1 dienos. Valstybės sienos apsaugos tarnybai – 19 mln. 51 tūkst., iš jų vidaus tarnybos statuto nuostatomis įgyvendinti – 4 mln. 938 tūkst., Europos Sąjungos išorės sienų infrastruktūros kūrimui – 5 mln. 600 tūkst. ir t. t. Taip pat Vadovybės apsaugos departamentui skirti 506 tūkst. eurų, Viešojo saugumo tarnybai – 4 mln. 496 tūkst., Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai – 281,5 tūkst. eurų.

Komitetas nurodo kaip pasiūlymą šaltinius, iš kurių būtų galima tuos pasiūlymus įgyvendinti. Valstybės sienos apsaugos tarnybai, kurią aš minėjau, Europos Sąjungos išorės sienų infrastruktūros užtikrinimui 5 mln. 600 tūkst. paimti iš pajamų, gautų už vizas iš Vidaus saugumo fondo dalies, skirtos specialiajai tranzito schemai įgyvendinti. Dėl kitų papildomų asignavimų siūloma padidinti biudžeto išlaidas atitinkamai didinant pajamas iš valstybės įmonių dividendų. Sprendimas priimtas bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Užsienio reikalų komiteto išvadą pateiks J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (*LSDPF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai, praeitos kadencijos Seimo Užsienio reikalų komitetas apsvaustė biudžeto projektą, pritarė jam bendru sutarimu ir pateikė 14 pasiūlymų didinti Užsienio reikalų ministerijos asignavimus beveik 11 mln. eurų. Daugiausia tai susiję su Lietuvos ryšiu su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis stiprinimu, Europos Sąjungos ir NATO vaidmens didinimu Lietuvoje, paramos Ukrainai, Gruzijai ir Moldovai didinimu, taip pat ekonominės diplomatijos vystymu, dalyvavimu tarptautinėse organizacijose. Visiems šiems svarbiems tikslams, mūsų manymu, skirta per mažai asignavimų. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkojame. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto vardu ar P. Urbšys, ar A. Strelčiūnas? Prašau.

A. STRELČIŪNAS (*TS-LKDF*). Sveiki, Seimo nariai. Senos kadencijos komitetas buvo apsvaustęs ir priėmęs sprendimą iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XIIP-4790 ir komiteto išvadoms ir siūlyti pagrindiniam komitetui įstatymo projektą Nr. XIIP-4790 tobulinti atsižvelgiant į pasiūlymus, kuriems pritarė Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Žmogaus teisių komiteto išvadą pateiks V. Simulikas.

V. SIMULIK (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Mielieji kolegos, kadangi praeitas komitetas buvo apsvaustęs ir mums nebuvo įpareigojimo per vieną parą viską patikrinti, tai mes komitete priėmėme sprendimą, kad palaikome buvusią išvadą, ir naująją redakciją, kai jau ateis pataisymas iš Vyriausybės, peržiūrėta, tada ir žiūrėsime iš naujo. Bendru sutarimu už.

PIRMININKAS. Dėkojame. Visos išvados pateiktos. Frakcijos vardu užsirašęs kalbėti Seimo narys K. Glaveckas. Prašau.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, iš tikro turime lygiai tokią pat situaciją, kuri būna kiekvieną kartą po Seimo rinkimų: mes svarstome biudžetą, kuris buvo parengtas ankstesnės Vyriausybės, nors yra ir nauja politinė valia, o korekcijas rengiamės daryti iš esmės tiksliai kitais metais. Per tuos metus dažniausiai, jeigu neužtenka politinio ryžto, viskas atsistoja į senas vietas ir tie patys klausimai lieka ir per kitą kadenciją.

Ką aš turiu omeny? Pavyzdžiui, Valstybės investicijų programa, kuri buvo skirstoma per ministerijas ir buvo naudojama ne kam kitam, kaip Seimo nariams vienmandatėse apygardose remti. Kitaip sakant, pinigai darželiams, mokykloms ir t. t. Kol kas šitame biudžeto projekte, kuris yra pateiktas buvusios Vyriausybės, viskas yra išlikę. Čia būtina rimta korekcija. Tą korekciją reikia daryti nelaukiant kitų metų biudžeto. Vidury šių metų, gal kitų metų vidury reikės daryti tas korekcijas greičiausiai vien dėl to, kad mes turėsime tam tikrą susikirtimą su Europos Komisija, nes mūsų naujos Vyriausybės biudžetas turės būti pateiktas mėnesį prieš jį priimant. Kitaip tariant, mes geriausiu atveju gruodžio vidury pateiksime biudžetą. Vadinasi, jį priimti mes galėsime iki Naujųjų metų, bet Europos Komisijai siųsti galėsime tiksliai prieš Naujuosius metus. Kitaip

tariant, visas išvadas rekomendacijų formomis mes gausime tik po Naujųjų metų. Jeigu mes koki nors aspektu pažeisime biudžeto deficitą, fiskalinį deficitą ar kitus rodiklius, mums bus pateiktos rekomendacijos, kurias mes per tris mėnesius turėsime ištaisyti. Jeigu mes jų neištaisysime, tada automatiškai mums gali būti taikomos sankcijos – ar struktūrinių fondų sumažinimas, ar kiti dalykai. Čia toks procedūrinis dalykas.

Šiaip kitų metų biudžete... Aišku, šis biudžetas yra paradoksalus: sudarė viena dauguma, dabar vykdo kita dauguma. Natūralu, kad dabartinės daugumos – valstiečių tikslai yra suformuluoti kiti. Galų gale metodai, būdai, aš manau, bus visiškai kitokie. Todėl naujasis kitų metų biudžetas, kiek galima, turėtų būti koreguojamas. Korekcijos gali būti daromos tose srityse, kurios nereikalauja didelių pastangų ir didelių mokesčių įstatymų korekcijų. Aš turiu omeny tai, kas yra susiję su valstybės išlaidomis ir kaštais. Mes visą laiką kalbame tik apie pajamas, bet pamirštame tą dalyką, kad tie surinkti mokesčių mokėtojų pinigai, viešieji finansai naudojami nepaprastai blogai. Iš tikro jų efektyvumas yra labai blogas.

Tas pats pasakytina ir apie europines lėšas. Jeigu pažiūrėtume europinių lėšų istoriją, kaip jos buvo naudojamos ir kokia dabartiniu metu šalies ekonomikai yra nauda, tai pamatytume, kad tos naudos iš tikro turėjome labai labai mažai. Prisiminkite, kiek mes pristatėme gal ir reikalingų, bet ne tiek daug sporto rūmų, kitų dalykų, kurie iš tikro kainavo labai daug, ir buvo tokia situacija, kad mes iš esmės prisipirkome dramblių, o dabar juos turime maitinti mažindami savivaldybių finansus, prisiimdami naujus išsipareigojimus, galų gale likdami skolingi bankams ir darydami kitus dalykus.

Kas iš kitų metų biudžeto, kuris yra pateiktas, labai atkreipia dėmesį? Tai, kad pajamos, kurios yra numatytos kitais metais... Kaip žinote, pagrindinis pajamų šaltinis yra pridėtinės vertės mokestis, tai jo augimas yra numatytas 9–10 %. Tai iš tikro fantastinis augimas, kuris, mano supratimu, yra įrašytas dėl to, kad gautume kokią nors išlaidų ir pajamų pusiausvyrą, o ne žiūrint į visas realijas.

Jeigu pažiūrėsime į makroekonominis rodiklius, kurie yra įtraukti į kitų metų biudžetą, tai ekonomikos augimas yra numatytas 2,7 %, nors dabartiniai ekspertai, bankas ir Valstybės kontrolė kalba apie rizikas, kurios yra, ir tie dydžiai gali būti nepasiekti. Galų gale akivaizdu, kad kitais metais infliacija bus nuo 1,7 iki 2 %. Kaip jūs žinote, infliacija yra pats geriausias biudžeto pajamų rinkėjas, nereikia nieko administruoti, tiktai kainos kyla ir tau atskaitymai kyla. Žmonėms, aišku, tai yra labai jautru, nes dažniausiai kainų struktūra... tas, ką labiausiai žmonės perka ir kas labiausiai reikalinga, brangsta, tas, ko mažiau reikia, dažniausiai brangsta mažiau. Taip pat neaišku, kaip pasikeis energetikos ir šildymo kainos. Kaip bus sprendžiamas kompensacijų klausimas, taip pat iš esmės šio Seimo klausimas.

Dar vienas dalykas, apie ką mes visą laiką kalbame, yra susijęs su biudžeto programiniu valdymu, programinėmis nuostatomis. Kaip žinote, biudžetą iš tikrųjų sudaro apie šimtas programų, dėl kurių visų reikalaujame ar šnekame, kad turėtų kokius nors efektyvumo kriterijus. Remiantis kaštų analize ar kitais dalykais reikia, kad įdėti pinigai aiškiai parodytų, ką mes gauname ir ką mes turime. Kiekvieną kartą to reikalaujama, bet galų gale baigiasi tuo, kad parengiama praėjusio laikotarpio ataskaita, kuri labai abstrakčiai, labai neaiškiai, nekonkrečiai įvertina, kad tai buvo gerai, o kaip gerai, neaišku. Be to, Lietuvos valstybės kontrolės išvados, žinote, jos gana smulkiai išrašomos iš esmės yra. Į jas visiškai nereaguojama, jos eina sau, o karavanas eina sau, todėl tai vėlgi yra didelis dalykas.

Jeigu mes turime tokias institucijas, kaip Lietuvos banką, Valstybės kontrolę, galų Europos Komisiją, kuri inventorizuoja biudžetą ir teikia iš tikro rimtas pastabas, susijusias su rizikomis, su kitais dalykais, tai jas turėtume kaip nors įgyvendinti. Na, šiomet mes nespėjome įgyvendinti, bet tą procesą reikia pradėti jau nuo sausio mėnesio, nes, dar kartą sakau, vasario mėnesį, tikėtina, mes turėsime inventorizuoti biudžetą. Tikėtina. Jeigu jūs norėsite įgyvendinti tą, ką jūs kalbate, tai jūs turėsite daryti paties biudžeto korekcijas. Kaip jas daryti, ar peržiūrint biudžetą, ar kitaip, ar rengiant įstatymus, tai čia jau bus technikos klausimas. Bet ką tai reiškia? Tai, kad reikės dabar rengtis viešiesiems svarstymams visų sričių biudžeto išlaidų, atskirų šakų finansavimo, viešųjų finansų panaudojimo ir kitų dalykų.

Taigi svarstyti, duoti apibendrinimą biudžeto, kuris yra pateiktas... Mano supratimu, jis yra anos Vyriausybės biudžetas, jis neatitinka akivaizdžiai to, kas yra deklaruojama. Pasakysiu taip labai paprastai, kad šitame biudžete, jeigu paimsime visus rinkimų pažadus, tai rinkimų pažadai yra ne kas kita, kaip nauji mokesčiai. Tai, kad įgyvendintume pažadus esant tam pačiam biudžetui, tai pačiai struktūrai, iš tikrųjų reiktų koreguoti ir didinti mokesčius, o ne mažinti išlaidas. Tokia yra liberalų nuomonė. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Mišriosios Seimų narių grupės vardu kalbės A. Maldeikienė.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Laba diena. Aš norėčiau pabrėžti tris dalykus.

Pirma – kas yra biudžetas? Biudžetas, kažkaip Lietuvoje visus tuos 26 metus, mano stebėjimu, yra suvokiamas kaip finansinis dokumentas, neturintis jokio ryšio su Lietuvos žmonėmis. Aš netgi radau savo tekstą, rašytą 1991 metais, kuriame tai rašiau. Pastaruosius 15 metų, mano stebėjimais, biudžetas išvis virsta kažkokiu keistu finansinių ataskaitų dalyku, dauguma Seimo narių nesuvokia tų visų sudėtingų *abry kadabry* ten, finansinių atskaitingumo kokių nors dalykų. Bet iš tiesų biudžetas yra tiesiog valstybės kišenė. Jeigu tu padarai biudžetą tokį (šeimos biudžetą), kad šeimos nariai išgyventi negali, tai arba juos reikia mėti pro langus, ką mes sėkmingai darome, siųsdami juos į lėktuvus, arba tuos žmonės reikia išsiųsti į užribį, mes tai irgi sėkmingai darome. Tai pirmiausia aš labai noriu, man labai nemalonu, kad čia nėra naujojo premjero, nes vis dėlto tai yra jo pagrindinis darbas, galų gale ir jo pažadas mums visiems buvo, kad jis atsisuks į žmones. Aš nesutinku su nesąmone, mano supratimu, nesąmone, kad žmonės balsavo taip, kaip jie šiemet balsavo, nes jie ilgisi Sovietų Sąjungos. Jie balsavo todėl, kad jie palaipsniui grįžo į Sovietų Sąjungą, kur yra tikrai skaičiukai ir kažkokios ataskaitos, bet nėra žmogaus.

Dabar konkrečiai, kas yra. Štai, kad nėra pono S. Skvernelio, man yra nemalonu, nes aš kreičiau tiesiai į jį, išsiųsiu asmeniškai laišką, kad atkreiptų dėmesį, kad biudžetas yra be žmonių. Pasižiūrėkite, šitame biudžete, aš pateiksiu vieną pavyzdį, bet aš jį žinau daug, šitame biudžete yra numatyta didinti nepamokestinamąjį pajamų dydį. Kas atsitinka didėjant nepamokestinamajam pajamų dydžiui? Vyksta visiškai paprastas dalykas – daug žmonių tikriausiai gaus netgi 37 eurai daugiau, jeigu jie turi du vaikus. Tiesa, jeigu jie gyvena socialiniame būste, jie gali netekti tokio paprasto dalyko kaip būstas. Tada rezultatas šito 37 eurų padidėjimo yra minus šimtai, taip? Ypač žinant Vilniaus situaciją. Tai, kas darosi Pilaitės Karaliaučiaus gatvėje (tikriausiai jūs visi gavote tą laišką?), yra skandalų skandalas, kai iš tikrųjų didėjant kokiems nors valstybės pasiūlymams ten pagerinti dirbančių žmonių... taip buvo ir pristatyta vakar laikinai einančiosios ministrės pareigas, kad šitaip mes siekiame motyvuoti dirbti. Ne, mes šitaip siekiame motyvuoti nedirbti, didindami tą NPD, jeigu jo nesusiejame su valstybės remiamu dydžiu, kuris nuo 2008 metų yra lygiai toks pats – 102 eurai ir jau seniai neturi jokio ryšio su tikrove.

Aš atkreipiu savo kolegų dėmesį į tai, kad dar šią vasarą – 2016 metų liepą Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija primygtinai dar kartą, trečią kartą šiemet, priminė mums: sutvarkykite savo dydžius, skaičius taip, kad jie turėtų logikos ir žmonės turėtų noro dirbti, nes dabar iš tikrųjų daugelis šeimų, padidinus tą NPD, bus priverstos išeiti iš darbo, kad neprastų 100 eurų ar šimtų eurų, kurie jiems reikalingi būstui. Taigi kol nesutvarkytas šitas pirmas momentas, čia aš tik mažą detalę sakau, kalbėti apie tai, kad šitas biudžetas turi kokią nors prasmę, yra iš tikrųjų neįmanoma. Tai normalus sovietinis biudžetas, kuriame yra viskas, išskyrus žmogų.

Antra dalykas – nematoma visumos. Ką aš turiu galvoje? Kai nuolat kartojama iš tikrųjų labai teisinga mintis, kad biudžetas turi būti subalansuotas, turi būti minimalios finansinės rizikos, nesugebama pamatyti kito dalyko, kad finansinės rizikos yra pasekmė ekonominio stabilumo, realaus sektoriaus stabilumo. Ar realus sektorius Lietuvoje yra stabilus? O realus sektorius (tiems, kas nežino ekonominio termino, pasakysiu) tai yra ūkis, verslas, namų ūkiai ir t. t., tai yra visa ta ekonomika, kaip jinai funkcionuoja. Masiškai išvažiuoja darbo jėga. Tai ūkis nestabilus ir mes sakome, kad finansinės rizikos mažai. Tačiau, kai aš kalbėjau su fiskalinės institucijos, dabar taip vadinama Kontrolė, žmonėmis, analitikais, jie man sakė: mes jiems aiškiname, kad jūs pasirašote 995 tikslus, bet jūs pagrindinį tikslą – žmonių išgyvenimą praleidžiate. Tai šito niekas nepastebi.

Trečias dalykas – siūlomas biudžetas yra vidutinės klasės tolesnio naikinimo biudžetas. Kada Lietuvoje baigsis tas absurdas, kažkokios *šizoidinės* formulės? Aš nesugebėjau surasti per pastaruosius 10 metų, kuriuos ieškau, šalies, kuri kaip nors ten NPD prijungtų, atimtų, perskaičiuotų formules, kurtų. Taip ir matau bepročių veidus, kurie kuria formules, kaip padaryti, kad viskas liktų, kaip yra, nors aiškiai neveikia. Kai sugalvojama, kad žmogus, kurio pajamos 1000 eurų popieriuje, Lietuvoje jau tas, kuris negauna neapmokestinamojo (...), buvo be proto turtingas, tai aš noriu pasižiūrėti į akis tiems žmonėms. Aš vakar bandžiau poniai R. Budbergytei pažiūrėti į akis, bet kažkas su akimis ten yra blogai. Aš tikrai noriu kolegas išpėti, ypač kreipiausi į naująją valdančiąją daugumą. Jūs, žinoma, galite dar padidinti emigraciją, jeigu daugelis šito biudžeto vidiųjų parametrų nebus subalansuoti, tai, patikėkite, emigracija augs.

Ir tada aš dar kartą grįžtu prie gerosios praktikos. Mus tiesiog įpareigoja mūsų troškimas įstoti į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizaciją, kur mes įkyriai prašomės daug metų, o jie mums visą laiką sako: susitvarkykite savo sistemą. Europos Komisija mums sako tą patį, jie tikrina fiskalinį momentą, ar yra finansinis stabilumas. Bet jie uždare duris gi juokiasi iš mūsų ir sako: jūs pažiūrėkite, kokią emigraciją turite, kai toks augimas. Sutvarkykite tik rodiklius, rodikliai turi likti tik penki, ir du rodikliai, kurie, manau, yra esminiai – atskirties mažėjimas, bet atskirties mažėjimas išmatuotas nelygybės lygio, pajamų nelygybės mažėjimu, nes pagal tą skaičių jau pralenkėme Jungtines Amerikos Valstijas, realiai vertinant. Antras dalykas, emigracijos mažėjimas. Ir jokių kitų 995 rodiklių, kurių pusę pakeisime vienos ar kitos mokyklos grindų spalvą, jų iš tikrųjų niekam nereikia.

PIRMININKAS. Dėkojame. Frakcijos vardu kalbės G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamasis Pirmininke, gerbiamieji kolegos, po Aušros kalbėti iš tikrųjų yra sudėtingas uždavinys. Aš norėjau atkreipti dėmesį į keletą dalykų. Iš tikrųjų suprantu irgi sudėtingą situaciją, kuri yra, visas tas pereinamasis biudžetas, rengtas vienu, perleistas kitiems, tačiau aš suprantu valdančiuosius, kodėl jie nekalba apie vieną svarbų dalyką, kuris čia porą kartų buvo nuskambėjęs, būtent apie kitų metų deficitą ir Europos Komisijos ir Valstybės kontrolės pastabas dėl jo. Didele dalimi tai yra paliekama bomba. Aš nežinau, gerbiamieji, kaip jūs ten koalicijoje susitarsite, ar jūs informavote premjerą apie tai, kas jo laukia ir kokios čia yra grėsmės, nes pamažėle yra einama į tokią grėsmingą situaciją arba traukiniu važiuojama į bedugnę. Ar tai yra numatyta, ar čia ta diskusija dar vyks, ar bus pristatytos kokios nors galimybės išvengti tų pavojų, kurių gali kilti mums nesusitvarkius su deficitu, kuris Europos Komisijos nebus pavadintas kaip derantis su struktūrine reforma, aš atsakyti negaliu ir tikrai tikėčiausi, kad bus atsakyta valdančiųjų.

Kitas dalykas, noriu pritarti ekspertams, kurie šiandien susitarę kartoja apie tai, kad nėra strateginės biudžeto krypties. Akivaizdu, kad nėra atspindėta. Iš socialdemokratų mes galbūt ir nesitikėjimo didelio matymo, bet vėlgi mes ir iš valdančiųjų negirdime, kokie jūsų dabar yra nauji prioritetai, ką jūs žadate daryti su tuo biudžetu? Mes užbėgdami už akių frakcijos vardu pateikėme keletą savo pasiūlymų. Norime, kad būtų pereita nuo vieno ar kito žmogaus pateikimo remontuoti bažnyčios stogą ar statyti kokį svarbų paminklą savo vienmandatėje apygardoje, kad iš tikrųjų būtų žiūrima į strategines kryptis.

Aš tik įvardysiu, kur, ir kviečiu kolegas ir Vyriausybę atsižvelgti į tai ir palaikyti. Pirmiausia, kova su skurdu ir socialine atskirtimi, yra konkretūs pasiūlymai pateikti. Saugios socialinės erdvės kūrimas, tai čia yra atsiliepiant ir į Prezidentės iškeltą iniciatyvą. Dėl savižudybių prevencijos papildomų lėšų emocinei psichologinei pagalbai, kovai su patyčiomis ir taip toliau. Toliau, skaidrumo viešųjų finansų ir politinės sistemos, parama – tai didesnės asignacijos Viešųjų pirkimų tarnybai, Specialiųjų tyrimų tarnybai ir, be abejonės, kas yra iš tikrųjų mums ypač svarbu, būtent mūsų geopolitinis saugumas. Visi ne taip seniai sužinojome, kad Valstybės saugumo departamento biudžetas yra mažinamas. Šalia to, kad yra skiriamos papildomos lėšos gynybai, mes tuos, kurie tą gynybos fronto liniją užtikrina, mes jiems mažiname. Mes siūlytume tada mažų mažiausiai nemažinti, bet idealiu atveju ir atrasti papildomų lėšų. Mūsų tie pasiūlymai, kuriuos mes teikiame, nėra struktūriniai, bet jie yra brėžiantys kryptį, strateginiai. Kviečiu kolegas tuos racionalius, konstruktyvius pasiūlymus palaikyti. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, svečiai, iš tiesų girdėjome nemažai įvairių sugretinimų, ekspertinių išvadų, profesionalų nuomonių, aš norėčiau šiek tiek grįžti į praeitį ir kviesti jus prisiminti tą momentą, kai gavome savo pirmąjį atlyginimą. Tą malonų jausmą, kai turi pinigų kišenėje ir galvoji, kur juos išleisti. Galbūt nuperki dovanų vaikams, galbūt palepini žmoną, galbūt išėjini kur nors su draugais, ir tas jausmas geras, bet štai gauni antrą atlyginimą, trečią atlyginimą, pradedi galvoti apie tai, kad pinigus galbūt reikia kaupti. Kaupti vaikų švietimui, kaupti universitetui, kaupti tėvų senatvei, pagaltvoti apie juodą dieną. Deja, šiandien mes valstybės mokesčius, valstybės surinktus mokesčius, mokesčių mokėtojų surinktus pinigus leidžiame taip, lyg tai būtų mūsų pirmas atlyginimas. Ir tą mums sako Valstybės kontrolė, tą mums sako Lietuvos bankas, į tai atkreipia dėmesį Europos Komisija. Aš kviečiu pagaltvoti šiek tiek brandžiau ir pagaltvoti apie tą gerą jausmą, kai pradedi kaupti pinigus, kai pradedi atsakingai žiūrėti į biudžetą, į savo šeimos biudžetą, ir apie valstybės biudžetą pagaltvoti lygiai taip pat. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės Seimo narys A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, išties gal tik keletą papildomų žodžių noriu pasakyti apie šį svarbų dokumentą. Toks paradoksas, kad kas ketveri metai mes pakliūname į tokius, sakyčiau, biudžetinius spąstus. Viena Vyriausybė rengia, po to rinkimai, tada susirenka Seimas, nauja koalicija ir net ir normalios diskusijos beveik neturime apie kai kuriuos svarbius dalykus. Aš gal tik nenoriu ilgai kalbėti, iš tikrųjų būtų buvę gal ir gerai, gal čia būtų galima įvesti tokią naują tradiciją, pasistengti taip, kad štai tokioje diskusijoje visų pirma galbūt kalbėtų jau paskirtas premjeras. Suprantama, kad jis dar neturi visų duomenų ir visų skaičių, bet kai kurios jo įžvalgos būtų iš tikrųjų vertingos, nes dabar mes diskutuojame, kai yra tokia gana akla būseną. Todėl aš nenoriu sustoti prie konkrečių, sakysime, skaičių, kuriuos ir mūsų frakcija yra pasiūliusi, ir daug yra kitų svarbių dalykų. Dėl kai kurių tikrai labai svarbių dalykų, kuriuos tiesiog noriu įvardyti kaip perspektyvą, nors nenoriu čia vartoti žodžio, bet pasidalinti tam tikru nerimu dėl to, kokioje situacijoje gali atsidurti visa Lietuva. Aš turiu omenyje tai, ką mes vakar labai nuosekliai svarstėme Biudžeto ir finansų komitete. Iš tikrųjų ne tiek daug dėmesio skyrėme Seimo narių atskiriems pasiūlymams, bet daug dėmesio skyrėme įvertinimui tos rizikos, kuri gali mus ištikti, visą Lietuvą. Čia, be abejo, bus naujos Vyriausybės didžiausias galvos skausmas, jeigu pasirodytų, kad buvusios Vyriausybės tam tikri planai būtų nepatvirtinti Europos Komisijos ir nepripažinti kaip atitinkantys tam tikrus Europos Sąjungos fiskalinės politikos standartus. Aš tik noriu, kad čia būtų atvirai įvardytos tos problemos. Jūs žinote, kad dabartinė Vyriausybė arba jau baigianti savo kadenciją Vyriausybė yra pasiūliusi ir įrašiusi į biudžetą apie 250 mln. eurų išlaidų, pavadindama tai socialinio modelio įgyvendinimu, galvodama ir gal turėdama tam tikrą indikaciją ir vilčių, kad tai su socialinio modelio įgyvendinimo vadinamąja reforma bus leidžiama, Europos Komisija leis tokias išlaidas padaryti. Aišku, viena problema yra ta, kad tarp tų 250 mln. eurų didžioji dalis išlaidų yra tai, kas normaliomis aplinkybėmis turėtų būti vadinama normalios valstybės išlaidos pensijoms didinti, didinti, sakysim, bedarbių išmokoms ir kai kuriems kitiems dalykams, ką ganėtina sunku yra įvardyti kaip kažkokią vienkartinę reformą. Tai čia viena aplinkybė, kad iš tikrųjų reikia vertinti ir tai, kad kitais metais tokios pat išlaidos taip pat turės būti papildomos daromos, nes pensijas, mano įsitikinimu, reikia reguliariai didinti, o ne tik vadinti tą didinimą kokia nors ypatinga reforma.

Antras dalykas, be abejo, yra tai, kad vėlgi turime labai gerai suprasti, kad valdančiosios koalicijos skelbiami arba svarstomi planai atidėti Darbo kodekso įsigaliojimą pusei metų realiai gali būti Europos Komisijos įvertinti kaip veiksmai, kuriais socialinio modelio įgyvendinimas yra atidedamas į neaiškią perspektyvą, todėl būtent šis bandymas 250 mln. eurų pagrįsti socialinio modelio įgyvendinimu gali tapti realiai Europos Komisijos nepripažintas. Nepripažintas kaip tinkamas arba pagrįstas deficito padidėjimas. Šalia to, reikia turbūt irgi labai atvirai įvardinti, kad toks sprendimas, kuris atrodytų lyg ir logiškas, nes nebuvo pasiruošta kitokiems variantams, tai

yra PVM lengvatos šildymui pratęsimas papildomai dar kainuos apie 40 mln. eurų, papildomo deficito dydžio.

Vakar Biudžeto ir finansų komitete iškėlėme klausimą – irgi gerai atrodantis planas „Sodros“ skolą perkelti į valstybės biudžetą ir atitinkamai tokiu atveju didinti pensijas apie 40 litų. Bet kuriuo atveju, vėlgi žiūrint fiskalinės politikos aspektu, tai irgi gana ženkliai padidintų deficitą. Ir čia jau skaičiai būtų turbūt virš 100–150 mln. eurų. Bendra suma – mes galime turėti problemų tarp 300 ir 400 mln. eurų deficito, kurio Europos Komisija gali ir nepripažinti kaip leistino arba tinkamo Lietuvai jį padaryti. Kartais tie skaičiai, kai įvardijame, kad tai yra 300 ar 400, aš pats jaučiu, man atrodo, jie tokie neypatingai dideli. Gal aš kaip konservatorius vis dar mėgstu paskaičiuoti eurai ir kai aš suskaičiuoju, kad tai yra... tai yra mėgstu skaičiuoti litais. Kai suskaičiuoju, kad tai yra virš milijardo litų, ir kai pamenu mūsų diskusijas, štai ir I. Šimonytė gerai atsimena, M. Majauskas, kai mes ginčydavomės ir plėšydavome marškinius dėl kelių milijonų litų, tai milijardas litų yra tokia suma, su kuria susitvarkyti būtų tikrai sunkiai įmanoma ir sunkiai įsivaizduojama.

PIRMININKAS. Laikas!

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Jeigu pasirodytų, kad Komisija... Tuo pat artėju prie pabaigos. Jeigu Komisija pasakytų, kad tai nėra tinkamas deficito padidinimas.

Gerbiamieji kolegos, aš tikrai nenoriu tęsti kalbos, aš tik norėjau pasakyti, kad į tai reikia žiūrėti labai rimtai ne tik dėl to, kad galbūt mums gręstų kokia nors piniginė bausmė, Europos Komisija neleistų panaudoti kokių nors europinių lėšų, bet didžiausia grėsmė būtų iš tikrųjų prarasti fiskališkai drausmingos valstybės reputaciją ir tai toliau galėtų atsiliepti labai daugeliu prastų pasekmių, tokių kaip reitingų sumažėjimas, sprendų padidėjimas ir t. t., ir t. t. Atleiskite už tokį bandymą pasakyti, kas galbūt nėra labai tikslu ir aišku, bet iš tikrųjų turėtume matyti visą situaciją pakankamai aiškiai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės Seimo narys K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiamieji kolegos. Iš tikrųjų vienas iš svarbiausių įstatymų projektų šiandieną svarstomas. Tikiuosi, mes jį grąžinsime Vyriausybei tobulinti. Tačiau aš noriu pasakyti tokius kelis pamąstymus, pamatymus dėl kaimo, kokį mes norime ateityje turėti kaimą, o nuo biudžeto labai daug kas priklauso.

2009 metais, kada buvo gili krizė ir Lietuvos ekonomika krito 15 %, kaimo sektorius augo 1,6 %. Iš tikrųjų tai buvo daug kam staigmena. Tada mokslininkai suskaičiavo, kad vienas euras... Tada buvo skaičiuotas vienas litas, bet galima tą patį... įdėtas į kaimą davė prieaugį 1,6 lito. Kai mes sakome, kad į kaimą neverta investuoti, tai šie tyrimai parodo visai kitus rezultatus. Aišku, kokį mes kaimą norėsime matyti, ar aktyvų, kuriantį pridėdamąją vertę, dabartiniu metu jis sukuria apie 8 %, ar tiesiog pravalgantį lėšas per socialines išmokas. Dabartiniu metu kaimas tokias išmokas gauna per Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją, tai yra visos socialinės išmokos ir kitos užslėptos, gaunamos per Žemės ūkio ministeriją, kurios siekia apie 150–200 mln. eurų. Ar mes norime tokio kaimo, ar ne? Ar mes einame kitu keliu?

Vakar susirinkę Kaimo reikalų komitete mes galvojome apie kitą kelią, apie aktyvų ūkininką, apie dirbantį žemę kaimo žmogų, ir norą panaudoti visas (ir tiesiogines) išmokas šiems tikslams. Norint tai padaryti, reikėtų pereiti prie sistemos, kai deklaruoja žemę tas, kas dirba, ir tai būtų teisinga, nes tiesioginės išmokos mokamos už negautas pajamas, o ne kaip dabar yra sistema, kuri buvo sukurta per šiuos ketverius metus, ir būnant opozicijoje nieko nepavyko pakeisti, tai, kad ūkininkų skaičius didėjo, bet didėjo dėl to, kad atsirado pirmi hektarai. Vidutiniškai normalus ūkininkas gauna 100 eurų už negautas pajamas, tai už pirmus hektarus gali gauti iki 150 eurų. Bet tai faktiškai yra socialinė išmoka, kuri mokama už kartą ar du kartus, paprastai tik kartą numulčiuoja, žolę tik susmulkina ir jokia pridėdami vertė nesukuriama. Šiandieną, jeigu turi gyvulius, tai tu tikrai sunaudosi. Taip pat mūsų kaimyninės šalys... Ir jau eksportuojama, mūsų šieną galima eksportuoti ir į Vakarus, ir į kaimyninę Lenkiją. Bet, deja, per šitas socialines išmokas, kurias mokame kaimui, mes nesukuriame daugiau pridėamosios vertės.

Norint gauti, reikia ir įdėti. Štai yra mano pasiūlymas dėl melioracijos. Melioracijos įrenginiai šiandien yra valstybės žinioje ir jų palaikymui, atstatymui būtinos lėšos. Aš taip pat matau, kad ateityje galima panaudoti ir Aplinkos ministerijoje šiuo metu esantį fondą, jis yra virš 800 mln., skirtas taršos mažinimui. Reikia pripažinti, kad mes tręsdami laukus taip pat ir teršiamo žemę. Štai, pritaikius tokį modelį, būtų galima ir sutvarkyti melioracijos įrenginius, ir kartu padidinti žemių našumą, efektyvumą ir svarbiausia išlaikyti gerus aplinkosauginius reikalavimus, ko ir nori kiekvienas ūkininkas.

Galvoju, kad šis biudžetas sugrįš į Vyriausybę ir patobulintas vėlgi grįš. Bet iš tikrųjų mano siūlymas, kad mes matytume kaimą aktyvų, ūkininkaujantį, bet ne visapusiškai mokant socialines išmokas dviem kryptimis, tai per Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją ir Žemės ūkio ministeriją. Apie tai mes turime pagalvoti ir žmogui suteikti galimybę kaime dirbti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kalbės Seimo narys A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamasis Pirmininke, gerbiamieji kolegos, ištis svarstant kitų metų biudžetą yra vėlgi dar kartą pažeidžiami pagrindiniai privalomojo sveikatos draudimo formavimo principai, nes yra nevykdomi kai kurie įsipareigojimai, netgi Konstitucinio Teismo nutarimai. Kitais metais privalomojo sveikatos draudimo biudžetas didėja keliais procentais, virš 100 mln., bet iš esmės tai neišgelbės sveikatos sistemos, nes didžioji dauguma tų pinigų bus skirti šiais metais prieš rinkimus, tikriausiai rinkimų proga šiek tiek padidintiems medikų atlyginimams kompensuoti, nes buvo pakelti prieš porą, trejetą mėnesių, o reikės kompensuoti visus metus.

Sveikatos sistemai skiriama 3,8 % nuo bendrojo šalies vidaus produkto, tai yra beveik tris kartus mažiau negu Europos Sąjungos šalių vidurkis. Ir tos kalbos, kad mes racionaliau naudodami lėšas, optimizuodami sistemą, uždarinėdami kažką sutaupysime ir tokiu būdu išspręsimė medikų atlyginimų problemą, pirkimo problemą, įstaigų išlaikymo problemą... Iš esmės nieko mes neišspręsimė, nes Mykolo Romerio universiteto mokslininkai yra apskaičiavę, kad optimaliau naudodami, racionaliau naudodami lėšas mes galime sutaupyti 5–6 %. Iš esmės, kaip sakiau, jeigu finansavimas skiriasi, yra kelis kartus mažesnis negu Europos Sąjungos vidurkis, tai nieko nelems. Ir problemos yra tos, kad valstybė yra socialiai jautri ir iš beveik trijų milijonų gyventojų sveikatos draudimu draudžia pusantro milijono gyventojų, bet sugeba skirti metams tik už vieną valstybės draudžiamą asmenį, o draudžiama 19 grupių žmonių 280 eurų metams. Tuo tarpu savarankiškai žmogus, mokantis mokesčius, per metus sumoka maždaug 410 eurų, o dirbantys asmenys, nes moka 9 % pajamų, sumoka apie 900 eurų. Matome, kad valstybė draudžia daugiausia sveikatos draudimo pajamų išlaidų reikalaujančias žmonių grupes, o, kaip sakiau, finansuoja kelis kartus mažiau. Štai viena iš pagrindinių problemų.

Kita problema, kad valstybė Privalomajam sveikatos draudimo fondui finansuoti yra pavedusi tam tikras funkcijas, kurios yra nebūdingos, ir valstybė prisiėmė tuos įsipareigojimus. Tam ji turi skirti apie 130 mln. eurų toms funkcijoms vykdyti. Tuo tarpu kitų metų biudžete numatyta tik 15 mln. šioms funkcijoms vykdyti. Vadinasi, Privalomojo sveikatos draudimo fondas turi skirti finansavimą veikloms, dėl kurių įsipareigojo ir suteikė tam tikras lengvatas valstybė.

Sveikatos reikalų komitetas ir siūlo padidinti finansavimą iš valstybės, padidinti valstybės asignavimus toms funkcijoms, kurias finansuoja Privalomojo sveikatos draudimo fondas. Taip pat 2013 metais ministras V. P. Andriukaitis kreipėsi į Konstitucinį Teismą, ir Konstitucinis Teismas labai gražiai savo nutarime išaiškino, kad būtinoji pagalba, reikalinga gyvybei gelbėti ir išsaugoti, privalo būti finansuojama iš biudžeto. Tai vėlgi šis Konstitucinio Teismo nutarimas keleri metai nevykdomas. Vėlgi komitetas ir buvusio Seimo, aš manau, ir naujasis komitetas vakar svarstė ir iš esmės tam neprieštarauja. Komitetas siūlo, kad šitas funkcijas pagaliau kitų metų biudžete perimtų ir finansuotų valstybės biudžetas, tai yra 49 mln. eurų.

Sveikatos reikalų komitetas pateikė ir kitus siūlymus, kaip finansuoti biurų veiklą, nes tai yra valstybės deleguota funkcija, taip pat aš labai tikiuosi, kad ši dauguma sugebės skirti daugiau lėšų į sveikatingumo fondą, t. y. ne tik pusę procento alkoholio surinkto akcizo, bet ne mažiau kaip 2 %. Yra įregistruoti įstatymų projektai, kuriais siūloma ir nuo tabako akcizo skirti ne mažiau kaip 2 %. Iš esmės susidarytų apie 15 mln. eurų suma, tada iš esmės būtų galima realizuoti ir jūsų daugumos idėjas, ir pono D. Kepenio, ir mano, ir R. Baškienės.

PIRMININKAS. Laikas!

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Kad būtų galima finansuoti socialinę informaciją, skatinti renginius be žalingų įpročių.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos Seimo nariai, norėčiau dviem aspektais atkreipti jūsų dėmesį. Pirmasis, ko gero, ypač svarbus tiems, kurie atstovauja, buvo išrinkti tiesiogiai vienmandatėse apygardose ir kurie palaiko tam tikrus ryšius su savivalda.

Visiems žinoma, kad savo laiku savivaldybės tikrai nemažai investavo. Gaila, kad tos investicijos kai kada buvo ne visai ekonomiškai atsiperkančios. Savaimė suprantama, visiems norisi gražiai gyventi. Buvo padarytos nemažos išlaidos investuojant į gerovę, tvarkant teritorijas ir t. t., o tai iš tiesų ne visada sumažina sąnaudas, imant bendrai – padidina sąnaudas. Ir savivaldybės atsidūrė tokioje situacijoje, kai biudžetai nelabai didėja, sąnaudos didėja, tačiau europiniai pinigai kaip ir ateina. Kai kurios savivaldybės jau dabar suprato, kad reikia investuoti į ekonominius dalykus, galbūt plėsti savo ekonomines erdves, kad pritrauktų investicijų. Šios investicijos tikrai būtų labai svarbios, tačiau savivaldybės susiduria su kita problema: tai yra skolinimosi limitų ribos. Savaimė suprantama, tai nėra labai lengvas sprendimas, nes susijęs su kitais įstatymų pakeitimais. Kaip ir valstybės deficitas yra ribojamas, savivaldybių, aišku, įstatymu ribojamas, bet viskas įskaičiuojama į bendrą finansinę skolą. Bet kokiu atveju nuo investicijų labai priklauso savivaldybių gyvenimas. Ir, tarkime, ne tik tiesiogiai tas investicijas materializuojant, bet per mokesčių sistemą, per atskaitymus, gaunant pajamų mokesčius, kurie sugrįžta tiesiogiai į savivaldybių biudžetus.

Vėlgi manyčiau, kad turėtume atkreipti į tai dėmesį ir ieškoti būdų, galbūt pasiteirauti savo savivaldybių, teikti tam tikrus pasiūlymus, kad vis dėlto nebūtų sustabdytos tos investicijos vien todėl, kad yra ribojami limitai. Jie yra ganėtinai įtempti ir turi būti tam tikri sprendimai.

Antra pastaba, kad vis dėlto, manyčiau, Vyriausybė turi vykdyti tam tikrus įsipareigojimus: turi būti pereinamumas, nors galbūt Vyriausybė ir keičiasi, tačiau pažadai lieka. Vienas iš tų pažadų (ir vakar komitete mes nagrinėjome) yra praėjusios Vyriausybės įsipareigojimai švietimo darbuotojams, ypač mokytojams, kur, nutraukus streikus, buvo pažadėta padidinti atlyginimus. Yra ir buvusio premjero A. Butkevičiaus pažadas, kad nuo 2017 m. sausio 1 d. turi būti panaikintos tarifinio atlyginimo vadinamosios šakutės mokytojams, paliekant tą patį maksimalų koeficientą. Iš tiesų preliminariai tai yra nemažos lėšos, maždaug apie 35 mln. eurų. Tai yra minimali suma, tačiau vakar kalbant su profsąjungomis buvo išsakyti kur kas didesni jų lūkesčiai. Todėl norėčiau, kad naujoji dauguma, ypač tie, kurie užims atsakingus ministrų postus, atkreiptų į tai dėmesį. Vienas dalykas – nepaliktų savivaldybėms tam tikrų problemų dėl investicijų. Ir antras dalykas – vykdytų savo įsipareigojimus, kurie yra duoti mokytojams. Sėkmės jums. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbės Seimo narys R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, turime naują Seimą, žmonės sudėjo į jį daug vilčių, bet tas biudžeto svarstymas yra kaip visada, aš taip įsivaizduoju. Mes vėl kalbame tokiomis frazėmis, kurių žmonės nelabai supranta, ką mes čia norime pasakyti. Reiškiame susirūpinimą irgi tomis problemomis, kurių žmonės galbūt nemato. Ir neapsisprendžiame dėl pagrindinių dalykų, dėl ko Seimas aiškiai matytų savo prioritetus ir pasiūstų aiškią žinią Vyriausybei, ką mes norime matyti pataisytą šiame biudžete. Ne šimtą prioritetų, bet du tris.

Mano galva, šiuo metu valstybėje mes turime išspręsti pirmiausia problemas, susijusias su mūsų tragišku mažėjimu. Depopuliacija – tai yra gaisras valstybėje. Aš kartoju tuos skaičius, galbūt jau ir įkyrėjau, bet aš noriu, kad mes juos įsisąmonintume. 110 žmonių per dieną Lietuvoje sumažėja! 45 miršta, kiti emigruoja. Emigruoja jauna darbo jėga. Aš neįsivaizduoju, apie kokius finansus mes galime kalbėti ir ekonomiką, kai nėra darbo jėgos? Tuščios šnekos, mano nuomone. Nes uždirbt turės tas, kuris dirba. Ir ką mes dabar matome? Šiame biudžete nėra ambicijos kelti atlyginimų nė viešajam sektoriui, o, atitinkamai, jei viešasis sektorius negaus didesnių atlyginimų, tai ir privatus sektorius irgi kaip pavyzdį nusižiūrėjęs per daug atlyginimų nekels. Ką aš turiu omenyje? Mes dažnai kalbame apie investicijas, proveržio sritis, kaip mes čia viską padarysime, šiuo metu daktaro, apsigynusio disertaciją ir turinčio ganėtinai publikacijų užsienyje, atlygi-

nimas yra 400 eurų per mėnesį. Apie kokį jūs čia proveržį galite kalbėti? Kas tie prasiveržiantys? Tie, kurie kentės vienus dvejus metus su tokiu atlyginimu? Susimąstykime apie tai. Todėl aš manau, kad tikrai atėjusi dauguma gali tuos dalykus taisyti ir būtina kuo greičiau taisyti, nes atlyginimai yra išaldyti nuo 2008 metų.

Kita bėda yra pensijos. Taip, tai yra sudėtingas klausimas, bet vidutinės pensijos nuo 2008 metų nuosekliai kiekvienais metais nuvertėjo ir šių metų biudžete jos numatytos mažesnės, palyginti su vidutiniu darbo užmokesčiu. Norint atkurti tą vertę, kuri buvo pasiekta 2012 metais, atkreipti dėmesį, ką tik po krizės, reikia kelti pensijas 40 eurų. Apie tai daug kas kalbėjo per rinkimus, bet tą privalome padaryti. Kaina didelė? Taip, didelė. Skolintis, per daug skolos didinti negalime? Negalime. Bet ar ji išsprendžiama? Išsprendžiama. Pagalvokime. Jeigu visi asignavimų valdytojai, galbūt be krašto apsaugos, mano skaičiavimu, sumažintų savo išlaidas beveik 3 %, pabrėžiu, beveik 3 %, tą mes galėtume padaryti. O ar nukentėtų tie biudžetai? Abejoju. Visada būna neįsisavintų lėšų ir panašiai. Ko reikia? Tiesiog valios ir pasakyti, kad taip bus.

Būsto jaunoms šeimoms programa, kuri sustabdytų emigraciją, čia pat būtų galima daryti, bet be pinigų yra nulinė. Socialinio būsto aprūpinimo programa dabar neveikia ir neveiks, nes jai nėra pinigų. Yra tik dekoracijos ir viskas nuleista savivaldybėms, savivaldybės tų pinigų ten tikrai neatras. O kiekvieną dieną skaitiklis išmeta vis naujas ir naujas šeimas, išvažiavusias į užsienį. Socialinių reikalų ir darbo komitetas pastabas yra pateikęs dėl „Sodros“ biudžeto, yra įregistruotos pastabos ir mano, ir kitų kolegų dėl valstybės biudžeto. Aš tikiuosi, kad Vyriausybė vis dėlto pamatys tuos pagrindinius tikslus ir sukoncentruos pastangas pradžioje į gaisro gesinimą, o tada jau galvosime, ką toliau galima daugiau padaryti. Pirmiausia reikia sustabdyti šiuos procesus, ką daro mūsų visi kaimynai, Vidurio Europos valstybės, išskyrus Lietuvą.

PRIMININKAS. Dėkojame. Diskusijoje dalyvauti užsirašiusių sąrašas baigėsi, diskusiją baigsiu. Priminsiu, kad šioje stadijoje sprendimo dėl biudžeto nepriimame ir iki antrojo svarstymo Vyriausybė privalo pagal gautus pasiūlymus ir pataisas pateikti pataisytą biudžeto projektą.

11.53 val.

2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4803 (svarstymas)

Einame prie kito klausimo. 1-4 klausimas – 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas. Pranešėja – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Vakar, lapkričio 23 dieną, Sveikatos reikalų komitetas apsvarstė Lietuvos Respublikos 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą. Buvo gautos daugelio ekspertų, valstybės institucijų konsultantų pastabos. Teisės departamentas pastabų neturėjo. Inovatyvios farmacijos pramonės asociacija prašė išskirti atskirą eilutę biudžete inovatyviems vaistams. To komitetas padaryti negalėjo ir nuomonei nepritarė. Mes rėmėmės Valstybės kontrolės 2016 m. rugsėjo 30 d. ataskaita, kurioje Valstybės kontrolė pasakė, kad neįtvirtinus inovacinių vaistų sąvokos įstatymuose fondo lėšų naudojimas inovacinių vaistų išlaidoms kompensuoti ne tik nebuvo tinkamai reglamentuotas, bet ir nebuvo aiškos sveikatos draudimo politikos vykdančios ministerijos vizijos.

Taip pat buvo gautas Mykolo Romerio universiteto Sveikatos tyrimų laboratorijos vadovės pasiūlymas, į jį mes atsižvelgėme. Pritarėme Lietuvos gydytojų vadovų sąjungos pastaboms dėl to, kad valstybė nepakankamai skiria lėšų PSDF biudžetui, nepakanka lėšų ir deleguotoms funkcijoms išlaikyti. Turėjome Lietuvos rajonų gydytojų asociacijos pastabas, į kurias komitetas atsižvelgė.

Kiti teisėkūros subjektai, turintys įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, taip pat teikė pasiūlymus. Seimo narys A. Matulas teikė pasiūlymą dėl asignavimų didinimo. Jo motyvas buvo, kad valstybės pavestoms funkcijoms vykdyti, taip pat ir Konstitucinio Teismo 2013 metų nutarimui įgyvendinti reikia 98 mln. eurų. Tuo tarpu PSDF biudžete buvo numatyta tik 15 mln. eurų suma. Seimo narys prašė šią sumą padidinti ir komitetas pritarė. Iš dalies pritarėme Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto pasiūlymams.

Komitetas vakar priėmė sprendimą bendru sutarimu grąžinti įstatymo projektą iniciatoriams tobulinti atsižvelgiant į Sveikatos reikalų komiteto pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė. Taip pat balsavome ir dėl kitų klausimų, tai yra pateikėme argumentus Vyriausybei, kodėl reikėtų grąžinti ir kaip reikėtų grąžintą projektą tobulinti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėl balsavimo motyvų M. Majauskas – už.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiama pranešėja, norėčiau grįžti prie paprastų gyvenimiškų istorijų. Kai sergi gripu, tai drąsiai atsistoji, pasakai ir žmonės supranta, sako, eik namo, išgerk šiltos arbatos, medaus ir viskas bus gerai. Net, kai sergi šiais laikais onkologine liga, turi drąsos atsistoti, pasakyti ir tave žmonės supranta. Bet kai sergi depresija – ne, tu bijai. Iš tiesų ši psichinė sveikatos liga ir daugelis kitų yra stigmatizuotos, o stigmatizuotos dėl to, kad Lietuvoje sveikatos sistemos apsaugos politika remiasi medikamentiniais gydymais ir hospitalizavimu. Šitas biudžetas būtent tai ir atspindi.

Suprasdama šią problemą, Vilniaus miesto savivaldybė ėmėsi veiksmų, užtikrinančių skubią emocinę psichologinę pagalbą poliklinikose savaitgaliais, darbo dienomis, pabrėžiu, nemokamą, anoniminę ir skubią. Šis biudžetas vis dar remiasi medikamentiniais gydymais, neužtikrina tokios pagalbos. Aš kviečiu sugrįžti prie to, ką kalbėjo Ministras Pirmininkas S. Skvernelis. Jis minėjo savižudybių prevenciją, patyčių prevenciją, priklausomybių prevenciją. Tos ligos gydomos ne tik medikamentais, jos gydomos ir psichologine pagalba, emocine pagalba. Kviečiu peržiūrėti šį biudžetą ir labai rimtai pagalvoti apie galimybę skirti papildomą finansavimą būtent šioms sritims. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Prieš kalbančių nėra. Siūlau bendru sutarimu grąžinti. (*Balsai sąlyje*) Balsuojame? Gerai. Siūlau balsuoti, kad grąžintume projektą iniciatoriams.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 100. Dėkoju už vienybę.

11.59 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2017 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4798 (svarstymas)

Kitas klausimas – Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2017 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas. Teikėjas – taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybė, socialinės apsaugos ir darbo ministras. Pranešėjas – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamieji Seimo nariai, Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvairstė Socialinio draudimo fondo biudžeto 2017 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą. Dėl jo buvo gauta gana daug pastabų, taip pat buvo Seimo narių pasiūlymų, kuriuos komitetas svarstė, kai kuriems iš dalies pritarė, kai kuriems ne.

Komiteto nuomonė – siūlyti grąžinti įstatymo projektą iniciatoriams tobulinti atsižvelgiant į Audito komiteto pasiūlymus, taip pat Socialinių reikalų ir darbo komiteto pasiūlymus. Aš jau minėjau svarstant Valstybės biudžeto projektą, kad galimos tam tikrų įstatymų išgaliojimo korekcijos ir tai automatiškai reikalauja iš naujosios Vyriausybės korekcijos ir dėl Socialinio draudimo įstatymo.

Norėčiau atkreipti dėmesį, ką siūlė komitetas, nes tai yra svarbūs dalykai. Galbūt reikės įforminti ir taisyti ir įstatymų projektus. Norėčiau atkreipti dėmesį dėl siūlymo ne plėsti draudžiamųjų ratą, o siaurinti. Tai yra bloga tendencija, nes dar daugiau žmonių lieka be draudimo, be senatvės pensijų socialinio draudimo ir jie tampa našta kitiems mokesčių mokėtojams. Noriu priminti, ypač naujiesiems kolegoms, kad vis tiek mokesčių mokėtojai moka valstybines šalpos pensijas, jeigu Lietuvos piliečiai neuždirba sau senatvės pensijai. Šiandien maždaug 25 % išeinančių į pensiją neturi draudiminio stažo, sukaupto reikalingai pilnai valstybinei socialinio draudimo pensijai gauti. Todėl siūlymas, kuriam buvo Seime pritarta dėl, pavyzdžiui, žemdirbių draudimo tik nuo 8 (...), (dabar yra 4), būtent tą ratą plečia ir dar daugiau dirbančių kaimuose žmonių lieka be senatvės draudimo, be ligos ir motinystės draudimo ir kitų draudimo rūšių. Todėl priimdami tokius sprendimus mes turime aiškiai tokiems žmonėms pasakyti, kad jie lieka be senatvės pensijos.

Taip pat siūlymas mažinti ir siaurinti iš autorinių sutarčių. Kreipiuosi į būsimą Vyriausybę, kad tikrai labai rimtai pasvarstytų tokius dalykus. Paprasčiausiai Lietuvos piliečiams reikia sakyti teisybę. Kai mes juos atleidžiame nuo kokių nors socialinio draudimo mokesčių, mes juos atleidžiame nuo būsimos pensijos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėl balsavimo motyvų – R. J. Dagys už.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, irgi kreipiuosi į naujai išrinktus Seimo narius. Socialinių reikalų ir darbo komitetas visą laiką gina vieną poziciją, kuriai turėjo pritarti Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas S. Jakeliūnas, ne vieną kartą sakęs tą patį. „Sodros“ biudžetas iš principo negali būti deficitinis. Jis veikia pagal principą, kad jeigu pajamos mažesnės negu išlaidos, jos turi būti subalansuotos tarpusavyje ir negali būti tokios disproporcijos. Jeigu nori išleisti daugiau, tie pinigai turi atkelti iš valstybės biudžeto arba būti pasiskolinti valstybės vardu ir neužkrauti „Sodrai“ kaip skola. Dabar dėl Finansų ministerijos ilgo veikimo ji užkrauta „Sodrai“ ir šiuo metu „Sodra“ negali net kaupti tų fondų atitinkamoms krizinėms situacijoms, kokios ištiko 2008 metais. Estai turėjo sukaupti fondus, mes ne, nes kol yra skola, ji nesiformuoja. Mes negalime sukurti rizikos fondų. Šitą ydą reikia ištaisyti ir visas papildomas išlaidas, kurias mes manome, kad reikia papildomai pridėti prie pensijų ar kokių nors kitų draudimo rūšių, mes turime padengti iš valstybės biudžeto. Tai yra yda, kuri ir šitame „Sodros“ biudžete yra, vis dėlto didžioji dalis pasiūlymų šitą problemą sprendžia ir juda teisinga linkme.

Todėl aš iš principo už šitą komiteto siūlymą, ypač todėl, kad buvo pritarta pensijų didinimui iki 41 euro. Lygiai taip pat komitetas pasisakė už darbo užmokesčio didinimą kitais sprendimais. Todėl Vyriausybė turėtų gerai tuos dalykus apsvarstyti ir imtis šitų struktūrinių dalykų, nes kitaip mes to pensininkų klausimo niekada neišspręsimė ir visą laiką juos kankinsime.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai prieš – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, mano motyvai prieš visų pirma remiasi į tą faktą, kad mes dabar svarstome buvusio Seimo komiteto išvadą. Mano įsitikinimu, jau vien procedūrinio požiūriu žiūrint, iš tikrųjų „Sodros“ biudžetą ir buvusio komiteto išvadą turėjo persvarstyti naujojo Seimo naujas komitetas.

Kodėl aš nepritariu senojo komiteto išvadai? Todėl, kad, mano įsitikinimu, tose išvadose nėra pasakyta keletas pagrindinių dalykų, ką naujasis Seimas ir nauja valdančioji dauguma tikrai turėtų pasakyti.

Pirmas dalykas, į ką aš raginčiau atkreipti dėmesį, jeigu iš tikrųjų būtų pritarta mano siūlymui grąžinti visą projektą dar sykį pagrindiniam komitetui svarstyti. Aš siūlyčiau atkreipti dėmesį į tai, kad ką reikėtų padaryti nedelsiant, tai reikėtų sustabdyti ne naujojo Darbo kodekso galiojimą (čia dar būtų galima diskutuoti), bet sustabdyti „Sodros“ pertvarkos reformą būtent tuo aspektu, kad tai, ką numatė ankstesnioji A. Butkevičiaus Vyriausybė, tai yra totaliai libertarinis projektas, kai bazinę pensiją yra siūloma iš „Sodros“ perkelti į valstybės biudžetą ir mažinti „Sodros“ įmoką. Tai jau pradėdama daryti – kitais metais 1 % mažinama, tačiau į valstybės biudžetą jokių papildomų pajamų, jokių papildomų mokesčių šaltinių nėra numatoma. Tokiu būdu dar labiau mažinant persikirstymą ir mažinant... Čia yra labai graži dovana verslui. Aš suprantu ir šiaip būtų galima tuo pasidžiaugti, bet pati logika ir pats principas yra visiškai nesolidarus ir visiškai neatitinkantis normalių tvarkų.

Bazinę pensiją reikia perkelti į valstybės biudžetą ir tai numatytą tai, kas yra kalbama tiek valstiečių dėl mokesčių sistemos, tiek ir mūsų dėl pasiūlytos panašios sistemos, bet ne taip, kaip dabar yra suprogramuota pagal vadinamąjį „Sodros“ pertvarkos modelį. Jau su „Sodros“ biudžetu ir prasideda šitokia pertvarka.

Aš siūlau iš tikrųjų įrašyti į išvadą būtent tokią nuostatą, kad tam negalima pritarti, nes jeigu pradėsime, kas paskui visą procesą sustabdys?

Aš siūlau grąžinti pagrindiniam komitetui ir naujojo Seimo komitetui rimtai pasižiūrėti į šitokius dalykus. Aš jau nekalbu apie tai, kad reikėtų įrašyti labai kategoriškai pensijų kompensavimą nedelsiant...

PIRMININKAS. Dėkojame.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). ...kas yra... (Baigiu. Viskas! Baigiu!) ...kas yra įrašyta į valstiečių programą. Reikėtų labai aiškiai pasakyti, kad iki liepos 1 dienos visą pensijų kompensavimą reikia baigti, nes tam lėšos jau seniai yra numatytos.

PIRMININKAS. Dėkojame. Siūlau balsuoti, kad grąžintume pagrindiniam komitetui. Atsiprašau, grąžintume iniciatoriams tobulinti šį projektą. (*Balsai salėje*)

Balsavo 100: už – 91, prieš – 2, susilaikė 7. Projektas grąžintas.

12.09 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2508 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4799, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2501 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4800, Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 29 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2520 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4801, Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga laikinojo įstatymo Nr. VIII-366 2, 7, 11, 12, 13 ir 23 straipsnių pakeitimo ir antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4802 (svarstymas)

Kitas klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Įjunkite mikrofoną. Ačiū. Gerbiamas Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, tai yra keletas lydimųjų įstatymų, kurie eina kartu su biudžetu. Vienas iš jų – Socialinio draudimo įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Senojo Seimo komitetas siūlo grąžinti šį įstatymą iniciatoriams tobulinti ir derinti su 2017 metų biudžetu.

Už balsavo 7, 1 susilaikė.

PIRMININKAS. Ar galėtume prašyti pristatyti iš karto visas dalis? (*Balsai salėje*) Gerai. Ar Seimas sutiktų, kad būtų pristatytos iš karto visos dalys? (*Balsai salėje*) Ačiū.

A. SYSAS (*LSDPF*). Taip pat komitetas siūlo grąžinti iniciatoriams tobulinti Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. (*Balsai salėje*) Paaiškinau pirmuoju atveju, tai reikia derinti su 2017 metų biudžetu.

Taip pat siūlome grąžinti lydimąjį – Socialinių paslaugų įstatymo 29 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

Ir dar vienas lydimasis įstatymas, t. y. Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas. Dėl jų buvo gauta ir Teisės departamento išvadų, daug pastabų. Siūlome, atsižvelgdami į 2017 metų biudžeto rodiklių įstatymo grąžinimą ir kanceliarijos Teisės departamento pastabas, grąžinti iniciatoriams tobulinti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Siūlau bendru sutarimu pritarti. Ačiū, visus grąžiname.

12.12 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Frankofonijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas Nr. XIII-46(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Frankofonijos Parlamentinėje Asamblėjoje“ projektas. Pranešėja – Seimo narė R. Baškienė. Frankofonija.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, gerbiamas Pirmininke, tęsiame mūsų delegacijų sudarymo ir jų formavimo užbaigimo visą procedūrą. Buvo pateikimo stadija, įvyko pateikimas, bet įvyko tam tikri pakeitimai ir dabar A. Anušauskas, A. Gelūnas ir A. Vinkus sudarytų Lietuvos Seimo delegaciją Frankofonijos Parlamentinėje Asamblėjoje. Kviečiu pritarti po pateikimo. Svarstymo stadija, t. y. pakeitimas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusijoje dalyvauja Seimo narys M. Puidokas. Prašom į tribūną.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Aš labai trumpai, nežinojau dėl tų pakeitimų. Tiesiog irgi norėjau pasiūlyti geriamąjį A. Gelūną vietoj savęs, bet kadangi R. Baškienė jau tą padarė, tai tiesiog kviečiu visus pritarti.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti po svarstymo? (*Balsai salėje*) Pritariame po svarstymo. Pradedame šio nutarimo priėmimą. Balsuojame, kas už šį nutarimą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 92, prieš – 2, susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIII-46(2) priimtas. (*Gongas*)

12.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIII-52 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ projektas. Pranešėjas – V. Simulikas. Nematau. Pristato L. Talmontas.

L. TALMONT (LLRA-KŠSF). (...) svarstė klausimą dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo ir patvirtino. Gal visų pavardžių neskaitysiu, turite visų pavardes, iš kiekvienos frakcijos, kam priklauso, tas pateikė savo atstovus.

Antras straipsnis – pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. lapkričio 23 d. nutarimą Nr. XII-252 „Dėl Laisvės premijų komisijos sudarymo“ su visais pakeitimais ir papildymais. Bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausti užsirašė Seimo narys J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėju, kaip galėtumėte paaiškinti, kad tarp 12 komisijos narių neproporcingai daug (net du) yra Lenkų rinkimų akcijos, aš viso pavadinimo nesakau, atstovų? Ar čia dėl to, kad jūsų pirmtakai Atkuriamajame Seime-Aukščiausiojoje Taryboje ne visi balsavo už nepriklausomybės atkūrimą?

L. TALMONT (LLRA-KŠSF). Nereikia maišyti mūsų pirmtakų, jie nebuvo Lietuvos lenkų akcijos nariai, tada dar tokios partijos nebuvo. Kodėl taip išėjo? Todėl, kad vienas atstovas yra frakcijos, o kita atstovė yra Lietuvių išeivijos komisijos. Taigi viskas gerai, gerbiamas pone Razma. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKAS. Dėkojame. Kalbėti niekas neužsirašė. Siūlau pritarti po pateikimo. Ar yra prieštaraujančių? Sutinkate? Dėkoju.

Svarstymas. Užsirašiusių nėra. Einame prie priėmimo. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 100: už – 97, prieš – 1, susilaikė 2. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIII-52) priimtas. (*Gongas*) (*Balsai salėje*)

R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Iš tikrųjų gal pastaba ir teisinga. Mūsų frakcijos yra deleguotas M. Mackevičius, taip, kaip priklauso, po vieną. Bet nuo praeitos kadencijos buvo Pasaulio lietuvių bendruomenės siūlymas, nes aš dirbau toje komisijoje, kandidatūra. Galima pasiūlyti Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijai pakeisti deleguotą asmenį, visai nepretenduoju užimti pozicijų šioje komisijoje. Galima apsvastyti ir pakeisti, manau, tą sudėtį. Nes taip išėjo, kad... Aš nežinau, kaip čia išėjo, kad vėl pasiūlė tą patį žmogų.

PIRMININKAS. Replika po balsavimo – V. Simulikas.

V. SIMULIK (LVŽSF). Dėkoju, Pirmininke. Mieli kolegos, Pasaulio lietuvių bendruomenė skyrė tą žmogų, kuris jau yra patvirtintas. Jie dar nesusirinko. Kadangi Sausio 13-oji artėja, išskirtinė diena, mes turime ją gražiai paminėti, tai ta komisija reikalinga, kad ji pradėtų dirbti. Laikui bėgant, jeigu reikės, galėsime pakeitimus padaryti. Jokių ambicijų čia negali būti, nes tikslas yra

vienas, tas pats. Mes gavome iš jų atsakymą, kad antro jie neturi, tai nematau problemų. Visi Seimo nariai yra lygūs ir komisija taip pat turi teisę spręsti taip, kaip jai atrodo. Dėkoju. Labai ačiū.

12.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-31 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-54 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS. Dėkoju. Kadangi liko laiko iki Vyriausybės valandos, siūloma svarstyti rezervinius klausimus. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas. Pranešėja – Seimo narė R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas Pirmininke, mielieji kolegos, išties labai norisi, kad visiems jums dirbti komisijose būtų paranku, kad tai atitiktų jūsų pageidavimus, todėl darome iš karto, nelaukdami tam tikro laikotarpio, mažus pakeitimus ir tiesiog sudėliojame pozicijas. Šiuo atveju siūlau Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos narę R. Tamašunienę pakeisti jos frakcijos nariu L. Talmontu, kad jis sėkmingai galėtų dirbti Seimo Migracijos komisijoje. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Klausti niekas neužsirašė. Ar pritariame po pateikimo? Ačiū.

Teikiame svarstyti. Niekas neužsirašė. Ar pritariame po svarstymo? Ačiū.

Dėl motyvų irgi niekas neužsirašė, siūlau balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 107: už – 106, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-54) priimtas. (Gongas)

12.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-34 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-55 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Svarstome kitą klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-34 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektą Nr. XIIIIP-55. Pranešėja – R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Projektas labai trumpas: J. Olekas keičiamas Seimo nare I. Šiaulienne. Toks frakcijos sprendimas. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Ar pritariame po pateikimo?

Dėl svarstymo niekas neužsirašė. Ar pritariame po svarstymo? Ačiū.

Siūlau balsuoti. Kas už šią pataisą?

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 104 Seimo nariai. Už – 104. Ačiū už vienybę. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-55) priimtas. (Gongas)

12.23 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-29 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Konstitucijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-56 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas. Pranešėja – R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamasis Pirmininke, mielieji kolegos, šioje komisijoje norėtų sukeisti savo narius Liberalų sąjūdis. G. Steponavičius išbraukiamas ir įrašomas R. Andrikis. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamoji pranešėja, gal per tą laiką jūs pagalvojote, ar vis dėlto nevertėtų atsisakyti tos komisijos, kaip mes siūlėme ją tvirtinant, nes iš tikrųjų ji nelabai turės ką svarstyti ir nuolatinės komisijos požymių ten bus nedaug? Gal jūs galėtumėte pasakyti, kiek įsteigtos komisijos išlaikymas maždaug kainuoja Seimui, t. y. atlyginimo priedas vadovui, pavaduotojui, koks maždaug komisijos darbuotojų resursas, kiti pinigai, priskiriami komisijai, kad mes įsivaizduotume, kiek Seimas tuščiai išleidžia pinigų, juos numatydamas nelabai veikiančiai komisijai?

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Labai ačiū. Ačiū už jūsų rūpinimąsi šitos komisijos reikalingumu. Seimo kolegos jau balsavo ir Seniūnų sueiga taip pat mano, kad šita komisija turės ką veikti, kad ji galės vykdyti ir parlamentinę kontrolę, ir Seimo teikiamų įstatymų projektai, ir Konstitucijos pataisa bus.

O jų išlaikymas? Jūs keliate tokius klausimus, kuriuos jūs puikiai išmanote. Priedas prie algos dėl to, kad yra komisijos pirmininkas ar komisijos pavaduotojas – 30–50 eurų, toks skirtumas. Patarėjo etatas, kuris priklauso Komisijų sekretariatui, tai patarėjo etatu dirbantis (turi vieną etatą šita komisija) žmogus uždirba apie 600 eurų. Bet dėl komisijos narių, kaip jūs žinote, Sekretariate nedidėja patarėjų skaičius nė vienu asmeniu ir tie patys patarėjai, dirbantys komisijose, sėkmingai aptarnaus. Taigi mes čia tikrai didelių sąnaudų neturėsime, o papildomai ši komisija didelių išlaidų neturi vandeniui ar arbatai.

PIRMININKAS. Po pateikimo niekas neužsirašė dėl motyvų. Ar pritariame po pateikimo? Ačiū. Po svarstymo? Ačiū.

Siūlau balsuoti už šį nutarimą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 90, prieš nėra, susilaikė 2. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-56) priimtas. (*Gongas*)

12.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-36 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos Parlamentinėje Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-57 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Svarstome kitą klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos Parlamentinėje Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektą. Pranešėja – Seimo narė R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, dar vienas keitimas, ir iš karto, kad paskui sėkmingai dirbtume. G. Skaistė keičiama Seimo nariu R. Juška. Siūlau pritarti po pateikimo.

Tikriausiai galėčiau kartu pateikimo stadijoje atsakyti į gerbiamojo Seimo nario J. Razmos anksčiau man užduotą klausimą dėl įmokos, dėl šios delegacijos veiklos. Noriu pagarsinti, kad iki šiol Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos Parlamentinėje Asamblėjoje įmokos nebuvo. 2017 metams numatoma įmoka, kuri sudarys iki 8 tūkst. eurų. Taip pat šios delegacijos veiklai, kad ji galėtų atitinkamai vykdyti komandiruotes, komandiruočių limitas yra 2 tūkst. eurų. Jos reikalingumas dėl pabėgėlių, dėl kitų būsimų susitikimų, aš manau, svarbus ir reikšmingas, todėl Lietuvai, mūsų Lietuvos Respublikos Seimui ši delegacija svarbi. Žinodami jos svarbą, prašau pritarti pakeitimui narių, kurie teikia tokį pasiūlymą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausti niekas neužsirašė. Siūlau pritarti po pateikimo. Ačiū. Siūlau pritarti po svarstymo. Ačiū. Siūlau balsuoti. Kas už šį nutarimą?

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 98, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas (projektas Nr. XIII-57) priimtas. (*Gongas*)

12.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-22 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-58 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Svarstome Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektą. Pranešėja – R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamasis Pirmininke, mielieji kolegos, šiuo atveju būtų siūlomi du pakeitimai. Siūloma V. Alekną keisti A. Anušausko buvimu ir veikla šioje delegacijoje, o G. Vaičekas keičiamas J. Varkaliu. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Siūlau pritarti po pateikimo. Po svarstymo. Siūlau balsuoti už šį nutarimą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 95. Nutarimas (projektas Nr. XIII-58) priimtas. (*Gongas*)

12.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos sudarymo“ projektas Nr. XIII-59 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Svarstome kitą klausimą – nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos sudarymo“ projektą. Prašau. Pranešėja R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiamieji kolegos, gerbiamasis Pirmininke, turėsime sąrašą labai gražios sudėties, labai išmintingų ir sąžiningų, atsakingai dirbsiančių Etikos ir procedūrų komisijoje Seimo narių: V. Čmilytė-Nielsen, A. Dumbrava, J. Džiugelis, G. Kildišienė, B. Matelis, A. Matulas, A. Norkienė, A. Palionis, A. Papirtienė, K. Starkevičius ir R. Tamašunienė. Prašau pritarti po pateikimo, kad tokios sudėties – 11 asmenų Etikos ir procedūrų komisija pradėtų savo veiklą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia užsirašęs Seimo narys J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Iš tikrųjų, pirmininke, ši komisija turi tokią išskirtinę reikšmę, nes ji nagrinės mūsų pačių bendruomenės klausimus. Ir labai svarbu, kad mes pripažintume jų kaip autoritetingiausių savo atstovų išvadas. Čia labai svarbi komisijos pirmininko figūra, kad tai iš tiesų būtų pats autoritetingiausias ir visų frakcijų galimai kaip toks pripažįstamas Seimo narys. Manau, kad šioje komisijoje taip tiesiog formaliai žiūrėti į vadovų dalybas gal ir nebūtina. Tai gal jūs galite atskleisti, kas numatomas šios komisijos vadovu? Ar tikrai mes galėsime matyti, kad jis atitinka mano paminėtas charakteristikas?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamasis kolega, iš tiesų jūs puikiai žinote, kaip yra sudaromos komisijos, kad jos pačios išsirenka savo pirmininką, kad Seniūnų sueiga rekomenduoja ir paskirsto galimas kvotas, kurios atitiktų taip pat ir atsižvelgiant į kompetenciją. Tai iš tikrųjų neslėpdama galiu sakyti, kad pirmininko pozicija yra siūloma Lenkų rinkimų akcijos atstovui, o pavaduotojo pozicija yra siūloma Valstiečių ir žaliųjų sąjungos.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau užsirašiusių nėra. Siūlome pritarti po pateikimo. Ačiū. Svarstymas. Siūlau pritarti po svarstymo. Dėkoju.

Siūlau balsuoti už nutarimą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 83, prieš nėra, susilaikė 11 Seimo narių. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-59) priimtas. (*Gongas*)

Pertrauka iki pirmos valandos. Siūlome tuo metu išsirinkti tarpparlamentinių ryšių grupių pirmininkus, išnaudoti tą laiką tam.

E. VAREIKIS (*LVŽSF*). Galiu pasakyti? Atsiprašau, renkant grupių pirmininkus, labai prašyčiau Parlamentinės maldos grupės narius, kas užsirašė, irgi rinktis kažkuriame kampe, sakysime, čia, kur aš rodau.

R. JUKNEVIČIENĖ (*TS-LKDF*). Aš labai kviečiu Šiaurės Europos šalių grupės narius rinktis, kur aš dabar stoviu, prie Sekretoriato.

PIRMININKAS. V. Simulik.

V. SIMULIK (*MSNG*). Dėkoju, Pirmininke. Kviečiu Turkijos grupę, poną K. Starkevičių ir visus kitus ateiti prie scenos, ir Azerbaidžaną. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašau.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Aš prašau Gruzijos grupę ateiti čia, prie Sekretoriato, jeigu galima.

PIRMININKAS. Dėkoju. P. Urbšys.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Kviečiu Armėnijos grupės narius susirinkti prieš tribūną.

PIRMININKAS. Prašom.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū, Pirmininke. Grupę su Lenkijos Respublika kviečiu prie Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos vietos, būtų geriausias dalykas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū.

Pertrauka

13.01 val.

Vyriausybės valanda

PIRMININKĖ (**R. BAŠKIENĖ**, *LVŽSF*). Laba diena. Gerbiamieji Vyriausybės nariai, gerbiamieji ministrai, Seimo nariai, prašome užimti savo vietas. Norime pradėti Vyriausybės valandą. Leiskite priminti mūsų Seimo statuto 28 straipsnį, kad klausimai užduodami tokia tvarka: iš pradžių du klausimus gali užduoti Seimo opozicijos lyderis (gaila, dabar dar jo neturime), vėliau klausimus gali užduoti iš eilės visų frakcijų atstovai, pradedant nuo opozicinių frakcijų, atsižvelgiant į frakcijų dydį. Žodžiu užduodamų klausimų trukmė negali viršyti 1 minutės, o Vyriausybės nario atsakymas į vieną klausimą negali viršyti 2 minučių.

Pirmasis klausia G. Landsbergis. G. Landsbergio nematome. Žodį klausti suteikiu E. Gentvilui. Ruošiasi N. Puteikis.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū. Tikrai nepasisekė man, nes nei premjeras, nei energetikos ministras neatvyko. Tenka greitai pergaltuoti ir aš kreipiuosi į užsienio reikalų ministrą, visų pirma padėkodamas gerbiamajam Linui už gerą darbą. Pabandykite apibendrinti ketverius metus savo ministravimo, šios Vyriausybės ir jūsų asmeninės veiklos kartu su Prezidente. Lietuva sustiprino savo reputaciją pasaulio bendrijoje, Europos Sąjungoje ar susilpnino? Mes kažkada buvome Vilniaus dešimtukas, kai kurių tarptautinių iniciatyvų lyderiai. Dabar formaliai tokių dalykų nebuvo. Laukiu jūsų atsakymo per 2 minutes. Labai svarbu, mano manymu, kaip atrodė Lietuva per šiuos ketverius metus.

L. A. LINKEVIČIUS (*LSDPF*). Ačiū už tokį gražų klausimą. Iš tikrųjų labai sunku per trumpą laiką taip išsamiai atsakyti. Aš gal porą momentų paminėsiu. Manau, kad per tuos ketverius metus išsiskyrė pora dalykų, kurie apskritai Lietuvos istorijoje yra išskirtiniai ir kuriuos Lietuva, čia ne tik mūsų ministerija, čia visa Lietuva išlaikė labai aukštais balais, ir tas įvertinta tikrai visų, net

ir pasaulyje tam tikra prasme. Aš turiu omenyje pirmininkavimą 2013 m. antrą pusmetį Europos Sąjungos Ministrų Tarybai ir turiu omenyje Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos narystę 2014–2015 metais, kas tikrai yra unikalų, pirmą kartą tas buvo ir labai sėkmingai tas įvyko.

Šie du dalykai, manyčiau, labai stipriai įrašė dar ryškiau mūsų vietą pasaulyje ir Europoje, nes turime ir savo požymius, mus laiko tam tikra prasme ir ekspertais, gal kai kur laiko ir lyderiais. Tikrai čia nėra tų lenktynių užsiimti poziciją, svarbu padaryti darbą kokybiškai ir tada kiti įvertina. Jeigu spėjau per tą laiką, tai mėginu atsakyti į jūsų klausimą teigiamai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Klausia N. Puteikis. Ruošiasi V. Juozapaitis. Ar įdėjote kortelę? Gal tada galite per šoninį mikrofoną?

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Aš noriu pasakyti E. Gentvilui, kad čia jų laikas baigėsi, o Valstiečių frakcijos laikas tik prasideda. Čia tiesiogine prasme, o ne perkeltine. Turiu omenyje, laikas klausiti.

Aš noriu paklausti energetikos ministro gerbiamojo R. Masiulio, kokia dabar situacija Latvijoje dėl Inčukalnio dujų saugyklos ir kaip sekasi jūsų kadaise išdėstyti ir man padarę labai gerą įspūdį planai dirbti kartu su Latvija po to, kai baigsis „Gazpromo“ primastos Latvijai nenaudingos sąlygos? Kokia yra bendradarbiavimo perspektyva suskystintų dujų srityje su Latvija?

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Klausimas labai aktualus dėl to, kad Latvijoje, kaip žinote, vyksta didelė energetikos pertvarka. Jie įgyvendina trečiąjį paketą, kurį mes jau įgyvendiname gana seniai. „Latvijas Gaze“ įmonė bus suskaidyta į kelias dalis. Prekyba bus atskirta į vieną įmonę, į kitą įmonę bus atskirta perdavimo tinklai ir Inčukalnio saugykla.

Inčukalnio saugykla yra natūralus mūsų terminalo brolis ir sesuo, kaip galima pavadinti, nes ten galima pasaugoti pigiai išgytas dujas rinkoje, kai susiklosto palanki situacija. Iki šiol, kol „Gazpromas“ turėjo šios saugyklos nuosavybę, tai yra iki kitų metų balandžio mėnesio, jie darė visas kliūtis, kokios tik įmanomos, kad mūsų ten neišsileistų. Oficialiai buvo deklaruojama, kad leidžiama lietuviams saugoti dujas, bet buvo pateikiamos sąlygos, iš kurių galėčiau vieną paminėti, kad prieš 30 dienų mums reikėtų pasakyti „Latvijas Gaze“, kad mes norime naudoti dujas iš saugyklos. O tai dabartiniame energetikos pasaulyje yra neįmanoma, tą reikia daryti per vieną, daugiausia dvi dienas.

Su Latvijos Vyriausybe mes intensyviai kalbame, ir latviai turi didelį interesą išnaudoti saugyklą, „Gazpromas“ mažina apimtis toje saugykloje. Jie į lietuvius žiūri kaip į natūralų ir perspektyvų partnerį. Aš tikiuosi, kad artėjant balandžio mėnesiui Latvijos interesas augs ir augs, nes jiems reikia pajamų, o mums reikia saugumo. Pavyzdžiui, kad ir dabar matome tokią situaciją, kad mes galėtume daugiau gaminti elektros, nes kainos rinkoje susiklostė ganėtinai palankios, bet su „Gazpromu“ nepavyksta lanksčiai susitarti dėl greito dujų tiekimo. Terminalo dujos yra kontraktuotos tiek, kiek yra numatyta gaminti, bet pikui padengti, jeigu norime truputį daugiau gaminti, mes paprašėme latvių pagalbos, o jie tą patį sako – po trisdešimt dienų mes galbūt jums ir duosime. Jeigu mums pavyks pasiekti tokių susitarimų, manau, kitais metais daugiau dujų padėsime į Inčukalnį ir jau kitų metų pabaigoje, kai bus elektros vartojimo pikas, turėsime tą lankstumą. „Gazpromas“, deja, iki šiol nėra patikimas partneris.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Klausia V. Juozapaitis. Ruošiasi K. Glaveckas.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas kultūros ministrui, ko gero, jau paskutinis šioje kadencijoje. Sveikinu jus sulaukus ramybės. Pabaigoje toks tikrai nepiktas klausimas: kokia padėtis dabar yra su Gedimino kalnu, kas yra padaryta ir ką jūs paliegate naujai Vyriausybei, kas už tai turės atsakyti ar leis generuoti? Žodžiu, kokia situacija? Ačiū.

Š. BIRUTIS. Ačiū už klausimą. Iš tikro tas klausimas jau nemažai aptartas ir spaudoje. Nuo pavasario mes aptarinėjame tą klausimą. Klausimas yra labai rimtas. Ne veltui aš vasarą Vilniaus miestui siūliau skelbti ekstremalią situaciją, ją tikrai reikėjo skelbti. Nėra pavojaus žmonėms, bet yra pavojus turtui ir valstybės simboliui. Tačiau buvo, švelniai sakant, pasityčiota iš to ir pasakyta, kad čia nieko tokio nėra ir vilniečiai tegul ramiai miega. Tai ėmėmės kitų priemonių.

Kodėl ekstremalią? Todėl, kad būtų galima tada skirti valstybės rezervo lėšas. Biudžete lėšos nebuvo numatytos kalnui tvarkyti, tai čia vienas dalykas. Kitas dalykas, galima tada sparčiau, nesilaikant viešojo pirkimo procedūrų, vykdyti darbus. Tas nebuvo padaryta.

Dar buvo imtasi viešojo pirkimo procedūrų, jos, be abejo, užtrunka. Buvo nupirkti rangovai, paimti pinigai. Paėmėme pinigus iš kitų objektų, bet vėl iš tos pačios biudžeto eilutės, tai yra iš Nacionalinio muziejaus, kuriam priklauso kalnas, 300 tūkst. eurų. Ir buvo pradėta daryti. Buvo suburta pirmą kartą nepriklausomos Lietuvos istorijoje tikrai kompetentingų žmonių grupė su konsultantais iš užsienio, atlikti visi tyrimai, darbų seka sudaryta.

Kol nėra pašalę, rimtų darbų daryti negalima. Ko gero, patys rimčiausi darbai bus daromi kitais metais. Kitų metų biudžete yra numatyti papildomi pinigai kalnui tvarkyti.

Manau, kitų metų pavasarį kalnas bus sutvarkytas, bet ne taip, kaip buvo tvarkomas iki šiol, per tuos 25 nepriklausomybės metus. Dabar, matyt, bėdos išlindo, ir tie tuneliai, kurie užkasti, vanduo, šaltiniai, kurie buvo užtvėrti statant Valdovų rūmus ir t. t., ir t. t. Bėdų tikrai yra, bet jos valdomos, ir bus sutvarkyta.

PIRMININKĖ. Labai ačiū už atsakymą. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi E. Jovaiša.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami XVI Vyriausybės ministrai, Ministro Pirmininko nėra. Ačiū, natūralu, kad jūs padarėte nemažą indėlį į Lietuvos raidą, ekonomiką, socialinę raidą, tai visiškai natūralu ir pagirtina. Dar kartą ačiū.

Natūralu, kad mes visi, eidami į priekį, darome klaidų, ypač einant ministro pareigas pasi-taiko tų klaidų. Jeigu būtų galima su dabartiniu patyrimu ir pamokomis grįžti ketverius metus, prašom pasakyti, klausimas kiekvienam trumpas: kokių klaidų daugiau nedarytumėte? Po vieną atsakymą būtų tikrai malonu išgirsti. Tas jūsų atsakymas gali tarnauti tam tikra prasme tiems, kurie dar bus ministrai, kad jie žinotų, kurioje vietoje galima laukti klaidų ir, kas blogiausia, pa-darius klaidą, jos netaisyti. Klausimas visiems, jeigu galima, labai trumpas. Nuo finansų ministro pradėsime, nes jis – svarbiausia persona. Ačiū.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Labai ačiū. Kadangi aš dirbu nepilnus pusę metų, manau, didelių klaidų tiesiog neturėjau galimybės padaryti. Palinkėčiau ir kitam ministrui taip pat atsakingai žiūrėti į viešuosius finansus, į jų tvarumą, į mūsų finansų sistemą, stabilumą ir tikrai prisidėti prie to, kad valstybės biudžeto lėšos, taip, kaip jos panaudojamos, investicijos iš valstybės biudže-to, investicijos iš Europos Sąjungos fondų prisidėtų prie to, kad mūsų ekonomikos augimas būtų nuosaikus, kad augtų mūsų BVP, kad mes turėtume pajamas, kurias galėtume surinkti, kad ne-reikėtų įvesti naujų mokesčių ir kad mūsų žmonės galėtų užsidirbti, turėti darbą, gyventi gerai, ir pensijas mes galėtume didinti toliau taip, kaip žmonės tikisi. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Jovaiša. (*Balsai salėje*) Ruošiasi S. Gentvilas. Vienas klausimas. Atsiprašau. Prašom. (*Balsai salėje*)

K. GLAVECKAS (LSF). (...) klaidą savo pripažintų, nes tai gali būti pamoka kitiems. Labai trumpai, kelis žodžius gali visi pasakyti arba bent jau dauguma. Jurgi, tu nesinervink!

PIRMININKĖ. Ar dar turite papildyti klausimą? (*Balsai salėje*) Priimame kaip pastabą. Ačiū. Klausia E. Jovaiša. Ruošiasi S. Gentvilas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamoji ministre, pastaruoju metu man dažnai tenka bendrauti su mokytojų profsąjungų atstovais. Aš skaičiau tą raštą, kur iškilmingai pasižadėta didinti atlygini-mus po 2017 m. sausio 1 d. Ten turėjo būti numatyta maždaug 35 mln. eurų. Mano klausimas ir mokytojų atstovų klausimas, ar tie pinigai yra įskaiciuoti į būsimą biudžetą? Tai vienas.

Ir dar vienas mano klausimėlis. Ar bus vykdoma tai, kas turėjo būti vykdoma mokytojų at-žvilgiu iki šių metų pabaigos, ar numatyti pinigai? Ačiū.

A. PITRĖNIENĖ. Ačiū, gerbiamas komiteto pirmininke, už abu klausimus. Dėl šių metų – la-bai trumpas atsakymas, nes tiek, kiek buvo numatyta šių metų biudžete, visi tie pinigai yra gauti, jokių trikdžių tikrai nėra, ir metai baigsis tikrai gerai, jokių problemų čia nėra.

Dėl pažadų nuo sausio 1 dienos – kad neliktų mokytojų atlyginimų žirklių koeficiento. Po-reikis, kaip jūs ir minėjote, yra 35 mln., jų biudžete šiandien nėra. Yra 24 mln. paskirti tam, kad išlaikytume tą pakeltų atlyginimų dydį, kurie buvo kelti per 2015 ir 2016 metus. Mes ne vieną kartą mokytojams pakėlėme atlyginimus ir tam, kad išlaikytume, reikia 24 mln. Jie yra paskirti. 35 mln. papildomai paskirta nėra, bet mūsų dar senosios sudėties komitetas yra įregistravęs biu-džeto pataisas Seime dėl mūsų įstatymo, ir Seimas (jau dabar jūsų sudėties) balsuodamas apsi-

spres, jeigu jau naujoji Vyriausybė neįtrauks papildomai 35 mln. Taigi viskas dabar jau yra jūsų rankose. Mes esame palikę viską, kad jūs galėtumėte tuos 35 mln. paskirti, kad žirklių neliktų.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji ministre. Norite papildyti?

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Aš norėčiau papildyti ir, atsiprašau, paaiškinti. Tie 35 mln. negalėjo būti suplanuoti biudžete, nes biudžetas planuojamas remiantis teisės aktais, t. y. įstatymais ir kitais įstatymų įgyvendinamaisiais teisės aktais. Kadangi nebuvo priimtas joks įstatymas ar teisės aktas, kuriuo remdamiesi mes galėtume planuoti kitų metų biudžete didinti atlyginimus, mažinti ir naikinti tas šakutes, biudžete ir nebuvo suplanuoti pinigai.

A. PITRĖNIENĖ. Jeigu galėčiau dar?

PIRMININKĖ. Prašau.

A. PITRĖNIENĖ. Tikrai taip. Aš tikrai pritariu kolegei finansų ministrei. Įstatymo pataisos yra įregistruotos, netgi pateikimo stadija yra pereita. Faktiškai dabar viskas yra jūsų rankose.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi T. Langaitis.

S. GENTVILAS (LSF). Laba diena. Norėčiau užduoti klausimą gerbiamam energetikos ministrai R. Masiuliui. Visų pirma, norėčiau padėkoti už sėkmingą kadenciją ir šiek tiek paklausti apie darbų tęstinumą. Jūs ką tik pabaigėte rengti Energetikos strategiją, ir šiuo metu būsimieji valdantieji kalba apie ministerijos naikinimą ir galimai darbų perdavimą Ūkio ministerijai. Du susiję klausimai. Kaip matote šitos Energetikos strategijos, kurią jūs rengėte, perėmimą ir kaip matote interesų konfliktą, kad būsimas ūkio ministras yra iš Jonavos, ir jūs, kaip ministerija, esate paskųsti Europos Komisijai „Achemos“ vardu dėl dujų terminalo? Dėkui.

R. MASIULIS. Ačiū už klausimą. Nenorėčiau komentuoti dėl asmenybių ir interpretacijų. Dėl paties darbo: Energetikos strategijos gairės yra patvirtintos ministro įsakymu. Pagrindiniai principai, kurie išdėstyti tose gairėse, sutampa su tuo, ką faktiškai visos politinės partijos Lietuvoje deklaravo kaip esminius energetikos darbus. Tikiu, kad energetika dar ketverius metus bus ta sritis, kur bus bendras pagrindinių politinių partijų sutarimas dėl svarbiausių veiksnių. Kuo mes galime didžiuoti, kad energetika yra tas jungiantis veiksnys jau aštuoneri metai, nepaisant politinių pasikeitimų. Darbų tęstinumas buvo užtikrintas – tai parodo valstybės vienybę ir prioritetų vertinimą. Aš optimistiškai žiūriu į tai, kad tos gairės bus įgyvendintos, nes esminių prieštaravimų nemačiau nė vienoje politinėje darbotvarkėje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū ministrui už atsakymą. Klausia T. Langaitis. Ruošiasi V. Gailius.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, noriu kreiptis į ūkio ministrą E. Gustą. Noriu jūsų paklausti, kokie yra pagrindiniai neužbaigti darbai Ūkio ministerijoje, kuriuos, jūsų manymu, reikia prioritetizuoti būsimam ūkio ministrui, kuriuos yra svarbiausia užbaigti? Dėkui.

E. GUSTAS. Dėkoju už aktualų klausimą. Matyt, yra tęstiniai dalykai, kuriuos iš tikro reikia tęsti, plėtoti ir judėti į priekį. Be jokios abejonės, neužbaigtas procesas yra priežiūrinių funkcijų konsolidavimas, tai yra gana didelis ir svarbus darbas. Lygiai taip pat reikia įvykdyti licencijų išdavimo tvarkos peržiūrą. Taip pat nemažai teisės aktų, kurie dabar Seime svarstomi, yra, kad palengvintų licencijų išdavimą ir gavimą verslo subjektams. Matyt, tai antras darbas. Vyriausybė pritarė Valstybės skolos įstatymo pataisoms ir dabartinės sudėties Seimo, matyt, yra uždavinys šitas įstatymo pataisas priimti tam, kad būtų galima drausti eksporto garantijas. Šitos pataisos leis. Žinoma, nuolatinis darbas yra administracinės naštos verslui mažinimas, įvairiausios priemonės. Matyt, šitie dalykai yra tęstiniai, jie turi būti tęsiami ir turi būti judama į priekį.

PIRMININKĖ. Labai ačiū, ministre, už atsakymą. Klausia V. Gailius. Ruošiasi A. Gumuliauskas.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Mano klausimas laikinajai žemės ūkio ministrei. Gerbiama ministre, Ministras Pirmininkas, Vyriausybės nariai, kuruojantys tą sritį, pristatė šiais metais įdiegtą naują apskaitos sistemą, administruojamą mokesčių administratoriaus, važtaraščių apskaitos informacinę sistemą. Jūsų vadovaujamos ministerijos biudžetinė įstaiga Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos lapkričio viduryje visiems ūkio subjektams, tiekiantiems rinkai augalų apsaugos priemones, išsiuntė grasinantį imperatyvų nurodymą pateikti duomenis apie visus asmenis, kurie pirkė iš šių ūkio subjektų augalų apsaugos priemones, nurodyti jų duomenis, pirkimo vietą, būstinės vietą ir nupirktų produktų kieki. Šis įsakymas 13 metų neveikė ir atsirado toks imperatyvas, peržengiantis ministro įsakymo

ribas, tik dabar, baigiantis kadencijai. Ar šiai institucijai nepasiekiamo valstybės techninė pažanga – mano paminėta važtaraščių apskaitos informacinė sistema, ar tai yra noras išsinešti išeinant iš esmės, mano nuomone, komercinę paslaptį sudarančią informaciją?

V. BALTRAITIENĖ. Tikrai nesu susipažinusi, nemačiau nė vieno tokio laiško ir iš ūkininkų ar iš kokių nors asmenų negirdėjau tokių skundų. Iš jūsų pirmą kartą girdžiu. Vadinasi, turbūt nėra labai masiškai tai paplitę, bent iki manęs nepriėjo. Išsinešti kokių nors komercinių paslapčių niekas nesirengia, nes kol kas keičiasi tikrai ministerijos vadovybė, o ne Augalininkystės tarnyba. Iš tikrųjų pažadu pasiaiškinti, kas ten yra, bet tikrai pirmą kartą iš jūsų girdžiu, nes nė mūsų socialiniai partneriai dėl to nesikreipė. Neturiu tos informacijos, kad kas nors būtų buvę. Kaip? (*Balsas salėje*) Nesuprantu, ką jūs norite tuo pasakyti. Aišku, kad pasiekama...

V. GAILIUS (*LSF*). Naudotis informacinės...

PIRMININKĖ. Ačiū. Gal diskusijas nutraukime, klausime toliau. Žodį suteikiu A. Gumuliauskui. Prašom paklausti. Ruošiasi J. Razma.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū. Norėčiau paklausti susisiektinio ministro. Periodo prieš rinkimus toks lokalaus pobūdžio klausimas. Šiaulius suskaldė viaduko statybos klausimas. Vieni sakė, kad tai yra realus siekis, kiti aiškino, kad tai rinkimų triukas. Sakykite, kokia yra reali šitos problemos situacija ir, jeigu ji yra, kokios perspektyvos?

R. SINKEVIČIUS (*LSDPF*). Labai ačiū už klausimą. Norėčiau pasakyti, kad vienas iš transporto logistikos srities prioritetų buvo naikinti vieno lygio sankryžas, kur susikerta automobilių keliai su geležinkeliu, nes tie ruožai yra ypač avaringi, ir mes prarandame daug gyvybių ir technikos kaip tik dėl tokių vieno lygio sankryžų buvimo. Pažangą padarėme, taip pat yra noras padaryti ir Šiauliuose, tačiau bet kokiu atveju tai yra Šiaulių miesto projektas. Tai nėra respublikinio masto arba reikšmės projektas. Susisiektinio ministerija, bent jau man esant, yra pasirengusi šitą projektą teikti iš dalies finansuoti iš europinės paramos. Be jokios abejonės, kofinansavimas tektų miestui, tačiau miestas turi priimti tam tikrą sprendimą. Jeigu taryba nelaimina šito projekto ir nepradedą proceso, jis nukeliamas ilgam laikui. Netgi, jeigu būtų teigiamas tarybos sprendimas, manau, kad projektavimo darbai, galbūt žemės paėmimo visuomenės reikmėms, poveikio aplinkai vertinimas taip pat užimtų tam tikrą dalį, bet tada atsirastų reali viltis tokią viaduką pastatyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Razma. Ruošiasi D. Kepenis.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas ūkio ministre, turbūt jau ne paslaptis, kad jūs nebesate socialdemokratų siūlomas į vėl šiai partijai tekusias šios ministerijos vadovo pareigas. Minimas tiesiogiai išrinktas Jonavos meras kaip galimas kandidatas. Sakykite, kodėl jūs nebesate siūlomas? Ar būta partijos konkrečių priekaištų dėl jūsų veiklos, ar dėl to, kad jūs nesate A. Butkevičiaus įpėdinis socialdemokratų pirmininko kėdėje? Esant pastarajai aplinkybei, ar jūs nemanytumėte, kad tokiu atveju Socialdemokratų partija, kuri dėl šio sprendimo sukėlė naujus tiesioginius merų rinkimus Jonavoje, neturėtų iš savo pinigų padengti tas rinkimų išlaidas?

E. GUSTAS. Gerbiamas Seimo nary, dėl mano kandidatūros klausimas ne man. Tai yra partijos vadovybei ir partijos vadovybė priimta sprendimus.

Antras dalykas, dėl to, ar meras turėtų būti, ar ne. Aš manau, kad visi kompetentingi žmonės, kurie gali eiti pareigas, tikrai gali jas eiti.

Dėl mano darbo. Aš partijos vadovybės ir partijos priekaištų nesu gavęs.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų atsakymą. Klausia D. Kepenis. Ruošiasi A. Gelūnas.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Nematau čia... Tiksliau, nežinau, kas gali atsakyti į klausimą apie žmogaus sveikatą, tačiau suprantu, kad jeigu norime išspręsti klausimą, reikia visiems pavadinti daiktus vienodais vardais. Vakar stebėjome, nagrinėjome sveikatos biudžetą ir ten, kur yra eilutė dėl asmens sveikatos, po tuo sakiniu slypi ligoninės, vaistai, gydymo procedūros. Ten visiškai neturiu mintyje to, ką Pasaulinė sveikatos organizacija supranta kaip tikrą sveikatą, tai yra sveiko maisto, fizinio aktyvumo, doros, darnaus dvasinio gyvenimo, nerūkymo, negirtavimo. Ten apie tai nekalbama. Tai daliai, kurioje kalbama apie sveikatą, teskiriama galbūt pusė procento nuo viso biudžeto. Kaip taip atsitiko: kuo daugiau pinigų skiriame sveikatai, tuo daugiau turime ligų? Gal galite paaiškinti, kodėl ta tendencija niekaip nesustoja ir kada mes pavadinsime daiktus savo vardais? Ačiū.

PIRMININKĖ. Patikslinkite, kas turėtų atsakyti.

D. KEPENIS (LVŽSF). Aš jau minėjau, kad sveikatos ministro čia tiesa, bet yra žmonių, kurie dirbė Sveikatos ministerijoje, ir žino atsakymus į tą klausimą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Nėra norinčių atsakyti.

E. GUSTAS. Aš, kaip laikinai einantis sveikatos apsaugos ministro pareigas, galiu pasakyti, kad į jūsų klausimą, kuris yra gana platus, aš šiandien tikrai jums neatsakysiu, nes esu laikinai einantis ne visai mėnesį, bet raštu jūs šitą atsakymą gausite.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Gelūnas. Ruošiasi E. Pupinis. Prie kito mikrofono, ko gero, jums paklausti nepasiseks, teks eiti prie šoninio.

A. GELŪNAS (LSF). Ačiū, pirmininke. Klausimą adresuojau kultūros ministrui. Gerbiamas ministre, turbūt vienintelis iš kultūros ministrų išbuvote visą kadenciją. Mano klausimas būtų retrospektyviu žvilgsniu žvelgiant į kultūros finansus: kaip galėtumėte pasakyti, kokia dinamika buvo – gerėjo, blogėjo, kokioms konkrečiai sritims gerėjo ir kaip sekėsi įsisavinti struktūrinių fondų pinigų, čia irgi tokia naujovė kultūros srityje? Koks būtų jūsų komentaras? Ačiū.

Š. BIRUTIS. Ačiū, gerbiamas kolega. Nepaisant vieno nuo jūsų į dešinę sėdinčio kolegos kenkimo, iš tikro man visą kadenciją pavyko pirmą kartą per 26 metus išbūti kultūros ministru.

Dabar atsakant į jūsų klausimą. Man labai smagu, kad šioje Vyriausybėje buvo supratimas ir buvo suprasta, kad kultūra tai nėra tiktai puošmena, žaisliukas, t. y. politika, tai yra veiksnys, labai stipriai įtakojantis socialinę ir ekonominę valstybės raidą.

Dėl lėšų. Dėmesys kultūrai irgi buvo parodytas, nors deklaruojamas dėmesys kultūrai buvo visą laiką, tačiau tokia aiškiausia išraiška yra finansai, ir per paskutiniuosius ketverius metus finansai kultūrai stipriai padidėjo. Tai Europos Sąjungos lėšos – tiesiogiai 188 mln. eurų, tai nėra tikrai daug, bet mums pavyko sudaryti tarpinstitucinį veiklos planą „Kultūra“, į kurį įtrauktos visos žinybos, faktiškai visos ministerijos ir tam yra skirta 439 mln. eurų. Tai yra tikrai ženklų ir stebime, kaip tas planas vykdomas. Galiu pasakyti, kad neblogai, ir paskutinį tašką su struktūriniais fondais faktiškai padedame šiandien. Visi projektai juda, pirmieji išmokėjimai jau daromi.

Toliau atlyginimai – labai svarbus klausimas. Galiu pasakyti, kad atlyginimai padidėjo 5,3 bazinio atlyginimo ir regionuose kultūros darbuotojų atlyginimai išaugo apie 50 %, t. y. irgi pirmą kartą per nepriklausomos Lietuvos metus.

Toliau GPM – meno kūrėjo statusą turintys žmonės 2 % gali naudoti dabar arba jiems gali būti paskiriami.

Paveldotvarka, faktiškai turiu apgailestauti, kad pinigai išlieka gana nedideli, bet per šią kadenciją juos pavyko padvigubinti. Šiuo metu Paveldosaugos programai skiriami pinigai sudaro 3,2 mln. eurų. Taip pat pasakysiu, kad padvigubinome asignavimus, skiriamus dokumentų, tai yra knygų, įsigijimui bibliotekose.

Turbūt pakankamai pasakiau. Jeigu paimsime bendrai, tai Kultūros ministerijos asignavimai padidėjo nuo 88 mln. iki 128 mln. eurų. Bet tai apima daugiau įstaigų, taigi bendras padidėjimas, faktiškai didžiausias po krašto apsaugos, siekia daugiau kaip 50 % biudžeto asignavimų, padidėjo daugiau kaip 50 %. Galiu pasidžiaugti, kad kultūrai gatvė, kelias nutiestas, tikiuosi, kad šis Seimas, dabar dar labiau atkreipęs dėmesį, įkūręs atskirą komitetą, tikrai judės pirmyn, nes darytinų darbų dar yra daug.

PIRMININKĖ. Labai ačiū, gerbiamas ministre. Klausia E. Pupinis, ruošiasi J. Džiugelis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Norėčiau paklausti susisiekiimo ministro dėl Vilnius–Utena magistralinio kelio situacijos. Noriu tiksliai paklausti, kokia dabar situacija, ar galima nurodyti kokius terminus, kada prasidės darbai, arba galbūt kas nors vyksta su projektavimu? Norėčiau konkretesnės informacijos dėl šio klausimo.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Labai ačiū, gerbiamas parlamentare, už klausimą. Kaip žinome, kelio Vilnius–Molėtai platinimo, asfaltavimo ir gerinimo projektas pragulėjo Seime daugiau negu pusantros metų vien dėlto, kad išspręstume klausimą – darome ar nedarome. Dėl to tenka tik apgailestauti. Dėl įvairių politinių intrigų mes praradome laiko, bet galiausiai Seimas leido vykdyti

projektą apribodamas finansus, nors mes tikruosius finansus ir projekto kainą sužinosime tik po konkurso. Ačiū Seimui, kad leidote pradėti.

Iš kitos pusės, Seimas priėmė dar vieną punktą, kad konkurso nuostatos arba konkurso sąlygos dėl šito projekto turėtų būti aprobuotos Seime. Dabar yra tokia padėtis, kad konkurso sąlygos arba projektas yra paskelbtas internete, kur pastabas gali teikti visi suinteresuoti – įstaigos, įmonės, bendruomenės, piliečiai, šiais metais susumuosime pasiūlymus, juos įvertinsime ir atnešime, aš tikiuosi, Susisiekimo ministerija atneš į Seimą. Seimas iš naujo jas svarstys, keis, nekeis, komitetuose svarstys, ir jeigu tai pavyks padaryti operatyviai, aš manau, kad išrinkti žmonės, būdami arčiau realybės, tą padarys greičiau. Tik būtų pageidavimas bent per ateinančių metų pirmąjį ketvirtį paskelbti tikrąjį konkursą, per mėnesį, du, jeigu nebus apskundimo, o greičiausiai jis bus, kadangi projektas didelės vertės, vadinasi, konkurso sutartį, matyt, būtų galima pasirašyti gegužės mėnesį. Tai pats geriausias laikas pradėti statybos darbus. Čia toks optimizmas, bet realizmas gali pasirodyti kitoks.

Aš labai kviečiu Konservatorių frakciją, kuri įkalė tą papildomą sąlygą suderinti konkurso nuostatas, kurios yra viešai visada skelbiamos, gauti Seimo aprobavimą, galbūt atšaukti tą reikalavimą, tada procesas kur kas greičiau vyktų.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų atsakymą. Klausia J. Džiugelis, ruošiasi S. Jovaiša.

J. DŽIUGELIS (LVŽSF). Ačiū. Kaip žinote, nuo 2010 metų Lietuva yra ratifikavusi Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių konvenciją, kurioje aiškiai yra sakoma, kad ministerijos privalo konsultotis su neįgaliųjų nevyriausybinėmis organizacijomis, atstovauti negalią turinčių žmonių interesus. Klausimas yra socialinės apsaugos ir darbo ministrei ir švietimo ministrei – kiek kartų per jūsų kadenciją vyko tokios konsultacijos? O jei nevyko, nes žinau, kad lyg ir ne, dėl kokių objektivių priežasčių nėra konsultuojamasi? Ačiū.

A. PABEDINSKIENĖ. Dėkoju gerbiama Seimo nariui už klausimą. Kartu visus parlamentarus noriu pasveikinti su nauja pradžia.

Gerbiamas Justai, noriu pasakyti, kad prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos yra Neįgaliųjų taryba, ir aš pati ne vieną kartą esu joje dalyvavusi. Deleguoti yra septyni viceministrai iš septynių ministerijų, nes mes manome, kad šitas klausimas yra labai svarbus ir jis yra horizontalus. Ne visą laiką mums pavykdavo galbūt surasti tuos bendrus atsakymus, kad tenkintų ir negalią turinčių žmonių organizacijas, ir atitiktų mūsų galimybes. Tačiau tų konsultacijų tikrai yra labai daug. Rengdami teisės aktus, Neįgaliųjų reikalų departamentas ir mūsų skyrius, kuris yra Socialinės aprūpinimo departamente, visada kviečiasi žmones. Tikslaus skaičiaus aš tikrai jums negalėčiau pasakyti, bet tikrai tos diskusijos, konsultacijos ir galimybės išsakyti savo nuomonę negalią turinčių organizacijų atstovams yra.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dar papildo švietimo ministrė.

A. PITRĖNIENĖ. Ačiū už klausimą. Gerbiamas kolega, tai, ką jūs sakote, nėra tiesa, nes tai net negalėtų būti tiesa. Beveik dešimt metų buvo svarstoma Sveikatos ir lytiškumo bendroji programa. Mums per pusantrų metų šiaip ne taip pasisekė ją suderinti, kur dalyvavo visų lygių suinteresuotos grupės, tai yra ir asocijuotos, ir nebūtinai, ir sveikatos, ir vaikų su negalia. Mes pirmieji 2016 metais atkreipėme dėmesį ir sukūrėme pirmuosius dokumentus dėl vaikų autistų, dėl kitų dalykų. Visose darbo grupėse, kur buvo svarstomos vaikų su negalia arba hiperaktyvių vaikų programos, ugdymas, galimybės ar mokyklos aplinka, pritaikymas visada... Nėra. Dabar jau tokios patirties nerasite niekur. Visada yra atstovaujama atitinkamoms suinteresuotoms grupėms, nes šiandien visų žmonių aktyvumas yra labai išaugęs ir tuo reikia džiaugtis. Pabandytume neįtraukti į kokią nors darbo grupę, tikrai tuoj pat būtų spaudoje, tuoj pat dar kur nors, tikrai tai yra net neįmanoma, nes pačios suinteresuotos grupės yra labai aktyvios. Dėkoju jiems už tai, kad jie talino dirbant ir kuriant programas.

PIRMININKĖ. Ačiū už išsamų atsakymą. Klausia S. Jovaiša. Ruošiasi K. Mažeika.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju pirmininkei. Aišku, kiekviena Vyriausybė palieka ir gerų darbų. Yra ir tokių, kurie nepradėti arba nebaigti. Gerbiama ministrei Rimantui noriu padėkoti, lyg ir Beržinkos kelias pajudėjo. Bet aš noriu vieną rimtą klausimą dėl nacionalinio stadiono sta-

tybos. Kokia padėtis dabar yra šiuo klausimu? Kaip ten akumuliuojamos lėšos? Dabar tas stadionas lyg ir turi vadintis kompleksu. Nežinau, kas iš ministrų galėtų imtis atsakyti, galbūt net ir gerbiamasis Juozas, kaip su futbolu labiau susijęs, ar finansų ministrė. Labai prašyčiau. Dėkoju.

J. OLEKAS (LSDPF). Labai atsiprašau. Iš tikrųjų yra ir Vyriausybės dėmesys, ir Vilniaus savivaldybės. Aš dabar negalėčiau pasakyti, kokios stadijos yra sprendimo esmė, bet iš principo priimtas bendras sutarimas, pasirašytas susitarimas tarp Vyriausybės ir miesto, kad ten iškils kompleksas, kuriame bus ir stadionas, ir treniruočių aikštynai, ir sutvarkyta aplinka. Pasitikslinksiu, kitą kartą galėsiu atsakyti konkrečiau.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Startas kada, įdomu. (*Balsas salėje: „Kito karto nebus!“*) (*Juokas salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų atsakymą. Klausia K. Mažeika. Ruošiasi R. Šarknickas.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Iš tiesų klausimas yra susisiekti su ministru. Kaip žinote, projektas „Rail Baltica“ lyg ir sėkmingai gavo net ir tolesnį finansavimą. Bet klausimas, kokias išskirtumėte tris pagrindines problemas (jas identifikuotumėte), kurių buvo iki šio etapo? Ir kiek tai susiję, kiek turėjo įtakos „Lietuvos geležinkelių“, kaip valstybinės įmonės, ar administracija, ar tam tikri asmenys? Galbūt turite kokių nors rekomendacijų naujam ministru ir mums, visiems Seimo nariams. Ačiū.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Iš tikro projektas „Rail Baltica“ – vienas iš šešių europinių projektų, kurie laikomi labai svarbūs visai mūsų Europos Sąjungai. Jis patenka tarp prizininkų, tarp pirmos antros vietos pagal svarbumą iš tų šešių atrinktų. Iš tikrųjų, jeigu iš pradžių buvo abejonų, ar Lietuva pateiks ir pagrįstą finansavimo poreikį, tai galiu jus užtikrinti, kad visas numatytas nacionalinis lėšų vokus buvo tinkamai pagrįstas ir jau yra iš dalies pasirašytos sutartys su Europos Komisija dėl šio projekto finansavimo periodu nuo 2014 iki 2020 metų. Šio periodo neužteks tam projektui įgyvendinti. Jis turės turėti tęsinį ir ateityje, iki 2025 metų.

Lėšų apimtis yra iš tikrųjų didžiulė. Nuomonių dėl šio projekto, be jokios abejonės, buvo įvairių. Bet AECOM, britų, atlikta studija parodė, kad tokį projektą įgyvendinti tikslinga. Geopolitinė padėtis mums diktuoja tam tikras sąlygas, į kurias negalėtume neatsižvelgti. Taigi, jeigu turime finansų integraciją, jeigu turime energetinę integraciją su žemynine Europa, tai natūralu, kad turime turėti integraciją ir transporto srityje. Šis projektas turi ne tik ekonominį aspektą – jis turi ir šalies gynybinį aspektą. Dėl to jis gauna 85 % finansavimą ir kofinansavimas iš valstybės – tik 15 %. Įvertinkime tai, kad su partneriais sutarėme, kad PVM, kuris sudaro 21 %, grįš valstybei. Kitaip sakant, šitas projektas, skaičiuojant ekonomiškai, iš principo valstybei labai naudingas ekonomine prasme.

Aš manau, kad jis vyks sėkmingai, nepaisant atskirų pareigūnų nuomonių. Yra politinis sprendimas, prie kurio turės prisitaikyti visi, kas jame dalyvaus ir kas jį vykdys.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Klausia R. Šarknickas. Ruošiasi D. Šakalienė.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Problemų ten yra daugiau nei trys. Aš atsiprašau, gal galėčiau, pirmininke, papildyti.

PIRMININKĖ. Prašome trumpai.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Viena iš didžiausių problemų – tai ūkininkų, miškininkų nuosavybės padalinimas kartais į dvi dalis arba sudarymas tam tikrų nepatogumų prieiti prie savo žemės. Atsirast poreikis tiltų, pervažų, kas turės būti padaryta skirtingais lygiais. Turės vykti žemės konsolidavimo dalykai. Su Žemės ūkio ministerija ir su dabartine ministre mes buvome aptarę kai kuriuos principinius dalykus ir numatę netgi pinigų žemės konsolidavimui vykdyti, kad ūkininkai galėtų pasikeisti savo nuosavybę skirtingose bėgių pusėse. Šitos problemos bus didžiausios.

Labai didelė problema atsiranda, nors savivaldybės specialiajam planui jau pritarė, ir aš džiaugiuosi, kad tenka palikti suderintą specialųjį planą, tačiau, nepaisant to, bus gyvenviečių, kur dėl triukšmo kils problemų, kitų nepatogumų kils. Tiesiog reikės dirbti kartu su savivaldybėmis ir spręsti detalaus projektavimo metu visas šias lokalias problemas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ačiū, ministre. Klausia R. Šarknickas. Jums teks tikriausiai per šoninį mikrofoną paklausti.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Veikia. Visų pirma aš norėčiau padėkoti visiems ministrams už indėlį Lietuvai. Klausimas populiariausiam šiandien susisiekimo ministrui. Kelias Alytus–Kaunas. Labai dėkoju, kad rengėte susitikimus su tais merais tame kelyje Alytus–Prienai. Noriu paklausti, kokios stadijos yra šis klausimas, nes dėl kelio daug metų yra problemų?

R. SINKEVIČIUS (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų aš su jumis sutinku, kad tas kelias yra labai svarbus. Be jokios abejonės, turi būti atsižvelgta ir į ūkininkų, kaimo bendruomenių, miestų poreikius ir turi būti randamas konsensusas. Ką mes bandome padaryti, tą patį darėme, jums gerai žinoma, Prienų atkarpoje ir praeitą savaitę. Mes visą laiką stengiamės surasti kompromisą, geriausią variantą, ekonomiškai patraukliausią ir žmonėms priimtinausią. Jeigu bus, o jau toks konsensusas sutartas dėl visų etapų, tai projektavimo darbai prasidės kitais metais ir metų gale galima tikėtis... Kai kurie darbai yra, tiesą sakant, ir padaryti, jums žinomi. Matyt, tuo keliu dažniau važinėjate negu aš. Aš žinau tik apie atskirus epizodus. Kai kurie darbai padaryti, kai kur reikalingi projektavimo darbai, realiai įgyvendinimo procesas – kitais metais.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Paskutinė klausia D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (*LVŽSF*). Veikia. Labai gerai. Iš tikrųjų noriu pasakyti vieną labai trumpą pastabą švietimo ir mokslo ministrei, kad vis dėlto aš palaikau kolegą J. Džiugelį, nes tikrai visos organizacijos, kurios dirba negalios klausimais, ir šeimos vienijančios asociacijos, šeimos, kurios augina negalią turinčius vaikelius, vienareikšmiškai pastebi, kad Neįgaliųjų teisių konvenciją atitinkančio pačių neįgaliųjų dalyvavimo ir visavertės partnerystės tikrai trūksta ir į jų pastabas, net kai dalyvauja darbo grupėse, ypač švietimo klausimais, atsižvelgiama formaliai arba iš tikrųjų neatsižvelgiama.

Dabar klausimas socialinės apsaugos ir darbo ministrei. Tiesiog kolegoms primenu, turbūt visi žinote, kad Lietuvai 2016–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir investicinių fondų lėšų yra skiriama beveik 8,5 mlrd. eurų. Kas yra įdomu, kad iš socialinei įtraukčiai ir kovai su skurdu skirtų beveik 600 mln. eurų institucinės globos pertvarkai, kuri iš tikrųjų yra vienas iš kertinių rodiklių, jeigu mes norime užtikrinti kiekvieno vaiko teisę gyventi šeimoje ir saugiai, yra skiriama tik 28 mln. eurų. Pabrėšiu, kad vien tik paramai viešinti (mes žinome, kad yra visokių brangių lentelių, stulpų ir stendų statymo ir daug kitų dalykų, kurių visuomenė nepastebi) skiriama 29 mln. eurų, o tai administruoti, t. y. realiam darbui, kurį ir taip mūsų valstybė turi daryti, nes tam ir yra administracinis aparatas ir institucijos, kad administruotų, yra skiriama 220 mln. eurų.

PIRMININKĖ. Kolege, klauskite.

D. ŠAKALIENĖ (*LVŽSF*). Atsiprašau, gerai. Trumpas klausimas. Aš tikrai norėčiau suprasti, kiek per 2015 ir 2016 metus buvo skirta lėšų keisti visuomenės nuostatas į smurtą, vaiko teisių apsaugos darbuotojus mokyti atvejų vadybos ir realiai išmokyti socialinius darbuotojus padėti šeimoms, kad mes nuo tūkstančio teismo nutarčių per metus dėl tėvų teisių apribojimo pereiname prie mažesnio skaičiaus? Jeigu dabar negalite atsakyti, tai norėčiau raštu gauti tą informaciją. Dėkui.

A. PABEDINSKIENĖ. Dėkoju gerbiamajai parlamentarei už klausimą. Be abejonės, aš visų skaičių tikrai neatsiminsiu. Bet pirmiausia noriu, kad jūs neklaidintumėte gerbiamųjų parlamentarų ir dar buvusio kabineto narių. Tai ne 8 mlrd., ką jūs minėjote. Mes struktūrinės paramos lėšų tam laikotarpiui (Socialinės apsaugos ir darbo ministerija) turėjome apie 1 mlrd. Visos 27 priemonės, kurios yra išdalintos, jos išdalintos prioritetų tvarka. Būtent globos įtaigų pertvarkai yra skirta didžiausia dalis. Mes jums patikslintą informaciją tikrai atsiųsime, bet tikrai ne tokią informaciją, kurią jūs šiandien pateikėte.

A. PITRĖNIENĖ. Dar ar noriu pabaigti, kadangi buvau paminėta. Iš tikrųjų gerbiamajai kolegei galiu pasakyti, kad darbo grupėse atstovaujama daugelio interesų grupėms, iš tikrųjų atsitinka taip, kad susiderėti ir kiekvieno poziciją išlaikyti tokią, su kokia jis ateina, neišeina. Tai aš linkiu naujam kabinetui, Seimui visada surasti sprendimą, kad visi išeitų patenkinti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji ministre. Suteikiu žodį J. Sabatauskui. Prašau kalbėti.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū. Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Kadangi klausimų jau nėra, aš norėčiau paskelbti skelbimą, bet prieš tai norėjau padėkoti visam ministrų kabinetui už

tą darbą, kurį atliko per ketverius metus. Buvo daug pasiekimų, kai kas liko ir kitai Vyriausybei. Aišku, norėtusi atskirai išskirti teisingumo ministrą, kad galimas... Kaip jis sako, viskas, kas Vyriausybės programoje buvo surašyta, jis padarė, ir daugelis kitų.

PIRMININKĖ. Ačiū.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Dabar skelbimas.

PIRMININKĖ. Tai gal skelbimai po Vyriausybės valandos, gerbiamasis Juliau, jeigu galima? Trumpa replika.

D. ŠAKALIENĖ (*LVŽSF*). Tik viena replika. Šitą informaciją apie struktūrinių ir investicinių fondų lėšas ir visus kitus skaičius aš paėmiau iš oficialios svetainės, taigi tie skaičiai yra tokie, kokius jūs pateikėte. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji Dovile Šakaliene.

Gerbiamieji ministrai, išties labai dėkojame už išsamius jūsų atsakymus, tikimės, kad dar susitikime per kitą Vyriausybės valandą, nes būtent opozicija labai norėjo jus matyti. Visi Seimo nariai dėkoja jums, kad atvykote, kad atsakėte į klausimus. Linkime sėkmės. Iki pasimatymo.

O dabar noriu suteikti žodį gerbiamajam kolegai J. Sabatauskui.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, kurie užsirašėte į Tarpparlamentinių ryšių grupę su Afganistano... atsiprašau, su Kazachstano Respublika, renkamės čia, apačioje.

PIRMININKĖ. Ir dar gerbiamasis L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai malonu. Ukrainos draugų grupė – be penkių trys prie tribūnos, gerai? Kaip ir tarėmės, susitikime.

PIRMININKĖ. Ukrainos grupė renkasi be penkių minučių trys.

Gerbiamieji, rytinį posėdį baigėme. Vakarinio plenarinio posėdžio pradžia 15 valandą. Iki pasimatymo. (*Gongas*)

Dar yra prašymas registruotis. Prašom. Registruojamės.

Užsiregistravo 33 Seimo nariai. Iki pasimatymo 15 valandą. (*Balsai salėje*) Grįšite 15 valandą. Lauksime. Ačiū.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 10 STENOGRAMA

2016 m. lapkričio 24 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas G. KIRKILAS

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDPF). Gerbiamieji kolegos, pradedame lapkričio 24 dienos vakarinį posėdį. (*Gongas*) Užimame savo vietas. Registracija. Kolegos, prašom registruotis. Veikia? Sako, sistema neveikia. Čia lyg ir veikia. Gal blogai kortelę... Ar dar yra daugiau neveikiančių kortelių? Ne.

Gerbiamieji kolegos, užsiregistravo 75 Seimo nariai, plius A. Sysas.

15.01 val.

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2017 metais, įstatymo projektas Nr. XIIP-4543(2) (svarstymas)

Ir kaip tik pirmasis vakarinės darbotvarkės 2-1 klausimas – Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2017 metais, įstatymo projektas Nr. XIIP-4543. Kviečiu A. Sysą. Svarstymas. Po to, profesoriau, kviesiu jus. Pagrindinio komiteto vardu – A. Sysas. Pagrindinio.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, leiskite pristatyti Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą dėl Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2017 metais, įstatymo projektą. Buvo gautos pastabos Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos valstybės tarnautojų, biudžetinių ir viešųjų įstaigų darbuotojų profesinės sąjungos, pono Palubecko, taip pat teikia pasiūlymą Seimo narys P. Čimbaras. Norėčiau priminti Seimo nariams, kad yra kalbama apie bazinį dydį, nuo kurio skaičiuojamas darbo užmokestis maždaug 20 tūkst. Lietuvos valstybės pareigūnų, tarnautojų, politikų, teisėjų ir visų kitų. Komitetas apsvairstė šį siūlymą ir siūlo pritarti iniciatoriams, tai yra palikti galioti sumažintą bazinį dydį, tai yra 130,5...

PIRMININKAS. Kolegos, labai daug triukšmo.

A. SYSAS (LSDPF). 130,5 euro dar iki 2017 metų pabaigos. Taip pat yra priimtas protokolinis sprendimas, kreipimasis į naują Vyriausybę, kuri turėtų rimtai pasvarstyti, nes šitas dydis yra išaldytas, sumažintas ir išaldytas jau aštuoneri metai. Aišku, Seime yra naujas Valstybės tarnybos įstatymas ir nauja darbo apmokėjimo tvarka, parengta, dar nepateikta, bet mes tai greičiausiai padarysime. Situacija, manau, yra spręstina, jau pribrendo tas reikalas. Bet suprasdamas šitą situaciją, kad kitų metų biudžete nebuvo numatyta, komitetas balsavo: už – 9, susilaikė 2. Siūlo pritarti šitam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Profesorius K. Glaveckas – Biudžeto ir finansų komiteto vardu. Prašom, gerbiamasis kolega. Klausimas jau prasidėjo. Prašom.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė šitą klausimą ir jam iš esmės nepritarta bendru sutarimu. Pasakysiu keletą motyvų iš biudžetinės pusės. Iš tikrųjų, kaip žinote, šiuo metu bazinis atlyginimas yra sumažintas ir lygus 130,5 euro. Buvo siūloma padidinti iki 142 eurų. Šiurkščiai tariant, tai papildomai iš biudžeto reikalautų apie 94 mln. eurų. Šiuo metu iš tikrųjų tokios finansinės galimybės nėra. Tai viena.

Antra, tai, kad visą atlyginimų sistemą, įskaitant ir politikų, valstybės pareigūnų ir kitų, reikia koreguoti kaip sistemą, nes ji iš tikrųjų labai netobula, yra daugiapakopė, neaiški, neišskirian-

ti kvalifikuoto darbo, kvalifikuotų pozicijų, sulyginta su mažai kvalifikuotu darbu. Kitaip tariant, neperžiūrėjus visos sistemos, kalbėti apie bazinio atlyginimo didinimą būtų neprotinga, o jeigu būtų ir protinga, tai reikia kalbėti kitam kontekste, pagal ką formuoti atlyginimą ir apmokėjimą už darbą, už paslaugas ir t. t. Todėl Biudžeto ir finansų komitetas nepritarė šitam siūlymui dėl mano išvardintų motyvų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto vardu – A. Strelčiūnas. Prašom, kolega.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė ir priėmė sprendimą: iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XIIP-4543 ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į Seimo nario P. Čimbaro pasiūlymus. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, yra keletas pataisų dėl 3 straipsnio. Pirmoji P. Čimbaro. P. Čimbaras norėtų kalbėti dėl savo pataisos? Tuoj įjungsime. Tuoj, Petrai.

P. ČIMBARAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, tikrai dabar nauja kadencija, aš buvau ir praeitoje kadencijoje ir man visą laiką ta pati istorija, kai Seimo nariai išrenkami, tai visą laiką sakoma, kad nenorime sau pasikelti atlyginimo. Po to praeina keleri metai, vėl artėja rinkimai, ir visi sako, kad mes vėl nenorime pasikelti prieš būsimus rinkimus. Bet iš tikrųjų nekalbėkime apie Seimo narius, yra daug mūsų žmonių, kurie nuo 2008 metų... Kaip žinote, 2008 metais nuo 490 litų buvo sumažinta iki 475 litų. 2009 metais sumažinta iki 450 litų. Tai faktiškai nuo 2008 metų dėl tų žmonių nieko nebuvo padaryta. O minimali alga buvo keliama kelis kartus. Tai dabar šiuo metu nekvalifikuotas darbo užmokestis beveik suvienodintas su valstybės tarnautojo. Jūs dabar visi kalbate apie emigraciją, bet jeigu mes nieko... Bent dviem eurai pakeltume, kaip pavyzdys. Bet mes vėl nustumiamė metas į priekį, nieko nedarome. Po to vėl ateis rinkimai, kiti rinkimai, o šita problema kaip ir lieka. Tiek metų nėra sprendžiama ir dabar vėl nusišaliname. Labai gaila.

PIRMININKAS. Ačiū. Komitetas nepritarė.

A. SYSAS (LSDPF). Taip, komitetas nepritarė ir būtų galima padiskutuoti. Tikrai valstybės tarnautojų atlyginimas yra didesnis, politikų, pareigūnų, apie kuriuos mes kalbame, negu biudžetiniame sektoriuje dirbančių žmonių. Taip, sutinku su kolega P. Čimbaru, kad bedidindami beveik dvigubai per kadenciją minimalų mėnesinį atlyginimą mes pasiekėme biudžetinių darbuotojų darbo apmokėjimą, bet jų bazė daug mažesnė, 30 eurų. O čia kalbama apie 130 eurų, yra šiek tiek kitokios bazės. Suprantu, kad ir vienu, ir kitu atveju mūsų pareiga pirmiausia pagalvoti apie darbo apmokėjimo didinimą. Tai mūsų garbės reikalas, aš manau. Bet suprasdami, kad keičiasi Vyriausybės, biudžetas suformuotas, tokių pinigų nėra. Biudžetininkams yra kitų metų biudžete numatyta 82 mln., ir, aš manau, mes pradėsime dar šitą rudenį svarstyti šitą įstatymą komitete. Aišku, lygiagrečiai reikia kalbėti ir svarstyti Valstybės tarnybos įstatymą. Bet lygiagrečiai, o ne priimti tokį paprasčiausią fizinį veiksma, kad padidiname maždaug 12 eurų bazinį dydį. Neužmirškite, kad Seimo nario, eilinio Seimo nario bazė yra 21. Dauginkite 12 iš 21.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar pereiname prie svarstymo. Kas pasisako už, pasisako už P. Čimbaro nuomonę. J. Olekas. Primenu, kad komitetas nepritarė.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Suprantu komiteto rūpinimąsi ir mūsų visų rūpinimąsi stabiliais finansais, bet čia kalbama apie žmones, kurie negauna deramo atlyginimo. Iš tikrųjų nemažai grupių žmonių, kuriems krizės metu buvo sumažintas atlyginimas, ir tokia forma kaip mažinant bazinį dydį, tas atlyginimas nėra atkurtas, nors jie vykdo tas pačias funkcijas ir galbūt daugiau. Pirmiausia aš turiu omenyje ir Lietuvos karių, kurių bazinė dalis yra sumažinta. Norint tą dalyką panaikinti neiškraipant sistemos, nes čia galima einant per atskiras grupes – tai biudžetininkams, tai valstybės tarnautojams, tai kariams, tai statutiniams darbuotojams, – bet tada mes pametame pagrindą, kuris buvo labai normaliai sudėliotas, kada visi turėjome tam tikrus koeficientus, o bazė buvo didesnė. Todėl aš manau, kad bazė turėtų būti atkurta, o tada žiūrėtume kitus pataisymus, kurių galbūt reikia, atsižvelgiant į svarbą, ką ta žmonių grupė atlieka visuomenei.

PIRMININKAS. Ačiū. R. J. Dagys už. Tiesa, po vieną, atsiprašau. Prieš nėra. Gerai, suteikime žodį dar R. J. Dagiui. Prašom.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Užduotis lyg ir atrodo didelė, nes pinigų kiekis yra pakankamai didelis. Bet aš nematau, kad valstybėje jis yra neišsprendžiamas, kad tą problemą reikia spręsti, man atrodo, čia yra visiškai akivaizdu. Čia galima kalbėti apie Seimo nario atlyginimą, visa kita, bet neužmirškime, kad tai liečia ir valstybės tarnybą, taip pat viešajame sektoriuje dirbančių žmonių atlyginimus, nes atitinkamai pagal valstybės tarnybos koeficientus koreguojamas Vyriausybės nutarimas. Ir tai yra socialiniai darbuotojai, visi kiti ir panašiai, kurių atlyginimas yra įšaldytas. Ir jeigu ta pinigų suma, kurios reikia, tai yra iš esmės ką aš galiu pasakyti, kaip paprastai ji gali būti išspręsta. Jeigu Ministras Pirmininkas pasakys, kad visiems asignavimų valdytojams reikia sumažinti kitas programas 1 %, visas programas, jokių problemų Ministrui rasti sprendimą ir 1 % sumažinti, turint omenyje, kad bus pakelti atlyginimai, tarp jų ir jų kuruojamoms sritims. Čia tikrai išsprendžiamas dalykas, čia yra valios reikalas. O tai, kad mes to nedarome, yra blogai. Aš manau, jeigu mes ir toliau taip darysime, tai tikrai sulaikyti emigracijos nesugebėsime. O kitas dalykas, viešasis sektorius irgi praranda savo kokybę. Niekas nebenori jame dirbti.

Jeigu mes norime spręsti dėl Seimo narių atlyginimų, tai pririškime kaip anksčiau juos prie vidutinio darbo užmokesčio ir nereikės niekada sau indeksuoti atlyginimų. Bet mes bijodami to nesprendžiame kitų reikalų. Prikabinkime Seimo nario atlyginimą prie kitokios sistemos, kuriai visai nereikės indeksavimo. Kai kyla mūsų gerovė, visų gerovė, tai tegul ir Seimo narių, ir nereikės niekada indeksuoti. Turėjome tokią sistemą, gaila, kad mes atsisakėme. Ir dabar visą laiką mes apeliuojame į Seimo narius, nors už šito stovi ir socialiniai darbuotojai, ir kultūros darbuotojai – visi. Jau tikrai kitais metais nebus nieko, nes įstatymai, kurie susiję, nesvarstomi dabar ir nebus svarstomi.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Gerbiamieji kolegos, balsuojame dėl Seimo nario P. Čimbaro pataisos. Kas palaiko šią pataisą, balsuoja už, kas nepalaiko, balsuoja prieš arba susilaiko, arba, kitaip sakant, palaiko komiteto nuomonę. Balsavimas pradėtas dėl P. Čimbaro pataisos dėl 3 straipsnio. (*Triukšmas salėje*) Labai daug triukšmo šiandien.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 101 Seimo narys: už – 27, prieš – 51, susilaikė 23. Pataisai nepritarta.

Kita pataisa, naujas 4 straipsnis. Seimo narys J. Razma. Prašom. Siūlomas naujas 4 straipsnis.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, mano siūlymas tiesmukiškai nesukuria biudžeto papildomų išlaidų, bet, aišku, jis duoda nuorodą ta kryptimi. Bet manau, kad jis politiškai yra geresnis, nes kalba apie mūsų pareigą padidinti mažiausius koeficientus turinčių valstybės tarnautojų atlyginimų koeficientus. Ir taip mes išspręstume tą problemą, kad Seimo narių atlyginimai nepadidėtų. Tai yra nelieskime to bazinio dydžio, tegul jis lieka įšaldytas. Liks įšaldyti ir Konstitucinio Teismo teisėjų, ir ministrų, ir Seimo narių atlyginimai. Bet aš siūlau, kad vis dėlto būtų sprendžiama dėl atlyginimų koeficientų padidinimo žemesnių kategorijų valstybės tarnautojams, pareigūnams ir biudžetiniams darbuotojams, nes užsitęsęs jų atlyginimų įšaldymas yra nepateisinamas ir negali būti niekaip logiškai paaiškinamas seniai pasibaigusia ekonomine krize, augančia ekonomika ir t. t. Kaip žmonėms atsakyti, kai yra lyginami mūsų ir kaimyninių Baltijos šalių atitinkamų darbuotojų atlyginimai? Ten jau seniai niekas nebekalba apie krizės pasekmes.

PIRMININKAS. Ačiū. Komitetas buvo prieš, taip? Kreipiuosi į A. Sysą. Norėtumėte? Prašom. Kolega A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ar man išeiti ten? Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, buvome prieš ir aš pasakiau kodėl. Mes parengėme protokolinį nutarimą, kuriame ir išdėstyta tai – ir P. Čimbaro pasiūlymas, ir pono J. Razmos, kad Vyriausybė (aš tą kalbėjau iš tribūnos) atkreiptų į tai dėmesį. Aštuoneri metai įšaldyti atlyginimai. Ir reikia kuo greičiau, mes įsirašėme ir užduotį svarstyti artimiausiu laiku ir Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo pakeitimus, ir Valstybės tarnybos. Tai yra mūsų garbės reikalas. Niekas nerašo į įstatymus beletristinių dalykų. Įstatymas turi apibrėžti, ką darome, o ne palyginimą su minimalia mėnesio alga, todėl komitetas ir nepritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, už norėtų kalbėti R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Yra mūsų kino klasika – „Niekas nenorėjo mirti“, ten kai klausė, ką tu man... arti man žemė ar nearti, sakė, jei gali – nearti. O tu man duonos duosi? Sakė, šautuvą duosiu. Tai mes protokolinį nutarimą duosime. Konkrečiai protokolinį nutarimą ir nuo to bus viskas sočiau. Čia yra pavedimas. Čia kolega siūlo pavedimą Vyriausybei, kad būtų sureguliuoti mažieji atlyginimai.

Mažųjų atlyginimų beveik trečdalis jau papuola į socialiai remtinų grupę. Valstybės tarnyboje dirbantys žmonės ir valstybiniame sektoriuje dirbantys žmonės papuola į socialiai remtinų grupę. Kur dar galime mes toliau keliauti? Žmogus dirba, bet jis faktiškai jau socialiai remtinas tampa. Apie ką mes čia dabar filosofuojame? Ir mes metai iš metų rašome tokius pačius palinkėjimus Vyriausybei, kad ji kada nors tuos dalykus išspręstų. Eilinį protokolinį nutarimą pasiims, pasidės ir galės žiūrėti, ir visi bus sotūs. Aš manau, kad jie nusivėš jį į Norvegiją ar dar kur nors kitur. Ten gražiau jis atrodo.

PIRMININKAS. Ačiū. Gal A. Sysas jau išsakė argumentus, taip, Algirdai? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Gerbiamieji kolegos, kas palaiko Seimo nario J. Razmos pasiūlymą dėl naujo 4 straipsnio, balsuoja už, kas turite kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Primenu, kad pagrindinis komitetas nepritarė naujam 4 straipsniui.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 107 Seimo nariai: už pataisą – 32, prieš – 19, susilaikė 56. Nepritarta.

Ar galime bendru sutarimu po svarstymo pritarti? Ne. Balsuojame.

Motyvai dėl viso įstatymo projekto. Už – P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiamieji Seimo nariai, iš tikro labai opus klausimas. Vyriausybė pateikusi biudžetą, pinigai nėra numatyti, bet vis dėlto valdančioji dauguma turi dabar atkreipti dėmesį. Vienas iš pagrindinių punktų, dėl ko už valdančiąją daugumą balsavo didelis skaičius gyventojų, – tikėjosi tikrai geresnio gyvenimo. Jeigu mes nepritarėme gerbiamojo P. Čimbaro siūlymui, tai, aš manau, J. Razmos siūlymas buvo daug racionalesnis. Šiuo atveju, kada tikrai biudžete nelabai numatyti pinigai, mes galėjome pakelti bent tiems atlyginimus, kurių yra labai maži. Ir šiandien „Delfyje“ yra straipsnis, atlikta apklausa rodo, kad daugiau kaip trečdalis žmonių pasiryžę išvažiuoti iš Lietuvos vien dėl mažo atlyginimo. Jeigu mes nesurasime lėšų atlyginimams didinti, ypač tiems, kurie mažiausiai uždirba, tikrai tos problemos, apie kurią daugiausia prieš rinkimus kalbėjo žalieji valstiečiai (be abejonės, kalbėjo visos partijos, ir mes kalbėjome), tos problemos, globalios problemos, mes neišspręsimė. Aš balsuosiu už, bet dar kartą prašau žaliųjų, kad šis klausimas nenugultų visiems metams. Bent jau nuo metų vidurio būtų surasta lėšų ir atlyginimas, ypač tiems, kurie gauna mažiausias pajamas, būtų didinimas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Prieš – J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų rinkimų metais, po rinkimų žmonės pagrįstai turi didesnių socialinių lūkesčių. Jeigu mes dabar balsuojame už tą patį bazinį dydį, tai visam biudžetiniam sektoriui ir valstybės tarnautojams – visiems (ir pareigūnams) pasakome, kad kitais metais jų pajamos nedidės. Kitaip sakant, jų socialiniai lūkesčiai nė trupučio netenkina. Aš vis dėlto siūlau šiandien balsuoti prieš įstatymą, kuris palieka tą patį bazinį dydį ir palikti Vyriausybei galimybę. Kai naujai susirinkusi Vyriausybė peržiūrės biudžeto projektą, gal vis dėlto ras kokių nors galimybių, gal bent simboliškai, gal bent žemesnių kategorijų darbuotojams padidins atlyginimus. Dabar, jeigu mes balsuojame – palaiminame, sakome Vyriausybei: viskas gerai, kitiems metams lieka šių metų baziniai dydžiai ir tuo pagrindu jūs viską biudžete suskaičiuokite. Aš siūlau to nedaryti.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuojame, gerbiame kolegos. Kas pritaria įstatymo projektui Nr. XIIP-4543(2), balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas. Po svarstymo.

Gerbiamieji kolegos, balsavo 108 Seimo nariai: už – 71, prieš – 1, susilaikė 36. Po svarstymo pritarta.

15.25 val.

Valstybės apdovanojimų įstatymo Nr. IX-957 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3420(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Valstybės apdovanojimų įstatymo 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3420(2). Kviečiu A. Sysą. Prašom, kol eina A. Sysas, J. Narkevičius. Prašom.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Trečias kartas neme-luoja. Taigi replika po balsavimo. Iš tiesų mes praėjusiame balsavime balsavome už, bet yra dvi-prasmiška situacija. Mes, be abejo, pasisakome prieš politikams keliamus atlyginimus arba toki siekį, tačiau pasisakome už kitiems valstybės tarnautojams, dirbantiems pagal darbo sutartį. Ta-čiau ši redakcija yra gana sudėtinga, supainiota į viena, ir siūlymas būtų toks, kad po svarstymo prieš priėmimo stadiją reikia atskirti valstybės politikus ir valstybės tarnautojus ne politikus, nes jiems tikrai algos turėtų būti keliamos. Taigi dėl tos situacijos ir norėjau replikuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Dar J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš tik noriu pasidžiaugti, kad pastebėjau, kad dalis Valstiečių ir žaliųjų frakcijos balsavo susilaikydami. Tai leidžia turėti tam tikrų santūrių vilčių, kad rasime bendrą kalbą mažindami socialinę atskirtį, nes atkreipia dėmesį į tuos socialiai pažeidžiamus sluoksnius. Mane tikrai stebina kai kurių opozicinių frakcijų balsavimas už tą dydžio įšaldymą. Tai tikrai yra keistas dalykas.

Dėl politikų. Na, vieną sykį padarykime paprastą sprendimą. Tą lentelę, kur surašyti politi-kai, išbraukime iš bendro įstatymo, palikime toje lentelėje įšaldytus atlyginimus, kokie jie dabar yra, ir galėsime kitiems normaliai išspręsti, jeigu jums tai yra problema.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Sysas. Valstybės apdovanojimų... (*Balsai salėje*) Na, Algirdai, jeigu sutiksi, dar J. Olekui suteiksiu žodį.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Aš tikrai labai nenoriu, Algirdai, kad suteiktas žodis būtų, bet dėl šventos teisybės. Gerbiamas Jurgi Razma, ta opozicinė frakcija yra Konservatorių frakcija, dalis jos narių balsavo būtent taip, kaip jūs sakėte: už įšaldymą.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiamieji kolegos, ypač kolegos, kurie ne pirmus metus čia dirbate. Jūs žinote, kaip keičiami įstatymai. Todėl gal trumpinkime laiką tokiems pasisakymams prie šoninio mikrofono, nes įstatymai keičiami parašant įstatymo projektą ir jį pateikiant. Ketverius metus bu-vote valdžioje, sumažinote, o dabar verkiate krokodilo ašaromis.

PIRMININKAS. Grįžkime prie mūsų klausimo. (*Balsai salėje*)

A. SYSAS (*LSDPF*). Nereikia! Gerbiamieji kolegos...

PIRMININKAS. Nereplikuojame. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). O dabar pristatysiu valstybės apdovanojimus. Čia rimtas, aš manau, kad nebus susipriešinimo. (*Balsai salėje*) Visi būsime laimingi ir vieningai balsuosime.

PIRMININKAS. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiamieji kolegos, yra pasiūlymas mamoms, kurios išaugino 5 ir dau-giau vaikų, ne tik mokėti II laipsnio pensiją, o tai dabar jau yra įtvirtinta įstatymu ir mokama, bet taip pat apdovanoti medaliai. Ir, aišku, koks medalis be vokelio. Tame vokelyje turi būti įdėta 290 eurų. Mamų, kurios pagimdė ir dorai išaugino vaikus, yra per 10 tūkst. Tam reikės daugiau negu 3 mln. litų, bet mūsų komitetas, apsvarstęs įstatymo projektą... (*Balsai salėje*) Atsiprašau, eurų. Apsvarstė šitą siūlymą, atsižvelgė į nueinančios Vyriausybės siūlymą, kad reikia pritarti, kad pi-nigų suma nėra tokia didelė kaip dėl atlyginimų, o tai iš dalies paskatins... Nespręsimė demogra-finės situacijos, bet paskatins moteris, kurios gimdo, pagimdė, išaugino daugiau negu 5 vaikus, nes valstybė atsižvelgia, įvertina. Todėl siūlome vienbalsiai pritarti šiam įstatymo projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dabar ir klausiu, gal galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Kas pritaria įstatymo projektui Nr. XIIP-3420(2) po svarstymo, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Gerbiamieji kolegos, balsvo 103 Seimo nariai: už – 100, prieš nėra, susilaikė 3. Po svarstymo įstatymui (projektas Nr. XIIP-3420(2) pritarta.

15.28 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 31, 32, 32¹, 36, 45, 47, 53, 54 ir 60 straipsnių pakeitimo ir 46 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4844, Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 3 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4845 (pateikimas)

2-3a, 2-3b klausimai – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 46 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4844 ir Karo prievolės įstatymo projektas Nr. XIIP-4845. Iš karto pristatysite. Pateikimas.

J. OLEKAS (LSDPF). Gerbiamieji kolegos, šio įstatymo projektu siekiama nustatyti ilgesnį išleidimo į atsargą profesinės karo tarnybos kariams ir kariams savanoriams bei aktyviojo rezervu kariams amžių, nustatyti ilgesnį karių perkėlimo į remisiją amžių, karo prievolinkų atrinkimo ir skyrimo į tarnybą rezervinį amžių, atsižvelgiant į pailgėjusios tarnybos laiką, sureguliuoti aukštesnio karinio laipsnio suteikimo sąlygas, atsižvelgiant į šias aplinkybes, nustatyti vienodus aukštesnio karinio Lietuvos laipsnio suteikimo sąlygas visiems specialistams, neišskiriant atskirųjų grupių.

Noriu pasakyti, kad daugelis NATO šalių kariuomenių karių tarnauja ilgiau nei Lietuvoje, todėl buvo siūlymas priimti šitą sprendimą, nes investicijos į karininko parengimą yra didelės, todėl norime racionaliai panaudoti lėšas ir turėti reikiamą karių skaičių. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti keletas kolegų. R. J. Dagys – pirmasis. Prašom, kolega.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, tie visi pakeitimai ėjo kartu su socialinio modelio pertvarka. Ilgesnis amžius ir visa kita, buvo logiška tąsa. Dabar, kiek suprantu iš premjero ir jūsų, ir jūsų valdančiosios koalicijos, jūs tą modelį stabdote. Ar tikrai dabar logiška tuos dalykus spręsti? Galbūt tada vis tiek reikia priimti šitą įstatymą kartu su visu tuo jūsų paketu apsisprendimų, nes vieną dalį tvarkome, o kita dalis bus nesutvarkyta?

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Tada išyra visa sistema.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų idėjos buvo atskiros, pagal laiką tie dalykai sutapo. Aš manau, kad, svarstydami ir priimdami galutinį sprendimą, mes galėsime apsispręsti, nuo kada tas įstatymas įsigalioja, jeigu matysime ryšį, bet, mano supratimu, tai galima ir atskirai padaryti, nes mūsų sistema yra pasirengusi.

PIRMININKAS. S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju. Aš tik pasitikslinsiu, panašus klausimas: čia būtų nuo kitų metų sausio 1 dienos, ar ne?

J. OLEKAS (LSDPF). Vargu ar...

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ar biudžete bus numatyti neatitikimai?

J. OLEKAS (LSDPF). Mes turėsime biudžetę lėšų, nes yra numatytas karių, tarnaujančių kariuomenėje, skaičiaus didėjimas. Ar jis bus dėl to, kad ateis visiškai nauji, ar dėl to, kad tarnaus ilgiau tie kariai, kurie jau tarnauja, didelio skirtumo čia nėra. Svarbu dėl skaičiaus. O kada įsigalios? Matyt, kad svarstymo metu mes apsispręsim, jeigu bus kokių nors kitų idėjų, bet esame pasirengę įgyvendinti nuo sausio 1 dienos.

PIRMININKAS. Ir V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Gerbiamas kolega, jūs minėjote, kad kitose respublikose dar yra vyresnio amžiaus žmonių, bet jūs turbūt užmiršote, kad Lietuvoje vyrai vidutiniškai gyvena 67 metus, kitose valstybėse – 15 metų ilgiau. Ar čia tinka Lietuvai?

J. OLEKAS (LSDPF). Turiu pasakyti, kad patys ilgiausiai tarnaujantys Lietuvos kariuomenėje yra generolai. Jie perėję ugnį ir vandenį. Iš tikrųjų tikiuosi, kad jie gyvens žymiai ilgiau negu 67 metus, ir tai jau parodo mūsų praktika – Lietuvos kariuomenėje atitarnavę, ėję aukštas pareigas šiandien sėkmingai yra dimisijoje ir yra geros sveikatos, nes kariuomenė, kaip žinote, sveikatą siek tiek sustiprina.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar yra norinčių kalbėti? Ačiū pranešėjui. Gal galime bendru sutarimu? Galime po svarstymo? Pritarta. Ačiū. Pritarta. Abiem projektams siūlomas pagrindiniu komitetu

Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Papildomo reikia, gerbiamas kolega, Juozai? Turbūt nereikia. Siūloma svarstyti gruodžio 15 dieną. Ačiū, gerbiami kolegos.

15.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-33 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-62 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar prašyčiau šiek tiek pašokinėti po darbotvarkę, nes dar čia taip iš karto rengiami projektai. Kviečiu R. Baškienę ir imame rezervinį 8 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos nutarimo „Dėl Peticijų komisijos sudarymo... Taip? Prašom, kolege. Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamasis pirmininke, mielieji kolegos, ir vėl jūsų dėmesiui dar keletas pakeitimų, į kuriuos tiesiog labai atsakingai atkreipiu dėmesį, kad K. Masiulį iš Peticijų komisijos siūloma pakeisti E. Pupiniu. Toks būtų Tėvynės sąjungos siūlymas.

PIRMININKAS. Pritariame.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Pritariame. Gerbiami kolegos, galime pritarti po pateikimo? Ačiū. Pritarta. Siūloma ypatinga skuba. Galime pritarti? Pritarta.

Svarstymas. Galime pritarti? Nėra norinčių kalbėti. Pritarta.

Priėmimas. Kviečiu balsuoti dėl Seimo nutarimo dėl Peticijų komisijos sudarymo (projektas Nr. XIIIIP-62). Balsavimas pradėtas. Kas palaiko šį projektą, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 96 Seimo nariai – vieningai už. Taigi Seimo nutarimas dėl Peticijų komisijos priimtas. (*Gongas*)

15.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-28 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-63 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 9 klausimas – Seimo nutarimas dėl Jaunimo ir sporto reikalų komisijos. Taip pat R. Baškienė. Prašom, kolege.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Dar vienas Tėvynės sąjungos keitimas. G. Skaistė bus Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos narė, jeigu jūs jai pritarite, vietoje E. Pupinio. Prašau balsuoti po pateikimo.

PIRMININKAS. Ar sutinkame su tokiu pasiūlymu? Sutinkame. Ačiū. Galime bendru sutarimu po pateikimo?.. Ačiū. Siūloma ypatinga skuba. Galime pritarti? Pritarta.

Svarstymas. Norinčių kalbėti nėra. Ar pritariame po svarstymo? Pritariame.

Balsuojame dėl Seimo nutarimo projekto Nr. XIIIIP-63, dėl Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo, priėmimo. Kas pritaria, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 100 Seimo narių – vieningai. Seimo nutarimas dėl Jaunimo ir sporto reikalų komisijos priimtas. (*Gongas*)

15.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-21 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-65 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas rezervinis 10 klausimas – Seimo nutarimas dėl Seimo delegacijos Seimo ir Lenkijos Respublikos Senato... pakeitimo projektas Nr. XIIIIP-65. Taip pat R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Į šitą komisiją kviečiama dirbti G. Skaistė. Kviečiame pritarti šios kandidatūros buvimui ir papildymui atitinkamai minėtos delegacijos.

PIRMININKAS. Galime pritarti tokiam pasiūlymui? Ačiū. Pritarta. Galime pritarti po pateikimo? Pritariame. Siūloma ypatinga skuba. Po svarstymo galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Norinčių kalbėti nėra.

Priėmimas. Kas pritariate Seimo nutarimui dėl Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Senato ir Seimo Asamblėjoje pakeitimo, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 99 Seimo nariai: visi vieningai už. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.37 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-66 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 11 klausimas – Seimo nutarimas dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje pakeitimo (projektas Nr. XIIIIP-66). Taip pat R. Baškienė. Prašom, kolege.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, E. Jovaišą siūloma pakeisti V. Poderio kandidatūra ir prašome šitam siūlymui pritarti.

PIRMININKAS. Pritariame? Galime pritarti po pateikimo? Siūloma ypatinga skuba. Galime pritarti? Pritarta.

Svarstymas. Norinčių kalbėti nėra. Galime pritarti po svarstymo? Pritariame.

Priėmimas. Kas pritariate Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje pakeitimo projektui Nr. XIIIIP-66, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 101 Seimo narys: taip pat vieningai 101 – už. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. XIII-13 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-61 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Grįžtame prie rezervinio 6 klausimo – Seimo nutarimo dėl Seimo komitetų narių skaičiaus projektas Nr. XIIIIP-61. Taip pat pranešėja – kolegė R. Baškienė. Pateikimas, svarstymas, priėmimas. Prašom, kolege.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, esame gavę „Tvarka ir teisingumas“ ir Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijų teikimus ir bendrą sutarimą, kad į Seimo Audito komitetą vietoj Seimo narės R. Miliūtės būtų pakviestas dirbti P. Gražulis, o, atitinkamai keičiant 3 straipsnį, Užsienio reikalų komitete vietoje P. Gražulio – R. Miliūtė.

Dar siūlomas vienas keitimas. Žmogaus teisių komitete...

PIRMININKAS. Atsiprašau, kolege. Jūs turbūt kalbate apie septintą. Gerai. Kolegos, atkreipiu dėmesį, tada mes svarstome ir septintą.

PIRMININKAS. Labai atsiprašau. Pirma vis dėlto turime priimti skaičių. Taip. Dėl skaičiaus.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Čia man tiesiog ne taip sudėjo. Tai galima grįžti prie to, kad...

PIRMININKAS. Grįžtame prie rezervinio 6, Nr. XIII-61.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Prie r-6. Tai bus nuoseklu.

PIRMININKAS. Taip, dėl skaičiaus.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėl skaičiaus. Siūloma, kad Socialinių reikalų ir darbo komitete vietoj vienuolikos dirbtų dešimt Seimo narių, o Žmogaus teisių komitete vietoj septynių – aštuoni. Ir tai labai susiję su tuo, ką aš pradėjau sakyti. Bet pirmiausia reikia pritarti.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū. Norinčių klausti nėra. Galime pritarti... Yra norinčių klausti. Klausia R. J. Dagys. Vis dėlto yra. Prašau.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Aišku, čia valdančiųjų apsisprendimas, bet kodėl nusprendėte skriausti Socialinių reikalų ir darbo komitetą...

PIRMININKAS. Per mikrofoną kalbėkite.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). ...kuris iš esmės yra antras komitetas pagal įstatymų projektų našą ir beveik pusė valstybės pinigų per jį eina? Iš tikrųjų tai yra tas komitetas, kur darbo tikrai yra per akis.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Pripažįstu, kad darbo bus daug, tačiau negalime nereaguoti į žmogaus, kuris pareiškė norą dirbti Žmogaus teisių komitete, prašymą, o mes – tie 10, kurie liekame dirbti Socialinių reikalų ir darbo komitete, na, tiesiog stengsimės pateisinti visus lūkesčius ir viską išspręsti.

PIRMININKAS. Ačiū. Ačiū, pirmininke. Kolegos, galime pritarti po svarstymo? (*Balsai salėje*) Galime. Pritarta.

Siūlome ypatingą skubą. Tai yra pritarėme po pateikimo, dabar svarstymas. Galime pritarti po svarstymo? Galime. Pritarta.

Balsuojame dėl Seimo nutarimo projekto Nr. XIII-61. Kas pritaria nutarimo projektui, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Dėl Seimo komitetų narių skaičiaus. Balsavimas pradėtas. (*Balsai salėje*)

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 99 Seimo nariai: už – 91, prieš – 2, susilaikė 6. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIII-61) priimtas. (*Gongas*)

15.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. XIII-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-60 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar darbotvarkės r-7 klausimas, Nr. XIII-60 – „Dėl Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“. Prašau, gerbiama kolege.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš jau jums pradėjau sakyti tai, kad pakeitus skaičių atitinkamai keičiama ir komitetų sudėtis – mano minėta R. Miliūtė vietoj Audito komiteto dabar planuoja dirbti Užsienio reikalų komitete, P. Gražulis dirbs Audito komitete, J. Džiugelis dirbs Žmogaus teisių komitete. Jeigu tokiame pasiūlymui pritartumėte, kviečiu balsuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, norinčių klausti nėra. Galime pritarti po pateikimo? Pritarta.

Siūloma ypatinga skuba. Ar galime pritarti ypatingai skubai? (*Balsai salėje*) Pritarta.

Svarstymas. Norinčių kalbėti nėra. Galime pritarti? Pritarta.

Balsuojame dėl nutarimo projekto Nr. XIIIIP-61. Kas palaiko šį projektą, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas. Dėl Seimo komitetų narių skaičiaus. Atsiprašau, dėl komitetų sudėties. Šiek tiek šokinėjame po darbotvarkę.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 92, prieš – 2, susilaikė 8. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-60) priimtas. (*Gongas*)

Ar galime, gerbiamoji Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja, svarstyti 2-4 klausimą dėl komisijų? Ne.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Dėl delegacijų galime.

15.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-64 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS. Darbotvarkės 2-5 klausimas – dėl delegacijų. Kolegos, darbotvarkės 2-5 klausimas (atkreipiu dėmesį) – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-64. Taip pat R. Baškienė. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, kaip ir kalbėjome, patvirtinome delegacijas ir dabar atitinkamai delegacijos išsirinko savo pirmininkus ir pavaduotojus. Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos Parlamentinėje Asamblėjoje pirmininke siūloma V. Vingrienė, pavaduotoju – R. Juška. Seimo delegacijos Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Parlamentinėje Asamblėjoje pirmininku siūlomas V. Sinkevičius, pavaduotoju – L. Kasčiūnas. Seimo delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje pirmininku siūlomas A. Butkevičius, pavaduotoju – E. Vareikis. Seimo delegacijos Frankofonijos Parlamentinėje Asamblėjoje pirmininku siūlomas A. Gelūnas, pavaduotoju – A. Anušauskas. Seimo delegacijos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių asamblėjoje pirmininku siūlomas A. Nekrošius, pavaduotoju – M. Mackevičius.

Seimo delegacijos Lietuvos Seimo... atsiprašau, Lietuvos Respublikos Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjoje pirmininku siūlomas J. Jarutis, pavaduotoju – A. Kubilius. Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo, Lenkijos Respublikos Seimo bei Senato ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjoje pirmininku siūlomas V. Pranckietis, pavaduotoju – J. Bernatonis. Seimo delegacijos NATO Parlamentinėje Asamblėjoje pirmininke siūloma Seimo narė R. Juknevičienė, pavaduotoju – Seimo narys J. Olekas. Seimo delegacijos Tarpparlamentinėje Sąjungoje pirmininku siūlomas G. Kirkilas, pavaduotoja – G. Kildišienė. Tokie būtų siūlymai.

Prašau po pateikimo pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti A. Sysas. Prašau, Algirdai.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama pirmoji pavaduotoja, atsiprašau, gal aš neišgirdau, Lietuvos ir Lenkijos Asamblėjos vadovu turi būti Seimo Pirmininko pavaduotojas, aš neišgirdau ar?..

PIRMININKAS. Taip ir yra.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Taip ir yra – A. Nekrošius.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, aš neišgirdau.

PIRMININKAS. Kolegos, galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū. Siūloma ypatinga skuba. Galime pritarti ypatingai skubai? Kolegos, svarstymas. Aš dabar turiu formaliai perskaityti, paminėti... Priėmimo metu, atsiprašau. Ar galime pritarti po svarstymo? Galime.

Priėmimas. Kolegos, galime pritarti 1 straipsniui? Ačiū. 2 straipsniui galime pritarti? Ačiū. Čia tai, ką skaitė Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja. 3 straipsniui galime pritarti? Galime. 4 straipsniui galime? Ačiū. 5 straipsniui galime pritarti? Ačiū. 6 straipsniui galime pritarti? Ačiū. 7 straipsniui galime pritarti? Ačiū. 8 straipsniui galime pritarti? Pritarta. 9 straipsniui? Pritarta. 10 straipsniui? Pritarta. 11 straipsniui? Pritarta. 12 straipsniui? Pritarta. 13 straipsniui? Pritarta. 14 straipsniui? Pritarta. 15 straipsniui? Pritarta. 16 straipsniui? Pritarta. 17 straipsniui? Pritarta. 18 straipsniui? Pritarta.

Balsuojame dėl viso. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame dėl viso. Kas pritaria Seimo nutarimo „Dėl Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektui Nr. XIII-64, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiami kolegos, balsavo 103 Seimo nariai: už – 100, prieš nėra, susilaikė 3. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIII-64) priimtas. (*Gongas*)

15.48 val.

Savaitės (nuo 2016-11-28–2016-12-02) – 2016 m. lapkričio 29 d. (antradienio) ir gruodžio 1 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Vėl turiu kviesti kolegę R. Baškienę pristatyti kitos savaitės posėdžių darbotvarkę. Prašom, kolege. Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Mielieji kolegos, padarėme labai daug prasmingų darbų. Patvirtinome labai atsakingas komisijas, komitetus. Kitos savaitės darbotvarkė laukia taip pat labai sudėtinga ir atsakinga. Jūsų dėmesiui teikiu kitos savaitės Seimo darbotvarkę. Patvirtinsime sesijos darbų programą, atliksime keletą priėmimų. Jums pateikta, gal aš neskaitysiu visų pateiktų įstatymų projektų pateikimų. Antradienį mes turėsime gana įdomų posėdį – Europos Komisijos Pirmininko pranešimą apie socialinę padėtį 2016 metais, Europos Komisijos darbų gairių 2017 metų pristatymą, posėdyje dalyvaus už sveikatą ir maisto saugą atsakingas Europos Komisijos narys V. P. Andriukaitis.

Turėsime daug labai svarbių dokumentų, pirmiausia su Darbo kodekso pakeitimu susijusių teisės aktų, kuriuos dabar kaip tik registruojame, ir jų skaičius atitinkamai padidės mūsų darbotvarkėje. Taip pat pagal mūsų seniai nusistovėjusią tvarką ir Statuto nuostatas – opozicinė Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė vakariniame posėdyje. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Jūsų nori paklausti R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Klausimas šiek tiek platesnis nei dėl kitos savaitės. Kadangi laiko šiais metais lieka nedaug, tai gal būtų galima sužinoti, ar yra planuojamas darbas po Naujųjų metų, tarp tų sesijų, nes nuo to priklauso ir tam tikras darbų išdėstymas? Jeigu tai bus skirta tik diskusijoms ir darbui komitetuose, tai vienus įstatymus turėtume priimti, o jeigu tai bus po to, tada kitoks scenarijus.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Puikus jūsų klausimas. Atsakant ir kolegoms, išties svarbiausias darbas, kurį mes turime – valstybės biudžeto ir Vyriausybės programos patvirtinimas. Nedarome nei tą savaitę, kai nedirbdavome, pamenate, kad pagal Statutą taip pat yra numatoma galimybė – trys savaitės plenarinių posėdžių, ketvirta – pasirengti plenariniams posėdžiams. Manome, kad pratęsti šią sesiją bus tikslinga, tačiau mūsų aktyvus darbas turėtų būti iki gruodžio 23 dienos, ir tai labai priklausys nuo to, kaip mums pasiseks aktyviai ir produktyviai dirbti. Po to planuojama prieš sausio 13 dieną ar po 13 dienos surengti keletą plenarinių posėdžių.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš noriu paklausti tokio paprasto klausimo, ar mes kada nors Seime galime sulaukti tokios dienos, kai Europos Komisijos programą, nuostatas arba pasiūlymus mums pristatytų kas nors kitas, komisaras?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Puikus klausimas. Aišku, viskas priklauso nuo mūsų valios. Šiuo metu yra siūlomas būtent šis pranešimas, o jeigu mes sutarsime visi kartu, kas gali paneigti.

PIRMININKAS. Ne nuo Seimo tai priklauso, gerbiamasis kolega, jūs puikiai žinote. Gerai, ačiū, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, ar galėtume pritarti darbotvarkei bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritariame. Ačiū.

15.52 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIP-68 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Pirmininke, prašome neišeiti. Grįžtame prie 2-4 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIP-68. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas. Pranešėja – R. Baškienė. Prašome, kolege.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, gerbiamasis pirmininke, susirinkusios komisijos labai aktyviai rinko ir išrinko savo pirmininkus ir pavaduotojus. Leiskite juos paskelbti ir prašyti jūsų pritarimo.

Seimo Antikorupcijos komisijos pirmininku išrinktas ir siūloma patvirtinti V. Gailių, pavaduotoju – D. Kaminską, Energetikos komisijos pirmininku – V. Poderį, pavaduotoju – Andrių Skardžių. (*Balsai salėje*) Artūrą Skardžių. Atsiprašau, kažkaip su vardais... Etikos ir procedūrų komisijos pirmininke – R. Tamašunienę, pavaduotoju – J. Džiugelį. Jaunimo ir sporto reikalų komisijos pirmininku – K. Smirnovą, pavaduotoju – V. Alekną. Konstitucijos komisijos pirmininku – P. Valiūną, pavaduotoju – R. Andrikį. Seimo kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisijos pirmininku – D. Gaižauską, pavaduotoju – A. Anušauską. Migracijos komisijos pirmininke – G. Burokienę, pavaduotoju – K. Masiulį. Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos pirmininku – J. Oleką, pavaduotoja – R. Morkūnaite-Mikulėnienę. Peticijų komisijos pirmininku – P. Čimbarą, pavaduotoja – L. Matkevičienę. Priklausomybių komisijos pirmininku – A. Dumbravą. Atsiprašau, truputį praleidau. Peticijų komisijos pirmininku – P. Čimbarą ir nematau pavaduotojos ar pavaduotojo. (*Balsai salėje*) Suprantama. Seimo priklausomybių komisijos pirmininke – L. Matkevičienę ir komisijos pirmininko pavaduotoju – A. Dumbravą. Savižudybių prevencijos komisijos pirmininku – M. Majauską, pavaduotoja – D. Šakalienę. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamieji kolegos, galėtume pritarti bendru sutarimu po pateikimo? (*Balsai salėje*) Siūloma ypatinga skuba. Galime pritarti? Pritariame.

Svarstymas. Ar yra norinčių kalbėti? Nėra. Galime pritarti po svarstymo? Ačiū, pritarta. Kolegos, dabar turėčiau perskaityti visus straipsnius, bent jau paminėti juos, tokia yra tvarka. Taigi ar galime pritarti 1 straipsniui? Ačiū. 2 straipsniui? Ačiū. 3 straipsniui? Pritariame. 4 straipsniui? Pritariame. 5 straipsniui? Pritariame. 6 straipsniui? Pritariame. 7 straipsniui? Pritariame. 8 straipsniui? Pritariame. 9 straipsniui? Pritariame. 10 straipsniui? Pritariame. 11 straipsniui? Pritariame. 12 straipsniui? Pritariame. 13 straipsniui? Pritariame. 14 straipsniui? Pritariame. 15 straipsniui? Pritariame. 16 straipsniui? Pritariame. 17 straipsniui galime pritarti? Pritariame. 18 straipsniui? Pritariame. 19 straipsniui? Pritariame. 20 straipsniui? Pritariame. Ir 21 straipsniui? Pritariame.

Balsuojame dėl viso nutarimo projekto. Kas pritaria nutarimo projektui Nr. XIIIP-68, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Šio nutarimo priėmimas

Gerbiamieji kolegos, balsavo 102 Seimo nariai: už – 101, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas (projektas Nr. XIIIP-68) priimtas. (*Gongas*)

15.56 val.

Seimo narių pareiškimai

Ir 2-6 klausimas, atsiprašau 2-7 klausimas – Seimo narių pareiškimai. Ir kita informacija, kurią pateiksiu. Bet pirma kviečiu perskaityti pareiškimą A. Anušauską. Kolega A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, pareiškimas dėl laikinosios parlamentarų grupės „Už Lietuvos futbolo ateitį“ įkūrimo. Atkuriamą parlamentinę grupę „Už Lietuvos futbolo ateitį“.

„Kadangi futbolą vertiname kaip vieną populiariausių komandinių žaidimų pasaulyje ir Lietuvoje, sveikiname tuos žingsnius, kurie veda link skaidrumo šios populiarios sporto šakos ir jos populiarinimo. Tikimės, kad grupė įstatymų leidybos ir kitomis iniciatyvomis skatins sąžiningumo ir skaidrumo principų įgyvendinimą Lietuvos futbole, taip pat pasisakome už valstybės ir savivaldybių reikšmingesnį indėlį į futbolo infrastruktūros plėtrą.“

Pasirašo šeši Seimo nariai iš keturių frakcijų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega.

15.57 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiamieji kolegos, dabar norėčiau pranešti jums, kad yra sukurtos štai šios tarpparlamentinės grupės. Šiuo pranešimu šitos grupės jau pradės veikti oficialiai.

Taigi pirmoji – Tarpparlamentinių ryšių su Austrijos Respublika grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Azerbaidžano Respublika grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Estijos Respublika grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Gruzija grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Indijos Respublika grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Kazachstano Respublika grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Kinijos Liaudies Respublika grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Lenkijos Respublika grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Moldovos Respublika grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Šiaurės Europos šalimis (Danijos Karalyste, Islandijos Respublika, Norvegijos Karalyste, Suomijos Respublika, Švedijos Karalyste) grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Šveicarijos Konfederacija grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Turkijos Respublika grupė, Tarpparlamentinių ryšių su Uzbekistano Respublika grupė ir Tarpparlamentinių ryšių su Vokietijos Federacine Respublika grupė. (*Balsai salėje*) Dar vienas pareiškimas dėl Tarpparlamentinių ryšių su Armėnijos Respublika grupės.

Štai visos šiandien egzistuojančios. (*Balsai salėje*) Kolegos, jeigu kas esate kokias kitas sukūrę, tai į Dokumentų departamentą. (*Balsai salėje*) Prašau? Taip, Tarpparlamentinių ryšių su Latvijos Respublika grupė ir, sako, su Ukraina. Ar yra pareiškimas, kad su Ukraina? Ir Tarpparlamentinių ryšių su Ukraina grupė. Viskas? (*Balsai salėje*) Kolegos, dar yra daug šalių, su kuriomis nesukūrėme parlamentinių draugystės grupių. Prašom rodyti iniciatyvą, registruoti. Šiandien yra tos, kurias perskaičiau.

Mielieji kolegos, ačiū visiems už konstruktyvumą. Šios dienos darbotvarkė baigta. Vakarinis posėdis baigtas. (*Gongas*) (*Balsai salėje*)

Gera, registruojamės. Dar kartą mušime gongą. Registracija. Registracija, kolegos!

Užsiregistravo 87 Seimo nariai. Posėdis baigtas. (*Gongas*) Gero vakaro!

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS POSĖDŽIO NR. 11 STENOGRAMA

2016 m. lapkričio 29 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. NEKROŠIUS*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, prašome užimti savo vietas. Pradėsime 2016 m. lapkričio 29 d. (antradienio) plenarinį posėdį. Skelbiu posėdžio pradžią. (*Gongas*) Gerbiamieji, prašome registruotis.

Užsiregistravo 77 Seimo nariai.

10.02 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiamieji Seimo nariai, mus pasiekė liūdna žinia – lapkričio 27 dieną mirė Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarė Nijolė Ambrazaitytė. N. Ambrazaitytė gimė 1939 m. vasario 21 d. Lazdijų rajone, Burakovo kaime. 1948 metų birželio mėnesį ji sovietų buvo ištremta į Igarką Sibire. 1957 metais grįžo iš tremties, baigė Raseinių vidurinę mokyklą, Lietuvos valstybinėje konservatorijoje studijavo solinį dainavimą. Nuo 1966 metų iki 1990 metų buvo Lietuvos valstybinio akademinio operos ir baleto teatro solistė.

Prasidėjus Lietuvos atgimimui, N. Ambrazaitytė aktyviai įsitraukė į Sąjūdžio ir Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos veiklą. 1990 m. vasario 24 d. buvo išrinkta į Aukščiausiąją Tarybą, dirbo Savivaldybių ir Gamtos apsaugos komisijose, priklausė Sąjūdžio santaros frakcijai.

Deputatystę ji suprato kaip tarnystę žmonėms, o apie Kovo 11-ąją N. Ambrazaitytė rašė: „Tikėjau, kad Lietuva, tapusi nepriklausoma valstybe, su savo Konstitucija, kariuomene, augdama ir įgydama pasitikėjimą savo ekonominėmis galiomis, finansais, teisine priežiūra, socialiniu teisingumu, daugiau nepatirs apgaulės, nutautinimo, trėmimo.“

N. Ambrazaitytė buvo ir 1992–1996 metų, ir 1996–2000 metų kadencijų Lietuvos Respublikos Seimo narė. Dirbo Seimo Gamtos apsaugos ir Aplinkos apsaugos komitetuose, priklausė Tėvynės sąjungos-Lietuvos konservatorių frakcijai. N. Ambrazaitytė 1998 metais apdovanota Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro kryžiumi, o Lietuvos valstybės atkūrimo 10-mečio proga – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo medaliu.

Atsisveikiname su Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarė, primadona N. Ambrazaityte, kuri dalyvavo atkuriant Lietuvos valstybę, sukūrė per 300 solinių koncertų ir įvairių vaidmenų. Kad ir ką Nijolė darė, ji tai atliko kūrybiškai, ji turėjo jautrią kūrėjo sielą ir visa tai jai padėjo bendrauti su žmonėmis. Ji visada buvo linksma, nuoširdi ir žaisminga. Tokia ji ir išliks mūsų atmintyje.

Nuoširdi užuojauta Nijolės šeimai, artimiesiems, bendražygiams. Pagerbkime Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarės N. Ambrazaitytės atminimą tylos minute.

Tylos minutė

Ačiū. Noriu informuoti, kad velionė bus pašarvota Šventų Jonų bažnyčioje. Atsisveikinimas lapkričio 30 dieną nuo 14 iki 20 valandos, gruodžio 1 dieną nuo 10 valandos. Šventosios Mišios 12 valandą. Karstas gruodžio 1 dieną 13 valandą išnešamas. Velionė bus palaidota Signatarų kalnelyje, Vilniaus Antakalnio kapinėse.

10.05 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2016 m. lapkričio 29 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Gerbiameji Seimo nariai, darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Prašom. Ma-tau, yra pasiūlymų.

L. BALSYS (MSNG). Gerbiameji kolegos, Mišrios grupės vardu siūlyčiau išbraukti iš šios dienos darbotvarkės 1-11a ir jį lydintįjį 1-11b klausimus dėl poveikio aplinkai vertinimo, nes ten yra iškilę daug nesklandumų. Būtent rytoj Aplinkos apsaugos komitetas daro klausymus tiems nesklandumams išsiaiškinti, dalyvauja visos suinteresuotos pusės. Siūlyčiau tą padaryti, kaip ko-mitete ir esame sutarę, t. y. išbraukti iš darbotvarkės šiandien ir, neaiškumus išsiaiškinus, teikimą daryti vėliau, kitą dieną. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. L. Balsys išsakė. G. Steponavičius. Prašom.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Liberalų sąjūdžio frakci-ja siūlo palikti šiuos klausimus, nes klausymai prasideda tada, kai įvyksta pateikimas. Yra daug pozityvių dalykų, trumpinami terminai, investicijų pritraukimo kontekste šitie klausimai yra vie-ni iš degančių lempučių, žiūrint Lietuvos konkurencingumo situaciją tarptautiniu mastu. Pradė-kime svarstyti, mes irgi manome, kad yra svarstyti vietų ir galbūt taisytinų, bet nestabdyki-me proceso, judėkime į priekį. Pateikimas šiandien visai normalu, mes palaikome ne išbraukimą.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. Daugiau pasiūlymų dėl darbotvarkės nematau. Ger-biamieji kolegos, mums reikia apsispręsti. Pirmasis pasiūlymas buvo išbraukti iš darbotvarkės Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo pateikimo įstatymo projektą ir jį lydintįjį, o antrasis pasiūlymas buvo jį palikti. Labai atsakingai pagalvoję apie tai jūs balsuoda-mi apsispręsite. Kviečiu balsuoti. Kas už L. Balsio pasiūlymą, kad išbrauktume iš darbotvarkės minėtus įstatymų projektus 1-11a ir 1-11b?

Labai ačiū. Pasiūlymui nepritarta. Minėti įstatymų projektai lieka mūsų darbotvarkėje.

Ar galime bendru sutarimu pritarti darbotvarkei? Galime. Labai ačiū. Toliau posėdžiui pir-mininkaus A. Nekrošius.

10.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ projektas Nr. XIII-53(2) (pateikimas)

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Darbotvarkės 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ projektas Nr. XIII-53. Pranešė-ja – R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiameji posėdžio pirmininke, gerbiameji kolegos, leiskite pa-teikti jums Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programą ir Seimo nutarimo pro-jektą, kuriuo siūlau šią programą tvirtinti. Išties pateikta daug įstatymų projektų, net 186. Penkis įstatymų projektus pateikė prezidentūra. Turime dar senosios Vyriausybės ir Seimo narių įstaty-mų projektų. Aišku, labai atkreiptinas dėmesys į Europos reikalų komiteto argumentus dėl Euro-pos Sąjungos direktyvų perkėlimo, kas išties labai svarbu, taip pat į jų pastabas, kad susiję su pra-dėtomis Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūromis kai kurie įstatymų projektai arba su Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimo „Dėl Europos Sąjungos teisės pažeidimo“ įgy-vendinimu, kad mums labai svarbu juos svarstyti. Aišku, aš atkreipiu dėmesį į šios sesijos išskir-tinumą, kurį numato Statuto 84 straipsnis. Būtent ši sesija skiriasi tuo, kad turime rinkimus – ir Vyriausybės tvirtinimas, ir atitinkamai Vyriausybės programos. Svarbiausias mūsų dokumentas – biudžeto priėmimas. Manome, kad tuos jūsų pasiūlymus, kuriuos teikiate dėl Statuto, kaip kompleksinio vertinimo pateikimą ir svarstyti galėtume surengti pavasario sesijoje. Taip pat siūlome į pavasario sesiją kelti jūsų siūlytą Rinkimų kodekso visą paketą, taip pat ir Europos rei-kalų komiteto teiktus Viešųjų pirkimų įstatymo projektus, kur būtų labai didžiulis paketas.

Įvertinusi Seimo statuto 89 straipsnio 4 punktą, Seimo Seniūnų sueiga pateikė keletą pastabų, ir noriu jums iš karto pranešti, kad siūloma su Darbo kodekso pateikimu, kad kartu kompleksškai būtų svarstoma, būtų įtrauktas ir projektas Nr. XIIP-4725, kuris susijęs su Darbo kodeksu. O neregistruoti įstatymų projektai, pažymėti Socialinės apsaugos ir darbo penktajame skirsnyje, dvyliktas – Nelaimingų atsitikimų, Užimtumo įstatymas, Ligos ir motinystės, Valstybinių socialinio draudimo pensijų būtų išbraukti, nes jų įsigaliojimo terminas prasideda 2018 metais, ir nebūtų tikslinga juos šioje rudens sesijoje svarstyti.

Tai pat siūloma įtraukti į darbotvarkę dėl Teisės ir teisėkūros aštuntojo skirsnio Europos reikalų komiteto pasiūlymą, įstatymo projektą Nr. XIIP-2776(2), tai būtų Teismų įstatymo projektai.

Seniūnų sueigoje aptarėme dėl devintojo skirsnio – Užsienio reikalai. Ir siūlome išbraukti įstatymą „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, nes šis įstatymo projektas jau buvo svarstytas.

Taip pat dėkoju Seimo nariams už jūsų iniciatyvas, kuriomis remdamiesi jūs pateikėte daugelį įstatymų projektų. Noriu priminti, kad po pateikimo taip pat lauksime jūsų pasiūlymų, jūsų pritarimo komitetuose. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjai. Yra norinčių klausti. M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke, ačiū pranešėjai. Noriu atkreipti dėmesį į gerai mums visiems žinomą problemą, kurios vis dar nesiryžtame spręsti. Ir tai yra smurtas artimoje aplinkoje ir ypač smurtas prieš vaikus. Dar šį savaitgalį girdėjome tikrai labai liūdną atvejį, kai 8 metų vaikas buvo išvarytas iš namų ir vėliau jis buvo rastas besislepiančis po kartono lapais. Dėl smurto. Aš manau, kad tokių pavyzdžių yra ne vienas, ir iš to Lietuvoje kyla labai rimtų problemų, ypač smurto artimoje aplinkoje. Todėl manau, kad esame subrendę iš naujo peržiūrėti Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pakeitimą ir jame labai aiškiai įteisinti smurto prieš vaiką sąvoką ir apibrėžti smurto formas – tai fizinį, emocinį, seksualinį, nepriežiūrą. Todėl labai kviečiu dar šioje sesijoje skubos tvarka diskutuoti apie tokio projekto reikalingumą ir galbūt iš visų frakcijų sudaryti kokią nors grupę, kuri galėtų tai svarstyti.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Jūsų klausimą priimu kaip pasiūlymą. Jį, beje, išsakė ir D. Šakalienė šiandien ryte, atsiliepdama į tą pačią problemą, kuri mus visus jaudina. Išties tai labai svarbu. Ir jūsų registruotas pasiūlymas dėl sesijos darbų programos tikrai būtų laiku ir mes priimtume papildyti darbotvarkę būtent šiuo įstatymo projektu.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Z. Jedinskis.

Z. JEDINSKIJ (LLRA-KŠSF). Ačiū posėdžio pirmininkui. Gerbiamoji pranešėja, mano klausimas toks: kodėl darbų programoje nėra iš praeitos sesijos neapsvarstyto vieno klausimo? Tai yra Gyvybės prenatalinėje fazėje apsaugos įstatymo, nors kur kas naujesnių projektų ir klausimų atsirado rudens programoje?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Išties, gerbiamas kolega, ne tik šito, bet ir daugelio kitų įstatymų projektų neįtraukėme į darbotvarkę turėdami vieną mintį, kad gruodžio mėnuo yra baigtimis savo apimtimi ir įvertinant tai, kad yra ir biudžeto priėmimas, ir Vyriausybės programa, išties nepajėgsime visų įstatymų projektų apsvarstyti. Šis įstatymo projektas labai svarbus ir reikšmingas ir manome, kad pavasario sesijoje mes galėsime jam skirti kur kas didesnę dėmesį ir atsakingai jam pasirengę svarstyti.

PIRMININKAS. Dėkojame. K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamoji pranešėja, jūs iš principo atsakėte į prieš tai buvusį klausimą, kad į darbotvarkę siūloma įrašyti kur kas daugiau klausimų, negu techniškai tą galima padaryti. Vis dėlto Vyriausybės programa, biudžeto suderinimas, visi biudžeto įstatymai, kurie eina, faktiškai pareikalaus viso gruodžio. Dabar yra daugelis įstatymų ir ypač Darbo kodekso liberalizavimas keliama į vėlesnį laikotarpį. Sakykite, kada galima tikėtis plataus pradžios svarstymo ir priėmimo korekcijų, kurios yra numatytos liberalizuojant Darbo kodeksą. Nes dabar, kiek supratau, į kitų metų biudžetą bus įrašyta ne 245 mln. eurų išlaidų, susijusių su šio kodekso įgyvendinimu, bet trečdaliu mažiau. Kada jūs planuojate jį apsvarstyti ir priimti? Ačiū.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Labai puikus jūsų klausimas, pasakantis pačią esmę, ko mes norime šioje darbų programoje registruodami su Darbo kodeksu susijusius ir socialinio modelio įstatymų projektus. Išties yra kalbama apie datos nukėlimą, o detales ir platesnis svarstymas pavasario sesijoje tikrai įvyks.

PIRMININKAS. Dėkoju. A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Dėkoju. Gerbiamoji vicepirmininke, nelabai mane įtikino dėl užsieniečių teisinės padėties, kad jis buvo svarstytas ir jo negalime įtraukti į darbų programą. Neaišku kodėl? Bet aš, aišku, bandysiu atskiru būdu įtraukti.

Dėl transporto lengvatų įstatymo 5 straipsnio, ten yra dėl paramos lydintiems asmenims tų žmonių, kuriems 80 metų, kad juos galėtų lydėti asmenys ir gauti tam tikras lengvatas. Vakar buvo darbų programoje, šiandien jau jo nebeliko. Kodėl?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Tiesiog pažiūrėkite, gal tai redakcinis nukrypimas. Jeigu jūs registruotumėte kaip pasiūlymą, tai būtų priminimas mums dėl šios aktualios problemos ir dar suspėtume papildyti darbų programą.

PIRMININKAS. Dėkojame. A. Kubilius. Prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiama vicepirmininke, aš panašiai tą, ką profesorius K. Glavecikas klausia. Jūs numatote nukelti Darbo kodekso įgyvendinimą iki liepos 1 dienos ir tai teikia Seimo nariai, įskaitant R. Karbauskį, jus, ir, rodos, A. Sysą. Bet jūs tą gerai žinote, kad prie to klausimo, prie Darbo kodekso įgyvendinimo nuo sausio 1 dienos buvusi Vyriausybė, arba dar dabartinė Vyriausybė, tai yra A. Butkevičius ir finansų ministrė, kuri yra čia, salėje, R. Budbergytė yra prijungę pensijų padidinimą. Tam yra numatyta papildomai 250 mln. eurų lėšų ir norint, kad būtų galima tuos pinigus panaudoti, reikia įtikinti Briuselį, kad ir Darbo kodeksas, ir visas socialinis modelis bus įgyvendinamas. Dabar jūsų siūlymas nukelti Darbo kodekso įgyvendinimą sukelia abejonių, ar bus galima taip, kaip buvo numatyta, padidinti pensijas. O tai yra labai svarbu.

Ar jūs nemanote, kad tokį įstatymo projektą turėtų siūlyti ne atskiri Seimo nariai, o turėtų pasiūlyti naujoji Vyriausybė, labai gerai apskaičiavusi, kokios gali būti tokio sprendimo pasekmės. Nes Darbo kodeksą ar nukelsime, ar nenukelsime, čia yra vienas klausimas, bet jeigu negalėsime padidinti pensijų, tai bus labai labai blogai.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū už jūsų labai gerą klausimą. Išties naujoji Vyriausybė, kai tik pradės savo veiklą, manau, ir pritars tam, kas yra teikiama, arba teiks dar savo pastabas.

Dėl pensijų negalėjimo, manau, kad to tikrai negalėtų būti, nes esame įsipareigoję ir labai atsakingai. Nuo sausio 1 dienos tą, ką numatė buvusioji Vyriausybė, pensijų padidinimas 15 eurų niekur neturėtų dingti. Mes turime nepamiršti ir kito dalyko, kad mes turime gruodį. O per gruodžio mėnesį šiuos įstatymų projektus gal mums pavyks labai greitai ir aptarti, ir išsiaiškinti, ir naujosios Vyriausybės poziciją gauti, nes tikslas yra ganėtinai atsakingai sumažinti tas įtampas, kurias buvo sukėlus Darbo kodekso priėmimo laikotarpis. Išsiaiškinimas būtų didžiulis privalumas ir suteiktų stabilumo mūsų valstybei. Atsakomybę taip pat, aišku, jaučiame ir prieš Europos Komisiją. Manau, naujoji Vyriausybė turės pakankamai svarių argumentų paaiškinti ir visą situaciją turėsime labai aiškiai ir atsakingą.

PIRMININKAS. Dėkojame. G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, mano klausimas yra susijęs su norais ir galimybėmis. Esate patyrusi Seimo narė, matėte ne vieną kadenciją. Kartu mes per šias savaites girdėjome ne kartą, kad naujasis Seimas dirbs kitaip – efektyviau išnaudodamas galimybes. Daugiau kaip 200 projektų per Seimo rudens sesijos likusį laiką. Ar jūs realistiškai manote, kad tokio šimtų projektų teikimas darbų programoje yra realistiškas, ir kiek jis atitinka ne tik norus, bet ir realias galimybes?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Noriu pasakyti, kad ganėtinai daug programoje įrašytų teisės aktų mes jau pateikėme arba jau prasidėjo svarstymo stadija. Šiandieną, rytoj Europos reikalų komiteto ir kitų mūsų kolegų teikti įstatymų projektai taip pat jau bus svarstomi. Aktyviai pradėjo dirbti komitetai. Išties manau, kad didžioji dauguma sesijos darbų programos bus įgyvendinta,

esu optimistė ir žinau komitetų nusiteikimą. Ko nepavyks padaryti – mes turėsime ir pavasario sesiją, aišku, tai nusikels, bet, manau, jeigu ir nusikels, tai nusikels labai nedidelė dalis.

PIRMININKAS. Dėkojame. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, jūs žadėjote pratęsti sesiją, tai turbūt mes galime ir daugiau sau leisti rezervo, o ne tik galvoti, kad iki Kūčių viską turime priimti.

Mano būtų du klausimai. Jūs žadate atidėti Darbo kodeksą, kad būtų galima svarstyti. Iš tikrųjų ten daug ką reikėtų pašlifuoti. Bet ar nebūtų tikslinga priimti mano įregistruotas pataisas, kur Prezidentės buvo vetuoti klausimai, bet mes jų nepriėmėme? Ten yra likusi ta dalis, dėl kurios mes nebalsavome.

Ir kitas klausimas techninis. Aišku, čia yra sudėtingesnė problema, yra Konstitucijos 38 straipsnio pakeitimas. Visos procedūros baigtos, vis tiek Seimas turi apsispręsti. Kada bus tas balsavimas Seime, kuriam reikės kvalifikuotos daugumos? Visi komitetai, ačiū Dievui, baigė svarstyti.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Dėl sesijos darbų programos mes nutarsime visi kartu pasitardami, kiek ilgai mes galėtume ją pratęsti. Kad Darbo kodekse yra ką pašlifuoti, jūsų pastaba ištis labai svarbi. Todėl aš šiandien ne veltui pasakiau, kad įstatymo projektas, kurį yra įregistravęs kolega A. Sysas, kuris atliepia Prezidentės veto, ir jūsų taip pat, bus teikiamas kartu su Darbo kodekso įstatymais. Tai yra tikrai nepamiršta ir galbūt tai bus vienas iš argumentų, kad mes galėtume greičiau visą paketą priimti ir sutarti.

Dėl Konstitucijos straipsnio konkreti data nenumatyta. Manau, kad po biudžeto priėmimo mes susitelkę jau galėtume balsuoti dėl Konstitucijos pakeitimo įstatymo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ir paskutinis klausiantysis – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamoji pavaduotoja, pavasario sesijoje yra įregistruotas Alkoholio kontrolės įstatymo su lydimaisiais projektais paketas. Berods, pasirašė 28 Seimo nariai, tarp jų ir jūs. Ten iš esmės siūloma sugriežtinti alkoholio prekybą, kontrolę, amžių ilginti, pardavimo trumpinti laiką, didinti akcizą, uždrausti reklamą. Kažkodėl aš nematau to paketo rudens sesijoje.

Ir kitas klausimas dėl pagalbinių apvaisinimo. Yra parašyta, kad gruodžio mėnesį svarstysime Pagalbinių apvaisinimo įstatymą, bet jis turi įsigalioti nuo sausio 1 dienos. Dalis visuomenės panikuoja. Gal galite paaiškinti, kas ten bus keičiama?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Dėl įstatymo projekto pavasario sesijoje, kalbant apie Alkoholio kontrolės įstatymą, manome, kad visas paketas, kuris iš tikrųjų labai svarbus ir reikalingas... Labai laukiame dar ir naujosios Vyriausybės nuomonės ir pozicijos, kartu nepamiršdami Lietuvos žmonių, pasirašiusių už šiuos įstatymų projektus, svorio ir suprantame tą atsakomybę. Šioje sesijoje, vėl pakartosiu, matydami, kiek daug yra įstatymų projektų, viso šio paketo mes tikriausiai nebūtume pajėgę svarstyti labai atsakingai, todėl pavasario sesija lauks labai atsakingo darbo.

Dėl Pagalbinių apvaisinimo įstatymo. Jis dar nėra įregistruotas. Matyt, būtų kalbama tik dėl datos nukėlimo, bet kai jis bus įregistruotas, tada bus galima konkrečiai atsakyti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai – už, motyvai – prieš. Už – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, man daug kas simpatiška šios daugumos planuose, bet keista, kodėl nėra įtraukta į rudens sesijos darbotvarę paketo, galiu įvardyti numerius: Nr. XIIP-4096, Nr. XIIP-4097, Nr. XIIP-4098, Nr. XIIP-4099. Iš esmės tai sutampa su jūsų daugumos nuomone ir tą reikia daryti skubiai, sujungti su žmonių parašais surinktu paketu... Iš esmės liko tik balsavimas svarstymo stadijoje ir priėmimas. Ten absoliučiai viskas sutampa su jūsų programa, netgi mūsų variantas yra griežtesnis, siūloma didinti akcizą. Beje, ir akcizą reikia didinti su šiuo biudžetu, ne tik nuo tabako, bet ir nuo alkoholio atskaitymus didinti į Sveikatingumo fondą.

Jeigu mes tą paketą svarstysime pavasarį, vadinasi, įsigalios tik nuo kitų metų, nuo 2018 metų, o čia, žiūrėkite, vos ne pusė kadencijos praeis. Man atrodo, darykime rudens sesijoje ryžtingai. Du trečdaliai parlamento narių, manau, balsuos. Įsigalioji galėtų nuo kitų metų gegužės ar liepos mėnesio. Ištis būtų padarytas išpūdingas darbas. Negi mes dar lauksime, kol kas nors išvarys iš namų ar paskandins vaikus? Alkoholizmas klesti. Mano viltis su jumis yra didžiulė. Todėl labai

prašau, aš balsuosiu už programą, bet su sąlyga, kad jūs šitą paketą su žmonių surinktu ir pateiktu įstatymų paketu įrašysite į rudens sesiją.

Dėl Pagalbinio apvaisinimo įstatymo. Aš tikrai nesiūlau jo persvarstyti. Didžiulė dauguma žmonių laukia šio įstatymo paketo, pinigai rezervuoti, numatyti kitų metų PSDF biudžete. Kolegos, jeigu mes atidėsime jo galiojimą arba dar ką nors ten tvarkysime, kas jau seniai Europoje galioja, tai mes vėl nuvilsime ne tik 60 tūkst. nevaisingų šeimų, bet ir jų artimuosius, jų gimines, kurie neturi pinigų toms procedūroms. Labai prašau įtraukti ankstesnius mano minėtus įstatymų projektus, o šito nesvarstyti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai prieš – J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, nesu kategoriškai prieš darbų programos projektą ir suprantu, kad pradėjusiems darbą naujos kadencijos Seimo nariams nėra taip paprasta tobula programą greitai numatyti. Bet vis dėlto tam, kaip numatyta svarstyti vadinamojo socialinio modelio projektus, Darbo kodekso atidėjimui tikrai negaliu pritarti. Kaip pranešėja paaiškino, kad mes Seime priimsime, o Vyriausybė kaip nors gudriai išaiškins Europos Komisijai ir kaip nors ten viską įgyvendins. Aš manau, kad prie tokių projektų teikimo turi būti parašyta ne Seimo nariai yra teikėjai, bet teikėja – Vyriausybė. Laiko tikrai yra, jeigu reikia vieną kitą pataisą, ypač Darbo kodekse, priimti. Pagaliau nieko tragiško nėra, jeigu pradėjus galioti modeliui ir Darbo kodeksui išryškės kai kurie trūkumai, mes taisome ir eigoje.

Dabar žinia, kad modelis atidedamas, aš manau, yra bloga žinia visais atžvilgiais. Tiems, kurie siekia pažangos, tiems, kurie laukia didesnių pensijų, tai yra bloga žinia. Todėl sudėtinga pritarti tokiam programos projektui, kur būtent taip numatyta spręsti socialinio modelio projektų klausimą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Gal galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Ne.

Balsuojame. Kas už tai, kad po pateikimo pritartume Seimo nutarimui „Dėl Lietuvos Respublikos rudens sesijos darbų programos“, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Prašau.

Balsavo 116 Seimo narių: už – 81, prieš – 1, susilaikė 34.

Replika po balsavimo. Prašau. Atsiprašau. Svarstyti siūloma visiems Seimo komitetams. Ar galima pritarti? Galima. Siūloma svarstyti data – šių metų gruodžio 1 diena. Pritariame.

Dar nori pakalbėti R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiama kolegos, tiesiog replika po balsavimo. Jūsų puikūs pasiūlymai (kalbu ir apie gerbiamo A. Matulo pasiūlymus) iš tikrųjų labai laukiami, ir iki ketvirtadienio mes turime pakankamai laiko, kad juos registruotume ir svarstymo stadijoje galėtume papildyti darbų programą. Labai ačiū.

10.32 val.

Valstybės apdovanojimų įstatymo Nr. IX-957 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3420(2) (priėmimas)

PIRMININKAS. Dėkojame. Kitas darbotvarkės 1-4 klausimas – Valstybės apdovanojimų įstatymo Nr. IX-957 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3420. Pranešėjas A. Sysas. Prašau. Priėmimo stadija.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiama pirmininke, gerbiama kolegos, po svarstymo posėdžių salėje komitetas nebuvo gavęs papildomai jokių pastabų, todėl siūlome priimti.

PIRMININKAS. Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 2 straipsnis. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Keturi – už, keturi – prieš. Motyvų nėra.

Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 114: už – 113, susilaikė 1, prieš nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIIP-3420) priimtas. (*Gongas*)

Toliau pirmininkaus R. Baškienė.

10.34 val.

Civilinio kodekso 6.228⁵, 6.228¹³, 6.353, 6.362 ir 6.363 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 6.358¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-4511(2), Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4512(2) (svarstymas)

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, tęsiame posėdį.

1-5a klausimas – Civilinio kodekso 6.228⁵, 6.228¹³, 6.353, 6.362 ir 6.363 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 6.358¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-4511(2). Pranešėjas V. Gailius, Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

V. GAILIUS (LSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, Teisės ir teisėtvarkos komitetas 2016 m. lapkričio 24 d. ir spalio 12 d. svarstė Civilinio kodekso atskirų straipsnių pakeitimų ir kodekso papildymų 6.358¹ straipsniu. Komitetas bendru sutarimu pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui. Jeigu galima, dar susijusį – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo projektą. Komitetas svarstė ir bendru sutarimu pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui dėl Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Gerbiamas komiteto pirmininke, prašom likti tribūnoje. Yra dėl 1 straipsnio... Kadangi diskusijose niekas nėra užsirašęs kalbėti, noriu pasiūlyti pereiti prie pataisų. Dėl 1 straipsnio yra Seimo nario J. Sabatausko pasiūlymas. Žodis suteikiamas J. Sabatauskui.

V. GAILIUS (LSF). Komitetas pritarė.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, aš teikiau pasiūlymus dėl 6.228⁵ 7 dalies, atsižvelgdamas į Teisės departamento pastabas ir atkreipdamas dėmesį, kad jau 2016 m. lapkričio 18 d. įsigaliojo Civilinio kodekso daugelio straipsnių pakeitimo įstatymas, todėl reikėjo tam tikrus dalykus suderinti ir taip pat pakeisti ir įsigaliojimo datą. Ačiū.

V. GAILIUS (LSF). Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Prašau.

V. GAILIUS (LSF). Komitetas komiteto pirmininko J. Sabatausko pastabai dėl projekto nuostatų tarpusavio suderinimo pritarė.

PIRMININKĖ. Gerbiami Seimo nariai, tikriausiai galime sutarti ir nereikia 10 už, kad bendru sutarimu svarstytume, žinodami komiteto išvadą? Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Ar galime pritarti J. Sabatausko pasiūlymui? Ačiū. Daugiau pastabų ir pasiūlymų dėl minėto įstatymo projekto nebuvo.

Motyvai. Vienas – už, vienas – prieš. Nėra.

Kviečiu balsuoti. Kas už minėtą įstatymo projektą, pritaria po svarstymo Civilinio kodekso kai kurių straipsnių ir kodekso papildymo 6.358¹ straipsniu įstatymo projektui, prašom balsuoti. Labai ačiū.

Už balsavo 104 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Dėkoju.

Komiteto pirmininkas taip pat pristatė ir lydimąjį įstatymo projektą – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą. Diskusijoje kalbėti nėra niekas užsirašęs.

Nuomonė už, nuomonė prieš. Nėra.

Kviečiu balsuoti. Bendru sutarimu? Labai ačiū.

10.40 val.

Civilinio kodekso 2.24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3603(3) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Civilinio kodekso 2.24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3606(3). Pranešėjas – J. Sabatauskas, Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Prašau, gerbiamas pirmininke.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Civilinio kodekso 2.24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Atsižvelgęs į Teisės departamento, Žurnalistų etikos inspektoriatą, Aukščiausiojo Teismo, ypač į Vyriausybės, nuomonę ir dėkingas, kad Vyriausybė pateikė konkrečius siūlymus, kurie padėjo patobulinti įstatymo projektą, komitetas atitinkamai patobulino ir visais komitetų narių balsais pritarė patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis komiteto pirmininke. Kalbėti diskusijoje nėra norinčių. Nuomonė – už, nuomonė – prieš. Nematyti. Ar galime bendru sutarimu, ar norite balsuoti? (*Balsai salėje: „Bendru sutarimu!“*) Bendru sutarimu. Ačiū.

10.41 val.

Bausmių vykdymo kodekso 145 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4394(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Bausmių vykdymo kodekso 145 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4394(2). Pranešėjas – V. Gailius, Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas rugsėjo 28 dieną svarstė kaip pagrindinis komitetas Bausmių vykdymo kodekso 145 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Komitetas atsižvelgė į Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadą. Komitetas pritarė ir atsižvelgė į Europos teisės departamento išvadą, iš dalies pritarė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. rugpjūčio 17 d. nutarimu pateiktai išvadai ir bendru sutarimu komitetas pritarė patobulintam antram šio įstatymo projekto variantui.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis komiteto pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, Vyriausybės pasiūlymui tikriausiai pritarsime bendru sutarimu, nes komitetas iš dalies pritarė. Ar yra norinčių kalbėti diskusijoje? Nėra. Nuomonė – už, nuomonė – prieš. Niekas neužsirašė. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime sutarti. Bausmių vykdymo kodekso 145 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui po svarstymo pritarta bendru sutarimu.

10.43 val.

Peticijų įstatymo Nr. VIII-1313 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-2919(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Peticijų įstatymo Nr. VIII-1313 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-2919. Pranešėjas – V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, rugsėjo 28 dieną svarstė Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Komitetas pritarė Seimo kanceliarijos Teisės departamento vienai techninei pataisai, kitai Teisės departamento pastabai dėl to, kad Vyriausybės yra įregistruotas įstatymo projektu Nr. XIP-2323 naujas Peticijų įstatymo projektas, nepritarė, kadangi šis projektas Seimo posėdyje buvo atmestas. Teisės ir teisėtvarkos komitetas atsižvelgė į Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2015 metų pastabą ir komitetas bendru sutarimu pritarė patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Ačiū komiteto pirmininkui. Kviečiu į tribūną papildomo komiteto – Žmogaus teisių komiteto pirmininką V. Simuliką. Jo nėra, tada, gerbiamasis Talmontai, pateikite išvadą.

L. TALMONT (LLRA-KŠSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Žmogaus teisių komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė įstatymo projektą Nr. XIIP-2919 ir priėmė sprendimą: pritarti įstatymo projektui Nr. XIIP-2919 ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Dėl įstatymo projekto pasiūlymų, pastabų nėra. Diskusijoje kalbėti neužsirašė niekas. Nuomonė – už, nuomonė – prieš. Nėra. Ar galime sutarti bendru sutari-

mu? (*Balsai salėje*) Norite balsuoti? Prašau, balsuokime. Kas už Peticijų įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-2919(2), prašau balsuoti.

Už minėtą įstatymo projektą už balsavo 98 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Peticijų įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

Gerbiamieji Seimo nariai, mes ištis dirbame labai spėriai, todėl aš noriu su jumis pasitarti ir, jeigu jūs pritartumėte, galėtume pateikti rezervinius klausimus. (*Balsai salėje*) Galime? Tai kviečiu pirmininkauti Pirmininko pavaduotoją A. Nekrošį, kad galėčiau pateikti minėtus Seimo nutarimus.

10.48 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-34 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-94 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-34 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Priklausomybių prevencijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-94. Priėmimas. Kviečiame R. Baškienę.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiamieji kolegos, ištis yra noras, kad mes labai sklandžiai dirbtume ir kad visiems kiekvienoje komisijoje būtų labai puiku dirbti, ir turėtume tam didžiulį nusiteikimą, todėl dabar vyksta dar keletas pakeitimų. Vietoj M. Navickienės į Lietuvos Respublikos Seimo Priklausomybių prevencijos komisiją siūloma įrašyti A. Strelčiūną. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Klausimų nėra. Už, prieš nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū pritarta.

Siūlome ypatingą skubą. Ar pritariate? Taip. Pereiname prie svarstymo stadijos. Jokių klausimų neturite. Pritariame bendru sutarimu? Taip, pritarta.

Priėmimo stadija.

Klausimų neturite, galime pritarti bendru sutarimu? Siūlome balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 94, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-94) priimtas. (*Gongas*)

10.51 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-21 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-95 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės r-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-21 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-95. Pranešėja – R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Liberalų sąjūdžio siūlymu iš šios delegacijos yra išbraukiamas A. Gelūnas ir siūloma pritarti tokiam pageidavimui. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausimų nėra. Už ir prieš taip pat nėra. Galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Pritarta.

Svarstymas. Klausimų nėra. Už ir prieš taip pat nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Priėmimo stadija. Klausimų taip pat nėra. Už ir prieš taip pat nėra. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 94 Seimo nariai. Vieningai pritarta. Prieš ir susilaikiusių nebuvo. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-95) priimtas. (*Gongas*)

Toliau Seimo posėdžiui pirmininkauja R. Baškienė.

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, tiesiog norėčiau dabar su jumis pasitarti. Ar mes galėtume, kol dar neatvyko pranešėjai, svarstyti vakarinės darbotvarkės klausimą ir ar gerbiamasis A. Sysas yra pasirengęs pateikti visą paketą įstatymų projektų? (*Balsai salėje*) Čia po vieną. Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2519 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-23. Prašau, gerbiamasis Sysai.

Dėl vedimo tvarkos G. Steponavičius. Prašau.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Labai ačiū, gerbiamoji pirmininke, kad pamatėte. Mes tikrai sveikiname puikų tempą rytiniame posėdyje ir siūlome frakcijos vardu užsibrėžti tikslą pabaigti be vakarinio posėdžio viską per rytinį.

10.53 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2519 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-23 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų pasiūlymą. Gerbiamasis pranešėjau, jums suteikiamas žodis pristatyti įstatymo projektą.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamoji pirmininke, gerbiamieji kolegos, leiskite pateikti Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 8, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2519 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Pagal šių metų rugsėjo 20 dieną priimtą ir 30 dieną įsigaliojusį Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą nepasiturintiems asmenims skiriama piniginė parama... asmenims iki 18 metų yra neįskaitoma į gyventojų pajamas, o kitame įstatyme ta nuostata nebuvo palikta, todėl taisome šioki toki nedidelį broką ir reikėtų suvienodinti, kad abiejuose įstatymuose nuostatos, kad piniginė socialinė parama asmenims iki 18 metų... gautos pajamos iš darbo sutarties ar kitų darbo santykių nebūtų įskaitomos į gaunamas pajamas.

Trumpai esmė yra tokia – suvienodinti abiejų įstatymų nuostatas, nes viename yra įskaitomos, o kitame neįskaitomos. O, sakykim, gyventojų pajamos, kurios įskaitomos, į jas įskaitoma, norint gauti kokią nors paramą, ir jeigu šitos išmokos viršija, žmogus iš karto praranda teisę gauti ar kompensaciją būstui, ar nuomai, ar kitokias kompensacijas. Paprasčiausiai abiejuose įstatymuose turėtų būti vienodos nuostatos.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis pranešėjau. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausias A. Strelčiūnas. Prašau.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, aš pritariu šiam projektui, bet siūlyčiau, kad reikėtų ir Vyriausybės išvados, nes čia vis tiek pajamos iš biudžeto bus didesnės.

A. SYSAS (LSDPF). Atsakysiu. Galima kreiptis, bet Vyriausybės išvada dėl kito įstatymo buvo. Tai nėra visiškai nauja norma, kurią mes siūlome įrašyti. Mes siūlome, kad 17 straipsnio 1 dalies 1 punkte prie kitų pajamų skliausteliuose atsirastų įrašas (išskyrus asmenų iki 18 metų pajamas), tai yra techninis dalykas, kad nebūtų skirtingai traktuojami du įstatymai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis Algirdai, aš irgi neturiu čia dėl ko ginčytis, bet jūs sakėte, kad taisote nedidelį broką. Kaip žinome, problemų yra gerokai daugiau, yra daug daugiau įvairiausių gyvenimiškų atvejų, kai žmonės parduoda

vaiko vežimėlį, karvę, gauna pensijų kompensaciją ar dar visokiausi nenumatyti dalykai nutinka ir tuomet žmogus iškrenta iš piniginės paramos sistemos. Nesistengdama čia dabar kaip nors atsakyti į tuos klausimus noriu paklausti, ar galima tikėtis, kad šitie klausimai taip pat bus sprendžiami ar papildant šį projektą, ar koku nors kitu projektu, nes iš tikrųjų tie implicitiniai mokesčiai yra viena iš didžiausių problemų, kokią turime socialinės paramos sistemoje. Ačiū.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Būtent kitame įstatyme yra siūloma išbraukti šio įstatymo 17 straipsnio visas pajamas, kurios gaunamos iš valstybės per įvairias kompensacijas, stipendijas, rėmimus, kad jos nebūtų įskaitomos į piniginę socialinę paramą, ir taip mes išspręstume daugelį problemų, kurios kyla piliečiams.

PIRMININKĖ. Ačiū už atsakymą. Klausia N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Gerbiamasis kolega, aš pritariu šitai iniciatyvai ir pačiam vektoriui, bet noriu jūsų paklausti, ar nebūtų apskritai tikslinga išnagrinėti dabar valstybės remiamų pajamų dydį? 103 eurai realiai tai yra pinigai, kurių neužtenka jokiame elementariame egzistavime, o dauguma valstybės duodamos pagalbos skaičiuojama būtent pagal šitą dydį. Kitaip tariant, jeigu žmogus gauna 104 eurus per mėnesį pajamų, tai jam jau nebepriklauso valstybės parama. Ar nevertėtų jūsų komitetui imti jautį už ragų ir pradėti nagrinėti? Vis dėlto kiek vienam šeimos nariui per mėnesį reikia mirtinai tų būtinųjų išlaidų, kad jis galėtų sumokėti komunalinius mokesčius, už maistą ir patenkinti savo elementarius poreikius?

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Viena iš protokolinių nutarimų naujasis Socialinių reikalų ir darbo komitetas jau atkreipė Vyriausybės dėmesį, kad šitą dydį būtinai reikia didinti. Aš tikiuosi, kad nauja Vyriausybė tikrai atkreips į tai dėmesį. Mes dabar einame, sakykime, iš kitos pusės, išbraukdami tam tikras pajamas, kad jos neįsiskaitytų, kad nenutruktų paramos teikimas, bet aš visiškai sutinku, kad tas dydis seniai išaldytas ir jį reikia padidinti, surasti indeksavimo sistemą, kad remiamos pajamos nepriklausytų nuo politinio sprendimo, o atsilieptų gyvenimo kokybei. Jeigu gerėja, tas dydis irgi turėtų didėti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau klausimų nėra. Ačiū už jūsų pateikimą. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, aš raginu pritarti šiai įstatymo pataisai ir atkreipti jūsų dėmesį. Iš tikrųjų valstybė yra sukūrusi labai keistą tvarką, kai dėl bet kokio mažiausio žmogaus pajamų padidėjimo, būtent to žmogaus, kuris pats savimi pasirūpinti nelabai gali dėl pačių įvairiausių priežasčių, iš karto tas žmogus arba ta šeima baudžiamas, atimant iš jo bet kokią valstybės paramą. Aš agituojau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, prašom balsuoti už Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

Už balsavo 91 Seimo narys, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Gerbiamieji kolegos, ar būtų pageidavimas skirti papildomą komitetą? Nereikia. Būtų klausimas gerbiamajam A. Strelčiūnui dėl pasiūlymo, kad reikia Vyriausybės išvados. Ar jūs laikotės tos nuostatos? Ne. Tokiu atveju nebalsuosime dėl jūsų ankstesnio siūlymo, Vyriausybės išvados neprašysime. Siūloma svarstyti 2016 m. gruodžio 13 d. Minėtam įstatymui po pateikimo pritarėme.

11.03 val.

Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-25 (pateikimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-25. Pranešėjas – A. Sysas. Prašom į tribūną.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, noriu pateikti Tikslinių kompensacijų įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Tai, ko gero, atliepė mūsų rinkimų programas suteikti galimybę žmonėms su negalia paprasčiau gauti tikslines išmokas ir kompensacijas.

Dabartinė reguliavimo tvarka yra tokia, kad tikslinės kompensacijos ir priedas skiriamas ir mokamas asmenims, kurie turi teisę gauti šias išmokas, išskyrus dvi grupes: tai tikslinės kompensacijos, paskirtos asmenims iki 18 metų amžiaus, mokamos vienam iš neįgalaus vaiko tėvų, globėjui ar rūpintojui; arba tikslinės kompensacijos ir tiksliniai priedai, paskirti sukačiams 18 metų asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra paskirti globėjai ar rūpintojai, mokami jų globėjams ar rūpintojams.

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad tikslinės kompensacijos ar tikslinis priedas, paskirti asmenims, kurie dėl sveikatos būklės negali patys atsiimti paskirtos išmokos, teisės aktų nustatyta tvarka įgalioti, kad ją atsiimtų kitas asmuo, ir kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nepaskirti globėjai ar rūpintojai, gali būti mokami asmenims, kurie yra kreipęsi į teismą dėl asmens, kuriam paskirta tikslinė kompensacija ar tikslinis priedas, pripažinimo neveiksnio tam tikrose srityse ar ribotai veiksnio tam tikrose srityse arba globos ir rūpybos nustatymo.

Jeigu mes pritartume šiam įstatymo projektui, neįgaliesiems, kurie dėl savo sveikatos būklės negali patys atsiimti jiems priklausančios tikslinės kompensacijos ar tikslinio priedo arba teisės aktų nustatyta tvarka įgalioti, kad šias išmokas gautų kitas asmuo, būtų užtikrintas specialiųjų poreikių tenkinimas įstatyme nustatytais finansinės pagalbos priemonėmis.

Trumpai reziumuosiu, kad šiandien ne visi neįgalieji, kuriems paskirta tikslinė pagalba arba priemonės, sugeba gauti tas tikslines priemones. Bandome supaprastinti tvarką, kad kiti asmenys už juos galėtų tai padaryti.

PIRMININKĖ. Labai ačiū už pateikimą. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Pritardamas jūsų pačiai pateikimo kryptčiai, norėčiau paklausti dėl juridinės technikos. Ar su civilinės ir kitos teisės specialistais buvo konsultuojamasi ar ministerijos... tokios formuluotės dabar tenkina, kaip yra surašyta, ar tai yra klausimas, kurį reikia suderinti?

A. SYSAS (*LSDPF*). Aš sutinku su tam tikromis Teisės departamento pastabomis ir manau, kad svarstydami šį įstatymą komitete mes galėsime suderinti. Tai ne esminiai dalykai, bet į juos reikia atsižvelgti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju. Faktiškai atsakėte. Norėjau panašiai kaip ir R. J. Dagys klausti. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau klausiančių nėra. Gerbiamieji kolegos, nuomonė už, nuomonė prieš. Pritariame bendru sutarimu? R. J. Dagys atsisako kalbėti. Ar reikia balsuoti? Pritariame bendru sutarimu. Ačiū.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Ar reikalingas papildomas komitetas? Negirdėti iniciatyvų. Siūloma svarstyti 2016 m. gruodžio 13 d.

11.07 val.

Valstybinių šalpos išmokų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2506 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-26 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybinių šalpos išmokų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2506 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-26. Pranešėjas – A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, čia iš tos pačios serijos, kad reikia šiek tiek patobulinti priimtus įstatymus. Šiuo metu mes siūlome pakeisti Valstybinių šalpos išmokų įstatymo pakeitimo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, kad vėlgi būtų traktuojama vienodai.

Šiuo metu keičiamo įstatymo 4 straipsnyje yra nustatyta, kad savivaldybės administracija be specialaus asmens prašymo priima sprendimą nuo 2017 m. sausio 1 d. įstatymo 5 straipsnyje nurodytiems asmenims vietoj iki tol mokėtos šalpos pensijos mokėti įstatymo 8 straipsnyje nustatyto dydžio šalpos neįgalumo pensiją, kurios dydis iki asmenims nustatyto neįgalumo ar darbingu-

mo lygio termino pabaigos yra lygus iki tol mokėtai šalpos pensijai. Šiems asmenims neįgalumo ar darbingumo lygį nustačius pakartotinai, toliau mokama įstatymo 8 straipsnyje nustatyto dydžio šalpos neįgalumo pensija.

Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama?

Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad neįgaliems asmenims vietoj iki įstatymo įsigaliojimo mokėtos šalpos pensijos mokama įstatymo 8 straipsnyje nustatyto dydžio šalpos neįgalumo pensija, išskyrus šiuos atvejus. Tie atvejai yra kitoks gradavimo lygis mokant išmoką. Jeigu žinote, dabar yra trys lygiai. Pagal seniausią sistemą, tai I, II ir III laipsnių, dar invalidumo pensija, kurios jau seniai nėra. Dabar darbingumo nustatymo lygis nuo 0 iki 25, nuo 25 iki 40 ir nuo 40 iki 50. Yra globos išmokos, kurios yra viena daug didesnė už kitą.

Šiame įstatymo projekte siūloma reglamentuoti, sakykime, mažesnėmis pakopomis, tai yra įstatymo 5 straipsnio 2 punkte nurodytiems asmenims, netekusiems 75–80 % darbingumo, iki jiems nustatyto darbingumo lygio termino pabaigos mokama dviejų šalpos pensijų bazinio dydžio šalpos, neįgalumo pensija. Įstatyme nurodytiems netekusiems 60 % darbingumo iki jiems nustatyto darbingumo lygio termino pabaigos mokama pusantro šalpos pensijos bazinio dydžio pašalpa. Kituose 3 ir 4 punktuose nustatyta, kad netekusiems 75–95 % darbingumo mokama pusantros šalpos pensijos, o kuriems yra 75–90 %, tai 5 punkte, mokama vienos šalpos pensijos dydžio neįgalumo pensija. Tai yra daugiau diferencijuojama pagal darbingumo netekimo lygį.

Siūlome pritarti. Šis įstatymas buvo parengtas ministerijos, aš tik įregistravau ir bandau sušpėti į traukinį su kitais priimtais įstatymais.

PIRMININKĖ. Ačiū už pateikimą. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Turbūt vis dėlto tokie pakeitimai turės piniginių pasekmių? Šiuo atveju turbūt vis tiek jau šiuo klausimu reiktų Vyriausybės išvados. Ar manote, kad tai yra piniginių išlaidų... čia išmokoms neturės kokių nors pasekmių? Man atrodo, kad mes šiek tiek pageriname situaciją.

A. SYSAS (*LSDPF*). Jei jus atkreipėte dėmesį, yra keičiama 3 dalis, bet yra keičiama ir 1 dalies nuostata – įstatymas įsigalioja sausio 1 dieną. Jeigu mes nepadarome šitų pataisų, yra vėl skirtingas traktavimas viename įstatyme ir kitame. Šiuo atveju mes galime prašyti ir Vyriausybės išvados, bet aš manau, kad Vyriausybės išvada bus teigiama, nes, sakau, įstatymą rengė ministerija, suradusi, kad yra nedidelė spraga. Yra siūloma taisyti 8 straipsnį būtent diferencijuojant mažesniems... reikia daryti daugiau išmokų pakopų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų klausia J. Džiugelis. Prašom.

J. DŽIUGELIS (*LVŽSF*). Ačiū. Iš esmės pritarčiau įstatymo pataisai, tik norėjau atkreipti dėmesį į Nustatymo tarnybos (NDNT) dalykus, kai tam tikrais atvejais būna invalidumas, arba neįgalumas, nustatomas terminuotai, kai žmogus, tarkime, netenka galūnės ir jam tenka kas keletą metų eiti ir kreiptis vėl, nustatyti iš naujo ir tą pažymą gauti. Ar nebūtų tikslinga inicijuoti, kad tam tikrais atvejais tas neįgalumas būtų nustatytas neterminuotai, būtent netekus, tarkime, kokių galūnių, amputaciją atlikus?

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiamasis Justai, ačiū už klausimą. Tai yra ne šito įstatymo reguliavimo norma. Tą reiktų, teisingai, galima. Manau, mes dar ne kartą grįšime prie šitų įstatymų, bet šiuo atveju tai jau šiek tiek kita istorija ir kiti dalykai. Visiškai sutinku, kad mes privalome grįžti, suprantame, kad netekę galūnės mes galime gauti tik jos pakaitalą, bet ji tikrai neatauga.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia Algirdas Dumbrava.

A. DUMBRAVA (*TTF*). Algimantas.

PIRMININKĖ. Algimantas.

A. DUMBRAVA (*TTF*). Gerbiamasis pranešėjau, kaip jums atrodo, ši pakeista tvarka bus geresnė, negu dabar yra, nes dabar žmonės labai skundžiasi? Gauna pagal seną tvarką vadinamąją trečią grupę, po to ateina, gauna antrą, po to sako, jau trečia atsiranda ir išmokos jam mažėja. Jūs manote, kad čia pagerins tą situaciją ta truputį smulkesnė gradacija? Ačiū.

A. SYSAS (*LSDPF*). Būtent ne kartą apie tai diskutavome mūsų komitete. Ir jūs, ir aš asmeniškai, ir komitetas gaudavo daug skundų. Tai yra ieškojimas būdų, priimtinių spręsti šią problemą. Tik laikas parodys, ar mes atsižvelgėme į visus niuansus, kokie yra. Bet tai jau yra tam tikra nusistovėjusi praktika, mes matėme, kaip žmonės pasiskirsto pagal darbingumo lygius ir į ką galime pretenduoti. Aš manau, sugrįšime. Žiūrėsime, kaip veikia, kokia reakcija piliečių, institucijų, tada galima bus visada grįžti prie šitų įstatymų.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjas. Jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonė už, nuomonė prieš. Niekas neužsirašė kalbėti. Ar galime sutarti bendru sutarimu? Galime. Buvo siūlymas prašyti Vyriausybės išvados, tačiau, įvertindami tai, kad įstatymo projektas įsigalioja nuo sausio 1 dienos, ar galime? Jūs reikalaujate balsuoti, gerbiamas Jonai Dagys? Ne. Atsisako prašyti Vyriausybės išvados. Po pateikimo įstatymo projektui bendru sutarimu pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomo komiteto... Ar yra norinčių svarstyti papildomame komitete? Nėra. Siūloma svarstyti 2016 m. gruodžio 13 d.

11.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. balandžio 23 d. nutarimo Nr. IX-861 „Dėl Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato ribų nustatymo ir jo zonų ribų plano patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIIP-4480 (pateikimas)

Dabar prašau grįžti prie rytinės mūsų posėdžio darbotvarkės. Leiskite pateikti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. balandžio 23 d. nutarimo Nr. IX-861 „Dėl Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato ribų nustatymo ir jo zonų ribų plano patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektą Nr. XIIP-4480. Pranešėjas – ministras Š. Birutis.

Š. BIRUTIS. Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. balandžio 23 d. nutarimo Nr. IX-861 „Dėl Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato ribų nustatymo ir jo zonų ribų plano patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto tikslas – pripažinti netekusiu galios šį Lietuvos Respublikos Seimo nutarimą ir pasiūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, iki įsigalios šis nutarimas, patvirtinti rezervato planavimo schemą arba kitaip vadinamąjį ribų ir tvarkymo planą.

Vadovaujantis šiuo metu galiojančio Saugomų teritorijų įstatymo 23 straipsnio 1 dalimi, valstybinių rezervatų ribas nustato ir keičia ne Seimas, o Vyriausybė, tvirtindama šių saugomų teritorijų planavimo schemas. Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato planavimo schema yra parengta ir suderinta su sąlygas išdavusiomis institucijomis, patikrinta ir artimiausiu metu bus pateikta tvirtinti Vyriausybei. Tam, kad Vyriausybė galėtų patvirtinti naujas rezervato ribas, turi būti priimtas šis Seimui pateiktas Seimo nutarimas. Prašyčiau pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti septyni Seimo nariai. Pirmasis klausia V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Ar čia mums pateiktame dokumente klaida, kad nutarimas įsigalioja nuo 2016 m. rugsėjo 1 d.? Šiandien yra lapkričio 29 diena. Ar neištaisytas dokumentas?

Š. BIRUTIS. Yra pataisymas. Aš turiu bent jau...

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Mes turime klaidingą informaciją, tai yra nesuderinta.

Š. BIRUTIS. Matyt, klaida dar likusi nuo seno, kai Seimui buvo pateikta. Dabar yra siūloma 2017 m. vasario 1 d. data.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Gerbiamasis ministre, ar jums neatrodo, kad per daug institucijų šioje teritorijoje susikoncentravo? Du muziejai, direkcija. Valdytojų, naudotojų nekilnojamojo turto ir žemės yra turbūt mažiausiai aštuoni. Ar racionalu tokiaime mažame plote sutelkti tiek daug valstybės kontroliuojamų institucijų? Ar tai nėra priežastis, kodėl slenka Gedimino kalno šlaitas? Visiškai neaišku, vienas atsakingas už žolės dangą, kitas už medžius, trečias už vandens ir lietaus nuotekų šalinimą, ketvirtas už Gedimino pilies vieną korpusą, penktas už pastatus apačioje, šeštas už apsaugines sienutes, septintas už planavimą, aštuntas už reglamentavimą, devintas už finansavimą. Ar nebūtų racionalu vis dėlto viską sutelkti vienose rankose?

Š. BIRUTIS. Gerbiamas Nagli, iš tikrųjų iš dalies su jumis sutikčiau. Aišku, negalima tapatinti muziejų, kurie ten yra, tiek Valdovų rūmai, tiek Nacionalinis muziejus turi savo funkcijas, jie jas atlieka. Bet dėl pačios teritorijos, aš manyčiau, kad ji ateityje turėtų būti perduota Saugomų teritorijų departamentui ir tokios teritorijos turėtų būti vieningai tvarkomos. Dabar tas išskirtinis statusas, kuris kažkada buvo suformuotas, nemanyčiau, kad yra reikalingas, nes iš tikrųjų tai yra gamtosauga arba kalno priežiūra yra daugiau tokie dalykai, kuriuos turi atlikti specialistai, užsimantys tokiais darbais, o ne Nacionalinis muziejus, kuris šiuo metu yra atsakingas ir už kalno tvarkymą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Gerbiamas ministre, aš, ko gero, pritariu jūsų pateiktam pasiūlymui, tik noriu atkreipti dėmesį į tai, kas vyksta Gedimino kalno papėdėje. Atrodo, kad yra lygūs ir yra lygesni. Kiek žinau, miestas ten neturi parkavimo vietų ir Gedimino kalno papėdėje ar Pilių direkcijos darbuotojai, ar muziejaus darbuotojai, ar kokių nors kitų institucijų darbuotojai tiesiog parkuoja savo automobilius. Atrodo, jog ten vyksta kažkokios statybos, bet statybos iš tikrųjų nevyksta. Man atrodo, situacija yra nenormali, kai yra lygūs ir lygesni. Kaip jūs pakomentuotumėte šitą situaciją?

Š. BIRUTIS. Iš tikro nežinau, ką jūs turite galvoje. Matyt, darbuotojai atvyksta į jiems priskirtą teritoriją, kur laikomi jų automobiliai, bet aš iš tikrųjų nežinau, ar galima, ar negalima, ir kodėl būtų negalima laikyti nedidelio skaičiaus automobilių. O statybos iš tikro vyksta, nes toliau yra vykdomi darbai statant Valdovų rūmų B dalį. Tik tiek, kad mes panaikinome Kelių direkciją ir pačias statybas rangos būdu prižiūri Nacionalinis valdovų rūmų muziejus. Statybos iš tikro vyksta ir todėl tas judėjimas, manau, natūralus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Gelūnas.

A. GELŪNAS (LSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, N. Puteikis jau uždavė mano klausimą. Mano išpūdžiai yra lygiai tokie patys, kad kai kyla kokia nors problema šioje labai sakralinėje Lietuvos vietoje, sukelia institucijų atstovai, vienas su kitu neišsiaiškina, kam realiai priklauso tas problemas spręsti, ir išeina, kad Pilių direkcijos teritorijoje kalno nuošliaužų klausimą ir pilies įskilimus sprendžia Nacionalinis muziejus. Kokia jūsų nuomonė, kokia jūsų patirtis dėl šios vietos administracinės priklausomybės vienai konkrečiai institucijai? Man labai dažnai kildavo išpūdis, kad Pilių rezervatas yra tiesiog nepajėgus tų problemų spręsti, jie negalėdavo atsakyti į jokią klausimą. Ačiū.

Š. BIRUTIS. Ačiū. Iš tikro absoliučiai su jumis sutinku. Manau, kad tas darinys, kažkada dirbtinai sukurtas ir apsaugotas nuo bet kokio pajudino, tą drįstu pasakyti, yra atgyvena. Reikia spręsti tą klausimą. Bet žinote, jis turi ypatingą statusą, kaip ir dar du kiti kultūriniai rezervatai. Aš tikrai nemanau, kad turėtų būti turintys neliečiamybę, tiek personalijų neliečiamybę, tiek to statuso neliečiamybę. Bet čia naujam Seimui yra darbas. Manau, jūs tą turėdami bendrą suvokimą ir bendrą matymą, tikrai tą problemą išspręsite.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Laba diena. Ar šitas ribų planavimo planas keičiamas dėl to, kad susiję su pilies šlaito slinkimu?

Š. BIRUTIS. Ne. Iš tikro tai niekaip nėra susiję ir nutarimas yra ne dėl plano keitimo. Pasiųskite Saugomų teritorijų įstatymui planų tvirtinimo galios yra perduotos Vyriausybei. O pagal tą nutarimą, kurį siūloma naikinti, teritorija buvo tvirtinta dar Seimo. Todėl negalima, na, čia tiesiog yra tam, kad suderintume įstatymus ir priderintume prie jau galiojančio įstatymo. Tik dėl to yra, tai yra formalus klausimas, todėl būtina naikinti tą nutarimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Jūs minėjote, jog naikinama Pilių direkcija. Mano klausimas, ar rezervato direkcija taip pat bus naikinama? Dar ne viskas. Kaip gerai paminėjo A. Gelūnas ir N. Puteikis, vis dėto kokia jūsų kelerių metų vizija? Kas ten turi būti šeimininkas ir kas iš tikrųjų atsako už visą veiklą rezervate?

Ir dar klausimas. Kas yra ta atgyvena, būkite malonus, ir įvardykite, kas yra ta atgyvena ir kokia yra jūsų vizija? Ačiū.

Š. BIRUTIS. Ačiū. Aš jau iš dalies į tą klausimą atsakiau. Mano matymas būtų toks, kad vis dėlto šitas rezervatas turėtų būti priskirtas saugomoms teritorijoms ir įeiti į bendrą saugomų teritorijų schemą. Ką mes jau padarėme arba jau baigiame padaryti? Dalis rezervato priklausė Vilniaus miestui, t. y. Kalnų parkas su statiniais, aikštelėmis priklauso miestui. Dabar su Vilniaus miestu yra sutarta, kad jos perduodamos vienam šeiminkui. Tai jau irgi bus pradžia.

O šiaip aš dar kartą pakartosiu. Aš manau, kad tai turi įeiti į bendrą saugomų teritorijų schemą. Šiandien yra išskirta ir tai, dėl ko mes visi kenčiame, nes vis dėlto priežiūra iš esmės yra gamtosauginiai dalykai, t. y. tiek žolės tvarkymas, medžių tvarkymas, šlaitų tvarkymas. Kai yra atskirta ir priskirta institucijai, užsiimančiai muziejine veikla, mano supratimu, yra neteisinga ir tą reikia keisti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamasis pranešėjas, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar nuomonės už, nuomonės prieš. Nuomonė už – N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Čia turbūt negalima kalbėti prieš šitą klausimą, bet aš noriu pasinaudoti proga ir pasakyti, kad Lietuvos valstybei turėtų būti didžiulė gėda. Nepriklausomi jau dvidešimt šešeri metai, o Gedimino kalnas griūna kaip koku sovietmečiu. Pristiegiame neįmanomą skaičių institucijų, prisodinome ten neįmanomą skaičių sinekūrų, tai yra žmonių, kurie gavo postus iki gyvos galvos (susidaro toks išpūdis), ir šitas milžiniškas kiekis institucijų ir tų nepajudinamų vadovų sukūrė tokią situaciją – kalnas griūva. Aš nenustebsiu, jeigu Gedimino kalno kuris nors statinys ar pats bokštas vieną dieną nuslinks ten žemyn, nepaisant visų tų iki šiol skelbtų ekspertų išvadų, nes jos viena kitai prieštarauja. Man telieka pasakyti, kad, tikėkimės, iki kol bus paskirta nauja kultūros ministrė, tas kalnas nenuslinks, ir tikėkimės, kad naujoji Vyriausybė vis dėlto nutrauks tą žalingą praktiką ir padarys vieną kartą tvarką. Mano galva, ten tą tvarką įvesti yra labai paprasta. Pavyzdžiui, žemę perduoti, kaip Klaipėdos uoste Uosto direkcija valdo žemę, perduoti vienai institucijai valdyti žemę, visus statinius, visus pinigų, ir be tos institucijos žinios joks kabelis, joks lietaus nuvedimo kanalėlis yra negalimas įrengti. Taip yra Klaipėdos uoste. Klaipėdos uoste jokių technogeninių katastrofų neįvyko, manau, būtent dėl to. Aš palinkėsiu būsimai Vyriausybei būtent taip ir padaryti.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Gerbiamas ministre, ačiū jums, kad pateikėte Seimo nutarimą.

Prieš nuomonės nėra. Kadangi pateikimo stadija, vienas – už, vienas – prieš.

Kviečiu balsuoti. Kas pritariate? Seniai balsavome. Balsuokime.

Už balsavo 97 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Seimo nutarimui po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Kultūros komitetas, papildomų komitetų niekas nesiūlo skirti. Siūloma svarstyti 2016 m. gruodžio 6 d.

Replika po balsavimo – V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Aš vis dėlto būsiu įkyriai biurokratiškas. Aš noriu priminti, kad mes dabar balsavome už klaidingą nutarimo projektą, nes neturime raštu suformuluotos datos. Nežinau, kaip tai teisiškai yra legitimu, bet vis dėlto į tai reikėtų atkreipti dėmesį. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų pastabą. Aš manau, Sekretariate mes jūsų pastabą labai atsakingai įvertinsime.

11.32 val.

Specialiųjų tyrimų tarnybos statuto 2, 43 ir 44 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4637, Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 2, 9, 48, 49 straipsnių ir devintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-27 (pateikimas)

Gerbiamieji kolegos, matau atvykusius ministrus. Maloniai tada kviečiu pateikti įstatymo projektą Nr. XIIP-4637 ir tikriausiai kartu lydimąjį įstatymo projektą Nr. XIIP-27. Pranešėjas – T. Žilinskas. Specialiųjų tyrimų tarnybos statuto 2, 43 ir 44 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir lydimasis – Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 2, 9, 48, 49 straipsnių ir devintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas. Prašau.

T. ŽILINSKAS. Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, leiskite pristatyti įvardintus įstatymų projektus, kurie buvo parengti šių metų gegužės 19 dieną priimtame Policijos įstatymo pakeitimo įstatyme numčius įpareigojimą Vyriausybei pateikti Seimui su priimtais įstatymais derintinų įstatymų pakeitimo projektus. Policijos įstatymo pakeitimo ir kitų įstatymų pakeitimo esmė buvo – jais buvo siekiama visoms teisėsaugos institucijoms nustatyti vienodus ir aiškiai prievartos, specialiųjų priemonių, šaunamojo ginklo ir sprogmenų panaudojimo pagrindus, kad būtų išvengta perteklinio šaunamojo ginklo ir specialiųjų priemonių panaudojimo atveju.

Specialiųjų tyrimų tarnybos statuto ir Žvalgybos įstatymo pakeitimais, kurie taip pat įsigaliojotų nuo 2017 m. sausio 1 d., siūloma nustatyti mano minėtas vienodas tiek šaunamojo ginklo, tiek fizinės, tiek psichologinės prievartos panaudojimo sąlygas.

Į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktas pastabas dėl Specialiųjų tyrimų tarnybos statuto įstatymo projekto, išskyrus antrą, atsižvelgtina, dėl Žvalgybos įstatymo projekto pateiktų pastabų – neatsižvelgtina, išskyrus trečią pastabą, į kurią atsižvelgtina iš dalies. Esu pasirengęs atsakyti į jūsų klausimus. Nėra klausimų?

PIRMININKĖ. Ačiū. Niekas nenori paklausti. Ar jūs kartu pristatėte ir lydimąjį įstatymo projektą?

T. ŽILINSKAS. Specialiųjų tyrimų tarnybos ir Žvalgybos įstatymus, abu. Tikslas yra vienodas – suvienodinti sąlygas.

PIRMININKĖ. Ačiū.

T. ŽILINSKAS. Prašau.

PIRMININKĖ. Norinčių paklausti neatsirado. Ačiū, gerbiamasis ministre...

T. ŽILINSKAS. Ačiū. Geros dienos!

PIRMININKĖ. ...už pateikimą.

Nuomonė už, nuomonė prieš. (*Balsai salėje*) Yra nuomonė už – nori kalbėti A. Gumuliauskas. Prašau.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū. Aš pavėlavau paklausti. Čia yra įrašyta „taikoma psichinė ar fizinė prievarta“. Paklausiau specialistų, kuo skiriasi psichinė ir psichologinė prievarta, nelabai kas atsakė. Aš norėjau ministro paklausti, bet turbūt pavėluotai.

PIRMININKĖ. Manau, jūs išsiaiškinsite asmeniškai. Galima po pateikimo pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Norite balsuoti? (*Balsai salėje*) Prašau.

Balsuojame. Kas pritariate įstatymų projektams Nr. XIIP-4637 ir Nr. XIIP-27, prašau balsuoti už. Už balsavo 92 Seimo nariai, prieš, susilaikiusių nėra.

Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Ačiū. Pagrindinis komitetas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Nenorite? (*Balsai salėje*) Prašau per šoninį mikrofoną pasakyti repliką ar pasiūlymą.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Labai ačiū, pirmininke. Iš tiesų šitas įstatymo projektas yra sulaukęs tam tikrų prieštaravimų, taip pat ir Teisės departamentas pateikė savo tokių esminių pastabų. Aš manau, reikės su nauju krašto apsaugos ministru, vidaus reikalų ministru susėsti, padaryti galbūt net klausymus. Problema yra, bet jos sprendimas nėra iki galo aiškus. Todėl aš siūlyčiau netaikyti skubos tvarkos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiami kolegos, ar turime balsuoti dėl komiteto pirmininko pasiūlymo netaikyti skubos tvarkos? (*Balsai salėje*) Tokiu atveju kviečiu balsuoti. Pirmasis pasiūlymas buvo, kad Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Prašau balsuoti dėl pirmojo pasiūlymo. Kas už tai, kad svarstytume skubos tvarka? Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas siūlo netaikyti skubos tvarkos. Ačiū.

Balsavimo rezultatai: 33 – už, prieš – 39, susilaikė 20. Vyriausybės siūlymui svarstyti skubos tvarka nepritarta.

Pagrindinis komitetas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, papildomas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Taip sutarėme, kad papildomas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 22 dieną. Suspėsite? Ar norite daryti klausymus ir jums netinka data? Tinka. Gruodžio 22 diena. Analogiškai taip pat ir dėl Žvalgybos įstatymo projekto sutarėme. Ačiū.

11.39 val.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4804ES, Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 7, 8 ir 15 straipsnių pakeitimo, 16, 17 ir 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios ir įstatymo priedo papildymo įstatymo projektas Nr. XIIP-4805ES (pateikimas)

Matau, yra ministras K. Trečiokas. Darbotvarkės 1-11a ir 1-11b klausimai – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4804 ir kartu lydimasis Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 7, 8 ir 15 straipsnių pakeitimo, 16, 17 ir 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios ir įstatymo priedo papildymo įstatymo projektas. Gerbiamasis ministre, prašau pateikti.

K. TREČIOKAS. Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, naujos redakcijos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo (arba, populiariai vadinant, PAV) įstatymo projektu perkeliama 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/52/ES, keičiančios kitą direktyvą (2011 metų), dėl poveikio aplinkai vertinimo. Taip pat yra ištaisomi Poveikio aplinkai vertinimo įstatymo praktinio taikymo metu išryškėję trūkumai.

Kokie yra esminiai pakeitimai? Pirmiausia veiklos rūšių sąrašuose bus tik Poveikio aplinkai direktyvoje nurodytos veiklos rūšys. Sąrašas yra šiek tiek sutrumpinamas. Taip pat atsisakoma atrankos išvados persvarstymo atsakingoje institucijoje. Atrankos išvada įsigalioja iškart po jos paskelbimo atsakingos institucijos tinklalapyje, o ne po 21 darbo dienos po jos priėmimo, yra greitesnis išdavimo laikas. Nustatyta subjektų kompetencija. Tokiu būdu skaidresnis procesas ir sprendimų priėmimas. Panaikinta savivaldybės tarybos veto teisė. Taryba negali stabdyti poveikio aplinkai vertinimo proceso programos įrengimo etape, taip pat skaidresnis savivaldybės dalyvavimas.

Visuomenė ir poveikio aplinkai vertinimo subjektai apie parengtą poveikio aplinkai vertinimo programą informuojami vienu metu, anksčiau buvo laikomasi 10 darbo dienų termino viešinimo procedūroms, yra greitesnis sprendimų priėmimo laikas. Apribota poveikio aplinkai subjektų ir atsakingos institucijos teisė per keletą kartų teikti pastabas ir pasiūlymus, kuriuos galėjo pateikti pirmą kartą, bet nepateikė, taip pat išvengiama vilkinimo ir yra greitinamas poveikio aplinkai procedūrų sprendimų priėmimas.

Trumpesnis pagal pastabas papildytos atrankos informacijos nagrinėjimo ir atrankos išvados priėmimo terminas. Buvo 20 darbo dienų, o dabar įstatymo projektu yra siūloma 10 darbo dienų. Trumpesnis pagal pastabas patikslintos ataskaitos nagrinėjimas, sprendimų priėmimo terminas – vietoj 25 dienų siūloma 15 dienų.

Žodžiu, priėmus šiuos pakeitimus, atrankos procesas sutrumpėtų daugiau nei per pusę – nuo 75 darbo dienų iki 31 darbo dienos, o kalbant kalendorinėmis dienomis – apie 3 mėnesius: buvo 210 darbo dienų, dabar yra 150 darbo dienų. Tai yra tikrai labai aktualu verslo subjektams, investuotojams ir tikrai nepablogintų pačios poveikio aplinkai vertinimo procedūros, tikrai nuo to aplinka nenukentėtų ir tai yra visiškai realu. Tikrai institucijos, kitaip sakant, turėtų per trumpesnį terminą atlikti savo darbą.

Kartu su naujos redakcijos Poveikio aplinkai vertinimo įstatymu, kaip pristatė posėdžio pirmininkė, yra pateiktas ir Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I... (*Skamba telefonas*) Atsiprašau, garso neišsijungiau. Labai atsiprašau.

Kartu su naujos redakcijos Poveikio vertinimo įstatymu pateiktas Aplinkos apsaugos įstatymo 1, 6, 7, 8 ir 15 straipsnių pakeitimo, 16, 17 ir 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios ir įstatymo priedo papildymo įstatymo projektas, jame tikslinamos vietos savivaldos funkcijos ir visuomenės teisės ir pareigos dalyvaujant atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procesuose. Taip pat įgyvendinamos direktyvos ir reikalavimas informuoti visuomenę apie valstybės institucijų išduotus leidimus ir užtikrinti, kad šiuose leidimuose būtų atsižvelgiama į atliktos atrankos ir poveikio aplinkai vertinimo rezultatus. Įstatymo projekte įvertinti bendrieji poveikio aplinkai vertinimo principai, nustatomos atrankos išvados ir poveikio aplinkai vertinimo sprendimo ryšys su valstybės institucijų išduotais leidimais.

Manome, kad toks įstatymas įgalins ūkio subjektus ir aplinkosaugininkus greičiau, skaidriau ir tiksliau priimti sprendimus. Esame gavę Teisės departamento išvadą, yra pateikta daug pastabų, tačiau jų absoliuti dauguma yra techninio pobūdžio, į daugelį jų atsižvelgsime ir svarstant komitetuose bus dar galima patobulinti šitą projektą. Prašau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Jūsų paklausti užsirašė septyni Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Ačiū, gerbiamas pranešėjau. Aišku, kad direktyvas įgyvendinti reikia, šaunu, kad parengta. Norėtusi paklausti kito dalyko: dažnai būna taip, kad informuojant visuomenę apie tam tikrą galimybę investitoriams ir panašiai, ypač investuojant, kai tai susiję su žemės ūkio investicijomis, žmonės dažnai abejingai žiūri svarstymo proceso metu, o po to atsiranda tam tikrų problemų. Kai kada suprantama, kad tie, kurie teikia vieną ar kitą projektą vertinti, gana atmetinai žiūri į visuomenės informavimą. Ar nemanote, kad turėtų būti numatytos kokios nors aktyvaus informavimo priemonės, ne tai, kad kažkur nematomoje vietoje įkeltas skelbimas, o po to niekas nežino, ir viskas prasideda po to. Dažniausiai prasideda ne kažkoks statybos judėjimas ir panašiai – prasideda protestai. Nemanote, kad vis dėlto poįstatyminiais aktais turėtų būti numatytos aktyvaus informavimo formos, o ne pasyvaus – kažkur neskaitomame laikraštyje? Ačiū.

K. TREČIOKAS. Ačiū už klausimus. Suprantu, kai kuriais atvejais taip dar atsitinka, kaip jūs sakote, bet tiek visuomenė, tiek savivaldybės yra gana aktyvios. Mes dažniau matome kitą tendenciją, gal netinka sakyti, kad per daug aktyviai, bet tiesiog priekabia, ir įvairias pastabas teikia, po kiek laiko, į jas atsižvelgus, dar kitas teikia. Visuomenė gana aktyviai dalyvauja, ypač tokiais atvejais, kada tai liečia visuomenės interesą, žinome nuskambėjusius visoje Lietuvoje procesus dėl įvairių investicijų, pavyzdžiui, dėl paukštyno prie Telšių miesto steigimo ir panašiai. Tikrai tos informacijos netrūksta. Kartais, aš sutinku, reikia intensyviau ją skelbti, atsakingos institucijos tai turi daryti, tai yra numatyta, kaip turi būti daromos, kokiomis informavimo priemonėmis, bet visais atvejais yra galimybė, jeigu laiku nebuvo tinkamai informuota, pratęsti tuos terminus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia L. Balsys. Prašau.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, aš dabar čia, šioje kadencijoje, tiesiai prieš jus. Gerbiamas laikinasis ministre, kur jūs taip skubate? Gal galite paaiškinti visiems? Ar čia jūsų kokia nors paskutinė užduotis, vadinama *zadanije*, verslui įtikti, investuotojams, juk pagal tuos siūlymus čia su Europos Sąjunga ne itin ko nors daug. Pagal jūsų pateikiamus siūlymus atimama galimybė iš pilietinės visuomenės pareikalauti peržiūrėti atranką PAV'o, atimama vienintelė savivaldos teisė (apribojant jos teises) nepatvirtinti PAV'o programos, tai yra esminiai dalykai, kurių nebelieka. Iš aprašo išbraukiami tokie dalykai, pavyzdžiui, krematoriumams nebereikės nei PAV'o, nei SPAV'o. Naftos verslui priimami labai naudingi pasiūlymai – 500 tonų išgaunamos naftos, visa tai kelia didžiulį pavojų. „Natūra 2000“ dingsta, faktiškai ten galima daryti ūkinę veiklą. Daug tokių dalykų, į kuriuos nėra atsakymų. Rytoj Aplinkos apsaugos komitetas rengia klausymus, buvo tartasi, kad šiandien nesvarstome ir šiandien išbraukiame iš darbotvarkės, bet, pasirodo, ne. Šiandien jūs komitete vis dėlto teikiate, nors rytoj komitete svarstysime ir ieškosime atsakymų. Tad kur jūs skubate? Kokia ta *zadanije*? Pasakykite man?

K. TREČIOKAS. Ačiū už jūsų ironiją. Jeigu dveji metai dokumento svarstymo, rengimo yra skubėjimas, tai neturiu, ką pasakyti. Iš tikrųjų šitas įstatymo projektas svarstomas ir rengiamas labai ilgai, jis yra labai reikalingas ūkio subjektams. Jūsų paminėtos grėsmės, manau, yra daugiau įvairios baimės. Be abejo, komitetas galės dar teikti pasiūlymus ir tikslinti projektą. Nėra čia jokio skubotumo, nėra jokio užsakymo, jokios *zadanijos* niekas čia nedavė. Tiesiog yra procesas, praėjusį kartą buvo išbraukta iš darbotvarkės, dabar įkėlė į darbotvarkę, ir aš jį pateikiu. Tikrai yra dar daug pateiktų įstatymų projektų, kuriuos būtų miela priimti, tačiau anas Seimas nespėjo. Ateis į šitą Seimo darbotvarkę. Tikrai dėl savivaldybių tarybų teisių... Aš pats dirbau daug metų savivaldybėje ir žinau: atsiranda vienas antras verslininkas, kuris yra tarybos narys, suorganizuojama, kad jam nebūtų konkurencijos, arba šiaip nepatikęs investuotojas suorganizuoja tarybos sprendimus, vilkinimą, visokių pastabų teikimą, vilkina tą procesą. Jeigu mes to normaliai nereglamentuosime, turėsime tai, ką dabar turime, ir mūsų patrauklumas, konkurencingumas nuo to tik kentės. Manau, kad tie dalykai gali būti reglamentuoti ir neturi būti piktnaudžiaujama. Niekas niekur čia neskuba, t. y. vėluojam.

PIRMININKĖ. Ačiū.

K. TREČIOKAS. Vėluojame

PIRMININKĖ. Klausia D. Kaminskas.

D. KAMINSKAS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų aš pritarčiau ir Linui dėl savivaldybės veto teisės panaikinimo stabdant PAV procesą neribotam laikui pirminiam PAV priėmimo etape, nes planuojama ūkinė veikla privačioje valstybinėje žemėje gali neatitikti teritorijos planavimo dokumentų: savivaldybės bendrųjų, specialiųjų, detaliųjų planų. Iš tikrųjų savivaldybė, kaip institucija, turi teisę pati pasirinkti, kokią planuojamą ūkinę veiklą leisti vykdyti savivaldybės teritorijoje, atsižvelgdama į bendruomenės poreikius ir teritorijos ypatumus. Galiu duoti pavyzdį: šiemet Kėdainių rajono savivaldybėje buvo vieningai visos tarybos pritarta nepritarti atitinkamai įmonei, kuri atėjo su aplinką žalojančia veikla. Iš tikrųjų tai yra ne vien tik Kėdainių, bet, manau, ir daugelio savivaldybių poreikis. Manau, kad į tai turėtų būti atsižvelgiama.

K. TREČIOKAS. Be jokios abejonės, jūs viską labai teisingai pasakėte ir bus atsižvelgta. Planuojant teritoriją yra planų hierarchija, be jokios abejonės, bendrasis planas yra pagrindinis dokumentas, yra detalieji planai ir jokie tiems tikslams... Bendruosiuose planuose nustatytoms veiklos rūšims investuotojai, nepaisant poreikio aplinkai vertinimo... Viskas yra po to, pirmiausia turi atitikti bendrojo plano, detalaus plano reikalavimus, ten savivaldybė turi išimtinę teisę, jinai nustatys ir iki poveikio aplinkai vertinimo net nebus prieita. Čia tikrai niekas savivaldai neatima jokių teisių, priešingai, jos yra tik sustiprinamos.

Be jokios abejonės, savivalda turi būti parengusi tuos planus tinkamai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų klausias S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Maža replika, gerbiamasis laikinai einantis pareigas ministre. Savivaldybėms apribojama teisė, jos išbraukiamos iš derinimo subjektų, bet mano klausimas ne apie tai. Sveikinu, kad pateikėte šitą projektą derinti, jisai, mano nuomone, vėluoja, nes jį spėsime priimti vos vos prieš Europos Sąjungos direktyvos įgyvendinimo terminą. Su tuo susijęs ir klausimas, ar tas lėtumas įstatyme, jūs dabar garsiai įvardinate, kad 40 % sumažinsime derinimo terminus, iš esmės nuo 16 mėnesių iki 12 mėnesių... Bet mano klausimas susijęs su Estijos ir Latvijos parametrais. Estijoje vidutinis PAV derinimo terminas yra keturi su puse mėnesio, Latvijoje – penki mėnesiai. Net ir priėmę naują įstatymo projektą, mes derinsime metus, t. y. beveik tris kartus ilgiau negu estai ir truputį daugiau, du kartus, negu latviai? Kaip šitai pakomentuotumėte? Dėkojame.

K. TREČIOKAS. Labai paprastai pakomentuosiu. Turiu praktikos, kai mes detalių planą savivaldybėje patvirtiname per keturis mėnesius, nors realiai vidutiniškai trunka metus. Tai reiškia, kad nereikia manipuliuoti skaičiais. Čia yra maksimalūs terminai, visada bus galima, esant paprastoms aplinkybėms, nesant ginčų, nesant papildomų pastabų ir panašiai, sutrumpinti tuos terminus, bet kai kurių, be abejo, reikia laikytis: informavimo, viešinimo. Be abejo, galima lygiuoti į estus ir galbūt dar kai ką, bet šiaip, lyginant su tuo, ką iki šiol turėjome, tikrai bus žymiai pažangesnis dalykas. O savivaldybės tikrai nėra nušalinamos, jos dalyvaus pačiame procese, jos tik neturės veto teisės.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKAS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų įstatymas reikalingas ir mes apie jį tikrai rytoj kalbėsime, galbūt pagal eilę, kaip kolega Linas minėjo, reikėtų perkelti į ketvirtadienį, bet, manau, esmės tai nekeičia. Mes suteikiame eigą. Svarbu ir verslo interesus, kaip ir minėjo pranešėjas, kad sutrumpintume laiką, nes tikrai yra daug pavyzdžių ir iš „Investuok Lietuvoje“, ir iš kitų turime nuogastavimų, nusiskundimų, kad tas procesas labai užsitempė. Tik yra keli esminiai akcentai, dėl kurių tikrai turėsime susitarti komitete. Aš tikrai nesuprantu dėl savivaldybių vaidmens tos grėsmės, baimės, kad jos kažkaip trukdo, kiša pagalius, manau, vis tiek, jeigu mes kalbame apie decentralizaciją, kad daugiau galių atiduodame savivaldai, turėtume kiek nors pasitikėjimo turėti ir savivalda. Galbūt reikėtų sukurti kokį nors mechanizmą, jeigu matome, kad piktybiškai ar kaip nors savivaldybės priima...

PIRMININKĖ. Klauskite, kolega, klauskite!

K. MAŽEIKAS (*LVŽSF*). Tai noriu paklausti, kaip jūs įsivaizduojate tą skaidresnį savivaldybės vaidmenį, jeigu jas išvis eliminuojate?

K. TREČIOKAS. Jos tikrai nėra eliminuojamos, tiktai yra naikinama veto teisė. Iš tikrųjų čia nereikia painioti kelių dalykų arba vieno dalyko – čia nėra verslo interesus, čia nėra vien visuomenės ar valstybės interesus, čia kaip tik, kai mes kalbame apie darnią plėtrą, yra derinami interesai: tiek verslas, tiek visuomenė, tiek valstybė yra suinteresuota, kad investicijos ateitų, kad verslas labai aiškiai žinotų taisykles. Be jokios abejonės, mūsų teisės aktai taip pat turi atitikti Europos Sąjungos reikalavimus.

Jeigu jūs manote, kad... Savivaldybių asociaciją įtikinome, tai aš manau, kad tai yra labai svarbu, jie neprieštaravo Vyriausybei priimant šitą projektą. Jeigu manote, galima svarstyti, ar siūlyti papildomus kokius nors saugiklius, bet aš manau, kad to nereikia. Dėl to tas procesas ir užtruko, ilgai rengiant šitą dokumentą, kad su socialiniais partneriais plačiąja prasme buvo labai ilgai deramasi ir aiškinamasi.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kadangi pateikti du įstatymų projektai, tai leisime paklausti ir V. Sinkevičiui, kuris jau yra paskutinis klausėjas.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Iš tiesų aš norėčiau atkreipti kolegų dėmesį į tai, kad tai yra labai svarbus investuotojams įstatymo projektas, ir aš džiaugiuosi, kad ministerija ėmėsi jo. Dešimt metų buvo kalbama apie tai ir pagaliau dabar turime.

Norėčiau atkreipti paties ministro dėmesį, kaip ir S. Gentvilas, į terminus – norėdami būti konkurencingi regione, turime dar kartą peržiūrėti terminus, ir aš prašau ministro ir ministerijos tarnautojų, ar yra galimybė dar kartą peržiūrėti terminus? Trumpesni terminai Estijoje, Latvijoje, Lenkijoje. Investuotojai visuomet žiūri į regioną ir, jeigu norime būti konkurencingi, atkreipkime dėmesį į terminus.

Dėl savivaldybių. Aš visiškai sutinku su tuo, ką siūlo ministerija. Žiūrėkime procedūrų įtraukdami savivaldybes, bet veto negalime palikti, nes tai politizuoja visą procesą ir yra nepatrauklu investuotojams.

K. TREČIOKAS. Aš sutinku, bet supraskime, kad termino trumpinimas nuo 210 darbo dienų iki 150 tikrai yra labai ženklus, ir ateityje, aš manau, būtų galima tobulinti ir žiūrėti, kaip tai veiks, bet perlenkti lazdos nereikėtų, nes mes tada turėsime labai skubinti poveikio aplinkai vertinimą atliekančias institucijas, organizacijas ir turėsime priešingą rezultatą, tada gali nukentėti aplinka, visuomenės interesus, todėl tie terminai turi būti protingi, pasverti. Kaip sakiau, paprastų projektų atvejais bus tik atranka, o poveikio aplinkai vertinimas tai yra procesas, kuris užtrunka. Siūlyčiau šiuo metu jo drastiškiau netrumpinti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis pranešėju. Jūsų paklausė visi užsirašę Seimo nariai. Nuomonė už, nuomonė prieš. Kadangi du įstatymų projektai, tai bus dvi nuomonės už, dvi nuomonės prieš.

Nuomonė už – G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, iš tiesų kartais gana svarbius, dalykiškus klausimus mes stengiamės svarstyti su tam tikra emocijos doze, tai šiuo atveju aš tikrai siūlyčiau nežiūrėti vien per emocinę prizmę. Lygiai taip pat, aš tikiuosi, mes puikiai suprantame, kad tai nėra vien nuolankus Europos Sąjungos direktyvų reikalavimų perkėlimas į mūsų įstatymų lygmenį. Tai yra klausimas, ar mes būsime, lyginant su kitomis šalimis, greitesni ir gebantys daryti sprendimus lanksčiau, skaidriau ir taip, kad mes iš to laimėtume ne tik kaip valstybė, bet ir žmonės, būtų kuriamos gerai apmokamos darbo vietos. Manau, kad apie tai yra būtent šie abu įstatymų projektai. Taip, bus diskusijų ir aš prašau, kolegos, suprasti, kad negalima taisyti įstatymo dažniausiai atmetus jį. Po pateikimo pritarus bus galima... Ietys turbūt bus laužomos ir klausymuose ar komitetuose dėl konkrečių nuostatų, bet mes, Liberalų sąjūdžio frakcija, manome, kad turi būti pritarta po pateikimo. Manome, kad reikia svarstyti netgi ambicingesnius svarstymo terminus poveikio aplinkai vertinimo procedūrų, bet bet kokių atveju savivaldos interesų atspindėjimas ir kiti dalykai yra svarbūs ir dėl to, manau, dar galima diskutuoti. Kviečiu po pateikimo balsuoti už.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – L. Balsys.

L. BALSYS (MSNG). Gerbiamieji kolegos, aš kaip tik siūlyčiau nesivadovauti ciniško ir gryno verslo interesais, o turėti truputėlį žalios ir pilietiškos emocijos, ir čia nieko bloga. Ypač kreipiuosi

į didžiausią Seimo frakciją – jeigu jūs manote, kad esate valstiečiai ir atstovaujate regionams, ir taip pat manote, kad esate žali ir ginate gamtą ir ekologiją, tai jums tikrai reikėtų labai gerai pasverti ir balsuoti prieš, tai yra gražinti šitą įstatymą tobulinti, turėti gerą, vaisingą, darbingą diskusiją ir direktyvą perkelti deramu būdu, o ne taip, kaip papuolė arba kaip kažkam atrodo suinteresuota.

Aš jau minėjau, kad apribojamos piliečių teisės, tai yra per 20 dienų kreiptis dėl atrankos peržiūrėjimo yra labai svarbus dalykas pilietinei visuomenei, nes nevyriausybininkai tokiu būdu yra visiškai eliminuojami, o tai yra ir Orhuso konvencijos pažeidimas, eliminuojama teisė iš savivaldos nepatvirtinti PAV'o programos. Tai iki šiol buvo vienintelis ginklas savivaldos rankose, jis galėjo apsaugoti savo vietinį regioną nuo besaikio naftos grėžimo ir tos naftos siurbimo.

Tie dalykai yra labai svarbūs ir juos reikia įgyvendinti. Taip pat iš šio įstatymo priedo... Čia svarbus dalykas, siūlau pasidomėti priedais. Iš antrojo priedo iš atrankos yra išbraukti tokie objektai kaip krematoriumai, naujų kapinių įrengimas, šaudmenų gamyba ir t. t. Taip pat itin išplečiamos gyvūnų ir naminių paukščių laikymo fermose normos. Jeigu jūs norite, kad jūsų kaime gyventojai staiga atsидurtų fermų sanitarinėje zonoje, išbraukus iš įstatymo šias nuostatas, tai jūsų apsisprendimo reikalas. Bet aš kviečiu nepritarti po pateikimo, tobulinti ir sukurti tikrai gerą įstatymą, kuris padės deramai perkelti Europos Sąjungos direktyvą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji kolegos, iš šitos Seimo salės mes siunčiame signalą Lietuvai, investuotojams Lietuvoje ir vietiniam verslui, ar jie kurs kitais metais naujas darbo vietas, ar nekurs, ar jie investuos Lietuvoje, ar neinvestuos. Ministras, nekalbėdamas net apie kokybinius parametrus, jau pasakė, kad net ir priėmus įstatymą mes dvigubai, trigubai atsiliksime nuo Lenkijos pagal poveikio aplinkai vertinimo terminus. Jau investuotojai žino, kad net ir priėmę šitą įstatymą tokį, koks dabar siūlomas, mes būsimė dvigubai lėtesni negu mūsų kaimynai. Ir jeigu mes dar atidėsime pateikimo stadijoje net šito įstatymo pateikimą, tai mes išsiųsime dvigubą žinutę, kad mes net nežadame kalbėti apie sutrumpinimą.

Aš kviečiu diskutuoti apie įstatymą komitete, svarstymo metu kartu siųsti aiškia žinią, kad Lietuvoje yra vietos investicijoms, investicijoms ir naujoms darbo vietoms. Aš siūlau atkreipti dėmesį į tai, ką sako L. Balsys, bet apie tai diskutuoti vėliau, jau svarstymo metu. Dėkui.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Nuomonė prieš – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Man labiausiai kelia nerimą tai, kad naudojama tokia ydinga terminologija kaip savivaldos veto teisė. Tokios sąvokos nėra, ir net nėra tikslinga apie tai kalbėti, nes savivalda pagal įstatymą yra laisva dalyvauti ūkiniuose procesuose, ir iš tikrųjų savivaldos galimybė veikti projektus, turėti nuomonę ir yra aukščiausia demokratijos išraiška Lietuvoje. Nėra tikslinga kalbėti apie savivaldos veto. Savivalda turi teises, todėl pats įstatymo pateikimas ir jo argumentacijos pagrindimas yra ydingas, todėl aš ir kritikuojau.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, dabar balsuosime už abu įstatymų projektus iš karto. Prašom pasirošti ir balsuoti. Kas balsuoja už, spaudžia mygtuką „už“, prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas.

Už balsavo 84 Seimo nariai, prieš – 3, susilaikė 15. Po pateikimo minėtiems įstatymų projektams pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, papildomi – Ekonomikos komitetas, Kaimo reikalų komitetas ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti Seimo II (pavasario) sesijoje. Ačiū.

12.05 val.

Narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės įstatymo Nr. VIII-1207 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3942 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės įstatymo Nr. VIII-1207 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3942. Prašoma – laikinai einanti viceministrės pareigas J. Zinkevičiūtė. Prašom, kolege.

J. ZINKEVIČIŪTĖ. Laba diena, gerbiamoji vicepirmininke, gerbiamieji kolegos Seimo nariai, leiskite man pristatyti redakcinio pobūdžio projektą. Atkreipiu jūsų dėmesį į Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės įstatymo Nr. VIII-1207 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-3942. Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės įstatymo 3 straipsnio 3 punkte numatyta, kad nepriekaištingos reputacijos subjektu nelaikomas fizinis asmuo, kuris padarė administracinę teisės pažeidimą, numatytą Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 44, 44¹, 44², 44³, 107¹ ir 107² straipsniuose, – vienerius metus nuo administracinio nurodymo ar administracinės nuobaudos įvykdymo dienos.

Nuo 2017 m. sausio 1 d. įsigalioja Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas, o Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksas netenka galios. Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 44, 44¹, 44², 44³, 107¹ ir 107² straipsniuose nurodytus administracines teisės pažeidimus atitinka Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 62, 65, 66, 71, 339 ir 340 straipsniai.

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės įstatymo 3 straipsnio 3 punkte turi būti duota nuoroda į Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 62, 65, 66, 71, 339 ir 340 straipsnius, įstatymo projektu siūloma Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės įstatymo 3 straipsnio 3 punkte duoti nuorodą į Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 62, 65, 66, 71, 339 ir 340 straipsnius, kuriuose numatytus administracinius nusižengimus padaręs fizinis asmuo nebūtų vienerius metus laikomas nepriekaištingos reputacijos.

Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2017 m. sausio 1 d. įsigalioja Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas, o Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksas netenka galios, siūloma pakeisti įsigaliojimo datą į 2017 m. sausio 1 d. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji pranešėja. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamoji pranešėja, iš tikrųjų gerai, kad yra toks pasiūlymas, kas yra laikomas nepriekaištingos reputacijos. Mano klausimas – čia yra išvardinti konkretūs straipsniai, su tuo galima sutikti, tačiau tarp tų straipsnių yra kiti straipsniai. Pavyzdžiui, šiuo atveju, jeigu žmogus versis vaistiniais falsifikatais, jų gamyba, platinimu, tai yra kitas straipsnis, kuris čia nepažymėtas, jisai bus laikomas jau normalios reputacijos, o jeigu versis kokiais nors kitais dalykais, kurie nurodyti šiuose straipsniuose, tai jis jau nebus laikomas nepriekaištingos reputacijos. Gal reikėjo vis dėlto su tuo susijusius visus straipsnius arba išvardinti, arba nurodyti nuo vieno straipsnio iki kito, nes dabar atrodo taip išrankioti straipsniai iš kodekso.

J. ZINKEVIČIŪTĖ. Ačiū už klausimą. Yra padaryta tokia pataisa. Jūs turite ketverius metus, darbo daug, atsakomybės irgi. Siūlau teikti pasiūlymus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų atsakymą. Klausia P. Čimbaras.

P. ČIMBARAS (*LSDPF*). Ačiū posėdžio pirmininkei. Iš dalies mano klausimą uždavė A. Anušauskas, bet aš norėčiau jūsų paklausti. Čia mes griežtiname, ar tik nurodome nuorodas, kur tai bus sudėliota?

J. ZINKEVIČIŪTĖ. Ačiū. Aš manau, kad ne tik nurodo į įstatymo pakeitimą, bet tas įstatymas ir griežtina tvarką. Aš dar kartą sakau jums, mieli kolegos Seimo nariai, ketveri metai – atsakingas laikotarpis. Juo labiau kad premjeras yra tam tikros srities specialistas. Jūs turite visas galimybes peržiūrėti įstatymo pakeitimus, Farmacijos įstatymo pakeitimus. Jeigu kliūva medžiagos, (...) medžiagos, šalia pono V. Bako sėdi, nelabai žinau ponios pavardės, iš Žemės ūkio ministerijos, galiu jums tik priminti, kad yra abejotinas pakeitimas Žemės ūkio ministerijos, šios kolegės. Kanabinoidai. Kanabinoidų 0,2 gramo kanapėse tai yra Baudžiamojo kodekso 262 straipsnis – 15 metų, gerbiamieji kolegos. Siūlyčiau skubos tvarka pasižiūrėti, kas ten vyks, gerbiamajam žemės ūkio ministrui, kuris yra kandidatas, dar kartą susikviesti visus kolegas ir pažiūrėti, kodėl iš Žemės ūkio ministerijos čia sėdinti Seimo narė vis dėlto stumia kanabinoidus į apyvartą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji pranešėja. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – gerbiamasis A. Anušauskas. Ačiū, jūs jau galite atsisėsti, gerbiama Jadvyga. Galite atsisėsti. Jūs atsakėte į klausimus.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Pasisakydamas už, vis dėlto atkreipsiu dėmesį į labai keistą pranešėjos elgesį šioje tribūnoje. Aš suprantu, kad mes turime dar ketverius metus, bet jūs prieš tai turėjote ketverius metus ir turėjote teikti jau išdiskutuotus, parengtus pasiūlymus, išsamius. To nepadarėte. Taip, mes ištaisysime visą jūsų darbo broką, visa tai, ko nedarėte visus tuos ketverius metus, ir pasistengsime, kad šis įstatymas iš tikrųjų veiktų. Nes visi puikiai supranta, kad nepaisant to, kad bus paskelbti tie žmonės jau priekaištingos reputacijos, kažkokia veikla jie tariai negalės užsiimti, yra jų aplinkos žmonių, yra kitų žmonių, kurie nepadarė tokių administracinių nusižengimų. Žinome, kaip veikia organizuotos gaujos, kurios užsiima būtent šitų prekursorių naudojimu narkotikų gamybai. Jiems tokie pakeitimai, tiesą sakant, visiškai nerūpi. Tiesiog tai yra formalus dalykas, svarbus. Turime apibrėžti, kas yra nepriekaištingos reputacijos, labai gerai, bet realybės tai nekeis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės prieš nėra. Per šoninį mikrofoną – V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Labai dėkui už suteiktą žodį. Aš norėčiau replikuoti į ponios J. Zinkevičiūtės pasakymą dėl kanabinoidų maisto produktuose. Čia vis dėlto buvo pataisa ne kanabinoidų radimas maisto produktuose, o nustatytos ribos, kurių neturėtų viršyti. Kadangi Europos Sąjungos teisės aktai neleidžia nustatyti konkrečių ribų, tai vadovaujamasi kitų šalių praktika. Tuo, kad būtų tas... Jeigu pluoštinėje kanapėje THC yra ne daugiau kaip 0,2 %, tai nereiškia, kad maisto produktuose tas kiekis sieks būtent tiek. Čia buvo tokios ribos, kurios nustatytos ne tam, kad būtų leidžiami tie kanabinoidai, o tiesiog elementariausiai riba nustatyta. Be abejo, mes peržiūrėsime, ir, kaip suprantu, Žemės ūkio ministerija daro pataisą, kur tų ribų nebus. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolege. Kviečiu balsuoti. Kas už pateiktą įstatymo projektą, prašom balsuoti už, kas prieš, susilaiko, balsuoja atitinkamai.

Ačiū. 84 Seimo nariai balsavo už, prieš nėra, susilaikė 8. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Sveikatos reikalų komitetas. Siūloma svarstyti 2016 m. gruodžio 13 d.

12.16 val.

Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 10³ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3868 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 10³ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3868. Pranešėjas – V. Gavrilovas, laikinai einantis viceministro pareigas. Prašom. Pateikimas.

V. GAVRILOV. Laba diena. Tęsdami ką tik viceministrės J. Zinkevičiūtės pristatytą įstatymo projektą, pateikiame dar vieną įstatymo projektą, kurio tikslas – suderinti Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo nuostatas su įsigaliosiančio Administracinių nusižengimų kodekso nuostatomis. Esmė yra ta, kad nuoroda iš įstatymo pakeičiama, kur įstatymo nuoroda apibrėžia juridinį asmenį, kuris gali būti laikomas arba nelaikomas nepriekaištingos reputacijos. Ši galimybė ir šis įvertinimas yra susijęs su juridinio asmens organų, t. y. vadovų, baustumu ar nebaustumu administracinėmis nuobaudomis. Dabartiniame Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatyme yra nuoroda į dabartinio Administracinių teisės pažeidimų kodekso tam tikrus straipsnius. Siūloma pakeisti tą nuorodą į nuo 2017 metų sausio pradžios įsigaliosiančio Administracinių nusižengimų kodekso atitinkamus straipsnius. Tiesiog keičiami straipsnių numeriai.

Taip pat atkreipsiu dėmesį, kad įstatymo projektas buvo pateiktas dar 2015 metų pabaigoje, todėl jame dar išlikusi nuostata, kad jis įsigalioja nuo 2016 m. balandžio 1 d. Be abejo, ta nuostata turi būti pakeista į 2017 m. sausio 1 d. Taigi teikiamas įstatymo projektas yra techninis, siekiantis suderinti Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo nuostatas su įsigaliosiančiu Administracinių nusižengimų kodeksu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Iš esmės mano klausimas būtų panašus dėl turinio. Visi metai buvo. Ministerija pateikė prieš metus ir metus nieko nebuvo daroma. Tai yra registruotas prieš metus, jūs ateinate lygiai po metų pateikti šį įstatymą. Atrodo, kad ministerija tiesiog visus metus nedirbo savo darbo, atrodo labai keistai. Nes jeigu mums reikia taisyti turinį, jeigu reikia išigilinti į šio įstatymo projekto nuostatas, tai jūs mums paliekate tris savaites laiko. Sau turėjote visus metus, bet nieko nepadarėte nei su turiniu, nei su pateikimu. Pasakykite man kodėl?

V. GAVRILOV. Trumpai galiu pakomentuoti. Įstatymo projektas buvo pateiktas tada, kai buvo rengiamasi tada manomam įsigaliojimui naujo Administracinių nusižengimų kodekso. Kaip visi žinote, čia Lietuvos Respublikos Seimas, o ne ministerija nukelia kodekso įsigaliojimą. Kada esu pakviestas pristatyti klausimą, tai čia yra Lietuvos Respublikos Seimo prerogatyva, kai pakvietėte, tai ir esu čia.

O dar kartą atkreipiu dėmesį, kad siūlomo projekto turinys yra grynai techninis siekiant, kad nuo sausio 1 dienos nekiltų jokių neaiškumų, įvertinant ir taikant Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo nuostatas, kad visi aiškiai suprastume, kokie asmenys nelaikomi nepriekaištingos reputacijos asmenimis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte tiek, kiek užsirašė Seimo narių. Galite sėsti.

Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, mes, Seimo nariai, galbūt per daug esame priekabūs. Vyriausybė kalta, nes kai teikė Administracinių nusižengimų kodeksą, nepateikė kompleksškai visų lydimųjų įstatymų projektų. Jų turėjo būti pateikta daugybė. Jų ir buvo daug pateikta, bet, kaip matote, pražiopsojo. Sveikatos apsaugos ministerija pamatė šitą klaidą, iš esmės pateikė kur kas anksčiau, bet nebuvo įtraukta į posėdžių darbotvarkę, kad reikia pakeisti sąvokas. O tą, ką minėjo gerbiamoji J. Zinkevičiūtė, ji – šaunuolė, drąsi viceministrė, visada sako, ką galvoja, ji pasakė, kad įsigaliosiančiame Administracinių nusižengimų kodekse tam tikrų žmonių iniciatyva kai kurie dalykai yra šiek tiek liberalizuoti, tie, kurie gali pakenkti Lietuvai dėl karnapių vartojimo.

Šiuo atveju siūlau pagirti Sveikatos apsaugos ministeriją, kad jie ištaisė buvusios Vyriausybės klaidą ir teikia techninį įstatymo projektą. O pristatant tiems asmenims rekomenduoju dviem sakiniais pristatyti siūlomus įstatymų projektus, ir visiems mums bus aišku. Čia yra techninio pobūdžio abu įstatymų projektai, ir siūlau jiems pritarti vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės prieš nėra. Ar galime sutarti bendru sutarimu, ar norite balsuoti? (*Balsai salėje*) Norite balsuoti. Prašom. Kas už, spaudžia mygtuką vienokį, kas prieš ar susilaikė – kitus mygtukus. Ačiū.

Už balsavo 90 Seimo narių: prieš nėra, susilaikė 1 Seimo narys. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomu – Sveikatos reikalų komitetas. Siūloma svarstyti 2016 m. gruodžio 13 d.

Gerbiamieji kolegos Seimo nariai, mums iš rytinės darbotvarkės liko dar trys įstatymų projektai.

12.22 val.

Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-24 (pateikimas)

Leiskite pakviesti Susisiekimo ministerijos viceministrą A. Šliupą pagal eilę pateikti Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-24. Prašom.

A. ŠLIUPAS. Labai ačiū, Pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, Lietuvos Respublikos Vyriausybė teikia Lietuvos Respublikos Seimui ir prašo svarstyti Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Įstatymo pakeitimo projekto tikslas – reglamentuoti debesijos paslaugų teikimą ir debesijos paslaugų teikėjus, patikslinti institucijų valstybės informacinių išteklių infrastruktūros valdymo srities funkcijas, nustatyti valstybės debesijos paslaugų teikėjų teises, pareigas ir atsakomybę, reglamentuoti debesijos paslaugų teikėjų veiklą. Taip pat

yra siūloma įtvirtinti įstatymo lygmeniu ir vadinamojo *chief information officer* (CIO), arba pagrindinio už informacines technologijas valstybės lygmeniu atsakingo pareigūno, institutą kartu su jo atsakomybe ir tam tikromis funkcijomis.

Priėmus įstatymą bus sudarytos teisinės prielaidos valstybės mastu įgyvendinti esminę pertvarką, tai yra konsoliduoti valstybės informacinių išteklių infrastruktūrą ir institucijoms pereiti nuo nuosavos infrastruktūros naudojimo prie infrastruktūros, gaunamos kaip debesijos paslauga, naudojimo. Prašome pritarti projektui po pateikimo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, klausimas šalia jūsų dabar pateiktų įstatymų projektų, bet jis yra labai svarbus. Jūs dabar kuriate šiuolaikinę technologiją, norite į vieną sujungti visus duomenis, kas iš principo yra teisinga, bet realiai (pagal Valstybės tarnybos įstatymą čia administruos valstybės tarnautojai), vargu ar surinksite žmones, kurie tą gali padaryti. Tie žmonės, kurie dirba šioje srityje (tai yra visų ministerijų problemos, absoliučiai visų), yra 12, 13 kategorijų tarnautojai, o rinkoje tų specialistų vertė yra 5–6 kartus didesnė. Kaip jūs galvojate tą realizuoti, jeigu niekas nenorės čia dirbti už tokią algą?

A. ŠLIUPAS. Galiu atsakyti?

PIRMININKĖ. Prašom atsakyti.

A. ŠLIUPAS. Šiuo klausimu buvo diskutuojama visų diskusijų metu. Vienas dalykas yra, kaip mes į tai žiūrėjome. Mes šnekame apie konsolidaciją – keturi valstybės IT paslaugų teikėjai, tai automatiškai suponuoja, kad visas personalas tikrai nedirbs prie tokių gana paprastų užduočių ir kad užduotys bus kompleksinės ir reikalaujančios gana plačios ir gilios kompetencijos. Taip, mes suprantame, kad kartu turės būti sprendžiamas ir personalo apmokėjimo klausimas, bet, formuodami ir turėdami daug kompleksiškesnius uždavinius, mes suformuosime poreikį profesionalnesnio ir kvalifikuotesnio personalo, kuris atitinkamai turės būti ir atlyginamas. Nematau, kad čia yra tokia didelė arba neįveikiama problema.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų klausia S. Jovaiša. Prašom.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, norėčiau paklausti, kaip atrodo ta konsoliduota funkcinė institucija, prie ko ji bus priskirta, kokio dydžio, kokie ten finansai? Ar ji tikrai užtikrins elektroninės erdvės veikimą taip, kaip mes įsivaizduojame – šimtaprocentinį? Lėšos skiriamos didžiulės, o tokios paslaugos kaip e. sveikata iki dabar neveikia. Yra ir kitokių pavyzdžių.

A. ŠLIUPAS. Ačiū už klausimą. Labai teisingas ir toks platus klausimas. Pabandyčiau trumpai atsakyti. Pagrindinė IT paslaugų teikėjų struktūra yra tai, kad yra nuspręsta ir siūloma pritarti įstatymui, kad bus keturi IT paslaugų teikėjai, kurie yra priskiriami prie keturių ministerijų, t. y. prie Vidaus reikalų ministerijos, Finansų ministerijos, Teisingumo ministerijos ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Kodėl būtent šitos ministerijos? Todėl, kad istoriškai ten yra sukoncentruota ir sukaupta didžiausia kompetencija jau iki šios dienos.

Jeigu mes kalbame apie Teisingumo ministeriją, tai, žinoma, galvojame apie Registrų centro resursus, bet turbūt tik kita forma arba atskiriant šią veiklą bendrai nuo Registrų centro veiklos. Kompetencijos klausimu tai tikrai yra labai vertingi resursai, kurie galėtų būti dar efektyviau panaudojami valstybės labui.

Toliau mes kalbame apie Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją, t. y. „Sodrą“. Vėlgi tai yra kompetencijos, kurių ten irgi yra pakankamai sukaupta.

Toliau mes kalbame apie Finansų ministeriją, t. y. Muitinės departamento kompetenciją, Mokesčių inspekcijos kompetenciją.

Jeigu kalbame apie Vidaus reikalų ministeriją, tai vėlgi mes turime IRD'ą, Informacinių ryšių departamentą, kuris irgi turi sukaupęs to darbo didelę patirtį ir resursus.

Šitos ministerijos jau tai svarsto ir ruošiasi šitam žingsniui. Tai konsolidacijai bus galima panaudoti Europos Sąjungos lėšas iš antrojo prioriteto. Konsolidacijos finansai, kuriais mes galėsime disponuoti, yra šiek tiek daugiau negu 40 mln. eurų. Tą projektą mes turėsime įgyvendinti iki 2014–2020 metų periodo pabaigos. Čia labai svarbus koordinatoriaus vaidmuo. Mes, Susisiekimo ministerija, šito koordinatoriaus vaidmenį prisiimame sau. Suprantame ir tai iš tikrųjų bus ne

šiai ambicija, bet mes čia jau turime patirties. Mes turime Informacinės visuomenės plėtros komitetą, kuris turi jau sukaupęs didelę kompetenciją vystant IVP sektorių, jį prižiūrint. Taigi tikrai manau, kad sugebėsime ir galėsime koordinuotai įgyvendinti būtent šitą konsolidavimo projektą.

PIRMININKĖ. Ačiū už išsamų atsakymą. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas viceministre, jūsų projekte, aišku, yra iš naujo apibrėžtos sąvokos – debesijos paslaugos. Matau, kad ne visos sąvokos vis dėlto apibrėžtos, ten yra pastabų, kad kibernetinio saugumo sąvoka neapibrėžta, bet vis dėlto pateikdamas jūs nurodote naudą, kurią duoda šitas įstatymas. Bet norėčiau žinoti, kiek visa tai kainuoja?

A. ŠLIUPAS. Per metus?

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Sakysim, bent jau.

A. ŠLIUPAS. Bendrai valstybė... Turbūt pradėsime nuo to, kad realiai valstybėje dabartiniu metu yra virš 100 duomenų centrų ir virš 200 įvairių registrų, panašiai tiek. Vėlgį tai yra bendrinis skaičiavimas, nes kiekviena institucija turi savo asignavimus ir pagal tuos asignavimus planuoja savo išlaidas. Panašiai tai valstybei kainuoja, dar turbūt litais pasakysiu, pagal skaičiavimus buvo 200 mln. Lt. Mes tikrai manome, kad šitas skaičius gali būti labai ženkliai sumažintas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – T. Langaitis. Jūs galite atsisėsti.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Raginu po pateikimo balsuoti už, bet nepritarti, jeigu bus prašoma tvirtinti skubos tvarka. Klausimų ištis yra daug ir reikia susipažinti su pakankamai nemažai informacijos, pradedant nuo sprendimų priėmimo hierarchijos, kokia yra siūloma, kur yra būtent siūloma padėti pagrindinį sprendimų priėmėją, tai jau įvardintą CIO – *chief information officer*. Kodėl būtent keturi duomenų centrai ir kompetencijų centrai, IT paslaugų teikimo centrai ir ar pasiūlymas būtent prie šių ministerijų juos palikti yra ištis optimaliausias? Kurias funkcijas mes norėtume turėti prie Vyriausybės, kurias funkcijas turėtume išlaikyti prie ministerijų ir kokių procesų būtent turėtume konsoliduoti, ir taip pat biudžeto klausimai? Turime tikrai nemažai klausimų, kuriuos reikia naujai susirinkusiame komitete išanalizuoti, susipažinti, todėl prašyčiau skubos netvirtinti, jeigu bus toks pasiūlymas. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės prieš nėra. Noriu patikinti, kad skubos tvarkos tikrai neprašome.

Kviečiu balsuoti. Kas pritariate įstatymo projektui? Už balsavo 83 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta.

Pagrindinis – Ekonomikos komitetas, papildomi – Audito, Teisės ir teisėtvarkos komitetai. Siūloma svarstyti Seimo II (pavasario) sesijoje.

12.35 val.

Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 2, 5, 6, 10, 11, 18, 19, 24, 27, 29, 30, 31, 34, 35, 36, 39, 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4852, Administracinių nusižengimų kodekso 552 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4853 (pateikimas)

Kiti įstatymų projektai – Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 2, 5, 6, 10, 11, 18, 19, 24, 27, 29, 30, 31, 34, 35, 36, 39, 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4852 ir lydimasis – Administracinių nusižengimų kodekso 552 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4853. Pranešėjas – viceministras A. Šliupas. Prašau. Pateikimas.

A. ŠLIUPAS. Labai ačiū, gerbiama pirmininke. Vėl ta pačia tema tęsiant, išvardyti straipsniai yra reikalingi tam, kad būtų nustatyti šie atlyginimai už registro duomenų teikimą. O pagrindiniai principai yra šie, kad jei registrų tvarkytojas, kurio teisinė forma yra biudžetinė įstaiga, registro duomenis ir registro informacijos pagrindu parengtus įrašus, pažymą ir kitus dokumentus, dokumentų kopijas ir informaciją, kurių reikia ir elektroninėms paslaugoms teikti, rengia, teikia ir automatiniu būdu perduoda biudžetinių įstaigų susijusiems registrams, valstybės informacinėms sistemoms, mokesčių administravimo ir teisėsaugos institucijoms, pateikimas vykdomas neatlygintinai.

Atitinkamai atlyginimas registro tvarkytojui, kurio teisinė forma yra valstybės įmonė, už atlygintą registro duomenų ir registro informacijos pagrindu parengtų įrašų, pažymų ir kitų dokumentų, dokumentų kopijų ir informacijos, kurių reikia ir elektroninėms paslaugoms teikti, rengimą, teikimą institucijoms ir automatinį perdavimą susijusiems registrams, valstybės informacinėms sistemoms, mokesčių administravimo, teisėtvarkos institucijoms ir teismams mokama centralizuotai valstybės nustatyta tvarka, skiriant valstybės biudžeto lėšas registro valdytojui, o kitais atvejais atlyginimą registro tvarkytojui moka duomenų gavėjai.

Trumpai pasakius, yra siūlomos tvirtinti tokios nuostatos, jog automatinio būdu teikiami duomenys tam, kad būtų formuluojamos elektroninės paslaugos, visuomenei elektroninės paslaugos būtų teikiamos neatlygintinai prisiimant duomenų teikimo kaštus kiekvienai institucijai. Bet jeigu yra užklauskos rankiniu būdu, automatiškai kiekvienas užklauskėjas, kiekviena institucija turėtų apmokėti už šitas užklauskas iš savo asignavimų.

Papildomai, kas buvo paminėta dėl Administracinių teisės pažeidimų kodekso. Projekto tikslas – įgyvendinti Valstybės kontrolės 2014 m. lapkričio 21 d. valstybinio audito ataskaitoje „Vieno langelio principo įgyvendinimas teikiant elektronines paslaugas“ pateiktas rekomendacijas ir užtikrinti valstybės informacinių išteklių sąveikos veiksmingumą, taip pat patikslinti atlyginimo už registro duomenų ir registro informacijos pagrindu parengtų įrašų, pažymų ir kitų dokumentų, dokumentų kopijų ir informacijos rengimą, teikimą ir perdavimą susijusiems registrams valstybės informacinėms sistemoms mokėjimo teisinį reglamentavimą.

Prašome abiem projektams pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia T. Langaitis. Prašau.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Sakykite, Ekonomikos komitete Viešųjų pirkimų tarnyba pristatė, kad viena iš kliūčių, kurią turi analizuodama galimas viešųjų pirkimų konkursų dalyvių tarpusavio sąsajas su institucija, kuri skelbia viešuosius pirkimus, ir tarp konkurso dalyvių, yra ta, kad negali gauti visų įmonių savininkų duomenų iš Registro centro, kad turėtų automatinę prieigą. Ar šie pakeitimai išsprendžia šią problemą?

A. ŠLIUPAS. Šie pakeitimai iš tikrųjų sprendžia dėl atlyginimo už duomenų teikimą. Bet aš suprantu, ką jūs turite omeny, kad tai yra susiję su sąsajų nustatymu. Čia bendrai reikėtų labiau pasigilinti į principus, kuriais atskiros institucijos teikia arba gali teikti, arba nenori teikti tam tikrų duomenų. Trumpai atsakant į jūsų klausimą – ne, šis klausimas šito nesprendžia.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėju, yra sena problema, kad vienintelė privilegijuota įstaiga Lietuvoje yra Registrų centras, kurio visos paslaugos yra mokamos. Tai yra valstybinė įstaiga ir plius dar visos įstaigos jai sumoka. Visos kitos įstaigos teikia paslaugas nemokamai. Socialinio draudimo sistema „Sodra“, kur apyvarta yra daug didesnė iš principo, administruoja pati, ir jeigu taip pasižiūrėtume, kadangi biudžetas nekompensuoja tų išlaidų, apmoka pensininkai. Ta problema yra daug metų. Tai kiek laiko jūs žadate laikyti tą privilegijuotą įstaigą Registrų centru? Ar šis įstatymas kiek nors jo interesus paliečia? Nes, mano galva, tai yra parazituojanči įstaiga.

A. ŠLIUPAS. Labai ačiū už jūsų nuomonę. Aš manau, kas susiję su Registrų centru, tai turbūt Teisingumo ministerija galėtų atsakyti tiksliau apie tai, kokia jų vizija ir kokios galimos pertvarkos šioje srityje. Bet bendrai kas susiję su atlyginimu už duomenų teikimą ir tie duomenų teikimo sutrikimai buvo susiję su tuo, kad tikrai Registrų centras negaudavo, na, netgi ir 2012 metais nustatyto įstatymo ribose kompensavimo už patirtas išlaidas centralizuotai iš valstybės biudžeto.

Dėl to šis įstatymo pakeitimo projektas ir sprendžia šią klausimą, kad kartu įpareigoja valstybę, Vyriausybę savo biudžete numatyti atskirą eilutę, būtent su duomenų teikimo išlaidomis susijusias veiklas... kompensuojant su tuo susijusias išlaidas. Jeigu labiau pasigilintume į tą klausimą, tai, žinoma, čia yra klausimas dėl veiklų ir kaštų atskyrimo, kad būtų aiškiai identifikuota, kokios konkrečiai išlaidos ir kiek jų yra šioje įmonėje, susijusių su duomenų teikimu institucijoms.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonės – už, nuomonės – prieš. Dar galite atsisėsti. Nuomonės už nematau. Nuomonė prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiama kolegos, iš paskutinio atsakymo tapo aišku, kad mes, užuot sprendę problemas kitų įstaigų, kurios teikia paslaugas nemokamai, dar labiau sprendžiame Re-

gistrų centro klausimus. Ir taip jau yra pakankamai etatų, jeigu pasižiūrėsite mokamas algas su priedais, su viskuo, pamatysite, kad tai yra viena iš geriausiai gyvenančių įstaigų. Ir toliau mes sprendžiame jų problemas, o kitos įstaigos paslaugas teikia nemokamai, kaip „Sodra“, iš principo finansuodama iš savo pensijų administravimo sistemos.

Aš nesuprantu šito projekto paskirties ir tikslo, nes ir Antikorupcijos komisijoje visą laiką buvo svarstoma ir siūloma išspręsti Registrų centro problemą, ir ji niekaip jau kiek metų nespren-džiama, ir vėl sprendžiamos ne tos problemos ir ne ta linkme, kiek aš supratau. Todėl aš negalė-čiau pritarti šitam įstatymo projektui, nes jis nespren-džia esmės ir kaip tik kita linkme juda.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu balsuoti.

Už balsavo 68 Seimo nariai, prieš – 1, susilaikė 12. Po pateikimo pritarta abiem įstatymų pro-jektams. Siūlomas pagrindinis komitetas – Ekonomikos komitetas, papildomi – Audito ir Teisės ir teisėtvarkos komitetai. Siūloma svarstyti Seimo II (pavasario) sesijoje.

Gerbiami kolegos, mes apsvaistėme visus rytinio posėdžio darbotvarkėje įrašytus įstatymų projektus.

12.45 val.

Informaciniai pranešimai

Leiskite jums dar pranešti, kad Tarpparlamentinė ryšių su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis grupė 2016 m. lapkričio 22 d. savo posėdyje išsirinko pirmininką E. Zingerį, jo pavaduotojais iš-rinkti J. Olekas ir M. Puidokas.

Taip pat turiu pranešimą, kad gerbiamas E. Zingeris kviečia Izraelio ir Japonijos tarpparla-mentinių grupių susirinkimą prie Seimo tribūnos iš karto po šio posėdžio pabaigos. (*Balsai salėje*)

Atsiprašau, čia mane patikino, kad dėl ką tik balsuoto mūsų įstatymo projekto Nr. XIIP-4853 po pateikimo pagrindinis komitetas yra ne Ekonomikos, o Teisės ir teisėtvarkos komitetas, o pa-pildomi yra Ekonomikos ir Audito komitetai. Ačiū už patikslinimą. (*Balsai salėje*)

Rytinis posėdis... Dar jūs turite pastabą, prašau. (*Balsai salėje*)

A. GELŪNAS (*LSF*). Atsiprašau, aš irgi norėjau pakviesti užsirašiusius į draugystės su Pran-cūzijos Respublika grupę susirinkti prie tribūnos labai labai trumpam pasitarimui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Susirinks minėtos grupės.

Tada rytinį posėdį baigiame ir rinksimės į vakarinį posėdį. (*Triukšmas salėje*) Prašau, tuoj įjun-gsime mikrofonus.

P. ČIMBARAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke.

PIRMININKĖ. Ponas P. Čimbaras. Prašau.

P. ČIMBARAS (*LSDPF*). Juk mūsų čia faktiškai visi klausimai apsvaistyti, ar nebūtų galima pratęsti ir baigti posėdį?

PIRMININKĖ. Viskas jūsų valioje, mieli kolegos. (*Balsai salėje*) Aš kviečiu balsuoti. Kas už tai, kad posėdį pratęstume ir svarsty-tume įstatymų projektus, kurie yra įrašyti į vakarinę darbo-tvarkę? Jų, beje, dar ne tiek jau ir mažai, penketas. (*Balsai salėje*)

Aš nuoširdžiai džiaugiuosi, kad net 76 Seimo nariai nori tęsti mūsų posėdį, balsavo už, prieš – 3, susilaikė 5.

12.48 val.

Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4854 (pateikimas)

Iš vakarinės mūsų posėdžio darbotvarkės skelbiu 2-1 klausimą – Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4854. Prane-šėjas – V. Juozapaitis. Pateikimas. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Gerbiama pirmininke, garbūs kolegos, praeitoje kadencijoje pri-imant naują Mokslo ir studijų įstatymo versiją įvyko šio toks teisinis nesusikalbėjimas arba nesusipratimas, turint omenyje, kad gruodžio 31 dieną baigs galioti dabar galiojantis įstatymas, o mano paminėtas pradės galioti nuo sausio 1 dienos.

Kadangi dabar galiojančiame įstatyme yra nuostata, kad mūsų moksleiviai turi teisę mažiau siai prieš dvejus metus žinoti, kokius egzaminus jie turi laikyti, todėl reikėtų pakoreguoti vieną įstatymo straipsnį, kuris numato, kad norint stoti į aukštąsias mokyklas turi būti išlaikytas bent vienas valstybinis egzaminas, kad jis įsigaliotų nuo 2018 metų, ir tuomet tie, kurie baigia mokyklą 2017 metais, jau 2019 metais žinotų, kad jie turi tokią pareigą atlikti. Jeigu aiškiai paaiškinau, tai prašau balsuoti už šitą pateikimą. (*Balsai salėje*) Taip, termino pakeitimas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausias E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjas, norėčiau pasiteirauti, ar buvo atlikta kokia nors analizė, kaip apskritai paveiks auštąsias mokyklas įtrauktas toks kriterijus kaip vienas valstybinis egzaminas ir ar yra ruošiamasi, na, galbūt kokiam nors gelbėjimo ratui toms mokykloms, ypatingai kolegijoms, kurios galbūt nesurinks norinčių studijuoti vienos ar kitose programose? Iš tikrųjų tai paveiks nemažai kolektyvų. Ar nemanote, kad jeigu nėra tokios statistikos, kad ją reikėtų surinkti ir pasižiūrėti apskritai, galbūt iš anksto pasiūlyti, kaip reformuoti visą šitą sistemą. Ačiū.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamasis kolega. Aš priminsiu, kad jūs esate Švietimo ir mokslo komiteto narys ir jūsų tiesioginė pareiga atlikti tokią analizę. Praėjusią kadenciją aš dirbau tame komitete, kuris buvo bendras, ir iš tikrųjų Mokslo ir studijų įstatymo priėmimo procesas ėjo labai sunkiai, ir mes tikrai ieškojome įvairiausių kompromisų. Buvo priimtas toks, koks jis yra priimtas, ir kiekvieno Seimo valia galima tą įstatymą keisti, taigi jūs galite komitete diskutuoti ir padaryti visas išvadas. Šiandien mes kalbame apie vieno labai konkretaus straipsnio įsigaliojimo datos pakeitimą. Taigi aš nenorėčiau dabar plėstis ir kalbėti plačiąja prasme, žinoma, kad mes visada galime diskutuoti, bet šiuo konkrečiu atveju tai yra šiek tiek paprastesnė užduotis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Iš tikrųjų aš ne tiek klausti norėjau, aš ne į tą vietą iš nepatyrimo patekau, bet aš pasakysiu, kad mūsų Švietimo ir mokslo komitete šita problema buvo svarstyta, mes apkalbėjome, kad šitą įstatymo projektą reikia teikti. Motyvai yra visiškai tokie patys, kaip V. Juozapaitis išsakė. Mūsų frakcija yra surinkusi reikalingus 29 parašus, kad būtų pateikiama. Kadangi nuo įstatymo projekto... Nuo priėmimo nepraėjo daugiau nei pusė metų, prašyčiau visų Seimo narių palaikyti šitą projektą. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau norinčių klausti... Išsibraukė kolegos? Teisingai rodo. Ačiū, gerbiamasis pranešėjas. Balsavimas. Nuomonė – už, nuomonė – prieš. Nuomonė už – V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Iš tiesų, siekiant asmenų teisėtų lūkesčių principo įgyvendinimo, reikėtų pritarti šiam pasiūlymui. Neatsižvelgus į jį, tikėtina, kad jau šį pavasarį, pavyzdžiui, kolegijose besimokančių moksleivių skaičius ženkliai kris, įvairiais vertinimais galėtų būtų 20 % ar net 30 %. Taigi, kviečiu pritarti įsigaliojimo datos perkėlimui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės prieš nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuokime. Balsuokime. Prašau balsuoti.

Už balsavo 81 Seimo narys, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymui po pateikimo pritarta.

Pagrindinis Švietimo ir mokslo komitetas. Svarstymas siūlomas gruodžio 13 dieną. Ačiū.

12.55 val.

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 8, 9, 11, 16, 18, 19, 20, 22 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-50, Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-51 (pateikimas)

2-5a ir 2-5b klausimai – Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 8, 9, 11, 16, 18, 19, 20, 22 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-50 ir lydimasis Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-51. Pranešėjas A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, šio įstatymo, tiksliau, dviejų įstatymų, nes jie susieti, tikslas – tobulinti esamą paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teisinį reguliavimą ir užtikrinti galimybę labiausiai pažeidžiamoms socialinėms asmenų grupėms pretenduoti ir pasinaudoti parama būstui išsinuomoti ir įsigyti.

Pristatydamas rytiniame posėdyje kai kuriuos įstatymus, aš minėjau, kad mūsų sistema yra sutvarkyta taip, kad yra daug ribinių dydžių. Jeigu tas ribinis dydis viršijamas, žmogus praranda teisę gauti tą paramą. Todėl dabartinė teisinė reguliavimo būklė yra tai, kad visos pajamos įskaitomos į gaunamas pajamas nedarant jokių išlygų. Šito įstatymo esmė – būtent pakeisti Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsnį, kuriame nustatytos tos pajamų rūšys, kurias žmogus gauna, kaip ne kartą minėjau, iš valstybės, tai yra slaugos priežiūros tikslinės išlaidos, valstybinės šalpos išmokos, senatvės ir netekto darbingumo, pensijų kompensuojamos sumos, senatvės valstybinių pensijų kompensuojamos sumos, vienkartinės išmokos, mokamos iš valstybės biudžeto, subsidijos užimtumui remti, vienkartinės darbdavio mokamos išmokos ir pašalpos, socialinio pobūdžio pajamos, transporto išlaidų kompensacija, I, II pakopų vientisų, laipsnio nesuteikiančių studijų išmokos studentams ir daugelis kitų, kurios įskaitomos į pajamas, ir paprasčiausiai žmonės praranda teisę įgyti ar išsinuomoti būstą.

Esminė šio įstatymo pataisa ir yra neskaiciuoti tų pinigų, kaip ir anksčiau, pretenduojantys žmonės turės deklaruoti, aišku, iškils klausimas, nes deklaracijoje nenurodoma, kokios pajamos, tai tie piliečiai, pildydami kitus Socialinės rūpybos skyriuje dokumentus, paprasčiausiai turės užpildyti, kokias būtent tikslines kompensacijas gauna, kad jos būtų minusuotos iš gaunamų pajamų. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui. Jūsų paklausti užsirašė septyni Seimo nariai. Klausia A. Anušauskas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Nėra.

PIRMININKĖ. Nėra. E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, galbūt ir reikia sutvarkyti tas vietas, kurios nebuvo gana aiškios, bet aš norėčiau paklausti kito dalyko: ar apskritai nereikėtų kokios atskiros programos, kad vis dėlto būstai būtų labiau prieinami, nes iš esmės sprendimas gal yra ir geras, bet kai, kaip sakant, negali juo pasinaudoti, tai iš tiesų nieko gero. Manychiau, kad situacija gana skirtinga atskirose savivaldybėse. Ar nemanote, kad galėtų būti kokia nors programa? Ačiū.

A. SYSAS (*LSDPF*). Iš principo būstas visiems prieinamas, tik ne visi gali į jį patekti. Jeigu taip. Tai yra lėšų klausimas, tai yra mūsų biudžeto viena iš eilučių, kai mes svarstome socialinę apsaugą, kiek valstybė gali sau leisti per specialią programą, kurią teikiame savivaldybėms statyti socialinį būstą. Noriu priminti, kad padarytas didelis žingsnis į priekį, kai mes pakeitėme įstatymą, šiandien savivaldybėse jau gali būti savivaldybinis būstas, valstybinis būstas, socialinis būstas, nuosavas būstas. To, kas buvo anksčiau, kad arba – arba, dabar to nėra, ir savivaldybės savo sprendimais gali tuos dalykus daryti. Taip pat noriu priminti, kad savivaldybių lėšų, kurios skiriamos socialinei paramai, vien 2015 metais sutaupyta 126 mln. Aišku, savivaldybės savo tvarka gali tas lėšas panaudoti ir būsto statybai. Gaila, kad labai nedaug savivaldybių skyrė labai mažą dalį būstui statyti arba įrengti, arba modernizuoti keičiant būsto paskirtį. Tai yra mūsų visų kartu su savivaldybe reikalas, ar mes spręsimė. Šiuo atveju šis įstatymas sprendžia neturtingiausių, labiausiai paramos reikalaujančių žmonių problemas, nes bet kokia išmoka juos išbraukia iš galimybės pasinaudoti tokiu. Maža to, jeigu jų pajamos išauga, juos braukia arba bando iškelti iš socialinių ar kitokių būstų. Čia yra problema, apie ką mes kalbėjome svarstydami rytinį klausimą, tai yra valstybės remiamų pajamų dydį reikia kelti, ir tada tas būtų normalizuota.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nori paklausti A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (*TTF*). Labai ačiū. Pranešėjau, tikrai pritariu, norėčiau irgi klausti dėl valstybės remiamų pajamų, nes dabar keturių asmenų šeimos, tarkime, viršija 200 eurų kiekvienam asmeniui grynųjų pajamų, ir viskas, jau turėtų išsikelti iš to buto. Tai yra didžiulė problema ir tikrai mums reikia galvoti apie to dydžio kėlimą. Įstatyme dėl būsto nuomos ar išperkamosios būsto

nuomos mokesčio dalies kompensacija buvo numatyta minimumas, ne mažesnė kaip 50 % vidutinio rinkos mokesčio dalis turi būti kompensuojama. Jūs čia siūlote net ir lubas, kad būsto nuomos ir išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydis negali viršyti būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dydžio. Bet tai gal praktiškai ir neįmanoma, ar čia neperteklinis 5 straipsniu 18 straipsnio pakeitimas, aš jį komentuojau?

A. SYSAS (LSDPF). Aš manau, kad tai logiškas įrašas, nes tai yra mokesčių mokėtojų pinigai. Ir jeigu mes, mokesčių mokėtojai, kažkam kažką kompensuojame, tai ta suma tikrai negali viršyti tos sumos poreikio, kuri reikalinga. Pavyzdžiui, jeigu mes nuomojame iš ko nors, mes mokame 200 eurų, tai mes negalime skirti 400. Čia įrašytas būtent šitas dydis, kad kompensacijos dydis negali viršyti poreikio reikalaujamo dydžio.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia I. Rozova.

I. ROZOVA (LLRA-KŠSF). Ačiū. Aš gal šiek tiek parkartosiu klausimą, bet norėčiau konkretaus atsakymo. Man iš tikrųjų tas projektas patinka ir aš manau, kad jis yra reikalingas, kadangi užduotis yra užtikrinti, kad žmonės neprarastų galimybės išsinuomoti būstą. Bet iš tikrųjų yra ir kitokia situacija, jūs minėjote, žmogus stovi eilėje savivaldybėje ir jo pajamos atitinka įstatymo nuostatas, kad jis galėtų išsinuomoti būstą. Bet atsitiko tokia situacija – žmogus gavo laikiną darbą ir vienkartinį uždarbį. Klausimas būtų: ką daryti tiems žmonėms, kada jų gaunamos pajamos vos keliais eurai viršijo nustatytą normą? Mes puikiai suprantame, kad iš tikrųjų jo socialinė padėtis praktiškai nepagerėjo, o teisę nuomotis būstą jis prarado. Jūs apie tai kalbėjote, bet aš norėčiau suprasti, kokių konkrečių veiksmų mes turime imtis? Gal iš tikrųjų, kaip kalbėjo kolega, reikia kažkokios atskiros programos, kad tas klausimas būtų sprendžiamas?

A. SYSAS (LSDPF). Kaip jau minėjau, tą problemą galima spręsti keliais būdais: vienas – nenustatyti lubų ir leisti, bet valstybė nepajėgi, tada norinčių gauti tokį būstą bus labai daug, ne iš turtingumo mes čia įvedame ribojimus. Antras – panaikinti vienkartinės įvairias išmokas, kurios būna įvairių kompensacijų pavidalu, vienkartinė išmokom, kompensacijomis už transportą, kaip aš minėjau, ten yra didelis sąrašas. Trečias dalykas – pakelti valstybės remiamų pajamų dydį. Visi šitie būdai yra įmanomi. Aišku, galima, ko gero, nustatyti tam tikrą *liuftą*, kad nebūtų 1 tūkst. 100, o jeigu 1 tūkst. 101, tai jau blogai. Nors jeigu mes gerai išsiskaitome į tą įstatymą, tai jame nėra griežtos nuostatos, kad jau reikia juos mesti. Tai yra vėlgi žmogiški santykiai ir daug kas palikta savivaldai, savivaldos tarnyboms, savivaldos žmonėms spręsti tuos dalykus. Aš manau, kad jie turi prieiti per žmogišką prizmę, matydami, kad tikrai žmonėms pasisėkė, pradėjo gauti didesnę atlyginimą, bet tai nereiškia... Įvesdami įvairias lubas, mes skatiname žmones slėpti pajamas arba apgaudinėti valstybę – neimti, per tarpininkus imti ir visus kitus dalykus. Šitą dalyką būtina tvarkyti. Ir čia vėl įstatymų leidėjų klausimas, kaip mes šitą problemą tvarkome.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjas, jūs paminėjote, kad pinigai – vienas iš svarbiausių dalykų. Gal vis dėlto reiktų ryžtis, kad tos sutaupytos lėšos, kurios tenka savivaldybėms, būtų griežčiau reglamentuotos, kam jos gali būti panaudotos, būtent tiems dalykams. Čia klausimo pradžia. Bet klausimas būtų susijęs, ar nereiktų daryti kažkokios laiptuotos sistemos, nes dabar faktiškai atsitiktinės pajamos, kokios nors trumpalaikės pajamos, tiems žmonėms, kurie du, tris mėnesius ar kiek iššoko, gali prarasti savo galimybę realizuoti šitą įstatymą, po to vėl tos pajamos nukrenta, ypač neišgaliesiems ir panašiai?.. Tas vieno lito barjeras, ką jūs kalbėjote, ar vieno euro, ar nereiktų žiūrėti diferencijuotai, kaip kitais neišgalumo klausimais, galbūt paramos dydžio klausimai būtų, bet tai neverstų žmonių slėpti savo pajamų, ką jūs pastebėjote?

A. SYSAS (LSDPF). Aš manau, kad šito įstatymo viena iš teigiamų savybių būtent ir yra tai, kad vienkartinės, trumpalaikės išmokos nebūtų skaičiuojamos. Aš manau, ko gero, nebebus labai daug nereikalingų ginčų dėl to, kad vienkartinė išmoka ar kas. Jeigu mes kalbame apie ilgesnį... kažkokias darbo pajamas, tai turime neblogą pavyzdį, mes sureguliuojame bedarbių įstatymą, pagal kurį mes mokame įvairias kompensacijas. Ir jeigu jie gauna trumpą laiką, man atrodo, iki šešių mėnesių, mes taip sureguliuojame įstatymą, ir užmokestį, mes neatimame kompensacijų, kad būtų stimulus žmonėms ne slėpti, ne tinginiauti, o eiti dirbti ir kartu gauti kažkokį nedidelį darbo

užmokestį, minimalų ar dar mažesnį, kaip būna dažniausiai, bet ir tas kompensacijas, kad žmogus, būdamas ilgą laiką bedarbis, pajustų darbo malonumą ir toliau tęstų tą darbą, ir tada jau savivaldybė įsijungia su savo mechanizmu – skirti toliau išmoką ar neskirti. Čia labai daug kur veikia žmogiškumo faktorius – ar mes jį visapusiškai išnaudojame Lietuvoje, ar neišnaudojame. Čia manau, kad visapusiškai neišnaudojame, nes tikrai šiandien savivalda šiuos klausimus galėtų spręsti.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Paramą būstui įsigyti taip pat turi ir našlaičiai, išėję iš vaikų globos namų. Kai jie išeina į gyvenimą, jiems yra skiriama 2 tūkst. eurų suma, šiuo metu yra tikrai mažoka. Dalis našlaičių, kadangi per tuos dvejus metus turi išleisti tą sumą, o tą sumą kontroliuoja vaikų globos namai, jie negali savarankiškai ją judinti, tokiu atveju pasirenka emigraciją. Aišku, susiranda darbus, bet pati suma neleidžia jiems likti Lietuvoje, nes 2 tūkst. eurų yra tikrai per mažai butui įsigyti. Ar yra vizija didinti šią sumą?

A. SYSAS (LSDPF). Čia, aišku, reikėtų klausti mūsų Vyriausybės... Mano asmenine nuomone, visi socialinių išmokų dydžiai išaldyti aštuonerius metus ir mes juos turime peržiūrėti, po to susitarti, ar mes juos politiškai didinsime, ar vis dėlto naudosime kažkokią universalią taisyklę, tai yra indeksuosime nuo kainų indekso augimo, nuo kitų ekonominių rodiklių. Aš manau, padarytas pirmas žingsnis su pensijų indeksavimu. Jeigu mes neįsibrausime į šitą sistemą, priimdami vienokius ar kitokius politinius sprendimus, ji gerai funkcionuos, mano galva. Nereikia tokios sudėtingos, pensijos yra šiek tiek ilgesnio periodo išmokos, ten reikia griežtesnės kontrolės, bet tokiom išmokom, panašiom, paprasčiausiai galima surasti universalią ir paprastesnę formulę. O dėl to, kad našlaičiams neišmokama visa suma, tai buvo padaryta sąmoningai. Patikėkite, kai mes išmokėdavome 6 tūkst. 500 Lt išmoką, tai būdavo geras balius, du *nigerboksai* ir pinigai baigdavosi.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Ačiū, gerbiamas pranešėjas. Nuomonė už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Ilgai netrukdysiu. Iš tiesų gerai, kad pateiktas įstatymo projektas, tačiau manau, vėlgi reiktų atsižvelgti į visus tuos pasiūlymus, kurie buvo išsakyti pateikimo metu. Ypač dėl valstybės remiamų pajamų, nes žmonės galbūt nevienodai supranta įstatymą ir nevienodai savivaldybėse yra žmoniškumo. Kai kurie žiūri bijodami tam tikrų nesusipratimų iš savo artimiausios valdžios, vengia daryti tam tikras išimtis ir taiko įstatymą paraidžiui, kaip yra parašyta.

Manychiau, atsižvelgiant į tai, galbūt reikėtų daugiau dirbti su tam tikromis savivaldybių tarnybomis, kad tas žmoniškumas būtų, nes ateina daug žmonių ir skundžiasi, kad gauna šiek tiek didesnes pajamas ir netenka galimybės pasinaudoti būstu. O būstas, kaip žinome, svarbiausias dalykas, ypač jaunos nepasiturinčioms šeimoms, ir tai susiję su vaikų mokymusi ir t. t. Siūlau nesustoti ties tuo ir tobulinti toliau. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės prieš nėra. Gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Norite balsuoti? Balsuojame.

Ačiū. Už balsavo 85, prieš nėra, susilaikė 1 Seimo narys. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomų komitetų niekas nepageidautų. Siūloma svarstyti 2016 m. gruodžio 13 d. Čia kalbame apie abu įstatymų projektus: Nr. XIII-50 ir Nr. XIII-51.

13.12 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2007 m. balandžio 19 d. nutarimo Nr. X-1103 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-44 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis šios dienos klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2007 m. balandžio 19 d. nutarimo Nr. X-1103 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-44. Pranešėjas –

Seimo narys Ž. Pavilionis. Pateikimas. Ž. Pavilionis kviečiamas pateikti įstatymo projektą. Viskas puiku, jis pasiims dokumentus ir ateis į tribūną pateikti Seimo nutarimo projektą Nr. XIII-44.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai atsiprašau. Labai ačiū. Šiuo nutarimu mes bandome kartu su įvairiomis frakcijomis, ir Socialdemokratų, ir Valstiečių ir žaliųjų, ir mūsų, ir, žinau, yra ir liberalų toks neformalus pritarimas padaryti tai, ko mūsų seniai prašo įvairios bendruomenės užsienyje. Kaip jūs žinote, sugrižtančių lietuvių skaičius nuolat didėja, ir mes bandome tą sugrižtančių lietuvių problematiką įdėti į Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenių komisiją kaip kompetenciją, kad tai būtų nuolat svarstomas klausimas. Pavyzdžiui, 2015 metais 22 tūkst. grįžo, iš jų apie 80 % yra Lietuvos piliečiai, jie mūsų prašo, kad būtų bent viena vieta Seime, kur mes kartu svarstyume tą problematiką, nes yra įvairių dalykų, nuo dokumentų iki švietimo, ir jie nori, kad jų nuomonė būtų išgirsta. Aišku, tai svarstysime ir kituose komitetuose, bet bent vienoje vietoje, kad tai būtų koordinuotai Seime svarstoma.

Aš žinau, yra ir Teisės departamento išvada, kad komisija nelabai atitinka mūsų įprastinius komisijos sudėties formavimo principus. Aš suprantu, kad kitos komisijos yra sudarytos tik iš Seimo narių, bet ką jau padarysi, čia buvo toks politinis kompromisas, kad tai yra vienintelis būdas mums bendrauti su pasaulio lietuviais, juos kartkartėmis pasikviesti. Tiesiog patvirtinkime tą politinį sutarimą ir gal jūs pritartumėte skubos tvarka svarstyti tą sugrižtančių lietuvių klausimą, nes tai yra bėda. Daugybė Lietuvos piliečių dabar Britanijoje prašosi britų pilietybės bijodami to breksito, tai mes geriau pabandykime tą procesą atversti į mūsų pusę ir sudaryti kuo geresnes sąlygas tiems lietuviams grįžti, svarstydami tą klausimą Seime ir, aišku, kalbėdamiesi su naująja Vyriausybe, kuri tai įvardijo taip pat kaip prioritetą. Aš manau, bendru sutarimu galėtume tokį gražų signalą pasiųsti pasaulio bendruomenei, kad mes įsiklausome į jų nuogastavimus.

PIRMINKĖ. Ačiū, gerbiamasis pranešėjas. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. V. Kravčionok, žodis jums.

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjas, emigracijos problema Lietuvoje yra ištis labai didelė ir darbo užtektų visoms komisijoms. Jūs iš dalies atsakėte į mano klausimą. Norėjau paklausti, gal jūsų siūlomą nuostatą būtų galima įtraukti į Migracijos komisijos veiklos nuostatas, nes ta komisija užsiiminės emigracijos ir imigracijos problemomis. O gal išvis Vyriausybė turėtų parengti tokį planą, o Pasaulio lietuvių bendruomenė dirbtų ir neštų tą idėją toliau?

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Aš jums pritariu. Manau, kad ta problematika tikrai bus svarstoma ir Migracijos, ir Švietimo, ir kituose komitetuose, tačiau ši komisija yra vienintelė vieta, kur mes tai galėtume aptarti kartu su oficialiais toms bendruomenėms atstovaujančiais, deleguotais atstovais. Todėl jie prašė tą kompetenciją atspindėti. Bet tai jokia būdu nereiškia kažkokios išskirtinės kompetencijos. Dirbsime visi kartu ir, kaip jūs teisingai pasakėte, visų pirma su Vyriausybe, kuri ir savo prisistatymuose šią temą ne viena kartą minėjo, ir kandidatas į premjerus ir įvairiuose interviu, ir susitikimuose frakcijose nuolat šnekėdavo, kad tai yra problema. Aš manau, tai būtų gražus signalas, kad mes bendru sutarimu neskirstytume savęs į poziciją ir opoziciją ir tikrai rūpintumės piliečiais, kuriuos mes norime susigrąžinti.

PIRMINKĖ. Jūsų klausia V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Aš norėčiau patikslinti. Mes rūpinamės ne tik piliečiais, mes rūpinamės tautiečiais, kurių viena iš pagrindinių problemų yra pilietybės neturėjimas arba baimė ją prarasti. Ir visų mūsų pastangos turbūt yra nukreiptos rasti tą kompromisą, kad ir konstitucinė norma nebūtų pažeista, ir mes tikrai pasiektume tą rezultatą, kurio mes tikrai, tikiu, visi norime.

Noriu paklausti tokio neformalaus arba, atvirkščiai, formalaus dalyko. Pasaulio lietuvių bendruomenės ir Lietuvos Respublikos Seimo komisija reiškia dviejų institucijų, tai yra Lietuvos Respublikos Seimo (tai savaime suprantama) ir Pasaulio lietuvių bendruomenės, kaip juridinio asmens, bendrą darbą. Bet mes puikiai žinome, kad pasaulyje egzistuoja, tiek Jungtinėje Karalystėje, tiek kitose šalyse, Vokietijoje, dar kažkur egzistuoja Pasaulio lietuvių arba Lietuvių bendrijos, kurios nėra formaliai Pasaulio lietuvių bendruomenės nariai.

Ar mes neturėtume kokia nors forma ir tas bendrijas taip pat pritraukti? Ar tai turėtų būti Pasaulio lietuvių bendruomenės ar bendrijos problema, kad jie susitartų, ar vis dėlto iš mūsų pusės taip pat turėtų būti iniciatyva, kad tos komisijos darbe dalyvautų ir kitų neformalizuotų bendruomenių nariai? Ačiū.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Čia iš tikrųjų yra problema, ypač naujausiose bendruomenėse, nes ši bendruomenė gimė tų senųjų pokarinių bendruomenių pagrindu, tačiau dabar tos naujosios labai sparčiai mokosi. Pavyzdžiui, Jungtinės Karalystės lietuvių bendruomenė užmezgusi labai glaudžius ryšius su Amerikos lietuviais ir maksimaliai plečia tą ratą. Aš pats kartu važinėju su Jungtinės Karalystės lietuvių bendruomenės pirmininke į įvairius toliau nuo Londono esančius miestus ir miestelius, kur, beje, būtina tą įtraukimą į bendruomenę daryti, nes ten ir yra tos didžiausios vergystės problemos, apie kurias mes pradedame vis dažniau kalbėti. Ir tie žmonės net nežino, kaip organizuoti tas problemas sprendžiant. Po trupučiuką bendruomenė plečiasi bendromis pastangomis ir tam, kad nekartotume tų klaidų, kurias kažkada Amerikos lietuviai jau padarė prieš šimtą metų, dabar, manau, kol kas tai yra efektyviausias būdas spręsti tas problemas. Tiesiog reikia plėsti dalyvavimą bendruomenėje ir taip padėti vienas kitam.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Zingeris. Pašom.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Labai jums ačiū. Seimo Pirmininkas savo inauguracinėje kalboje labai jautriai paminėjo žuvusius Lietuvos piliečius miesteliuose. Daugelyje vietų žuvo po pusę miestelio. Mano klausimas jums, bičiuli, būtų toks.

Šiame nutarime jūs siūlytumėte su Pasaulio lietuvių bendruomenės komisija. Mano klausimas būtų, ar jūs nesutiktumėte papildyti – su Pasaulio lietuvių bendruomenės ir Lietuvos išeivių iš Lietuvos. Pavyzdžiui, Teksase, Hiustone, yra Biržiečių sąjunga, kur iki šiol dar kai kurie šneka jidiš kalba, arba, pavyzdžiui, Keiptaune yra Merkinės sąjunga. Jūs, būdamas ilgametis mūsų ambasadorius ir puikiai žinodamas tuos klausimus Jungtinėse Valstijose ir kitur, galėtumėte pasakyti, ar jums pavyktų įtraukti ir praplėsti pavadinimą iki visų ikikarinių istorinių Lietuvos piliečių, kad komisija dirbtų su visais, ypač turint galvoje jų negausumą? Ačiū.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Puikus klausimas. Aš siūlyčiau pavadinimo nekeisti, nes tai yra jautrus klausimas, plius tai turi būti daroma bendru sutarimu su Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovais. Tikėkimės, kad tame posėdyje netrukus susitikime ir aptarsime. Tačiau aš pritariu problematikai. Aš pats, kaip ambasadorius Vašingtone, dariau viską, kad bendruomenės ir Amerikoje, ir visur kitur tuos tiltus statytų. Tai nėra lengva, bet procesas yra prasidėjęs, ir aš manau, jį reikėtų skatinti ne formaliai, o tiesiog vietose, kurias jūs minėjote. Aš siūlau tai aptarti kaip vieną iš temų mūsų būsimame komisijos susitikime.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar jau galite sėstis į savo vietą. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamoji pirmininke. Aš nežinau, ar yra kas prieš užsirašęs, nematau, negali būti prieš. Kita vertus, naudodamasis proga noriu atkreipti dėmesį, kad kol kas įvyko paradoksali situacija, kad mes kalbame apie Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos iniciatyvas, o pati komisija iki šiol nėra patvirtinta. (*Balsai salėje*) Jau patvirtinta?

PIRMININKĖ. Tikrai taip.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Tikrai taip? O kada, nebent savaitgalį, nes...

PIRMININKĖ. Seimo narių atstovavimas šioje komisijoje jau patvirtintas. Jūs, frakcijos, teikėte.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Taip, teikėme, bet pati komisija, kaip komisija, kaip juridinis vienetas, ji nedirba. Aš suprantu, kad susijungimas ir tas fizinis buvimas kartu yra viena iš mūsų bendravimo formų, bet turbūt niekas negali sutrukdyti išsirinkti vadovybę ir pradėti veikti. Mes galime elektroniniu būdu veikti, kaip nors kitaip veikti. Aš manau, tai būtų kur kas efektyviau, negu dabar kalbėti kalbas ir nieko nedaryti.

Aš tiesiog naudodamasis proga jums primenu, kad vis dėlto tas darbas dar neatliktas ir netempkime jo iki Naujųjų metų, nes labai paradoksaliai atrodo, nes iš anos pusės žmonės į mus jau kreipiasi, o mes neturime įgaliojimų kalbėti kaip komisijos nariai. Tai tokia maža replika.

Be jokios abejonės, kviečiu balsuoti už šį nutarimo projektą.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Pateikimas. Nuomonė už išsakyta, nuomonės prieš nėra. Siūlau balsuoti.

Už balsavo 76 Seimo nariai.

Atliepdamas į jūsų toki balsavimą ir pageidavimą, Seimo Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Ar galime pritarti ypatingai skubai? (*Balsai salėje*) Galime.

Svarstymas. Norinčių sakyti nuomonę už, nuomonę prieš nėra.

Priėmimas. Nuomonė už, nuomonė prieš. (*Balsai salėje*) Ar suspėjate? (*Balsai salėje*) Pastraipsniui. Yra vienas straipsnis. Siūlome 1 straipsniui pritarti. Norinčių kalbėti už nėra. Kviečiu balsuoti, kad Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2007 m. balandžio 19 d. nutarimo Nr. X-1103 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ būtų priimtas.

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 79 Seimo nariai. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Toliau posėdžiui pirmininkaus A. Nekrošius.

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Replika po balsavimo – T. Langaitis.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Dėkui. Buvau užsirašęs, bet kažkaip pro svarstymą praslydome. Aš pasakysiu repliką po balsavimo. Norėjau vienu punktu prisidėti prie kolegų V. Juozapaičio ir E. Zingerio dėl Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos, bendradarbiaujančios su Seimu, sąvokos išplėtimo. Išties yra daug naujų inovatyvių organizacijų, kurios telkia Lietuvos išeivius ir, sakyčiau, netgi galbūt labiau rūpinasi konkrečiai jų sugrįžimu negu Pasaulio lietuvių bendruomenė, kuri labiau fokusuojasi į bendruomenių, pasaulio lietuvių, gyvenančių ne Lietuvoje, telkimą.

Ir antra. Gerbiamos kolegės V. Kravčionok kalboje išgirdau tai, apie ką ne kartą jau teko diskutuoti Seime, kad dabartinė Pasaulio lietuvių bendruomenės komisija ir Migracijos komisija turi labai aiškia, didelę, susisiekančią sritį, t. y. tai, kas buvo įvardyta – sugrįžtančios Lietuvos sritį. Tai darbai, kuriuos mes turime nuveikti, kad susigrąžintume pasaulio lietuvių gyventi, dirbti ir mokėti mokesčius Lietuvoje. Todėl siūlyčiau apskritai apsvarstyti klausimą tarp komisijų, ar neverta sujungti jėgas ir vietoj dviejų esamų dabartinių komisijų sukurti vieną stiprią komisiją, besirūpinančią pasaulio lietuvių integracija į Lietuvos klausimus ir sugrįžimu į Lietuvą. Dėkui.

13.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-96 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS. Dėkojame. Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-96. Pranešėja – R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamieji kolegos, gerbiama pirmininke, neskaitysiu ilgo sąrašo, jūs frakcijose aptarėte, koks Seimo narys ką ir kuriame komitete pavaduos, jeigu pastarasis išvyks į vieną ar kitą komandiruotę ar negalės dalyvauti komiteto posėdžiuose, kad komiteto posėdžiai vyktų sklandžiai. Yra pateiktas sąrašas pavaduojančiųjų komitetų Seimo narius. Prašau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ar yra užsirašiusių klausti? Nėra. Motyvai už, prieš. Taip pat nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu projektui po pateikimo? Dėkoju. Pritarta. Seimo Pirmininkas siūlo skubos tvarką, ypatingos skubos tvarką. Ar galime pereiti prie svarstymo stadijos? Galime. Dėkojame. Ko gero, niekas nenori kalbėti. Motyvų už, prieš taip pat nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

Pereiname prie priėmimo. Pastraipsniui.

1 straipsnis. Galime pritarti? 2 straipsnis. Pritarta. 3 straipsnis. Pritarta. 4 straipsnis. Pritarta. 5 straipsnis. Pritarta. 6 straipsnis.

Pritarta. 7 straipsnis. Pritarta. 8 straipsnis. Pritarta. 9 straipsnis. Pritarta. 10 straipsnis. Pritarta. 11 straipsnis. Pritarta. 12 straipsnis. Pritarta. 13 straipsnis. Pritarta. 14 straipsnis. Pritarta. 15 straipsnis. Pritarta. Dėkojame.

Dėl viso straipsnių paketo niekas nenori kalbėti? Ne.

Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 83, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Dėkojame. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Toliau kitas klausimas – Seimo narių pareiškimai. Gal bus kokių. (*Balsai salėje*) Nėra. Dėkojame. (*Balsai salėje*)

Registruojamės. Visus įstatymų projektus aptarėme. Kitas plenarinis posėdis vyks ketvirtadienį, gruodžio 1 dieną. Ačiū visiems už darbą ir supratimą. Rytinį Seimo posėdį baigėme.

Emanuelis dar norėtų replikuoti. Prašom.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Aš kviečiu, kaip ir buvo paminėta, gerbiamas Seimo Pirmininko pavaduotojau, Japonijos ir Izraelio grupes, jeigu galima, čia susirinkti. Tuos draugus, bičiulius, kurie norės šiek tiek paremti šias mūsų Seimo ir tų parlamentų bendravimo kryptis. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Užsiregistravo 81 Seimo narys. Seimo posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 12 STENOGRAMA

2016 m. gruodžio 1 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos, labas rytas! Pradedame Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. posėdį. (*Gongas*)

Registruojamės. Dėkoju.

Užsiregistravo 97 Seimo nariai.

Prieš pereidami prie formaliosios darbotvarkės, šiandien turime ir gražią misiją – pasveikinti Seimo narį A. Stančiką jo neeilinio gimtadienio proga. (*Plojimai*)

10.06 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2016 m. gruodžio 1 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas. Galime pereiti prie 1 klausimo – darbotvarkės tvirtinimo. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Prieš eidamas pasveikinti A. Stančiką, noriu frakcijos vardu pasiūlyti kitą dalyką dėl darbotvarkės. Samprotaujame šitaip: pagrindinis dalykas, kuriame bus matyti visos naujosios valdžios veiklos gairės, yra Vyriausybės programa, kurią, atrodo, turėsime antradienį. Šiandien kai kurie dalykai kelia pagrįstų, manykime, abejonių, todėl Liberalų sąjūdžio frakcija siūlo išbraukti šiandien iš darbotvarkės 1-8 klausimą – nuo 1-8a iki 1-8v, tai yra Darbo kodeksą ir lydimočius dalykus. Išsianalizavus Vyriausybės programos projektą, mums ryškės gairės. Taigi siūlymas – išbraukti klausimą iš darbotvarkės.

PIRMININKAS. Dėkojame už siūlymą. J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Paminėsiu, kad mūsų frakcija remia kolegų pasiūlymą ir mano, kad socialinio modelio nukėlimo klausimas turėtų būti teikiamas Vyriausybės kartu su biudžeto projektu. Jeigu vienas su kitu dera, viskas gerai, o pavieniams Seimo nariams čia galbūt netiktų reikštis tokiais klausimais, kurie sukelia didelių finansinių pasekmių.

Dabar mes dėl savo opozicinės darbotvarkės. Norėtume išbraukti vieną klausimą ir vietoje jo įrašyti kitą. Būtų frakcijos prašymas išbraukti A. Matulo teikiamą projektą – Švietimo įstatymo pataisą (projekto Nr. XIIP-2002 pateikimas) ir vietoje jo įrašyti Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo kai kurių straipsnių pataisų projektą Nr. XIIP-1850(4), kurį pagrindinis komitetas yra apsvaustęs. Aš tą prašymą galėsiu paduoti.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Dar dėl vedimo tvarkos būtų galima? Gerbiamas Pirmininke, šiandien mus aplankė ypatinga šventė – žodį tars gerbiamas komisaras, bet kažkodėl Seimo nariams nėra suteikiama teisė užduoti jam klausimų. Čia toks jau beveik prezidentinis pranešimas, jeigu neduodate net paklausti. Gal kaip nors duokite. Ne?

PIRMININKAS. Ačiū. (*Balsai salėje*) Kadangi buvo frakcijų teikimas, tai balsuojame dėl Darbo kodekso 1-8 išbraukimo iš darbotvarkės. Kas už šį pasiūlymą, prašome balsuoti.

Pasiūlymui nepritarta. Klausimas lieka darbotvarkėje.

Kadangi opozicinę darbotvarkę formuoja opozicija, tai 2-5 klausimą galima išbraukti. Tačiau dėl projekto Nr. XIIP-1850, tai jis buvo svarstytas senojo komiteto ir yra nesvarstęs naujasis komitetas.

Prašau, J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, na, tikrai mes įrašėme anksčiau į darbotvarkę projektus, kurie buvo palaiminti ankstesnės sudėties komitetų svarstymo stadijoje. Na, nėra tokio reika-

lavimo, kad nauji susirinkę komitetai turėtų iš naujo išvadas persvarstyti. Tai todėl aš manau, kad mes, kaip opozicinė frakcija, turime teisę prašyti. Na, nepatinka projektas, balsuokite prieš. Čia kiekvieno Seimo nario teisė.

PIRMININKAS. Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko nuomonės norėtume. Per šoninį mikrofoną prašau.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Aš noriu pasitikslinti, ar čia yra dėl pridėtinės vertės mokesčio, susijusio su kuo? Koks turinys?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šio projekto istorija siekia jau kokius trejus metus, aš buvau to projekto iniciatorius. Pridėtinės vertės mokesčio atidėjimo fiziniams asmenims pridėtinės vertės mokesčio mokėtojams ir labai mažoms įmonėms, su kuriomis neatsiskaito didieji partneriai, iki kol bus atsiskaityta, tai yra ne lengvata, o tiesiog galimybė atidėti mokesť. Ten du kartus buvo anos Vyriausybės išvados ir iš tikrųjų ten visi saugikliai sudėti. Ten tikrai nėra jokių požeminių srovių ir tikrai labai laukiamas mažo ir vidutinio verslo.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Aš vis dėlto nesu susipažinęs ir negalėčiau pristatyti, nebent kolegos iš Biudžeto ir finansų komiteto tą galėtų daryti, aš jiems mielai perleisčiau, jeigu tam būtų pritarę, bet aš pats nesu pasirengęs pristatyti. Ar kolegos iš Biudžeto ir finansų komiteto gali pristatyti? (*Balsas salėje: „Gali, gali!“*)

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Tai reikia į darbotvarę įtraukti ir svarstysime. Yra buvę... (*Balsai salėje: „Privalo!“*)

PIRMININKAS. Įrašome į darbotvarę, kadangi tai opozicijos siūlymas. Ir svarstysime Seime. Prašau, kolega.

Ar galime bendru sutarimu pritarti darbotvarkei? Ačiū.

10.15 val.

Europos Komisijos Pirmininko pranešimo „Apie Sąjungos padėtį 2016 metais“ ir Europos Komisijos darbų gairių 2017 metams pristatymas

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Europos Komisijos Pirmininko pranešimo „Apie Sąjungos padėtį 2016 metais“ ir Europos Komisijos darbų gairių 2017 metams pristatymas. Pranešėjas V. P. Andriukaitis. Maloniai prašome.

V. P. ANDRIUKAITIS. Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Tautos atstovai, visų pirma leiskite jus visus pasveikinti prisiekus eiti išrinktų Tautos atstovų pareigas. Nuoširdžiai sveikinu. Daugelį iš jūsų pažįstu ir džiaugiuosi, kad šiandien 82 žmonės prisiekė iš naujo arba po pertraukos ir šiandien atsinaujinęs Seimas gali toliau spręsti tautos ateitį. Išties tai pareigos, susijusios su didele atsakomybe, tačiau sykiu suteikiančios jums daug galių ir teisių, bet kurias riboja Konstitucijoje įtvirtinta Seimo nario priesaika. Ši konstitucinė priesaika yra esminis visų Tautos atstovų veiklos pamatas, kiekvienas iš jūsų su duota priesaika įgijote laisvą Seimo nario mandatą. Deja, tai nėra absoliuti laisvė, suprantama paraidžiui. Tai laisvė atstovauti tautai, atsižvelgiant į duotą priesaiką, į Konstitucijos nubrėžtas ribas ir į sąžinę. Noriu palinkėti jums didelės ištvermės šiame pasirinkime, nes tai konstitucinė atsakomybė prieš Lietuvą ir jos žmones, taip pat ir prieš Europos Sąjungos mūsų kitų šalių žmones.

Jums gali pasirodyti keista, kodėl būdamas Europos Komisijos nariu ir atvykęs čia, į Seimo plenarinį posėdį, pristatyti Europos Komisijos artimiausių darbų ir gairių šalims narėms kalbu apie pagrindinį šalies įstatymą ir jo svarbą Seimo nario veikloje. Konstitucijos viršenybė, įstatymų viršenybė, pasaulietinės, teisinės valstybės principai – visa tai Lietuvos teisinėje sistemoje yra labai tiksliai reglamentuota ir visa tai atitinka mūsų, Europos Komisijos Pirmininko Ž. K. Junkerio dešimtąjį prioritetą.

Šiandien ypač tiems 82 naujiems kolegoms, kurie pirmą kartą pradės savo darbą, man gerokai neįauku pasakyti, kad mūsų, pradėjusių darbą, buvo šiek tiek kita situacija, mes atkūrėme valstybę, šiandien esame visaverčiai Europos Sąjungos šeimos nariai, o Lietuvos Respublikos kon-

stitucinis aktas dėl Lietuvos narystės Europos Sąjungoje yra mūsų Konstitucijos sudėtinė dalis. Lisabonos sutartis taip pat yra Lietuvos teisinės ir konstitucinės sistemos sudėtinė dalis. Štai kodėl dešimtajame Žano Klodo prioritete apie demokratinę Europos Sąjungą kalbama, kad demokratijos raida kiekvienoje šalyje yra ir šalies, ir Europos raida. Tad visos Europos Sąjungos teisės normos yra ir Lietuvos Respublikos teisinės sistemos normos. Jeigu tos normos kyla tiesiogiai iš sutarčių, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga, Europos Sąjungos teisės normos taikomos tiesiogiai, o teisės normų kolizijos atveju jos net turi viršenybę prieš Lietuvos įstatymus ir kitus teisės aktus, bet ne prieš Konstituciją. Kartais esame linkę tas mūsų normas ignoruoti.

Tad nėra Lietuvos be Europos Sąjungos, kaip ir Europos Sąjungos be Lietuvos. Nėra kažkio atskiuro biurokratinio Briuselio. Briuselis yra Belgijos sostinė, lygiai tokia pat kaip Vilnius ar Paryžius, bet Europos Sąjungos institucijos Briuselyje, Liuksemburge ir Strasbūre yra sudarytos iš mūsų visų šalių narių atstovų. Mes visi kartu ir esame ta Europos Sąjunga ir tas ten Briuselyje ar Strasbūre, ar Liuksemburge bendru visų šalių narių deleguotų atstovų sutarimu sprendžiamas klausimas yra mūsų visų Europos Sąjungos piliečių integruotas balsas. Du sprendimų Europos Sąjungos lygiu priėmimo būdai, tiek Bendrijos, tiek tarpyvyriausybini, turi būti persmelkti demokratinės atsakomybės, atskaitomybės ir kontrolės mechanizmais, juose turi atsispindėti visų mūsų ir kitų Europos Sąjungos piliečių balsas, ne daugiau. Todėl norėtusi keisti išsisknijusią klišę, esą Briuselis nusprendė. Nėra tokios sąvokos. Visos 28 sostinės, visų šalių parlamentai ir vyriausybės sprendžia, kokią Europos Sąjungą nori matyti ir kokioje Europos Sąjungoje nori gyventi. Esame vientiso kūno dalis ir, deja, kai viena kūno dalis nori atsiskirti, skauda visam kūnui. Breksitas visa tai įrodo.

Jau nuo to įsimintino šių metų birželio 24 dienos ryto Didžiosios Britanijos apsisprendimas tapo ilgalaikiu galvos skausmu mums visiems, visai Sąjungai. Apmaudu, kad tokie žmonės kaip N. Faražas, kurie skleidė aplink save akivaizdų melą, sugebėjo sudrebinti Europos Sąjungos projektą, gavusį 2012 metais Nobelio taikos premiją. Negana to, ši banga ritasi per Europą kartu su didele doze skepticizmo, neretai atskiesto neapykanta, pykčiu ir šovinistiniu nacionalizmu. Ir tai persimetė į tokias šalis kaip Vokietija ir Prancūzija, iš kurių 1950 m. gegužės 9 d. Prancūzijos užsienio reikalų ministro R. Šumano iniciatyva gimė šis puikus vyriausybės vienybės ir taikos projektas.

Nepasitikėjimo sėkla yra gaji ir be galo pavojinga, galinti sugriauti ir pačią darniausią sąjungą. Štai kodėl šiandien dešimtas prioritetas yra mums visiems vienas iš svarbiausių. Taigi mes, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos piliečiai, esame įvykių, kurie nuguls istorijos chrestomatijose, gyvi liudininkai. Kaip baigsis, kaip pavyks įveikti šiuos iššūkius, kokias istorijos pamokas skaitys ateities kartos, priklausys nuo mūsų visų valios, taip pat ir nuo šio Seimo, nes nuo kitų metų Europos Sąjungos ir Jungtinės Karalystės derybos bus sprendžiamos ir čia.

Per Europą besiritanti skepticizmo banga atvėrė dar vieną žaizdą. Pasirodo, Europos Sąjunga, paremta žmogaus teisių ir laisvių principais, yra neretai pasirengusi ir jų išsižadėti. Mes, visos Europos Sąjungos šalys narės, vėl imame tai vienokia, tai kitokia forma ignoruoti teisinės valstybės principus, konstitucinius pamatinius gėrius ir viešąsias konstitucines gėrybes sukeldami įtampą ir nestabilumą. Štai prieš kiek laiko buvo gana daug įtampos dėl kai kurių pamatinių teisių ignoravimo Vengrijoje. Dar dabar tebesitęsia nelengvas dialogas su Lenkijos nauja parlamento dauguma dėl Konstitucinio tribunolo suvaržymo. Galiausiai kai kurie šalių narių lyderiai nesivaržo vartoti žmogaus teises žeidžiančią retoriką. Pradedame daryti sau išimtis kai kurioms žmogaus teisėms ir laisvėms jas ribojant, ypač ten, kur labiausiai pažeidžiamų grupių teisės ignoruojamos dėl paprasčiausio daugumos diktato.

Europos Komisija, būdama sutarčių sargu, yra įpareigota stebėti, kad įgyvendinamos žmogaus teisės ir konstituciniai principai būtų realizuoti. Štai dėl ko ji diskutuoja ir su Lenkija, ir su Vengrija. Deja, Lietuvoje iki šiol taip pat yra ignoruojami ir neįgyvendinami kai kurie Europos Teisingumo Teismo sprendimai, todėl būtina kuo skubiau spręsti visus iš sutarčių kylančius konfliktus, o ypač žmogaus teisių negalima ignoruoti jokiais politiniais ar religiniais motyvais ar argumentuojant, kad tam tikros teisės yra aktualios tik saujelei žmonių.

Noriu paliesti ir pabėgėlių krizę. Deja, Lietuva pabėgėlių krizės akivaizdoje pradžioje atsidūrė tarp šalių, kurios parodė mažiausiai solidarumo. Labai greitai pamiršome, kaip dešimtis tūkstančių mūsų žmonių, bėgančių nuo karo ar raudonojo, ar rudojo teroro, priglaudė po to Vakarų šalys. Negi atėjo laikas, kai prasėdime tvertis sienomis nuo pagrindinių mūsų šalies Konstitucijoje ir Europos Sąjungos sutartyse įtvirtintų mūsų pačių vertybių įgyvendinimo? Sienomis ir tiesiogine, ir perkeltine prasme. Esame vienoje euro zonoje, Šengeno erdvėje, bendros Europos rinkos erdvėje. Būdami šiose erdvėse privalome ne tik naudotis teikiama gerove, bet ir dalintis bendromis problemomis. Tą, manau, supranta ne tik naujoji Seimo dauguma, deklaruojanti šeimos vertybes kaip pamatines šalies vertybes.

Europos Sąjunga – tai mūsų visų šeima: graikų, portugalų, suomių, olandų, lenkų ir kitų tautų šeima. Finansinė krizė Graikijoje, nacionalistinės bangos Lenkijoje, Vengrijoje ar kitur, po kruvinų išpuolių sustiprėjusi terorizmo baimė, nuvilnijusios per visą Europą pabėgėlių prieglobsčio problemos tėra bendras mūsų visų, o ne vadinamojo Briuselio galvos skausmas. Visuomenėje skleidžiamas nepasitikėjimas taip pat yra mūsų rūpestis, kaip turime elgtis, kad mūsų visų Europos Sąjungoje būtų daugiau darnos ir susikalbėjimo, daugiau pasitikėjimo ir daugiau saugumo. Šiandien stoviu čia, šioje Seimo tribūnoje, su ypatinga misija – Europos Komisijos Prezidento Ž. K. Junkerio įpareigojimu pristatyti prioritetus nacionaliniam parlamentui, informuoti apie Europos Komisijos požiūrį į situaciją Europos Sąjungoje, nušviesti ateinančių metų Europos Komisijos prioritetus, numatytus darbus ir iniciatyvas.

Nedetalizuosiu viso pranešimo apie Sąjungos padėtį 2016 metais. Jūs jį turite ant savo darbo stalų ir galėsite detaliai išnagrinėti. Pamėginsiu viską apibendrinti ir atkreipti jūsų dėmesį į svarbiausius ir aktualiausius aspektus. Tai darau tinkamu momentu, nes jūs, gerbiamieji Seimo nariai, netrukus tvirtinsite naujosios Vyriausybės darbų programą. Savo, kaip kandidato į premjerus, kalboje S. Skvernelis pažymėjo (cituoju): „Tą liudija ir savižudybių, priklausomybių, smurto bei skurdo mastai. Grėsmingiausia nepasitenkinimo gyvenimu Lietuvoje išraiška – nedidelis gimstamumas bei masinė emigracija.“

Štai, žvilgtelėkime į tą lentelę, ji buvo parengta 2014 metais, tačiau joje pamėginta parodyti mūsų demografinė raida nuo 1989 iki 2014 metų. 1989 metais natūralus prieaugis buvo plius 4,8, o dabar – minus 3,2–3,1. Bendras tų netenkamų gyvybių (arba abortų) skaičius visą laiką išlieka aukštas, ir čia reprodukcinės sveikatos nebuvimas, švietimo stoka, daugelis kitų dalykų yra labai aktualu. Emigracija, teisingai. Nedarbo lygis mažėjantis. Ištuokų skaičius didelis. Vadinasi, ir socialinių problemų didelė gausa. Skurdo rizikos laipsnis didelis. Ir darbingo amžiaus žmonių mirtingumas yra per aukštas. Kasmet netenkame po 11 tūkst., po 12–14 tūkst. žmonių, kurie turi gyventi. Jie arba žūsta, arba nusižudo, arba pasikaria, ar pasidaro dar daugiau. Štai kokie skaičiai Lietuvos savižudybių kontekste.

S. Skvernelis, kaip kandidatas, iškėlė teisingai problemas. Ypatingai šios Vyriausybės laukia labai svarbūs ir neatidėliotini darbai. Prisimenant J. Marcinkevičiaus frazę „Dabar į mus kiti pasauliai skrenda, budėkime, nes ugnis jau gęsta“, šitas išspėjimas mums visiems yra labai labai rimtas.

Spręsti sudėtingas socialinės nelygybės ar atskirties problemas, teisingiau ir skaidriau periskirstyti nacionalinį biudžetą, kovoti su mokesčių slėpimu, diskutuoti ir siekti teisingesnės mokesčių sistemos, didinti darbo vietų skaičių, grąžinti skolą vyresnei visuomenės daliai, padėti jaunoms šeimoms ir jaunimui įsidarbinti, skatinti gimstamumą, apsaugoti, realizuoti visas žmogaus teises ir laisves, ugdyti pareigų ir atsakomybės jausmą, skatinti toleranciją, ginti orumą demokratinėje darnioje, pasaulietinėje visuomenėje ir teisinėje valstybėje – sunkūs uždaviniai. Juos sprendžiame kartu – ir Europos Komisija, ir būsima Lietuvos Vyriausybė. Tiek Lietuvai, tiek Europos Sąjungai keliamas didelis tvaraus augimo, saugumo ir solidarumo tikslas.

Kaip jau minėjau, Europos Komisija yra iškėlusি visai savo kadencijai dešimt pagrindinių politinių prioritetų, jūs juos matėte, bet kasmet prioritetai koreguojami. Taip atsiliepiama į visų Europos Sąjungos piliečių išreikštus prioritetinius lūkesčius, kuriuos atskleidė 2016 metų „Eurobarometro“ apklausa.

Štai apklausų rezultatai europiniu lygiu. Kaip matote, emigracija, terorizmas, ekonominė situacija – pirmieji trys punktai. Žvilgtelėkime, kaip atrodo nacionaliniu lygiu. Nacionaliniu lygiu jau į pirmą vieną išeina užimtumas, antroje – emigracija, trečioje – ekonominė situacija ir ketvirtoje – terorizmas. Tai liudija, kad, atsižvelgiant į tuos prioritetus, Europos Komisija turi sutelkti dėmesį į saugumo, užimtumo ir kitus klausimus. Taigi, 2017 metų darbotvarkėje daugiausia dominuos išorinė sienų apsauga, investicijų, inovacijų, prekybos skatinimo, užimtumo ir socialinės Europos vystymo, jaunimo gebėjimų kėlimo, taip pat sveikatos priežiūros klausimai.

Socialinis teisingumas, socialiai atsakingas verslas, kova su socialiniu dempingu – tai, į ką atkreipia dėmesį Europos Komisijos Pirmininkas. Lietuviai, važiuojantys dirbti į kitas Europos šalis, turi uždirbti tiek, kiek už tą patį darbą sumokama vietos gyventojams. Kartu su nauja Vyriausybė mūsų bendras tikslas yra pasiekti, kad Lietuvos gyventojas uždirbtų Lietuvoje tiek, kad nereikėtų išvykti svetur. Reikia mažinti pajamų netolygumus.

Sąžininga konkurencija – tai vienodas įstatymų ir kitų teisės aktų taikymas visiems subjektams, tai kova su mokesčių slėpimu ir vengimu, sukčiavimu ir mokesčių dempingu. Komisija ką tik pasiūlė šalims narėms priemonių planą, kaip reikėtų taikyti antidempingo priemones, kad Lietuvos pramonė nenukentėtų nuo nesąžiningos konkurencijos. Mokesčių vengimas visoje Europos Sąjungoje yra aktualus, ypač kai matome stambųjį kapitalą, mokantį grašius į šalių biudžetus. Ir Lietuvoje turime tokių pavyzdžių. Tarptautinės kompanijos turi mokėti mokesčius ten ir tose šalyse, kuriose yra įdarbinę žmones ir kuria produktą, o ne ten, kur yra registruotos jų būstinės.

Komisijos pasiūlymai mokesčių srityje siekia panaikinti tokias galimybes, ir tikiu, kad Lietuva prisidės prie bendrų pastangų: taip pat sąžiningomis mokesčių įmokomis papildysite Lietuvos biudžetą. Europos Sąjunga 2016–2018 metais prognozuoja saikingą augimą, Lietuvai – taip pat. Kaip matome šitoje lentelėje, yra apskaičiuotos Europos Sąjungos saikingos augimo prognozės, Lietuvos taip pat saikingas augimas gali būti pademonstruotas šia skaidre. Bet tik sąžiningai konkuruojantis ekonominis augimas yra teisinga kryptis.

Lietuvos žemės ūkis sulaukė didelės Europos Sąjungos paramos, taip pat jam buvo suteikta papildoma parama kompensuojant netektis dėl Rusijos sankcijų. Viena vertus, Komisija dėl pasaulinės rinkų krizės labiausiai nukentėjusias valstybes remia finansiškai, taip pat ir dėl afrikinio kiaulių maro, kurio protrūkį gana sėkmingai valdo atsakingos Lietuvos institucijos, tai ir toliau darysime. Kita vertus, siekiame, kad kuo daugiau šalių atvertų rinkas Europos Sąjungos produkcijai.

Netrukus bus pradėta taikyti Europos Sąjungos ir Kanados sutartis. Derybos vyksta su Japonija ir kitomis šalimis. Tikiu, kad ir Jungtinės Amerikos Valstijos po pauzės supras, kad Transatlantinės prekybos investicijų partnerystės sutartis yra abipusiškai naudingas susitarimas. O labiausiai naudingas tokioms šalims kaip Lietuva.

Tačiau noriu priminti, kad artėja derybos dėl naujo Europos Sąjungos biudžeto – po 2020 metų. Lietuvai teks pasistengti, labai pasistengti, kad būtų išlaikytas deramas Europos Sąjungos paramos dydis, ypač žemės ūkio srityje. Europos Komisija priėmė žiedinės ekonomikos dokumentų rinkinį, arba atsinaujinančios ekonomikos rinkinį, kuriuo Europos verslo įmonėms ir vartotojams siekiama padėti pereiti prie stipresnės, viską įsisavinančios, tausojantį augimą skatinančios ekonomikos, žiedinės ekonomikos.

Šią savaitę buvo žengtas svarbus žingsnis, siekiant pažaboti maisto švaistymą. Paleidome europinę platformą kovoje su maisto švaistymu, kuris sutelks visus suinteresuotus partnerius, industriją, prekybininkus, savivaldybes, nevyriausybines organizacijas bendrai kovai su maisto švaistymu. Tai didelės galimybės kurti naujas darbo vietas savivaldybėse, regionuose ir didesniuose Lietuvos miestuose. Viena iš sričių, į kurią Komisijos Prezidentas atkreipė dėmesį, yra skaitmeninė rinka.

Tai – ne ateities, o dabarties darbai. Siekiame, kad 2025 metais visoje Europos Sąjungoje veiktų 5G mobilusis ryšys, kad jau po ketverių metų kiekviename Europos Sąjungos mieste veiktų nemokama belaidė interneto prieiga. Tam yra skirtos didžiulės lėšos, ir tikiuosi, kad Lietuva jas panaudos sėkmingai.

Atskirai noriu pabrėžti skaitmeninės rinkos svarbą sveikatos srityje. Turime sujungti Lietuvos ligonines ir klinikas į vieną tinklą, kad pacientas neprivalėtų pats saugoti ir vežioti įvairius išrašus, tyrimus ir panašiai, o gydytojas galėtų iš savo darbo vietos matyti visą paciento gydymo eigą. Žmonėms gydyti, efektyviai ir prieinamai sveikatos sistemai užtikrinti turi būti įgyvendinta elektroninė sveikatos apsauga. Noriu pabrėžti, kad jau įsigaliojo Tarpvalstybinių sveikatos priežiūros paslaugų direktyva. 2017 metais, tuoj pat, po mėnesio, savo veiklą pradės 26 Europos Sąjungos referenciniai gydymo tinklai, jungiantys 370 Europos Sąjungos ligoninių. Ir Vilniaus bei Kauno universitetinės ligoninės bus šio tinklo dalis. 2017 m. kovo 9, 10 d. į Vilnių atvyks 600 delegatų iš visos Europos Sąjungos šio projekto starto problemoms aptarti. Lietuva tikrai gali tuo didžiuotis. Kai Europos Komisija pateikė Europos strateginių investicijų fondą, būta daug skepticizmo.

Šiandien jau vyksta derybos dėl šio plano padvigubinimo. Lietuva taip pat prisijungusi prie šio plano, tačiau ne visos galimybės yra panaudotos. Pažiūrėkite į kitas šalis – pastatų modernizavimas, medicinos įstaigų modernizavimas, kiti projektai. Tai – šansas Lietuvai, ypač turint omeny, kad naujasis Europos Sąjungos struktūrinės paramos biudžetas bus skirstomas pagal kitus principus ir, pasitraukus Didžiajai Britanijai, jis bus mažesnis.

Inovacijos – tai mūsų ateitis. Švietimas, mokslas ir investicijos į jaunimą, jaunimo garantijų iniciatyva, „Erasmus plus“ programos plėtimas. Netrukus pasiūlysiame dar vieną programą jaunimui – solidarumo korpuso programą. Ji skirta žmonėms nuo 17 iki 30 metų, kurie norėtų įgyti profesinių žinių per savanorystės programas. Projektai bus vykdomi visose Europos Sąjungos šalyse bei šalyse kandidatėse.

Solidarumas ir gynyba – labai svarbūs Europos Sąjungos aspektai. Europos Sąjunga turi apsaugoti savo žmones nuo terorizmo ir agresijos, tam sukurta Europos sienų ir pakrančių apsaugos tarnyba. Siūloma nustatyti kontrolės priemones bevizijų šalių piliečių migracijai. Stiprindami Europą, siūlysiame Europos gynybos fondą. Visa Europos Sąjunga saugi tiek, kiek saugi jos pažeidžiamiausia grandis. Tačiau mažiausia šalis bus stipri tik tada, jeigu visa Europos Sąjungos šeima bus solidari ir rūpinsis viena kitos problemomis. Tai apima ir verslo ryšius, ir pagalbą kritiniais ir sudėtingais atvejais, ir tiesiog žmogiškus santykius su šalių lyderiais. Ir migracijos problemos čia taip pat dar yra aktualios.

Europos minkštosios galios nepakanka, tad turime žengti žingsnį į priekį ir imtis atsakomybės dėl savo saugumo ir dėl saugumo aplink mūsų sienas. Šį antradienį Europos Komisija jau patvirtino Europos gynybos veiksmų planą. Noriu pasidžiaugti, kad, įgyvendindama Paryžiaus klimato kaitos susitarimą, prieš porą dienų Europos Komisija priėmė „Švarios energijos paketą.“ Ir čia aš manau, kad žaliųjų, kurių šiandien yra labai daug, atstovams tai yra didelė šventė. Tai be galo gera žinia Lietuvai ir didelės galimybės žaliosios energetikos rinkai, išmaniųjų elektros tinklų kūrimui, inovacijų ir naujų darbo vietų atvėrimui. Norėčiau, kad jūs labai įdėmiai panagrinėtumėte šitą švarios energijos paketą. Jis nemenkas (800 puslapių), bet jis yra labai reikalingas Lietuvai, žvelgiant į priekį per inovacijų energetikos srityje prizmę.

Grįžtant prie to, kas buvo minėta pradžioje, sprendžiant šiuos iššūkius, Europos Komisija ir šalys narės neturėtų eiti susipriešinimo keliu. Būtent taip buvo išspręstas ir garsiai nuskambėjęs nesutarimas su valonais dėl Kanados ir Europos Sąjungos prekybos sutarties, ne gąsdinant ir grasinant, o ieškant bendro vardiklio. Tiesa, kai kuriose srityse dar reikia dirbti – geriau komunikuoti Bendrijai ir šalims narėms svarbius sprendimus, pripažinti atsakomybę, nebijoti priimti mažiau patrauklius sprendimus. Ir šiam Seimui teks galvoti, kaip sumažinti mokesčių našta nepasiturintiems žmonėms, kaip išplėsti aplinką saugančią mokesčių bazę, kaip... mokesčių bazę, kad ji padėtų padidinti nacionalinio biudžeto įplaukas, perskirstymą, taip pat išspręsti socialinę modelį ir kitas problemas. Bet negalima to spręsti atskirai.

Taigi šie patarimai taikytini mums visiems, kad mums teks priimti nepopuliarius sprendimus. Dėkoju už jūsų kantrybę. Sutinku, tai – nauja praktika, kad Komisijos nariai aktyviai bendradarbiautų su nacionaliniais parlamentais, ne tik su profiliniais komitetais ir su vyriausybėmis. Tačiau tokia yra šios Europos Sąjungos strategija, sykiu ir misija – kuo labiau priartėti prie tautos

atstovų atstovybių, kuo labiau priartėti prie žmonių, įtraukti ir nacionalinius parlamentus, ir nevyriausybinių sektorių į sprendimų priėmimą, ieškoti bendrų taškų ir sprendimų, ir keisti vadina-mojo biurokratinio Briuselio įvaizdį. Nėra to „biurokratinio Briuselio“. Yra tai, ką matote šioje paprastoje skaidrėje.

Dėkoju už dėmesį ir linkiu nuoširdaus darbo. Į klausimus, jei turite, aš galėčiau atsakyti, jei leidžia darbotvarkės laikas. Ačiū už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Deja, ačiū, laikas skirtas darbotvarkėje šikart ne klausimams. Tai dėkojame jums, komisare. (*Balsai salėje*)

Dėl vedimo tvarkos – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Aš tik norėjau atkreipti dėmesį, kad dauguma Seimo narių nesiklausė mūsų eurokomisaro pranešimo, ir tam, manau, yra kelios priežastys. Viena, jog mes visi mokame skaityti ir galėjome perskaityti ataskaitas, bet paklausti negalėjome.

Antra, matyt, priežastis yra ta, kad V. P. Andriukaitis yra vienintelis eurokomisaras, kuris taip uoliai ir įkyriai rūpinasi savo valstybe, ir vienintelis, kuris aplankė ją septynis kartus. Tai kviečiame išvaduoti Lietuvą nuo tokio rūpesčio ir pakviesti kitus eurokomisarų apsilankyti Lietuvoje.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūs pasisakėte dėl vedimo tvarkos. Prašom.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Aš taip pat dėl vedimo tvarkos. Manau, kad eurokomisaras (ar Lietuvos, ar ne Lietuvos) labai retai pasisako parlamente. Išrinktas naujas parlamentas ir prašyčiau, kad balsuotume. Mes šiek tiek galime pratęsti darbotvarkę, tikrai nuoširdžiai norime užduoti labai rimtų klausimų. Mums įdomu, tuo labiau kad eurokomisaras sutinka atsakyti į tuos klausimus. Skirkime 15 minučių, bent 15–20 minučių skirkime atsakymams į klausimus. Nieko čia neatsitiks.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos – G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Aš tik, gerbiamieji kolegos, savo pavyzdžiu noriu pasakyti, kad svečiai būdavo Europos Parlamente visi tie, kurie nesusiję su Europos Parlamentu ir Europos institucijomis niekaip kitaip. Ateidavo, kalbėdavo ir niekas iš parlamentarų klausimų neužduodavo. Tuo tarpu visi pareigūnai, kurie yra susiję su valstybe, ir, kiek aš žinau, gerbiamas Vytenis vis dar yra susijęs su Lietuva, tai jiems klausimai gali būti užduodami. Aš irgi palaikyčiau kolegų siūlymą diskutuoti šiek tiek.

PIRMININKAS. Dėkojame. Mūsų Statutas klausimų nenumato, bet jeigu Seimas nubalsuotų, kad reikia klausti, tada kviestume komisarą atsakyti. (*Šurmuly salėje*) Prašom balsuoti. Kas už tai? Laikas klausimams – 15 minučių.

Kas už tai, kad suteiktume laiko, balsuojate. Prašom.

Ačiū. Kviečiame gerbiamąjį komisarą. 15 minučių klausimams.

V. P. ANDRIUKAITIS. Būčiau labai laimingas.

PIRMININKAS. Klausia L. Kasčiūnas. (*Šurmuly salėje*)

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Sveiki, laba diena. Klausimas būtų toks, nors tas pranešimas čia turėjo būti apie Sąjungos padėtį, bet labiau priminė tam tikrą savos ideologijos pristatymą, kuria gerbiamas komisaras dažnai pasižymi. Norėčiau paklausti, ar netrūksta kartais jums, kaip žinomam Europos federalistui, ir savikritikos dėl to, kas vyksta šiandien Europos Sąjungoje? Labai lengva įvardinti visas kraštutinės dešinės politinės jėgas, kurios dabar stiprėja Europos Sąjungos valstybėse, bet tai, kas įvyko Britanijoje, ir tai, kad iškilo Jungtinės Karalystės nepriklausomybės partija, arba tas euroskeptiškas britų konservatorių sparnas, ar tai nebuvo pernelyg spartaus federalizacijos proceso, kurį jūs nuolat palaikėte, padarinys? Ir ar jūs nenorėtumėte prisiimti tam tikra prasme atsakomybės už tai, kad britai padarė tokį sprendimą, ir permaštyti Europos Sąjungos raidos modelį iš esmės? Labai ačiū.

V. P. ANDRIUKAITIS. Dėkoju, gerbiamas Kasčiūnai. Atsakomybę prisiėmiau visada ir dabar, ir ateityje. Atsakomybė susaisto mane ir jus. Štai aš čia todėl, kad abu esame atsakingi už Europos Sąjungą visais aspektais, kuriais dalyvavome ir dalyvaujame. Taip, esu socialdemokratas, ir, kaip žinote, Europos Komisija yra politinė Komisija šiandien, kurioje didesniąją dalį sudaro Liaudies partijos atstovai ir Pirmininkas Žanas Klodas, pirmasis vicepirmininkas – socialistų atstovas

F. Timermansas ir yra liberalų vicepirmininkas A. Ansipas. Mes turime trijų politinių grupių koaliciją Europos Parlamente, ir štai Komisija rodo, kad ji turi politines kryptis. Jus tai stebina? Manęs ne. Štai kodėl aš manau, kada visi sutariame, jog Europos Sąjunga yra socialinė Europos Sąjunga, socialinės rinkos sąjunga, tai mes priimame visi tokią atsakomybę. Kaip ten išvengti vertybinių ir ideologinių aspektų nebuvimo? Sutariame su liberalais, konservatoriais, socialistais Komisijoje ir dirbame. Štai pavyzdys didelės, plačios koalicijos.

Apie skepticizmą. Euroskepticizmo yra kasdienybėje. Nacionalistinės retorikos yra daug, nes ji labai paprasta. Jos yra daug ir Lietuvoje, ir Didžiojoje Britanijoje, ir Prancūzijoje. „Lietuva – lietuviams!“ Neteko girdėti tokio lozungo? Turbūt teko. Taip pat yra ir Vokietijoje, ir kitur. Štai kodėl kalbu, kad euroskepticizmo banga yra dėl daugelio priežasčių. Prisiimkime atsakomybę ginti pamatines Europos Sąjungos vertybes. Štai kur mano lieptas – jums bendradarbiauti, prisiimti ir daryti kartu.

PIRMININKAS. Klausia pagal frakcijas M. Bastys, Socialdemokratų frakcija.

M. BASTYS (*LSDPF*). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiamasis kolega Vyteni, iš tiesų dėkojame už įdomų ir prasmingą pranešimą. Be abejo, Europa susiduria su sudėtingais klausimais ir vienas iš tokių sudėtingesnių – tai tų valstybių, tokių kaip Lietuva, kurios yra neseniai įstojusios į Europos Sąjungą ir susiduria su dideliu skurdu, didele atskirtimi, didele emigracija, taip pat ir demografiniai klausimai mums yra jautrūs... Prašom pasakyti, kaip jūs manote iš Europos Komisijos pozicijų, ką reikėtų daryti, kaip mažinti šias problemas? Dėkoju.

V. P. ANDRIUKAITIS. Sprendžiant sudėtingas demografines problemas kiekvienos šalies padėtis yra individuali, todėl Europos Sąjungos Komisija yra numačiusi padėti nacionalinių valstybių vyriausybėms ir parlamentams spręsti jų nacionalinės ir demografinės krizės problemas. Tie instrumentai, kurie yra galimi įgyvendinti Lietuvoje, galbūt jie netinka Italijoje, tačiau demografinės krizės sprendimo atveju Europos Sąjunga turi labai daug galimybių bendradarbiauti ir sujungti tiek Europos socialinį fondą, tiek Europos užimtumo programas, tiek Europos sveikatos programą, kartu sujungiant su valstybės, su Lietuvos Vyriausybės nacionalinėmis programomis ir kuriant pridėtinę vertę.

Neabejotinai šiandien demografinės problemos yra aštrios ir akivaizdžios, bet jos apima visą kompleksą priežasčių ir priemonių – nuo reprodukcinės sveikatos, nuo dirbtinio apvaisinimo, nuo galimybių padėti tūkstančiams šeimų, negalinčių sulaukti palikuonių, iki šeimos politikos, nesvarbu, kokia tai šeima, kad ir kaip ją kas apibrėžtų, svarbiau tai, kad padėtume šeimai auginti vaikučius ir stimuliuoti gimstamumą. Tam reikalingi ir socialiniai, ir ekonominiai, ir fiskaliniai instrumentai. Europos Komisija nori būti šios situacijos partnerė, nes Lietuvos socialinės atskirties problema yra viena didžiausių iš visų 28 Europos Sąjungos valstybių.

PIRMININKAS. Klausia K. Glaveckas, Liberalų sąjūdis.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamas komisare, klausimas gal nevysiškai iš jūsų kuruojamos srities, bet klausimas yra esminis. Jeigu paimsime šių metų mėnesinį euro zonos valstybių BVP augimą ir QE, t. y. tuos pinigus, kuriuos mes įleidome į ekonomiką, faktiškai išeina, kad euro zonos šalyse ekonomikos augimo nėra. Visas palaikymas vyksta iš esmės pinigų emisijos būdu iš Europos Centrinio Banko, nes jeigu sudėsime tą prieaugį ir paimsime tuos 85 mlrd. eurų, kurie eina iš Centrinio Banko antrinei rinkai palaikyti, jeigu dar pridėsime Ž. K. Junkerio visą planą, kuris yra, tai BVP prieaugis visose šalyse yra mažesnis arba lygus toms papildomoms investicijoms. Tai akivaizdžiai veda prie infliacijos didėjimo. Tai neblogas dalykas, bet taip ilgai tęstis negali. Amerikos rezervų sistema paskelbė, kad kitais metais lyg ir uždarys tą programą, Europos Sąjunga (...) paskelbė, kad dar neuždarys. Kokios yra finansinės perspektyvos, gerbiamas komisare, nes mums, Lietuvai, bus gana sunku dėl to?

V. P. ANDRIUKAITIS. Ačiū. Kaip žinote, Europos Komisija bendruose posėdžiuose svarsto visas problemas, šias taip pat. Nėra taip, kad aš esu atsakingas už vieną portfelį, kolegijos lygiu tenka priimti sprendimus, balsuoti, dalyvauti ir nagrinėti tuos klausimus, kuriuos jūs iškėlėte.

Jūs teisus, kad Europos Sąjungos ekonominis augimas 2014, 2015, 2016 metais yra. Taip? Atsigavimo požymiai yra. Jie nėra dideli, jūs teisus, kad jie nėra dideli. Tą konstatavome ir mes Ko-

misijoje. Žiūrint į 2017, 2018, 2019 metų perspektyvą yra planuojamas labai labai lėtas augimas, bet jis priklauso nuo daugelio ne nuo mūsų Sąjungos priklausomų veiksnių – nuo Jungtinių Amerikos Valstijų, nuo globalių prekybos sutarčių ir, aišku, nuo dviejų dalykų – nuo fiskalinės ir monetarinės politikos.

Europos Komisija visiškai palaiko Europos Centrinio Banko monetarinę politiką, visiškai palaiko. Taip pat norima stimuliuoti Europos kapitalo sąjungos susikūrimą, užbaigti jį, nes priešingu atveju jūs būsite teisūs – trūksta instrumentų! Taip pat klausimas šalims narėms išsaugoti šitą trikampį – investicijos, fiskalinis stabilumas ir struktūrinės reformos. Jos turi būti daromos kartu, kad atsirastų pridėtinė vertė sukurti daugiau... Jūs puikiai suprantate, dar yra prekybos balansai. Pažiūrėkime, kokia situacija šiandien aplinkui. Taip, dar tik pradėdame su Kanados sutartimi, Transatlantinė prekybos sutartis – pauzė, sankcijos Eurazijos muitų sąjungai – pauzė, sudėtingi dalykai Viduržemio jūros ir Afrikos šalyse ir aplinkui labai nepalanki konjunktūra šiandien.

Todėl atsakymas labai aiškus – turime laikytis šio trikampio, turime toliau stimuliuoti Europos Centrinio Banko pinigų politiką ir turime papildomai stimuliuoti investicijas. Lietuvos biudžeto pastangos dėl investicijų yra menkos, Lietuvos privataus sektoriaus pastangos dėl investicijų taip pat yra nedidelės. Šiuo atveju manau, kad tai yra bendras galvos skausmas, nėra tokio tikslaus atsakymo, kaip daryti kitaip, jeigu mes nerastume sinergijos tarp šalių narių ir Europos Komisijos ir Europos Tarybos.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia P. Gražulis, frakcija „Tvarka ir teisingumas“.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamas eurokomisare, dažnai Europos Sąjunga pasisako už tokias demokratines vertybes, yra laikoma, kad yra labai demokratinė institucija, bet pati sukonstruota sistema gana keista. Vienintelė renkama institucija yra Europos Sąjungos Parlamentas. Europos Komisija yra skiriama. Tačiau Europos Parlamentas net neturi įstatymų iniciatyvos teisės. Ta teisė atiduota Europos Komisijai, kuri yra skirta. Ar čia neimituojama ta demokratija, ar šitokia sistema Europoje yra tvari ir ar turi tada ateitį Europa, jeigu pagrindinė institucija, kuri yra renkama, neturi net įstatymų iniciatyvos teisės? Ar Europa neserga, kaip jūs manote?

V. P. ANDRIUKAITIS. Europos Sąjunga išgyvena įvairias ligas, kuriomis serga visos Europos Sąjungos valstybės, nes nėra atskiros Europos Sąjungos be Lietuvos, nėra. Aš esu renkamas pilietis. Čia, parlamente, mane pirmiausia rinkote, balsavote ir tvirtinote. Po to aš perėjau balsavimo procedūrą Europos Parlamente. Europos Parlamentas turėjo teisę manęs nepatvirtinti. Taigi demokratiniai mechanizmai yra čia.

Dabar Lisabonos sutartis. Europos Komisija nėra Lisabonos sutarties autorė, Lisabonos sutartis yra šalių narių pasirašyta sutartis, taip pat ir Lietuvos. Jūs, gerbiamas įstatymų leidėju, sutikote, kad būtų tokia Lisabonos sutartis, jūs ją čia ir ratifikavote.

Tai mano klausimas. Jūs ratifikavote taisyklės ir aš turiu pagal jas vykdyti savo... Aš džiaugiuosi, kad Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Tarybos arba vyriausybės ministrai, štai čia sėdi pereinamojo laikotarpio ministrai, jau yra paskirtieji, greitai jie užims vietas ir jūs atstovausite kontroliuodami juos savo pozicijoms Europos Taryboje ir ten svarstysite pasiūlymus dėl įstatymų. Komisija turi tik vieną teisę – surinkti pasiūlymus ir pateikti projektą, o tada projektas yra parlamento ir jūsų rankose. Kodėl jūs ignoruojate savo demokratinę teisę svarstyti projektą ir manote, kad jūs jos neturite? Mielas Petrai, jūs neteisūs! Jūs turite sutikti, kad pasiūlymas dėl endokrininių chemikalų svarstymo yra ir tamstos rankose. Aš pasiūliau, ir Lietuvos Vyriausybės pozicija bus labai reikalinga Europos Taryboje, kitaip aš negalėsiu gauti rezultato. Aš stimuliuoju jus skaityti tuos pasiūlymus, teikti savo pataisas, ir mes būsim laimingi jas priimdami.

PIRMININKAS. Ačiū.

V. P. ANDRIUKAITIS. Taigi Europos Sąjungos mechanizmai pirmiausia yra demokratiniai, bet propaganda sukūrė įvaizdį, kad mes iš kažkokios biurokratijos. Aš ten nuvažiavęs biurokratijos neradau, radau puikiai dirbančius 28 valstybių atstovus. Mano kabinete yra 15 valstybių atstovai, ten nėra biurokratijos. Mes tariamės ir aš esu čia. Man priekaištus padarė kolega dėl septynių kartų. Pasižiūrėkite...

PIRMININKAS. Ačiū!

V. P. ANDRIUKAITIS. ...kokias problemas svarstėme tuos septynis kartus!

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia K. Mažeika, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija.

K. MAŽEIKĄ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas komisare, aš tęsdamas galbūt P. Gražulio klausimą apie ligas paklausu apie žemiškesnius dalykus, kurie susiję galbūt su Lietuva.

Jūs puikiai žinote situaciją, susijusią su kiaulių maru, kuri jau keleri metai dėliojasi ir viskas neaiškia kryptimi vyksta. Dabar beldžiasi paukščių gripas, artėja iš visų pusių link mūsų.

Iš tiesų noriu paklausti, kokia strategija, kaip jūs matote šių problemų sprendimą, nes iš tiesų ūkininkams, žemdirbiams neramu? Kol kas nematome išeities, kokio nors tikslo, lyg ir buvo bandoma imtis priemonių, bet dabar lyg vėl ta situacija neaiški. Galbūt turite kokių nors konkrečių minčių, ką jūs ten kalbate, dėl ko deratės, kokiais klausimais, kokius matote šios problemos sprendimo būdus? Ačiū.

V. P. ANDRIUKAITIS. Dėkoju. Neseniai Varšuvoje buvo susirinkusios visos šalys narės, kurios yra paliestos pandemijos arba yra arti jos: Suomija, Estija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Rumunija, Slovakija, Vengrija ir Čekija. Visos susirinkome nagrinėti, kaip toliau tvarkytis su šia virusine bėda – kiaulių maru. Virusinės ligos buvo, yra ir bus. Paukščių gripo virusas yra susijęs su paukščių migracija. Kiekvienais metais. Todėl mes išleidžiame higienos normas ir prašome ūkininkų suprasti, kad kai paukščiai migruoja, reikia laikyti višteles ir kitus paukščiukus pastogėse, vengti kontakto su virusu, nes jis bus, jis yra gamtoje. Jis visą laiką bus. Ūkininkai puikiai žino, kad visos ligos visada yra. Mes esame gyvybės dalis.

Kiaulių maro platformą Varšuvoje dar kartą sustiprinome ir ji yra ir Lietuvos žemės ūkio ministerijoje, Valstybinėje maisto ir veterinarijos tarnyboje. Aš manau, kad Seimo Kaimo reikalų komitetas taip pat galėtų apsisvarstyti, nes mes praeitoje kadencijoje net du kartus susitikome su Kaimo reikalų komitetu čia svarstydami ir priemones, skirtas žemės ūkio atstovams, ir priemones, skirtas miškininkams, kaip reguliuoti laukinių šernų populiaciją. Viskas yra ant stalo.

Aš labai norėčiau pakviesti jus detalai tuos klausimus aptarti ir sutinku, nes tai yra mano atsakomybės portfelis. Mes kas pusę metų darome bendrą visų šalių, pažeistų šio viruso, analizę ir taip pat mobilizuojame kitas šalis, kad sustabdytume viruso plėtrą. Kol kas mes sustabdėme, ta plėtra toliau nevyksta. Latvija, Lietuva, Estija yra... susitvarkė.

PIRMININKAS. Dėkojame, gerbiamas komisare. Kvietimą išgirdome. Priimta. Laikas klausti baigėsi. Jau ir pereikvotas. Dabar turime padėkoti. Ačiū komisarui.

11.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ projektas Nr. XIII-53(3) (svarstymas ir priėmimas)

Tęsiame posėdį. Svarstysime 3 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ projektas Nr. XIII-53(3). Pranešėja – Seimo narė R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamasis Pirmininke, gerbiami kolegos, mano pranešimas būtų labai trumpas, nes komitetų siūlymus mes gavome. Juos įtraukėme į trečiąją variantą ir dabar svarstyti pateiktas trečiasis variantas. Atitinkamai jūsų kiekvieno Seimo nario pasiūlymus mes taip pat Seniūnų sueigoje aptarėme, kad juos reikia įtraukti. Labai greitai svarstymo stadijoje juos pristatysime, todėl prašau po svarstymo pritarti.

PIRMININKAS. Diskutuoti niekas neužsirašė. Ar komitetai norėtų diskutuoti? Frakcijos? Aplinkos apsaugos komiteto atstovas. Taip. Prašau čia. K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų noriu pateikti Aplinkos apsaugos komiteto išvadą. Bendru sutarimu atsižvelgiant į visų suinteresuotų pusių siūlymus, bendru sutarimu pritarta pateiktai darbotvarkei. Ar dar reikia ką nors daugiau? Ačiū.

PIRMININKAS. Audito komiteto atstovas? Nėra. Biudžeto ir finansų komitetas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas siūlo įtraukti į sesijos darbotvarkę penkis projektus. Išvardysiu jų numerius: Nr. XIII-89,

Nr. XIIIIP-112, Nr. XIIP-3909(2), Nr. XIIP-4830 ir Nr. XIIP-4430. Komiteto balsavimo rezultatai – buvo pritarta bendru sutarimu. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ekonomikos komitetas.

Z. JEDINSKIJ (*LLRA-KŠSF*). Ačiū, Pirmininke. Ekonomikos komitetas svarstė nutarimo projektą ir siūlo pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui siūlydamas įtraukti į rudens sesijos darbų programą Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4262. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kaimo reikalų komiteto? Kultūros komiteto? Kaimo reikalų komitetas – A. Stančikas.

A. STANČIKAS (*LVŽSF*). Gerbiamas Pirmininke, kolegos, Kaimo reikalų komitetas iš esmės pritarė, papildymas pateikė kooperacijos vieną klausimą dėl pelno mokesčio lengvatos kooperatyvui, teikiant kooperatyvo nariams.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto vardu – V. Bakas. Prašau.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas svarstė darbų programą, jai pritarė ir pasiūlė papildyti sesijos darbų programą šiais teisės aktų projektais. Pirmą, Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 63 straipsnio pakeitimo“ projektas. Antra, Vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo projektas. Tai susiję su šiuo metu vykstančiomis reformomis ir policijoje, ir darbo užmokesčio reforma, todėl svarbu įtraukti į šią sesiją. Trečia, Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų kompensavimo įstatymo projektas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ar Kultūros komitetas turi pasiūlymų? Prašau. R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Labai ačiū. Mes pritarėme Seimo rudens sesijos darbų programai, siūlėme papildyti keliais projektais, kurie yra techninio pobūdžio. Aš jų visų pavadinimų neskaičiuoju. Tai yra projektai Nr. XIIIIP-101, 102, 103, 104, 105, 106 dėl pavadinimo pakeitimo įstatymuose.

PIRMININKAS. Dėkojame. Socialinių reikalų ir darbo komitetas – A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, komitetas apsvaistė rudens sesijos darbų programą ir pritardamas tam, kas pateikta, siūlo įtraukti į darbotvarkę dar keletą įstatymų, kurie turėtų papildyti darbotvarkę, kuri yra, taip pat keletą įstatymų projektų, kurie yra likę nuo praeitos Seimo kadencijos – būtent Darbo kodekso įstatymo pataisas, kuriomis yra atsižvelgta į Prezidentės vetuoto įstatymo siūlymus. Kviečiame pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Sveikatos reikalų komiteto vardu – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Sveikatos reikalų komitetas apsvaistė Lietuvos Respublikos Seimo sesijos darbų programą ir jai pritarė, kartu pateikdamas tuos pasiūlymus, kuriems komitete buvo pritarta. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš nėra, susilaikė 4.

PIRMININKAS. Dėkojame. Švietimo ir mokslo komiteto vardu – E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Švietimo ir mokslo komitetas bendru sutarimu pritarė įtraukti penkis įstatymų projektus. Visi jie yra techninio pobūdžio ir susiję su pakeistu Švietimo ir mokslo komiteto pavadinimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Teisės ir teisėtvarkos komiteto vardu – J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Seimo I (rudens) sesijos darbų programos projektą. Sprendimas yra pritarti projektui, siūlant II skyriaus aštuntąjį skirsnį, kurio pavadinimas „Teisė, teisėtvarka“ papildyti keturiais įstatymų projektais, t. y. Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo kai kurių straipsnių, Baudžiamojo proceso kodekso dviejų straipsnių pakeitimo įstatymų projektais, Administracinių nusižengimų kodekso įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo ir Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projektais.

Taip pat prašymas išbraukti iš to paties skyriaus irgi keletą projektų, t. y. Viešojo administravimo ir jo lydimuosius ir Organizuoto nusikaltamumo užkardymo kontrolės. Priimtas sprendimas bendru sutarimu: už – 5, prieš balsuojančių nebuvo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Užsienio reikalų komiteto vardu gal malonėtų Ž. Pavilionis?

J. BERNATONIS (*LSDPF*). Gerbiamas pirmininke.

PIRMININKAS. Atsiprašau, J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (*LSDPF*). Užsienio reikalų komitetas siūlo įtraukti į programą Interesų Lietuvos Respublikoje turinčių užsieniečių registro įstatymo projektą Nr. XIIP-3389 kartu su lydimais įstatymų projektais Nr. XIIP-3390 ir Nr. XIIP-3394. Balsavome bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Žmogaus teisių komiteto vardu – V. Simulikas.

V. SIMULIK (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Mielieji kolegos, Žmogaus teisių komitetas, kaip papildomas komitetas, bendru sutarimu pritarė programai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto vardu – P. Urbšys. Prašau.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas sesijos darbų programai pritarė bendru sutarimu ir dar pasiūlė įtraukti Lobistinės veiklos pakeitimo įstatymo projektą ir Vietos savivaldos įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ir Audito komiteto vardu – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Audito komitetas apsvarstė nutarimo projektą, nutarė pritarti nutarimo projektui ir pateikti tam tikrų pasiūlymų. Audito komiteto pasiūlymas yra įtraukti vieną papildomą Seimo nutarimą „Dėl programinio biudžeto sistemos tobulinimo“, kurį planuotume pateikti apsvarstę Valstybės kontrolės dvi ataskaitas. Šitam sprendimui yra pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Visi komitetai pasisakė. Ar frakcijos pageidautų? Nėra.

Toliau pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

PIRMININKĖ (**R. BAŠKIENĖ**, *LVŽSF*). Labai ačiū. Gerbiamieji kolegos, kaip ir buvo minėta, komitetų pasiūlymai įtraukti į trečiąjį mūsų variantą. Taip pat yra gauta daug Seimo narių pasiūlymų. Noriu... (*Balsai salėje*) Dėl vedimo tvarkos – L. Balsys. Prašau.

L. BALSYS (*MSNG*). Ačiū. Man atrodo, Europos reikalų komitetas buvo eliminuotas iš šitų pristatymų, tai aš įgaliojau pasakyti, kad mes pritariame ir atkreipiame institucijų dėmesį, kad tie teisės aktai, kurie susiję su pažeidimų procedūromis, pradėtomis Europos Sąjungoje, arba su Europos teisės aktais susijusių įstatymų priėmimu, kolegos, vėluoja. Turi nevēluoti, jeigu norime, kad atrodytume gražiai ir tvarkingai. Prašyčiau kitą kartą Europos reikalų komiteto neeliminuoti iš pasisakymų.

PIRMININKĖ. Taip. Labai ačiū, kadangi jūsų komitetas išvados nebuvo pateikęs, tai dėl to ir nebuvote pakviesti, o jūsų pastabas vertiname labai atsakingai.

Gerbiamieji Seimo nariai, noriu pagarsinti, galbūt mes taip darbų spėrą, eiga paspartinsime. A. Norkienės pasiūlymai jau yra įrašyti. Seimo nario P. Urbšio pasiūlymai dėl Valstybinio socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo pensijų, o A. Norkienės dėl Vaiko teisių pagrindų įstatymo – įrašyti.

Taip pat įrašyti A. Matulo pasiūlymai dėl Alkoholio kontrolės įstatymo. Įrašyti kolegos A. Dumbravos pasiūlymai dėl transporto lengvatų ir teisinės užsieniečių padėties.

Dabar mums reikėtų pasitarti, ar mes balsuosime dėl kiekvieno, ar pritarsime bendru sutarimu. Yra Seimo nario V. Poderio pasiūlymas dėl Energetikos įstatymo įrašymo į darbotvarę. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Įrašome.

Seimo narės V. Čmilytės-Nielsen – dėl Daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties savininkų bendrijos įstatymo projekto. Galime sutarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū, įrašome.

Seimo nario L. Kasčiūno, gaila, dar neįregistruoti įstatymų projektai. Ar Laurynas rengiasi greitai juos įregistruoti? Ir galime bendru sutarimu, tai būtų Paramos būstui įsigyti ir išsinuomoti, Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo pakeitimai ir Žemės įstatymo? Ar galime sutarti, kad įtraukiame į darbų programą. (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū. Įtraukta.

Dėl Valstybinio socialinio draudimo įstatymo, E. Gentvilo, 91 įtrauktas, kiek žinau, šiandien mes apie tai kalbėsime. Sutariame, kad įtrauktas, taip?

Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymas – G. Steponavičius. Pritariau bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Taip, ačiū. Seimo narys A. Matulas dėl Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo projekto. Ar sutariame, kad reikia įtraukti į darbotvarkę? (*Balsai salėje*) Taip, ačiū. A. Palionis – dėl Draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto, dėl Energetikos įstatymo ir Žemės įstatymo projektų. Nėra prieštaraujančių? Įtraukiame. Seimo nario R. J. Dagio dėl Darbo kodekso jau yra įrašyta, o dėl Švietimo įstatymo Nr. XIIP-1684 sutariame, kad įtraukiame? Prieštaraujančių nematau. Valstybinio socialinio draudimo įstatymo projektas... Jau apie tai kalbėjome, pakartojau – E. Gentvilas. I. Šiaulienė – dėl Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymo projekto. Sutariame bendru sutarimu, kad įtraukiame. Nematau prieštaravimų.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymas ir Vyriausiosios tarnybinės etikos įstatymas. E. Gentvilo pateikti įstatymų projektai. Prieštaraujančių nėra. Įtraukiame.

Taip pat siūloma papildyti įstatymo projektu – Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektu. A. Anušausko pasiūlymas. Pritariate? Ačiū.

Taip pat komitetas buvo neįtraukęs, neįrašyta, reikėtų mums priimti sprendimą dėl Konkurencijos įstatymo. Turime. O dėl A. Skardžiaus įstatymo projekto, dėl Metropoliteno įgyvendinimo įstatymo projekto reikėtų, kolegos, balsuoti, nes komitetas nesiūlė. (*Balsai salėje*) Ar komitetas siūlo? (*Balsai salėje*) Kadangi komitetas nesiūlo, suteikiame žodį A. Skardžiui.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Išties komitete turėjo būti svarstomos pataisos priėmimo stadijoje, nes praėjusios kadencijos Seimas yra apsisprendęs po svarstymo. Tačiau kai kurie komiteto nariai negalėjo dalyvauti šiame posėdyje, tam tikras nesusipratimas įvyko. Kalbėjausi su komiteto pirmininku, komiteto pirmininkas, kurio dabar salėje nematau, V. Sinkevičius minėjo, kad šis įstatymas turėtų būti darbotvarkėje, nes darni plėtra transporto srityje neišsivaizduojama be naujų erdvių, tai yra didžiuliai ekonominiai praradimai valstybei, kada prarandamas laikas stovint eilėse, ypač didžiuosiuose miestuose, sostinėje. Tai, be abejo, didina ir taršą, o sugaištas laikas, be abejo, tikrai neprisideda prie bendrojo vidaus produkto kūrimo.

Todėl bet kokių atveju turi būti šios naujos transporto rūšies reglamentavimas, tai bendrieji principai. Ekonomikos komitetas praėjusioje kadencijoje buvo sudaręs darbo grupę, t. y. Seimo valdyba buvo sudariusi darbo grupę, ir parengė visiems tinkantį variantą. Kaip matėte, Vyriausybė pritarė šiam projektui, tuo labiau kad yra sutarta ir dėl kai kurių pataisų, kurias registravo ir gerbiamasis J. Razma, ir kiti Seimo nariai. Todėl atsiradimas šios naujos transporto rūšies teisinio reglamentavimo, be abejo, galbūt pritrauktų investicijas į Lietuvą. Belaukiant net ir naujos ekonominės krizės bangos, tai investicijos į infrastruktūrą ir būtent šių projektų įgyvendinimas leistų, be abejo, pagyvinti ekonomiką.

PIRMININKĖ. Nuomonė – už. Nematau. Nuomonė prieš – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, aš visą laiką pasisakydavau prieš šitą projektą dėl tam tikrų aplinkybių, visų pirma finansinių aplinkybių. Mes ne taip seniai turėjome atvejį, kai Vilniaus savivaldybė bandė kurti ir padaryti tramvajaus projektą. Seimas buvo skyręs apie 2 mln. Lt galimybių studijai, bet iš to absoliučiai nieko neišėjo. Metro nepalyginti brangesnis negu tramvajus. Preliminariniais skaičiavimais, tai 7–10 mlrd. eurų kaip *minimum* reikėtų investuoti. Lietuva nepajėgi tiek pinigų investuoti. O privatus kapitalas irgi neinvestuos, nes bilieto kaina tokiu atveju būtų apie 30–40 eurų arba reikėtų valstybei subsidijuoti, arba... 20–30 eurų. Kitaip sakant, ekonomine prasme Lietuva nepajėgi tokio projekto įgyvendinti. Aš manau, kad dabar svarstyti jo tolesnę eigą tiesiog būtų netikslinga. Kai Lietuva taps pagal bendrąsias pajamas ir BVP kaip Šveicarija, tada, be abejo, bus galima grįžti ir prie tų klausimų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – A. Palionis.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiu profesorius, bet ką noriu pasakyti, kas yra numatoma šiame projekte. Visų pirma, kad valstybės lėšų ir nereikės. O jeigu privatus investuotojas, jeigu privatus investuotojas sugalvos investuoti į Lietuvą, į metropoliteno statybą, tegul jis ir investuoja, bet jeigu šiandien privatus investuotojas norėtų investuoti Lietuvoje, jis to net negalėtų padaryti, nesant šiam įstatymui. Aš manau, kad priėmus šitą įstatymą, tai nereikia, kad Lietuvos kokiam nors mieste atsirastų metropolitenas. Mes tikrai turime suteikti galimybes.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, reikia balsuoti. Kas už tai, kad įrašytume į programą Metropoliteno įgyvendinimo įstatymo projektą, prašau balsuoti. Kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Ačiū. Balsavo: už – 37, prieš – 35, susilaikė 36. Minėtas įstatymo projektas į darbų programą neįrašytas.

Ir dar mums reikia apsispręsti dėl vieno labai svarbaus įstatymo projekto. Kolega Seimo narys A. Matulas siūlo išbraukti Pagalbinio apvaisinimo įstatymo projekto svarstymą šioje sesijoje. Noriu patikinti, kad yra užregistruotas, kadangi jis buvo neregistruotas, dabar jis jau užregistruotas, ir jūs galite matyti jo tekstą, projektas Nr. XIIIIP-169. Nuomonė prieš – P. Urbšys. Prašau.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Gerbiamieji Seimo nariai, iš tikrųjų mes negalime išbraukti šio įstatymo projekto, nes jo įsigaliojimas yra nuo kitų metų sausio 1 dienos ir mums būtina išdiskutuoti dėl siūlomų pataisų, kurios gali iš tikrųjų pakeisti pagalbinio apvaisinimo tvarką. Todėl siūlau nepriarti būtent tam A. Matulo pateikimui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – A. Matulas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, iš tiesų įstatymas yra priimtas, keli metai diskutuotas. Įsigalioja nuo kitų metų sausio 1 dienos, pinigai rezervuoti. Dabar tiesiog vakar dar nebuvo registruotas ir komitete niekas negalėjo pasakyti, o kas gi bus siūloma. Jeigu dabar jau yra registruotas, aš dar nespėjau pažiūrėti, bet jeigu yra siūloma atidėti įsigaliojimą, tai vėl mes tikrai supriešinsime ir nuvilsime labai daug šeimų. Apie 60 tūkst. šeimų yra nevaisingos ir jos netgi dabar skelbia, kad jeigu įstatymas bus atidėtas, tai prasidės mitingai, piketai, skundai į teismus dėl netesėtų lūkesčių. Aš manau, kad, kolegos, tikrai nereikėtų jo svarstyti, o jeigu bus svarstomos tam tikros detalės, apie kurias ir kalbėjo komiteto pirmininkė, tuo atveju nieko baisaus, kad tai bus daroma ir pavasario sesijoje, bet nenuvilkime tų žmonių, nes mes kasmet dėl to, kad kelerius ar keliolika metų svarstėme šitą įstatymą, vidutiniškai apie tūkstančio vaikučių netekome, nes žmonės tiesiog neturėjo pinigų šioms procedūroms.

PIRMININKĖ. Ačiū. Patikslinu, kad užregistruotame įstatymo projekte Nr. XIIIIP-196 atidėti nesiūloma. Pagal pateiktą Seimo nario A. Matulo pasiūlymą išbraukti kviečiu balsuoti. Kas už tai, kad būtų išbraukta, balsuoja už, kas prieš arba susilaiko, vadinasi, nepritaria A. Matulo siūlymui. Prašome balsuoti. Už balsuojantys siūlo išbraukti, prieš arba susilaikę mano turintys kitą nuomonę.

Už išbraukimą balsavo 40 Seimo narių, prieš – 52, susilaikė 13. Pasiūlymui išbraukti nepriarta. Užregistruotas įstatymo projektas Nr. XIIIIP-196 lieka.

Gerbiamieji kolegos, nuomonė už, nuomonė prieš dėl darbų programos. J. Razma – prieš.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, nesu kategoriškai prieš programą, bet ji iš tikrųjų stokoja nuoseklumo, kryptingumo, kai kuriais atvejais paprasčiausios logikos. Čia aš turiu omeny visą socialinio modelio paketo atidėjimą, kai yra parašyta, jog tai teikia atskiri Seimo nariai, o ne Vyriausybė. Mano supratimu, tokius projektus turėtų teikti Vyriausybė kartu su biudžeto projektu, kad finansiškai tie dalykai būtų suderinti, kad būtų aišku, ar Vyriausybė pasiruošusi, ar nepasiruošusi įgyvendinti. Būtent dėl šio projektų sąrašo daugiausia ir kyla abejonių dėl darbų programos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš tikrai nesu kategoriškai už šią programą (bandau vartoti gerbiamojo J. Razmos retoriką) dėl labai aiškių ir suprantamų priežasčių. Turbūt valstybė turi vystytis evoliucijos keliu, o ne revoliucijos. Vadinasi, tai, kad susidarė nauja valdančioji dauguma, turi užbrėžti brūkšnį, viską sugriauti ir pradėti nuo pradžių. Tai matyti iš kai kurių teisės aktų. Visą laiką reikalingas valstybėje tęstinumas, procesas turi evoliucionuoti, o ne, sakykime, kaip dažnai vienas politikas mėgsta sakyti, „valdžią paimti su durklais“. Labai sunku po tuo durtuvu sėdėti tuos ketverius metus.

Todėl aš siūlyčiau įsiklausyti į kolegų nuomones, tęsti tuos praėjusios Vyriausybės projektus, kurie buvo tikrai racionalūs.

Norėčiau dar porą žodžių pasakyti apie darnią transporto plėtrą. Mes kalbame apie darnią Lietuvą, tai pagalvokime, laukime Vyriausybės programos, aš manau, joje pamatysime ir darnią transporto plėtrą, kuri mažintų taršą, didintų susisiekimo galimybes. Be jų neįmanoma pritraukti investicijų, ar tai būtų susisiekimas sostinėje, ar tai būtų tarptautinis susisiekimas per oro uostus, aš manau, infrastruktūra turi vystytis darniai. O šiandieną kažkas be didelio įsigilinio vienu savo rankos kirčiu nubraukia tai, ką mes tikrai diskutavome ir buvome pasiekę, sakykime, tokį susitarimą neblogą jau praėjusioje kadencijoje.

Gerbiamieji kolegos, pasisakau už, tačiau su dideliu rezervu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, prašom balsuoti. Kas pritaria šios sesijos darbų programai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate prieš arba susilaikote.

Ačiū. Už balsavo 89, prieš nėra, susilaikė 20. Darbų programai po svarstymo pritarta.

Seimo Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Ar galime pritarti? Ačiū.

Priėmimo stadija. Nuomonės už, nuomonės prieš. Nuomonė prieš – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aš gal pakartosiu tą patį, ką sakė kolega J. Razma. Kadangi visas valstybės valdymo svoris yra perkeltas į Seimą, tai norėtusi matyti ir darbų programoje, kad Seimas darbų programą šioje sesijoje sudaro atsakingai ir galbūt kitaip, negu būdavo sudarinėjama ankstesnių seimų, kai rašomas pageidavimų koncertas, meniu, kurio, visi žino, vis tiek niekas nesugebės per trumpą laiką priimti ir įgyvendinti.

Aš iš tikrųjų pasigendau čia labai aiškaus suvokimo, ką galima ir ko negalima per šitą likusį mėnesį priimti. Mes turėsime ir Vyriausybės programą svarstyti, ir kitų metų biudžetą svarstyti. Čia įsivaizduoti, kad dar būtų galima labai daug įtraukti kitų klausimų, būtų iš tikrųjų visiškai neatsakinga ir naivu. O ištis svarbūs dalykai, kuriuos norėtusi matyti, kad valdantieji, ypač Valstiečių partija, supranta iš tikrųjų atsakingai, o ne taip, kaip kalbėjo kartais rinkimų kampanijos metu, lieka paskendę daugelio pasiūlymų fone.

Tas pats su Darbo kodeksu. Prisižadėjote, prisikalbėjote per rinkimus, kad reikia nukelti puse metų. Bet dabar užteko laiko, kad suvoktumėte, kad prie to yra pririštas pensijų didinimas, 250 mln. Aš iš tikrųjų galvočiau, kad jūs turėtumėte suprasti, kad praėjo laikas žiūrėti neatsakingai. Todėl sesijos darbų programai aš negaliu pritarti, nes matau vis dar neatsakingą požiūrį. Užtektų čia vien tik Vyriausybės programos, apsisprendimo dėl Darbo kodekso, kas svarbiau... tai yra Vyriausybės programą, biudžetą, Darbo kodeksą reikia svarstyti. Kas svarbiau – ar Darbo kodeksą nukelti, ar pensijas didinti? Ir dar įtraukti, pavyzdžiui, Astravo klausimą ir išspręsti iki Kalėdų. Ir būtų viskas aišku. Dabar prirašyta begalybė ir iš to nieko doro nebus, todėl siūlau nepritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. A. Gumuliauskas – nuomonė už.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ačiū A. Kubiliui už pamokas, tačiau aš noriu pasakyti, kad šita darbo programa tikrai buvo priimta visų bendru sutarimu, ir tik vienas projektas, dėl kurio mes balsavome. Todėl aš čia nematau, kam reikia laužyti ietis, jeigu mes faktiškai visa tai padarėme bendrai sutarę. Todėl aš pasisakau už programos priėmimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau bendravardžiui replikuoti. Visi mes, kurie čia jau antrą ar daugiau kadencijų, suprantame, kad ne visi projektai, kurie įtraukti į programą, yra priimami toje pačioje sesijoje. Tuo labiau kad dauguma projektų yra pateikimo stadijos. Aš tikrai palaikau šitą darbų programą, kad mes suspėtume iki Kalėdų pateikti šiuos projektus ir komitetuose iki pavasario sesijos nuodugniai juos visus apsvarstyti, kad turėtume ką veikti ir pavasario sesijoje. Tikrai kviečiu visus palaikyti programą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu balsuoti. Daugiau nuomonių nebuvo. Kas pritaria šios sesijos darbų programos priėmimui?

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 84 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikė 17. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ (projektas Nr. XIII P-53(3) priimtas. (Gongas)

Replika po balsavimo – gerbiamasis P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, norėčiau, kad dėl protokolo būtų fiksuota. Balsuojant dėl Pagalbinio apvaisinimo įstatymo išbraukimo iš darbotvarkės pavasario darbų programoje mano balsą prašau įskaityti prieš. Tiesiog buvome suklaidinti, ekrane degė bendras pavadinimas dėl darbų programos, o už kurį projektą, nebuvo detalai paaiškinta.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų balsą užrašysime prieš. M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Prašau ir mano balsą užskaityti prieš dėl protokolo.

PIRMININKĖ. Ačiū, būtinai į tai atkreipsime dėmesį. Ir stenogramoje, protokoluose tai lieka.

11.39 val.

Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2017 metais, įstatymo projektas Nr. XIIP-4543(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2017 metais, įstatymo projektas Nr. XIIP-4543(2). Pranešėjas – A. Sysas. Pranešėją prašom į tribūną.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvarstė siūlymą pratęsti bazinio dydžio galiojimą ir 2017 metams. Už jį balsavo 6 – 2 pasisakė prieš, 2 susilaikė. Taip pat svarstymo metu pirmiausia buvo gautas kolegos P. Čimbaro pasiūlymas, kuriam buvo nepritarta, o vakar papildomai mes svarstėme pono R. Žemaitaičio, K. Bartkevičiaus ir V. Kamblevičiaus, kurių siūlymas buvo analogiškas kaip pono P. Čimbaro, t. y. atkurti per krizę sumažintą dydį nuo 130,5 euro iki 141,9 euro, na, galime suapvalinti iki 142 eurų. Argumentai mūsų tokie, kad pateiktame biudžete tokių lėšų nenumatyta, ir mes komitete priėmėme protokolinį nutarimą naujai Vyriausybei apsvarstyti, turint omenyje, kad aštuonerius metus šis dydis yra išaldytas ir kad reikia kokio nors aiškaus sprendimo. Pinigų poreikis skaičiuojamas labai paprastai. Vienu euru šitai kategorijai žmonių didinti atlyginimus yra papildomas milijonas. Labai lengva suskaičiuoti, kad beveik 100 mln. papildomai reikėtų biudžete lėšų. Tai toks pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamasis pranešėju, likite tribūnoje. Dabar, kolegos, mums reikia pastraipsniui. Priėmimo stadija.

1 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galima. Priimtas. 2 straipsnis. Įstatymo taikymas. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Galima.

Dėl 3 straipsnio, kaip jau buvo minėta, yra gautas Seimo narių R. Žemaitaičio, K. Bartkevičiaus ir V. Kamblevičiaus pasiūlymas. R. Žemaitaitis gali pristatyti. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, mūsų pasiūlymas yra ganėtinai aiškus. Jei mes, politikai, visada kalbėjome, kad Lietuvoje baigėsi krizė, minimalią algą sukalbėjome net tris keturis kartus didinti ir kalbame, kad mes turime proporcingai kiekvienais metais ne didinti, bet grąžinti atlyginimą, aš noriu pabrėžti, kad mes ne didiname, o grąžiname. Tačiau mes elgiamės priešingai. Aš kreipiuosi į tą pačią valdančiąją daugumą, ar jie įvertina, kad šiandien, norint priimti į darbą arba surasti specialistų už tokį koks atlyginimas šiandien yra siūlomas, yra, ko gero, absurdas. Padidinus minimalią algą, šiandien dirbantis žmogus (neprofesionalas) faktiškai gauna 30 eurų mažiau negu valstybės tarnyboje. Mūsų ir yra siūlymas grąžinti į 2009 metų lygį, t. y. 141,9 euro. Tai, ką kalba apie biudžetą – 100 mln. papildomai pinigų, tai aš labai greitai galiu jums išsklaidyti tokias abejones. Aš vakar vakare prisėdau, paskaiciau, kiek padidinimas šitų pinigų grįžta atgal į biudžetą. Per 40 ir mln. grįžta per „Sodros“ ir sveikatos draudimą, per vartojimą sugrįžta apie 20 mln. Tai mes turime 60–65 mln., sugrįžusius į biudžetą per pirmuosius metus. Tai arba kažkas ne taip skaičiuoja, arba tyčia bando suklaidinti.

Kitas dalykas, dėl kurio, kolegos, prašau palaikyti mūsų pasiūlymą, kiek žinome, kitas klausimas yra socialinio modelio atidėjimas. Nori socialinį modelį atidėti pusei metų. Sutaupoma 80 mln. Rezultatas – šiaip ar taip mes jau turime išlošę 20 mln. Kolegos, galų gale pažiūrėkime, kas yra. Šis balsavimas parodys, kad tiek buvusi, tiek ir nauja valdančioji dauguma pasako, kad

Lietuvoje yra krizė ir Lietuvos gyventojams siunčia žinią, kad, gerbiamieji, toliau skursite ir ubagėsite, kaip ir su valstybės remiamomis lėšomis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Pagal Seimo statuto 155 ir 156 straipsnio 3 dalį reikia 29 Seimo narių, kad priėmimo stadijoje būtų galima svarstyti jūsų pasiūlymą. Kas už – palaikote tokį siūlymą, prašom balsuoti. Kas prieš – galite nebalsuoti. Statuto straipsnis reikalauja, kad teiktą pasiūlymą palaikytų 29 Seimo nariai, kad svarstytume. Jeigu nepritariama, tada pasiūlymas nesvarstomas.

Pasiūlymas surinko 30 balsų už, prieš – 17, 19 susilaikė. Svarstome. Nuomonė už, atsiprašau, dar komitetas galbūt galėtų dar kartą pasakyti savo poziciją arba patvirtinti papildomai?

A. SYSAS (LSDPF). Aš norėčiau replikuoti į kolegos pasakymą. Gerbiamieji kolegos, tie, kurie dar nerašėte aiškinamųjų raštų dėl įstatymo. Prielaidomis niekada nesivadovaujame. Reikia realiai skaičiuoti, kiek pinigų reikia išmokėti tiems atlyginimams. O kiek grįš, tai yra būrimas iš kavos tirščių. Aš suprantu, kad jūs – matematikas, ne tik teisininkas, dėl visko sutinku, ir aš galiu taip suskaičiuoti, bet aiškinamųjų raštų rašymo metodika šiek tiek kitokia. Komitetas dar kartą akcentuoja, kad dabartiniame biudžete tokių lėšų nebuvo numatyta. Taip pat noriu priminti, kad Konstitucinis Teismas labai konkrečiai pasakė, kas skelbia krizės pabaigą ir kas skelbia krizės pradžią. Vyriausybė. Tokio nutarimo, kad krizė baigėsi, aš nemačiau. Gal, jei jūs, pone Žemaitaiti, matėte, tai būtų gerai. Tokio nutarimo nemačiau.

Todėl komitetas vadovaujasi logika. Taip, turbūt ir aš, ir jūs – visi norėtume, kad valstybės tarnautojai, teisėjai, politikai, visi Lietuvos žmonės gautų didesnius atlyginimus. Bet šiuo atveju biudžetininkams mes bazinio dydžio nekeičiame, o tai, kas liečia mus, mes norime pakelti. Šiek tiek gėdingai atrodytų. Todėl komitetas daugumos balsais atmetė šį pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos – gerbiamas R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Dėl vedimo tvarkos. Iš tikrųjų pranešėjas turi perskaityti komiteto išvadą, bet ne savo asmeninę nuomonę.

Dabar gerbiamajam kolegai atsakysiu. Pasiimkite 2007, 2008, 2009 ir 2010 metų valstybės tarnautojų mokesčių inspekcijos deklaracijas ir pasižiūrėkite, kiek pagal šitą skirtumą jie sumokėjo mokesčių, ir jūs tada matysite.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis Remigijau, čia ne dėl vedimo tvarkos kalbate. (*Balsai salėje*) Nuomonė už – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamasis Algirdai Sysai, jūs atstovaujate buvusiai Vyriausybei ir skelbiate tai, ką biudžete buvo pateikusi buvusi Vyriausybė. Bet, kaip žinome, šią Vyriausybę ir buvusius valdančiuosius rinkėjai nušlavė. Jei dabar vietoj jūsų tribūnoje stovėtų naujasis premjeras S. Skvernelis ir saktų: mes pažiūrėjome visus įplaukų pasikeitimus, ir nėra tos galimybės numatyti didesnę bazinį dydį, mes gal ir priimtume tai kaip duotybę, ką jau padarysi. Nepavyko – nepavyko. Ką dabar mes girdime viešojoje erdvėje? Kad bus didinami alkoholio akcizai ir gana žymiai – papildomos įplaukos. Kad bus atidėti socialinio modelio projektai – vėl apie 250 mln. eurų sutaupymas. Ir štai esant tokioms aplinkybėms aš manau, kad reikėtų ir ne lėkti priekyje su baziniu dydžiu, o palaukti jo teikimo kartu su naujuoju biudžeto projektu, o ne sieti su tuo, kas buvo senajame, ką jūsų buvusioji Vyriausybė tesugebėjo padaryti.

Arba, jeigu jau paliekame tą patį bazinį dydį, tai šalia atlyginimų darykime didesnius koeficientus mažiausiai apmokamiems valstybės tarnautojams. Priimkime didesnius koeficientus biudžetinio sektoriaus darbuotojams, tada visi sutiksime, kad aukščiausiems pareigūnams tegul lieka tas pats bazinis dydis.

Dabar ištrauktas paliekamas tik vienas bazinis dydis ir pasakoma, kad visas biudžetinis sektorius dirbs su mažiausiais atlyginimais kitais metais, negaus didesnių pajamų. Todėl siūlau priarti kolegų pataisai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Prašom, gerbiamasis Skverneli.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Buvau paminėtas, tai noriu pasakyti. Jūs puikiai žinote, šis įstatymas yra pratęsiamas jau turbūt aštunti ar devinti metai tokiu pat metu. Puikiai žinote, kas būtų, jeigu mes grąžintume anksčiau buvusį bazinį dydį arba keltume. Kokių papildomų lėšų pareikalautų ir kaip tai atsiliėtų mūsų biudžetui. Manau, bent šioje vietoje elkimės atsakingai.

Dėl galimybių keisti. Taip, aš dar kartą galiu tą patį deklaruoti. Valstybės tarnybos įstatymo projektas, kuris yra Seime, Biudžetinių apmokėjimo įstatymas ir Darbo kodeksas – tai trys įstatymai, kurie leis subalansuoti, kalbant apie viešąjį sektorių, ir laikytis pagrindinio principo, dėl kurio, matyt, visi sutinkame. Viešas sektorius yra per didelis ir, darant struktūrinės reformas, kurias Vyriausybė iš karto ir darys, sugeneruotos papildomos darbo užmokesčio lėšos leis peržiūrėti ir koeficientus, ir kelti darbo užmokesčių efektyviai mažai valstybės tarnybai. Tai vienas dalykas.

Antras aspektas. Valstybės tarnautojams kitais metais didės pajamos, kadangi pradėtas kompensavimas dėl neteisėtai sumažinto darbo užmokesčio: šiemet 5 %, kitais metais – 15 %, ir tai yra numatyta. 15 % iš biudžeto ir 5 % darbuotojams iš asignavimų valdytojų. Tokie yra atsakymai. Jeigu mes pasiūlęsime neatsakingai, iš tiesų biudžetui bus didelė našta ir nepakeliamą našta. (*Šurmūlys salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, iš tikro... Būk geras, patylėk... (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Prašom netrukdyti posėdžio eigos ir leisti pasakyti nuomonę prieš.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Kolega, nepatogu taip rėkauti. Noriu pasakyti, kad iš principo bet kokia krizė paprastai pinigų negrąžina ir nėra prievolė grąžinti, galima tik pasiekti tą patį krizinį lygį, kuris buvo prieš tai.

Bet kalbant apie bazinį atlyginimą, bazinio dydžio pakeitimą, korekciją, prieš tai reikėtų kalbėti apie tai, kad reikia sumažinti valstybės politiką, valstybės pareigūnų... valstybės tarnautojų skaičių. Pavyzdžiui, sumažinkite tą skaičių 4–5 % ir jūs jau turėsite tą 15 eurų papildomai baziniam atlyginimui padidinti. Vadovaujantis tokia logika, aišku, būtų galima teikti ir didesnę, bet kadangi valdininkų skaičius, aš bendrąja prasme sakau, ne mažėja, o netgi didėja, tai bazinio dydžio padidinimas reikštų dar didesnę deficitą ateityje. Tai, kad atsipirks per pirkimus, per vartojimus, be abejo, dalis atsipirks, bet ne tokia dalimi, kaip minėjo čia mano kolega. Iš tikro situacija yra tokia, kad šiuo metu nepadarius rimtų valdymo reformų, valstybės valdymo, nesumažinus darbuotojų skaičiaus ir nepadidinus jų efektyvumo, padidinti bazinį dydį yra labai sunku ir beveik neįmanoma. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dabar balsuosime. Gerbiamieji kolegos, kas už tai, kad pritartume Seimo narių R. Žemaitaičio, K. Bartkevičiaus, V. Kamblevičiaus pateiktam pasiūlymui padidinti bazinį dydį iki 141,9 eurų, balsuoja už, kas prieš arba susilaiko, balsuoja kitaip.

Už balsavo 21, prieš – 48, susilaikė 31. Pasiūlymui nepritarta.

Replika po balsavimo – J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Reaguojant į premjero pasisakymą, ačiū, kad premjeras eksromptu išsakė poziciją, bet kai premjeras kalba, kad valstybės tarnautojai pajus išmokėtas pirmąsias kompensacijas, reikėtų paminėti, kad pajus Konstitucinio Teismo teisėjai ir visi kiti aukštieji pareigūnai, kuriems *progresiškai* buvo atlikti tie sumažinimai. O tie visi mažieji tarnautojai, apie kuriuos mes kalbame, nieko nepajus. Jeigu šalia to įstatymo, kurį svarstom, kartu būtų įstatymai dėl koeficientų koregavimo, kur būtų truputėlį pakelti mažesnieji koeficientai, viskas būtų gerai. Kodėl nepasirūpinate, kad tuos projektus komitetai greičiau apsvarstytų, ir viską ramiai priimtume? Tada būtų galima solidariai priimti.

PIRMININKĖ. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Iš tikrųjų mane šiek tiek nustebino esamo premjero žodžiai, kad valdininkai pajaus šitą, kadangi mes grąžinsime. Ką jūs grąžinsite? Jūs grąžinate kompensaciją, kas žmogui teisėtai priklauso. Jeigu žmogus numirė, tai yra turtinė teisė į paveldėjimą, gerbiama būsima premjere!

Antras dalykas. Šiandien jūs pats puikiai žinote savo biudžeto sandarą. Jeigu jūs atidedate socialinį modelį, turite 80 mln., elementari matematika – grįžta pinigai per apyvartą. Ir dar. Aš tikrai labai dėkoju žmonėms, kurie balsavo, ir aš labai norėsiu pažiūrėti, kokia profesionalų Vyriausybė ir profesionalūs patarėjai ateis pas jus dirbti už 600 eurų?

Ir trečia.

PIRMININKĖ. Ačiū. Čia ne dėl vedimo tvarkos.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Replika po balsavimo, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Kitas dalykas. Aš tikiuosi, kad būsimas premjeras ir vidaus reikalų ministras užsiims komisarų atlyginimais, nes jie taip pasistengė su Statutu, kad šiandien komisarų atlyginimai yra du kartus didesni už eilinio policijos pareigūno. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Ačiū už nuomonę. P. Čimbaras – replika po balsavimo dėl šito straipsnio. Nepamirškime, kad mes dar balsuosime už visą įstatymo projektą.

P. ČIMBARAS (LSDPF). Aš tikrai kalbėsiu dėl vedimo tvarkos. Ačiū Seimo nariams, kurie nepalaikė mano projekto, dabar ačiū tiems, kurie nepalaikė, pažiūrėsime, ką jūs pasakysite žmonėms. Aš norėčiau pasakyti repliką.

Gerbiama posėdžio pirmininke, šiaip, jeigu nori pasakyti savo nuomonę, reikia užsirašyti kompiuteryje už ar prieš. Jūs dabar premjerui suteikėte žodį ir jis suagitavo kitaip balsuoti. *(Balsai salėje)* Na, atsiprašau! Taip yra nesieliama, galiu pasakyti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūs tikriausiai žinote Statutą, kaip ir mes visi. Premjerui žodis suteikiamas bet kada, kai jis to paprašo. *(Balsai salėje)* Dabar turime paskirtąjį. Gerbiamas A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, aš siūlau gerbti visus premjeras, taip pat ir buvusius. *(Juokas salėje)*

PIRMININKĖ. Gerbsime.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Todėl pasiprašiau žodžio. Aš tikrai vertinu premjero S. Skvernelio žodžius, tikrai išmintingus, bet niekaip negalėjau suprasti, ką kolega A. Sysas čia pasakė, nes, ką aš nugirdau, tai pasirodo, Lietuvoje krizė dar nėra pasibaigusi, nors, atrodo, skaitai tarptautinę spaudą, visur visi kalba, kaip atrodo gyvenimas po tos didžiosios „Lehman Brothers“ krizės. A. Sysas sako – ne, Lietuvoje krizė nesibaigė, nes Vyriausybė nepriėmė jokie sprendimo. Aš galvoju, gal Lietuva tuo yra unikali, ir A. Sysas turi omeny ne tą pasaulinę krizę, o ketverius metus buvusį socialdemokratų valdymą, kurį iš tikrųjų būtų galima laikyti kaip krizę. Bet tada su viltimi turėtume žiūrėti į tai, kad gruodžio 13 dieną ta krizė Lietuvoje taip pat pasibaigs pagal Lietuvos Konstituciją, ir tada galėsime ramiau žiūrėti į gyvenimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, dėl 3 straipsnio nuomonė už, nuomonė prieš. Nėra. Prašau balsuoti. Kas pritariate 3 straipsniui, balsuojame už 3 straipsnį. Buvo paskelbta nuomonė už, nuomonė prieš. Neužsirašėte, tad balsuojame. Priėmimo stadijoje galėsite dar išsakyti nuomonę.

Už balsavo 75, prieš – 1, susilaikė 27. 3 straipsniui pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto keturi – už, keturi – prieš. Už – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Atsisakau žodžio.

PIRMININKĖ. Už – R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, iš tikro premjeras S. Skvernelis išdėstė mūsų matymą, kad valstybės valdymo aparato optimizavimas, tie įstatymai, Valstybės tarnybos įstatymas, jo priėmimas... Mes tikrai suprantame visus argumentus, kurie buvo išsakyti prieš šį sprendimą, aš manau, kad mes liepos mėnesį turėsime ir įstatymus, ir aiškų matymą, kaip renkamas biudžetas. Jeigu bus galimybė, mes tikrai tuos sprendimus priimsime, nes visi vienodai suprantame, kad tai yra būtina, bet šiandien to sprendimo, deja, priimti negalime.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – A. Maldeikienė.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Nuo 2009 metų Lietuvos bendrasis vidaus produktas padidėjo 22 %, vadinasi, tiek padidėjo ir visos nacionalinės pajamos, na, atmetus užsienio sektorių. Iš tikrųjų biudžeto išlaidos padidėjo panašiai 17 %, tačiau tie žmonės, kurie iš tikrųjų sunkiai dirba, lieka kvailio vietoje, nes jiems pasakojama tai, ką šiandien A. Sysas pranešė, kad nė krizė nesibaigė, ar kažkas yra kalbama apie atsakingą pono S. Skvernelio kalbėjimą. Tai atsakingai pareiškiu, kad tai yra mažų mažiausiai ciniška ir tai yra nelygybės didinimas, jeigu padidėja BVP 22 % per devynerius metus. Ir tiems žmonėms, kurie dirba... Tarkime, konkretus pavyzdys – Vilniaus pro-

kuratūros skyriaus teisininkė, kuri gaudo BVP grobstytojus, šiuo metu uždirba 372 eurus į rankas. Jeigu jums ne gėda žiūrėti tiems žmonėms į akis, jūs pasakokite apie atsakingą skolinimąsi. Įspūdis, kad šitie žmonės, kurie sėdi šitoje salėje, kai kuriuos skaičiukus pažįsta, bet niekaip nesujungia jų su kitų žmonių gyvenimais.

Dar vienas niuansas – nereikia susireikšminti. Jūs visą laiką sakote – negalite už tai balsuoti todėl, kad taip pakelsite savo atlyginimus. Dalis čia ne iš to atlyginimo ir gyvena, ką viešai deklaruoja savo deklaracijose, bet galima labai paprastai išmesti tada save ir prisiminti kitus žmones, o ne statyti save į pasaulio centrą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – A. Palionis.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau dar sugrįžti prie 3 straipsnio, kur mes nepritarėme pasiūlymui, ir replikuoti Remigijui, kad atidėjus socialinį modelį ir sutaupius 80 milijonų nereikia, kad tie 80 milijonų ir yra. Realiai socialinis modelis sudaro 0,6 % deficito. Jeigu tai nebus priimta kaip struktūrinė reforma, mes dar ir mažiau turėsime pinigų ir turėsime galvoti, kaip padengti kitus asignavimus, iš kokių lėšų. Tikrai mes negalėjome pritarti kolegų pasiūlymui dėl 3 straipsnio, o visą įstatymą siūlau palaikyti. Manau, būsimo premjero pasakyti žodžiai, kad optimizavus darbo vietas valstybės tarnyboje, visose biudžetinėse įstaigose atsiras galimybė iš tų pačių asignavimų padidinti žmonėms atlyginimus...

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Gerai, kolegos. Andriau, aną kadenciją dirbome kartu koalicijoje ir patys palaikėte mintį. 80 mln. jūs kalbate tik apie socialinį modelį. Aš jums dar kartą kartoju: jūs dalį pinigų susigrąžinate per PSD, dalį susigrąžina „Sodra“, dalį susigrąžina per vartojimo mokestį. Tai yra virš 40 mln. Socialinio modelio tereikėtų tik 20 mln., kad pasidengtų.

Kitas dalykas. Aš dabar dar vieną sužinojau... Atrodo, ketverius metus buvome koalicijoje. Premjeras mums aiškino, tarsi krizės nėra, didieji broliai socialdemokratai sakė, kaip gražu, tvarka čia Lietuvoje, šiandien – še tau, driokstelėjo. Pasirodo, krizė nesibaigė.

Trečias dalykas. Aš dabar staigiai pamėginau perskaiciuoti, gal aš šiek tiek klystu. Po premjero S. Skvernelio pasakymo, kad optimizuos valstybės tarnybą ir žmones... Gerbiami valstybės tarnautojai, sausio 1 ar 2, ar 5, ar 7 dieną, aš įsivaizduoju, būsimas premjeras su savo ministrais 8 tūkstančiams valstybės tarnautojų įteiks atleidimo lapelius tam, kad liepos 1 dieną sugrįžtume prie 2009 metų bazinio dydžio. Užjaučiu jus ir sėkmės švenčiant Kalėdas! 8 tūkst. valdininkų bus atleisti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, suprantu, kad atlyginimai yra, buvo ir bus labai jautrus klausimas, todėl visiškai suprantu tą reakciją. Aš suprantu, kad jis ypač jautrus tiems, kurie ir padarė šitą chaosą sumažindami atlyginimus. Dabar kai kas čia verkia krokodilo ašaromis. Aš manau, kad reikia sistemiškai žiūrėti į tokius dalykus, kurie vyksta. Turbūt kai kas buvo net ministrais pirmininkais ir supranta, kad pinigai ant medžių neauga. Arba mes tikrai susitariame, parengiame įstatymus. Tuo labiau kad ir Valstybės tarnybos įstatymo nauja versija kartu su politikų, teisėjų, pareigūnų darbo apmokėjimo visa forma parengta, pats vadovavau tai darbo grupei, ji nepateikta, nes praeitos kadencijos pabaigoje turbūt ir nereikėjo to daryti, bet naujoje kadencijoje tai galime svarstyti.

Vakar komitetas svarstė biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimą. Manau, jį reikia tobulinti, nes iš visų biudžetininkų – iš 174 tūkst. tik šiek tiek daugiau kaip pusė priklauso tam įstatymui. Aš manau, jeigu mes priimtume šituos du įstatymus, galėtume normaliai judėti į priekį, juo labiau kad ir dėl biudžetininkų tame įstatyme, kurį skaitėte, turbūt matėte – jų dydis irgi prilyginamas 130,5 euro. Aš manau, tai teisinga, nes kai buvo 2 baziniai dydžiai, atrodė nelogiškai, o jau manipuliuosime kitais dydžiais. Už tai ir reikia dabar padaryti tam tikrą pertrauką, kad naujoji Vyriausybė galėtų viską sudėlioti ir paprasčiausiai ateiti su biudžetu, jeigu reikės, ir su šiuo įstatymu. Dabar mes turime turėti aiškią perspektyvą į priekį.

PIRMININKĖ. Ačiū. Prieš suteikdama žodį L. Balsiui dėl nuomonės prieš, jūsų pavardė buvo paminėta, jūs turite teisę atsakyti. S. Skvernelis. Įjungta.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Aš tikrai noriu, kad kolega R. Žemaitaitis neinterpretuotų to, ko S. Skvernelis nesakė. Aritmetinis skaičiavimas nėra mūsų Vyriausybės prioritetas, kad viską darytume mechanškai, kaip gal buvo įprasta. Buvo ketveri metai, kai buvo galima spręsti šituos klausimus, o šiandien, žinant realią padėtį, bandyti pigiai politikuoti gal nereikėtų. Mes tikrai kalbame apie sisteminę valstybės tarnybos pertvarką, ir tie žmonės, kurie jos laukia tikėdamiesi tikrai teisingo darbo užmokesčio už savo atliekamas funkcijas, tai ir gaus. Jokių aritmetinių skaičiavimų atleisti 8 ar 10 tūkst. nėra ir prašau nesakyti to, apie ką Vyriausybė nekalba.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – L. Balsys.

L. BALSYS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Norėčiau pradėti nuo pastabos dėl pirminkavimo ir dėl vedimo tvarkos, nes kai paminima pavardė, paprastai suteikiamas žodis ir motyvai po balsavimo, o ne... Mes dabar pasisakome dėl esmės, dėl turinio, o ne dėl to, kad paminėta pavardė.

Gerbiami kolegos, aš siūlyčiau atkurti tą bazinį algos dydį, tai yra balsuoti prieš, nes šią dieną nuskambėjo tokia frazė, kad 104 mln. nėra iš kur paimti ir t. t. Bet man labiau panašu, kad čia yra didesnė baimė galbūt valstiečių lyderių (neminėsiu pavardžių, kad negaišintume laiko prie šoninio mikrofono paskui), kad atsirastų koks nors televizijos siužetas, kuriame bus parodyta, kad Seimo Pirmininko alga gal dar 300 eurų padidėjo, o gal kokio kito lyderio. Taip, iš tikrųjų nieko čia gero. Aš visai nenoriu, kad politikams didėtų algos, asmeniškai ir man, bet tokių žmonių, politikų, yra daug mažiau negu žmonių, tūkstančių tūkstančių pareigūnų, policininkų, kad ir kultūros darbuotojų ir jų vaikų, ir jų šeimų, kurie laukia ir kuriems tai būtų labai reikalingas dalykas.

Dabar jau čia pradedama pompastiškai kalbėti apie Lietuvos šimtmečio paminėjimo kultūros renginius, apie tai, kaip reikės surengti kiekvienoje savivaldybėje puikių renginių. Visus juos rengs tie žmonės, kuriems šiandien jūs atsisakote atkurti algas. Gal būtų geriausias darbas šimtmečiui paminėti – jau šiandien atkurkime tiems žmonėms algas, tai bus geriausias jūsų indėlis. O kad nėra iš kur paimti, biudžetas, tai tam ir yra Vyriausybė, kad atkuriant teisingumą mestų visas jėgas ir visą savo profesionalų išmanymą, kaip tai padaryti. Galų gale egzistuoja ir atsakingas skolinimasis. Tai yra vienkartinis teisingumo atstatymas. Taigi nereikia išsisukinėti nuo to, ką žadėjote savo rinkėjams, kurie jumis pasitikėjo. Vykdykite tai!

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – V. Bakas.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Iš tiesų tikrai šiandien daug spekuliacijų. Aš taip pat balsavau už tai, kad nevaidinčiau čia populisto. Kartu noriu priminti, kad kai vyko krizė, aš pats asmeniškai kiekvieną frakciją, taip pat ir opoziciją, apėjau ir prašiau: jeigu jau sumažiname bazinį dydį, tai nubrėžkime valstybės tarnybos ir viešojo sektoriaus reformos gaires. Praėjo aštuoneri metai, dvi kadencijos – nė viena kadencija nesiėmė reformuoti viešojo sektoriaus, taip pat ir po nas R. Žemaitaitis, kai buvo svarstomi Valstybės tarnybos įstatymo projektai dar šioje sesijoje, nesistengė, kad jie būtų priimti.

Gerbiami kolegos, aš noriu pasakyti, kad mes galime dar šioje sesijoje priimti sprendimus, kad didėtų ir policininkų, ir valstybės tarnautojų, ir prokuratūros darbuotojų pajamos. Tam tereikia padaryti du darbus.

Pirma. Kuo greičiau patvirtinti naują Vyriausybę ir leisti jai teikti svarbių įstatymų pataisas, kur galėtų būti didinami koeficientai.

Antra. Susitarti, kad šitie įstatymų projektai būtų priimti. Ir tiek. (*Balsai salėje*) Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, ypač Žaliųjų partijos atstovai, man atrodo, jūs tiesiog papuolėte į socialdemokratų paspėstus spąstus.

Apie ką mes dabar diskutuojame? Apie 104 mln. Tai yra 1 % visų asignavimų išlaidų. Nėgalima sutvarkyti biudžeto taip – rasti tą 1 %, nė viena programa nepajus, jeigu vietoj 100 bus duota 99. Viską galima sutvarkyti. Krizės sąlygomis buvo mažinama daug smarkiau ir štai A. Kubiliaus pasiūlymu buvo 15 % tokiu būdu surasta ir panašiai. Viską galima surasti. Neprisiriškime prie šito projekto. Neturėkime iliuzijų, kad mes kada nors kažką padarysime. Tą mes dabar tvirtina-

me kitiems metams ištisai, o visi šitie projektai, kurie ateis, galios tik dar po metų, o skaitiklis yra toks – 62 žmonės per dieną, o per metus, vadinasi, 26 tūkst. emigravusių, nes jūs patys per rinkimų kampaniją sakėte (ir mes tą patį), kad atlyginimų mažėjimas yra viena iš priežasčių, šalia būsto ir pensijų. Tai tą reikia dabar stabdyti, o ne kada nors kitur po metų. Po metų nebus, o 60 % emigravusių dabar yra jaunimas.

Taigi tai yra tik politinės valios klausimas, o kai mūsų valstybės tarnautojai patenka tarp socialiai remtinų, na, tai yra mūsų blogo darbo rezultatas.

Dabar kalbate, A. Sysas sako, kad mes pakoreguosime projektus. O mes komitete praėjusį kartą, štai prieš dieną, balsavome, kad tą įstatymą, kuris turėtų numatyti naujus koeficientus, atmetame ir grąžiname Vyriausybei tobulinti. Tai mes priimsime tik po Naujųjų metų – pavasarį. Vadinasi, pagal jį gyvens tik po metų ir visi tie, kurie gauna mažas algas, ir jas toliau gaus, nes biudžeto mes neperžiūrėsime. Europos Sąjungos taisyklės yra gana griežtos. Ir paskui reikės atimti iš konkrečių programų, nors dabar išmintingai tvarkydamas premjeras galėtų pasakyti, kad tiesiog 1 %, visi pasispaudžiame ir sprendžiame problemą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Gerbiami kolegos, prašome balsuoti. Kas pritaria te Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir tarnautojų pareiginės algos dydžio, taikomo 2017 metais, įstatymo projektui?

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 80, prieš – 6, susilaikė 17. Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2017 metais, įstatymas (projektas Nr. XIIP-4543(2) priimtas. (*Gongas*)

Gerbiamas R. Žemaitaitis. Replika po balsavimo.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų džiaugiuosi už tuos kolegas, kurie palaikė mano idėją. Aš suprantu, kad valdančiojoje koalicijoje tarp tų pačių valstiečių ir žaliųjų yra daug mąstančių ir protingų žmonių, tik bėda, kad jie kažkam paklūsta.

Kolegai norėčiau atsakyti dėl Valstybės tarnybos įstatymo. Esate visiškai teisingi, net ketverius metus buvo svarstoma ir man, deja, tenka pripažinti, gėda, kai buvau valdančiojoje koalicijoje, socialdemokratai ir pačios pirmininkės K. Miškinienės ir A. Syso, kuris buvo komitete... vis sakydavo: „Na, dar pusę metų, po pusės metų mes priimsime.“ Po pusės metų – dar po pusės metų.

Aš keliu retorinį klausimą, ar taip neatsitiks su jūsų socialiniu modeliu. Jūs dabar kalbate, kad jūs socialinio modelio atidedate tik tam tikrus Darbo kodekso pakeitimus, bet pasižiūrėkite šiandien į įstatymo projektą dėl mamų ir ligos, jūs būtent ir atidedate įsigaliojimą nuo liepos 1 dienos. Tai klausimas, su kuo jūs dar tarsitės ir kiek jūs dar tarsitės? Signalas premjerui ir Vyriausybei.

Aš specialiai dabar pasižiūrėjau statistiką – beveik 8 tūkst. žmonių turės būti atleisti, jeigu jūs norėsite optimizuoti ir nuo liepos 1 dienos grąžinti 2009 metų lygio bazinį dydį, plius atsiskaityti su valstybės tarnautojais už skolą, tai, ką jūs esate skolingi savivaldybėms. Leiskite, aš jums priminsiu, šiandien savivaldybės iš savo biudžeto dengia šituos nuostolius. Sėkmės dirbant. (*Balsas salėje: „Dėl vedimo tvarkos.“*)

P. ČIMBARAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Aš tikrai nesikartosiu, aš ir praeitą kadenciją tą įstatymo projektą teikiau. Bet man tik labai gaila, mes galėjome bent iš dalies atkurti, vadinasi, pasiųsti signalą nors kiek, nors truputį, kad mums tai rūpi. Bet mes, pasirodo, vėl laisva ranka nuvojame.

Gerbiamieji Seimo nariai, jūs balsavote didinti krašto apsaugai nuo BVP, visi balsavome. Bet aš noriu jūsų paklausti: o ką mes ginsime, jeigu mes neginame tos pusės, kai vyks emigracija. Dar aš pasakysiu: nėra baisesnė – nei valstybė, nei Vyriausybė niekada neapsigins nuo alkanos tautos. Pagalvokite.

PIRMININKĖ. Ačiū. Replika po balsavimo – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Replika dėl balsavimo, sakyčiau. Aš vykdau savo opozicionieriaus... Praėjusiose kadencijose susekiau, kad V. Mazuronis stovėjo ten, tačiau kažkas už jį balsavo. Dabar aš kalbėjau su A. Skardžiumi, ir kažkas už jį balsavo priimant šį įstatymą. Aš siūlau nepradėti tyrimo, bet, gerbiamieji valdantieji, šitaip balsuojant už kažką svetimą, kažką nuslepiančią, paskui paaiškėja, kad kažkas pragerė teises ir neteko ministro posto. Nedarykite daugiau šitaip.

PIRMININKĖ. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Mano balsas buvo už, gerbiamas Eugenijau. Tai aš patvirtinu dar kartą dėl protokolo, kad būtų įrašyta, ir niekas už mane nebalsavo.

E. GENTVILAS (LSF). A. Skardžius stovėjo čia, prie manęs, ir bėgo ten, nespėjo... Nedarau tragedijos, bet nekartokite to, nes kitą kartą toks suklasgotas balsavimas gali tapti lemiamu. Aš tikrai nesikreipiu į Etikos ir procedūrų komisiją, o apeliuoju į kolegų sąžinę.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega, už jūsų pastabas. Tikrai labai rimti argumentai, į kuriuos turime atkreipti dėmesį.

Gerbiamieji Seimo nariai, aš labai noriu su jumis pasitarti. Pagal laiką mes jau turime pradėti svarstyti Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymą. Ar galime sutarti galbūt dabar, kadangi tie klausimai labai susiję, juos pradėti svarstyti ir vykdyti pateikimo stadiją? (*Balsai salėje*)

P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Frakcijos vardu... Jeigu yra pritarta dėl svarstymo.

PIRMININKĖ. Kolegos, ar yra pritarimas, kad dabar galime vykdyti viso Darbo kodekso pateikimą? (*Balsai salėje*) Yra bendras sutarimas. Galime.

12.16 val.

Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-69 ir lydimieji projektai (*pateikimas*)

P. URBŠYS (LVŽSF). Frakcijos vardu siūlau pusės valandos pertrauką svarstant Darbo kodeksą ir su juo susijusius lydimuosius projektus.

PIRMININKĖ. Pasiūlymas išgirstas. Tokiu atveju reikia balsuoti. Kas už tai, kad būtų pusės valandos pertrauka?

Už pertrauką balsavo 72 Seimo nariai, prieš – 17, susilaikė 16.

Replika – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Pirmininke, kai frakcija prašo pertraukos, jinai turi pasakyti motyvus. Šiuo klausimu aš taip ir nesupratau, dėl kokio motyvo dabar buvo paprašyta pertraukos. Galbūt per tą pusę valandos S. Skvernelis dar turi išsiaiškinti su R. Karbauskiu, ar tikrai čia yra bendras požiūris į šitą reikalą. Mano įsitikinimu, kai Seimo dauguma bando diktuoti tokiais klausimais Vyriausybei, neklausdama Vyriausybės nuomonės, aš būdamas premjeru labai suabejočiau, ar elgiamasi korektiškai. Aš suprantu, kad pusę valandos S. Skvernelis ir R. Karbauskis aiškinsis, ar čia yra bendras požiūris.

PIRMININKĖ. Ačiū. Seimas priėmė sprendimą.

12.19 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4361(3) (*svarstymas*)

Kitas darbotvarkės klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4361(3). Pranešėja – A. Širinskienė. Prašau į tribūną.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Sveikatos reikalų komitetas vakar, lapkričio 30 dieną, apsvairstė Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4361. Gavome ir pritarėme daliai Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasta-

bū, taip pat turėjome nemažai pasiūlymų iš suinteresuotų piliečių, asociacijų, politinių partijų. Šiuo atveju pritarėme Lietuvos rajonų ligoninių asociacijai. Iš dalies pritariame Lietuvos savivaldybių asociacijos pastaboms. Deja, komitetas nepritarė Lietuvos ligoninių asociacijos pasiūlymams. Pritariame Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų komiteto neetatinės ekspertės, profesorės D. Jankauskienės pasiūlymams bei Šilutės pirminės sveikatos priežiūros centro pasiūlymams. Komitetas, atsižvelgdamas į visų suinteresuotų pusių pasiūlymus, pateikė naują įstatymo pataisų redakciją ir jai pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji pirmininke. (*Balsai salėje*)

Į tribūną kviečiu Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininką P. Urbšį pateikti komiteto išvadą.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas siūlo pagrindiniam komitetui įstatymo projektą tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos savivaldybių asociacijos, suinteresuotų asmenų ir institucijų pastabas ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymus.

PIRMININKĖ. Vėl kviečiu Sveikatos reikalų komiteto pirmininkę A. Širinskienę dėl pateiktų pastabų ir pasiūlymų. Yra gautas Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymas. Pristato komiteto pirmininkas P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Pasiūlymai parengti siekiant teisinio aiškumo, siekiant užtikrinti tinkamą savivaldybių gyventojams teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir efektyvumą, sveikatos priežiūrai skiriamų lėšų panaudojimą. Todėl siūloma įrašyti, kad pirminio lygio sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos gali būti jungiamos prie šio straipsnio 1 dalies 8, 9 punktuose nurodomos gydymo įstaigos tik gavus Sveikatos apsaugos ministerijos sutikimą.

Sutikite, vis dėlto tai yra ministerijos kompetencija, jina turi irgi stebėti tuos procesus.

PIRMININKĖ. Gerbiamoji Sveikatos reikalų komiteto pirmininke, prašome pristatyti nuomonę.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Sveikatos reikalų komitetas nusprendė ir pateikė savo argumentus, jog projektu yra siūloma nustatyti, kad asmens sveikatos priežiūros viešosios įstaigos gali veikti kaip atskiri juridiniai asmenys arba kaip šio straipsnio 1 dalies 1, 2 punktuose nurodytos nomenklatūros įstaigų padaliniai, tačiau filialas ar padalinys negali būti laikomas įstaiga. Atitinkamai mes atsisakėme pasiūlymo dėl ministerijos pritarimo. Tačiau, užbėgdama už akių dar kitiems klausimams, turiu pasakyti, kad mūsų siūlomas variantas įsigalios ir galios tik toms institucijoms, kurios bus reorganizuojamos vėliau, t. y. dabar esančioms reorganizuotoms sveikatos priežiūros įstaigoms arba toms, kurios yra dabar reorganizuojamos, šita norma negalios.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nematau. Niekas neužsirašė.

Gerbiamieji kolegos, reikia balsuoti. Kas už Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymą, kuriam pagrindinis komitetas nepritarė?

Už – 49, prieš – 6, susilaikė 29. Pritarta Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymui. (*Šurmuly salėje*) Ne, gerbiamieji...

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, balsavote, kolegos!

PIRMININKĖ. ...teikiame balsuoti taip, kaip yra parašyta ir kaip reikalauja Statutas, pagal pateiktą pasiūlymą. Buvo pateiktas Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymas ir jį turėjote balsuoti už komiteto pasiūlymą. (*Balsai salėje*)

Gerbiamasis A. Matulas. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, frakcijos vardu prašau perbalsuoti, nes mes tikrai visi supratome, kad balsuojame už komiteto pasiūlymą nepritarti. Jeigu galima, nes tikrai visus agitavome ir neteisingai balsavome.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, ar galime pritarti frakcijos siūlymui, kad nesuprato argumentų ir nori perbalsuoti? (*Balsai salėje*) A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamoji pirmininke, gerbiamasis Antanai, jeigu jūs nesupratote, tai nesakykite, kad kiti nesuprato. Visi suprato, kas norėjo. (*Balsai salėje*) Ateikite ir sakykite, kad buvau žioplai ir nesupratau.

PIRMININKĖ. Vardan demokratijos, kolegos, manau, sutarsime ir leisime dar kartą balsuoti. Kas už tai, kad pritartume Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadai... tai yra pasiūlymui dėl 39 straipsnio, prašome balsuoti už. Šiam straipsniui Sveikatos reikalų komitetas nepritarė. (*Šurmulyš salėje*)

Balsavimo rezultatai: už – 23, prieš – 26, susilaikė 46. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymui nepritarė. Lieka pozicija, kurią išsakė Sveikatos reikalų komitetas.

Antrasis pasiūlymas dėl 2 straipsnio. Prašau Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininką pristatyti. P. Urbšys.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Siūlymo esmė yra ta, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2016 m. gruodžio 31 d. patvirtintų nurodytų sveikatos priežiūros įstaigų jungimosi kriterijus.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Tiesiog komitetas nepritarė šiam siūlymui, sakydamas, kad įstatymo projekto nuostatomis įgyvendinti papildomų teisės aktų priimti nereikės, todėl įstatymas gali įsigalioti kitą dieną po priimto įstatymo oficialaus paskelbimo.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamieji kolegos, prašau būti atidiems ir balsuoti. Kas už tai, kad pritartume Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymui, kuriam pagrindinis Sveikatos reikalų komitetas nepritarė.

Balsavimo rezultatai: už – 13, prieš – 31, susilaikė 50. Lieka galėti Sveikatos reikalų komiteto pasiūlymas. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymui nepritarė.

Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – A. Matulas. Svarstymo stadija.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, ištis tai yra buvusios Vyriausybės pateiktas įstatymo projektas, kurį inicijavo amžinąjį atilsį ministras J. Požela. Mane vakar labai maloniai nustebino naujojo Sveikatos reikalų komiteto narių teisingas požiūris į sveikatos sistemą, į sveikatos reformą ir į būsimas pertvarkas, maloniai nustebino korektiškas komiteto pirmininkės posėdžio vedimas. Tikrai neaiškinsiu detalių, bet mes balsavome vieningai. Prašau jūsų visų palaikyti šį įstatymą vieningai.

Netgi Seimo Pirmininko ar Seimo Pirmininko pirmosios pavaduotojos prašyčiau taikyti ypatingą skubą, nes kitų pasiūlymų nebuvo, o R. Žemaitaitis atsiėmė savo pasiūlymus ir pripažino, kad jis suklydo, nes įstatymas turi kuo greičiau įsigalioti. Kaip sakiau, komitetas balsavo vien-bal-siai.

PIRMININKĖ. Labai ačiū už jūsų nuomonę. Gerbiamieji kolegos, mums reikia apsispręsti ir balsuoti svarstymo stadijoje. Ar galime sutarti bendru sutarimu? Galime sutarti. Norite balsuoti? Balsuojame. Kas už Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymą? Nuomonė už ir nuomonė prieš arba susilaiko.

Už balsavo 90 Seimo narių, prieš – 1, susilaikė 9. Kadangi balsavome ne vienbalsiai, tai, gerbiamasis Matulai, negaliu jums... Pirmininko salėje nėra ir jo siūlymo dėl ypatingos skubos taip pat neturiu. Priėmimo stadija bus kitą dieną.

12.31 val.

Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo Nr. X-558 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4258 (svarstymas)

Darbotvarkės 1-6a klausimas – Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo Nr. X-558 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4258. Pranešėjas – P. Urbšys. Prašom. Svarstymo stadija.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas projektui pritarė bendru sutarimu. Sprendimas – projektą gražinti iniciatoriams tobulinti.

PIRMININKĖ. Šis įstatymo projektas, nutarta komiteto, gražintinas tobulinti. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nėra. Nutarėme. Bendru sutarimu galime sutarti, kad gražiname iniciatoriams tobulinti? Gražiname iniciatoriams tobulinti įstatymo projektą Nr. XIIP-4258.

12.32 val.

Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4259 (svarstymas)

Kitas įstatymo projektas – Turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4259. Pranešėjas P. Urbšys. Svarstymo stadija. Prašom.

P. URBŠYS (LVŽSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas siūlo grąžinti iniciatoriams tobulinti šitą įstatymą projektą. Pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nėra. Ar galime bendru sutarimu sutarti, kad grąžiname iniciatoriams tobulinti? Galime sutarti. Grąžinamas iniciatoriams tobulinti įstatymo projektas Nr. XIIP-4259.

12.33 val.

Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-28ES (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-28. Pranešėjas – G. Onaitis. Susisiekimo, atsiprašau, Ūkio ministerija.

G. ONAITIS. Gerbiamieji Seimo nariai, Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. Įstatymo projekto tikslas – į Lietuvos teisę perkelti naujos direktyvos nuostatas, kurios reglamentuoja konkurencijos teisės pažeidimais padarytos žalos atlyginimą, kad nukentėję asmenys galėtų pakankamai nesudėtingai pasinaudoti savo teisėmis atgauti patirtą žalą. Pagrindiniai pakeitimai – tai konkurencijos bylų šalims yra sudaromos lengvesnės galimybės gauti informaciją, atsiranda nuostatos, kurios leidžia labiau apsaugoti komercinės paslaptis ir kitokias paslaptis. Todėl abi šalys, tiek skundžiančioji, tiek besiginančioji, turi teisę lengviau gauti šitą informaciją. Toliau, vietoj šiuo metu esamo trejų metų senaties termino atsiranda penkerių metų ieškinio senaties terminas, nustatoma prezumpcija, jog karteliniams susitarimams yra padaroma žala. Tai reiškia, kad ne tai įrodyti, bet reikės įrodyti, kad žalos nėra. Ir įtvirtinama solidarioji pažeidimą padariusių ūkio subjektų atsakomybė. Tai reiškia, kad nukentėję asmenys galės kreiptis į bet kurį iš kartelio dalyvių arba į visus kartu. Tai galioja ir šiuo metu, bet tai tiesiog bus aiškiau aprašyta.

Šiuo projektu yra keičiamos vien tik su direktyvos perkėlimu susijusios nuostatos, kitų nuostatų nėra. Direktyva turi būti perkelta iki gruodžio 27 dienos, todėl prašytume svarstyti projektą skubos tvarka.

Dar norėčiau paminėti, kad rengiant šį projektą, nepaisant to, kad tai buvo tik direktyvos perkėlimas, dalyvavo plati sudaryta darbo grupė iš konkurencijos teisės specialistų, teoretikų, praktikų ir t. t. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū už pateiktą įstatymo projektą. Jūsų nori paklausti E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, norėčiau paklausti, vis dėlto ar yra pakankamai pasiruošta, nes galbūt ir nepadidės krūvis teismams, bet gali padidėti, kadangi iš tikrųjų atsiranda teisė turbūt ir individualiai kreiptis, jeigu Konkurencijos tarnyba priima tam tikrą sprendimą, kad vis dėlto buvo padaryta žala, ir baudžia kartelinio susitarimo dalyvius. Tai iš tikrųjų ar fiziniai asmenys, pavyzdžiui, negalės kreiptis dėl žalos atlyginimo, kadangi jie nukentėjo, pasinaudodami tam tikromis, pavyzdžiui, paslaugomis arba įsigydami prekes, kur buvo kartelinis susitarimas? Iš tikrųjų, ar teismai nebus apkrauti per daug darbu?

G. ONAITIS. Reikėtų pasakyti, kad ir šiuo metu galima kreiptis dėl patirtos žalos, čia mes tik aiškiau išdėstome. Antras dalykas, matyt, nelabai turime ir pasirinkimo šitoje vietoje ir turbūt būtų neteisinga pasirinkti kažkaip kitaip, negu nustato direktyva, nes tuomet kitų valstybių narių gyventojai arba įmonės, patyrusios nuostolius, galėtų tiesiog juos lengviau atgauti.

Ir trečias dalykas, manau, kad jeigu kažkoks krūvio padidėjimas ir bus, jis tikrai nebus reikšmingas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau jūsų klausti nėra užsirašiusių, galite atsisėsti. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nėra.

Ar galime bendru sutarimu? Galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu. Ačiū. Pagrindinis – Europos reikalų komitetas. Kadangi Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka, ar galime pritarti skubos tvarkai? Galime. Ačiū.

Kadangi data buvo numatyta gruodžio 20 diena, o prašoma skubos tvarka, ar sutartume, kad siūloma svarstyti gruodžio 8 dieną? Ačiū. Pritarėme.

12.38 val.

Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-69, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 2, 4, 5, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2511 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-70, Garantinio fondo įstatymo Nr. VIII-1926 4 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2605 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-71, Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2465 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-72, Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2467 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-73, Įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 19 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2463 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-74, Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 1, 6, 8, 9 straipsnių, ketvirtojo¹ skirsnio ir priedo pakeitimo bei 13¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2606 2 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-75, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2468 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-76, Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 6, 7, 8, 14, 17, 18, 19, 20, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-93, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2501 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-78, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2508 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-79, Civilinio proceso kodekso 737, 738 ir 739 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2518 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-80, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2471 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-81, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2502 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-82, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-83, Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 65, 66, 67, 68, 70 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2510 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-84, Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2519 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-85, Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 3, 9, 10, 12, 13, 16, 21, 22, 25, 26, 27, 29, 31, 33, 34, 35, 44 straipsnių, V skyriaus ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo V¹ skyriumi įstatymo Nr. XII-2607 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-86, Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 19 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2466 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-87, Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 2, 4, 5, 8 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2504 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-88 ir Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 3, 4, 6, 14, 15 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-148 (*pateikimo tęsinys*)

Mūsų nustatytas pertraukos laikas praėjo. Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu T. Tomiliną. Kartu pateiksite visus lydimuosius teisės aktus, visą paketą. Ačiū. Žodis jums.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Laba diena. Teikiamas Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir kartu jį lydintys įstatymų projektai. Aš išvardinsiu pavadinimus, jūsų leidimu. Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo, Garantinio fondo įstatymo, Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo, Socialinių įmonių įstatymo, Įmonių bankroto, Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo, Civilinio proceso kodekso, Nedarbo socialinio draudimo, Gyventojų pajamų mokesčio, Užimtumo įstatymo, Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo, Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo, Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo, Diplomatinės tarnybos įstatymo, Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo, taip pat Nedarbo socialinio draudimo, kuris buvo registruotas visai neseniai, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymas. Tai yra viso socialinio modelio paketo atidėjimas, tačiau absoliuti dauguma pataisų, absoliuti dauguma projektų yra techninio pobūdžio, kuriuose keičiasi tik data. Taigi mūsų pagrindinė iniciatyva ir pagrindinė žinia jums, mieli kolegos, yra tai, kad socialinis modelis yra tęsiamas, struktūrinė reforma vyksta ir ji yra tobulinama. Šios įstatymo pataisos gimė intensyviai bendradarbiaujant su socialiniais partneriais. Vakar vyko intensyvūs ir labai konstruktyvūs susitikimai su visais darbdavių atstovais, pradedant nuo smulkiųjų darbdavių konfederacijų iki investuotojų. Susitikimai vyko pasitikėjimo, bendradarbiavimo ir abipusio supratimo atmosferoje.

Kaip aš minėjau, struktūrinė reforma tęsiama. Ačiū daugumai jūsų, kurie prisidėjote, už milžinišką darbą, kurį padarėte. Sausio mėnesį startuos pensijų indeksavimas, dėl to pensijos padidės vidutiniškai 15 eurų per mėnesį. Nemanau, kad kas nors iš jūsų tam prieštarauja.

Taip pat bus, kaip ir planuota, išplėstas motinų ir slaugytojų draudimas. Darbo kodeksas, kurį jūs priėmėte, įsigalios ne nuo sausio, bet nuo liepos 1 dienos. Tai yra didžioji dauguma tų sutarimų, kurie buvo pasiekti socialinio dialogo būdu, bus įgyvendinti. Pagrindinis tikslas – darbo santykių liberalizavimas – yra išlaikomas ir tęsiamas. Tačiau mūsų noras yra įtraukti kuo daugiau socialinių partnerių į procesą, dar padiskutuoti tam, kad struktūrinę reformą iš tikrųjų būtų galima pavadinti struktūrine, tam, kad nepradėtume struktūrinės reformos nuo socialinio konflikto. Rinkimų metu priimant, skubant, dirbant kiek įmanoma daugiau, vis dėlto padaryta šiokių tokių klaidų. Svarbiausia, yra pažeistas trišalio formato autoritetas.

Leiskite, mielieji, jums paaiškinti, kad Trišalė taryba nėra institucija, tai nėra valstybės įstaiga. Tai yra principas, kuris, kaip man sufleravo profesinės sąjungos, būtent Seimo Pirmininkės I. Degutienės laikais buvo išlaikomas besąlygiškai. Tada trišaliai pasiekti susitarimai niekada nebuvo keičiami Seime. Deja, rinkimų metu chaosas, politinė konkurencija nulėmė, kad buvo padaryta klaidų, ir mes norime tas klaidas ištaisyti ir grąžinti pasitikėjimą trišaliu formatu. Būtent tai yra tikslas. Nėra tikslo grįžti atgal ar nedaryti to, kas numatyta.

Todėl aš prašau jūsų leidimo svarstyti Darbo kodekso atidėjimo klausimą. Aš mielai atsakysiu į jūsų... ir kai kurių socialinio modelio įstatymų atidėjimo klausimą, nes juridškai tai yra susiję dalykai. Įstatymų pataisas parengė Seimo kanceliarijos sekretoriatas, labai atsakingi žmonės. Tame dalyvavo Teisės departamentas, mus nuolat konsultavo. Todėl jei atsirado kai kurių techninių klaidų, tai mes jas kartu su jumis taisysime.

PIRMININKĖ. Ačiū už pateikimą. Jūs pateikėte visą 1-8 įstatymų projektų paketą iki 1-9a. Yra labai daug norinčių paklausti. Mes turėtume susitarti, ar klausiamo tik 10 minučių, ar truputį ilgiau. (*Balsai salėje*) Pagal frakcijas? A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Yra labai skirtingi įstatymų projektai. Vienas dalykas yra Darbo kodekso nukėlimas, dėl kurio daug klausti dabar užsirašiusiųjų, bet pranešėjas taip pat lyg ir pristatė kitus, kurie yra labai specifiniai, dėl kurių mes gal irgi turime klausimų ir turime visai skirtingas nuomones. Pavyzdžiui, bazinės pensijos perkėlimas, ką siūlo stabdyti, kam būtų galima

pritarti. Bet negalime pritarti galbūt „Sodros“ lubų panaikinimui. Aš siūlau kiekvieną klausimą svarstyti taip, kaip yra užsirašyta, ir čia per 10 minučių viso paketo tikrai neaptarsime.

PIRMININKĖ. Gal tada sutarkime, kolegos, skiriame ilgesnį laiką – iki 20 minučių.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Dėl viso paketo. Tada užduosite tą klausimą. Žinoma, reikia atsakyti į visus klausimus, bet darykite racionaliai. Nes 20 įstatymų, vis dėlto mes čia visą dieną...

PIRMININKĖ. Užsirašė 18 Seimo narių. Tiesiog labai sistemiškai dirbame. Pirmasis klausia A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, aš klausu visų pirma dėl Darbo kodekso, dėl kitų aš užsirašęs ten, kur norėčiau paklausti. Iš tikrųjų Darbo kodekso įgyvendinimą galima pratęsti, galima pradėti įgyvendinti ir taisyti. Įgyvendinant pasaulis nesugrius ir jokių revoliucijų neįvyks nei dėl to, ar pradėsime, nei dėl to, ar nukelsime. Tikrai nematau didelės diskusijos. Bet nežinau, ar jūs žinote, ar teko susipažinti su problemomis, kurios yra susijusios su valstybės biudžetu, fiskaliniu deficitu ir t. t., kas reikalauja labai specifinių žinių. Aš noriu paklausti, ar jūs žinote, kad prie Darbo kodekso įgyvendinimo yra prikabinta (tai yra A. Butkevičiaus Vyriausybės sprendimas) 250 mln. litų papildomų išlaidų...

T. TOMILINAS (LVŽSF). Eurų.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). ...eurų, atsiprašau, eurų, kuriuos turi palaiminti Briuselis, kad tai yra struktūrinė reforma, ir iš tų pinigų bus ir pensijos indeksuojamos, ir didinamos kitos svarbios išmokos. Jūs kažkodėl šiame projekte rašote, kad jokių neigiamų pasekmių nėra. Aš noriu jūsų paklausti: jeigu nukėlus Darbo kodeksą pasirodys, kad Briuselis nebepripažįsta to kaip struktūrinės reformos, ką jūs darysite? Ar jūs neindeksuosite tokiu atveju pensijų, ar jūs sutiksite, kad jūsų Vyriausybė įgautų fiskališkai neatsakingos institucijos reputaciją?

T. TOMILINAS (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Labai teisingas klausimas, labai pagrįstas. Sprendimai susieti viską į vieną paketą buvo priimti ne mūsų. Mes puikiai tai žinome. Įstatymo pataisos buvo rengiamos kartu bendradarbiaujant įvairių Seimo komitetų vadovams, įskaitant Seimo Biudžeto ir finansų komiteto vadovą, „Sodros“ vadovą ir kitų institucijų, kurios puikiai suprantą, apie ką mes kalbame.

Taip, žinoma, mes žinome tas rizikas, žinome, kad tie dalykai yra susiję, tačiau mes darome viską labai atsakingai. Kaip minėjau, nuo sausio 1 dienos prasideda pensijų indeksavimas, tai yra prasideda tam tikros išlaidos. Tačiau atidėjimas, lubų atsisakymas mažina spaudimą biudžetui, mažina deficitą. Yra Finansų ministerijos patvirtinti skaičiai, vakar mes juos gavome, kad 81 mln. eurų yra taupoma atidedant Darbo kodekso ir lydimųjų įstatymų įsigaliojimą. Taip, aš suprantu, kad mums visiems kartu, siekiant valstybės prestižo ir pasitikėjimo valstybe, reikės įtikinti Europos Komisiją, kad mes darome struktūrinę reformą ir kad mums leistų. (*Balsai salėje*)

Ir aš noriu paaiškinti, kad jeigu mes darome reformą, kuriai nepitaria absoliuti dauguma Lietuvos žmonių, ir mes susiejame kartais galbūt ne visai susiejamus dalykus, jeigu mes darbo santykių reformą pradėdame ne nuo dialogo, o nuo socialinio konflikto, tai vadinti struktūrine reforma ne visai kyla ranka. Todėl vertinimas bus daug vėliau. Mes jau pradėjome konsultacijas su Europos Komisija ir esame tikri, kad įtikinsime, kad po pusės metų, kai įsigalios visas paketas, kai absoliuti dauguma jau priimtų dalykų įsigalios, be to, visuomenė pradės tikėti ta reforma, tai yra mūsų visų bendras tikslas įrodyti visuomenei, kad ta reforma labai reikalinga, tada ir Europos Komisijai, aš manau, bus lengviau apsispręsti.

PIRMININKĖ. Primenu, kad klausti – minutė, atsakyti – dvi minutės. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, suprantu jūsų argumentaciją, norą išspręsti šią ganėtinai keblią situaciją, bet vis dėlto būtų gerai žinoti mums tą sprendimo algoritmą, nes čia yra dvi dalys: Darbo kodeksas ir socialinio draudimo sistemos reforma. Nukeliame, kiek suprantu, ir tą, ir tą, nes negalima iš dalies įgyvendinti socialinio draudimo sistemos reformos be kai kurių jos elementų, nes tai buvo visa visuma. Patikslinkite, ar jūs abi dalis nukeliate, nes socialinio draudimo sistemos reforma, mano nuomone, visiškai nevykusi.

O dėl Darbo kodekso ar jūs vis dėlto nematėte galimybės greičiau priimti visas tas pataisas, nes iš principo ilgos diskusijos metu tos nuomonės jau buvo kaip ir išgrynintos, ir išryškintos. Čia yra keli įstatymų projektai, tiesiog Prezidentės pataisos, gal dar viena kita, ir iki naujų metų tai ir priimti.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Pirmiausia aš pabrėžiu, kad struktūrinė reforma tęsiama, yra nukeliami tik jos elementai. Pagrindinis elementas – Darbo kodeksas nukeliamas visiškai, kadangi Darbo kodeksas yra sutartiniai santykiai, t. y. darbo santykiai. Juos greitai tvarkyti neišeina, greitai, vadinasi, nesitariant su Trišale taryba, nedarant trišaliu formatu, vėl per lobizmą, per chaotišką sprendimų priėmimą. Mes norime grąžinti pasitikėjimą trišaliu formatu. Pusė metų yra labai racionalus terminas, ne ilgiau, ir būtent tai taip pat disciplinuos darbuotojų pusę, tai disciplinuos ir visas organizacijas, dalyvaujančias trišaliu formatu. Algoritmas toks: pagrindinis dalykas – Trišalė nuo sausio 1 dienos įsilieja į darbą. Leiskite žmonėms ramiai sulaukti Kalėdų su dabartiniu reglamentavimu.

Dabar, kalbant apie kitas reformas, aš jums pabrėžiu, reformos prasideda. Pavyzdžiui, išplėstinis motinų ir slaugytojų draudimas, keliamos pensijos, kalbama apie... Yra daugybė kitų dalykų, kurie yra priimti ir jau įsigalioja. Mes nukeliame tai, kas susiję su Darbo kodeksu, atsisaikome „Sodros“ lubų, nes tai prieštarauja mūsų politinei programai ir numatytiems kitoms reformoms, mes taip pat neatsisakome darbdavio įmokos į Socialinio fondo biudžetą mažinimo 1 %, mes pritariame jam ir taip pat paleidžiame nuo sausio 1 dienos. Taigi pagrindinė reforma, visas pagrindas eina į priekį.

Dėl ko buvo pagrindinis konfliktas, politinis konfliktas, kuriame jūs irgi dalyvavote? Jūs labai aiškiai pasisakėte, jūsų politinė grupė ir...

PIRMININKĖ. Atsakymui – dvi minutės, gerbiamas Tomai.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Atsiprašau.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, po Kalėdų ateina Velykos ir šventės visada būna, jos keičia viena kitą ir niekada nesinori gadinti nuotaikos. Norėčiau paklausti, kas bus, jeigu jūs tikrai nusivilsite dėl susitarimų ir, tarkime, to susitarimo nepasieksite, gal vėl ateisite į parlamentą ir prašysite dar vieną datą atidėti? Iš esmės buvo dėl daug ko sutarta, ir Prezidentės pasiūlymų yra. Jūs neatsakėte į klausimą, kodėl jūs nėjote kitu keliu, kad suaktyvintumėte svarstymą? Gal reikia dėl detalių kalbėtis, nebūtinai dėl viso paketo, nes galite būti nusivylę. Ačiū.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą, labai teisingas klausimas. Jeigu nebus pasiekto susitarimo, jeigu bus neadekvatus darbas trišaliu formatu, įsigalios tai, kas dabar sukurta jūsų rankomis. Viskas akivaizdu. Bet atidedami Darbo kodeksą mes siekiame kelių tikslų. Pirmiausia – grąžinti autoritetą skaidrioms, atviroms deryboms dėl darbo sąlygų. Būtent apie tai daugelį metų svajoja darbdaviai, vertinantys derybas, kontraktus, susitarimus daug labiau, kartais daug labiau negu įstatymą. Liberaliai mąstantys politikai irgi tai labai aiškiai vertina. Mes norime grąžinti derybų autoritetą, tikrų, ne per komitetus, ne per neskaidrius susitikimus, ne per kokias nors vieno kito Seimo nario pataisėles, o iš tikrųjų skaidriai trišaliu formatu. Beje, aš labai gerbiu pataisas, kurias pateikia Seimo nariai dėl darbo įstatymų. Aš labai jūsų prašau tokio geranoriškumo pateikti jas Trišalei tarybai, kurie dar nepateikėte. Tiesiog leiskite žmonėms, socialinėms grupėms dėl jų susitarti. Nesikiškime, nebūkime ne liberalai, nesikiškime taip smarkiai įstatymiškai į darbo santykius.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, iš tikrųjų, jeigu žvilgtelėtumėte šiek tiek pro langą, savo dešinėje pamatytumėte gražų, didelį, blizgantį pastatą „Barclays“ centrą, kur dirba beveik tūkstantis gerai apmokamų specialistų – veržlių, jaunų lietuvių, kurie iš tikrųjų galėjo emigruoti, bet liko čia, nes užsienio investicijos atėjo čia. Tai nėra vienos Vyriausybės nuopelnas, tai yra nuoseklaus darbo rezultatas. Norėdami jį tokią pasiekti, turime išsiųsti labai aiškų signalą

užsienio investuotojams, jog mums čia jų reikia, reikia investicijų ir gerai apmokamų darbo vietų. Ką mes darome šiandien? Ar jūs nemanote, kad siunčiame visiškai priešingą signalą? Čia priimame Darbo kodeksą, čia atidedame, čia priimame „Sodros“ lubas, čia sakome, reikia atidėti. Ar nemanote, kad toks sprendimas tokioje konkurencinėje tarptautinėje aplinkoje rodo, kad mes esame nerimtas, nepatikimas partneris ir investicijų čia nereikia?

T. TOMILINAS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Pirmas dalykas, kurį mes čia padarėme nuo pirmos darbo dienos, tai yra intensyvūs susitikimai su Investuotojų forumu. Kiekvieną savaitę skambinamės, susitinkame, aiškinamės, kodėl taip darome. Aš labai prašau jūsų nesusieti dviejų dalykų, nes dėl „Sodros“ lubų (taip, tarp mūsų yra ideologinis ginčas ir jis vyksta ne tik Lietuvoje) yra skirtingas požiūris į mokestinę politiką. Taip, tai yra natūralu, kai yra skirtingos nuomonės. Dešinė balsuoja vienaip, kairė – kitaip.

Kalbant apie darbo santykius, čia jūs visiškai teisus. Jūs absoliučiai teisus, kad reikia sutarimo, reikia aiškaus signalo, kad mes reformą tęsiame, būtent tą aš ir sakiau. Ir patys investuotojai džiaugiasi ta idėja, kuri sklendo ore apie nacionalinį susitarimą. Galbūt per tą pusmetį, kol bus kalbama apie reformos tobulinimą, mes taip pat pasieksime nacionalinį susitarimą dėl investicijų, dėl žmonių atlyginimų. Investuotojai nori to, jei patys tai siūlo, jie sako, mes pasiruošę, jeigu jūs su mumis rimtai kalbate, mes rimtai su jumis kalbėsime. Tuo požiūriu aš nematau čia problemos. Beje, yra parengtas toks protokolinis susitarimas tarp visų darbdavių organizacijų, politinių partijų, yra *draftas* – projektas. Mes būtinai jums jį pateiksime ir pakviesime pasirašyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Ar atidėjimas būtų galimybė sureguliuoti ir tą didelį atlyginimų skirtumą, t. y. sumažinti atlyginimų skirtumus taip pat ir valstybės tarnyboje? Aš suprantu, kad Darbo kodeksas pirmiausia skirtas ne valstybės tarnybai ir ne biudžetinių įstaigų darbuotojams, tik iš dalies, bet R. Žemaitaičio, A. Maldeikienės išsakyti pavyzdžiai ir pastabos... Ar galime mes tą pusmetį išnaudoti turinės nelygybės mažinimui algų srityje apskritai visoje valstybėje?

T. TOMILINAS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Gerbiamas premjeras kaip tik ir minėjo, paskirtasis premjeras S. Skvernelis kaip tik minėjo apie tai, kad pusmetis reikalingas tam, kad sistemiškai pažiūrėtume į visą atlyginimų tvarkymo, arba reguliavimo, teisinę bazę, pradedant nuo valstybės tarnybos. Yra naujai parengtas Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų įstatymas, kurį mes svarstėme Socialinių reikalų ir darbo komitete. Jis irgi eina šiek tiek ne tuo keliu. Einama link to, kad vėl viską įstatymais tvarkyti. Mūsų žinia yra tokia bendra, kad reikia tvarkyti susitarimais. Kuo mažiau įstatymų, susijusių su darbo apmokėjimu ir darbo santykiais, daugiau susitarimų, kolektyvinių susitarimų. Pradedame nuo nacionalinio lygmens. Susitarkime, kad dabar gesiname nacionalinį konfliktą, leidžiame pusę metų nurimti aistroms ir leiskime žmonėms patikėti tuo, ką mes darome.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, noriu su jumis pasitarti. 10 minučių jau klausinėta. Gal galime sutarti šitaip: padarome pateikimo pertrauką, ir jums galės atsakyti į klausimus. Pakviesime išklaudyti prezidentūros dekretą, turime Vyriausybės valandą ir gal Vyriausybės valandos metu, sutarkime, klausinėja tik opozicija, arba iš esmės gal mažai klausimų turėsime Vyriausybei ir tada toliau pratęsime pateikimą. Tada viską suspėjame, visi paklausia, ir viskas vyktų labai nuosekliai. Ar galime šitaip sutarti? (*Balsai salėje*) J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjas čia labai trumpai pristatė visą paketą, bet aš pasakyčiau, kad pakete toli gražu nėra tik datų pratęsimas. Yra atskirų projektų, kurie keičia esmines nuostatas, ir aš norėčiau atskirai tam tikrų detalių paklausti dėl atskirų projektų. Pranešėjas, aš manau, privalėtų pristatyti tas naujas nuostatas, kurios įrašytos.

PIRMININKĖ. Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Dėl to taip *urmiškai* klausinėti už visą aš nepritariu – prie kai kurių reikia stabtelėti, kur yra ne tik datos pakeitimas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Labai vertiname tai, ką jūs pasakėte. Tikrai nuosekliai dirbsime toliau. Didžioji dalis Seimo narių... Ar reikia balsuoti? Pritariame tam, kad dabar darome pateikimo per-

trauką, ir pakviesime prezidentūros atstovus pateikti Prezidento dekretą, o po to, po Vyriausybės pusvalandžio, jeigu taip sutartume... (*Balsai salėje*) Popietinis posėdis yra opozicinė darbotvarkė ir mes nieko ten negalime keisti. Pasitarsime atskirai dėl Vyriausybės valandos. Tomai Tomilina, jeigu jūs galite ir sutinkate, ir jeigu kolegос sutinka, pateikimą pratęsime po gero pusvalandžio. Labai ačiū. (*Balsai salėje*)

Ponia I. Šiaulienė.

I. ŠIAULIENĖ (*LSDPF*). Dėkoju. Gerbiama Seimo vicepirmininke, visiems gal būtų aiškiau, jeigu mes dabar apsispręstume dėl Vyriausybės valandos.

PIRMININKĖ. Apsispręskime.

I. ŠIAULIENĖ (*LSDPF*). Ar darome tik pusvalandį, ar ne, tada eitų viskas logiškai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiami kolegос, puikus pasiūlymas. Tai ir norėjau pasakyti išvydusi Vyriausybės narius. Ar galime apsispręsti, kad darome tik Vyriausybės pusvalandį, leisdami prieš tai trumpai pateikti dekretus? (*Balsai salėje*)

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Vyriausybės nariai atėjo 13 valandai. Galbūt Vyriausybės nariai yra svarbesni už Prezidentės patarėjus?

PIRMININKĖ. Ačiū už pastabas. Tiesiog imkime ir balsuokime.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Pagal valstybės hierarchiją.

PIRMININKĖ. Pagal darbotvarkę buvo Seimo nutarimas ir Lietuvos Respublikos Prezidento dekretai. Kas už tai, kad leistume pateikti dekretus, o po to (manau, kad čia užimtume nedaug laiko) pradėtume Vyriausybės valandą su tam tikru pavėlavimu? Prašome, kolegос, balsuoti, kad leistume Lietuvos Respublikos Vyriausybės dekretus... tai yra pateikti Prezidento dekretus. (*Balsai salėje*)

Už balsavo 86 Seimo nariai, prieš – 1, susilaikė 7.

13.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Vyganto Vaitkaus atleidimo iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nario pareigų“ projektas Nr. XIIIIP-98, Seimo nutarimo „Dėl Jono Makauskos skyrimo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nariu“ projektas Nr. XIIIIP-99 (pateikimas)

Labai atsiprašome Vyriausybės, kad teks truputėlį palaukti, bet, manau, jums taip pat bus labai pravartu išgirsti Lietuvos Respublikos Prezidento vyriausiosios patarėjos L. Antanavičienės pateikiamus Seimo nutarimus dėl V. Vaitkaus atleidimo iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nario pareigų ir kartu Seimo nutarimą dėl J. Makauskos skyrimo Valstybinės kainų ir energetikos komisijos nariu.

L. ANTANAVIČIENĖ. Laba diena, gerbiamieji Seimo nariai. Gerbiama posėdžio pirmininke, šiandien esu įpareigota pristatyti Lietuvos Respublikos Prezidento dekretą „Dėl teikimo atleisti V. Vaitkų iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nario pareigų“. Dekrete pažymima, kad, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 77 straipsniu, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 3 dalimi, 5 dalies 1 punktu, Prezidentė teikia Lietuvos Respublikos Seimui, pasibaigus kadencijai, atleisti V. Vaitkų iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nario pareigų. Prezidentės pavedimu norėčiau padėkoti gerbiamam V. Vaitkui už jo gerą darbą visos kadencijos metu ir palinkėti sėkmės tolesnėje profesinėje veikloje.

Kartu leiskite jums pristatyti ir kitą dekretą, kuriame pažymima, kad, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 77 straipsniu, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 3 dalimi, Prezidentė teikia Lietuvos Respublikos Seimui penkeriems metams skirti J. Makauską Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nariu. Prezidentės teikimu norėčiau trumpai pristatyti kandidatą.

Pagal Energetikos įstatymo 8 straipsnio 4 dalį komisijos nariais gali būti nepriekaištingos reputacijos Lietuvos Respublikos piliečiai, turintys aukštąjį, ne žemesnį kaip magistro laipsnio išsi-

lavinimą. Ponas J. Makauskas atitinka šiuos reikalavimus. Tai yra nepriekaištingos reputacijos žmogus, turi teisės magistro kvalifikacinį laipsnį, yra ne kartą apdovanotas tiek tarnybos, tiek valstybės vadovu. Šiuo metu J. Makauskas Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyboje eina Specialiųjų užduočių valdybos nusikalstamų veikų tyrimo skyriaus vyriausiojo tyrėjo pareigas. Puikius analitinio darbo ir vadovavimo įgūdžius lemia jo aštuonerių metų darbo patirtis atliekant ikiteisminius tyrimus, susijusius su energetikos įmonių veikla šilumos, gamtinių dujų ir atominės energetikos sektoriuose.

Prezidentės pasitikėjimą kandidatu lemia jo profesionalumas teisės srityje, patirtis tiek dirbant prevencinį darbą, tiek tiriant piktnaudžiavimo atvejus šilumos ir kituose energetikos sektoriuose. Kandidatas turi ilgametės patirties bendradarbiaujant su Energetikos ministerija, su Konkurencijos taryba, įvairiomis teisėsaugos institucijomis, taip pat tikrinant ūkio subjektus dėl mokesčių apskaičiavimo ir mokėjimo, buhalterinės apskaitos tvarkymo, licencijuojamos veiklos vykdymo.

J. Makauskas yra gerai susipažinęs su energetikos bei finansinių įmonių veiklą reguliuojančiais teisės aktais, taip pat energetikos įmonių ir kitų perkančiųjų organizacijų vykdytų viešųjų pirkimų praktiniais aspektais, todėl jo kompetencija neabejotinai sustiprintų Valstybinės kainų ir kontrolės komisijos gebėjimus priimti sprendimus, skatinančius konkurencingos ir skaidrios energetikos rinkos kūrimą ir efektyvų vartotojų interesų gynimą. Konkrečiai Prezidentė tikisi, kad naujasis VTEK'o narys padės sustiprinti šilumos įmonių veiklos kontrolę, išskaidrinti sąnaudų apskaitą, suaktyvinti nepriklausomą auditavimą, sumažinti piktnaudžiavimo ar aplaidaus veikimo atvejų skaičių.

Gerbiamieji Seimo nariai, J. Makausko nepriekaištinga reputacija, jo asmeninės savybės, ilgametė patirtis teisėsaugoje ir energetikos sektoriaus pažinimas neleidžia abejojti, kad šis žmogus yra tinkamas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nario pareigoms. Todėl Respublikos Prezidentė tikisi, kad jūs, gerbiamieji Seimo nariai, palaikysite šią kandidatūrą. Kandidatas yra šioje salėje ir, esant reikalui, taip pat pasirengęs atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Ačiū.

L. ANTANAVIČIENĖ. Aš labai nuoširdžiai dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti A. Skardžius. Dėl pirmojo nutarimo. Taip? Dėl atleidimo. Prašau.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Galbūt galima dėl abiejų klausti? Aš, aišku, dėkingas V. Vaitkui, kurį teko pažinti kaip puikų specialistą. Gaila, kad jis neskiriamas dar vienai kadencijai. Tiesiog noriu pasakyti ačiū jam už puikų bendradarbiavimą su Ekonomikos komitetu, su Seimo Energetikos komisija. Iš pono J. Makausko, kuris greičiausiai bus patvirtintas į šias atsakingas pareigas, tikrai norėčiau tikėtis, kad jūsų patirtis dirbant Specialiųjų tyrimų tarnyboje galų gale šiai tarnybai, tai yra naujai tarnybai, suteiks galimybę tiesiog objektyviai pasižiūrėti į aptarnavimo bloką, kuris plovė ir plauna pinigus iki šiol iš mūsų energijos vartotojų kišenės. Aš labai tikiuosi, gerbiamas Jonai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ar tai buvo jūsų klausimas? Ar galite ką atsakyti ponui A. Skardžiui?

L. ANTANAVIČIENĖ. Aš tiesiog tikrai galbūt galiu atsakyti tiek, kad mes taip pat labai patenkinti buvusiu bendradarbiavimu su gerbiamu Vygantu. Vygantas iš tikrųjų pats pasirengęs palikti šį savo karjeros etapą ir eiti dirbti kitur. Mes, kaip ir Prezidentė, linkime jam nuoširdžiausios sėkmės. Šis kandidatas būtent todėl ir buvo pasirinktas, kaip turintis labai didelį teisinį įdirbį, ir mes lygiai taip pat tikimės iš jo labai gerų darbo rezultatų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau norinčių paklausti nėra. Gerbiamoji pranešėja, galite atsisėsti.

L. ANTANAVIČIENĖ. Labai ačiū visiems.

PIRMININKĖ. Pirmasis nutarimo „Dėl V. Vaitkaus atleidimo iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos narių pareigų“ projektas. Pateikimas. Ar galima pritarti po pateikimo?

Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Antrasis „Dėl Jono Makauso skyrimo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nariu“ projektas, taip pat pateikimas. Ar kolegos Seimo nariai norėtų išgirsti dabar pretendenta, ar pageidautų susitikti frakcijose pagal nustatytą grafiką ir tada jau išsamiai su juo diskutuoti? (*Balsas salėje: „Gerai!“*) Sutarėme. Ačiū.

Tada frakcijų prašysime pateikti pageidavimus, kada norėsite susitikti. Dėkojame prezidentūros atstovams, atvykusiems čia, ir pretendentams, su kuriais dar susitiksime. Siūloma svarstyti gruodžio 8 dieną. Pagrindinis – Ekonomikos komitetas.

Taip pat turėčiau atkreipti dėmesį, kad dėl mūsų pateikto Konkurencijos įstatymo projekto Nr. XIII P-28 taip pat pagrindinis yra Ekonomikos komitetas.

Labai atsiprašau gerbiamosios Vyriausybės narių, kad priverčiau jus laukti, pabūti mūsų Seimo plenarinių posėdžių salėje. Gal, kolegos, taip ir sutariame, kaip diskutavome, kad klausia opozicija ir pusę valandos skiriame Vyriausybės klausimams.

13.11 val.

Vyriausybės valanda

Pirmasis klausia A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, aš suprantu, man simpatijos čia lieka tokios tradicinės...

PIRMININKĖ. Truputėlį atsiprašau, čia mūsų aparatūra taip suveikė. Bet jeigu jau suteikiau žodį, gal kolegos nepyks?

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Labai ačiū, aš dėkoju, tikrai nepamiršiu. Aš norėjau paklausti premjero. Premjere, jūs čia dabar girdėjote tą diskusiją dėl Darbo kodekso ir su tuo susijusių valstybės biudžeto reikalų. Jūs sukonstravote, taip pavadinčiau, įdomią schemą – prie Darbo kodekso išigaliojimo „pririšote“ ir kai kuriuos finansinius dalykus, kurie yra svarbūs ir kurie yra numatyti kitų metų biudžete, turiu omeny pensijų indeksavimą, kitas socialiai jautrias išlaidas. Kaip žinote, jų palaiminimo reikia iš Briuselio, tai siejant su struktūrinių reformų įgyvendinimu. Sakykite, ar jūs asmeniškai pritariate ir ar pritartumėte tokiam veiksmui, kokį Seimo dauguma dabar yra suplanavusi, t. y. atidėti Darbo kodeksą nežinant, koks bus Europos Komisijos sprendimas dėl tų išlaidų, kurios yra labai svarbios ir kurios yra numatytos biudžete?

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Pirmiausia dėkoju už klausimą. Aš manau, kad Darbo kodeksas ir socialinis modelis tikrai buvo rengiami labai atsakingai ir buvo dirbama su įstatymo projektu beveik trejus metus. Dirbo ir ekspertai, ir mokslininkai, kurie turi didžiulę šios srities kompetenciją. Buvo analizuojamos ir kitų valstybių tam tikros galimai padarytos klaidos arba tiesiog vertinimai, kaip po to sekėsi įgyvendinti priėmus naująjį Darbo kodeksą ir socialinį modelį.

Manau, kad visas šitas socialinis modelis su Darbo kodeksu buvo parengtas labai atsakingai ir reikalingas mūsų valstybei. Bet, kaip žinote, rengiant daug įstatymų projektų niekas nėra apsaugotas ir nuo tam tikrų galimų klaidų. Dėl to buvo aiškiai anksčiau pasakyta, kad ištisus 2017 metus bus vykdomas monitoringas, ir jeigu matome, kad reikia priimti kai kurias įstatymo pataisas, aš manau, niekas Seimo nariams to nedraudžia. Mes tikrai būtume galėję tai padaryti.

Toks žingsnis, t. y. stabdyti Darbo kodeksą ir socialinį modelį, šiuo metu, manau, yra neišmintingas ir neatsakingas. Tai, kas yra parengta ir pateikta, yra įvertinta pagal dabartinę finansinę situaciją, taip pat yra įvertinta, koks būtų poveikis mūsų ekonomikai pradėjus įgyvendinti šią struktūrinę reformą, koks signalas jau yra pasiųstas investuotojams.

Manau, kad šio socialinio modelio ir Darbo kodekso laukia ir mūsų verslininkai, kurie yra nusiteikę ir toliau didinti darbo užmokestį, taip pat sukurti naujas darbo vietas. Aišku, vienas iš geriausių pavyzdžių, aš manau, yra tas, kur yra aiškiai parašyta, kad eliminuojame politikų, kaip sakyti, norus, ne norus, indeksuojant pensijas. Manau, kad tai turėtų būti padaryta ir su darbo užmokesčio indeksavimu kiekvienais metais, atsižvelgiant į ekonomikos ir darbo užmokesčio augimą mūsų šalyje. Tam irgi buvo parengti, galiu pasakyti, įstatymų projektai.

Mano nuomonė yra tokia, kad Europos Komisija irgi stebi šituos procesus, vertina ir kaip jį-nai įvertins, aš manau, laikas parodys. Manau, blaivus protas turėtų nugalėti ir pamirštant duotus pažadus per rinkiminę kampaniją.

PIRMININKĖ. Klausia E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas premjere...

PIRMININKĖ. Ruošiasi A. Dumbrava.

E. GENTVILAS (*LSF*). Noriu paklausti dėl Valstybinės tarnybos vadovo J. Pagojaus, jis vis dar tebeeina šitas pareigas. Gal jūs žinote konkurso sąlygas, kokios buvo, ar buvo reikalaujama turėti vairuotojo pažymėjimą, ar buvo teikiamos Specialiųjų tarnybų pažymos apie tokius administracines teisės nusižengimus, pavyzdžiui, kaip vairavimas išgėrus ir t. t.? Mes, kaip opozicija, aišku, patys analizuosime, bet gal jūs dabar kaip Ministras Pirmininkas ir partijos vadovas galite atsakyti? Ar jūs planuojate atleisti iš šitos tarnybos vadovo pareigų Justą Pagojų? Julių Pagojų, atsiprašau. Jeigu planuojate atleisti, kada, kokiu pagrindu, už kokius nusižengimus, ar bus tarpinė grandis per Socialdemokratų partijos Etikos komisiją, ar jūs tiesiog, kaip Vyriausybės vadovas, imsitės atsakomybės ir priimsite sprendimą dėl šio jauno, galbūt perspektyvaus ir gabaus žmogaus atleidimo? Aš pritariu jūsų pozicijai, kad jis nebegalėtų dirbti šitos tarnybos vadovu. Tai kokie jūsų žingsniai, planai – per etikos dalykus ar tiesiog per vyriausybines linijas?

A. BUTKEVIČIUS (*LSDPF*). Yra dvi linijos. Aš jau vakar aiškiai pasakiau, kad mūsų partijos Etikos komisija turės įvertinti tokį jo poelgį. Tikrai nei partijos vadovybė, nei aš tos informacijos neturėjome. Aš manau, kad kai kurios teisėsaugos institucijos turėjo informuoti, tokia mano nuomonė, nes manau, kad tam tikrus dalykus, kurie nesusieti su politiko, taip pasakyčiau, etika ir kitais teisiniais dalykais, reikia spręsti operatyviau, kad po to neatsitiktų taip, kaip šiuo metu atsitiko.

Atsakydamas į jūsų klausimą, tikrai aš šiandien į jį negalėčiau atsakyti, kokios buvo konkurso sąlygos, kaip buvo organizuotas konkursas ir kokios yra suteiktos teisės, kaip jūs sakote, man dėl atleidimo ar neatleidimo jo iš dabartinių pareigų. Šitas pavedimas mano, kaip laikinai einančio Ministro Pirmininko pareigas, šiandien yra duotas mūsų teisininkams, ir tikiuosi, kad atsakymas artimiausiu metu man bus pateiktas. O dabar dar norėčiau suteikti žodį teisingumo ministrui.

J. BERNATONIS (*LSDPF*). Dėkoju. Išties labai geras klausimas. Konservatorių partijos šešėlinis teisingumo ministras ponas V. Benkunskas kreipėsi dėl šio konkurso ir į Generalinę prokuratūrą, ir į STT. Kiti asmenys kreipėsi į VTEK'ą. Visi atsakingų institucijų patikrinimai buvo atlikti. Mes gavome atsakymus, kad konkursas vyko pagal įstatymus ir jokių pažeidimų nei prokuratūra, nei STT, nei Vyriausioji tarnybinės etikos komisija nenustatė. Taip, prieš paskiriant aš turėjau informaciją apie tai, jog šiuo metu administracinė nuobauda dar nėra pasibaigusi ir vairuoti dar tris mėnesius jis negalės, bet tai nėra pagrindas laimėjusio konkursą skirti į tokias pareigas. Viskas yra atlikta pagal įstatymus, konkursas vyko gana skaidriai, dalyvavo daug žmonių.

Aš suprantu kai kurių asmenų nepasitenkinimą, kai 67-erių metų socialdemokratą pakeitė 27-erių metų socialdemokratas, bet reikia taikytis su tuo, kad jaunimas mus pakeis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Dumbrava, ruošiasi J. Razma.

A. DUMBRAVA (*TTF*). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Norėčiau paklausti energetikos ministro. Gerbiamasis ministre, mane jaudina žinia dėl Energetikos ministerijos nebuvimo ateityje, tuo metu, kai reikia tvarkyti Ignalinos atominę elektrinę, reikia išimti energijos branduolinius reaktorius, kurą. Aš žinau, kad atominės darbuotojai ir specialistai Visagine parengė tokį planą ar pasiūlymą Energetikos ministerijai. Sakykite, kokią matote viziją, ar yra Lietuvoje specialistų, kurie padėtų susitvarkyti su šia padėtimi, nes faktiškai niekur pasaulyje to nedaryta? Kaip tai bus daroma? Ar užteks kokio nors departamento, ar čia bus įtrauktos kokios nors kitos jėgos? Keletą minučių. Ačiū.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Ignalinos atominės elektrinės uždarymo projektas yra vienas didžiausių mūsų valstybėje. Pagrindinis rūpestis, kuris buvo ir mano kadencijos metu ir kuris pereis ir naujam energetikos ministrui, tai yra finansavimo užtikrinimas. Žinia, Lietuva

yra išsiderėjusi jau seniai, finansavimas yra užtikrintas iki 2020 metų. Tai nereiškia, kad 2020 metais patys pinigai baigsis, jie gali keltis į vėlesnius metus, kai kuriais skaičiavimais, tai gali būti 2023–2026 metai, pačių pinigų projektams mums turėtų užtekti. Bet laikas nuo 2020 metų kelia didžiausią rūpestį. Jau ir aš pats asmeniškai ne vieną kartą buvau susitikęs su energetikos komisarų, su kitais atsakingais pareigūnais. Tas darbas intensyviai daromas, aš manau, 2018–2019 metais tai bus vienas karščiausių klausimų Lietuvoje.

Svarbiausia yra finansavimo užtikrinimas. Manau, kad viskas bus sėkmingai. Galėčiau ilgai kalbėti, bet taupysiu jūsų laiką. Jeigu reikės, galėsiu papasakoti apie tai atskirai ir detaliau, kokie darbai daromi, kokios problemos.

O dėl techninių sprendimų. Taip, tas klausimas buvo keliamas, kad reaktyvaus kuro išėmimas iš reaktoriaus gali būti komplikuoatas, bet mes to nesibaiminame. Taip, iš RBMK reaktoriaus nebuvo daroma, iš kitų reaktorių tai buvo daroma. Turime ir tarptautinį palaikymą. EBRD siunčia daug specialistų, tikrai yra didelė komanda specialistų, kurie tą daro. Tik noriu užtikrinti vieną – tikrai nedarysime nieko, kas kels nors mažiausią pavojų darbuotojams ar aplinkai.

Techniniai sprendimai yra ir jų įvykdymas vienaip ar kitaip bus padarytas. Aš tikiu, kad susitvarkysime. Ne su tokiomis užduotimis atominė elektrinė jau susitvarkė ir pirmame etape.

PIRMININKĖ. Ačiū.

R. MASIULIS. Kol kas yra tik spekuliacijos, kad tai gali būti komplikuoatas klausimas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Razma, ruošiasi K. Glaveckas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Norėčiau kreiptis į susisiekimo ministrą. Štai dabar spaudoje kaip skandalingas dalykas aprašyti tie vidaus sandoriai, kuriuos vykdė „Lietuvos geležinkelių“ įmonė su savo depo įmone, gamindama lokomotyvus, kai perkama rusiška technika tam reikalui. Ar jūs šitą klausimą įdėmiai išnagrinėjote ir kokie būtų jūsų vertinimai tos pirkimo situacijos? Ar ji jums buvo žinoma prieš tai, ar matote problemų ir ar ką nors bandysite daryti per likusį darbo laiką?

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Labai ačiū už klausimą. Turėčiau pasakyti, kad lokomotyvų depas įkurtas jau geras dešimtmetis ir jis buvo skirtas išnaudoti turimą gamybinę bazę, staklyną, žmogiškuosius resursus tam, kad pigesne kaina būtų galima atlikti kapitalinius remontus, o paskui (buvo planuojama ir dabar jau daroma) netgi surinkinėti šilumvežius. Žinoma, Lietuvoje nėra komplektuojamųjų dalių tiek gamintojų, kad galėtume vien iš lietuviškų komplektuojamųjų dalių surinkti šilumvežį. Dalis detalių, pagrindiniai mazgai yra perkami užsienyje. Norėčiau paminėti „Siemens“. Taip pat, žinoma, dalis detalių perkama ir Rusijoje. Todėl vertinti, kad tai gerai ar blogai vien iš spaudos, matyt, vienareikšmiškai nevertėtų.

Reikėtų suskaičiuoti ir suskaičiuoti ne tik buhalteriskai, kas labiau valstybei ir bendrovei apsimoka: ar pirkti analogiškus šilumvežius rinkoje, ar patiems pasigaminti įdarbinant tam tikrą žmonių skaičių, sprendžiant socialines problemas, užimtumo problemas ir kartu mokėjimą mokesčių – tiek gyventojų pajamų mokesčio, tiek pelno mokesčio, kitų mokesčių mokėjimą į valstybės išdą.

Aš manau, kad pasvėrę tuos ekonominius resursus pamatysime, kad turėti savo gamybinę bazę, kuri ateityje galėtų būti panaudota ne vien tik transporto sektoriaus arba geležinkelio reikmėms, bet ir remontuojant karinę techniką, kurios mes kasmet vis daugiau nusiperkame, tokia veikla, ko gero, ekonomiškai duotų pliusą, o ne minusą. Man atrodo, kad tai yra labai svarbu. Tačiau naujas paskirtas ministras, Vyriausybė galės dar kartą su valdyba grįžti prieš šito klausimo ir išnagrinėti ekonominį naudingumą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi gerbiamasis E. Pupinis.

K. GLAVECKAS (LSF). Klausimas bus teisingumo ministrui, nes, kiek matau, J. Oleko nėra. Gerbiamasis ministre, sakysite, jūs ir kitos ministerijos išeidamos išleidote tokias knygytes, jūsų konkrečiai Teisingumo ministerija, kur yra, deja, jūsų dvi nuotraukos, o Krašto apsaugos ministerijos knygelėje yra 23 ministro nuotraukos. Jeigu pažiūrėsime į jūsų knygelę, tai, pavyzdžiui, 6 puslapyje yra labai įdomi nuotrauka: nufotografuota 100 eurų ir antrankiai padėti. Jeigu koks verslininkas pasižiūrės tą nuotrauką, tai jam bus baisu tuos 100 eurų imti ar matyti.

Sakykite, kiek kainavo tos knygelės išleidimas, ir ar jūs manote, kad tikslinga tokius dalykus ir toliau daryti, nes tokių brošiūrų leidimas kainuoja daug pinigų, o jų skaitymas faktiškai yra tik tų pačių, kas parašė, reikalas? Ačiū.

J. BERNATONIS (LSDPF). Dėkoju, gerbiamasis kolega. Iš tiesų geras klausimas. Man regis, jau antrą kartą tą klausimą man užduoda. Kiekvienais metais mes išleidžiame tokią ataskaitą, kas padaryta. Aš nematau, kad tai turėtų nervinti opoziciją, kad parodoma, ką padarė Vyriausybė ar atskiros ministerijos. Daug tai nekainuoja, aš pasitikslinksiu ir galėsiu jums raštu atsakyti, nes ir tiražas nėra labai didelis. Yra ir elektroninė versija tokios ataskaitos.

Dėl nuotraukų. Aš manau, kad mano kolega labiau fotogeniškas, jo nuotraukų daugiau. Manau, kad aš ne toks fotogeniškas, tai mano užtenka dviejų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Pupinis. Nematau. Yra E. Pupinis. Ruošiasi M. Majauskas. Įjunkite.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Norėčiau paklausti ūkio ministro. Aš prisimenu vieną vizitą Utenoje, kai jūs duodamas interviu televizijai pasakėte, kad Utenai nereikalingas nei industrinis parkas, nei kokia laisvoji ekonominė zona, nes galima išspręsti problemas ir kitokiu būdu. Norėčiau jūsų paklausti, vis dėlto ką jūs turėjote omenyje taip sakydamas, nes iš tikrųjų problemos dėl investicijų Utenoje didžiulės, faktiškai per du dešimtmečius niekas neinvestavo? Ačiū.

E. GUSTAS. Dėkoju už klausimą. Duodamas interviu Utenoje paminėjau tai, kad pramoninių parkų arba laisvųjų ekonominių zonų Lietuvoje yra gana daug, jos toli gražu ne visos užpildytos, konkurencija tarp jų yra didelė ir pritraukti investuotoją yra gana sudėtinga.

Dar viena laisvoji ekonominė zona Utenoje ar pramoninis parkas verslumo arba pramonės skatinimo problemos neišspręstų. Reikia skatinti patį verslą, esantį ten, plėsti savo gamybinius pajėgumus ir steigti naujus verslus, o tai galima daryti nusteigiant jokių papildomų pramoninių teritorijų ar parkų ir panašiai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamoji pirmininke. Aš norėjau paklausti Ministro Pirmininko. Jūsų Vyriausybės kancleris A. Mačiulis turėjo labai rimtas pareigas ir atsakomybes, dirbo visus ketverius metus, bet prieš pat kadencijos pabaigą atsistatydino iš politinių pareigų, netikėtai dalyvavo konkurse savo pavaduotojo ir laimėjo tą konkursą. Mes jau matėme tokią praktiką 2008 metais, kai, jeigu neklystu, V. Miltienis, būdamas finansų viceministru, atsistatydino iš pareigų ir tapo sekretoriumi, irgi tapo karjeros tarnautoju, taip jo negalėtume atleisti ar kas nors kitas negalėtų atleisti, pasikeitus Vyriausybei. Dabar tas pats įvyko su kancleriu. Mano būtų du klausimai. Ar jūs nemanote, jog tokie veiksmai diskredituoja valstybės tarnybą? O antras klausimas, norėjau sužinoti, ar galėtumėte pasakyti, kiek buvo pretendentų į vicekanclerio pareigas?

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Dėkoju už klausimus. Pirmiausia aš noriu pasakyti, kad A. Mačiulis nėra mūsų partijos narys. Jisai vieną dieną pareiškė, kad jis nori atsistatydinti, ir grįžo į valstybės tarnybą. Ir tikrai jis per pokalbį nebuvo išsakęs jokių minčių, kad jis norės dalyvauti šiame konkurse. Sakė, lauks Valstybės tarnybos departamento pasiūlymų, kur jisai galėtų dalyvauti konkurse. Konkurso sąlygos man yra visiškai nežinomos, nes aš toje komisijoje nedalyvavau ir tikrai mano jokio indėlio ten nėra. (*Balsai salėje*) Irgi nežinau.

PIRMININKĖ. Minutėlę, tuoj įjungsime. Prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamasis premjere, Vyriausybės kanceliarija yra tiesiogiai „po jūsų atsakomybe“. Kancleris atsistatydino ir pretendavo į vicekanclerio postą, ir jį laimėjo. Kas priėmė sprendimą? Kancleris, kuris atsistatydino, kad priimamas į vicekanclerio postą, ar premjeras, ar kuris nors dar kitas vadovas, bet aš nežinau daugiau kitų vadovų?

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Jūs tikriausiai žinote, kad yra dar kancleris, po to pirmasis pavaduotojas ir kancleris, kuris yra kaip valstybės tarnautojas. Du darbuotojai – Vyriausybės kancleris ir pirmasis pavaduotojas – yra politinio pasitikėjimo, o kancleris yra valstybės tarnautojas. Tai jisai pretendavo į valstybės tarnautojo poziciją. Ir prie jūsų paliktas O. Romančikas, kuris sėkmingai dirba. (*Balsai salėje*) Sprendimą, atrodo, priėmė pirmasis pavaduotojas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji ministrai, premjere, dėkojame už šią Vyriausybės valandą. Kita Vyriausybės valanda gruodžio 8 dieną, dar susitiksime. Vyriausybės valandą baigėme.

13.32 val.

Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-69, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 2, 4, 5, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2511 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-70, Garantinio fondo įstatymo Nr. VIII-1926 4 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2605 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-71, Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2465 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-72, Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2467 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-73, Įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 19 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2463 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-74, Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 1, 6, 8, 9 straipsnių, ketvirtojo¹ skirsnio ir priedo pakeitimo bei 13¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2606 2 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-75, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2468 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-76, Garantijų darbuotojams jų darbduviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 6, 7, 8, 14, 17, 18, 19, 20, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-93, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2501 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-78, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2508 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-79, Civilinio proceso kodekso 737, 738 ir 739 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2518 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-80, Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2471 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-81, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2502 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-82, Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-83, Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 65, 66, 67, 68, 70 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2510 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-84, Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2519 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-85, Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 3, 9, 10, 12, 13, 16, 21, 22, 25, 26, 27, 29, 31, 33, 34, 35, 44 straipsnių, V skyriaus ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo V¹ skyriumi įstatymo Nr. XII-2607 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-86, Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 19 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2466 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-87, Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 2, 4, 5, 8 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2504 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-88 ir Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 3, 4, 6, 14, 15 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-148 (*pateikimo tęsinys*)

Grįžtame prie įstatymų projektų pateikimo, prie Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo ir su juo susijusiųjų. T. Tomilinas kviečiamas į tribūną, tęsiame pateikimą. Atnaujiname sąrašą, pagal kurį, gerbiamieji kolegos, galėsite paklausti. Susitarkime, kiek laiko klausime.

T. TOMILINAS (LVŽSF). 10 minučių.

PIRMININKĖ. 10 minučių. Išskirsime kitus įstatymų projektus, dėl kurių jūs norėsite, ne tik dėl datos.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Iš tikrųjų dabar yra taip procedūriškai ar techniškai sutvarkyta, kad negalime užsirašyti dėl kitų klausimų. Galite atidaryti?

PIRMININKĖ. Tuoj atidarysime ir sprendimą priimsime. Jūs dabar jau galite užduoti klausimus. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Laba diena. Gerbiamasis pranešėjau, norėčiau jūsų nuomonės dėl šio paketo. Praeitoji Vyriausybė per ketverius metus įvykdė bene vienintelę struktūrinę reformą, ku-

rią... Europos Komisija pripažino, kad mes galime didinti savo deficitą. Tai užtruko trejus metus, buvo parengti 37 teisės aktai, 88 poįstatyminiai teisės aktai. Tam reikėjo trejų metų pasiruošimo, metų derybų, ir jūs, kaip nauji valdantieji, esate entuziastingi, kad prireiks tik 6 mėnesių to korekcijai. Kaip jūs konkrečiai įsivaizduojate derinimo procesą? Jūs neminite silpnųjų pusių, bet sakote, reikia išskaidrinti derybų procesą? Kuo jis skirsis nuo to proceso, kuris truko visus trejus metus?

T. TOMILINAS (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Klausimas labai laiku. Aš atsakysiu taip, pirmiausia aš kartoju, kad reforma tęsiama, absoliuti dauguma tų įstatymų projektų yra dviejų puslapių, pusės puslapio arba vieno puslapio, o tai reiškia, kad visi kiti puslapiai lieka ir įsigalioja. Yra daugybė įstatymų, tai reiškia, kad pagrindinė priežastis ir nesutarimų objektas yra Darbo kodeksas, visa kita važiuoja su tam tikrais pakeitimais.

O dabar apie trišalio formato pokyčius. Taip, mes sieksime, tiksliau, jau sutarėme su socialiniais partneriais, kad vyks konstruktyvus socialinis dialogas išplėstiniu trišaliu formatu, jame bus garantuotas lygiateisis dalyvavimas visų iki šiol aktyviai dalyvavusių reformos svarstymo procese socialinių partnerių. Dabar mes turime tokią situaciją, kad Trišalės tarybos narys nėra nei Investuotojų forumas, nei Verslo konfederacija, tai turi būti pakeista. Tos asocijuotos struktūros yra pakviestos prie derybų stalo, visi kiti socialiniai partneriai tam pritaria. Trišalis formatas bus išplėstas, argumentų kalba, adekvatus realybės suvokimas, labai konkretus savo interesų artikulavimas ir, žinoma, pasitikėjimas yra pagrindinės naujos trišalio formato vertybės. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. V. Bakas. Nematau. Klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Noriu priminti, kad pats Darbo kodekso svarstymas ir socialinio modelio įgyvendinimo pati pradžia vyko ne iš tos pusės, vis dėlto sulaukė tokio neigiamo tiek visuomenės vertinimo, tiek ir šiandien grįžtame prie šios temos. Visai logiškas sprendimas, siunčiame gerą žinią dirbantiems, kad 2017 metais bus išsaugotos jų buvusios socialinės garantijos, bet kita žinios pusė, kad tos garantijos tik pusmečiui. Jūs minėjote, kad jau susitikote su darbdavių atstovais, jie linkę į kompromisus, jie ieško kompromisų, tai norėtusi išgirsti, kokios konkrečiai Darbo kodekso nuostatos yra ir gali būti derybų objektu, tai, kas naujajame kodekse šiuo metu yra? Ačiū.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Ir aš nedarysiu. Aš labai gerai suprantu, kad visuomenė ir iš jūsų reikalauja atsakyti į tą klausimą: tai kas gi? su kuo sutiksime? Ji kuo greičiau spaudžia. Bet aš noriu pabrėžti, kad mes keičiame derybų kultūrą dėl darbo santykių, todėl aš čia neatsakysiu, kas bus keičiama ir kas nebus keičiama, tai ne mano ir ne jūsų šiuo metu ir šiuo atveju prerogatyva, tai yra derybų prerogatyva. Aš girdėjau iš profsajungų, kad didžiajai daugumai pasiektų susitarimų jos pritaria, pasiektiems susitarimams. Taip pat ir darbdaviai. Pavyzdžiui, Garantinis fondas. Visi tam pritaria, kad jis startuoja, kad jis reikalingas, jo finansavimo modelis yra aiškus ir jis bus įgyvendintas. Dėl to nėra ginčų tarp profsajungų ir darbdavių. Aš nenoriu atsakyti už socialinius partnerius. Būtent jie ir pasakys, kokie dar reikalingi pakeitimai. Aš labai prašyčiau Seimo narių nepulti registruoti pataisų, jeigu viena ar kita iš Panevėžio ar Alytaus, ar iš Vilniaus profsajunga paprašys. Yra trišalis formatas ir visi lobistai – į Trišalę tarybą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia S. Jakeliūnas. Ruošiasi M. Bastys.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiamasis pranešėjau, noriu paklausti jūsų nuomonės apie nuostatą dėl galimo tolesnio darbdavio „Sodros“ įmokos mažinimo – per 12 metų 12 punktų, kas valstybei, viešajam sektoriui ir „Sodrai“ kainuotų arba galėjo kainuoti, jeigu mes nieko nepadarysime, nuo 5 iki 10 mlrd. eurų. Kaip tokią nuostatą vertintų tie, kurie turi žiūrėti į socialinio modelio struktūrinę reformą kaip į struktūrinę reformą ir suteikti arba nesuteikti mums išlygą dėl deficito? Kaip tokią nuostatą vertina ir vertintų užsienio investuotojai, kurie puikiai skaičiuoja ir žino, kas pagrįsta, kas ne? Taip pat visi ekonomistai, vietinė mūsų ekonomistų bendrija? Tos nuostatos išbraukimas pagerina mūsų argumentus, kalbantis su Europos Komisija dėl pripažinimo šito viso modelio kaip struktūrinės reformos, ar sumažina? Ačiū.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Aš manau, kad pasiektas neblogas kompromisas, mes vienu punktu mažiname įmoką, tačiau pasižadėjimas, įsipareigojimas dėl tolesnio mažinimo, kuris fiskališkai turės tokias pasekmes, tai tikrai yra nepagrįsti ir mažina šansus šitai reformai būti pripažintai

struktūrine. Todėl ir daromi šitie pakeitimai, todėl ir bus siekiama. Aš noriu pabrėžti, kad, deja, ne tik mokesčių mažinimas rimtiems užsienio partneriams turi būti pristatomas kaip struktūrinė reforma. Iš tikrųjų rimti partneriai nori, kad šioje valstybėje ir socialinė apsauga, ir švietimas, ir sveikatos apsauga būtų deramai finansuojami. O to neįmanoma padaryti be pinigų. Todėl kalbant su rimtais partneriais taip primityviai aiškinti, kad tik mokesčių nuolatinis mažinimas yra struktūrinė reforma, yra nepagrįsta ir neatsakinga.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia M. Bastys. Klausti – minutė, atsakyti – dvi. Pasistenkime.

M. BASTYS (*LSDPF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, iš tiesų jau panašaus pobūdžio klausimai nuskambėjo. Aš norėčiau dar kartą pritarti. Iš esmės jūs stabdote visą socialinio modelio įstatymų įsigaliojimą būtent dėl Darbo kodekso, dėl keleto nuostatų. Prašom pasakyti, kodėl iš karto, tik praėjus rinkimams, jūs nesėdote prie Trišalės tarybos ir iš karto nenorėjote surasti tų atsakymų, ką reikėtų pataisyti, kad galėtų sklandžiai šis modelis veikti jau nuo sausio 1 dienos? Antras dalykas, ar jūs tikrai galite užtikrinti, kad įtikinsite Europos Komisiją būtent dėl biudžeto formavimo, atidedant socialinio modelio įsigaliojimą pusei metų? Dėkoju.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Ačiū už klausimą. Mes nenorėjome daryti panašios klaidos, mes nenorėjome labai skubėti, daryti neatsakingai, daryti klaidas. Mes tik pradedame. Yra daugybė uždavinių dabar, šiuo metu formuojant naują Vyriausybę. Tikrai neatsakinga būtų priimti šiuos įstatymus prieš pat Kalėdas. Kaip aš minėjau, manau, pusės metų pertrauka yra pakankamai pagrįsta ir tikrai neatitolina struktūrinės reformos.

Kitas jūsų klausimas. Kaip aš jau minėjau, Europos Komisija taip pat yra demokratiškai iš dalies per tam tikras procedūras išrinkta, paskirta institucija, kuri puikiai supranta demografinio deficito problemą Europos Sąjungoje, ypač po pastarųjų įvykių. Taigi Europos Komisijai taip pat yra argumentas, kad socialinė reforma, struktūrinė reforma turi būti palaikoma visuomenės. Pusės metų reikia, kad žmonės patikėtų mumis, kad mes tikrai norime teisingų pokyčių ir kad liberalizacija yra gerai iš principo, bet išgirdus visas puses ir deramai gražinus autoritetą derybų kultūrai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Razma. Nėra. G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (*LSF*). Labai ačiū. Gerbiamasis pranešėjas, iš tiesų mano klausimas ne apie viešosios opinijos formavimą ir ne visuomenės nuomonę. Taip, čia jūs esate teisingas, ankstesnė Vyriausybė nesugebėjo deramai dalies ir pozityvių dalykų apginti viešojoje erdvėje, nežinau, ko pritrūko. Bet mano klausimas yra apie tai, kodėl jūs nusprendėte atidėti visą paketą, jei buvo galima šiuo trumpuoju laikotarpiu pasirinkti racionalesnį kelią keliolikos svarbiausių dar galimų korektyvų pateikimą ir taisymą? Šiuo požiūriu tai nebūtų pasiuntę gąsdinančio signalo ir investuotojams, ir už Lietuvos ribų, ir fiskalinių iššūkių kontekste nebūtų kilę tokių didelių klausimų kaip dabar. Mano klausimas: kodėl nepasukta šituo keliu?

Ir antroji dalis. Ar jūs tikrai tikite, kad Trišalė taryba yra ta vieta, kurioje proveržio dalykai bus sutarti ar apginti, lyginant net ir dabar šitą projektą, kuris ir taip yra daliniuose, pusiniuose kompromisuose nemažai paskandintas?

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Labai ačiū už du klausimus. Galbūt nepakankamai aiškiai paaiškinau. Atidedama būtent iš esmės tik tai, kas susiję su Darbo kodeksu. Mes rengiame kartu su institucijų vadovais šitas pataisas ir neįmanoma nepateikti kartu pakete kai kurių smulkių pataisų, ypač dėl datų, nes tada teisiškai tai bus netvarkingai padaryta. Todėl mes pateikėme tik tas pataisas, kurias privaloma buvo pateikti norint atidėti Darbo kodekso įsigaliojimą. Plius du dalykai, kurie mums taip pat svarbūs šiandien būtent fiskaline prasme, būtent biudžeto pinigų taupymo prasme, tai yra „Sodros“ lubos. Mes negalime sau leisti dabar biudžeto prasme didinti taip smarkiai deficitą ir tai prieštarauja mūsų planams.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Gentvilas. Nėra. A. Maldeikienė. Suteikime dar paklausti A. Maldeikienės.

A. MALDEIKIENĖ (*MSNG*). Aš iš tikrųjų ne klausti norėjau.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, jau klausinėjame 25 minutes ir 25 minutes buvo teikiami atsakymai. Manau, kad pakankamai bus dar laiko diskutuoti, turėsite galimybę iš šitos tribūnos išsakyti savo nuomonę. Dėkojame pranešėjui.

Nuomonė už, nuomonė prieš dėl viso. Ar galime sutarti, kad mes pritariame po pateikimo ir balsuojame dėl visų įstatymų projektų? Ar norite balsuoti dėl kiekvieno atskirai? (*Balsai salėje*) Dauguma Seimo narių mano, kad pakankamai plačiai buvo atsakyta į klausimus, ir sutarėme, kad diskusijų metu jūs galėsite taip pat išreikšti savo poziciją ir diskutuoti. Todėl 25 minučių, manome, pakako atsakyti į klausimus. Ar norite, kolegos, pratęsti diskusijas? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Kas už tai, kad pratęstume, jeigu yra pageidavimas? Gerai, suteikime žodį per šoninį mikrofoną. Prašom.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Pirmininke, yra visiškai skirtingi įstatymai.

PIRMININKĖ. Bet jūs galėjote paklausti.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Jūs dabar norite pasakyti, kad klausinėdami dėl Darbo kodekso ir išgirdę atsakymus mes jau kartu galėjome paklausti ir apie socialinio modelio visus dalykus? Aš noriu pasakyti, kad, pavyzdžiui, aš tik kaip pavyzdį noriu pasakyti. Kolega T. Tomilinas, galbūt kaip dar nelabai patyręs Seimo narys, net nelabai supranta, kas yra parašyta jų projektuose. Jis sako, kad Garantinis fondas turi būtinai pradėti veikti, bet jūs pažiūrėkite į įstatymo projektą, kuris yra įrašytas kitu projektu, apie kurį niekas nekalbėjo ir kuriame parašyta, kad Garantinio fondo įstatymo tokio ir tokio numerio galiojimas yra sustabdomas, net ne nukeliamas. Nei paklausti gavome, nei pasisakyti gauname. Ir čia pasakome urmu – viskam pritariame.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. Kai buvo pateikiamas visas paketas, tai buvo pristatomas ne vienas įstatymo projektas, bet ir jį lydintys teisės aktai.

Gerbiamasis A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiama Pirmininke, gerbiamieji kolegos, aš suprantu A. Kubiliaus susirūpinimą, nes jis pasižiūrėjo į 77 projektą, kuris yra atsiimtas. Vietoj jo yra pateikta. (*Balsai salėje*) Na ar 71, kuris yra atsiimtas ir vietoj jo yra pateiktas kitas įstatymo projektas, kuriame Garantinio fondo nuostatos nuo sausio 1 dienos galioja, o Išeitinių išmokų fondo mokėjimas atidedamas iki liepos 1 dienos. Pasižiūrėkite. Viskas yra. Ačiū, kad atkreipėte dėmesį. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, nepadarykime kvailysčių. Iš tikrųjų šiame pateiktame pakete yra visko, atskirkime Darbo kodeksą kaip tokį. Bet aš skaitau Socialinio draudimo įstatymo pataisas. Ten jokio nukėlimo nėra, ten yra tiesiog atsisakoma finansuoti bazinę pensiją iš valstybės biudžeto. Išbraukiama tai. Tai yra esminis šios reformos elementas, kuris turėjo būti pateiktas, buvo pateiktas Briuselyje.

Maža to, išbraukti visi tarifai, kuriuos mes turime patvirtinti, pagal kuriuos naujais kitais metais turėsime skaičiuoti pensijas. Tiesiog nebebus pagal ką skaičiuoti jas. Jūs ne nukėlėte pusei metų, jūs jas išbraukėte. Čia yra toks kažkoks visiškas susipainiojimas šioje vietoje. Todėl mes ir norėjome atskirai į juos pasižiūrėti. Nes pasiūlytas modelis ne nukėlimo, o išbraukimo. Kas tada tvirtins tuos tarifus? Kaip pensijas paskaičiuoti, *einamas* pensijas, ir A. Sysas vienas iš autorių.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, ar yra kitų pasiūlymų? T. Tomilinas nori?

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Nereikia aiškinti, aš noriu patvirtinti, kad Garantinis fondas jau dabar funkcionuoja, ilgalaikis fondas nuo liepos 1 dienos. Galima protokoliškai arba stenografiškai patvirtinti, kad tai, kas buvo pasakyta iš tribūnos, bus išlaikyta. Skaitykite projektus.

PIRMININKĖ. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiamieji Seimo nariai, jeigu tokius klausimus kelia R. J. Dagys... Aš suprantu, kad visas paketas. Kadangi valdančioji dauguma nauja, labai logiška, nori peržiūrėti visą įstatymų paketą ir reikalauja, kad būtų atidėta iki metų vidurio, iki liepos mėnesio. Tai yra logiška, nes tas dokumentas gimė labai ilgai, net ne praeitoje, dar užpraeitoje kadencijoje prie konservatorių, tą inicijavo A. Kubiliaus Vyriausybė, ir skynėsi kelią labai sunkiai. Dabar jau pasikeitė trečias Seimas, ir labai logiška, kad jie nori atidėti tą visą paketą, kad jis būtų peržiūrėtas ir pateiktas priėmimui nuo liepos mėnesio. Aš taip suprantu.

Antras dalykas. Aš pasisakiau priimant šitą įstatymą, dabar numatytos „Sodros“ lubos. Jei gauni 10 tūkst. eurų, jau virš tos sumos nemoki „Sodrai“, lubos. Čia vien tik dėl to reikia atidėti. Yra daug dalykų, kuriuos reikia peržiūrėti, reikia atidėti, sutvarkyti ir padaryti socialiai atsakingą ir teisingą visą šitą paketą. Dabar R. J. Dagys kalba, kad nėra atidedama. Bet, kaip aš su-

prantu iš pateikto projekto, yra atidedama. Tai gal posėdžio pirmininkė paaiškins, ar atidedama, ar?.. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar kolega A. Sysas nori dar paaiškinti? Ne. Mums dabar reikia nutarti, ar mes balsuojame už visus įstatymų projektus, kurie yra pateikti ir dėl kurių T. Tomilinas teikė tiek daug atsakymų, ar balsuojame už kiekvieną įstatymo projektą atskirai? (*Balsai salėje*)

Dėl vedimo tvarkos – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Ar galite nurodyti Statuto straipsnį, kuris leistų balsuoti pateikimo stadijoje už dešimt projektų iš karto?

PIRMININKĖ. Mūsų praktikoje yra buvę visaip, gerbiamas kolega. Bet jeigu jūs labai pageidaujate, mes galime balsuoti už kiekvieną įstatymo projektą ir kalbėti dėl motyvų. Kolegos, ar sutariame dėl bendro demokratijos lygmens? (*Balsai salėje*) Aš kviečiu tada balsuoti, nes nuomonės išsiskyrė, vieni sako, kad reikia už kiekvieną įstatymą atskirai. Po pateikimo lydimieji visada būdavo balsuojami kartu, jeigu būdavo bendras sutarimas.

Todėl kviečiu balsuoti. Ar balsuojame už visus įstatymų projektus kartu, ar balsuojame už kiekvieną atskirai? Kas už tai, kad balsuotume už visus įstatymų projektus ir lydimuosius kartu? Kad balsuotume kartu. Čia tik procedūriškai noriu pasitarti su Seimu. Kas prieš, tai tie mano, kad už kiekvieną įstatymo projektą reikia balsuoti atskirai.

Iš tiesų ženklaus sutarimo nėra, bet didžioji dalis, didžioji dauguma – 68 balsavo už, 8 – prieš, 16 susilaikė.

Kolegos, manau, kad galime sutarti, kad diskusijos bus labai plačios, galimybė kalbėti bus visiems, išreikšti nuomonę bus galima visiems. Todėl teikiu balsuoti. (*Balsai salėje*)

Atsiprašau, motyvai už, motyvai prieš dėl visų. Labai atsiprašau. Gal dėl bendro sutarimo galim keturi – už, keturi – prieš, kad daugiau galėtumėte išsakyti savo nuomonę? (*Balsai salėje*)

Už – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, mane pastatė į labai kvailą padėtį. Pavyzdžiui, Darbo kodekso nukėlimui aš pritariu ir dėl to problemų nematau, bet socialinio draudimo modelis yra pateiktas ne nukėlimo, o straipsnių išbraukimo būdu. Tai nėra joks nukėlimas, mes tiesiog išbraukėme straipsnius. Kaip galima už tai balsuoti? „Sodra“ net neturės jokių tarifų, neturės, pagal ką pensijas skaičiuoti.

Maža to, mes išbraukėme kompensavimą iš valstybės biudžeto. Ką tai reiškia? Sumažiname 1 % „Sodros“ įmokos tarifą, vadinasi, pensijos bus mažesnės, o numatyto kompensavimo iš biudžeto mes negauname, vadinasi, pensijas sumažiname. Jūs ne padidinate pensijas 16 eurų, o jūs jas sumažinate, nes įmokas sumažinate be kompensacijos. Ir taip ištiesai tuose straipsniuose yra. Jeigu jūs norėjote nukelti ir išsiaiškinti, tai reikėjo taip ir parašyti: mes tam tikrus straipsnius siūlome nukelti iki liepos 1 dienos ir kol kas galioja senieji įstatymai.

Tai kaip dabar man balsuoti? Už Darbo kodeksą – už tuos straipsnius, nes argumentai yra pateikti, o iš kitos pusės, yra įstatymai, kurie nekorektiški ir įveda socialinio draudimo sistemoje visišką chaosą. Jeigu mes mėginsime juos ištaisyti, turėsime vėl teikti naujus projektus, kurie visiškai prieštarauja šitam ne išbraukti, o nukelti. Nukėlimas yra skirtumas negu išbraukimas... Išbraukti – vadinasi, negalioja tie punktai. Kaip dirbs socialinio draudimo sistema? Mes išimam ir motinystės, ir kitus tarifus, viską išimam. Pagal ką mes skaičiuosime jiems išmokas? Mes juk juos išbraukėme, jų nelieta kaip klasės, tų tarifų. Kaip juos suskaičiuoti, koku būdu „Sodra“ skirs tas išmokas? Įsigalios nuo sausio 1 dienos štai šitas įstatymas. (*Balsai salėje*) Taip, jis galioja be tarifų, be nieko.

PIRMININKĖ. Ačiū, ačiū. Nuomonė prieš – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, ką mes čia dabar turime spręsti? Aš gal noriu keletą žodžių grįžti atgal. Šių metų vasarą, kai buvo svarstomas socialinis modelis ir Prezidentės dekretas su pataisomis, aš primygtinai siūliau socialdemokratams priimti Prezidentės dekretu numatytas pataisas, nors ne visoms joms pritariau, bet tam, kad būtų užbaigta diskusija. Diskusija nebuvo baigta, viskas persikėlė į rinkimų kampaniją, ir kai kurios partijos, ypač valstiečiai, Darbo kodekso reformą, socialinį modelį pavertė savo vienu iš rinkimų kampanijos šūkių ir patys nutaikė didelę visuomenės dalį prieš. Dabar mes spręsimė jų rinkimų kampanijos pasekmes, nes tai,

ką girdėjome iš kolegos T. Tomilino, pasirodo, pagrindinis dalykas – reikia nuraminti visuomenę ir tam reikia nukelti pusei metų. Ką taisyti, nelabai aišku, iš to, ką skaitome, visiška painiava, ir toje vietoje iš tikrųjų...

Aš tik noriu atkreipti jūsų dėmesį, jūs turite valią, jūs turite galią, jūs galite priimti bet kokią sprendimą. Bet sprendimas yra chaoso didinimas, ne koks nors kitoks. Deja, to pasekmė bus tai, kad kreiptis į Europos Komisiją ir prašyti tai pripažinti struktūrine reforma bus visiškai absurdas, nes Darbo kodeksą nukeliate, ką R. J. Dagys sakė, „Sodros“ reformos nieko nebelieka, bazinės pensijos perkėlimo nebėra, pensijų nebėra, „Sodros“ lubų nebėra, nieko ten nebėra iš esmės.

Mano šiandien raginimas arba nebalsuoti ir laukti jūsų Vyriausybės rimto pasiūlymo, nes kituose įstatymuose eina ištisinis chaosas, arba pasakyti labai aiškiai ir pripažinti, kad jokio socialinio modelio čia nėra, tai bus ne socialinis modelis, o kažkokių burtų sumesta... nežinau, aš pavadinčiau vudu modeliu ar šamanišku modeliu. Ir dėl jo net nebandyti kreiptis į Briuselį, nes bus gėda. Geriau jau tada pasakyti labai aiškiai, kad pensijų indeksavimo nebus arba jam bus surasta specialiai reikalingos lėšos, visiškai nesikreipiant į Briuselį dėl to, kas dabar čia yra susukta, sukurta – sukurtas kažkoks vudu ar šamaniškas reikalas.

Kolegos, aš tikrai raginu dabar nebalsuoti dėl pateikimo. Jeigu iš tikrųjų yra taip įsivaryta į kampą, tai laukti naujos Vyriausybės sprendimo ir tada pateikti aiškų, suprantamą sprendimą, galbūt tik datų nukėlimą, ir viskas, bet ne tai, kas dabar yra siūloma daryti.

PIRMININKĖ. Ačiū. V. Bakas – už.

V. BAKAS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, aš tik noriu priminti ir gerbiamiems konservatoriams, ir daugeliui čia esančių partijų atstovų, kad prieš rinkimus dauguma žadėjo, kad bus atsižvelgta į žmonių nuomonę, į tai, kad šitas socialinis modelis buvo sukurtas nekorektiškai, ir bus peržiūrimi sprendimai. Dabar tarsi kviečiama atsisakyti šitų pažadų. Aš noriu visų paklausti, ar mes, Seimas, pradedame savo darbą nuo melo, nuo to, kad mes meluosime, apgausime žmones? Didžioji visuomenės dalis, neišskiriant verslo darbuotojų, nesupranta šito socialinio modelio. Yra sukelta didžiulė įtampa.

Dar vienas momentas. Aš noriu jums visiems... Matyt, prisimenate Ukrainos atstovų vizitą, kalbas apie hibridines grėsmes. Štai tų kolegų patirtis sako, kad hibridiniai karai yra sėkmingi tada, kai šalyje yra socialinė įtampa. Ar jūs norite, kad, priėmus – buldozeriu pervaziavus per žmonių nuomonę – šitą „socialinį“ modelį, mes turėtume gatvėse žmones ir dar didesnę nepasitenkinimą?

Paskutinis dalykas. Iš tiesų šiuo metu yra nemažai spekuliacijų kalbant apie tai, kad neva Lietuva siunčia blogą signalą investuotojams. Tai yra netiesa. Jeigu remtumės OECD tyrimais, Europos Komisijos ataskaitomis, viena pagrindinių ir svarbiausių priežasčių, kuri neleidžia plėtotis Lietuvos ekonomikai, augti žmonių pajamoms, yra ta, kad nėra socialinės partnerystės. Mes vėlgi norėsime tą socialinę partnerystę ir tradicijas dar labiau nustumti, jeigu mes balsuosime už šitą socialinį modelį.

Kolegos, aš siūlau padaryti pauzę, gražinti į civilizuotą, vakarietišką Trišalę tarybą, ją išplėsti, pakviesti visus verslo atstovus, darbuotojų atstovus ir duoti jiems keletą mėnesių susitarti. Tada atsitiks taip, kad visa šalis nuo to socialinio modelio tikrai laimės.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia kolega minėjo Ukrainos pavyzdį. Aš iš tikrųjų norėčiau irgi pasiimti vieną populiarų Ukrainos pavyzdį – mano labai mėgstamą buvusį gubernatorių M. Saakašvilį, kuris sakė, kad mūsų, kaip politikų, pagrindinis tikslas yra sudaryti sąlygas naujoms, gerai apmokamoms darbo vietoms kurtis. Tai, ką šiandien darome mes, čia yra absoliučiai atvirkštinis veiksmas, nes ko investuotojams reikia? Jiems reikia stabilumo, jiems reikia užtikrintumo, jiems reikia tikėti, kad jie atėję čia galės dirbti aiškiomis, stabiliomis verslo sąlygomis. Šiandien mes einame visiškai kitu keliu. Viena vertus, didiname struktūrinį deficitą, kita vertus, atidedame Darbo kodekso priėmimą ir tokiu būdu kuriame nestabilumą ir nepasitikėjimą užsienio investuotojų akyse. Todėl kviečiu tikrai neatidėti priėmimo ir neatidėti Darbo kodekso įsigaliojimo ir kartu kviečiu paprašyti Vyriausybės išvados dėl tokio sprendimo.

PIRMININKĖ. Nuomonė už – A. Maldeikienė.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Iš tikrųjų, kada pradėdame aiškinti, kad Lietuvoje įvyks kokia nors investuotojų atsitraukimo banga dėl to, kad mes nukelsime (...), iš tiesų yra netiesa. Rimti investuotojai paskaito rimtus tyrimus. Aš turiu tokį jausmą, kad yra daug Seimo narių, kurie tiesiog arba nemoka angliškai, arba tingi paskaityti ekonominę (...) arba Tarptautinio valiutos fondo tyrimus. Darbo rinkos liberalumo faktinis laipsnis Lietuvoje yra toks kaip Jungtinėse Amerikos Valstijose. Taip, investuotojai turi problemų dėl to, kad Darbo kodekse įteisintos vienos normos, o realiai įmonės taiko kitas, bet faktas yra tas, kad tie, kurie ateina ilgesniam laikui, jiems pirmiausia reikia stabilios darbo rinkos. Kaip galima turėti stabilią darbo rinką, kai visą laiką gąsdini žmones (o jie iš tikrųjų išsigando), ir aš manau, kad šitoje salėje sėdi tiek daug naujų Seimo narių būtent todėl, kad senieji Seimo nariai įsitikinę, kad jie *a priori* žino ir jie visą laiką žada didinti atlyginimus. Kaip jie juos didina, mes šiandien matėme, kai buvo atvirai tyčiojamas iš tų žmonių, kurie dirba... Na, tų pačių pareigūnų, kuriems nekelia atlyginimų. Visa tai mes matėme. Aš, patikėkite, 10 metų važinėju po Lietuvą ir čia sėdžiu tik todėl, kad pasakyčiau jums, kad vieną kartą grįžtumėte pas tuos žmones ir pradėtumėte realiai kalbėti. Jie turi nusiraminti, todėl reikia nukelti.

Antras dalykas. Turi būti sutvarkytas ir... Kur irgi tarptautinės organizacijos sako – jūsų problema yra ne nepakankamai liberalus Darbo kodeksas, jūsų problema yra ta, kad žmonės neišgyvena ir jie vartoja tam aiškų, tvarkingą... Mūsų rinka yra išsunkianti, ne įtraukianti rinka, o išmetanti, ir mes tai matome per tuos 146 žmones, kurie šiomet palieka Lietuvą kasdien. Tai yra iš tikrųjų ne demagogija, ką aš kalbu, tai yra faktas.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – J. Razma. J. Razmos nėra. R. Žemaitaitis. Nėra. G. Steponavičius. Yra.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų trys argumentai iš Liberalų sąjūdžio frakcijos pusės, kodėl mes manome, kad nereikėtų daryti pauzės. Toks žodis šiandien ne sykį skambėjo.

Pirma. Tai yra blogas signalas norintiems dirbti ir daugiau užsidirbti, visų pirma jauniems, veržliems specialistams. Mes nematuojame visų darbuotojų pagal vieną kurpalį, bet išties yra nemaža visuomenės dalis, kuri savo ateitį norėtų sieti su Lietuva, ir tai jiems yra neigiamas signalas.

Antra. Tai yra neigiamas signalas ir tiems, kas planuoja investicijas ar plėtrą, tiek vietos, tiek užsienio investuotojams. Manau, kad vertindami kitų šalių patirtį – ar Danijos, ar Estijos – mes tikrai galėtume dalį tų stereotipiškų baubų išsklaidyti nedarydami tokios pertraukos, o kalbėdami sąžiningai argumentais ir faktais.

Trečias dalykas. Dalis kompromisų jau dėl šio viso paketo, ypač Darbo kodekso, buvo padaryta atsižvelgiant į Respublikos Prezidentės D. Grybauskaitės veto metu pateiktus pasiūlymus. Keliolika svarbiausių pasiūlymų buvo integruoti į Darbo kodeksą, ir dalis nuogąstavimų, manau, su tuo turėtų būti išsklaidyti. Taigi mes kviestume neskubėti priimti atidėjimo ir kviečiame dėl to balsuoti prieš dėl viso paketo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Už – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiami Seimo nariai, iš tikrųjų, aš manyčiau, būtų protingiausias galbūt žingsnis, jeigu mes nestabdytume šito Darbo kodekso ir viso paketo, matytume, kaip jis veikia, ir tada galėtume taisyti iškilusias problemas, su kuriomis susidursime jau praktikoje veikiant šitam ne tik Darbo kodeksui, bet ir visam socialiniam paketui. Bet, deja, naujoji valdančioji dauguma nori peržiūrėti visą paketą, ji tai išipareigojo rinkėjams ir dar pusei metų atidėti Darbo kodekso, kitų teisės aktų įsigaliojimą. Nemanau, kad kas nors atsitiks labai jau blogo, nes, kaip jau minėjau, šis dokumentas ir paketas buvo rengiamas beveik 10 metų. Jeigu dar pusmečiui bus atidėtas, kad galėtų įsigilinti suformuota nauja valdančioji dauguma kartu su Vyriausybe ir pateikti savo variantą, nieko neatsitiks. Todėl aš siūlau pritarti, leisti jiems įsigilinti ir pateikti savo Darbo kodekso ir viso socialinio modelio variantą naują. Balsuosiu už ir kitus raginu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – D. Kreivys.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Aš norėčiau pasakyti, kad žmonės būtent ir bėgo prie senojo kodekso, o bėgo todėl, kad šiandien regionuose žmonės paprasčiausiai neturi gerų darbo vietų. Atėję užsie-

nio investuotojai pirmiausia žiūri darbo rinkos lankstumą, ir mes žinome, kurioje vietoje esame pagal visus reitingus. Darbuotojams atėję užsienio investuotojai ne tik sukuria papildomų darbo vietų, bet jie sukuria ir papildomą konkurenciją darbdaviams ir taip skatina kelti algas. Be to, su užsienio investicijomis ateina ir visai kita darbo kultūra, požiūris į darbuotoją. Aš tikrai siūlau kodeksą, kuris dabar tikrai yra pakankamai subalansuotas – mes jį taisėme, pataisėme, jeigu dar yra vienas kitas straipsnis, galima taisyti, bet aš tikrai nematau, kad jį reikia atidėti pusei metų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dar leisime R. Tamašunienei pasakyti nuomonę už. Jeigu yra norinčių dar išreikšti savo nuomonę, tikrai visiems leidžiame, o tada balsuosime bendrai už visus įstatymo projektus.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tikrųjų šiuo savo balsavimu parodysiu, kad pritariame daugelio dirbančiųjų ir daugelio mūsų piliečių nuostatai, kad vis dėlto socialinis dialogas neįvyko taip, kaip turėjo būti, kad socialinis modelis – gražus pavadinimas – išvirto į visai kitokį modelį, kad buvo pasirinktas paprasčiausias būdas – sumažinti socialines garantijas ir neužtikrinti to, ko tikisi mūsų gyventojai, t. y. nuolatinio pajamų augimo. Aš galvoju, kad vis dėlto Trišalė taryba per tą pusmetį atgaus savo svertus, kad įvyks civilizuotas dialogas, kad bus rastas balansas tarp darbdavių, investuotojų ir mūsų darbuotojų lūkesčių. Mes balsuosime už.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Ar dar nori kolegos? S. Jakeliūnas paskutinis, taip? Prašau. Nuomonė už. (*Šurmulyš salėje*) Visi turėjote galimybę išsakyti.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, pradinis variantas, pradinis mūsų sumanymas buvo atidėti visą socialinį modelį ne pusei metų, bet metams. Tai, ką mes giliau išanalizavę, įvertinę pamatėme, kad galima prisiimti atsakomybę už didžiąją dalį dabar jau patvirtinto šią vasarą socialinio modelio įgyvendinimo, tai ir prasidės.

Draudimo dalys, apie ką R. J. Dagys šneka, taip, viskas bus tikslinama, motinystės, slaugytojų ir visos kitos draudiminės dalys išlieka ir išliks. Svarstymo metu formuluotės komitetuose bus surikiuotos ir jūsų pasiūlymus taip pat priimsime. Ką dar noriu pasakyti? Visi kiti dalykai, susiję su Darbo kodeksu, jų finansavimo modelis, taip pat mums buvo iš esmės nepriimtinas „Sodros“ įmokos mažinimas, 1 procentinis punktas, bet mes sutikome ir su tuo kompromisu numatydami galimybes, kad tai nepakenks mums toliau pertvarkyti pensijų ir mokesčių sistemas. Taigi tai yra patobulintas socialinis modelis, kuris bus sukurtas, jis tikrai bus įgyvendintas, o detales – keli mėnesiai tikrai reikalingi pauzei ir mums patiems, kad mes galėtume prisiimti politinę ir finansinę atsakomybę už šito modelio gyvenimo pradžią. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, ištis leidome visiems pasakyti nuomonę už, nuomonę prieš. Dabar kviečiu balsuoti už įstatymo projektą Nr. XIII P-69 ir jo lydimuosius Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo... ir visą paketą įstatymų projektų. Prašom. Kas už, balsuoja už, kas prieš arba susilaiko...

Ačiū. 64 Seimo nariai balsavo už, prieš – 14, susilaikė 19 Seimo narių.

Replika po balsavimo – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš dėl procedūrinių dalykų. Pirmas dalykas, aš siūlau dar kartą tą, ką siūlė M. Majauskas, kad Seimas priimtų sprendimą ir dėl viso paketo kreiptųsi į Vyriausybę būtiną išvadą, nes iš tiesų, mano įsitikinimu, yra ir painiavos tarp įstatymų, ir yra finansinės pasekmės, kurias irgi Vyriausybė turi formaliai įvertinti ir formaliai pateikti aiškią nuomonę Seimui, kad mes žinotume, dėl ko toliau diskutuojame ir balsuojame.

Ryšium su tuo, aš siūlau Darbo kodekso nukėlimą, kur yra vienas straipsnis įrašytas, kad įgyvendinimas nukeliamas iki liepos 1 dienos, čia nėra daug ką svarstyti, bet yra pasekmės, kurios gali būti finansinės. Todėl aš siūlau šio klausimo svarstymą, būtent Darbo kodekso, ne kitų, o Darbo kodekso, nukėlimo svarstymą... pagrindiniu komitetu paskirti Biudžeto ir finansų komitetą, nes pasekmės bus tik finansinės, jeigu bus.

PIRMININKĖ. Ačiū. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, reikia žinoti, kad mes šitą sprendimą priimame ir ateinančių metų biudžeto kontekste. Ir ateinančių metų biudžetas yra pirmą kartą... 2016 ir 2017 metai yra pirmą kartą, kada didėja Lietuvos struktūrinis deficitas. Aš žinau, čia

gal daugumai atrodo toks angliškas žodis, kurį išrado I. Šimonytė, bet, Europos Komisijos nuomone, pirmą kartą nuo 2009 metų Lietuvos struktūrinis deficitas didėja. Tai, vadinasi, mes struktūriškai išleidžiame daugiau, negu uždirbame. Ir Darbo kodeksas buvo vienintelė priežastis, dėl kurios kreipėmės į Europos Komisiją, prašydami išlygos ir atleisti mums už šitą nuodėmę, kad mes nesugebame tvarkytis su savo finansais. Tai, ką padarėme šiandien, mes iš tikrųjų atėmėme bet kokią pretekstą bent jau morališkai tikėtis tos išimties.

PIRMININKĖ. Ačiū. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Noriu pataisyti jauną kolegą – mes dėl socialinio modelio paprašėme išimties. (*Balsas salėje: „Ir Darbo kodekso...“*) Tai Darbo kodeksas yra sudėtinė jo dalis, bet buvo prašyta dėl socialinio modelio, įskaitant ir pensijų reformą, nes pensijų reforma sudaro didžiausią pinigų kiekį, kurį reikia suderinti su Europos Komisija. Tai tikrai apgailestauju, kad mes tokiu būdu balsavome už tuos įstatymus, nes vieną dalyką sakome, kitą dalyką rašome. Šitoje vietoje, gerbiamas Jakeliūnai, reikia techniškai gerai viską sutvarkyti, kad po to nebūtų prieštaravimų. Ir gerbiamajam kolegai iš profsajungų, gerbiamajam V. Bakui norėčiau pasakyti – kaip tik mūsų frakcija ir buvo ta, kuri balsavo ir pirmą kartą dauguma nepritarė Darbo kodeksui ir paskui Prezidentės nutarimui. Bet, kai suplakama viskas į krūvą, tada labai sunku apsispręsti žmonėms, kaip balsuoti. Ir man pačiam buvo labai sudėtinga, nes dalis, susijusi su socialiniu draudimu, na, iš tikrųjų, švelniai pasakius, kritikuotina, kaip jūs parengėte.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės išsakytos. Mes dar nepaskyrėme komitetų. Pagrindiniu komitetu buvo siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomu – Biudžeto ir finansų komitetas. (*Balsai salėje*) Buvo kitas pasiūlymas...

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Pirmininke, yra labai skirtingi įstatymų projektai. Darbo kodeksas neturi nieko bendro su toliau einančiais kitais įstatymais, pavyzdžiui, socialiniu, visos „Sodros“ pertvarkymu. Tai aš jums siūlau labai techniškai: dėl Darbo kodekso nukėlimo pagrindiniu komitetu siūlyti Biudžeto ir finansų komitetą, nes vienintelis klausimas, kurį reikia svarstyti, ar tai gali sukelti fiskalinių pasekmių, susijusių su tuo, kad galbūt Briuselis nepripažins reformos. Dėl kitų klausimų, kaip „Sodros“ reforma, pagrindiniu komitetu paskirti Socialinių reikalų ir darbo komitetą.

PIRMININKĖ. Taip. Ačiū. Nuomonę išsakys S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Manau, kad visi klausimai, susiję su tuo, ką mes ką tik nusprendėme, yra pagrindinio komiteto – Socialinių reikalų ir darbo komiteto kompetencija. Suprantama, mes svarstysime tuos dalykus Biudžeto ir finansų komitete, tačiau tiesioginio poveikio mūsų valstybės biudžetui, tokio, kad jį reikėtų perkelti kaip pagrindinį, aš nematau.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kadangi buvo du pasiūlymai, aš kviečiu balsuoti. Pirmasis pasiūlymas yra užrašytas, kad pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Tai tie, kurie balsuoja už, balsuoja už Socialinių reikalų ir darbo komitetą, kas balsuoja prieš, tie balsuoja už Biudžeto ir finansų komitetą, kaip pagrindinį komitetą, dėl minėtų įstatymų projektų. Dėl Darbo kodekso. Prašau balsuoti. Kas balsuoja už, vadinasi, balsuoja, kad pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas.

Pagrindinis lieka Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstymo data – 2016 m. gruodžio 13 d. (*Balsai salėje*)

Dėl Vyriausybės išvados. Mes dabar nematome naujosios Vyriausybės atstovų. Man atrodo, kad naujoji Vyriausybė tikrai suskubs pateikti Vyriausybės išvadą. Įsirašome tai į protokolą. Ar yra kitokių nuomonių?

P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Aš manau, kad iš tikro turėkime omeny, kad pirma bus Vyriausybės programos tvirtinimas, paskui Vyriausybės tvirtinimas, dar laiko... nes tikrai pakankamai yra įsigilinta į tuos įstatymų projektus, todėl aš siūlau vis dėlto neprašyti Vyriausybės išvadų, nes iš tikrųjų yra pakankamai įsigilinta. Tas kreipimasis į Vyriausybę tikrai dar labiau uždels ir aš bijau, kad dėl visokių procedūrinių vingrybių gali būti uždelsta, mes tada nieko negalėsime padaryti ir jis turės automatiškai įsigaliooti. Todėl... (*Balsai salėje*) Gal geriau pasiūlyti papildomu dar Ekonomikos komitetą, tai leis dar labiau įsigilinti, bet į Vyriausybę nesikreipti dėl išvadų.

PIRMININKĖ. Ačiū, balsuosime. J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš paremčiau, kad Ekonomikos komitetas turėtų būti papildomas, bent dėl Darbo kodekso, dėl kitų gal nebūtina. O Vyriausybės išvada tikrai, kai projektai kalba apie nemažos apimties pajamas, išlaidas, tai pagal bendruosius Statuto reikalavimus yra būtina. Mes turime paisyti bendrųjų Statuto nuostatų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, ar galime bendru sutarimu sutarti, kad Ekonomikos komitetas yra papildomas komitetas? Galime. Išsiskyrė nuomonės dėl kreipimosi į Vyriausybę ir prašymo Vyriausybės išvados. Suprantame, kad naujos Vyriausybės darbo pradžios laikotarpis yra sudėtingas. Tikimės, kad atitinkamai Vyriausybė išsakys savo poziciją, bet aš esu priversta teikti balsuoti, nes buvo paskelbtos dvi nuostatos. Prašom balsuoti. Kas už tai, kad prašytume Vyriausybės išvados? (*Balsai salėje*)

Seimo nariai nusprendė, kad Vyriausybės išvados nereikia. Matyt...

Taip, replika po balsavimo.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Aš, gerbiamieji kolegos, tokiu atveju siūlau labai rimtai pagalvoti, ar Lietuvai reikalinga Vyriausybė. Jeigu tokį svarbų paketą svarstome, klausimą, kuris susijęs su visais žmonėmis ir finansais (net ir Statutas reikalauja, kad tuo atveju privalomai būtų Vyriausybės išvada), Seimo dauguma nusprendžia, kad nereikia Vyriausybės išvados, tai aš iš tikrųjų suprantu, kad tai pasakymas S. Skverneliui, kaip šito Seimo dauguma mato jo vietą. Sveikinu su tokiu sprendimu. Tiesą sakant, per visus 20 metų nepamenu, kad tokius klausimus svarstant Seimas net neprašytų Vyriausybės išvadų.

PIRMININKĖ. Jurgis... Atsiprašau, P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Aš manau, kada premjeras buvo ponas A. Kubilius, tai labai jautėsi, kad nereikėjo Seimo. Viską sprendė Vyriausybė. (*Plojimai*) Tai dabar, ką ir kalba politinė valdančioji dauguma, politinis svorio centras ir politinė atsakomybė yra Seime, ir Seimas tikrai ras būdų be formalių, be oficialių pavedimų gauti ir Vyriausybės pritarimą, ir bus bendras darbas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamieji kolegos, dar kartą patikinu, kad dėl lydimųjų įstatymų projektų pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomų komitetų nėra numatyta.

Ačiū už labai atsakingą šios dienos rytinio posėdžio darbą. Skelbiu posėdį baigtą. Vakarinis posėdis – 15 valandą. (*Gongas*) (*Balsai salėje*)

Gal galite per šoninį mikrofoną perskaityti pranešimą?

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKĖ. M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Kolegos, Tarpparlamentinių ryšių su Šventuoju Sostu grupės narius kviečiu dabar prie tribūnos.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 13 STENOGRAMA

2016 m. gruodžio 1 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja I. DEGUTIENĖ

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Laba diena, gerbiamieji kolegos. Pradedame 2016 m. gruodžio 1 d. vakarinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 62 Seimo nariai.

Opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė

15.02 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 3, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4429(2) (*svarstymas*)

Popietinė darbotvarkė yra opozicinė. Darbotvarkės 2-1 klausimas – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 3, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto svarstymas. Kviečiu R. Žemaitaitį, Sveikatos reikalų komitetas.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Sveikatos reikalų komitetas lapkričio 30 dieną svarstė ir bendru sutarimu už pritarė patobulintam Sveikatos reikalų komiteto projektui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kolega, jūs ir diskutuoti užsirašęs, tai prašom į tribūną. Nenorite?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų užsirašiau diskutuoti ne šiaip sau, bet dėl keleto labai įdomių dalykų. Aš tą sakiau ir Sveikatos reikalų komitete, noriu atkreipti ir čia Seimo narių dėmesį, ypač teisininkų dėmesį.

Gera, mes priimame sprendimą, kad jaunimo šventėse, renginiuose tabako įmonės negalėtų būti registruojamos, negalėtų remti, negalėtų dalyvauti. Bet kartu siūlau visiems pagalvoti ir pamąstyti apie kitą dalyką.

Praėjusioje kadencijoje mes uždraudėme, kad energiniai gėrimai nebūtų parduodami nepilnamečiams asmenims. Mes uždraudėme, kad mokyklose nebūtų *čipsų*, šokoladų, visokių gaiviųjų gėrimų ir panašiai, ir panašiai. Tai aš tik keliu samprotavimo klausimą kolegoms teisininkams. Įsivaizduokite taip. Dabar vyksta koks nors Vilniaus velomaratonas, bėgimas. Ar Žemaitaitis, ar Jonaitis, ar Petraitis ateina su *maikute*, ant kurios užrašyta vienos iš tabako gamintojų emblema. Tai yra reklama ir mes už tai bausime žmogų? Iš tikrųjų labai keista.

Kitas dalykas. Dabar mes turime žiemos sporto varžybas, mes turime energinius gėrimus, kurie remia ir vaikų, ir suaugusiųjų čiuožimą, dailių, slidinėjimą ir panašiai, ir panašiai. Tai gal dabar užregistruokime pasiūlymą, kad ir tose šventėse negalėtų jie remti, nes uždraudžiame jiems įsigyti. Lygiai taip pat kaip ir su tabaku, prieš tai sakiau. Tabako šiandien gali įsigyti asmenys, kurie yra pilnamečiai. Su energiniais gėrimais lygiai tas pats.

Aš tik noriu atkreipti dėmesį naujųjų kolegų, kurie ateina, kad įstatymo projektas, kurį mes šiandien priimsime, yra tik šiaip sau, kad mes jį priimsime. Jo veikimas sunkiai suvokiamas. Bet (...) tai, kad mes užsidėtume pliusą ir sakytume, kad taip yra.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu kolegą A. Verygą.

A. VERYGA (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, aš norėčiau vis dėlto nesutikti su gerbiamuoju Remigijumi ir norėčiau paaiškinti truputį plačiau šios pataisos kontekstą.

Tiems, kas nežinote, Lietuva 2004 metais yra ratifikavusi Pasaulio sveikatos organizacijos Tabako kontrolės pagrindų konvenciją. Šita nuostata, dėl kurios mes dabar balsuosime, yra konvencijos nuostata. Dar daugiau – konvencijoje buvo numatyta, kad šalis, ratifikavusi šitą konven-

ciją, per penkerius metus nuo ratifikavimo datos privalo įgyvendinti visišką tabako gaminių reklamą ir rėmimo draudimą. Lietuva vėluoja septynerius metus įgyvendinti savo tarptautinį įsipareigojimą.

Dabar tiems, kas abejoja dėl motyvų, veiks ar neveiks, aš siūlau pažiūrėti truputį plačiau, negu tik per reklamos prizmę. Tabako gaminių, tiksliau, tabako gamintojų rėmimas turi tam tikrą paslėptą kontekstą. Mūsų šalyje veikianti tabako gaminių bendrovė taikė įvairiausias formas, siekdama sulaukti palankumo tam tikrų grupių, tarp jų ir mokslo grupių. Buvo finansuojamos įvairios stipendijos, įvairūs renginiai, ir vėliau jau šitie žmonės visiškai be lobistų pagalbos atedavo ir darydavo lobizmą, sakykime, savo vardu, tie, kurie gaudavo paramą.

Šita nuostata buvo labai aktyviai diskutuota Jungtinėse Tautose, kai buvo svarstoma konvencija, ir tikrai 191 šalis narė sugebėjo sutarti ir užteko įrodymų, kad toks draudimas yra reikalingas pirmiausia tam, kad tabako kompanijos paslėpta forma negalėtų realizuoti savo lobistinių ketinimų ir negalėtų vykdyti tam tikros paslėptos tabako gaminių reklamos.

Aš noriu paraginti jus visus balsuoti už šitą įstatymo pataisą, nes tai yra mūsų tarptautinio įsipareigojimo įgyvendinimas, kuris, kaip ir sakiau, vėluoja septynerius metus. Tai būkime sąmoningi ir įgyvendinkime tuos įsipareigojimus, kuriuos esame davę tarptautinėms institucijoms. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau nėra norinčių dalyvauti diskusijoje. Dabar po svarstymo vienas – už, vienas – prieš. R. Žemaitaitis. A. Matulas – už.

A. MATULAS (TS-LKDF). Ačiū, Remigijau, kad užleidai. Kolegos, ministras A. Veryga viską papasakojo teisingai, tiesiog yra galbūt ir mūsų valstybės aplaidumas, kad tiek metų mes neperkėlėme tos normos ir nesilaikėme... Tai, kad šis klausimas atsidūrė opozicinėje darbotvarkėje, ryšys yra tik toks, kad aš pateikiau šitą įstatymo projektą, nes tiesiog į mane kreipėsi tam tikros organizacijos su priekaištais, ir aš parengiau įstatymo projektą, kurį siūlome priimti. O opozicinė darbotvarkė todėl, kad greičiau tai būtų priimta. Prašau, jeigu yra Seimo Pirmininkas, galbūt šiandien ir priimti. Tai yra techninis projektas, kurį mes seniai turėjome įgyvendinti.

PIRMININKĖ. Nėra norinčių kalbėti prieš? Balsuojame po svarstymo. Ar galime bendru sutarimu sutarti? Balsuojame. Kas pritariate po svarstymo Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 78, prieš nėra, susilaikė 7. Pritarta po svarstymo.

15.09 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3563 (svarstymas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto svarstymas. Kviečiu Sveikatos reikalų komiteto atstovą D. Kaminską.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Lapkričio 30 dieną Sveikatos reikalų komitete buvo svarstytas Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3563. Įstatymo projektu siūloma panaikinti sveikatos draudimo papildomą mėnesio galiojimą, t. y. asmenų teisę dar vieną mėnesį gauti paslaugas, apmokamas privalomojo sveikatos draudimo lėšomis nuo tada, kai už asmenis nustota mokėti arba jie patys nustoja mokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokas.

Dėl įstatymo projekto 2016 m. birželio 22 d. gauta Vyriausybės išvada, kur pateikta argumentuota nuomonė nepritarti įstatymo projektui.

Komiteto sprendimas – grąžinti įstatymo projektą iniciatoriams tobulinti atsižvelgiant į pateiktą Vyriausybės išvadą ir Sveikatos reikalų komiteto argumentus. Argumentai buvo tokie: kadangi pasitarus su valstybinėmis ligonių kasomis nustatyta, kad Sveikatos draudimo įstatymo 17 straipsnio 3, 7, 9 dalyse nurodyti asmenys, vykdančys individualią veiklą, asmenys, vykdančys veiklą pagal verslo liudijimus, savarankišką privalomąją sveikatos draudimo įmoką mokantys asmenys ir kiti privalomojo sveikatos draudimo įmoką moka paskutinio mėnesio, už kurį mokama

įmoka, dieną, šiems asmenims, atsižvelgiant į Sveikatos draudimo įstatymo 8 straipsnio 4 dalyje įtvirtintą garantiją, už šį mėnesį Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis apmokamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos yra teikiamos avansu. Pritarus teikiamam įstatymo projektui, atsisakius minėtos garantijos, ši gyventojų dalis prarastų galimybę nenutrūkstamai gauti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, todėl atiduota iniciatoriams rekomenduojant, kad būtų Sveikatos draudimo įstatymo nuostatos, reglamentuojančios privalomojo sveikatos draudimo įmokų mokėjimą, ir nustatytas toks reglamentavimas, pagal kurį privalomojo sveikatos draudimo įmokos būtų sumokamos prieš teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Čia jūs visą išvadą paskaitėte?

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Kad nekiltų diskusijų.

PIRMININKĖ. Gerai, ačiū. A. Matulas labai nori kalbėti? Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Išties, kolegos, ta nuostata dėl vieno mėnesio draudimo garantijos galiojo iki 2013 metų. Kai Konstitucinis Teismas savo nutarimu pasakė, kad nė vieno mėnesio... įmoka negali būti mokama, jeigu nesumokama, paslaugos neteikiamos. Dabar vien Vilniaus teritorinės ligonių kasos per vieną mėnesį apie 200 žmonių yra dėl šios nuostatos suklaidinti ir galvoja, kad ta garantija jiems suteikia teisę nemokėti, jie tiesiog gauna paslaugas ir nesusimoka, po to ligonių kasos visoje Lietuvoje turi eiti į teismus ir reikalauti iš tų žmonių, įrodinėti, kodėl įstatymas lyg ir duoda vieno mėnesio garantiją, bet vis tiek susimokėti reikia. Išties tai yra klaidinanti nuostata, bet kadangi Seimo Sveikatos reikalų komitetas priėmė sprendimą ir kreipėsi į Vyriausybę, kad kompleksiskai būtų peržiūrėtos sveikatos draudimo įmokos, tai aš sutinku, kad grąžintume įstatymą tobulinti, nes problemų yra kur kas daugiau. Pavyzdžiui, asmenys, kitų šalių piliečiai, žinau konkrečių atvejų, Lenkijos piliečiai, kurie įdarbinti minimaliai Lietuvoje kaip konsultantai, už ketvirtį sumoka sveikatos draudimo 9 % nuo pajamų, apie 8, 10, 12 eurų, ir gauna visą sveikatos draudimą, net išrašytus receptus siunčia Lietuvos ligonių kasoms apmokėti, o gyvena ir iš esmės dirba... Čia reikia tvarkyti.

Žmonės, kurie išleisti nemokamų atostogų, o tokių žmonių yra nemažai, mėnesiais, metais įgyja teisę nemokėti sveikatos draudimo ir tuo piktnaudžiauja...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. MATULAS (TS-LKDF). (Tuoju baigsiu, nes labai svarbu.) Tuo piktnaudžiauja tam tikros šeimos, kurios savo sutuoktinį išleidžia nemokamų, ir taip jie nemoka įmokų, ir panašiai. Todėl, kolegos, problemų yra labai daug. Jeigu Vyriausybė imsis kompleksiskai peržiūrėti įmokų tvarką, tai aš sutinku, kad įstatymo projektas būtų grąžintas tobulinti.

PIRMININKĖ. A. Širinskienė – prieš. Komiteto išvada.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Esu prieš komiteto išvadą. Ne ten, matyt, užsiregistravau.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto išvadai grąžinti iniciatoriams tobulinti Sveikatos draudimo įstatymo projektą? Galime. Bendru sutarimu grąžinti iniciatoriams tobulinti.

15.15 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 10, 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3579(2) (pateikimas)

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 10, 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3579(2) pateikimas. Kviečiu A. Matulą.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, gerbiamieji kolegos, teikiu Pirmininko pavaduotojos minėtą įstatymo projektą. Esmė tokia, kad šiuo metu ligoninių, sveikatos priežiūros įstaigų steigėjais gali būti valstybė, tai yra Sveikatos apsaugos ministerija, valstybė kartu su universitetais ir savivaldybės. Yra rajonų ligoninių, kurios nori tapti didelių ligoninių filialais. Pavyzdžiui, Kupiškio savivaldybė yra išsakiusi pageidavimą tapti Panevėžio ligoninės filialu, bet įstatymas to neleidžia. Šiuo atveju aš ir siūlau, kad steigėju, tai yra dalininku, galėtų būti valstybė, nes Vyriausybė savo nutarimu paprastai paskiria, kas valstybei atstovauja, tai būna Sveikatos

apsaugos ministerija ir savivaldybė. Toks mechanizmas iš esmės jau veikia Klaipėdoje – su kai kuriomis Klaipėdos ligoninėmis ir Akmenės bei Skuodo ligoninėmis. Ši nuostata labai atitinka ir dabartinės daugumos programinius tikslus: optimizuoti, racionalizuoti lėšų panaudojimą, nes ligoninės, kurios savo noru taptų filialais didesnių ligoninių, kurios priklauso Sveikatos apsaugos ministerijai, išties užsitikrintų ir ligonių srautus, ir būtų galima racionaliai vykdyti ligonių perkėlimą. Pavyzdžiui, didesnė ligoninė suteikia kvalifikuotas paslaugas, o pabaigti gydymą ligonis būtų perkeltas į mažesnę ligoninę. Šie sprendimai būtų priimami, jeigu tik sutiktų Sveikatos apsaugos ministerija ir būtų atitinkamas savivaldybės tarybos sprendimas. Prašyčiau po pateikimo pritarti šiam įstatymo projektui ir prašyčiau naujosios Vyriausybės išvados.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti septyni Seimo nariai. Pirmas – J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, jūs šiek tiek palietėte, bet man vis tiek įdomu, kaip jūs manote, kaip bus priimami sprendimai, jeigu išsiskirs nuomonės Sveikatos ministerijos ir savivaldybės tarybos? Kas turėtų lemiamą balsą priimant kokius nors struktūrinius ar kitokius?..

A. MATULAS (TS-LKDF). Lemiamą balsą turėtų turėti savivaldybės taryba. Jeigu savivaldybės taryba nesutiks, vadinasi, jokio kitokio sprendimo nėra. Paprastai Sveikatos ministerija neturėtų prieštarauti, nes daugelis ministrų, daugelis vyriausybių, visi sako, kad reikia optimizuoti paslaugas, racionalizuoti. Mažų ligoninių uždaryti mes negalime ir nenorime, nes jeigu mes neleisime to daryti savarankiškai, savanoriškai joms tuos žingsnius, tai kas belieka? Ligoniai išvažiuoja, važiuoja ten, kur, jiems atrodo, gyvena arčiau vaikai, kur kvalifikacija galbūt didesnė arba įvaizdis geresnis, ir tokiu atveju prarandami pacientų srautai. O kaip kitaip išgyventi? Čia būtų labai racionalus dalykas. Pavyzdžiui, ir šiuo metu kai kurie traumatologiniai skyriai pilni, tai ta didžioji ligoninė labai racionaliai galėtų persikirstyti, kai kuriuos ligonius perkelti į savo filialą ir panašiai. Taip būtų galima išlaikyti įstaigas ir darbo vietas.

PIRMININKĖ. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju posėdžio pirmininkei. Gerbiamasis pranešėjau, o kaip, jeigu būtų atvirkščiai – savivaldybė nori, o ministerija nepitaria? Ar nereikėtų neleisti Lietuvoje tokios savivalės, kai ten tarpusavyje pradės tartis, jungtis ar nesijungti? Gal reikėtų konsoliduojančio įstatymo varianto – arba jungiamės, arba ne, o ne tokie pavieniai išskirtiniai atvejai, kai nuo vienos pusės dažniausiai net nepriklausys.

A. MATULAS (TS-LKDF). Išties prieš keliolika metų Sveikatos apsaugos reformos biuras buvo toks įsteigtas, buvo tokia strategija, kad visos ligoninės turėtų priklausyti apskritims. Deja, keičiantis ministrams, neužtikrinant sveikatos sistemos politikos tęstinumo, šita funkcija buvo paskirta savivaldybėms, ir dabar mes visi sukame galvą, kaip optimizuoti stacionarinių įstaigų tinklą. Tuo metu buvo galima tą sprendimą daryti, tokį valios – vienu įstatymu pasakai, kad visos ligoninės tampa didžiųjų ligoninių filialais. Šiuo metu aš to nedirščiau daryti, nes demokratija yra pasiekusi tokį lygį ir dabar *vališkai* atimti iš savivaldybių be jų sutikimo, o vien tik priėmus įstatymą, visas ligonines perduoti vienam steigėjui būtų neetiška. Ne tik neetiška, bet ir nedemokratiška. Laikas tų valios sprendimų jau praėjo ir tiesiog turi dvi pusės susitarti. Jeigu savivaldybė mato vieną iš įstaigos gelbėjimo variantų jos prisijungimą prie stambios, gerai funkcionuojančios įstaigos, tai su Sveikatos apsaugos ministerija visada susitars. Teko šnekėti ir su naujuoju paskirtu ministru, jo pozicija, kiek supratau, irgi panaši, kad reikia optimaliai racionaliai naudoti lėšas.

PIRMININKĖ. Kolega, atsakyti minutė, jūs viršijate. Klausia A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų iš dviejų dalių. Jūs paminėjote, kas paskatino šitą projektą, tai Kupiškio pavyzdys. Gal jūs domėjotės, gal ir kitose savivaldybėse yra ta pati aktuali problema? Tai būtų vienas klausimas.

Kitas klausimas. Jūs paminėjote Klaipėdos, Skuodo pavyzdį, kaip tai vyksta dabar. Kaip supratau, ligoninės irgi yra prisijungusios prie kitų ligoninių. Kokiu reglamentavimu jos prisijungė, ar jos priklauso tai pačiai savivaldybei?

A. MATULAS (TS-LKDF). Čia ir yra problema, kad ir Palanga, ir Skuodas – abi savivaldybės yra priėmusios sprendimą, steigėjai abiejų, ir yra susijungusios. Bet jeigu bus priimtas įstatymas,

tai būtų leidžiama oficialiai. Šiuo metu tokio darinio kaip valstybė ir savivaldybė nėra, nes, pavyzdžiui, ta pati Klaipėdos universitetinė ligoninė yra savivaldybės, nors ji vykdo trečio lygio funkcijas ir pasivadinsi universitetine...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. MATULAS (TS-LKDF). ...bet ji savivaldybės įstaiga, savivaldybės susitarė, ir viskas. Bet to negali įvykti be įstatymo tarp valstybės įstaigos, taip įstatyme dabar pavadinta „valstybės įstaiga“, paprastai Vyriausybė priima ir paskiria, kad...

PIRMININKĖ. Kolega, jūsų nori dar daug klausti.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerai. (*Balsai salėje*) Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamasis pranešėjau, manau, kad mes išdraskėme sovietinių laikų sveikatos sistemą, ji buvo visiškai nebloga, ir dabar jau nuolatos taisome, lipdome ir niekaip nesulipdome.

Dabar ne viena savivaldybė kėlė klausimą ir Sveikatos reikalų komitetas nepritarė. Kodėl? Pavyzdžiui, rajone esanti ligoninė ir poliklinika beveik tame pačiame pastate, sujungti jas, kad galėtų būti viena administracija ir viena įstaiga. Kodėl tokiai reformai nepritaria Seimas, ypač Sveikatos reikalų komitetas?

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolega, aš noriu pasakyti, kad niekas nieko neišdraskė. Sveikatos reikalų komitete per visas kadencijas atstovavo daugiau kaimiškuose rajonuose rinkti žmonės ir mūsų dėka iš esmės ta struktūra išsaugota, nes buvo kėsinimosi ir kauniečių, ir vilniečių, kad užtenka vos ne penkių ligoninių Lietuvoje. Tikrai niekas neišdraskyta.

O sujungti poliklinikas su rajonų ligoninėmis, na, jeigu mes norime grįžti atgal į 1990 metus ir vėl ligoninių turėti tiek, kiek nori vyriausiasis gydytojas, tai prašom daryti, jūs esate dauguma. Bet aš tikrai džiaugiuosi, kad vakar Sveikatos reikalų komitetas vieningai, nauji žmonės, bet visi vieningai balsavo, kad to daryti nereikia. Mes lovų turime per daug ir reikia tas lėšas, kaip sakiau, naudoti racionaliai.

PIRMININKĖ. Klausia A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų, kai vakar vakare skaičiau įstatymo projektą, kurį jūs teikiate, tikėjausi išsamesnio paaiškinimo dėl jūsų naujo modelio. Iš tikrųjų siūlote visiškai naują modelį, koks Lietuvoje iki šiol neegzistavo. Taip ir neišgirdau paaiškinimo, kaip realiai bendradarbiaus Sveikatos apsaugos ministerija su savivaldybėmis.

Kitas dalykas. Paprastai įvedant naujus modelius yra daromi kažkokie preliminarūs paskaičiavimai, nes jūs sakote, kad racionalizuosite, optimizuosite ir t. t. Vienas klausimas. Ar jūs darėte preliminarinius paskaičiavimus?

Kitas klausimas. Iš esmės gal jūs kur nors kitur pasaulyje žinote panašią praktiką, nes imti kurti modelį nuo nulio, nesiremiant patirtimi, vėlgi būtų klausimas, nes Lietuvoje mes tokio modelio neturime.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, aš ką tik pasakiau, kad Lietuvoje toks modelis jau veikia keliose savivaldybėse, bet veikia tarp savivaldybei pavaldžių įstaigų. O racionalizuoti, optimizuoti, vykdyti logistiką – tai jūsų komitete prisistatymo kaip kandidatės į pirmininkes kalbos fragmentas. Jūs pasakėte, kada mes klausėme, ką jūs darysite, sakėte, racionalizuosite, optimizuosite ir logistiką vykdysite, vežiosite ligonius į stambesnes ligonines. Aš beveik viskam tam pritariu ir teikiu įstatymo projektą, kuris atitinka ir jūsų daugumos poziciją, nes lėšas reikia racionaliau naudoti. Kadangi jūs, atrodo, ne taip seniai dalyvavote konferencijoje Mykolo Romerio universitete, tai mokslininkai yra paskaičiavę, kad optimizuojant ir racionaliau naudojant paslaugas, lėšas, sveikatos apsaugos sistemoje galima sutaupyti apie 5 % lėšų. Bet kadangi sveikatos sistemai Lietuvoje skiriama beveik tris kartus mažiau lėšų negu Europos Sąjungos vidurkis, tai tie 5 % iš esmės nieko negelbės. Jūs turite pasistengti, kad per artimiausius ketverius metus bent padvigubėtų lėšos, skiriamos sveikatos apsaugai, ir nebūtina iš valstybės, bet iš įvairių šaltinių, o tų šaltinių yra daug, tik reikia ryžtis ir čia mes jums padėsime.

PIRMININKĖ. Klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Gerbiamas kolega, nuo nepriklausomybės jūs visą laiką buvote Seime ir buvote daugiausia pirmininkas ir pavaduotojas, šią kadenciją čia taip atsitiko. Tą reorgani-

zaciją mes darome, darome ir darome. Faktiškai nematau, kada bus ta pabaiga. Gal iš tikrųjų jūsų idėja ir gera, bet kai pradėdi analizuoti... Yra dvi ministerijos, t. y. Sveikatos apsaugos ministerija ir Švietimo, kur nuolat vyksta reorganizacija. *Švietimiečiai* taip įsismagina, kad vaikučiai jau nemoka lietuviškai rašyti, o jūs darote reorganizacijas, kad kaime tuoj nebus kam žmogų gydyti. Noriu paklausti, kada baigsis šitie dalykai?

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolega, reformos turi būti tęstinės, visada turi būti prisitaikoma prie žmonių gyvenimo, prie jų pragyvenimo lygio. Jūsų klausimai visada būna šiek tiek pašiepiantys, bet... Per visus tuos 26 metus ištis Sveikatos apsaugos ministerijoje labai dažnai keisdavosi ministrai, nebūdavo nuoseklumo, tęstinumo. Jūs teisus, kad Sveikatos reikalų komitetas neretai būdavo tas, kuris ir stumdavo tas reformas į priekį, kaip ir kovojant su alkoholizmu. Jūs žinote, kad ir jūs mane kritikuodavote, bet Sveikatos reikalų komitetas dažnai likdavo vienintelis su visuomenininkais, kurie matė, kad jeigu nieko nebus daroma, Lietuva prasigers. Taip ir įvyko. Matyt, ir dėl jūsų...

PIRMININKĖ. Kolega, nutrauksiu!

A. MATULAS (TS-LKDF). ...kai kurių balsavimų. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dabar turime apsispręsti, nes liko vienintelis A. Sysas nepaklauses, o laiką jūs išnaudojote. Jūs atsisakote tada? Norite? Gerbiamas Antanai, tai dar atsakykite... Dėl motyvų jūs kalbėsite? Gerai. Tada ačiū. Jūs labai užtęšėte laiką.

Dabar po pateikimo vienas už, vienas prieš. S. Jovaiša už.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju. Man tai čia atrodo visiškai patrauklus variantas, jeigu mes norime daugiau demokratijos sveikatos apsaugos sistemoje. Teko dirbti savivaldybėje ir matyti, kurių problemų iškyla ligoninėse, kai reikia savivaldybės lėšomis kompensuoti, pavyzdžiui, akušerijos skyrių, kur per mažai gimdymų. Savivaldybės, matydamos vietinių ligoninių veiklą, galėtų ryžtis tokiam žingsniui – tiesiog demokratiškai optimizuoti, nes kam daugiau negu vietos politikams yra labiausiai žinomos regiono sveikatos apsaugos problemos. Taigi aš palaikau šitą įstatymo projektą ir siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Sysas – prieš.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, aš noriu atkreipti dėmesį ne tik į tai, ką atsakinėjo Antanas. Jūs perskaitykite, kas raštiškai parašyta. 1 straipsnio 2 dalies pradžioje parašyta „kartu su savivaldybių tarybomis“, bet jau 2 straipsnyje (27 straipsnio pakeitimas) braukiame „savivaldybių tarybas“ ir rašome „savivaldybės“. Bet dar keisčiau man atrodo, kai mes išbraukiame labai konkrečią ministeriją, kuri rūpinasi tuo, ir rašome „valstybė“.

Norėčiau priminti, jeigu mes atsiverčiame Konstituciją, tai yra Lietuvos valstybė, o jeigu žiūrime į Konstitucijos 5 straipsnį, tai valstybės valdžią Lietuvoje vykdo Seimas, Respublikos Prezidentas, Vyriausybė ir teismas. Tada man kyla klausimas, ar teismas galės steigti ligoninę? Pagal tokį užrašą, man atrodo, kad mes truputį nugrybavome, Antanai. Todėl aš siūlau nepritarti, nes tai, ką šnekėjai ir kas parašyta teikiamame įstatyme, kažkaip niekaip nedera.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas Algirdai, čia yra Teisės departamento pastaba, buvo mano anksčiau teiktam įstatymo projektui, kad negalima rašyti „Sveikatos ministerija“, bet reikia rašyti „valstybė“, o Vyriausybė savo nutarimu priima sprendimą, kam deleguoti. Šitą įstatymo projektą man padėjo rengti Teisės departamentas. Būtent kituose įstatymuose yra numatyta, kad negalima nurodyti tiesiogiai steigėjo. Vyriausybė paveda, bet Vyriausybė paprastai paveda steigėju būti Sveikatos ministerijai, nes dabar taip yra. Kolega, jūs klaidinate. Pasiskaitykite! Neužtenka...

PIRMININKĖ. Gerai. Nesiginčijame, o balsuojame. Balsuojame. Kas po pateikimo pritariate Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 10, 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 48, prieš – 2, susilaikė 52. Po pateikimo nepritarta.

Dabar yra alternatyvus balsavimas, ar atmesti (tai būtų balsavimas už), ar grąžinti iniciatoriams tobulinti (tada prieš). Balsuojame alternatyviai. Gal norite bendru sutarimu atiduoti tobulinti? (*Balsai salėje*) Gerai. Bendru sutarimu projektas tobulinamas.

15.33 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-489 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4195 (svarstymas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Švietimo įstatymo 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu E. Jovaišą, Švietimo ir mokslo komitetas. Svarstymas.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji, įstatymo projektas yra dėl mokyklų teritorijos aptvėrimo, kad kiekviena mokykla turėtų tvorą. Mūsų naujos sudėties Švietimo ir mokslo komitetas šito nesvarstė. Yra buvusio komiteto sprendimas grąžinti iniciatoriams tobulinti. Tuo labiau kad šitas projektas yra perteklinis, nes tokias normas numato jau dabar egzistuojančios higienos normos. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Vienas – už, vienas – prieš po svarstymo. A. Matulas – už.

A. MATULAS (TS-LKDF). Vėlgi, kolegos, aš už tai, pritariu, kad būtų grąžintas mano ir dar kelių kolegų teiktas įstatymo projektas dėl to, kad galbūt naujoji Vyriausybė atkreips į tai dėmesį. Praeitose Vyriausybės programoje buvo nuostata apsaugoti mokyklas nuo žalingo poveikio. Beveik visose Vakarų valstybėse yra aiškiai nustatytos mokyklų teritorijos ir iš esmės jos aptvertos, nes dabar narkotikų platintojo pagrindinis taikiklis yra nepilnamečiai.

Aš tai antrą kartą bandau daryti. Šiuo atveju nesiūlau aptverti tvorom, bet siūlau papildyti higienos normą, kurioje būtų aiškiai numatyta, kas yra mokyklos teritorija ir kokia apsauga joje turi būti taikoma, bet, deja, vėlgi antrą kartą siūloma atmesti. Aš daugiau nevykdysiu Vyriausybės, bent jau buvusios, programos. Tiesiog jeigu jūs manote, kad mokyklose, kaip dabar, gali būti neaišku, kur prasideda ir kur baigiasi teritorija, nes mokyklos teritorijoje draudžiama rūkyti, teritorijų ribos neapibrėžtos, tai kur draudžiama rūkyti? Žodžiu, yra daugybė problemų. Jeigu nereikia, tai atmeskime, aišku, grąžinkime tobulinti.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, jūs ne ten užsirašėte kalbėti. Jūs kalbėjote prieš, o ne už. Čia yra kalbėjimas už, jeigu už grąžinimą iniciatoriams tobulinti, o jūs kalbėjote atvirkščiai. Dabar nežinau, kaip nori P. Gražulis. *(Balsai salėje)* Jūs atvirkščiai kalbėjote. Gerai. Nežinau, kaip kalbės P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Nežinau, gerbiama pirmininke, ar aš pataikysiu, ar ne, bet aš manau, kad vis tiek, jeigu siūlė mokyklas apsaugoti, aptverti tvoromis, bet nėra numatyti bokšteliai, todėl aš manau, kad šitą įstatymo projektą reikėtų tobulinti. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Jūs dabar kalbėjote už tobulinimą. Gerai. Klausykite, gal galime čia be ginčų susitarti bendru sutarimu grąžinti iniciatoriams tobulinti, kaip siūlo komitetas? Gerai. Grąžiname iniciatoriams tobulinti, kaip siūlo Švietimo ir mokslo komitetas.

15.37 val.

Darbo kodekso Nr. XII-2603 21, 23, 38, 40, 45, 48, 57, 59, 63, 67, 71, 72, 73, 75, 112, 119, 147, 165, 168, 169, 176, 185, 188, 204, 205, 206, 207, 208, 290 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIIP-4752 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, aš dabar paprašyčiau 1 rezervinį klausimą, nes gerbiamas R. Dagys turi 18 valandą jau būti Kaune. Aš kviečiu R. Dagį pateikti Darbo kodekso keleto straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą, registracijos Nr. XIIP-4752.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš tikiuosi, kad mes čia rasime bendrą sutarimą. Keli žodžiai priešistorės. Kai Prezidentė vetavo šį įstatymą ir po to Seimas tą veto atmetė, buvo užregistruoti keli įstatymų projektai su tam tikrom pataisom. Vieną projektą mes apsvaustėme ir priėmėme. Ten yra 11 nuostatų, kurias Prezidentė irgi vetavo, o iš likusių 74 niekas nebuvo net pateikta.

Kadangi dabar mes iš principo einame jau į Darbo kodekso pratęsimą, kiek suprantu, yra tokia bendra nuostata, tai turbūt procedūriškai ir teisiškai mes turime tų projektų tiesiog padaryti pateikimus ir atiduoti svarstyti toms pačioms visoms struktūroms – ir Trišalei tarybai, ir kt., ir

apsispręsti, nes vis tiek toks teisinis dokumentas yra ir reikia jo likimą išspręsti, nes turbūt vargu ar tai, ką aš dabar pateiksiu, kas nors norėtų atmesti. Čia yra tai, kas netilpo į pirmą mūsų balsavimą dėl Darbo kodekso 11 pataisų, kurias mes padarėme.

Aiškinamajame rašte jums yra aiškiai išdėliota. Ten yra 23 nuostatos, kurios nepapuołė į tą projektą. Aš tikrai pagrindines iš jų paminėsiu, nenorėdamas jūsų per daug varginti, kad pataisa, kuri sugrąžina darbdavio pareigą informuoti, konsultuotis su profesinėmis sąjungomis, o joms nesant, su darbo tarybomis, – logiškas siūlymas, kuris iš tikrųjų turėtų būti ir kurį mes be reikalo išmetėme. Apibrėžti, kad be svarbių ekonominių priežasčių, dėl kurių gali būti nustatomas dalinis darbas, turi egzistuoti tam tikroje teritorijoje ar ūkinės veiklos sektoriuje ir turi būti pripažintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, o ne visur, kur tik tai yra, kas tas ekonomines priežastis nustatys? Aišku, kad Vyriausybė turi nustatyti, kad tik tame regione galima taikyti tam tikrą lengvesnę formą.

Išskirti darbo užmokestį kaip išimtinį, dėl kurio sumažinimo faktiškai nebūtų taikoma nuostata, kad galima nutraukti darbo sutartį. Dėl kitų dalykų galima derėtis.

Įtraukti darbuotojus, auginančius neįgalius vaikus iki 18 metų, į prioritetines grupes, kuriose darbuotojams turi būti užtikrinta pirmenybės teisė būti paliktiems dirbti darbo sutarties nutraukimo darbdavio iniciatyva be darbuotojo kaltės atveju. Atrodo, irgi visų partijų požiūris tuo atveju kaip ir sutampa, bet to kodekse nėra.

Nustatyti, numatyti terminuotos darbo sutarties objektyvios priežasties reikalavimą nuotolinio pobūdžio darbui sudaryti. Tai yra Europos Sąjungos direktyvinė nuostata, kurią mes turėtume čia įrašyti ir normaliai tą sutvarkyti, nesvarbu, ar mes paneigsime, kad taikysime kitokią europinę direktyvą negu visi kiti.

Nurodyti, kad švenčių dienų išvakarėse darbo dienos trukmė sutrumpinama 1 valanda, išskyrus sutrumpintą darbo laiką dirbančius darbuotojus. Dabar nuo naujų metų mes tos vienos darbo valandos praktikos nebetaikysime? Na, jinai irgi logiška, reikia ją pateikti, nes dabar taip yra. Negirdėjau, kad kas nors norėjo to atsisakyti.

Derybų metu, kad būtų apsaugotas ne vien tik profsąjungos pirmininkas, bet ir tie, kurie derasi kartu dėl kolektyvinės sutarties, ir tuo metu nebūtų galima išmesti iš darbo derybų laikotarpiu.

Aš tiesiog nenoriu varginti ir, taupydamas laiką, nevardinsiu visų tų 23 nuostatų, kurios čia yra, bet manau, kad jos tikrai organiškai turi papulti į tą patį paketą ir jas reikia normaliai apsvastyti. Dėl kurių bus sutarta, bus sutarta Trišalėje taryboje, dėl kurių bus nesutarta, tai nesutarta, bet pagal procedūras mes viską sutvarkysime taip, kaip reikia, nes dabar tas projektas toks pakabinas yra.

Iš karto galiu pasakyti, aš, kaip teikėjas, prašau, kad jos iš karto būtų svarstomos ir Trišalėje taryboje, ir būtų Vyriausybės nuomonė – viskas, kaip pridera pagal visą...

PIRMININKĖ. Kolega, gal trumpinkite pristatymą!

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Taip, aš jau baigiau.

PIRMININKĖ. Nes jūs dvigubai užtrukote, o jūsų nori klausti keturi Seimo nariai.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Prašau.

PIRMININKĖ. Pirmasis – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, iš tiesų mes tą Prezidentės dekretą, veto ir pasiūlymus esame kruopščiai išnagrinėję, juos buvo išnagrinėjusi ir Trišalė taryba. Tai buvo pristatyta kaip tas kompromisas, kuris, priėmus visus Prezidentės pasiūlymus, leistų visiems traktuoti, kad Darbo kodeksas yra priimtas faktiškai socialiniu konsensusu. Tai buvo birželio mėnesį. Deja, tuo metu socialdemokratai neįsiklausė į mūsų raginimą būtent šitokiu būdu užbaigti diskusijas, dabar turime tai, ką turime.

Sakykite, čia jūs pateikiate dėl Darbo kodekso Prezidentės pasiūlymus, kuriuos iš tikrųjų vėl yra verta apsvastyti. Tačiau Prezidentė taip pat svarstė ir visus kitus klausimus, susijusius su Darbo kodeksu, tarp jų – ir kitas socialinio modelio dalis, nes visą laiką jos buvo svarstomos kartu ir buvo jų sąsajos. Kaip dabar vertinti tą faktą, kad, pavyzdžiui, valdantieji yra nutarę atsisakyti bazinės pensijos perkėlimo, yra atsisakę... (*Balsas salėje: „Laikas!“*) ...yra atsisakę „Sodros“ lubų...

PIRMININKĖ. Laikas, laikas! Bėga laikas!

A. KUBILIUS (TS-LKDF). ...tam Prezidentė yra pritarusi. Tai aš noriu paklausti...

PIRMININKĖ. Išjungsiu.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš noriu paklausti, ar jūs tada pasiūlysite atkurti tai, ko valdantieji jau bando atsisakyti kitose srityse?

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Aš manau, kad buvo labai didelė apgavystė ir klaida, ir politologiškai, ir visuomenę informuojant, kai buvo dirbtinai suplaktas Darbo kodeksas su pensine sistemos reforma ir tai pavadinta socialiniu modeliu. Tai yra visiškai skirtingi dalykai, turi tam tikrų sąsajų, bet iš principo visiškai skirtingi dalykai. Darbo kodeksas yra Darbo kodeksas, tai yra teisė, darbo santykiai toje įmonėje arba susitarimai, kolektyviniai susitarimai ir panašiai, o pensinė sistemos reforma yra atskirai. Viskas buvo suplakta į vieną. Štai lygiai taip pat šiandien mes turėjome iš ryto tokią diskusiją, kai už Darbo kodekso pratęsimą norisi balsuoti, o pateiktos naujos įstatymo formuluotės griauja dabar esančią socialinio draudimo sistemą. Tai todėl, aš manau, siūlau to nepainioti ir galų gale juos aiškiai atskirti. Apie ką mes diskutuojame – apie darbo teisę ar socialinio draudimo sistemą?

PIRMININKĖ. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Labai ačiū už pristatymą. Mano klausimas, galbūt jūs iš dalies atsakėte, bet aš noriu dar to patvirtinimo ir dėl protokolo, ir kad stenogramoje liktų. Kai aš bandžiau paaiškinti, kai pristatinėjau atidėjimo idėją, tai yra tai, kad mes bandome, mes įsipareigojame darbdaviams, ypač šiuo atveju, kadangi jūsų pataisos iš esmės liečia darbuotojų teises, mes įsipareigojame darbdaviams, kad nieko nesvarstysime apie juos be jų. Todėl šiandien aš manau, kad mes iš principo galime pritarti jūsų pateikimui, bet tik su ta sąlyga, kad jūs įsipareigojate žodžiu, o žodis, kaip žinome, yra garbingų žmonių įstatymas, kad jūs atsiimsite savo pataisas, kurioms nepritars trišalis formatas, ir kad jūs toliau jų nestumsite...

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Taip.

T. TOMILINAS (LVŽSF). ...jeigu darbdaviai nesutars su darbuotojais dėl to.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš, atsakydamas į jūsų klausimą, nukeliausiu į buvusią kadenciją, kai buvau komiteto pirmininkas, visi, kurie tuo metu buvo komitete, žinojo mano principingą poziciją. Jeigu Trišalė taryba nutarė, vadinasi, komitetas ją turi patvirtinti. Net A. Sysas kartais išvengdavo tokios privilegijos ginti Trišalę tarybą, bet manau, kad Trišalė taryba yra ta vieta, kur dėl tokių klausimų ir turėtų būti pasiektas konsensusas. Aš tikrai nesiūlysiu to, kam Trišalė taryba nepritars.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Nebūsiu *eks* opozicijos lyderis, neklausiu apie socialinį modelį, nes jūs parašėte įstatymo projektą apie Darbo kodeksą. Tai mano du trumpi klausimai. Jūs daug pataisų siejate su Darbo tarybomis, bet Prezidentė jų nerealizavo ir jokių siūlymų neteikė. Tai norėčiau išgirsti, kodėl jūs tai darote?

Ir antrasis klausimas – paskutinis straipsnis dėl streiko. Ką jūs turite omeny, kad darbdaviui leidžiama streiko metu priimti naujų darbuotojų minimaliam paslaugų vykdymui užtikrinti? Štai kas čia taip užmaskuota? Naujų darbuotojų priėmimas minimalių paslaugų teikimui. Ačiū.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, būtų geriau pasakyti, ką aš čia keičiu kitaip, negu Prezidentė buvo pasiūliusi? Jeigu kas nors ne taip suformuluota, tai aš atviras jūsų kritikai. Aš stengiuosi to nedaryti. Tokia formuluotė kaip tik dėl antrojo klausimo buvo jos, tai aš ją tiksliai perkėliau, nenorėdamas nieko fantazuoti. Man irgi teisiškai galbūt dėl šitos formuluotės reikia tam tikrų diskusijų, bet taip buvo. Aš suprantu, kad čia kalbama apie kokią nors visiškai absoliučiai naują realizaciją, koks nors naujas darbas, naujas pajamų šaltinis šalia ir panašiai. Kažkas naujo, bet ne toje senoje teritorijoje, kur vyksta ginčai, aš taip supratau. Tai aš tiesiog realizavau nuostatą, kuri buvo parašyta.

PIRMININKĖ. Klausia I. Šiaulienė.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Dėkoju. Gerbiamas kolega, man atrodo, kai kurias nuostatas, taisydami kodeksą, mes jau esame, priėmę, pavyzdžiui, dėl sutrumpintos darbo dienos viena valanda, jūs dar siūlote svarstyti.

Mano klausimas būtų dėl terminuotų darbo sutarčių nuolatinio pobūdžio darbui. Jūs keliate sąlygą, kad tai būtų galima, jeigu dėl to būtų sutarta kolektyvinėje sutartyje, o, kaip žinome, dėl kolektyvinių sutarčių pas mus vis dėlto yra silpnai. Tikėjomės, kad, priėmus Darbo kodeksą, gali pajudėti šitas klausimas.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Tai jūs puikiai žinote, kad priėmus štai tokį Darbo kodeksą, kaip mes tada pataisėme paskutinėje stadijoje neaiškiais būdais, tai kaip tik visas tas kolektyvinis derybinis procesas ir buvo palaidotas iš esmės, nes visiškai buvo palaidota kolektyvinio susitarimo dvasia. Kaip tik derybininkas – profsąjungos buvo tiesiog susilpnintos arba eliminuotos, arba perkeltos funkcijos Darbo taryboms, kurios turėjo pakeisti profesines sąjungas, o mūsų nuostata čia yra ta, kad Darbo tarybos gali atsirasti tik tada, kai nėra profesinių sąjungų. Tai čia dėl to.

Dėl darbo valandos projektas įregistruotas žymiai anksčiau, todėl nėra iki galo sužiūrėta, kaip Seimas balsavo.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Yra tik norinčių už kalbėti, gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Pritariate bendru sutarimu po pateikimo. (*Balsai salėje*) Liberalai prašo.

Gera, tada balsuojame. Kas pritariate po pateikimo pateiktam Darbo kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 77, prieš – 5, susilaikė 16. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Tik noriu paklausti pirmininko – nenumatyta, kada svarstymas. (*Balsai salėje*) Kaip čia dabar parašyti protokole? (*Balsai salėje*) Gruodžio 13 dieną tinka? (*Balsai salėje*) Visas paketas eina gruodžio 13 dieną. Gera, tada rašome datą – gruodžio 13 dieną.

15.52 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymas Nr. IX-751 14, 64 ir 81 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 59¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-1850(4) (svarstymas)

Toliau vėl popietinės darbotvarkės 5 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 14, 64 ir 81 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 59¹ straipsniu įstatymo projektas. Svarstymas. Pranešėjas – A. Palionis, Biudžeto ir finansų komitetas.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas svarstė minėtą projektą. Svarstė šių metų balandžio 20 dieną. Komiteto sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam ir, atsižvelgiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime pateiktas pastabas, komiteto patobulintam Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 14, 64 ir 81 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 59¹ straipsniu įstatymo projektui Nr. XIIP-1850(4) bei komiteto išvadoms. Noriu tik atkreipti dėmesį, kaip ir sakiau, komitetas svarstė balandžio 20 dieną ir atsižvelgė į Seimo kanceliarijos Teisės departamento septintą pastabą dėl projekto įsigaliojimo. Balandžio mėnesį komitetas pasiūlė įsigaliojimo datą paskirti 2017 m. sausio 1 d., nes tai yra mokestinis įstatymas ir jis negali įsigalioti anksčiau nei po šešių mėnesių. Kadangi dabar pateikimo ir svarstymo stadija nukeliama prieš pat Naujuosius metus, tai aš gal siūlyčiau posėdžio pirmininkei sugrąžinti atgal į komitetą, kad mes galėtume sutvarkyti datas.

PIRMININKĖ. Dėkui, kolega. Jūs gal neišeikite iš tribūnos. (*Balsai salėje*) Kviečiu V. Juozapaitį dalyvauti diskusijoje.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Daug kas nustebo, sako, kodėl čia V. Juozapaitis apie pridėtinės vertės mokestį kalba. Taip, aš buvęs mokėtojas pridėtinės vertės mokesčio ir tikrai žinau, apie ką, ir žinau, kiek tai kainuoja. Kita vertus, šita įstatymo pataisa gimė turbūt prieš jau dabar trejetą metų ir labai labai liūdna, kad visus tuos trejus metus mes taip ir nesugebėjome atverti durų, nes tos pataisos laukia iš tikrųjų nemažas būrys ir fizinių asmenų, mokesčių pridėtinės vertės mokestį, ir labai mažų įmonių, kurių metinė apyvarta per 12 paskutinių mėnesių siekia ne daugiau kaip 60 tūkst. eurų.

Esmė šitos pataisos, aš jau šiek tiek paminėjau ryte, yra ta, kad, deja, kartais mūsų didieji užsakovai, didžiosios įmonės, pridėtinės vertės mokesčio mokėtojos, pirkdamos paslaugas arba ko-

kias nors prekes iš mažųjų, ne visada laikosi teisės aktų ir jos paprasčiausiai ignoruoja mažųjų įmonių interesus, ir nesumoka laiku už sulygtą ar pasirašytą kokioje nors sutartyje prekę arba paslaugą. Tuo tarpu mažosios įmonės, tik išrašiusios sąskaitą faktūrą, yra priverstos, pagal įstatymą jos turi tokią priedermę, sumokėti pridėtinės vertės mokestį.

Taigi labai daug atvejų, tikrai daugelio žmonių ir įmonių iniciatyva buvo kreiptasi ir mes bendrai kūrėme tas pataisas, kad toms mažoms įmonėms vis dėlto būtų leista atsikvėpti ir kad jos turėtų teisę sumokėti tą pridėtinės vertės mokestį, kurį jos turi sumokėti, sulig ta diena, kai su jomis bus atsiskaitoma. Taip, buvo kilęs šioks toks nesusipratimas, buvo išvelgta, kad gali būti ir piktnaudžiavimo atvejų, bet iš tiesų po antro mėginimo tą pataisą įgyvendinti Vyriausybės lygiu ir Finansų ministerijos lygiu visos tos pataisos buvo ištaisytos, ir šiandien man atrodo, kad ši įstatymo pataisa išties galėtų jau peržengti svarstymo stadiją ir būti priimta.

Aišku, labai gaila, kad jau nespėsime nuo Naujųjų metų to įteisinti, bet geriau vėliau negu niekad. Aš labai prašau jūsų, ypač valdančiųjų, ypač naujų žmonių, nesekti praėjusios valdančiosios daugumos pavyzdžiu ir nebalsuoti akiai, pamačius tribūnoje opozicijos atstovą, neigiamai. Iš tikrųjų šita pataisa yra labai reikalinga smulkiajam verslui ir fiziniams asmenims. Ačiū už jūsų supratimą ir linkių gero balsavimo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Gerbiamas A. Palioni, prašome vėl į tribūną.

Yra V. Juozapaičio pataisos. Visas jas reikia nagrinėti kartu todėl, kad jos kartojasi per straipsnius. Gal, gerbiamasis Juozapaiti, pristatysite esmę? Ar sutinkate su komiteto nuomone pritarti iš dalies?

A. PALIONIS (LSDPF). Aš galiu labai trumpai viską pasakyti.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ten viskas buvo sutarta ir pritarta.

A. PALIONIS (LSDPF). Čia paprasčiausiai, kaip V. Juozapaitis ir sakė, kadangi viskas vyko trejus metus...

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Taip...

A. PALIONIS (LSDPF). Ir vis vertėsi įstatymo projektas, todėl taip išėjo.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Paskutinį kartą mes visi sutarėme, priėjome prie bendro...

PIRMININKĖ. Vadinas, jūs nereikalaujate balsuoti ir sutinkate, ką sakė komitetas – pritarti iš dalies. (*Balsai salėje*) Ačiū visiems. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Prašau, dėl vedimo tvarkos – S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Ar aš galiu, kaip naujojo komiteto dabar jau atstovas, paprašyti vienos savaitės pertraukos, kad mes į komiteto posėdį kitą trečiadienį pakviėtą Finansų ministerijos atstovus įvertintume, ar įsigaliojimo data nuo sausio 1 dienos yra techniškai įmanoma, jeigu taip, remdamiesi senojo, ankstesniojo komiteto nuomone pritarti šitam projektui, mes tikrai neprieštarusime. Bet norime įsitikinti, kad techniškai tai galima realizuoti dėl terminų, dėl laiko. Ar galime paprašyti savaitės pertraukos ir tada kitą ketvirtadienį, įtraukus į ketvirtadienio darbotvarkę, apsvarstyti ir galbūt priimti šią įstatymo projektą?

PIRMININKĖ. Gerbiamasis kolega, jūsų prašymas teisėtas, dėl jo turės Seimas apsispręsti, tačiau jūs negalite nurodyti datos. Paprastai pagal Statutą yra pertrauka iki kito posėdžio. Kitas posėdis yra antradienį.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Suprantu.

PIRMININKĖ. Tinka?

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėl antradienio nesu tikras, nes trečiadienį bus mūsų Biudžeto ir finansų komiteto posėdis.

PIRMININKĖ. Tada nebent antradienį prašykite dar vienos pertraukos.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Jeigu Statutas tai numato, tai taip ir prašome.

PIRMININKĖ. Gali būti dvi.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto pirmininko prašymui daryti pertrauką šiuo klausimu iki kito posėdžio? Galime.

Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 14, 64 ir 81 straipsnių pakeitimo įstatymo papildymo 59¹ straipsniu įstatymo projekto daroma svarstymo pertrauka iki kito posėdžio.

Prašom. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Aš šiandien kažkoks atlaidus. Pritariu, darykime tą pertrauką, tik aš noriu atkreipti dėmesį, kaip ponas S. Jakeliūnas formulavo. Jis sako – aš, kaip naujojo komiteto atstovas, mes juk žinome, kad pertraukos reikėjo prašyti frakcijos vardu. Kaip komiteto atstovas ar komiteto vardu, aš į tą dalyką noriu atkreipti dėmesį. O kad darome pertrauką, viskas gerai, jeigu turi ką pasitiksinti, tai į sveikatą. Aiškiau formuluokime.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis kolega, jūs iš dalies teisus, laikui bėgant bus, aišku, ir formuluotė, o komiteto vardu tikrai galima prašyti pertraukos, ir aš supratau tarp eilučių, kad to yra prašoma komiteto vardu, todėl ir paprašiau jūsų pritarti. Manau, čia nieko blogo neatsitiko.

16.01 val.

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 6, 10 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIII-113(2) (pateikimas)

Toliau Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 2, 6, 10 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas. Pateikimas. M. Majauskas ir D. Šakalienė. Kuris pranešėjas? Pranešėjas – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, iš tikrųjų suprantu, jog tai yra opozicinės darbotvarkės laikas, bet aš kviečiu žiūrėti į šį siūlomą pakeitimą kaip į mūsų visų reikalą. Jį teikiame kartu su D. Šakaliene, taip pat teikiame Savižudybių prevencijos komisijos vardu. Mes vienbalsiai pritarėme, jog toks įstatymo pakeitimas yra reikalingas. Mes visai neseniai, dar šį savaitgalį, girdėjome apie tikrai labai liūdną įvykį, kada aštuonmetis slėpėsi nuo smurto, buvo dingęs ir slėpėsi nuo smurto ne po kuo kitu, o po kartono lapais, nes jautė, kad tik kartono lapai jį galėjo apsaugoti nuo patiriamo smurto.

Iš tikrųjų smurto prieš vaikus skaičiai dramatiškai auga. Lyginant 2014 ir 2015 metus, smurto atvejų prieš vaikus skaičius išaugo net 35 %, psichologinio smurto prieš vaikus atvejų padidėjo 58 %. Tai yra dramatiški skaičiai. Galime pažiūrėti į nevyriausybines organizacijas, tokias kaip „Vaikų linija“, kuri prieš kelerius metus pateikė statistiką, kad per metus sulaukia 2,2 mln. skambučių, o sugeba atsakyti tik į 200 tūkst. skambučių. Tik į 200 tūkst.! Iš tų 200 tūkst., be abejo, yra dalis pasikartojančių skambučių, nes vaikai skambina vėl ir vėl. Ir tai yra apie 70 tūkst. unikalių skambučių kiekvienais metais.

Mes visi galvojame, tikrai ne mūsų vaikai skambina. Bet statistika rodo, kad skambina kas trečias vaikas, greičiausiai ir mano, ir jūsų vaikai skambina. Tai yra tokio lygio problema, tai yra tęstinė problema, nes vaikai, patyrę smurtą, vėliau smurtauja prieš kitus vaikus, vėliau, subrendę, užaugę, smurtauja šeimoje prieš žmoną, prieš vyrą, vėliau smurtauja ir prieš savo vaikus. To pasekmės labai gerai žinome. Tai yra savižudybės, tai yra patyčios, tai yra skyrybos, ir pagal statistiką mes esame nenugalimi Europos Sąjungoje.

Ar yra vienas sprendimas, kuriuo mes galėtume, kaip iššovę sidabrinę kulką, išspręsti šią problemą? Nėra, nes turbūt jau būtume tai padarę. Bet ar esame subrendę imtis svarbių žingsnių, sprendžiant šią problemą? Aš neabejoju, kad taip. Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija ir komitetas yra pasakę, kad tuos sprendimus turėjome priimti jau labai seniai, ir daugelis šalių yra tai padarę.

Todėl šiandien yra teikiamas Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pakeitimo projektas, kuriame yra įtvirtinami keli dalykai, pirmiausia smurto sąvoka, į kurią įeina keli labai svarbūs momentai. Vienas iš jų yra tai, kad smurtas yra ne tik veikimas, bet ir neveikimas. Tai yra nepriežiūra, ir tai yra be galo svarbu įtvirtinti.

Antras dalykas, tai yra ne tik smurtas, kuris sukėlė žalą, bet ir kuris gali sukelti žalą. Nes, tarkime, psichologinio smurto atveju ta žala nėra iš karto pastebima. Imkime tokius atvejus, kada vaikas yra laikomas po šalto vandens srove. Iš tikrųjų fizinės žalos galbūt taip greitai ir nepamatysi ar iš viso jos nepastebėsi, bet psichologinė žala pasireikš nebūtinai kitą dieną, galbūt po 5, po 10 ar po 20 metų. Todėl šitame projekte ir pakeitime yra įtvirtinama labai aiški sąvoka, jog ne tik veikimas, bet ir neveikimas, ir ne tik veikimas, kuris sukelia žalą, bet ir gali sukelti žalą.

Ir trečias dalykas, kuris yra be galo svarbus, pagaliau įstatymu labai aiškiai įtvirtinti, jog atsi sakome fizinių bausmių, fizinių bausmių šeimoje prieš vaikus. Yra daug teisės aktų, kurie reglamentuoja, jog negalime žaloti vaikų, tačiau jų šiandien nepakanka, būtina labai aiškiai įtvirtinti, jog fizinės bausmės prieš vaikus yra negalimos.

Aš žinau anksčiau vykusias diskusijas, kada sakydavo, gerbiamieji kolegos, na, mane mušė, už tai, žiūrėk, aš esu Seimo narys, ir gal ir visai neblogas. Bet aš manau, kad mes jau perėjome tą etapą ir galime drąsiai pasakyti, jog galime vaikus auginti ir užauginti nuostabius, kūrybingus, laisvus žmones jų nemušdami.

Kviečiu pritarti po pateikimo ir skubos ar ne skubos tvarka, bet dar šioje sesijoje svarstyti ir priimti šį įstatymo pakeitimą.

PIRMININKĖ. Dėkui pranešėjui. Jūsų nori klausti septyni Seimo nariai. Iš karto perspėju, kad atsakymai turi būti trumpi ir aiškūs. Klausti – minutė, atsakyti – dvi. Klausia D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LVŽSF). Atsiprašau, dar nesuvokdama procedūrų, norėjau užsirašyti kalbėti, o ne klausti. Bet gal galiu šį laiką panaudoti replikai? Iš tikrųjų noriu pasakyti, gal Mykolas plačiau apibūdins, kad baimė aiškiai uždrausti bet kokių formų smurtą prieš vaiką kai kuriems žmonėms atrodo kaip perteklinis tėvų valdžios reguliavimas, nepaisant to, kad dabartiniuose įstatymuose iš viso nėra aiškiai tai apibrėžta, ir paliekama pernelyg plati diskrecija, kas gali būti ir kas negali būti laikoma smurtu prieš vaiką. Ar galėtum kitiems pakomentuoti, kodėl šitas apibrėžimas kaip tik padės susigaudyti teisėsaugininkams ir tėvams?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Kaip ir minėjau, iš tikrųjų yra daug įstatymų, kuriuose yra pasakoma, kad negalima smurtauti prieš vaiką. Nemažai tyrimų parodė, kad šalys būtent tokio pobūdžio įstatymuose labai aiškiai apibrėžė, jog smurto naudoti prieš vaikus negalima, negalima naudoti ne tik fizinio, bet ir psichologinio, seksualinio smurto. Ir labai konkrečiai pasisakė apie nepriežiūros atvejus. Tai padeda tiek teisėsaugai, tiek ir mūsų pačių veikimui, nes mes aiškiai siunčiame signalą, jog to daryti negalime, patys suprasdami, kad ne per vieną dieną viskas pasikeis. Laikui bėgant, mes priimsime naujas visuomenės normas ir, mano supratimu, mes, kaip tautos atstovybė, turėtume nustatyti tą normą ir pasiųsti tokį signalą.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). O aš? Man jau įjungta.

PIRMININKĖ. Prašom, kolege. R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Žiūriu, man įjungtas mikrofonas. Atsiprašau. Dėkoju, gerbiama ji posėdžio pirmininke. Aš dešimt metų dirbau vaiko teisių gynimo srityje. Mano projektai, įregistruoti dar 2013 metų kovo mėnesį, nėra pasiekę reikiamos eigos. Argumentas buvo vienas – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija rengia Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo projektą. Vyko labai daug klausimų, diskusijų, šiuo metu projektas yra pateiktas svarstyti Socialinių reikalų ir darbo komitetui ir jau turi būti svarstomas.

Žinote, aš visiškai jus palaikau, kadangi mano pačios projektuose tai yra pažymėta, bet svarbiausia tai, kad, pavyzdžiui, aš pažiūrėjau šiandien jūsų teikiamą 2 straipsnį. Jis yra visiškai identiškas projektui, kuris jau yra Seime, Socialinių reikalų ir darbo komitete, išskyrus trijų, keturių žodžių sukeitimą vietomis. Taip pat ir kitos nuostatos, kurios yra dviejuose kituose straipsniuose, vėlgi yra pateiktos, apsvaistytos, suderintos visais lygmenimis. Mano klausimas: ar nematote, ir ypač galbūt Dovilei reikėtų užduoti, ar nematote poreikio paspartinti viso įstatymo svarstymą Socialinių reikalų ir darbo komitete, ir tada jis ateis *in corpore* su jūsų siūlomomis nuostatomis?

PIRMININKĖ. Kolege, laikas!

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamoji ministre, iš tikrųjų esu susipažinęs su jūsų teikiamu... Tikrai buvo įdėta daug darbo į tą įstatymo projektą ir jis tikrai labai rimtas ir labai kokybiškas, bet, kaip jūs pati labai puikiai pastebėjote, jis pradėtas dar 2013 metais. Šiandien praėjo treji metai ir jis dar nėra priimtas. Tai koks klausimas? Ar mes neturime valios, ar neturime supratimo, ar neturime kompetencijos, bet šiandien jis dar nepriimtas. Kartu matome labai aiškią statistiką tiek savižudybių, tiek skyrybų, tiek patyčių ir smurto prieš vaikus atvejus. Mano kvietimas yra negaišti laiko ir priimti šiandien šį sprendimą tam, kad nuo jo galėtume atsispirti ir priimti dar daugiau. Nes kokia bėda? Čia jau ne pirmas atvejis, kuomet sako: gal geriau padėkime į šalį ir paren-

kime visą didelį labai gerai. Bet dėl viso didelio labai gerai atsiranda daug klaustukų, daug opojuojančių pusių, ilgos diskusijos, kurios tęsiasi trejus metus, ir aš turiu įtarimą, kad gali tęstis dar trejus metus. Todėl labai kviečiu nesustoti čia, priimti šiuos sprendimus, toliau eiti ir priiminėti tai, ką jūs teikiate. Šiuos pirmuosius žingsnius reikia žengti ir aš suprantu, kad jie yra ganėtinai sunkūs.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Už šią iniciatyvą dėkoju jums ir Dovilei. Kaip rodo nevyriausybių organizacijų, Vaiko teisių ir apsaugos kontrolieriaus įstaigos patirtis bei tyrimai, vaikai mūsų valstybėje stokoja žinių apie savo teises, dėl to įvyksta labai daug nelaimių. Ar pritartumėte minčiai, kad būtų privaloma supažindinti vaikus, mokinius švietimo įstaigose, kaip yra kitose Europos valstybėse?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Be jokios abejonės, švietimas yra viena rimčiausių spragų, tai, ką vaikai žino tiek apie savo teises, taip pat ir apie savo pareigas. Aš manau, mes neturime atskirti dviejų dalių ir kalbėti tik apie teises, bet turime kalbėti ir apie tai, ką vaikai turi daryti: gerbti tėvus, gerai mokytis, būti jautrūs ir rūpestingi vieni kitiems, nesityčioti, nesmurtauti vieni prieš kitus. Tai yra ir teises, ir pareigas, ir vieną, ir kitą dalyką turime tikrai fiksuoti.

Bet šiandien matome labai labai aiškų trūkumą, kad būtent vaiko apsaugos srityje trūksta postūmio. Tai, ką matome statistikoje, kai matome vaikus, metamus į šulinį, tai yra faktai, kalbantys patys už save. Kur yra didžiausios spragos? Viena didžiausių spragų yra įstatymų įtvirtinta apsauga... prieš vaikus. Apsauga prieš smurtą prieš vaikus, ir tą mes turime padaryti. Be jokios abejonės, turime ir šviesti.

PIRMININKĖ. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gerai, kad tokia komisija sukurta. Mano toks klausimas ir pasiūlymas. Jūs paminėjote šulinius, tačiau šiuo metu mes matome ir kitas problemas, kai vaikas, išvytas iš savo kiek galima šilto namo, nueina į tvartą ir ten neranda gyvulių, ten neranda gyvūbės, kažkur permiega, vos nesusąla. Tačiau, aišku, ta šeima gauna socialines išmokas, kaip ir daugelis šeimų. Bet jeigu tos socialinės išmokos, kurios dabartiniu metu mokamos, būtų skiriamos per bendruomenes, per seniūnijų socialinius darbuotojus, kad būtų išigyjama gyvulių, jie po to būtų prižiūrimi, tai, mano manymu, mažiau tokių atvejų turėtume. Bet jeigu jau ir išvijo, tai bent šiltas tvartas būtų.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Iš tikrųjų, gerbiamasis kolega, kaip suprantu, siūlote skatinti vaikų užimtumą. Iš tikrųjų, jei vaikai neužsiėmę, prisigalvoja įvairių dalykų, matyt, mokydami iš savo tėvų, kurie dažnai regionuose ne visuomet būna užsiėmę, nes nedarbo lygis yra didesnis, nemaža dalis gyvena iš socialinės paramos ir, neslėpkime to, nemaža dalis tėvų yra priklausomi nuo alkoholio. Tai yra didelė drama ir tragedija šeimų, regionų ir tą turime spręsti. Tą turime spręsti per užimtumą, tą turime spręsti per labai atsakingą socialinės paramos rūpybą. Jeigu neklystu, gal 2010 metais dar A. Kubiliaus Vyriausybės buvo iniciatyva perduoti socialinės paramos skirstymą savivaldybėms, kad savivaldybėse, seniūnijose žmonės, kurie vieni kitus geriau pažįsta, žinotų, kam iš tikrųjų reikia, o kam nereikia. Tai čia vienas kelias, kuriuo reikia eiti.

Antras kelias, be jokios abejonės, – užimtumas. Smulkaus verslo, ūkininkavimo, žemdirbystės ir kitų užsiėmimų skatinimas regionuose, be jokios abejonės, būtų labai labai svarbus.

PIRMININKĖ. Klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Nesu šių klausimų specialistas, tačiau sveikinu Mykolą ir Dovilę, teikiančius šiuos pakeitimus. Esu tam tikras tam tikra žodžio prasme praktikas. Su savo vaikais ne vieną kartą gyvenau, keliavau ir dirbau kitose valstybėse ir man susidaro toks įspūdis, kad šie jūsų siūlymai paremti geriausia praktika, kurią aš pats asmeniškai išgyvenau ir Amerikoje, ir kitose šalyse. Ar jūs, teikdami šiuos įstatymų pakeitimus, rėmėtės kitų šalių pavyzdžiais? Ir kokių būtent?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju. Iš tikrųjų Lietuva yra viena paskutinių Europos Sąjungos valstybių, kuri dar nėra priėmusi šių nuostatų. Praeitais metais priėmė Paragvajus, Peru, atrodo, dar prieš metus gal Nikaragva. Mes esame kontekste tokių šalių, kurios dar nėra priėmusios šitų labai aiškių smurto sąvokų ir draudimo taikyti fizinės bausmės vaikams. Tą seniai yra priėmusi ir

Estija, ir Latvija, ir visos Skandinavijos šalys, į kurias mes labai dažnai lygiuojamės. Mes tikrai atsilieiname tiek teisiniu požiūriu, įstatyminiu, tiek matome ir labai labai liūdną statistiką, kurioje mes pirmuojame.

PIRMININKĖ. Paskutinė – R. Baškienė. Labai ilgai atsakinėjate į klausimus, vėl laiką viršijote.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Atsiprašau, aš mokausi.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Aš paklausu labai trumpai. Tikrai pritariu pozicijai, bet jūs vieną iš smurto formų įvardinate nepriežiūrą ir nepakankamą socialinių poreikių tenkinimą. Iš tikrųjų tai labai jautriu, nes nepakankamas socialinių poreikių tenkinimas gali būti ir tada, kada tėvai negeba to daryti, ir mums reiktų rūpintis juos išugdyti, išmokyti, bet mes tai įvardinsime kaip vieną iš smurto formų. Ar nemanote, kad čia turėtų būti diskutuojama dėl šitų sąvokų?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Atsiprašau, būsiu griežtas, bet sakysiu, kad ne. Aš manau, kad mes neturėtume taikytis prie to, kokia yra realybė, kuri mūsų, aš manau, netenkina. Mes turime stengtis keisti tą realybę, taikyti pozityvios tėvystės įgūdžius. Ką jūsų kolega gerbiamas R. Šarnickas minėjo apie švietimą, tėvų švietimą, įtraukti tėvus į tokias švietimo programas ir padėti jiems būti geresniais tėvais, negu stengtis pritaikyti įstatymus prie tos kartais liūdnos situacijos, su kuria susiduriame. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, yra norinčių tik už kalbėti, prieš nėra norinčių. Gal galime bendru sutarimu po pateikimo pritarti? Po pateikimo pritariame Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 2, 6, 10 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektui. Pagrindinis komitetas – Žmogaus teisių komitetas. Papildomi komitetai: Socialinių reikalų ir darbo ir Teisės ir teisėtvarkos komitetai. Numatomas svarstymas Seimo II (pavasario) sesijoje. Dėkoju.

16.18 val.

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 31¹, 32 ir 33 straipsnių papildymo ir pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-955(3), Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei įstatymo Nr. IX-895 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-956(3) (pateikimas)

Dabar kviečiu A. Bilotaitę pateikti du įstatymų projektus (nes tai yra kompleksinis teikimas) – Valstybės tarnybos įstatymo 31¹, 32 ir 33 straipsnių papildymo ir pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-955(3) ir Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labas vakaras, gerbiami kolegos. Turiu garbės šiandien jums pristatyti įstatymo projektą, kurio tikslas yra realus ir objektyvus asmeninės tarnautojų atsakomybės taikymas. Kokia yra problema?

Dabartinis teisinis reguliavimas turi esminių spragų. Nors šiuo metu įstatyme ir yra įtvirtinta galimybė valstybės ir savivaldybės institucijai pasinaudoti regreso teise, tačiau nėra įtvirtintos imperatyvios normos, kurios užtikrintų žalos išieškojimą iš nusižengusio asmens. Valstybės tarnybos departamentas yra informavęs apie situaciją, kad tokių atvejų, kad institucija kreiptųsi į teisimą, bandydama išieškoti iš žalą padariusio asmens tą materialinę žalą, beveik nėra. Išeina, kad visi mokesčių mokėtojai privalo atsakyti ir sumokėti, todėl šiuo įstatymu, teisingiau, šiais įstatymų projektais, siūlau, kad būtų įtvirtinta pareiga, ne teisė, kaip dabar yra, o pareiga naudotis šiuo regreso institutu.

Antras dalykas. Jei žala yra padaroma tyčia ar dėl to asmens, valstybės tarnautojo ar pareigūno, nusikalstamos veikos, valstybė turi reikalauti viso žalos atlyginimo.

Ir trečias dalykas, kas yra siūloma. Jei tarnautojo veiksmuose nėra tyčios požymių, valstybė turėtų reikalauti atlyginti žalą, bet ne daugiau kaip jo metinė darbo užmokesčio alga.

Gerbiamieji kolegos, prieš pateikiant šį įstatymo projektą, teko pasidomėti politinių partijų, dirbančių Seime, programomis. Jose tikrai matyti, kad yra nusiteikimas įtvirtinti šį asmeninės atsakomybės institutą, kad jis pradėtų realiai veikti. Šis įstatymas jau yra teikiamas trečią kartą. Pirmą kartą jį teikiau 2013 metais, deja, politinės valios neužteko. Žiūrėdama į naują daugumą, aš tikiuosi, kad bus vilties, atsiras ta politinė valia ir galų gale galėsime drąsiai pasakyti, kad mes

turime realiai veikiančią asmeninės atsakomybės institutą, kad nebus tokių situacijų, kaip yra dabar, kai mes matėme situacijas Neringoje, kai yra pastatomi boteliai, ar yra kitų korupcinių bylų, kai matome, kad už tą žalą sumoka visi mokesčių mokėtojai, o tie asmenys, kurie padarė savo veiksmams tą žalą, šioje situacijoje lieka sausi. Tai tiek mano pasisakymo. Dabar mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Aš noriu A. Bilotaitę patikslinti. Jūs šitą iniciatyvą esate ėmusi ne 2013 metais, o 2008 metais ir teikėte apie 70 įstatymų pataisų, tarp jų buvo ir šitos konkrečios pataisos nuostatos. Aš noriu jus tik pagirti ir paskatinti. Labai džiaugiuosi, kad jūs neprarandate vilties, praėjus septyneriems metams, pasiekti skaidresnio valstybės tarnautojų darbo ir didesnio teisingumo.

Noriu paklausti. Ar tos nuostatos galėtų būti pritaikytos ir tokiais atvejais, kai, pavyzdžiui, valstybės tarnautojai, esantys viešųjų pirkimų komisijoje, tyčia įrašo į viešųjų pirkimų specifikacijas, kad būtų perkami tik auksiniai, o ne sidabriniai šaukštai?

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Manau, kad taip. Jeigu institucija matytų, kad yra tokia problema, taip atsitiktų, manau, kad atsirastų pareiga institucijai kreiptis į teisumą ir išieškoti padarytą žalą. Šiuo metu tokiais atvejais mes matome, kad dažniausiai yra susitaikoma, užmerkiamos akys ir tiesiog toleruojama ta pati korupcinė problema.

PIRMININKĖ. Klausia I. Šiaulienė.

I. ŠIAULIENĖ (*LSDPF*). Dėkoju. Gerbiama kolege, jūs siūlote didinti ir kasmėnesinę išieškomos žalos dalį nuo 20 iki 40 % procentų nuo valstybės tarnautojų priklausiančio per mėnesį mokėti darbo užmokesčio. Turtinės žalos ribos būtų didinama keturis kartus, negu numatė galiojanti... du kartus... dar galiojantis Darbo kodeksas. Taip pat labai skiriasi tie siūlymai nuo Civilinio proceso kodekso. Ar jūs nematėte reikalo, kad tada reikėtų nuosekliai teikti ir CPK nuostatų keitimą, kaip siūlo Teisės departamentas?

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Žinoma, aš susipažinau su Teisės departamento nuostatomis. Žinoma, galima diskutuoti. Jeigu jūs pritartumėte iš esmės šiai asmeninės atsakomybės idėjai, aš manau, kad pagrindiniame komitete galima būtų svarstyti ir papildomai galbūt galvoti apie tą reguliavimo tobulumą. Ta pati kasmėnesinė suma, kurią siekiama padidinti. Čia yra vienas tikslas – kad jis būtų nevilkinamas ir kad tas pats mechanizmas būtų efektyvesnis. Aš esu už tai, kad diskusija būtų atvira, kad komitetuose būtų apsvarstyta. Manau, kad padedant teisininkams ir komitetų patarėjams būtų galima rasti geriausią variantą.

PIRMININKĖ. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Dėkoju. Gerbiama kolege, dėl šio klausimo man tenka klausti jau ne pirmą kartą. Aš užduosiu tą patį klausimą. Dėl tyčinės žalos atlyginimo aš suprantu, čia galima įrodyti teismo keliu ir panašiai. Bet dėl netyčios. Ar neatims draudimas ar užkarda ambicingumo, iniciatyvos to valstybės tarnautojo ar pareigūno ir jis tiesiog dvejosi ar bijosi, ar nepriims kokių nors teisingų, o galbūt abejotinių sprendimų, nes jis to nežino, į kokį rezultatą išvirs tas jo sprendimas? Žodžiu, kaip jūs manote, ar nereikėtų dėl netyčios truputį sušvelninti požiūrį?

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Aš manau, jeigu yra daromos klaidos, tai už jas reikia atsakyti. Galima ginčytis, diskutuoti dėl pačios atsakomybės dydžio, koks jis turėtų būti. Kaip ir sakiau, galima diskutuoti pagrindiniame komitete. Kolegos, kalbant apie atsakomybę ar atsakomybės nebuvimo problemą, Lietuvoje ji yra. Tikrai manau, kad nė vienam iš jūsų yra nepatogu, kai žmonės klausia, kodėl po įvairiausių korupcinių bylų žmonės, kurie savo veiksmams padarė žalą, lieka sausi, kodėl jiems nėra pritaikyta asmeninė atsakomybė. Tikriausiai žinome ne vieną atvejį, mano kolega V. Gailius sėdi čia, jis pats savo kailiu patyrė, kad ta asmeninė atsakomybė atsiranda tik tada, kai yra žiniasklaidos dėmesys. Kitu atveju valstybė išmoka tą žalą, kompensuoja, mes visi sumokame už tuos neteisėtus veiksmus, o tas asmuo lieka visiškai nekaltas, kaip ir išvengęs bet kokių atsakomybės priemonių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Ar galime po pateikimo (klausu N. Puteikio) bendru sutarimu pritarti, ar jūs norite? Prašom. N. Puteikis kalba už.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Aš noriu atsakyti S. Jovaišai ir kartu agituoti pritarti šiai pataisai. Tuos visus niuansus, kaip derinama su Civiliniu kodeksu, bus galima sureguliuoti proceso metu. Čia svarbiausia dalis yra ne tai, kad valstybės tarnautojas bijos priimti sprendimą, o tai, kad jis gaus moralinį argumentą – savo viršininkui, kuris duoda jam neteisėtą nurodymą, pasakyti ne. Dabar turime tokią situaciją, kad aukščiau stovintis valstybės tarnautojo vadovas ateina pas pavaldinį ir sako: suderink neteisėtą detalų planą, surašyk viešojo pirkimo konkurso sąlygas vienam pirkėjui, ir duoda suprasti, kad jeigu pavaldinys vadovo nurodymą vykdys, tai už tai jis gaus premiją. Pagal A. Bilotaitės siūlomą projektą sankcijos pakyla iki tokio laipsnio, kad valstybės tarnautojas pasakys: gerbiamas viršininke, bet kokios premijos, kurias jūs man čia žadate už jūsų neteisėtus nurodymus, yra dešimt kartų mažesnės, negu ta žala, kurią mane mokesčių mokėtojai per politikus priverstų atlyginti, jeigu šitas jūsų nelegalus nurodymas iškiltų į dienos šviesą. Kitaip tariant, mes valstybės tarnautojams suteikiame teisę gintis nuo neteisėtų viršininkų, ypač politinių viršininkų, nurodymų.

Aš čia grįžtu prie krašto apsaugos tų visų šaukštų. Mes juk visi suprantame, čia daugybė iš mūsų esame dirbę valstybės tarnyboje, kad dideli viršininkai mažiems tarnautojams davė neteisėtus nurodymus surašyti pirkimo sąlygas. Šiuo atveju tie auksiniai šaukštai yra mažytė detalė, kaip sakant, yra kur kas rimtesnių nusikaltimų, kuriuos daro dideli politiniai viršininkai, duodami neteisėtus nurodymus eiliniams doriems, sąžiningiems tarnautojams, kurie, bijodami netekti darbo vietos ir palikti savo šeimą be pragyvenimo šaltinio, vykdo tuos neteisėtus nurodymus. A. Bilotaitės įstatymo pataisa padės valstybės tarnautojams apsiginti nuo neteisėtų nurodymų, todėl raginu pritarti.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas už tai, kad po pateikimo būtų pritarta projektams Nr. XIIP-955 ir Nr. XIIP-956?

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 85, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Po pateikimo Valstybės tarnybos įstatymo 31¹, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui pritarta ir Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui pritarta. Pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas dėl abiejų projektų ir papildomas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Numatomas svarstymas pavasario sesijoje. Galime pritarti? Pritarta.

16.31 val.

Pietryčių Lietuvos regiono plėtros fondo įstatymo projektas Nr. XIP-4741(3) (svarstymas)

Toliau – Pietryčių Lietuvos regiono plėtros fondo įstatymo projekto svarstymas. Kviečiu S. Jakeliūną, Biudžeto ir finansų komitetas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiamoji pirmininke, gerbiami Seimo nariai, Biudžeto ir finansų komitetas šių metų balandžio 20 dieną, prieš, rodos, septynis mėnesius, svarstė šitą įstatymo projektą ir pasiūlymą ir dėl mano išvardytų argumentų priėmė tam tikrą sprendimą.

Aš pradėsiu nuo argumentų. Nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimą reglamentuoja Regioninės plėtros įstatymas, todėl netikslinga atskiru įstatymu reglamentuoti nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimą Pietryčių Lietuvos regione.

Antras argumentas. Regioninės plėtros įstatyme nustatytas teisinis reglamentavimas yra pakankamas tam, kad nekuriant papildomų administravimo mechanizmų ir institucijų, tai yra fondo tarybos, ekspertų komisijos arba fondo administratoriaus galėtų būti sprendžiamos Pietryčių Lietuvos regiono užimtumo, ūkio plėtros, kultūros ir švietimo bei kitos įstatymo projekto aiškinamajame rašte aptartos problemos.

Trečias argumentas, kurį suformulavo taip pat ir Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, kad siūlomas teisinis reguliavimas neatitinka Biudžeto sandaros įstatymo nuostatų, paneigia biudžeto sudarymo programinį principą ir ribotų Lietuvos Respublikos Vyriausybės konstitucinius įgaliojimus rengti valstybės biudžeto projektą biudžetiniams metams, atsižvelgiant į esamą socialinę ir ekonominę padėtį, visuomenės ir valstybės poreikius bei galimybes, turimus ir numatomus gauti finansinius išteklius ir valstybės įsipareigojimus, kitus svarbius veiksnius.

Balsavimo rezultatai: už tokį sprendimą, kad būtų atmetas įstatymo projektas Nr. XIP-4741(3), už atmetimą pasisakė 6 komiteto nariai, prieš – 4 ir 1 susilaikė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, dabar vienas – už, vienas – prieš. Ne už projektą, bet už komiteto išvadą, kuri, dar kartą akcentuoju, yra atmesti. Vadinasi, L. Kasčiūnas už tai, kad projektas būtų atmetas. Prašau.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiama pirmininke, labai ačiū. Aš turbūt iš tikrųjų turėjau užsirašyti kitoje grafoje kalbėti, bet leiskite pasakyti keletą minčių. Iš tikrųjų šitas įstatymo projektas yra pirmas rimtas instrumentas keisti Pietryčių Lietuvos situaciją. Turbūt nereikia kiekvienam čia iš jūsų aiškinti, kokios yra vis dėlto kultūrinės ir politinės tam tikros tendencijos tame krašte, kad yra ir ekonominis atsilikimas, nors regionas yra ir šalia Vilniaus, ir nedarbo lygis yra didesnis už vidurkį, ir verslumo rodikliai, ir priklausomybė nuo socialinių pašalpų yra smarkiai lenkiantys vidurkį. Natūralu, kad reikalingas tam tikras instrumentas, kuris skatintų vietos bendruomenes, jų verslumą, jų kultūrinį gyvenimą, galų gale net ir sporto veiklą, ir kitus dalykus, pagal šituos kriterijus šitame regione fiksuojamas tam tikras atsilikimas. Todėl šitas įstatymas, natūralu, būtų pakankamai naujas ir įdomus mūsų visoje įstatymų bazėje, bet tai nieko naujo nebūtų lyginant su kitų valstybių patirtimi, kaip slovėnai turi Pamurio regiono fondą, italai turi Neišsivysčiusių regionų fondą. Natūralu, galiu pasakyti tiek, kad Regioninės plėtros įstatymui nepakanka galių ir suteikiamų instrumentų nepakanka spręsti tam tikras problemas, kurios yra būtent Pietryčių Lietuvoje. Pabrėšiu, kad tai yra ne tik socialiai atsilikęs regionas tam tikrais rodikliais, bet kartu yra ir daugiatautis, o tai programuoja tam tikras įtampas, kurios jau prieštarauja Lietuvos nacionaliniam saugumui. Todėl aš kaip tam tikrą kompromisą siūlyčiau, žinodamas komiteto išvadą, mes jau parengėme tam tikras įstatymo pataisas ir siūlyčiau tiesiog atmesti komiteto sprendimą, bet kartu tada po svarstymo pritarti projektui ir grįžus į komitetus pataisyti įstatymą, labiau integruoti į... pavyzdžiui, padaryti Kultūros rėmimo fondo analogu ir taip išspręsti visas tas problemas, apie kurias kalbėjo komiteto pirmininkas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiamas L. Kasčiūnas kalbėjo prieš atmetimą. O jūs kaip norite? Yra kas už atmetimą? Nėra.

Balsuojame. Kas už tai, kad atmestume projektą Nr. XIP-4741?

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 47, prieš – 20, susilaikė 22. Pritarta atmesti. Projektas Nr. XIP-4741(3) atmetas.

Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. Kviečiu A. Anušauską. (*Balsai salėje*)

Replika po balsavimo – A. Kubilius, kol ateina A. Anušauskas.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Aš iš tikrųjų apgailestauju, gal čia nebuvo spėta įsigilinti ir ypač tų žmonių, kuriems tikrai rūpi integrali Lietuva. Visų kompleksinių problemų sprendimai, ką sakė L. Kasčiūnas, iš tikrųjų, mūsų įsitikinimu, yra svarbu. Aš suprantu biudžetinių ir finansinių rūpestį, kad kuriant atskirus fondus lyg ir išsiplauna biudžetinė, finansinė drausmė, bet Lietuva turi šiandien keletą fondų. Čia buvo siūlymas įkurti dar vieną pusiau biudžetinį fondą tam, kad būtų parodyta šitos politikos svarba. Aš manau, kad iš tikrųjų nereikėtų šito balsavimo traktuoti kaip tam tikro pareiškimo, kad šita politika – rūpintis Vilniaus kraštu, rūpintis tautinėm bendrijom, tautinėm mažumom, kad tai šitam Seimui nėra svarbu. Aš džiaugiuosi, kad šiandien beveik 20 Seimo narių iš visų frakcijų – ir buvę premjerai, ir dabartiniai vadovai, ir Lenkų rinkimų akcijos atstovai, ir konservatoriai, liberalai, socialdemokratai, valstiečiai pasirašėme bendrą pareiškimą, kreipimąsi į Seimo Pirmininką, kad remiantis Seimo statuto 42 straipsniu būtų leista įkurti laikiną bendrųjų interesų Seimo narių grupę kaip tik šioms problemoms svarstyti ir diskutuoti nuo pavardžių ir vardų iki ekonominio vystymo, iki kultūrinio gyvenimo. Ta grupė pasivadino labai simboliškai – Gegužės 3-iosios grupe. Kas žino istoriją, tas žino, kodėl šita grupė taip pasivadino. Aš manau, kad mes ir prie šito projekto bendrom grupės pastangom galbūt šiek tiek patobulinę rasime galimybių kaip grįžti, kaip ir bandysime grįžti prie kitų projektų, įskaitant, pavyzdžiui, ir Lenkijos televizijos transliavimą į Vilniaus regioną.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, viskas! Aš atsiprašau A. Anušausko, bet dar reikia ir J. Narkevičiui.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū, gerbiamoji pirmininke. Iš tiesų tai yra puikus veidmainiavimo ir iliuzijos sudarymo veikimo, geranoriškumo pavyzdys. Kas trukdė jums, gerbiamas Kubiliau, būnant premjeru, sudaryti ir pateikti sandaros įstatymą, kad būtų galima savivaldybėms biudžetą formuoti kitaip, kad būtų sąžiningiau? Kas jums trukdė sudaryti galimybę atkurti moksleivio krepšelio koeficientą, kuris iki šiol neatkurtas? Manau, po jūsų siekiu nėra paslėpti geri norai, o tiesiog veidmainiavimas. O kolegai mokslininkui pasakyčiau, kad reikėtų pasisemti ir pasidomėti laisvo instituto išvadamis dėl tų regionų teigiamų dalykų, o ne eilinį kartą teikti klaidinančią informaciją, kad vien tik tai blogis. Labai ačiū. (*Balsai salėje*)

16.40 val.

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3530 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Viskas, baigiame šitą temą! Toliau A. Anušauskas. Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš karto prisipažinsiu, man niekas netrukdyt šio įstatymo parašyti prieš aštuonerius metus, tiesiog aš jo neparašiau. Parašiau prieš pusantrų metų, bet tuo metu valdančioji dauguma neleido jo pateikti motyvuodama tuo, kad Valstybinių pensijų įstatymas bus pataisytas taip, kad neliktų net teorinių prielaidų nelygybei dėl neįgalumo. Praėjo pusantrų metų, niekas nepataisė. Todėl iš naujo teikiu.

Tikslas – įtvirtinti parolimpinių ir kurčiųjų žaidynių čempionų teisę gauti pirmo laipsnio valstybinę pensiją, tai yra įvertinti vienodai, nepaliekant jokių abejonių ir prielaidų tuos sportininkus traktuoti skirtingai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti du Seimo nariai. Pirmasis – K. Smirnovas.

K. SMIRNOVAS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, labai geri norai. Džiaugiamės, kad toks yra pasiūlymas. Norite, kad būtų vienodos sąlygos, bet trečioje dalyje jūs juos pačius išbraukiate. Vadinasi, tikrai čempionai gali būti vieno lygio, o prizininkai jau nebegali gauti. Kaip jūs į tai žiūrite?

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Aš turiu pasakyti, įstatymą rašiau prieš pusantrų metų pagal Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos siūlymus. Tačiau tai yra pateikimas, jeigu reikia visus prizininkus įrašyti, tikrai niekas netrukdo, aš už. Manau, kad jūsų pasiūlymas visiškai logiškas, aš jį priimu. Ir todėl siūlyčiau kolegoms atsižvelgti į tai, kad pateikus įstatymą galima svarstyti, pildyti jį, patikslinti ir galiausiai priimti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū. Aš norėčiau atsakyti už pranešėją dėl buvusio klausimo. Jūs atkreipėte dėmesį, kad tik parolimpinių žaidynių čempionai buvo apdovanojami mažesne premija, ne prizininkai, dabar jau kalbama ir apie prizininkus.

Bet mano klausimas būtų dėl paties projekto, nes būtent iš žemesnės kategorijos, mažesnio apdovanojimo, jūs iškeliate į aukštesnį, dedate lygybės ženklą. Jūs pats sportuojantis žmogus. Ar dėl darbo, kurį reikia įdėti, pasirengimo, lėšų ir visko galima dėti irgi lygybės ženklą tarp olimpinio čempiono ir kurčiųjų ar parolimpinių žaidynių čempiono? Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Atsakydamas aš pasakysiu, kad iš tikrųjų neįgaliams sportininkams būtina nestandartinė papildoma sporto įranga, specialus patalpų, aplinkos pritaikymas, kitos specifinės priemonės, tiesą sakant, tų išlaidų yra daugiau jiems. Galbūt ir Kūno kultūros ir sporto departamentas skirstydamas lėšas turėtų į tai taip pat atsižvelgti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos nori tikrai už kalbėti. Ar, pone Smirnovai, norite būtinai kalbėti, ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Socialdemokratai reikalauja balsuoti.

Balsuojame. Kas pritariate po pateikimo Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 77, prieš nėra, susilaikė 5. Po pateikimo projektui pritarta. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Numatoma svarstyti Seimo II (pavasario) sesijoje. Dėkoju. (*Balsai salėje*)

Replika po balsavimo.

A. SYSAS (*LSDPF*). Aš norėčiau paprašyti, kad būtų paprašyta Vyriausybės išvados, čia reikės gana didelių lėšų.

PIRMININKĖ. Prašymas pagrįstas. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Taigi dėl įstatymo projekto Nr. XIIP-3530 prašome Vyriausybės išvados bendru Seimo sutarimu.

16.45 val.

Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIIP-1139 (pateikimas)

Dar kviečiu A. Anušauską pateikti Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, šį įstatymo projektą mėginau pateikti prieš trejus metus. Taip jau atsitiko, kad buvo jo neleista pateikti, kaip žinote, yra tokia procedūra, kai neleidžiama papildyti rudens, pavasario sesijų darbotvarkės, ir tas įstatymo projektas taip ir lieka kaboti ir gulėti stalčiuje.

Viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai neprivalo deklaruoti sąsajų su kitą ūkinę, finansinę, komercinę veiklą vykdančiais subjektais. Tačiau „Transparency International“, žurnalistų etikos inspektoriai gerą dešimtmetį rūpinasi, kad visa informacija apie viešos informacijos skleidėjus būtų prieinama viešai. Visa tai, kas juos sieja su kitais, pavyzdžiui, teikiančiais jiems didesnio dydžio paramą juridiniais asmenimis, pavyzdžiui, tai, kad ir informacija turėtų būti prieinama, kokias gavo pajamas iš valstybės, savivaldybės institucijų, politinių partijų reklamos užsakomųjų straipsnių, svarbu ir skaitytojui, manau, svarbu ir reklamų davėjui.

Projekto esmė – papildyti išdėstytomis nuostatomis tuos duomenis, kuriuos turi viešai pateikti viešos informacijos skleidėjas.

PIRMININKĖ. Klausia N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Ar jūsų siūloma pataisa padėtų apsiginti nuo valstybės kontroliuojamų įmonių slaptų publikacijų ir panašių sandorių, sutarčių, visokių vadinamųjų gel. žinių, suprask, „geležinkelio žinios“, ir panašių dalykų?

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Iš dalies taip, bet absoliučios garantijos nėra. Tačiau jeigu žiūrėtume taip nuosekliai, jeigu tie duomenys apie gautas pajamas iš šitų institucijų, galbūt papildant svarstymo metu ir valstybinėmis įmonėmis, nes aš nežinau, kaip traktuotų, ar jos priklauso prie savivaldybių ir valstybės institucijų ir įstaigų, ar ne. Jeigu nepriklauso, siūlyčiau tada iki svarstymo įrašyti ir tai iš dalies taip pat leistų apsaugoti bent jau nuo tų dalykų, apie kuriuos mes sužinome prabėgus daugybei metų, kad kažkas kažką rėmė, kad kažkas teikė kažkokias paramas, tačiau mes to realiu laiku nežinojome.

PIRMININKĖ. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas pranešėjas, jeigu mums pavyktų priimti įstatymą, kurį mes, Antikorupcijos komisijos nariai, įsipareigojome greitai pateikti, kad būtų uždrausta savivaldybės ir valstybės kontroliuojamų įmonių, įstaigų parama apskritai kam nors, ar bereikėtų to punkto apie gautą paramą? Juo labiau kad leidybos įmonės dažniausiai neturi teisės gauti paramos, nes jos yra UAB'ai kokie nors, retu atveju tai – ne pelno siekiančios viešosios įstaigos. Bet galbūt tokių yra viena kita.

Kitas dalykas, ar ne perteklinis ir ne biurokratinis reikalavimas teikti tuos suvestinius finansinius duomenis? Juk jie pateikia Mokesčių inspekcijai tuos metinius duomenis, kam čia dar žurnalistų inspektoriumi juos siųsti? Ar kai kuriuos kitus, pavyzdžiui, apie administracinius pažeidimus, kurie taip pat yra suvestiniai. Kas ten į juos reaguos ir kas tuos finansinius suvestinius duomenis čia nagrinės?

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Na, dėl pirmo klausimo, ar užtektų? Ne, neužtektų, nes kalbama ir apie politines partijas, kurios nėra valstybinės įmonės. (*Balsai salėje*) Bet kokių atveju – sąsajos tarp juridinių asmenų, nes, pavyzdžiui, paramą gauna viešoji įstaiga, kuri yra susijusi su juri-

diniu asmeniu, kuris teikia viešą informaciją, ir t. t. Aš manyčiau, kad šiuo atveju reikėtų svarstyti, kaip visa ta informacija būtų prieinama skaidriai, aiškiai, prieinamai, neapsunkinant viešos informacijos rengėjų. Gal taip, galima atsisakyti suvestinių finansinių duomenų teikimo, bet aš manau, kad iš principo reikėtų šio įstatymo papildymo, kad visiems būtų aišku, su kuo mes dažniausiai turime reikalų, nes ir Europos teisės departamentas, rašydamas savo išvadą, vis dėlto parašė, kad ši informacija yra būtina dėl to, kad žiniasklaida turi didžiulį poveikį formuojant žmonių nuomonę, dėl to reikia apie šių paslaugų teikėją, taip pat visuomenę informuoti skaidriai, aiškiai ir prieinamai. Svarbiausia, kad šita informacija turėtų būti nemokamai matoma per Registrų centrą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Nagli Puteiki, noriu paklausti: jūs būtinai norite kalbėti? Prašau.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Aš noriu lygiai kaip ir A. Bilotaitės atveju atkreipti dėmesį dabar salėje esančių Seimo narių ir kitų, kurie klauso, kad A. Anušauskas nuosekliai daug metų siekia išskaidrinti žiniasklaidos veiklą, apsaugoti nuo pagundų, kai ją papirkinėja privatus ir valdiški juridiniai ir kitokie asmenys, ir jam niekaip iki šiol nepavykdavo dėl pačių įvairiausių povandeninių srovių, apie kurias mes čia visi suprantame, todėl aš raginu kolegas būtinai balsuoti, palaikyti. Tuos klausimus ir priekaištus, dėl kurių jam buvo pasakyta, kad galbūt ne visai apima. Viską čia galima patobulinti, svarbiausia, kad Seimas parodo savo valią, kad vis dėlto mes norime, kad mūsų žiniasklaida būtų vakarietiška, kad nebūtų taip, kaip šiandien „Delfyje“ jau trečia valanda kabo vienpusiškas straipsnis, kuriame šaipomasi ir tyčiojamasi iš tų Seimo narių, kurie nori apsaugoti embrionus nuo šaldymo, vietoj jų – šaldyti kiaušialąstes. Ten pateikiama kryptinga, kategoriška dviejų žmonių nuomonė, o kitos pusės nėra. Tai mes, sakydami, kad taip yra į Rytus nuo mūsų, išsakydami, kad mes turime siekti tapti vakarietiška visuomene, siekti vakarietiškos kultūros, mes toleruojame žiniasklaidoje įžūlias, vienakryptes publikacijas. A. Anušausko siūloma pataisa būtų žingsnis vakarietiškos kultūros kryptimi, todėl aš raginu būtinai palaikyti šitas pataisas, balsuoti už.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Galime. Po pateikimo pritarta Visuomenės informavimo įstatymo 24 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektui. Pagrindinis komitetas – Kultūros komitetas. Numatomas svarstymas pavasario sesijoje.

16.53 val.

Geležinkelių transporto kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir taikymo įstatymo Nr. IX-2152 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4552 (*pateikimas*)

Dar liko darbotvarkės klausimas – Geležinkelių transporto kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir taikymo įstatymo Nr. IX-2152 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, čia absoliučiai ne politinis klausimas – techninis. Tik dėl to, kad greičiau jis būtų priimtas, įrašėme į opozicinę darbotvarkę. Dar pereitos kadencijos pabaigoje mes su kolega socialdemokratu A. Mockumi kaip Ekonomikos komiteto nariai, atskingai už transporto reikalus, kai svarstėme kitą projektą, atsižvelgėme į Teisės departamento pastabą, kad reikia nežymiai pataisyti Geležinkelių transporto kodeksą, parašyti, kad tas kodeksas reguliuoja ir santykius dėl geležinkelių paslaugų įrenginių valdymo. Tokia formali pastaba, žinoma, nieko bendro neturinti su kokiais nors įvykiais geležinkeliuose.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūsų niekas nenori klausti. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu po pateikimo. Pagrindinis komitetas – Ekonomikos komitetas, papildomo nėra. Numatomas svarstymas Seime, Seimo antrojoje pavasario sesijoje.

Rezervinio 2 klausimo nėra, nes pranešėjas išvyko. Prašymas – šį klausimą įtraukti į antradienio darbotvarkę. O dabar kviečiu Seimo Pirmininko pirmąją pavaduotoją R. Baškienę pateikti savaitės, prasidedančios gruodžio 5 dieną, tvirtinti posėdžių darbotvarkę.

16.55 val.

Savaitės (2016-12-05 – 2016-12-09) – 2016 m. gruodžio 6 d. (antradienio) ir 8 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Mielieji kolegos, norime jums pateikti jau gruodžio 6 ir 8 dienų darbotvarkę. Norime ją pateikti. Prasidės ji Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos projekto pateikimu. Jūs turėsite galimybę atsakyti į klausimus, o po to susitikti frakcijose. Laukia labai atsakingas darbas – atitinkamai savivaldybių biudžetų projektų nustatymas ir daug kitų teisės aktų, kurie yra redakcinio pobūdžio, susiję su Kultūros komiteto įsteigimu. Taip pat, kaip jau girdėjome iš gerbiamosios posėdžio pirmininkės, mūsų vicepirmininkės, tai, ko nespėjome šiandien, kaip rezervinį klausimą tikslinga būtų įtraukti į antradienio darbotvarkę, taip pat noriu prašyti jūsų pritarimo. Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko ir Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos pritarimu, kad Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektas Nr. XIII-112, įrašytas į ketvirtadienio darbotvarkę, būtų įrašytas į antradienio, kad komitetas trečiadienį jau galėtų jį svarstyti.

Toliau, kalbant apie ketvirtadienio darbotvarkę, laukia daug priėmimų. Audito įstatymas taip pat svarbus. Svarstymo stadija. Kad mūsų nesaistytų pažeidimų procedūros ir mes sėkmingai galėtume šiuos įstatymus priimti. Tokia būtų ateinančios savaitės mūsų darbų darbotvarkė. Aišku, galbūt, jeigu neprieštarausite, atsiras ir kitų rezervinių klausimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamoji pranešėja. Niekas jūsų nenori paklausti. Gerbiamieji kolegos, galime bendru sutarimu pritarti? Tvirtiname bendru sutarimu kitos savaitės darbotvarkę.

16.57 val.

Informaciniai pranešimai

Dabar yra daug Seimo narių pranešimų. Gal tada visus ir perskaitysiu. Lietuvos Respublikos Seimo Tarpparlamentinių ryšių su Vengrija grupės įkūrimas. Pirmininkas K. Glaveckas, pavaduotojas L. Kasčiūnas. Grupę sudaro 11 narių. Toliau. Tarpparlamentinių ryšių su Ukraina grupė. Pirmininkas J. Olekas, pavaduotojai: L. Kasčiūnas ir V. Simulikas. Tarpparlamentinių ryšių su Prancūzija grupė. Pirmininkas A. Gelūnas, pavaduotojas D. Kreivys. Japonijos grupė. Pirmininkas M. Puidokas, pavaduotojai: A. Gelūnas, E. Zingeris, R. Miliūtė. Su Jungtine Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste. Pirmininkas M. Adomėnas, pavaduotojai: M. Puidokas ir A. Skardžius. Tarpparlamentinių ryšių su Šventuoju Sostu grupė. Pirmininkas M. Adomėnas, pavaduotojos: A. Širinskienė ir R. Tamašunienė. Tarpparlamentinių ryšių su Izraelio Valstybe grupė. Pirmininkas E. Zingeris, pavaduotojai: I. Degutienė, R. Tamašunienė, M. Puidokas, V. Juozapaitis. Tarpparlamentinių ryšių su Ispanijos Karalyste grupė. Pirmininkė G. Skaistė, pavaduotojai: V. Vingrienė ir S. Gentvilas. Tarpparlamentinių ryšių su Rumunijos Respublika grupė. Pirmininkas K. Masiulis, pavaduotojai: R. Šalaševičiūtė ir V. Simulikas.

Dar gerbiamasis N. Puteikis nori informuoti ar pranešimą...

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Aš noriu pasidžiaugti, kad bene pirmą kartą opozicinėje darbotvarkėje beveik dėl visų projektų yra pritarta ir tiek daug kartų pritarta bendru sutarimu. Aš noriu pasidžiaugti, kad galų gale Lietuvos Respublikos Seimas pradeda dirbti vakarietiškai, t. y. pozicija girdi opoziciją, opozicija girdi poziciją, mes girdime vieni kitų argumentus ir pradame balsuoti ne iš nuoskaudos ar ne iš keršto, o pagal vertybes. Ačiū visiems.

PIRMININKĖ. Ačiū už tokį pagyrimą. Iš tikrųjų taip ir yra. Ir aš esu nustebinta, kad po pateikimo faktiškai visai opozicinei darbotvarkai yra pritarta. Paprastai taip niekada nebūdavo.

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Galiu dar?

PIRMININKĖ. G. Vasiliauskas.

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Kolegos, turiu trumpą informacinį pranešimą. Tarpparlamentinių ryšių su Kanada grupę kviečiu prie tribūnos.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, atsisveikinant kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 79 Seimo nariai.

Gruodžio 1 dienos vakarinis plenarinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 14 STENOGRAMA

2016 m. gruodžio 6 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, prašome užimti savo darbo vietas. 2016 m. gruodžio 6 d. antradienio posėdžio pradžią skelbiu šiuo gongu. (*Gongas*)

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2016 m. gruodžio 6 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Gerbiamieji Seimo nariai, pirmasis darbotvarkės klausimas – mūsų darbotvarkės tvirtinimas. Norite registruotis? Prašom. Registruojamės.

Užsiregistravo 92 Seimo nariai. Pirmasis mūsų darbotvarkės klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Matau, yra pasiūlymų. V. Juozapaitis. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Siūlau išbraukti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. balandžio 23 d. nutarimo Nr. IX-861 „Dėl Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato ribų nustatymo ir jo zonų ribų plano patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektą Nr. XIII-4480. Mes komitete svarstėme šį klausimą ir, kiek pamenu, mes priėmėme sprendimą palaukti bent jau, kol bus suformuota nauja Vyriausybė, nes bet kuriuo atveju prievolė skirstyti rezervato teritoriją turėtų tekti Vyriausybei. Tai kol nėra Vyriausybės ir kol ji neturi savo išvados, manyčiau, būtų ir nekorektiška, ir, ko gero, pavojinga priimti dabar tokį nutarimą, nepaisant jo įsigaliojimo dienos. Siūlau šiandien neskubėti, tikrai mes turėsime dar laiko iki vasario mėnesio, išbraukti iš darbotvarkės. Frakcijos vardu.

PIRMININKĖ. Čia frakcijos vardu?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKĖ. Ačiū. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš taip pat frakcijos vardu prašysiu išbraukti iš darbotvarkės Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-112. Žinote, šitoje pataisoje kalbama apie gyventojų pajamų mokesčio didinimą dabar lengvatas turintiems gyvybę apsidraudusiems žmonėms, nes tokios pataisos, jeigu jau tikrai būtina turi eiti, turi eiti sistemškai su biudžetu, žiūrint pajamų ir išlaidų bendrą situaciją, ir šiaip neturėtume skubėti svarstyti tokių projektų, nes jie tikrai skaudžiai kerta per vidurinę gyventojų sluoksnį.

PIRMININKĖ. Ačiū. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Aš taip pat norėčiau, kad būtų įtrauktas į darbotvarkę klausimas, kad valstybinėms įmonėms būtų draudžiama teikti labdarą, nes valstybė turi institucijas, per kurias teikia labdarą, todėl, aš manau, yra logiškas pasiūlymas. Valstybinės įmonės yra vis tiek valstybės turtas, ir jos neturėtų teisės dalinti labdaros, todėl prašau frakcijos vardu įtraukti.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Petrai, noriu paklausti, jūs nepasiūlėte, kada – ar į rytinį, ar į vakarinį posėdį, jūs nepasakėte nutarimo projekto, t. y. Seimo įstatymo numerio.

P. GRAŽULIS (TTF). Numerį aš galiu patikslinti, bet gal jūs susirasite patys. Jeigu yra galimybė, būtų gerai priešpie, jeigu nėra galimybių, tai galima popietiniame posėdyje.

PIRMININKĖ. Frakcijos vardu?

P. GRAŽULIS (TTF). Taip.

PIRMININKĖ. V. Čmilytė-Nielsen. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, siūlau išbraukti frakcijos vardu projektą Nr. XIII-169 – Pagalbinio apvaisinimo įstatymą. Kadangi dar šį rytą keitėsi aplinkybės, gauname daug prieštaringos informacijos, taigi norėtume įsigilinti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Prašom. Prisistatykite.

A. GELŪNAS (*LSF*). Gerbiamoji pirmininke, frakcijos vardu norėčiau pritarti gerbiamojo V. Juozapaičio nuomonei ir klausimą dėl Vilniaus pilių rezervato atidėti, išbraukti iš šios dienos darbotvarkės, leisti naujai Vyriausybei susipažinti su problematika ir tada pakartotinai teikti komitetui svarstyti.

PIRMININKĖ. Čia jūs teikiate frakcijos vardu?

A. GELŪNAS (*LSF*). Frakcijos vardu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau pasiūlymų nematau. Gerbiamieji Seimo nariai, mums reikia apsispręsti ir kviečiu balsuoti dėl pateiktų pasiūlymų. Buvo V. Juozapaičio, jam antrino ir gerbiama sis A. Gelūnas, dviejų frakcijų vardu išbraukti iš šios dienos darbotvarkės projektą Nr. XIIP-4480(2) – Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. balandžio 23 d. nutarimo „Dėl Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato ribų nustatymo ir jo zonų ribų plano patvirtinimo“ projektą. Prašome balsuoti. Pasiūlymas teisėtas ir mes turime priimti sprendimą.

Už išbraukimą balsavo 98 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikė 13. Įstatymo projektas Nr. XIIP-4480(2) iš šios dienos darbotvarkės išbraukiamas.

Antrasis pasiūlymas, teiktas frakcijos vardu, buvo J. Razmos dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-112 – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 21 straipsnio pakeitimo projekto. Gerbiamieji kolegos, prašome balsuoti, kas už išbraukimą, kurie manote kitaip, susilaikote arba balsuojate prieš.

Už išbraukimą balsavo 51 Seimo narys, prieš – 52, susilaikė 13. Įstatymo projektas Nr. XIIIIP-112 lieka darbotvarkėje.

Trečiasis siūlymas frakcijos vardu buvo P. Gražulio – Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-147. Yra siūloma jį įrašyti į šios dienos darbotvarkę, būtų pateikimo stadija. Kas už tai, prašome balsuoti.

Už balsavo 59, prieš – 18, susilaikė 35. Pritarta pasiūlymui, įstatymo projektas bus įtrauktas į vakarinio posėdžio darbotvarkę.

Dar vienas pasiūlymas – Liberalų frakcijos vardu kolegė V. Čmilytė-Nielsen siūlė išbraukti 1-7 klausimą – Pagalbinio apvaisinimo įstatymo 3, 10, 17 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-169. Kas pritariate, prašome balsuoti, kas prieš ar susilaikote...

Už išbraukimą balsavo 43 Seimo nariai, prieš – 47, susilaikė 24. Įstatymo projektas Nr. XIIIIP-169 darbotvarkėje lieka.

10.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projektas Nr. XIIIIP-174 (pateikimas)

Gerbiamieji kolegos, antrasis mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ projektas Nr. XIIIIP-174. Pranešėjas – S. Skvernelis. Prašome į tribūną. Noriu jums priminti Seimo statuto 194 straipsnį „Vyriausybės programos pateikimas. Aiškindamas Vyriausybės programą, Ministras Pirmininkas Seimo posėdyje gali kalbėti iki 40 minučių. Vyriausybės programos pateikimo metu atsakymams į klausimus iš viso skiriama pusantros valandos. Klausimai gali būti užduodami tiek Ministrui Pirmininkui, tiek bet kuriam iš ministrų.“

Dėkojame ir džiaugiamės matydami paskirtuosius ministrus mūsų posėdžių salėje. Ačiū jums. Gerbiamas ministrė, premjere, žodis suteikiamas jums.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Gerbiamieji Seimo nariai, gerbiamieji kolegos, vadovaudamasis Seimo statutu, aš pristatau paskirtuosius ministrus, su kuriais galbūt dar neteko susipažinti. Šiandien prasidės procesas, kuris užtruks visą savaitę. Tiesiog porą žodžių apie kiekvieną iš ministrų. Tai yra A. Veryga – sveikatos ministras, Seimo narys, Kauno sveikatos mokslų universiteto psichiatrijos profesorius.

L. Ruokytė-Jonsson ilgus metus dirbo diplomatinį darbą Skandinavijoje, nuo 2012 metų grįžo į Lietuvą ir tęsė savo veiklą Lietuvos kino centre. Ji – kultūros paskirtoji ministrė.

J. Petrauskienė – paskirtoji švietimo ir mokslo ministrė, nuo 2007 metų vadovaujanti Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centrui. Jurgitos kompetenciją rodo kritiškos ir aiškiais rodikliais paremtos analizės bei tyrimai, švietimo ir mokslo administravimo srityje priimti atsakingi ir pagrįsti sprendimai.

R. Karoblis – Lietuvos diplomatas, teisininkas, šiuo metu einantis užsienio reikalų viceministro pareigas, yra paskirtasis krašto apsaugos ministras. Jis – patikimas ir tvirtas derybininkas, kurio gebėjimais įsitikinome Lietuvai labai svarbiais laikotarpiais, ypač pirmininkaujant Europos Sąjungai.

L. Kukuraitis – paskirtasis socialinės apsaugos ir darbo ministras, turintis ilgametę Vilniaus arkivyskupijos „Caritas“ vadovavimo patirtį, daugeliui žinomas ir pažįstamas kaip nuoširdus socialinių iniciatyvų autorius, puikiai suvokiantis skurdo ir atskirties problemas.

V. Šapoka – paskirtasis finansų ministras, žinomas finansininkas, buvęs Vertybinių popierių komisijos pirmininkas, pastaruosius ketverius metus ėjęs Lietuvos banko Finansinių paslaugų ir rinkų priežiūros departamento direktoriaus pareigas.

R. Masiulis – paskirtasis susisiekimo ministras. Tai – patyręs, principingas vadybininkas, savo gebėjimus įrodęs energetikos sektoriuje, šiandien turi iššūkį įgyvendinti susisiekimo srityje esančius pokyčius.

Ž. Vaičiūnas – dabartinis Lietuvos energetikos atašė Briuselyje, buvęs energetikos viceministras, puikus vadybininkas, analitikas, įsigilinęs į esamą problematiką ir turintis visus gebėjimus tęsti Lietuvos energetinį saugumą užtikrinančius darbus.

M. Sinkevičius – paskirtasis ūkio ministras, jaunas, profesionalus vadovas, labai gerus rezultatus rodantis dabartinis Jonavos meras, tiesiogiai išrinktas gyventojų ir, aišku, turintis didžiulį iššūkį, kalbant apie mūsų problemas, susijusias su ekonomikos skatinimu, ūkio gaivinimu ir t. t.

L. A. Linkevičius – diplomatas, savo principingą poziciją įrodęs tiek vadovaudamas anksčiau Krašto apsaugos ministerijai, tiek dabar paskutiniaisiais metais buvęs užsienio reikalų ministru ir paskirtas užsienio reikalų ministru.

K. Navickas – paskirtasis aplinkos ministras, darnaus vystymosi valdymo ir administravimo ekspertas, Lietuvos aplinkosaugos organizacijų koalicijos lyderis, aktyviai dirbantis aplinkosaugos srityje.

B. Markauskas – ūkininkas, Seimo narys, buvęs Lietuvos pieno gamintojų asociacijos tarybos pirmininkas, buvęs Žemės ūkio rūmų pirmininkas, aktyviai ir principingai ginantis Lietuvos žemės ūkio konkurencingumą, paskirtasis žemės ūkio ministras.

E. Misiūnas – teisininkas, buvęs Tarptautinės teisės ir verslo mokyklos Viešosios teisės politikos katedros vedėjas, Mykolo Romerio universiteto lektorius, Specialiųjų tyrimų tarnybos Korupcijos prevencijos valdybos pareigūnas, Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėjas, paskirtasis vidaus reikalų ministras.

Vieno neturime – teisingumo ministro kol kas pristatyti negaliu.

Dėl programos. Iš tiesų programos projektas buvo paskelbtas. Programa gana didelė. Aš šiek tiek apžvelgsiu pagrindines sritis. Vyriausybės paskirtieji ministrai aktyviai ir atsakingai dalyvaavo rengiant šią programą. Programa sudaryta remiantis Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos bei Lietuvos socialdemokratų partijos rinkimų programomis bei suderintomis nuostatomis. Kas skaitė ir norėjo ką nors atrasti, atrado, kas skaitė ir nieko nenorėjo atrasti, taip pat tokią galimybę turėjo. Tai yra vertinimo dalykas, jūsų valia skaityti, gilintis, vertinti ir priimti sprendimus.

Aš manau, kad programa yra nuosekli. Ji galbūt pasižymi tuo (kas nebuvo įprasta), kad esminės problemos ir klausimai sprendžiami horizontaliuoju bendradarbiavimo principu, neišskiriant atskiros siauros vienos ar kitos ministerijos veiklos srities, nes problemos matomos kaip visa visuma. Sritys labai dažnai persidengia, koreguoja ir papildo viena kitą. Todėl tas, kas tikėjosi skaitydamas programą atsiversti vieną skyrių ir poskyrį ir surasti atsakymus, tai nepavyko, nes norint suvokti siūlymus, problemas, jų sprendimų būdus reikia nuosekliai skaityti visą programą.

Aš šiek tiek paminėsiu pagrindinius dalykus, kas yra aptariama programoje. Pirmiausia ne kartą minėtas mūsų prioritetas – šeimos puoselėjimas. Iš tiesų yra numatytos konkrečios priemo-

nės kurti šeimai palankią aplinką, sudaryti galimybes derinti darbo ir šeimos pareigas. Kompleksiškai sprendžiamos vaikų globos ir įvaikinimo problemos.

Labai svarbus skirsnis ir konkrečios priemonės yra kalbant apie mūsų visuomenės gebėjimą atpažinti smurtą, patyčias, jų netoleruoti. Taip pat labai aiškiai pasisakoma apie veiksmingą, kompetentingą pagalbą vaikui ir šeimai.

Dėl sveikatos apsaugos taip pat rasite pagrindinius siekius sukurti veiksmingą ir skaidrią sveikatos apsaugos sistemą, rasite būdus, kaip efektyviai spręsti ligų prevenciją, ankstyvąją diagnostiką, stiprinti šeimos mediciną, rasite būdus ir siūlymus, kaip veiksmingai kovoti su žalingais įpročiais, suteikti pagalbą nukentėjusiems.

Galbūt visiškai nauja yra atskiri skirsniai, reglamentuojantys ir sprendžiantys prieinamos psichologinės pagalbos klausimus. Taip pat yra realūs ir konkretūs siūlymai, susiję su neįgaliais vaikais ir jų šeimomis, ir, kas labai svarbu specialiųjų poreikių turintiems žmonėms, kaip reikia pritaikyti aplinką ir suteikti kokybiškas paslaugas.

Pilietinei visuomenei skirtoje dalyje rasite atsakymus, kokią mes įsivaizduojame savarankišką ir už savo sprendimus atsakingą vietos savivaldą.

Yra skirsnis, skirtas efektyviai regionų politikai, kaip vienai iš darnaus gyvenimo šalies sąlygų. Vyriausybės programoje yra atskiri straipsniai, skirti žmogaus ir gamtos darnai, jie reglamentuoja labai aiškius, suprantamus ir prasmingus aplinkosaugos reikalavimus; aptariami žmonėms tarnaujančios ir draugiškos išmaniosios energetikos klausimai, aplinkosauginio visuomenės sąmoningumo skatinimo problema.

Kalbant apie Lietuvos kaimą, akcentuojamas konkurencingas ir pelningas žemės ūkis, konkurencinga kaimiškų vietovių ekonomika, stiprios kaimo bendruomenės. Labai svarbus skirsnis, susijęs su skurdo mažinimu. Tai yra klausimai, aprėpiantys veiksmingą skurdo įveikimo politiką, investicijas į darbo vietų kūrimą regionuose, regionų patrauklumą ir verslumą, kurie leistų ir sudarytų paskatas gyventi ir investuoti regionuose. Ir labai svarbu, mūsų galva, kompleksinės paslaugos ir užimtumo galimybės pagyvenusiems žmonėms.

Švietimas, kultūra. Aiškiai pasisakome už pilietišką tautos ir valstybės vaidmenį suvokiančios jaunosios kartos ugdymą, už inovatyvią bendrojo ugdymo programos įtaką darnios asmenybės brandai, visiems prieinamą kokybišką švietimą, visuomenės ir valstybės poreikiais grindžiamus švietimo problemų sprendimus ir finansavimą. Rasime skiltis apie mokyklos bendruomenės stiprinimą, apie mokyklų savarankiškumą ir savitumą. Kalbant apie studijas, yra atskiri skirsniai, susiję su studijų, mokslinių tyrimų ir inovacijų sąveika... darniai šalies raidai. Kalbama apie sumanią specializaciją, inovacijų diegimą.

Dėl kultūros politikos. Turbūt irgi reta Vyriausybės programa turi tokius gilius ir išsamius kultūros problemų sprendimo pasiūlymus. Tai yra ir strateginio kultūros vaidmens valstybės politikoje įtvirtinimas, ir pasisakoma apie pakankamą ir šiuolaikišką kultūros infrastruktūrą, visiems prieinamą ir įtraukiančią kultūrą.

Inovacijos iniciatyva ekonomikoje. Yra nuostatų apie modernizavimą, mokslo, technologijų ir inovacijų srities teisinę bazę. Sudaryti sąlygas investicijoms, geroms investicijoms, informacinės visuomenės plėtros klausimai. Kalbama ir pasisakoma už prieinamas įdarbinimo paslaugas, įtraukią darbo rinką, konkurencingų darbo vietų kūrimą kaip vieną iš regionų atsigavimo sąlygų.

Atsakingas finansų ir viešųjų finansų valdymas tai yra skaidri viešųjų finansų politika, paprastesnė ir teisingesnė mokesčių politika, tvari ir subalansuota pensijų sistema, kompetentingas viešųjų finansų administravimas ir veiksmingos priemonės šešėlinei ekonomikai mažinti.

Teisingumas. Teisingumas laikomas socialinio stabilumo ir žmogiškumo garantu. Aiškiai įvardijama, kokiais būdais ir priemonėmis atkursime pasitikėjimą teismai, prokuratūra, didinsime teisinės sistemos atvirumą ir skaidrumą, kalbama apie kokybiškų ir prieinamų valstybės paslaugų mūsų piliečiams suteikimą, žmogaus teisių apsaugą.

Labai svarbu strateginė lyderystė ir kompetencija valstybės valdymo srityje. Mes kalbame apie skaidrią ir atsakingą politiką, skaidresnę teisėkūrą, aiškesnę teisę, efektyvią ir profesionalią valstybės tarnybą, pasisakome už nevyriausybinių organizacijų, kaip viešųjų paslaugų teikimo partnerių, galimybių stiprinimą.

Efektyvi ir visuotinė kova su korupcija. Keletas momentų. Proporcinga ir neišvengiama atsakomybė už korupcinius nusikaltimus, skaidrus viešasis sektorius, labai svarbu visuomenės dalyvavimas kaip viena iš sąlygų efektyvios kovos su korupcija ir skaidresni ir efektyvesni viešieji pirkimai.

Užsienio politikos srityje pasisakome už nuoseklumą, aktyvumą ir tęstinumą, demokratinėmis vertybėmis pagrįstus tarptautinius santykius kaip tarpusavio pasitikėjimo garantą. Strateginė ilgalaikė partnerystė ir santykis su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, vystomasis bendradarbiavimas kaip sąlyga padėti kitiems padedant sau.

Ir saugi valstybė. Tai galbūt du aspektai – efektyvi ir veiksminga viešojo saugumo politika ir išsūkius atitinkanti gynybos politika.

Kaip minėjau, gana plačiai apžvelgtos kiekvienos temos, su konkrečiais siūlymais. Tai nėra Vyriausybės programos priemonių įgyvendinimo planas, tai yra Vyriausybės programa. Išnaudodamas man skirtą laiką galiu tik pasirengti atsakymams į klausimus. Yra paskirtieji ministrai, tikiuosi, kad jie šiandien sulauks daugiau dėmesio negu aš, kalbant apie Vyriausybės programą. Bendromis pastangomis esame pasirengę pristatyti Vyriausybės programą ir atsakyti į klausimus.

Atsiprašau kelių frakcijų, kurios šiandien dėl techninių kliūčių nesulaukė paskirtųjų ministrų. Tai yra grynai techninis nesklandumas, susijęs su tam tikrais organizaciniais reikalais. Jie tiesiog nebuvo laiku ir tinkamai informuoti apie apsilankymą. Kurie ministrai sugriovė darbotvarkę, prieis prie jūsų ir suderins atskirą laiką, kuris šiandien buvo prarastas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis paskirtasis ministras. Aš manau, kad Seimo nariai neprieštarus ir leis atsisėsti šalia kolegų – paskirtųjų ministrų. O dabar skirsime pusantros valandos klausimams ir atsakymams. Pradedu.

Pirmasis klausia M. Majauskas. Ruošiasi K. Glaveckas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiamasis paskirtasis Ministras Pirmininke, dėkoju už dar vieną puikų pristatymą. Programa yra tikrai gana plati, apima daug svarbių dalių ir sektorių. Čia buvo minėta daug skaudžių problemų, kurias ruošiatės spręsti. Paprastai vyriausybės stengiasi save matuoti, savo programas, savo darbus, savo pasiektus rezultatus. Vienos vyriausybės kalba apie bendrąjį vidaus produktą, kokio nori ar kokią siekia sukurti, ar eksporto skaičius, ar infliacijos valdymą, ar tarptautinius finansų reitingus.

Jūsų Vyriausybė jokių rodiklių čia neįrašo ir nesiruošia savęs matuoti, savo progreso. Ar nemanote, kad vis dėlto čia reikėtų įtraukti kokius nors rodiklius? Kadangi skiriate didelį dėmesį socialinėms temoms, tikrai sveikinu, nes rimtas dėmesys programoje yra savižudybių prevencijai, ar nemanote, kad čia reikėtų įrašyti konkrečius skaičius, tarkime, per metus nusižudys ne daugiau kaip 500, jeigu dabar nusižudo 900? Ar nemanote, kad reikėtų įrašyti, pavyzdžiui, per metus išsiskirs ne daugiau kaip...

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausti – minutė.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). ...kas antra šeima, o kas penkta šeima?

PIRMININKĖ. Klausite.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Matote, Vyriausybės programos metodikos, kaip ji turi būti parengta ir kokie turi būti kriterijai, atspindžiai, nėra. Todėl kalbėdami apie Vyriausybės programą mes pasirinkome tokį modelį.

Dėl konkrečių skaičių, priemonių, kaip ir kada išdėstant per ketverius metus, tai trijų mėnesių laikotarpiu atsiras Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonių planas, labai aiškus, konkretus, suprantamas ir išmatuojamas. Dar daugiau, mūsų programoje atrasite, mes pasirengę pereiti prie visiškai kitokio valstybės biudžeto planavimo ir susieti skiriamus finansinius išteklius su labai aiškiai, konkrečiai pamatuojamais skaičiais ir rodikliais.

Jeigu kalbėtume apie jūsų pateiktą temą, tai taip, vienareikšmiškai. Jeigu mes kalbame apie savižudybių, patyčių prevencijos programą, skiriame kokią nors finansavimą, tai turi būti ir bus išmatuota, koks rezultatas pasiektas. Ne tik siekti, kad mažiau, bet užsibrėžti tikslą, kiek, kalbant apie savižudybes, kokius skaičius, galbūt makabriškai atrodo, kad kuo mažiau žmonių galėtų pasirinkti tokį gyvenimo problemų sprendimo būdą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi A. Dumbrava.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas Ministre Pirmininke, sveikiname pateikus programą. Nors daug kas turi kritikos, pastabų dėl to, kad tai yra siekiamybių programa, bet mes palauksime veiksmų Vyriausybės programos, kuri turėtų pasakyti, kaip tai bus padaroma. Mano klausimas toks. Jūs iš tikro parinkote profesionalų komandą, bet komandos galutinio tikslo pasiekimas yra susijęs su jų tarpusavio sąveika, visos sistemos pertvarkymu. Pavyzdžiui, finansų ir švietimo, finansų ir kultūros ir t. t. Žvelgiant į jūsų programą, kuri pateikta, tų tikslų yra tiek daug, o pinigų korekcijos, kurios numatomos, iš tikro yra labai mažos. Mano skaičiavimu, tai programai įvykdyti reikėtų apie 1–1,5 mlrd. eurų papildomai sutaupant ar padidinant skolinimąsi ar dar ką nors. Kokia jūsų pozicija, kada jūs pateiksite veiksmų programą?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Pozicija labai paprasta. Jūs teisingai paminėjote dėl komandinio darbo. Jis jau vyksta. Paskirtieji ministrai jau tris kartus buvome susirinkę į neoficialius posėdžius. Ir ką aš matau, ką aš noriu?.. Kol kas tas optimizmas toks yra, kad sprendžiame klausimus ne atskirais sektoriais. Paminėjote švietimą. Lygiai taip pat mes puikiai suvokiame, kad tai yra susiję su kultūra. Lygiai taip pat suvokiame, kad tai susiję su ūkio ministro veikla, lygiai taip pat suvokiame, kad tai yra susiję su vidaus reikalų ministro veikla kalbant apie regionus ir t. t. Toks komandinio darbo ir problemų sprendimo horizontalusis požiūris šitoje programoje yra užprogramuotas.

Dėl pinigų šaltinių. Aš tiesiog galiu dar kartą įvardinti, kad kaip vieną iš pagrindinių šaltinių mes matome efektyvų arba šiandien neefektyvų finansinių resursų skyrimą atskiriems sektoriams. Čia taip pat galime kalbėti apie švietimo pertvarką, kalbėdami apie suradimą ar galimybę surasti ir panaudoti jiems skiriamus asignavimus efektyviai, sveikatos apsaugą, socialinę apsaugą, vidaus reikalus. Čia yra didžiausias rezervas, iš kur galime paimti.

Toliau. Šešėlis. Kad ir kaip būtų banalu, metai iš metų ta problema sprendžiama, bet neišsprendžiama. Mes tikrai turime konkrečias priemones, neįvardindami skaičiaus, kad šešėlio nebūtų.

Toliau. Vogimo problema. Nepriimtina mums turėti tikslą, kad mažiau vogtų. Mes norime, kad nevogtų, todėl sritis, susijusi su korupcija, pakankamai rimtai parašyta ir bus įgyvendinta. Dėl tų pačių viešųjų pirkimų arba viešųjų finansų panaudojimo ir teisėto išnaudojimo per viešuosius pirkimus irgi pasakyta.

Atsakomybės klausimas. Programoje yra įtvirtintas asmeninis siekimas politikų ir valdininkų atsakomybės, be darbdavio valios – nori, nenori, kaip privalomumas, jeigu yra padaryta materialinė žala valstybės interesams. Tiesiog pirmiausia čia žiūrime.

Toliau. Aišku, vėlgi mes kalbame ir suprantame, kad ekonomikos skatinimas, eksporto skatinimas, investicijų pritraukimas yra šaltiniai, kurie leis sukaupti į valstybės biudžetą papildomų lėšų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Dumbrava. Ruošiasi L. Balsys.

A. DUMBRAVA (TTF). Gal gerbiamam paskirtam premjerui duosime pailsėti. Norėčiau paklausti būsimos socialinės apsaugos ir darbo ministro. Gerbiamas ministre, vis dėlto norėčiau paklausti...

PIRMININKĖ. Atsiprašome, čia kažkas atsitiko su aparatūra. Tuoj įjungsimė. Jūs turite galimybę pakartoti.

A. DUMBRAVA (TTF). Smagu, kad programoje yra daug dėmesio skiriama šeimai. Jūs žinote, kad iki krizės vaiko priežiūros pinigai buvo labai gerai paskirstyti – šeimos buvo motyvuotos gimdyti vaikus. Pirmaisiais metais buvo kompensuojama 100 % darbo užmokesčio, antrais metais – 80 %, mes matome, kaip Lietuvoje padaugėjo vaikų, nes šeimos buvo suinteresuotos.

Antras dalykas – vaiko pinigai. Šiandien vaiko pinigai yra 16 eurų. Tai yra juokinga suma, kurios, matyt, nė viena Europos valstybė neturi. Tie vaiko pinigai yra testuojami pagal pajamas: jeigu yra pusantro remiamo valstybės pajamų dydžio, mokami pinigai, jeigu... Atsiprašau, jeigu nėra, tai mokami, jeigu yra, tai nemokami. Bent jau, aš manyčiau, 100 eurų galėtų būti kiekvienam vaikui, tarkim, netestuojant šeimos pajamų. Kokia jūsų nuomonė dėl šitų dviejų pozicijų? Labai ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Vaiko pinigai turėtų būti skiriami. Tikrai šeimų tą situaciją, kai buvo skiriami vaiko pinigai, ir pakankamai nemaža suma, mes matėme, kad gimstamas auga ir šeimos jaučiasi saugiau.

Dėl konkrečios sumos tikrai turime svarstyti visi, nes tai yra susiję su bendraisiais finansais. Čia asmeniškai man norisi, kad suma būtų kuo didesnė. Tuo tarpu turime subalansuoti biudžetą. Dėkui už klausimą.

PIRMININKĖ. Labai ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš irgi galėčiau papildyti ministrą dėl gimstamumo skatinimo. 100 % ir 80 %. Yra įvairių požiūrių, kokią įtaką padarė šitos išmokos, nes yra pagal mokslininkų argumentus išdėliotos ir kitos versijos. Iš esmės mūsų programoje yra labai aiškiai numatyta parengti atskirą demografiniams klausimams spręsti programą, susijusią su gimstamumo skatinimu ir su visomis su tuo susijusiomis kompleksinėmis priemonėmis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia L. Balsys. Ruošiasi R. Tamašunienė.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas premjere, norėjau paklausti iš energetikos srities. Stovėdamas šioje tribūnoje, prisistatydamas, kandidatuodamas į premjerus jūs sakėte, atsidėdamas į mano klausimą, kad peržiūrėsite atliekų deginimo tikslus ir kiekius atsižvelgdamas į žiedinę ekonomiką. Jūsų programoje žiedinė ekonomika yra minima, tačiau energetikos srityje aiškiai pasakyta, kad statysite dvi kogeneracines elektrines Kaune ir Vilniuje ir naudosite vietinį ir atsinaujinantį kurą, taip suprantu – atliekas ir biomasę. Ar jūs tada sakėte netiesą, ar jums čia kas nors įrašė į programą, tie seni patarėjai, kurie patarinėjo jūsų pirmtakui tą patį, apie ką mes čia tiek daug kartų kalbėjome? Vienas dalykas.

Kitas dalykas. Labai akcentuojate biodegalų gamybą, kas yra gana diskutuotinas ekologiniu požiūriu dalykas. Tai irgi yra jūsų programoje. Gal galėtumėte detalizuoti dėl šitų dalykų?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Dėl kogeneracinių elektrinių. Jūs puikiai suvokiate, kad projektai yra pradėti, aš, stovėdamas čia, ir dabar galiu pasakyti tą patį, kad mes prie jų grįšime. Ir grįšime prie tų aspektų dėl šiukšlių deginimo klausimo, ar tikrai tai yra ekonomiškai pagrįsta, ar tikrai tai bus aprūpinta vietinėmis žaliavomis, įvertindami, kad programoje jūs radote tikslą ir siekį labai konkrečiai įvardintą – iki 2030 metų, kokias proporcijas mes turime pasiekti atliekų rūšiavimo ir kurios atliekos gali būti deginamos. Aš galiu tą patį pakartoti. Šiandien projektai yra pradėti, jie vyksta, mes negalime sakyti, kad mes juos sustabdysime. Dar kartą sakau, ekonominis pagrįstumas, kaštų ir naudos analizė turės būti įvertinta.

Dėl biodegalų. Tai programoje yra gana daug susiję su taršos mažinimo problemomis. Kaip alternatyvos iškastiniam kurui yra įvardinamas ir tam tikrų transporto rūšių perėjimas arba galimybė pereiti prie biokuro.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia R. Tamašunienė. Ruošiasi V. Ažuolas.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Gerbiamas premjere ir būsimoji Vyriausybė, labai daug dėmesio skirta programoje šeimai. Iš tikrųjų toks teigiamas, mūsų vertinimu, dalykas, kad visi įstatymų aktai bus vertinami, kaip tai palies ir atsilieps kiekvienai šeimai ir kiekvienam šeimos nariui. Bet vis dėlto apie vaiko pinigus, kurie, be abejo, ir likę jūsų programoje. Norėtusi konkretumo, ar vis dėlto jau 2017 metais nevertėtų atskirti papildomo neapmokestinamųjų pajamų dydžio ir jo atsisakyti, o įvesti labiau visuomenei suprantamą sistemą: gimsta vaikas – tėvai gauna konkrečius vaiko pinigus ir konkrečią sumą? Ne taip, kaip šiuo metu, kad skiriama 200 eurų, o realiai išeina 16 eurų šeimai už du vaikus ir t. t. Visai nesuprantama apskaičiavimo sistema, visuomenė tik klaidinama, kad šeima remiama ir vaikai remiami, bet iš tikrųjų ta suma labai maža ir nesuprantama ta sistema. Vis dėlto norėtusi konkrečiau, kodėl vis dėlto nepasirinkote išdėlioti per ketverius metus, kad tokiais žingsniais, tokiais etapais sieksime to rezultato?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Iš tiesų galbūt ir paini arba sunkiai suvokiama sistema, kaip šeima remiama pagal vaikų skaičių įvertinant neapmokestinamąjį pajamų dydį arba papildomą neapmokestinamąjį pajamų dydį, bet vis tiek šiandien sakyti, kad paramos nėra, negalime. Taip, galbūt tai nėra tobula, galbūt tai nėra socialiai visais atvejais teisinga. Vaiko pinigai yra numatyti 2018 metais. Iš tiesų mes turime 2017 metus, kitą savaitę šioje Seimo salėje svarstysime biudžetą, esminių, revoliucinių biudžeto korekcijų mes neturime nei laiko, nei galimybių daryti, todėl tas tikslas išlieka. Tikslas išlieka, nepriklausomai nuo pajamų, skirti vaiko pinigus, surasti mechanizmą, kad vaiko pinigai būtų tikslingai išnaudoti ar per šeimos, ar per vaiko kortelę, kad būtų tikslingas panaudojimas, kad nebūtų galima jų skirti ne vaikui, bet labai dažnai suprantame, kokiems

tikslams. Tas tikslas išlieka. Nėra konkretaus skaičiaus, todėl vėlgi mes turime atsakingai vertinti mūsų finansines galimybes. Tikslas tikrai toks yra.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi M. Bastys.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas Ministrė Pirmininke, paliečiant švietimo sritį, šiuo metu yra labai sudėtinga situacija, kas liečia mokinio krepšelio sistemą, nes yra tiesiogiai pražūtinga tiek regionų švietimo įstaigoms, o ypač kaimo mokykloms. Kokie yra numatomi švietimo srityje pasikeitimai?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš galiu tik pakartoti tuos principus, kurie buvo išsakyti: yra siekis atsisakyti mokinio krepšelio vadinamuoju klasių komplekto finansavimu. Tačiau reikia vertinti pačių mokyklų ir geografinę buvimo vietą, jų tinklą, vaikų skaičių, jeigu mes tikrai matome, kad vadinamoji krepšelių sistema iš esmės nepasiteisino kaimuose, mažuose miesteliuose, rajonų centruose. To pasakyti, sakykime, apie Vilnių tikrai negalėtume, todėl mes turime surasti nebūtinai unifikuotą visai sistemai skirtą modelį, tiesiog, kad būtų prasmingai panaudojamos lėšos, efektyviai panaudojamos ir mokiniai gautų ir kokybišką ugdymą, ir popamokinę veiklą. Čia yra turbūt svarbiausias dalykas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia M. Bastys, ruošiasi V. Kernagis.

M. BASTYS (LSDPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Dėkoju Ministrui Pirmininkui už pristatytą Vyriausybės programą. Iš tiesų programa yra skirta visų pirma socialiniams klausimams, tai matyti, kad yra žiūrima į šiuos klausimus jautriai. Iš tiesų yra didelė socialinė atskirtis, žmonių pajamos yra mažos, yra didelis skurdas.

Tačiau jau buvo paminėtos ir lėšos tokiems dalykams įgyvendinti, jos reikalingos gana nemažos. Aš, dabar žiūrėdamas į programą, matau tam tikrų dalykų, kurie, na, galbūt ne taip ženkliai gali atsilipti, tačiau vis dėlto gali turėti įtakos. Pavyzdžiui, e. sveikatos srityje tiesiog atsisakoma nuostatos, kad nereikės rašyti jau nuo 2020 metų privaloma tvarka e. receptų. Tai atrodo mažas dalykas, nedidelis, tačiau jis turi dideles pasekmes, ne vien tiktai finansines, tačiau ir bendrą sisteminių požiūrį, tiek pradedant mokslu, tiek baigiant visokiomis analizėmis, kaip yra panaudojamos lėšos. Sakykime, šioje srityje be e. recepto ateityje bus gana sudėtinga tai daryti. Dėkoju.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Iš tiesų galiu nuraminti, kad konkrečios datos nėra, mes turime tą tikslą pasiekti gerokai anksčiau. Puikiai suprantame, kad elektroninis receptas viena iš sąlygų kalbant apie skaidrų farmacinį sektorių, kada bus galima matyti, kam, kokie, kokių įmonių vaisiai, kokiais kiekiais ir kas išrašinėja. Todėl tas nenoras šiandien arba sistemų lūžimas, neveikimas, bent jau aš asmeniškai manau, susijęs būtent su šituo aspektu. Dėl to tikslas yra nelaukiant 2020 metų pasiekti kuo anksčiau. Manau, kad mes tą tikrai galime padaryti, atskiros gydymo įstaigos labai aiškiai demonstruoja, kur yra išrašoma faktiškai daugiau negu 50 % ir dar daugiau elektroninių receptų.

Kalbant apie išipareigojimą, programoje rasite. Kalbant apie informacinių technologijų ir skaitmeninių technologijų vystymą, pasiekti, kad 90 % visų viešųjų paslaugų, susijusių su viešuoju sektoriumi, būtų perkelta į elektroninę erdvę. Tai apima ir paminėtą šitą jūsų e. recepto problemą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Kernagis, ruošiasi V. Čmilytė-Nielsen.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Dėkoju. Norėčiau paklausti kultūros ministrės apie Kultūros tarybą. Visi žinome, kad dabar Kultūros taryba yra pavaldi Kultūros ministerijai, ir tie, kas yra susidūrę su Kultūros tarybos darbu išsamiau, šiek tiek žino, kokią įtaką darė Kultūros ministerija Kultūros tarybos darbui.

Kokia jūsų nuomonė būtų, jeigu būtų pasekta Mokslo tarybos pavyzdžiu, kad Kultūros taryba būtų pavaldi Seimui, o ne Kultūros ministerijai? Ačiū.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Dėkui už klausimą. Taip, Kultūros taryba, kaip žinote, buvo kurta Mokslo tarybos pagrindu, tiesa, galbūt ne kiekvienas segmentas buvo įgyvendintas. Mes matome tam tikrą ydingą Kultūros ministerijos kontroliavimą Kultūros tarybos, kas prieštarauja demokratiniais principams ir savireguliacijai. Bet norėčiau pasakyti, kad kaip patariamojo organo Lietuvos Respublikos Seimui prie Kultūros komiteto tai tikrai nėra Kultūros tarybos funkcija, ji buvo kuriama tam, kad būtų atskirtas kultūros politikos formavimas nuo jos įgyvendinimo. Tai Kultū-

ros tarybos funkcija ir yra būtent įgyvendinti kultūros politiką. Manychiau, tikrai mūsų planuose to nėra, tikrai neatsiras Kultūros taryba Seimo žinioje kaip patariamasis organas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Čmilytė-Nielsen, ruošiasi V. Kamblevičius.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas paskirtasis Ministrė Pirmininke, ačiū už pristatymą. Pristatytoje programoje didelį dėmesį skiriate šeimos politikai, šeimos stiprinimui ir palankios aplinkos kūrimui. Pavyzdžiui, į mokyklų programas ketinate įtraukti prigimtinio lytiškumo ugdymui skirtas nuostatas, orientuotas į vyro ir moters šeimos stiprinimą. Taip pat programoje rašote, kad teisiškai reguliuosite pagarbą žmogaus gyvybei nuo prasiidėjimo momento ir teisiškai reguliuosite šeimos atvirumą naujai gyvybei. Gal galėtumėte šiek tiek detaliau pakomentuoti, ką turite galvoje, nes tai suponuoja, kad dabartinis teisinis reguliavimas yra nepakankamas? Prašom pakomentuoti. Ačiū.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Tai tiesiog klausimai, susiję su tam tikrais vertybiniais dalykais, ir mūsų programoje kalbant apie šeimos problemą, apie gimstamumą, aš manau, kad tas teisinis reglamentavimas... Ne vien teise arba teisinėmis normomis galime skatinti ir reguliuoti pagarbą gyvybei, pagarbą šeimai, pagarbą santykiams šeimoje, dėl to mes vis dėlto akcentuojame pagrindinius dalykus, kas susiję su edukacija, su švietimu, su specialiomis edukacinėmis programomis – tai tie teisiniai klausimai, kurie privalo būti teisiškai sureguliuoti. Na, mes tiesiog pasilieiname galimybę spręsti kiekvienam tėvui arba šeimai, ugdančiai vaiką pagal jų įsitikinimus ir jų sąžinę. Aš tikrai nemanau, kad mes turėtume labai detaliai ir aiškiai sureguliuoti įstatymais moralės ir vertybių klausimus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Kamblevičius, ruošiasi J. Narkevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (*TTF*). Ačiū, pirmininke. Noriu užduoti klausimą gerbiama žemės ūkio ministrui. Jūs savo programoje rašote: aiškiai suvokdami iššūkius, su kuriais susiduria žemės ūkis. Vienas iš jų – struktūrinių ūkininkų ir perdirbimo bei prekybininkų derybinės galios netolygumai, mes išipareigojame imtis šių priemonių tam, kad užtikrintume darnią Lietuvos žemės ūkio plėtrą ir Lietuvos kaimo ateitį.

Gerbiamas ministrė, praėjus 25 metams visi ministrai, visos Vyriausybės tą patį kalbėjo, bet niekas nepadarė. Jūs lyg ir cituojate tas pačias tendencijas. Aš norėčiau jūsų paklausti, kaip jūs tai praktiškai padarysite?

B. MARKAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas kolega Vytautai, už klausimą. Aišku, labai gaila, kad buvusios Vyriausybės ir žemės ūkio ministrai tik akcentavo tą problemą. Aišku, galime pripažinti, kad praeitame Seime matėme bandymą priimti vadinamąjį Pieno įstatymą, kur būtų reguliuojama ta grandinė tarp gamintojo, perdirbėjo ir prekybininko. Aišku, kalbant apie mūsų programą ir mūsų tikslus, tai mes pirmiausia matome, kad Europos Sąjungoje prasideda ta diskusija, ir labai tikimės, kad Europos Sąjunga reglamentu pradės reguliuoti tuos santykius, nes, aišku, visoje Europoje pripažįstama, kad ūkininkas yra silpniausioji grandis.

O mūsų Vyriausybės programoje yra aiškiai pasakyta, kad pirmiausia ūkininkų derybų galių stiprinimas per kooperaciją, ir antras dalykas, kad Vyriausybė visada turės parengusi įstatymo projektą, kuris kriziniu laikotarpiu galės būti taikomas. Aišku, visi tikimės, kad tos krizės nebus, bet mes tam rengiamės.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Narkevičius, ruošiasi A. Gumuliauskas.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū. Gerbiamas premjere, gerbiamieji Vyriausybės nariai, priešrinkiminėje kovoje, susitikimuose, programose jūs tvirtai minėjote, kad jūsų esminis dalykas yra *minimum* 60 eurų kiekvienam vaikui. Kertinis švietimo srityje – tai atsisakymas moksleivio krepšelio lėšų. Ir štai dabar mes girdime, kad vis dėlto neatrasta nors dalis, ne 60, bet gal mažiau pinigų vaikui, jie yra kažkur paslėpti, kažkokia sudėtinga sistema atsiranda.

Jūs dabar atsakėte į klausimą, kad moksleivio krepšelis tai jau nėra taip blogai, tai jau jis galbūt kažkur nepasiteisino, o mieste lyg ir pasiteisino, vadinasi, reikėtų žiūrėti kažkokią kombinuo-tą sistemą. Klausimas vienas, ar jūs nesirengiate atsisakyti savo programinių nuostatų, kurias deklaravote rinkėjams? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Jeigu pažiūrėtumėte į rinkimų programą, ten aiški data buvo įvardyta – 2018 metai, galimi vaiko pinigai – 60 eurų. Mes to tikslo neatsisakome. Nenorime įvardyti konkretaus skaičiaus, nes tikrai negalime prognozuoti, kaip augs mūsų ekonomika, ar augs, kojomis mes priemonėmis sugebėsime įtraukti investicijas, skatinti darbo rinką, darbo vietų kūrimą ir mūsų gyventojų pajamų didinimą, taip pat biudžeto pajamų didinimą. Dėl to tikslas išlieka. Jeigu mes sugebėsime atrasti finansavimo šaltinius, tuos 60 eurų, bus padaryta. Geriau padaryti ir pasakyti, negu užsibrėžti ir nepadaryti tokio konkretaus skaičiaus.

Dėl krepšelio. Kokį mes turime tikslą? Ar tikslas šiandien švietimo sistemoje panaikinti krepšėlį kaip tokį, ar tikslas, kad švietimo sistema iš tikrųjų būtų prieinama arčiausiai gyvenantiems vaikams, kad jiniai būtų efektyvi, kad būtų iš tikrųjų išnaudojama infrastruktūra, mokytojų potencialas ir visa kita. Tikslą mes turime tokį, krepšeliai kaip tokie yra įvardyti. Mūsų programa labai aiški – atsisakymas šito modelio, bet mes tikrai turime ieškoti, negalime pagal vieną metodą... Mes ir kalbame netgi apie mokyklų įvairovę. Taip, programinė nuostata yra išlikusi, bet jeigu Vyriausybė pateiks ir bus įrodyta, kad kurios nors mokyklos gali būti finansuojamos pagal kitokį modelį, mes tikrai tą dalyką svarstysime.

PIRMININKĖ. Ačiū. Norite papildyti, ministre?

J. PETRAUSKIENĖ. Kaip ir buvo minėta, pagrindinis švietimo iššūkis šiandien yra kokybė. Tai skamba labai plačiai. Bet finansavimas yra instrumentas kokybei pateikti. Švietimas yra be galo sudėtinga, mišri sistema, todėl pertvarkant mokyklų veiklą, siekiant spręsti tuos iššūkius, su kuriais dabar susiduria bendrojo ugdymo sektorius, jeigu kalbame apie krepšėlį, apie netolygumus, ką rodo paskutiniai tyrimai, kad mokinių periferijoje ir mokinių mieste rezultatai ženkliai skiriasi, kad sistema yra labai didelė ir neefektyviai išnaudojama tiek infrastruktūra, tiek mokytojų visas potencialas, todėl krepšelis negali būti kaip vienintelis instrumentas ar krepšelio panaikimas kaip vienintelis instrumentas sprendžiant švietimo finansavimo problemą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Gumuliauskas. Ruošiasi J. Olekas. Jo nematau, tai I. Šiaulienė.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Gerbiamasis Ministrė Pirmininke, iš tikrųjų maloniai nuteikia jūsų programos III skyrius, kur labai plačiai kalbama apie švietimą, kultūrą ir sportą. Tačiau yra tam tikrų neaiškumų. Beveik visą pastarąjį dešimtmetį mūsų švietimo politikoje buvo aiškiai proteguojami technologiniai mokslai, o humanitariniai, ypač lituanistiniai mokslai, liko lyg ir našlaitės vietoje. Jūsų programos III skyriaus 123 straipsnyje rašoma, kad švietimas turi padėti kurti tautinę tapatybę, todėl aš sunkiai įsivaizduočiau tos tapatybės kūrimą be deramo dėmesio lituanistiniais mokslams. Kokia jūsų nuomonė šiuo klausimu?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš galiu pacituoti programą, kad aiškiau būtų: „Įgyvendindami bendrojo ugdymo pertvarką laikysimės nuostatos, kad asmenybės brandai yra svarbi racionali visų ugdymo sričių – humanitarinio, socialinio, gamtamokslinio, meninio ugdymo pusiausvyra, siejama su aktualiais tikrovės kontekstais.“ Tai ir yra atsakymas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia I. Šiaulienė. Ruošiasi I. Degutienė.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis premjere, noriu pasidžiaugti, kad tikrai Vyriausybės programa vykusi, įtraukti ir mūsų siūlymai. Aš ypač džiaugiuosi, kad atsirado visas skyrius apie mūsų informacinės visuomenės plėtrą, gal aš būčiau kitaip tą skyrių šiandien pavadinusi, o klausimas būtų toks. Programos 247 punkte yra rašoma, kad „pasieksime, jog svarbiausi valdžios institucijų sprendimai būtų pagrįsti ne siauro, nebūtinai objektyvių asmenų rato nuomone, o nešališkai sudarytų mokslo ir tiriamųjų grupių rekomendacijomis, patikrintomis jų laisvais debatais“. Sakykite, ar šitas punktas neprieštarauja priimtam jūsų sprendimui stabdyti socialinį modelį, nes tai buvo tikrai mokslo ir visų kitų grupių diskusijų, ir Seimo, ir dalies visuomenės diskusijų plačiausia pasekmė?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Tikrai ne. Ir aš galiu taip pat pabandyti pasakyti mokslo argumentus dėl socialinio modelio, įvertinimą. Kalbant apie tą įstatymų paketą, kuris turėjo įsigalioti ir buvo siūloma po pateikimo atidėti, aš galiu įvardyti problemas, kurios nebuvo išspręstos.

Motinystės draudimas išlieka brangus, visiškai nereformuotas. Nors motinystės ir tėvystės išmokos mokamos po nėštumo ir gimdymo atostogų iki vaikui sueis dveji metai, nėra draudimi-

nė rizika. Tokios išmokos kaip parama šeimai turėtų būti finansuojamos iš valstybės biudžeto ir besąlygiškai nenutrūkti vaikui sulaukus dvejų metų, nes nuo tos datos dalies šeimų padėtis nepagerėja. Pensijų reforma finansiniu požiūriu lieka nereformuota, nors pensijos mažos, o jų finansavimo galimybės nėra plečiamos. Būtiną pensijų finansavimą remiantis platesne mokesčių baze. Bazinės pensijos perkėlimas į valstybės biudžetą, o ir su tuo susijusi ir reikalinga mokesčių reforma nevykdoma. Socialinio draudimo ir valstybinių pensijų srityje, derinimo srityje, nieko nedaroma. Socialinio draudimo pensijų ir privačių sistemų konfliktas nesprendžiamas. Trečiosios pakopos pensijų sistema veikia kaip privilegija turtingiems žmonėms neturtingesnių mokesčių mokėtojų sąskaita.

Tai yra mokslininkų bendruomenės išsakyti argumentai, kuriais mes ir vadovavomės, siūlydami pusei metų atidėti ir tas mokslininkų išvardytas abejones panaikinti. Manau, kad tas socialinis dialogas, kurį jau šita paskirtoji Vyriausybė vykdo tiek su socialiniais partneriais profesinėmis sąjungomis, tiek ir su visomis verslo asocijuotomis struktūromis, leidžia man teigti, kad mes tikrai po pusės metų turėsime visiškai kitokį tiek socialinį modelį, tiek Darbo kodeksą, ir, padarę tuos darbus, kuriuos suplanavusi Vyriausybė, turėsime tikrą struktūrinę reformą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia I. Degutienė. Ruošiasi A. Armonaitė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas paskirtasis Ministras Pirmininke ir galbūt finansų ministras, iš tikrųjų galima tik pasidžiaugti paskaičius jūsų programą. Įrašyta tikrai daug gerų, reikalingų dalykų, bet atkreipiu dėmesį, ar tai būtų švietimo, ar sveikatos apsaugos, ar socialinė sritis, visur aiškiai matyti, kad siekiai labai teisingi, tačiau per visą programą aš taip ir nesupratau, iš kur jūs paimsite pinigų, nes turint tokius išsipareigojimus, kokie yra parašyti programoje, be abejo, iš karto kyla klausimas, iš kokių šaltinių Vyriausybė ketina finansuoti visas socialines surašytas programas sveikatos apsaugos, švietimo, kultūros, vidaus reikalų ir visose kitose srityse, kurioms reikia biudžeto pinigų.

Todėl kartu noriu paklausti finansų ministro, bet turbūt čia premjeras daugiau atsakys. Mes programoje pasigedome, visiškai nekalbama apie investicijų pritraukimą. Per tai – darbo vietos, per tai atlyginimai, jūsų visi išsipareigojimai. Jie yra tikrai daugiau deklaratyvūs, tačiau nekonkrečiai. Gal galėtumėte dabar sukonkretinti, kaip jūs tą darysite? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gal pradės finansų ministras, aš pabaigsiu.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų galiu patvirtinti, kad siekiai yra geri. Kadangi mes dirbame kaip komanda, tai reikės kartu nuspręsti ir susidėlioti aiškiai prioritetus dėl lėšų skirstymo.

Kitas dalykas yra, kaip premjeras ir minėjo, jog laukia labai rimta viešųjų finansų reforma. Aš turiu omenyje biudžeto reformą, kaip jis bus formuojamas keliant tikslus, aiškius tikslus asignavimų valdytojams ir reikalaujant rezultato. Tai vėlgi yra šaltinis, nes šiuo metu esame įsitikinę, jog galbūt ne visur, bet yra daug sričių, kur tos lėšos yra naudojamos neefektyviai, tai yra viena sritis. Kita sritis. Yra numatyta sisteminė mokestinė reforma. Tai vėlgi vienas iš valstybės išteklių, ir, be jokios abejonės, dėl ekonomikos plėtros skatinimo yra numatyta regioninė plėtra. Premjeras, sakė, papildys.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Pildau. Nuo 195 straipsnio. 195.1. Įtvirtinsime tiesioginių užsienio investicijų pritraukimą bei išlaikymą kaip valstybės prioritetą ir sieksime investicinės bei verslo aplinkos gerinimo srityje tapti konkurencingiausią šalimi regione, tęsime pradėtus darbus, kuriais siekiama į Lietuvą pritraukti tiesioginių užsienio investicijų. (*Balsai salėje*) Jeigu jums neįdomu, aš galiu necituoti. (*Balsai salėje*) Kaip, kada ir su kuo dar reikia, taip šitoje programoje sudėlioti?

Sieksime, kad kertiniais mokesčių politikos principais liktų aiškumas ir skaidrumas, keičiamų įstatymų pataisų įsigaliojimas bus nustatomas vadovaujantis dviejų (...) taisykle ir bus siekiama, kad pataisų įsigaliojimo terminas nebūtų trumpesnis kaip šeši mėnesiai nuo teisės akto paskelbimo. Stiprinsime pastangas pasauliniu mastu pristatyti Lietuvą ir atskirus jos regionus, savivaldybes kaip investicijoms draugišką šalį. Didelį dėmesį skirsime valstybės tarnybos veiklos kokybei, ypač tose srityse, kurios lemia investuotojų apsisprendimą pasirinkti Lietuvą savo verslo partneriais, ir t. t. Jeigu neklystu, šitas skyrius yra iš 15 punktų, labai konkrečių ir aiškių punktų. Tai jeigu mes nenorime girdėti, tai neišgirsime.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Armonaitė. Ruošiasi P. Gražulis.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Premjere, jūsų programoje daugiau nei 120 kartų yra pakartotas žodis „darnus“ ar kažkoks žodis su šaknimi „darn“. Tačiau pačioje programoje tos darnos, man pasirodė, jog stinga. Ir aš turiu bendresnį klausimą – susidaro ispūdis, skaitant programą, kad jūsų Vyriausybei viskas bus prioritetas. Išeina taip, kad vietomis sau prieštaraujate. Viena vertus, pavyzdžiui, jūs planuojate mokestines lengvatas tiems, kas dirbs periferijoje, ir tuo pačiu metu kalbate apie konkurenciją ir panašiai. Kai kurių ankstesnių Vyriausybių patirtis byloja, kad aiškių prioritetų neturėjimas iš dalies lemia reformų nesėkmes ir pokyčių nebuvimą. Prašau atsakyti labai konkrečiai, koks jums asmeniškai vienas konkretus prioritetas yra svarbus? Mes jūsų programą tikrai skaitėme, neskaitykite mums jos, tiesiog atsakykite į klausimą. Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš į klausimą galiu pasakyti: taip, visos sritys teisingai įvardintos, pažiūrėtume pagal problematiką, jos yra labai svarbios. Prioritetai – tai yra ketverių metų Vyriausybės veikla ir juos mes tiesiog išdėstysime savo Vyriausybės programos įgyvendinimo plane, kada, kuriais metais, kokiais terminais spręsimė. Aš galiu pasakyti, kas bus greičiausiai pradėta daryti ir kas bus mano, kaip Ministro Pirmininko, prioritetas – tai yra viešojo sektoriaus pertvarka.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia P. Gražulis. Ruošias V. Sinkevičius.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamasis premjere, girdime, kad jūs per tris mėnesius paruošite Vyriausybės įgyvendinimo programą ir ten bus galima rasti daug konkretesnių dalykų. Bet rinkimų programoje buvo daug konkretesnių dalykų: štai kad ir valstybinis komercinis bankas. Ne paslaptis, kad daugelis šalių juos turi, štai ir Lenkija turi valstybinį komercinį banką, jis yra didžiausias, apie 40 tūkst. darbuotojų dirba ir į Lietuvą greičiausiai ateis. Štai net matome per langą „Statoilą“ – irgi valstybinė įmonė. Taip pat mane domintų kitas labai aktualus klausimas, tai yra vadinamieji privatūs fondai, antrosios pakopos fondai, į kuriuos dabar atskaitoma iš valstybės biudžeto ir iš „Sodros“. Ar vis dėlto atsisakysite šios nuostatos, kad tie žmonės, kurie draudžiasi, tai jų asmeninis reikalas, jie gali senatvei kaupti įvairiais būdais, kodėl dabar valstybė turėtų prisidėti ir papildomai mokėti iš valstybės biudžeto tiems asmenims, kurie tiesiog privačiuose fonduose draudžiasi?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Dėl pirmojo klausimo. Jūs tikrai rasite programoje nuostatą, kas sušiję, nėra įvardinta, kad tai turi būti valstybinis bankas. Mes kalbame apie verslo, smulkaus, vidinio verslo regionuose finansavimo galimybes, kurios galėtų būti sudaromos ar valstybinio kapitalo, ar mišraus kapitalo pagrindu. Finansų ministras papildys apie konkrečias įmones, kurios galėtų ir galės atlikti šitas funkcijas. Dėl antrosios pensijų kaupimo fondo pakopos, taip, mes tikrai sudarysime galimybę išgelbėti tuos žmones, kurie masiniu būdu, neanalizuodami pasekmių, tiesiog būriu pateko į šitą antrąją pensijų pakopą, tai mes jiems paaiškinsime, kokios yra pasekmės, kokios yra jų galimybės sukaupti tą pensiją, ir sudarysime galimybę sugrįžti atgal į „Sodrą“.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Sinkevičius. Ruošiasi... Atsiprašau, dar ministras nori papildyti. Prašom.

V. ŠAPOKA. Aš detaliau, ar tai turėtų būti bankas. Pasaulyje yra įvairių formų, tai gali būti banko forma, tai gali būti fondo forma, kitos finansų institucijos forma. Šiuo atveju programoje yra numatyta paskirti vadinamąją skatinančiąją instituciją, čia turima omeny institucija prie Finansų ministerijos, reformuojant ją, ją sustiprinant, šiuo atveju didesnę dėmesį skiriant infrastruktūros plėtrai, aišku, pagrįstą kaštų ir naudos analize. Kitas dalykas, turime derinti, kaip premjeras ir minėjo, smulkaus ir vidutinio verslo plėtrą. Ir abi šios kryptys turi būti tarpusavyje koordinuojamos.

PIRMININKĖ. Ačiū paskirtajam finansų ministrui. Klausia V. Sinkevičius. Ruošiasi J. Olekas.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Aš nenoriu klausti premjero, noriu klausti socialinės apsaugos ir darbo ministro. Gerbiamas paskirtasis ministras, norėčiau, kad pasidalintumėte savo išvalgomis dėl Darbo biržos pertvarkos. Ką jūs galvojate apie šią instituciją? Šiuo metu ji akivaizdžiai netenkina nei valstybės, nei gyventojų poreikių. Labai svarbus dalykas yra, žiūrint į ateitį, ir persikvalifikavimas, nes matome, kad progresas vyksta, greit dirbančių darbuotojų su kasos aparatais nebereikės, o netolimoje ateityje galbūt ir vairuotojų. Spręsimas labai

didelę nedarbo problemą, todėl norėčiau, kad pasidalintumėte savo išvalgomis apie Darbo biržą. Ačiū.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Ši sritis turbūt peržengia socialinius klausimus ir tai yra ūkio klausimai ir švietimo klausimai, ypač jeigu kalbame apie perkvalifikavimą. Kalbant apie Darbo biržos perorganizavimą, turėtume mąstyti sistemiškai ir čia tikrai turėtume suremti pečius su Ūkio, Švietimo ir turbūt dar su Finansų ministerijomis, ir kartu surasti geriausius sprendimus. Kad Darbo biržos darbas netenkina daugelio sektorių, tai aš su tuo sutinku ir čia reikia sistemiskai veikti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Olekas. Ruošiasi I. Šimonytė.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis premjere, noriu padėkoti už pristatyti programą, ypač tęstinumą gynybos srityje, man atrodo, čia tikrai gražus pavyzdys, kaip jau kuris laikas mes turime sutarimą, ir politinių partijų pasirašytą, ir kitus... Labai linkėčiau sėkmės ir jums, ir kolegai, paskirtajam krašto apsaugos ministrui. Man atrodo, teisingai ten žodžiai įrašyti apie jaunąją kartą, kad ne tik kariuomenės (...) jaunąją kartą ir (...) pilietinis patriotinis ugdymas. Čia jau žiūriu į švietimo ir mokslo ministrę, nes krašto gynybos srityje vienas iš kertinių klausimų yra apie mokytojų pasirengimą ugdyti jaunąją kartą. Šios kadencijos Krašto apsaugos ministerija išleido ir metodines rekomendacijas mokytojams, ir pilietinio patriotinio ugdymo vadovėlį, ir Karo akademija kartu su Edukologijos universitetu pradėjo rengti mokytojus. Tai aš tiesiog norėčiau klausiti švietimo ministrės, nes švietimo srityje tos dalies nėra, aš suprantu kaip integruotą programą, kuri yra visos Vyriausybės. Jeigu galėtumėte patvirtinti, kad čia mes turėsime gerą sąveiką, tikrai linkėčiau viską sėkmingai ir toliau įgyvendinti. Ačiū.

J. PETRAUSKIENĖ. Išties labai aktualus klausimas. Ir švietimas, ir krašto apsauga irgi turi rasti sąsają, apie tai ir yra ta darna, kuri daug kartų minima programoje. Švietimo dalyje skiriama daug dėmesio tautiškos savimonės, pilietiškumo ugdymui. Konkrečiai atkreipčiau dėmesį į 125 punktą, kur ugdoma asmenybė, kuri galėtų save sėkmingai realizuoti tiek besikeičiančioje visuomenėje, tiek prisidėti prie sėkmingos valstybės plėtros.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia I. Šimonytė. Ruošiasi S. Gentvilas.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai dėkoju. Ačiū už pristatymą. Kaip ir siūlė paskirtasis premjeras, viską skaičiau, kad suvokčiau, bet kažko nesuvokiau, matyt, esu negabi, tai galbūt man galės atsakyti jis pats arba finansų ministras. Valstiečių ir žaliųjų sąjungos programa dėl mokesčių buvo gana konkreti. Ką aš matau Vyriausybės programos projekte tuo pačiu klausimu? Viena punkte yra sakoma, kad bus analizuojama, kitame punkte yra sakoma, kad bus daroma. Taip pat yra sakoma, kad bazinė pensija bus perkeliama į valstybės biudžetą, neatsakant į klausimą, iš kurių bendrųjų mokesčių bus galima tuos išipareigojimus vykdyti. Ministras ką tik užsiminė apie mokesčių reformą.

Vis dėlto aš norėčiau, kad būtų konkretesnis atsakymas į klausimą, ir manau, kad Lietuvos žmonės yra nusipelnę konkrečiau žinoti, o ne tik laukti priemonių plano, kokie mokesčių pakeitimai vis dėlto laukia? Aš tikrai neraguju jų daryti tuoj pat, kad jūs man negrąžintumėte klausimo apie 2008 metus, bet vis dėlto manau, kad atsakymas žmonėms apie tai, kas bus keičiama mokesčių srityje, yra labai svarbus atsakymas.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Yra keletas sričių, kuriose iš pradžių detalai įvertinsime situaciją ir tada labai konkrečiai numatysime. Bet viena iš sričių, kuri yra paminėta programoje, tai yra visų mokesčių lengvatų įvertinimas, ar iš tikrųjų buvo pasiekti tie tikslai, kai tos lengvatos buvo įvestos, tai yra, manau, labai svarbus dalykas.

Kitas dalykas – mokesčių, kurie taikomi darbuotojui ir darbdaviui, konsolidavimas. Taip pat ši kryptis yra išlaikyta. Detaliau vertinsime, kiek reikia palikti draudiminio elemento, kiek keliautų įmokų forma į socialinio draudimo sistemą ir kiek keliautų į valstybės biudžetą. Iš tikrųjų konkrečiau atsakymo šiuo metu neturime, bet netrukus turėsime.

Kalbant apie kitus mokesčius, lygiai taip pat yra išlaikyta kryptis dėl akcizų didinimo kenksmingiems produktams. Manau, kad...

PIRMININKĖ. Ar, premjere, pildysite? Ačiū. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi J. Imbrasas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas paskirtasis premjere, gerbiamas paskirtasis susisiektis ministro, kas penkioliktas euras Lietuvos ekonomikoje prasisuka per Klaipėdos uostą ir, man atrodo, žemdirbiams yra labai aktualu, kad jų produkcija pasiektų pasaulį pigiausia galima kaina per Klaipėdos uostą. Tuo tarpu žiūrėdami jūsų Vyriausybės programą mes matome, kad Šventosios uostui Žemės ūkio ministerijos dalyje skirta daugiau dėmesio negu Klaipėdos uostui, vidaus laivyba tampa prioritetu prieš Klaipėdos uostą pagal mastelį, kiek aprašyta. Nerentabilūs projektai, tokie kaip „Rail Baltica“, aprašomi kaip prioritetai.

Aš labai norėčiau paklausti jūsų, gerbiamas premjere, Klaipėdos žmonių, apie 60 tūkst. darbuotojų, susijusių su uostu, vardu ir paprašyti mus nuraminti, kad Klaipėdos uostas liks valstybės prioritetas, ir paklausti jūsų požiūrio į Klaipėdos uosto plėtrą visų pirma turint omeny išorinį uostą. Dėkui.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Tikrai galima nuraminti klaipėdiečius. Mes puikiai suvokiame, kokia yra Klaipėdos jūrų uosto įtaka mūsų šalies ekonomikai. Jūs paminėjote, kad ten prasisuka kas kelintas euras, aš manau, kad jis, investuotas į jūrų uostą, duoda kokią nors grąžą valstybei, galbūt neprasisuka. Vienareikšmiškai mes kalbame apie jūrų uosto plėtrą, gilinimą, apie naujų galimybių ir rinkų paiešką kalbant apie tranzitą per Lietuvą ir prekių eksportą per Klaipėdos jūrų uostą. Gal dar papildys ministras.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Tikrai užtikrinsiu, kad Klaipėdos uostui bus skiriamas deramas dėmesys. Gal kiek žodžių proporcija neatitinka tos svarbos, bet tikrai to nereikia. Pats penkerius metus praleidau uoste, pusė mano širdies liko Klaipėdoje, taigi tikrai užtikrinu, kad Klaipėdos uosto interesai ir Klaipėdos uosto klausimas bus labai rimtai vertinamas. Turime vienintelį uostą, kuris vienintelis iš Baltijos valstybių uostų dabar yra augantis uostas. Tikrai turime nemažai galimybių dar jį plėsti pritraukdami didesnius laivus, didesnius krovinius. Kaip premjeras ir paminėjo, pirmiausia gilinimas, išorinio uosto klausimą būtinai reikia vertinti. Dabar konkrečiai tiksliai neatsakysiu, reikia pamatyti skaičiavimus, bet tikrai uosto vadovybė gaus paramą, jei tie projektai bus rentabilūs, protingi ir išmintingi. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Turėtų klausti J. Imbrasas, nematau salėje. Žodį suteikiu Z. Jedinskiui. Ruošiasi V. Bakas.

Z. JEDINSKIJ (LLRA-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Mano klausimas bus skirtas užsienio reikalų ministrui gerbijamajam L. A. Linkevičiui. Gerbijamasis ministre, jūs vienintelis iš viso kabineto išlikote savo vietoje, todėl mano klausimas bus iš jūsų praeitos kadencijos darbų.

Prašom pasakyti. Didėjant įtampai tarp Rusijos ir JAV, Rusijos užsienio ministro S. Lavrovo susitikimai su J. Keriu vis dažnėjo. Jūs, jeigu aš neklystu, nė karto nebuvote susitikęs su Rusijos užsienio reikalų ministru. Mano klausimas yra toks: ar jūs manote, kad mūsų santykiai su Rusija yra puikūs ir nėra įtampos? Ar jūs pats vengiate šitų susitikimų, gal su jumis nenorėjo susitikti arba jums yra uždrausta susitikinėti su Rusijos užsienio reikalų ministru? Ačiū.

L. A. LINKEVIČIUS (LSDPF). Ačiū už jūsų klausimą. Nei vengiu, nei uždrausta, tiesą sakant, buvau susitikęs, tik jau senokai, o kartais matomės kai kurių renginių metu, pasikalbame gal ne oficialiai. O dėl jūsų klausimo apie įtampą tai jūs visiškai teisus. Įtampa iš tikrųjų didžiulė. Šiandien Briuselyje NATO užsienio reikalų ministrų susitikime kaip tik specialiai tam skirtas klausimas ir vakare diskutuosime apie tai, todėl čia ne vien tik Lietuvos bėda, bet ir mūsų visų iššūkis ir, aišku, adekvačiai reaguosime.

Mes kontaktų nevengiame. Mes turime nuoseklią poziciją, ją deriname su savo sąjungininkais, partneriais. Taip ateityje ir darysime. Ji bus pagrįsta vertybėmis, principais ir tikimės, kad ir tos organizacijos, kurioms mes priklausome, lygiai taip pat nuosekliai elgsis. Nuo to priklauso ne tik dialogo prasmė, bet ir įtampos mažinimo galimybės, prie to tikrai visomis išgalėmis prisidėsime tiek, kiek tai yra įmanoma.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Bakas. Ruošiasi P. Čimbaras.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mano klausimas būtų krašto apsaugos ir ūkio ministras. Iš tiesų mes labai stipriai pažengėme ir tęsiame savo tarptautinius įsipareigojimus

gynybos srityje, tačiau turime ir tam tikrų iššūkių, kalbant apie lėšų panaudojimą krašto apsaugos sistemoje, aš kalbu apie „auksinių“ šakučių, šaukštų skandalus. Taip pat tai, kad išryškėjo, kad yra labai daug subjektų, perkančių organizacijų krašto apsaugos sistemoje, tai taip pat didina rizikas, klaidų rizikas, nebūtinai piktnaudžiavimo. Aš noriu gerbiamojo ministro paklausti, kas, jūsų nuomone, padėtų užtikrinti lėšų panaudojimo skaidrumą, viešųjų pirkimų planavimą krašto apsaugos sistemoje?

O ūkio ministro norėčiau paklausti, kaip galima apsisaugoti, jūsų nuomone, nuo tokių atvejų, kai susikompromitavusios įmonės, tokios kaip „Nota Bene“, tiesiog pakišdamos akcininkus, įsteigdamos naujas įmones toliau dalyvauja mūsų svarbiuose viešuose pirkimuose? Kaip būtų galima apsisaugoti nuo tokių įmonių?

R. KAROBLIS. Labai ačiū už klausimą. Dėkoju ir šiam Seimui, ir ankstesniam, kuris patvirtino Lietuvos įsipareigojimą pasiekti 2 % krašto apsaugos finansavimą 2018 metais. Tai yra ypač svarbus signalas. Aišku, tą reikėjo daryti anksčiau, bet tikrai mūsų situacija yra gera. Kita vertus, jeigu mes neužtikrinsime efektyvaus lėšų panaudojimo ir jeigu neužtikrinsime, sakykime, šaukštų deguto ar vieno šaukšto deguto, kuris buvo, kaip jūs ir sakėte, su „auksinių“ šakučių istorija, tai tikrai bus didelis smūgis krašto apsaugos sistemai. Klausimas, kaip visuomenė mumis pasitikės? Tikrai turėsime mažą pasitikėjimą. Todėl tikrai turime imtis visų priemonių, kad viešieji pirkimai, įsigijimai krašto apsaugos sistemos, kariuomenės ir kitų struktūrų, būtų skaidrūs ir nepažeidžiantys įstatymų.

Dėl konkrečių priemonių. Šiuo metu yra svarstomos priemonės, galimi variantai. Vakar žmonių buvo Vokietijoje. Pirmas dalykas, bandysime remtis kitų šalių praktika. Minėjau Vokietiją, galbūt Danija, estai neseniai yra įsivedę. Pirmiausia turime pasižiūrėti, kas darosi kitose šalyse. Toliau, savaime aišku, nuolatinis bendradarbiavimas ir papildomų saugiklių paieška dirbant kartu su Viešųjų pirkimų tarnyba.

Dėl konkrečių modelių nenorėčiau čia įsipareigoti, bet, jeigu čia šnekame, vienas iš mechanizmų galėtų būti atskiros agentūros viešųjų pirkimų reforma krašto apsaugos sistemoje ir, sakykime, vienos atskiros agentūros steigimas, bet mes turime išnagrinėti visus minusus ir plusus. Tikrai galiu patvirtinti, kad prioritetai yra keli, savaime aišku, ir gynybiniai pajėgumai, ir kiti dalykai, bet turbūt pats skubiausias darbas, kuris bus, yra viešieji pirkimai ir įsigijimo sistema.

M. SINKEVIČIUS. Dėkoju už klausimą. Aš papildysiu kolegą. Iš tikrųjų jūs turbūt matėte ir mūsų Vyriausybės programoje, ir mano darbotvarkėje, jeigu turėsiu galimybę prisiekti ir pradėti darbą, nemažai laiko skiriama ir darbotvarkėje planuoju skirti dėmesį Viešųjų pirkimų direktyvos perkėlimui į nacionalinę teisę, kas, beje, ir vyksta, nes tai yra praėjusios ir besikeičiančios Vyriausybės pradėtas darbas. Didžioji darbo dalis šiuo metu tęsiama Seime. Neabejotinai jūs turbūt matėte ir programoje, apie tai buvo ne kartą kalbama viešai, kad skirsime didžiulį dėmesį viešųjų pirkimų politikos skaidrinimui. Nemaža dėmesio dalis bus skiriama ir vidaus sandoriams, apie kuriuos buvo kalbėta.

O kalbant apie tiekėjus arba rangovus, kurie patenka į vadinamuosius juoduosius sąrašus ir vėliau randa, sakykime, landas, sukūrę antrines, tretines dukterines įmones, vis tiek dalyvauti konkursuose, manau, kad šiuo atveju didžiausią kompetenciją turi Viešųjų pirkimų tarnyba ir Specialiųjų tyrimų tarnyba. Su šių dviejų institucijų pagalba mes, manau, pradėsime nuoseklų darbą, kuris užkirstų kelią ne tik apeiti per kitus sukurtus juridinius asmenis. Manau, kad reikia ryžtis į juoduosius sąrašus įtraukti ne tik juridinius asmenis, bet ir fizinius asmenis, kurie susiję su konkrečiomis istorijomis. Galbūt tai padėtų ateityje eliminuoti jų dalyvavimą ir galimus tolesnius neteisėtus ir neskaidrius pirkimus, bet, kaip ir sakiau, didžiausią kompetenciją šioje srityje turi Viešųjų pirkimų tarnyba ir Specialiųjų tyrimų tarnyba. Su šių institucijų pagalba, manau, suformuosime tinkamą politiką kartu su Seimo atitinkamais kuruojančiais komitetais. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia P. Čimbaras. Ruošiasi V. Juozapaitis.

P. ČIMBARAS (LSDPF). Labai ačiū. Tikrai smagu matyti naujus ministrus ir premjerą. Aišku, siekiai dideli, ir smagu, kad siekiai dideli. Ko gero, jeigu jūs per tą laikotarpį gal visko ir neįvykdysite, bet jeigu bent jau atsistosite teisinga linkme, aš tikrai jus visus pasveikinsiu. Smagu, kad

jūs ir apie bendruomenes, apie darbo vietas, apie atskirą gimstamumo programą kalbate, bet visoms toms programoms reikia lėšų. Jūs patys puikiai žinote, kad mūsų vaistų kainos, ko gero, yra didžiausios, maisto kainos – didžiausios. Didžiulė pinigų suma iškeliauja pas kaimynus, pas lenkus. Ką jūs bandysite daryti – gal PVM mažinti? Aš programoje neišgirdau nieko. Tai yra didžiulės lėšos, kurios išvažiuoja iš Lietuvos. Ką jūs pasakysite?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Esame Europos Sąjungos valstybė ir tuo didžiuojamės. Yra laisvas paslaugų, kapitalo, prekių judėjimas. Tikrai mes nesiruošiamo pastatyti sienų ir tikrinti, kas ką perka ar įsiveža. Taip, dėl atskirų sektorių, ką paminėjote, turime iššūkį. Kalbant apie vaistus, šiandien yra tokia realybė, kad pagal receptą, kuris galioja Europos Sąjungos valstybėse, nuvažiavus į kaimyninę Lenkiją, 30, 50 ir 60 % vaistų kainos yra mažesnės dėl įvairių aplinkybių. Viena, dėl pačios šalies dydžio ir makroekonomikos lygio, kokią rinką gali pasiūlyti ir kokiomis kainomis iš tiekėjų perka.

Kalbant apie vaistus, vienas iš būdų mažinti kainas – padaryti kompensuojamųjų vaistų sistemos labai aiškią ir skaidrią metodiką. Mes ir pasisakome programoje apie tų posėdžių protokolų viešinimą, vaizdo, garso įrašų viešinimą. E. recepto vienas iš šalutinių tikslų – pasiekti, kad būtų aišku, kas, kaip ir kodėl, kokia apimtimi vaistus tiekia. Programoje yra numatytos galimybės ir svarstymas sujungti kaimynines valstybes į bendrą rinką. Jeigu mes sugebėtume kaip vienas vienetą kalbėti apie įsigijimus iš stambių gamintojų kartu su Lenkija, Latvija ar Skandinavijos valstybėmis, mes tikrai turėtume kitokią galimybę kalbėti ir apie kainų politiką.

Lygiai tas pats kalbant apie mūsų maisto produktų kainas. Aiškiai pasakyta, galbūt ne taip radikaliai, kaip buvo per rinkimų kampaniją. Vienas iš būdų yra decentralizacija prekybos centrų, nes, atsiradus naujam rinkos žaidėjui, buvo tiesiog sureaguota. Mažinimas prekybos centrų koncentracijos, kurią turime per didelę, daugiau negu 30 %, yra vienas iš būdų mažinti maisto produktų kainas šalyje. Toliau skatinti vadinamąją trumpąją maisto grandinę nuo gamintojo iki stalo, kad atsirastų smulkių tiekėjų, kurie galėtų ir gaminti, ir daryti tam tikrą perdirbimą, ir realizuoti. Tai taip pat bus konkurencijos sąlygomis galimybė kalbėti apie pagrindinių maisto produktų kainų sumažėjimą. Į kitoki valstybinį reguliavimą dėl PVM lengvatų mažinimo, na, mes skeptiškai žiūrime, nes tai nėra socialiai teisingas sprendimas, nes tuo naudojasi ir tie, kuriems reikia paramos, ir tie, kuriems paramos nereikia ir jie nenori jos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Juozapaitis. Ruošiasi A. Gelūnas.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Nueinančios Vyriausybės darbo metu kultūros srities finansavimo klausimais aš dažniausiai kreipdavausi ne į kultūros ministrą, o į finansų ministrą, kuris tradiciškai Lietuvoje ir būna vyriausias kultūros reikalų valdytojas, nes jeigu jis sako ne, tai ir visa kultūros sistema sako – nėra. Ar keisis šioje srityje kas nors, jūsų, kaip premjero, gerbiamas Skverneli, požiūris ir finansų, be jokios abejonės, ministro, ar vis dėlto jūs nuosekliai seksite savo pačių parašyta programa ir suteiksite pagaliau Kultūros ministerijai... visų kultūros sistemai skirtų asignavimų bent jau koordinatoriumi, turiu omenyje ir Europos Sąjungos lėšas, kurios ateina į Lietuvą per Aplinkos ministeriją, per Žemės ūkio ministeriją, per kitas ministerijas, o kultūros ministras su visa komanda man lieka žiūrovo vietoje ir stebi, kaip yra dalijami pinigai ir kaip parašoma, kad Lietuvoje su kultūra viskas gerai. Tai ar vis dėlto Kultūros ministerija įgaus tam tikrą svorį Vyriausybėje, ar vėl bus tokio pamestinuko vietoje, ar vėl reikės ją gelbėti ir saugoti nuo finansų ministro? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš turbūt pasikartosiu. Bent jau kol kas galiu daryti prielaidą, kad ši Vyriausybė darbuosis kaip komanda. Todėl negali būti vieno iš ministrų pasakymas ne, veto teisė, ir klausimas yra išsprendžiamas. Mes tikrai turime įgyvendinti programą. Jeigu pastebėjote, kultūrai yra tikrai skiriamas didelis dėmesys, ir tai ne vien susiję su ta tiesiogine funkcija. Mes kalbėjome apie hibridinio karo grėsmes, apie mūsų pilietiškumo ugdymą, apie atsparumą mūsų išorės poveikiams. Tai yra susiję klausimai.

Dabar dėl ko finansų ministrai dažnai sakydavo ne ir prašantysis neturėdavo kitokio argumento. Jeigu aš ateinu ir sakau, kad man reikia tiek milijonų ar šimtų tūkstančių eurų kam nors, tai finansų ministras mano, kad jums to nereikia. Todėl stovėdamas tribūnoje ir pasakiau, kad

mes privalome pereiti, ką Valstybės kontrolė jau daug metų deklaruoja, prie naujo biudžeto formavimo principo. Jeigu kultūros ministrė ateis ir pasakys, kad šitiems tikslams pasiekti mums reikia tokio finansavimo ir bus toks rezultatas pasiektas, išmatuojamas, tai kolegai pasakyti ne turbūt bus gerokai sunkiau. O pasakius taip, po metų pažiūrėti, ar tie rezultatai pasiekti. Tai geriausias argumentas. Aš noriu, kad nė viena sritis nebūtų pastumdėlio ar pamestinuko vietoje, taip pat ir kultūra.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Gelūnas. Ruošiasi D. Kaminskas.

A. GELŪNAS (LSF). Ačiū, pirmininke.

PIRMININKĖ. Dar minutėlę. Atsiprašau, finansų ministras norėtų papildyti.

V. ŠAPOKA. Iš tikrųjų nereikės gelbėti nuo manęs. Pajuokausiu, bet noriu truputį kitais žodžiais pasakyti tai, ką ir premjeras pasakė. Jeigu didelis dėmesys yra skirtas atskirčiai mažinti, taigi lygiai taip pat mes turime kalbėti ne vien tik apie atskirtį, apie pajamų nelygybę, bet mes turime kalbėti apie atskirtį ir kitose srityse, taip pat ir kultūros. Jeigu šiuo atveju žmonės pradeda jaustis nesaugūs ir balsuoti kojomis iš Lietuvos, aš manau, kad tikrai mes turime skirti deramą dėmesį visoms svarbioms sritims. Bet tai turime daryti efektyviai, turime kelti aiškius tikslus ir atsiskaityti už pasiektus rezultatus.

PIRMININKĖ. Ačiū paskirtajam finansų ministrui V. Šapokai. Dabar tikrai jau klausia A. Gelūnas. Ruošiasi D. Kaminskas.

A. GELŪNAS (LSF). Ačiū, pirmininke. Paskirtasis premjere, gerbiama kultūros ministre, mano klausimas taip pat iš kultūros srities. Labai įdėmiai perskaičiau visą kultūrai skirtą programos dalį. Ji nepaprastai plati ir iš tikrųjų sukelia labai didelių lūkesčių, nes daug kas išipareigota padaryti. Antrindamas I. Degutienei, irgi noriu pasakyti, kad tiesiog suabejojau, iš kur tiek pinigų, gal kartais rastas koks naftos grėžinys Lietuvoje, iš to bus finansuota? Vis dėlto linkiu sėkmės įgyvendinant.

Bet mano klausimas būtų apie patį programos pobūdį. Ji vadinama atvira ir įtrauki kultūros politika. Vis dėlto neradau beveik nė vieno sakinio, skirto Lietuvos tautinėms bendrijoms. Jeigu kalbame apie istorinius regionus, žinome, kad ne vien tik su baltų kultūra yra susijusi jų raida. Mes kalbame apie integravimą tos įvairovės ir tautinių bendrijų, gyvenančių Lietuvoje. Lietuva yra ratifikavusi Kultūrų raiškos įvairovės konvenciją. Mano klausimas būtų, ar tikrai šitai sričiai visiškai nebus skirta dėmesio, nes programoje neatsispindi, ar vis dėlto įgyvendinimo plane skirsite dėmesį? Ačiū.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Ačiū už klausimą. Arūnai Gelūnai, labai malonu, kad prisiminėte tautines mažumas. Prašau?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš pradėsiu. Manęs užklausė apie naftos grėžinį...

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Prašom, premjere.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). ...kuris buvo atrastas. Lietuvoje yra „naftos“ grėžinių, ir ne vienas. Aš galiu paminėti vien PVM klausimą, jeigu mes nesugebame jo susirinkti, – apie 1 mlrd. eurų. Aš galiu paminėti, kokia yra bendroji vidaus produkto dalis šešėlyje. Aš galiu paminėti viešuosius pirkimus, pripirktą brangią medicinos įrangą, kuri nėra net išpakuota, vien dėl to pirkti, kad reikia pirkti. Kalbėkime apie statybų sektorių, apie kitus viešuosius įsigijimus. Tai „naftos“ grėžinių yra daugiau, negu reikia. Reikia juos tik imti ir pradėti eksploatuoti valstybei, o ne šešėliui.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Dabar aš norėčiau A. Gelūnui atsakyti į antrąjį klausimą dėl tautinių mažumų įtraukimo į kultūros sritį. Mūsų programos 168.6 punkte apie tai yra vienas sakinyss, tačiau norėjau paminėti, kad mūsų programos priemonių plane tikrai bus skiriama daugiau dėmesio ir tikrai šis klausimas užims irgi svarbią vietą mūsų visos programos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia D. Kaminskas. Ruošiasi A. Vinkus.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Gerbiamas premjere, gerbiamas sveikatos ministre, programoje nurodomas vienas iš tikslų, kad medikų darbo užmokestis taptų toks, kad sveikatos sistemos darbuotojai galėtų oriai gyventi. Tam reikia atitinkamo sistemos finansavimo. Šiuo metu yra ydinga praktika, nes kiekvienais metais iš valstybės biudžeto į Privalomojo sveikatos draudimo fondą skiriama suma nėra pakankamai nustatyta valstybės funkcijoms plėtoti. Praeitais metais buvo

skirta 14 mln., tuo tarpu išnaudota 131 mln. privalomojo sveikatos draudimo lėšų. Panaši situacija numatoma ir kitais metais. Sveikatos reikalų komitete buvo vienbalsiai balsuota už tai, kad reikia papildomai skirti 83 mln. papildomų lėšų numatant šaltinį – akcizus, skiriant didesnę lėšų dalį iš alkoholio ir tabako akcizo. Ar galime tikėtis, kad formuojant biudžetą bus atsižvelgta į Sveikatos reikalų komiteto pasiūlymą?

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Iš tikrųjų situacija jau ne pirmus metus yra bloga, kaip jūs ir minėjote. Tik tiek, kad mes turime turbūt ieškoti visų galimybių, ne tik biudžeto asignavimų, tuo pačiu metu peržiūrėti ir pačią sistemą, ten, kur mes galime rasti papildomų lėšų sutaupydami, neišleisdami, galų gale investuodami į profilaktiką. Turėtume turbūt bandyti visais įmanomais būdais įtikinti ir kolegas medikus, kad visi tie sutaupymai, kurie atsirastų sistemoje, jie ir atitektų medikams, apie kurių atlyginimus jūs šiandien ir minite. O svarstant Biudžeto įstatymą ir svarstant galimas lėšas, aš tikiuosi, kad ir finansų ministras atsižvelgs į šituos dalykus ir svarstys galimybę išlyginti vadinamąjį, sakykim, tikrai neteisingumą, neteisybę, kai valstybė yra prisiėmusi įsipareigojimus, tačiau tam neskiria papildomų asignavimų.

Kalbėdami apie akcizus, mes tikrai turime šiandien neišnaudotų galimybių turbūt ne tik sveikatos sistemoje, bet būtų, manau, labai socialiai irgi teisinga, jeigu dalis tų akcizų būtų investuojama į tai, kad išsaugotume žmonių sveikatą. Tada atsirastų sutaupymų pačios sveikatos srityje, kai mes turėtume mažiau sergančių ir tas lėšas galėtume naudoti tų pačių medikų atlyginimams.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Vinkus. Ruošiasi E. Pupinis.

A. VINKUS (LSDPF). Laba diena. Gerbiamas ministre, aš drįsiu paklausti jūsų klausimo. Pirmiausia linkiu jums didžiulės sėkmės ir džiaugiuosi jūsų tolerancija bendraujant su masinėmis informacijos priemonėmis. Išlaikykite tą taktą, neskubėkite priimti sprendimų. Toks mano, kaip 40 metų dirbusio medicinos srityje, palinkėjimas.

Klausimas. Gerbiamas Ministras Pirmininkas labai gražiai poniai N. Pumprickaitėi atsakė, atrodo, sekmadienio laidoje, kai buvo paklausta apie dirbtinį apvaisinimą, kad bus atsižvelgta į mokslininkų išvadas. Mudu abu, pone ministre, esame Kauno medicinos universiteto mokiniai ir buvę darbuotojai. Jūs turbūt tebesate arba jau nedirbsite. Profesorius generalinis direktorius ponas R. Jurkevičius ir Santariškių generalinis direktorius K. Strupas parašė dėl dirbtinio apvaisinimo. Jų yra labai trumpi penki punktai, kad naujas Pagalbinio apvaisinimo įstatymas pažeis pacientų teisę į efektyviausius gydymo metodus (jie prašė manęs tai paskelbti), užkirs kelią individualiai parinkti pagalbinio apvaisinimo būdą, užkirs galimybę atlikti genetinį vaisiaus ištyrimą nuo sunkių negalią sukeliančių ligų, kels grėsmę moters sveikatai dėl papildomos hormoninės stimuliacijos. Mes matėme ir per televiziją, kad jeigu kiekvieną kartą moteris turės leisti vaistus pati sau į pilvą ir tai kartoti po kiekvieno nepavykusio dirbtinio apvaisinimo, tai žinote pasekmes. Ir penktas – skatins nepageidaujamą medicininį turizmą ar net emigraciją iš šalies. Žinodamas jūsų toleranciją ir dėl savo apsisprendimų, kaip jūs reaguojate ir kaip jūs reaguosite į šitų dviejų generalinių direktorių, kurie kalba savo aukščiausio lygio specialistų vardu?..

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Pirmiausia, matyt, reikėtų pasakyti, kad šiuo atveju tai nėra sveikatos apsaugos ministro sprendimas. Dėl tų pataisų apsispręs parlamentas, kaip bus nuspręsta, mano, kaip ministro, prievolė bus vykdyti tokį sprendimą.

Dabar kalbant ir diskutuojant apie tuos dalykus, kuriuos jūs įvardinate, aš iš tikrųjų esu šalininkas susitarimo ir kompromiso paieškos, nes aš taip pat manau, kad gyvybė turi ir privalo būti ginama nuo pat jos pradėjimo. Koks būdas tai gyvybei apsaugoti yra pats geriausias, aš manau, čia ir yra diskusijų objektas, kaip mes galime užtikrinti tokį dalyką. Tuo pačiu metu šeimos turi turėti galimybę gauti visą prieinamą, mokslu pagrįstą pagalbą, kad joms būtų padedama susilaukti vaikų, ypač kalbant apie šeimas, kurios šiandien, kaip jūs ir minėjote, turi ieškoti tos pagalbos kitose šalyse. Aš visada esu kompromisų paieškos šalininkas, esu už tai, kad visuomenė kiek galima mažiau skaldytųsi, nes pykčio ir nesutarimų visuomenėje ir taip šiandien yra labai daug. Būdamas psichiatru stengiuosi išnaudoti savo profesines kompetencijas tam, kad pykčio ne tik šitoje srityje, bet apskritai ir visuomenėje, ir tarp politikų būtų kaip galima mažiau.

PIRMININKĖ. Ačiū. (*Balsai salėje*) Jūs norite papildyti? Ijunkite mikrofoną. Palaukite, minutę. Ponui A. Vinkui įjunkite dar papildyti.

A. VINKUS (*LSDPF*). Noriu paklausti. Gerbiamas ministre, ar jūs skaitėte šiandien „Delfyje“ pono A. Kubiliaus labai puikų straipsnį apie gailestingumą. (*Balsai salėje*) Po jūsų, pono A. Kubiliaus, po tokiu tvirtu geležiniu veidu kartais neįžiūrėdavau gailestingumo, bet šiandien labai džiaugiuosi, kad jūs apie jį šnekate. (*Plojimai*) Mes visi medicinoje žinome, kad *primum non nocere* – pirmiausia nepakenk, o gailestingumo, humanizmo mums trūksta.

PIRMININKĖ. Taip, ačiū.

A. VINKUS (*LSDPF*). Tai jūs paskaitykite gerai ir paskui abu pakomentuosime. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Priimame kaip jūsų pastabą ir palinkėjimą. Klausia E. Pupinis, ruošiasi G. Steponavičius.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Labiau norėčiau paklausti būsimos švietimo ministrės, kadangi premjero atsakymai gana aptakūs.

Ne paslaptis, kad turbūt visos Vyriausybės įgyvendindamos švietimo kokybės gerinimo klausimus sulaukia tam tikro neveiklumo. Suprantama, kad kiekvienai kokybei reikalingi finansai, ir taip pat suprantama, kad finansų daugiausia galima gauti pertvarkant pačią sistemą, nes tikėtis pinigų antplūdžio iš verslo gerinimo sąlygų, kurių dabar nesimato, arba kitų sričių, kad ir sumažinti vieną kitą etatą valstybės tarnyboje, to sulaukti neapsimoka. Todėl norėtusi išgirsti keltą konkrečių žingsnių, kaip jūs įgyvendinsite savo programą, susijusią su komplektu mokyklose, tai yra išlaikymu, finansavimu pagal komplektus, ne pagal krepšelį, taip pat mažakomplekčių mokyklų išlaikymu. Norėtusi konkrečių žingsnių, kaip jūs pertvarkysite pačią švietimo sistemą, gausite ekonominį efektą, gausite lėšų, kurias skirsite kokybei gerinti? Tikrai norėtusi konkrečių žingsnių, o ne bendrų pasamprotavimų.

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Švietimas yra tokia sritis, kur padarius žingsnius rezultatai pasimato po 10-ies, 15-os metų. Daugelio gerųjų šalių patirtis, mes dažnai švietimo srityje minime Suomiją, rodo, kad geri rezultatai yra pasiekiami, kai partijos, parlamentai, besikeičiančios Vyriausybės laikosi nuoseklios linijos, nuoseklios politikos švietimo srityje. Išties pati švietimo bendruomenė tikriausiai yra per kelis dešimtmečius išvargusi nuo nuolatinių reformų, nuo nuolatinių pertvarkų. Nesutikčiau, kad vienintelis kelias į kokybę yra finansai.

Ko tikrai labai trūksta? Tai labai trūksta labai aiškos krypties ir vizijos. Tikrai turime daug dokumentų, yra įvairių strategijų, bet išties kas gali labai aiškiai ir konkrečiai pasakyti, ko mes tikimės iš švietimo visose jo grandyse, tiek bendrajame ugdyme, tiek profesiniame rengime, tiek aukštajame moksle, tiek moksliniuose tyrimuose. Tai rezultatų įvardijimas, bendros krypties įvardijimas yra tikrai labai svarbus žingsnis. O finansinė sistema turėtų būti pertvarkyta taip, kad tą kryptį būtų galima efektyviausiu būdu, kokybiškiausiu būdu pasiekti. Kaip ir daugelyje viešųjų sričių, švietimo srityje neefektyvumo, fragmentacijos, veiklos dubliavimosi, taip pat menkos integracijos su švietimo, socialinės apsaugos ir kitomis politikomis tikrai yra ir tikrai ieškosime, kaip tą sutelktumą didinti ieškant finansų pirmiausia pačioje sistemoje.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ruošiasi... Atsiprašau, klausia G. Steponavičius, o ruošiasi J. Imbrasas, matau, atvykęs.

G. STEPONAVIČIUS (*LSF*). Labai ačiū. Gerbiamasis premjere ir paskirtoji švietimo ir mokslo ministre, mano klausimas iš dviejų dalių.

Pirma, visuotinėje programoje jūs irgi tą akcentuojate, pripažįstate, kad žalingų įpročių vienas efektyviausių būdų vaikams, prevencijos būdų, yra kuo platesnės galimybės įvairioms prasmingoms veikloms po pamokų. Apie tai programoje jūs beveik nekalbate, užsimenate tikrai 128.1 punkte, po tuo pačiu krepšelio kurpaliu minite ir neformalųjį švietimą, ko atsisakysite. O iš tiesų antri metai galioja 15 eurų vienam vaikui popamokinei veiklai krepšelis, šiuo metu maždaug 70 tūkst. vaikų yra finansuojama pagal šį modelį. Tai ar bus tęsiamas šitas visų gana gerai vertinamas finansavimas, vaikų įtraukimo didinimas?

Ir mano antras klausimas. Gerbiamoji ministre ir premjere, prašau pasakyti, kaip bus su aukštųjų mokyklų tinklo konsolidavimu, aiškiai? Ar jūs turėsite pakankamai tam ryžto?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ryžto mes tikrai turėsime viskam, taip pat ir konsolidavimui. Mes kalbame apie aukštojo mokslo kokybę, tikslą, kokio mes norime, o kelius, kaip pasiekti, tai yra vienas iš kelių, kur mes privalėsime tai daryti – skatinti šio tinklo optimizavimą. Vienareikšmiškai. Tikrai turėsime ryžto. Tam mes ir atėjome arba bandome tapti Vyriausybe ir prisiekti.

Dėl krepšelių popamokinei veiklai. Taip, labai gražus ir teisingas postūmis 15 eurų man, galbūt kolegai, dar kam nors. Bet ką daryti tėvams, kurie tuos 15 eurų gauna, bet neturi 50 arba 40 eurų pagrindinės įmokos, reikalingos būreliui finansuoti? Taip, aš gaunu 15 papildomai, bet jie prisideda prie būrelio kainos, kurią aš turiu pats finansuoti. Faktiškai mes turime iš tiesų spręsti apskritai apie gebėjimą ir pajamų didinimą tėvams, kurie galėtų leisti vaikus nesilaikydami vien tik 15 eurų.

Dėl alternatyvų. Taip, yra alternatyva – perėjimas prie kitokio apmokėjimo ir mokytojų potencialo išnaudojimo visą darbo dieną, tarp jų galimybė taip pat organizuoti fakultatyvus, būrelius, kas susiję su jų tiesiogine profesija ir įsigytu išsilavinimu. (*Balsas salėje: „Papildyti.“*)

PIRMININKĖ. Klausia J. Imbrasas.

J. IMBRASAS (TTF). Dėkoju. Aš norėjau klausimą pateikti žemės ūkio ministrui gerbiamajam B. Markauskui.

Gerbiamas ministre, yra žinoma, kad Lietuvoje smulkių ir vidutinių ūkių yra 137 tūkst., stambiųjų ūkių yra apie 2 tūkst., proporcija labai įdomi. Vidutinis ūkis nuo 15 iki 20 hektarų, smulkių ir vidutinių. Ar galėtumėte įvardinti du žingsnius, kaip keisti situaciją, kad smulkieji, vidutiniai ūkiai pradėtų atsigauti? Bent paminėkite, kaip bus naudojamos Europos lėšos kaimui? Ir žemės ūkio produktų kainodara? Dėkui už atsakymą.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū. Aišku, skaičiai nėra tokie, šiandien neturime 120 tūkst. smulkių ūkių, tai yra deklaruojantys, kurie deklaruoja pasėlius, bet, aišku, iš jų yra nemažai tokių, kurie neužsiima žemės ūkio gamyba.

Iš principo jūs esate teisi. Šiandien diferenciacija kaime ir žemės ūkyje yra tikrai didžiulė, yra labai stambūs ūkiai ir yra labai smulkūs. Mes praeitą savaitę su visu Kaimo reikalų komitetu buvome Agrarinės ekonomikos institute, kur mokslininkai pristatė viziją kaimo ir žemės ūkio iki 2030 metų. Ir išvada tikrai, kalbant apie šiandieninę situaciją, yra labai negatyvi, kad į žemės ūkį yra investuota 23 mlrd. eurų, o norimo efekto nėra gauta. Ta diferenciacija yra labai didžiulė. Mes kalbėdami apie mūsų Vyriausybės programą ir kartu su Kaimo reikalų komitetu tikrai planuojame, kad tiek Europos Sąjungos tiesioginės išmokos ir struktūrinė parama, tiek nacionalinė parama pirmiausia bus orientuota į smulkesnius. Bet per kooperaciją, per žemės ūkio gamybą, bet ne kaip socialinė išmoka.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia R. Šarknickas, ruošiasi J. Sabatauskas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Klausimas būtų socialinių reikalų ir darbo ministrui. Norėjau paklausti, kaip ketinate tobulinti įvaikinimo, globos procesą, kuris užtrunka kone metus? Ir giminingas klausimas būtų. Kai našlaičiai išeina iš globos namų, jie gauna 2 tūkst. eurų ir per dvejus metus turi išleisti tą sumą. Ar nemanote, kad tas laiko tarpas turėtų būti ilgesnis, nes dalis vaikų nori taupyti būstui tuos pinigus? Dėkoju.

L. KUKURAITIS. Dėkui už klausimą. Tikrai dėl vaiko globos pertvarkos yra nemažai sunkumų, bet jie yra ne tik instituciniai, jie yra ir bendruomeniniai. Tiesiog ką mes matome? Kad bendruomenės, šeimos (daugelis) nėra šiuo metu pasiruošusios priimti vaikų, trūksta tokio pozityvaus skatinimo ir palaikymo, kad daugiau atsirastų globėjų, šeimų, kurios galėtų įvaikinti. Taigi čia yra tam tikri ir instituciniai dalykai, kaip padėti savivaldybėms reorganizuoti tuos namus, kad jie ne tik taptų mažesniais instituciniais namais, bet kad iš tiesų būtų tokios šeimos sąlygos, ir labai pagelbėti bendruomenėms ir šeimoms, kad jos imtųsi drąsos paimti vaiką į savo namus. Ir čia yra daug dalykų, kuriuos reikia suderinti ir užtikrinti, kad taip būtų.

Dėl pajamų. Yra problema turbūt ne tik vaiko pajamos, jau suaugusio žmogaus, kuris išeina į suaugusiųjų gyvenimą, problema yra apskritai, kad tas vaikas, tas suaugęs jaunuolis, neturi jokio socialinės pagalbos tinklo. Kaip jam padėti, kad jisai tuos 2 tūkst. eurų neišleistų bet kam – mašinų pirkimui ir taip toliau, bet imtųsi... turėtų bendruomenę arba tam tikrą socialinį tinklą, į

kurį galėdamas remtis galėtų ir studijas baigti, ir įsidarbinti, savarankiškai funkcionuoti. Šitą labai reikia sustiprinti. Tiesiog po globos (mes iš praktinės patirties) daugybė vaikų yra neparengti gyvenimui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Sabatauskas. Ruošiasi kolega D. Kreivys.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis Ministre Pirmininke, paskirtasis Ministre Pirmininke, kadangi nėra teisingumo ministro, klausiu jūsų. Vyriausybės programoje vis dėlto dar lieka tokia deklaracija kaip ypatingojo prokuroro įvedimas. Na, tokia lyg ir išlyga numatyta, kad tą funkciją turėtų atlikti Organizuoto nusikalstamumo departamentas. Bet, kaip žinote, ypatingo prokuroro institucija yra įvedama tose valstybėse, kur prokuroras, generalinis prokuroras, yra vykdomosios valdžios dalis, t. y. pats sutampa su teisingumo ministro pareigomis arba yra ministro pavaduotojas, arba tiesiogiai pavaldus. Mūsų prokuratūra niekaip nepavaldi vykdomajai valdžiai ir šiuo atveju tirti korupcines bylas gali laisvai, nes Konstitucijoje jos yra aiškiai atskirtos. Kaip jūs manote, ar iš tikrųjų verkiant reikia tokios institucijos? Ačiū.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Na, dėl verkimo ar neverkimo. Iš esmės tai nėra galbūt tapatu ypatingojo prokuroro statusas, kuris galbūt įsivaizduojamas dalies visuomenės, kad renkamas iš visuomenės žmogus įgauna papildomas labai svarbias teises tirti rezonansines bylas. Čia, matyt, mūsų siūlymas yra gana kompromisinis. Taip, mes tikrai matome politinės korupcijos bylas, stambias korupcijos bylas, kai prokurorai labai dažnai pritrūksta ryžto ir valios, nors teisiškai, kaip jūs sakote, tai nėra vykdomosios valdžios dalis, teisiškai nepriklausomas, bet šiandien faktą turime šiek tiek kitokį. Atskiroms byloms palikti generaliniam prokurorui diskrecijos teisę suteikti tą bylą tiriančiam arba tyrimą kontroliuojančiam, koordinuojančiam prokurorui ypatingą statusą, šiek tiek apsaugantį socialiai, šiek tiek apsaugantį procesiškai. Pabaigęs bylą jis vėl grįžta į tą patį statutą, kurį turėjo.

Mes turime šiandien kitokių pavyzdžių, kai prokurorai, Generalinės prokuratūros prokurorai, principingai elgiasi atskirose ikiteisminėse, rezonansinėse bylose. Sakykim, pasibaigus kadencijai patiria tam tikrą dilemą, ar jo principingumas dabar nedaro įtakos galimybei toliau tęsti tarnybą, tęsti karjerą prokuratūroje. Todėl aš manau, kad tai tikrai gana kompromisinis mechanizmas, kuris leistų taisant tik Prokuratūros įstatymą kitokį statusą ir nepriklausomumą suteikti prokurorui.

O iš esmės mes turėsime grįžti prie prokurorų savivaldos, prie skaidrių, aiškiai įvardytų prokurorų atrankos principų ir tikro nepriklausomumo. Mes šiandien turbūt puikiai visi suvokiame, ką reiškia institucija, kuri yra finansuojama iš biudžeto, ir nuo biudžetinio finansavimo skyrimo arba neskystimo išsauganti savo priklausomumą arba ne. Tai tinka kiekvienam – tiek Generalinei prokuratūrai, tiek ir ikiteisminio tyrimo visiems subjektams, kaip jų nepriklausomumas gali būti „redaguojamas“.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia D. Kreivys. Ruošiasi E. Gentvilas.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Turiu porą trumpų klausimų premjerui. Premjere, Vyriausybės programa yra strateginis šalies dokumentas, kurį perskaitę turėtume aiškiai suprasti, kuria kryptimi mūsų šalis vystysis ir ką planuojame konkrečiai pasiekti. Dokumente neradau, tačiau gal jūs galite pasakyti, ar po ketverių metų jau būsime sinchronizavęsi su Vakarų Europos elektros tinklais, ar tebebūsime likę rusiškoje BRELL sistemoje? Tai vienas klausimas.

Antras yra apie šalies ekonomiką. Šalies ekonomika šiandien yra, mano galva, nepatenkinamos būklės, nes jeigu atmestume Europos Sąjungos lėšų investicijas, ji faktiškai neaugtų arba netgi būtų ištikta recesijos. Iš pateikto Vyriausybės dokumento nesupratau, kokie bus tie pagrindiniai žirgai, trauksiantys ekonomiką iš dabartinės būklės. Gal jūs juos galėtumėte įvardyti? Gal aš ko nors nesupratau.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Dėl elektros tinklų. Aš tikrai negaliu pasakyti, kad po ketverių metų mes jau būsime atsiskyrę nuo Rusijos vadinamosios dispečerinės tinklo ir būsime sinchronizavę į Europos kontinentinį tinklą, bet kad šitas projektas bus pradėtas – tai faktas. Ir mes turime ambiciją, kad jis būtų Vyriausybės kadencijos laikotarpiu ir pabaigtas. Jūs puikiai suvokiate technines,

finansines galimybes, kurios tikrai objektyviai gali lemti terminus, bet tai yra programoje labai aiškiai pasakyta ir įtvirtinta kaip prioritetas.

Dėl ekonomikos. Mes vėlgi galime svarstyti, skaityti, turėti nuomonę, ar yra recesija, ar visgi dar yra augimas, galbūt ne toks optimistinis augimas, kaip buvo prognozuota, bet šiandien pasakyti, kad ekonomika eina į recesiją, tikrai negalime. Kokie arkliai arba kokie žirgai galėtų būti, taip, tai programoje labai aiškiai pasakyta. Mes turime suvokti, tai mūsų galimybės plėsti ir didinti eksportą kaip viena iš sąlygų. Investicijų pritraukimas, ne vien tų minkštųjų investicijų, kai investuotojas ateina ir, priklausomai nuo investicinės aplinkos, gali išeiti. Mes turime skatinti gamybinių investicijų pritraukimą, ilgalaikių investicijų, kurios ir kurtų darbo vietas, ir duotų pajamas, generuotų į biudžetą.

Mes kalbame apie inovacijas, mes kalbame apie sumanią specializaciją, mes kalbame, labai aiškiai pasakyta, apie talentų galiausiai pritraukimo tam tikrą banką ar agentūrą. Skatinsime mūsų žmones, kurie verslą daro, kurie dirba užsienyje, grįžti ir tiesiog čia investuoti. Tai yra regionų atsigavimo klausimai, kurie ne kartą ir šioje tribūnoje buvo minėti. Problemų sprendimas dėl gamybinių pastatų. Mes pasisakome labai aiškiai už procedūrų sutrumpinimą, kad, kalbant apie gamybines patalpas, sandėliavimo patalpas, procedūros galėtų būti gerokai trumpesnės. Ir aplinkos poveikio vertinimo, ir prisijungimo prie tinklų, ir taip toliau. Na, yra priemonės, kurios, atrodo, aiškiai įvardytos, segmentiškos per visą programą, kaip mes galėtume skatinti mūsų ekonomiką. Tų žirgų kuo daugiau bus, mes tikrai stengsimės jų laikytis, kad jie į priekį judėtų ne vien arklio jėga.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir paskutinis klausia E. Gentvilas, nes jau pusantros valandos dirbame atsakydami į klausimus. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Smagu, 43-uoju užsirašius vis tiek lieka laiko. Noriu duoti premjerui pailsėti. Jeigu galima, po vieną trumpą klausimą dviem paskirtiesiems ministrams. Ponui B. Markauskui. Kada planuojate, kad bus baigtas restitucijos procesas kaimuose ir miestuose? Tai yra žemės grąžinimas buvusiems savininkams. Jūs žinote, ten nedideli procentai liko, bet nė viena Vyriausybė nesugeba to įveikti.

Ir paskirtajam aplinkos ministrui. Jūsų kompetencija yra ir bus prievolė ar atsakomybė skelbti skalūninių dujų paieškos konkursą, kur tie du Žygaičių broliai gąsdino K. Trečioką ir kitus buvusius ministrus. Jie nesiryžo. Koks jūsų santykis su Žygaičiais, su skalūnų dujomis ir su siekiu pritraukti į Lietuvą „Chevroną“ ar panašias pasaulinio garso kompanijas?

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Reikia pripažinti, kad sąmoningai netraukėme į Vyriausybės programą klausimo dėl žemės reformos užbaigimo, nes, ko gero, gėda turėtų būti visiems – iki mūsų buvusioms Vyriausybėms, kad tas klausimas visada buvo traukiamas į programą, visada buvo numatyti terminai, bet reforma nebuvo užbaigta. Taip, iš tikrųjų likę nedaug ir tokios skaudžiausios vietos, aišku, Vilnius ir Palanga. Aš labai džiaugiuosi, kad visai netyčia, bet radau viceministrą, kuris kuruos Nacionalinę žemės tarnybą, ir jis man maždaug per pusę valandos išaiškino, kaip viskas turėtų būti ir kaip viską užbaigti. Tai aš labai tikiuosi, kad taip ir atsitiks, nes šiandien reikia pripažinti, kad Nacionalinė žemės tarnyba ir žemės tarnybos rajonuose yra vienas labiausiai užleistų barų Žemės ūkio ministerijos valdymo srityje. Tai aš manau, kad sutvarkę tą reformą tikrai galėtume užbaigti gana greitu laiku. Bet programoje mes sąmoningai to neįvardijome, tos datos.

PIRMININKĖ. Ir paskirtasis aplinkos ministras K. Navickas.

K. NAVICKAS. Santykio su Žygaičiais aš neturiu jokio, tų žmonių nepažįstu ir su jais neteko bendrauti, nebent atskirais. Kokia buvo pozicija dėl skalūnų dujų tada, kai buvo „Chevronas“, kokia buvo aplinkosauginių organizacijų pozicija? Tokia, kad mes tada neturėjome įstatyminių saugiklių dėl technologinių vandenų ir technologinių procesų reglamentavimo. Investuotojas tuo metu išėjo tada, kai tie reglamentai atsirado. Ir šiuo atveju aš nežinau, ar yra baigtas žemės gelmių, ypač dėl molio skalūnų, įstatyminis reglamentavimas, bet jeigu jis yra ir tie saugikliai bus, tai nėra jokių problemų skelbti konkursą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Laikas, skirtas atsakyti į klausimus, baigėsi. Dėkojame paskirtiesiems ministrams ir paskirtajam Ministrui Pirmininkui. Dabar jūsų laukia susitikimai frakcijose ir komitetuose. Linkime sėkmingų diskusijų ir atsakymų.

O mes, gerbiamieji Seimo nariai, tęsiame savo darbotvarkės svarstomus klausimus. Posėdis vyksta toliau.

12.03 val.

Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 3, 10, 12 straipsnių ir trečiojo skirsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4791(2) (svarstymas)

Skelbiu darbotvarkės 1-3a klausimą – Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 3, 10, 12 straipsnių ir trečiojo skirsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4791(2). Pranešėjas – Biudžeto ir finansų komiteto atstovas A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas bendru sutarimu pritarė minėtam projektui ir siūlo pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKĖ. Ačiū. Papildomo Audito komiteto pirmininkė I. Šimonytė. Prašome pateikti išvadą.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Audito komitetas svarstė minimą įstatymo projektą. Kadangi tai buvo biudžeto paketo sudėtinė dalis, tai mūsų komiteto sprendimas buvo siūlyti pagrindiniam komitetui šį įstatymo projektą gražinti iniciatoriams tobulinti atsižvelgiant į naujos Vyriausybės programą ir Teisės departamento pasiūlymus. Balsavimo rezultatai: bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu V. Bukauską pateikti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą. Jo nematau. Kas galėtų pateikti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą. Gal P. Urbšys? Išvada jums tuoj bus paduota.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas apsvairstė šiuos siūlymus ir pritarė bendru sutarimu: iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms, siūlyti pagrindiniam komitetui įstatymo projektą tobulinti atsižvelgiant į Seimo nario A. Strelčiūno pasiūlymus ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir pasiūlymus, kuriems pritarė Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Noriu pakviesti pagrindinio komiteto pranešėją A. Palionį į tribūną. Svarstysime Seimo narių pateiktus pasiūlymus, nes dalyvauti diskusijoje niekas neužsirašė. Prašom. A. Strelčiūno pasiūlymas. Minutėlę, A. Strelčiūnui bus suteiktas žodis.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Sveiki. Gerbiamieji Seimo nariai, norėčiau pateikti pasiūlymą dėl metodikos ir atkreipti dėmesį. Remiantis 2015 metų Vilniaus miesto ataskaita, į Vilniaus miestą atvyksta 980 tūkst. svečių. Jie naudojami infrastruktūra, todėl ir siūlau numatyti specialią dotaciją tikslinei infrastruktūrai.

PIRMININKĖ. Prašome, komiteto išvada.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Komiteto išvada yra nepritari, nes dabartinės Metodikos įstatymo nuostatos suteikia galimybę didėti savivaldos pajamoms, tai viena, kad augant ekonomikai GPM dalis savivaldai, palyginti su praėjusiais metais, nemažėjo, panaikintas pajamų augimo ribojimas, kuris buvo leidžiamas augti tik iki 21 %. Po 2015 metų Konstitucinio Teismo nutarimo buvo pakeistas Metodikos įstatymas ir Vilnius pradėjo gauti papildomas pajamas, skiriamas savivaldybių išlaidų struktūrų skirtumams išlyginti. Tokie Metodikos įstatymo pakeitimai ženkliai padidino ir Vilniaus miesto savivaldybės pajamas. Kaip pavyzdys – 2016 metais prognozuojamos pajamos, palyginti su 2015 metais, yra 41,6 mln. eurų didesnės, nei buvo 2015 metais. Komitetas nepritarė.

PIRMININKĖ. Komitetas nepritarė, taip pat nepritarė pastabai Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Jos yra identiškos.

PIRMININKĖ. Identiškos. Gerbiamieji Seimo nariai, reikia balsuoti dėl Seimo nario A. Strelčiūno pasiūlymo. Motyvai – už, motyvai – prieš. Motyvai už – A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Išties Vilnius vis dėlto yra administracinė sostinė, tai yra Lietuvos vizitinė kortelė. Kaip žinoma, kad ir gauna Vilnius daugiau gyventojų pajamų, tačiau pasikeitus tai metodikai tai yra nepakankamos lėšos, kad būtų sutvarkyta Vilniaus infrastruktūra, nes daugelis lėšų dėl buvusio išskolinimo, kuris tęsiasi jau nuo buvusio mero R. Pakso laikų, kada Vilnius buvo praskolintas ir tos skolos nuolatos didėjo, nukeliauja būtent aptarnauti Vilniaus skoloms. Aš palaikyčiau šią pataisą, aš manau, kad šaltinį galima rasti, gerbiami kolegos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš tikrai nesu prieš, kad Vilniui būtų daugiau, bet aš esu už, kad ir regionams būtų daugiau, kadangi, palyginus infrastruktūrą, kokia yra miestuose ir kokia yra regionuose, tikrai nepalyginami dalykai, bet ir ten gyvena žmonės. Tai iš tikrųjų galvoji kur kas plačiau, kad galbūt ir svarstant biudžetą būtų teisingiau persvarstomas Kelių fondas, nes tikrai daug žmonių važinėja į namus nepravažiuojamais keliais. Ir vėl mes kalbame apie tai, kad reikia kažką kompensuoti. Iš tikrųjų galime pradėti skaičiuoti, kad kompensuoti reikia ir Aukštaitijos regionui, kad ten važiuoja visi prie ežerų, ir t. t. Manychiau, reikėtų susikoncentruoti apskritai – infrastruktūrai daugiau skirti lėšų, perskirstant lėšas, kur centralizuotai naudojami dideliems projektams, į regioninius. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kartu primenu, kad Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas teikė tokį pasiūlymą, kuriam pagrindinis komitetas nepritarė.

Gerbiamieji kolegos, kviečiu balsuoti, kas už Seimo nario A. Strelčiūno ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto teiktą pasiūlymą?

Už pasiūlymą balsavo 29 Seimo nariai, prieš – 44, susilaikė 26. Pasiūlymui nepritarta. Prašom pristatyti kitą pasiūlymą. Seimo nariai G. Steponavičius ir K. Glaveckas. Kuris pristatote? G. Steponavičius. Prašom.

G. STEPONAVIČIUS (*LSF*). Labai ačiū. Mes siūlome, jei apie tą pasiūlymą tiksliai supratau, kurį dabar reikia pristatyti, skaičiuoti atskaitymus pagal biudžeto metodiką, remiantis ne registro duomenimis, bet remiantis Statistikos departamento teikiamais duomenimis. Tai, mūsų manymu, būtų tikslesnis ir teisingesnis būdas skaičiuoti gyventojus ir pagal tai pamatyti tam tikras dotacijas savivaldybėms. Toks yra mūsų siūlymas ir prašome pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Komiteto nuomonė.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Komiteto nuomonė yra nepritarti. Visų pirma noriu atkreipti dėmesį, kad teikiamas pasiūlymas yra dėl 9 straipsnio, o šis įstatymo projektas kalba tik apie 8 ir 10 straipsnius. Šis pasiūlymas turėtų būti teikiamas atskiru įstatymo projektu. Komitetas vis tiek svarstė šitą pasiūlymą ir komiteto išvada – savivaldybės gyventojų skaičius, taip pat Metodikos įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 3, 4 ir 5 punktuose nurodyti rodikliai šiuo metu nustatomi pagal einamųjų biudžetinių metų sausio 1 dieną gyvenamąją vietą deklaravusių asmenų ir neturinčių gyvenamosios vietos asmenų apskaitos duomenis, paskelbtus Lietuvos Respublikos gyventojų registro tvarkymo interneto svetainėje.

Tokių rodiklių naudojimą numatė Lietuvos Respublikos Seimas, 2013 metais priimdamas Metodikos įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymą. Atkreipiame dėmesį, kad kartu buvo priimti ir atitinkami Lietuvos Respublikos tarnybos įstatymo 2 priedo papildymo, Lietuvos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo priedėlio papildymai, Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 10 straipsnio pakeitimai, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo pakeitimai, kuriuose savivaldybės gyventojų skaičius taip pat nustatomas vadovaujantis gyventojų registro tarnybos skelbiamais gyvenamąją vietą deklaravusių ir neturinčių gyvenamosios vietos asmenų apskaitos duomenimis. Tokie įstatymų pakeitimai užtikrina vienodą teisės aktų taikymą, nustatant savivaldybės gyventojų skaičių.

Pažymėtina, kad šių įstatymų pakeitimą inicijavo Lietuvos Respublikos Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, įstatymų projektus rengė Vidaus reikalų ministerija, nes kitos savivaldybės gyventojų skaičiaus nustatymo būdas teisės aktuose nebuvo reglamentuotas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamieji kolegos, mes su G. Steponavičiumi norėjome pateikti šį įstatymo projektą visų pirma tam, kad būtų atkreiptas dėmesys, kad šiuo požiūriu Vilniaus ir kitų miestų pajamos nėra subalansuotos tam tikra prasme. Mes atkreipiame dėmesį. Ir labai gerai, kad Biudžeto ir finansų komitetas sutiko sausio mėnesį sukurti darbo grupę, kurioje būtų sprendžiami šitie klausimai ir įdedamos tos korekcijos, kurios yra galimos.

Antras dalykas, mes suprantame, kad šiais metais padaryti korekcijų negalima, nes biudžetas yra pateiktas ir dabar visą *ekvilibrum* finansų pasiskirstymą tarp atskirų regionų ir miestų tiesiog neįmanoma pakeisti, tikimės, kad sausio mėnesį, kada bus sudaryta darbo grupė, kur bus atstovaujama visų pusių interesams, mes rasime tą sprendimą, apie kurį mes dabar kalbame. Tai yra būtinumą išlyginti pajamas ir pagal realų gyventojų skaičių. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – A. Strelčiūnas.

A. STRELČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, aš norėjau atkreipti dėmesį, kad statistikos duomenys nėra tokie tikslūs, mums geriausia būtų naudotis Registrų centro duomenimis, kurie yra operatyviau keičiami. Tiesiog toks pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji Seimo nariai, prašom balsuoti, kas pritariate Seimo narių G. Steponavičiaus ir K. Glavecko pateiktam pasiūlymui.

Už balsavo 13 Seimo narių, prieš – 45, susilaikė 43. Pasiūlymui nepritarta.

Atitinkamai teikiamas Seimo narių G. Steponavičiaus ir K. Glavecko pasiūlymas pakeisti įstatymo projekto pavadinimą, bet kadangi nepritarta anksčiau svarstytam pasiūlymui, tai sutariame bendru sutarimu tikriausiai taip, kolegos, kad nebesvarstome ir šio pasiūlymo?

A. PALIONIS (*LSDPF*). Taip.

PIRMININKĖ. Dėl viso įstatymo projekto (svarstymo stadija) nuomonė už, nuomonė prieš. Niekas nenori kalbėti. Balsuojame, kas pritariate po svarstymo įstatymo projektui Nr. XIIP-4791(2)?

Už balsavo 92 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikė 7. Po svarstymo įstatymo projektui Nr. XIIP-4791(2) pritarta.

12.17 val.

Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4792(2) (svarstymas)

Kitas įstatymo projektas – Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4792(2). Pranešėjas – K. Glaveckas, Biudžeto ir finansų komitetas. Prašom, gerbiamas Kęstutis Glaveckai, pristatyti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, leiskite pristatyti pagrindinio komiteto išvadą dėl Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Buvo gautos pastabos, į kurias atsižvelgta. Jos buvo dvi. Pats įstatymo projektas numato vieną esminį dalyką, ką aš dabar jums trumpai pasakysiu – struktūrinis valdžios sektoriaus balanso rodiklis apskaičiuojamas ir įvertinamas, kaip nustatyta Stabilumo ir augimo pakto reglamente. Tai reiškia, kad iš esmės taip, kaip kitose šalyse ir visur, bus nustatomas pagal tą pačią metodiką tas pagrindinis rodiklis, pagal kurį paskui mes darome visas kitas korekcijas.

Komiteto sprendimas yra bendru sutarimu pritarti šitam įstatymo projektui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu papildomo Audito komiteto pirmininkę I. Šimonytę pateikti Audito komiteto išvadą.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Komitetas svarstė minimą įstatymo projektą ir priėmė sprendimą pritarti pateiktam Biudžeto sandaros įstatymo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4792. Sprendimas priimtas bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Pasiūlymų dėl šio įstatymo projekto nėra gauta. Nuomonė už, nuomonė prieš. Niekas neužsirašė. Kviečiu balsuoti, kas pritaria po svarstymo?

Už balsavo 99 Seimo nariai, prieš, susilaikiusių nėra. Po svarstymo pritarta.

12.20 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 30 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4793(2) (svarstymas)

Kitas lydimasis įstatymo projektas – Akcizų įstatymo Nr. IX-569 30 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4793(2). Pranešėjas – A. Palionis. Prašom. Audito komitetas.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą. Komiteto sprendimas – pritarti Akcizų įstatymo Nr. IX-569 30 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskusijoje kalbėti užsirašęs M. Majauskas. Prašom. Jums skiriamos penkios minutės. Ar jūs frakcijos vardu? Penkios minutės. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, aš tik noriu atkreipti dėmesį, jog čia visai neseniai stovėjęs paskirtasis Ministras Pirmininkas daug kalbėjo apie priklausomybes ir priklausomybių prevenciją. Buvo tikrai nemažai diskusijų rinkimų kampanijos metu apie tai, kaip mažinti priklausomybes, ir apie tą kalbą Pasaulio sveikatos organizacija.

Viena iš pagrindinių priemonių kovojant su priklausomybėmis yra riboti prieinamumą. Vienas iš prieinamumo faktorių yra kaina. Iš tikrųjų šis projektas nėra ambicingas. Mano supratimu, akcizus būtų galima didinti ambicingiau ir surinktas lėšas naudoti tiek kovai su kontrabanda, tiek kovai užtikrinti efektyvią prevenciją. Tai, ką matome dabar, yra nuoseklus ėjimas prie to, ką darė prieš tai buvusi Vyriausybė. Nauja Vyriausybė, būsima Vyriausybė, naujas Seimas toliau įgyvendina tą seną politiką, kuri, kaip matome, nepasiteisino. Aš kviečiu prieš balsuojant dar kartą pagalvoti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji Seimo nariai, nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Taip jau išėjo, kad liberalai iš tikro yra liberalai. Mes turime nuomonių įvairovę, bet pritariu tam neišvengiamam žingsniui, nes paprasčiausiai yra Lietuvos išipareigojimai Europos Sąjungai, kad mes didinsime akcizus. Mes tiesiog negalime to išvengti, mes didiname minimaliu dydžiu.

Bet noriu pasakyti ir dėl kitos medalio pusės. Paprastai akcizo padidinimas nėra tiesiog proporcingas pajamų padidėjimui. Dažnai atsiranda didesnės galimybės arba kai kurių žmonių grupių noras pirkti pigesnes cigaretes, kontrabandines. Kitaip sakant, iš kontrabandinių cigarečių pelno norma padidėja. Todėl, pritardamas šiam įstatymui, noriu pasakyti, kad kartu mes turėsime didinti išlaidas kontrolei, priežiūrai ir kitiems administraciniais metodams, baudimo metodams, kurie yra susiję su rūkymo, cigarečių ir cigarų kainų pakėlimu. Todėl siūlau balsuoti už ir turėti omeny tą, ką aš galvoju ir sakau. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiame kolegos, mes su Europos Sąjunga ir Komisija turime daug sutarimų dėl direktyvų perkėlimo, dėl poveikio aplinkai vertinimo, ko gero, greičiausiai vėluosime, Žemės (...) įstatymas – turime netgi Europos teisės pažeidimo procedūrą. Turime pripažinti, kad kontrabandos mastas pas mus yra vienas didžiausių Europos Sąjungoje. Būkime ryžtingi pasakyti, kad galbūt čia ir neskubėkime perkelti tų direktyvų, kas šiuo atveju yra sutarta. Dėkui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu balsuoti už šį įstatymo projektą. Svarstymo stadija.

Už balsavo 83 Seimo nariai, prieš – 1, susilaikė 10. Po svarstymo pritarta.

12.25 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4794(2) (svarstymas)

Kitas lydimasis įstatymo projektas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4794(2). Pranešėjas – A. Palionis. Prašau.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą. Komiteto sprendimas – pritarti Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 11, prieš – 1.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu į tribūną papildomo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininką A. Sysą pateikti komiteto išvadą.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiama pirmininke, gerbiamieji kolegos, komitetas svarstė Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir siūlo pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui įvertinus Teisės departamento išvadą. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu vėl pagrindinio komiteto pranešėją, nes yra gauti Seimo narių G. Steponavičiaus, R. Juškos, J. Varkalio, S. Gentvilo, V. Aleknos, V. Čmilytės-Nielsen, A. Gelūno, A. Armonaitės ir J. Baublio pasiūlymai. Kuris iš jūsų norite pristatyti ir galite tai padaryti? Gal S. Gentvilas? Ne. V. Alekna ar kuris? Pagrindinis komitetas, jeigu nesiryžta pateikėjai, pristatys ir pasiūlymą, ir komiteto išvadą.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Aš labai trumpai, ką siūlytojai sugalvojo. Jie norėjo pasiūlyti NPD sulyginti su minimalia mėnesine alga. Komitetas nepritarė šiam pasiūlymui dėl paprastų priežasčių. Dėl pasiūlyme siūlomų pakeitimų valstybės biudžetas ir savivaldybių biudžetai netektų maždaug 238 mln. eurų pajamų. Toks ženklus biudžeto pajamų netekimas, nenumačius kitų priemonių, kompensuojančių valdžios sektoriaus pajamų netekimą, padidintų valdžios sektoriaus deficitą, todėl kiltų rizika nukrypti nuo Stabilumo programoje nustatytų vidutinio laikotarpio tikslų, būtų pažeisti fiskalinės drausmės principai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – J. Razma. Prašau, žodis jums.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiama kolegos, mes ne vienerius metus sakome, kad reikia ryžtis ir padaryti politinį sprendimą – ryškiau pakelti neapmokestinamąjį pajamų dydį iki minimalios mėnesinės algos ir taip padidinti mažiausius atlyginimus gaunančių žmonių pajamas. Aš manau, kad šis laikotarpis yra dėkingiausias tokiame politiniam veiksmui padaryti, nes naujoji Vyriausybė yra gavusi tikslinti biudžeto projektą. Dėl tų įplaukų praradimo, kurį lydės šis veiksmas, manau, Vyriausybė gali rasti kitų šaltinių, pavyzdžiui, ne kartą minėtą alkoholio akcizo didinimą. O tie dydžiai, kuriuos skelbė pranešėjas, manau, nėra tikslūs. Praradimo dydžiai, turiu omeny. Nes teoriškai yra skaičiuojama, kiek būtų prarandama, neįvertinant, kad mažas pajamas gaunantys žmonės tuos pinigus tuoj pat išleistų iš esmės ir per kitus mokesčius jų dalis tikrai sugrižtų. Aš kviečiu palaikyti siūlymą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės prieš nėra. Gerbiamieji Seimo nariai, kviečiu balsuoti už Seimo narių G. Steponavičiaus, R. Juškos, J. Varkalio, S. Gentvilo, V. Aleknos, V. Čmilytės-Nielsen, A. Gelūno, A. Armonaitės ir J. Baublio pasiūlymą. Kas už, balsuoja už, kas susilaiko, balsuoja prieš.

Už balsavo 30, prieš – 37, 23 susilaikė. Pasiūlymui nepritarė.

Dabar dėl viso įstatymo projekto nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Nepaisant to, kad ir nepritarėme pasiūlytai pataisai, vis tiek projektas tikrai yra geras, gera kryptimi, didinantis kiekvieno nedidelius atlyginimus gaunančio žmogaus pajamas. Tas neapmokestinamojo minimumo padidinimas iki 300 eurų, už vaiką – iki 200 eurų vis dėlto jau yra pakankamai juntamas dalykas. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiama Seimo nariai, ypač Valstiečių partijos atstovai, socialdemokratai, nors iš tikro yra didinamas neapmokestinamasis minimumas, tačiau jeigu mes neapmokestinume viso minimumo, manau, kad mes finansiškai išloštume, o ne praloštume. Pažiūrėkite, visi šitie pinigai būtų panaudoti. Per PVM grįžta 21 %. Kiek tada prarandame?

Antras dalykas. Padidėtų apyvarta, prekių panaudojimas. Man atrodo, gamyba... tikrai čia būtų pliusas, todėl priėmimo stadijoje reiktų pagalvoti, dar pasitarti, padiskutuoti Biudžeto ir finansų komitete, tikrai reiktų šituos žingsnius žengti ir neapmokestinti viso minimalaus atlyginimo. Tai būtų tikrai ženklus žingsnis į priekį, tai būtų nauda ir įmonėms, ir dėl apyvartos, ir dėl pragyvenimo lygio. Manau, kad tikrai dar Biudžeto ir finansų komitetas galėtų grįžti prie šito klausimo, pasvarstyti, ir gal tokie nuostatai būtų pritarta.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę.

Gerbiami Seimo nariai, kviečiu balsuoti už visą įstatymo projektą.

Už balsavo 93 Seimo nariai, prieš, susilaikiusių nėra. Įstatymo projektui Nr. XIIP-4794(2) priartta po svarstymo.

12.33 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 40¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4795(2), Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 32, 33, 34, 35, 36, 40¹, 47, 51, 53 straipsnių ir 3 priedėlio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2262 6 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4796(2) (svarstymas)

Kitas lydimasis klausimas – Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 40¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4795(2). Pranešėjas – A. Palionis. Gal kartu galima ir antrąjį klausimą – Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 32, 33, 34, 35, 36, 40¹, 47, 51, 53 straipsnių ir 3 priedėlio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2262 6 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą Nr. XIIP-4796(2)? Prašom.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas svarstė abudu šituos minėtus projektus, pritarė bendru sutarimu komiteto išvadoms ir kad šie abu įstatymai būtų pripažinti netekusiais galios.

PIRMININKĖ. Ačiū. Pasiūlymų nėra. Ar galime?.. Dėl nuomonių už, prieš ir diskutuoti taip pat niekas neužsirašė. Gal galime bendru sutarimu sutarti? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū.

12.34 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 14, 64 ir 81 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-1850(4) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 14, 64 ir 81 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 59¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-1850(4). Pranešėjas – A. Palionis. Svarstymo tęsinys. Prašau.

A. PALIONIS (LSDPF). Posėdžio pirmininke, teisybę pasakius, nežinau, ką turėčiau pristatyti, nes viską pristačiau praeitą posėdį. Komiteto pirmininkas paprašė pertraukos iki kito posėdžio, kad komitete susirinktume dėl įstatymo įsigaliojimo datos, ir dar šiandien situacija pasikeitė, nes yra užregistruota pasiūlymų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gauti pasiūlymai bus svarstomi priėmimo stadijoje, taip?

A. PALIONIS (LSDPF). Rytoj komitete turėtume svarstyti.

PIRMININKĖ. Rytoj komitetas apsvarstys.

Gerbiami kolegos, iš tikrųjų mums yra likusi nuomonė už, nuomonė prieš ir balsavimas svarstymo stadijoje. Iš klausime nuomonę už – V. Juozapaitis. V. Juozapaičio nematau. Nuomonės prieš nėra.

Kviečiu balsuoti. Užsirašiusi I. Šimonytė. Irgi atsisako. Prašom balsuoti. Kas pritariate įstatymo projektui Nr. XIIP-1850(4)?

Už balsavo 90 Seimo narių, prieš... susilaikė 1. Atitinkamai tik primenu, kad Seimo narių G. Landsbergio, M. Majausko, I. Šimonytės, A. Kubiliaus ir V. Juozapaičio pasiūlymai bus apsvarstyti komitete ir per priėmimo stadiją.

12.37 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 609 ir 616 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4776(2) (svarstymas)

Gerbiami Seimo nariai, 1-5 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 609 ir 616 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4776(2). Pranešėjas – J. Sabatauskas. Svarstymo

stadija. J. Sabatausko nematau. Kas galite pakeisti Teisės ir teisėtvarkos komiteto narį ir pateikti išvadas svarstymo stadijoje?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai yra projektas, kuris yra susijęs su administracinių nusižengimų protokolo surašymo detalėmis. Tai buvo Vidaus reikalų ministerijos pateiktas projektas. Teisingumo ministerija turėjo savo esminių pastabų. Komitetas surengė klausymus, galų gale lapkričio 31 dieną apsvarstė ir bendru sutarimu už pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gauti pasiūlymai dėl datos bus svarstomi priėmimo stadijoje. Dabar svarstymo stadija, kviečiu balsuoti. Kas pritariate Administracinių nusižengimų kodekso tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4776(2)? Ačiū.

Už balsavo 85, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

12.39 val.

Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 3, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIIP-169 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 3, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIIP-169.

P. Urbšys. Prašau. Dėl vedimo tvarkos?

P. URBŠYS (LVŽSF). Frakcijos vardu prašau pusės valandos pertraukos dėl Pagalbinio apvaisinimo įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto pateikimo.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, prašymas teisėtas, kviečiu balsuoti. Ar pritariam bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Reikia balsuoti. Balsuojame. Kas už tai, kad paskelbtume pusės valandos pertrauką dėl Pagalbinio apvaisinimo įstatymo projekto Nr. XIIP-169? Pusės valandos pertrauka, kas už?

Už pertrauką balsavo 74 Seimo nariai, prieš – 7, susilaikė 7.

Gerbiamieji Seimo nariai, norėčiau pasitarti, ar galime dabar, tęsdami posėdį, svarstyti rezervinius klausimus? (*Balsai salėje*) Galime.

Žvalgausi pranešėjų. Rezervinis pirmas, G. Steponavičiaus nematau. Antras, pranešėjas taip pat G. Steponavičius.

12.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ projektas Nr. XIIP-171 (pateikimas)

Ar galėtų M. Majauskas? Skelbiu. Rezervinis 3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ projektas Nr. XIIP-171. Pranešėjas – M. Majauskas, Savižudybių prevencijos komisijos pirmininkas. Pateikimas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų buvome susirinkę jau keliuose naujos Savižudybių prevencijos komisijos posėdžiuose, išsirinkome pirmininką, pavaduotoją ir pradėjome, mano supratimu, tikrai labai prasmingą darbą. Apgailestauju, kad kai kurių frakcijų nariai vis dėlto negali dalyvauti dėl dalyvavimo kitose komisijose, kituose komitetuose, tai labai kviečiu frakcijų seniūnus apgalvoti, peržiūrėti, ką deleguoja į komisiją ir kas atstovauja, kad komisijos posėdžiai būtų tikrai prasmingi ir efektyvūs.

Čia prieš jus yra nuostatos, kurios iš esmės reglamentuoja kelis dalykus apie tai, ką mes dirbame, ką mes veikiame ir kuo užsiimame. Pagrindiniai dalykai yra keli, kuriuos stengiamės užtikrinti.

Pirma, kad būtų mažinama psichinės sveikatos ligų stigma. Antra, kad būtų prieinama skubi psichologinė, emocinė pagalba žmonėms, išgyvenantiems krizes. Trečia, jog žmonės po mėginimo žudytis ar save žaloti galėtų gauti psichosocialinį vertinimą ir tęstinę emocinę pagalbą. Ketvirta, kad žmonės, netekę artimųjų, iš tikrųjų taip pat galėtų gauti specializuotą pagalbą. Tai

yra šios komisijos tikslas užtikrinti, kad šie dalykai būtų įgyvendinti Vyriausybės. Taigi šita komisija atlieka parlamentinę kontrolę, dirbdama su atsakingomis institucijomis. Būtent tai ir nustato šios nuostatos. Aš kviečiu patvirtinti, kad mes galėtume toliau efektyviai dirbti.

PIRMININKĖ. Ačiū už pateikimą. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju už gerą iniciatyvą. Lietuvoje turime daug pavyzdžių, kai iš gyvenimo pasitraukia vienas kitas garsus asmuo, mes tikrai turėjome daug pavyzdžių, ir pagal statistiką visada tomis dienomis, kai yra laidojama asmenybė, būna užlūžusios psichologinės pagalbos linijos, telefonai. Kaip jūs manote, ar nereikėtų vis dėlto apriboti televizijoje, žiniuose pranešimus apie savižudybes taip, kaip yra kitose Europos Sąjungos šalyse?

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū. Iš tikrųjų labai labai teisingas klausimas. Visuomenės informavimo etikos kodeksas reglamentuoja tuos dalykus. Jis nebuvo keistas daugiau kaip 10 metų, nepaisant nevyriausybinių organizacijų pastangų, nes iš tiesų tai tie atvejai, kai pranešimuose žiniasklaidos yra naudojami vaizdai iš savižudybės įvykio vietos, kai yra nurodoma labai konkreti priemonė, kaip pasitraukė iš gyvenimo, tarkime, vartodamas tam tikrus vaistus, ir po to matoma, kad tais vaistais vėl bandoma atimti savo gyvybę. Kartais, kai romantizuojama, pavyzdžiui, palaidotas baltų lelijų jūroje. Tokie dalykai kaip Verterio efektas skatina žmones kartoti tą veiksmą ir taip pat atimti sau gyvybę. To tikslo vedami tiek Savižudybių prevencijos biuras, tiek Vilniaus memorandumo grupė, nevyriausybinių organizacijų teikė Visuomenės informavimo etikos kodekso pakeitimo normas ir šiandien yra įtvirtintos trys labai aiškos taisyklės, kaip galima rašyti apie savižudybes. Taigi šiandien jau tos normos yra, bet jos yra tokios geranoriškos tame kodekse, kur leidėjai patys save reglamentuoja. Rimtos atsakomybės kol kas už tai nėra, tą atsakomybę, be jokios abejonės, vertėtų svarstyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti R. Žilinskas. Prašau.

R. ŽILINSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas Mykolai, sveikindamas jūsų ir Seimo iniciatyvą įkurti tokią komisiją šiai itin skaudžiai problemai spręsti, norėjau atkreipti jūsų dėmesį, kad sistemoje nėra nuostatų projekto, arba aš bent nerandu jo. Kodėl norėčiau atkreipti dėmesį į tai? Nes komisijai, kurioje aš dirbu, buvo pateiktas nuostatų projektas, pasirodo, papildytas iš praėjusio Seimo patvirtinto nuostatų projekto, visiškai akivaizdžiai prieštaraujantis Seimo statutui ir įkuriantis komisiją kaip kažkokį viršstatutinį darinį. Ar taip neatsitiks jūsų komisijai, nes patvirtinti arba paneigti to nematydamas nuostatų projekto aš negaliu?

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Aš kreipiuosi į Sekretariatą, ar yra? Kalba kolegos, kad yra. Apgailestauju, jeigu nepavyko pasižiūrėti. Tikslas yra užtikrinti, kad ta pagalba, apie kurią mes kalbėjome, būtų prieinama, ir būtent šita komisija tiksliai tuo ir užsiims. Labai tikiuosi, kad tiems nuostatams, kurie čia yra surašyti, kuriems bendru sutarimu pritarė visa komisija, pritars ir čia susirinkę Seimo nariai. Iš tikrųjų reikia imtis labai rimtų priemonių ir mes pasirenkę tą daryti ne dirbdami atskirai, bet dirbdami kartu su Vyriausybe, dirbdami su atsakingomis institucijomis, nes iš tikrųjų reikia bendro proveržio perlipant partines ribas, partinius ir ideologinius įsitikinimus ir dirbti visiems kartu ieškant sutarimo ir sprendimų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonė už – P. Gražulis. Galite sėsti.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiamieji Seimo nariai, aš turėjau savo nuomonę, kai buvo steigiamą šita komisija, dabar yra nuostatos tvirtinamos. Vis dėlto yra išskirta viena savižudybių problema, manau, kad komisija turėjo būti daug platesnė, tai ir patyčių, smurto propagavimas ir kiti negatyvūs dalykai. Manau, kad galėjo būti platesnio požūrio komisija ir matyti visas negatyvias problemas. Bet šiandien išskyrėme tik vieną problemą. Na, Dieve duok, kad šią problemą išspręstume. Bet jeigu mes nematysime šių problemų, kodėl savižudybės kyla, tikrai dėl savižudybių, ir nematysime platesnio konteksto, tai manau, kad tos problemos neišspręsimė.

Štai man teko domėtis Airijoje, negatyvi informacija Airijoje faktiškai draudžiama. Ten ir savižudybių mažiau. Pažiūrėkite, ką transliuoja mums žiniasklaida, ypač komercinė žiniasklaida, ir ne tik komercinė: smurtas, prievarta, tikrai daug negatyvių dalykų. Pavyzdžiui, pastaruoju metu reklamos eina tiek daug, kas penkios minutės, tiek nusižudžiusių, tiek prasigėrusių, tiek bedarbių, kad netelpa visi į Lietuvos stadionus, ir tai nuolat daro mūsų Prezidentė, kas penkias minutes tą negatyvią reklamą kartoja, ir kiekvienas normalus pilietis galvoja, na, tikrai reikia bėgti iš

tos Lietuvos, nes čia neįmanoma gyventi. Aš manau, to pozityvumo šiandien tikrai trūksta. Tas negatyvumas skatina ne tiktai depresiją, bet ir savižudybes. Bet jeigu jau Seimas apsisprendė, Dieve duok, kad išspręstume tas problemas, kad tų savižudybių būtų mažiau.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime bendru sutarimu, ar reikia balsuoti? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Prašau, balsuokime. Kas pritariate Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ projektui Nr. XIII-171?

Seimo nutarimui po pateikimo pritarta. Už balsavo 80 Seimo narių, ir susilaikiusių nėra. Pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Kaip papildomas neužsirašė niekas. Siūloma svarstyti gruodžio 15 dieną.

12.50 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. XIII-60 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-175 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės r-4a klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. XIII-60 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-175. Pranešėjas – J. Sabatauskas. Prašau. Pateikimas, svarstymas ir priėmimas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, teikiu Seimo nutarimo projektą dėl rudens sesijos papildymo įstatymo projektu dėl atmintinų dienų ir prašau jam pritarti.

PIRMININKĖ. Ar yra norinčių paklausti? Neužsirašė. Galime pritarti po pateikimo? Nuomonė už, nuomonė prieš. Nėra. Bendru sutarimu galime pritarti? (*Balsai salėje*)

Svarstymas. Norinčių diskutuoti nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nematyti. Galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*)

Priėmimas. Nuomonė už – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš siūlau kaip tik paskubėti, nes gruodžio 15 diena ir yra atmintina diena. Ir sveikinu gerbiamaį pirmininką su iniciatyva.

PIRMININKĖ. Ačiū. Čia mes dabar svarstėme tik dėl įrašymo į Seimo sesijos darbų programą. Ačiū jums už tai.

Balsuojame, kolegos, kas pritariate, kad pakeistume sesijos darbų programą ir į ją įrašytume minėtą įstatymo projektą?

Šio nutarimo priėmimas

Už – 76, prieš nėra, susilaikė 6. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIII-175) priimtas. (*Gongas*)

12.53 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-172 (pateikimas)

Dabar prašau pateikti r-4b klausimą – Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-172. Dėl Teismų dienos. Prašau. Gerbiamasis J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komiteto narių iniciatyva (čia ne vien aš teikiu, bet didžioji dauguma tuo metu posėdyje dalyvavusių komiteto narių) teikiame įstatymo projektą dėl Teismų dienos įrašymo į atmintinų dienų sąrašą.

Kodėl siūloma gruodžio 15 diena? Ta data istoriškai svarbi, nes būtent 1918 metais, kai Lietuvos Taryba vasario 16 dieną paskelbė apie Lietuvos Nepriklausomos Valstybės atkūrimą, pirmasis teisingumo ministras profesorius P. Leonas išleido įsakymą, kad Lietuvoje įsteigiami teismai. Ir teismų įsteigimo diena buvo numatyta gruodžio 15 diena.

Ta diena iš tikrųjų galėtų būti svarbi, reikšminga pristatant visuomenei, kaip teismuose vykdomas procesas. Šiaip teismai yra viena iš valstybės valdžios institucijų, kuri sudaroma tik profesiniu pagrindu, nes, kaip žinome, pagal Konstitucijos 5 straipsnį yra trys valdžios institucijos: Seimas, Prezidentas ir Vyriausybė bei teismai. Visi kiti gali būti ir neprofesinio, o čia yra griežta atranka į teisėjų korpusą. Ši diena galėtų būti svarbi ir tuo, kad tada galėtų būti daromos atvirų durų dienos, galėtų būti pažymimi teisingumui nusipelnę žmonės, taip pat pagerbiami kiti visuomenės svarbūs įvykiai, susiję su teisingumo vykdymu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti vienas Seimo narys. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Man atrodo, mes čia kiekvieną dieną galime po dešimt dienų kažkokių atmintinų sugalvoti. Tai gal Prezidentės diena, Vyriausybės diena, Partijų diena, Seimo diena – kokių nori. Na, kas jiems trukdo švęsti ir be tos dienos? Man atrodo, kad jie neblogai švenčia, taip švenčia, kad Prezidentė nespėja jų *nuiminėti*. Vis keičia ir keičia dėl švenčių, jie asmeniškai švenčia. O jeigu jau įteisinsime tokią dieną, man atrodo, nebus kam dirbti, tik švęs.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Skirtingai negu Seimo, Prezidento, Vyriausybės institucija, su teisėjais yra šiek tiek kitaip. Dėl to *nuiminėjimo* tai nebūna taip dažnai, kaip kolega nori pavaizduoti. Bet būtent dėl to ir reikėtų įtvirtinti tokią dieną, norint išgyvendinti tuos neigiamus reiškinius ir įgyvendinti valstybėje tas tradicijas, kaip jūs sakėte, už šventimą arba peršventimą, arba padauginimą tam tikrų velnio lašų, kad būtų tradicija apskritai bet kokioje valstybės institucijoje, kad žmonės nebedirbtų tokioje tarnyboje, nes teisėjai labai greitai netenka tokių pareigų.

PIRMININKĖ. Ačiū.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Bet tokių reiškinių nebūna daug. Tik apie juos labai plačiai informuojama ir atrodo, kad jų...

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau norinčių klausti nėra. Nuomonė už – R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Gerbiamieji kolegos, aš žinau, kad čia, salėje, sėdi virš dešimties medikų. Paprasčiausiai aš noriu pabrėžti tai, kad visi medikai laukia pavasario, kada bus Medikų diena, kada jie bus pagerbti, kada gaus apdovanojimus, padėkos raštus. Lygiai taip pat yra su socialiniais darbuotojais. Dėl to, kad tam tikros grupės specialistų yra paskelbiama atmintina diena ir sudaromos galimybės visiems pasidžiaugti, pabendrauti, aš nematau nieko blogo. Aš manau, kad teisėjų darbas tikrai yra sunkus ir atsakingas. Svarstydami komitete mes balsavome už, išskyrus vieną mūsų komiteto narį – K. Masiulį, kuris išsakė tokią pačią nuomonę kaip P. Gražulis. Prašau tikrai palaikyti šį gerą projektą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės prieš nėra. Gerbiamieji kolegos, prašome balsuoti. Kas pritaria Seimo nutarimui Nr. XIII-172?

Už balsavo 81 Seimo narys, prieš – 1, susilaikė 6. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas, papildomas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti (gerbiamieji Seimo nariai, manau, kad 22 diena tikrai netinka) gruodžio 8 dieną, kad suspėtume priimti iki numatytos gruodžio 15 dienos, pritardami A. Skardžiaus ir kitų kolegų pastaboms. Ar galime bendru sutarimu pritarti, kad svarstysime gruodžio 8 dieną? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū.

12.59 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2508 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-91 (*pateikimas*)

Rezervinis 1 klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2508 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-91. Pranešėjas – G. Steponavičius. Teikia 29 Seimo narių vardu. Pateikimas.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, vienas iš rezervinių klausimų, kurį mes įregistruojame kaip sudėtinę dalį viso siūlomo socialinio modelio atidėjimo paketo. Pasiūlymas nebuvo spėtas apsvarstyti praėjusią savaitę, kada jis buvo pristatytas Seimui, taigi suvokdami, kad neturėtų būti ir mūsų pasiūlymas svarstomas atsietai nuo viso socialinio modelio pakeitimo, esame kartu su E. Gentvilu įregistravę Valstybinio socialinio drau-

dimo įstatymo pakeitimo projektą, kuriuo siūlome koreguoti jau Seimo priimto įstatymo dydžius, susijusius su vadinamosiomis „Sodros“ lubomis.

Mes manome, kad 120-ies vidutinių darbo užmokesčių dydžių lygis, nustatant per metus, yra per didelis, jis apimtų tik labai siaurą ir nedidelę dalį brangiausiai apmokamų specialistų, kuriems būtų taikomos „Sodros“ lubos. Atitinkamai siūlome šias „Sodros“ lubas numatyti gerokai mažesnes ir įtvirtinti 60-ies vidutinių darbo užmokesčių dydį, skaičiuojant socialinio draudimo įmokas, praėjusiais kalendoriniais metais... Trumpai, pora argumentų, kodėl mes matome prasmę teikti tokį pasiūlymą.

Pirmas dalykas, tai tikrai paskatintų darbdavius sutaupyti „Sodros“ įmokų lėšas skirti ne tik investicijoms, bet ir atlyginimams didinti. Tai didintų Lietuvos patrauklumą regione, ne tik tarp Baltijos šalių, bet ir tarp kitų šalių, nes, žinia, dėl kvalifikuotų specialistų, tarkime, informacinių technologijų ar kitų paklausių specialybių srityje mes konkuruojame ir siekiame pritraukti talentus. Čia palygindami ir aiškinamajame rašte mes esame tą paminėję, kokia yra situacija. Tarkime, „Sodros“ lubos Lenkijoje yra per mėnesį 2,5 vidutinių darbo užmokesčių dydis, per metus tai būtų 30.

Vėlgi primenu, kad dabartinis reglamentavimas, įtvirtintas įstatyme, yra 120 VDU Lietuvos atveju. Čekijoje – 6 VDU per mėnesį, Slovakijoje dydis yra 3 tūkst. eurų, nuo kurių neskaičiuojamos lubos, Slovėnija – 2,4 VDU, Austrija irgi turi lubas, Vokietija taip pat įtvirtinusi. Kitaip tariant, mes matome platesnį kontekstą, taip pat matome ir išsivysčiusių šalių, ir augančių ekonomikų – mūsų regiono šalių jau teisinį reglamentavimą, kuris rodo, kad apie ilgalaikę perspektyvą galvojančios valstybės irgi yra įtvirtinusios įstatymuose, ir mes manome, dar kartą pabrėžiamo, tai didina Lietuvos konkurencinį patrauklumą, pritraukiant ypač kvalifikuotus specialistus. Aišku, mūsų pataisa apimtų didesnę ratą žmonių, ir tai yra pakankamai svarbu.

PIRMININKĖ. Ačiū už pateikimą. Jūsų nori paklausti penki Seimo nariai. Pirmasis klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, ar realu tokį projektą teikti, kai jau labai nedaug liko laiko esmingam kitų metų biudžeto projekto koregavimui, kai žinome, jog jis yra gana įtemptas. Ar vis dėlto nebūtų pakakę, kad iš principo pavyktų apginti „Sodros“ lubų idėją, kuri dabar jau yra bandoma nutolinti, kaip žinome, atidedant visą socialinį modelį? O kai jūs teikiate tokius dar aštresnius projektus, ar tai kaip tik nesutrukdytų tam dialogui, kad rastume kompromisinius sprendimus? Aš kaip kompromisinį matyčiau principinį lubų įvedimą, kad ir labai aukštų, kas buvo dabar dar galiojančiame socialiniame modelyje.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Ačiū už klausimą. Įstatymo įsigaliojimo terminai yra diskusijos objektas, lygiai kaip „Sodros“ lubų lygis. Suprantu, kad valdančioji koalicija ir naujoji dauguma turi savo požiūrį, apie tai turbūt dar bus diskutuojama ir detaliau per artimiausias savaites. Mes manome, kad, ypač vertinant kitų šalių situaciją, kur „Sodros“ lubos yra nepalyginamai žemesnės, tai yra vienas iš svarbių tarptautinių verslo organizacijų pripažįstamų faktorių pritraukiant kvalifikuotus specialistus, kartu ir investicijas pritraukiant į Lietuvą, mes manome, kad, palyginus net ir su Lenkija ar kitomis šalimis, mūsų siūlymas dar yra nuosaikus. Mūsų siūlymas yra Seimo narių teismui, žiūrėsime, kokia tolesnė svarstymo eiga, mūsų indėlis į tai yra teikiant šitą pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamas pranešėju, ar ne geriau būtų tokia idėja – visi vargšai ir *ubagai* tegu moka mokesčius, o turtingieji nemoka mokesčių ir dar labiau krauna turtus. Nejaugi žmogus, kuris daug uždirba, negali sumokėti „Sodrai“ mokesčių, iš kur tas gobšumas?

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Aš nepritariu jūsų požiūriui dėl to, kad turtingi žmonės neturi mokėti, jūs čia labai spekuliatyviai pakalbėjote užduodamas savo klausimą. Mano atsakymas yra labai paprastas: dar kartą užmeskite akį į argumentus, kuriuos mes aiškinamajame rašte išdėstėme, mes suprantame, kad mokesčių mokėjimas, pernelyg didelių mokesčių tarifų, taip pat ir socialinio draudimo įmokų, skatina šešėlio atsiradimą. Tai yra dar viena iš priežasčių, kurios aš nepaminėjau, kodėl mes teikiame šitą siūlymą. Atlyginimams didinti dėl „Sodros“ lubų mažinimo atsive-

ria alternatyvios galimybės ir aš manau, kad vertinkime kvalifikuotus profesionalus išlaikydami juos ar pritraukdami naujus. Tai yra būdas ta linkme.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Dėkui. Gal jūs galite pasakyti, kaip būtų finansuojamas išaugęs „Sodros“ deficitas dėl tokių lubų įvedimo, siūlyta buvo 10 vidutinių atlyginimų, jūsų siūloma penki? Kiek tas deficitas padidėtų, kaip jis būtų finansuojamas „Sodros“, turint omeny, kad „Sodros“ skola vis dar yra 3,7 mlrd. eurų? Ačiū.

G. STEPONAVIČIUS (*LSF*). Skaičiai yra korektiški, su jais sunku ginčytis. „Sodros“ deficitas, kita vertus, per pastaruosius metus ir apskritai „Sodros“ situacija yra į gerąją pusę, tendencijos tikrai nėra blogos. Mes tikrai manome, kad nedidelei daliai žmonių net ir mūsų siūlomas lubų dydis nebūtų dramatiškos išlaidos biudžetui. Kita vertus, būtų daugiau mokančių per naujai pritrauktas kvalifikuotų specialistų darbo vietas mokesčių mokėtojų. Tai negalima vien plikai skaičiuoti, nes šitas sprendimas turėtų pozityvų efektą dėl naujų ir gerai apmokamų darbo vietų atsiradimo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, sveikinu už jūsų nuoseklumą – padaryti turtingus dar turtingesnius, nes, ko gero, girdėjote paskutinį Eurostato ir Europos Komisijos tyrimą, kad Lietuvoje per paskutinius ketverius metus būtent tie 20 %, kuriems jūs siūlote dar padidinti pajamas... atskirtis tarp 20 % vargingiausiai gyvenančių ir 20 % turtingiausiai padidėjo nuo 6 iki 9 kartų. Čia viską suprantu. Bet kaip mes pasieksime, kad kitiems didėtų. Mano klausimas: ar korektiška lyginti kitas mūsų Europos Sąjungos valstybes, kai jūs pasakote A, bet nepasakote B? Pasakykite, kiek Lenkijoje gyventojų pajamų pakopų tarifų ir koks aukščiausias? Yra 40. Mes turime 15 gyventojų pajamų mokesčių. Čekija, Slovakija, Slovėnija turi po du, tris, kur viršutinė kartelė yra virš 30 visų. Tai jūs aiškinate, kad ten yra lubos, tai aiškinkite iki galo. Taip, aš irgi pritariu luboms, jeigu mes įvesime tiems, kas uždirba daugiau, visiškai kitokius gyventojų pajamų mokesčio tarifus. Ar korektiška taip pateikti vienpusišką informaciją?

G. STEPONAVIČIUS (*LSF*). Aš nematau, kad informacija yra vienpusiška. Gerbiamasis Algirdai, aš su jumis ne kartą esu ta tema diskutavęs, galime dar vieną seansą turėti. Bet aš jums siūlau tiesiog apsisukti ir pažiūrėti už upės – „Barclays“ paslaugų centras, dar ne vienas čia esantis. Ir pasiklauskite, kiek dvejus, trejus metus ten dirbantys jauni specialistai pradeda uždirbti. Išties ar mes norime, kad tokių centrų Lietuvoje atsirastų dešimtys, o ne ant vienos ar dviejų rankų pirštų mes skaičiuotume?

Štai apie ką yra klausimas. Ką mes, kaip politikai ir kaip Seimas, priimdami įstatymus, galime padaryti taip, kad Lietuva profesionalams būtų patraukli šalis dirbti, uždirbant, mokant mokesčius ir turint kuo daugiau gerai apmokamų darbo vietų. Apie tai yra šis siūlymas.

Gerbiamasis Sysai, jūs spekuliatyviai visada mėgstate priminti savo temą, bet aš jums dar kartą sakau, mes, Seimas, priėmę dėl 120 metinių dydžių, iš esmės čia yra vienam procentui... pačių pačių grietinėlei taikomas „Sodros“ lubų klausimas. Mūsų siūlymas yra susijęs su tuo, kad jis yra teisingesnis net ta prasme, kad jauniems profesionalams mes galėtume pasiūlyti kur kas patrauklesnes sąlygas sieti savo ateitį su šita šalimi.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*TTF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, sveikinu šitą dalyką, ačiū jums, kad galų gale kažkas teikė ir išdrįso tą dalyką padaryti. Keista man klausytis kolegų socialdemokratų, su kuriais ketverius metus teko dirbti valdančiojoje koalicijoje ir kurie aiškino apie savo progresinius mokesčius, apie didinimo mokesčius. Tiek prididino, kad šiandien iš Lietuvos išvažiavo 300 tūkst. žmonių. Ir išvažiavo tikrai ne paskutinės grandies, o išvažiavo gerų specialistų.

Dar įdomesnis dalykas, aš jums leisiu priminti, kad šiandien Estijoje ir Latvijoje Lietuvos įmonės registruojasi tam, kad galėtų įforminti darbuotojus ir turėti „Sodros“ lubas. Paskutinis įvykis, jeigu dar nežinojote, tai Baltarusijoje jau yra 27-a Lietuvos įmonė, kuri ten atsidarė, nes yra lubos, tiesiog žmonėms mokamas 4–5 tūkst. dolerių atlyginimas. Jie grįžta čia, kaip žinote, Finansų ministerija turi susitarimą ir jokių apmokestinimų nėra. Kolegos, apie ką mes kalbame?!

Tai yra 26 tūkst. 700 per metus. Noriu paklausti kolegą, ar ta suma nėra per maža, ar gal reikėtų grįžti prie vidutinių pajamų? Dabar jūs siūlote 445, gal būtų geriau 720 ir tada Seimo nariai galėtų per daug nediskutuoti.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Visų pirma ačiū už supratimą ir palaikymą. O dėl dydžių, manau, toliau svarstant visą socialinį modelį, matant visą visumą, dar bus diskutuojama ir apsispręsta. Kviečiu, kolegos, palaikyti šį projektą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonė už, nuomonė prieš.

Nuomonė už – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš jau klausimo dalyje dalį pasakiau. Tikrai, kolegos, aš manau, kad seniai pribrendo. Tą reikėjo ne dabar daryti, tą reikėjo daryti krizės periodu, kada buvo galima tuos žmones pritraukti, ir tada jau tie centrai galėjo kurtis. Tikrai džiaugiuosi, kad dabar yra. Aš siūlau pritarti šitam dalykui. Einame į komitetus, diskutuojame. Gal tą dydį padidiname, bet profesionalūs ir jauni žmonės, kurie gali dirbti čia, Lietuvoje, nori uždirbti, suteikime tą galimybę. Jaunas žmogus daugiau pinigų čia ir palieka. Gal vyresnio amžiaus žmogui šiek tiek mažiau reikia, bet jeigu turi du tris vaikus ir yra lubos, natūralu, kad tuos pinigus skiri savo vaikams – ugdymui, švietimui, kultūros daliai ir panašiai. Todėl siūlau pritarti. O komitetuose panagrinėkime dėl paties dydžio, ar 720, ar 445.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamieji Seimo nariai, man apskritai neateina į galvą, kam gali kilti tokia mintis? Gaudamas dideles pajamas žmogus negali susimokėti mokesčių! Tai ką jau kalbėti apie tuos, kurie gauna minimalų atlyginimą? Kaip jiems pragyventi? Ir žinote, aš pasakysiu, man teko pažinoti ir kartu dirbti su ilgamečiu Lietuvos išlaisvinimo komiteto pirmininku K. Bobeliu. Jis visada džiaugdavosi, kad Amerikai gali sumokėti daug mokesčių ir kad yra progresyvūs mokesčiai. Jis sakydavo – man visada pakako, bet aš didelį indėlį įdėjau į Ameriką.

Auklėkime žmogų, patriotiškai nusiteikusi, kad jis mylėtų šalį. Ir dideles pajamas turintį žmogų atleisti nuo mokesčių, mažinti jam mokesčius yra nusikalstamumas. Negaliu vadinti kitaip šitokio požiūrio. Kodėl? Kai aš pasakau, pabendrauju su žmonėmis savo apygardoje ir pasakau, kad yra toks mokestis ir jau priimtas, kad tas, kuris gaus daug, nemokės mokesčių, žmonės nesupranta. Sako, kas jums, su galva blogai? Manychiau, čia yra vertybių, požiūrio klausimas ir Seime neturėtų kilti tokių minčių. Ieškokime galimybių, kaip mažiau apmokestinti tą, kuris turi mažiausias pajamas, kad jis turėtų iš ko išgyventi. O ne tai, kad tie, kurie turi daug, kad jie nemokėtų. Tikrai prašau Seimo nepritarti tokioms įstatymo nuostatoms.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu balsuoti. Gerbiamieji kolegos, įstatymo projektas Nr. XIII-91. Prašom balsuoti.

Už balsavo 27 Seimo nariai, prieš – 41, susilaikė 28. Įstatymo projektui po pateikimo nepritarta. Gražiname iniciatoriams tobulinti? (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu? Taip, bendru sutarimu gražiname tobulinti.

R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš tiesiog noriu atkreipti Lietuvos gyventojų dėmesį į profesionalų Vyriausybę ir specialistus, kurie nuolat kalba. Jie šiandien sako: ieškome profesionalų. Praėjusią savaitę mes nepritarėme baziniam dydžiui, dabar dar vieną smūgį trenkiam. Aš nesuprantu valstiečių ir socialdemokratų pozicijos. Ar jie galvoja, kad jūs pasikviesite žmogų ir pas jus dirbs ministrų patarėjai, departamentų direktoriai už 600 eurų? Ką jūs galvojate? Kaip jūs galvojate susirinkti profesionalų Vyriausybę? Kaip jūs susirinksite pačius profesionalus? Šiandien premjeras pasakė paprastą dalyką: „Mažinsime viešą sektorių, tvarkysime jį ir didinsime atlyginimus.“ Kolegos, žiūrėkite, kaip jūs balsuojate. Trys klausimai atgal ir dabar kaip balsuojate!

PIRMININKĖ. Ačiū. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Ačiū Dievui, kad Seimui užteko proto ir gerai balsavo. Ir valstiečiams labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. Taip, atsiprašau, tuoj įjungiu mikrofoną. A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Šis įstatymas ne apie atlyginimus, gerbiamas Žemaitaiti. Aš suprantu, kad šeštadienį yra partijos „Tvarka ir teisingumas“ suvažiavimas ir čia daroma reklama pirmininkui, bet aš manau, kad mes realiai žiūrėkime, kas vyksta Lietuvoje.

PIRMININKĖ. Ačiū. A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Aš kolegą A. Sysą raginčiau realiai pažiūrėti, kas vyksta Socialdemokratų partijoje, nes A. Butkevičius čia, Seime, pristatė socialinį modelį, daug ginčijomės ir po ilgų ginčų buvo priimtas sprendimas, kad „Sodros“ lubos yra įvedamos. Dabar tie patys socialdemokratai pritaria savo partnerių iniciatyvai, kad „Sodros“ lubos būtų naikinamos. Tai gal jūs išsiaiškinkite tarpusavyje, kokia yra socialdemokratų pozicija šituo klausimu?

PIRMININKĖ. Ačiū už replikas po balsavimo. Prašom. Suteikiu žodį gerbiamajam A. Butkevičiui.

A. BUTKEVIČIUS (*LSDPF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Kadangi mano pavardė buvo paminėta, Vyriausybės įstatymo projektas buvo pateiktas ir jam buvo pritarta, mes tos pozicijos laikomės ir toliau. Čia buvo kalbama jau apie kitokių lubų dydį. Ačiū.

13.18 val.

Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 3, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-169 (pateikimo tęsinys)

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, baigėsi pertraukos laikas ir dabar skelbiu Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 3, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-169 pateikimą. Įstatymo projektą pateiks P. Urbšys. Prašom į tribūną.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Gerbiamieji Seimo nariai, norėčiau jums pristatyti visuomenėje didelio rezonanso sulaukusio įstatymo dėl pagalbinio apvaisinimo projektą. Kodėl jis yra teikiamas? Teikiamas yra visų pirma todėl, kad išaiškėjo, kad priimtas įstatymas, kuris įsigalioja sausio 1 dieną, turi esminių trūkumų.

Pirma, ką mes norime išskirti siūlomų įstatymo projektu, būtent tuos trūkumus, kurie yra susiję su tuo, kad yra sudaryta galimybė už kompensacijas skatinti socialiai pažeidžiamas moteris išnaudoti savo kūną tampant lytinių ląstelių ir embrionų donorėmis.

Antra. Pagal dabar priimtą įstatymą vaikas neturi teisės žinoti savo donoro, t. y. motinos ar tėvo, jei jis atsiranda pagalbinio apvaisinimo būdu.

Ir trečias esminis dalykas, kad būtent įstatyme nėra aiškiai reglamentuota embriono apsauga ir nepanaikinta galimybė prisidengus nevaisingomis poromis Lietuvoje sukurti lytines ląsteles ir embrionus, kurie būtų panaudojami būsimiems eksperimentams arba būtų prekė kitose valstybėse.

Pagal priimtą įstatymą yra pasakyta, kad sukurto embriono apsauga, užšaldyto embriono apsauga, yra pavedama sveikatos ministrui. Pagal dabar galiojančią tvarką, kurią parengė Sveikatos apsaugos ministerija, užšaldytų embrionų likimas patikimas ne kam kitam, o pagalbinio apvaisinimo klinikoms. Tai yra toms, kurios turi komercinį tikslą iš to embriono turėti kuo didesnę pelną.

Mes dabar susiduriame su situacija, kad valstybės biudžete yra numatyta kompensacija – apie 3 mln. eurų pagalbinio apvaisinimo procedūroms kompensuoti, bet mes valstybine prasme neįrašome saugiklio, o kas bus su tuo embrionu, kuris bus sukurtas už mokesčių mokėtojų pinigų. Todėl įstatymo projekte atsiranda keletas siūlymų, kurie susiję su tuo, kad draudžiama lytines ląsteles ir embrionus išvežti iš Lietuvos Respublikos teritorijos, išskyrus tuos atvejus, kai asmeniui, kuris nori pagalbinio apvaisinimo procedūrą vykdyti kitoje valstybėje, suteikiama galimybė įstatymiškai lytines ląsteles ar embrioną vežti į tą valstybę, kur jam atliktų pagalbinio apvaisinimo procedūrą, ar atvirkščiai, tas žmogus gali važiuoti su tomis ląstelėmis ar embrionu. Bet kitais atvejais būtų uždrausta tą embrioną ir ląsteles išvežti į užsienio valstybes.

Kita pataisa, kuri yra susijusi ir sukėlusė tiek daug klausimų visuomenei, dėl embrionų sukūrimo skaičiaus, kur apibrėžta – ne daugiau kaip trys, kad abu sutuoktiniai, pasitarę su gydyto-

ju, priima galutinį sprendimą dėl sukuriama embrionų skaičiaus. Iš karto noriu jums pasakyti, kad šiandien yra įregistruoti siūlymai. Mes, atsižvelgę į kilusią visuomenės reakciją ir norėdami daugiau aiškumo ir skaidrumo, kad vis dėlto nagrinėdami šitą siūlomą pataisą jūs turėtumėte omeny įregistruotą siūlymą, kuris jums išdalytas, vis dėlto šiandien paliekame priimtą įstatymo nuostatą, kuri buvo priimta po Prezidentės veto, t. y. mes neribojame embrionų skaičiaus, mes suteikiame platesnę galimybę tiek gydytojui, tiek nevaisingoms poroms pasirinkti, kokią kelią jie renkasi: ar šaldytų kiaušialąsčių, ar šaldytų embrionų, bet mes aiškiai fiksuojame, kad yra draudžiama naikinti pagalbinio apvaisinimo metu sukurtą ir į moters organizmą neperkeltą embrioną. Pagalbinio apvaisinimo metu sukurtas embrionas gali būti naudojamas tik moters pagalbiniam apvaisinimui. Tokiu būdu mes apsaugome embrioną kaip žmogaus gyvybę ir taip išvengiame kitų neigiamų pasekmių.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti net 27 Seimo nariai. Pirmasis klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, mes sugalvojome gerą pavadinimą – embrionas, nors mokslo pasaulyje visiškai aišku, kad tai yra gyvybė, ir geriau vadinti mažu žmogumi. Čia gailestingumo apaštalai, nors baigėsi Gailestingumo metai, mano, kad labai gerai juos šaldyti, parduoti, eksperimentuoti ir t. t., su tais žmonėmis daryti viską, kas jiems patinka. Tokie savotiški mūsų apaštalai.

Mano klausimas susijęs su Tarptautine vaiko teisių konvencija, kuri apsaugo donorystę. Vaiko teisė žinoti biologinius tėvus. Tiesa tai, kad kelios šalys, kurios turi įteisinusios panašų įstatymą, vis dėlto Jungtinė Karalystė, Norvegija ir kitos turėjo įteisinti apsaugą toje srityje, fundamentalią vaiko teisę žinoti, kas yra jo tėvai.

P. URBŠYS (LVŽSF). Jūs labai teisingai pastebėjote, kad šiandien priimtame įstatyme nėra užtikrinama, kas yra numatyta Vaiko teisių konvencijoje, garantuoti apsaugą vaikams, gimusiems pagalbinio apvaisinimo metu, ir taip žinoti savo tėvus. Pataisos, kurios dabar yra siūlomos, tą problemą ir išsprendžia.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, galbūt kreipiuosi į jus, kaip atstovaujančių tiems Seimo nariams, kurie pasirašė. Iš tikrųjų nutarėte trukdyti šeimoms susilaukti vaikų, sukėlėte visuomenėje audrą, supriešinote visuomenę, suskaldėte, išgąsdinote šeimas, kurios negali susilaukti vaikų. Šiandien apsigalvojote ir dar už visa tai gavote atlyginimą iš mokesčių mokėtojų. Ar jums neatrodo, kad toks elgesys iš tikrųjų diskredituoja Tautos atstovybę ir atrodo gana nesolidus?

P. URBŠYS (LVŽSF). Aš nežinau, nuo ko mes atsitraukėme, nes, kaip minėjau, įstatymo projekte siūloma išspręsti problemą, kad moters kūnas nebūtų paverstas preke, tai, kad vaikas žinotų savo tėvą, tai, kad embrionas netaptų preke ir laboratorijų žaliava. Visi tie dalykai šiandien yra išlikę. Aš nesuprantu, ką mes padarėme blogo? Tai, kad sukėlė diskusiją, man atrodo... Ar blogai, jeigu įstatymo teikėjai įsiklausė į žmonių nerimą ir pakoreguoja savo nuostatas, kad vyktų dialogas tarp žmonių ir valdžios? Ar tai irgi yra blogai? Man atrodo, ne. Dialogo buvimas yra mūsų demokratijos atspindys.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia L. Balsys.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, iš tikrųjų sukėlėte didoką sumaištį savo siūlymais revizuoti praeitoje kadencijoje gerai išdiskutuotą ir Prezidentės vetuotą, Seimo palaikytą, ekspertų nuomonių išklausytą įstatymą, kuriam tereikėjo įsigalioti. Sukėlėte didžiulę sumaištį. Vakar jūsų lyderis per televiziją kalbėjo vienaip, šį ryt spaudos konferencijoje kalbėjo kitaip, gal po pietų kalbės trečiaip. Žodžiu, kažkas čia vyksta labai keisto.

Gal galėtumėte paaiškinti, kodėl jūs manote turintis teisę kištis į privatų žmonių gyvenimą, nurodyti jiems, kokią gydymo metodą rinktis, šaldyti ar nešaldyti, kiek šaldyti? Tai yra kiekvieno žmogaus apsisprendimo teisė. Ar jūs manote, kad jūs turite kažkokį dieviškąjį apreiškimą, Dievo įgaliojimą kalbėti Dievo vardu, kurti gyvybę, nekurti gyvybės ir t. t.? Čia viskas skamba truputį paranojiškai. Gal galėtumėte paaiškinti motyvus, iš kur toks jūsų, mano manymu, davatkiškas aršumas reguliuoti žmonių gyvenimą? Ačiū.

P. URBŠYS (LVŽSF). Man atrodo, iš tikro tai, kad mes labai atsakingai žiūrime į gyvybę, nėra blogai. Gyvybės atsiradimas nėra vien medicinos problema. Tai yra ir religinė problema, ir etinė problema, ir moralinė problema, ir teisinė problema. Iš to rūpesčio ir kyla noras nepadaryti klaidos. Tokiu atveju iš tikrųjų šiandien tie pasiūlymai, kurie įregistruoti dėl embrionų skaičiaus ar gydymo būdo pasirinkimo, ir panaikina visuomenės abejones, kad mes, Seimo nariai, kišamės į konkretų gydymo būdą. Šiandien yra įregistruotos tokios pataisos, kurios leidžia nuspręsti medicams ir nevaisingoms poroms, kokią gydymo būdą pasirinkti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, gerai, kad to sveiko proto per vakar ir šią dieną daugiau atsirado ir jūs kai kurias nuostatas keičiate. Bet ar jūs nemanote, kad būtų geriau, šią dieną nebaigti pateikimo procedūros, o jūs tiesiog dar kartą peržiūrėtumėte savo projektą, įtrauktumėte į jį tas pataisas, kurias šį rytą įregistravote, kartu peržiūrėtumėte išvadas Teisės departamento, kuris kritikuoja jūsų dvi nuostatas, t. y. dėl vadinamųjų kompensacijų ir dėl vaiko teisių. Kritikuoja remdamasis tarptautinės teisės dokumentais.

Lygiai taip pat nuostata dėl, aš ten nesu įsigilinęs, bet dėl galimybės embrionais keistis su kitomis šalimis. Paskaitykite ESHRE atstovybės nuomonę, kad vėl jūs labai ryškiai nusižengiate tam tikroms tvarkoms, kurios galioja Europoje. Aš supratau, jog iki šiol jūs tik su vienu specialistu kalbėjotės, tuo tarpu specialistų nuomonių jūsų projektas sukelia labai daug, tai ar jūs nemanote, kad būtų naudingiau dabar atsiimti, su visais specialistais – su teisininkais ir kitais ramiai išsiskutuoti ir jeigu dar liks kokių nors abejonių, tada teikti pataisas, o ne iš pradžių pateikti, sukelti audrą, o po to sakyti, žinote, mes čia tik norėjome dialogo. Čia taip dialogas kažin ar vyksta.

P. URBŠYS (LVŽSF). Sutikite, kad iš tikrųjų šitas įstatymas yra labai jautrus ir jis įsigalioja nuo sausio 1 dienos. Jeigu mes iki sausio 1 dienos vis dėlto nepriimsime tų pataisų ir nebus koreguota tvarka, tikrai mes sukelsime dar didesnę sumaištį. Išivaizduokite, nuo sausio 1 dienos įsigalioja įstatymas, po kelių savaičių ar mėnesio mes pradėdame daryti pakeitimus. Tie žmonės dar labiau pasimes. Man atrodo, kad tikrai diskusija vyksta pakankamai, tuo labiau kad to straipsnio, kuris sukėlė daugiausia klausimų dėl embrionų skaičiaus šaldymo, jau dabar nėra. Yra siūlymas ir dėl šito straipsnio, jau buvo pakankamai išdiskutuota, įvairių sričių specialistai išsakė savo nuomonę. Man atrodo, kad... Dar mes turime pakankamai laiko Seime apsvarstyti šituos klausimus ir priimti geriausią sprendimą. Nemanau, kad reikėtų stabdyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. J. Jarutis dėl vedimo tvarkos?

J. JARUTIS (LVŽSF). Taip, jeigu galima, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš turbūt gal pavėlavau, bet paprašyčiau, galbūt būtų galima klausti pagal frakcijas, nes yra daug Seimo narių užsirašę. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Šį kartą mums tenka vadovautis Statutu. Pateikimo stadijoje visi klausia pagal užsirašymo eilę.

J. JARUTIS (LVŽSF). Aišku, atsiprašau. Ačiū.

PIRMININKĖ. Toliau klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Šiandien Lietuva vėl yra viena, nebe dvi, siūlyčiau kolegoms Seimo nariams pasistengti nekiršinti Lietuvos savo aštriais pasisakymais, nes ir vieša diskusija, kad ir aštroka, vis tiek yra pokalbis su kita puse.

Klausimas būtų: ar tos moterys, kurios kitose šalyse sėkmingai susilaukė vaikelių dėl apvaisinimo, tos mūsų lietuvaitės, galės gauti valstybės bent vieną nemokamą paslaugą, jeigu norės susilaukti antro vaikelio? Ar iš teisinės pusės čia nebus kliuvinių?

P. URBŠYS (LVŽSF). Aš norėjau patikslinti. Jeigu būtent norės susilaukti čia, Lietuvoje?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Taip, taip.

P. URBŠYS (LVŽSF). Aš nematau problemų, nes tai yra nauja pagalbinio apvaisinimo procedūra. Jeigu ji vyksta čia, mūsų valstybėje, ji turi būti kompensuojama.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia M. Bastys. Tai tikriausiai paskutinis...

M. BASTYS (LSDPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, kadangi jūs pristatydamas šį klausimą kalbate apie tai, kad yra būtina tartis su visuomene, prašau pasakyti,

ar jūs, prieš teikdami šį įstatymo projektą, tarėtės su visais 50 tūkst. pacientų, kurie iš tiesų labai laukia šio įstatymo įsigaliojimo nuo sausio 1 dienos? Be abejo, ar jūs tarėtės su mokslininkais, su gydytojais, su pasaulio sveikatos organizacijomis? Dėkoju.

P. URBŠYS (LVŽSF). Iš tikro prieš tai, kai buvo priimami įstatymų projektai, pavyzdžiui, dėl mokesčių mokėtojų, tada irgi turėjo būti toks analogiškas klausimas, ar buvo tartasi Seimo narių su mokesčių mokėtojais priimant konkrečius mokestinius įstatymus.

Antras dalykas yra dėl 50 tūkstančių. Iš tikro čia yra labai įdomus klausimas, iš kur tas skaičius yra gaunamas, nes šiandien klinikos, kurios vykdo pagalbinį apvaisinimą, oficialiai nėra pateikusios duomenų, kiek porų kreipėsi dėl pagalbino apvaisinimo. Mes turime vieną problemą – yra apskaičiuota paslauga, skirti pinigai, bet mes tiksliai nežinome, kiek tos paslaugos reikės teikti. Bet koku atveju dėl pasitarimo su suinteresuotomis grupėmis tikrai tas dialogas vyksta. Tuo labiau kad mes grįžtame prie pagalbino apvaisinimo, dėl kurio jau buvo diskutuojama kurį laiką, jau daugiau negu metus. Kai kurie dalykai, kurie mūsų įtvirtinami, įtvirtinami irgi pasiremiant teise. Man atrodo, kiekvienas Seimo narys yra pajėgus nuspręsti, ar mes pritariame, nepritariame toms pataisoms, nes mes irgi bendraujame su savo rinkėjais ir su suinteresuotais asmenimis. Mes, manau, tikrai priimsime teisingiausią sprendimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausimams skirtas laikas pasibaigė. Dėkoju jums.

Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kad ir kaip mes čia žodžių ekvilibristika užsiimtu, vis tiek nepabėgsime nuo pagrindinės dilemos – kaip mes žiūrime į žmogaus gyvybę? Kad dalis mūsų medikų dėl kokių nors komercinių interesų nori daryti biznį, čia problemos nėra, toks yra interesas, bet mes, įstatymų leidėjai, nuo to niekur nedingsime. Mokslo prasme, paskutinio biochemijos mokslo šviesoje, atradimų šviesoje dėl gyvybės atsiradimo klausimų, kada ji atsiranda, nėra jokių diskusijų. Pamėginkite su tokia nuomone kur nors išlįsti ir paaiškinti, kad gyvybė prasideda kur nors kitur, ne nuo pradėjimo.

Taigi gyvybė ir ką su ja darome? Jeigu mes leidžiame ją manipuliuoti, leidžiame ją šaldyti, leidžiame ją eksportuoti, leidžiame su ja eksperimentuoti, tai yra mūsų balsavimo rezultatas. Mes taip žiūrime. Toliau kelias eutanazijai ir visiems kitiems.

Apie mokslą kai kurie čia labai gerai pasakojo. Mes gavome krūvą visokiausių mokslininkų straipsnių. Aš specialiai juos pasižiūrėjau kaip gamtos mokslų daktaras. Paskutinė publikacija, kuri pagrindžia būtent komercinius interesus, yra 2002 metų rimtesnio mokslinio žurnalo. 2002 metų. O 2012 metų ir kitose publikacijose jie teigia visiškai apie kitus dalykus – apie kiaušialąsčių šaldymą ir visa kita. Amerikos reprodukcijos sveikatos draugijos nutarimai ir visa kita rodo visiškai priešingai. Čia yra naujas mokslas, o ten yra tundra, kuri buvo anksčiau, mokslas nužengė kur kas toliau, o mes čia vaizduojame, kad mes čia atstovaujame mokslo interesams. Mes atstovaujame embrionų eksportui, kuris yra tikrai neblogas biznesis. Ir dar mes norime tapti trečiąja valstybe, kuri... Vokiečiai neleidžia pas save eksperimentuoti, o mes savo embrionus siųsime, kad jie eksperimentuotų.

PIRMININKĖ. Ačiū.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Taip elgiasi trečiosios valstybės. Ačiū.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – L. Balsys.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų praeitoje kadencijoje po delių, vaisingų, ilgų diskusijų, pasitelkus įvairias nuomones – ir ekspertų, ir specialistų, ir pacientų visuomenės, ir gydytojų visuomenės, galų gale po Prezidentės vetavimo buvo priimtas sprendimas, Seimas pritarė tam variantui, kuris yra visiems priimtinas, pirmiausia pacientams ir profesionalams, kurie tuo užsiima. Aš suprasčiau, jeigu iniciatyva ir dabar revizuoti kiltų iš tos pačios, tarkim, medikų profesionalų bendruomenės arba iš nepatenkintų pacientų bendruomenės, tačiau iniciatyva kyla iš Seimo narių, iš naujosios daugumos ir iš tų profesionalų, kurie yra profesionalai kitose srityse. Iniciatyva kyla iš agronomų, teologų, kriminalinės žvalgybos profesionalų. Žinote, apie kokį čia mes profesionalumą galime kalbėti, todėl aš sveikinu grupės Seimo narių iniciatyvą surinkti parašus, kad būtų įvertintos šitos pateiktos pataisos ekspertų oficialiai, kaip numatyta Seimo statute. Aš manau, tai yra vienintelis būdas rasti kokį nors objektyvumą ir pasipriešinti ar-

ba kieno nors asmeniniam norui, arba tiesiog daliai žmonių, kurie apimti, mano įsitikinimu, religinės ekstazės.

Gerbiami kolegos, kai ateis paskutinė valanda, Dievas viską sustatys į savo vietas, o kol esame šioje žemėje, turime rūpintis savo piliečiais, džiaugtis kiekvienu vaikiu, kuris gimė Lietuvoje, kuris užaugs geru Lietuvos piliečiu, ir daryti viską, kad tokių vaikelių trokštančios šeimos patirtų kuo mažiau kančių, o ne valstybės patyčias arba religinį fanatizmą. Aš siūlau šiandien, kolegos, balsuoti prieš ir sulaukti ekspertų nuomonės, jeigu tikrai dar bus noras vadovautis tikrai objektyviais, o ne kokiais nors asmeniniais įsitikinimais.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. Kviečiu balsuoti. Kas pritariate Pagalbinio apvaisinimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIII-169, balsuojate už, kas nepritariate, susilaikote arba balsuojate prieš. (*Balsai salėje*)

Už balsavo 69 Seimo nariai, prieš – 22, susilaikė 20. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas, papildomo nėra numatyta. Siūloma svarstyti gruodžio 15 dieną. Tuoj, minutėlę! Suteiksiu žodį visiems, kurie norėsite, replikai po balsavimo.

V. Čmilytė-Nielsen. Prašau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Norėčiau prašyti, kad papildomas komitetas būtų Žmogaus teisių komitetas, kaip buvo ir praėjusią kadenciją, kai buvo svarstomas šitas klausimas.

PIRMININKĖ. Ačiū už pasiūlymą. Balsuosime dėl šio pasiūlymo. Minutėlę! Iš eilės žodis suteikiamas A. Vinkui.

A. VINKUS (*LSDPF*). Jeigu galima, pone Dagi, aš noriu kreiptis į jus, jūs nuostabios erudicijos žmogus, aš jums siūlau, nuvažiuokime kada nors pas mirštantį, kenčiantį žmogų, ieškančią pagalbą, ir aš jums išaiškinsiu, kas yra gailestingumo apaštalas. Kiekvienas mes turime būti gyvenimo kely gailestingumo apaštalu. Toks jūs esate ir toks aš esu. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Replika po balsavimo – A. Armonaitė. Prašau.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, mes, 35 Seimo nariai, norime paprašyti pasinaudoti Statuto 145 straipsnio 2 dalimi, kur numatoma, kad ne mažiau kaip vienas penktadalis Seimo narių paprašytų valdybos užsakyti nepriklausomą ekspertinį teisės akto projekto įvertinimą. Čia yra daugiau negu vienas penktadalis Seimo narių parašų – 35, ir aš tuoj pat jį įteiksiu Sekretariatui. Svarstymo stadijoje mes turime tokią teisę. Taigi prašome patenkinti mūsų šį prašymą.

PIRMININKĖ. Ačiū. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, štai dabar, matyt, ir išaiškėja, kas yra kas, kas už ko stovi. Jau pasiūlė kompromisinį siūlymą, kuris man asmeniškai nėra priimtinas, bet, tarkime, priimtina, kurio esmė yra pasiūlyti, kad neleistų su mūsų embrionais eksperimentuoti, jais manipuliuoti, pardavinėti kitiems, į kitas valstybes. Nieko daugiau nesiūlo, tik kad savo tėvus žinotų, būtų apsaugota vaiko teisė, ir staiga interesus prasimuša daliai Seimo narių, kurie būtinai nori apginti šitą interesą. Štai čia esmė ir yra, o ne pagalbinis apvaisinimas ir ne moteris, o čia yra esmė. Todėl siūlau tuos dalykus atmesti.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiamieji Seimo nariai, man atrodo, jau čia darbo grupių įvairiausių studijų per tuos metus buvo ir čia nieko naujo tikrai neišras, čia yra vertybinis dalykas, požiūrio klausimas. Aš manau, kad pagal savo požiūrį žmonės apsisprendžia, kas laiko embrioną gyvybe, kaip mokslas yra įrodęs, tas balsuoja vienaip, kas mano, kad čia taip pat yra ne gydymas, nes tikrai dirbtinis apvaisinimas žmogaus neišgydo, poros neišgydo, ji po to netampa vaisinga, paprasčiausiai čia yra vienas iš būdų, kaip susilaukti vaikų.

Manau, kad trečias variantas, kuris yra pasiūlytas, kompromisinis variantas. Ir atsižvelgiant į vieną ir į kitą pusę, ir geriant gyvybę. Todėl vis dėlto aš manau, kad čia kokių nors papildomų komisijų nereikia, tos komisijos vertybiniu požiūriu žmogaus ir Seimo nario nepakeis.

PIRMININKĖ. Ačiū. P. Urbšys.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Tikrai labai tiksliai apibūdino situaciją gerbiamas Seimo narys R. J. Dagys, nes aiškiai ryškėja Seimo nariai, kurie iš tikrųjų nori spręsti šitą opią problemą dėl nevaisingumo, ir tie, kurie pasinaudodami ta nevaisingumo problema nori turėti tam tikrą žaliavą ir pre-

kę, kuri būtų panaudojama toliau. Todėl tas siūlymas dėl Žmogaus teisių komiteto yra ne kam kitam, o vilkinimui, nes pagal Statutą, kol papildomas komitetas nėra apsvarstęs, tol negali svarstyti pagrindinis.

Kitas siūlymas dėl ekspertizės išvadų, tai mes, kaip Seimo nariai, turime ganėtinai kompetencijos, galų gale mes galime pasikviesti tuos ekspertus svarstymo metu ir sužinoti jų nuomonę. Tai sakau jums tam, kad jūs nepasiduotumėte būtent bandymams užvilinti šito įstatymo priėmimą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū. A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš tik noriu pasakyti, kad Seimas po pateikimo pritarė visiškai jokiam ne kompromisiniam variantui, tai tą reikia suprasti, kad tos pataisos, kurios ten kažkur paminėtos, jos čia nebuvo svarstomos. Buvo pritarta po pateikimo visiškai nekompromisiniam variantui, kurį autoriai, pasirodo, parašė, pasiremdami vienos medikės raštiškomis išvadomis, kaip vakar paaiškėjo televizijos laidoje. Tai tą supraskite.

Antras dalykas, čia kur aiškinama, kad paaiškėjo, kas čia yra už apsaugą, kas ne už apsaugą, tai aš noriu pasakyti, kad šitame įstatyme, kuris dabar yra priimtas, visa apsauga yra numatyta ir pareiga realizuoti apsaugą yra numatyta Sveikatos apsaugos ministerijai ir ministrui.

Aš nežinau, kolegos, kaip jūs visi žiūrite, aš pasitikiu ministru A. Veryga. Kiek aš suprantu, valdantieji nepasitiki ir sako, kad šitą nuostatą reikia keisti. Tai štai čia ir paaiškėjo, kas pasitiki, kas nepasitiki naujuoju ministru. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Pasinaudodama pirmininkės teise aš tiesiog patikslinu, kad pasiūlymai, kuriuos kolegos minėjo, yra oficialiai užregistruoti Seimo sekretariate. Žodį suteikiu pagal eilę. J. Sabatauskas pirmas stovėjo prie mikrofono.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu pažymėti, kad Statuto norma yra imperatyvi, kai kolegos sako, nepritarkime jai, jina nesvarstoma ir dėl jos nebalsuojama. Penktadalis Seimo narių turi tokią teisę prašyti ekspertinės išvados ir ta ekspertinė išvada turės būti pateikta iki svarstymo stadijos Seime. Tai vienas momentas.

PIRMININKĖ. Pagarsinsime.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Antras, dėl vertybinių dalykų kolegai Petriui. Jeigu sunku skaityti studijas, tai paskaitykite labai trumpą ir labai konkretų, ir aiškų A. Kubiliaus straipsnį ir viskas paaiškės. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū, ačiū. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Kolegos, man atrodo, kad kai kurie Seimo nariai turės įrodyti kitų materialinę suinteresuotumą. Čia tiek prišnekėjo ponas R. J. Dagys ir šiek tiek P. Urbšys apie tai, kad čia mes norime pasitarnauti verslo interesams ir t. t. Tai atsargiau su žodžiais, nes aš pareikalaučiau teisinio jūsų žodžių pagrindimo, kad, tarkime, aš, Eugenijus Gentvilas, ką nors pažįstu, kas tuo užsiima, kam nors tarnauju ir t. t. Aš galėčiau irgi analogiškais kaltinimais pradėti taškytis, bet, žinote, mano politinis supratimas apie kitokios nuomonės turėjimą man to neleidžia daryti. Jūsų politinis supratimas apie kitokią nuomonę remiasi, ko gero, jūsų pačių sugedimo laipsniu. Yra galimybė pasipelnyti, tai pasipelnytumėme. Prašyčiau nekaltinti kitų neturint jokio įrodymo, gerbiamas Rimantai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiami kolegos, kadangi buvo V. Čmilytės-Nielsen pasiūlymas dėl Žmogaus teisių komiteto, ar mes pritariame bendru sutarimu, ar norite balsuoti? (*Balsai salėje*) Nuomonės išsiskyrė, prašau balsuoti. Kas už tai, kad papildomas būtų Žmogaus teisių komitetas?

Už balsavo 46 Seimo nariai, prieš – 25, susilaikė 30. Deja, Žmogaus teisių komitetas nebus paskirtas papildomu komitetu.

Gerbiami kolegos, taip pat noriu informuoti jus apie Lietuvos Respublikos Seimo valdybos nutarimą, kuris įgyvendina ką tik teiktą prašymą pagal Seimo statutą dėl nepriklausomo ekspertinio teisės akto projekto užsakymo. Iš tiesų Seimo valdybos sprendimas, kurį aš turiu ir kurio redakcija dar yra galiojanti, numato tokią galimybę. 4 punktas kalba apie tai, kad jeigu Seimo posėdyje priimtas protokolinis nutarimas užsakyti ekspertinį įvertinimą, pagrindinis komitetas per penkias darbo dienas turi pateikti Seimo valdybai siūlymus dėl asmens, kuris atliks ekspertinį įvertinimą, kvalifikacinių reikalavimų, klausimų ekspertams ir t. t., visa eiga. Vadinasi, esmė ta –

jeigu Seimo posėdyje bus priimtas protokolinis nutarimas. Tokiu atveju Seimas turi apsispręsti, ar priimamas protokolinis nutarimas, ar ne. (*Balsai salėje*)

Jeigu galite patikslinti, prašau, patikslinkite. Čia yra jau Seimo valdybos nutarimas, Seimo aprašas, kaip įgyvendinti Seimo statuto ką tik paminėtą straipsnį. (*Balsai salėje*) Juliau, prašome papildyti.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Pagal 145 straipsnio 2 dalį: „Jeigu įstatymo projektu siūloma iš esmės keisti teisinį reglamentavimą (nustatyti, pakeisti ar panaikinti teisės subjektų teises arba pareigas, suformuluoti tam tikrų sričių reformos kryptis arba raidos strategiją) ir pagrindinis komitetas arba ne mažiau kaip 1/5 Seimo narių paremia tokią iniciatyvą, nutarus pradėti projekto svarstymo procedūrą Seimo valdybos nustatyta tvarka užsakomas nepriklausomas ekspertinis teisės akto projekto įvertinimas.“ Čia nereikia jokio protokolinio Seimo nutarimo.

PIRMININKĖ. Gerai, kolegos. Suprantame. Ar P. Urbšys turi papildymų?

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Aš norėjau pasitikslinti, nes pagal tai, ką jūs paskaitėte, yra taip, kad valdyba nutarė, kad turi būti protokolinis nutarimas. Jeigu protokolinis nutarimas, turi būti balsuojama čia, salėje, ar mes priimame, ar ne, nes kitu atveju tada susidaro tokia dviprasmybė.

PIRMININKĖ. Kolegos, aišku, aukštesnis yra Seimo statutas, ir mes puikiai suprantame, kad turime juo vadovautis. Rytoj vyks Seimo valdybos posėdis ir Seimo valdybos posėdyje šitą klausimą atitinkamai išaiškinsime. Mes priimame pareiškimą kaip oficialų pageidavimą, kad būtų atliktas ekspertinis tyrimas. (*Balsai salėje*)

J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Bet, kaip aš supratau iš iniciatorių, jie tokio ekspertinio vertinimo prašytų dėl projekto po svarstymo stadijos. Kaip žinome, projektu yra įregistruota įvairių pataisų, ir kokia bus Seimo politinė valia, ir koks tas galutinis projektas bus, išaiškės iš esmės po svarstymo stadijos. Jis gali būti net atmestas svarstymo metu.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų... (*Balsai salėje*) A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Noriu pirmiausia paprašyti, kad Jurgis negalvotų už mane, ką aš turėjau omenyje, kai pasirašiau šitą dokumentą. Skaitykite to paties 145 straipsnio 3 dalį: „Ekspertinė išvada yra teisės aktą lydintis dokumentas, pristatomas svarstymų komitetuose ir Seimo posėdyje metu.“ Ar supratote, dėl kokio dokumento? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Kolegos, jeigu būtų kokių nors kitų išaiškinimų, mes turėsime vakarinį posėdį ir dėl šito išaiškinimo dar būsite informuoti. Šiandien ir šiuo momentu mes priimame jų pateiktą protokolinį prašymą.

Mūsų darbotvarkė išseko. Rytinį posėdį skelbiu baigtą. Vakarinis posėdis – 15 valandą. Ačiū. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 15 STENOGRAMA

2016 m. gruodžio 6 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja I. DEGUTIENĖ

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, pradedame gruodžio 6 dienos vakarinį plenarinį posėdį. Registruojamės. (*Gongas*)

Užsiregistravo 53 Seimo nariai. Dėl vedimo tvarkos – R. Baškienė.

15.03 val.

Informaciniai pranešimai

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, mielieji kolegos, jausdama pareigą informuoti jus, kad kai rytiniame posėdyje buvo Seimo narių protokolinis reikalavimas, kad būtų įvykdytas ekspertinio teisės akto projekto įvertinimas, noriu patikinti jus, kad kreipiausi į Teisės departamentą, ir yra gautas Teisės departamento A. Kabišaičio pasirašytas raštas Lietuvos Respublikos Seimui, kurį norėčiau jums leidus pagarsinti, kad mes tiesiog ramiai suprastume situaciją, kad pirmininkaujant posėdžiui buvo pasielgta visiškai teisingai, balsavimo ištis nereikėjo. Pateiktas dokumentas, kurį pasirašė kolegos, 1/5 Seimo narių, yra paremta iniciatyva, o nutarus pradėti projekto svarstymo procedūrą, kadangi Seimas pritarė po pateikimo ir jau prasidėjo svarstymo procedūra, Seimo valdybos nustatyta tvarka yra užsakomas nepriklausomas ekspertinis teisės akto projekto įvertinimas. Seimo statuto norma sukonstruota taip, kad Seimo sprendimas užsakyti nepriklausomą ekspertinį teisės akto projekto įvertinimą, atskiras Seimo sprendimas, nereikalingas. Tokiam vertinimui užsakyti pakanka čia įvardytų vieno iš subjektų valios bei fakto, kad Seimas yra pradėjęs šio teisės akto svarstymo procedūrą.

Ir tai patvirtina, kad mes viską padarėme teisingai, o jau priedermė ir tolesnis veiksmas priklauso Seimo Sveikatos reikalų komitetui ir Seimo valdybai, kurie atitinkamai vykdys viską pagal procedūras paskelbdami ir ieškodami ekspertų, kurie galės pateikti ekspertinį šio teisės akto įvertinimą. Labai ačiū, kad leidote pakomentuoti.

PIRMININKĖ. Labai ačiū už informaciją.

15.05 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 33 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3940, Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 25 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3941 (*pateikimas*)

O dabar popietinė darbotvarkė. Kviečiu į tribūną sveikatos apsaugos viceministrę J. Zinkevičiūtę pateikti Alkoholio kontrolės įstatymo 33 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir lydimąjį Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 25 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

J. ZINKEVIČIŪTĖ. Labas vakaras, gerbiamoji vicepirmininke, gerbiamieji Seimo nariai. Teikiamas Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 33 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3940 ir Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 25 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3941. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymą Nr. XIIP-1869, kuriuo buvo priimtas Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas, padaryti Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 (toliau – Alkoholio kontrolės įstatymas) ir Lietuvos Respublikos

tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 nuostatų redakcinio pobūdžio pakeitimus ir vietoj nuorodos į Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksą pateikti nuorodą į Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksą.

Alkoholio kontrolės įstatyme ir Tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatyme numatyta, kad fiziniai asmenys už minėtų įstatymų pažeidimus atsako Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse ir Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse nustatyta tvarka. Nuo 2017 m. sausio 1 d., o buvo 2016 m. balandžio 1 d., bet buvo kai kurių diskusinio pobūdžio susitikimų, įsigaliojo Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas, o Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksas netenka galios, todėl įstatymo projektas siūlo nustatyti, kad fiziniai asmenys už Alkoholio kontrolės įstatymo ir Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo pažeidimus atsako Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 70, 76, 77, 127, 32, 137, 138, 168, 170, 208 ir 209 straipsniuose ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 199, 199¹, 201, 202 ir 204 straipsniuose nustatyta tvarka.

Kontroliuojančių institucijų darbuotojai, pareigūnai, nustatę šių įstatymų reikalavimų pažeidimus, surašo Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyto turinio protokolą. Nauda visuomenei priėmus teisės akto projektą nenumatoma. Kadangi Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso įsigaliojimo terminas buvo atidėtas vėlesniam laikotarpiui, įstatymo įsigaliojimo terminai turėtų būti patikslinti nurodant 2017 m. sausio 1 d. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju viceministrei. Jūsų nori klausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia R. Šarnickas.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Aš šiandien pernelyg daug klausinėju, todėl klausimų nebeturiu, jau paaiškinote. Dėkoju.

J. ZINKEVIČIŪTĖ. Blogai girdžiu.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Ačiū.

J. ZINKEVIČIŪTĖ. Nenori.

PIRMININKĖ. Klausia K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamoji pranešėja, šitas įstatymas yra iš serijos didinti ir plėsti baudų sistemą, kitaip sakant, baudimą. Baudimas kartu su kompensacijomis seniau būdavo vienas iš pagrindinių mūsų uždavinių Seime. Sakykite, ar be to viso baudimo didinimo, išplėtimo baudžiamųjų rato galima kaip nors kitaip išspręsti tas problemas, ne vien tik baudžiant? Ir antras dalykas, ar pareikalaus tų funkcijų įvedimas ir perkėlimas nors kiek papildomų pinigų? Nes paprastai, kai funkcijas tik perskirstai, tai tos organizacijos, kurios vykdo tas funkcijas, prašo daugiau finansavimo. Tiek trumpai.

J. ZINKEVIČIŪTĖ. Išties išeina šioks toks rebusas – vieni baudžia, kiti prašo apmokėti tam tikrų paslaugų paketą. Aš manau, kad šitas klausimas tebelieka opus ir galima jį svarstyti, juo labiau kad klausimas bus perkeltas į Sveikatos reikalų komitetą, papildomi komitetai irgi yra. Aš manau, kad jį galima šiek tiek koreguoti ir tiesiog papildyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju viceministrei, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar po pateikimo vienas – už, vienas – prieš. Nėra norinčių kalbėti. Ar galime bendru sutarimu po pateikimo pritarti? Balsuojame? Gera, balsuojame. Kas po pateikimo pritariate projektams Nr. XIIP-3940 ir Nr. XIIP-3941, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 86, prieš nėra, susilaikė 7. Projektams Nr. XIIP-3940 ir Nr. XIIP-3941 pritarta po pateikimo. Pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Svarstymas numatomas gruodžio 13 dieną.

Nematau laikinai einančio sveikatos apsaugos ministro pareigas E. Gusto, kad galėtų pateikti kitą projektą. Gerbiamoji viceministre, jūs neįpareigota.

15.12 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-112 (pateikimas)

Jeigu galima, kviečiu S. Jakeliūną pateikti Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, šis įstatymo projektas susijęs su tuo, kad mes turime ieškoti išteklių ir prioritetų skirstydami savo finansus. Žinome ir sprendėme dėl gana didelio neapmokestinamųjų pajamų dydžio didinimo, 55 ir 100 % vaikams, ieškome pensijų ir kitų dalykų išteklių finansavimo ir šalia to turime svarstyti ir gyventojų pajamų mokesčio lengvatų klausimą.

Šis įstatymo projektas susijęs su konkrečia gyventojų pajamų mokesčio lengvata gyvybės draudimui. Kodėl jį pateikiame? Todėl, kad Lietuvos bankas padarė vieno iš esminių produktų tyrimą ir išvados yra gana kategoriškos ir nepalankios mums, kaip Seimo nariams, vertinant, kaip efektyviai naudojama ta mokesčių lengvata.

Jinai galioja nuo 1996 metų visam gyvybės draudimui ir leidžia gyventojams susigrąžinti sumokėtų įmokų dalį, tačiau viena priežastis, vienas argumentas – kainuoja pernelyg daug visiems šalies mokesčių mokėtojams.

Antras argumentas – yra akivaizdžiai socialiai neteisinga, kadangi daugiausia ją gali naudoti vidutinės arba aukštesnės pajamas gaunantys gyventojai, o ne tie, kurie neturi iš ko finansuoti tokių išlaidų. Svarbiausias argumentas, kad didžiąją dalį šios lengvatos ekonominės naudos dėl neskaidrios kainodaros ir galimų vartotojų teisių pažeidimų pasisavina gyvybės draudimo įmonės.

Todėl siūloma nedelsiant, nuo 2017 m. sausio 1 d., kartu su biudžetu ir jį lydinčiais teisės aktais atsisakyti šios gyventojų pajamų mokesčio lengvatos naujai sudaromoms ir pratęsiamoms gyvybės sutartims. Pabrėžiu, tik naujoms sutartims. Visi gyventojai, kurių sutartys galios šių metų gruodžio 31 dieną, ir toliau galės naudotis gyventojų pajamų mokesčio lengvata, taip išsaugant teisinį tęstinumą ir nesugriauinant jokių teisėtų lūkesčių.

Truputis skaičių. Dėl taikomų gyventojų pajamų mokesčio lengvatų 2015 metais už 2014 metus, tiksliau, už 2015 metus iš viso buvo sugrąžinta 38 mln. eurų. Prisiminkime litais – tai daugiau negu 100 mln. litų. Iš šios sumos 24 mln., arba daugiau kaip 63 %, sudarė būtent gyventojų pajamų mokesčio grąžinimai dėl sumokėtų gyvybės draudimo įmokų. Svarbi tendencija, kad ta dalis gyventojų pajamų mokesčio grąžinimo dėl gyvybės draudimo nuolat didėjo. Kadaise ją sudarė apie 30 %, dabar sudaro, kaip minėjau, 63 %.

Visa diskusija (mus kartais kaltina, kad mes nediskutuoju ir nereaguojame) iš esmės prasidėjo gan seniai. Viena iš institucijų, rekomendavusių atsisakyti konkrečiai šios lengvatos, yra Tarptautinis valiutos fondas. 2010 metais jis, darydamas mokesčių sistemos Lietuvoje peržvalgą ir įvertindamas jos efektyvumą ir, kas svarbu, teisingumą, nes Tarptautiniam valiutos fondui nėra įprasta vertinti mokesčių sistemos teisingumą, apskritai socialinį teisingumą, rekomendavo šios lengvatos atsisakyti ir pabrėžė, kad ją gali naudotis tik tie, kurie gali sau leisti apskritai mokėti įmokas, o visi kiti turi tiesiogiai arba netiesiogiai finansuoti, visi mokesčių mokėtojai finansuoja tą lengvatą.

2015 metais daugiau kaip 70 % sumokėtų gyvybės draudimo įmokų sudarė investicinio gyvybės draudimo įmokos, šios įmokos ir jų dalis kalbant apie gyvybės draudimą taip pat nuolat didėjo – nuo 33 % 2003 metais iki pasiekė 170 mln. eurų įmokų sumą 2015 metais ir tai sudarė 72 % visų įmokų, sumokėtų gyvybės draudimo įmokų.

Kaip minėjau, Lietuvos bankas atliko kelis tyrimus, 2014 ir 2015 metais juos apibendrino. Beje, šiuos tyrimus inicijavo paskirtasis finansų ministras V. Šapoka, taigi jo darbas jau prasidėjo dirbant Lietuvos banke, dabar jis tęsia tuos darbus. Viena iš tyrimų, arba jo apibendrinime, teigiama, kad nuo 2003 metų iki 2014 metų pabaigos šalies gyventojai gyvybės draudimo įmonėms sumokėjo beveik 1 mlrd. eurų investicinio gyvybės draudimo įmokų, nuo kurių šios įmonės nuskaičiavo 157 mln. administracinių ir kitų mokesčių. Jie sudarė beveik 16 % visų sumokėtų įmokų. Kitaip sakant, visa mokestinė lengvata, kuria naudojasi žmonės, suprantama, jie ją gavo, bet jie jos neinvestuoja, išleidžia, o nuo kaupiamų sumų yra nuskaičiuota apie 16 %, tai yra daugiau negu sugrąžintina mokestinė lengvata.

Ir, kas svarbu (Lietuvos bankas pažymi), tai yra tik dalis mokesčių, tenkančių investicinio gyvybės draudimo sutartims. Neaišku, kokią dalį įmokų sudaro kitų investicijų valdytojų skaičiuoti mokesčiai, nes jie klientams nėra atskleidžiami.

Svarbus Lietuvos banko išvadų teiginys. Pasak jo, dėl aukštų mokesčių tikimybė, kad per pirmuosius penkerius metus kaupiant investicinio gyvybės draudimo sutartyje investicinė grąža bus teigiama, esant net ir 6 % finansų rinkos vertės prieaugiui per metus, yra lygi nuliui. Kitaip sakant, pirmuosius penkerius metus investavimas yra neigiamas, arba jokios grąžos nėra dėl didelių mokesčių.

Apibendrinamas Lietuvos bankas teigia, kad komisinio mokesčio dydžiai ir jo mokėjimo praktika skatina neatsakingą investicinio gyvybės draudimo produktų pardavimą.

Antra. Vartotojui atskleidžiami ne visi mokesčiai ir ikisutartinė informacija.

Trečia. Gyvybės draudimo įmonės ne visada tinkamai įvertina kliento, tai yra neprofesionalaus investuotojo, pasirengimą tinkamai valdyti ir priimti investavimo riziką.

Galiausiai kyla pagrįstų abejonų, ar dauguma investicinio gyvybės draudimo sutarčių atitinka ilgalaikio kaupimo produkto tikslus.

Toliau teigiama, kad gyvybės draudimo įmonės, siūlydamos investicinio gyvybės draudimo produktus, dėl didelių mokesčių, mokėtinų draudimo įmonei, ir mažos pridėtinės vertės produktų šių produktų naudą klientams bando kompensuoti taikoma gyventojų pajamų mokesčio lengvata. Kitaip sakant, pati gyventojų pajamų mokesčio lengvata yra pagrindas, ant kurio sukonstruotas šitas produktas, ir, suprantama, finansuoti tos naudos, kurios didžiąją dalį gauna gyvybės draudimo kompanijos, mes neturime teisės.

Lietuvos bankas mano, kad siekiant sumažinti paskatas vartotojams priimti neracionalius sprendimus, kurios yra lemiamos šiuo metu taikomos mokesčių lengvatos sistemos, ir atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos bankas nėra tiesiogiai įgaliotas, suprantama, savarankiškai išspręsti šį klausimą, siūlo inicijuoti diskusijas dėl mokesčių lengvatos sistemos persvarstymo.

Mes dabar gauname informaciją iš Finansų ministerijos, taip pat iš Lietuvos banko, ją apibendrinę kartu su jumis spręsimė šitą klausimą. Manau, kad yra pagrindas imtis skubių veiksmų, kad tie pinigai nebūtų švaistomi, kad mokesčių mokėtojų pinigais nebūtų finansuojamas privačių kompanijų pelnas, žmonės įtraukiami į savotiškus finansinius spąstus, o mokestinė lengvata naudojama kaip jaukas jiems išipainioti į tuos spąstus. Siūloma, jeigu būtų pritarta po pateikimo svarstyti šį klausimą, kreiptis į Vyriausybę dėl išvados, nes mes norime, kad visos institucijos dalyvautų, ir naujosios Vyriausybės nuomonė kartu su naujuoju finansų ministru mums, be abejo, taip pat svarbi.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti 11 Seimo narių. Pirmasis – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju pranešėjui. Nors ir nepritariu jūsų siūlomam projektui, bet jūsų pristatymas tikrai įkvepia ir rodo, kad jūs tikrai būtumėte ne blogesnis finansų ministras, nei tas, kurį dabar turime paskirtą.

Bet grįžtant prie paties siūlymo. Augant ekonomikai ir formuojantis vidurinei klasei, mes matome, kad ta vidurinė klasė pradeda taupyti, kaupti ir investuoti. Šis siūlymas yra nukreiptas prieš kaupimą, prieš investavimą, taip skatinant vartojimą. Tikrai nemanau, kad tai jaunoms šeimoms, augančiai vidurinei klasei būtų teisingas kelias.

Mano klausimas būtų toks: ar jūs nemanote, jog naujoms sutartims taikant šį pakeitimą ta rinka nebus tokia, kokią jūs planuojate, ir tokių pajamų nesurinksite, nes jau dabar po Lietuvos banko išvadų, kaip suprantu, ta rinka pradėjo trauktis?

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Pirmiausia dėl kaupimo, kaip aš minėjau ir iliustravau skaičiais, to paties Lietuvos banko parengtais. To kaupimo faktiškai nevyksta ir grąža yra labai menka, ilguoju laikotarpiu ji net neviršija infliacijos. Dėl vartojimo. Ta lengvata, kuomet yra sugrąžinama, kaip tik paskatina vartojimą, o investavimo rezultatas yra prastas, kaip minėjau. Todėl ši lengvata yra ydinga ir neefektyvi įvairiomis prasmėmis.

Dėl rinkos. Taip, rinka šiek tiek sumažėjo, bet, palyginti su 2013 metais, ji yra paaugusi 23 %. Kitaip sakant, bazė, su kuria mes lyginame, yra labai labai aukšta ir prilygsta faktiškai 2007 metų piko lygiui. Naujos sutartys sudarys tik mažą dalį, o visas vadinamasis portfelis išliks ir pereinamasis laikotarpis, kol gyvybės draudimo kompanijos prisitaikys, galbūt pakoreguos tuos produk-

tus, galbūt ir šį produktą, tikrai nepaveiks jų finansinio stabilumo. Tokią išvadą mes iš Lietuvos banko ką tik, šiandien, esame gavę.

PIRMININKĖ. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis kolega, mes ką tik per pertrauką kankinome jūsų būsimą finansų ministrą ir iš jo mums vis dėlto pavyko šiaip ne taip sužinoti, kad jis, nors ir neigiamai vertina šitą kaupimo rūšį, kol kas nieko keisti neketina, neabejodamas, kad šis klausimas bus nukeltas į artimiausią ateitį. Kartu sužinojome, kad šis klausimas yra bendro draudimo sistemos dalis. Čia reikia viską žiūrėti, kuo žmogus apsidraudęs. Sužinojome, kad kitais metais biudžeto pertvarkos nebus arba peržiūrėjimo nebus, todėl visa socialinio draudimo sistema atsiras ne anksčiau kaip po metų, nes pinigų tam nebus numatyta.

Ar tikrai jūs manote, kad čia dabar reikia forsuoti šitą klausimą, žinant, kad finansų ministro nuomonė yra kitokia?

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Dėkui už klausimą. Rytoj Biudžeto ir finansų komitete mes turėsime progą išklausti finansų ministrą ir premjerą. Programoje, mūsų dabar jau naujosios Vyriausybės programoje, yra įrašyta, kad ekonomiškai nepagrįstos ir teisingumą iškraipiančios lengvatos turėtų būti naikinamos. Šiame kontekste mes ir siūlome šios lengvatos atsisakymą. O kokia apimtimi ir kada, suprantama, išklausysime Vyriausybės su naujuoju finansų ministru nuomonę ir galų gale priimsime sprendimą čia, Seime.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamasis pranešėjas, gerbiamas teikėjas, gerbiu jūsų nuomonę ir nuoseklią mąstymo trajektoriją. Prieš tai pasisakėte prieš pensinių fondų antrosios pakopos naikinimą ir valstybės prisidėjimą prie šitos pakopos finansavimo, dabar naikinate lengvatą, prieš tai kalbėjote apie valstybinius bankus. Jūs akivaizdžiai netikite galimybėmis privačiam asmeniui individualiai sukaupiti savo ateičiai pinigų, ar tai būtų pensija, ar tai būtų investicinis gyvybės draudimas. Matau, kad yra tikėjimas valstybine „Sodros“ sistema. Mano klausimas yra su tuo susijęs. Kodėl jūs imatės visų pirma lengvatų naikinimo ir nesiimate kitų projektų, kurie iš esmės užtikrintų gyventojų galimybę saugiai sulaukti pensijos arba ateities? Kodėl imatės naikinti tą, kas jau pasitvirtino?

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Nesu tikras, kad jūs teisingai interpretuojate mano nuostatas. Aš pasisakau už asmeninį privatų kaupimą pensijai ir ilgalaikį kaupimą, bet, kaip iliustravau skaičiais, grįžtais Lietuvos banko skaičiavimais, būtent šis kaupimas, investicinis gyvybės kaupimas, yra ydingas ir atneša nuostolių tiek pačiam kaupiančiajam, tiek visiems mokesčių mokėtojams, nes per mokesčių lengvatą jie finansuoja šį kaupimą.

O dėl kitų pertvarkų. Taip, tai bus sisteminiai sprendimai, ir manau, kad problema yra viena – kiek mokesčių kiti mokėtojai turėtų ir gali prisidėti prie to kaupimo tiek antrosios pakopos atveju, tiek ypač šio investicinio gyvybės draudimo atveju.

PIRMININKĖ. Klausia I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju. Norėčiau paklausti gerbiamą pranešėją. Man taip pat teko dalyvauti atliekant tą tyrimą ir aš manau, kad apie jį irgi nemažai žinau. Nuostata, kuri yra įstatyme, yra platesnė, negu investicinis gyvybės draudimas, tai yra tai, ką jūs siūlote atsisakyti, ir klausimas, ar čia nėra bandoma, kaip sakoma, su vandeniu ir kūdikį išmesti iš vonelės, bet aš matau šiojį tokią lobizmą ir dar keletą dalykų. Nes kartu Lietuvos banko buvo pateikti ne šiaip problemų aprašymai, bet taip pat ir Draudimo įstatymo pataisos, kurios būtų leidusios spręsti didelę dalį tyrimo nustatytų problemų. Vienas dalykas.

Kitas dalykas. Skaitydama Vyriausybės programą aš matau, kad bus paliktos pagrįstos lengvatos ir prie pagrįstų lengvatų nurodyta įmokų į pensijų fondą lengvata. Kaip jūs tai suderinate su savo teikiamu siūlymu? Ačiū.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Pirmiausia dėl kūdikio ir vonelės. Šiuo atveju kūdikis nemažas, nes sudaro beveik tris ketvirtadalius visos tos vonelės, ar ne.

Dėl kitų gyvybės draudimo produktų galima diskutuoti, galima galvoti. Aš manau, tiek Vyriausybės, tiek pačių gyvybės draudimo įmonių ir asociacijos siūlymai galėtų būti su tuo susiję. Mes siūlome galbūt maksimaliai, bet sprendimas turi būti racionalus, pamatuotas ir subalansuotas.

Dėl lengvatų finansavimo valstybės lėšomis arba mokesčių mokėtojų lėšomis. Tam tikrų sričių pensinis kaupimas turi būti pertvarkytas, antroji, trečioji pakopa, tačiau paskata visų mokesčių mokėtojų sąskaita, racionaliai pamatuota, turėtų išlikti. Ir mūsų principinis siūlymas yra, kad žmonės galėtų rinktis, ar tai būtų kaupimas pensijai, studijoms, galbūt gražintume būsto paskolos įmokų lengvatinį režimą, ir numatyti tam tikrą ribą, limitą, absoliutų, ne procentinį, bet absoliutų. Žmogus, naudodamasis tokia papildoma neapmokestinamojo pajamų dydžio suma, galėtų spręsti, kur jam ir kaip naudoti.

Bet tie siūlymai turi būti pamatuoti ir įvertinti mūsų finansinių galimybių kontekste, nes kol kas mes turime daug lengvatų, turime deficitą ir nesuvaldomą tų procesų. Aš manau, juos reikia tikrai galų gale sutvarkyti ir susieti. „Sodros“ reformą darome, socialinį modelį darome, tačiau antrosios pakopos tikrai nejudiname, nors tai labai susiję dalykai, susisiekiantys indai ir finansine prasme, ir struktūrine prasme.

PIRMININKĖ. Klausia A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Iš tikrųjų daug tokio vidinio prieštaravimo. Mes ką tik perskaitėme Vyriausybės programą, kurioje labai miglotai parašyta apie tai, kad bus peržiūrėtas, įsiklausant į ekspertų nuomones, visų lengvatų klausimas. Jūs sakote, kad pensijų kaupimo paskata turėtų likti. Paskata kaupti studijoms turėtų likti. Kodėl paskata gyvybės draudimui turi būti panaikinta, kaupimui per gyvybės draudimą, taip ir lieka neaišku. Aš suprantu, kad jūs norite tą įstatymą labai skubiai priimti, jau iki sausio 1 dienos.

Man kyla klausimas, ar iš tikrųjų jūs manote, kad šita paskata yra neteisinga ir ją reikia naikinti taip visiškai akivaizdžiai, ar jūs manote, kad tai yra vienas iš būdų, kaip gauti pinigų jūsų pažadėtoms pensijoms didinti, todėl daug nediskutuoju, jokių ekspertų nereikia, reikia tiesiog greitai priimti sprendimą ir taškas? Ar nėra to prieštaravimo, kad jūs viena ranka siūlote...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. KUBILIUS (TS-LKDF). ...o kita ranka siūlote čia greitai priimti sprendimus?

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Kiek bandžiau grįsti, atrodo, ir jūsų kolegė I. Šimonytė tam taip pat neprieštaravo, kadangi dalyvavo ir tyrime, kad investicinis gyvybės draudimas nėra ta kaupimo sritis ir būdas, kuris prasmingas ir naudingas tiek pačiam žmogui, tiek valstybei. Jį reikia atskirti nuo pensinio kaupimo, ten irgi yra ką tobulinti, tačiau tai yra pats ydingiausias produktas tiek pačiam vartotojui, tiek mokestinės lengvatos prasme, todėl jį reikia kuo skubiausiai pertvarkyti.

Dėl finansavimo šaltinio mūsų pensijų, nors tai kainuoja per metus apie 24 mln., tačiau kadangi tai taikoma tik naujoms sutartims, kitais metais poveikis biudžetui teigiamas būtų apčiuopiamai mažesnis – 2 ar 3 mln. eurų. Suprantama, tai nėra joks šaltinis pensijoms didinti, paprasčiausiai reikia principinio sprendimo, bet išlaikant tęstinumą ir tuos lūkesčius, kuriuos jau turi dabar galiojančių sutarčių turėtojai.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėju, girdžiu klausimus, ir man kyla toks klausimas jums. Gal galite paaiškinti, kodėl mūsų kolegos Seimo nariai taip skeptiškai ir taip priešišškai priima pataisas, kurios iš dalies sutaupo jų pačių pinigus? Taip buvo su pensijų antrosios pakopos išmokų administravimo kaštų sumažinimu, kai teikiau aną kadenciją, visi nubalsavo, nors didžioji dalis dalyvavo antrojoje pensijų pakopoje, nubalsavo prieš tai, kad jų pensija būtų didesnė. Dabar mes kalbame apie tai, kad gyvybės draudimas apskritai yra nuostolingas. Jeigu jie pasižiūrėtų į tyrimą, kas draudėsi, gali apie savo kailį tai pasakyti, o dabar vis tiek taip priešišškai sutinka nuostatą, kuri visus mokesčių mokėtojus šiek tiek išgelbėtų.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Man sunku vertinti ir interpretuoti. Aš pasakysiu tik vieną pavyzdį dėl antrosios pakopos. Tie, kurie turi sudarę kaupimo sutartį dėl antrosios pensijų pakopos, visi mes, aš irgi tos pakopos dalyvis, turime interesų konfliktą, kadangi dėl „Sodros“ išmokų lubų egzistavimo mūsų „Sodros“ pensija iš esmės nėra sumažėja, o tą, ką mes sukaupėme, nepaisant to, koks tas kaupimo rezultatas, jos vis tiek yra pliusas. Gal tai gali būti vienas iš atsakymų arba būdų interpretuoti. Konkrečiai dėl gyvybės draudimo arba investicinės gyvybės sutarties, aš

manau, kad Lietuvos banko medžiaga yra paskelbta 2015 metų gegužės mėnesį, ji yra viešai prieinama, ten yra visi atsakymai, ką reikia daryti ir kaip reikia daryti, nes ta mokesčių lengvata tikrai nėra efektyvi tiek valstybei, tiek žmogui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas baigėsi, mes šiek tiek užtęsėme. Jūs atsakėte pagal laiką į nustatytus klausimus po pateikimo. Dėkui. Jūs galite eiti į vietą. Po pateikimo vienas – už, vienas – prieš. A. Sysas – už.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, mūsų, kaip įstatymų leidėjų, pareiga – reaguoti į tyrimus, kuriuos atlieka Lietuvos bankas ir aiškiai parodo, kad mokesčių mokėtojams tai yra nuostolingas dalykas, nes jie dengia praradimus, apie kuriuos jūs girdėjote, iš 1 mlrd. litų už valdymą buvo sumokėta 157 mln. Galite paskaičiuoti, kokios sumos nubyra bankams, nes dažniausiai tai yra jų dukterinės įmonės ir dažniausiai tie pinigai irgi iškeliauja iš Lietuvos. Pats draudimas, kas dalyvavote ir draudėtės, galėjote pasitikrinti, man teko dalyvauti nuo 1996 iki 2006 metų, ir aš žinau savo rezultatus. Jie manęs tikrai nedžiugino, ir turbūt visų nedžiugino. Aišku, galima pasakyti, kad skirtingas ekonominis laikotarpis, graža skirtinga ir visi kiti dalykai, bet tyrimas, kurį atliko Lietuvos bankas, akivaizdžiai parodo, kad tik labai maža dalis dalyvių ir tik esant supersąlygoms gali gauti šiek tiek daugiau negu... įskaitant ir infliaciją. Iš principo visas draudimas yra nuostolingas. Aš manau, tai logiška pataisa, ją reikia taisyti, tai yra mūsų visų mokesčių mokėtojų pinigai, tikrai mes, kaip įstatymų leidėjai, turėsime galimybę kur juos panaudoti racionaliau: toms pačioms jaunoms šeimoms, vaikučiams ar kitiems dalykams, o ne verslo sričiai, kai ir taip bankai uždirba didelius pinigus, o tie pinigai iškeliauja iš Lietuvos.

PIRMININKĖ. J. Razma – prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Tikrai kviečiu balsuoti prieš, nes tai bendriausia prasme yra mokesčių didinimo projektas, ir būtent mokesčių, kuriuos moka pats žmogus, o ne nuo kapitalo kokio nors mokesčių, gerbiamas Algirdai Sysai. Atkreipčiau dėmesį dar į tai, kad čia draudimo rūšim... ir, aišku, dėl tos paskatos, kuri šiandien yra, apie pusę draudimo sutarčių yra sudarę žmonės, kurie uždirba iki 700 eurų. Tai yra gana mažas pajamas turintys žmonės, kurie nori jaustis šiek tiek saugesni artimojo mirties atveju, sunkios ligos atveju, nes, deja, valstybė, kaip žinome, tokiais atvejais, esant tikrai nelaimei, deramai neparems. Be abejo, toks siūlymas yra ataka prieš tą dar kol kas kuklų mūsų vidurinį sluoksnį.

Jeigu norite spręsti tas problemas, kurias atskleidė tyrimas, tai kodėl nerašote projektų, kurie tramdytų tas draudimo bendroves, reguliuotų jų administravimo išlaidas, priverstiniu būdu perkeltų apdraustuosius iš nuostolingų į geresnes?.. Arba, jeigu norite, kad nebūtų per daug lengvatų turtingiausiems, tai kodėl nesiūlote įvesti absoliutaus dydžio, ribojant tą lengvatos apimtį? Na, įveskite 1 tūkst. eurų, pavyzdžiui, ir mažas sumas turintiems tai nieko nelems, o didžiuosius nuskalpuosite. Bet siūloma sumažinti visiems, kad žmonės neapsidraustų ta draudimo rūšimi ir jaustųsi daug nesaugesni.

PIRMININKĖ. Dėkui. Balsuojame.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 57, prieš – 16, susilaikė 26. Po pateikimo pritarta.

Pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Numatomas svarstymas gruodžio 13 dieną.

Gerbiama sveikatos apsaugos viceministre, kviečiu į tribūną pateikti įstatymo dėl daugelio valstybių susitarimo dėl Šiaurės matmens partnerystės visuomenės sveikatos ir socialinės gerovės srityje sekretoriato įsteigimo ratifikavimo projektą Nr. XIII-P-100.

Repliką po balsavimo – ponas S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Ar galiu pasitikslinti, gerbiamoji pirmininke, dėl Vyriausybės išvados? Nesu tikras, kad mes ją spėsime gauti, ypač todėl, kad Vyriausybė dabar formuojama ir gali būti, kad ji dar nebus prisiekusi gruodžio 13 dieną.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, aš net nesakiau apie Vyriausybės išvadą, bet jeigu jūs patys siūlote, kad būtų Vyriausybės išvada, reikia Vyriausybės išvados, tai ar galime bendru sutarimu

pritarti, kad reikia Vyriausybės išvados? Be abejo, tada data nukeliama, kol negausime Vyriausybės išvados, tol negalėsime svarstyti.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Taip. Aš taip pristatydamas ir minėjau. Dėkui jums.

PIRMININKĖ. Gerai. Dėkoju. Taigi dar kartą dėl protokolo – dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto reikia Vyriausybės išvados.

15.38 val.

Įstatymo „Dėl Estijos Respublikos Vyriausybės, Islandijos Respublikos Vyriausybės, Latvijos Respublikos Vyriausybės, Lenkijos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Norvegijos Karalystės Vyriausybės, Rusijos Federacijos Vyriausybės, Suomijos Respublikos Vyriausybės, Švedijos Karalystės Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Šiaurės matmens partnerystės visuomenės sveikatos ir socialinės gerovės srityje (NDPHS) sekretoriato įsteigimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIII-100 (pateikimas)

O dabar gerbiama J. Zinkevičiūtė prašau pristatyti įstatymo projektą.

J. ZINKEVIČIŪTĖ. Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Estijos Respublikos Vyriausybės, Islandijos Respublikos Vyriausybės, Latvijos Respublikos Vyriausybės, Lenkijos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Norvegijos Karalystės Vyriausybės, Rusijos Federacijos Vyriausybės, Suomijos Respublikos Vyriausybės, Švedijos Karalystės Vyriausybės ir Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Šiaurės matmens partnerystės visuomenės sveikatos ir socialinės gerovės srityje sekretoriato įsteigimo ratifikavimo“ projekto aiškinamasis raštas. Įstatymo projekto tikslas – ratifikuoti 2011 m. lapkričio 25 d. Sankt Peterburge pasirašytą Estijos, Islandijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Norvegijos, Rusijos, Suomijos, Švedijos, Vokietijos Vyriausybių susitarimą dėl Šiaurės matmens partnerystės visuomenės sveikatos ir socialinės gerovės srityje sekretoriato įsteigimo. Lietuva šį susitarimą pasirašė 2016 m. balandžio 13 d. Maskvoje. Susitarimas yra ratifikuotina tarptautinė sutartis pagal Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 6 punktą. Priėmus įstatymą dėl susitarimo ratifikavimo būtų įvykdytos susitarimui įsigalioti būtinos Lietuvos Respublikos vidaus teisinės procedūros. Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija.

2003 metais Oslo deklaracijoje ir 2009 m. lapkričio 25 d. pasirašytame ketinimų protokole dėl Šiaurės matmens partnerystės visuomenės sveikatos ir socialinės gerovės srityje sekretoriato įsteigimo partneriai išsakė ketinimus ir suinteresuotumą steigti nuolatinį sekretoriatą. 2011 m. lapkričio 25 d. buvo pasirašytas susitarimas, kuriuo šalys įsteigė Šiaurės matmens partnerystės visuomenės sveikatos ir socialinės gerovės srityje sekretoriatą, turintį juridinio asmens statusą. Priimančioje šalyje sekretoriatas turi visas juridinio asmens savybes ir naudojami visomis galiomis, kurių jam gali prireikti savo funkcijoms atlikti ir nustatytiems tikslams pasiekti. Iki susitarimo pasirašymo partnerystei sekretoriato paslaugas teikia Baltijos jūrų valstybių tarnybos sekretariate veikianti sekretoriato tarnyba. Įstatymo projektu ratifikuojamu susitarimu bus apibrėžiami steigiamo sekretoriato tikslai, sekretoriato darbuotojai, valstybių narių finansinės įmokos, prisijungimo prie susitarimo galimybės bei pasitraukimas iš jo. Numatoma sekretoriato buveinė – Švedija.

Iš įsteigiamo partnerystės sekretoriato laukiame šių teigiamų rezultatų: užtikrintas partnerystės veiklos tęstinumas ir koordinavimas, suteikta administracinė, analitinė ir kitokia pagalba partnerystės vyresnių atstovų komitetui, įgyvendinta partnerystės misija skatinti tolygų Šiaurės matmens regionų šalių vystymąsi gerinant sveikatą, socialinę gerovę, stiprinant tarptautinės pagalbos koordinavimą bei bendradarbiavimą šiame regione.

Priėmus įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma. Priimtas įstatymo projektas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai. Įstatymo įgyvendinimas neturės neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai. Priėmus įstatymo projektą keisti ar panaikinti galiojančius teisės aktus nereikės. Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų ir kitų norminių teisės aktų rengimo reikalavimų. Įstatymo projektas neprieštariauja

Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos ir Europos Sąjungos dokumentų nuostatoms ir priėmus įstatymo projektą jam įgyvendinti įgyvendinamųjų teisės aktų nereikės.

Remiantis pasirašyta Oslo deklaracija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija už dalyvavimą partnerystėje iš savo asignavimų apmoka kasmetinį narystės mokestį, kuris yra apie 17 tūkst. eurų. Priimtam įstatymo projektui įgyvendinti papildomų lėšų iš valstybės, savivaldybių biudžetų ar kitų valstybės įsteigtų fondų nereikės. Su visuomene buvo konsultuojamasi teisės aktų projektus paskelbus viešai Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Pastabų, pasiūlymų negauta. Teisės aktų projektai buvo pateikti derinti su Teisingumo ministerija, Europos teisės departamentu prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Finansų ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Europos teisės departamentu prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos. Pastabų, pasiūlymų dėl teisės aktų projektų neturėjome. Į Teisingumo ministerijos ir Užsienio reikalų ministerijos pateiktas pastabas buvo atsižvelgta įtraukiant jų siūlymus, ketinimus į teisės aktų projektus. Finansų ministerija per nustatytą terminą išvados nepateikė. Tiek.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų klausti nori keturi Seimo nariai. Pirmasis – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiama pranešėja, aš sumokėsiu dabar 17 tūkst. eurų per metus. Kam šita kontora reikalinga? Ką ji realiai darys? Išvis kokią nors naudą mums arba kam nors kitiems gali duoti? Tuo labiau kad čia dar sveikatos klausimais Rusijos Federacija turi visiškai atskirą nuomonę Ukrainoje ir kitur. Ką ji mums gero duos? Nes šiaip Europos Sąjungoje euroskepticizmas auga iš dalies ir dėl to, kad steigiasi vis naujų ir naujų visokių neaiškių įstaigų, kai žmonėms negalima paaiškinti, dėl ko steigiasi. Išskyrus aiškinamąjį raštą, kurį jūs parašėte, galite trumpai pasakyti, kokia nauda mums iš to, kad mes kiekvienais metais sumokėsime po 17 tūkst. eurų?

J. ZINKEVIČIŪTĖ. Aš noriu pasakyti, kad, ko gero, šitas susitarimas ir šito sekretoriato steigimas turi administracinę, analitinę ir kitokią pagalbą, kad Šiaurės šalys, kartu ir kitos valstybės, kurias čia paminėjau, turėtų vienodą sampratą apie visuomenės socialinę gerovę, nes mes ištis bendraujame, bendradarbiaujame ir kartais teisės aktai ar kokie nors kiti dalykai, kurie liečia Sveikatos apsaugos ministeriją, nevisiškai būna suprantami. Todėl, kad vienodai vertintume mūsų darbo sąlygas, aplinkybes, galų gale aplinką, visuomenės sveikatą, mes tiesiog privalome tokį dalyką turėti.

Kitas dalykas, Lietuvai ir Sveikatos apsaugos ministerijai tai nėra didelė suma, nes mūsų, pasakysiu vieną dalyką, yra tikrai maža dalelytė, kurią mokame. Tos pagrindinės donorės šalys, aš pasakyčiau, moka 2,6 karto didesnę įmoką už mus. Mes, t. y. Estija, Islandija, Latvija ir Lietuva, moka tikrai nedidelę įmoką, bet nauda yra visapusiška. Taigi, man atrodo, abejonių nekelia šito sekretoriato buvimas, kad būtų koordinuota visa veikla dėl visuomenės sveikatos. Tuo labiau kad šitos Vyriausybės programoje yra ambicingų tikslų atkreipti dėmesį į visuomenės sveikatą ir, kaip žinote, visuomenės sveikata yra kaip pamotė sveikatos sistemoje. Aš manau, kad tai pagerins mūsų bendrą veiklą ir tiesiog koordinavimą tam tikrose srityse.

PIRMININKĖ. Klausia A. Ažubalis.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Gerbiama pranešėja, iš tikrųjų Lietuvos Respublikos nario mokesčio įsiskolinimai metai iš metų tarptautinėms organizacijoms yra chroniški ir dabar mes turime 5 ar 6 mln. eurų įsiskolinimą. Ar jūs girdėjote tokią organizaciją kaip Baltijos jūros valstybių taryba, kuri jau veikia beveik 20 metų ir kuruoja tuos pačius klausimus? Aš galiu tik paminėti, tarp jų ekspertų grupė jaunimo reikalams, bendradarbiavimo dėl pagalbos rizikos grupių vaikams ekspertų grupė, vyresniųjų pareigūnų grupė, grupė kovai su organizuotu nusikalstamumu, darbo grupė ir t. t. Iš viso yra 17 darbo grupių ir į Baltijos jūros valstybių tarybą visos šitos valstybės, kurias jūs čia dabar minite šitame projekte, taip pat įeina.

Dar daugiau. Baltijos jūros valstybių tarybai priklauso ir Komisija. Nekalbu apie strateginius partnerius stebėtojus. Ar jūs nemanote, kad nebūtų tikslingiau dalį tų uždavinių, kuriuos reikia išplėsti, tiesiog perkelti būtent į Baltijos jūros valstybių tarybą? Dabar kuriamas antras sekretoriatas. Ačiū.

J. ZINKEVIČIŪTĖ. Gerbiamas kolega, ko gero, jūs teisi. Aš irgi sakyčiau, kodėl dar reikalingas vienas sekretoriatas, bet situacija tokia, kad, ko gero, buvę ministrai (man per ketverius metus pasikeitė šeši ministrai Sveikatos apsaugos ministerijoje) kiekvienas turėjo savo viziją ir savo matymą. Be abejonės, bendrų ministrų susitikimų metu šitie klausimai buvo keliami ir akcentuojama, kad Lietuva, be ko tikrai susilauks sankcijų, mažiausiai investuoja į visuomenės sveikatą. Mes iš tikrųjų turime, ką turime. Mes investuojame į ligonines, į lovas, į vaistus, deja, bet neinvestuojame į visuomenės sveikatą. Man atrodo, šito sekretoriato įsteigimas mus įpareigos daugiau atkreipti dėmesį į visuomenę, todėl mes... Tai nepakenks. Tai nėra dideli pinigai. Tuo labiau kad mes mažiau mokame. Be abejonės, biudžetui tai kainuos ir toliau, bet jūsų teisė šiandien nepritarti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Kadangi jau buvo prieš penkerius metus pasirašytas susitarimas, gal galite pasakyti, kas gi per tuos penkerius metus padaryta, kiek valstybių ratifikavo, koks buvo biudžetas šito sekretoriato ir kur tas sekretoriatas apskritai įsteigtas, steigiasi?

J. ZINKEVIČIŪTĖ. Tiksliai negaliu pasakyti. Atvirai pasakius, aš šito klausimo nekuruoju, man tiesiog pastatė prieš faktą. Aš galėsiu jums pateikti informaciją raštu, jeigu reikės. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Jeigu negalite atsakyti, gal neužduosiu klausimo. Aš norėjau paklausti, ar iš mūsų yra atstovų tame sekretoriате, dirba kas nors ar ruošiasi dirbti? Ir kodėl vieniems ministrams tai tiko, kitiems nelabai? Pasižiūrėjus, kokios čia valstybės, kai kurios netgi nėra Europos Sąjungos narės, ar ne? Tai kokia ten labai koordinacija galėtų būti bendra, man irgi nelabai suprantama. Šiuolaikiniame pasaulyje, aš manau, bet kokią informaciją galima gauti net ir nedalyvaujant sekretoriato darbe, bet kokios išvados viešai tikriausiai pateikiamos ir lengvai pasiekiamos.

J. ZINKEVIČIŪTĖ. Pasakyčiau, kad įvairiuose susitikimuose tiek Jungtinėse Tautose, tiek PSO, įvairiose organizacijose apie tai kalbame, kad iš tikrųjų, ko gero, Lietuva yra ta koordinacinė valstybė, kuri gali *pajungti*, kaip jūs matote, ne tik Šiaurės šalis, bet ir Rusijos Federaciją, kur mes galime šiek tiek palengvinti mūsų bendravimą įvairiais sveikatos klausimais, nes čia liečia ir produktus, ir daug daug klausimų. Sakau, aš remiuosi visuomenės sveikata ir man atrodo, kad tas sekretoriatas tikrai tik papildys darbą, jį gerins, o kaip – priklausys nuo sveikatos apsaugos ministro, jo sugebėjimo pateikti poziciją ir t. t. Jeigu jūs matysite, kad tai yra per didelė našta, jūsų teisė tiesiog nepritarti tam. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolege, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar vienas – už, vienas – prieš. Prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiama kolegė, galbūt pirmą kartą kalbu prieš tarptautinės institucijos steigimą. Bet ką mes dabar išgirdome, kokia jos paskirtis? Už 17 tūkst. eurų per metus atkreipti mūsų dėmesį į mažesnę sveikatos finansavimą. Na, ir su mažesne suma aš į jus galiu atkreipti dėmesį daug geriau ir pasiekti rezultatą ne ką mažesnę. Čia su humoru kalbant.

Bet šiaip ką šita institucija turi, kokius nors svertus? Jinai neturi jokių svertų. Tai dar kažkokie ekspertai gaus darbo, gaus pinigų ir siųs laiškus visoms mūsų institucijoms, kaip jos turėtų elgtis. Na, tos institucijos kaip visada tuos laiškus padės į lentyną, norės – atkreips, norės – neatkreips, bet tokių ekspertų yra visur. Juo labiau kad jeigu čia būtų vienintelė institucija, bet iš tikrųjų yra Baltijos šalių taryba, kurioje yra tos pačios narės, kurios jau užsiima kompleksiniu mūsų regiono integravimu ir panašiai. Kam šitos institucijos reikia? Aš taip ir neišgirdau atsakymo. O tie 17 – tūkstantis prie tūkstančio ir milijonas susidaro. Mes turime žiūrėti racionaliai, ar mums tikrai to reikia. Kol kas argumentų aš negirdžiu, dėl ko mums būtina reikėtų tai daryti, kokią naudą mes iš to turėsime.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate minėtam projektui Nr. XIIIIP-100, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 58, prieš – 3, susilaikė 30. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Užsienio reikalų komitetas, papildomi – Sveikatos reikalų ir Socialinių reikalų ir darbo komitetai. Aš dar siūlau, kad būtų ir Europos reikalų komitetas. Ar pritariate? Pritarta. Dėkoju. Siūloma svarstyti gruodžio 22 dieną.

15.55 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 28 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-101, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. XII-189 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-102, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-103, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 8 d. nutarimo Nr. XII-2756 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-104, Lietuvos Nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-105, Valstybinės kultūros paveldo komisijos įstatymo Nr. IX-2453 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-106, Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymo Nr. IX-617 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-107, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-108, Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-109, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. gegužės 11 d. nutarimo Nr. IX-2232 „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-110, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. rugsėjo 20 d. nutarimo Nr. XI-2226 „Dėl Lietuvos švietimo tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-111 (*pateikimas*)

Darbotvarkės klausimai, pradedant Nr. XIIIIP-101 ir baigiant Nr. XIIIIP-111. Pagrindinis – Visuomenės informavimo įstatymo 28 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimas. Ir visi kiti lydimieji. Kviečiu R. Karbauskį.

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Įstatymų projektai parengti atsižvelgiant į tai, kad mes šių metų lapkričio 15 dieną padarėme Seimo statuto pakeitimus. Tai yra techninio pobūdžio pakeitimai. Žodžiai „Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas“ keičiami į žodžius „Švietimo ir mokslo komitetas“ arba „Kultūros komitetas“, taip pat kai kur atitinkamai išbraukiami žodžiai „Informacinės visuomenės plėtros komitetas“.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nori paklausti du Seimo nariai. Pirmasis – M. Bastys. Gerbiamas Basty, jūs klausite ar ne?

M. BASTYS (*LSDPF*). Dėkoju. Atsiprašau, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tiesų Informacinės visuomenės plėtros komitetas, deja, buvo panaikintas ir suprantama, kad įstatymus reikia taisyti. Tiktai matau, kad jūs tiesiog mechaniškai išbraukiate tai, ko nėra. Prašau pasakyti, o jūs nesvarstėte galimybės įrašyti šiuo atveju Ekonomikos komitetą, kadangi vis tiek informacinės visuomenės, technologinius dalykus, kurie yra šiek tiek susiję ir su Lietuvos radijo ir televizijos komisijos veikla... yra susiję ir reikėtų vietoj Informacinės visuomenės plėtros komiteto įrašyti Ekonomikos komitetą. Dėkoju už atsakymą.

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Mes to nesvarstėme.

PIRMININKĖ. Klausia I. Šiaulienė.

I. ŠIAULIENĖ (*LSDPF*). Ačiū. Iš esmės kolega paklausė tą patį klausimą. Aš manau, kad ir dėl Spaudos draudimo fondo, kadangi eina internetinė žiniasklaida ir dalyvauja, na, dabar taip atsitiko, kad reikėtų įtraukti ir Ekonomikos komitetą, kai kurias funkcijas. Čia bus ir dėl komisijų sudarymo, ir taip toliau.

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Po pateikimo pritarsime, svarstymo metu siūlykite.

PIRMININKĖ. Dėkui, jūs atsakėte į visus klausimus. Gerbiami kolegos, gal galime bendru sutarimu po pateikimo visiems projektams pritarti? (*Balsai salėje*) Balsuojam. Kas po pateikimo priariate įstatymų projektams Nr. XIIIIP-101–Nr. XIIIIP-111, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 100, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Po pateikimo vieningai pritarta. Pagrindiniai komitetai: dėl projektų Nr. XIIIIP-101, Nr. XIIIIP-102, Nr. XIIIIP-103, Nr. XIIIIP-104, Nr. XIIIIP-105, Nr. XIIIIP-106 yra Kultūros komitetas, dėl projektų Nr. XIIIIP-107, Nr. XIIIIP-108, Nr. XIIIIP-109, Nr. XIIIIP-110 ir Nr. XIIIIP-111 pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas. Numatomas svarstymas gruodžio 8 dieną.

Replika po balsavimo. Prašau.

M. BASTYS (*LSDPF*). Ne replika. Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš norėčiau pasiūlyti, kad kaip papildomas galėtų Ekonomikos komitetas svarstyti, gal iš to išplauktų ir naujos pataisos. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Jūs dėl visų projektų siūlote Ekonomikos komitetą papildomą? Dėl vienuolikos projektų?

M. BASTYS (*LSDPF*). Tie projektai, kurie yra susiję su Informacinės visuomenės plėtros komiteto panaikinimu, galėtų būti susiję ir su Ekonomikos komitetu.

PIRMININKĖ. Bet, gerbiamasis kolega...

M. BASTYS (*LSDPF*). Aš dabar negaliu iš karto pasakyti, ar dėl visų.

PIRMININKĖ. ...jūs puikiai žinote tvarką, jūs turite tada įvardinti, nes stenogramoje turi būti įrašyta, dėl kokių projektų jūs papildomą siūlote Ekonomikos komitetą.

M. BASTYS (*LSDPF*). Kolegė I. Šiaulienė įvardins.

PIRMININKĖ. Kolegė I. Šiaulienė. Prašau.

I. ŠIAULIENĖ (*LSDPF*). Taigi prašyčiau dėl projektų Nr. XIIP-101, Nr. XIII-105 ir dėl Nr. XIIP-107.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, yra siūlymas kaip papildomą komitetą įrašyti Ekonomikos komitetą dėl projektų Nr. XIIP-101, Nr. XIII-105 ir Nr. XIIP-107. Ar galime tam pritarti? (*Balsai salėje*) Pritarta.

Dėkui.

16.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XII-713 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos sudėties“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIP-170 (pateikimas)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XII-713 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos sudėties“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIP-170. Pateikimas. Kviečiu R. Karbauskį.

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Kadangi mūsų visų gerbiamas akademikas E. Jovaiša tapo Seimo nariu, tai Lietuvos Respublikos Seimo Kultūros komiteto teikimu į Etninės kultūros globos tarybos sudėtį siūlome įtraukti R. Povilaitį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Niekas nenori nieko paklausti. Gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Dėkoju. Po pateikimo Seimo nutarimui pritarta. Pagrindinis – Kultūros komitetas. Numatomas svarstymas – gruodžio 15 dieną.

16.02 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 3 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2385 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4771, Kraujo donorystės įstatymo Nr. I-1611 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2316 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4772 (pateikimas)

Dviejų projektų pateikimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo ir 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas ir lydimasis Kraujo donorystės įstatymo 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo ir 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji kolege. Gerbiami kolegos, šis įstatymas teikiamas norint nukelti įsigaliojimą iki 2018 m. sausio 1 d. dėl tos priežasties, kad įstatymo parengimo įgyvendinimo aktams nebuvo paskirtos lėšos ir nebuvo pasiruošta, ir nuo sausio 1 dienos tiesiog negalės pradėti veikti registras. Todėl prašyčiau pritarti pateiktam projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų niekas nenori klausti, kolega.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti po pateikimo minėtiems įstatymų projektams? (*Balsai salėje*) Galime. Po pateikimo pritarta projektams Nr. XIIP-4771 ir Nr. XIIP-4772. Pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Numatomas svarstymas – gruodžio 13 dieną.

16.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. XIII-60 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-177 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-7a klausimas, projekto registracijos Nr. XIIIIP-177 ir lydimasis Nr. XIIIIP-147. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas. Pranešėjas – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiami Seimo nariai, čia yra tokia procedūra, norint svarstyti klausimą, reikia įtraukti į pavasario sesijos darbų programą. Manau, kad sutiksite ir įtrauksite.

PIRMININKĖ. Klausia I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas Petrai, aš labai gerbiu jūsų entuziazmą, kad jūs šito klausimo ėmėtės nedelsdamas kaip jaučio už ragu, bet aš tik noriu atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad šiaip jau valstybės ir savivaldybių įmonėms ir dabar yra draudžiama teikti labdarą pagal Labdaros ir paramos įstatymą, o tai problemai, kurią jūs keliate ir kurią mes visi žinome, ir kurią reikia neišvengiamai spręsti, reikėtų registruoti kito įstatymo pataisas – Labdaros ir paramos įstatymo pataisas, nes mes šiuo atveju kalbame apie akcines bendroves, uždarašias akcines bendroves, kurias kontroliuoja valstybė. Kaip šitą problemą išspręsti?

P. GRAŽULIS (TTF). Pirma, mes dabar nesvarstome to klausimo, o svarstome tik tai, kad būtų įtrauktas tas klausimas į darbotvarkę. Po to, jeigu bus įtrauktas į rudens sesijos darbų programą, mes svarstysime ir atsakysiu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Daugiau nėra norinčių klausti. *(Balsai salėje)*

N. Puteikis, nors jau buvau pasakiusi, kad nėra. Norite klausti? Gerai.

Ar galime po pateikimo pritarti Seimo nutarimui? *(Balsai salėje)* Negalime. Gerai, tada balsuojame.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 80, prieš nėra, susilaikė 16. Po pateikimo Seimo nutarimui pritarta.

Svarstymas. Vienas – už, vienas – prieš. Nėra norinčių. Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Priėmimas. Nėra norinčių kalbėti. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 91, prieš nėra, susilaikė 7. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-177) priimtas. *(Gongas)*

16.07 val.

Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 3 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-147 (pateikimas)

Kviečiu vėl P. Gražulį pateikti Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 3 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-147.

P. GRAŽULIS (TTF). Taip, tik dabar yra svarstomas tas klausimas ir dabar galima užduoti klausimus. Bet pagrindinė mintis ta, kad vis dėlto nemažai ir žiniasklaidoje yra rašoma, kad valstybinės įmonės teikia nemažai labdaros pasirinktinai pagal savo nuožiūrą įmonėms, o daugiau ir politiniais tikslais remdamos ar ministro kuruojamą apygardą, ar panašiai. Aš pasiūliau įstatymo pataisą, nes Vyriausybė, savivaldybės turi struktūrą, per ką teikia labdarą, tai yra ir socialiniai skyriai savivaldybėse, ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, ir kita, tai yra valstybės pinigai. Tie pinigai turi atsidurti valstybės biudžete ir valstybės kompetentingos institucijos tuos pinigus perskirstytų.

Dabar, kaip pasakė gerbiamoji I. Šimonytė, kad Labdaros ir paramos įstatyme yra numatyta, kad draudžiama teikti labdarą, tačiau gyvenimas yra kitoks. Aš manau, kad niekas sviestu košės nepagadins, jeigu į Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymą bus įrašyta ta nuostata. Aš tik siūliau leisti remti įmones, jeigu rengia specialistus, konkrečiai tai įstaigai, kuri pagal profilį rengia specialistus. Geležinkelininkai galbūt galėtų paremti vieną ar kitą švietimo įstaigą, kur ruošia jiems reikalingas profesijas, arba jūrininkai, jūrų uostas ar kitos įstaigos. Tačiau nors ir įrašyta Labdaros įstatyme, mes matome, kad jis nelabai veikia. Manychiau, kad nesvarbu, koks statusas – ar uždarnosios akcinės bendrovės, ar viešosios įstaigos – vis tiek, jeigu steigėjas yra valstybė, tai valstybinė yra uždaroji akcinė bendrovė, valstybinė viešoji įstaiga. Gal reikėtų aiškumo?

PIRMININKĖ. Ačiū, Petrai. Palauk, dar ne. Devyni Seimo nariai nori paklausti.

P. GRAŽULIS (TTF). O Jėzau!

PIRMININKĖ. Pirmoji klausia A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, tikrai sutinku, kad tai yra labai aktuali ir svarbi problema, juolab kad visai neseniai paaiškėjo iš viešosios erdvės, kad „Lietuvos geležinkeliai“ kiekvienais metais paramai skiria apie 1 mln. eurų ir skirsto, kaip dažnai tenka pastebėti, su tam tikrais politikais susijusioms įstaigoms. Aš manau (ir manau, visi sutiks), kad šitos pataisos yra labai reikalingos. Bet jums tikriausiai teko susipažinti su Teisės departamento išvada, kurioje yra aiškiai pasakyta, kad šitas įstatymas nereglamentuoja šitos problemos, kad reikėtų teikti visai kito įstatymo pataisas, tai yra Labdaros ir paramos įstatymo. Idėja gera, bet kaip jūs planuojate ją spręsti, nes panašu, kad yra tik toks...

P. GRAŽULIS (TTF). Supratau klausimą. Aš manau, nesvarbu, kuriame įstatyme, jeigu kalbame apie valstybines įmones ir savivaldybės įmones, ir jeigu bus įrašyta šiame įstatyme, tai ir jos ta veikla negalės užsiimti. Svarbiausia, kad neužsiimtų ta veikla, apie kurią mes kalbame – apie įvairiausios labdaros teikimą. Bus įrašyta jų įstatyme, galbūt jie kitų įstatymų neskaito, bet savo įstatymą tikrai perskaitys ir neteiks tos paramos. Nemanau, kad yra pats svarbiausias dalykas, kuriame įstatyme įrašyti.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, jūs viename punkte minite mokyklas, kurios tik ruošia specialistus. Tačiau kitame, kur pelno nuostolių paskirstymas, švietimo įstaigų rėmimui. Ar jūs taip ir manote, kad visas švietimo įstaigas galima remti, nes, aišku, pasipils prašymai, kai kuriose švietimo įstaigose gali būti registruojamos tam tikros komandos ir panašiai, kurios dabar yra kaip viešosios įstaigos. Ar nemanote, kad gali būti ir tokių netikėtų dalykų, kada vis tiek rėmimas nesumažės?

P. GRAŽULIS (TTF). Iš dalies sutikčiau su jumis, čia yra tik pateikimas. Kad neatsirastų įvairiausių landų ir gudravimų, galima išbraukti ir šitą nuostatą. Jeigu būtų siūlymas, kad absoliučiai negalima jokių, net ir švietimo įstaigų, remti, aš sutikčiau su tuo variantu.

PIRMININKĖ. Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, pradžioje toks šmaikštus klausimas, paskui rimtesnis. Įtariu, kad jums nuo „Lietuvos geležinkelių“ jūsų Gargždų apygardai nieko nenubyrėjo, nes jūs ir pralaimėjote, ir labai ūmiai sureagavote, išsikeidę, kad „Lietuvos geležinkeliai“ nieko jums neskyrė. Ar tiesa, ar ne, kad nei jums, nei kitiems *tvarkiečiams* nieko nenubyrėjo? Ir kitas klausimas, ar jums teko bendrauti, kalbėti su Kauno, su Vilniaus savivaldybėmis, su Lietuvos fa-nais, žinote, kad krepšinis Lietuvoje yra antra religija ir be jos tikriausiai Lietuvą sunku būtų įsivaizduoti? Nemažai įmonių remia krepšinį ir kitas sporto šakas. Ar jūsų tas siūlymas reiškia, kad tos paramos jie jau negaus?

P. GRAŽULIS (TTF). Prieš atsakydamas, noriu taip pat padėkoti konservatoriams, kad tikrai parėmė, ir J. Razmai, kad tai yra problema ir vieša problema. Aš manau, valstybinės įmonės... Tegu daugiau kreipiasi į privačias įmones, privačios įmonės tegu remia, tai jų pinigai, jie gali disponuoti kaip nori savo lėšomis. O čia yra valstybinė įmonė, todėl manau, kad tikrai negalima pagal simpatijas, antipatijas skirstyti pinigų. Matome, kad tas skirstymas yra ir politinis skirstymas, ne tik pagal tokį reikalą arba pagal religiją, kaip jūs sakote.

Baigdamas tikrai ir J. Razmai, ir visiems konservatoriams noriu padėkoti, kad jie parėmė šią mano įstatymo projektą. Galiu pasakyti, kad jeigu ne J. Razma, aš net nebūčiau šiandien siūlęs įtraukti šią klausimą į darbotvarkę. Todėl esu jums labai dėkingas.

PIRMININKĖ. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Iš tikrųjų iš savivaldybės įmonių remiamų lėšų yra išlaikomos ir tokios komandos kaip „Žalgiris“, „Neptūnas“, „Lietuvos rytas“, „Juventus“, Alytaus „Dzūkija“, iš esmės visos LKL krepšinio komandos. Kaip jūs manote, jeigu nuo kitų metų įsigalios šis įstatymas, tai liks be rėmėjų. Gal reikėtų pagalvoti ir apie laikotarpį, nuo kada įsigaliojotų, kad mes nepalikume komandų su savo išpareigojimais, nes jos dabar žaidžia ir atstovauja mūsų šaliai?

P. GRAŽULIS (TTF). Aš manau, kad galima atidėti, nebūtinai nuo šių metų, nuo Naujųjų metų, šio įstatymo įsigaliojimą. Čia reikėtų svarstyti, bus galimybė pasvarstyti ir bus paskirtas pagrindinis komitetas, bus giliau išanalizuota, jau tiek metų egzistavo ta problema, visus 26 nepriklausomybės metus, tai jeigu įsigalios po metų, tikrai nematau problemos.

PIRMININKĖ. Klausia I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Dėkoju. Aš vėl grįžtu prie to paties klausimo. Jūs, gerbiamasis Petrai, sėdite prie didelę patirtį turinčio advokato, jis jums pasakys, kuo skiriasi valstybės įmonė nuo valstybės kontroliuojamos akcinės bendrovės. Valstybės įmonės, kurios turi tokį statusą, pagal įstatymus ir dabar negali teikti labdaros ir paramos. „Lietuvos geležinkeliai“ nėra valstybės įmonė, jie yra valstybės kontroliuojama akcinė bendrovė. Todėl mums reikėtų, jeigu šitoms pataisoms būtų pritarta po pateikimo, nes aš tikrai pačiai minčiai visiškai pritariu, valstybės kontroliuojamos akcinės bendrovės turi sumokėti akcininkams dividendus ir tada jau Seimas sprendžia, kaip juos geriausiai panaudoti. Bet bijau, kad vieta pataisoms nėra visiškai tinkama.

P. GRAŽULIS (TTF). Aš manau, kad galima praplėsti, ne tik parašyti valstybines ir savivaldybių įmones, galima išvardinti statusus, kokios yra valstybinės, yra akcinės bendrovės, viešosios įstaigos, yra įvairiausių formų nuosavo valstybinio kapitalo. Aš manau, komitetas galėtų, arba išgirdęs jūsų pastabas ir aš papildysiu tuo statusu, uždarosios akcinės bendrovės, kitus statusus įrašyti į šį įstatymą. Nematau čia problemos. Tuo labiau manau, kad pagrindinis komitetas bus Audito komitetas, jūs esate pirmininkė, mes komitete padiskutuosime, tikrai patobulinsime tą įstatymą ir, manau, jis atitiks visus reikalavimus.

PIRMININKĖ. Puiku, ačiū. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Pati idėja ištis yra aktuali ir svarbi, nes tai, kad valstybinės įstaigos remia kitą valstybinę įstaigą, palieka tam tikrų interpretacijų. Aš tik norėčiau paklausti, ar priimant jūsų pataisą nenukentės remiamos, tarkim, kaip Maltos ordinas, Raudonojo Kryžiaus draugija, visuomeninė organizacija „Gelbėkit vaikus“, kurioms tiesiog socialiai tai yra aktualu?

P. GRAŽULIS (TTF). Supratau klausimą. Tikrai turėtų būti principinė nuostata. Valstybė turi visas struktūras, per ką ir ką paremti, įvairiausius fondus. Štai yra Valstybės spaudos rėmimo fondas. Yra socialiniai fondai, ir pinigų skirsto valstybė per savo institucijas, sukurtas tam tikslui. O šių valstybinių įmonių yra kiti tikslai, tegu jos sumoka visus mokesčius, pinigų į valstybės biudžetą, ir tikrai valstybė teisingai paskirstys. O čia yra tikrai daug protekcionizmo.

PIRMININKĖ. Klausia N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Gerbiamasis Petrai, o kaip jūs žiūrite į tai, kad „Lietuvos geležinkeliai“, štai kiti kolegos sako, kad galima atidėti jūsų siūlomą idėją, net ir parengtą pagal I. Šimonytės siūlymą, kas būtų racionalu, nes taip suprantu, jūs ir siekiate to, apie ką kalba gerbiamoji I. Šimonytė. Bet jeigu mes atidėsime, tai „Lietuvos geležinkeliai“ ir toliau slapčia dalins paramą, apie kurios dydžius ir adresatus čia sėdintys ir ypač Lietuvos gyventojai negalės sužinoti. Mūsų valstybės kontroliuojamos akcinės bendrovės yra aukščiau Seimo, aukščiau piliečio, aukščiau teisės į informaciją, aukščiau už vakarietišką kultūrą, kam nori, tam dalina, kaip kokiose ir Rytus nuo mūsų esančiose valstybėse. Aš tiesiog jūsų ir klausiu, ir agituojau, darykime viską greitai, nieko neatidėkime.

P. GRAŽULIS (TTF). Yra mano užregistruota, kad įsigalioja nuo įstatymo priėmimo dienos. Tačiau ir K. Starkevičius iškėlė tokią mintį, manau, jeigu pritarime po pateikimo, visus užduotus

klausimus apsvarstys pagrindinis komitetas, taip pat ir dėl datos įgyvendinimo, o dėl to, jeigu mes uždrausime dalinti tą paramą, tai apskritai nebus ką slėpti, jie negalės dalinti paramos.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, čia visi *užsiciklinę* dėl „Lietuvos geležinkelių“. Ar jums dar yra žinoma kokia nors kita akcinė bendrovė, be „Lietuvos geležinkelių“, kuri daro labdarą?

P. GRAŽULIS (TTF). Aš manau, kad yra tikrai ne viena valstybinė įmonė ir ne viena savivaldybės įmonė, kuri dalina labdarą. Todėl manau, kad tikrai būtų logiška, kad valstybinės įmonės vykdytų joms tiesiogiai numatytas funkcijas, ar tai jūrų laivynas, ar tai kokia energetinė įmonė. O labdara užsiimtų tos valstybinės įmonės, kurios tuo ir turi užsiimti.

PIRMININKĖ. Ačiū, Petrai, atsakėte į visus klausimus. Dabar motyvai dėl viso. Vienas už, vienas prieš. Už – N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Aš suprantu Seimo narius, kurie nuogaštuoja dėl sporto rėmimo, bet ar tikrai sportą turi remti tos valstybės įmonės ir valstybės kontroliuojamos akcinės bendrovės? Pažiūrėkime, kaip tai atrodo realiai Klaipėdoje, kur valdo liberalai, turi absoliučią daugumą kartu su Rusų aljansu. Savivaldybės akcinės bendrovės didelėmis sumomis remia su meru susijusius giminaičius, kitus liberalus. Seime jūs girdite gražius liberalų žodžius apie vakarietišką kultūrą, į Klaipėdą nuvažiavę mes randame rytietišką kultūrą. Ten nieko panašaus į jokią skaidrumą, politikų atskaitomybę rinkėjams. Jūs įsivaizduokite, suprantu, kad sunku patikėti, bet Klaipėdos liberalai į savivaldybės kontroliuojamas akcines bendroves, į stebėtojų tarybas neįsileidžia opozicijos argumentuodami, kad opozicija trukdys liberalams tinkamai valdyti savivaldybės akcines bendroves. Ten klesti tokia pati netvarka kaip geležinkeliuose, tik, aišku, tūkstantį kartų mažesnė, nes „Lietuvos geležinkeliai“ turi kur kas didesnes galimybes.

Bet aš, kolegos, agituojau vis dėlto eiti tuo keliu, kuriuo mus ragina eiti P. Gražulis, nes jeigu mes paliksime išimtis, sporto rėmimą paliksime, tai ar „Lietuvos geležinkeliai“, ar „Lietuvos energija“, ar kitos valstybės kontroliuojamos akcinės bendrovės – jos vis tiek ras būdų slapčia nuo visuomenės remti įvairius neskaidrius dalykus. Taigi aš agituojau balsuoti už P. Gražulio pasiūlytą kryptį, tik, aišku, ta kryptis turėtų būti pataisyta pagal I. Šimonytės pasiūlymą, tai yra ne valstybės įmonės turėtų būti šiame projekte akcentuotos, o akcinės bendrovės, kurias kontroliuoja valstybė ir savivaldybės.

PIRMININKĖ. A. Matulas – prieš.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aš siūlau ekspromtu nebalsuoti už pateiktą įstatymo projektą dėl kelių priežasčių. Ir Teisės departamentas, ir kolegos mini, kad ne dėl to įstatymo projekto yra pateiktas siūlymas.

Kitas dalykas, vienu mostu uždrausti rėmimą, ką daro ir prancūzai, ir italai ir iš valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų, ir iš įmonių, tai ką mes pasieksime? Iš esmės neteksime krepšinio, mes tikriausiai neturėsime Dakaro ralyje dalyvaujančių lenktynininkų, nes, kiek žinau, „Lietuvos geležinkeliai“ irgi ganėtinai rėmė sportininkus.

Aš manau, kad ta problema išties egzistuoja, lėšos „Lietuvos geležinkeliuose“ buvo skirstomos neefektyviai, politizuotai, tai turime tą problemą ir spręsti. Todėl siūlau šį kartą nebalsuoti ekspromtu, neišgąsdinti visuomenės, neišgąsdinti sirgalių, neišgąsdinti sportininkų. P. Gražulis, tas pats J. Razma gali dar ramiai pagalvoti, pažiūrėti į Teisės departamento pastabas, registruoti kitą siūlymą, ir tada ramiai svarstykite. O kas čia mums dega? Pono S. Dailydkos jau nėra, jis toliau jau negalės tokiu būdu skirstyti tų pinigų, apie kuriuos čia buvo kalbama. Siūlau šį kartą balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 3 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 94: už – 60, prieš – 7, susilaikė 27. Po pateikimo pritarta.

Pagrindinis komitetas. Turbūt Audito komitetą siūlau. Petrai, tinka? Audito komitetas. O svarstysime gruodžio 8 dieną. Tinka? Replika? (*Balsai salėje*) Siūlykite, Petrai, kada jūs norite. 20 dieną, pagal grafiką žiūriu. Gerai. Replika po balsavimo – J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, kaip ir Petras sakė, parėmiau jo iniciatyvą pagal tai, kaip jis buvo paskelbęs spaudoje. Bet galvojau, kad bus protingiau įregistruoti. Nes, tiesą sakant, priėmus šią pataisą, visiškai niekas nepasikeičia. Tą pačią nuostatą, kuri šiandien yra Labdaros ir paramos įstatyme, kuri draudžia valstybės ir savivaldybės įmonėms teikti labdarą, mes įrašome ir į Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymą. Niekas nepasikeis, nei pablogės, nei pagerės. Bet reiktų spręsti dėl akcinių bendrovių, dėl valstybės kontroliuojamų akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių. Mes su A. Bilotaite sutarėme, tokį projektą rytoj parengsime. Tai bus Labdaros ir paramos įstatyme vieno straipsnio dviejų žodžių įrašymas.

PIRMININKĖ. Dėkui. N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Noriu atsakyti A. Matului. Jūs sakote, kad S. Dailidkos nebėra ir baigsis šita labdara. Bet atsiminkime, ką sakė S. Dailidka prieš metus, kai jis komentavo Prezidentę: jis laikė save aukštesniu ir realiai pagal atlyginimą jis ir buvo aukštesnis už Prezidentę, ir pagal įtaką ir šešėlinius pinigus, dėl S. Dailidkos veiklos šešėliniai pinigai tekėjo į daugybę privačių koncernų. S. Dailidka prieš kelias savaites pasakė: kol jūs, Seimas, man leidžiate vidaus sandorius, aš juos ir vykdysiu. Dabartinis laikinai einantis, jeigu jis išpažins tą pačią S. Dailidkos religiją, irgi sakys: kol jūs Seime nenusprendėte, aš darysiu vidaus sandorius.

Kol mes Seime nenuspręsimė sutramdyti tą slaptą labdarą ir apskritai tą labdarą, jie ir dailins. Galų gale ne vienas S. Dailidka valstybėje laiko save aukštesniu už Prezidentę ar už Seimą. Aš turiu omeny akcines bendroves, kurių daugiau negu pusė akcijų priklauso valstybei. Tokių vadovų per 20 metų išsiugdėme visą kohortą. Aš iš tikrųjų pritariu J. Razmos ir A. Bilotaitės iniciatyvai, bet bet koku atveju neužmirškime P. Gražulio puikios iniciatyvos. Jis iškėlė šią klausimą. Ir jeigu mes išeisime Kalėdų atostogų neišsprendę, tai tokie dailidkos ir S. Dailidkos pasekėjai ir toliau švaistys valstybės turtą.

PIRMININKĖ. Dėkui už pasisakymus.

Šiandien darbotvarkės visi klausimai išspręsti. Tik dėl stenogramos noriu paprašyti, kad projektus Nr. XIII-175 ir Nr. XIII-177 sujungtų į vieną projektą.

16.28 val.

Informaciniai pranešimai

Ir dar noriu perskaityti. „Lietuvos Respublikos Seimo frakcija „Tvarka ir teisingumas“. Dėl frakcijos pavaduotojų. Frakcija „Tvarka ir teisingumas“ šiandien gavo Seimo nario R. Andrikio atsisakymo raštą iš frakcijos seniūno pavaduotojo pozicijos. Frakcija „Tvarka ir teisingumas“ priėmė sprendimą skirti Seimo narį A. Dumbravą Seimo frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ antruoju seniūno pavaduotoju.“ Pasirašo frakcijos seniūnas R. Žemaitaitis.

Gerbiamieji kolegos, kadangi, kaip sakiau, darbotvarkės klausimai baigti, daugiau pareiškimų nėra, registruojamės.

Užsiregistravo 92 Seimo nariai. Taigi 2016 m. gruodžio 6 d. vakarinis plenarinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS POSĖDŽIO NR. 16 STENOGRAMA

2016 m. gruodžio 8 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS,
Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. NEKROŠIUS*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, labas rytas. Pradedame 2016 m. gruodžio 8 d., ketvirtadienio, plenarinį posėdį. Prašome registruotis. (*Gongas*)

Užsiregistravo 60 Seimo narių, bet matau, kad Seimo narių skaičius vis didėja.

Gerbiamieji Seimo nariai, prašom užimti vietas ir, prieš pradėdama mūsų šiandienos plenarinius posėdžius, noriu pasidžiaugti gražia žinia, didele švente, pasidžiaugti, kad turime parlamentarą, kuris turi didžiulę patirtį, visada savo išmintį dalina kitiems, yra labai įžvalgus ir patariantis, sugebantis pasakyti ganėtinai tiksliai, aiškiai, oponuojantis, bet visada labai geranoriškas. Sveikiname su gražiu jubiliejumi mūsų kolegą A. Kubilių. (*Balsai salėje*) (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū, kolegos. Manau, kad ilgiausių metų pagiedosime dar ir vėliau.

O dabar noriu pakviesti į tribūną ir prieš pradėdama posėdį suteikti žodį geriamam J. Olekui.

10.04 val.

Informaciniai pranešimai

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Čia mes kolegai pasistengėme gimtadienio proga laimėti valstybės sienos apsaugos veteranų salės futbolo turnyrą. Dėkoju visiems Seimo futbolininkams ir mūsų draugams. Šį šeštadienį kviečiu sužaisti turnyre Kaune. Ačiū visiems. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, gyvenimas, deja, toks, kad ne visada yra džiaugsmo akimirkos. Aš noriu paprašyti jūsų susikaupimo ir pasiklausyti ir liūdną žinią. Vakar, gruodžio 7 dieną, mirė 1992–2004 metų, netgi trijų kadencijų, Seimo narys Gabrielis Janas Mincevičius, ilgametis, aktyvus Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto narys. G. J. Mincevičius buvo ne tik aktyvus politikos ir visuomenės veikėjas, bet ir dirigentas, teologijos mokslų daktaras, lenkų reprezentacinio dainų ir šokių ansamblio „Viljansina“ įkūrėjas ir ilgametis meno vadovas, muzikos vadovėlių autorius. Pastaruoju metu jis dirbo Vilniaus rajono savivaldybės mero pavaduotoju. Už kultūrinę veiklą, nuopelnus edukacijos srityje buvo apdovanotas Lietuvos ir Lenkijos valstybiniais apdovanojimais.

Užjaučiame artimuosius ir visus jį pažinojusius. Prašau pagerbti Seimo nario atminimą tylos minute.

Tylos minutė

10.06 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2016 m. gruodžio 8 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Gerbiamieji Seimo nariai, o dabar darbotvarkės tvirtinimas. Prie mikrofono matau gerbiamą E. Gentvilą. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Pirmiausia klausimas A. Kubiliui. Kada ir kur? Bet čia ne frakcijos vardu buvo.

O dabar frakcijos vardu. Prašome išbraukti iš darbotvarkės Akcizų įstatymo ir Alkoholio kontrolės įstatymo projektus Nr. XIIP-4486 ir Nr. XIIP-487 dėl paprastos priežasties. Dėl lydimąjo Alkoholio kontrolės įstatymo yra traktuojama, kad fondo kūrimas prieštarauja Konstitucijai. Tokia yra Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada. Ar mes čia turėtume imtis svarstyti tokį kontroversišką, Konstitucijai prieštaraujantį įstatymą? Siūlau, kol bus padarytos tam tikros projekto per tvarkos, išbraukti klausimą iš darbotvarkės, tiksliau, šiuos du klausimus.

PIRMININKĖ. Ačiū už pasiūlymą. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiamieji Seimo nariai, frakcijos vardu prašyčiau 2-1 klausimą, registracijos Nr. XIIP-4399, – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projektą – taip pat išbraukti iš darbotvarkės. Čia kyla daug klausimų, nes galima suprasti, kad vėl grąžinami įgaliojimai, tik su įgaliojimu bus galima vairuoti automobilį. Kalbėjome su teisininkais, ir galbūt reikėtų dar prie šito klausimo padirbėti, patobulinti. Todėl prašau išbraukti iš darbotvarkės frakcijos vardu.

PIRMININKĖ. Ačiū. P. Urbšys. Prašau.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Norėjau šiek tiek patikslinti Seimo nariams, kad jie nebūtų klaidinami. Iš tikrųjų dėl akcizų įstatymų projektų, kurie yra, jie šiandien nėra siejami su fondu, kuris gali prieštarauti Konstitucijai. Tai yra siejama su akcizų didinimu, su papildomų pajamų gavimu į mūsų biudžetą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Aš galiu paantrinti gerbiamam P. Urbšiui ir kartu, atsakydama į E. Gentvilo pasiūlymą, pasakyti, kad lydimąjo įstatymo projekto ištis nėra ir Alkoholio kontrolės įstatymo projekto dėl fondo kūrimo Nr. XIIP-487, kurį jūs minėjote, darbotvarkėje taip pat nėra. Yra tik siūlomas Akcizų įstatymas. Kadangi jūsų siūlymas buvo teisėtas, frakcijos vardu, gerbiamieji Seimo nariai, prašau balsuoti, nes siūlymas buvo išbraukti iš darbotvarkės Akcizų įstatymo Nr. XIIP-4486 kai kurių straipsnių pakeitimo projektą. Kas už, prašau balsuoti, prieš arba susilaikote, turite kitą nuomonę, atitinkamai spaudžiate kitus mygtukus. Prašom pradėti balsavimą. (*Balsai salėje*)

Už išbraukimą balsavo 38 Seimo nariai, prieš – 54, susilaikė 12. Akcizų įstatymo projektas lieka darbotvarkėje.

2-5 klausimas. P. Gražulio... Šituo klausimu? Dėl vedimo tvarkos?

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiama pirmininke, vis tiek yra neaišku...

PIRMININKĖ. A. Matulas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Vis tiek yra neaišku. Mes balsavome, kad paliktume Akcizų įstatymą, bet aiškinamasis raštas eina kartu su Alkoholio kontrolės. Jeigu dėl Alkoholio kontrolės įstatymo Teisės ir teisėtvarkos komitetas pasakė, kad gali prieštarauti Konstitucijai, tai jie glaudžiai susiję. Jeigu nepadidinsime akcizų, tai ir fondų neatsiras. Galbūt vis dėlto reikėtų kompleksiškai tai spręsti. Kaip jūs manote?

PIRMININKĖ. Ačiū. Kadangi jūs paklausėte mano nuomonės, atsakysiu. Manau, kad kompleksiškai bus sprendžiamas klausimas – visas Alkoholio kontrolės įstatymo paketas, o šiuo atveju, jeigu mes leisime daryti Akcizų įstatymo pateikimą, manau, pateikimo stadijoje jūs galėsite užduoti klausimus ir išsiaiškinti. Galbūt dėl to jau ir sutarėme balsuodami.

Antrasis pasiūlymas buvo P. Gražulio ir frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ išbraukti iš darbotvarkės 2-1 klausimą – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projektą Nr. XIIP-4399. Prašom balsuoti, kas pritariate tokiam frakcijos teisėtam siūlymui, bet kiekvienas jūs išreikškite savo nuomonę balsuodami.

Už išbraukimą balsavo 33 Seimo nariai, prieš – 50, susilaikė 24. Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo projektas lieka darbotvarkėje. Daugiau pasiūlymų nėra.

Gerbiami Seimo nariai, darbotvarkės 1-2 klausimas – projektas Nr. XIIP-4361.

Pamiršau vieną momentą – dėl darbotvarkės. Ar bendru sutarimu galime pritarti darbotvarkei? (*Balsai salėje*) Negalime? (*Balsai salėje*) Prašau balsuoti. Kas už pateiktą darbotvarkę?

Už darbotvarkę balsavo 92 Seimo nariai, prieš – 1, susilaikė 18. Darbotvarkei pritarta. Dirbsime pagal numatytą darbotvarkę.

10.13 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4361(3) (priėmimas)

Dabar jau skelbiu darbotvarkės 1-2 klausimą – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4361(3). Pranešėjas – R. Žemaitaitis, Sveikatos reikalų komitetas. Gerbiamas Remigijau Žemaitaiti, jūs kviečiamas į tribūną. Ar priėmimo stadijoje komitetas turi pastabų?

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Nei Teisės departamentas, nei Sveikatos reikalų komitetas jokių pastabų neturi ir pasiūlymų nebuvo.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Nuomonė...

Dirbame iš eilės. 1 straipsnis. Kadangi pasiūlymų nebuvo, dėl 1 straipsnio kalbėti niekas nenorite, ar galime priimti bendru sutarimu? Priimta. 2 straipsnis. Taip pat pasiūlymų dėl 2 straipsnio nėra. Ar galime priimti bendru sutarimu? Priimta.

Dėl viso įstatymo projekto. Už – J. Olekas. (*Balsai salėje*)

J. OLEKAS (LSDPF). Kolegos, jeigu nėra prieštaraujančių, aš kviesčiau pritarti pateiktam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Taip pat A. Vinkus.

A. VINKUS (LDSPF). Aš taip pat siūlau pritarti, tačiau noriu tik pabrėžti, kad šiuo įstatymu norime aiškiai nustatyti savivaldybių asmens sveikatos priežiūros įstaigų optimizavimo principą, kad ambulatorijos, psichikos sveikatos centrai, šeimos gydytojų kabinetai, greitosios medicinos pagalbos stotys ar skyriai, palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės galės jungtis tik prie pirminės sveikatos priežiūros centro ar poliklinikos. Negalima leisti jungtis pirminei sveikatos priežiūros įstaigai prie ligoninės iš principo, nes būtų grįžtama į prieš 20 metų buvusią sveikatos reformą. Igyvendindami visus sveikatos organizavimo etapus, taip pat ketvirtąjį, stiprinome šeimos gydytojų instituciją, plėtėme pirminės sveikatos priežiūros pastangas, nes ji arčiau paciento ir greičiau, ir lengviau prieinama. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau nuomonių už ir prieš nėra.

Gerbiami kolegos, prašome balsuoti dėl sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo projekto pakeitimo.

Šio įstatymo priėmimas

Už balsavo 102 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikė 6. Įstatymas (projektas Nr. XIIP-4361(3) priimtas. (*Gongas*)

10.16 val.

Civilinio kodekso 6.228⁵, 6.228¹³, 6.353, 6.362 ir 6.363 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 6.358¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-4511(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3a klausimas – Civilinio kodekso 6.228⁵, 6.228¹³, 6.353, 6.362 ir 6.363 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 6.358¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-4511(3). Priėmimo stadija. V. Gailius, Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Teisės departamento pastabų nėra, dėl projekto pasiūlymų nėra.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiami Seimo nariai, pagal straipsnius. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra ir kalbėti niekas nenori. Galime priimti bendru sutarimu? Ačiū. Dėl 2 straipsnio taip pat pasiūlymų nėra. Galime priimti bendru sutarimu? Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime priimti bendru sutarimu? Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nėra ir kalbėti taip pat niekas nenorite. Galime bendru sutarimu? Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra, kalbėti niekas nepageidauja. Galime priimti bendru sutarimu? Dėl 6 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime priimti bendru sutarimu? Dėl 7 straipsnio pasiūlymų nėra, kalbėti taip pat niekas neužsirašė. Galima priimti bendru sutarimu?

Dėl viso įstatymo projekto. Priėmimo stadijoje užsirašiusių už, prieš nematau. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Už įstatymo projektą Nr. XIIP-4511(3) už balsavo 102 Seimo nariai, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIP-4511(3) priimtas. (*Gongas*)

10.19 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4512(2) (priėmimas)

Lydimasis įstatymo 1-3b – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4512(2). Gal net nekviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto pranešėjo V. Gailiaus, nes vienas, t. y. du straipsniai, dėl kurių pateikimų, pasiūlymų jokių nėra. Ar galime pritarti 1 straipsniui? Galime. 2 straipsniui galime pritarti? Straipsniai priimti.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Prašome balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Už balsavo 103 Seimo nariai, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIP-4512(2) priimtas. (*Gongas*)

10.21 val.

Civilinio kodekso 2.24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3606(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Civilinio kodekso 2.24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3606(3). Pranešėjas – J. Sabatauskas. Ar Teisės ir teisėtvarkos komitetas turi pastabų? Ne, nėra.

Gerbiamieji Seimo nariai, yra vienas straipsnis, dėl kurio pastabų, pasiūlymų nėra. Ar galime priimti šitą straipsnį? (*Balsai salėje*) Galime.

Dėl viso įstatymo projekto keturi – už, keturi – prieš. Norinčių kalbėti nėra. Prašau balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Už balsavo 101 Seimo narys, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIIP-3606(3) priimtas. (*Gongas*)

10.22 val.

Bausmių vykdymo kodekso 145 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4394(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Bausmių vykdymo kodekso 145 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4394(2). Ar pranešėjas V. Gailius turi pastabų? Teisės ir teisėtvarkos komitetas negavo pasiūlymų. Gerbiamieji Seimo nariai, yra vienas straipsnis, dėl kurio pasiūlymų negauta. Ar norite kalbėti? (*Balsai salėje*) Galime priimti bendru sutarimu? 1 straipsnis priimtas.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti už, prieš nematau. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Už balsavo 102 Seimo nariai, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIP-4394(2) priimtas. (*Gongas*)

10.24 val.

Peticijų įstatymo Nr. VIII-1313 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-2919(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Peticijų įstatymo Nr. VIII-1313 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-2919(2). Teisės ir teisėtarkos komiteto pranešėjas V. Gailius teigia, kad pasiūlymų nėra.

Vienas straipsnis, 10 straipsnio pakeitimas. Ar galime priimti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galime!“*) Galime. Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti už, prieš nėra. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Už balsavo 105 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIIP-2919(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.25 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 3, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4429(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 3, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4429(2). Ar pranešėjas R. Žemaitaitis, Sveikatos reikalų komiteto atstovas, gali teikti pasiūlymus? Nėra. Ačiū. Dėl atitinkamų straipsnių... (*Balsai salėje*)

Gerbiamas Remigijau, jau akcentavo... Jeigu jūs norite pranešti iš tribūnos, maloniai kviečiu. Ne, sutarėme. Kadangi pasiūlymų nėra, tai priimsime pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime priimti bendru sutarimu? Ačiū. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra. Norinčių kalbėti nėra. Galime priimti? Galime. Ačiū. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra. Norinčių kalbėti nėra. Galime priimti? Ačiū. Priimta. Ir 4 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Įsigaliojimas nuo 2017 m. sausio 1 d. Galime priimti?

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti už, prieš nėra. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Už įstatymą balsavo 93 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikė 12. Įstatymas (projektas Nr. XIIP-4429(2)) priimtas. (*Gongas*)

Darbotvarkės 1-8 ir 1-9 klausimus praleiskime, nes mes labai spėriai dirbame, ir tai dėl jūsų susiklausymo. Ačiū, gerbiami kolegos.

10.28 val.

Įstatymo „Dėl Konvencijos dėl Europos miškų instituto ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-4720(2) (svarstymas ir priėmimas)

Ar galime svarstyti ir priimti darbotvarkės 1-10 klausimą – įstatymo „Dėl Konvencijos dėl Europos miškų instituto ratifikavimo“ projektą Nr. XIIP-4720(2)? Pranešėja – R. Miliūtė. Užsienio reikalų komitetas. Prašome pateikti komiteto išvadą. Svarstymas.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Komiteto sprendimas yra pritarti patobulintam įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiamajai pranešėjai. Kviečiu Aplinkos apsaugos komiteto atstovą L. Balsį pateikti komiteto išvadą.

L. BALSYS (MSNG). Gerbiami kolegos, Aplinkos apsaugos komitetas priėmė sprendimą bendru sutarimu pasiūlyti pagrindiniam Užsienio reikalų komitetui patobulinti įstatymo projektą atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiamajam pranešėjui. Kalbėti diskusijose niekas neužsirašė. Nuomonė – už, nuomonė – prieš. Nėra. Gal galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime.

Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Ar galime pritarti ypatingai skubai? (*Balsai salėje*) Galime. Priėmimas.

Pasiūlymų priėmimo stadijoje taip pat nėra, kadangi jau taip ir informavo.

Vienas straipsnis. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime priimti 1 straipsnį? (*Balsai salėje*) Galime. Įstatymo „Dėl Konvencijos dėl Europos miškų instituto ratifikavimo“ projekto priėmimas. Nuomonė už, nuomonė prieš priėmimo stadijoje. Norinčių kalbėti nėra.

Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Už įstatymo projektą balsavo 98, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIP-4720(2) priimtas. (*Gongas*)

10.31 val.

Įstatymo „Dėl Metro konvencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-4721(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – įstatymo „Dėl Metro konvencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-4721(2). Pranešėja – D. Šakalienė, Užsienio reikalų komitetas. Prašau, gerbiamoji pranešėja. (*Balsai salėje*) Patikslinsiu.

D. ŠAKALIENĖ (LVŽSF). Laba diena. Noriu tikrai patikslinti, kad tai yra ne dėl metro, tai Metro konvencija. Užsienio reikalų komitetas vienareikšmiškai pritarė jos ratifikavimui. Trumpai pasakysiu. Manau, kad svarbu yra žinoti, kad mes, kaip valstybė, iš to tikrai gauname daug naudos, nes visos valstybinių etalonų laboratorijos galės nemokamai kalibruoti valstybinių etalonų įrangą ir gauti aukščiausio lygio sąsajas su BIPM pirminiais etalonais. Tai leis sutaupyti valstybės biudžeto lėšų, o tai visada yra labai gerai.

Antras dalykas, mes galėsime visavertiškai dalyvauti, kaip visavertė šalis narė, o narystės mokesčio skirtumas iš tikrųjų yra labai mažas. Taigi mūsų išvados yra pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir jį priimti.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjai. Kviečiu Ekonomikos komiteto pranešėją D. Kreivį pateikti komiteto išvadą.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, Ekonomikos komitetas svarstė šį klausimą. Jam pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskusijoje dalyvauti neužsirašė niekas. Norinčių kalbėti už ir prieš svarstymo stadijoje taip pat nėra. Prašom balsuoti. Kas?.. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime bendru sutarimu.

Priėmimas būtų galimas, nes Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Ar galime pritarti ypatingai skubai? Galime.

Vienas straipsnis. Dėl šio straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime priimti minėtą straipsnį? Galima.

Įstatymo „Dėl Metro konvencijos ratifikavimo“ projekto priėmimas. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nėra. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Už balsavo 101 Seimo narys, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIIP-4721(2) priimtas. (*Gongas*)

Gerbiamieji Seimo nariai, mes sutaupėme gana daug laiko dėl jūsų puikaus ir gero darbo. Ar galime svarstyti rezervinį klausimą? Rezervinis 2 klausimas, nes kitų pranešėjų nematau.

10.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. XIII-60 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-189 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. XIII-60 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas. Kartu kviečiu gerbiamąjį S. Jakeliūną, nes r-2b – Valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų ir valstybinių pensijų, sumažintų dėl draudžiamųjų pajamų turėjimo, kompensavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas.

Gerbiamasis pranešėjas pirmiausia pateiks Seimo nutarimą dėl darbų programos pakeitimo. Prašau.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Dėkoju Seimo nariams, kurių dėmesio dabar prašau. Siūlymas yra papildyti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. XIII-60 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektą. Lietuvos Respublikos 2016 m. gruodžio 1 d. nutarimas dėl minėtos programos papildomas 38 punktu – projektu Nr. XIIIIP-180. Teisės akto projekto pavadinimas yra Valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų ir valstybinių pensijų, sumažintų dėl draudžiamųjų pajamų turėjimo, kompensavimo įstatymo Nr. XII-1923 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Ar reikia pakomentuoti?

PIRMININKĖ. Dabar daugiau... Jūs atsakysite į klausimus, kai pristatysite įstatymo projektą Nr. XIIIIP-180. Dėl darbų programos papildymo jūsų nori paklausti K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Aš iš principo norėjau paklausti dėl paties įstatymo, ne dėl papildymo. Dėl papildymo pritariu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Priėmimas... Atsiprašau, pateikimas. Ar turite nuomonių už, nuomonių prieš dėl Seimo nutarimo? Galime bendru sutarimu?

Svarstymas. Diskusijų nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nėra. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*)

Ar galime priimti Seimo nutarimą papildyti darbų programą? Nuomonės už, nuomonės prieš? Nėra. Priimta. Tai yra prašau balsuoti, kad papildytume darbų programą minėtu įstatymo projektu.

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 98 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikė 1. Seimo nutarimas dėl darbų programos papildymo (projektas Nr. XIIIIP-189) priimtas. (*Gongas*) Priimtas.

10.38 val.

Valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų ir valstybinių pensijų, sumažintų dėl draudžiamųjų pajamų turėjimo, kompensavimo įstatymo Nr. XII-1923 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-180 (pateikimas)

Su juo susijęs Valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų ir valstybinių pensijų, sumažintų dėl draudžiamųjų pajamų turėjimo, kompensavimo įstatymo Nr. XII-1923 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-189. Pranešėjas – S. Jakeliūnas. Prašau, gerbiamasis pranešėjas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, žinome visą priešistorę šitų pensijų mažinimo, Konstitucinio Teismo nutarimo ir dalies pensijų jau kompensavimo proceso pabaigos, tačiau liko kompensuoti dirbusiems pensininkams. Pagal galiojantį šiuo metu įstatymą kompensacijos pabaiga buvo numatyta 2018 m. kovo 31 d. Mūsų rinkimų kampanijos metu ir Vyriausybės programos projekte buvo siūlymas užbaigti tą kompensavimą iki kitų metų vidurio. Įvertinę visas aplinkybes ir finansines galimybes, ypač tai, kad finansiniai rodikliai,

kurie buvo apskaičiuoti įtraukiant šitą kompensuojamą sumą, dar 2015 metų viešųjų finansų rodikliuose yra atspindėti... Argumentai, kuriais buvo remtasi anksčiau, svarstant šitą siūlymą (kiek žinau, buvo toks siūlymas), buvo tokie, kad reikia papildomai skolintis, ir tai gali padidinti skolos rodiklius, taip pat kažkiek ir deficito rodiklius. Dabar, pasikeitus aplinkybėms, ir finansų rinkose galima pasiskolinti trumpam laikotarpiui už nulines arba neigiamas palūkanas. Valstybės išdas nuolat turi pakankamai lėšų, daug daugiau negu šita suma. Jeigu kartais tų lėšų reikėtų, kaip minėjau, pasiskolinti, tikrai nebūtų sudėtinga.

Dėl administracinių išlaidų sumažėjimo, kadangi reikėtų daryti ne du pavedimus 2017 metų kovo mėnesį ir 2018 metų kovo mėnesį, o vieną pavedimą, dėl visos informacijos pateikimo, kada nuolat netyla suinteresuotų asmenų, senjorų skambučiai į „Sodrą“, kiek dar liko išmokėti ir panašiai, kitaip sakant, administracinių kaštų sąskaita mes iš tikrųjų dar kažkiek sumažintume deficito rodiklius. Suprantama, neapčiuopiamai, bet jokios rizikos tiek skolos limitams, tiek deficitui, kaip minėjau, kadangi visa suma jau sukaupta ir numatyta dar 2015 metų biudžetuose, tikrai nėra.

Todėl siūlau palaikyti šitą siūlymą ir deleguoti Vyriausybei, jeigu reikia tos išvados. Nors iš tikrųjų tokios būtinybės nematau, bet dėl korektiškumo manau, kad galima kreiptis į Vyriausybę ir, sulaukus naujos Vyriausybės priesaikos, gauti jos išvadą tam, kad nebūtų jokių abejonių dėl šio sprendimo.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui. Jūsų nori paklausti 10 Seimo narių. Pirmasis klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Iš tiesų dar praėjusią kadenciją mes ir negausūs jūsų kolegos sakėme valdantiejiems, kad galima taip ryžtingai išspręsti pensijų kompensacijų išmokėjimą, bet nebuvo me girdimi. Įdomu, kaip dabar socialdemokratai balsuos, kai tapo valdančiųjų partneriais. Bet aš jūsų norėjau paklausti dėl su tuo susijusio jautraus dalyko. Jeigu jau mes kompensuojame pensijas, tam tikra prasme jas pripažįstame kaip žmogaus nuosavybę. Ir štai dėl tų pensininkų, kurie nesulaukia tos kompensacijų dienos, kuri, ačiū Dievui, panašu, bus artimesnė, ar vis dėlto nereikėtų spręsti ir paveldėjimo klausimo dėl to, kad buvo taip užtęstas tas kompensacijų išmokėjimas, ir kai kuriems žmonėms gyvenimas taip lėmė, kad jie nesulaukė tos dienos?

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Mano asmenine nuomone, taip, nereikėtų diskriminuoti žmonių, nepaisant to, kada jie paliko šitą pasaulį arba kokias teises įgijo jų paveldėtojai. Kiek žinau, Seimas yra svarstęs tą klausimą ir šiuo metu laukia Vyriausybės išvados. Tikiuosi, kad ta Vyriausybės išvada bus ir Seime, tikėtina, šioje kadencijoje galėsime apvarstyti ir priimti sprendimą ir dėl šito dalyko, tačiau tai jau veiks biudžeto rodiklius, kitų metų biudžeto projekte tų lėšų, papildomų lėšų nėra numatyta. Bet, suprantama, mūsų valia priimti visus sprendimus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Pirmasis buvo užsirašęs kalbėti gerbiamasis K. Glaveckas. Tikriausiai leisime jam.

K. GLAVECKAS (LSF). Labai ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, iš tikrųjų ta idėja ir įsipareigojimai dėl ankstesnių pensijų grąžinimo yra teigiamas dalykas, rinkėjai to laukia. Bet jūs, kaip ekonomistas ir finansininkas, puikiai suprantate, kad kalbama ne vien tik apie tų 40 mln. finansinių srautų perkėlimą, paankstinimą, bet ir apie visą kitų įsipareigojimų kraitelę, kurią mes turime: tai ir pensijas padidinti, ir kitus dalykus. Kitaip sakant, tų įsipareigojimų, galimų įsipareigojimų, kitais metais vykdytinų įsipareigojimų masė bus gana didelė ir ją iš valstybės skolos bus sunku padengti, nes skolinimosi limitai nustatyti, ne skolinimosi limitai, bet biudžeto fiskalinio deficito reikalavimai, kiti dalykai yra ties riba.

Sakykite, ar jūs peržiūrėsite, siūlysite peržiūrėti kitais metais biudžetą, kad tai priimtume, ar kaip kitaip darysite? Ar šių metų biudžete darysite korekciją, kad kitais metais numatytume papildomai 40 mln. eurų ankstesniam pensijų kompensavimui?

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiamasis Kęstuti, kaip jūs žinote ir kaip aš minėjau, bent jau šiam sprendimui atskaitytos ir numatytos lėšos ne fizine prasme, ne pinigų srautų prasme, bet finansinių rodiklių prasme dar 2015 metais. Todėl kažin kaip tai rodiklių nepaveiks, atvirkščiai, kažkiek sutaupysime administracinių išteklių. Dėl visų kitų įsipareigojimų, čia yra kiti klausimai, kurie nesusiję su dabar pateiktu projektu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Aišku, man irgi bus labai įdomu pažiūrėti, kaip balsuos kolegos socialdemokratai, P. Gražulis, kuris sakė, kryžiumi gulėjo, kad to nereikia daryti, ko negalima padaryti. Bet mano klausimas susijęs su kitais jūsų išsipareigojimais, gal planais, išsipareigojimais sunku pavadinti. Jūs neatsakėte į kolegų K. Glavecko klausimą dėl biudžeto peržiūros. Jeigu mes po pusės metų, kaip jūs teigiate komitete ar kitur, numatote pensijų sistemos pertvarką arba jų padidinimą papildomai, tai bus reikalinga biudžeto peržiūra, nes šių metų biudžete pinigų nenumatyta. Ar tikrai šitas veiksmas bus lydimas taip pat ir visos vidutinės pensijos pakėlimu papildomai?

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Jeigu reikės tokios peržiūros, mes ją inicijuosime, bet šiuo metu, kaip minėjau, tas klausimas nėra svarstomas, galbūt tai bus kitų metų pradžios klausimas, tada ir priimsime sprendimą.

PIRMININKĖ. Klausia A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis kolega, iš tikrųjų nieko daug ir nenoriu klausti, tiesiog pasveikinti už tokį sprendimą. Tai vienas iš jūsų pateikiamų sprendimų, kuris nesukelia jokių abejonių. Jeigu dėl kitų mes daug ką turėjome diskutuoti, tai čia tikrai noriu pasveikinti. Čia kaip ir priekaištas buvusiai Vyriausybei, nes tie, kas šiek tiek domimės arba esame įsigilinę į visą valstybės finansų architektūrą, labai gerai žinome, kad priėmus įstatymą dėl kompensavimo, turbūt tai buvo 2014 metais, toliau jokių problemų grąžinti kompensacijas vienu sykiu nebuvo, nes į deficitą buvo įrašyta tais metais, kai priimtas įstatymas. Kodėl ankstesnė Vyriausybė to nedarė, galime tik spėlioti, mano manymu, dėl politinių motyvų, kad kiekvieną kartą galėtų, mokėdami po nedidelę dalį, vis pasakyti, kad A. Kubilius kaltas.

Sakykite, aš dėl Vyriausybės programos norėjau paklausti. Jūsų partijos programoje buvo labai aiškiai parašyta, kad pinigų kompensavimas buvo jau 2014–2015 metais. Dabar Vyriausybės programoje jūs šios frazės nepalikote. Kodėl?

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Jūs jau atsakėte į tą klausimą, kad elementarių dalykų nereikia rašyti į programą. 2014 metais buvo numatytos kompensacijos ir įtraukta į visų biudžetų rodiklius dėl nedirbusių pensininkų, o 2015 metais dirbusiems pensininkams. Tai yra savaime suprantamas ir aiškus dalykas, nėra ko kartoti jo Vyriausybės programoje.

PIRMININKĖ. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų pranešėjas gerbiamasis S. Jakeliūnas palieka tikrai rimtesnį išspūdį nei paskirtasis finansų ministras, tiek su konkrečiais pasiūlymais, tiek su argumentacija. Tikrai sveikinu ir džiaugiuosi, nes šis pasiūlymas iš tikrųjų yra labai prasmingas, teisingas ir turėjo būti jau seniai įgyvendintas. Kaip jau kalbėjome, tai yra valstybės skola žmonėms. Ta valstybės skola į deficitą jau buvo įskaičiuota. Skola valstybei šiandien nieko nekainuoja ir nekainuoja ne tik šiandien, bet jau kelerius metus. Tuos kompensavimus buvo galima atlikti jau seniai.

Aš tiesiog noriu paklausti gerbiamojo pranešėjo, kaip pavyko įtikinti jūsų koalicijos partnerius pritarti tokiam siūlymui, nes jie anksčiau prieštaravo? Kokie buvo nauji argumentai, kurie buvo pasitelkti tam, kad jie būtų įtikinti?

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Ypatingo įtikinėjimo ir diskusijų nevyko, čia, aš manau, savaime suprantamas dalykas. Tikiuosi, ir jūs, ir koalicijos partneriai balsuos vieningai už šį siūlymą.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjas, kadangi ne tik Seimas, bet ir visa Lietuva žino, kas kaltas dėl šito įstatymo, tai yra šios dienos jubiliasas, aš apie tai daugiau neklausiu. O mano klausimas būtų, ar nesiruošiate pagreitinti darbo užmokesčio kompensavimo, nes skola dar yra likusi dirbusiems žmonėms, ji išdėliota trejiems metams į priekį? Ačiū.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Žinote, lauksime ir jūsų iniciatyvų ir priimsime bendrus sprendimus. Kai tik bus finansinių galimybių, išteklių sukaupti ir numatyti finansų rodikliuose, tarp jų ir deficite, tikrai priimsime tokį sprendimą. Bet tam reikia šiek tiek kantrybės ir pasirengimo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, ačiū už pristatymą. Manau, kad mes vieningai palaikysime.

Dėl iniciatyvos noriu jūsų paklausti. Konstitucinis Teismas nenagrinėjo karių ir statutinių darbuotojų pensijų, palikdamas Vyriausybei. Mes keletą kartų jau kėlėme tą iniciatyvą, kad galbūt, nepaisant, kad to nebuvo Konstitucinio Teismo sprendime, valstybė galėtų atsižvelgti ir į karius ir kompensuoti jiems neišmokėtas pensijas. Kaip jums atrodo? Aišku, esant finansinei galimybei, bet čia yra mūsų sprendimai. Koks būtų jūsų požiūris?

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Kai žinosime poreikį, galimybes ir turėsime išteklių, svarstysime ir šitą klausimą. Jūs turite teisę ir turėjote teisę siūlyti šį sprendimą. Jeigu bus teikiamas tas siūlymas, aš manau, visi vieningai jį svarstysime.

PIRMININKĖ. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, aš noriu trumpai grįžti prie gerbiamo J. Razmos pasiūlymo dėl kompensacijų mirusių pensininkų artimiesiems. Praėjusioje kadencijoje labai aktyviai veikė jūsų frakcijos narys P. Urbšys. Aš manau, čia lygiai tokia pati situacija kaip su šia kompensacija. Kodėl jūs negalėtumėte sujungti, nes Vyriausybės išvados laukėte iš ten, reikės ir iš čia. Todėl galėtų būti, man atrodo, lygiai tokia pati procedūra atlikta ir dėl gerbiamojo Povilo pasiūlyto įstatymo projekto.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Dėkui už klausimą. Aš manau, kad iš dalies jau į jį atsakiau. Dabar mes tik svarstome šį pateikimą ir kreipsimės į Vyriausybę. Ankstesnis siūlymas jau yra apsvaistytas Seime ir Vyriausybės išvados yra laukiama. Manau, kartu su šiuo klausimu gausime ir ano teikimo svarstymo Vyriausybės išvadą, bet tam reikia Vyriausybės nuomonės. Kai tik jos sulauksime, svarstysime.

Skirtumas yra tik tas, kad šiuo atveju visi pinigai į finansų rodiklius jau yra įskaičiuoti. Kitu atveju tai bus papildomos lėšos ir Vyriausybė, suprantama, turi įvertinti galimybes, o mes priimsime sprendimą, atsižvelgę į jos išvadą ir siūlymus.

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiamajam pranešėjui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Tik noriu patikslinti, ar jūs, kaip komiteto pirmininkas, prašote Vyriausybės išvados, nes Teisės departamentas šios išvados nesiūlo prašyti?

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Aš manau, galbūt, kad nekiltų kokių nors abejonių, galima kreiptis, bet aš asmeniškai nemanau, kad tai būtina. Seimui apsispręsti pačiam... Man asmeniškai neatrodo, kad yra būtina, nebent Seimo nariai pageidautų Vyriausybės išvados.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Tikrai sveikinu Valstiečių ir žaliųjų frakciją, jos atstovus už to jautraus ir tokio ryžtingo projekto pateikimą. Kai čia dabar kilo diskusija dėl Vyriausybės išvados, aš galvoju, Vyriausybės išvada lemtų, kad mes to projekto nebepriimsime iki sausio 1 dienos. Vis dėlto tikrai niekas čia nereiškia abejonių, kad būtų problemų jį įgyvendinti. Gal apsieikime be Vyriausybės išvados. Bus graži Kalėdų dovana senjorams ir tai galėtume padaryti.

PIRMININKĖ. Replika... Dėl vedimo tvarkos – A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, viskas gerai su dovanomis, su šventiniais sveikinimais ir greitesniu pervedimu, bet iš principo mes svarstysime biudžetą. Kadangi tai yra pakankamai apčiuopiama pinigų suma, tai turi būti mūsų Biudžeto įstatyme. Galime Vyriausybės neprašyti, bet reikia Vyriausybę įspėti, kad piniginiai srautai būtų numatyti tiek „Sodros“ biudžete, tiek valstybės biudžete, jeigu reikės skolintis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamieji kolegos, aš buvau užsirašęs už kalbėti, bet kadangi taip išėjo, kad išsibraukiau tuo klausimu, tai jeigu jūs nepyksite, keletą žodžių pasakysiu.

Nutarimas dar nėra įstatymas ir nėra biudžetas, tai yra tik ketinimai. Tie ketinimai yra labai geri. Tik aš linkėčiau, mes, liberalai, norėtume, kad tie ketinimai būtų įgyvendinti. Kitaip tariant, kad tas būtų pasiekta ir realiai įgyvendinta šiais metais, tai yra paankstintas pinigų grąžinimas. Taigi už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Replika po balsavimo. Ne, nenori A. Kubilius. Minutę. Replika – S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Komentaras gerbiama A. Sysui. Vyriausybė ir Finansų ministerija konkrečiai yra informuota, kad gali būti toks teikimas, ir yra pasirengusi jį realizuoti, nepaisant to, ar bus kreipiamasi dėl Vyriausybės išvados, ar ne.

PIRMININKĖ. Ačiū už papildomą informaciją. Gerbiamieji kolegos, prašau balsuoti. Kas priartiate Valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų ir valstybinių pensijų, sumažintų dėl draudžiamųjų pajamų turėjimo, kompensavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-180?

Už balsavo 101 Seimo narys, prieš, susilaikiusių nėra.

Dėl vedimo tvarkos – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiama posėdžio pirmininke, jeigu kur nors rastumėte Seimo Pirmininką ir jis pasiūlytų ypatingą skubą, man atrodo, čia niekas nediskutuoja dėl įstatymo, galėtume ir priimti.

PIRMININKĖ. Salėje nematau Seimo Pirmininko. Manau, kad mes, paskirdami atitinkamai pagrindinius komitetus ir datą, suspėsime iki šventų Kalėdų tai padaryti. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 15 dieną. Ačiū.

10.57 val.

Seimo nutarimo „Dėl Vyganto Vaitkaus atleidimo iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nario pareigų“ projektas Nr. XIIIIP-98(2) (svarstymas ir priėmimas)

Gerbiamieji kolegos, grįžtame prie darbotvarkės 1-8 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Vyganto Vaitkaus atleidimo iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nario pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-98(2). Pranešėjas – V. Poderys, Ekonomikos komiteto išvada. Svarstymas.

V. PODERYS (LVŽSF). Labas rytas. Gerbiama pirmininke, mielieji kolegos, Ekonomikos komitetas kaip pagrindinis pritarė teikiamam projektui ir pastabų neturi. Bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui. Jūs galite sėsti į suolą. Diskusijoje kalbėti nėra užsirašiusių. Po svarstymo nuomonė už, nuomonė prieš. Nėra. Ar galime bendru sutarimu? Galime.

Priėmimo stadija. Pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime priimti? Galime. 2 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime priimti? Įsigaliojusių nuo 2017 m. sausio 2 d.

Dėl viso projekto priėmimo stadijoje norinčių kalbėti už, prieš nėra. Priėmimas. Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 98 Seimo nariai, prieš, susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas „Dėl Vyganto Vaitkaus atleidimo iš Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nario pareigų“ (projektas Nr. XIIIIP-98) priimtas. (Gongas)

Noriu viso Seimo vardu padėkoti V. Vaitkui už svarų indėlį į šį darbą, palinkėti jam asmeninės sėkmės ir įteikti gėlių. (Plojimai)

V. VAITKUS. Dėkoju, gerbiamieji Seimo nariai. Aš labai trumpai. Visų pirma, noriu padėkoti savo buvusiems ir esamiems kolegoms už bendrą darbą. Ačiū.

11.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Jono Makauskio skyrimo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nariu“ projektas Nr. XIIIIP-99(2) (svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji Seimo nariai, darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Jono Makauskio skyrimo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nariu“ projektas Nr. XIIIIP-99(2). Kviečiu pranešėją V. Poderį, Ekonomikos komitetas. Svarstymo stadija.

V. PODERYS (LVŽSF). Pirmininke, mielieji kolegos, susijęs nutarimas. Ekonomikos komitetas pritaria teikiamam projektui bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskusijoje kalbėti norinčių nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nėra. Ar galime bendru sutarimu? Galime.

Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime priimti? Pasiūlymų nėra. 2 straipsnis. Galime priimti? Įsigalioja 2017 m. sausio 3 d.

Dėl viso Seimo nutarimo norinčių kalbėti už, prieš?.. Yra norinčių balsuoti. Prašom balsuoti dėl Seimo nutarimo „Dėl Jono Makausko skyrimo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nariu“ projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 92 Seimo nariai, prieš ir susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas „Dėl Jono Makausko skyrimo Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nariu“ priimtas. (*Gongas*)

Seimo vardu nuoširdžiai sveikinu gerbiamą J. Makauską. Linkime labai daug energijos ir atsakomybės tikrai labai labai sudėtingame, bet labai reikalingame darbe. (*Plojimai*)

J. MAKauskas. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Dėkoju už pasitikėjimą, jūsų neapvilsiu. Dėkui.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Nekrošius.

11.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-31 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-182 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Toliau darbotvarkės r-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-31 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-182. Pranešėja – R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Seimo Pirmininkas gavo Liberalų sąjūdžio frakcijos prašymą išbraukti G. Vaičekauską iš Seimo Migracijos komisijos narių. Manome, kad pageidavimas vertas dėmesio. Jeigu žmogus pageidauja dirbti kitose komisijose, o buvo ir kai kurių komisijų papildomas dubliavimas, todėl šiandieną tam tikri pakeitimai su tuo bus susiję. Prašau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausiančių nėra. Motyvų už ir prieš taip pat nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo?

Svarstymo stadija. Klausiančių nėra. Motyvų už ir prieš taip pat nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Priėmimo stadija. Klausiančių taip pat nėra. Už ir prieš motyvų, pasisakymų taip pat nėra. Siūlome balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 87 Seimo nariai, prieš ir susilaikiusių nėra. Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ skelbiu priimtą. (*Gongas*)

11.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-33 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-183 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Klausimas r-4 – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-33 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-183. Pranešėja – R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija prašo iš Peticijų komisijos išbraukti R. Morkūnaitę-Mikulėnienę. Teikiamas Seimo nutarimas, prašant jus pakoreguoti ir pritarti tam, kad Seimo Peticijų komisijos sudėtis būtų pakeista išbraukiant Radvilę iš šios komisijos sudėties. Prašom pritarti. Yra klausimų, matau.

PIRMININKAS. Dėkojame. Vienas yra užsirašęs paklausti. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš norėjau paklausti pranešėjos. Ar nebūtų prasminga mums Seime patvirtinti kokią nors tvarką, pagal kurią vienas Seimo narys negalėtų dalyvauti daugiau nei vienoje komisijoje? Tokiu būdu užtikrintume jų susikonsolidavimą į aiškų darbą ir pasirenkant prioritetus. Dabar matome, kad žmonės bėgioja tarp komisijų, atsiprašinėja, tai atrodo šiek tiek nerimtai tiek prieš pačius dalyvaujančius, tiek ir prieš kitus kolegas.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Jūsų pastaba labai teisinga. Manau, ši užduotis turėtų būti labiausiai skiriama frakcijoms, kad prieš skiriant, prieš pasirenkant komisiją būtų aptarta, nes Seimo valdyba, pateikdama komisijų posėdžių, komitetų posėdžių išdėstymo grafiką, kada jie vyks, leido suprasti, kada ir kokios komisijos dirba. Tuo pačiu metu nepavyks dirbti keliose komisijose, nors energijos ir entuziazmo turėdami Seimo nariai labai norėtų dirbti keliose komisijose, tenka save paskirti vienam komitetui ir vienai komisijai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau kalbėti norinčių nėra. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu šiam įstatymo projektui? Ačiū. Pritarta.

Svarstymo stadija. Kalbėti norinčių taip pat nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū.

Priėmimo stadija. Norinčių kalbėti taip pat nėra. Dėl motyvų už ir prieš taip pat nėra. Siūlome balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 89 Seimo nariai, prieš ir susilaikiusių nėra. Nutarimas (projektas Nr. XIII-183) priimtas. (*Gongas*)

11.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. XIII-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-184 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Toliau darbotvarkėje rezervinis 5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimo Nr. XIII-14 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-184. Pranešėja – R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, atlikus tam tikrus pakeitimus, čia šiuo atveju mes turime Seimo komitetų sudėties pakeitimą, Europos reikalų komiteto sudarymas visada buvo grindžiamas tuo, kad komitetų pirmininkai, pageidautina, būtų Europos reikalų komiteto nariai. Todėl įvykus pakeitimui Biudžeto ir finansų komitete, vietoj V. Rinkevičiaus S. Jakeliūnas taip pat keičiamas Europos reikalų komitete. Prašau pritarti tokiam pakeitimui, kurį siūlo Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija.

PIRMININKAS. Norinčių kalbėti nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Dėkoju.

Svarstymo stadija. Taip pat norinčių kalbėti nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Priėmimo stadija. Norinčių kalbėti taip pat nėra. Siūlome balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 88 Seimo nariai, prieš ir susilaikiusių nėra. Nutarimas (projektas Nr. XIII-184) priimtas. (*Gongas*)

11.12 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-185 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės rezervinis 6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Baltijos Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-185. Pranešėja – R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamieji kolegos, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija prašo pakeisti savo deleguotus atstovus į Seimo delegaciją Baltijos Asamblėjoje, vietoj P. Nevulio prašo įrašyti V. Rinkevičių. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausiančių ir norinčių kalbėti nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Svarstymo stadija. Klausiančių taip pat nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Priėmimo stadija. Taip pat klausiančių ir norinčių pasisakyti nėra. Siūlau balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

86 Seimo nariai pasisakė už, prieš ir susilaikiusių nėra. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-185) priimtas. (*Gongas*)

11.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-186 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės rezervinis 7 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-19 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-186. Pranešėja – R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamieji Seimo nariai, kadangi naujoji Vyriausybė prisiėms gruodžio 13 dieną, o Užsienio reikalų komiteto narys gerbiamas J. Bernatoniškas tada jau galės būti komiteto teisėtu pirmininku, čia pakeitimai susiję su tuo, todėl prašome įsigaliojimo datą rašyti gruodžio 14 dieną po naujosios Vyriausybės priesaikos. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame Rimai. Pasisakyti taip pat norinčių nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Svarstymas. Pasisakyti taip pat norinčių nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Priėmimo stadija. Pasisakyti taip pat nėra norinčių. Siūlau balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 93 Seimo nariai, prieš ir susilaikiusių nėra. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-186) priimtas. (*Gongas*)

11.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIII-54 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-188 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės rezervinis 8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIII-54 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-188. Pranešėja – R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū pirmininkui. Gerbiamieji kolegos, Seimo Peticijų komisija nebuvo dar išsirinkusi pirmininko pavaduotojo ir šis išrinkimas įvyko. Seimo narys E. Pupinis išrinktas

Peticijų komisijos pirmininko pavaduotoju, todėl prašau patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo peticijų komisijos pirmininko pavaduotoju Seimo narį E. Pupinį ir pritarti teikiamam Seimo nutarimui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Norinčių klausti ir kalbėti taip pat nėra. Po pateikimo siūlome bendru sutarimu pritarti. Ačiū.

Svarstymo stadija. Norinčių kalbėti taip pat nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū.

Priėmimo stadija. Norinčių kalbėti taip pat nėra. Siūlau balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 92 Seimo nariai, prieš ir susilaikiusių nėra. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-188) priimtas. (*Gongas*)

Toliau posėdžiui pirmininkaus R. Baškienė.

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Ačiū. Gerbiamieji, jeigu yra pasiruošęs M. Bastys, manau, galime dirbti toliau.

11.19 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 28, 37, 39 straipsnių, 2 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 38¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-4807(2)ES (*svarstymas*)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 28, 37, 39 straipsnių, 2 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 38¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-4807(2). M. Bastys, Ekonomikos komitetas, jau tribūnoje. Žodis jums.

M. BASTYS (LSDPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė minėtą Elektroninių ryšių įstatymo projektą ir pritarė komiteto patobulintam Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 28, 37, 39 straipsnių, 2 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 38¹ straipsniu įstatymo projektui Nr. XIIP-4807(2)ES. Balsavimo rezultatai – 6 balsavo už ir 1 susilaikė.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Jūs likite tribūnoje, nes yra gauta Seimo narių pasiūlymų.

Dėl 2 straipsnio yra gautas Seimo narių T. Langaičio, V. Poderio pasiūlymas. Ar pranešėjai gali pristatyti? T. Langaitis ar V. Poderys? Pristato V. Poderys.

Gera, per šoninį mikrofoną – T. Langaitis. Prašau.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Taip, interesų grupių buvo iškelti du klausimai. Vienas – dėl termino suteikimo, laiko sureaguoti į infrastruktūros kūrimą, kad galėtų prie jos prisijungti. Buvo išsakytas nuogastavimas, kad mes pabloginsime savo „Doing Business“ rodiklius dėl trijų mėnesių termino. Surinkę visas interesų grupes ir aptarę sugebėjome sutarti, kad sumažiname pranešimo laikotarpį iki dviejų mėnesių. Manome, kad tai yra svarbu vertinant Lietuvos ekonomikos konkurencumą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Formaliai jūsų siūlymui turėtų pritarti 10 Seimo narių. Ar tokių turime? Kelkite rankas. Taip, matau, yra.

Komiteto išvada.

M. BASTYS (LSDPF). Gerbiama posėdžio pirmininke, abiem kolegų pasiūlymams Ekonomikos komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir taip pat analogiškai pasiūlymai dėl 3 straipsnio, ketvirto. Ar čia jau kiti?

M. BASTYS (LSDPF). Tai yra susiję. Kaip jau minėjau, kolegų pasiūlymams yra pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime bendru sutarimu pritarti Seimo narių pasiūlymams, teiktiems dėl 2 straipsnio? (*Balsai salėje*) Galime. Taip. Ir dėl 4 straipsnio teiktų pasiūlymų galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Dėkoju pranešėjui.

Diskusijoje niekas neužsirašė. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, pasirodo, yra daugiau pasiūlymų. Nepavarčiau. Yra dar T. Langaičio ir V. Poderio pasiūlymai dėl 7 straipsnio. Gerbiamas pranešėjau, prašom. Leidžiame jums pateikti. Gerbiamas T. Langaitis. Prašau.

T. LANGAITIS (*TS-LKDF*). Taip pat buvo iškeltas klausimas dėl ginčų sprendimo tvarkos. Sureagavo energetikos infrastruktūros įmonės, kad buvo siūloma ginčus spręsti Ryšių reguliavimo tarnybai, tačiau Ryšių reguliavimo tarnyba nėra įsigilinusi į tai ir neturi kompetencijos spręsti klausimus dėl vandentiekio, dujų, elektros ir kitų infrastruktūros tinklų kūrimo. Todėl pateikta bendru sutarimu visų surinktų interesų grupių parengta pataisa, kad į ginčų sprendimo tvarką įtraukiame ir kitų infrastruktūrų reguliatorių išvadas, tokiu būdu apsaugant jų interesus ir užtikrinant, kad bus pakankamai panaudota kompetencijos sprendžiant ginčus tarp skirtingų infrastruktūros teikėjų, pavyzdžiui, elektroninių ryšių ir vandentiekio ar panašiai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar būtų 10 Seimo narių, kurie pritartų pasiūlymui? Matau, yra. Ačiū. Komiteto išvada.

M. BASTYS (*LSDPF*). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, šiam pasiūlymui Ekonomikos komitetas taip pat pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar 7 straipsniui su pasiūlymu galime pritarti? Ačiū pranešėjui.

Gerbiami kolegos, diskusijos svarstymo stadijoje. Nėra. Nuomonė – už, nuomonė – prieš. Taip pat nėra. Prašome balsuoti.

Įstatymo projektui Nr. XIIP-4807(2) po svarstymo pritarta. Už balsavo 90 Seimo narių.

11.26 val.

Audito įstatymo Nr. VIII-1227 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4454(3)ES, Bankų įstatymo Nr. IX-2085 36, 62 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4455(3), Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 53 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4456(3), Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 4, 45, 46 straipsnių pakeitimo ir 47 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4457(3), Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 3, 4 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4458(3), Centrinės kredito unijos įstatymo Nr. VIII-1682 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2566 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4459(3), Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2567 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4460(3), Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 5 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4461(3) (*svarstymas*)

Kitas klausimas – Audito įstatymo Nr. VIII-1227 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4454(3). Pranešėja – I. Šimonytė, Audito komitetas. Taip, gerbiamoji pirmininke, jūs galite pateikti visus su tuo susijusius įstatymų projektus, jeigu dėl jų visų esate pasirengusi.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Galiu pateikti visus, bet kadangi du yra Administracinių teisės pažeidimų kodekso, dėl kurių mes esame papildomas komitetas, tai pateiksiu tuos, dėl kurių mes esame pagrindinis komitetas.

PIRMININKĖ. Taip, ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Audito komitetas apsvaistė Audito įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir susijusius įstatymų projektus ir dėl visų įstatymų projektų sprendimas buvo toks pat – pritarti Audito komiteto patobulintiems įstatymų projektams. Visi šitie sprendimai buvo priimti bendru sutarimu. Prašyčiau kolegų šitiems įstatymams pritarti, kadangi jau šiek tiek vėluojame. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji pranešėja. Papildomas komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Pranešėjas – K. Bartkevičius. Prašau pateikti komiteto išvadą.

K. BARTKEVIČIUS (*TTF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, Biudžeto ir finansų komitetas svarstė Audito įstatymą kaip papildomas komitetas, pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir pasiūlė pagrindiniam Audito komitetui patobulinti projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir pasiūlymus, kuriems Biudžeto ir finansų komitetas pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskusijose kalbėti niekas neužsirašė. Gerbiami kolegos, ar galime tarti, kaip siūlė komiteto pirmininkė, balsuoti nuo 1-13a iki 1-13h? Ar galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? (*Balsai salėje: „Taip!“*) Galime. Ačiū, šaunuoliai.

11.27 val.

Administracinių teisės pažeidimų kodekso 247², 259¹, 281 straipsnių pakeitimo ir 173¹⁵ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4462 (svarstymas)

Administracinių teisės pažeidimų kodekso 247², 259¹, 281 straipsnių pakeitimo ir 173¹⁵ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4462. Pranešėjas – J. Sabatauskas, Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Gerbiamas pranešėjau, prašom pateikti komiteto išvadą dėl Administracinių teisės pažeidimų kodekso.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Administracinių teisės pažeidimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą komitetas svarstė ir pasiūlė jį atmesti kaip nebeaktualų. Kadangi nuo sausio 1 dienos įsigalioja Administracinių nusižengimų kodeksas, jau nėra prasmės jo taisyti. Buvo 8 balsai už. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui. Gerbiama kolegų, nuomonių už, prieš nematau. Prašome balsuoti. Kas už tai, kad dėl minėto įstatymo projekto būtų pritarta komiteto išvadai atmesti?

Už atmetimą balsavo 89 Seimo nariai, prieš ir susilaikiusių nėra.

11.30 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 197 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4463(3) (svarstymas)

Administracinių nusižengimų kodekso 197 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4463(3). Pranešėjas – J. Sabatauskas, Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Administracinių nusižengimų kodekso 197 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Atsižvelgęs į Teisės departamento, tiksliau, nepitaręs Teisės departamento pasiūlymui kaip pertekliniam ir pritaręs Biudžeto ir finansų komiteto bei Audito komiteto nuomonėms, pritarė patobulintam įstatymo projektui 7 balsus už, nė vienas nebalsavo prieš ar susilaikius. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu Audito komiteto pirmininkę I. Šimonytę pateikti komiteto išvadą.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Audito komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą ir priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo pakeitimo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Audito komiteto pastebėjimus. Sprendimas priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiamajai pranešėjai. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pranešėją K. Bartkevičių pateikti komiteto išvadą.

K. BARTKEVIČIUS (TTF). Ačiū gerbiamajai posėdžio pirmininkei. Biudžeto ir finansų komitetas, kaip papildomas komitetas, pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskusijose dalyvauti neužsirašė niekas. Nuomonė už, nuomonė prieš. Norinčių kalbėti nėra.

Prašau balsuoti, kas pritaria įstatymo projektui Nr. XIIP-4463(3).

Už įstatymo projektą balsavo 91 Seimo narys, prieš ir susilaikiusių nėra.

11.33 val.

Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 4, 22, 23, 25, 26, 27, 28 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 23¹, 23² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIP-4530(2)ES, Įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-576 4, 6, 10, 12, 13, 14 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-4531(2)ES (svarstymas)

Darbotvarkės 1-14a klausimas – Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 4, 22, 23, 25, 26, 27, 28 straipsnių ir priedo pakeitimo, įstatymo papildymo 23¹, 23² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIP-4530(2)ES. Pranešėja – I. Šimonytė, Audito komitetas.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Jeigu galėčiau, irgi abu.

PIRMININKĖ. Taip. Labai ačiū, jeigu pateiksite išdavą ir dėl lydimmojo įstatymo projekto.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Paketas ir išvados yra analogiškos ir dėl abiejų įstatymo projektų yra priimta tokia komiteto išvada: pritarti Audito komiteto patobulintiems atitinkamiems įstatymų projektams. Yra įregistruoti ir vieno, ir kito projekto antri variantai ir balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto išvadą pateikti K. Glavecką. Jūs taip pat gal galėsime pateikti kartu ir dėl lydimmojo įstatymo projekto? (*Balsai salėje*) Ačiū, dėkoju.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, čia labai paprasta procedūra, bet aš paskui dar vieną žodį pridėsiu ir savo.

Biudžeto ir finansų komitetas kaip papildomas svarstė ir pritarė bendru sutarimu. Aš tik noriu pasakyti vieną tokią mažą remarką, kad pastaruoju metu tęsiasi ta tendencija, kad yra didinamas informacijos pateikimas apie viską, taip pat ir apie finansinius... vadovus, apie vadovų pavaduotojus, jų šeimas ir t. t., ir pan. Tai reikalinga, be abejo, saugumui užtikrinti, bet mes, liberalai, iš esmės matome ir kitą medalio pusę, nes tokios informacijos vis platesnis pateikimas turi tam tikrų ne tik teigiamų pusių, bet ir asmens laisvės problemų. Taigi su tuo taip pat yra susijęs, bet įstatymo projektui mes pritarėme bendru sutarimu. Ir pirmam, ir antram taip pat.

PIRMININKĖ. Lydimajam.

K. GLAVECKAS (LSF). Taip. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Norinčių dalyvauti diskusijoje? Nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nėra. Kviečiu balsuoti. Gal sutarsime, kad balsuotume kartu dėl abiejų įstatymo projektų, dėl lydimmojo taip pat. Prašau balsuoti.

Už – 87 Seimo nariai: susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

11.36 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-172(2) (svarstymas ir priėmimas)

Gerbiamieji Seimo nariai, norėčiau su jumis pasitarti. Ar galime svarstyti r-1 klausimą, nes dirbame labai spėriai? Atmintinų dienų įstatymas. Juliau Sabatauskai, gerbiamaasis komiteto pranešėjas, ar galėtumėte? Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ir, matau, Švietimo ir mokslo komiteto pranešimas. Atsiprašau, nebuvo užrašytas pranešėjas. Kviečiu pirmininką E. Jovaišą pateikti Švietimo ir mokslo komiteto išvadą dėl Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Sveiki, kolegos! Mes komitete svarstėme ir bendru sutarimu pritarėme šiam įstatymui.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui. Kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą pranešti.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė ir bendru sutarimu siūlo pagrindiniam komitetui pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš. Mes dirbame greičiau negu kompiuteris. Nėra nuomonės prieš, nuomonės už. Ar galime sutarti bendru sutarimu po svarstymo? Galime.

Seimo Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Ar galime pritarti ypatingai skubai? Galime pritarti.

Yra vienas straipsnis. Dėl straipsnio papildymų ir pasiūlymų nėra. Ar galime priimti šitą straipsnį? Nuomonė už, nuomonė prieš. Priimame.

Dėl viso įstatymo projekto keturi – už, keturi – prieš. Norinčių kalbėti nėra. Kviečiu balsuoti, kad gruodžio 15 diena būtų pripažinta Lietuvos teismų diena.

Šio įstatymo priėmimas

Už balsavo 83 Seimo nariai, prieš ir susilaikiusių nėra. Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas dėl teismų dienos priimtas. (*Gongas*)

Taip, turėsime dar vieną išskirtinai gražią atmintiną datą.

Gerbiamieji kolegos, kokių būtų pasiūlymų? Ar norime daryti pertrauką iki Vyriausybės valandos, ar dirbame pagal mūsų vakarinio posėdžio darbotvarkės grafiką? (*Balsai salėje*) Jūsų siūlymas – man įsakymas.

11.40 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10, 20 ir 27¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4399(2) (svarstymas)

Tokiu atveju skelbiu mūsų vakarinės darbotvarkės 2-1 klausimą – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10, 20 ir 27¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4399. Pranešėjas – J. Sabatauskas, Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Svarstymo stadija.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė šį Vyriausybės pateiktą įstatymo projektą ir, atsižvelgęs į Teisės departamento pastabas, Kelių policijos tarnybos, Teisės instituto pasiūlymus, jau pritarė. Taip pat... Atsiprašau. Komitetas pritarė patobulintam Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10, 20 ir 27¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektui. Taip pat priėmė pasiūlymą kreiptis į Lietuvos Respublikos Vyriausybę sistemiškai vertinti Muitinės departamento prie Finansų ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos bei Lietuvos bankų asociacijos pasiūlymus dėl Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 20 straipsnio 2 dalies ir atkreipti dėmesį, kad kartu su siūlomais pakeitimais turi būti keičiami ir atitinkami Administracinių nusižengimų kodekso straipsniai. Sprendimas priimtas: už – 8, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra.

Nuomonė už, nuomonė prieš. Taip pat nėra. Prašom balsuoti.

Už balsavo 63 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikė 21. Pritarta po svarstymo.

11.43 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10, 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-2776(2)ES (svarstymas)

Kitas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10, 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-2776(2). Pranešėjas – J. Sabatauskas, Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, šiuo įstatymo projektu yra siūloma nustatyti tokį teisinį reguliavimą dėl automobilių, kurių vairas yra dešinėje pusėje, įteisinant galimybę juos registruoti Lietuvos Respublikoje, tačiau nustatant, kad juose turi būti įrengtos tokios priemonės, kuriomis būtų galima saugiai važiuoti. Toks sprendimas priimtas po Konstitucinio Teismo ir Teisingumo Teismo sprendimo.

Komitetas pagrindinę išvadą svarstė ir priėmė 2015 m. birželio 17 d. Kadangi buvo būtina atlikti notifikavimo procedūrą, tai yra suderinti su Europos Komisija, tas suderinimas vyko gana ilgai. Tuo metu komitetas pritarė bendru sutarimu patobulintam įstatymo projektui, papildomai komitetas dar svarstė šį projektą gruodžio 7 dieną, tai yra vakar. Atsižvelgdamas į tai, kad įgyvendinimo laikas, kuris buvo numatytas ankstesniame projekte, kuriam komitetas pritarė pernai birželio mėnesį, jau praėjo, svarstė pasiūlymą dėl įgyvendinimo datos ir, iš dalies pritaręs mano siūlymui, nustatė, kad įsigaliojimo data bus 2018 m. sausio 1 d., o pavedimas susisiekimo ministeriui ar jo įgaliotai institucijai parengti įgyvendinamuosius teisės aktus – iki 2017 m. gruodžio 31 d. Tokiam sprendimui pritarė 8 komiteto nariai, niekam nebalsavus prieš ar susilaikius. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis pranešėjas. Gal dar likite tribūnoje, nes dėl 1 straipsnio buvo pateikti Seimo narių V. Simuliko ir E. Šablinsko seniai pateikti, t. y. 2015 m. gegužės 13 d., pasiūlymai. Jūs pritarėte iš dalies. V. Simulikas sutinka, kad pritarė iš dalies? Nematau. Komiteto pasiūlymas, jūs jį jau išdėstėte, ar dar norite papildomai ką antrinti?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ne. Mes pritarėme to pasiūlymo esmei.

PIRMININKĖ. Dėl 5 straipsnio buvo jūsų pasiūlymas dėl datos. Pritarta iš dalies.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Taip, nustatyta truputį vėlesnė data, vienu mėnesiu.

PIRMININKĖ. Čia prieštaravimų nėra?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ne.

PIRMININKĖ. Kolegos, ar galime pritarti minėtiems pasiūlymams ir su tuo, kad iš dalies pritarta, liktų atitinkamai pakoreguoti 1 ir 5 straipsniai? Ačiū.

Po svarstymo diskusijos. Atsiprašau, mane dar pataiso. 4 straipsnyje tas pats analogiškas pasiūlymas, kuriam pritarta iš dalies. Po svarstymo diskusijoje kalbėti niekas neužsirašė. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nėra. Prašom balsuoti.

Už balsavo 74 Seimo nariai, prieš – 1, susilaikė 10. Pritarta po svarstymo.

11.49 val.

Administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo Nr. XII-1869 papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-114 (pateikimas)

Gerbiamieji kolegos, matau, nėra pranešėjų, tai gal praleiskime Visuomenės informavimo įstatymo projektą ir svarstykime 2-4 klausimą. J. Sabatauskas tikriausiai galėtų pateikti. Administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo Nr. XII-1869 papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projektas. Pateikimas. Kviečiu J. Sabatauską.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, teikiu Administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIIIIP-114 dėl pažeidimų, administracinių pažeidimų, kurie bus įvykdyti iki 2016 m. gruodžio 31 d. imtinai, arba, kitaip sakant, iki sausio 1 dienos. Kadangi kai kurie pažeidimai nuo sausio 1 dienos perkeliama į Baudžiamąjį kodeksą ir atsiranda tam tikra problema, jei jie bus užfiksuoti, tarkime, gruodžio 31 dieną, o byla sprendžiama jau sausio mėnesį, tai pagal teisės principus negali galioti atgal įstatymas, kuris įsigalioja nuo sausio 1 dienos, tai yra Baudžiamojo kodekso pataisa, pavyzdžiui, už vairavimą išgėrus, kai neblaivumas yra pusantros promilės ir daugiau. Todėl siūloma nustatyti, kad už tuos pažeidimus, padarytus iki 2017 m. sausio 1 d., būtų taikoma tokia atsakomybė, kokia yra dabartiniame Administracinių teisės pažeidimų kodekse.

PIRMININKĖ. Ačiū už pateikimą. Paklausti niekas neužsirašė. Dėkoju. Nuomonė už, nuomonė prieš. Norinčių kalbėti nėra. Prašom balsuoti. Kas pritaria po pateikimo Administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projektui Nr. XIIIIP-114?

Už balsavo 77, prieš – 1, susilaikė 4. Po pateikimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-114 pritarta.

Kitas. Atsiprašau, nepaskelbėme komitetų. Pagrindinis – Teisės ir teisėtuvos komitetas, papildomo komiteto nėra. Siūloma svarstyti gruodžio 15 dieną. Ačiū.

11.53 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4486 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4486. Pranešėjas – P. Urbšys. Pateikimas. Prašom.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Gerbiamieji Seimo nariai, pristatomas įstatymo projektas, susijęs su alkoholinių gėrimų akcizo didinimu. Priežastys, kodėl atsirado šis įstatymo projektas. Man atrodo, tos priežastys yra žinomos jums visiems, nes vartojimas Lietuvoje per 20 metų išaugo du kartus, alkoholio įperkamumas Lietuvoje išaugo šešis kartus, o vien tik tiesioginiai su alkoholio vartojimu susiję valstybės nuostoliai sudaro 215 mln. eurų.

Šis įstatymo projektas buvo parengtas turint omenyje, kad bus galima suformuoti fondą, bet mes turime išvada, kad tas fondas, į kurį įplauktų lėšos, surinktos iš akcizo, nėra galimas. Kol

kas yra teisiniai ginčai, ar tai prieštarauja Konstitucijai, ar ne. Bet koku atveju poreikis spręsti šias problemas išlieka, poreikis mažinti įperkamumą ir mažinti vartojimą. Papildomų biudžeto lėšų poreikis yra tam, kad galėtume vykdyti socialiai jautrias programas. Tai tiek.

Dar reikėtų patikslinti, kad alkoholinių gėrimų akcizo mokesčio dydis ir jo didinimo planas yra numatytas 2017–2020 metams ir tikslas yra suvienodinti šiuos akcizus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti 10 Seimo narių. Pirmasis klausia A. Palionis. Nemačiau. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Gerbiamasis pranešėjas, kaip jūs vertinate šio akcizo padidینimo įtaką kontrabandos mastui Lietuvoje ir kaip bus kovojama su ja jau šiandieniniu masteliu? Dėkui.

P. URBŠYS (LVŽSF). Iš tikro yra ta problema, bet mes ir dabar jau turime tai, kad alkoholio kainos, sakykime, Rusijoje ar Baltarusijoje yra daug mažesnės. Nors ir kaip būtų, vis dėlto ta kova su kontrabanda yra veiksminga, ir mes turime realius apčiuopiamus rezultatus. Aš manau, kad ir šiuo atveju valstybė užtikrins viską, kad kontrabanda nedidėtų.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, ištis siūlymų didinti alkoholio akcizą yra, bet tie siūlymai yra vienodai didinti akcizą visiems alkoholiniams produktams. Šiuo atveju jūs kur kas daugiau siūlote didinti akcizą vynui ir alui – dėl to gerokai pabrangs šie produktai. Ar jūs žinate tokį vieno klasiko teiginį ir vienos žymios Lietuvos visuomenės veikėjos teiginį, kad tie, kurie gerokai didina vyno ir alaus kainą, paprastai šviežių bulvių nesulaukia?

P. URBŠYS (LVŽSF). Taip, aš, gerbiamas Seimo nary, žinau ir tai, kad jūs esate iš Pasvalio krašto, kuris garsėja geru alumi, ir, aišku, žinau to klasiko pasakymą. Ką darysi, nesulauksime, tai kiti galės laukti šviežių bulvių.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjas, iš tiesų jūs branginate kur kas smarkiau šiuo metu tuos silpnuosius gėrimus. Ir vienas iš klausimų, kad taip formuojama politika, alus, manau, galbūt vis tiek yra mažiau kenksmingas.

O antras klausimas. Ar nemanote, kad kartu turėtų būti priimami teisės aktai, griežtinantys, didinantys nuobaudas už nusižengimus, prekybą nelegaliu alkoholiu, įvairiais surogatais ir t. t.?

P. URBŠYS (LVŽSF). Jūs tikrai esate teisus. Iš tikrųjų rengiamas visas įstatymo projektų paketas yra skirtas spręsti tą opią problemą mūsų valstybėje. Šis įstatymo projektas, kuris dabar yra siūlomas, labai gerai įsikomponuoja į tas kompleksines priemones. Tada mes tikrai galėsime pasiekti tą rezultatą, kurio visi siekiame.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamasis pranešėjas, kadangi taip ženkliai ar daug ženkliau didinami akcizai silpniesiems gėrimams, ar tokiu atveju nepaskatinsime žmonių vartoti stipresnius alkoholinius gėrimus?

P. URBŠYS (LVŽSF). Nors ir bus vienodinami akcizai, vis tiek kainų skirtumas išliks. Jeigu mes kalbėtume dėl 2016 metų, padidės tik keliais centais, bet įplaukos į biudžetą gali padidėti iki 40 mln. eurų. Dar turiu omenyje tai, kad nors ir numatyta 2020 metams, vis tiek visada Seimas galės grįžti prie šito įstatymo projekto ir peržiūrėti, atsižvelgdamas į esamą situaciją.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia P. Čimbaras.

P. ČIMBARAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis pranešėjas, aišku, linkiu jums sulaukti šviežių bulvių, bet nežinau, kaip jūs sulauksite 2020 metų, nes taip ženkliai jūs dabar rengiatės didinti akcizus. Aš paprasčiausiai pasakysiu skaičius. Dabar alus kainuoja 80 euro centų, o 2020 metais jis kainuos 2 eurus 80 centų. Jūs įsivaizduojate, koks pakėlimas! Ką mes kalbėsime apie mūsų kaimyninę Lenkiją? Jau dabar pusė Lietuvos važiuoja į Lenkiją ir palieka mūsų pinigų. Tai jūs padidindami tą akcizą dar daugiau stumсите piniginius srautus į kaimyninę šalį. Kaip jūs tada kovosite su tuo?

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiamas Seimo nary, ar jūs galite garantuoti, kad Lenkijoje nepakils kainos? Man atrodo, tikrai mes to negalime garantuoti. Kaip aš minėjau, mes visada galėsime grįžti prie šio įstatymo projekto ir jį koreguoti pagal esamą situaciją.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju. Dėl pačios idėjos tikrai yra šaunu, Suomijos variantas dėl akcizų didinimo mane ramina, Lietuvoje tragedijos tikrai nebus. Aš gal prie to paties, kai bus padidinti akcizai, siūlyčiau, kad prie mokyklų kioskeluose taip pat nebūtų prekiaujama alkoholiniais gėrimais. Dėkoju.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Jūs tikrai esate teisus, bet aš pakartosiu. Tikrai yra rengiamas įstatymų projektų paketas, kuris bus skirtas šią problemą spręsti kompleksiskai, kad būtų galima mažinti prieinamumą, mažinti skaičių, galų gale išvengti galimybės, kad prie mokyklų ar kitų švietimo įstaigų būtų įstaigos, prekiaujančios alkoholiu, kur būtų galima vartoti alkoholį. Aš sutinku, kad tą dalyką reikia spręsti kompleksiskai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia L. Balsys.

L. BALSYS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, didinti akcizus turbūt yra pats paprasčiausias ir primityviausias būdas, mažinant alkoholio vartojimo prieinamumą, ir jis nėra iš tikrųjų garantuotas. Aš norėjau paklausti. Ar jūs esate ištyrę, ar kreipėtės į ekspertus, o gal reikia užsakyti tokį tyrimą, koks bus bendras ekonominis efektas, ar jūsų įtraukę, turite omeny, kad žmonės gali pradėti masiškai importuoti, Europoje laisva rinka, iš Latvijos, iš Lenkijos, iš Vokietijos tos pačios, per interneto prekybą ir t. t.? Jūs sakėte, gali biudžetas pasipildyti milijonais, bet gali ir nepasipildyti. O kontrabanda, surogatinio alkoholio vartojimas gali gerokai padidėti. Ar esate įvertinę tą balansą teikdami tokius, sakyčiau, labai drastiškus siūlymus? Akcizas yra labai rimtas politinis instrumentas, juo reikia naudotis labai atsakingai.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Prieš rengiant šį projektą buvo vertinamos galimos pasekmės. Pagal tai, kaip mes vertinome šią situaciją, ir pateikiami tie skaičiai, kad 2017 metais mes planuojame 40 mln. eurų įplaukų į biudžetą padidėjimą, 2018 metais – 65 mln., 2019 metais – 94 mln., o 2020 metais – 125 mln. Aš sutinku, kad situacija gali būti dinamiška ir mes turėtume tą situaciją vertinti. Aš vėl pakartosiu, kad šis įstatymas nėra konstitucinis įstatymas, mes visada galėsime prie jo sugrįžti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Visi, norintieji jūsų paklausti, paklausė. Ačiū pranešėjui. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – A. Matulas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, iš to, kiek liko Seimo narių salėje, atrodo, yra gana daug norinčių sulaukti šviežių bulvių, nes mūsų čia ne tiek daug ir liko. Čia pajuokavimas.

O jeigu rimtai, tai, kolegos, šiandieną Lietuvoje stipraus ir silpno alkoholio suvartojimo santykis yra labai blogas, palyginti su Vakarų valstybėmis. Pas mus 60–70 % suvartojama stipraus ir apie 30–40 % suvartojama silpno. Vakarų Europoje atvirkščiai – kuo stipresnį vartos, tuo greičiau atsiras socialinės pasekmės, psichozės ir panašiai. Tas siekis atkurti teisybę (kam tą teisybę atkurti? Alkoholio gamintojams?) ir apmokestinti visą alkoholį pagal laipsnius, nes dabar stiprus apmokestinamas pagal laipsnius, o silpnas pagal dekalitrus, pagal kiekį. Išeis, kad dvigubai padidės kaina alui ir vynui, o tada, matyt, tas santykis vėl keisis ne į gerą pusę. Kadangi aš esu fanatikas, tai manau, kad alkoholio kaina turi didėti, bet turi didėti vienodai. Nereikia čia jokios teisybės atkurti, tiesiog yra nusistovėjusi Lietuvoje tokia sistema, ir ji yra gera. Bet alkoholį reikia didinti visiems vienodai. Aš iš principo pritarsiu, bet, kaip sakau, salėje yra daug žmonių, kurie tam principui nepitaria. Kadangi yra įregistruoti keli įstatymų paketai, kuriais siūloma didinti akcizą, jeigu jūs sutiksite, kad vis dėlto mes tą principą peržiūrėsime ir kelsime akcizą visiems vienodai, kad brangtų ir stiprus alkoholis, tada per svarstymą aš gal ir pritarsiu.

Šiuo atveju, kolegos, jūs puikiai žinote, kai kur blogą degtinę gali nusipirkti už 4 eurus, o alus tada kainuos per 2 eurus. Tai kas bus daugiau įperkama ir ko daugiau bus perkama? Sveikatos prasme, sveikatingumo prasme šitas žingsnis yra blogas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – A. Palionis.

A. PALIONIS (*LSDFP*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš iš esmės irgi pritariu Antano pozicijai, kad, žiūrėdami tik į procentinę alkoholio dalį, mes negalime užsimerkę didinti akcizo. Juo labiau pastaruosius trejus metus buvo keliamas akcizas. Jeigu prisimintume, žiūrėdami į realias preky-

bos apimtis, šių metų akcizas tam pačiam alui santykinai daugiausia padidėjo, palyginti su kito-
mis alkoholio rūšimis. Jau nėra taip, kad alaus pardavimas didės, jis mažės, traukiasi alaus rinka,
o padidėjo šampano, vyno produktų rinka 37 %, surenkama akcizo daugiau. Tai vienas momentas.

Kitas momentas. Taip kardinaliai keliant akcizus, apskaičiavau, kad per ketverius metus tam
pačiam alui prisideda 441 %. Ar mes nepaskatinsime tų žmonių, kurie važiuoja į Lenkiją nusi-
pirkti maisto, nusipirkti statybinių medžiagų, kartu atsivežti ir alkoholinių gėrimų, kad Lietuva iš
viso prarastų akcizą? Aš pritarsiu po pateikimo, bet svarstymo stadijoje prašysiu, kad mes tik-
rai... Pati idėja yra gera, kad turime kelti ir mažinti prieinamumą, bet kaip tą daryti, manau, dar
reikėtų diskusijų ir su būsimu finansų ministru, ir su verslo atstovais, kad mes nenujautume tos
šakos, ant kurios patys sėdime. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū už išsakytas nuomones. Prašom balsuoti. Kas pritariate Akcizų įstatymo
Nr. IX-569 23, 24, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui?

Už balsavo 67 Seimo nariai, prieš – 10, susilaikė 12. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas komitetas nenu-
matytas. Ar norinčių svarstyti būtų? Jeigu norėsite, aišku, visada tokią teisę turite. Siūloma svars-
tyti gruodžio 16 dieną.

Dėl vedimo tvarkos – M. Bastys.

M. BASTYS (LSDPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš siūlyčiau ir Ekonomikos ko-
mitetą, kadangi tai yra susiję ir su gamyba, prekyba ir panašiais dalykais. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų pasiūlymas teisėtas. Kolegos, dėl Ekonomikos komiteto. (*Balsai sa-
lėje*) Jūs norite dar siūlyti? Prašau. A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Gerbiama pirmininke, aš norėčiau siūlyti kaip papildomą komitetą Svei-
katos reikalų komitetą, nes tai yra ne tik Biudžeto ir finansų komitetas, bet teikimas yra būtent
dėl sveikatos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kitų siūlymų nėra? Nėra. A. Matulas pritarė, kad būtų Sveikatos reikalų
komitetas.

E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Aš ne dėl kuruojančio komiteto, tačiau aš manau, kad tai yra dalykas,
kuris susijęs su finansiniais srautais, su galima šešėline ekonomika. Frakcijos vardu manau, kad
reikia prašyti Vyriausybės išvados.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Dėl Vyriausybės išvados galiu iš karto atsakyti. Būčiau siūliusi tai
ir daryti, bet, manau, Seimas gali dėl to ir balsuoti. Ar bendru sutarimu galime sutarti, nes siūly-
mas buvo ir mano, ir tam pritarė Liberalų sąjūdžio frakcija, kad prašytume Vyriausybės išvados?

Dėl komitetų. Kaip ir sutarėme, pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, o papildomi –
Ekonomikos ir Sveikatos reikalų komitetai. Ar yra prieštaravimų? Nėra. Galima bendru sutari-
mu? Balsuoti nereikia.

Kaip minėjau, data – gruodžio 16-oji.

Replika po balsavimo.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Ir pasiūlymas, galbūt.

PIRMININKĖ. Ir pasiūlymas.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Kolegos, labai gerai, kad yra paprašyta Vyriausybės išvados, bet ži-
nant, kad Lietuvoje yra alkoholio gamintojų, kurių vieni gamina alų, o kiti gamina degtinę, aš,
nepaisant to, kad balsavau už šitą įstatymo projektą, norėčiau, kad pirmininkė pasiūlytų Antiko-
rupcijos komisijai apsvarstyti, kad žinotume po to, kuriems reikės lankytis kurioje nors teisėsau-
gos įstaigoje.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar jūsų pasiūlymą priimti kaip malonų humorą, ar... Antikorupcijos ko-
misijos pirmininko nematau.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš taip raginu, nes manau, kad gali ką nors paskui pakviesti čia apklausti.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų pasiūlymą. Manau, jeigu manys tikslinga ir reikalinga, Antiko-
rupcijos komisija pati svarstys šitą įstatymo projektą.

12.11 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 3, 9, 12, 14, 15, 20, 21, 33 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2696 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-89 (pateikimas)

Kadangi pradėjome akcizų klausimus, gal gerbiamas A. Palionis sutiktų pateikti Akcizų įstatymo Nr. IX-569 3, 9, 12, 14, 15, 20, 21, 33 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2696 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-89. Gerbiamas A. Palionis jau tribūnoje. Žodis suteikiamas jums.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Šitas įstatymo projektas nesusijęs su akcizo tarifais. Rudens sesijoje dar praeitos kadencijos Seimas priėmė Akcizų įstatymą, kuris buvo susijęs su Muitinės reglamentu. Taip išėjo, kad šiuo metu Akcizų įstatyme, kuris dar galioja, siekiant kontroliuoti akcizų sumokėjimą, centriniam mokesčių administratoriui numatyta galimybė nustatyti specialius akcizais apmokestinamų prekių, taip pat produktų, galinčių tapti akcizo objektu, gabenimo, laikymo ir apskaitos tvarkos reikalavimus. O naujos redakcijos Akcizų įstatyme, kurį mes priėmėme ir kuris įsigalios, šita nuostata dinga. Projekto esmė, kad vėl būtų sugrąžintos nuo sausio 1 dienos teisėtos ir reikalingos mokesčių administratoriui funkcijos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Norinčių paklausti nėra. Ačiū už pateikimą.

Nuomonė už, nuomonė prieš. Bendru sutarimu galime? Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū. Šaunu!

12.14 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 47, 48 ir 50 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-101(2), Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. XII-189 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-102(2), Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-103(2), Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 8 d. nutarimo Nr. XII-2756 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-104(2), Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-105(2), Valstybinės kultūros paveldo komisijos įstatymo Nr. IX-2453 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-106(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas. Grįžtame šiek tiek į pradžią. Tai būtų 2-3a, 2-3b ir lydimieji įstatymų projektai tikriausiai iki Nr. XIIIIP-107 – Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 28 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – Kultūros komiteto pirmininkas R. Karbauskis. Prašau. Jūs pateiksite ir visus lydimuosius įstatymų projektus.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Aš galiu konstatuoti, kad mūsų komitetas kaip pagrindinis ir Ekonomikos komitetas, kaip dviejų įstatymų papildomas komitetas, pritarė įstatymo pataisoms.

PIRMININKĖ. Aišku. Komiteto išvada yra. Pasiūlymų yra. Yra užregistruotas pasiūlymas dėl Visuomenės informavimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-101. Ar gerbiamas pasiūlymo iniciatorius sutiktų, kad jūsų pasiūlymas būtų svarstomas priėmimo stadijoje? Sutinka. M. Bastys sutinka. Ačiū.

Kviečiu Ekonomikos komiteto išvadą pateikti Rimantą Bastį, atsiprašau, Mindaugą Bastį.

M. BASTYS (LSDPF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė įstatymo projektą ir iš esmės pritarė Visuomenės informavimo įstatymo projektui Nr. I-1418 28 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-101 ir siūlo pagrindiniam komitetui pritarti Ekonomikos komiteto sprendimui dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-101. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ačiū gerbiamajam M. Basčiui.

Gerbiami Seimo nariai, norėčiau tiesiog pasitarti ir jūsų bendro sprendimo. Gal mes galime svarstymo stadijoje pritarti pateiktam visam blokui lydimųjų ir tai būtų Nr. XIIIIP-101, Nr. XIIIIP-102,

Nr. XIIIIP-103, Nr. XIIIIP-104, Nr. XIIIIP-105, Nr. XIIIIP-106 ir Nr. XIIIIP-107 Seimo nutarimai ir įstatymų projektai, kurie yra susiję su Visuomenės informavimo įstatymu ir dėl kurių Kultūros komitetas ir Ekonomikos komitetas pateikė savo išvadas? Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Taip. Ačiū.

12.16 val.

Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymo Nr. IX-617 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-107(2), Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-108(2), Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-109(2), Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. gegužės 11 d. nutarimo Nr. IX-2232 „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-110(2), Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. rugsėjo 20 d. nutarimo Nr. XI-2226 „Dėl Lietuvos švietimo tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-111(2) (svarstymas)

Kviečiu Švietimo ir mokslo komiteto išvadą pateikti E. Jovaišą dėl Visuomenės informavimo įstatymo projekto lydimųjų projektų, tai būtų Nr. XIIIIP-108, Nr. XIIIIP-109, Nr. XIIIIP-110 ir Nr. XIIIIP-111. Atsiprašau, taip pat Nr. XIIIIP-107.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, minėti įstatymų projektai buvo apsvarstyti Švietimo ir mokslo komitete ir visiems jiems yra pritarta dėl tos priežasties, kad čia yra tik elementarūs pavadinimų keitimai. Ačiū jums ir kviečiu jus balsuoti už.

PIRMININKĖ. Ačiū. Pasiūlymų, norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Dėl Nr. XIIIIP-107 M. Bastys iš karto ir pateikė ankstesniame savo pasisakyme.

Gerbiami Seimo nariai, nuomonės už, nuomonės prieš dėl minėtų lydimųjų įstatymų taip pat nematau. Bendru sutarimu? Bendru sutarimu galime? Galime. Ačiū. Po svarstymo pritarta.

Noriu grįžti prie gerbiamo A. Palionio pateikto įstatymo projekto. Tiesiog skubėdama pamiršau pranešti, kad pagrindiniu siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas, papildomo nėra. Numatyta svarstyti gruodžio 15 dieną.

Dabar mums reikėtų pasitarti dėl mūsų darbotvarkės, kas dar liko neaptarta. Tiesiog esame labai šaunūs ir dirbame ypač sutelktai ir greitai. Gal tada, gerbiamieji kolegos, jūs leistumėte man čia, iš šitos tribūnos, pateikti kitos savaitės darbotvarkę? Ar galime? Galite leisti.

12.18 val.

Savitės (2016-12-12–2016-12-16) – 2016 m. gruodžio 13 d. (antradienio) ir gruodžio 15 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad kitą savaitę yra numatoma labai atsakingi įstatymų projektai. Turėsime Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos svarstymą ir priėmimą, taip pat turėsime Seimo nutarimą „Dėl išrinkimo Seimo Pirmininko pavaduotojų“ (kaip jūs žinote, dar vienas Seimo Pirmininko pavaduotojas nebuvo išrinktas) ir Vyriausybės narių prisaikdinimą. Popietinėje antradienio darbotvarkėje yra numatyti įstatymų projektai, susiję su Darbo kodekso pateikimu ir jo lydimieji įstatymų projektai, alkoholio kontrolės svarstymai toliau ir turime įrašę nemažai rezervinių įstatymų projektų, nes šiandien nespėjome apsvarstyti, tiesiog nebuvo parengti Seimo nutarimai dėl Savižudybių prevencijos komisijos. Tai pat bus jau komitetuose apsvarstyti kraujo donorystės, mokslo ir studijų, žmonių užkrečiamųjų ligų, valstybės skolos ir daugelis kitų teisės aktų.

Ketvirtadienio darbotvarkėje savivaldybės biudžeto pajamų nustatymo metodikos ir lydimųjų teisės aktų priėmimas, papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymai, Audito įstatymas. Tie, kuriuos šiandien svarstėme ir kuriems sėkmingai po svarstymo jūs pritarėte. Turėsime viltį, kad kitą ketvirtadienį galėsime priimti.

Taip pat į darbotvarkę yra įrašyti teisės aktai pagal surinktus Seimo narių parašus, o kai surenka daugiau kaip 47, Seimo nariai pasirašo – tai Metropoliteno įgyvendinimo įstatymo projektas, siūlomas papildomai įtraukti į darbotvarkę pasirašiusių Seimo narių dauguma.

Noriu atkreipti jūsų visų dėmesį į tai, kad penktadienį yra nenumatytas posėdis. Šitokio nenumatyto posėdžio pageidauja Lietuvos Respublikos Vyriausybė, kuri prisieks 13 dieną. Jai būtų labai tikslinga, pažvelgus į Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatymo projektą, teikti jį antrajam svarstymui, kad Vyriausybės nariai galėtų labai atsakingai dalyvauti. Todėl penktadienį – Valstybės biudžeto ir su tuo susijusių Gyventojų pajamų mokesčio, Privalomojo sveikatos draudimo, Valstybinio socialinio draudimo ir, tikėtina, Akcizų įstatymų, kuriuos šiandien pateikėme, svarstymas.

Mielai atsakysiu į jūsų klausimus. A. Palionis nori manęs paklausti.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Jūs ką tik mus visus pagyrėte už šaunų darbą, tai aš noriu pasiūlyti Sekretariatui, gal mes galėtume daugiau į rezervą įtraukti projektų? Esame pasitvirtinę rudens sesijos programą, tikrai dar yra nemažai projektų. Įtraukę į rezervą, kaip šiandien pavyzdys, mes galėtume juos pateikti. Čia tiktai mano pasiūlymas atsižvelgti, ir tiek.

PIRMININKĖ. Ačiū. Noriu tiesiog patikslinti. Visa tai, kas buvo apsvarstyta komitetuose, visa tai įtraukėme. Pateikimų kokių gal galėtų būti. Iš tikrųjų pagal galimybes įtraukėme, bet jūsų pasiūlymas labai vertas dėmesio, tikrai atkreipsime, ką tik įmanoma daugiau įrašyti į rezervą. Jūsų iniciatyvos labai sveikintinos. Tai, ką jūs užregistruojate, tikrai stengiamės padaryti, o komitei tai dirba irgi šauniai, visus jų apsvarstytus įstatymų projektus įtraukiame į darbotvarkę.

Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, aš pažiūrėjau, praeitai Vyriausybei po antro svarstymo pristatant valstybės biudžetą, svarstymui buvo skirta 1,5 valandos. Jūs gi numatote pusę valandos. PSDF biudžetui buvo skiriama valanda, jūs numatote 20 minučių. Kadangi pateikimų metu ištis buvo ribojamas laikas paklausti ir pasisakyti, tai tikrai primygtinai prašau jūsų skirti ne mažiau kaip dvi valandas biudžetui, nes nauja Vyriausybė... Kiek žinau, ištis daug kolegų nori pasisakyti ir dėl biudžeto, ir dėl „Sodros“, ir dėl PSDF biudžeto, todėl tas laikas po 30 ir 20 minučių yra labai mažas, neatleistinai mažas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų pasiūlymas išgirstas. Iš tikrųjų baigdama norėjau pasakyti, pati pastebėjusi valandas, kurios čia įrašytos, kad jas būtina prailginti, kad visi kolegos galėtumėte diskusijose dar kartą dalyvauti, dar kartą išsakyti pozicijas, o jeigu pageidausite, – gi mes tam skyrėme visą dieną. Tiesiog jūsų valioje bus tai padaryti. O už pastabą labai ačiū, aš į tai taip pat atkreipiau dėmesį.

Nori paklausti R. Žilinskas.

R. ŽILINSKAS (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiamoji posėdžio pirmininke, aš matau, kad valdančioji koalicija nenustoja užsispyrimo teikti dar vieno Seimo Pirmininko pavaduotojo kandidatūrą, nors deklaruoja taupymą. Per praėjusį balsavimą Seimo narių dauguma nepritarė teikiamai kandidatūrai, ir išvis sklando abejonės, ar reikėtų dar vieno Seimo Pirmininko pavaduotojo. Sakykite, gal vis dėlto apsigalvosite?

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs žinote Statutą, kurį mes kartu su jumis pakeitėme. Buvo Seimo Pirmininko septyni pavaduotojai. Dabar mes priėmėme sprendimą, ir Seimo statute yra parašyta iki penkių pavaduotojų. Na, štai vienas atsakymas į jūsų klausimą.

Antrasis mano atsakymas būtų dėl kandidatūros. Manau, kad kandidatūra bus kita ir jūsų valioje bus išgirsti ir atsakymus į jūsų klausimus, ir pozicijos pateikimą, ir galbūt jūs būsite labai sužavėti tuo žmogumi, kuris pasirodys ypač reikalingas kaip pavaduotojas. Matote, kad pavaduotojų reikalingumas didžiulis. Štai aš šiandien nuo pat ryto įkyriu jums kalbėdama savo balsu, o jeigu mes dažniau pasikeistume pirmininkaudami plenariniams posėdžiams ir dar aktyviau dirbtume, kad Seimo darbas būtų dar labiau sutelktas, kad dar mieliau ir sklandžiau vyktų veikla komitetuose, komisijose, kad jūsų pasiūlymai, parlamentinė kontrolė ir daugelis kitų klausimų būtų sprendžiami ištis labai atsakingai ir sutelktai, manau, kad penktojo pavaduotojo buvimas tik pasitarnautų tam.

Manęs nori paklausti S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju. Labai noriu. Aš dėl kito penktadienio. Mes juk turime dar ir trečiadienį. Ar negalėtume truputėlį paankstinti tuos posėdžius? Sakykime, antradienį komitetai baigia, ir nuo 14 valandos – dar vieną plenarinį. Ketvirtadienį gali Vyriausybė prisiekti ir toliau

sėkmingai dirbti. Nes yra jau savaitgalis, labai daug suplanuota, čia taip nelabai tikėta. Aš manau, kad yra teorinė galimybė į mano pasiūlymą atsižvelgti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų klausimas ištis prasmingas, tačiau trečiadienį negalėtume to daryti, nes Vyriausybės priesaika, Vyriausybės programos priėmimas yra numatytas antradienį. Labai norisi, kad prisiekusi Vyriausybė turėtų galimybę savo surengtame Vyriausybės posėdyje jau svarstyti biudžetą dėl antrojo svarstymo, jį grąžinant Seimui, ir turėtų laiko įsigilinti naujieji ministrai. Todėl, atkreipę dėmesį į Vyriausybės pasiūlymus, būtent ir pasirinkome penktadienį.

Gerbiamieji Seimo nariai, deja, tenka jūsų labai nuoširdžiai prašyti penktadienį paskirti tam labai atsakingam valstybės biudžeto svarstymui.

Per šoninį mikrofoną – J. Sabatauskas. Prašau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš tiesiog nespėjau užsiregistruoti paklausti ir paprašyti. Šiandien buvo svarstomi du Saugaus eismo automobilių keliais įstatymų projektai, kuriuos reikėtų priimti dar šiemet, kad įsigaliotų nuo sausio 1 dienos. Ar būtų galima juos įtraukti į ketvirtadienio darbotvarkę? Tai būtų įstatymų projektai Nr. XIIP-4399(2) ir Nr. XIIP-2776(2). Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Manau, tikrai galima, juo labiau kad mes atkreipsime dėmesį į gerbiamojo A. Palionio pasiūlymus įrašyti daugiau klausimų į rezervą. Ketvirtadienį suspėsime svarstyti.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Daugiau pasiūlymų nėra. Nuomonės dėl darbotvarkės už nėra. Nuomonė prieš – R. Žilinskas.

R. ŽILINSKAS (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiama Rima, jūsų balso klausyčiausi dieną ir naktį, nes laikau jus viena iš geriausių oratorių šiame ir praeitame, ir užpraeitame Seime. O dėl to punkto, dėl penktojo Seimo Pirmininko pavaduotojo, jeigu Statutas sako iki penkių, tai nebūtinai penki, ir būtent dėl to punkto aš darbotvarkei nepritarsiu.

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Noriu gerbiamųjų Seimo narių dėmesio. Mes tvirtintume antradienio ir ketvirtadienio darbotvarkę, o pagal Statutą penktadienio darbotvarkę tvirtina valdyba. Taip nustatyta Statute.

Prašau balsuoti. Kas už tai, kad antradienio ir ketvirtadienio darbotvarkei (su mano taip pat supažindinta penktadienio darbotvarke) būtų po pateikimo pritarta?

Dėl darbotvarkės už balsavo 80, susilaikė 4 Seimo nariai. Darbotvarkė patvirtinta.

12.28 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiamieji kolegos, Seimo narių pareiškimų nėra. Turime dar keletą pranešimų. Pareiškimas dėl tarpparlamentinių ryšių grupės įkūrimo. Rusijos Federacijos tarpparlamentinė grupė. Pirmininkas – A. Vinkus, pavaduotoja – A. Maldeikienė. Informuoju apie tokios grupės įkūrimą. Kita Tarpparlamentinių ryšių grupė su Kanada, taip vadinasi Tarpparlamentinių ryšių grupė. Pirmininku išrinktas G. Vasiliauskas, pavaduotojomis: A. Bilotaitė ir I. Šiaulienė.

Per šoninį mikrofoną – J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamieji kolegos, noriu paprašyti paskelbti, kad tie mūsų Seimo nariai, kurie jungiasi į Seimo Dzūkijos bičiulių parlamentinę grupę, renkasi iš karto pasibaigus posėdžiui čia, prie tribūnos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Per šoninį mikrofoną – J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Aš taip pat panašų pranešimą kaip kolega J. Sabatauskas. Kviečiu Panevėžio krašto bičiulių grupę irgi kur nors prieiti, susirinkime, reikia užbaigti procedūras. Arba prie manęs čia galime. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerai, po posėdžio visa tai padarysime. R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Mano toks pat pranešimas. Tikrus žemaičius, kurių jau 15 užsirašė, kviečiu susirinkti vienoje pusėje, kad išspręstume skubius organizacinius klausimus ir prisijungtų tie, kurie dar nėra pasirašę.

PIRMININKĖ. Ačiū. V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Aš savo ruožtu norėčiau pakviesti tuos, kurie užsirašę į Tarpparlamentinių ryšių grupę su Graikija, irgi trumpam, penkioms minutėms aptarti organizacinius klausimus. Ir tuos, kurie dar norėtų prisijungti, bet neužsirašė. Tarpparlamentinių ryšių grupės narius kviečiu susirinkti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Tarpparlamentinių ryšių grupės, apie kurias kalbėjome, kurias kvietė susirinkti po šio posėdžio, maloniai prašau tai padaryti.

Tačiau, mielieji mano kolegos, Vyriausybės valanda. Deja, mes ją darysime ir su džiaugsmu. O darysime todėl, kad gerbiamieji ministrai, kurie dirbo buvusioje Vyriausybėje, laukia mūsų dėmesio ir 13 valandą vyks Vyriausybės valanda. Dar kartą susitikime, dar kartą pakalbėsime, paklausime, taip, kaip nustatyta mūsų Statuto. Todėl labai atsakingai prašau dabar susitikti tarpparlamentinėms grupėms, laikinosioms grupėms ir 13 valandą kiek įmanoma aktyviau, gausiau dalyvauti Vyriausybės valandoje. Paklausime ministrų ir kartu dar pabūsime visą valandą. Ačiū.

Vakarinio posėdžio nebus, todėl skelbiu šios dienos rytinio posėdžio, o kartu ir vakarinio posėdžio... (*Šurmulyš salėje*) Tik pertrauką, tik pertrauką, nes Vyriausybės valandos nebuvo. Po Vyriausybės valandos mes paskelbsime posėdžio pabaigą. (*Balsai salėje*)

Registruokitės. Taip, maloniai prašau registruotis.

(*Šurmulyš salėje*)

Kolegos, neoficialus pranešimas būtų toks, kad Seimo kanclerės pavaduotojas A. Dimaitis kviečia čia, salėje, po Vyriausybės valandos susirinkti visus, kuriems reikalingas bendrabutis. Bus traukiami burtai, kuriame bute gyvensite. (*Balsai salėje*) Vadinas, Vyriausybės valandoje dalyvauti būtina.

Pertrauka

13.04 val.

Vyriausybės valanda

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos, laba diena. Posėdį tęsiu aš, pertrauka baigėsi. Liko vienintelis klausimas – Vyriausybės valanda.

Šiandien yra šios Vyriausybės paskutinė Vyriausybės valanda. Tai mes turbūt draugiškai turėtume visiems simboliškai padėkoti už darbą, paploti ir įteikti gėlių. (*Plojimai*)

A. BUTKEVIČIUS (*LSDPF*). Kol Pirmininkas užims savo vietą, norėčiau padėkoti už sveikinius, padėkoti tiek opozicijai, tiek valdančiajai daugumai, kur yra perrinktų Seimo narių, už tuos ketverius metus. Aš manau, kad rasdavome sutarimų ir su opozicija ir dėl tęstinių projektų, ir dėl naujų iškeltų idėjų, tokių kaip euro įvedimas, sutardavome kitais Lietuvai svarbiais klausimais.

O naujiems Seimo nariams linkiu šitoje kadencijoje irgi būti ambicingiems, ryžtingiems ir įvykdyti tuos iškeltus tikslus ir pažadus, kuriuos davėme visuomenei, įgaudami žmonių pasitikėjimą, kad pateisintume žmonių lūkesčius. Ačiū už sveikinimus ir sėkmės asmeniškai ir jums, Seimo Pirmininke.

PIRMININKAS. Dėkoju. (*Plojimai*) Noriu pakviesti Seimo narius užsiregistruoti. „Laisvės TV“ ką tik mane klausinėjo apie dalyvavimą posėdžiuose, tai paliudykime, kad dalyvaujame.

Dėkoju. Užsiregistravo 46 Seimo nariai.

Pereisime prie klausimų. Klausia M. Majauskas. Tuoj, minutė! (*Balsai salėje*) Gal galite per šoninį? Techniniai nesklandumai. Prašom per šoninį mikrofoną.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Jokių problemų. Iš tikrųjų, nors nematau gerbiamos švietimo ministrės, tai kreipsiuosi į Ministrą Pirmininką. Nors daugeliui iš jūsų dienos einant šias pareigas jau suskaičiuotos, bet dar yra galimybė padaryti vieną kitą darbą, gerą darbą. Aš norėčiau kreiptis į jus, Ministrą Pirmininką, ir kviešti jus pasikalbėti su švietimo ir mokslo ministre ir apsvastyti galimybę pakeisti mokyklų vadovų atestacijų nuostatus. Šiuo metu mokyklų vadovai yra vertinami pagal savo veiklos rodiklius, į kuriuos neįeina emocinis saugumas, patyčių prevencija. Iš tikrųjų užtektų vieno parašo, vieno įrašo, įtraukiant į šias atestacijas mokyklų vadovų vertinimą

pagal tai, kaip yra kovojama su patyčiomis, kaip užtikrinama savižudybių prevencija, kaip kovojama su smurtu prieš vaikus. Iš tikrųjų tai tikrai nebūtų labai sudėtingas dalykas, nesunkiai padaromas, bet aš manau, kad tai būtų labai reikšmingas žingsnis, parodant labai aiškią kryptį, kaip turėtų dirbti mokyklų vadovai. Iš tikrųjų mokyklų vadovai turėtų prisiimti už tai atsakomybę. Ačiū.

A. BUTKEVIČIUS (*LSDPF*). Dėkoju už klausimą. Aš labiau supratau, kad tai yra pasiūlymas, tikrai aš šį jūsų pasiūlymą perduosiu švietimo ir mokslo ministrei. Kiek žinau, ji serga, artimiausiu metu pasikalbėsiu su pavaduojančiu ministru, taip pat su viceministrais. Jūsų iškelti klausimai yra labai rimti, ir aš manau, kad įsakymą ar kai kuriuos teisės dokumentus šiais svarbiais pasiūlymais galima patikslinti ir pakoreguoti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamasis Ministre Pirmininke, ministrai, aš irgi noriu jums padėkoti kaip opozicijos, kuri užduodavo kartais aštrokus ir kandžius klausimus, atstovas už kantrybę, taip pat noriu padėkoti už tuos, kad ir nedažnus atvejus, kai dalykiškai ir nuoširdžiai atsakydavo ministrai.

Šiandien noriu pateikti tokį paprastą klausimą, kuris nuolat iškyla prieš Naujuosius metus, kai pasirodo žinios apie valdžios struktūrose išmokėtas premijas. Jeigu premijas gauna specialistai su kukliais atlyginimais už kažkokius tikrai realius ir svarbius darbus, niekam jokių problemų nekylo, bet kai pasirodo sisteminės atlyginimo dydžio premijos, tai tikrai sunku kartais paaiškinti ir politiškai pateisinti, kai aukšti vyriausybinių struktūrų pareigūnai jas gauna.

Sakykite, ar yra koks nors jūsų pavedimas, sprendimas, nurodymas pavaldžioms vyriausybiniams struktūroms, kaip spręsti tą klausimą, kuris visuomenėje yra jautriai diskutuojamas?

A. BUTKEVIČIUS (*LSDPF*). Dėkoju už klausimą. Vyriausybės pasitarimų metu ne vieną kartą šitas klausimas buvo svarstomas ir buvo aiškus pavedimas, kad premijos ministerijų darbuotojams ir pavaldžių institucijų darbuotojams gali būti išmokamos už tikrai pasiektus darbus, atsi-prašau, už pasiektus rezultatus. Galbūt tiems, kurie dalyvauja įvairiose tarptautinėse organizacijose ir aktyviai veda derybas, pavyzdžiui, OECD organizacijoje, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje... Bet yra sutarimas, kad premijos tikrai nebūtų mokamos, žinant tai, kad dar yra numatytas tikslas kompensuoti atlyginimus, kurie buvo sumažinti, ir tokius pavedimus ministrai tikrai turi.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis premjere, ministrai, iš tikrųjų opozicija visada kritiška ir turi vertinti valdančiosios daugumos darbus. Kaip buvo minėta, buvo daug tęstinių projektų, negaliu nepaminti energetikos srities, kur buvo vykdomi projektai, ir dalis, svarbi dalis, buvo įvykdyta: krašto apsaugos srityje atkurta privaloma tarnyba. Mes suprantame, kad jeigu ne Prezidentė, visa tai užsitęstų ilgiau. 2 % gynybai, prie kurių artėjame, irgi buvo Vyriausybės sprendimas. Taip, opozicija prie spaudimo visada prisidėdavo, bet norėjau paklausti premjero. Šiaip jau tai yra paskutinė Vyriausybės valanda. Gal jūs pats įvertinkite ne pažymiu, bet darbu, gal turite galvoje kokį nors darbą, kurio jūs, kaip premjeras, neįgyvendinote, nepadarėte?

A. BUTKEVIČIUS (*LSDPF*). Tikrai turiu. Pirmiausia, aš manau, buvo iškeltas tikslas, kad švietimo, mokslo ir studijų programos dalis turėjo būti įgyvendinta, bet šitoje srityje, tikrai galiu pasakyti, darbai liko iki galo neatlikti arba tik truputį buvo pradėti, gal taip pasakyčiau. Šita sritis, aš manau, Vyriausybės programoje dalyje, kurioje buvo numatyta įgyvendinti, tikrai yra neįvykdyta.

Antra sritis, aš manau, sveikatos apsaugos sistema, kurioje tikrai, dar dirbant V. P. Andriukaičiui, gana ryžtingai buvo pradėta įgyvendinti reforma, steigiant medicinos klasterius, bet po to nebuvo rasta sutarimo su savivaldybių merais, su savivaldybių tarybomis, ir šitas procesas pasidarė gana lėtas. Aš matau šias dvi sritis, kur tikrai aiškiai turiu pabrėžti, kad Vyriausybei namų darbų per ketverius metus nepavyko įgyvendinti.

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymą. Klausia Seimo narys V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū, Pirmininke. Norėjau paklausti premjero, vis dėlto praėjo ketveri metai, buvo padaryta daug gerų ir blogų darbų. Aišku, blogus darbus, kas nepasisekė, labai

puikiai ištransliuodavo žiniasklaida, tačiau gerus darbus... Gal mes tokie lietuviai esame, iš dešimties gerų darbų gal apie vieną ir parašė, o gal ir nė tiek neparašė. Kas geriausiai... Tiesa, norėjau padėkoti už tą darbą, gal ir padarėte klaidų, bet padarėte ir gerų darbų. Ir jums, ir visai Vyriausybei, visiems ministrams noriu padėkoti, nėra taip viskas blogai, kaip kartais mes galvojame ir nušviečiame. Norėjau paklausti jūsų, kas geriausiai sekėsi, o kas sunkiausiai sekėsi jūsų Vyriausybei per tuos ketverius metus?

A. BUTKEVIČIUS (*LSDPF*). Pirmiausia ačiū už įvertinimus ir išsakytus gerus žodžius, už tai, kad pavyko kai ką, kaip jūs sakote, ir nuveikti. Galiu pasakyti, kad kai kurie darbai buvo įgyvendinti, kurių iš dalies faktiškai negalėjome pagrįsti nei mokslu, nei koku nors planavimu. Aš atsimenu, kada atvykau į Klaipėdą, tuo metu dabartinis energetikos ministras dirbo Klaipėdos naftos bendrovės vadovu, ir kai buvo pasakyta, kad terminalas turi būti užbaigtas iki 2015 m. sausio 1 d., aš paklausiau, kur yra tie visi planai, įvairiausi organizacinių darbų skaičiavimai, sako, žinote, buvo priimtas politinis sprendimas, pasižiūrėjus kažkur į dangų, ir kito pasirinkimo nėra.

Tikrai reikia pasidžiaugti, kad šitą terminalą mes pastatėme per daug trumpesnę laiką, negu buvo galima numatyti įvairiuose projektuose ar remiantis mokslininkų skaičiavimais, pagal po to jau atliktą analizę, pateiktas išvadas. Faktiškai dar pusę metų turėjo būti tęsiama terminalo statyba. Šį terminalą, kaip vieną perspektyviausių ir geriausių objektų, įvertino ne tik Europa, bet ir Jungtinės Amerikos Valstijos, kada buvo organizuojama energetikos konferencija ir ten terminalas buvo pateiktas kaip vienas iš pavyzdinių.

Energetikos srityje buvo padaryti didžiausi darbai, nes Lietuva tapo energetiškai nepriklausoma valstybė. Kada mes pasirašėme kontraktą su Norvegijos kompanija „Statoil“ ir atsirado alternatyva Lietuvai apsirūpinti dujomis, iš karto „Gazpromo“ tiekiamos dujos atpigo ne procentais, bet, galima sakyti, kartais. Apie energetikos sritį galima būtų ilgai kalbėti. Aišku, elektros kabelio jungtis su Švedija, elektros kabelio jungtis su Lenkija.

Manau, mums buvo didelis iššūkis, nes Vyriausybė buvo pradėjusi neseniai dirbti, pirmininkavimas Europos Tarybai. Galiu pasakyti, kad pranokome visų kitų Europos Sąjungos šalių lūkesčius, nes iš esmės įgyvendinome visus užsibrėžtus tikslus, kurie buvo keliami Lietuvai. Nors prieš pirmininkavimą tikrai buvo išsakyta labai daug abejonių, kaip Lietuva su visa tai susitvarkys. Aišku, euro įvedimas ir, aišku, Darbo kodeksas su socialiniu modeliu, kuris buvo kaip įrankis per rinkimų kampaniją panaudotas, neišaiškinant privalumų ir trūkumų. Kai kurie ir dabar Seime, girdėjau, ir kai kurių kolegų buvo pasakyta. Kai kam leido Seime turėti daugiau vietų Seimo narių skaičiumi, o kai kam pablogino tą situaciją. Aišku, ir kiti nemaži darbai.

Susidūrėme su labai didele problema, pradėję dirbti, kada reikėjo persiorientuoti į kitas eksporto rinkas. Jūs žinote, kad iki Rusijos embargo paskelbimo mūsų eksportas iš Lietuvos sudarė 21 %. Pieno pramonei, pieno perdirbimo įmonėms ypač didžiulis šokas buvo sukeltas dėl to, kad kai kurios bendrovės eksportavo apie 75 % savo produkcijos į šią rinką. O naujų užsienio rinkų paieška tikrai užtrunka ir reikalauja didžiulių pastangų.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys B. Matelis. Prieikite prie šoninio mikrofono, kažkas su technika.

B. MATELIS (*LVŽSF*). Ačiū, Pirmininke, už galimybę paklausti. Mano klausimas būtų susisiekimo ministrui, bet kadangi jo nėra, gal galėtų pakomentuoti paskirtasis arba premjeras. Norėčiau klausti dėl vėžės „Rail Baltica“.

Žinia, buvo pateikti du variantai, kur ta vėžė galėtų eiti greta Panevėžio. Vienas iš variantų buvo, kad vėžė galėjo eiti greta Panevėžio, per laisvąją ekonominę zoną, būtų labai patogų ir prekes išvežti, ir keleiviams atvykti, į Kauną važiuoti. Kitas variantas – maždaug 25 kilometrai už Panevėžio, kur ir prekes pristatyti, ir keleiviams važiuoti būtų labai sudėtinga.

Kiek supratau, jau galbūt šiomis dienomis bus pasirašytas tas antrasis variantas, kuris bus iš tiesų labai nepatogus keleiviams, kurie bus toliau nuo Panevėžio. Mes žinome tą variantą, kaip iš Vilniaus traukinys važiuoja į oro uostą. Taip pat iš Panevėžio siūloma tiesti geležinkelį iki Gustonių ir iš ten galbūt keleiviai važiuotų į Kauną. Bet variantas tikrai bus toks, kad keleivių srauto nebus.

Norėčiau paklausti, ar iš tikrųjų yra pasirinktas tas blogesnis Panevėžiui ir gyventojams variantas, ar dar sprendžiama?

A. BUTKEVIČIUS (*LSDPF*). Kiek aš turiu informacijos, visi susitarimai jau yra pasirašyti. Aš rytoj kaip tik dalyvausiu Baltijos ministrų pirmininkų tarybos posėdyje Rygoje. Aišku, šis klausimas dar bus diskutuojamas. Jis yra įtrauktas į darbotvarkę. Dabar negaliu jums atsakyti, ar šalia Panevėžio 25 kilometrų atstumu ta vėžė eina, ar, kaip jūs minėjote, pro ekonominę zoną. Bet jeigu ir šalia bus tiesiama geležinkelio vėžė „Rail Baltica“, tai iki ekonominės zonos turės būti padaryta geležinkelio atšaka. Taip, kaip yra daroma Marijampolėje. Kaip žinote, dabar pro Marijampolę eina europinė vėžė, yra laisvoji ekonominė zona ir jau yra suprojektuota geležinkelio atšaka į ekonominę zoną.

Bet aš manau, kad projektas gali būti ir pakoreguotas. Jeigu yra skaičiavimų, ekonominis pagrindimas, manau, projektas turėtų būti įgyvendintas siekiant kuo geriausios naudos, tiek ekonominės, tiek ir keleivių pervežimo požiūriu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū. Aš norėčiau kreiptis į diplomatijos šefą L. A. Linkevičių. Pirmiausia nenoriu vertinti Vyriausybės, kuri greitai baigs darbą, jūsų darbą įvertins istorikai. Bet čia klausimas taip pat apie istorines problemas.

Jūs turbūt žinote, kad Lietuvos diplomatinė tarnyba, kuri dirbo egzilio sąlygomis, buvo tarsi tiltas tarp pirmosios Lietuvos Respublikos ir antrosios, taip? Ir tai buvo mūsų okupacijos simbolis Vakaruose. Mūsų ambasados veikė ir Vašingtone, ir prie Šventojo Sosto.

Turbūt jums dabar žinomi tokie dalykai kaip Kazio Škirpos gatvės pavadinimo problema. K. Škirpa vis dėlto buvo vienas iš ryškiausių mūsų diplomatijos atstovų, ir man susidaro toks vaizdas, kad vis dėlto į mūsų viešąją erdvę ir šiaip veiksmus prasiskverbia vadinamieji propagandos elementai, kurie yra labai naudingi mūsų nedraugams.

PIRMININKAS. Prašau užbaigti klausimą.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Todėl aš norėčiau paklausti, kaip vis dėlto jūs žiūrite į šią problemą ir ką jūs galvojate, kokių veiksmų imtis?

L. A. LINKEVIČIUS (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Į tą problemą reiktų žiūrėti kaip į, teisingai pasakėte, propagandinio karo dalį. Nes jeigu pastebėjote, daugelis mūsų ir pasiekimų, ir laisvės kovų, nepriklausomybės kovų personalijų, asmenybių... bandoma ieškoti ko nors kompromituojančio, dažnai iškraipant faktus ir pateikiant į viešumą. Daug yra tokių dalykų. Pavyzdžiui, kaip ir pavyzdys, kiekvienais metais yra pateikiami tam tikri dokumentai, rezoliucijos Jungtinėse Tautose labai padoriu ir suprantamu pavadinimu, kuriuo smerkiamos fašizmo apraiškos. Kas gali prieštarauti? Bet į turinį surašyti faktai, net ne faktai, o insinuacijos, kuriomis bandoma sukompromituoti mūsų išsilaisvinimo kovą, nepriklausomybės siekį. Čia aš ne tai kad... Tiesiog noriu pasakyti, kad tai yra žinomi dalykai, juos reikia nuoširdžiai aiškintis ir aiškinti ir tų melų nepalikti be dėmesio, nes jie kai kam patenka į sąžinę, kai kas gauna tą informaciją, priima kaip už tikrą pinigą. Čia ne tik K. Škirpos reikalai, čia yra ir plačiau.

Aišku, labai intensyviai ir nuoširdžiai turi dirbti istorikai, išaiškindami situaciją, atvirai kalbėdami apie faktus. Pasaulis nėra baltas ir juodas, visko yra, visokių faktų, bet, žinoma, dėl to, ką jūs sakote, aš galiu tik pasakyti, kad čia ne tik ir gal ne tiek užsienio reikalų žinybos reikalas, čia gal daugiau istorikų. Aišku, mes irgi turime į tai atkreipti dėmesį, bet čia ir jūsų, ir mūsų visų problema, kurios bendras pavadinimas – informacinis karas, ir į jį turime daugiau kreipti dėmesio, ir, matyt, skirti resursų ir pastangų. Ateityje jis tikrai nesušilpnės, tik tiek galiu pasakyti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Dėkoju, Pirmininke. Labai gaila ir liūdna, kad nematau šiandien kultūros ministro, mes ketverius metus turėjome labai gražų dialogą. Bet aš tikiuosi, kad jo dviasia niekur nedings iš Seimo rūmų, nes jo artimiausia politinio pasitikėjimo patarėja, Darbo partijos deleguota, tapo mūsų Seimo Pirmininko atstove spaudai. Taigi aš manau, kad ta dviasia išliks.

Noriu paklausti Ministro Pirmininko, nes nėra susisiekimo ministro. Bet yra naujasis susisiekimo ministras. Gal jis dabar atkreiptų dėmesį ir išgirstų, ką aš kalbu.

Kreipiuosi į Ministrą Pirmininką kaip į savo kraštiečių, kuris žino, kad jau keleri metai traukiniai nebesustoja Baisogaloje. Turint omenyje, kad ten yra ir mokslinis centras, turint omenyje, kad ten dabar gyvena mūsų naujas Seimo narys, aš manyčiau, kad išties reiktų peržiūrėti „Lietuvos geležinkelių“ visas bėdas, kurios egzistuoja ten, ir, jeigu tai yra ekonominis išskaičiavimas nesusstabdyti traukinio Baisogaloje, tai kaip tada pagrįsti tas „Lietuvos geležinkelių“ visas išlaidas, kurios šiandien kvestionuojamos viešojoje erdvėje? Ačiū.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Dėkoju už klausimą. Kada mes važiuodavome iš Radviliškio į Vilnių, tuo metu Baisogaloje sustodavo traukiniai, aš atsimenu. Dabar kaip tik turime Seimo narį, kuris netoli, kiek žinau, Baisogalos gyvena ir tikriausiai davė pažadų ir baisogaliečiams, kad pasieks ir įgyvendins pažadus, kad Baisogaloje keleiviniai traukiniai sustotų. Mes, kaip žemiečiai, visi esame pasiruošę šį tikslą įgyvendinti ir padėti Baisogalos miestelio gyventojams. (*Balsas salėje*) Kai kurie sako, kad tai galėtų būti ir galutinė stotelė.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Norėčiau paklausti gerbiamo premjero, nes nėra švietimo ministrės. Kadangi darbuojusi Švietimo, mokslo ir kultūros komitete, dabar vėl kalbame apie tai, kad atsisakys moksleivio krepšelio modelio ir eis prie etatinio apmokėjimo. Tiksliau, ne etatinio apmokėjimo, o komplekso finansavimo mokyklose. Norėčiau jūsų paklausti. Kodėl tas gražus mirażas nebuvo įgyvendintas šios Vyriausybės, ar tai finansinės problemos, ar valios trūkumas? Kai jūsų minėjote kelių nepadarytų darbų, šis darbas taip pat net nebuvo pradėtas, mano žiniomis, viskas liko taip, kaip buvo. Ačiū.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Dėkoju už klausimą. Norėčiau truputį pataisyti. Mes kaip tik pradėjome šiais metais įgyvendinti, buvo pasirinktos penkios savivaldybės pereiti jau prie kitos darbo užmokesčio apmokėjimo sistemos. Manau, kad galima padaryti išvadas, kaip toms penkioms savivaldybėms sekėsi ir, atlikus analizę, įvertinus finansines galimybes, jau būtų galima tai pradėti įgyvendinti ir kitose savivaldybėse.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Panašus klausimas, bet pirma laiko kolega užbėgo. Aš norėčiau jums, premjere Algirdai, padėkoti už jūsų kultūrą. Kiek stebėdavau žiniasklaidoje ir kitur, iš kitų Seimo narių gaudavote nemažą dozę purvo, bet jūs išlikote džentelmenas, kultūringas žmogus ir nekirsdavote atgal. Aš savo mokinių, studentų visada prašau neatkirsti atgal taip pat, išlikite savimi, tai yra žmogiškumo išraiška.

Dabar einu prie švietimo. Įvyko taip, kad mokyklų, gimnazijų direktoriai konkuruodavo dėl didesnio mokinių skaičiaus. Jeigu gimnazijoje būdavo didesnis mokinių skaičius, tada direktoriui pakeldavo atlyginimą. Tai padarė didelę žalą valstybei, nes nemažai vaikų buvo paimti iš kitų mokyklų, išnyko keletas vietos mokyklų, kas buvo labai gerai šeimoms. Tokiu atveju klasėse atsirado perteklinis mokinių skaičius, suprastėjo mokymo kokybė. Noriu padėkoti, kad padarėte bandomąsias penkias savivaldybes, matau, tai bus geras žingsnis į priekį. Dėkoju jums.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Aš turiu pasiūlymą. Vis dėlto reiktų greičiau pradėti svarstyti biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo naują tvarką. Aišku, švietimo sistema yra išbraukta iš to parengto bendro įstatymo projekto. Manau, reiktų gal grąžinti visą bendrą darbo apmokėjimo sistemą biudžetinių įstaigų darbuotojams, ten neliktų to principo, kai sakoma, kad direktorių atlyginimas priklauso nuo moksleivių skaičiaus. Ten yra visai kiti vertinimo kriterijai nustatant mokyklų direktoriams darbo užmokesčio dydį. Manau, tas įstatymas artimiausiu metu bus įgyvendintas. Jo rengimas užtruko, galiu pasakyti, gal dvejus su puse metų, nes buvo atlikti įvairiausi modeliavimai. Tas optimistinis variantas, jeigu jis būtų priimtas, būtų pareikalavęs iš karto pirmais metais apie 400 mln. eurų. Žinote, mūsų valstybės finansinės galimybės tikrai nebūtų leidusios to įgyvendinti. Nesinori, kad vaikas, moksleivis mokykloje taptų savotiška preke, gal negražu...

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Turbūt užduosiu premjerui šandien paskutinį klausimą, aišku, tas klausimas bus stambus. Aš jau pareitą kartą klausiau dėl nacionalinio stadiono. Man žadėjo gerbiamas ministras J. Olekas duoti atsakymą, bet jūs turbūt da-

bar jau žinote, kada prasidės, kada planuojama baigti, kokios lėšos. Mane labai domina, ar mes vėl neužmesime to labai svarbaus objekto. Ir dar mane gąsdina štai kas. Paskutinėmis žiniomis, yra apie 10 mlrd. vertės pradėtų ir nebaigtų projektų. Ar čia nespėjus tos lėšos ir stadionui jų paprasčiausiai neužteks? Kokia apskritai situacija su tuo stadionu yra, galbūt bendrais bruožais pasakykite? Ačiū.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Dėkoju už klausimą. Čia būtų galima gal studentams, rašantiems bakalauro darbą ar magistro darbą, atlikti valdininkų vertinimą, kaip jie operatyviai sugeba išspręsti iškilusias problemas, ypač norint įgyvendinti didelės apimties projektą. Čia yra toks „unikalus“ atvejis, kai pamatome, kaip biurokratai vienas nuo kito stumdo iškilusius klausimus ir nepriima jokio sprendimo. Sakau, kai kurie biurokratai save vertina labai pozityviai darydami tik *bla bla bla* ir nepriimdami sprendimų, neparodydami rezultato. Dabar šitas procesas ir vyksta Vilniaus miesto savivaldybėje ir Viešųjų pirkimų tarnyboje. Susirašinėjimas vyksta jau keletą mėnesių. Finansavimo šaltiniai jau yra seniai patvirtinti, su Europos Komisija yra visos procedūros užbaigtos, Centrinė projektų valdymo agentūra savo darbą yra pabaigusi, o dabar dirba tie žmonės, kurie nėra orientuoti, aš taip vadinu, siekti rezultatų. Čia, žinote, yra tam tikra vadyba, atėjusi dar iš ano laikotarpio, matyt, trūksta kompetencijos, žinių ir perėjimo prie naujos, modernios vadybos supratimo.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narys D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Sveiki gyvi. Noriu kreiptis į premjerą. Buvęs sveikatos ministras V. P. Andriukaitis kelis kartus buvo pareiškęs, spaudoje tą matėme, kad Lietuvoje nėra sveikatos sistemos. Mes tikrai atsiliėpėme į tą jo atsišaukimą, sveikuomenė pasisiūlė, mes jau buvome parengę bandomuosius projektus, pasiūlymus, kaip sukurti bent vienoje Lietuvos vietoje tvarkingai, sistemingai veikiančią sistemą – miesto, o galbūt kaimo variantą. Juk reikia suvienyti ne tik šeimos daktarą, visuomenės sveikatos biurą, bet ir kūno kultūros specialistus, švietimo sistemą, aplinkos apsaugą, dvasininkus, komunalininkus. Tai yra sisteminis dalykas, kuris iki šiol Lietuvoje neįvykdytas. Kaip jūs manote, kas sutrukdė Lietuvoje turėti darniai veikiančią sveikatos sistemą? Ačiū.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Aš galiu pasakyti, kad Lietuvos sveikatos sistemoje dirba nepaprastai daug kompetentingų specialistų, paprastai sakant, aukšto lygio daktarų, slaugytojų. Kai kurie žmonės, jūs tikriausiai žinote, Europoje ir net pasaulyje vertinami labai aukštai. Aš, kaip ne gydytojas, ne medikas, kur pastebėjau problemą? Gal vienas iš pavyzdžių, kai buvo sukurtas pirmasis klasteris tarp Kauno klinikų ir Šiaulių respublikinės ligoninės, atrodo, širdies kraujagyslių ir insulto ar kardiochirurgijos, kai buvo keičiamasi informacija, keičiamasi specialistais. Kai kurie specialistai iš Kauno klinikų buvo nusiųsti į Šiaulių respublikinę ligoninę, įsivaizduojate, kokie buvo pasiekti rezultatai per vienus metus? Dėl širdies kraujagyslių ir insulto susirgimų per metus 20 % sumažėjo mirštamumas. Aš manau, kad tas pasirinktas kelias buvo teisingas.

Kur yra problemų? Aš matau, kad nėra sukurta sistema, kaip greitai būtų galima keistis informacija tarp trečiojo lygio ligoninių ir antrojo lygio ligoninių, kaip greitai, esant būtinumui, būtų galima deleguoti specialistus arba kad jie nuolatos lankytųsi antrojo lygio ligoninėse. Trečia problema yra, kad trečiojo lygio ligoninėse lovų skaičius 30 % yra per didelis. Aš manau, kai kada yra prabangu kai kuriuos pacientus, ligonius laikyti trečiojo lygio ligoninėse, kai yra atliktos operacijos. Jie galėtų grįžti ir toliau tęsti sveikatos atkūrimą į antrojo lygio ligoninę, nekiltų klausimų, kad rajono ligonines reikia uždaryti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narė R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamieji ministrai, premjere, nuoširdžiai dėkoju kiekvienam iš jūsų už jūsų tarnystę Lietuvai. Žinau, kaip nuoširdžiai stengėtės ir dirbote, ir tai matėme čia, būdami Seimo nariais. Suprantu, pritrūko ir laiko, ir lėšų įgyvendinti tai, ką jūs norėjote padaryti. Visada žavėjaisi tvirtomis moterimis, kurios ryžtasi dirbti ministrų darbą. Gerbiamoji Virginija Baltraitienė, žinau jus ir prisimenu, ir visada prisiminsiu kaip labai aktyvią Seimo narę. Žemės ūkio ministerijoje jums teko iš tikrųjų nemažai iššūkių, kuriuos nugalėjote, kai kurie buvo labai sunkūs ir stiprūs. Juos įveikti buvo gal ne taip paprasta, tačiau klausimas būtų, ką paliekate ir kiek pavyko suderinti ir išspręsti dėl tiesioginių išmokų žemdirbiams,

dėl Europos Sąjungos paramos, kad Lietuva tarp Europos Sąjungos valstybių šiek tiek jaustųsi lygiateisiškesnė, nes dabar dar vis dėlto labai labai atsiliegame?

V. BALTRAITIENĖ. Ačiū už klausimą poniai Rimai ir už gražius žodžius. Iš tikrųjų turbūt per minutę ar dvi pasakyti apie tokią plačią sritį yra labai sudėtinga. Tik galiu pasakyti, kad turbūt tokio sunkaus laikotarpio nė vienam ministrui neteko išgyventi, kai ir afrikinis kiaulių maras, ir pieno krizė, ir embargas. Iš tikrųjų iššūkiai buvo visam žemės ūkiui, ne tik ministrui, bet visiems: ir ūkininkams, visiems žemdirbiams, ir jų asocijuotoms struktūroms. Tikrai galiu pasidžiaugti, kai pradėjau dirbti, prasidėjo pieno krizė, embargas, kai išeinu, pradėjo kilti pieno kainos. Aišku, tai nepriklauso nuo ministro nei kainų kritimas, nei kainų kilimas. Nuo ministro darbo ir nuo visų kartu su žemdirbių asociacijom, su žemdirbių struktūrom priklauso, kaip padėti žemdirbiams, kad jie išgyventų šitą sunkų laikotarpį. Tikrai noriu pasidžiaugti, kad nemažai europinių lėšų buvo gauta papildomai tiek pieno sektoriui, tiek kiaulininkystės sektoriui.

Taip pat ačiū Finansų ministerijai, visai Vyriausybei, premjerui, kad rado antra tiek pinigų iš valstybės biudžeto, kad buvo skirta, kad mes galėjome paankstinti įvairias išmokas. Taip pat pasidžiaugti, kad Finansų ministerija rado papildomų pinigų – 18 mln. ir iki Kalėdų bus išmokėtos lėšos, kurios buvo paimtos iš ūkininkų. Viena šitų pinigų dalis jau yra išmokėta, kai iš viso turi būti per 20 mln. Iš tikrųjų suvaldyti krizę yra labai sudėtinga, bet kiekviena krizė, be savo neigiamų visų pasekmių, duoda ir teigiamų. Jau premjeras šiandien minėjo apie naujų rinkų atsidarymą, apie Rusijos rinkos užmiršimą. Šiandien buvome susirinkę su pieno perdirbėjais ir iš tikrųjų galime pasidžiaugti, kad atsidaro, jau pradeda veikti išvežimas į Kiniją. Vilkyškių pieninė pakrovusi konteinerį mocarelos sūrio išveža į Kiniją ir jau toks pirmasis didelis krovinyš išvyksta. Patys jie pripažįsta, kad iš tikrųjų Kinija jau priima jų produkciją. Grįžo mūsų žmonės iš Japonijos, kur japonai prašo didelio kiekio sviesto. Perdirbėjus irgi skatiname, kad greičiau pasižiūrėtų, nes Japonijoje yra didžiulis trūkumas kai kurių pieno produktų. Čia neaiškinsiu kodėl. Atėjęs naujasis ministras tikrai su tuo susipažins. Taigi Europoje pakilo mūsų pieno produktų kainos. Europoje išvis kainos yra pakilusios. Perdirbėjai iš tikrųjų šiandien gali rinktis, kur jiems labiau apsimoka vežti – į Europos valstybes, į Kiniją, į Japoniją ar į Korėją. Taigi iš tikrųjų manau, kad visų bendromis jėgomis tos krizės buvo suvaldytos. Palieku naujam ministrui nuo pat pradžios vėl pradėti dirbti, kad mūsų žemdirbių kiltų pajamos, kurios dabar pradėjo kilti, kad jos ir toliau kiltų, ir palinkėti, kad tokių krizių, kokios buvo per tuos 2,5 metų, daugiau nebūtų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiausiai ministrei. Užsirašiusių buvo 12 klausėjų, visi paklausė. Vyriausybės valanda tuo ir baigta.

Šios dienos posėdis... Registruojamės. (*Plojimai*) Dėkojame Vyriausybei.

Posėdis baigtas. (*Gongas*) Vakarinio posėdžio nebus. Dabar ponas A. Dimaitis prie tribūnos pakvies traukti burtus dėl gyvenamosios vietos.

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

A

Ačienė Vida 23, 26, 34
Adamkus Valdas 22, 78, 154, 209
Adomėnas Mantas 23, 26, 34, 38, 54, 55, 57, 58, 76, 91, 94, 95, 102, 107, 113, 116, 140, 157, 159, 162, 173, 312, 343, 365
Aleksa Virgilijus 23, 26, 34, 57, 192, 236, 258, 392
Ambrazaitytė Nijolė 260
Andreotis Džulijus (Andreotti Giulio) 45
Andrikis Rimas 23, 26, 34, 57, 59, 109, 144, 235, 258, 280, 424
Andriukaitis Vytenis Povilas 22, 227, 257, 298, 303, 304, 305, 306, 453, 457
Ansipas Andrus (Ansip Andrus) 304
Antanavičienė Lina 328, 329
Anušauskas Arvydas 23, 26, 34, 38, 49, 64, 79, 94, 104, 106, 117, 119, 128, 135, 146, 151, 153, 159, 185, 207, 232, 236, 256, 258, 259, 282, 283, 284, 286, 290, 309, 361, 362, 363, 364, 417, 453
Armonaitė Aušrinė 23, 26, 34, 60, 94, 99, 100, 109, 139, 176, 177, 206, 274, 376, 377, 392, 405
Avyžius Jonas 84
Ažubalis Audronius 23, 26, 34, 96, 98, 99, 101, 125, 165, 416
Ąžuolas Valius 23, 26, 34, 138, 372, 373

B

Babravičius Gintautas 112
Bacvinka Kęstutis 23, 27, 34
Baidenas Džo (Biden Joe) 157
Bakas Vytautas 23, 27, 34, 142, 143, 162, 276, 282, 307, 317, 335, 339, 342, 379
Balsys Linas 23, 27, 34, 42, 61, 68, 90, 160, 168, 172, 207, 261, 278, 280, 281, 308, 316, 317, 371, 372, 402, 404, 429, 446
Baltraitienė Virginija 77, 241, 457, 458
Bartkevičius Kęstutis 23, 27, 34, 59, 90, 160, 196, 220, 312, 314, 440, 441
Bastys Mindaugas 23, 27, 34, 57, 73, 75, 105, 112, 114, 115, 118, 136, 304, 335, 336, 373, 403, 418, 419, 439, 440, 447, 448, 449
Baškienė Rima 23, 27, 34, 61, 62, 63, 66, 67, 68, 69, 70, 85, 87, 88, 89, 90, 106, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 129, 130, 150, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 190, 191, 192, 195, 196, 198, 199, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 212, 227, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 268, 269, 295, 297, 306, 308, 358, 364, 365, 366, 408, 425, 436, 437, 438, 439, 457
Baublys Juozas 23, 27, 34, 169, 392
Benkuskas Valdas 331

Bernatonis Juozas 23, 27, 34, 162, 193, 217, 221, 256, 308, 331, 333, 438
Bilotaitė Agnė 23, 27, 34, 60, 68, 192, 358, 359, 360, 364, 421, 424, 451
Birutis Šarūnas 238, 242, 273, 274, 275
Bobelis Kazys 400
Boruta Jonas 212
Budbergytė Rasa 23, 27, 34, 90, 165, 192, 224, 239, 240, 263
Bukauskas Valentinas 23, 27, 34, 59, 388
Burokienė Guoda 23, 27, 34, 258
Bušas Džordžas (Bush George) 153
Butkevičius Algirdas 21, 23, 27, 34, 40, 70, 71, 72, 73, 74, 78, 81, 84, 85, 86, 87, 109, 123, 124, 138, 139, 174, 228, 231, 241, 256, 263, 325, 330, 331, 333, 401, 452, 453, 454, 455, 456, 457

C

Cirtautas Alius 86

Č

Čerčilis Vinstonas (Churchill Winston) 154
Čimbaras Petras 23, 27, 34, 219, 247, 248, 249, 250, 258, 282, 288, 312, 315, 318, 379, 380, 445
Čmilytė-Nielsen Viktorija 23, 27, 34, 162, 236, 289, 308, 366, 367, 373, 374, 392, 405, 406

D

Dagys Rimantas Jonas 23, 27, 34, 47, 48, 62, 69, 70, 126, 128, 186, 187, 201, 228, 231, 249, 250, 252, 255, 257, 264, 271, 272, 273, 285, 287, 291, 309, 317, 325, 337, 338, 339, 341, 342, 350, 351, 352, 353, 402, 404, 405, 406, 412, 416, 417, 433
Dailydka Stasys 423, 424
Degutienė Irena 23, 27, 34, 60, 63, 65, 66, 72, 75, 76, 77, 78, 79, 81, 84, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 110, 157, 160, 194, 324, 344, 365, 375, 376, 382, 408
Dimaitis Antanas 452, 458
Dumbrava Algimantas 23, 27, 34, 59, 146, 236, 258, 263, 272, 290, 308, 331, 371, 424
Durbinas Ričardas (Durbin Richard) 157
Džiugelis Justas 23, 28, 34, 132, 236, 242, 243, 245, 255, 258, 272

F

Faražas Naidželas (Farage Nigel) 299

G

Gaidžiūnas Aurimas 23, 28, 34
Gailius Vitalijus 23, 28, 34, 240, 241, 258, 266, 267, 359, 427, 428, 429

Gaižauskas Dainius 23, 28, 34, 60, 258
 Gavrilov Valentin 283, 284
 Gedvilas Vydas 43
 Gegužinskas Gintautas 42
 Gelūnas Arūnas 23, 28, 34, 118, 119, 142, 162, 208,
 232, 233, 241, 242, 256, 268, 274, 288, 365, 367, 381,
 382, 392
 Gentvilas Eugenijus 23, 28, 34, 36, 43, 47, 48, 49, 50,
 51, 52, 53, 54, 56, 57, 58, 60, 80, 81, 85, 91, 101, 117,
 122, 123, 126, 163, 165, 166, 169, 180, 185, 186, 187,
 188, 193, 194, 195, 237, 238, 240, 297, 308, 309, 319,
 331, 336, 355, 386, 387, 397, 406, 425, 426, 447
 Gentvilas Simonas 23, 28, 34, 140, 141, 162, 187, 239,
 240, 279, 280, 281, 334, 365, 378, 379, 391, 392,
 412, 445
 Glaveckas Kęstutis 23, 28, 34, 41, 42, 48, 52, 53, 58,
 104, 110, 118, 136, 160, 163, 174, 175, 188, 221, 238,
 239, 247, 262, 263, 304, 309, 314, 315, 332, 365, 370,
 371, 389, 390, 391, 409, 431, 432, 433, 434, 442
 Graužinienė Loreta 43, 44, 49, 51
 Gražulis Petras 23, 28, 34, 50, 51, 56, 58, 59, 97, 98,
 100, 108, 109, 110, 111, 112, 117, 119, 122, 129, 144,
 147, 150, 152, 156, 158, 159, 160, 164, 178, 190, 203,
 250, 255, 303, 305, 306, 337, 340, 343, 348, 350, 366,
 367, 377, 392, 395, 397, 398, 400, 405, 420, 421, 422,
 423, 424, 426, 433, 445
 Grinius Kazys 53, 215, 216
 Grybauskaitė Dalia 21, 22, 125, 129, 130, 340
 Grušas Gintaras 22
 Gumuliauskas Arūnas 23, 28, 34, 69, 101, 201, 240,
 241, 276, 311, 374, 375, 455
 Gureckienė Violeta 35, 43, 58, 61, 64, 65, 91
 Gustas Evaldas 202, 203, 240, 241, 242, 333, 409

H

Hol Anė (Hall Anne) 156

I

Imbrasas Juozas 21, 23, 28, 34, 36, 59, 379, 384, 385

J

Jakeliūnas Stasys 23, 28, 34, 187, 191, 217, 218, 231,
 298, 306, 335, 341, 342, 354, 355, 360, 399, 409, 410,
 411, 412, 413, 414, 415, 431, 432, 433, 434, 435, 437
 Jankauskienė Danguolė 320
 Janukovyčius Viktoras (Janukovyč Viktor) 147
 Jarutis Jonas 23, 28, 34, 256, 347, 403, 451
 Jedinskij Zbignej 23, 28, 34, 60, 126, 262, 307, 379
 Jovaiša Eugenijus 23, 28, 34, 160, 162, 219, 239, 254,
 274, 289, 307, 350, 419, 442, 449

Jovaiša Sergejus 23, 28, 34, 51, 84, 243, 244, 252, 285,
 347, 349, 359, 360, 417, 434, 450, 456
 Juknevičienė Rasa 23, 28, 34, 162, 220, 237, 256
 Junkeris Žanas Klodas (Juncker Jean-Claude) 298,
 300, 304
 Juozapaitis Vytautas 23, 28, 34, 50, 63, 75, 85, 105, 115,
 118, 143, 160, 238, 273, 275, 288, 289, 293, 294, 295,
 298, 353, 354, 365, 366, 367, 380, 381, 393, 455
 Jurėnaitė Salvinija 217
 Jurkevičius Renaldas 383
 Juršėnas Česlovas 65, 66, 77, 91
 Juška Ričardas 23, 29, 34, 235, 256, 392

K

Kabišaitis Andrius 408
 Kamblevičius Vytautas 23, 29, 34, 59, 84, 136, 137, 206,
 252, 312, 314, 348, 374, 423
 Kaminskas Darius 23, 29, 34, 40, 183, 258, 279, 345,
 346, 382
 Karbauskis Ramūnas 23, 29, 34, 35, 36, 50, 58, 60, 61,
 66, 72, 82, 86, 90, 110, 112, 113, 114, 115, 116, 162,
 169, 172, 179, 189, 263, 307, 315, 319, 418, 419, 448
 Karoblis Raimondas 368, 380
 Kasčiūnas Laurynas 23, 29, 34, 97, 98, 145, 146, 147, 148,
 152, 153, 154, 155, 182, 246, 256, 303, 308, 361, 365
 Kenedis Džonas (Kennedy John) 155
 Kepenis Dainius 23, 29, 34, 227, 241, 242, 457
 Kernagis Vytautas 23, 29, 34, 373
 Kildišienė Greta 23, 29, 34, 60, 90, 236, 256
 Kindurys Gintautas 23, 29, 34
 Kingas Martinas Liuteris (King Martin Luther) 148
 Kirkilas Gediminas 21, 23, 29, 34, 78, 79, 80, 81, 86, 87,
 88, 89, 90, 93, 94, 96, 98, 103, 121, 126, 129, 155,
 157, 194, 202, 219, 247, 256
 Kirkutis Algimantas 23, 29, 34, 194
 Klinton Hilari (Clinton Hillary) 157
 Kravčionok Vanda 23, 29, 34, 57, 60, 89, 293, 295
 Kreivys Dainius 23, 29, 34, 39, 109, 162, 175, 340, 365,
 386, 430
 Kubilienė Asta 23, 29, 34, 194
 Kubilius Andrius 23, 29, 34, 39, 40, 51, 61, 62, 72, 73,
 75, 81, 84, 86, 94, 96, 97, 106, 110, 112, 113, 114, 116,
 126, 144, 146, 149, 150, 152, 155, 157, 159, 160, 162,
 164, 165, 166, 167, 174, 178, 180, 189, 191, 193, 194,
 210, 225, 226, 231, 232, 256, 257, 263, 297, 311, 315,
 317, 319, 324, 325, 330, 333, 334, 337, 338, 341, 342,
 343, 351, 352, 357, 361, 362, 384, 393, 401, 403, 406,
 413, 425, 433, 434, 435, 447
 Kukuraitis Linas 368, 371, 378, 385

L

Landsbergis Gabrielius 24, 29, 34, 39, 43, 52, 58, 60, 90, 106, 107, 112, 116, 169, 175, 224, 237, 303, 393
 Landsbergis Vytautas 22, 39, 44
 Langaitis Tadas 24, 29, 34, 161, 240, 286, 287, 295, 439, 440
 Lavrovas Sergejus (Lavrov Sergej) 379
 Leonas Petras 396
 Liesys Jonas 24, 29, 34
 Linkevičius Linas Antanas 24, 30, 34, 44, 100, 101, 102, 237, 368, 379, 455

M

Mackevič Michal 24, 30, 34, 60, 233, 256
 Mačiulis Alminas 333
 Majauskas Mykolas 24, 30, 34, 42, 47, 53, 74, 81, 83, 109, 121, 162, 174, 191, 206, 225, 226, 230, 258, 262, 303, 326, 333, 339, 341, 355, 356, 357, 358, 370, 391, 393, 394, 395, 402, 411, 433, 437, 452
 Makauskas Jonas 328, 329, 330, 435, 436
 Makeinas Džonas (McCain John) 157
 Maldeikienė Aušra 24, 30, 34, 61, 137, 138, 172, 223, 315, 327, 336, 340, 451
 Marcinkevičius Justinas 300
 Markauskas Bronius 24, 30, 34, 51, 69, 368, 374, 385, 387
 Martinėlis Raimundas 24, 30, 34
 Masiulis Eligijus 47, 50, 51, 56, 85
 Masiulis Kęstutis 24, 30, 34, 38, 67, 83, 86, 95, 99, 102, 113, 118, 125, 127, 144, 147, 150, 159, 161, 167, 173, 174, 182, 183, 194, 253, 258, 365, 397
 Masiulis Rokas 238, 240, 331, 332, 368, 379
 Matelis Bronislovas 24, 30, 34, 184, 185, 236, 454
 Matkevičienė Laimutė 24, 30, 34, 258
 Matulas Antanas 24, 30, 34, 42, 80, 163, 190, 193, 220, 227, 228, 229, 236, 264, 265, 284, 297, 308, 309, 310, 320, 321, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 421, 423, 424, 426, 445, 446, 447, 450
 Mazuronis Valentinas 319
 Mažeika Kęstutis 24, 30, 34, 162, 243, 244, 279, 306
 Merkel Angela (Merkel Angela) 146
 Mykolaitis-Putinas Vincas 215
 Mikutienė Dangutė 220
 Miliūtė Rūta 24, 30, 34, 57, 255, 365, 429
 Miltienis Valentinas 333
 Mincevičius Gabrielis Janas 425
 Misiūnas Eimutis 368
 Miškinienė Kristina 318
 Mitrulevičius Albinas 220
 Mockus Arvydas 364
 Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 24, 30, 34, 60, 71, 72, 90, 258, 437

N

Narkevič Jaroslav 24, 30, 34, 60, 137, 166, 237, 251, 361, 362, 374
 Nausėda Alfredas Stasys 24, 31, 35
 Navickas Kęstutis 368, 387
 Navickienė Monika 24, 31, 35, 81, 268
 Nekrošius Arvydas 24, 31, 35, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 88, 89, 90, 135, 168, 191, 256, 260, 261, 268, 295, 425, 436
 Nevulis Petras 24, 31, 35, 160, 438
 Norkienė Aušrinė 24, 31, 35, 60, 90, 236, 308

O

Obama Barakas (Obama Barack) 148, 154, 179, 190
 Olekas Juozas 24, 31, 35, 48, 49, 50, 56, 57, 59, 61, 64, 71, 74, 75, 78, 79, 81, 82, 85, 86, 89, 90, 95, 97, 100, 101, 125, 127, 140, 155, 158, 164, 165, 177, 178, 188, 195, 196, 200, 204, 211, 234, 244, 248, 251, 252, 256, 258, 288, 332, 365, 375, 377, 378, 419, 425, 427, 434, 456
 Olševski Česlav 24, 31, 35, 60
 Onaitis Gediminas 322

P

Pabedinskienė Algimanta 220, 243, 245
 Padaiga Žilvinas 80
 Pagojus Julius 331
 Paksas Rolandas 389
 Palionis Andrius 24, 31, 35, 72, 91, 140, 162, 203, 236, 309, 311, 316, 347, 353, 354, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 445, 446, 448, 449, 450, 451
 Paluckas Gintautas 109
 Papirtienė Aušra 24, 31, 35, 236
 Pavilionis Žygimantas 24, 31, 35, 51, 147, 153, 155, 156, 157, 159, 160, 164, 190, 237, 293, 294, 308, 357
 Petrauskienė Jurgita 368, 384
 Petrošius Darius 219
 Pitrienė Audronė 239, 240, 243, 245
 Poderys Virgilijus 24, 31, 35, 254, 258, 308, 435, 439, 440
 Popovienė Raminta 24, 31, 35, 89, 207, 208
 Porošenka Petro (Porošenko Petro) 149, 150
 Povilaitis Romualdas 419
 Požela Juras 321
 Pranckietis Viktoras 21, 24, 31, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 51, 52, 53, 55, 56, 57, 58, 59, 67, 79, 88, 89, 90, 91, 129, 135, 150, 168, 212, 256, 297, 425, 452
 Puidokas Mindaugas 24, 31, 35, 156, 207, 233, 288, 365
 Pūkas Kęstutis 24, 31, 35, 59, 116
 Pumprickaitė Nemira 383

Pupinis Edmundas 24, 31, 35, 40, 63, 138, 153, 203,
228, 242, 253, 278, 289, 290, 292, 322, 326, 332, 333,
383, 384, 389, 421, 438, 439, 445, 456

Pūras Dainius 47

Puteikis Naglis 24, 31, 35, 53, 54, 162, 191, 192, 237,
238, 270, 273, 274, 275, 327, 359, 360, 363, 364, 365,
420, 422, 423, 424

Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 149, 155, 189

R

Rastenis Vytautas 24, 31, 35

Razma Jurgis 24, 32, 35, 41, 60, 64, 74, 81, 86, 90, 91,
111, 115, 117, 119, 127, 128, 144, 160, 163, 168, 192,
196, 199, 200, 204, 207, 208, 210, 233, 235, 236, 241,
249, 250, 251, 265, 297, 309, 310, 311, 313, 314, 327,
328, 331, 332, 336, 340, 343, 363, 364, 366, 367, 392,
398, 407, 414, 421, 422, 423, 424, 432, 434, 453

Rimkus Juozas 24, 32, 35

Rinkevičius Viktoras 24, 32, 35, 39, 50, 55, 56, 76, 120,
162, 189, 190, 191, 437, 438, 453

Romančikas Olegas 333

Rozova Irina 24, 32, 35, 60, 291

Ruokytė-Jonsson Liana 367, 373, 382

S

Saakašvilis Micheilas (Saakašvili Micheil) 147, 150, 339

Sabatauskas Julius 24, 32, 35, 120, 122, 162, 201, 220,
245, 246, 266, 267, 307, 385, 386, 393, 394, 396, 397,
406, 407, 428, 441, 442, 443, 444, 451

Salamakinas Algimantas 24, 32, 35, 106, 114, 115, 116,
123, 218

Sarkozi Nikola (Sarkozy Nicolas) 209

Saudargas Paulius 24, 32, 35, 41, 54, 168, 195, 203, 215,
216, 312

Selezniovas Genadijus (Seleznirov Genadij) 144

Simulik Valerijus 24, 32, 35, 68, 70, 125, 160, 161, 162,
196, 221, 233, 237, 267, 308, 365, 443

Sinkevičius Mindaugas 368, 380

Sinkevičius Rimantas 24, 32, 35, 109, 241, 242, 244,
245, 332

Sinkevičius Virginijus 24, 32, 35, 83, 86, 88, 90, 109,
144, 162, 256, 280, 309, 377

Sysas Algirdas 24, 32, 35, 162, 208, 220, 230, 232, 247,
248, 249, 250, 251, 256, 263, 264, 265, 269, 270, 271,
272, 273, 289, 290, 291, 292, 307, 312, 313, 315, 316,
318, 320, 337, 338, 349, 352, 362, 363, 392, 399, 401,
407, 413, 414, 433, 434, 435

Skaistė Gintarė 24, 32, 35, 84, 235, 253, 254, 365

Skardžius Artūras 24, 32, 35, 46, 67, 73, 76, 83, 123, 165,
166, 184, 258, 309, 310, 319, 329, 365, 389, 396, 397

Skvernelis Saulius 24, 32, 35, 77, 123, 126, 130, 135, 136,
137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 169, 170, 171,
172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 182, 183, 184,
185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 204, 223, 230, 300,
313, 315, 316, 317, 319, 327, 343, 367, 370, 371, 372,
373, 374, 375, 376, 377, 379, 381, 382, 385, 386

Smirnovas Kęstutis 24, 32, 35, 139, 140, 258, 362

Spadolinis Gvidas (Spadolini Guido) 45

Stacevičius Lauras 24, 32, 35

Stančikas Andriejus 24, 32, 35, 160, 162, 219, 297, 307

Staniuvienė Levutė 24, 32, 35, 160

Starkevičius Kazys 24, 33, 35, 40, 42, 157, 162, 226,
236, 237, 357, 422

Staugaitis Justinas 167, 212, 213, 214, 215, 216, 217

Steponavičius Gintaras 24, 33, 35, 36, 43, 49, 60, 65,
90, 111, 175, 176, 183, 184, 208, 235, 261, 263, 269,
280, 309, 336, 340, 384, 389, 390, 392, 394, 397, 398,
399, 400

Streikus Zenonas 24, 33, 35

Strelčiūnas Algis 24, 33, 35, 141, 142, 162, 221, 248,
268, 269, 270, 388, 389, 390

Strolis Marius 21, 23, 130

Strupas Kęstutis 383

Svrauskas Artūras 213, 215

Š

Šablinskas Eduardas 443

Šakalienė Dovilė 24, 33, 35, 109, 151, 187, 193, 244,
245, 246, 258, 262, 355, 356, 430

Šalaševičiūtė Rimantė 24, 33, 35, 159, 201, 356, 365,
397, 451

Šapoka Vilius 368, 376, 377, 378, 382, 410

Šarknickas Robertas 24, 33, 35, 77, 141, 244, 245, 271,
274, 292, 356, 357, 358, 385, 395, 403, 409, 422,
446, 456

Šedbaras Stasys 24, 33, 35, 162, 195, 201, 220, 394

Šiaulienė Irena 24, 33, 35, 59, 61, 81, 82, 90, 106, 107,
110, 113, 114, 118, 123, 125, 127, 142, 160, 169, 200,
207, 208, 234, 309, 328, 352, 359, 375, 418, 419, 451

Šimas Audrys 24, 33, 35, 160

Šimėnas Albertas 170

Šimkus Džonas (Shimkus John) 157

Šimonytė Ingrida 24, 33, 35, 162, 192, 218, 226, 269,
308, 342, 378, 388, 390, 393, 412, 413, 420, 421, 422,
423, 440, 441, 442

Širinskienė Agnė 24, 33, 35, 60, 69, 90, 115, 162, 165,
186, 187, 193, 220, 229, 307, 319, 320, 321, 346,
348, 365

Škirpa Kazys 455

Šliupas Arijandas 284, 285, 286, 287

Šumanas Roberas (Schuman Robert) 299

T

Talmont Leonard 24, 33, 35, 60, 210, 233, 234, 267
Tamašunienė Rita 24, 33, 35, 59, 60, 61, 90, 92, 115,
139, 162, 164, 166, 171, 194, 195, 233, 234, 236, 258,
335, 341, 365, 372
Timmermansas Fransas (Timmermans Frans) 304
Toliušis Zigmas 214
Tomilinas Tomas 24, 33, 35, 42, 44, 53, 162, 281, 323,
324, 325, 326, 327, 328, 334, 335, 336, 337, 338,
339, 352
Trečiokas Kęstutis 277, 278, 279, 280, 387
Trampas Donaldas (Trump Donald) 54, 98, 129, 152,
153, 154, 156, 189
Tumėnas Stasys 24, 33, 35

U

Urbšys Povilas 24, 33, 35, 60, 65, 70, 90, 93, 99, 111,
162, 168, 179, 188, 193, 221, 237, 308, 310, 319, 320,
321, 322, 342, 388, 394, 401, 402, 403, 404, 405, 406,
407, 426, 444, 445, 446

V

Vaičekauskas Gintaras 24, 33, 35, 160, 236, 436
Vaičiūnas Žygimantas 368
Vaigauskas Zenonas 23, 24
Vaitkus Vygantas 328, 329, 435
Valančius Motiejus 213
Valiūnas Petras 24, 34, 35, 258
Vareikis Egidijus 24, 34, 35, 93, 94, 95, 148, 149, 154,
162, 194, 237, 256

Varkalys Jonas 24, 34, 35, 236, 392
Varžgalys Juozas 24, 34, 35
Vasiliauskas Gediminas 24, 34, 35, 89, 365, 451
Veryga Aurelijus 24, 34, 35, 109, 344, 345, 367, 383,
406, 447
Vydūnas 46
Vilsonas Vudrou (Wilson Woodrow) 154
Vingrienė Virginija 24, 34, 35, 176, 186, 256, 283,
365, 452
Vinkus Antanas 24, 34, 35, 90, 122, 160, 165, 208, 232,
382, 383, 384, 405, 427, 451

Z

Zingeris Emanuelis 24, 34, 35, 89, 95, 101, 158, 211,
288, 294, 295, 296, 365
Zinkevičiūtė Jadvyga 281, 282, 283, 284, 408, 409, 415,
416, 417

Ž

Žalimas Dainius 22, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34
Žemaitaitis Remigijus 24, 34, 35, 59, 61, 65, 68, 73, 86,
90, 107, 112, 113, 114, 115, 116, 119, 159, 162, 163,
171, 174, 193, 195, 219, 312, 313, 314, 315, 316,
317, 318, 321, 327, 340, 344, 345, 399, 400, 401,
424, 427, 429
Žilinskas Rokas 24, 34, 35, 200, 395, 450, 451
Žilinskas Tomas 275, 276
Žiobienė Edita 220

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Pirmoji sesija
2016 m. lapkričio 14 d.–gruodžio 8 d.
1–16 posėdžiai

SL 436. 2017 10 16. 47,3 apsk. leid. 1.
Tiražas 9 egzemplioriai. Užsakymas 2017-965-1.
Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija,
Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius.
Interneto puslapis *www.lrs.lt*
Spausdino UAB „Printėja“,
Vytauto Didžiojo g. 114b, LT-56111 Kaišiadorys.
Interneto puslapis *www.printeja.eu*